

Pomhaj Boh!

Cristo 1.
1. jan.

Letnik 3.
1893.

Serbske njedželske lapjenka.

Wudawaju šo tōzdu hobotu w Smolerjez kuijicizschezeti w Budyschini a šu tam doštač sa schtovrščetnu vſchedvplatu 40 np.

Nowe lēto.

Luk. 2, 21: „A jako šo wôhom dñjow dopjeljnjsče, so by to džecatzo wobresane bylo; bê jeho mјeno nariječnjene Ježuš, kotrež imenovane bětce wot janđela, prýdy džali won šo w macjernym živoče podjat bê.“

De rjane waschnje, so šo młodemu dželcu, hdjž so wuljicijije, nowe mјeno da. Nowe mјeno dyrbi na nowe vjize počasac, kotrež je runje psches jaſtečepenje do trojeničeho Boha doštačo a vječe počasac, po kotorihž ma netko čahmjež.

Staré lēto je šo minylo, nowe je šo s hšubotosečow wicjnočke svěbnylo. Jene lēto po drugim čebijnym woskai w wšchelakim píchemenju. Njeje dha troštnine, so šo nam jalo napišmo, niz jeno ſa tele abo tamne lēto, ale ſa tōzde lēto, kotrež nam Božja hnada wobradži, w ſwajtym ſećenju na dñju noweho lēta Ježuškove drohe, njeachodne, ſbožabohate mјeno napisčewjivo ſvēcji?

Wonlach na ſvēcje píchhotujo šo wſchudjom nowe wězy; ſchtotžuliš pak píchidže, njeh je měr abo njemér, ſbože abo njeſbože: jene wěm wěče a jaſnje, — tež tolé lēto a tōzde píchidhodne lēto ſteji pod ſzeptarijom wulkeho njebjeskeho krala. „W jeho mјenu maja šo poſlatowac wjchite kolena tih, kih w njebjehach a na ſemi a pod ſemju ſu.“ (Jil. 2, 10.) A jeno tón, kih ma na čjole jeho mјeno (Sjev. Jan. 3, 12), dyrbi wutracz, wo- prawdze živu bjež hac̄ do wěcnočje.

Šo wſchelakim waschnju budje tež tele lēto kihž nam

broſyč, ſtjšt a ſrudoba, nufa a tradanje naš wobdavač. Što to wuzčini? W jeho mјenje mamy my živojenje (Jan. 20, 31), a ſtjšt ho ſprážny a wobčežem cijue, tom namaka pola njego wolkhewene a wotpočint. Bedžieš budže ho, horzo ho běžic ſtjpečzivo lebnočci ſtječi starého čjlowjela, njeſtpečjelej w naſčej ſamhnej nutrobie — budže pat ſtroſtini; ſtjšt do jeho mјenu měri, je Božje džecjo a ma Božju hnadu městu; won njebudže wjazh ſvěbny (Jan. 3, 18) a byrnjez měr šo píchecjivo wjazh hac̄ jenemu ſtemu duhej běžic, won budje khalic mž ſi wucjoniſtami: „Kneže, tež čerečji ſu nam w twojim mјenje podbači“ (Enut. 10, 12); won budje dobyvacz na wjedčeh mozač čjewnočje.

Ra haňbje a wužměwanju Ježuškowym wuſhawarjam tež tolé lēto pobrachonac̄ budže, ale pižane ſteji: „Sbóžni ſeži wy, hdjž waſh banja Khrystuſhovočeho mјena dla; pícherož tón duch, kih duch je teje kaſnoče a Božje, wotpočuje na waſh“. (1 Pet. 4, 14.)

Dajež nam težo dla, lubi píchecjelo, ſtroſtini nutſečjanac̄ do noweho lēta w drobitin Ježuškowym mјenje. W nim čjewny ſo na naſče dželo dac̄: wonje je čjeseče, ale Ježuš je požohnje; wonje je prýz ſtjhindu poſne, ale Ježuš je píchitlobdjuje. W nim čjewny ſa ſwojim wuſhwečenjim, ſhwotin nojmžančim dželom ſteječ: wiele je njeſtpečzelov w naš a wototu naš, ale ſi Ježušom wjehač píchemenjem. W nim čjewny čerečjenje a kihž na ſo wſac̄: to je tym, kih Ježuška njeſnaja, naſtrastnichne a naſeječeſje: ſi Ježušom hinal njeveny, hac̄ ſo vječ ſtjpeči ſrudoby do Božeho kraleafa dže, ſi nim pak ſmy

Ęebi węczi, so czerpjenja tuteho czasa hōdne njejsz teje psche mēru wulkeje kraſnosćze, kotaż so nad nami siewicę budzie.

wobrodżenie dość, ma jemu woźbitu ważność, dośćże je pod
hodownym schowom leżko, wone je jemu taj poświecenie. O
ibójny czas dżęzostwa, dżęzozaje wery bje wszecho dwólemania!
Ton wieczor mójeskie ho non s dobrym prawom modlęcž, Aniole
Boże, idzieci moje dñeśka taſte koſcie ſum, je dienno miodzku!

O Jeshu, Jeshu, twoje mieno
Mi sapiscz derje do dusze,
So twoja wulka luboscj jeno
We pomialku mi wostanie,
So w mojim zlym zwojenju
Te Jeshuz na mnie t widzenju.

We twojim światym śródkiem mjenje
Mam Bożu Wóznu wntrobu,
Każ tam ju moju wojwołeni,
Hdyż też tu hiszczę wojuju.
Ach, hdy by hreshchni wedżał to,
Wy tebi bólszu podał xo.

Sso modlismy we twojim mjenje,
kiž je to žđero lubošće,
Wat fotrožđ pija vumžđeni
Tam pschi tebi do měčujošće.
My s nimi tebe eščesjomy,
Daj, so tež my t nim pičinidzemy.

Budície ľako džecá!

1.

Bóhu budź dżak, jo mózgachmy hłiscieże juntrócz na sem
ś Anjelowej wobudni hodły kwięcież, tebo Anjela kwiacież na jego
luboże, nađci dżak jemu s nową damaćz a to kwięto nad nami
lubiąc hłiscieże juntrócz na semu sejcz w najświętszych kwięcistejach
hodzinami zielego lata pod błyśczażym hodożnym skłonem a
nađnu sejmu luboże, sofraż nađ s nimi sfidności, s njebieſtej po-
kwięcież dacz a bo s nimi natwarcież zo wejściole na te węcze-
nia, fotręs ku nam w njebieſtach psichotowane! My czegmy te
drohe hodziny a dny prawie wutupieć, jo bydymy wot nich měli
żołnionawne na zyłe lato, njebieſte kwięto a njebieſte trojstę tež sę
częśnie hodziny, fotręs moja nam po radze Bóżej psichieć, njebieſtu
móż a hylnoće tež sa poślednie hłedzenie, jeśli jo by nam nađna
poślednia hodzina bórli pójstycha.

Ule schtô dosta hodownie johnowanie? Wo tym sô nôslo wiele reczji a pišcie. Duž njej tež to blisko biesi twoi tybja wschelstwo hodownymy hlobami wotmowienje dawa na tutto prachemje: "Budęcze jako bęcęci a wy dostańecze hodownie johnowanie!"

Stupimy w duchu do katedryjanskiego domu na hodenowianej wiejskor. Starosci hęcziom wobradzieniu psczhotu. Niedoczkalne dzęci phis duriach połuskacją, haczy storo swiętej niesławnor, jo mohli niesi łaputycz. Stoczenie po salinie. Wone jostają. Wobito ko wo jstnie blyszczy a suboli. Po dobrym, katedryjanskim waschnieniu ko wobitzu najpriydu wobito Welsztemna, fiz i papery murelamy na blidze natworemy steji, lepszajaca. Hodenowiany klerulus: „Ja u niejebz dele pchindu k mam” ko spawa - widszij, nan a macz, dzęci a blyzobni, bobu spewaja. Hdyż fu klerulusz wujewpoli, nam biblioty wozcini a stare, lubodowne scjeny wujewscianski ko mutrni u tyni kwiosmii modli. Zepo wobiszczo ko radofolimy świeci. Woni hęczie jenu sztafuta muispewaja — a něsto może týdzy hladacz, idto je jemu Boże dzęci wobradzito. Bjes dzęciarni je najstarszki byz wobiszczo hmat wot domazie hodenowiane Bożeje blyzobni, won je bjes psczhotowienja na klowo lubego nana połuskacją. Semu je to wobito, idto je blyszczak, zyla, połna wernośc, Wom blyszci w duchu janbzelom spiewac, a hdyż wiejcor po tych rionach hodynialach w horzajce mutrobu do koja dze, hęczie jenu z wothom won połuskacja, haczy nebyt hnamo synk janbzelowu spiewania dzensa hęczie sażbyszczal. Won kęcje horzaj dafmam, molidmum horzje k niejebzam, psczetoż jebo mutroba je prawe dzęciarze hodenowe wiejcerje saczula niz jeno nad dobrociowsciem lubego starczej, ale wiejcerje nad kimiloscem niejebziego. Wtak, forteż je świdrej swojego lubego syna dat, so mohli czlowiekojo psczes njeho śwojini byz. A skoż je ton wiejcor

Bohlodajmij hýčcje jukröz do teho sameho doma na
jodovom wjeżoru — džeczak lét pojdžio. Säyn je jafo
herba saczajny do staršíchego doma, wón je něk tam mondželli
a na hóbowym skromu ta wch bjuwicjow wječeju. Wón tu
tejí jato muž, kaj nedyb jeho man na tym samym měřejo a džerž
jodowanu domjanu. Boju skrzpu po starym dobrym waszpnju.
tať pak wón, tiaj niewerječe, k temu pichinze? Hodowna
modlitwa lubieu staršejem je wužytłsena — jeho hogzina je
szajjischka. Wón je hlboko dojč nitis pochladał do cívostwie
utroby a žiwienja, jo szo pojmał, so myj wjazc hacz rosum a
szanoknac, vjeniec a cjeſci trjebam, so móhli woprawdzie szojomni
wej. Wón pětce dyrbjał psches nekotru widar — wón bětce
wyskrabjal wsiełale hórczce žimvenja wopatcja. Lubiej staršej
szajjischem jemu wumreloj — ale tele wěry a radoſe, fotraž bětce
o i jeju wocjow w poſlednich woſomilnjeniac hweźcici, wón
szczególny nemožecj. Wón bětce ho wrócił, a jebo swieru
obojana mandžellska bě k temu hóbo pomaha, so kó swojeniu
vjeniec a szajjisnej sało z yelej bjuwicj watrobu podda. Dženja
pon soajo werti — dženja może so soajo z tymi bjuwicjami modlitw.
Klinjenie ſte nimo njebo cjeħnej. Hdy bětce wón naſjbozvunich? i
lědhy jato džeczak! A netko sało. Wón je ho wrócił k starzej
džeczacej wěrje. Něk ſtu jemu hody soajo wiejek, bjuwicj czak,
tefco wón soajo hodowne żobnowanie wta, jato muž po lětach a
po džeczo we wěrje. Sso wrózgwiſci je wón do pěbla krozit,
a wón tam czuje. Teby džeczak mobilna je "Džedzje jato
szajjisch — a wóh hodowne żobnowanie doftanecie!"

Dženika.

„O ty krakne, drohe „dženša“! Nědý je w Witenbergu wučejing knjes hwojeho blužodnosti i Žijípp Melanchton pohlášal a ho woprroschě dat, czeho dla ho hvidce pschégo hodně preduje: Bam je ho dženš ton sbuzjat narodil, hbn je ho tolo knjes Ježus hýjo výsled wojzy hac̄ 1500 letami narodil; oto to je Melanchton wotmowliv: Woprach ho hwojeho knjeſe, tři je tebe pořeš, doc̄a hvidce dženš tes trojčata Ježom, křesťanu nejpotřebuje. To se dobré wotmowljenie.

My němžemějme svých sblížitá zády džen parowac; džen ſ, dolež hřečník ſum, dýbvi u nim wodací pycac; džolomano Bohu, ſo ſa thvých hřečníkem po „džen ſa“ hřečne wohuňjené neje; nět wózje ſo moje hřečni wuhahčin; džen ſ, dolež ſo modlu, dýbvi mi wohuň ſhwalec ſbížitoune mieno. Nueč ſi wohuňſtej Bozej wutrobiče ſhod, džen ſ, dolež ſum ſhurytnej cílowjet, a dýbvi ſo na te phřibotomac, ſo knadz w najbližších hřečin; hije ſwou ſhou ſhou na ſwintere ſojo potoju, dže ſhurytnej moje ſimjenje byč, ſo by tež ſumrječe moje dobyčę bylo. Ře, ty ſražne, drobe „džen ſa“. Widiu hřečne všechn ſobu dwě džecatku, w kou ſej, hač je runje hijo mjele čořka nimo, ſo ſum ſej tak wotpočowací wudži: foſtečka wocinji wozci a ſhēbou ſwou poplu a džecatku: „Macz! džen ſu tolá tež hřečne hody!“ „Rè, moje džecatku, hody ſu něš nimo a njeſiu džen ſwajaz.“ „O macz!“, džecatke wona, „bym džen ſu cíjemně noz̄y hřečne jandželov ſvdi ſouj wibdala, a ſum hřečnata, ſo hodone ſhētne ſpewaňu a hlač, mani wſak tež hřečne poplu, budu ju pižceho wohuňowac, a tak dohlo hač hřečne dary wot Božejeho džecatka mam, ſu tolá hody. Taſe ſtowlo be dřje džecatku, ale be tež ſražne a ſhētcejšíſte. Niz jeno jandžel ſpewanje a dary Božejeho džecatka dýrbja wofstac, ales ſbóžit ſam dýrbji tebi wofstac; a tak dohlo hač ſon wofstanie, wofstanie wjeſetl, ſbóžit ſoborun ſiaſ. Boh daj, luby pſečecelo, luba vſečecelina, ſo tý tak hody ſwietiſt, ſo te ſražne, drobe „džen ſa“ tebi wofstanie, ſo wot ſenehu ſam dřuhemu ſlinic:

Wón dženja durje wotewri k tom' raju Božemu, tam
cherub psched nim nještej, češča Bohu ſameitu!

(Bishal Evers.)

Russ zdrobn na pucjowanje do nowego lata.

Лубји ђатарјо, runjež tv knano khudy nježibj, nježnejšej ja
šlo, hdži tebi „Pomhaj Boh“ dženja na nowe lěto šut zdroby
po safa tufje, doleži nowe pućowanje naftupiš. Beč mi, ſatož
ho tebi poda, može tebi ē lepčemu býč. Štěboru a ſtož
w twojim pjenzejnem měšku, ſtrowe ſtawy na twojim čele budža
tebi whčah neštore durje wotamkače, kotrež ſu hevaf ſamjene, ale
ale kžde tola njeſlamožne wočinjic, tebi može ho ſtač, jo dyrbijci
ſe ſwoujimi pjenjelami a možam i nuſu tradac. Potom wimi tu
zdroby, ſotruž je tebi „Pomhaj Boh“ na nowe lěto ſobri da:

1. Jeno j hnady. Na wulfsej zirkwienskej shromadzisnej w Berlinie 1879 prewođasze pomorski superintendenta Meinholda Rom. 3, 28, "My sa to mamy, jo čłowiek prawy budze bjes teho salonju skutkow, jeno jo psieś weru." Wón na to dopomni, jo je Luther za "jeno" všichtajst a se počy, je Luther w tym zle prawye činiš, dofeš je to prawye wulfskej chyž, jo my, hdzys tež činiš, schodz sumy činiš winočaj, nitko dale njeſejem, kiba njeuwoźimy wrotocząj a jo nemožem ytwaric na swoje skutki, ale so možemy ſwóznočę jenieczę na Božu hnadu ſaložicę. W tej myší won dale pomijedasze:

„Moj trošti a moja nadžija budže hač do mojeje pošledneje hodžiunt to „leno“. Za běch mlody a bym ſe ſtefár a dceře bytštegce moje ztěle nadšonji? Bytšto je njezde — ja njebym nicio a ntimam nicio a řečtož man a bym, man pſches wěru do hnady; — hnada, hnada, nicio tibko hnada! W mojej mlođozosti ſebi něčego wězbač na moje dušowne dary, wot velyke řečela mi date a ſebi myblač, laſti bym tu wulſi muž. Něčto na konju živjenja ſteju a nicio njezem, hač to, ſo budu, hdyž budu s hnady l' Želuej pſchesadžen, ſo jemu i ſykej wutrobu dýkawocí ſa jeho něſtončou hnady.“

„Ja mějach w ſwojej wožadze staru, wěrjazu žonu, ta junu
te mni pschinde a praji: „Kerjes duchowny, ja bým tak ſrudna!
Czim starscha bým, ja czim njelekmanshu žo mam.“

Ja wotmolivich: „To je tebi taż mi, ale ta węz ma so tak:
naszej ciałnej wocij stęi hinaszej, hacż naszej duchownej. Tej
budżetej lęto wot lęta złabszej, naszej duchownej pał cžim

wótrzecię, so cijm blize k wejściu pachnidzem, cijm lepie nojewko wejściu widżapach sejmi. S tebo pchnidze, so w starzych latach naſci hreći wyle bole widżym hač w mrobocie. Du- budžo jeno w twoimce mojczam dzejt wote dnia mlejmańska potom budżes hō temu skóznice dżen a lepie lubicę."

Borych po tym wj>indzie ta zona na huzerine kojo. Wrona ho mye prascheho: „Kniez duchowny, ja drje tola prawa kichecijanina rijejszim. Ja sum klichecista, so maja prawi kichecijanina runjena po klesku hichcje cjezele bedzenja pcheteracj a ja hym tola tak na huelka, ja ho wiejeliem na teho swojnika faz djeceo na hody. To drje tola prawije njeje?”
Ja jej wotmowicj: „Djivona zona, cjehe dla to temu knieze Jesufus mericj memojelj, so tebe, dofesl je wshelaci klichecji w jwjenju na tebe poslojci, tebe nelo na po klesku pshed cjezjim bedzenjom salhowa? Budz i merom, moja luba, ty budzesz i merom wujuscj.” — I tak ho hichcje ton hamy djeci st. Oj, by mi a wan wj>ikim pcheteraka tojka kmierina hodzjinta jeno, jeno i hnadjit!

Roshhad w naszym czasie

Vôh eji pomħaj, luby pħsejjeżo, w nowym leżżeja a vobrad, tħalli ja cżel-Iskwu, ja du l-kun mèr u wżejhe, kottejjx wukħadżat, u Bożejki djezċiaw. S Bożejki ruti wojmnejne nome l-ekċi, tħalli ja wix-xiex, sej̸t, wone pħsinnej, pħetnej, "wom ham knejsej wobissi, won mudix serċiha je, won luujet, taq-Bo ho hobb". Duż njeħi tei, wostan nafha domwnejnejne wiesi, hdyx bygħu tnej roš it-tie poważżej pħiċċi. Wôr je tola wiesi, dyġi wiskit luuđi lud-żo, wōn wobżi luuđi minn-niex.

Nascha khjorowa kwójka je kwoje hody híscze w nowym
hródzie w Poissandze wodżerzą. Hölle na konu tutej sęta-
czeznej wona do Bartina. Wójski starzy khjorowęe kwójki
będu rjeje jenoczenie. Sso we, so je wo bradżenie bohate. Schi-
moßt ton pschitladowacj. Ze wachnje, sz ma kozę wot hody
khjorowym dęciu, kwójki extrahodowym schtom, wo bwełczęsz i naj-
rjenčimi drobimi darom. Tola njeźmje żabym przyz a janc-
prynzeza wot schtoma něczo wiacz, schtomy pschitludu taſe, kajſe-
ba, se wójchitmi blödumi wezami do hojertion a dyrbia tam
chudun, kózum wiekels a wo wachnje, pschitladowacj.

Wszelkiej słońce. Wszelkoj węzajcej pędzeliem wozmóżnić
kogdyż i wobich ludzi dość dostać schałzy kłoseja a wuliś hodownicy
i flasz. Dwójski przedar Bieręggę potola w krótce ręce, kat mózgi
i dyrbci to: na nie semi zeby hilecze dżenja kózdego spróznego a
wobieżejeno a wobieżejenoj wolszczewic.

Grudnie kliniczi nûts do shromadneje hodowneje wjêzeloszczêj powjeszej, so ho cholera saho w Hamburgu pokasowacj sapocznje. Ze hido saho wjazg parsonow na nju wumrjelo.

Naschi nawięc żorni kąkodła, Franzowszki, ko nietk s wulśtim

lanalom žalozne satračuju. Že šo wutopu, jo šu šo pichem
waru mulkeho Panamackeho kanala, kotryž dybci po pichem
sobes des vrijedzu Amerili wot tomatiwa, tig i wjeslja i Fran-
cijowom wobsteji, žalozne jebanja stale, a to wot najwysokich
ajtojowym franzowisej republiki. Szamo jich presidenta pieczęt
niewinowatym nieje. Roszorjenie w Franzowisej je pichem
w možu po loštu stac, ſo ho tam w najblizszych czasach wskitton
pozwołili a republika swoj poſledni dzen widzi. Se wobcej je
wibęz, ſak huboko lud panje, fotremuż najwyjsze lubka: t

zjewne wjeſeſie. Lubo nowe lęto, kotrež dyrbjeſie ſzódeho ſi mózgym ſacjućezom
wjeſeſie napierlniczh, iich wjeſie ſi wjeſhleſemu njeprzyjetoſtemu
wjeſnoſcie czynjeniu wuziwa. ſi najdrobnitschemu wotwyczeſenju tež to
zbiuha, ſo ho njeſhworne, njeprzyjeloſcior a żortow połne ſzój-
wjeſieſie ſzartu, kotrež ſo pozbawym ſzczekſjanom njeſuleſa,
zjſieſcia a ſo woſebje wot młodych hóſzow ſi nowemu lętu ſzeliu.

Bomhaj Bóh!

Cíhlo 2.
8. jan.

Pětnik 3.
1893.

Særbiske njedželske lopjenka.

Wudanauju šo kójdu šobotu w Smolerjez knihicíšschejetni w Budyschinje a šu tam doštač sa schtwórlstetu píchedplatu 40 np.

1. njedjela po 3 kratach.

Euf. 2. 49: „Njewéstař wój, so ja byc̄ mam w tym, ičtož mojeho Wóțza je?“

S tuthym prášenjom rošajnji šo nom zyłe dživne Ježiškove živjenje. Píchedtož njebé wón tež w tym, ičtož jeho Wóțza je, jalo šwiaty templ wopuschčiwishi se ſwojim staršimaj delo čehnijše do ejtichého Rožarethja a bě jumaj poddany? — Wón vón došpolnje ſwiaty — hřejchimaj čłowjekom! Njewéstař dha wón tež wóz hřejchim džec̄om to wulke hłowo píched woči ſtatič: Wy džec̄i, budječe wožluscze waſchim staršim w tym ſknju? a to druhé: Wožlužnoſci (tež džec̄aza wožluscze píchedzivo staršim) je lepscha dygli wopor? Njewéstař dha wón se ſwijom živjenjom džec̄om ſaſinu poſlač: Čęſč nana a mac̄et — tu přenju ſaſinu, totaž blubjenje ma? — Haj wón bě w tym, ičtož jeho Wóțza je, hdyž wón w ejtichinje píchederajo na ſletach ſwijomaj staršimaj pídi najmijaschim džec̄ach, mac̄eri píſci woduc̄erpanju, nane všti čęſliſtvo pomhache, byrnjež tež ſwiate píſmo wo nim mijo práſic̄ nimo, wot jeho dmanateho hac̄z do třijezteho ſéta, doſelz nicž wo nim práſic̄ njebé, hac̄z ſo bě w potajnym živu ſ modlitwou, wopomnjenju Božeho hłowa, wožluscze píchedzivo staršimaj a hnadnym džec̄om. Abo njebé wón tež w tym, ičtož jeho Wóțza je, hdyž ſo by wſchoda pramodz píchedel, do Jordana ſo ponuri, ſo by ſo taž hřejchim wot Jana hřežic̄ dat? Hdyž ſo tym wupraji, ſo dže, byrnjež bjes hřeča, tola píched Bohom a čłowjekami ſe ſobu taž ſe hřemercu hōdym hřejchnikom cjiunč dacz? Hdyž hima hac̄z Hadam

w paradisu ſo wot ejerta w písečinje ſpytowac̄ dasheſe ſo by dopredla karja a mordarja píshedwiny? Hdyž wožomnikow wokolo ſebje ſhromadzheſe, ſi nimi po kraju czahatce, predomosche a ſtuki wumöžesle ſteje ſmlinoſcie do tojnice? Njewéjzischke to wſchitno w mjenje, w mozy, ſi ejeſci ſwojego Wóțza? Abo hdyž ſi třitudom píchederjow vjenjeſ ſ templu wuhne a jich vjenjeſ roſkypa a blida powróci? Wón bě w tym, ičtož jeho Wóțza je, hdyž na Jeruzalem píatasche, hdyž ſi dojedlenju profetiſto wěſčenja na modym wokole mits čębnju do města, hdyž po ſrubzenych hřejchimach ſo horiebjerje, hdyž ſtuwerdzenym hechlerjam wožomkrožne běda do wutrobow hajrima, hdyž wožomnikam nohi myjeſche a ſwiate wotſanje wustaji, hdyž w Gethlemanijs ſo ſe ſmjerzu běžehce a ſo móbleſche: Niž taž ja, ale taž ty čħesča. A jato ſo ſa zyłe hřejchim čłowjekovo do ſúdu ſtati a poſleče ſwiatyeho Boha, čjwili węczęne ſmjerze na ſo wta, nječinieſki t prawje tež dla Wóțza, tiz njeda hřejchnikow ſmjerz, ale ſo by ſo hřejchni wobrocil a živu bě? Wón bě w tym, ičtož jeho Wóțza je, jato po horiebjerſtu ſo ſjawi a mér ſe ſwijego rova ſobu píchedzivo ſwiatu hřeženiju wustaji. A ſto je napíšmo jeho ſi njebyſtvičia? Njeje to prášenje? Nínam byc̄ w tym, ičtož mojeho Wóțza je? A jato ſwiaty píchedzivo w Duhu a hdyž net hřežce píchedzige ſi tym, tiz ſu, byrnjež jeno dwaj abo tjo, w jeho mjenje ſhromadzeni nijeje to dojedlenje teho hłowa: Nínam byc̄ w tym, ičtož mojeho Wóțza je?

Někto s Oberlinoweho živjenja a skutowanja w Kamienitym dole.

(Se wózelski jótow mucjerni Jan Bartlo.)

Oberlin njež teju myšlę, kotreż ſu Bohužel hſicje pſeſcezo tam a juo mjes wózkiemi a niftimi nětoli, ſo mjeniuju lud Janeje ſzczelanoſcie njeprotiveba, a ſo je c̄im njeprorienči a c̄im njeſpoſuſniči, c̄im wiaży je nauwutyl; ně, wón be wiele bóle pſeſciedźem, ſo luž Božiom kſoniam a krajnym ſaloniam c̄im ſwotniwicu poſkuſha, c̄im ſzczelaniči a c̄im roſwuezeniči wopravde je.

Tego da naſlož Oberlin wſchu móžnu prógu na to, ſo by wopravou a powiſtowou ſzczelanoſce do hwojere wózadu pſaſieb. W naſtupeñu wotrotzemych ſo be to jato cęſta węz Staro wóz wutnem cęſta zhozyc. Tak cęſtne a duchownye ſanjerodjenych ludzi, ſak jeho wózadu wſidzy będu, ſo ſamo rime poruczyc ſlowo mało ſima. A ſzczelanoſci, ſiz ſo ſinuhow a wſelkic pſeſcipoſiu nowutyle, bu ſim zile ſamfrena, doteſł anklawka c̄itacu njeſoſa. Doteſł Oberlin bóly ſpóſna, ſo taſti lud ſebom to wéri, ſhoto ſo wcoſomu widi, dgo ptaſieb wón jich, taž ſamy widzeli, woſeſie jenož pſches ſwój dobrę pſiſtad a pſeſcione prane do wcoſomu padaze dovoſtwa ſo ſlepčemu wocjaſmę a pſiſtowicę. Pſchi wózhem taſtim jeho prazowaniu ſaſet po wſedźnje wopotaſa, ſo ſo to, ſtatiž je w naſtupeñu ſzczelanoſcie w mlođozni ſaloniam, poſdajcze ſenje narunacu njeſoſi. Jenož dobre ſchule, to ſo Oberlinowne wutrobie pſeſciedźem, w kotrejch ſo dęciž wot ſaſnej mlođozni we wſekh myſtach nowutyle roſwueſac a ſi pělennu ſmybleniu ſo nadobromu ſubſerzenju pſiſmieniu, ſamōja ton myſli ſalož poſloži, na kotrejz ho ludowa pomkiſtowou ſzczelanoſci wutmaric hobi. K dobreym ſchulam bluſtejca paſ ſo njeprivedy pſiſtobne ſhufle twarjenia. Pſjetoi hobię je ſchula hubine twarjenie, tam tež ludzo, doteſł ſi wietſza jenož na ſwontowne hlaſdaj, i ſyla węſeſe mało do nieje a do ſie ſtukowanja dęcia. Hobię paſ ſebi ludzo ſchula mało waſa, tam tež jeſe dęto mało podpieraja, tam jemu wiele ſterje na pſeſciewo hęćatia. Hobię paſ ſak je, tam tež węſeſe ſchula wiele njeſamouje, woſeſie w tym niž, ſtatož woſeſhnenje ſo dobrym poſciſtowam naſtaſa.

Soby Oberlin w ležie 1767 ſwoje ſiſtojuſto naſtupi, bęſeſe jenieſcie ſchule twarjenie w jeho pſieſci węzach, kotrež be jeho prejeworni, Stuber, ſe kyrebo dřejma natwari, jura hubine a do hromadu padaze. Hnydoun myſtelič ſeki wón teho da na naſtupeñu noweje pſiſtobne ſchule w Waldbachu. Ale wſiſtuz Waldbachenjo będu jeho wotmyleñienu jenai napſtęcejivo. Měto teho, ſo będu jemu ſu to dobrotu, kotrež hſicje jich dęzejom wopotaſach, džaloni myſli dyrbjeli, hvarciacu neſhorone, no czeje jich pſchi wſeſi jich ſhubobie ſo nowutym wudawſtami wobrzejici, a džeracu jemu ſiſtobne, ſo je ſtara ſchula hac̄ dotal zule dobra byta a ſo będu ſo hſicje doſlo trjebaſz mož. Sami njeſi wubu nižo druhę, ſo by jich napſtęcejivu reče ſmeronoi, hac̄ to, ſo jin ſhubi, ſi ničto ani troſka ſo nowutym ſchuli njebuſe dactr trjebaſz. „To je derje doſć“, dęjeſc jena mudra ſlowa, „ſo nam darmo ſchulu natwari, ale vorjeđeſc budžemju potom tola ſamii dyrbjeſc“. Duž wobracaſu jemu ſi ſowju twaric, doniž jin ſpišno na to njeđo, ſo tež ju, tak doſlo hac̄ będu ſonu ſi, njebuſa ani vorjeđeſc trjebaſz. Ma to ſwarciacu c̄i njeſumni mudraſtjo a ſcherjeridz jenož hſicje potajne, doteſł ſim krajny ſalon daliſtowę ſiſtobne wutpoſtowanu pſieſcienu tej węz ſamedowil.

Ale ſtoto něto? Oberlin ſam mejeſcie jenož mało ſamoſenja. Žeho dohdy (nježde 1000 nioron na leto) będu ſi ſhadne, ſo by je ſtody druhı ſi muſtym wudawſtami ſam ſo ſo ſiſtobne ſzczelanoſci dęcia. Pſchi wózhem tym bęſeſe jeho ſamkne wobgodenje tak hubiene, ſo tu wohndom hētu, w forez w ležie ſwinjenju paſtne a w ſunje wuzer dybleſc a ſotraž ſchula relaſtacu, jenož wo mało pſeſcietrič a ſo by ſo ſtody troču ſamoty bur w elſaſkič runinach ſdolowaſ, w nim dydlicz. Ale Oberlin njeſladaſcie ſenje na to hwojje, ani njeſadac ſo pſches ſone ſadjenki we wutpoſtowanju teho, ſhotož be ſi Boži krafciwo, ſo ſbože a leſiſcie hwojje wózadu ſa myſli ſpoſi, mylič. „Sowym ſi ſlabi, dha je Bož w ſtabych možny, a ſtudyc naſpeliſc ſi ſtublai, tež ſtuket naſdene ſulow, kotrež w jeho mjenje ſapoznju, będu ſi poradjeſc dac“, dęjeſc wón. A w tutym doverjeniu, kotrež je naſlepici ſhoto ſzczelanoſci a njeſaprabiſci ſzrólo ſtukowanycz možow, ſupi Oberlin ſwojeſi ſhudoſnej farze c̄i napſtęcej pſiſtobne mětno a ſzini ſi wulkim pſeſciedźem derje pſeſcymyſlem načiſl ſi tjanemu ſchulſtemu twarjenju.

Ma to piſaſche wón hnujoſe liſty na dobrociwe wózobv, wo kotrejch wjeſiſi, ſo jeho ſtukowanje w ſlamienitym dole na wutrobie leji, — a to niž podarom. Straßburg woſeſie, měto, ſotremu ſo dobrociwiſci a na hoſotwicu ſi wotprijeromu dobroci wotmyſlow a naſtajenju ſenje pobrachoſtwa njeſi, be ſo rjeſo hlowne ſzrólo pomocy. Rajneſzniči ſtaracu ſo tam jeho prejeworni, duchoſtow Stuber, ſo ſtukowanje ſeho ſtuka. ſotremu ſkuny tuteho měta wotkata, jaſo w Oberlinowych woſpłodach hſicjeſe, ſo ſlepčemu ſchule w ſlamienitym dole 1000 ſzczetnau ſo tym poſtajenju, ſo taſte wotkalanje ſenje naſjet njevoſmoſe; ſo wona dęciž hſicje dole, wone dowoli, ſo moſzelič Oberlin wóz tutego legata hnydoun 300 toſet ſo naſtupeñu ſchule w Waldbachu pſiſtobne. Nad tuſim podoſku poradji ſo Stuberem, ſo 800 ſzczetnau ſo węſtne ciaſb poſcienych doſta, ſo kotrež Oberlin ſo ſhujon ſzlu ſamozjeniem rutoſtowac a kotrež wón we poſtajenju ſzaju wročo placieſc ſhubi. Pſches ſhawni ſtuber pſiſtobne ſzrólo w Straßburgu tež hſicje wſelte ſumy ſtronomu. Ale to wſichtiſ ſi jedoſtobne, Oberlin dyrbjeſc ſo wutwiedźenju hwojje ſi ſhudeſcowaſc hſicje wjazj pjenjeſ pojeſcianowac.

Hdyz paſ ſebu na taſte wotkalyne ſo najwjetſcie ſwontowne ſadžem ſhudeſcowaſc, wibzelič Oberlin w ſlinie ſhwoje wózadu, w Waldbachu ſamym, ſotremu dyrbjeſc tuton twar zaſt wiele wutjuta pſiſtobne, nowe pſeſcieniſce ſzrólo ho ſzehac. Woſtobne ſzrólo tuteje wóz ſabojacu ſo mjeniuju ſi nowa, widož, taſt wiele pjenjeſe be ſi twarjenju trjeba, ſo budža na poſledni doſtwarjenje ſola ſham na ſo wlaſc dyrbjeſc, a ſpjeſcowacu ſo teho ſo wſichtiſ možu. K jich ſmeſowaniu bu ſo ſo ſzehowacu ſo wutbrcenje trjeba:

„Młoſ ſyby poſpřiſanaj, něduſtci a nětciſci ſarac w Waldbachu, wobtukowam, ſo ſmoy ſi wſiemu ſaloniarjeniu a poſwjetleniu ſchulſtemo domu w Waldbachu w ſlobotkowym dželbranju nětcrnych dobrocielow doſtobaze pjenjeſ ſamafalo, ſi ſi namoi mjeſne ſezina, ſo možem po noju poumenowaney wózadze a w ſzehie Waldbachej datemu ſhubjenju naſtrawjenje ſhule w Waldbachu wutjacia, bęſi teho, ſo ſhubu jeho wobudzlero někto ſi temu nomadcy obu ſekatu robuto podla c̄imic dyrbjeli.

K wobtukowenju teho, ſmoy moj ſi ſudowny dokument poſpiſał. Straßburgu 25. dęciž novembra 1768. Jan Jurij Stuber, něduſtci duchowny wózadu Woblersbach w hrabſtwie Stein, něto diakon pſchi ſzktvi ſw. Domascha w Straßburgu. Jan Wobrict Oberlin, nětciſci duchowny wózadu Waldbach.“
(Poſtracjowanje.)

Kult zbroby na pueſzowanje do nowego lęta.

(Poſtracjowanje.)

2. Wěſt St. powieda: „Wěſtne ſzrólo; ſo nětore njeſeſe na njebiu nježdakſti wibjeſc njebež, ſita będu do ciaſa ſteſrawite. Za będu w hrojſe pueſzowaj wutjut a ſe ſzórla, ſi ſtorebno ſo cjerjina woda ſzróleſc, pſiſtobne ſzrólo ſzehowacze ſody ſo naſcerpac h, ho napriwac h, ho na myſli ſtramu do ſhidoła pod duž lehnyd. Dužno myſtac h, ſo a będu wužnyk mi ſo někto dęjeſc, na ciaſb ſzrólo huta wročo pomyſl. Lubža dęje praſa; bony ſu ſaj mbla, kotrež ho ſhubi. To ſu dęje huta, ale niž pſieſc. Młoſ ſyby ſhodom ſi ſzamjentu niž, wón mjeſcie wulfu wozinac, pſetoiž w nim ſzrólo wulf ſamoty honra prawego wotbrcenjenho lónza ſi wozcogn ſhubic. Ma ſo dęjeſc, ſo będu w pſieſcini ſohora (w Uſtrz) — na kamel ſedžo pſches pſieſcini ſzehac. Za będu njebed, ale wiažy ludzi bęſe ſzórla. Wón będu wibzelič pſeſciliwaj, ſotři mięſaci ſo ſzowic ſamelach twor, ſotři džapu ſtramu ſtramu pſieſcini ſzehac. Wón wo nieſim druhim njeprovedac, ſhida wo ſwójim pſeſciliwſtwe a hido do preda woſtobowacu, čelo móhli ſe ſzowic ſmowor dobyta meč. Štontzko parjeſc, a mi be ſtystno, hdyz do datoleje hofje, poſtneſe pſieſcini ſhidoła. Na dobo ſo kriebi pſieſcini ſamoty naſenowanu oſa poſala. O ſat mje ſelenie traſomieſc ſzehac a ſi koſej radacu ſhodlaze ſzróleſc poſtac! „Tu wotpoſzyna a ſo ſzólo napivym ſi cjerſtwe ſzrólo!“ ſo mojim towarſtſcam pſieſc wotſac.

Ale c̄i ſchulu wiaſacu a praſacu: „A ſo temu my ſhwile nimac. Wibzalo mam ſchule hſicje w naſtich ſoſzonych mětach wody doſć, a c̄im ſzkeriſci ſhwoje twory roſtſchedam, c̄im wietſci ſmiejem dobyt!“ ſich molo jenož na unje poſluchacze, c̄i druh ſi ſhwatkom dale cjerſacu. My, ſo cjerſtwe ſody napivym ſi wobtukowym a ſo ſo na ſelenie traſomieſc ſzehac pod-

wyższe palmy lehnychymy. — Duż żo na dobo dohładaćmy, fajku mają tula njeleja dżinu barbu, koci budy i nećium hrośki. „To je Samun” (horz węśil), prażąca moji towarzijo, „beda temu, kotrejż potrcieś; pięćdz wón je shubieny”. My dęćmę pędę nira jasłowani a wostaciu psczęs nóż. Krańca będzie noz; s' njeja ko hnedzy blyhieżam. — Wy duchini po- spadaj, a jało rano połyknięte wożęcizmy, kobi hiszczę wody na czteraprzysię这一 wjeżeli dał czebnieżym. Na dobo wo strójciżym. Bledę nam leżajdu nośżej wjezdawici towarzijo spaleni woni tam morwi leżajdu se krojimi lamelemi a kubami. Ptaki będu hiżo częta nadpady. My szrudi dole czebnieżam a bari wojne pod dubom leżo wostach — żon wiec i rosmęklenu wabjeśde. Eso hiszczę juntrzej se góra napich a na to i czerstwymi mozaikami dalej tworzą, so bych będzie domu dosłot.”

3. Ktutna myšl. Několry řebi znano hřečce ženje roš-myšlit njeje, kielko njedželow je w ſwojim živjenju měl:

Sa tožde žydom dnjow je njedzela; to rěko, sa žydom lět
njedzele zhe lěto wuczinia. To je sa 21 lětnego čłowięsta 3 a sa
35 lětnego 5 lět njedzelow. Sa 70 lětnego po tajšim njedzele
10 lět wuczinia.

Rak pak ſam tute woſebite hnadne czaſy nałożeli? Rak daloko je lóždy wot noſ w ſwojim žiwienju piſchischoł?

Tuła myśl może naż k ponizności pochnucz.

Keaf myjej nježelov bubžje ſvoj hlož poſvěhnyč na tamnym dnu a na ň moſtovací, ſo njejhym džet. Vobu a jeho bužbe poſvěcenjem, ſedmý džel našehe života hřešnictva a lepje ſ ſvoju našehe a na lachic blížejich nejsvárnitneje duše nahejeli — haj ſo ſumy ion wolskycižowali a i tím — wežba ajo njevjeđo — na noſtej duſici ſagdomonil! — Teho do wežbe něko plájí ſpočatju nowego lěta ſebi nu to ponužitl, ſtoho dže nam tožda nježela byč, ſo njejhym jenoz te nježele pſežebuli, ale je pravje ſwječili, — ſo byčmy, ſaj 3. kaſnja pſežilaže, ſwajat vžen ſwječili.

4. Bo źemſach pſčiutidze k duchownemu bur a pſčepoda jemu dwaczące broniow a proszęcie jeho, so by te pienięſy pſčiutidne njeſteſt woſa naſazowaſ, so by ſzózdu njeſtelni pſčes nje ſkózna pruha do khudeje ſwójby padnuta. Tón bur praji, to i ſzózdu ſia żoźnowanie dzeniutidne predwođanwa da. Duchowny ſo podzataſow. Doſteſj ſo tula tufje ſkózne pruhi njeſteſt, ſož njeſteſt, forteſ njeſteſtiero lěto wot ſela ſo na ſenju mu- liwia, dreybjeſe ſo won duriczelja wopraszczęſ, ſo hłubio ſiemi ſzózdu njeſtelni do poſkaſa jemu domierwanych ſkóznych pruhoſ pſčimunac. Maſur bur třetie wotmowlu: „50 nowych pienięſów ſzózdu njeſtelni!“ Wonai ſo dzeniutidz a duchowny mjeſteſt 24. njeſtelni ſa ſzózdu to wjeſteſt, ſo mojelſe gweſtut ſkózne pruhoſ ſo hłubio ſo ſkóznych daſci. Won husto ſia ſwjeſtelemnych ſkóznych kłydelech: „Sapacz ſzózdu“ a mojelſe ſam potakowac na to ſzózno 84. psalmu: „Boh tón ſkienis je ſkózno a ſkifit.“ Won ſo wjeſteſt i tym ſzózdu wjeſteſteſt, kofis ſem ſzózdu rufu ſkóznych.

A netko ho prachjam: „Schtó budże w nowym lecie taſte pruhi roſbęzje?“ Schtój ho hmił nad khodym i a ſ tam ho pruhi ꝑwnejz dawa do cę̄mnoſcie, tón jwnej ſam ja ꝑ ſwielutu pruhi ſo ꝑwot ſzwiene. Mielabudź ſam po tež; Bjenieſ ſame njenowicja, hdyż poſła jaſo naſtepića ſłonečna pruha wtrotba a luſobozne ſłowo nieſtej. — A hoż te ſzodzy teſta, to možt bjenieſ dawac, ſłowo luſoboz a troſča može a dyrbri wudęzlecz — a won ſmije wot teho ſam wulke żobnowiarze.

5. Sbożowny. „O, wyże tobie sbożowny!” prají jemu
někto z starému Rothschildem, největším pjenyezitou v Evropě.
„Sbożowny?” ton knapkecze, „sbożowny, hdyž dyrhja těžou
na ň vlnstěmi pod kloboukem řeči: „Sbożowny!”

“Я ако нелѧтні бытамъ Amerikanfchego pjenjatija Astora sbozotvorenoho mjenowatshche, ton prajii: „Ах, я dyrbju to wschodniwo-puscieg, hdyz wmuru. За пjemnijem pjenjetie dac, jo nieby horosok na minje vchislaška a so nietriehak munricei.“

Wszelkie pat' śluzy, lendziesły wojsk, fortecażu refacju Clemens. Wón cieki cieki Wołu paddaty człowięt. Jemu bu w bitwje wóla rula s' kultu wottorchnienja. Zeho towarzyschożo dżuwu jeho przejazd niesieć, móć pat' prajci: „Nę, ja man' hitzeczye jenu ruku, tia'

Žadz̄a nan, ani mac̄, ani brat, ani žotra njemážaču pola njeho
buc̄z̄ a teho wboheho hubjeneho troskhotowac̄. Wón pak horie
hladkash̄ i temu, kij ji prají: „Waldja mutroba ko nještěz̄ ani
njebož̄ ſo. Hlaz̄, ja hym pola waž wižitše dny.“ A jaſo po
jeho všecejel wopraſtach: „Kak dha tebi je, ludy Clemensko?“ wón
woz̄ci woźcini a wonej ſo wjeſtejel hwezcejtej a móz do njeſtej nje-
přichindu.

6. Pobožný nán piše hžojuemu najmłodsžemu synu: „Ja tebe napominam, jo by pišti hžojuvi wotmijeniu krucje starostą, ja wchodzi, skoś moich cincinów, tať derje cincinów, kaž mózcej. Ja hžichę tak starý mjevěch kaž ty, hdys dyrbach so hžio kam ja ho starac, a ja syn stajne tole wotmijenje wo močomaj wobkowha.

Нјечејај јене никоја а нјеволхадју јене џуджими, потрхј
мајтјај по ћоби, на ћуроме волшћиме. Садјерја џуджими
брушим, кај њи ћеби мот нија џадац, а нјевљуб теж хинаци.
Лепије, woni тај нјечејија, кај мјесец ћеби мот нија џадац.
Лепије је, со woni пјечецијво теби хрећета, хач ћо ти пјече-
хрећил.

Na ſ k twojim ſtudijom nowy teſtameñtu piſčipofođu, dolež je
to najſtępſza ſuſka, koſtuſ je ſwēt hdy ſnak a hdy inacj budze a
dolež teſbi najſlepje roſušcjuſie, tak maſch ſiwo bęć. Hdyž twoj
brotherſtwa jedyn po druhiu wot domu pręcię dęćhu, ſtam jin
wotſtſtum toſte naſoponiasz kłowno hoſbu daſ, kaſtej nieſto tebi piſchu
a kum jich wſhſtſtich proſby, ſo bydhu ſo piſheſtu tuſtu hoſbu dolež
dali njeſlahađo na czlonkſte mudroſtawia. Ty ſo dopomocni, ſo
poſta naſh domach Jane ſtronkowne prędne cijnjenie woſchnie njeſe.
Wutrobo dyrb̄i ſamia ſacząc, laſtej hluſtwa weroſtwa w naſzej
ſteſteſtſtanskiej mierze lezi; piſtehoſz wona je wot kſtrutſta ſamieho
a tebi budze njeſmieni, ho wot prawego puſca ſabiduſtici, hdyž tu
prawu weru ſi poniznoscia ſapſtſtanskiej. — Hſiczeſte jem kłowo:
„Zaſi bole hebi člowej ſwoju weru wazi, cijn ajeſte wot w
ſiemi powieda. Njeſtſteſz tež ſenje dobre maſtſtne, ſo ſo vano a
węſecor w czichtim ſam ſo po pomodliſt. Za ſam ſo teho ſenje
wostajſt njeſmieni a kum jich mieli troſtci zjerpaſ. Ža ſo
nađdajim, ſo buſte w ſwoim poſtſtſtym ſtawieniu pręcię
nađ, ſo by na twoje ſwoje ſmyſleneho name męć. Ty ſwojou
woſciu z njeſtu lepie poſtoſci a hebi bole luſteſtci njeſmieni,
zakaz piſheſ to, ſo ſwoju wſtſtſtanskoſc cijniasz.“ Tak piſheſton
man. Za hebi myſli, ſo tute ſtowa njeſtemore nanei praja, ſak
wębre ſe ſwojimi dęćzami ręczac a naſoponiasz.

Roszlad w naszym czaśiu

Příči sborových čechů v novém letu je též generalam hewit, o ma wón powietrzenje wójska ja jara mne a so ho nadzje, wo budže po tyru pschecwodzeńce boryš wot wózeh wózceńzow dějic. Tola je, po tym so hu ho tež sastupjerio katholiskeje trouy pscheczoo salonię wuprajili, mało nadzje, so též orszkowym do teho swiſtu.

W Sarbrückenskich podkopsach je wulki strajk wudyril. 23,000
żelazcerjow je dżelacj pchłestalo a salhadeja se sębzkarstwim schęzu-
panjom.

Sa polepsjenje schulsticke noleznoćej chze prufe knjegjerstvo do
poli pjenjes swolice; mjenjujuci se tvaru na jene dobo
milionom hrivnow a letnje 1 mil. hrivnow, sa powietrzeniem
wyczerpcie msdy letnje 3 mil. hrivnow. To by woprawdze wiele
ohnownanie sa kude wojsady bylo, fotrej maja cješto na schulsticke
ankach rokujec.

S Kriebje. Tafo wopor piezo je tu kowafsi Erdmann Kortla Klein z Krebecka, kwoje żywienie hibut. Wón bę, puszczeny dzieraczerskiej kolonije Buntchomie 31. hodownika, kwoju sa-kuju w wschelakich kozcymach Kriebjanskiej woskaby, w Mitowje w Nowej Wyszy, dlepszej zapocząt. W Nowej Wyszy będu jeho prawje pianebo i Heinrichz kozcymy do hymnej nozy mu-otafali, a je wón naistjerje leżo wosiat a juterjnau. Koenigherero amatacza jeho nowoleśne ranje. Przyz woładowanie diałotni ko-je poradzi, jeho tak daloto wojsiwić, so dytchiaje, tula prajf-kań, so siej wobez nozy juterjnajec a so cześće iškorjenje plużow o zapocząt. Do hojtjenje njemójału jeho wojaz dowiększ. Rano 44 godz. czyniejsze woskał. Ksieje je to tula żałobne kuchystwo, tula wojaz mieni, taz kujenie je stareko do nowego lata.

w hroznym pieczę pszechroczyć. Kajka je to tola sa wbohu maczey
njeszbożownego bolojeć była!

+ Anjeje, wostaj jón hishcje to lěto.

Bo nemissim.

Běžce nowe lěto. Ludjo wote mísce džéchu. Duchowny běžci wo njeprawdny figownym schotom přebowat (Euf. 13, 1—9). Tón sbózni powieda to pšchrünanje: Šenjés winzú pšchründze a pyta plody wot schotom; ale dokež žamdy njenamata, pšchrüfata móni, so by šo schotom porubat. Winigur pac proþby: „Šenjéze, wostai jón hřízechce to lěto, haç jón wobkora pnohoju.“

Зирке вѣжѣ лаѣ пѣхозо нове лѣто бохаже ворптана была, вѣчну ти тѣз таїж побыти, тоѣшіи генштадъ я зиѣ лѣто фенши тиѣ ходѧ. Дучиновнѣ вѣжѣ мозжнѣ предвѣтъ во тиѣ рянамъ психрунану, але толѣ бѣ дюци тоѣшіи вирбовано, пала фогрѣдъ бѣда номинане кѣлю нико изиѣнѣло. лаѣ вѣтнѣ нико мушковъ дүре.

Dwaj mniej bęstiały hromadze na jenel zamysz ledzoty;
wonaj tej hromodze wote wiedz do wby delu spustajtach;
starci bęt wowańie, nemięzjeś wap wiązam tam to cęste dżelot
dotownejc, won hwojemu syniej z cęchami fult popomba, schtoż
miejęzje. Tón drugi, miody cęlowiat, hiszczę dołho wo wby niebe.
Wón będzieć i napięzecią fowańie beżde schewz.

Starý pomalu stupasche no kwoj tij so iepjerajo. Wón stonasche a řebí kylyš s wocjow tréjeſte. Młody, rjenje swobleskan schewz se spodžiwanjom na njeho hladasche a so jeho woprasha:

"Je toho to předvídám tat jara hrušku?"
Stacy koukáše, a hdyž hrstno dívala, méně mědceho píše-
proší, jo by jeho juntroně na vjezdu, hdyž je kvívatel čekal,
vzpomněl píšečkot — jo dle jemu potom povídáček, čeho blíže
jeho předvídání k kvímatku hruško.

A tak ho sta — na wjescz p'shini'dje schewz. Starz' k'edjesche w k'wojci komorzy sam, — biblija woczinjena p'sched nim lezeste. Wón sapočja powiedacz:

"Jato mějachmy loni nowe lěto, ja tam we koju ležach a běch nu tu nowu thoročej čekajo šboris, fotraj tehdou wotolo khodžesje. Młodou tu thoročej lobsko píšeřstwia — ale mie wona khétri píšeřstwia. Ja mějach tajtu hézu, so myšle šubich. Tehdou ūci mi moje hředli taž horu na řewdomyje padnyje, a o mój najwnejšim hředli běžce palenzyje. Ššomdomběžac̄ řet běch starý a hřickež píčežo wořickež hřeča. W mědžtivých lětech drie běžce hřickež horę bylo — ale ja ho vola píčežo hřickež některou wostají, hac̄ runje běch starý. Mí běžce žalostinie horzo, mi běžce, taž by mi do woszchow fabrimalo: "Něto je tebi pořajene muřmrecz, potom pak to kudženje!" No to běžce mi, taž bych píšež zjelešnem durjemi stejka, na kofryži běžce napíšono: "měčnotá". — Ja klapach wo durje, domž mi vorst wjetřwawješte, ale wono ſo njezwyczijnu; nütſach pak be hlob hřickež rubař! Ššomdomběžac̄ řet starý a Janeho ploda! Ššomdomběžac̄ řet a píčežo hřickež palenzyow pícf, vorubaj jón!" Duz běžce ſi mi, taž by ho wšiga moja móz ſubite a taž bych morow ſi mi podnij; moje poſlednie ſpôchowanje pak běžce, "Gsmil ſo! Gmil ſo!" Wšigku wocjichym — ja nicio nje myblach, nicio njezjach. — Jato do woszhi ſabu ſi kobi píšeřstwia dřez, ſabu ſobu žabžtach, taž taž ſady wotolo večinožce ſallincia: "Hřickež to lěto! Hřickež to lěto!" Vóryš po tym kwiorej wocjach wocjichin. Mojež ſunowa džowczejſta pícf mojim ſižu ſtejch a ſo prachesje: "Džedo, budež wam něto ſabu lepej?"

„Ja nijemôžach niežo wotmówic̄, ale ſo jenož trochu wužmiejó na lube bězčo poſladných. Duž mje mořaſte a prej: „O bědo, fajtſe ſe my neto jašo mſkdy a rjony, ja džu to hiež tym druhim wupowiedac̄!“ A ſ tym wona wuběza.

Teżby bułch wzmiankuję wot mojego hędrę a tym wodacząc
namaka. A nětto je ſebo nowe lěto a ja bym rýze do hřebčin
diň — ja bym rýzilhotowaný, njech mój konz dženzy do auto juſtſi
rýzilhotowaný, ja wem, jo móžu ſvójskie wołaniny rýzies mojego
lubego ſzczętnika.

Tón młody szewc běže s měrom píštipotkuhač, a jatou staremu dobrú nôg praji, tón jemu hřichče to blouo ſobu na puež da: „Starci lubž dyrbja, młodži moja wumriezcz!“ Leho vlo dyrbjeli wličtigá hľad wrotow wečnoſeže hřichčež tón blou „Hřichčež to lěto!“

Něchť sa starají lidi.

Husto skłoskich starzy ludzi stojących: „Ja tola t nieżemu wiązę na święte mojatne njejżym, t cęemu tu bishcze bym? Ale ty by mje tola Bóh tón Kenes priečz wiać!” A Bohužel nadějdeček tez ułodzcy ludzi, kotsz is podonne wojsknie wo swoich starzych powiedaja, kotsz by rieſt ſo jiu wobeczeńsztwa. Duż stary starci i ułodzji bishcza, kotsz ſwiate piščano praoi: „K cęemu ſu tu starci ludzo, kotsz niečo wiąz dželac njemaja?” — Psalm 92, 16: „So vñchom woni ſewili, jo tón Kenes tak dobry je, moja ſtaſta, a njeje žana njeprawda w nim.” Psalm 18, 10: ſo ja twoje ramjo wuprowiedbam džecieždzečom a twoju mož wičitkam, kotsz bishcze pčinčna budža.”

Kaſte rjone powoſanje moja to starci ludžo. Bóh jiu na poſledu ſabat wobradži, na kotrurž moja jaſa predarja wuſtuwo-vaſz a kwedeczje wo Božich modženiaci a ſutlaſi. A to woni bishcze wjèle riečecz njetrejba — to kwedeczenie ho hjo ſtarca pŕiches jich ciechi poddate žiwenje, pŕiches jich modlenie, pŕiches jich merné žiwenje. S tym woni preduja pŕicheswo, wičitkemu maledostnemu, pŕicheswatanemu a njenemernemu woſchiniu. A hdyž ſtež býmoja a džowki wulski nitwiaja ſo taſte pređowanie starzych, maja to tola jich džeczi — egi maſi. Jim je taſta ſtara wóroba abo džed woprowidžių poſkad, kotsz jich džeciežo žiwenje po-ſwicežue. Egi starci ſu podarimo njejſu.

Nieśwarz, ale proszę!

Jan Bugenhagen, Lutheromu pſchreget a towarzſch, by prafit:
„Hdy bydu podanu ſi ſwiatomi byſi ja hſtoju vſchloſteſc
probić, ſaz na nju ſhwarieſz, by weſkeje w kraju ſlepje bylo.“
To hſtoje ſe ſaz na nacjach eſce rečejane. Wſtudbomu po hntorju
a ſhwaria, ale ſak moſe ſa vſchloſteſc probić! Tež tajem, ſouſi

częszcza prawy skleścieniom być, Bi jara limzy. Kaf porędo do mobilitwu w formoz wychłoszko kubu wołańku a hdyż duchowny nixedżel w zwrotwiste mobilitu wo wychłoszcej powiedza, fal mato utrobutow mobil bi kubu. A tollo je światarem apostołitej kujata kubitnośe, hdyż móz kwojemu Timotejewi piše: (1 Tim. 2, 1—4) „Dzieho dla ja napominam, so by pięćce we miedzim węzam bi stała przednia, mobilita, dobroproszenie a dżałowanie ja wychłistich człowiekow, ja królów a sa wsięch wiejskich, so bieguny polosne a rycież wiśnięgi wiejskich mózli we wsięjeb bohobojańkości a pożegnawie. Piętcheto to je dobre a spodobne pięćce Bohom, naścianm żbżonitom, tij czę, so by wsiętšim ludjom pomthane bylo, a so budzą t póniżnacju teje prawdy pięćtchi.”

„Zemljotresi prebači, kroz vreme posmatraju, razumiju i prepoznavaju, i jutnjotreći jenemu ih svjedoči poštovanju njihovo doprinos. Sami, poštovanju knjiga međejedne hrvatske načinjenice, so tu nekih ženje bilo, ali ih by se šemljene savoježalo a bilo by predat sa vjrhovnošću atd. državlj, mamo by bila tak vještina, so bi runje hrvatske predozvanje bliskog je moglo. Stas tom samom muiž u temu predarjevi pribinjaju, kotrebož jara češćežala a jenau na folijonu vjrahnošću slorježde, ktoruž vešće jenu, neložu tčinjuvu cijinil. Predat da jenau upomorjevaju, latož međejne na vutorje. Hrdz vježbe povodom, jenu hrvatsko do wozom blagova prati: „Haj, čežba dla njeprisutnječeze my w prawym cjožku lemeži, so vjrhovnošću bobu proštož, so ožyle Woh vjrahnošćam hradu spomeniž, so budu prawo a pravodiož pthalni vježladaju na partionu?“

Haj — czeego dla nieprozychyny? Prostwia praweho wiele samože, hdyz je sprawna (Zaf. 5, 16). Niedyrbjało to tež wo prostwie ja wychodneję płacizję?

„Pomóż Bóh” je wot někta niz jenož pola
knjiesow duchownych, ale tež we wšichcch psche-
dawańjach „Sserb. Rowin” na wſach a
w Budyschinje doſtacz. Na ſchitworek lěta
placzi móz 40 np., jenotliwe czisza ſo po
4 np. pschedawaju.

Pomhaj Boh!

Cijelo 3.
15. jan.

Létnik 3.
1893.

Serbske njedželske lopjenka.

Wudawaju ho kózdu žobotu w Smolerjez knihicizschezeti w Budyschini a hu tam doštač sa schtovatelniu píshedplatu 40 np.

2. njedžela po 3 kralah.

Jan. 2, 1-12: Ježuš píshewobročji wodu do wina.

Bejch mijenjuje kózatu Jan tónle Ježušowu džin. A won je woprawdž tež zejch, mijenjujž zejch a suamjo teho, štož Ježuš hízječe píšežo na čłowěčkih dusħach dokonja. Wodu, lutu, wskidjom nomosomu wodu píshewobročji do kózneho droheho wina. Daž ubi prajiež, so je to hízječe dženja sbóžnikež thumsc̄t. Schtož je níle, hubjene a wžđenie, to píshewobročjež, píshemjeniež a píshetražnic̄ je Ježušowu skut. Won níma dojež na tym, so hréchi wodama, ale zyle nowe dušice, nowe wutroby stworzy woni píshes swojego Duha móz. To ho stanje, hdvž starý čłowěk ho wobnowi po Ježušowym īnamjeniu a ho s nowa narodzi k Božemu čłowěkemu. Ježuš tón prawy miłcie w píshewobročzenju. Hlaj, won ejži wšco nowe! Se swojim kózatim čerpjenjom a wumrjezom, se swojim horjeſtacom a kežbenjom i prawizu Bozej je won wobnowiť načte stejnichžo k Bohu. Boh mjeħlada wjøži na nač jato na wěćenje satanome čłowěstwo, hamonolu do píshes Khrystušowu krej wumżejene. „Boh na nač spodańju ma; někt wulki mér je hjes tóna, wšča storžba kóz, je wšata.“ Někt džež won tež n tebi wšco wobnowiť a píshemjeniež. Wodu džež do wina píshewobročziż: „Lösu mysl do kózateje, wěsteje wutroby, hamonolu do kózneho potorjenja píšež tym Knjesom, kóztnoſež do sejzpilneho čałania na Božu pomož, staroſež, kótrež na ſemi laža, do modlitwom, klabu wěru do praweje Khrysteze a doverjenja k Bohu, mudroſež, tiz ja hamžym

wužitkom steji, do teje mudroſež, tiz ſteji píshede wščem ſa sbóžnoſež a ho ſama zaprevač može. A twoje zyle ſuutſlowne a ſuutſlowne žiwenje, twoje hželjanje a kózječe, twoje wiekele a twoje żarowanie, wščo džež a dybri tón knjes Ježuš Khrystuš píshewobročjež a píshetražnic̄. Deno tón, pola kótrežo je tónle ſtutk dolonjal, je něrny hželjan, w kótrymž je Ježuš swoju kóztnoſež ſkwiſ. Wlodejch-li ubi prajiež: to ſure je ho pola mje minylo a ſandže ſ kózdym dijuju bôle, potom je Ježuš tež n tebi kananejski džin dolonjal.

Kal pak može ho to ſtač? Lubu sbóžnik da wščo na wěru. Njeje pak trjeb, so won hakle nowu móz k wjerje do twojeje dushe dana. Bjes doverjenja a wěrjenja wščat němôže nichón žiwy byč; doverim ho ubi ſamym, druhim čłowěfam, swojowmu ſboju. Je rene trjeba, so by taſta kóznoſež wěrjenju ho ſložiti na praweleho muža, na lubeho Ježušu, naſcheho sbóžnika. Teho runja němôže žana čłowěka dushe hjes luboſež wobstač. Alle te rjona horze luboſež dybri ſaho na Khrystuša a píshes njeho na Boha ho ſložje. Wulivo wščo, schtož naſch wěry a luboſež na swojego Knjeza a sbóžnika, a budžejch bósyh widzež, kaž tež pola tebie ho woda do wina ſ mozu jeho kóznejn hyadu píshewobročzi. Hamjeni.

Něšto i Oberlinoweho žiwenja a ſtutkowanja w Namjenitnym dole.

(Se wščelič žózom wuzerpal Jan Baro.)
(Wotraczowanje.)

Róžly tamjež i ſhulſtemu domu w Wallbachu bu na to 31. djen meje 1769 položeny o Oberlin kózječež ho ſ tajej

horšivozežu tuteju dobremu stulej, so móžeše ho hízo sa volejcež mežoža 14. dzei anguita nowy ždústí dom sbehacj a pojohnowacj. Tutož trahenj dom hladovacje, kajz so praji, i hordosču i s wob- żarowaniem na staru hłubowni skryst dom dele. Ale Oberlin pižatce píči składnoſci: „Ja bydlach w starym tworzeniu, hđzejem mježaž ho se wschellimy budyjeniſzem bědzie, hđbez mi nullu myſcie ſta a druhę wrotnosćadu a hđbez mi deshezje wſchudzeni- nus schwiſeſe; ale ja njerodzaję tak dotho wo žone nowy bydlenje, doniz ſtule píčitobie ſkarane a ſarijadowane nieběchum.“ — Hótkę w spoczuſtu lata 1771 móžeše Oberlin, dokaz no- rzejewskiſtach pobrachowasche, lawki a blida dželoci docz.

Hôz vaf bê wîchito hotome, wêjejde Oberlin hîczeje 1000 nôrtow dolba saplaçieji; ale hijo si nôtre lêta munôb jebo. Bôh wot tuteho dolba, so by jeho psekejimisam doposluja, si wón tym, kij bo jemu domerja, meda k bonibie pslitieci. So vo je Oberlin pslit wiçhem swojim mlebatym domerjenju na Božiu pomoz, czaſte wulfu starosz wo pienięjach twarjeniu abo k najprej placzenju meti, njebohij ho preč, ale jeho niebessi Wota je niememu i njewierjetnemu wjekselnu na muwiedzenju a derzoperadzenju skuttu bohaczej saplaçit. Kat je ho Bôh sam sa njebo starosz wiđizimy se sczehowazeho podawka. Nêdy wêjejde Oberlin 500 nôrtow, kij bê bei pozić, našprejt placzic, njewiedzisze ois dby pieniezjion wacaz; w wolomienju najweszejni mu pôjstwem jemu Stuber 500 nôrtow, totrej bêlce jemu jedyn rjelatyt i na twarjenju schule w Waldbachu pslipôbst. W taſtich podenjienach porst Božeho wodjenja njepslipowac, reka wocci pslipowet komarc, a na njeplinjowne wachne laciuca dzialnowozača a pobóznozec poduskeci, kia bo pslipkimo nebiejsemu Wôzzece w noš sohořie a ko pôda tzie wo to našvobojnicze wiebelje pslipimesz, totrej czołowej wukiva, kia Bože wodzenie a Božiu blifiszt pslipivona. Pslipomniči many tudy hîczeje, so je Oberlin woprowdze po swojim slubjenju wiçhile reparatury na nowej schuli pslis 30 let dolho le swotoje mlebnie placzit.

Ra podobne woschine je Oberlin w podeszodnich 10 latach tez histicie w 3 druhich wiodz swiote wosbach nowe idule narwari. Ruzejki su ho wobylciero tutych zwow, pot wioszowym bluda sajzeni, mjenje saperatci, haj kamo kamsjene a drenowym pishimohu a wobyle ruczne dzelo podla cziniili, ie Oberlin tolal histicie 2500 nowtorow l tym 3 schulam nabromadzic dyrbja.

Na pochledu bě Oberlin se živojim dobrým příkladem všeobecnejšího duchovního rozvoje svého vzdělávání a výchovy dětí. Na východě římského císařství byl v roce 1784 založen v Hamburku první obecný školní ústav pro chudobu, kde byly děti vyučovány práci a vzdělávání. V roce 1794 byl v Hamburku založen první obecný školní ústav pro chudobu, kde byly děti vyučovány práci a vzdělávání. V roce 1794 byl v Hamburku založen první obecný školní ústav pro chudobu, kde byly děti vyučovány práci a vzdělávání.

Tak mějachu něko w krótkim časzu wschitke 5 wžy tuteje wožady psches jeneho muža kójda žwoju nowu šchulu.*

Wjes tym, so Döerlin nowe schule tworzącze, pśzibitoowate a wozażby wob kebi też, so by innych niemiedomnych a budywuny hłabych mużow pomaga wotworzyć možli dobrech wucierów na sie, kig duchu hōdni a kłmni vysli, wiażorum nadam dobrotny saloznycze rozwijescia po kłczer. W tej żamnej rejerje je so też stanje wo pśzibiorzenje inich dobrotnom staro.

U dolejših vón, taj na východě druhé, tak wožebje na dobré počehbení dřežci východ svouku vultu duchovnu můž a staršík a kebi tu nezložnosť pot východě stronou wobhlada a k swěru řešepuya, težto je jej sadževone abo spomozne, dha jnewostia jemu vystojene, kažtu vultu schodu moja mate dřežci i řeho, kdo by, tak východac ſu staršík vultu na dřeje a jich východí bratři a východí ſotry v schulu, bje východho naděždžovana gáme kebi avostojene. Težho dlo ſamýblí wón kebi, tež ſa mójčice dřežci východí ſotři, bježde tu najsterie tu najprěčnou, kij je ko hdy řežožíza a po ſotrejš ſnamjenju ſu poždžižo po zvlým ředělannym věcze, wožebje w městach, ale pak tež hýzo tu a tam na východě ſchule naftafe a hýzce naftawo.

Wobledźbowanie a hjenoczenje bę Oberlinie psichotwórczo, so
żoja bo dęczi hijo mot kiełeki hem temu nowjedowaniu, so
druhu prawe mot nieprawne roszczałate a bo kę po bieżuńczości
ślimużce. W hjenoczeniu se hwojej mandżelskiej, fotraj k temu
i tózdu wiejs psichotwórczej wusłosći psichotowa, wotnośna ków
etki wusłosći itywo a placzącej wkitto se hwojowim kamionów

samojenjom. W tutych jstwach iskazowaniu ho nktó wskadnje wskazuje te dziajstwo, ktrej hewak hichcze i woprawnej schuli fratrej niebch, wofoto dwieju vchadzajacego. Jena namiodomadla ich rucina dzela, ta druga rozwazajoma i z labawajscie je vchadza. Wskazanie, rucina dzela a lawejeloze byt wotmeniowacu ho bies hobi, a hacie po tez kruta pozbicijnoscia wot vchadzajacu, keby je im tla ta tez lat wele hovodzonye, hichcze je i rozwizwanu drczacego duha trebne. Wot dwie u tylentnych dzeczi ho wjazjo niezadolu, haciej po dyrbiahu pchci skladnosci thwili s metrom bedziesz; idztry, pjez, a idzeczelne pot dyrbiahu idztrywocia, vichala a schic, a hdzi wot wjeho dzela spragni wjezcau, poafamowalec jinu wiaczka molowanego wobraja se hujateho ryma a s vlastrodojowca i wulfadowatce je jinu o doszczebi potom wot nich hamby tu zolu waz sojno powiedzaj. Na te poafamowalec jinu ga grofisek harty Komjentnho dota a jeho wokolnosci, Trzonowice a Europa, ktrej bchci pod Oberlinowym naujedzowanju do dziena wudypane a mienowalce jinu mestna na nich mieniamenje; wjedziec teho wuzczeje je tez dzialownie kierluska a drugie wjekie a cijste spwiaty swieta. Na tafe woldziane niebedziesz tam te lube malecie jene wosmominenje prjone a bies naujedzowanju a naukuchu hizo hajo wiele dobrzho, wojskebie tez prwje, cikcia i po piubue rejecie, dofels jin tam jene bliskoju "patovis" dowolone mjebe; bchci strowe a wiezeli, niezdjchu a nieprzydachu njezo ke a niezviniwacjczy ho s njezincam, do ktorzych dzeczi lohko spamu, hdzi woj hamekhebi lawozujenie a po nictot wo nje njeftora. Sich starzki dadzu pak hebi to rodzi ludzie, dofels mjezuchu tak, kaj prajauch, kwoje dzeczi se schije.

⁺Starších hréchi Boh domapný na diečioch.

"Sáto by s palenžom činil? Blečka dyrbjala sa te
vjenčajem, tretjej bým tebi ťobu dať, volna býc a něčo tu telco
vobrábuje!" vrazil bur t ľubojuemu býnej Bledickej, ktorýj bý jemu
po potenci byl.

„Tón wotwolwi: „Ja bym še na vucú napíš, mi je se-
blodžilo.“

„Ty by tola nječnizomne hólcisko!“ bur k ſwojemu jenicžemu
bynej vrájl, kia ho kmeňo vtedy nim ſtefeliſte.

To někdejší přemí krčí, so běžše Václav hwojemu nanejpo palenž byt; ani přemí krčí, so starý palenž vješče, wo tym hwođedíce jeho cíeteweny nöz; abo tež niz přemí krčí, so běžše Václav hwořku píš a starý bě ho s temu smíjat. A to tež Bohumil pochlední krčí něbě.

Zato Václav do mojastow plchňuje, běžše hjo palenž vježnauwahyt a starý a wón so sa to staraschtaj, so bu wunošení jehoebu tukla vješčelosam.

Muci wížat běžše hjo došlo njeboha; wona běžše hwojeho mnuja wotdixeromala. Hdyž pak bě wumručila, wón praji, so piše, potelsk bě pješejara wo hwoju lube Mariju rudiž. Něto pak běžše hjo myje lét, so jeho Maria w rowje spasche, na nim tež cíeteweny widzí sebě, so by bě rudiž — ale so wón dale žlofáše, vježtih widzíci.

Wiedrich węgle wot wojskow domoje pświesił. Wón węgle
i odwo zonu do domu pświejewa a ho pdałce, taż by dźgię
wobemaj mużowiąk ha poleńcich. Ale jenož kłusili - potom
że nan a kyn wadzic pocięształ. A młody łabwiczy, so je to
heho nam, lotrž pścież nim stesieć, ruku pścieżtio niemu po-
dewny.

"Ach luby Bojo, tak datolo je piščisko, so ty mje bijesch! Še kiam býat to na taſčin njeradjenym býune, taſči hý tu, hýkužiſt. Za tebi ūbalo tola nedam a hý by bo hýdeče bóle dosloviſt. Za kiam piſčico blúcháš, so bo čálowieſt předy hýdečac njebm̄, předy hacá chéz bo do kóza lehnyč. Ne, ne, ūbalo hýdečac moje wostaní!"

A starý khodžesche do korejmý a pijsche, so by žwoje něwanje na Vjedricha fabyl, a jeho syn Vjedrich čjinjescche teho unja.

Tak běsťe doho ščlo; stonějne běsťe ho to tola starý smječajč
of a ſuny hudec wotedač. — Přiches to tež nicio lepje nebe
zrubuje bě hladac, řat i tym rianym woþobzenjewom pschezo
vole k ſonzej dželše. A džitno běsťe, ſo neto tón starý, byz
elče hofdarstwo hujce wotfijec, hubjene hofdarjenje mizdešte,
miznej přejdu ſo to wozia malj nječ. Wón to hukto ſwjojem ſyne
wozowadje. Hoi, deudba starý pschezo ſkú ſteo ſvaradice a

* Przedby po takim, hacz nähdejżeżtuż w Sserbač, je ſo w Oberlinowej woſadze ziemie woſtnej prieſtežu, po foſtrym wuczer porſadu w pribatnym domach dečej wuczeſcie a tam ſ' czeleboju ſa jenym blidom ſybaſte, wo ſzimy hiſtejce naſci starzy powiędač miedza.

szakwarskie a mleky s woknom won na njeho wołasche. Jedyn dżen dyrbiesze też starh wot swojego byna blytchesz, so je won ham wjeho wina.

Bjedrich na njeho wotaché: „Je-li wérno, so bým wopisz,
bý a ty tého wina; wot tebje bým jato hólz valenz piž nowułny
a ty mi wobarač nijechy. Je-li wérno, so bým hubený hospodár,
bým tý w tym bým swójego nana. Ja tak date czínu, fož bým
wot tebje nowułny.“

To běchu sa stareho wótre słowia. Wot něska wón mijelčeske. S měrom wón domach hýdačke, hewak níhde, khiba do forezmu, níhdejšče. Tón pucz pak sa džen husto džeske, doniž wjazdy kboždziec njenóžeske. To týk děšku nietračke.

Wón pchitibę na skrótoço — kbo kónz döidę, — ach, tajſi bęſte do ſrude wumierze! Wón nieco projęc nymęſęſe tae ſkómoſta napomiania niestoszumi, doleſi wujaz ſtrowocho roſoma nymęſęſe — tajſi dęgle wón do ſmierze!

Někto taj mlobaj samoj řejeieťat. Člownej by řebe myslil, že je nanovo římeč řejeieťat na njej u čimila a Vjedricho wocji notewito, taſti ſlova na wopisitou cajla a jo budže někto řeždona ſona ſytač, wjedho na řeždovi puč pſchádzač. Ale řejeieťat, tři bo ſi horn dele woła, je čim ezeſho řeždorec, čim debole ſytačne, čim wjeticha je lebo řeždovac. Tat hebe tež Vjedrichom. Wo to, řeždoh by jeho řeždorec mózho, wo Bože řeždovo, njerodječe, wo modlenju mezo wjedorec njeradice, dælačas zo jemu ſi njeradice. Skor bu rospředět - na to ſopocja řeždona pſchádzač, wjedhe pſchádzač vidiňdzechu do ſorcymu. Žone žaneje mozy nad ſwojim mužem njeradice.

Jeho ejzéne možn vobějšeru. Víděl ležetše w tym
samym kožu, w kotrym bě nam vymřel. Přiches těchu, kotryž
a dohé leta wuporodila jněbě, deschcik na jeho požleběho
apothe; brózen a hród běstje tos dodzheranej, so bě strasane
po njej sastupic.

Zglete rjane wobchodzjenstwo, kotrež bě hilo všechno wjele narodow
wot nana na byna plchidlo, rošpadze, a satoz bě hulčekhe hórlidze,
jeho wobchodzeč na czele a na dušchi sohubjeniu napśdeczjuo
ječe.

Odbył bęsche też nanowe mrcze żałostne bylo, bęsche na
irrejażeho syna hłodacz hiszczę żałostniżce. Valenzowu blesku
ruzy — tuſki mózg wumrie.

Nanowý hréch je w synu rostí; w jeho hréde je syn
umrjet, ale nanowý hréch běde dwójzna cęstí po tym hłosie:
Beda temu, pičeš sotřeňs poohrāenia i schindu.
Jejje by jemu bylo, so by mlynski řumien sa jeho křížu
rozkloženy byl, a jo by cętřenjeny byl do moria, hacá jo
wón jeneho tučných mólticích poohrásit! (Suf 17. 1. 2.)

Roshhad w naszim czasie.

Raz kózde lèto, tak je najwykładzha zgruwina roba w pruskeje ewangeliske zgrufie tej lètka sało ręsprawu w liczbach wo zgruwimy žiwienyu pitchedopiszebego lètu 1891 wojskowym. Èsu tebe liczbę jara wazne a dawaja kózdemu, kli wo roiczenie a vidiwywanie bwojowej zgruwiny robi, wiele wopomniz. Pruska ewangelicka krajna zgrufa majejaca w lècie 1891 14,915,107 stórow. Bidiściupto k evangeliske zgrufi je je židow 289, s katolickich 2478, i hebreidch gmeinitow 478 parochonow. Wystupilo je 6 k żidam, 204 k katolikom, 2879 do żanęce zgruwie obo do wiadelsatia towarzystw. Duchownych bę motoko 6900. W kolektach je ho nohr modzito 1,007,950 hrinow. Studentow na duchownstwo w lècie 4232, w sumie 1891 3857. Nowych zgrufionow je ho twarla 59. Wiemienja waznosz wskazanych dorzenych dorow a motkašanow wuzcini 3,172,397 hrinow.

To su mukle liczy, když je tak skvělých, ale všechnuji
s tým, když ho můdova létej říši Brusel na víno, pivo a poteny
a ty budějich ho nastrácej. Všechno nij méně dvou 867,000,000
t. r. všechno stovky bydov a šestnácti milionov metrů kry
pschepríje kdyde léto v Bruseli. Po takém můdovomu vokatu
tratka ráz tak maje se zdejší výjehela, když sa tvorbenie Božieho
kraľstva psches gurkvine dělu. Kat stej pola tebie, lubu všechnelo? Po
torej mérje davačaj sa Božie kraľstvo, a po torej sa twoje
cielo?

Korczmow je w Bruscej wołoko 93,000 a gryfów wołoko 5500.

Strajk podłopiskich dżelazjerów przyniósł psieczno bólko molo

Ho. Hijo połuka ho też we Westfalskej w Schleswinkiej prowincji węgierska tajch dźałcała. Ludzoj popomina wtedy krudne na-
benjenia, któreś by psihi przedwojennych strojach cziniili a dadzą ho
wiedzianowac. Wiedzianowaczy psihi schęjuwanju su żony. Tola su wolej-
szy wiedzianowidom hido zo jasno psichnycieli a żona nadzieja kweje, po-
strajorzy psihi krudnych wobstejnosczącą wieleniwa kweje, po-
wózko żadomo dozoya.

znamenití rodypryz, tiz je rodzený Hohenzollernský, bývejší
v tychle dnech w Sigmaringenje w Hohenzollernském králu svéoj
čwáši i jendzířské prynzešku Mariu. Khechor je ho tež do Sigmaringenja podal.

Kusk zbrojny na puczowanie do nowego lata.

Potragšwanie o sponcenie

7. Malicfoscje w žiweniu. Malicfoscje nimale zysk
żiwenie wuzcinią. Wulich wozjnych dñjow je ta lęto jeno malo,
hdby pśchini, porędzo něktoro wulse pśchinię. Wone s̄i
malicfoscje, kotrej wsłedz dñy wuzpelniają. Porędzo ho nam
o lęcej něktora wuzjadnego stanje. Hdby byd wupomiedacz dñjat,
tak jedny čłowięcja sa dñem wüchtli exini, tak wiele blawon wón
ecji, schi wón wüchtli wuzbi o wopomini, by ho jich wiele
jużwalo, kello wskładach malicfoscjow dñem wuzpelnji. A 365
wulich dñjow lęto wuzcini, a lęto mož dwuzet, priezdobieni abo
wybromdzekat dñj žiwenia bycā. Tak byz gute žiwenie w skłedz-
nich obo mewajnych podaniam festaja, hdby wothladowam wot
eterych wozjnych podaniam, kotrejz bnowo wierz hacj piec abo
wielęz je dñe žiwenie maje. A tola je na konzu multi stuk
wotomony. Wy festajm pśched budniſtym stokom Bžim a hladomy
prócojo na žiwenie, kotrej wo festajscie s̄i malych wezow, ale
otrema roszpuſtaj, hacj budzjeni wólm obo satanami.

8 Krajušin počkád. František povídaje: „Ta vohlodach břichotky mojeho doma břes muričemi, totiž dom tvaru jachy, nebo, když běže píchezo myšeky a koryti wjeleče ře kódeho sicecélne bloučko. Když běže teh myšky, hroly dřen, jeho oblečio ho píchezo kmečkotajko kmečkotajše. Ta, jeho jedynu nohu na hřebi setřívala, ko jeho woprašach, tak to pšimtože, je některá tařík myšeky“.

"Lubu ūnjes dołtoro", wón wotmolwi, "ja mam duščunu, obru żonu. Hdźj rano no dżelo du, ma wona pścęzczęle kłowo wnie, fotrzej mje wosłechwi a hdźj wieczę dżomu pścęzczę, je pścęzczęlnie domuj wita a wieczę na vildźje pśibotowona jest. Też do bym tańki wiekehł a też nifomu rady ſeħo wiekehł njepraju."

Hlejče, ťafu ma žona mój nad muiżowej wutrobu; wona
ój w smieħċċajha a radošċienu sejñier. Kiecz teho da p'stegħeżżeen!
Hdju kien tħalli, hdju muž wiejtor s'dielu p'stegħżeen, ma żona
rro, dofej nistō njeplaci k' l-temi tieo wilek kien pomha,
w domje mēr a sħoże vylditej. Hdju tgħix b' iwdodżen wojen, iż-
riva ja sebi taſfu holu iħlada, kofraż je hħelma, strowa a
bedha wiċċem p'oħġo. Tute poċċinu ji boħba cijma, bixxen
kunċċekko pjennejha njemela. Hdju pak' ixtu poċċinu nim, iż-
djeż żewġu i-njeħbożom, bixxen jidu wijsolena najboħażżeha

9. Duchowny Jobst Sackmann w Hanoveriejskiej, kotryj w lèczce 18 numerie, kwojci wojskaciej iunfraci nèhdze taf prèdmetowcze.

„Teho dla budżete mudi, jaśo hdy a bjes fałsicha
ko hokbie.“ (Mat. 10, 16) Cilowjeł moje lohko do szkoly
wbięć. Jaśo běch hokidze kandidata, pichidzech na wyczowanu
Reapla. W bliskości hokiego tež města leží wyposa hoka, fotrejš
i rečaju. Na my horje pichidzejsi, wdzracamy, idto ma
ta hora do wulsteje huky. Ludjo „frater“ praja. A fotó
siu, hdyž tam stępaśmy? Wezjmy Fendzelcjan pichera blisko
idče a — na dobro lejček mitschach. Tať ſo mojej wobadže
je niesmiej. Wy ſeże tež wot taſkich traterow wobaczaj a ſweet
waſ rady do kwotow hokidznych hukinow ſejańmi. Teho dla
dilejše i na te ſtowia, fotrej w pichiklowach Salomonowych 1, 10
a: „Moje džeczo, hdyž teby ſti towarzacho wobija, dha nje-
wlučaj ich!“ a wobrakow huk i ſtanji ſtowami, fotrej Mat. 4, 10
a: „Sħebbi ħu wote minn, fatnej!“ — ſo my wjeſetj
i mierzy w hokidznych hukach lejča. A temu džak nam Boh luby

10. Spomín na kóz, cílowéče! To je vérne kómo, etož taz běti schótona wobšedla, tak jécha. Schtóž je swojeho a hubjenje wobšedlaš, bóry spôdy něho leží. Tu wabí je

tež Wandsbechli wošol měš, jako žvōro spřiž cíjilčecj a na
přenu stroni tyč knihoš wobraš kujercé ři kuh řečinč dí
Sčtože tón wobraš praciej? Nicžo druhe hač: „Spomni ſi na
konz“. Lubí čitarjo, spomniče na konz. Ale ty, lubí řečej a
Wož, wuž kaž wopomnič, ſo wumrječ dyrbimy, ſo byčimy
mudi byli.

„Do je mi na nowe lěto do myslow psichischko, psichetosz lěto je tež fasz knihu, kotař za 365 lopientzen a 1. januar ma napřizno. Na tym přemním kolu steti knijercz, s kožu brogo a žmoju rutu poobšínuo prají: „Ja psichidu, snasejš tu mje?“

Wy ludzi, spomnijcie na kóz!

Alle na to říkalo jich mnoho křežuje. Čeho dla? Teho dla, dofels myšle na kmjercz boles; teho dla, dofels na kmjercz myšle pořutne myšle; teho dla, dofels dybni vlon, totřaz hebi na kmjercz myšli, volací a svýchomací: "Božo, budž mi hřečinilej hradny!" A všitkých ludži wturoba když píšečkou temu wobara a prajíci jeho: "Božo, buž mi hřečinilej hradny!" A tola měrm wostanje. Hdyž nitřy a wulzy ho píšeč Bohom nepoholejla w tařej zlomíci, ponížnosti a hdyž píšeč wotžný kraj wot jencho kónza do druhého, ta jena modlitba mřekliní, noweho živjenja, ani možy a žylnoče, ani žaneho dobrýca njenamakomy; ale nařha kmidracy wostanje hlučotí a naše živjenje budže pójrete wot kmidracy, totřaz když hručo mda.

Bumjene je i teho njeje, kiba jenječe. Ja muža snaju, fotrehož jich mjele snaju a tola jenož mašo pranje. Bon dečki hruž muž a njemječe, bdejš by žwoju hlomu polozj. Bon dečki tula bohatu muž a žwela knjejstvo leži na jeho ramjenju. Bon praji: Ja kum ton puc a ta wernošć a ta dženje. Scház do mije wéri, ton ujbudje budžen; scház pat njeměri, ton je hžo budžen. Ja kum to horjelavanje a to dženje.

Bjvincé hřicháče píšece na nové léto, runej je nové této
býo nimo. Bone je to, lo budym výchitzu so tym jemnem, ja
ta tym thudym muzom, kiz je tať bohaty, w tom leže pranje pístali
a so prařiceli, a so budym jako zlonizk k njemu pístahipili.
My dýrbym nošbonici, jo je to měrnoč, schlož w bujatym
píšmje steji, so tím horřejšenym wopravodcě hřicháče žim a so
tím, kiz i nim džerí, met a trojští namala a so budý zde nový
člomaj a so novu móz dotkanje, kovet píšewinuč. Potom nař
šímerjci píšewinuč nijemóje. My čhemži tola tunu junkřz syntac.
Schlož hřicháče spytal njeje, kón cíni to dženja a schlož je to bijo
spytal, sapocíti s nowa a njeuwstan. To je nařchemu ludej nusne,
zjedemu člomajeli, myšleli, tak derje kaž nistemu njech je do
píšewinuč prajene: *S po mne je na kón!*

Sáto thſchi a ſáto poſhlni.

Tu Bože domu starja,
Haj semja, njebježa:
To želovo Bože traje

Tu wumrjeż widżiś, cżahnujeż
Wszelkich Bożich wotrocisków;
Tón hospodań rnej kmjertny,
Któż pyta winizow.

Sło minu wuklinczane
Tu Boże kwydżenie:
Nam kraźnoćz Boha Kenjesa
Bak wchędnje sianwa je.

Tam s blukoj lampku dželba
Wot Krysta wotpadnje:
A kražnošč jeho imjena
Psičes kraj a morjo dže.

Tam žlaba czrjódká mała
Chce pomhaczą pohanam;
Kt niej Boh ľenjes tej ſo ſnaje
A t jejnym ſtudniczlam.

H. Sejler. †

List wboheje žony wopilza.

Szlebowazh list je wobżarujomna žona s Rudnych horow na towarzystwo pszczołiwo nieważliwemu wuziwanju wopojow pisała:

żona dyrbti ho ja żebie i ja dżecią staraczą; woni żudanu wot żony zyrobu, też pienięszy; nijemôżeśli zona po mużowym żadaniu cijnieć, hdyż hamtowanje, taſte haktronwanje, o tak hufio, hdyż żona skoń snapieczini, doſtanje puſi. Żona dyrbti wózko wobyltaroci, njech pſichadzie juw, hožęzkuſiñ dżę, ſi by wopitz po swojej woli cijnimy mōst. Wopitz je taž male dżecią, hdyż ſem pięće pſichadnie, potom sapocinje ho woſanje. Wopitz je wiele nižschi dygli ſtot, hdyż na njon tebzubieſch, woni storci ſkudobij na boſ, njeprawo wojozy, hęczi laczoſciek beli žada, poſta wopitzia nijež ſanehe pſichadnicza; eži nimają żoneho dna, doniż njeſtu roſom ſhubili; woni wulpija swoje wopilſto wo potom po ſaho pięće ſi nowa sapocinje. Wopilſto weju, i tu, fotraž je to piſakal, ſaniecjo, wo ſtrawoſež a niuiale wo cieſez pſichadniſto. Wopitz pyta wózko pſichadnie, ludjo, tif to ſtyska, jemu tola wörja, njeprawdzieba ho, czecho dla, a kajte woczęhnenje dżeczi? Hańba, dobre wucieb̄y abo pſichadniſto njeſtu.

To je ſ mojeho živjenja: Mojeho muž je pieže wo živjenje pſichneſto. Sednacze ſet předby hým ja ſemju praſila, ſi dyrbi ho palenza woftoſci, hemak dyrbí muimreč. Wicha próſta bě podarivo. Pieže ſet do jeho húmreč dřeſte ſetar, ſi může bo ſemju húmreče pomhač, jenoz palenz dyrbi předci woftoſci; vido napominiانe bě podarivo, móz pieſele dale a wón pſichniče pieſes to wo živjenje. Kaf dyrbimy taſtici lubi wo wobwachowac, ſi jich čert njeboſtan zle do ſwojeſ mož a ſo kebi ſamí živjenie njeſwoumu. Ale Boh je moju modlitbu muhſiſtac, ſi nječechniſte ſe húmeia taž ſtočo. Boh je jeho njebeſele doſlo na khoroložo cíjimví, hdeži žaneho palenza wiazj njepiſele a cíjaz njeſejde ſwoje živjenie wopomnič, wón vido wutrobię woſbaronatſe a je ſo k Bohu wobrociſ, tom kenes ſe tež jeho dusiſi k kebi wſat, da hým jemu wchoſo wobato, ale ſapomnič húmreče njeſomu. Někdy w ſwojim živjeniu taſteho cíjewloſa poſnaſa njeſkyum, někdy njebeſe taſte večeři kſtlaſda, ſáto bě w wintje? Pieše!

Stęże mójno, wopiszać, żeby pięć wioce sanciące! To wioce
bęć 12 lat cierpiła niemieckim nienowm piono hubieniu storią.
Hdy budiższe mój muż niepiś, by dżenż hibiceż żym byż mohi
a staroścь bħnejha għromadha snieħej molħoi; fletto jeż-żgħi na tmyi
wina? Pieże. To je ġena fuwōba, fotni u pięce da stajerġa
psinjalista; ikk nienurjejli wiele druhijek budżi, kiż hijo ta' dal-fot
bęgħi u hibiceż psinjalista. Stajnej strobli ludżo nienħoja hebbi
oni piċċedhekk, kafu je wopis. S'hekk budżexx wi,
cierxenja, widżeż, so na skutu djeftacx, fotni m'lejse wiele mujtarr
a żgħiġawna psinjalista; ejj, liż-żgħi po nani psinjalista, budżi na waqt
spominata u k-ba' warri dżidaw. Proġdu, nienurja tħalli in bixxix
skutu. V-ohi ion-Emmex daxi u budżex warra k-kħobrofis
k-warrarha da, ja kum hija wiele let-Boha proħbyka, so by tol-
taifek ppolta, liji napixxieja pięciu djeftu. Też-żgħi nienħu psin-
jalista, nofha b'miex luuħomhomu. Wόt-żgħi proħbyek, so by daxi też-
warek fuvoju boħru pomoż spażżej.

Tón Knjés budž ſ wami wschitkimi.

A. Swidowjena E.

„Pomóż Bóh” je wot někta niz jenož pola-
kniesow duchownych, ale tež we wszech psche-
dawańjach „Sserb. Nowin” na wžach a
w Budyschinje dostacz. Na sichtworej lěta
placzi wón 40 np., jenotliwe cijfla zo po-
4 np. pschedawaju.

Bomhaj Bóh!

Cíhlo 4.
22. jan.

Létnik 3.
1893.

Serbiske njedželske lopjenka.

Budawaju šo tóždu žobotu v Šsmolerjev knihicízhezerni v Budyschinje a šu tam dostacj sa štvrtočlennu pshedplatnu 40 np.

3. njedžela po 3 kralach.

Mat. 5, 16: Tak šwéčz tež wasche šwétko pshed ludzimi, so byku wasche dobre stutti vidželi a wascheho Wotza w njebježach cjeležili.

S jenej jenicež šwézu móžes hawýnt druhich sašwéčiz. Dyrbi val to sašwéčenu šwéza bycz. Rajenjska šwéza w najkrájnším šwéženiku nima žaneže wžnožes, tak dohó hacž ho nešwéči. Schitó čze druhich rošňovětic, dyrbi šam šwéth bycz; a schitó čze druhich sašwéčiz, dyrbi šam sašwéčenu bycz. Sadym člowejk njemôže druhemu člowejku dač, schitó šam nima. Kat móžem ſo nadžijež, ſo budžemy šwójich šobucžlowejkov šbójnih řčinac, tak dohó hacž ſhami nježmy wěči ſhweze ſbóžnoscé? Předat abo wuzet bycz, předy hacž ſy božje ſwízenje dostat, je runje tak hlupe, jato by chýp nješwéčenou šwézu jako šwétko na čimowé město stajic. Šwéci-li ſi pat ſhwéza, dha njeje domuprajec, ſhoto móže ſo ſi njej wíčko ſahwéčiz. S frominošu, ſotrci w malej ūbezji budsi, móže ſo zlyž traj rošňovětic; jedby wětý řšejeſjan móže jich njevorjellinje wjele dobycz. Tež móže ſo ſi malej ſhwéza wulfa, ſi potajnej ſena ſa ſjawné ſwízenje powolana ſahwéčez. My nježomžem níždy wiedžec, tak daloto ſe abo dobre, ſhoto čimim, dožba. Šsnano ſahwéčimy jeno ſchwablicku a zlyž dom dostanje ſi njej ſhvóje ſhwétko. Šsnano nježomže thuda žoma nježo ſa ſbójníka čimic, hacž ſwojeho ſynta prohyz a ſbójníka ſubonac wuciež a ſynt budje po čazju miſionar, výches ſotrehož ſo zlyž ſud wobroži. Nekajſi fromny muž ſe

male knížli pižak; tele piščinžechu ſnatumu Richarduji Bantereji do rukow a ſi cíjtanjom w nich ſo ſi wutrobu wobroži; požížiško pižasche ſam: wěčzim wotpočzini tých ſhvatych kníhi, výches kotrej je ſo wjele tawolynt člowejkow natvárilo a wotewrito, mjes poſledními tež tamny Doddridge, kij potom ſažo kníhi napiša wo ſapocžaku a dalewježenju býſteho ſwízenje we wutrobie. Tele kníhi nowabiduň wěſteho Richmonda ē ſtejenju ſo tym, ſhóž wěčzne wotſtanje; wón bu pojožnowanym předat a pižasche jednore povyedančio: „Mlokaſla džowka“, kotrej je ſo ſo wjazž hacž poſta řečyon píchelozil a wjele ſton lubži ſe ſhmertneho ſpanja wubudžio. Jedny wječzor wiedžesche mej moj puž pshed hórk. Widžaci pshed ſobni ſhwéčko, ſotrci pomolu džeske horje po hórzę a hdyž wysče piščinže, widžach, ſo ſo ſa ním zyla cíjroda ſhewdow ſahwéčez. Hdyž blíže piščinžech, poſta ſo, bečku tele ſhwédy latarnje, ſotrci ſo pod hórklu ſapocžaku a hacž na wječz doſahadu. Teho, kij latarnje ſahwéčeske, nježomžach wiedžec. Duz nježom ſeho jméno ani jeho starbu ani jeho bydo; ale widžach te ſhwézy, kotrej ve ſe ſhvóje ſam ſhym ſhwétkom ſahwéčil a te ſo híčce ſhwéčaku, hdyž ve wón hido darrow nimo. O ſo wžymy wchitzy ſotry, kaž toulé latarnjeſahwéčez, byli a ſhvóje dny ſi tým doloneli, jenu dřížka po druhé ſe ſhwátnym plomjenem wot horjelach ſahwéčej! Šmyngych, čimovych, morvych duščow je jara wjele, kotrejž je rošňovětlenje jara trébne a tij budžea ſo nam ſhano w wěčznoſci ſa to džatowac, ſo mych jich ſi něotrymi ſchtricžkami ſwojeho wohnja ſa horili.

Skutne b&lowo, lubosny skut, male b&ugdy, dobry s najlepszych spiskacelow, motywacj&ow. Tute so potom s b&lowy pschikkad m&ogezja husto d&givne w&egz dokonjecz.

(Po Spurgeonowych „predowaniach wó kwestach”.)

Něčto s Oberlinoweho živjenja a skutkowanja w Kamjentnym dole.

(Se wóchelskich żórków wyczerpał Jan Barto.)
(Wolraciowanie.)

Taalle k poštujnošći, k dželatnošći, k učenju a k porjednoći hijo derje vishiwucene nastupiču te dječji, hdyž běchu sydrom let staré, do štajoneje škole a wutnjechu neto vola svijetových muzejcerov čitati, vîhač, licic, frangovi a němst rěč, geografiju, saltady ratařstva a astronomije a biblijiste a šveteň historiju. Wýsleho to ſta ſo po Oberlinovym ſtojnim naděždovanjom a wodenjeniom; nabojný pat, abo roštujućenje w katechismje abo říčejcijanistí werje ſkhou ſebi Oberlin zde ſam ſo. Když nředjeti ſhromadoučku ſo ujenjuji dječji hejdo wžow w zyrkvi wotolo voltaria, ſo běchu duchowne ſhrelusđe ſpewale, kotrež běchu naukute a to ſi ſkhou praješ, ſtoži běchu poledne týdenz i nabojný ſi naučenju naučete měte, a ſo běchu doſtale te ſrazne roštujućenja a wutrobu napomitanja ſvjetej ſhromadnej duchownej wotza.

Wysze tuteje niedzieliskej dęczekowej wuczbę dasche Oberlin tež sa zdajeć juntroć wiśtwin sculane swuje wośadu i jich wuczeriem w Waldbachu bromadu pičinie. Wiczes to da nowo wuczeriom stładności, jo wiðzachu, ſak żadny tu abo tamni węg ſapiešim, ſo možazhu emmien wot druhu wutnicy, a psches to czerieſe móñ ſchule, ſo jem pičemem druhzej wutnicye. Pičetos ſožde dęczęc wedelske, ſo ton „luby papa”, tak mienowadu jebo poſpoſitko wiśtwin jeho wośabni, ſo hdy pſichibwanje wę ſeknoſci, mudroſci a wiśtwinosci ſueru wobledzbowasce a žane njeſkaſci, ſebi nicio bole, hacz ſo by ſpoſozu my nie pojmijat, pičetos tež by jemu doſpolne ſuſaczenie mieteje wron zaledwo tudenia.

Se sradovanjom mudielskej Oberlin prejše dobre pobyty tohto
kwojickej skutovaniu. A tym, so wón dječej i chtistoksi, i porjad-
noſći, i dwotwórkoſci, i luboſci mjes ſobu a i dobrym počiſlom
ćenjeſte, ko nieſtaraj wó ničeję tezje, polepiſhomadla mózgu tez-
drozjednym a wočajnym ſebi tak nowy, lepsihi narod po kwojickej
myſli. Dječej wiſaču hōrki i wiejskiej luboſci a poddobiſciu
na kwojicu dućhowym na kwojicu wucierach a wucierach,
hac̄ na kwojicich domijszych, nad kofrymij husto napszećzivne wot
teho widzichu, i ćezum je ſchula i luboſciu a se fahorjeniom na-
wiedowatcze.

Tute dobre płydy Oberlinowých dobrożnińskich a interesantnych
wydrukowanych samochę też jeho pięćdziesiąt w Straßburgu w pięcio-
bogatym pięciostanem, co tu mójczych won tycie dobra kniwojno-
wa dęczi hawoje wołaby żałoczą a netrotre schulfie kuh i kwoje
ihsule wudaczy isto. „Wohlab na nischordu” a „Rischeret dęczi”

Wón nahromadji tež ſheru domjažnych roſtlinow a ſapi elektrowozu maſchinu a druhę fyſyoloſiske a mathematiſe inſtrumenty. Wſchel tež myta buchu wužélowane taž derje mjesi cućjerow, faž tež mjes dječji, a psichrodoptiſne a drohuodovne kniži, kotrež je Oberlin ſ vžela ſam a ſuo pjenjeličnicičecja dat, dječki i jenege wži do druheje a mojažu w ſódej wžy tiž meħaġi moſtač a tam dom wot domu hič, ja wo wſebejji mlodočej ſtajnie ſladočnej k wužitnemu a ſabawemu wopuczenju mela.

Samo na prvotní místě mohou být, ale je všejoe wořadže říká, že leto novu vobudava, totřaz by čisté wat vlastitých pchý-
věrných, hlyupých a jedvaních měsíců, k tomuž během druhé pravotí-
najednější, tříž město tého wjele dobrého a pomučázeho bohu
pochiněneku.

Derlin wiedziesze powieczowanie a sabawienie hacj nanajmudrejso mleczej, a mjes tym, so jeho hlowne wotpoładanie plichezo na to dziesie, kwojich mlyodzych ludzi s tym hlownymi chuchami hcejczanisze wewr statnich sczincj a jich k temu na-wiedowacj, so bydu nabozinu ja nojslepsju salitatu a najszczedzis- wojich przyciezow kwojego tsvoja meli, wiedziesze won jim tez wiedziec bohate nohsnienja kwojego duhowstego a ratacze- giwienia, fotrej poohlednie woni w kwojich wobstenojszach wotsebie triebachu, kobiutzelic. Teko dla durbjedanu hijo dzieci j mot dwunasciech do pjanaczej lct pod namiewdowanem kwojich twuczerow krotke nastawki wo rataczejwe a schtomowplawianu, wieczentene-

z najślepszych spisacjów, wotpiszącą. Tute żo potom z hłowy naumląphu a żo pięci kódielnych pruhowanu píscebłyschowacu. Kamieniny doł posłicjowano iżwiegadlo volo da botaniku (rożnicywoj) a dječji buchu tež biło w zwiojach najmłodszich latach do szoczątka iżteż raneje nauku swiadżene; w sečju bu żmij dowolene, po hrach wotbloczajajo te rośliny pycac, koteż biechę w hymie w schul po mjenach a fajtowach sienak, a hebi je do zwiojich sadrodow píscebłyschowac, tig mješac wot zwiojich starichzych po Oberlinowu radež z iżwicząwanu w djeławosći a píksporzeniu zwiojich naukowec píksporzeniu.

Tego runo wojniennego dęczę też kwiat wojnienny, a wojniowosław, w którym będące niktore daleko pchliście. S tajtum wobrastami świeżelawowu potom swojich lubych starzych i druhich dobroczelów pchli wszelkimi stładniczach a wprawojachu jum i nim swoje poszczególnie a swoju działowością. Jedyni kiedy pchleźce by na plaskiad węz wot rózow a dołszej lubożęce jara rejeny wojnienniem a jóm potom kwojewo dobroczelnej pchepodat. Szczęź węzna siejachu wujniernie napisane te kłowa: „Ty budziech cieśnia frona w Knejfowej ruzy a kscawoski skuboi w ruzy kwojego Woda.” Fej. 62, 3. A spody węzna te napisane: „Knejfengend dżaz tutto blake wopasłano kwojego połusłuchnego a lagorjend wujcibnka dobroczelne pchliżeji. Gustav Scheideber.

Se pchleźce je widacz, so będąc nictyściem wucierjo kthero wjewe hinczoi, hacż, ej w Stuberowym ciosu. Jenoz tajzy naldobzenyu, kij ho s dućhowymi mozami a pełnymi żabżerzeniom ujwóbi wojniennowadu, buchu i tutejmu jaſtoſtniu, kotrej bełče niktore jene i tych najwojebnisiach, wujwiadowani, a w Beliefosse mēlchżanostu a wuciez ta kama woħba. Boni mienowadu zo hiszpre regentoja a niedostawachu jemu wsdżen wot tebo, dżotż żubulle dęczę kōdži tħidieji hromadu naawdaġu, ale też njezenjeni a tajż holopardu, kij żonne dęċċej do schule njeſteżelech, wjibjaċi niktore wjejt k temu da oac.

(Pofraczowanie.)

My ho dyrbimy Boha boječ a jeho lubowacj,
o vňahm všdi jeho mjenje uješwarzeli ani
nejfuslowali.

Pa němčinu vydal Th. D.

S voktal včitidle, řebo druhá řešnja: „Ty njezdibich
jenja twojeho Boho njezvouť wuzjimac“, tak jaro hudo vše-
tujuje, psali cíjimž hebi všecestujer atti na to njezvysli, řebo je
obcezivno řešnji bwjatého Boho strelchil? Všeježi řet hym ře-
biido i tym vrahjenjom nohul, ale hacj na dzenžnitschi djen wlozo-
heho wotmowljenja namakal nejryhm. S wallého džela wshat je
řebo wina, řebo ta řešnja řebo na Boho banehu poczahuje a ře-
lojewk řebo všecestujepo, řebo najmenjicha na preňe wokomisnjenje,
řebo nima.

Hôjž ho na železniu hynieľach — všäko jene hoci do woja
... abo 2. abo 3. abo 4. kloby — a na roštrečovanie požlučiačich,
požlučiacich hlyšček dvebiec, tak ho Bože miesto na všeobecne wojučine
vysužujúcie vysúžia. A Bohujel je tiež poriedo bies tvoji, totiž
na hobi, nechti, totiž by ho nadt uvi postorlovať, abo tetriž by
vsebovajúce napomínaťe blosov priebeživo tušeniu vysúžanju Božiu
vysúžacie latupuje prají. Vysúžacie hubemus selenu a batrovanju
osadai ho tu a tam nechti rieňte, priečetoz ke biu nejdôždani ludjo,
osadai taže hromie blosova hromia. Ale kek dha je ťak miestenamym
sdeželanym ludzim?" Nerevužiavca tež woni Božeho miesta neje-
puštine, bies teho so by nechti jem blosov priebeživo prají, blosu ho
v ťebi nechti svériti jem blosov priebeživo prají, blosu ho
vysúžaci výzeleni a wojskni ludzo jemato výzeleni a blosu ho vranjeni
juli, dokež tole píchi tym isto blosu wotvoplada meli niežu. Woni
bebi myšla, so nicio ſieho niero, keď zladow storo v kôdym
poznamienkuju prají: "Ach moj Bojo", "Ach moj Ježišo" atd.
Ešte blosyče ťebi wo člownu myšli, totiž by, hôjž druh
nechto vajenejho vopjeda, storo po kôdym kôdze jeneho i vysúžom
vôb i s menom wołacz a vopjacie chzpi: "Ach knies Schöfta", "Ach
voda Rycerka!" By blosyče veľice prají: "Won strovne
oloma nima!" A tón, totiž by ho ta hysti s menom wołacz
(najužšom vysúžanju) miestenamym blosoveho miesta veľice ťafalá.
(najužšom vysúžanju) miestenamym leho na vajužiščeho, totiž je
schewohvôdžomym, nedybriahlo nicio zo ťebi meč?

otre je imeno „Jesuš“ hiso klychačo. Maty holkz postaje: „Ja“! „Tak, mot koho to?“ ſo mučenka preſchesche. „Kiecior

hdyž nan pjaný domoj pschinđe, je to mјeno husto wošć", wotmowci hólcji.

Luby čítaře, hdyž won na hošu džéčí a džéčího hrálaček
vidější, sedloucí, kdo wono prajo. Džéčí, kofrej ledv pomědova,
kyd hafrovou blouva rječej hřívčich, fotréz s' panovnovo abo
macerneho ria hřívčich. To kymjo, fotréz ho w starisjším
domje wuhyma, shadja a plody njež. A mjerad písečko lepje
retoče hač žito. Ale běda temu wuhymarje!

Kat jara roščierjena je tež mož pšichíweru! Wona wschał we wsiejskich krajinach na kweżce jena ta hama nieje, ale ja ſu boju, ſo je w noſčinu traju jena woſada, fotraž by wot moje għle kbodnolu bħala. (Bqaxi. Też w Serċabax ie mož pšichíweru hibiscejja wulfa.) Bozihui nadieħnejek taſfu hekkien pšichíweru hama pola taſſik fotiżi fu hemm robojnji luđo. Je dza poviđedaw, sħaqiż kum waru wot minnlob. Kunnejx je ho no 40 ġel wot teho eċċa minnlo, kui tola' hibiscejja wiele nofniżżejtie nieje.

Wat prenjebo abo poštlednjo dnia živjenja, wat te lebet
hač i rowej, štivo my po myzli ludowje pščinjewot njeſeſte-
ćeskiſt možom wobdobja: totrež lud: fuſtarinec obo klobojot
wjenje. Bone ku i wjetiča stare žony, totrež bo wat luda ja
fuſtarinec džica, totrež fuſtarinu mož vječja w ſtojke jedny
nadrot wat druhého herbuje. A hdu bydu ko tež stare žony
wobčeđowac a tu noležnoſt pſched ſudniſtvo pščinjelc obzyte,
ſo juim i njeprawom tak narjetje — ludzo bydu tola pſchi tum
wojtati: „he teola tak!“

Tajtich pat je džemaljiški djen histiche na kraju doček, kotsij wudawaja, so moža w wchelakej nuj pomhač. Sa mjenje stradnje khoroče je jich i wjetihaja wjazh tajtich „doktorom“, ejim cještja pat je khoroče, ejim mjenje ko jich na to wustej, ja sahojice. Budjo druhdy wjiele dñjow dasoko khodja, so vñchu k temu pravemu pomoziti psichideli.

Pohlađajmo do doma: Djecžatko je ho narodžito, nan a macž staj iš ř sadožtu povitačkoj, ale wona mačo tež vojočit. Doniž hčekene njeje, mož bo jemu něčito načinjci. Duži radh zujeniu do domu njeđataj, prjedt hacz djecžo wuščekene njeje. To pak ho tula psčeo mjeħobdo, schi potom cjtiniż? Hož něčito zužu džiżu fastuji, durbi macž trójki la kubu preajci: "Sworni mi, Božo, moje djecžo!" S hym je mož šebo stemjenia — djecžu ko njezo wizaji načinjicu njemože. Ža hym juntróz wibžat, lo džużiše taſta tu mjenovanu "fustaričina" do domu, w fotymu bežje njeđeljanje. Matkoho djecžonju nan, kofrži psched khēju dželšeča, ije wobarskaše. Ta žona fwario safo wotendze. Wona deje wiedjeſte, čežeho dla jej ništ miđedanu.

Me bo tez projekte, so bym prejne njedjelo mojego živjenja zbole strošov byl. Ale potom po sta, so mije taifa „žončka“ na ruzih vlo a hleće, na dobo bě i mojeg strošovnega nimo; 9 měsáčov bým wo dnu a wo noži plakat, so buch tak hubjen, so po svaczu so umu k fónezje dječje. Dotekz bě mi taifa žona živuhodna — dyvrbach, tajk bo rohym, tež sašo vječne kustasciu móz wuhodenj buči. — (Dobr bydu rabščio macjerac kwoje dječji šwéru hladate, wošebje tež pranje na čistotič džergale, hacj so „kustasciučem“ wimy dawaju, hduž su dječji nemerne.)

„Ejm staršej buch, ejm lepje počnach te wškholaté šredki, fotrej tucji luſtarjo a ūtutnicje w našej trajinje našožonauča. Na všihstech běže tam muž, kti běže jara císeřenje, dofels wudawatše, so moje něčto všeckino hluwobolenju ejmicej. Husto budjo v njemu hloždžanu jeho prostojo: „Šeňužde, mje hluwa boli, budžež tak dobrá a pomahajce mi!“

Krejtažas listy tež mějaču. Ja běch ſebe jemu píšti ſamym
zlyt porit vſerubnýt — — duž dvořbač jún tež do taſteho líſta
počlojet. Vſi běch zlyt čornou wot krmje. Čejtačas něco wiazzy
njebeč. So vbych k pravemu lekarje teho da ſchol — wo tym
rēz njebeč. Sa taſte něčito mějačum dže my ludžo te dobré
„domačia hřebčka“.

Pola naš besče tež močnje vjalk butri dželatj; njebyli so
došč butri nadželalo, dvrbješte so češčak spodnji butrobaša potožici,
pischetož to besče, ežebož so pječja kuškarneže vojaču.

(Stončenje východnje.)

Nošhlad w našchim cjažu.

Khejzor Wilhelm je ho na domovjotvrcenju wot swojego wojska w Sigmaringen tež do Straßburga podał a tam zle niejednajszij wojakow alarmowac dał. Sami jeho pschewobżerio niejebu wjedeli, jo mjeścęe khejzor tunc wotphlađ a fu wo nim pale štonili, hdyž ho czaj do Straßburga wobroźi.

Ra lētūshim kājvedējumu trónomājā (18. jan.) je thežor
vījaž hēz 1800 parīcēnām rādī spōzējīt. W. Rōsborfīn wō-
krēku stālī kralomīsī komornīt ī Blumenthalī nad Jannom rādī
kājvedējēmoro wojsō. 4. kāstā tājēs ī Lītentron, načī sapōžēšan
ra trajmīnē bējītē, rādī kralowīsī trónu dostaſo.

Straſi podtopiſtich dželacjerow je ſtončený. Wón bě jeno
ſ lohomyſlničej ſapozjany a něk ſu dželacjeru vjeſeli, hdyž
ſu džela doſtanu. Ale nehdze 500 najhorſich iſkerjedníkow ſu
do zby ſ džela puſčejili.

Zálemu sašemu krajej je šo wulke wježele dostało. Przyzeha Vojtěch August je psichodneho herbu porobžla. Njeh mody prynz roscie a psichého f sboju zleho kraja!

Shtož ja ežiuju, to ty nětko njewěšh.

Svôj ležeske pschi vrižu Schottlandſteje. Wona ho hotowaſki Schottlandſtin ſupam pſieječ. Se wſchih bolow ludžo na nju hwoſaču, fotis' ožgħu ko ſobu wieſej. Svôj beſte bôvš poſna uđu. Swón poſledni kwoz laſonu, fotwia (anfer) ho horejječeja a lôdži naſtaj iċċi won na daſole morjo. Hôdži beſu ludžo wiejx p̄pojda pſimnejhi, ka bijes ſobu powiduġu. Ma vovo hloġ ſawfa: „Alle Anderson tu njeſe!“ „Wón budže deſka u taſſieje“, drudi pragi. Wóni jehu wiġġibju no lôdži pſiha, podarom, — wón niħħe wiedječ njeſe. „Kenjeſ kapitano! Anderson tu njeſe, wón je na traui wofla!“, ho mloħi muž ſupu il-ħni na wodjerja lôdži wobroċċi. Tdin jemu wotnolwi: „Wli ja ġebu ġel, ale wona je na tħni minn, hdyż w p̄prawu jaħażu pſiċċiho njeſe.“ „Jeho wiegħi tu biu, ġebu fiamheo yak-piċċi, kroto pridje haċċi lôdži wotjeđe, haċċi dele do ho tiegenza tiegħi, wón iħbariha sej̊lo m'seħe, najsseje beſte ūbejxi nseħu abu!“ matroba pſiċċiati.

Scho to běsche tu cínič? Kóž běsche hízo khetry fruch wot rjoha wotjela, kapitan njemóješče a nježměješče bo sažo vročicž. Duz̄ dyhrbachu jeho s měrom wostajicž a bo s tym

Ale hōzē bēžē Anderson? Wón bēžē wopravdōz na ūdži wobli. Ale na dobo bēžē ho dohľadá, so bēžē ſwoju móščen pjenieſami wó hoſcienju wotajſt. Ūdž ūdžach dybylečke borič poterječ, ale wón tolu nymoželčke wotajſte ſwoje pjenieſi, fortež bēžē kebi ſa doſte ſta w zutim kraju ſaklují, ležo wotajſiež bēžēſi ho wráči, k hoſcienju dobeňom, po ſtudbach horje ležejſe až do ſtrvciči, fotkaž bēžē pod třeňu. Wón durje wočinji, wočinjenym wotou ſutušažy wetr durje ja nim ſapračny. Ženjenaž móščen tam ležejſe, Anderson kebi ju do ſata tuſny, le jaſe čzvyske jaſo won, bedu durje ſamſtveni a flucž wona ſtrvcičke. Wón podaroma ſlepaciſe a wolaſteč - nictio ho nje-lyhſtečke, nictio nejpričinže. Štočažvyske wobli Anderson wopoczeč? S wotoum won ſtočicž? Ne, to by do nejelboža ſtrvciček. Abo durje wotpaczeč? To bēžē czeſta wěz, k temu ſtrvciček ſapracič.

Wón křyščenje, so swón na lóži pošledni króz jasnowi — ón klepače wo duri písego křyščenjí. Podarmo. Stócnje na swojemu níezboju a so byny, so by s měrom ejata, oníz nechtí nimu duri njeponíze. Šak wjele wo hici roštobito, aby by ho jím tak šelčo! Anderson pak swóje njeboje s měrom křyščenje. Sožto jemu tón měr dawatše, křiče jebo Bohu obdabate křesćjaninu smělenje; won wiedziec, že záma wjóta

Testament mrčajeje macjerje sa jeineho byna.
Prvnia moci keti te nijde, a moci keni je tu

U woprakdje bēčhe to woħebite wopokašmo Bożeje knady. „Köd” bu won ntelka wo staly tħixxien a roħibha. Nimale wiċċitaj, tħoġi bēčhe na njei, ġimxen lu bieb; rospadanti a hixlabu kif buċċu won na fraj smejtane, wo thym poviżedacħu, ja je fuq riġi kodi noburrixa.

Andersonowa hívýba jeho žarowášče — ole bórsy še frudeba do mješela pschewobročji, jako Anderšon číši a ſirowy domojský pchindie.

Gluchonéme džecžo.

По ненужим пот. №. 2.

Kchudy somťor mějše hlučněme džecjo, kotrej jemu wjele starosty a frudobylé cíjnicelé. Wón bejše luboňo hóleſt; hdyž by nan non na njeho vpolodny, by jemu jara czejo bylo; ſichto mojéjše cíjnic, hacja ſa to džecjo prohyc! Hóleſt bejše 3 leta starý, hejo woči ſot wubry do ſweta hlabatce, kož bycjetere wubitko ſrohutno a taž by w matej hloſci a wutrobie wylchotno bylo, ſajtož jenož ti wuprajiſc nymojséje. Hóleſt bejše bole ſi cíjica, hacja druze ſkřic, kamo eži ſamfarci bychu ſo bo nejčiho ſe prajici, hdyž by tu to džecjo poldno bylo. Ton nam jun-króci prají: „Hdy by knes Ježiš hřichče život byl, k nemu bychu ſwoje džecjo vplámeni a won by jo wejše žona ſnapředzíti!“

„Ton knes je dle hřichče život, jemu jeho žona ſnapředzíti!

Runej tón hóležt nježo nještjchelde, wón tola w starjichstím domje wobdyč bobobojsnoscje do ho krevatje. Hdyž by nam ranječe a mjezorne paczere cíital, by macz hóležta na stinje měha a hóležta beič rucizy lufitn; prejdy hač bydu ho pšiavat voldnju sa blido sehpdal, bydu wičitzy stanuli a spěvali: „Přicház, Runjež Ježi, a budž našč hólež a pozjoun, idtož bydu moabrođici.“ Tehdy by tón hóležt sadb hwojeho siołcza stejac a ho bobu modlit.

Santiarjow hawl paf běsje zyle hinošci člomjet. **D**o
Bojeho kłowa nicio nježerječe a ho wo wo hwoje duchowne hwozdy
staracj, jemu no do myšlo njeſtchiby. Wón bydleku
w hwozdnym městaczku, tam běsje tej wusławy letar, k toremu
nježejše santar mulsle dorverjenje. Stanciune ho roshubž, so džaz
hwojeho hoflečka i hwojemu hawalec dac̄, zo móžk i temu wunvolu
nemu letarjej sfodřic̄. Nan tam wnoje džec̄o všchinječe; jemu
běsje jara cjejlo ho wot njeho dželic̄.

Temu hólcejí ho tež pravje v zájmu domje lubičí jehočínského. Čejachého díješte s jeho lucifou do druhého a sapočta plakat. Wschytušky ho se blido lebdují a dachu sebě deru štobízky. Ale tomu hlučnemu hólci ho nijedná, ale stejně skleným rukou píšti svoujm hólečkám. Wón čáslavského, hací tež cíji druhý něstanu, se hóhu ho modlit, wón ho myslí hladovoucí a bu psedou vojáčkou! Druhý čajchou jemu projedl, se dýrbi tolá ježíše, ale to nicio nepomohlce, doteček běžečke díješte hluče! Wone čajchou se prosíčeč, hací jow žamčí paccheriovu njeřewáju, wone pat njeřečeče, doteček běžečke něstanu! Wón jím s rukoumi pošla, se dýrbja po tolá modlit. Ale jemu rolymčí jehočínsku. Duz díješte díješte mot jehočínsku, druhemu, jeho sa ruku wišomží jemu do wezomží pohladn, každý ve jeho pruhčej díješte: Modl se tola! — Žim bě hanba! — woni to díješte směrovací njeřečeč — ale kiba se hóhu jemu wolu činjí — ale woni tolá ženje paccheriovu spěváci njeřečeč. Ale to díješte jím méra njeřečeč, skončíne žona a potom tež muž pošťanjetaj a ta žona svěváše s hóspotazem hóšom:

„Vidniš, kleníje Žefu, a budž náska hóšci ab!“

— „Przyjazne miasto! Zet! a dalsz mowa pojęta jest.
Tat bu stielne blachownie dęcio pochoł teho szkóznita. —
Wuhobno węgla tej wot tamtego leśarja niebu, pozbójczo
piątindzie do dobroho wusztawia ja blachownemym, hdeż bu derje
rośwucjene a też recięcz nowalnym, hdyż też hamo njerostymijęce,
ichoty powiedziane. Nekt je tón mlobdzenj śruboda, ale też wiejskiej
starého samfarjo, všetkož tež je kweńcu, spramna a wobojahom
mlobdzenj. Zato jeho psched krótkim jeho siostra wopyta, prajewa
wón: „Ach, cieho da je mie Boh htachownemym sejmit, wrypta
bych poħanom. Jeħluha preddowam? — Boh ham we no to cieħħab.

Testament mr̄ejačeje macjerje sa jejneho syna.

Wczoza macz tebi to piſce — macz, koraž je w tym
swójniu ſwoj mer namalaſ, koraž ſwojna a wiekſej
napſzeſcino dze ſi teho króleſa ſwojego podrožniſta, ſo by
tam węźnie ſwojna pola ſwojego ſwojnika byſa! Jenoz jene mi
wutrobu czekla cziñ, moj luby drogi byno, bužemoj hō juu
tam jaſo woſhaladac!

S miernej nanowej woc i tebie n cko wjazdy h『adacz njem『ozetej,
dok s, durblych mon do h『weta, da b szej b chnego h『weta, w fotrym 
swajedzenje, h『rech a st o e z kwoje ruzy sa tobu wupsc『stewanej.
Jeli jo tebi hodzina swytowania v『sich『tej, kebi na kwoju m『rejaz
macz pomysl a prosz te h『b z『n『nia, jo ch pi tebi h『stebanej je
kwojciej, s miernej lubo ej, i h『b tej st e ez, a tu w c szej dobydzelc j.
Dybzelc j pak so podzimne z, njesadmeluj: temu k『niesiej ja to jenu
sabladzena monza, tak wajno, jo te b szej c a b szej c|h『dacz
w pusejce wostaj, a tu jenu sabladzenu pyta a fat so wje siej,
h『dzj je ju namatal.

"Krajec je hlubina hréčka jara hluboka, luboček a hnada žvárného živočíška, když teby s mytějších dýly maceracího lubočíku luhuje, řek hřeček měle mózginského hřebčíčku. Hdyž by hluboko padnul a šlo teho tařejčku, potom projde v twojej cížce komory: „Knejče, kníl, kde nade minu!“ A nejrůznější prohýbky, doníž twoje vutrobové namáhala naje a tě řekl teho většího mýmu, že jo wón tebi mohol. Měl ho zvolubován byno, ja tebe na vutrobovního prošku: „Nelalpráv nízko svéhočího Boha a svéhočího živočíška! Ach taře-ka tu hubená wočička, kofrať ko svéhočího nějbožského krála hanuje. Šsy-li w tovarství hřebčových, hdež teho Knejče hanja, njebož ko, jehož hanje wutrací a potom chvataj přeč i tařejčko tovarství.

Moj luby syno, ač, tak jara by ty swoju macz swieſteſit, aby by ty wchodzię w twojej biblii ciatat; w Božim ſłowie moj nadobyczelski ſkodniemu powloſowaniu twojemu napszeſcjiwo ſtupieć. Boże ſłowo na dżiwionu muz, ciataj ſkodne ranje ſlaw ſu ſwiatej pismu a Boże żołnierzowani budę tebie zgł ſcież pichedzec. Moj luby syno, twoja macz cie proſki, niesabudź go miodziec w modeleniu namataſci ſtimenie w tym ſenje; ſtolsz go niesabudź, daſtelo wat ſwójſtwa. — We wchodzię ſentificki naſejoſciach wo- brocę go na twojego nazna; won wostanie pichetę twój naſtepić picheczel, ty by jeho ſenice ſpoſe na lutym ſwiece, won tebie ſzenie niewyopuchesz. Chęſcili ſenjeſci ſkuſowin będzie — ale ja ſzlo za pichemotau, bo tolka ju przedy prubim, pichetę wonie je ciasze powoſanę, to dyrbja najprzyber poſlednie ſchrećzli hordſcze ſi wutroby won a ponijęſcie dyrbji nuta. Šon ſenjeſci praj: „Sktolsz dżaz moj wucđobni będzie, tón woni ſwój ſkodni na ſo.” Hędzia ſu ſwietnej cieſcji pichaſci, niesyj jeho ſkuſowin. — Niesazpiwaj ſkuſowin a niſtich, tón ſenjeſci je pichetosz i ſkuſowin a hudeniem. Pomysl ſebi na thudechę Bożarzuſu, kotryž będzie tu ſazipieni — ole tam krajobr!

Něto Božemle, mój luby byno, žohňovanie twojego teby
horzoluwozaje macjerie njech teby pſcwodzo ſybes to podrožni-
stwo a hdyž jemu twojoi ſybeso ſamnijejša a w tym ſenjelu
wujnijeli, bědem ſebi tam horſaci w ſylwanjo napſecjatu
khwatac a potom ſmō węcjanje, węcjanje ſybednozana!

— Taki sprawiający takie ośmornicę! Samież

„Dov řekněs požehnu tebe a říkám ti tebe!“ Hamjen.
Twoja říčka maci.

Любя грешна матъ.

„Pomóż Bóże” je wot někta niz jenož pola
knjiesow duchownych, ale też we wszelkich psche-
dawańiach „Sserb. Rowin” na wzach a
w Budyschinie doftacz. Na schtawore ſi lěta
placzi won **40 np.**, jenotsliwe číhla ſo po
4 np. pschedawaju.

Pomha! Bóh!

Cíhlo 5.
29. jan.

Létník 3.
1893.

Serebske njedželske logjenka.

Budavaju ho kózdu žobotu w Ssmolerjez knihcijschejemi w Budyschinje a hu tam vostacj sa štwtovsletemu všechnemu 40 np.

Njedžela Septuagesima.

Jan. 17, 16, 17: „Moja wucžba njeje moja, ale teho, tiz nje výšhal je. Chze-li schio teho volu cínič, tón budže šhonic, hac̄ je ta wucžba wot Boho, abo hac̄ ja ham vot kebje rēču.“

Wucžba nasheho sbóžnika je najkrásnisha, najstrošnisa a našiboužnicha. Wona wopřichia njebejha a ſemju, čaož a wečnoſež, ſmierz a živjenje. Kaž je tón ham, tiz ju všechnyje, věrnoſež, tak je tež wona věrnoſež ham. Wona ſenič člowejke jeho hréchne hubjeniſto, ale pořaže temu tež ſbóžne wumozjenje. Wona njepršíhle jeno s novymi žadaniemi a ſoňimi, ale wona dava tež novu móz a ſvinoſež. Včim tu mijeje wona žana čeſta wucžba, ktoruž byku ſhano jeno wucženi ludžo ſapchijec móhli, ale tak ſrovniliwo a jednora, ſo može ju tež male běčko ſapchijec. Pſhetož wona njeje niciož hinaſe dyžli wutrobné ſhrobce doměrjenje na teho, kaj ju vreduje, na ſubčeho ſbóžnita Ježiſa. Šsmý woslhod ma wona s Boho ſameho. Niedowuſledenje Božia ſubčej ſe ſhvójeho jeničkeho norodzeného Šsyna do ſhweta pohota, ſo bykmy w nim živjenje měli. Někto je pořeklne všechnyje tuteje wucžby jenički puc̄ i naſher ſvinoſeži. Ale jich všeje prají: je tak čeſto tule wucžbu výnac, tak čeſto, do Ježiſa weric̄. Luby knjeg ſak volaže w všechnym ſhwatym telcje pravu puc̄, po totrum ſa meji pſchidžeskej. „Chze-li ſchto tutu volu cínič, tón budže šhonic, hac̄ je ta wucžba wot Boho, abo hac̄ ja ham vot kebje rēču.“ To je možne, rjane ſlužbenje, ſo tule radu dava, rukuje vam ſa rjamy plod vutrobného prozo-

čke wón ſhweto a výnacje tym dac̄, tiz ſteja ſa tym, ſo jeho ſkovo džerža. Hdyž ſkyslých ſo ſlavonym ſetarji, tiz je hijo vjele lubžom pomha, a ſebi myſlích: tón budže mi ſhano tež pomhač móz, dha je prene, ſchtož moži cínič, ſo po jeho ſainjach cínič. Hdyž budžeske pwtobjeraj, budžeske bôrky všebej, hac̄ je troj doctor dobry ſetar abo hudeb. Ježiſ je tež taſki ſetar, tiz ſlubi, ſo móže duchſez ſhoreče ſhohojc a ty wěſt, ſo je wón woprandož tež vjele druhim možnije pomha. Spytaj ſi nim. Čzin po jeho a jeho Wotči woli. Wotči vot njebo a kózdu ſa jeho ſtopami. Brázuj ſo ſi jeho pomozu ſi najmjenjicha jedyn hřech wotpožic̄. Čzin ſwěrniſti w taſkim prozowanju ſy, čim lepje budžeske ſhonic, ſo je Ježiſowa wucžba, haj wón ham vot Boho teho Šynja. Tebi budže ſo wujebnici, ſo tón je woprandož ſbóžnity, tiz ma jeho we wtrobcie; nicto njebudže ſi twoje wutrobné wutrobným móz to ſbóžnych cíničaje všechnyje výnacje, ſo wón je pola tyc ſhvotic̄ všehto dny hac̄ do ſkoucenja ſhveta. Ty wěſt to, dokež to ham ſhonič. Budžeske drje tež výnacj, ſo je twoje zylo cíničje po Božej a Křyſtu ſhové woli njedobhaže a jara daſoſo wot wotyhljeného ſónza. Čzin bôle budžeske žadac̄, na tym ſkueju vostacj ſaj hafloja na wintowym pjetru. Pſhetož bjes njeho njezděc̄ ſaneho ploda pſchiniſej.

Ach, lubi pſcheceljo, tiz čazyslece ſab weric̄, ſpýtajc̄ to rad na tym puc̄u, ſo ſe wjeſt ſhwěrniſci ſo dopojenjou Křyſtu ſhové wole ſtejce. Ježiſ, tiz ham ſam

wanja. Sławko, móz, kroشت, radu, żiwojenie a wszechego dojęć budżecę w Fejułowej wieżcej namatacz a dżakownie sawuskaż. Haj, wieżka, ktorąż to samóże, schtoż je wona w nań a tello deuhich sbożomnych tchęciszijanach dołoniala, je woprawdzie wot Boha. Hamień.

Niechto s Oberlinoweho žiwjenja a skutkowanja w Kamjentnym dole.

(Se wszelkich żórków wyczerpał Jan Barto.)
(Wolfraczowanie.)

Mjés druhimi węzami mějachu wucjerię tež tu poruczeńscie, so dyrebiacu swojich wucjednikow k temu namyślować a plchim wucjerię, so buchu všich wěstych sladnołozach wot swojich dołhodow tež něčio k powołostwionemu lepschemu natożeli. Teby dle dyrebiacu tež, kaž je hjo spomnijene, předy hoč buchu do swromadzijim wotročzemdy pěšinovate, wot swojich staršich wobswędeżenje wycinieję, jo bu na wěstym postajenym městine dwoj ſadowaj ſtowmali ſadzite.

¶ Wschitkim taſtim sawiedzenjiam, njech tež bě hu zbole ſwetne, mjeſtečko Oberlin nabozne pſchicízny; teho dla piſasche wón tež talkle na ſwoju woſhadu:

13. novembr 1805.

Lubi pszczoły!

„Satan, nješčejel zyloho ſweta, wježeli ſo, hdyz wutupiamy a kafamy. Naſch knjegu Jefuſu Chrystuſu pak ſo wježeli, hdyz ſa powiſtlowne ſepicke djeſtamy.

Zadáček běl východ, ře byl východ je pščes njeho sbóžni a jeho
čeřce dželomni byl. Hlodaček tého dla, ře byl východ ře jemu-
tal kdy ho hac̄ řeje hřeče na tutym řwěče žiwi, na vých-
mžne wošnje ře k podobanu řadžerželi.

Jemu ho spodoba, hdjš voh ſi ſuboſci ſchotomu ſa powižitlowne
lēpiche ſabęzce. Rětke je ſlabdny cjoſ ſi temu. Budęzce teho
lada ſabęzce hotowi. Gſadęzce tez no nanajlepſche waschnje.
Wopomnje, jo ho jemu ſi tym ſpodbocabę.

Dżerzęce wskutek swoje pucze w dobrym rjeźbe, wypychuje je je, natwierdzając nęktóre zwojów ich towarz k temu a starając się ich roszczenie.

Na taſte waſtnej buchu mroczneſe niewiedomnoſe, ſotrej doſte cęſzy wſle ſtamienioſko doſa wiſiaſi, piſceſ roſzwiſlowaſi moſz kſečcijanſkoſe woſzehnjenia pomala roſzneat a to w cęſju, w ktorym ho roſznuſczenje kſyduſh ludzi ſa niewuſitne, haj ſa iſtodne a wiſlo djerzicē, a hdyz beſci naſte něcicſke funie a deſie ſaſkonec wuſzczere zgle niewiſate. To pſzemieniſen, tiz ſo na beſci něcnych let na tutym miestnie ſta, je eſim spodziwionſe, hdyz na wobſtejnnoſe tutych ludzi piſci Oberlinowym naſtapienju djerzbiemy, a we wopominanju teho jaſcuwamy ho ſamim wot ho nuczeni, ho i nim henocic̄ a cęſciu tuteho wiſleſho, kſwabu- poſkroho ſluſta temu pſcipliwaſ, tiz moze ion ſpoſecjaz a ſig je pſchital, „yo ſo wody w diwinaſi hord a reči w puſcianach.“ Doſpolno ſaprećie ſwojeſ ſaſkujuſi piſci wiſloſh, ſtcoſ ſe wuſwiedz abo doſonjal, he ſpodziwony a nadpadny wuſnam Oberlinoweho charaktera; wón mejſteſko ho po prawom jenoz ſa grat, ſotry triebac̄, po Bohu ſpodobajſe, a cęſto djeſcie wón: „Dz mam malo ſaſkuzy piſci tym dobrym, ſtcoſ ſyム cjiuiſ, jeniczy tu, ty ſyム cjiuiſ po Bozej woli. Žemu jí ſo hjadne ſpodobaſo, ſpoſe wotpoſladowaſi piſceſ mrie wuſeſej, a wón je tež mi ſoždy cęſz pomozne węz ſi temu ſpoſecjaz.“

* * *

Kej wot spocjałta hem, taf pytaše Oberlin pſches, zyke kwoje žiwmjenje wjchite jemu domierwene dudce ſa mērno thſekcijonimo dobyčej a je k wjedzenju cijsteho, Bohu ſpodbobnemu žiwmjenju pſchitujecie. Woſekbie modleſcie bo won ſam woſtajnie i Bohu ſa kwojo wekabu a to niz jenjo powitowſtwie, ale jeho pobožnia, luſkožje počna mutroba cjerjeſte jeho, ja kózde jeſe ſtan woſekbie kwoje dobroprymienje cijnti. Še pat by pſchi tym na nitocho niesapomniſt, dho wja won kózde ranje kwoje zyvotinu kuli pſched bo a prychodje pſchi kózdom mjenje, fotrež be do nich ſpokane, wo to, iſtož be po jeho wjedzeniu ſa kózdego to najmuſniche. A hdyž won druhdy neſlate wjelſe ſubſtudjenie abo pidebrachemjenje poła kwojic wſobadničy pytmy, dho ſtorzycie won luſkota hanty a wjchon rožpuženy: "D moja woſada, moja woſada!"

So bychu jeho i wutroby wukabazje słowa sojó i wutrobam
chte, rečejče wón na klezja so dźidzejo jara srośniliwe i wob-
ručejče wójtiko i jadriwimi biblijskimi spruchami, w czimž
kolejno na pořísluť za wudokonar, so móžesče skoro zysku-
żwoju reč i biblijskimi słowami dżeręcze.

Tola pak nije temu lubeumu muzej na predowdaniu a na dzejzaegerji wučajbe dojež; ně, wón ažusze hischeje wojozy sfadnoječe ase, he se bwijotni woždawnym i tuch najwožnijich naležnoſtach zlowiſhio ſziveja roštežowac. Duž ſatloji wón w 15. ſečje wojožewojo ſaſtoſtwu taſ mjenowanou „fſcheczawskie towarſtvo“ ſteži ſ ſejdich stavow jeho woždaw ywobſteſcie. Tuto towarſtvo ifhadzowiaſe ho buſto i ſkromadnemu modeljenju a i roſtežowac w wežach nobozinu a pižihrody. Ale wone njenjeſteſcie po plodi, kotrych běže ho Oberlin wot njego nadžbaſ; netoſti hejho 130 ſobuſlawom piſebekowemu drie ho w duchownej hordolci, a druſu, tis ſobuſlawu njebeču, ſkwariacu hroluje na ſteži towarſtwa. Duž ſpōne Oberlin, ſo je pohořiſtenje piſebekoda pižiſteſcie, hacj natwarjenje w dobrum a roſpuſteſci po poſbraćnym poſtaču towarſtvo ſažo, pižebwiedemcym, ſo z tym runje tak Boži wolu dopielni, ſaj přejdy i jeho ſaſtojeniom.

Bórk po tym dasze wón székhoważe woślewanje w franzow-
skiej a němčej reči cíjickejz a jo w tódej hecze hwojcie mob-
sterneje woškdy na prawje do wočzów padaze něstno pščilepicž,
a tótrehož je wiđeć, tak sahe je wón hwojcie myšle tej na wobro-
żenje pohánaw stožil.

„Nařík kněj Žefuš křesťský žádá žeby wot svojich wěrzących, jo bydu u jeho křtužbje křtěcili, jeho w jeho křtužbach sluktach podpřeráli a w jeho mjenje ho modlili. Teho dla je nam wón svouho žamku modlitvou Jawostají.

Ke swojemu někotrym našim žubustawom a k jejich počítávání
we wszem dobrym by psched někotrymi létami westerne duchowne
towarstwo założone a w czystejzących wokólnikach tole postajene:

1. Kódy bobustaw dyrki kódu prénju pondzeli w týdym měsíci kwoju modlitwy cínič, so bydu misjonarjo, kiz k wobroczenju džiwic a pchibojscich ludow wupozkani, viced "nadbězanjom a jebanstwom isteho ducha" sakitani a swiedzjeni byli.

2. Kviče mředźneho machomania w modlitwie" dyrki kóda

2. Wyjście wojciechowic „Wspomnienia w uroczystościach” 1901 r. z 1909
zobuśtało, że-li někak mōžno, kóždu njedželu a hrjedu wjeżdżor
w pječizh hodžinach na košena padnyęć a ho i Bohu modlicz
w mieniu Źelania Chrysta.

a) so by kózdy towarzistwowy stan se swojim zylym domom
ko pszecho bóle zwiejezil a w tym Kenjesu żywy byl.

b) Kózdy bobustaw ma też wjściaścią kwojną pischeżelów, fiz
ju z dobow pischeżelu Bożej, do kwojeje modlitwy bobu wob-
samknej.

c) Sa wjścia dżęci Boże, fiz na semi bydla, z kaſkeſtuſiž
wérje ho też dżerzo, durbli ho modlicz, so bydli ſo ſjenozili a
Jezom Chrystu ſpónali.

d) Kózdy bobustaw dyrbli ho modlicz, so by ho to nowe

králestvo svého schubilo a králestvo Boží a následného knížectví Ježíšovi Kristu zůstaly dokončené. Bylo takzísko měsíce nejvýznamnějšími pohonami, Turkami, židovami a wojskem bylo měsíce schvázení.

e) Kózdy hóbustam dyrbi ho modlicz sa wucherjow, kniezych
a pobożne wyshnoścze, kajfekožkuli imjena abo rjada tež ſu.
f) Dale sa wierzących, sa duszcepastyrjow, mužskich a žónskich

g) Dale sa młodocią, ktoruż czyni Bóh pśzed sawiedżenjom
dżelaczerów w winicy teho krajela, fiz zu ho jeho klužbje kwestczili
a sa tym steja, jemu druhe duszce pschiwodżowac.

3. Kójdu hobotu dyrbja hobustawu Boha prophyce, so by

psichopowodanie kwojego h̄iwateho słowa na psichodnej njezeli
johnowacę dżę." (Stončenje psichodne.)

My ho dyrbinu Boha boječ a jeho lubowacj,
so bychmi psati jeho mjenje nješwarzeli ani
njekešlowali.

Rö némssum mot Th. D.

Conclusões

W naszej wokolności bieżącej wiele żadu a wino, tego dla
żeby ludzie skoro we wstępnych domach kisząco żami dżekachu. So
pak by kisząco dobrze było, dyrbiejszce ho piatki, hdyż ho temu

swójmiesię, naćzinię a dyrbjać ho tsi ite żony nute czinię, t. r. psich malecii ludoboda dyrbjać ho tsi myena tańszych lich żonow wuprzeję. Ja kum hóto hlybięt: „Alle te moři hylne ſikalo; toho by nute czinił? S tyui čazu tež juntróz hylbięt!“ Abo dwe żony biechteli ho swadźbit: jena na drugiej ſawota: „Budź s merom, wie hlybięcie niktó do ſikala na činni njeje ſej tebie!“ Ćgalaj, piśichodny ſróz tebie do mojego ſikala nute cziniu!“ Kum s radobici naſhorti, ie ſo ta wrótma piśichewra w poſlednim časie nimale hlybięta.

W hołopatwotwie, snoteho blıższeho będu pječia stajnej lufarcię w hroźbi; — jedyn kroćz będu czerwone dypti na kmitanie — drugi kroćz mleko żaneje kmitany miedawatę, so djęcie buter nadjeżdżać njenomaća. So na tym nicto drugi wini njebe, hacj lufarcię, będe wuzcinięna nęz; so pat będe hroźbi jato pótua a njeftowa, na to zebi nicto njenymieśleć. Sątymi dołso wo teje wñy wuwolana thartufalazderka dyblejte; po w pofłosku, so by pomholo. To dyrbieječe so na thioč pjałtach stacj, i forteżaj dyrbieječe preni potutym dżen bycz. Jenožun kroćz tam będz w żonstu wobłasidła — ale na preniut wo bledanju mječaj dofc. Wona będe taifa spolefana, so, ju wo bledzawu, mie ſuma ſchafieje. Hdyż będe wſelętka, „holus potus” cijnia, plak hroźbintu durjach amulett poſoži. Ké reñitej po hoładowoty pudcer połsztu, totrz wu nadut po wujnja powiñieniem. „Kaz puçher wu hujnju, tał wotemrəwaj žimjenje tuſtarcię”, źona praji. Wona piſchitaja, so bydu nett kweru ſledzawolu, hacj boryl njeźe wo wotolnoći khoru staru żomu njenomlodzaja. Dotekz pał wo minowato zjele moric zjeńk, wieječe so puçher i wujnja wsaż, wriedy hacj zute wujnje. Wdżitzy kweru ſledzawolu, hacj w hroźbodze tido thowrowaty — woſkebie na tig hładachu, na forteżaj hjo ſuſach. A jaſo so jene ranje wopravdze ſuſodzina ſe ſamajanej hłowno poſoža, totrz mjeſeč je ſhemak hubeny napoſłan — będe wſelitu węſt wę, so je ta žona ſuſtarcię. Dotko tu on puçher wiſhajo wiſzach, kóžy kroćz na njon i wiſeje bojoſcu hładach. Taſ wiele je po weſte: hdyż ta žona hſicza wumieſta njeje, je dženja hſicza ſiwa, bynjez bydu tam ſto puçherem do wujnja napoſłeli. Staru thartufalazderka będe zebi rjane pjeniſt ſaſtuzia; ſchtu ju to staradsa, so będe ſtu wo hłownu staru żomu wo dobre mjezo piſchitieba. Dwoojaki je hrech, totrz koi ſtu cijn: je i ſtrenja njenowutie wujnianie Božego mjezo a i druha ſtrečenie pječecizo tej faliu, so dyrbimy ſwojego blıższeho lubowac. Hdyż toſte cijnienje je poſažewie, čertowſte.

S mojeho píštečestwia běše jedyn, když běše něčího čejče nježí, bo wobkunji a padnoucím kebi koleno wobchobzdí, won wějčeňe netore nježde dobyho nojnivješce bolosče čepicí. Wobfakodzjenje pak hřichče čejče dosíž nječe, so bych do leštarja pohlášl — wobat noha manina nječe. Zato všitíse domoje krediti pombači nejachou, dobrí píštečeljo radžach, do R. hřic, dokež je tam muž, tiz může wějče pombač. Za vuch wotpohšam, a ſu na vuch do R. naſtají. Wiesior požde do teje výše dörjech; — muž domach nječe; mi po praejche, jo je hřichče jumrčí wuſchoł. Boni mi píštečeljo kajacu, so vuch píšeč náz wosmaz a ja to s džadom vřichaj. Zato kebi pak na mojej wosmaz ſejčen wobchodach a ſolo wokolo hacj hřichče, knamjenja, liezby a zule ſtowa wřichach, bu mi džinno wotolo wutrobo. Njebyli ſopodparovany ſu moju in tej kamej ſitvne lejád, vuch bo ſumícerz bojal. Wiesior požde hoſpadat domoje píštečidze a na deuže ranje dyrbjach jemu mjeneno a narodny džen thorojo pomjenovac. Ne lo řandže do ſwojete ſtavy, ſo kročíček bo wreči a mi proji, ſo moju ſu ſku domoj kebi píštečtavlochi, ſo vubka bolosče přeč, předv hacj domoj dvidu. Požleſen dny beku rjane, cępote naſtymy dny byle a cępota be ſ temu pounhała, ſo be rané ſazita a bolosče wotberala; předv hacj domoj döidjech. Szo wě, ſo fužodžo a píštečeljo to poſlepčenje nikomu druhemu ſlužbu tunnemu muzej píštečipz. Tež w mojich vězach běše won wulfu muž, dokež bě hřichče dječej. Toto dwoje běše, ſtož mi tehdom hžo nadpadze a ſtož do roſymlíc njezmazac. S přenou řeſačke, ſo tom muž bo ženje wopreč, ženje ſakowatc a ni nježio nejpraveho čenice nježem, hždž eže ſzec všchi kwojim hojenju měž — ſi druhá pak tež lubžo projačou, ſo nježem ženje wončak ſhodječ, hždž je ſo ſloučito ſhomač, a ſo ſo won teho krucje djerži, dokež bydu jeho heracil ſi duchojio pod nježebami roſtorhal. Za kebi vraciac: Hždž elzomjeť takje porjadne, hđone živjenje wježde, čejče dla dyrejat ka ſtuc duchow boreč?

So ho pak tež vot tačkih ludži tajih sjećanja dabža, koštiš
čkredžu počivni bježi, ja svjehućicu njezomu. Ja móju ūebi to
intenciju, taj myšljač, so čert go ſo ja jandžela hukvatu wudowao
člowjetow in tei myšli ſđerži, jo moža ſo tajke ſredki, pišti
čloučnici ſo Bože kćitovo trjeba, a Bože mjenju mjenuje, i dobrum
wudowomju nařadovacu ſo wone njezina ſe njezini. So pat je
bjes trjebanjom Božeho mjenja pišti modlenju a pišti tuſtanju
tajtji roščed, kožit je bjes njezbeni hamu, na tu ūebi ludžu
njezomu. Nam drje je ſo w schitu drugu lajnju wukladowo, a
ale nam ſo hreč tuſtanja na wěstych padach, tajfež ſum tu na-
pižat a kajež drje ſtoro w ſkđeji wožadže nadmeđez, dojež ro-
nježi njezini. Dječojem dyrbiha ſu kujata božojec vjšeđem vym
hrečom ſasćepiež. Ja ſum vot teho vječhwedjenju: bježući
je ſu mi w schitu teži jebože ſchutski wuhodenja w prawym hveče
wožadže, ja ſ tamneju miježi ſkđi njezbeni

Indiljaj moja pchiblono, kotrež reča: „Je-si dobre mjenje
prejce, iščini pomoh mi potom hčedče moje življene“¹. To kebi
ju nictič nemjeli, so, hčed je iščito junčrdeč mjenje, „fusarčnica“
dostal a ludjo bo jeho voja, ko to kamo wot hebje hčubi. Ra-
wopal tažju dyrba to pšedego cjez. Nictič rodyt k nim na dželo
njezdobj. Chezeli bo iščito s taifej živojte mojenje, je jemu to
je schodlu. Šel je je neti lepje, hocj pched izjezici letami, čezem
bo Bohu džakolovac. Namala si pak nečto taife breči bies
živojtimi smatrami, ton ju prýg njelutji, ale wčihite žwoje mogh
na pucinji, lo bo po njezvijemtu rožnjivanju mjenje Božeho, pchidvare

Khějorowh naroduh džen.

Nasch luby khéjor je 27. januara swój 34. narodny
dieni mél. To bě lětka wobiecha kwiatočnoci, pýštečnějšemi
plches teflo wierzchow, tisž běchu dla kwaža khéjorowej horty do
Barlinek pščijie. Krajje bě to sahorjenie kwięcenje w Barlinek;
toje jdejšenie do a mot khéjorowego hroda. Wierzba hromad-
ko cijjichzecze w haſach, wot křekowym swiathomachu kwohoje,
w schulach, hdejz schulstvo mlobžiny bō wjeſeli, so žane rozmieſzenje
nieje, ko wotberzadu kwięcenja a kódy dobrý mótečinž ko Bohu
temu Knježej džakuje, so ma nasch luby wózny traj teſho bylnego
kwiernego khéjora. A my, tisž njeſznych možli kobi kwięcicza
w Barlinek, kmy tola wo niejo mjenje pola kwojeſi lubego
khéjora w dudu byli. Czaje je, o luby khéjoro, twoje powołanie
a potne samowlejenje. Czy drie wo wjeſchinu kwojeſi ludo horto
lubomarny, ale, wohu storzeno, wot jich tamſhynto tej hibzem.
A temu ſalaſa na ſtajenje twojego khéjorystwa ranski a wiezczorni
hubodža. Czdo da eži, khéjoro Wyleno, throbkoſi, wózny
traj plches žolym a wiçhory w nowym leźe twojego žiwenja
szožonemu píštjedobu na píšečzino wjeſci. Czaloſci a tež
khéjorowa mož njejmôd dobywaç. Ty hy na trón twojich wotobow
stupiwioſi, možnu wulſu koſinju dat. Ty hy ſalaſ, jo drebí ſo
woſada w wóznejne modlitwost i temu knježi molicz, ſo jebo
wotrczaja Wylenia". Ty khéjoro, Boži wotrczio! To je twoje
powołanie, to je rufowanie ſa ſwoje mózgnowego kraja pod twojim
kzapieraniem. Boh luby kruſis wobrabi eži mož, jebo ſkejewi,
w poniznocije ſylny wotrczje buča a czekac. Tale modlitwa je
dar, kotryž eži k twojemu narodnemu dienj píšiniehem. A dusze
wjeſzych tich w naschim ludu, tisž žiwenje Boha swa a pytaje,
nieje po napjetiu z tym dobroproſcenjem, ſo ty, naſch lubowany
khéjor, pytajz mož a ſwoje naſchego čeželeho domapylanego luda
jeno w požeknocije a w luboſci k wobiehomoznemu, ſmilnemu
Bohu, kralej wszech ſratom, mózzej naſchego Knježa a ſkejewi
Ježom Khryſta. A my wiſhly džemž ſi wobu ſa tutej poſkuſ-
noſci ſtejce a we wopolemne wjeſekolci tebi pomibač, ſo možeſz
w nowym leźe kwojeſi žiwenja ſwoje wyſokie ſastojniſto
w dohnoſowanju jaſtarowac.

Skława naszemu thęzorej Wysemej.

F. O.

Dwoj brziej do khejoroweho narodnega dnja je ho w Barlinie kwas khejorowej hotry, prynzezby Margarethy a hejzenfelskoj prynza Wiedricha Ksiorze kwejezit. Prynzeza Margaretha je w khejorze Wiedrichowem najmleksza a pozelbenia dzialna, kotaż je starzszyli dom wopusciszca a i mużom kwejeze wolszy pszech werowaniali wolał stupio. Jejje kwasnemu kwejedzeniu juž ho mnoż nemizaj wjechoje sejczyli, bjes nimi tež satksi kral Albert. S wutraja hejzenfelski wiciarz ziarowic Miklasz a jendzilski Edinburgowski wójwoda.

Danski kral, kij bě teho murijs pšehopřešenje k kwažej výchají, jí
winoſtaj, doležl je s pluvajym lodom na morju wobkhaa bjeſe
Městečej a Danſtej se pšehoronyjen. Wěrowanje je ho v kapalou
kralowsteho hroba v Berlinje měto. Mjewoſta a nawojenja búſtaſta
pſich kapliny durjach wet duchovnym powitanjem a k woltarje
dowjenieniem. Podla hřejové dřežnej jeho mací, hřejová Biedrichowá
Bjeſe ſakſim kralom Albertom a rüſtim garniericem Miltawicem
hřejová Vittoria ſaſtuji. So nimi hřejové heſenjí wójwod bjeſe
lodenfels wulfštejnovo a ſannauhajſtej wójwodbu. S doljin
czabon cii druhý wjetchowiy knježa a knjenje do kapaly ſostupidu
Zyrkwinſta hrujatoſcneho ho wot domoveho gora i hymnu
„Widzio, ſtoto wobch na“ wotveri. Pſehotinu ſpěvadu
„Kebala budi Bohu“. Potom nameſtym hrobový farat dr. Dr.
ander wěrovatný řeč z na ſočozu ſtorovou 1 Petru 4, 10 dřežjeſci
Wone řeku: „Sotuzej ſebi jedyn druhemu s tym darem, ktorym
tědys dostal je, jato ſe dobra ſafotnijsi wſlekeje hnady Božie.“
Hnady po pierſhzenjej ſamenejſetaj, wanta w ſwjetelenſej ſahrodze
ti kráž dwanowých lanowowých wulfštejn pſehopřeſidžaj, jo je wěro-
wanje wutrobnane. Khejor a hřejová i mldomý mandželstomaj
ſupiſtaj. Vrenſki hrujou ſotru wutrobnje no hubje a koſečke, bles tym
koſečke, potom wan noweho ſwala wobkima a koſečke, bles tym
za hřejová Biedrichowá džouku ſ wobkeſtej utremoſu i wutrobnje
i koſečke. Khejor Vittoria heſenjí trojnej hrabiny ſtečen
pſehopřeſidžaj a hřejov generalemu ſuperintendantem pravje wutrobnjen
vili koſečke, to ſame teg mldomý mandželstaj činjeſtaj. Potom
czabon po tym pamym řeče, kaj že pſehopřeſidž, faratu wopuscit.

Sa naju wobeju.

Swony s wypołosieję zrywającie węże jaśnie do raniętego po-
wietra swonjaču a jicž lunti llinjaču s wotemienią wołom
nuis do itšmęci, hdejč bo runje žone hotowalske, ſo by temišči
thwatala. Žona piwa wſtarde bo ruli a pſciuſti w kwojemi
muzej, tři vředeb pišatrom heđio w kwojich knižach licjeſche a jemu
Boženje projo rufu ſtici. „Hai, hai, luba žone“, tutón džesče
a řehy now ſwoujich knižow na nju požadnou, „dai ty jenož temišči
a modl ſo ſa naje wobejti“.

Tak běžce stajnje projíti, tak dohlo kaž ho žona dopomocíč wjedzesci. Na to běž ho swuzit a s tím ho směrová, so kdyždesiž řebožni nježelu hwožni žonu do Božeho domu pohřba, so by „že wobeju“ ho modlila.

"Ssamutli wo istwie ſebžo a doſte rynli dželatčekſte mſdyličio, buſtſie jemu wočci cjeſtej ſiczb rejuwoču po bětej papierje, ſo no wołonit pjevo i ſuo poſko a hwojne hlowje na hwojne hruhach wotpočowac̄ dasche. Wjeſor přejdu bětej ſi dobytmi pječezelemy hromadze byt a jeho nôzne ſpanie běſte jeno krótké čelo. Cjeſo ſebi někto tola hwojne pramo žadáſte a doſte nje- trajetše, dho běſte wužymy.

Dha Žo jemu džiješče, Žo je wumrješ a Žo se Žwojey Žwérnej mandželskej psched njebieškimi durjemi steji.

"Někto džemovu hýdrou nute řeč", džeséha a kwoju žonu
ja rufu pschimy. Ale na jene dobo stěješte něčto píched nim,
tis, mejšešte napohlad hýjatého japoštoha Pétro, koz běšež jebo
druhdy na wobrach widáž, s wulfem njeblíštem klicoum v ruz-

Vacz drje je pslchidnou njeđelu, hdjz swony wołachu, swojej žonje jašo „sa wobeju“ hicž dał? Wot teho cjaša je pječja huſežijsko šobu ſemski pslchischt.

Sa říšeſcji hanſtlich hospodarjow.

Měoda holga řečej lēt w žubje pschebywskij ho do staršího doma vróčji. Wona všeče tón zbyt cjaš pola pobožnych ludzj pschebyla, hdzej byku ho tano a wječor wšichcij hromadze modlili.

Domach bělce to wšichko hinal. Woni bydžu ſo k vječerji ſehdali, pacierjom pak žaných njeuwspěvali — tožby bydžu tež lehčejc thodajti. Duž ſo holzy domach lubitc njeďahat. Nan widzejčše, ſo je wona ſrubna a čaykše rad ſponz, czebo dla ſo rudič.

„Lubo dżowla”, wón jedyn dżen k njej praji, „tebi šo poła naš domach tak lubicž njecha, ſuž bych to rad džawz”.

„Dżowzy bħaliex do wocżow stupidu a plakaj wona wotmolwi:
„Ah, lubi nano, fak mōħsa koo ja sbożowna eżżej w domje,
w kotrhomx koo njemoda?”

Swojej dżowżne żłowa nanej hukobo do wutroby ręzachu. Wón jej żłowiąca niepraj — ale tón żomu wiecior bo hukobę z tymi żwojami modylejże. A bórsy bu dom modylejski dom a i tym mějno mera a żóchnowanja.

Mlađi, ljudi čitajte, pobožne dječje, što nad tym mješet a
njeboži taſti nam, potvrđe dječju dom nječuju a uži čijati, ale
wotewt w twojim domu w modljenju to wnošno horje k njebožju,
so bljóstco i wnečjuho wnošnog kraja do njego hrvečji, so što
twoje dječje w stecħaſtivom domu stanjuje dječju a so budže
jim twoje wopomnjeća hlsječe domu twojeg kmećere ſe žobnowanju.

Wydruk w najwjetsszej masy formy.

Dworski przedar Froimmel w Barline powieda wo spodzivnym wumozienju se hujertnej choroſcze. Žako młody duchowny w malej wby bęsze swoim paczecium dżezom khierulscy wulneż das;

Хвъж ми в найважната ми книга

A nihdze mostacj ujewemny,

Też niewidzialny pomożn,

Hacj staremъ ѿ до нозъ, —

Dha to nasch ieniežki trosch je,
So profunn wětk mischtin sia

Go prokymъ неіт вісчізъ съе
Ве мініе Іесомъ Іірністука

Twojoh' syna, noschoh' frédnika

Hlók tuteho théruscho hēchu díž.

Słowa a hłók tuteho khierlucha běchu džeczom wjele prózh
cjinile, stócnije pak je myjach. W tym samym časzu wudri
we wžy cjeſta khoreſci, straschna sunniza, kotaž hebi wjele wo
woroñ džadache. Tež jene s paczecſtich džeczi, bylym hálz, cjeſto

lhoru a runje, dokeši bešeš tak hýlym a počnekejim, jeho žurniza žalobnici jasplíjici. Po menjenju letára bešeš malo nadájic, jeho píšti živjeniu diceretci. Ale řešto kdo řia? Hdyž duchovní roš, klas hysto činjedše, do tamneho domu píštiňde a hýzo močasafase. našovsche křížec, jemu macz kyshoreho hóžla pošna vjelehoče posvědčade, taže spodjivna polepšování bešeš ho w nož stavlo. Mečor přebyl bešeš hóžla jara njemerny byl, hýz spania ho na krovom řežu wotoko číjskaf a sluncežne řekti žabat, so by wuecet s dječími píštiňdci a jemu něčito ſperat. Nějdějimo na wuchite ſmerovac klowa wutejeshc thory na ſwojej woli a wuecet a nětore dječizi ko wotadu. Hdyž pak hóžla něčto žadotše, tón klerulsk hýšceč, kouřž bešeš voli duchovnímu naupunym, bešeš dobra rado droba — wuecet jón němrajedše a tola thory zdrobn druh hýšceči nječashe. Na jene dobo ho řam we ſoupoštevný a řam ſalpewa:

"Sobij my w najwjetsei nash hmy
A nhydze wojtach njemjewy." —
dale njepisniidze, kij s rta a noha bejò jeho hlos saduszy. Zysle
slobo na hwiomu loju lejelsze, ale lat bësche jemu na jene dovo
tal loho. Czijko z smierom vyhajo wuhszny.

Lëtai, tiz bësche jeho hlos rano jahe wopytnal, sio doseg
bjutnaja njemjelze, tia bësche hwniąca tal jaru poprzedzicza —
ienoz mér a dobre wotbladzanie a wójskowym strach bësche sfehnjeny.
Tak bësche tuton khleriusz jene zwitnienie sojzerjal.

„Pomóż Bóh” je wot někta niz jenož pola knjigow duchownych, ale też we wszelkich psychodawańjach „Sserb. Nowin” na włączach a w Budžetlinie dostacz. Ma sichtworej lěta placzi won 40 np., jenotliwe ežihla ſo po 4 np. psychodawań.

Pomhaj Boh!

Cíhlo 6.
5. febr.

Létnik 3.
1893.

Srebške nježelske lopjenka.

Budavoju šo tózdu šobotu v Šmolerjev trinajstičežnju v Budyschini a šu tam dostacj sa schvorteklenu pšchedplatu 40 ip.

Nedjela Sexageſima.

Jan. 8, 12: „Ja hym ic hwtelo teho hwtela; schtòz sa mnu dje, tón nježudje thodžic w čémnoſci, ale budje meč pñetok teho živjenja.“

Krajne a dživne je všcho naturske hwtela. Schto byčmy byli, jeli so by nam blónečna jačnoč pobrachovala a Boh tón knjeg njerelj: budž hwtelo? Krajne a dživne je tež to hwtelo, s ktorym cžitoviski rojom pónata a roshudja. Tola hwtelo wot Boha date roshwételuje naše dže živjenje, wuciž naš nashe možy namakaez a wujiwac, čini naš knjetovu smórkvi a poštež naš njeđomumernye vysche svérjatov. Tola najvýššie žadanje cžitoviskeje wutroby njemože tolé hwtelito spoticaj, čémnoſci hrecha wone njerohwteluje. Se všchem hwojim vónnacjom a nježenjom sedja tola tež hewal jarci roshwételuje pohanje ludy w čémnoſci a w klidu hñjerež. Halle jato nježelja jačnoſci na Bethlehemſkih honach hñjereželje a ho dojvelni hlowo: Lud, tiz po čmje hedi, widži wulfe hwtelo, bě vérne hwtelo na hwtel psichinc. Jejuž Khrisťus je to vérne hwtelo. Wón bě to hwtelo, jalo w hwojim ludu wucjeſte, predowomac a sluttowomac a čémnoſci swonomeſe Božje hñzby s pruhami vérneje Božje hñzby w duchu a wopravdze wuhna. Wón bě jo tež, hdyž na Golgathowej horje hñzlo ho škowha a ho ſasche, jalo by čémnoſci hwtelo požrela. Haj, runje tehdž bu wón hwtelo zylebo hwtela. Na Golgathowej horje buchu do mèznoſci čémny hrech, čert a hela psichevinjene. A jutrovne ranje je dobyjež hwtela wohinved-

ejlo. Nětko je nam w tutym hwteli vérne pónnacze Bože date; nětki njemože Jane hrechne hubjenſtro, Jane čémna staroſč jačny Boži mē ſa nadjich wutrobow sahnac, nětki roshwételuje nam tole Ježužovne hwtelo tež čémny dol hñjerež my wěm wu domiſnij duſhce tam horelač w hwteli, nětki hñalimy na hñjernym ložu kož starcy Simeon: O Knježe, nětki puſčajicich hwojego motročila ſi měrom, pičetov mozej woči ſtej twojeho ſbóžnula midžitej, fotrehož by psichitovata wstřikim ſudžom, k hñvalbje twojego luda Israela a hwtelo i roshwételuju wóhanom. Njeje pat to hwtelo, fotrež mi jeno rošom a duſhnu roshwételuje, ale mje tež wuciži a wujiweci; čini tež tyh, tiz po ſenu danova, i džeržom hwtela. „Schto ſi nim hñodi, nježudje thodžic w čémnoſci, ale budje meč hwtelo teho živjenja.“ Schto pat rěka „sa Ježužom hwtel?“ To je to, stejež ſa tum, yo budžemy pičežo podobomací na njeho, na hwoje wulfe ſnamjo. Nasch ſbóžnit ſe pičes jene tózdy čas je hwojim nježefim Wózom; Boža wola bě tež jeho wola. To je jena wěz, w fotrež ſwoje hñodženie ja jeho hwtelom wopoznamy. Tak daloto dybci hñčetacian psichinc, ſo ſo poda do Božje wole ſe všchem hwojim myšlenjom a činjenjom. Nž jeno ſ eptom, ale ſe hwojego nanajnutriuſiheho psichevñedzenja dybci wujinac:

Schtóž mój Boh čže,
To dobre je.
Duž stan ſo jeho wola,
Wón rad tym všchitkim ſpomože,
Tiz jeho radje ſwota;

Bóh pomžha žam
S tej' myly nam
A poščívka žwět žnaduje;
Schtóz wéru ma,
Sso Bohu da,
Wón teho sdžerži hnadnje.

Nasłuch swóznik je vat tež azyle cž
hwojim puczu schol. Nidhy njeje nifor
tež hwojim njeprzeczelan je wón woda.
To je druhá wěž khodženja w hwtelé.
cže ujenapjelni Děsňusova lubosę i blzí
cže t' jeho dobrociwioſci, kwniloscji, pi-
danowanju a sapomnjenju czeprjeneje kschin-
rēta: taž ty mi, tat tež ja czi, woko ſa-
tak dolho khóńcze w twojej utrobi
prawne khóńcze hwtelko, fotrež może je
teho hwtela, dač.

Tęcza węz pak, w kotrejż mamy i
khdźicę, je jeho khdźenie bies hreba,
prawdzie prajieć. Schło bjes wami móże
To némóże nictó i na nim prajieć, a
najlepschi. Ale wo to wojowaczą dykbić
jo bychymy byli taż won. Tak dokoń hać
a ho njełajscie, tak dokoń haćz njełaj-
woli ejmice, tak dokoń hřicze na nim

To wstęp żąda krtu wolu a wjele prózy. Podacie do Bożej wole, ciche kłobzenie, hbjęz utonu nieprawdu njejścijich a se ſęſtepoſciu nieprawdu czerpiſi, krtu ſtejenje ſa ſromyim, doba do jaſnym ſinweniem - wstęp to žada zyloho cſlowięta. Ale ſa to je tež mſda wulſta a zyta. "Schidz ſa minu kłodzi, niekubze w czemnoſci kłobidz."

Hai, Ježišové švětlo živěčí ho tařtemu člověkovi v základním životě a potáže jemu na počátku svého života raja všechny vjezely, kdžez žáneče címenosče wjoži neje, ale jeno švětlo a radostě tot wěženinose hač díl věčnosti. Lubi všechnoželjo! Komu njeby švětly létaly vžen libichci byť, hač časom hmytí džen? Schtò njeby rád dojmoval čidže a mérne žitně, hač žitně vole k věčnosti našhonjenow? Schtò njeby bo strdovat všichni tež schtovátej věčnosti, so pôdaje po tutej hubjenym dole k věčnemu vjezelot! O dajeze nam všichittim hromadže pravje věčnosti s všoujim křesťanem Ježiškem klobžicí, hač može klobžit s voleň vutrobovou projekcí:

¶ žiwjenju šo tebi poddam,
Jesu, moja wožebnošč,
Mojej' dušče wježelosč,
Š mutrobu šo tebi dodam,
Ty mi žwēcīšči t žiwjenju,
Jesuška ja njepusičču.

Niektóří z Oberlinoweho živjenja a skutkowanja w Kamieńnym dale.

(See my sketch of Jérôme Musserot at [San Bartolo](#).)

(Skrivneženje)

Někto vobhlaďají říčky blíže Oberlinové najwożebnische, mieniąc jeho niedźwiedzie dzęło.

Zbylete w jego wobudze będu haczy nanajednorzecie; w nich
niebędzie ani stote ani błębra wypadek, niktobie bibliotekie wyparzona
iż wszelkimi antybiotykami naprawione a niktobie wobruszy je hujatych
stawiłszy mu się zbyt wyraźno. W ręce mającego a w leżącą wu-
ywkoła chwastów żółte i miodowe głowy wokół złożemi a druhinim
żłocikom, któreś bobu temski psichnijeskie. Wózka skutkuje bę we-

tych tñjoch grywajc̄ po rjadu, jenu njejdzu w Waldbachu, drugu w Foudau, potom sajò w Waldbachu, na to w Belmonte ad. W Waldbachu a Foudau prie ñowasie ho franzomzq, w Belmonte nemzj, da wiele nemzic̄ rjemieñniñstich pomocznikow a nojenjow tamtej wokolnoœe.

Na nějžedlých dňach, když je býloho řešobrada a po řeči
říjenščího hvečí, býči dělávne dny, kdyži rád vložidoum cíjčinu,
kdyži vola potvorce, pot rufi rotario, když hemal v rozeči hvojivo
wołcišta nebo níma děla, iuton děni je zple potvorcejke a
tworbišowanu po hvečízeny. Býči, zulomni, když ho nějedlý rano
do kamjetiného doha poda, so by mohť tam s jeho wołbideriem
na jich třejce Božej býčiho gobi děl bráč, namalo tam býči,
když hvojivo Božej řečinum kufum, kotrež jeho ſotowodo woł-
bawaju, načežde pribitobhotu na wujitšonu Božejho ſtava.
Býči krajina je hvojivni horami a dolinami je taž majestetis-
tempel Boha vejskáneho. Swony wołaja všecky věražavci
k Božej býči do Waldboda. Cíjčidli burcov a burcovem
stupaju s větmi ſracílemi s Belmonta a s Belteſofia po načluch
horad dele, druhé ſtoda pribitilišu ko po dolině i ſoudava ſem
a ſaho druhé piches djeřevini ſe ſollbacha, kaj tež zuly ſi ſtochau.
Wichtiton iuton ſchätzicjanist lub ehejne do Božejho domu, tij ſou
s tým hulam pideřenam Horda, ſchödva pycha je tudy wu-
mlejnena, jenoz jednore, vložitou wołbelenjeny je wibec. Wołba
wulada muſtu mnichosi ſchédjimow a wołstarci ſonow
s patriciatřatim ſopřahdom. Mužovo a ženy ſrejdangy ſe-
wužiamenje ſo s cíjelié čerstviwoči mytob ſi hvojivo hvo-
nočai a sprawmočci a děcji ſi ſubonej pribitilinočci. Oberlin
fostupi, když stanje ſi poczetišowanem vložed hvojivom duchovnym
wołtom: S jeho wołcišta ſvoba ſo njebeža hvečí, býči jeho
pholadnay ſe žobhotwanje. Božej býči ſo ſapocinje, wona woł-
stei ſe ſuewania, ſe vredowanja a ſ modlitby.

Zyrtownie spowazie be po prawom hale Stuber w Komjentym nowe domy. Oderlin mudrotonia pat tuton dzel kredytowym zezwala na stworzenie hiszpeku wo wiele. Wo swiwej wilejki schorzeniowym ja wiec rjane a pchitojste staroscie ho won klujszu wo to latwo by swiwej luku a drobu Bozu klujszu tej spomozajet rjanejmu muhotowaczej mocht. Kraj i wschemu Boje sktovo, tak czegzeliwego i tutejmu woskowej Pawutowej napominajte: „Dajcie temu sktowu kredytowemu bies namy bohacej dylicz, wo wiele mudrosczi, rozmowicze a napominajce ho sami z kredytowym a dwudzynnym klerusluchem, lubosnie spewajo temu senjerej w swiwej nutrobie.”

Svojstva scé.

Shto rudzishch so, o vutroba?
Cjiní, rostorchn pluta swoje!
Ach, spominaj wjchaf na Boha
Kah' frudzia stuszi twoie.

Sii muksi ie.

Szigetvári József
Török meggyírásához.

Ση δέεξο παραγίδιων

Masch połnu luboscj

卷之三

Boj, pohladaj na hvězdničku

Napinaj wschitke možh

A licz te sweth, fotreż bo

Lam mjerwja w jażnej noż;

Boh ītweri to
SII ūdīrī mſha:

и възетътъ въвънъ;

Ejí práska stmaricí něda.

Digitized by srujanika@gmail.com

Tu widzisz Boszu wszechomoz,
Tu czujesz bliskości swojego!
A tuton wulki weźmę Wóz
Widzę jasne miano twoje.

Cze pchilekta,

Czy wpułma:

Niech też ty wicher grody,
Ty masz swój schit na Bosy.

Też i procha stwori człowiek,
A silis z róże
S tak strażnej pydu wołdawa
A ptak żywici może,
Któż niechcia:
I niejedna:
Kat mózg na swoje dżecji
Wóz żałobcy hdę na biegeci.

Wón hnebdam pucze motmiera,
Szej kwieki njeda rubicę;
Bies jeho wole je skotoma
Szo lisciąt njem' szubice:
Haj kaj wón dże,
Kat wchodzi dże.
Kat dypbiało, o Bojo!
Mije wołdziec hlepę bozo?

Duz njestaraj ho, wutroba,
Cze stuki jenož mola.
Masz jinjenie ty wot Boja,
Dha te je jeho wola,
Sobryblich wshu
Mecz potrebu.
Wón je świernoścja jara
Wschak sa tebe ho stara.

Do twojej rusi ściedebriwej,
O wszechomozny Bojo,
Ktiz jenje słba, prosić njej,
Dha kladu kwoje swojo.
Haj swobodę!
Seru wózeciu!
Sbjerz stroje moje cęsto!
Dom żohnij mi a dżelo!

Hdyż jinjenie mi podleścisch,
Dha budęszt tez mje wołdziec,
A idtož ty na minje dopuszcisch,
To njemże mi schodziec.
We podacu
Za dobodu
Na nadziji a mierje,
Na polou a mierje.

Szy wjehele mi wołhudzit,
Dha kwalie twoju hnadu;
Szy pak mje scrubiąt wołymyślit,
Piched twoje klecz radu.
Ja derz weim,
So twaricząm
Ra tebe we wsiejsi nuyi,
Wschak ty mi niejzy zuh.

Do kina panu twojego,
Hdyż so minu k hñierci pónidze.
Wote minje, Bojo, njedz̄ ho,
Hdyż hnadu cęst mi wudz̄e.
A po hñierci
Mie horje wimi,
Do swojoh' swójnōh' raja,
Dom do mózgnego kraja.

Rosahlad w naszym ejazhu.

Khéjorowy narodny dzej je ho po zytkim kraju i wulkim sashorieniem hñicjet. W Barlinie w pichtomnoſc rusego króny prynza hñiatocinoſc jara wulgi powietzchita. Khéjor je pichi hñicjet w khéjorowym hróbie stanu ne rusego khéjora wunjeſt a ne staro pichetewstwo w wójnje a w merze bies Prusie a Rusej dopomini. Rusie nowiny hu w khéjorowym hñowach nowy sawdaw hñderzenia uera pohnate a ho i wjeticha jara na nich injeſteli.

Kholeria je w Mietenslebenie pola Halle, hñejz ho wulki wustow sa dudalborych namata, hñejz dotal wiazby hacj 40 woporow żdala. Po mienjenju Barlinijskiego protezora Kocha ho tñ koleru i wodu, lotraž ho s rēti Sale ejzpa, Janicka. Strach, lotrž niecijita woda s rēton sa shorienje na koleru vñchimieſe, je jara wulfi. Duż je jara na to hñadz̄, ho nicto tañku wodu niepije, ale jeno wotworenu.

Sbozowny wojak.

W prenej schlesynskiej wójnje pichimie jedyn Italczan jato wismowac do Schlephensteje. Brusyj wojacy jeho nusowacu, so by sa mienjeny dwie lecze wojak byl, piches jich lecž pak bu i jenego itea dżeciac. Hdyż ho dżeciaż leti minuto, proshieche Italczon pichetewnego generala, so by jeho le klužby puſtacjat.

"Mój syno", wotmolwi general, „je tebie niejehem se klužby puſtacjat, dokež hñicjet wojacy wojatom trębam, kral ham pak je tudy w bliskoſci, wobroć za na njeho hametem.“ „Włodz̄ krala buđu i cęſta pichies mōz“, wotmolwi Italczan, „leti jo mje woj niemoczje se klužby puſtacjat, budże mje Bóh tón kenes ham puſtacjat!“ „Sco?“ dżecie general, „Għesxi sebi znano živene wñaciej?“

„O ne“, wotmolwi Italczan, „ja wschak buđh nisewany, wojat bycż, tola ja ho Bóhu se to dżafuju! Haj, dżak budż jemu sa jeho wodjenje, so je mje do němiskego kraju a do Schlephensteje domiedzi, pchetož tudi k pónačiu tebo ewangelion a k wěltoſci hñadu. Bojeje w khryſtusku Jeſuſu pichimie, ja hym hebi tebo mētu, so ja żużnej wunru, hdyż bych tez dżeraja bies dajontani a kanonami jinjenie wudbuciac dyrħac. — Kat sbozowny człowiek“, pomijsz̄i sebi general a sydżowasche: „O so bycž ja tez jażbożjanu byt!“ Wóryh po tym pichimie pichimie, pichewiżi wnejħeġżeżel na wójnu wużaqħnej. Byte rynki wojatow buđu wot niexħeġżelis kanonow morjane abo jałofinje ūtanġe. „Nekole drie budże mōz Italczan se klužby puſtacjem“, pomijsz̄i sebi general a hlaħba sa nim. W tom żamn wotmolwnej pichileċja tuffa a mori Italczana. Temu generali kysli s-swejewi tapaċċu a wón sydżowatki pöbla: „Mój Bojo, ton je żużneje wunrujet, ale ido ja? Ja hñicjet pichibtomu njejhom. Luby Bojo, hñerz mje hñicjet ton kroc̄. Daj mi prędję wěltemu hñez, so tez ja żużneje wunru!“

Bitwa bu piches hñierci, general bu do prawej rusi hñeleny o padje s-tonia, jeho wot bitwnejsha njeħeku. Kral jemu dowoli, so możejcie ho i kwojenu wuhojenju do Wernigerode domiedzi dżec̄. Tu general duchowny i sebi pichetew. Temu wón tón podawak wo tym Italczanje wupowieda i pħażiżi, so wot tebo cęſta jeho dusza jañco mera nima, a so sebi jada, taifū żbőju wěltoſci węzjnego Boja dżec̄. Duchowny jeho na Jeſuſu połasa, fotrūz mje wshikte żadjanie naszejte wutroby śmierwac, wołebje pak staroſcie wo węzjne ſzoe. Wón je ham tu, fiz dolonja, so pichetewi piches hñadu hñonje zwiejo. Ducha i sebi tħejne. Wón może nam mér a wěltoſci tebo żoja dżec̄; ho, wón ham je to kħoſtan, tożże hym my i naħċiemi hñedħamni saħħiżi, na tħidju njez a piches żwissi woporni żmierżi naħi Bóhu spodobnych scziniż. Wón je wħiċċo faruna, iħloġi deħiż bies Bóhom a bies nami, ta' so mi waddeċi hñechu pħesx jeho krej a tón mér wusiedlania i Bóhom dostenjem, my pak niejħemni wot nětta wojaz kħwnejet a kebi żamni, ale dyrbiż Bóhu jui bież a klužież. Hixtu myħsejha general i djalowej mobilitu na pichimie pucze Bożej i tym Italczanom, tig' s-tajse wjeħelej nodiżju do hñierci dżec̄. Ale wón tez naħrafni, i wierajżu sapħim-njenju w khryſtusku ton hamz mér namas, lotrž wim hamu.

S teho powiedańcza hñicħim napominanie: Bytaj jeno Jeſuſu, iħixiżi druhe njevomha, pichetż hñate piżżam praj: Tak je Bóh tón swiēt lubowat, so wón żwissi jenisejħo Sħayna

daß je, so wächst, füßt do njeho wärja, shubjeni njebhli, ale
wężne jinowenie měli. Sjew. Zana 3, 16.

Dofelż teho dla te dježci čjelo a krei maju, je wón runjaj
też zo ſame dojtał, ſo bu wón piſeſtu tu hmuřec temu móz wſat,
tiz móz hmuřec mejeſte, ſo te, temu cjerete. A by wupuſtejſi
vich, kotliš hmuřiertejſe bojoſte dla hwoje žive dny i k ſključje mot
huzbenjem bežu. Hebr. 2, 14, 15. Pſchetoz Bohé ſieć v Khrystuſku
a jedna ton huet ſam ſe ſobu, a njepridvi jinu hřečat, a je
nam poručíš, ſo vychym my řečiſti mot teho ſiednana. My ſamy
teho dla poštani na město Khrystuſku, a te ſak, ſo Boh vpiſeſtu
náu napomina. Duz proklym na město Khrystuſku, dajeje ſe
i Bohom ſiednac̄. Pſhetoz wón je teho, kotryž mot žaneho hřečat
ničio njevjedjeſte, ſo naři ſe hřečat ſejzini, ſo vychym w nim ta
prawdosty byli, ſotraž piſed Bohom plací. 2 Kor. 5, 19–21.

Jan Arndt.

Kotry evangelski křesťejzjan njebyl srat běžného svízazecela
knihou, „Běrne řečenijanstwo“ a „Paradyſteſteſte ſchrodti“ (Paradiſ-
ſteſte, generalsuperintendenta Jana Arndta v Zelle w ſopocjetatu
kybounatky ſteſtotteta? Narodzeny 27. dezerber 1555 w Bellen-
ſtadtu m Anhaltické doſte wot ſhvjateho nana, kis běžne tom s duchov-
nou, mjeno Jan. Hijo w ſvojim díležem ſchub ſhvjateho nana
vřech ſunject, dobrzejši pſečeſtejši val ko ſa jeho vnořenjenjem
a muvočovávání ſtaradlu. Žara za ſaboryn ſa ſteſtomo a poſtridou-
poſtridou, ale cízeſta ſtaſhna khorosj na jene dobo jeho
muužlenie poſtemeni. Na khorosju mjeniuij ſenu zyle nome mykle
pičindjedne w člověku vrobiſte wrobiſte a w cízouſtvi živourenia a
běži, ſo che, hdyž Boh jeho wrobi ſuſtroni, na duchowmstvu
ſtudovacie, a vrobiſte ſkroj mož a dary do ſkroby zpráve ſtaticej.
Wón ſo wrobi ſtri a bu duchowny. Kaž Luther tak ſe Arndt ſi
pižov a knihou ſhvjateho Bjalnata, Tanlera, Tomacha ſi Rempſi
troſti, natwariene a duchownu zdrobu čerpaſte. Š nich jena,
kaž kani praji, kněžia poleſčovania, muužlenie, ſhwjatoſte a
duchownejše mudroſte ſhabdaje. Bot 21. léta ſhvjateho ſiženjem
ſtudovacie w Wittenberku, Straßburgu a Vselu, hdyž tež ſkroje
hijo předky dobyte ſekarje mjeđenje wobrakz a dalek poſtridou-
poſtridou a tež ſi wuleſi vlnouſež a ſi wulfum pičindjou ſi ſi
ſhvjateho Pawla na Romiſtik naſožováſte. Tu w Vaseline
buždiſte ſo roš w ſoknu Rheina tepil, nebudidjke jedny ſi jeho
wuzjoumož, jedny pôliſti baron, jeho wuzjouž. W léci 1582.
29. léti star, ſo ſaho do domu ſi Bellenſtadtu vraci. Hdyž
běžje tudy jene léta do vuzjerom byl a kebi v ſteſtou ſhoniene
w ſchuli dobaž, doſta ſkroje prejne farſle město w jenoz
nefotre hodžimy wot Bellenſtadtu ſolanej wži Badeborn. Števneři
a ſchwedonky ſudom ſet ſkroje ſafotuſto w tutej wožadze ſa
ſtaradla a buždiſte večeře hýſeče dleje tom wotstaſ, nebudidjke
veřej ſan ſurij ſi mož reformuſtvi wotm w ohaltitick ſprávou
ſamelské čap. Arndt poſtridou temu wuſtupi, bu 1590 wotfadenzy
a ſ kraju wupotlamy. Přebes Boje dživne wodženja do ſty
banym čoſku dwoje wopotlamy, do Malsendru a do Quedlinburku.
Wón ſo na poſlenie rožbudz a tudy hýſeče ſet ſi wulfum
živononanj ſtuktuwaſte, wožebje w léci 1583, hdyž móz
w tutym mjeſce ſkrojou ſafotuſte ſebi na tis lyžaſ wopotram
jadaſte. Wón bu rad ſtuktuwaſte, tež hysto wot džikoumky
wožadnyh w Bellenſtadtu a Badebornu wopytam, troſtlochwaſte
wuečjeſte na poſtoumaje, hdyž a kaž večeře a možedeſe a
mejedjeſte wožebje w ſeže mora hysto hac̄ do mož dželac̄. All
tolia ſa mičtou pŕzou a napinatou derjeſtou ſuzene poſtridou ſi ſtuktuwaſte
nejdosta, ale bu pičindjou ſa ſo Bohu džafonadje, hdyž bu
1590 do Braunschweiga wopotlamy. S ſteſtou ſa ſafotuſte

Ludu jeho skutkowanie sało dżewiecę iet trajesče. Sażę cęste czažy ja rieho psalmidzecu. W lècze 1605 wurdzechem preñi knihu „wo wóremu kłedzianstwie”, i jeho przedmowanju stajane, tak riez, preñie natwarzenie knihu ewangelieje zyrwuje. S dżela se sawitzy Aendtoweho żołnionanego skutkowania dla i dżela, doleži zo w tutych knibach wzorze wyprejena przedwsię woboznych muži namakači, w pſchadzischem wot swijskej lastostinskej bratra ſamo na skležy wótrie pſchimany, pſchidzobn bežu preñe ieta kſztaža a wojowanja so rieho a wón hižo na to myšleć prawe, kwoje lastostinu ſtožicę, so by mera stanowisko. Dżekowanio Božu to nusne niebę. Womolanie do Gisleben skončy.

tuto wojsowanie a biegzenie. Mies tym biegu hebi prejne knihy wo wernym tisieckojantce s wonie Braunschweig ak wjele pich-polinacza a swobala dobyte, so byt pichete pichego pomischtofowicza a wortische, jo by Jan Arndt swoje sapozane djealo dale miedz. A Jan Arndt da zo vohnuc, hyscze troje knihy wudaca, koyde po wofschibutu napiszono. Prejne refacu: knihy hyscze pizma, druze: knihy zwijenia, tecze: knihy swedomija, schwotre: knihy psichrody. Hłowna mysl wiedzy knihom je: Krysztafa na knih, wotpoczujo na Krysztafu a na nas. Tez w Eiselenbenie wiejskim Arndt 1610 morski ejan pichetra, ho bijo swoy wotsafanju pichetom. Böh biegle jeho biszce s mietchemu postajit; w leze 1611 powola jeho wojwoda Krysztafan sa generalnemu superintendenta Lüneburgiemu kraja do Belle.

Tu ho Arndtowe pořezenje powszechnowe skutkowanie zapoczątkowa. Wazny i tuton czas wobec plików generalne zytkownie vistitacie, fotrej w szelce 1615 we wsiach Lüneburgszych zytkowych wokół dierza, zyle nowe, ale tola jare plodne skutkowanie; po Arndtowym rosprowadzaniu wojewoda krysztofian ham so je nujne polepszanie starodzie i lepszemu ewangelickie zytkwie. Tudy Arndt swoje przedowanie wo swiatych hejnenach, wo psalmach a wo Lutherowym latedchiszuwu wudawawscie. Tudy kowiecelske 1617 reformazjistil jubilej ewangelickie zytkwie. Arndtowe mieno samego dojazdajace, jeho imihi voruczacy a daslovo roskrzeriec. Tudy dierzelde djen teczeje meje hwoje pořlenje przedowanie wo hwozech: „Kotris se byslumi roskrywajac, cij budz a wiejeloču ziniec. Woni tam a hem hobia a roskrywanu i placom droba hymio, ale potom piščitbu woni i wiejeloču a noſcią hwoje knopy. (Pi. 126, 5. d.) Hdyż zyle wojtyath domoi piščitidze, dęſczej i hwoje mandzjettej: Tu hym moje cęlne przedowanie dierzał. Straschna symtia jeho na ktorolodo cijeniu, i fotrehož po Bożej radze wiązaj nieslamy. Dżen wote dnia wozu bole bole woterebaču, djen dżemiatye meje hiszczę raz Boże kwiata wotofanju wujtawscie, djen 11. meje w nozgi cijische wozny a sańdze do Bożej krzynoscie, hdyż bęsze przedy hiszczę ie 143. valim so modlit. „Niekiedy do huda se hwojim wotrociskom, piščetoi żadny żony prawy mjeje piščed tobu.“ Borski po tym hiszczę dęſcje: „Wę widzidzim trąbcę, jał trąbcę tebie jeniczko narodzonojego Szyma wot Wotęga, polny hnabu a prandy; a jała trąbcę noſcię to je? To ja te trąbcę, fotrūz jane woto mjeje widzijo a żone wocho kryztałco mjeje a do żaneho człowieka wutroby piščitidze mjeje, tutu trąbcę hym ja wohładał a jeho pořlenje złowu będu: „Nieto hym piščewiny!“

Hejtlo Arndtowho živjenja bě: „Khrystus ma wiele
kluženitvom, ale mala je licjona tych, kij za ním khodja.“ Jeho
wojadź klužala jeho plčejerliwosć, poniozność, dobrociužnosć i
sejcerliwosć. Szulny bědce w modelju. We wiele częstka i
horlick czeryjeniacz a bědzeniacz bědce nawalnycy, bo i Bohu
modlicz a bo jemu zylo domieracz. Ale jeho najważnišci stuk,
którež je było njejmierertnico cijunt, ja e wostanie jeho „werni
heroldzijanistwu“. Storo do mjszlichti ręczon kluža fu bo tu
knigi plčejerkožje a njełiczonne husto i nowa rwdale. Spener je
wo tutym knižach przedow a drugi wuzieni mużoz jui Arndtow
knigi wukładabow na universitätach. Wtches dwaj lětostekaf dje
biço Arndtowa klužba, ale když, kij jeho knigi suje, dyrbí prajiež,
fu su drje to stare knigi; ale sekuarne hizcze njejpu.

„Pomhaj Bóh“ je wot někta niz jenož pola
knjegow duchownych, ale też we wszelkich písze-
dawańjach „Sserb. Rowin“ na włączach a
w Budyschinie dostacz. Na shtwórcz lěta
plači wón 40 np., jenolliwie čízfla zo po
4 np. pshedawaju.

Pomhaj Boh!

Cjistlo 7.
12. febr.

Létnik 3.
1893.

Serbiske njedželske lopjenka.

Budawaju ho tózdu hobotu w Esmerlerjez knihicízhezeti w Budyschinje a su tam dostacj sa schtovárskemu pschedplatu 40 np.

Njedžela Estomih.

Ps. 40, 9: „Twoju wolu, Bojo, cjinju ja rad a twój satni mam ja kředža hwojeje wutroby.“

Se starodawneho časa hem je křesčijanska zyrkej s tyč 52 njedželom zprawlneho lata 7 wotželita, so by historiji po čerpovani našteho Knjeza a sbouzita po křesčijici. Wola nosičich wutrowy ho w pôtnym časzu swadov a prozežow imiuchu. Dedyň sawda druhemu rute f jednaniu dla teho, kij je naš psches hwoje hórké čerpovanie a wumrežez s Bohom wujednat. Wschitej wjeſela a sabany wonenichu. Časzo bě w týchle dochich njedželach dla teho, kij w hwojim martwownym časzu časimnoj vjakej napřeženo džecje. W čornych draſtach, so by ho ſkewla ſrudova wo Jeſuhowym čerpovaniu a wo ſamym hřech, hlobaču ſtari a mlodži do Božeho domu.

Pôstne njedžele, psches fotryčk durje našcha džemnícha njedžela naš wjeſe, su drje hódne, so bych naše zple myžlenie a wopomienky ſahčimygle. Wchédne džedža nam modlitvu do wutroby křej: „Moj je wškón ton křižowaný!“ Duz, moj luby křesčijano, vymrež tež w našchim časzu zple hinalo bylo dyžli prýdy, tak ſo ho tawysy psches ſkudne haru a wjeſela tutých njedželov wo jich zohomanje ſebaju, woflat jeno čicí a mutny w hwojej wutrobie; týchle ſawdženiam ſtup napřeženiu, žane ſořmječe a žana Judashowa mſda njeh cji ujedatej ho kablač. Dži je hwojim ſbožníkom kročel ſo kročelu horje do Jerusalema! A kyi-li potom na konzu teho pueža malý ſuſt wot njeho wutryl, tak ſo Bože ſtvo dopjetiu:

Twoju wolu, moj Bojo, cjinju ja rad! ſak bohaty na hnadži a pôtnacu džech tu potom ſtichle njedželou!

Kakje čerpovanie je našč knjez na ho wſa! Schto je vorno temi všichle ludži čerpovanie? Hřežce mjenje dyžli pětovne ſoučatto vorno zple horje. My hany hwoje čerpovanie ſe hwojimi hřežami ſahčujili. Wón pak běs hřeža a porota. A ſak wón čepi! Na tej doblej martwownej hoby, hózej čepi wodnjo a w nož, hózej ſo jeho čzlna móz ſtama a wſha čzlowiečna ſehujoſe a wſha móz čzmenoſe ſo na njeho datej, ſkri tožda ſ jeho ſtopom: Twoju wolu, moj Bojo, cjinju ja rad. W tutej wjeſelej poſluhnoſci, ſ totrej naſč ſkónik čzřeſe, bě hwtva wumrajenje, tež twoje wumrajenje woſamtujene.

Duz dpre placiež w týchle njedželach, ſotrež čzremy w wutrobej čzřinje píšebež: Na Jeſuhowym bolu, w čzřinje a ſkřepceji, w poſluhnoſci a hwořenoſci, we wutrocu hač do konza tež tam, hdež mam ſchepcivo ſamnemu čzlu a ſamnnej trni wojowarz, haj tam najwžaz, čzremy čahnež po hradnym puežu, kij hřežce píšež wjedež píches Golgathu, ale potom tež nits do ſamneho jutronneho ſlonza.

Wtceho hřežce njeje njuvumozeny ſkud niča wjedzeč čzky wo čerpovani a poſluhanju, wo potuze a roſlaču, wo ſkiju a wo černovnej krónje. Duz njemože hinal, hač runje w čzich njedželach píches nablaſne žorty ſo ſchrystuhowemu hřežci najvôličneho píchežiwej: knjeſelou wo ſkudou pat napjelni runje w tym časzu najhoržische ſadane ſo ſbožníku. Woži a wutroby ſtati na ſbožníku

a wojuje se wſchej možu wěry a luboſće pſcežciwo mſchemu, ſchtóž ju hiſčę dželi wot njeho a werne bójſte žiwojenje ſadžewa. Schtó može a čze někt dale žiwy byz w hřechach, hdež jemu hnada tak luboſtne napíšezciwo ſtuvi? Schtó čze a može w ſmjerci woſtač, hdež je křeſtijň měſto nař ſmjerč pſceženyl?

Medyby iwele sterje pola naš třečej: pſches poníženje
in pokucje k dobrojč, pſches poříkuchnojč k tražnostč, pſches
skafotvjerdu wěru do woſhid by řečiſtva ſobod-
nemu naſionenju tražnostč ſchija?

Haj, njech vole vola naš dženž a pschezo, kaž pota
našteho šbóznika a byrnjej tež zylu šwet naš sa šměch
měl: Twoj wolu, moj Božo, činju rad. Psíhetoz jeho
wola je dobra a hnadna wola. Na Křeřtstvovym řschizu
steji telko pišane wo Božej dobréj a hnadnej woli, so ty
hoč do wšeče wečnožeje njebudžesč doroslynic tole
wopiszmo Božejce hnady.

Khudij tkalz a žmijertniza.

Někdy v starých, dawnych časach bydleszcie we Wonezaach
ljudzi ital. Tón mjełsze hžijo hrromdu dżęzjałku. Někto pał
bę ho jemu runje hebni narodzio, duż hebi wón tajte a binische
mybše czinjeste, hdże móhł hebi temule hózjałku foho sa kmódra
wuprocz. Ra to jemu jeho żone vraji: „Janu, dóidź jemu
někoho bohobęta sa fmótra wprocz, tajt móhł by potom sterje
si tutchę wbohobę hóbila starac. Nam wbohini wskaż sojdy
lube Boże blózko saże z wólnem do istwy nutz kofitukie,
haçz kreszju lubebo Bożego kłiebcia na bídzi wusładamy.“

"Haj wshak, haj," jei muž na to prají, — "ale tojzdy wo-
hačci maja czi druhý wutrobu wšichu faſtwierdzenia". Tola
kwojey dōjne s' woli ſu netkie na tajti kwoj puçz poda, dōidje
z kwojemu buhatemu buhadej o wojewoſi miem kwojo na lejkosć.
Tón pat jemu khetje wšichon mjeriſy na to wotwóliwi: „Młotow
mom hiżo dawno wjazdy hač doież, ſo wylche nich żaneho wjazdy
nepotrwaj, twojego dęcia pał tež nž. Wurysta jei radźio
kwojich tmotrom ſu ludzi twojego runięcia! — A tamle ſu sa
tebie ſe iſtow durje!"

Duž poda ho vobohi khudy tačk f néromu khudem na prštu. Ale tón manu praji: „Píchejelo, to vola vdížich, so ham nježo ťačkam nimam, nži ja, nži moji ludjo, a s knotajcej drastu vola naž tež hubenje steji. Kek móžt ja vobohi druhim ludjom lmostičie, vtečhaš ham jeniečkemeho pjenješa nimam, so móžt somu žeho do kňaženého litčajku nuti ſavajacaj. Podaj ho tola radložic f božatym ludjom ſi hjuvie protitvou!“

A table jeho tón khudy tež wot xo wotpotaſa. — Dětſle
hakle pak mějſche wbohi tkalz hwoju lubu nuſu!

Na tisjo wle bu náška kacík jara śrubu, woča no ha-
meho Boba skoržic a na ských ludži, a jato překr pschés lěb duž
domo dješč, hrabuň ſo bam ſo buwoe wočoh a ſawota: „Aha,
njetřebo u tole na hýmle ſum pñweče dař ſitnu woſtač
S̄mjerz, pój, wñsi kebi wie ſi kebi, pñchind ſebi po minje,
potom ſměre tu wičho moje hubenſtvo no ſměre ſwoj ſom!“
Leden ſe tole wortjeli, ſtejſeckhe pola njeho něčtis do doškeje cztornej
plachtu ſabahem, — neřa žonra. —

„Pózje bo wona se žanej kwojej nohu wostupi, tam na jene
dobo trawa a kwieci wojsztymu, a litko kuch a swiadle se
schtomow dele spada. Tale žónsta by kmjertniza. Ta jemu
některé pucej satupi a praj: „Ty bě mje u t kobi jawolat. Duž
tu některé pôdla tebje steju. Schto kobi wote unje sezechelch?“

Wbohi thudy tlaz ho njemalo nastrjaju, jato tu kmetrtiju wuhlabo, sejeze hebi vyseđ njej thuylovač, poklhi ho vyseđ njej a praj je: "Woda žone je mi većera maleho holske porodila, a temu netče nicho tmotnic njeha, niz bohati, niz thudy. Duž hym hebi waš savolat (wchado seje wo thudym ludjom vyseđećelno), hocja nječeho wo mojemu džeselu sa knotru byce." "Ei, moje dlo," praj kmetrtiju, "pichinek jo jutje wećejor, hdjiz je ko bujatko mušnioni, kohu do zvotre, ja tam tehdj weće budu, a ožu tam twojenju holičej sa knotru poftacj."

Khudy tkalz wsho takle sejini, a jako bēchu ho woni wokoło
dypu wustupili, pichindže hñmertniža, wsa ſebi to džeczo do hwo-
jeju rukow a mējeſtſe jo vſchi kſchęzenju na rukomaj. To džeczo

poste kćijene imjeno: Anostasij. Hararjev pak kmotra žmijernica
pravi: "Da po vščeh krajeh vokolo čjihom a kholju ludži ſa-
vojic. Temuše khudemu ſtaleći bym ſi tutej mojej ſlužbu čjigda
voprebitu luboſez wopolaſać."

S Božeho doma běžeše ta kmotařská hrobka s kvalzom do jeho pomoci, když žehnával krovu na strunu a prají mu všechno do vuchy: „Kamžit, do fikticejšeho lisicka cíji ani zájemvějšího pjeníješka nuzsawajala nježbym, dotelež žama žaneho nejvícejšího nimam.“ Šleborová skotsky žádala: „Lejo mnohem, dotelež cíji kudlji, tofisí te mini pšihndu, vložho taftes doma lejo wotstařa, a kudži a naří se mini pšihndu, kajzíku bo tu nedý na květ narodilsi. Ale ja chzu cíje so to nechtio namuejci, s czechoslovenského kwojí rjany wujzík měč a kebi s nim schwarmu pjenies oplužicí. Knesť farot kebi nojskerze myžli, so kym ja něta řeštav. Dug jeno rostneš do ludi, jo kum cíje wot vložho namuejci a cíji roste nowe šlekarstvo podala, když je píše vložho bruhne možne. Přitidne kebi nechtio wo tebe a dyrbíšk s nim píjez nekoho khoreho woplyzat, tehdby tam wo jistve nobež k vojej wozci wocinjej: ja vsochi vložho kžedžu khoreho ředžu, ale mje am nicto njeuputnje. Vaf ředžu khoremu k hlowie, pat nem nohomak. Wžidliš, že ja komu k hlowie ředžu, tehdby řejta tam tym luhdom: „Dovle je vložha pomož podarivo. Tu je věsto řumjerč.“ Potom wotendž wot nich řivou strunu, — ajsi jich khory dybci jim wumrejci. Ale ředžu ja komu k nohomak, třechy praj tom luhdom: „Těchle khoreho chzu mam ja boryš všebehu wujzrovic, nječ měč wón khorec, kajzí ředže. Podal emu potom tuž řelarstva, kajzí ředže, — tofisí cíji boryš na vložhori. Taťle to vsochi cíji, o ty řmějších wote vložheho eho vlese khwolby a rjany wujzit.“

Wdrożowanie

Snitskowne misjonistwo.

Lubi čitatjo, my štvi našč "Vomhaj Boh" hjo hujščjščo
njenoveli, "kerbiti čaošorji sa snutslowne misijonito". Duž
težem žebi ti niso junčrž bliže wobhlaðacu te rospominic, sačo
po prawom snutslowne misijonisto je. Hôdz bo reči wo
wontownym misijonstwie, s dobow tózdy wé, so ho reči wo
hujščijščanu luboſci, kotorz so žnali nad wobhimi požnam
a jim sečeje predborow, so bydu juu evangelijon pchivopowedati.
S taſtimi frótimi słowami so wopisacj njeħodži, išto snutslowne
misijonstwo taſtim je; išleħo jeho puł djełanja a fustawonja
je jara, wħelatne a scherøe. Njeħdo wħċat to mieno salbixiawidhi
prejna pojmaemy, ja dże snutslowne misijonstwo nutiskaq
w hujščijščanuks fraġaq djełacż. Ale s tím je nam malo roš-
znejene. Duž žebi bliże wobhlaðajm nadawc snutslownego
misijonistwa.

Mieno snutskomne misjonstmo" je mot Ricerha fotremui

Bejco „Smutsłowne mifionistwo“ je wob Wileńscia, rokowa-
ju tez „wotz Smutsłownego mifionistwa“ narejci. Wón je bok
zam wuli dżęcaječ a tej pŕeni porjad je smutsłowne mifionistwo
eftejciat. Na nječo budźem ho tez pički nojčim wopisowanju
mifionistownej mifionistowali saložici, dofeči drieči cęxja lepcieho jorda
nadeńdem, i fortečnoj mości čerpacā. Pŕeni je sojka to praścienje:
„Schtó je smutsłowne mifionistwo?“ Smutsłowne mifionistwo
wopisjuje zhe kromadne skutkowanje, forteč lubotč, i wérby do
krajušuwa wuroszčena, dofonja; wifitsch, forteč ku do moza;
i wod tnejszimo hrečhneho staženia pičhicki a k fortuny hlečeszyjansta
pičkej pičkes zwiojich duchownych nedobaha, dofeči tueči jakludzeni
wjetjicha i wona zyruje, forteč mobrećieč ma ja
zwoju pičhickichosz. W kidej nus, smutsłowne abo smutsłowne,
toftuž dykti wutrobu wot hlečeszyjaniste lubotč sahorjenia

widzec̄s, eżte sniutkowne miłostiwino pomagać a żółci, s'otrehoż zjero, bo jemu żółci bies p'szczęstwo. Psielotz koryń jeho wutromania je k'hryśtus, koremuż żółci mija wutrobu hujne a w otrehoż wutrobię je pomoga p'szczęstwo wyciemu guberniętow na mafac̄. Sniutkowne miłostiwio je prawo žiniejsze śledzocenie na schelcianionow w kwojbie, w stacje a w żylciu a hweru sa tym glada, s' by tam, hdeż bo tute hajali rospuchaję, je kwojcie pomogať fastupiwo. S'wójba, stat a scheszcijanista zaręczał salozewne mot Boha ſameho, teho dla je ſedzi sniutkowne miłostiwio ſta ſkój nadamr wutrobu, tunc hujate poſtępienie Boże i ſkój luda salozewne fastlować p'szczęstwo duhei częstnoścę, k'rojż bo w naſchim ciaſku nulis dobywa do luda a eżte wero do k'rajscę wutjeniom. Božej wutripcie, a powroźcici w'zjatko, ſatōcę e nam drohe a hujate. K'hryśtus dyrbi ſkoje wot zieloju luda w'zjasmach bies, jaſo tón ſkenies w'zjasciſc, w korymž ſimi w'zjazdy

S vŕenia ťutskovne miszionstvo všich ſwojim ſkutočanju

S druga stkuje miastowne miastowstwo ja stat, jedo ja poriad wot Boha postajeny. Ssó we, so na żanu stronu, fotraż weſte naſlody w ſtawnym statnym žiwieniu ſtujuje, ſtupieć nimoje — wone po jenicyz wodzili w statnym należnosciach po Božim słowie: „Budź budź poddany tej wyſchnosći, fotraż móz nad nim ma. Pſchetoz žana wyſchnosći naje, kiba wot Boha; bęzecz po wyſchnosći je, ta je wot Boha poſtajena. Lebo dla, ſtotož po pſcheczio wyſchnosći ſtaſi, ton ſtaſi po pſcheczio Božemu wustajeniu.” (Rom. 13, 1. 2.) Hdyż ludzio wot teje mernoſcie wotpadujo, wone swojich dźelacjeronow pójcie, so będu w nich ſabidujenych ſoko wrózili ſi temu póniaczu, so je wyſchnosći Boże wustajenie, — to wiſtoži pat dage dozpiec ſi buchowymi broniemi wothladowi wot wiſcheho miłowania piſches ſwiatlowemu móz; — pſchetoz ſiatowne miastowstwo ſtujuje w traſtejwie kſelecijonistſkiej kſwobodnoſciej (ſrejtry) a luboſcje. A hdyż budze ſtat tajſki dźelacjeronow trębaſz, toſiž drbiu w kſelecijonistſcie mygli a mozy ſtuwaſz a w ludzi wobnowień a wobtwierdzieć, to póniacze, jo je ſtat wustajenie Boże a jo ma tež won żorto swojego žiwienia a ſwojeſe mozy w ſkrepuju — jemu i tutego bota wieleć pomoznicy pſchiby. A ſichto dha w naſich diňach wiedze to woomozanje la idzjeniem ſtata pſcheczio powroćzozym myblam ſoſialdemokratow, lotiž wo żanym Bodu ani Božim wutajeniu nimoje wiedziec noſzidea, w kſelecijonistſkim smyſleniu a s tym tež i najlepszym miastowstwem, haczy miastowne miastowstwo, lud piſczo i gñerweſci pſcierzawu kſejoſci, kraley a kſiejszemu popominajo? A ja hebi myſli, toſie ſtuſowanje budze leto wot ſale nusniſcie, ečym wjoſa ludzi wo ſoſialdemokratow ſawieſz da.

(Połączowanie.)

Roshlad w naszym czasie.

W thejorystowym sejmie fu sozialdemokratom jałoznje posili. Niedobudza tał loko na tele dnia łapownicz. Psiąturdzień reż w na jich plchotywnym stat, w fotym dyżur lutejwoje a derjericje ja kódejce być. Dzis nadawidz Bebel měsze wulku reż wo nim a żamku tużomu i tym lestrakim słowom: Wszyj njerodzimy ani wo njerobestu ani wo żenitwu wylętnośc a chętny njerobestu wroblan pchewostatycz. Powrót patr jemu a wjedn sozialdemokratiskim sa-połkłanzu Bachem, Richter a Stöcker połkłuzi a jich żylu njeranibutu tłu na kwietni cęchnejcie, i torcejz dyż moja loszachowac w a wszech spolnośc i biderzeniem a s hortofażu napierśc, ale niczaj woprawdzie polépniejcz njeromężoja. Bachem Webelej prośczenie pchewostatycz, żchtó a fat i tch łapownym statom budże, hdys je wulke powaleme wjedn wobitelnościam tak blisko, na czosz won njerowtomtowicz njeromężoje hacż geno: to ku dżę — cęftwina. Kódyż roszomny cloyom pat dybri tola sapłchijec, jo hdys dżę njeratko nowy stat jałozic, dybri najprzyje wjedzec, fajt ma ton stat buż. Też tu by jin wapnienie, jo njerohadja wo Janez wroblonejci wjedzec. Hdys sami hjo njeromężoja bjes żobu mér dżerzec, tał budże iż hjo nowym statu, hdys dybry tola żebi wrażec, so budże iż njeratki pchewostaworzo stareho statu jich najwierstchi pchewomimy? Sapłkłanz dwórski przedar Stöcker jum prośczenie statu: żchtó wleżce wuy, żchtó mōżecie wuy a jum posłata, so niczaj njeromężoja a niczaj njeromężoja. Męsto sz dobre poczyni w cloyomiejskiej ploba, wobezja jeho wyle wjazd wot nich, moja sa kómet lutownie, lubożec z wójtowym kraju a wieru. Nowy lepszy stat njerobude runie, iżt derje taj starz woblaſci moj bjes rianych wajch.

nijow a poczynów. Te pat woni kaža a cijna njeprzychodnych człowiekow se bwojim schzwanjom, w kotrejch je wšiczo szacujecie dobre a wérene wotemirze. Odby w bwojach swymy shroma- bjsinach, klepanu ludu pšego preduba: wera budzie pola nictwia privata na węz a so budzka kózdemu bwoju wero wostajec, dha jen Belobona shroba ręcz: my njerodzimy wo žanu njebieku a wo žanu szenu ſenku wyschnoſci, runje pſczejewo timu. Něbotre formatacje wero wnoſcie ſu drje w sozialdemokratich wotvohlaſdaniach; te budzja wiatrak wéremi wójtach hajicj a z pſdom wéremo ludowehoho ſobota ſaracie dacz, ale we wójtach drugim dybja pſczejewo sozialdemokrat wojownic, kaž woni to jaſtuža hacj ſanciżenju, tych falſtynow, njevernych, niemierzacych knicgomu wuzczeniu.

Pominjecja hódna awkzija.

Lubi všiczeželjo! Tudy maceje pomnječia hódne pomjednječio
wo wožeklén mjenje, kotaž je rufu a wutrubo, čjeto a duschu
píchi píchežabomjanju píchedala. Všiched nimale ſto ſelamí ſtejelčej
klužobník Boži, ham s wyhokohe ſemjanſteho ſempſchindjenja
wlenča na drožy, a powiedače ſhduhy a ſabludjenym s ludo
wo luboſci naſčod ſhduhyta, wo njebeſki domiňuje a wo měře
kotrehož moža všichyž bželomni byč. Vjele ludži tločezelje ſa
woſkoſe teho predorja a poſtihom ſe ſebenjom na jeho klowo
taſtele dživona luboſci, wo kotreja wón rečejče, kotaž všichyž
hřechi wotmije a hřeſčnikow do njebeſkih wobvodenjor horje
woſmje, vſichyž k bžlym hruſjeſe. Duz na dobo w poſtočen
mym woſu všichyž knjeni vſhes tu cíjicjenu píchežde, predtud
gedyn na ſonu jehaſte a woſlaſe: „Cíjicje rum, tu je tralovſka
droža, naſha knjeni je ſi ho ſapodžita a ſi výhōz ſteja na my
cjaſafa, thwatoſe, cíjicje rum, wy ludjo!“ Na taſi horden
gádanje ſawola ton vredat želnuje na tu mlodo rjanu knjeni po
ſlabdymuſhi: „Saſtanje, ſato dho wy ſapocjeſe?“ Woſh
hřeſčnikoſte hřeſčinu, maſte bohoſta a ſrokuſi ſu ſachdne
wezy. Ze drie to tralovſta droža, tola val dzenja ſkyu in ja
wo mjenje krala všichyž tralow wobhabžit.“ Žato vidoſte, ſe
ta knjeni ſwoſi wocij mitej deſe ſloži, rečejče wón daſe
„W mjenje teho najwoſkihcho píſčipowedam ja tudy wulke píche
hřadouwanje! Štož hadzi ſtož na tule rjanu knjeni? ſtož ſupi
na ſupi ſi cjeſom a ſi duschu, ſi parlami a naſclonikom a ſe vſchém
čítotož wona ma? W duču vidožu ſi dworu boſom ſupoz ſe
píſčipoblijuowac; tamle ſi ſoka píſčipupi hvet a pôdla mjebo ſtejny
čezert, tón praji: „Ja — ja tebi dan všichyž moje ſhaza o
přeſela, wo foſtryž ſebi jeno žadaſe. Složitna ſe ſpawionym
a rejuwanionym dybci tebi twoje ſimjenje wobhežec a tvoj ſón dybci
měrny rom byč. Mi — rečejče čjeti dale — fluschna všichyž
bohoſta a traleſto ſemje, ja tebi podamam, miła knjeni, bohoſta
ſto, čjeſci a thwatoſu, tak ſo budža druh ſe ſawieſci na tebi
klužobnička. Twoje mjenno dybci na bžlyczejate taſli poſtihom
njebeſki ſathome ſoſtač. Ženo dai mi ſa to twoju duſu.“

„A něto! Štoto dha masč ty k píšežaděniu, tu cíjich mužo boložčom, třiž ho s druhého boka píšežaděliž?“ Rec̄, že zustávajó! Míle posloužil tom živoj hlož a prozí: „Da kym živojem vobředzenistvu rovnupis!“ Da kym jejm duščku vnučkot wot wěznejene kmicerje, ja kym jenž a soja lubowat a cjažnou ju s luteje dobrót k heb. Dřejc budže wona žama se živojim khodenjenom na mojim čerpjenju, kdežel meč a živoj khčíž ja mnú novež drebječ, tu pak podawam jej wodabce hřečow a drohi mēr. Žobzna budže wona hýja tudydnejdnočena so mnú, a po tutym cjažným živjenju ju do mojich věračasých hetov wosinu, když budže bo wona, woblesčená keltu vysvětlu a wypyslena i blyščetají frónu wěznejene žbóžnožetec. „Něto, knjeni!“, rec̄ežte předat dale, „tu snajech něto v placičen, kofuz rožžy žadža. Rovšudža po, hac̄ dřezch tutac živjenje ſubieč ob tamne, ty masč hebi něto wušpolic bjez tímaj dwemaj žadžerjomoj.“

Widzę głosząc, że budę kienią wotwołwicę. To kienią, stotrys kódej płowo taż woben na duszci poleśche, tałasche poħoñczej blizej dojeż, hózż pređat stejeſe, psečezjuje preħoħċie: „Wobadejże lubi lužo“, a wuspi i wsa, poħla k wiđeja tym pređarom u swiċċejawischi hebi drohe parle, kote ryncti a nacżolim, jomħola. „Kienjeż Teħu, ty haġdiżi sa minnnej nojvixxha placżiżnu, tu kieni lużo!“ Brież iż wixebbeżi teħu kienwa, ja żadha hebi ja twiġi minnha. Brież iż wixebbeżi teħu kienwa, ja żadha hebi ja twiġi minnha. Kienjeż, so możu tmoi mér dostaż a s' tħalli sħedjennoċenja bieq, ja lea na nadsorċċija placżiżna! S' wixebbet sapximnu tóm, kienjeż, fotraż, ja minnje polozjati a wojniu twoje brejja nu kien.

Rad chzu tej druhe dusche s tebi wodzic! „Hamjeni“, dziesche skuzujesz Bozi. Lud pat wojcie plasufac.

Wta fu so po tym minyce. Woni fu dawno do węcnosci jaslosi, fiz hechu fu wcelo teho predarja tehdom hromadzili. Szbojnik je bwojich wukupienych t kobi wat. A wona, lotrosa po psed, wotwocjuje netko wot wscijiteho skjaza a czernjenia tuteho zwiszenia. Wezne wiezeli a radoci, lejmy dzel; a je, faz by jena ducho wam, ludi pszecheljo, pschowac: „Rzechacie tez węczenego swoga a szgnozne dzelomni byc. Dzieje nute pites te czesci wrota. Pschetoz te wrota fu skerote a ton puc je rumny, fiz t jazamantem dele wiezde, a jich je wiele, fiz t zwiszeniu wiezde, a molo jich je, fiz t nomatuj. Mat. 7, 13, 14.

Niemejscie tlon pion, ani sktoz na swiecie je. Zeli so sktoz ton kwet luba mo, w tym teho Wotza luboicz njeje. Pschetoz wscjito, sktoz na swiecie je (tak zadowolj teho celta a zadowolj wch wozow) horbosz te swiecie je (tak zadowolj teho celta a zadowolj wch sweta). A kwet fandze je bwojimi zadowolzeni, sktoz pat Bozu wolu cjni, ton woflanje wezneje. 1 Kor. 2, 15-17. Pschetoz naclach zaloza, lotrosz je losta a krota, dotronka węczna a psches mero jara wulku a woznu krasnosciam nam, fiz my mjezlamy na to widomne, ale na to niewidomne. Pschetoz sktoz widomne je, to je czsne, a sktoz niewidomne je, to je wezneje. 2 Kor. 1, 17, 18.

Lubi pszecheljo! Ton predar, fiz tu wykrotu knien t temu sbogajstej pschowacze, relaksje Gerhard Terbergens. Wom zami je ho bwojimi sbogajstej na to wafchnie sopitac: „Mojemu Deluhu! Ja ho tebi sopitam, moi węczny sbogajsto a nawozjenia Delugo krysztofus, t twojemu potremu a węcznemu wobchedzenstwu, ja ho wotwietruj s wutrobu wischitemu prawn a mozo, lotrosz mokohe zebi ejest i niewromom nadre minu dobycz wot tuteho wiezora (ton bedze feleny sktowrski), na fortuny hy tu moi nowozjenia, psches twoje bwojne bedzenje, wojowanje a krawanne pozycje w fabrodze Gethhemane, tez mie zebi k wobchedzenstwu wutupis, te helske wrota wotlamau a lubozielonu wutrobu twojego Wotza mi wotwieram. Bot tuteho wiezora budz moja wutroba, moza zlala luboziel, no węczny i winowatemu dzajej tebi poddata o woprowana! Bot netto haec do węcznosci niz moja, ale twoja wola fu stan, kniez, tch we uni, na cji dam polnu mōz nadre minu. Da tebi slubini, jo chzu radiaco bwoju trej haec do pozydlenije krepli woprowac, haec zo vch i wolu a wiezbeniom tebi njezpoluchny obu njezpoluchny byt. Twoj sum, moi skoldi duzecheljo, bwojego Ducha njezmin wote minje a twoje bwojne bedzenje podperaj mie! Haj, hamjeni! twoj sktoz lotrosz jum w poniznoscia pihai.

Twoje niezdolne wobchedzenstwo

duschi wobslabnych a so ho ham thory ejajach. Jedyn moj pscheczel je druzim fu s woprom thoroze a ja ejajach abo zebi s najmjenicha myslach, so hym tez ja faz ejaj skid thory. Geno male be hidszce trzeba, a ja fu tez na thoroze lehnych. Za ejajach szczegle bretnio na bwojim ramjeniom njezki a so budu fu bortsy poddacz dyrbiec. Duż Boh spraczej, so jedyn dzien, jaka fu strudz wot thowanje wrociach i wscjipocju pschi wozne schemaz stejce wosfach a papieru, t woknowej schefazy pschilipienju, ejajach. Na papierz burchu jaerne ejajach te slow:

„Dofalz teho skiego, teho najwyscijesceho, lotrosz je moja ubzija, fiz scjajim bwoje wutrobowanie, njezko stele jetzecz nje budze a jana czwola njebudze fu t wozej hejce pschilipiecz.“

Te slowa mi wutrobu bwojachu. Je fu japo westy, krun, woskowieni, wobreniem s njezmarznienujacym saczuch. Snuslowiny smierowanych dale k bwojim thorym thodzach, ja fu thoroze dale njebojach a buch tez sotbowany.

Tak psche Spurgeon. My s teho widzimy: „Kni selo ani bierut jich njezajui; ale twoje slowo, krieje, lotrosz wscjito jeho.“ (Wuder. 16, 12.)

Rheinische floto.

W johnowannym kraju pschi Rheinie fu wschelake statowje jamy. Tam fu telco kota dobryze, w maja wchitcy pojedoczisci wch, haj bohacjczy, dzilji w Kalifornie. Wo wchle statowzych dije wiele wuczenych ludzi njezko maja a hdyz bych to pschelci, sktoz s hlowu thobac. Ale daj jim jeno s hlowu thobac! Wostanie pschi typu: w johnowanym Rheiniskim kraju je wiele statowych jamow. Wschelach jeno!

W wulku Rheiniskej mleczje woputa jedyn wiezior faraz bwojowa pscheczel, fiz je fabrikisti knies, bohaty muż, ale jednory po bwojim waszynju a potny bohabojojeze. A gdyz hromadze bedzdziala, sakata fu wu durje a nits stupi druzi pscheczel, fiz je tez fabrikisti knies a niz mjenje bohaty, ale jednory a niski po wulku waszynju a potny bohabojojeze. Cji tju fu hromadze a rejecz w wiedzelskich wiezach, lotrosz tlon na wutrobie leza. A dofarz jut njezko wiazaj na wutrobie njeleji, hacz naclach bratija, hubjeni a wopusczeni, pschijudi s rejecz buch na thobudu o faraz prosi: „Szu njezdwiam po prawym, so telco thudzach po da s hnowem a s rosnieniem ronjeniem pscheczel wehatym seboric. Przedz dzies psches buch; duż pschijede trafigy wos s sajtrami konjeni a tencie nustach, njezem skto. Zeby blisko siej prochec, starz muž, fiz fu ledma rucje dofcz na bot winy, nimale bydu jeho pscheczel, a dzieni pokornie sklobuk. Duż jemu knies pjenjet won ejajach a wos jedzecze thowotaj nimu. Szyun tu widzaj, s fajtajm wozcomaj

Na selenym schwórtku wjeczor lata 1724. Ja a mój dom
chżemy temu ļenjeſej blužicj. Joshua 24, 15."

Lubi p'shieczsjo! Niechacze zo wó tež temu sbóžnikej sapiszacsja
taž tutón muž Boži?

Søredt psæde Tholeru.

Žalostna khoroſez je vobereala. Bojoſč a strach, kotrej
tjukha wobrjeſtej, stej ka hote ſhubilej. Ale ja ſebi myſtu
khlera je wjazj hač ſame ſcherjenje. W taſich ſubženjach a
domaprytanjach dyrbja tſcheljetjeno poſbehnenyj porſt Boži widzeč,
kotryž čež jich napominač:

„Pochi w chém, i chtož my blicze a czinicze, wopomniećje,
so wumirjeć dyrbicze.“

Mly niewem, hacz ho żolotna khorosz wrożci. Bžichotowanii
dbywanim bycz na to. Duż bych rado třitarom ſred, regept,
ſzczeliš, na totrz kó piſci wſwetach wſasanych ſredlach
ſobycz nježmę. Wón je tež dobrý a myjný, hdyž ſebi jón w prawym
czaju wobstaras, dokeſ ſo woſtomieniu doſtač njeſte.

Wón je pravý, tvrdý je výzva námene 40 let dohô wjele
ludjom pomôcť. Wón zo nam wot jendželskeho prédarja Spurgeona,
niedawno semrêteho, wukosa, kotryž pišce:

W lecie 1854, jako bieg ledom 12 miedzianow w Londonie, bu metlo wot tholery domapystane a tez moja wojska mierzejce czejko czepicę. Dena kwójska po drubiej myje k kwóju tholery wotakże, nimale kójdzięci djen dyrbach pschi wotwierjenych rowach strecz. S miodobnymi saborjenjom tholery wopytlowach, wózchętowom po minie scieglebu. Dzień nieje, so stoninsje po ciele a po

duski wojskowych a so so sam khory cijajach. Jedyni moi pscheczel na druhim s woporom khoroje a ja cijajach abo bici s najmniejsza myslach, so bym tez ja ta zgi cji drugi khory. Geno mala be hiszceje triebu a ja ho tez na khoroje lehnych. Za cijajach o cjeze bremjo na hwojimaj ramjeniomaj njezu a so budzi so bortsy dyrbieczi. Dużi Babs spracuj, so jedyni dzien, jaka so strudny wojskowani wrociej, i wojownicu pschi wojske cijemua stepo wojska a papierku, i wofnowej schlejku pschilejemu, cijatach. Na pierzycy biezu johne cijacze te klowa:

nažija, by sejním swoje wulhowanie, nicio ste tebiejetac nje-
wubze a žona cwiša mjeubude ho i twojej hečxe pčiblizječ.
Te kłowu mi wutrobu huyaču. Ja po ſujo weſt, frutu,
woſkowiemu, wobrojeniu i njeumierlitscuſu ſacząc. Snusłownie
śmierwonyg dale i wojim ſunom thodzach, ja ho thoroſe dale
njebojač a buč tez ſakhowany."

Tak pište Spurgeon. My ſi teho vidžimy: „Aai ſelo ani bjeňtuch jich njeſahojí; ale twoje ſłowo, Anjeje, ſotrej wſčitko ſahojí.“ (Mudr. 16, 12.)

Rheinske floto.

W żołnierzowym kraju półki Rheinie żyły wiele skarbowe jamy. Tam hołd tylko do dudu, co maja wchodzić najdroższych brycz, haj bohaterów, dżazli w Kalifornii. Wo tytyle skarbowych jamach drej wiele wciążących ludzi nieżo niewiem a hajz bych to kłuszał, bych mi s' złomu skarbu. Ale daj, jem jeno s' złomu skarbu! Wszanie półki rheinie, w żołnierzowym Rheinikim kraju je wiele skarbowych jamow. Wszakże jeno!

W wólkim Rheinikum mleczę wopyta jedyn wjeżor farat swojego pięcęcię, tiz je fabricti knięs, bohatu muż, ale jednory po swojim wałknięciu a połny bohobojoście. A budy gromadze jedzeliştaj, skłapa ho wo durje a niusz stupi drugi pięcęciel, tiz je też fabricti knięs a nia myśle bohatu, ale jednory a niski po swojim wałknięciu a połny bohobojoście. Czyt thio pu kromadze a ręcia wo wleśnickich wezach, lotrej jim na wutrobie leża. A doteż jim nioce wjeżgi na wutrobie wielej, hacj naſci bratja, hubieni a wopusczeńi, pięciuń i ręciuń borył na khudobu a farać prąsi: Sęs njezdźiwam po prawym, so telsko khudubu ho da s hniewom a rośnieniembronjeniu pięcęciu hebatym fabricti. Prędy, dzęch pięcęciu haſku; duż pięcęciu krążku wós se schyliom, konieju a knies niuszlač, niewem iſčio. Byże blisko stej pročter, staru muž, tiz ho ſedma rucze dońca na bot winy, nimale bydu jeho pięcęcieli, a dżerzi połornie ſkłubał. Duż jemu knies pjenjeti won eſzby a wós jedzeliştka hwtająz nim. Szpym tu wiđas, ſafitom wozćom pročter sa wolom hłodasie, mi dżelše to pięcęciu wutrobi.

„Fabritius mnejšče klučku, píšetój won je druhéž tež v kwojim wóju pígesch hafu jět, so jeho šnano nětotryzutis, tis jeho mjejsnajtež, sa hordeho djerzelse. Schtój pat jeho mjejsnajte, ton je wiedział, jo je tonu muž w potajinu nan a sastarac thudys. Fabritius mnejšče klučku. Potom pat dřínsi měšcie niz obo Bish je namai wobemaj mjejszja to projic̄

Zaraz niewiele jch swoimaj wocjomaj, hdyż list cążtashé. Stejtejch wonienj, ale potom śbny swoju wutrobu a dżelje: knjeze, Bojo, ja ho cai djalut. A njez net rómo, so ho w żohnowanym Rheiniskim kraju nomata wiele drobnych stolowych janom? D czecho dla riz na miedzach karaach w infim mózgim kraju?

Pomhaj Boh!

Cíhlo 8.
19. febr.

Létník 3.
1893.

Serbiske njedželske lopjenka.

Budavaju ho týždu žobotu v Smolerjez hruščičářství v Budyschinje a hu tam doštač ja schvortklemu pshedplatu 40 np.

Njedžela Invocavit.

Mat. 16. 21—23: „Ty njeménich, štôz Bože, ale štôz člowieczne je.“

S dobrejé wutroby napominasche Petr hwojeho knjega, jato tón wo hwojim czerpienju a wumrjezu réci: „Ty iebi stacj nýdýrbi. Wutroba luboček t temu knjeljej jeho t temu poňmaje. Wtceczelja je sa njeho mysl, trabacj dyrbječ hwojeho knjega a wšichch kublów jeho gmeinstwa. Tola ſejuš jeho krucze wotpolos. „Ty njeménich, štôz Bože, ale štôz člowieczne je.“ Hdy by tón knjeg dzenja hyszeče tal je hwojimi hcheczjanami ręcał wo hwojim czerpienju a wumrjezu, ujebi won nětoremužilis ſajo prajci dyrbjal: „Ty njeménich, štôz Bože, ale štôz člowieczne je?“ Ach, kaſte wopaczne myſle ma tola wiele hcheczjanow wo tutym najwjetšim knjegowym ſkutku! So je khryſtuſhovu křiž tróna jeho zpěho ſtuktonojo, to njedzdaž ſtromyč. Byrnjež tón knjeg ſam praji, so won da hwoje žinjenje k wumđenju ſo jich wjele, byrnjež jeho hwejci japoštili ſ zpěl zytku predoujo: „Won bu ſa naš t hrechnej ejnjenju, ſo vydym my wo nim ta prawodoseč byli, totraž pſched Bohom plací, woni wjedza to ſlepje. Šbónička, tis je zo ſa naše hrechi do ſmierze dat, nepotrebou. Wo hrechu ničje njevježda, abo hu ſami tajaz ludžo, tis mózeja wiſhito ſaho napramiež. Duz jich mysl pſchi hchizovonym ſbóničtu nimo djeza. Khryſtuſh je jím wulki protesta; wo wchjichim mějčinu njehadža ničjo hysheč. Ale weječe wo taſtich myſlach tež plací: „Ja ſum to ſarivinova, štôz ty ſum pſheczečpit, te puki ſum ty

Druž spominaja na ſbóničkowem czerpienje a wumrječe ſi naſtrudniſh ſbónečkem. A ſamejčke tón dyrbjal ſamjetku wutrobu mēč, tis moži teho, tis žaneho hrechnej ežim, tat žaloznje czerpic widzeč bjes ſaczučza noj-wutrobnicek ſrubobu nad tym. Tola hbyz hewat ničjo woharowacž nimasch hacj židowsku ſurowor a knjehove hörke czerpienje, dha plací tež wo tyhle myſlach: „Ty njeménich, štôz Bože, ale štôz člowieczne je. Šaſo drubim je knjelova ſmierze martwou ſmierze, ſnamjo, ſo je wón tyh hwojich hacj do ſmierze lubowok. Ale Bože myſle wo ſbóničkowem czerpienju tajše myſle tež hysheče nježju; te hu wjetře a blubus.“

Kaſte dha ſu Bože myſle wo tym? Tón knjeg praji: „jo ma hicž do Jeruzalem a wjele czerpic. Haj jeho czerpienje je Bože dla niſin ſtuk; je ſtuk Božejé luboſeče a prawodoseče. Božu luboček, totraž je taſti wopac ſa naš pſchinjebla, khryſtuſhovu luboček, totraž bě po-ſkudne hacj do ſmierze na křižu, wo tutym ſkutku po-ſnacj a khwalič, to rěka: ménic štôz je Bože. Pohlabaj ſi taſtej ponížoču, nutrenjež a wérnu na hwojeho ſbóničkowem czerpienje, kaž hražia ſi ſingendorf, tis po-kladuju na Božu martru dželje: To ſy ty ſa unje ežim; ſhto ežim, ja ſa tebe?“

Tez ſtuk Božejé prawodoseče je khryſtuſhova ſmierze. Won je naſich hrechom dla do ſmierze daty a naſcheje prawodoseče dla ſbóničeny. Pſchi jeho czerpienju a wumrjezu dyrbjach hwoj hrech poňacj a prajic: „Ja ſum to ſarivinova, štôz ty ſum pſheczečpit, te puki ſum ty

khowat, kiz ja běch sařkuzit. Da střelník stejně tudy, mje njejhudz řuronje, to prosilku hřečník khudy, ežin so mnou po hnadze", to řeká, měníc, skočil je Bože.

Wschu winu je won na ho wiſat, ale tež je ſwiojej hörkej kñijercu najbohaciſtſe kublo ſaſtluſit: wodarwanie hředow, žinjenje a ſbóđenje. Alich, ſpomi na to, moj tſcheljatano, w tyhle časich vjeđelat, hdjez wibžiſtſk ſwiojego řeňuha čerperic a twoje ménjenja a myſle budža. Nože, myſle.

Widziszczyli jeho w fabrożę ho je kijmiercu będzież, dha spomin na to, so je won tak prēnich człowjetow winu w paradijsowej fabrożę wotpołucież. Widziszczyli jeho wot jandžu połykijneżno, dha spomin na to, tak kmy neto do jandželskego towařstwa posłęhniem; widziszczyli jeho saniżenego a saprławaneho, dha spomin na to, tak bu nami piches to węczna czeſcę data; widziszczyli, tak jemu draſtu wuſwaleku, dha spomin na to, tak je won tebi draſtu węczneje prawdoſęga da; widziszczyli jeho lačnoſę czeſcępięt na kſtiju, dha spomin na to, tak ty neto nietrzejboch heſſeu cžiwiu a lačnoſę czeſcępięt; widziszczyli jeho wunurjeż, dha spomin na to, so my piches njeho węcznejie živi budzennym. Na wſcho to spomin s džakneje wutrobu a ty budziesz ménici, sktóżto je Boże. Wimy ſeki pak tež kruje přejod: kſtijo-wac hžu ja netk tež wſchón hreči, wſchón żabodeče a lóčitu, fotrydž dla mějſteſte moj luby Jeſuš tak czeſcępięt. „Teho dila, wy sktôdne hreči, dobro náz wam zyle dam! Sdalujež ho wſchitne hmeči, waſche dla Bóh wiſy tam.“ A piſtindu-ſi kambne czeſcępienia a hubjenioſę, wiſy a wob-zeſznoſę, haj kijmiercz, ach spomin: Moj křiſt je mi połajač, tak ma po czeſcępięt a won rukuje mi tež je zwojim królewnym hořestaczom sa měrm plód kóždeho powrutzania a domach-ypatania. Tak budziesz ménici, sktóżto je Boże. —

Duž daježe nam ſ Ježuhočemahnuč horje do Ferualemna a psih jeho četřepju a vumrječiwo wobije wiđeče; výhokoječ cílōvostě wimy a hľubokoječ Božeje hnady. Žaf budže nam nařeči dopomjenje na hňovioč ſpôžitovou nartru žohnovane a kaž hmy na njeho ſ wěru spominali, ak budže won netko a jumi ſ hnadu na nař spomnič a nam bohače ſhonice dač, ſtvoř je Bože, mjenujaz mér nim a živjenje w nim.

Khudh tkalz a kmjertnjaq.

(Postraczkowanie)

Tole ho temu tkalčíjce sépodoxa, a hýo nosajtra wón wšchém ludžom wupowjeda, so we ludži wušelaricž, ale ludžo ho jemu wušimjaču a nichó jemu to njechaſche wěrič.

Duž Žo poda, jo be wo wby schott na wbyboti schtom soleſt a s njego na semju panuj, a ludjo biežu jeho sa moremeho domoj donješi. Tón mješesje w wjuwim živocje žalovnu bovioča a sa neštoču dnjow proji meni ſkdy létat: „Zom je všho přívoznanje podarovo, — s mami dže na kóz, my dypbicje wumrjet.“ Duž schotomě ſtamia ſtřetnou řečku, řečku, řečku.

Už je řepečně všechno všechny jara plácačku a žalobčáků.
Rafš když říkal pat u hrobu do tutého domu dôdaje a
mohla tam kmotru říkajícímu khoremu i nohomou řežo.
„Dleječe, ludeže“, wón prají, „čile wožíti wrcení řeřavu všechny
do hromady něco měsobad a njerováníma. Zadny pot nich moje
vlastního njejeho, díl dadať jowle tého všeobecného schotu muumrejč.
Teho času waní ja bývalo ſafo na stupu ſtajíč. Mjenějice mi
to?“ — „Duz jemu řepečně žona vnučka mdu blubí, jeli moh
tekeho muža wuſtrovicí. Říkal pak wsa kebi řeřavu řeřeňecu,
zřejme kebi wona do neje ſe řudnje císteje rody, ſamy do neje
něčího kaplov jahodkoveje juſčí, wutala, ſo dybřik wot zebol
elatřitwa ſcholce rano, pichovinu a wejcer poftu kicízu podač,
a běl. Nejdřív dnouw bě ſchota ſafo wchon cíjí a ſtromy,
až rybíčka we wodě. — A talle ſezim naří říkal ſi wele
pruhuni khormi. Dlouh běchu wot řeklo něčího ſkreptonu dojstati
je ſavolipti, a duž bučku ſafo ſtroni a cípřimi.

Na jene dobo bě tón bohatý bur škoríš, fotrehož bě řebíček
něždý tón kudví italz díkyž ja smótra wuprožejc. Tón pak řebíček
myšlešice, so jeho škoríš žána ja myho žana ja njebudže a, doleží bě
přejes-bloudn, mychajše po žanově wuzczeného šelarja pößlatz,
ale po tehole italza won tolá pößla.

Zato bě ikaz dō jistou jašuvit, prají jemu bur: „Talz, mi budžetich mož s lohej přečtu wupomhač; žanra cječta moja khorečej njeje. Njedawno běchim kobi dati žwinię řarečac, duž byna ha khéro wjele mjaşa a folšakov najed a kobi trochu žold potaši. Daj mi nečito lopšow twojeho lečarstwa. Tichozde mi nječio pomhač, le schodbu díre mi tež nežubuža.“ — Talz mužlada, so burej žumertinza pschi žamej jebo hlowie ředžetich, duž won na njeho hladajo h swojee hlowu řaschobu a ř řomjenjomaj sečeze a praji: „Přečeřito buršo, tebi žane ſenice řekartwo na zutej ſemi nječio wjazy pomhač nješamóže. Přečeřivo žumertii hřichče žone ſenice ſello na ſemi wuroto njeje. Podaj ho do wšečho, doftu wjazy nebudžetich. Šmeržci ejí bijo v ſtu napřečeřivo čeri.“ Bur ſo jemu na wjach to wužničia, pohřba po wuczenecu lečarstva, po dvou, po třech, — a wot nich třetdy jemu prají, jato tam wjichzit tjo pschi nim ſtečaj: „Wasche ſhorjenje wjele na kobi nina; ja iſi dny budžetich ſafu ſtowry, taž rybička w modje“; — ale ſa iſi dny řeželte won na marach a bě njebohi.

Nekle pak ho wschudż do losa wolo wo niskim druhim niepowodzącze, haczą wo tymże itału. Tón bu na jenie dobo wschodni wwołosany létat. Léto a djen, a móń bu bohaty muž, natwari ſebi rjane domise, lupi ſebi ſonja a praji ſwojej žonje: "Šanża, pak nektle mlečje wěm: ja něchtó lét budžemoi bohatej, taž ne tneſeji dworę hradny triješ."

Bo něčím ho sta, ſe bě něhdje bohaty ſemjan na ſhmjerč
ſhorit. Tón meješte ſkvoj hrav, ſkvoje wulke tubo, rjane
pula, pola o wulku holt. Taſlač k nemu pichidze, wuhlaða, ſo
jemu ſhmjerč pichí ſamej hravje ſedži a praj: „Kenes ſneje,
i wami na ſonç dje, wam jí ſi něčim pomhač, nejmaňoju.“ Duž
tnejs ſkwojem ſložbariej ſatiſu, „ton pichidze nětče i měchou
wichém polný ſlěbora a ſota,“ a ſemjan jemu praj: „Mitsidje,
wichó tole budže waſje, jeli mi wupomhače ſ mojeho ſložerjenia.“
Alo tkoſ ſemjan praj: „Mitsidje na mido ſi nětce more mu-

Ra dworze wonka stejacu schytrejko bylmi wotroczy. Thyle
ebi won' wischaj t' bebi sawoja a jum prej: "Hóly, pojce nětle
schytihouku so muu i knejse na nositbu, tam so u jeho lozu
schitwucze, dwaj t' jeho blomie a dwaj t' jeho nohomaj. A byz
tam tozam: "Sapchiminku tolo sojo, wobwyciejejo!" tebyd tozo
so kompan knejsem hynpon sapchiminku a jo tak wobwyciejejo, to
pone duzy na jene dobo tak stiel, to knejse i nohomai runjewon
tun lezi, hdzec b' s wopreda s blomou lezaj." — Tafo ho to tej
a a na jene dobo kdejche kantirinza khouremu knejse i nohomai.
Ta pat borys so tym pichindje, skto bechy jej klubu noczinti, duz
a do wozow wojca salbmurjona a hnen jei i woczony kapaidze,
patot ruku pichendje itakzej bezje a jemu s piaszczom kholidze,
ta to be duzy wischaj se istoy. Khoum semjan pat bu saho czylu
cjesztyw, a wiezellekhe so nemaio. Itakz dosta swoje klubjene
a kleborowne schéchni, wuszym so je semjanom sovu ja
ido, da bebi jelyc a piez derje sekhdzic a piezlech se kwozim
wianom hacj do cijnowem nozy piwo a wino a skto w' skto.

(*Сърдечните ритмични*

Snutschowne misionistwo.

(Bořivožník)

Wobchernitsio dyrbimy biebi rosjańnieč, kajke ma Smutskowne misionionwe stejnitsio w Skłodzjanisťe zyrkwi a woħadje. Smutskowne misionionwe njecha oni w wonach rukwje haue ſia fu dętelacjani dyrkje haue bycz, ale għażże wopofla jaċi duchorme jidherne

wierzojeje luboječe, koiraž lubienych, wopuszczenych, sanjerodzienych wty, doniż ich nienamalo. Taże je ſebi mjesz̄ ſtajto ja ſwoje ſtukowanje.

S teho ſamego ducha, taž ſwotowne miſjonisto, wuroſcione je ſtukowane miſjonisto ſdalone wot teho, ſo by do ſtukowanja tamneho mjeſtala. ſtarzowne miſjonisto njech wobro- eječiſ njeſciſcian, ani ſidow, ani poſtanow, a ſtukuje niuslaſh w ſtelecijsianſte, zrbitu na ſtelecijsianach. Ale doležel Božu ſel w naſichim časzu ſredja w naſichim ſtelecijsianſtim mózgnym kroju tejzy wroſto, ſotliž ani ſidow, ani poſtanow, ani ſtelecijsio mjeſz̄, je ſo nowe polo ſtukowanja ſtukowanemu miſjonismu wotenrito; — wone dže ſub̄ mot cęteria ſawiedzienych, kotliž mjechdza do žaneho Boha wericz, iſko wroſcic do ſtelecijsianſte grotwe. A njeſtobnym pracie, jo je to muñi a mañy nadam, hdyž ſo wojuje pſekečino tutym czertowſtym možem, w naſichim ludu ſo hibažem, ſotrež ſo woſebe woſnamenja w ſozialdemokratii? Rzawiedowat ſozialdemokratij hofie njeſdawno ſionom wuprati: Njeſtobnouwanam ſtajto ani na ſemi ani na njeſteſach. Zretie vičes hwojich ſaſtojnów na tych ſablidzienych, kotliž ſo woſebe we wulſkih mjeſtach ſi wulſimi czjordow, ſtukowač njeſož, doležel ſo ſi mjeſtka ſi ſtelecijsianſte zrypte wuſtupili a ſo „diſidentejo“ mjeſnuja; duž dyrebia tu djeſtacjero miſionistowego miſjonistwa ſo ſwotiom ſtukowanju zretli pomhač.

Hdyž wložni mjeſz̄, vičes ſotrež je ſtukowanje zwielwifich ſaſtojnów a drugich djeſtaczjero na polu ſtukowanemu miſjonistwu dželene, je najſlep̄e, ſo ſebi ſtaſenie, ſotrež je hreč do naſichho luda pſińieki, bliž vohlabdamy.

Ra dwojate woſnjenje je hreč mōz dobył a ſtaſenie pſińieki. Pat hreč jenož tu a tam ſwoje ſtaſagu mōz w wohabde poſaknie, pat je to ſtaſenie bolo ſtrumadne a je zpě ſtajdu ſajebodzilo. Hdyž ſo jenož tu a tam we wohabde hrečne ſiunje poſaknie, tak ſo jedyn ſoſpiwa Bože ſtowa, ſo w jenym domje mjeſteſcijanſti duž wycli, ſo je tu a tam wopitow, tam ſo pombač pſińiſtutſczej zwielwifich ſaſtojnów. Tak tež ma ſo duchomny jaſo ſaſtojn ſotrež ſebu ſo woſadnych ſkudnych ſtarac̄. Zyle hukal pat je wez, hdyž ſtej hreč a ſtaſenie powiſtowine, hdyž je njeſtobnouwanym ſtelecijsianſtym duž taž jed nius pſińieku do zyleho luda a taž možna reč ſwoje ſotliž do zyleho ludowemeho ſiunje wulſowac hroš. Woſebe je tón ſtrac w wulſkih mjeſtach toſti, ſo duchomny ſami temu ſtaſenju dowobarac njeſož, hdyž ju ſi drugej ſtrony pomož njeſtobnou. Hladajm u pſch na tych ſiulich, kotliž wjazg czopek wutroby ſa ſtelecijsianſtu zryte ſiunja — hladajm na tych, kotliž ſo ſwoje wutrobu na vjeniey a ſubla poſpi, kotliž honja ſa ſwetnej cęſcju, ſa ſwetnym wieſeſom; ſedzbiuny na to, w laſtej naſtrózajec merje ſtej wopitow a njeſožciwotce w poſlednim časzu pſińiberate, wopomnium, ſo juſki domjeſzko ſwotoweho ſiunjenja ſo zoſpoſiwečejo, jo je modyl ſud taž džin w ſwetnym ſadobliac̄ ſiun, njeſapomnium, ſo je tu ſtrude ſnamo naſteho čsaka, hdyž wibdajm ſelſo hantwierskich ſožbijski džen po držbach čsaka, kotliž pat džela nimoja, po dželač noſtežda, ſo ſu jaſtia w naſichim časzu ſeto a po ſolniſce. Pſekečiwu temu wjaznenju dyribi ſo djeſtacz, hwoj ſajek ſud ſudnemu pſińieku poſteſciejo dje. K temu pat dyribi tež ſkdy wjeriž ſtelecijsian ſebu pombač na tym mjeſcze, ſotrež je ſenu wot Boža w ſiunjenju pſińiſtajane, a bies tym, bies ſotliž je ſiun. Na tutym ſwotiom pſińiſtutſczej, luby ſtelecijsian, dže tebie tež ſtukowane miſjonisto dopomnicz a tebi pracie: „Ty mojeſte tež w twoim ſowolanju w duchu ſtukowanemu miſjonistwu ſtukowač.“ Že može duchomny w ſwojej wohabde, hdyž wón tyc ſtelecijsianſte ſtukowac wty, kotliž ſo ſo ſo po dneveřu a hrečne ſiunjenja ſablidzil — to možetoi hofopar a hofopar w ſwojej matej domjeſce wohabde bies djeſcimi a čeſlebi, — to može miſtri w ſwojej djeſtacni bies muſcobiſtami a muwuczenymi, — to može čzeladník bies druhiej čeſlebi, djeſtacz bies djeſtaczem; tak tež wueret w ſwojej ſchuli, pſekečipz w ſwotiom ſowolanju, rycerſtuebi, ſubniſ, woſat. Wſińiſtig mđemym ſi temu pomhač, ſo by prawe ſiunjenje wumóžerſteje, pomhačeje luboječe ſakſtež w naſichim ſrudnym časzu.

(Wotacjowanje)

Što cęſhoseč ſamože.

Gatónio a poſtnozm wetr widžeſteje podrožniſta, tiz mjeſečne dobyr mani. Duž džybuti ſo wetowac, ſotrež by jemu mani naprzedſi ſi čela ſejańie möht. Poſtnozm wetr mjeſečne, ſo ſtelecijskom, tiz ve ſawaliſ, vejeſte holičez w najbliziſtemu ſitennemu to boryh dovoſnia a da ſo ſurowe a ſumne do puſzowarja. Tón ſakſtež, ſo by ličiſt nius tylniſ.

Pat ſo čjim bole do ſwojego manla ſawali, ſo by ſo pſekeč vetrom ſakſtež möht. Hdyž wetr poſtnozm wetr nječo dołonječ njeſtobnou, ſapocia klonjo jora čjoplo a luboſne ſtelecijsie, ſo bu puſzowarje jora čjoplo a puſebe ſo ſo mani.

Bukti: Čjedolj, a ſejeſteſczej doſkonalej wjazg, dyžli wſho G. Scriver.

Bratraj jandželaj.

Hoſz: Woſni prauje, hdyž ſo huado.

Bratraj jandželaj ſas dzjeſtaj

Na ſemi tu moſto.

Spanja a tej ſmjerce veſtaj,

Koždu w ſtujbje Božej jo.

Na ſmierlač na horu dzjeſtaj,

Na nju ſo tam ſyngiſtaj,

Wjes ſobr ſo roſtēcjeſtaj,

K měſtu dele hlaſaſtaj.

„Haj, taž ſwony ſmjerat ſwonia“,

Spanje ſmjerccji powieda,

„Ludjo ſłot ſab̄ domo honja,

Wſho ſo t mjeſtu padawa“.

Hdyž czma měſto pſińiſtutſczej,

Jandžel ſpanja ſwoj rôh wa,

Na to měſto wuhyposje,

Ludjom cječje ſpanje da.

W ſpanju měr a poſo hleč,

W ſpanju wſchito woſižnje,

Staroſeč, horio, ſrudžba dzjeſtje,

Wſho ſo ſmeromalo je.

Hdyž poſ ſanje ſaſo ſwita,

Wſhitzu ſaſo ſtaſava,

Zedyn druhob ſi ſo ſita vita

S nowej mož ſiunjenja.

Duž tón jandžel ſmjerccje bratrej

Spanja ſrudny ſtorjeſte:

„Měſto, ſud tze dobu matej,

Njeſtobnou ſaſo ſiunja mje.

Hdyž do domu pſińiſtud ſudžom,

Wſhac a ſrudžba ſběnji ſo,

Wſhede muu ſo boja wſchubom,

Kunjež Bož mje poſkaſ ſo.

Za jich ſi węćnom ſpanju wodžu,

Kož je Bož mi pſińiſtala,

Wat nich wjele, hdyž ſi nim khodžu,

Wſh je ſo radſtue wohetnai.“

„Luby bratſje, njebudz ſrudny“,

Zandžel ſpanja wotmolw;

„To ſu jenož cſlowne bludy,

Kož ſu ſwetni ſmjereni.

Zuni tež cji horie ſtanu,

Kiž vičes tebie wuſli ſu,

Ke Božom thronę wjeſte ſčahnu,

Bož džaf, cječje ſweroju.“

Eruſt Heloſ.

Wuhypchana dzjeſtazza modlitwa.

W Petersburgu, w ruſowſtym hlownym mjeſce, wumrie njeſdawno ſaſtojn a ſamotni wudowu a ſi djeſci. Doležel njebo nan ſane ſiunjenje měi njeſe, dha knjeſte ſiunova nuso w tej wuhypchanej ſwotybie. Tu napisza djeſci, bydomekni holičez, na papieru ličiſt, ſotliž reſlade: „Luby Božo! Moja ſotra djeſci naſteho ſakſtež möht.“ S tymle ſakſtež, poſtej ſotliž, ſo bych ſtupič möht.“ S tymle ſakſtež, tiz ve ſawaliſ, vejeſte holičez w najbliziſtemu ſitennemu to boryh dovoſnia a da ſo ſurowe a ſumne do puſzowarja. Tola ſwotyje luboječe ſakſtež w naſichim ſrudnym časzu.

nemôjeli hocij k kaščickej dohochnyje. Psihi tymle prózbowaniu wuhlada jeho jedyn duchownym, ktoruž k hólzej psichistrii a ho jeho wopraida, skho jow ciuji. Hólzejc wotaja jemu hómu lječit. Hómu be duchowny lječit psichicista, prachetelce ho so ſtu hómu budoju a hómu be ho wo jeje mych a sprawnosći psichopatofak, poſticij wubowu naſladom dar. Tola ſi tym po hólzejc hómu duchownym njeprapokoi. Na psichodramy nježeli wježelske móz druejich hómu dječi do zirkwe a predowasche wo hómu nosci a hómečjanstej luboči a powiedzalce potom ſi podawik ſi tym hómu hólečom. Sloučenie hópnadzelske duchowny w kwoje woſadze ſa tu hómu wubowu a jeje dječi a tu hómu wutroby naſwadzu 1500 rublow. Tak bu hólečkova proſtva, ktoruž be w spomienym lječiju wuprajit, wyleče wjchiteho wociaſowana dopielnjenia.

Hwiedna nož.

Wy hólborene hóječki
Na modrini byte,
Kij psichicista niebio,
Kaj i rózemi kryte.
A hómu mi gnečitce nož;
Wy litie, rjeſiſe
Hacj ſemja je plodži,
Schtó jaſinovč wam dava,
Wach pucifit woß wodži,
Schtó méri a woži tu móz?
Bóh jeho je mijeno
A luboči je luta,
Wón hójcje je rjeſiſi,
O wutroba hnutia,
A je tež troj wótž!

Wy blyhčitane wozki
Na njebeſej fuži,
Hdje i bydlom je paſtje,
Kij pože woß dugz
A ſtukla wohhlada waſh?
Wy ſbójniſihe bybla
A rjeſiſihe ſwetý,
Schtó nad wam bydi
A twari tam hétý
A ſtich tam leta a čaſh?
Schtich mijeno je „ibjomi“
Schtich domy ſu jaſinovč,
Schtich njejma horio,
Schtich doſtati je kraſnoſč,
Kij čočka tež naſh.

Wy njebeſkim wénzu
Wy parciſiſi drohe,
Njeſi blyhčitane ſenije
Wy poſte ſu wobhe
A dječaza, hñadnuscha hra?
K wam požadne wóćlo
We nadžijsi hłada —
Schtio ſtwa wach blyſtot
A prajic mi žáda?
Ach, byl tež tam horjelach ja!
Kij ſwetó nam dat je
A wočko móz ſtaricę,
Cáj poſakal njebo,
Schtos njechač cíj daricę;
Bóh w moži wicho mal!

Budječe jalo dječi.

Po némſtim.

To ſtwa naſchego ſbójnika hmy hjo w naſchim lubym „Pomhaj Bóh“ w hodownym časju blyhčeli, ale mono je ſtwa, božez ſo nam hysto doſci prajic njeſte, a duž wěſeſe ſo ſto njeſte, ſubi čitario, hdyž wam dječa ſaſo praju.

Rhuda wubowa w Barlinje mi junckrč powiedzaſe, ſak je wot hwojeju dječi w hwojej wulkej ſtrudobie namulta wieſela a stroſtne byc, runjež be ho jej lubočne hómučko ſady čjornych mročzakom ſhowalo, runjež jej porin bote wot ſhiecia hocij wot marionu bolach, doſek ſo w proſnych hornzach wjele mariez njeda: „Ssiedach junckrč naſymu popolowu psihi wotne, wonach dječihe wěſi, ale niſtach w mojej wutroby widoč ſtaroljcow hójcje wjele mózniſchi ſohadzeliče. Moj luby mandgeſti be mi wumrej a něko njejemach tež podpierz wiſaz, ktoruž bech vſiſi něma; — mojoi hólcak dečtaj ſeto a ſtaric a ſi tma tež wudawki ſo njeju psichiberaču.

Za jedny dječi na njeju čoſach, hdyž mjeſchtaſi ſe ſchule psichic. Za bech ſama mało wobjedowala, to druhe bech ſa njeju na blido ſtajila. Duž hólcach jencho wjehelco ſpewajo po ſhodze horec psichic. Wón bech moj mlodčik, 8 let starý ſyn. Bech hójcze wjehelc a ſostupiwiſi miej psichicelne poſtrowi: „Pomhaj Bóh, luba maczi!“ Ton ſtaric, 10 let starý, bech ſtumicj, bôle ſahniewan a mi wjazj ſtaroljco čjornelje. Wón tež psichic. Mlodčik bech hjo wjoeje paczere wjepewa a ſo ſa blido ſynt. Ja ſe ſylnnej wutrobu piči woknie ſedzach ſebi myhlo, hocij tež ſmiejat doſek ſo njeſte. „Maczi, ja ſyn jaro hódom!“ a „taſ malo“ proſi ſou mjeſch. Teho ſtwa mi do wutroby ſeſtach a piči ſebi myhloch: laſte budje halle jutſje! Duž ton mjeſchci ſtaroljemu wotmolil: „Taſ malo? naſpriedy paczere wjepewa!“ ſtaroljci na to dječi: „Wubje vičes ſo wjazj?“ „Né, ale ſanty budjeſč!“ A no to ſon mjeſchci powiedzalce, ſo je jim dječa wucjer w ſchuli poſwiedza, ſo je Křes Žeňh ſi mało poſtrotami a rybnaku wjele čjowleſton naſhzejſi, doſek ſo je naſpriedy džafowal a poſtron zjohnomat.

Za bech mi přebovanje, koſkeho hójcje blyhčala njebech; wono moju wutrobu ſapličimy a da mi móz wericę. Ja ſatipic do mojej ſomotki a ho moblač. Na druhi dječi mejachmy tež hóleba o moj ſtaricu jeſe wjazj prajit njeſte: „Taſ malo?“ a ja wjazj ſtajila njeſhym, ale hym ſo ſadjeſzala po ſtajisowym naſpominanju: „Wichitku wachu ſtaroljco čjornelje na mjeſe!“

W Draždjanach je snath magnetiseur Leo Höfrichter ſemrēt. Źutton muž bech naſpriedy wucjer na ratořce ſduſi w Rakuſtej byt. Tam ſu jeho psichopadnie na to ſedzblivého čjinni, ſo ma wón w ſwójm ſuromom, taž do zyla w ſwójm čjele wulku magnetismu móz, a ſu jemu radili, ſo by wón ju naſložowat ſ hójenju. To je tež wón čjinit a w poſteſtichich letach w Draždjanach wjele lubomu poſoz a wutſtrowenie psichineſt. Psihi tym by wón ſe ſwójm ſuromom ſ ſaka po čjowleſton čjele dele jět a ſhori by čjat, ſat wěſta horzota w jeho ſtamach naſtawa. Ta węz čjatne mječ dale wulke a njenaturalne njeſte. Koždy čjowlej ma něčito magnetismu w ſebi. Schtó pak dječi druhič i wum ſekowacj, dvebi jeho něčito wjazj mječ. Blyhčenje ſo toſti magnetismus na thoreho, dha jeho trej w nim lažo bole w jichach beži a prawie bežoſa trej thorez wutſtora. Šteho psichic, ſo je Höfrichter psichede wſchem drenju a tum thoreſiem, kij ſe ſaſacieſte ſtrene wutſtadze, pomhac móz. Husto blyhčimy, ſo tež uſhelaču wjeſtach ſužo ſe „zjodzowanom“ abo ſe „zjodzowanom“ pomhau. Hdjeſ ſo čjinja, tam to tež jana ſtakacsa móz njeſte, aſt ſon ſamy magnetismus, kij je Höfrichter mět. Dječi wjazj je, ſo je taſta poſoz ja tuni pjenjeſ doſteč tež ſa taſte thoreſeſe, ſa fotrej haphka žaneho ſela nima.

„Pomhaj Bóh“ je wot nětka niz jenož pola ſtajesow duchownych, ale tež we wſchedcch psichedawarnych „Sserb. Nowin“ na wſach a w Budyschinje doſtač. Na ſchwořec ſeta pfleci wón 40 np., jenotliwe čjihla ſo po 4 np. psichedawaju.

Pomhaj Boh!

Ciblo 9.
26. febr.

Četnik 3.
1893.

Serbske njedželske lopjenka.

Wudawaju šo kózdu hobotu w Smolerjez kuijciezishezetur w Budyschini a šu tam doftacj so schwoortlétetu
východylatu 40 np.

Njedjela Neminiſcere.

Vózne wopomnjenje po lacjontim Jana Gerhardo, † w l. 1637.

Khrystiſtuſhov tſchiz je moja króna.

Wschitka hwalba pobožnych wobsteji w húbie Krjeſtoveho čerpjenja. Wschitka poti pobožnych leži w ranach naſcheho hózjuita. Raſche žimjenje je m w jeho ſmierci, naſcheho hwalba w jeho powrotnemju. Kat wulta je twoja ſmilnoſć, njebijeti Wózce, wſchelomdzny Bojo! Štam wot ſebje hym móh tebje hčindziez, ale njeſtym ſam móh tebje ſo minu wujednač. Duž ſy ty w Khrystiſtuſhu mje ſe hobo wujednač. Wſmi teho dla, hwtjan Bojo, wopor jeho hwtjateho čela a wodaſ wina mojeſtje hřeſčneho čela. Wopomni, išto je twoj dobry Šsyn čerpil a ſapomni, išto je ſy wotroči ſavinowat. Moje hřeſčne čelo je twoj hnue ſubžito, Khrystiſtuſhove hwtjan čelo njech eze hnue, proſbu, wo ſmilnoſć. Wulta je ſatrafra, fotruž je moje ſtôž ſaſtužila, ale wjele njetjcha je hnada, fotruž je mojeſtje wumodžitova, hnérnoſć ſaſtužila, wulta je moja njeprawdoſć, ale wjele njetjcha je mojeſtje wumodžitova prandoſć. Wſhetoz tak wjele hač je Boh wſchidli dygli čłowjet, tak wjele je moja ſtôž mjeñtcha hač jebo prawda. Twoj hym zykl po ſtorienju, cijui, ſo bych tež na zykl twoj byl po ſtorienju. Ty, kiz mi daſi jadocj, doj mi tež doſtač; ty daſi mi pytoč, doj mi tež namokač, ty wueſtih mje ſlapacj, wečiat mi tež, hdyž ſlapam. Wot tebje mam, jo žadam, o ſo bych tež wot tebje měl, ſo doſtanu; doſtan tebje mam, ſo čzu, o ſo bych tež wot tebje měl, ſo doſtanam. Šwiaty Bojo, prawy ſudnito, hdyž moje

hréči ſo votaja, dha njemóžeſa ſo ſahojec; hdyž ſo ſjewia, dha ſu kuijezomue; ſpala mje ſi boleſćemi, ale wjazy hſideče mje tračta ſi boleſću. O, jo by mi ty ſapowiež nochzyg ſwoju wernu ſmilnoſć, hdyž ſy moju wo- prawnu hujenoſć pónal. Wult hřeč ſov namakaj, njetjcha mjech je hſideče twoja hnada. Šwiaty Wózce, njemouliwoj ſo minje twoj hnue, dokež ſo dla mojich ſchitow ſwojego Šsyna do ſmierze dat. Šwiaty Jeſu, wopomhaj mi ſi Bojego hněwa; ty ſu jón moje dla na ſchitju čerpil. Šwiaty Duch, wobarnuj mje ſe ſwojimi trochtom pſich hněwom Božim; ty wſhat ſy w evan- geliu, pututnym a roſbitym ſmilnoſć ſichipomjedal. Šwiaty Bojo, prawy ſudnito, njenamakam žaneho města, hdyž bych čelneč mohť wot wobličia twojego hněva. Hdy bych do njebeſom ſpit, ſy ty tam, a hdy bych ſebi pohlaſit do hele, hlaſ, ſy ty tež tam, wofmuſi li ſe hebi ſchidla ranſich ſerow, ſo bych bydlil pſich najdalſich morju, dha by wſhat mje twoja rula tam mjeđa a twoja pravowic mje džerzala: duž k Khrystiſtuſzej čizu čelneč a w jeho ranach ſo hlowacj. O ſmilny Bojo, vohladaj na čelo ſwojego Šsyna výches ramy zyłe wohidžene a nje- hlađaj na ramy mojich hřeſčom; krej twojego Šsyna njeh mje ſmyje wot wſchich hřeſčnych brudow; poſluchaj na jeho najhorajſiche prštovstv ſo ſjewe wuſluenych,

Šwiaty Bojo, prawy ſudnito, moje žimjenje mje jara ſatrafra, vſchetoz ſo ſda zyłe njeplodne byc; hdyž ſo nelaſti plód w nim widzi, dha je tak njeđoloujany abo něſat ſlaſeny, ſo njemž ſo tebi ſubieč. Duž je moje zyłe žimjenje ſatamanſtwa hōdne; vſchetoz kózdu ſichtom,

tíž dobrý plod njeprchnejše, budže porubam a do woheňa cíniujiem. Kékly sú k levíz stajene, niz teho dla, dokelž sú vjele steho cíniuli, ale dokelž mičo dobreho njejsú cíniuli; hľadym njejsú jedž dali ani lacznym pieče. O kuché drjewo a kniczomne a wěczenneho woheňa hódné! Schto budzejch wotmolwicž na tamnym dniu, hdyž budže žadane tot tebie hač na hódzhy w wokomitnjenju zóly tebi spožený czaš zinwienja samolwicž, kak by jón naložoval? Jejefaridze wóz hłowny ani wokomitnjenje czaſa. O styknosc! Dow budže wobskorjaze hrečki, tam traſčajce prawdoléz, delſach wotewrjena žałozna hľubina satamawtwa, hortach hněwym ſudnit, niſtlaſk tuhaze hvedomnie, ſwonach paloth ſwet. Prawy budže ſwožiny: hđežeho val čze bo tak ſapichijah hrečkiní wobrozcíz? Šso ſhovacž budžemiu njemžne, ho widjeez dacž njeprjeſlime. Hđežebudže po taſtini dřižha ſivoje ſbožie namakacž, ſchtó môžt jej radejš? Jeſuſ ſu wumôžniut, ton hamy, tíž je tež ſudník, pſched fotrymz tſchepom. Węj nadžiju k njemu, o duſcha; cekli k temu, pſched fotrymz by cętel.

Jeſu Chrystu, dle tutoho twojego imjena czni tež
mi po twojim mjeniu, poſladaſ na mnie hubjeneho, kiz ho
wola k twojemu mjeniu. Wéruje, o Knjeze, zwédomuje
mje fatama a moja pokuta njeodzka, jo by mje pravého
cziniła; ale je wéste, ſo twoja kmilnosć dže piše wſchu
moju ſkórcę. K tebi, o Knjeze, mam doverjenje, diž nje-
budu hubjeny do wiecznoſteſe. Hamien.

Khudh talz a hmjerrija.

(Štvrtečenje.)

Zato tkož željio na konju vjećor domoži čeljostche a do leža pščinju, iedla bo jemu, taj dyto u towołko nježo vječo mlohoje, muiska u živoće bu jemu na jene dobo slé a hubjenje, a — hej! móñ wuhsłada ſtvoju kawotru pôdla ſebje na pučju ſtejo čafajao. Wón ju s rjavnym ſtowom poſtrjivo a džajhće pidego dale nimo njeje hnacj, ale wona jemu jebo puč ſtuhipi, hrabry jebo tonja ſa rjemjen, ſorešta na njoh' a praji jemu: „Se!, ty jebaty, ſlupu biešpo!“ Dženzo bu ſtebi pječevižno mi vječe ſveril, ſtrađmo wež by tam doletanj, ale netkoč džu eji ſa to wšcho twoju midu uplaſcječa a eji twoju ſčinu ſwinječ!“

"Ach, lubo, stota śmotańca," żartowiącze kiaż, "najlepsze tola na mnie tańsze sta, ale wodociąże mi. Niedługo żengi wożę ko wam woty moje nicią tańsze soło stacj rycinem — to wam i strom a i ruku polubju. Wodociąże mi jeno hlyścze tónie króć. A wyjście wsiecho je mi kumierzyce, dźabryk z fonja dele na senju panęcej. Sa woż pat była wiejska czerw, hdz chzla mije wy i ſebi domoj domiesza a mnie tam i nećm woffdewicza."

„El, moje dla”, savorješnji žmijertniža, „psihiwjež ſebi jowle twojego konja ſa ſchtom a potom poj ſobu ſa mnu!”

Na to siřdje křižtěná jemu do předsa do řeša, stručky italzak pak všecko křižtěná sa mje a na pořeštu psanidložitka hočí i čjornym wrotam, na krovčák bě hofra na dešta napišene. „Sovle ma wicho křivoj pošleni řóna, a wjsej tebole pěsničku namostowane iť taſte večíkem schlezi, kaſej ſu vřibou w zvýšujach na řetěz wložadla. Tamle mrtka ſeladý wroton pak meješce ſmrdou křižtěná křivoj dom a ſtoře

Boboj satipishchaj ja kobi do theje, w lotrej na hoscjita kumertwomja žitna loha wjazhej. Potom jasibetshaj dat do doljche wuljese istwy, hdejz bo wjete ston žewogow hwečcejhe, jeno piči druejch a jena myže druejch. Nekotre bedu hijo storu wjče dopalene, nětore na po, nětore hizčce došte a mot nětorejde be hizčce malu ludički ſončik wjeho wofal, te ho kam netak hujeno mistrikhru a džandu hóřivu myškanec.

Težaj ho na vježbi tumačio pustopodživa a prozi: „Ja hebi mybiti, so je doma pola wob wježba luta cijma: shto tu tele povezat, jednju? a piše cjo hki tu neštore tostole dolje a neštore tostole tuže?“ Duž jemu žimerniza na to vomatovti: „Hdyž ho neštoreždaž aduny člownej na škvet řečnosti, staji ho jemu jowle pola skan jebo kvečetala na tučtu; kuda taifase kvečetala jowle je „nešteža žloujekove živjenje“. Něčežja kvečetala ho pomata pati, a nežejca

ručje. Hdyž tu něčejka hvočka wuhodňie, je s' jeho živjenjou
tong. Cjezaj hvočka je hřešek dolba, tón mu ta hřešek kňerry
wymyj čas pšeď bobu, cjezaj hvočka pak je ho dopalila, i tym
je na tongu, a ta wsteho budže najlepshe, ho bo na hvočku bmerce
i časobom pchitovje - pšeďkař k tařemu durbju ja duhy dörć
ja během i hřeške wumkunne."

Nad tym żo tkolz hłdzieje bôle wuspodżivo, ale sa malin
chwylów wón praj: „Którto, ja dżalz red shponic, kafeś
mniemu tu ja hłdzieje, kwoje żywienje? Rękawka mi wj moju
khwęcziu potosacz, ja mótk hebi ja wicho tole s njeje wothladać?”

Duz' jemu bimieritja zhyj rjad zwycien' poafala, potom stepo
wostajo praj: "Tale je i woj a kwezela, tale twojeje zonina, tale
Anastasijowa a tele twojich druhich dečic." Tatzl pak podvali
wotk'wom woblesidlo - wózhe tamne kwezeli ho rjane zwycien'zhu a
dečku histole dothe - nadležesha bě Anastasijowa - ale jeho
chameho bě bacz na maly konicz dopasala, a plomjesczo na piec
go taſte kloba na bot chilede, taž buł na njo mewiss' saduny, a
byczeſcie, taž chylo kójdu khlwitu wuhawinycz.

Duz' tatzl swojej ruya wobieczewo bwojej tmotsi poſběre a
praj: "Luba, stota tmota, wó seje byla dotal moja najleſedza
wobieczeliniza a seje se myne bohatego a ſwozownego muža ſejzini
a netkle, netkle, hdyž ka tam pſichodil, idto to ſeſa
i wjekelom živu byc, netkle dybjal ja wotenež, a wſchito wo-
puszczecj? Ach, ſpomiczé jeno khlwitu na moju žonu a na moje
dečecja."

Seko budže s mojej wbojnej klabej wubowu a s mojimi wbohimi djęcątami, s mojim Anstasijom, hóbj tu ja, jich nan a jaftar, wjozy pola nich njebudu? Wschało spodji rěla: nisći sot potpuwa kózdy hlyup hóz pšehestocjic! Ach, mějtež so min zwjoe cjeptenie!"

Bohej kumjertnej džigice ho pôdla skoro hamej plafacj,
ale wona jemu projí: „Ja nicio p'shceživo temu njeſtamou, p'shcežou
a ſteju pod nětum druhim žmigrom, dyrbju jemu klužic a
zjazinc, ſtoč mi wón p'shciaje.“

"Jej vlast, ne," projevuje tvor, "vymíchejte jeho jeno na mince
božského drahu novu hřebčetu a stojecí ju tam na tón svoro do-
paleny fóncijí. O, sejnicíme mi jeno tole k lubočení, luba, slota
mötra, ale ruce, ruce, přejdy hačz bylo poszje!"

"Moje dařa výchaf," projev hřebčetník, "fa mojeho maleho
nótka daři cíji to k lubočení sejnicími!"

Duz wa hebi ſumierinę drubu nowu ſwodęzku a chayſche ju
a nojſ ſabwecieſz. Ale jaſo chayſche nowu tam jebo wóz
wózecznej konſci ſi tuczyt wózeczny, roſmajejo ho jeſi wón bjeſ
portlam, dofeſz ſi w portlam trudu mlepo, duž tam to
wózecznoſto ho kana ſhwitlu muſhaſn, a wózhi italz padje no
mozo, dabo cijſze wiſdon morwy dele na ſemju. S nim be ſo
mozo, móz hebi wózecz.

Dug tež tu na hrvatsko pisanju reča: "Se kamej sumjerčju ijetbiš hebi žabđn klub Šećinje", abo: "Bumjerč dybki tu obždječki člomjow, mēt tež košun sumjerčja ſa kwoju ſmôtra." Dobre je, hdož tu člomjow ſe vidiše hvojske vutrobu na vymješenju njevišku, ale hdož ho ſajne taſti ſamjerči, ſo ho ženje mijetjerčko ſamjerčko bojez, a ho tež mijetjerča težo hanibovac, hdož dybki joutje dleže žimy ſamjerčac.

Smutskowne misjonstwo.

(Bołtroczeńwanje.)

Widzieno w swojach kniaghach „wo snutskowym misjonistwie” tak wypisze:

„So nježi niktó k vopáčnemu našladej wo wotmýšlenju snutstwového mišionistwého psichófólu, dybí ho ta myšl wózaj po-
lačaj, ſo snutstwové mišionistwé nježi druge njecha, khaba ho ſo
khubdych starac a jím w myši pomhac. To wſtchal je gyle werno,
ſo ma snutstwové mišionistwé husto ſ khubdymy cíjinet, ale to ſo
v wulſeho dýla jenž teho dla ſlawa, dofeſl je bies khubdymy a
habijennymi wjele tajſki, koſiſ do ewangelije wot Chrýſta wjaz
njevěra. Snutstwové mišionistwé ma píšežo ſkóři nadaw píšež
njevěra, ſo chđe wulſhdom tam ſchelcziſtare živjenje, kubla a po-
klaď měra píſčinjet, hdaž hſtcež nježbu. Duz možem ſebi
byſs myšljet, ſo mož ſo wone ſ živemou ſtuſowanju rozwiniac
byſs teho, ſo by ſomu několja dobrotu na ciale cíjincie triebalo,
píšežo wožada može byſs, w torež ſu bohačai a ſzlamai eji,
na ſotryždah ma ſo dželac, dofeſl hu thudži na Boſy, měto teho,
ſo moža eji khubdi w wožadze bohačai byſs na Boſy. Snutst-
wové mišionistwé rjejhlađao na roždale bies ſtamani, ſtej předz-
adac.

nutska w ludu a ma we wszech schantach kwojich losstupierzen, tiz ja jebó nobarki skutkuja, we wszech schantach tez sa jago kwoj weskiby nadans dopielnicz. Czim kwoobodnictwo snustworne misiontvo w tutej myzli skutkuje, czim krujczisko w tutym duchu njebludzie na parsonju kredz kwojta, pischezno bjeszynofolgi wstupuje, njeprzeciwko swadzajue, hordolje podkocuje, czim njebojalnicho we wszech schantach sa prawdolci skutkuje — czim weleczko so jemu wutroby wschitlich tych wykuscych a niskich pischewobroca, kotsz wiedjo, ze je tóz lud swojomu, kotrej je wot scheteczjanistego smyslzenia napieleny. Te widelale schanta, i kotrej zbyz lud wobsteji, dyrbja je w krysztañu siednociz pod pischeczjom a zjownowazie rute kryszcianstwie zrwtwie. Hdyz snustworne misiontvo w mozy tuteho siednocienia, w tym duchu skutkuje, ma, taž so rojumi, tez k tym kudson, kotrejch czi jeni szopimaja, czi drudu podkocujaca, i tym kudson, muzuradzajaca a hubienym pischitwicę, so by jim kwiniosej wopolsatko. No to wojciech czi kudson poznaja, sztci ma wutrobu sa nich a czi bogatzki namulni, cztia maja nad tymi czinczami, kotrejch je krysztañ na kwoje mesto sawostajit, so budychn jeho w kudson, lubonali. Ale hdyz te taſtich skutkov kwiniosej rutej maje, ma tala snustworne misiontvo taž skutko, doniz w ludu niez wijsz njeje, skotz by krysztoñowej wuciebie wo pramej kryszcianstwie gmejnje napisczivo bylo. Skutki kwiniosej nad kudsoni, su huto piez, po fortezny wutroby hebi dobudzje, a tymi wojciech wot taſte skutki njenozja famy wotpholad a wottystieny konz snustworneho misiontvo byez.

Hdyz kumy hebi nelsko rospomnil, skotz dzie z snustworne misiontvo doigiez, many hebi blize mobbladac, taž k tutemu wotystieniemu konzje dörte, hdyz je jemu wutwudzom pola i dzelu wotewri, — i tróta je treba, iż ho jemu pischelab skutkowanego pola sa snustworne misiontvo poda. Pishi tym smejemaj najprejdy hlabac, hdyz ho w naszim ludowym zjowieniu wobstejnoscze potfujo, pischeczno kotrejch maja kryszcianstwo wojsowac a na to hebi rosjahnicz, na laſte wosznie ma w tych wobstejnoscach snustworne misiontvo se kwojim dzikom zutupiez. Taſte skutne wobstejnoscze — my smejemy prajec: ktorolec w ludowym zjowieniu — potfuja ho i prenia w swannych nalejnoſcach stat, dofelsz ma kryszcianstwi stat, runje je wot Boha potajen, czerpiec pischeczjelstwo kredza a jenewer, — dare je w kryszcianstwie prztvi wskelala mita, kotrej ma ho wobracz, — dare stej njeçjistko njeprzeciwko w naſtrzibunie mertej pischitwicie, so dare s'meron pischitwodzomaj njenozem — a konczejce tez towarczne zjowienie (taž su czlowiekojre bromadze zjivi) wutrowajace mozy snustworneho misiontvo nutrje potreba. Duz su nam skutowne misiontvo snustworneho misiontvo jato skutkowate potafajue. My smejemy hebi najprejdy nadrobiszcza mobbladac, taž snustworne misiontvo stat jato wot Boha potajen wotjed skutkuje. Wo tym pischitwodzie.

(Potrakzowanie.)

Bóh je moja kwiniosej.

(Wo njezmit.)

Jako pischeczki rótkom nimu dżek, hdyzej nowu kredzu twarjachu, njeblot wobladach, skotz iż k kumtnej rosmysleniu wobjeſcie. Murcje, kumy muž, hecze hebi runje karu i zbehlemi tak polnu natadi, so wschitke kwoje mozy triebasche, ju wubshenycz. Duz jeho molu, dene ledy schitrylaczki kum pischitwa a pischitche je kwojimaj klobymaj rukojomai karu wubshenycz. Nam kumtotoja na maleco kumy hlabasche, kotrej njenozim wez pypa, runje tak kretie wjeſzaj je tez tez saho wotjaj. To becze kumy wobras a jato tez ja kumtotoja na nana a syna hladach, be mi, taž by ton jednor wobras se wskednichy zjowienie byl rjane jnamo teho, so kumy tez my male kloba dječio, pornio wulstemu, kumtenu a mudremu Wózje w njeblach. Kat husto ho czlowiekojo podobnie podarimo prajec; kat husto wytaja, na kwojo mož so spiszczejco, wot kumpej hordolje naduzci, wez wugledzic, skutki czincz, kotrej może jenož Wózham je kwojej wskednomu dojencie; kat nětrotu Babelsku węzja zapozachu bião twaric, kat nětrotu potajenstu chydz wotkret, a podaromo. Wiczez relacjce: „Ale ton, kum w njeblach wózli, kumye ho jum; ton kumy honi jich.“ (Ps. 2, 4.) Czlowieko kumy kumy se kwojej možu pischeczo żalowitne i kumice pischitdzi a pischeczo i nama nama kumow kumowym pismu kwoje wobkreczene: „Hdyz su ho ja mudrych meli, su woni blazni szczeniem (Rom. 1, 22). Kat wjele kumach je, hdyz kumy

cilowise dječio kwoju klobosz a njemoz pôsnamajci k kwojemu Wózje w njeblach i prostu pischitw, wot njego prawu mudreloz a mož sa kwoje wotwlanie hebi wuprosz. Nježju runje czi nojmojne wumamali w pischitwodzyczce (w wuczzebie wo nature), kotsz, po eilewitej myzli wulzy pischecz druhimi, bo poniznoscie pischecz Bohom potkialcu? Nježebu czi najwjetshi puczeni wskitlich czlowieko prame dječio Bože, kum wjeblach w hodoſci naduzci, ale pšinacu, so wchita mudreloz, voinacze, mož a kwiniosej wot horta pichitw? Hoi, so je Bóh kam kwiniosej klobeskej czlowiesa, je myzli, kotrej ho kryszciano w biblijie wupraj. Klobeskej pola profetom a w plamach ju namafam. Tu sweta o kumy wobhnadzene dječio Bože: „Kmije, ty by moja mož a moja kwiniosej!“ (Jer. 16, 19; Ps. 18, 2; 31, 5; 46, 2; 81, 2). Drudzje polaſuje druhim, ſtota možli wot Bóha mieuž, hdyz bydu tu werti: „Ty by hubienych kwiniosej, tych kudsonych kwiniosej w skudnoſci!“ (Dz. 25, 4; Ps. 37, 39). Drudzje ſabot tych kumy kumow, kotsz ſu to woplani a to w zjowieniu wotpholad. „Derje tym ludzom, kotsz tebie ſa kwoju kwiniosej dječia!“ (Ps. 84, 6.)

So je Bóh nascha kwiniosej, njeje to naſhonjenie, kotrej kumy kumow kryszcianstwie w skudnoſci czlowieku? Hdyz ton kumy pichitw dječio Bože we wszech czlowieku czincie? Hdyz ton kumy pichitw a tym kumojem czescie brémio na ramie polohi, móz jum iżta moži da je njeſci, hdyz hebi wot nich czesci klobu, wojneje kumy jadacze, wom czesci a duchu poſylni, so možacu žadane iżs doſoniec, hdyz pischitwicę, je njeprzeczelzis jeho ludej hrojachu, wom tym kumiem ruzu poſylni a nowaczej iżs wojowac, domiz dobycze dobycze njeſci; hdyz pichitw, so spiszczenie ho k nim pischitw, pischeczno lotremu becze czlowieku mož kloba, wom wutrobu a wolu poſylni, so njeſhakaze wotſadu — i krotka, wom je ho pichitw jezo kumy kumow kryszcianstwie wotpholad. Tat becze we wszech czlowieku pola tych, kotsz ho Bóhu domoradzmu a my možemy tez kumy kumow kumy pischitwicę a jeho wo kwiniosej prokrecz, hdyz a kumy jeje potrebujem. Ale my dyrbimy tez wo nju prokrecz, pischetoz my spiswam w klerluſchu:

„Ty njeſci ſe staroszcz
Wot Bóha njeſwowejſieſz,
Widz ſi wuleſi wieſzelotycz
Pischecz prostwu dostanefsz.“

Hdyz kumy pak kumi kumne naſhonjenie czincie, kum džiwnie wózje nam piše wskitli nju pomaha, kum wom naſku wutrobu, njeſci ruzu a nož, noži roſom a naſku wolu poſylni, potom budzemy runje tat wjeſkeli taž poſamistojo a profetojo kumowic: „Ton kumy je naſcha kwinioſez!“

Moszhal w naszim czlowieku.

Wjazdy hacž 8000 ratariorow je ho w tychs dňach w Barlineje ſekito k latoujeniu kloba ſa latkanie rataſtwa. Wiczał je ſekdemu ratariej jasne, ſo je njeſci rataſtwa jara wulzy a o njemozie tak wotſac. Ako hebi ſadaſa ſi dobreym prawom wot kumtotoja ſakitancie ſa bura ſa jebo dječio. Na wukrajne ſito dybci ſo wukole ſto ſakitancie. Wiczał je dybci ſo pischeczno wotſowaniſtu wucizneniem ſi Rukſtej wutwomac. Tez njeſmje ſo jadyn ſtum ſi ſkrow ſawieſz, hdyz kumy kumow kryszcianstwie kumy a t. d. Že wopravdze jara wulzy ſweſzelaze, ſo ratario ſo kat klobu siednociu a po wobraczce pischeczno pischecznej možy kapitala a wotwrania. Rukſtejwodzitschi ſakot ſa naſcheho wotkretu kumy ſakitancie ſa ſekdemu rataſtwa.

Po napominanju badenskeho wulſowojwody maja wotpholadanie, tym wojowarjam, tiz moja ſeleſny kumy, czeſnui mſdu dacz.

Kumy kumow, kumy ſo kumow 10. meje do Šchorjelza ſe poſwietczeniu pomaha kumow 1. podacz.

Szwobodnoſez.

Wjes poſklednim wot ſocialdemokratom ſak ſokomtymnie ſapočiatym ſtraktom w Barlineje widzach kwojego domowinu, jenemeho pilneho a rojomego murjeria, nježo nježeljajo pischecz domom ſtejcz. „Ró“, ſa k njemu dzidz, „wo tez ſtraktujesz?“ „Hoi“, wom wotmowl, „po prawym je wózak jara klobie; to mani jemu wez po deusej pischetwac, ſo budy dječio jecz mete. Hdyz ja misztre byl a moži brat ho pischecz a prajit: Kora, ale ſi

hrivnami na dgeń njejszym wjazy społojom, temu bych prosił:
Na mjeſce deſe ſi twara ſi tobu. Ale tak wiſka durbju ſabu
czińieć. „Sak to?” ho wopraszał. „Widział krydne jedynu
„ofige Hau” (scierzbowiste puti), kę krótkie, ale dobre wotmowienje.
Tak je ſi tej krafnej ſwobodę (frejtu), ſi fortej sozialdemokratycznej
ſzczuwarijo dželaczerow wobſožeja. Sak pónđe halle w jich
ſwođowym psichodnym ſtacie?

Szwetęſki ſchiżowanym bjeſ.

W starcy cząſach je ſo młodenz wuczenemu ſzczedźinu
wraſciat, ſtoto to rēta: ſhwetęſki ſchiżowanym bjeſ. „Dzi won”,
dželche starcy, „na poħrjebitničio, woſi morwych a rjeſti: Pójeſe
won, je luboſna mejo, njejewje ſu móbre a ptaciſi ſhwawu.” —
Młodzena dželche a jaſe ſe ho wroći, dželche starcy wuczeni:
„Scho ſu morvi wotmowlitti?” — „Njeſci”, dželche młodzeni:
„Dzi ſabó”, ſatoty starzy, „woſi morwych a rjeſti: Steji
njejedwo na njejewjeſach, thwatajeſe, ſi wy pod tſehu psichindęſe,
pičetoz boryk ſe ſchwawu.” ſabó ſo młodenz wróći, ſo ſtarzy
ſabó woprasza: „Scho ſu wotmowlitti?” — „Njeſci”, dželche
młodzeni. „Dzi „dzi ſabó a ſhwawu jich, a hdyž niepoħludzaliu,
dha ſwaru jich.” — „Aha, moi nano”, dželche młodzeni, „to budeſe
tej podarwo, woni njebudiſa mi na wobroje njeſci wotmowlowiſi.”
Dzi dželche starzy: „Hej, moi ſynto, ſa loſtowom a ſrubowu, wabje-
nem a brzeženom, thwoleronu a ſwarzonem ſwetaſi maſch runje
ho tak mało praſtečez, jako morvi, to rēta: ſhwetęſki ſchiżowanym
bjeſ.”

Podacie do Bojeſe wole.

Sso podaj Bojeſe wschehomognę woli,
Bóh m' nojlepje, ſtoto eſi trjeba je,
Hdyž twojim żadotzam wón njeſci ſi woli,
Wón njeſapomni ſolo ženje eſe.
Twoj wohub džerji potajny we ſuſach,
Wón widiſi jaſnje tej we čiunowych ſuſach.

Sso podaj Bojeſe wschehomognę woli,
Hdyž Bóh eſi woſimje, ſtoto ſy ſubowu,
We ſahoty, ſtotež w mutrobie eſe boli,
Je, hoſy je ſrubizit, tej eſe troſtowal,
Njeprathei, eſezo dla Bóh teo čini,
Wón wabi ſe ſebi tebi w hřešnej wini.

Sso podaj Bojeſe wschehomognę woli,
Sso njehnemaw na drubich bohaſtwe,
Rjeſi ſebia bohaſci na ſlotym ſtolu,
Niz ſtoto eſini wjeſte ſi ſiwinje;
Ta ſpotajnoſci je bohatiſci dat Boji,
Zich bohaſtuo haſz ſi rowu jeno ſhodži.

Sso podaj Bojeſe wschehomognę woli
U hlaſai ſi doverjeniom ſi njebožam.
Mot tam ho luboſej Boja ſi tebi jorſi,
W njeſam' laſci mer a čeknjeſi njebožam,
Hdyž wiſčito wot tebi je prieč tu eſerti,
Ssy w Bojeſe luboſci a ho jeho méri.

Sso podaj Bojeſe wschehomognę woli
Tež na poſleniu twojim ſloncjeniu,
We węcnoſci piſci jehnjeſowym ſtolu
W dželoch noſyjeſi jum piſu jandjeſieſi.
We wotſchidim ſhorje ſpěvač ſiane paſalmu
A wjeſtob' dobyčea tam noſyjeſi paſalmu.

Eruſi ſelaſ.

W njeſteſteſi.

Bo njeſteſteſi mot ſy.

Dželaczer R. F. bjeſi w wulſie ſabujo do njeboža psichindol.
Bjes myſliw bjeſu jeho domoſi piſhinejſi — wutrobu njejewjeſe
hromadu ſmiecjenie. Lefarowu buſtowu woloſo njeho — ſólo dyrejſieſe
ho roſhudiſieſe, haſz je młodemu, leſeſiagmu eſtowſtemu ſiwinjeniu
wutrijeſe poſtejene abo haſz je tu hřeſieſe radu. Wjihitzy eſi jeho
hřeſu dyrejſi ſi komorki wonej; — młodwa mandjeſta woſheho

dželaczerja, jeho ſotra, ſotraž běſe tež hido ſi ſwodowu a ſe ſwotim
dželaczerom pola ſwotiem ſtarci ſtarciu dybleſte — woni wjihitzy
ſredzach ſrudni woſtach pičed ſhrenym ſi ſhrenym. Ničto ſi nich
poumaž njejewjeſe a njejewjeſe pičed woſtnej operaciji, po
ſotrej dželaczerje ſo poſtej, ſotraž ſotraž ſi knjeſom nad jich lubym
— ſiwinje abo hřeſic. — Hdyž tež tam nutſlach njeſci poumaž
njejewjeſu, ſi nečim mojachu tola woſtach. ſotraž ſtarci nan wraſi:
„All prohřiſi dybleſti — prohřiſi wjihitzy hromadu, ſo džep tón
kenes pomhač!” A wjihitzy ſebi ruzu ſtylnym ſrudna man-
djeſta, toj ſtarci, non a macz, ſotrymaz dželche Robert pičedzo
dobry byl. Wloda ſwoda ſebi na ſwote minjene ſzope po-
myli ſi ſtynne jej praſtečenje pičes wutrobu hřeſieſe: „De dha Bóh
ſabyl hradny wjeſi? — Njeſci doći, ſo buſt ſat ſahe ſwodowu a
moje ſzope ſyrotu.” Dybeju brota tež hřeſice ſubieč?

Starcy nan ſrudnej woeſi k wjeſcioremu njeſci poſběhny a
ſpěwaſe:

„Njeſci won ſam Injeſto woſdzi,
Wón mudry ſeſčata je,
Wón knjeſi ſaz ſo hodži,
Wón wečný woſtanie,
Wón knjeſi ſi ſuleke ſhrua,
Kaz ſo ſu ſpoboda,
Wón dana džiwonu ſudu,
Wjihitzy ſleſci woſtora.”

Runje ſo ſhwoty wjeſcior ſwotyjeſe. W hřeſi ſo nečihto
hřeſieſe. Nečihto dybleſtu ſhreny, ſtoto budže — ſtylni na dureje
hřeſieſe. Lefar wutſli ſi miſcjo ſtodej ſi ſtowacze; či
druiſi dybleſtu hřeſieſe woſta ſtac, wón džyſte ſej roſprajieſi,
taſ ſa ſtoreho hlaſadci. Wot tu leſeſihi bidey — ale — Bóh
budži džat — wón běſe ſiwin. Operacija je ho radejſa a nađija
hřeſieſe, ſo ſo ſo woſtora.

Q ſo ſtoda mandjeſta ſwero na wjihitzy poſtlučaſte,
ſtoto jeſi ſtore ſtihloſa. Strach wjihitzy hřeſieſe nimu njeſe
nozgi ſtynnoſci o njejewjeſi hřeſieſe pičindęſe, domiſ ſloncjenje
tón, blydi muž ſi koja njeſam. Q ſtotež ſe to wjeſele, hdyž
njejewjeſe ho preni troč ſaſo na ſauſi pičed ſhreny hřeſic hřeſi
a ſiwinje ſoje poſběhny ſi ſtodej ſoram, ſotrej ſjamu dolinu
woſtowacu. ſenu běſe, taſ ſi ſowa nađozbeny byl, njeſi
jenoz ſa te čaſne, nje, tež ſa ſečne ſiwinjenje. Deho ſi ſpewaſe
ſi piſamliſtou;

Q ſo poſběham ſhwoty wjeſi ſi horam, wot ſotrych ſi ſomoſ
pičindęſe. Moja pomož pičindęſe wot teho ſenjeſa, tis njebo a
ſemu ſeſčini ſe.

Ši najrjeſiſte ſmetki ſiwinjenja.

Scho ſhwotyjeſi ſa nojwjetliu na ſečeji?
Scho w ſunjerymu piſebutku je ſotro mera?
Scho ſi jandzelam naſ ſi ſiwinjeſi?
To duda ſzoz ſajtražniſi — je wera.

Piſches eſo ſy ſwoty ſwoty, ſi njejewjeſi roženji?
Scho ſwoty ſwoty ſi ſiwin ſiwin ſwotyjeſi?
Scho piſtichod ſožomu nam ſoruciſi?
To ſwoty ſwoty ſiwinje ſutrobov — je ſuboty.

Scho horjo ſi troſtowom milo poſloža?
Scho poſtbo ſož ſejerliwotſe hřeſic?
Scho njebo nam tu hido ſotwetru?
To monna njejewjeſe to je: ſo nadjeſci.

h. ſeſčet. †

„Pomhaj Bóh” je wot nětka njež jenož pola
Injeſowu duchownych, ale tež we wscheſeh psiche-
dawařnach „Sſerb. Nowin” na wſach a
w Budyschinje doſtač. Ma ſchtworek lěta
plačzi wón 40 np., jenotliwe čiſtla ſo po
4 np. pschedawaju.

Pomhaj Boh!

Czíslo 10.

Četník 3.
1893.

Særbiske njeđželske lopjenka.

Wudawaju ѿ kójdu žobotu w Sšmolerjež kňihicjíscjézni n Budyščinje a ſu tam doſtačž ſa ſeſtvořitětnu výſledku 40 ny.

Wiedziela Ocili.

Luk. 22, 61, 62: „**T**ón kén
vohlada na Pétro. A Pétř ho d
kłowa, jako wón k njemu bě vrají:
jasňewa, budžesch ty mje tsi ťročj
piakasche žaložnje duzý won.“

Kat wulta je člověk řešeboszeg! řík bě něhdy to můzne wujnacze klyryns, tón Šsyn teho živoho Boha, malej klyvilli hotov byt, s tym knejce hmjerce cobyňs, saprè kwojeho řebac hacz je won s nim byl. Tat potoka i ho člowej na kwoju móz spuschece na jasnyroblishe wujnacze pšeřenivene, dne. Tsi trčz je won saprè - dne knejes vohlada na njebo. O telko naplubojece a pomoz legi v tutym pochánet, o Pětri, twoja stálna wéra a tmahmjerce? Šsyn já to wo tebe řešeboszegu wujnaczu řuboječu, so ty mje něj řek. Ach wrócz ſo, wrócz ſo, kig by ſo wjazý njejnajſt, ale ja eže jnaju a j eže hikheze wumoz. Rjeje džha na na taz pochladat? Hdyž we wjchém ſvornam wujazni, ſo je wjcho knejzomne tephy putym: tón knejes hladba na na cobyňs, ſchtóz je njeřadovne a v na nascnych hřebach, w načim ſyn cijn po džerazej ſjerwinoszci, po ſbozowinu

wery a luboſcie na naš pſchiadzje, njejšmy tehdž vidzeli, ſo bě to ke ſnejſorove vohladanje na naš, haj do wutroby? Abo hdyž nju a hubienočk tuteho wobheho živjenja naš wobežewaſtchej a ho nam po trófieſce ſtylaſtche, hdyž ſimierne wotſalekhenije tych lubnych swojich naſčinym wutrobom na te węczne wobydenje hladac̄ da, hdyž wonii někto ſu, njeje dba tón ſenjus na naš hladac̄, ſo by nam ſaſo tebe činił: Pola mje je mér a ſvože, živjenje a ſbóžnoſc̄. Haj wíchaſ, njeje zlyh ſwiaty pôtmy clobaſtaje ſbóžnitove hladanie na naš? O hľowa krawnje ſbita polna voloszow hľada na naš a go prajcha: To ſymia ſo tebie činiš ſiato činiš mi ſo miu?

— O so by tonie Knjezow pošla do same w naš dołonjał, taž w Petru. Wo nim steji piſane: A won spomini na Jezujskowe bloto. Sago du žive me nim dopomjenje na Knjezowu wulku ſmialoſć a ſwērnoſć. W tutym ſmejewo pôjma won ſjowj wulki hřeček, dřeče do ho a bu na vuczu polutu nowy člowjet. Ach, hdyž je nam tež w tutym ſwiatym časzu i Jezujskowego hladanju na naš takje poſućacie pſicholico, tak hmy njejdzatowni a njeſhwierci a njeveriazy byli! Hdy by chyž sam ſjawnie pſich woziſt ſtipieč, jo hmy tež my se ſjwojim hřečkom Jezujskowu ſmierzę ſowinomali. Hdy bychmy raro ſjawnie poſiać chyžli, tak hmy wonjerodzili wo lube napominacie a warownaze ſtow naſchego ſbóżnici, kotrež chyžlike naš w běženju pſichezino hřečej poſkylnieč, a tak hmy teho dla tak ſhrečliſi a po ſamym ſtow puczač ſhodzili. Taſte hladanje na naš a do naš, taſte ſwēre ſhamoſtanje čze Knjezowem poſlbadanie poła naš dołonečę.

U Pětr plakalce žaložnije duži won. To ſu drohe
kylsy byle, kotrež je tehdy Pětr platał, drožitce a krážitce
hac̄ najrjeſitce parle. Psches nje je ho Pětr halle prawie
tac̄ japoſtolt ſežiní, k tormezuž džyske, tón kinjeſ jeho
czinię. O hladaj, ſo bychu bjes tynní wjèle kylsamı,
kotrež ſu knano hijo hdýš a hdýš platač dyrbjal, taſte
polutne kylsy Pětrowejce wutroby byle. Ššuano budžesč
tunu wjèle denich kylson haubonac̄; ſo ſy toſte
platał, budže cze węczęje wjehelicež. Hamjen.

Pawol Gerhardt.

¶ najpiękniejszym a najkraszniejszym plodom, tiz hu s reformacjē nastale, kłusutu duchowne kleruskie, z fortunis w co evangelista dyreki wobudzona. Hdyż ho muż narodzi, forteco jwieniem chętny dżensko wopisząc, klinęcachu hjo tolo wołoto w němśkim kraju dleje dygli po leitestecki możne spewy „witenbergelsko bołobita” i nimi śledczeniu kleruskie mch pśnijerow. Tia, ydzie Lutherowe kleruskie wabubżen a czerien, teg wulku liczbę krasnych kleruszków sworocił. Leitestecki dobyku będu klereszjanie wobudzili i mjełczeniu, kłusudzene byłe a będu na mśrocywanie modlitwy laczanzy ręcznych męczników jenoż s jenym „kyrie” abo „prolach nas ob” abo „hamer” wotomilowic kśmiede. Skat ho wobłokzeniu wobudzili wiekeliuchu, s kłmedzianu nicto s wiejeksem ritom w zwrotu a domać, taz kębi mutroba żadatce, w lubej maciernej reczji kwojo rząstu evangelist werni wużnacj. Hjo mjełczenie wobudzili iż Lutherom: „Nikt mjełczeje ho kłdeczenio”, „Budi, Jezum Chrystuscie, kławalen”, „Ded' n twierdy hród je nisch' Bóh ſam” a idzio ſu druze možni kleruskie Lutherba, ale taz hja s Pawłotem Speratom (Speratus) „Ja kłobinie jem, k tao nisch' kłszdza, wotom Bożej lutej hnabu”, s Pawłotem Eberom „Hdyż my w najwiejszej nici kmy” a „O Kruje Jezum Chrystuscie tu”, s Mietlankiem Dezjom (Dezjus) „Budi kławala Bohu kłanemu a dżat n jehadu hnabu”. Bute wiejekse wierwuwianajęsce kleruskie to bęchu. Schtóż je śpawoty, mjełczenia je ſam je ſebie, ale w śledczeniu iż jzlym evangelistem klereszjanistom, s fortunis ko śledczeniu czwiesie. Schtóż be ho jato wiejna měnosie spósnalo, a sokoł hdyż ite czasy pichnidęc, hduż wojny dla evangelistów mén wuydricha, bu żadanie żiwe, bohaty idzoż jałodobycie evangelistów werni, taz bęchu w weryfikacjach spowstaniemy, jato połyskujemy a wosłuchujemy ſa dobrę a wojeże ſa ſci dny, ſo woskiboteje a wjedelatrze czlowieſtego jwienia do duchownych klerusów pſcheſtaję. Tebo da tebdu kleruskie kłsia, a trojsta kłsibim kleruskie, w fortunis wierająco wo zwójach kłsibim kłsionyjada w kłodzeniu ja Chrystusom k połyskujeniu a napomiananiu kwojid weryfikatorom spewa a dale taſte kleruskie, w fortunis ho ni jeno na wulke hnady, ſtuki Boże, tia nam czasy kłsia wredują spomina, ale wiele boli na muzwiczenie a pſchekrafjenje wjedlakich kwojibim a domiązgi wobstejnówiczą dżima: ranska a wiejeksm kleruskie, kleruskie ſa mandźelstwo, ſa dzęczi, ſa stronych a thorzych kñjertne kleruskie atd.

Zato spěvaria, haj jako přenýje a na jinýchšeho myšlíchšeho v pěnězínu tařicich klerikům nadendžemý teho muža, tisíc Lutheru mjes duchovnímu spěvarini nařeje zvrtce s žola přenýje město wobkowou; foty evangelij křesťcijan v němstí krajin može mjeno tuteho muža stříjčec, bjes teho, so by řaf lubošinovje sýnt tuteho mjenia do jeho wucha klinčaz? Panov Gerhardt je po všeém hveče sýne mjeno tuteho muža. Výdejalo Wittenberga leží městácio Gräfenhainichen, tehdy řekfemu fur vjezdci poddane, tudy, hveče běže jeho nam měščjanostia, ko Panov Gerhardt v ležce 1606 narodži. Czaj hajo mifodovje na nam čemžym jenož to móžemy v městoření prajec, so je ho v pobojnoscji wot czaňmy. Hjože jahé hačem v jeho povolaní, na bohatuvzenosje řubowací. Zato mifodenz wobkowské plömenja 30 letem výjim, například vranovnicheje a na jinovárovniceje wobkowských wójnow, we wóznym krajinu kapac a řaf ſo rjany nemíti kraj do písečiny pšewobroča. Tuttu nijewupravome mjebož jeho dušou hjožo horje potaſlavatke poohýni jeho, wot mifodozce ſem v nim bydloze hmeče k moflitivem hačem do leta 1651 jeho výjaz njenadžemý. Nětt trjechim jeho jato, řaf ſo ſda, hjožo wjazgleničky domajaceho písečenec rečniza pſci ſomorowym řudnictwje (Gammergerichtsdomatotat Bertholda v Bartime). 44 řim fandidata a hveče bjes ſtojim

skta! Kak je to mojno bylo, wostanie hudaicze: Tezdy bylo
miejscze nienalo swojich najrzeczywitszych klerikalow pebnial a nlotne
zycia swiatociji pteplodab. Tat raniczy kleriklub: "Stan wutroba
i swoj, bo Bozej hnoje dzimaj", a fawijatowny kleriklub:
"Czechy nius do swojoh' hru". Tez pomahlce tu a tam
predowomem a fudzu stadscez f temu s lubosceju piszco. Ale hamkne istojswo moja jemu sapowojite, fotrej pchiciem
i metrofizem. To drje biegle jena s najwysokim pruhom
zwoszeje mery, fotrej wiejczce wobtac, w ktrych pac se swojimi
Bogom s dobryzem wostia. Stoczenie po dolhim izerwianym
czekanju ho jemu wuhlad wotewi. Prezje farste mesto w wiezciach
Wittenberge ho wurezom a hdyz wiechczonka rada ministerstwo
wo pszihodomeho kandidatu prochelce, w Pawel Gerhardt na-
mietowany a tez do tutech istojsztwa powolony a dosta 18. nov.
1651 w Mistawskowej zytki w Bartimie zwiejszemu.

W zapoczątku lata 1651 swoje państwo wszelko wojsko w Mittenthalde nastąpi. Wo jego stłotowaniu patr. Boryszko jako wójtshi roszprawy pobraciały. So je to same hołocza żołnierzowno bolo, mójemtu ja węste dżerzeć. Tola mniejsze huścijlo psches sawiejsz a cieślakofomocą druhego predarja, swojego państwa bratra, tli jemu wodacj nijemjelske, jo de Gerhardt preñje mleto cęterycz dostaj. W Mittenthalde wosta won pięci lat, s fortujsz poklesiu ko s hłomu swojego świerca Bartłomieja Bierholda, Hanu Mariu, mojeni, so by tej sworo wojsko piches plichtad woprawdzie kłachcijanowskiego mandatelsztwa natwaril. Tola będzie jemu i temu lenży trutli zaż jenego lata poyskhatu, pśhetoj w junju lata 1657 bużt waz Barlina wiejszcej rady za kapłani wychi Mittawojschowej zytkoi de Barlina powołany. S działownym wiejselom, taz so loho roszni, tutu powołanie pchaja, nimjewo, tazim pruhowanjom napędzajcini dje. Se swojej wojsku a je swojimi państwimi bratrani będzie borys i luboszum swiastom jednojy siedzyczen. Kaf mniejsze tez hinsz bęz. Wschak będzie niz lenżo jako hołocza wobdarzeneho borkotok a mjeprzyniemyho duszepastury, ale tez jalo muja najprawnijskiego imięnykla, ciktose měry a dobrocięsze wutroby spóchnali a hebi jeho wojsko maždżu. Cirkódy wojskucharion k jego predowaniam chwatachu a jego Woje Błubzy buchi hołocza wopystane. Wiele duchowym bu piches jeho kłowu se spanja lutowicze wubudzeni. Gii, noje szczególnie połne nałeczo, so arktwne zwijenie Bartlina po idaczu bliżesche, jalo na tak bohate plody, blubiąże pupli a fejzenia padaćce mróz njebożownego zytkiniemyho wojsowanja.

(Szczęszeni vichidzdonie.)

Smutskowne misionstwo.

(Pozročovanje.)

1. Snutskowne misjonstwo pomha statej jako wot Boha postajenemu pszechzwiu njeprzeczeliskim mozam, so pszechzwiu niemu hibazym.

Stat ma w naidnym czasie wjele czerwic vshes to hubienstwo, kotrej tez jez do luda podeszlo. Nalejubie zdroj hubienstwa i stajenia, viches kotrej czerwi, lezi w daleniu a w otwarczeniu naidnego luda wot tego praweczo zymania, kotrej swoje prawnisko, swioly saloz o wotwyczeniu konc w evangeliju phta. Boga my wrajamy, so je go lud wotwroczyt po Boga, my jedyn schatamy w wo zezomaj nimamy, ale myzlimy na wscijte schatany, myzko a nife, na wscijte stroym (partaje), pchoty tamna khorosz, kotrej je korjen wszechego niesboja, we wscijch schataniach se swojej skazozel mogu stuttue. Niedzialujmy a niesbojny Bo, siebi to swiadcze wutnacza. Smutkowne mijsionowje dzie lud, k temu poinacze o wutnacza mabicy a z tym budzio statej prejnu a nojewiczych kluizow wopofalacl, zo moze bo jeho smutkownie wobnowic. Lud dyrek jeho k temu doncz, zo ho sam pruhuje a k wotwroczyt wot wopaczego zymania a viches jeho k prawemu zymanemu w schrytuksowym dutku, bjes kotrehoz zdruz stat ibozownie dzeczu, kotrejmoze, a so swoje wocij wotwierci a poinacze skwiatu rufu dzeczu, kotrejmoze, je wscijte ludy, tez nich lud po kwojcie mudrosci pacz na dzerniuchicu dzien wodzica a kotrej zo wot clemjelow na dane waldzine molesz njeba a tacy, kotsia zo wot njeje wodzici dzecz niechcia, khotia.

Tutu klužbu šnitskowne misjionstwo statej čini bjes teho, so by wot njego napomniane bylo; w duchu tichesčjanke luboſcje, kotař ſtaženie widjo prošna pschihadowac̚ njemóze, ſtukuje a

statej i pomocy sieji, ſebi na žanu mſdu njemyslo. Szwernocę je heſko ſmwornocie wifionitwa; — w ſtaczej ma po ꝑwernocę poſakac w tym, ſo ſu poddano ꝑwerni ſwotom wot Božiaju poſtaſenju wjercham, ſo ſu ꝑwerni wifionocji a poſklusani ſotonjam. Duż ſu ſmwornocie wifionitwa, hdej ſo ja ꝑwernocę něſto ſrani, wifionci ſwojoi móz napinac a naſložac, kotrej budzie ſo potom jaſo na Božje ſłowo ſatoſena luboſta t wifionocji a t wotworem krajej ſiemic, ſi tej možu budzie hotowe wojoowac. Wojujeſ ſo je ko na ſaſim czoſku poſakac, ſo je to džeto a wojoowanie nufne. Revoluſiſe hibanie w tym wobſteji, ſo ſo wiſha ꝑwernocę a wiſha bojojeſ pſched wifionocji podwyrac. Taſie revoluſiſe hibanie je lojaldemokratie. My, na tutto hibanie hlađaj, ſabječ njeſtimy, ſo po ſoſialdemokratiskich wobſteriom ſeniczzy wo to niejedna, njeſcigci ſtont porjad po wroćzici, ale ſoſialdemokratijo w tym duču dželco, kotrej chze wiſhi měru a Božju ſlužbu ſantyczic a ſ tam tež wiſhiti prandum a prawo, ſbože a ſwobodnoſci luda. Njeſtymy pſched ſtrutim ſi wuſtrojeniom Bebelowu hibſtobu rečz na hejmu hibſteli, w kotrej hajmije noſtu měru hibſtobu hanjeſcie? — A — ſajtoj je najſtrudnicze — te tybaſy, kotrej ſu ſo ſajtac dake — ſenu pſichloſkowacu!

Haj sejza demokratojo tak daloto du, so woni tych jako piścieradłowoſci pŕzecięszejā a hanjo, kottis chędja tón wećcili ſaloſt wojskowego towarzyskiego żywienia ſabó wobwońdziejic̄, dofeſz je to wojskowidzeniu jich powroczajacych myſliwów ſe ſadźewtom. Dom mi ſuſteſowne miſionistowo wulſe a cęſtej hęlo. Ale tak budżet do bieżo muwueſzy. Wojskowe budżet ſabó wubudzic̄ hystac̄ kwiernoſt z wojskowidz, fotruž je nam Wojsk kom pliſtac̄. Na tu pak budżet wo poſtačac̄ durbieč, ſo ho w naſchin ſrudnym cęſku niktó wot ſtawionej żywienia wotwozic̄ njeſźm̄, ſo je hanba zoſac̄, ſo ma ſuždy wojowarz ſa teho Kenjela. Teſte napomniania mi ſuſteſowne miſionistowo ludej na wutrobu hęlaſz, njeſt je to w ſtamjowym piſcieniodwoſciach abo piſcę nowiny a knigi; w te myſli ſuſej wojskowe na mſtodych wutrobach hęlaſz, piſci tym budżet piſcę i nowa wyprejaz durbieč, ſo wubioaga mož w Janej ſtronie moſcieſz ſe ſericejz w żywym ſkeſcijonamſtwie, fotres je prawy ſaloſt ſboza.

(Potrądzianie.)

Roshlad w naszym czaſzu.

Sapókłanstwo ratarjow je ho wot khéjora pchijalo a je jemu ratacja slózby pchepodalo s prostwu, so by khéjor jim pomhacze dax. Khéjor da jara pchęcęlniwa a je klubil, so budże jich slózby swemu pchępytacę dac.

Snaty rektor Abtwardt, kij bě dla skichwđenja židovského
fabrikanta Löwy w nastupanju jeho řídilov k jaštou na 4 měsíce
jašdzenj, je nět i jaštou puschčenou a je do khejzorstwového
berna řáduřit. Wschad ſu jeho w Arnsvalde ſu ſapoflangu mu-
hovilišt. Někt puzuje po Schleynke a džerži vſchednoſti ſa
kwoju ſtronu.

Tej w pruskej hornjej Lusatijy su so ratarjo festupoli, so bydu
so hromadzej pidesce wobstejnosciami a safonjem, fiz su ratarstwu
slobodne, wobarolu. W Hörzje je so pozhiszu nedzielj shromadzina
wobdzieraja, hdzej bu wobwontajene, so nima zo žane ratarstwu
slobodne witoowstwa siebionajscia z Ruskej woblastnej. Wobdaj
by pidesce to klaszczelko žita do nasieho kraju nutz wiedza, so
bydu so placzacy budecze wiazyh ponizje a žadym ratař, ani wulski
ani mala niemohi mohocie.

27. februara je w Mîsce kmitu, czeſcjeſtoſtnej biskop bratowſteſie woſyad, Theobald Wunderling, po dleſzich czeſpienjaſc czich woſyad. Won de ſi wutro węrajaz bieſteſtian mogný predaſ. S najhorſieſi luboſci je ho won po wiſeſi myſi horje braſ a nejbu ſprizan, dobrotu cimici, biegeſtulsi mozeſe. Haſci l' hodam de won ſi pſychedydu Nôsbrodys towartiba na hutsłowne miſionitwo a tezej teſlo ſkopjenia ſaloſic pomach, pſhetos ſkweru luboſciſe herbſki lud. Nieje moſo ludzi teſz ſi krajeſte ſyktwje woſoto Mîſceje, ſi bu jeho bohatu luboſci ſponui. Miedz won wotpočjuje w mierze a nejch ſemci ſwecie weſci ſwetelo!

Sa to budżesj wobweschennj.

Píšed wjèle létami w ičistim měsíče předáv wenslach na hasz
evangelijem pravodějné. Wón běže wulcej hromadou luda na store,
ale tola pšežo nore evangelijem wo lubočej Božej k nam shubňenjut
jažnje muklastob — pomata rosenidějchu přeni połstuharjo, dřežu na
jich město stupicu; cíjí pak měmějach wotomiljeny na předáv
połstuharč, ale dřapací jeho molice. Předáv tuch njenahvízdajcích
ludji ledžbu měmějach, ale rězelské s měrom a prořečeské lubeho
böžnictva wo hnado ja břežnikou. Tich hružověj z písežo
wjetičská a njenahvízdajcích tamieny philezej a předáv do blouy
treči. To běže ihu druhim snamio, jo dředžba duchovnebo
psimcej, kžž běže hubi wotrcěj. Woni jeho nadpředěl, kžž
žo žamulku psimcejivo telko njezrobnism domovarac měmějach
krotte běžej jenoz to vedenje, myndra piajej jeneho muža předáv
k semi pobi, hbjez po sadaje morovu ležo leži. Kšvili běže
zama číščina. Hromada hříšcze píšed wotomiljenjem sažatla
hladostě rāj prosta na to čelo, totrej ne semi ležejde. Sedv
muž bo píšes tuch ludji psimcejach a bo píšed teho stupi,
totryž běže předáv s písežou vorahí a dželček k njemu: „Ja
praju tebi, so budžejš ja to wotomiljeny.“ Soštřený řítm
wołotož bo hladostě a ho do číščanja da. Wón běžejše, kátož
mějach, píšes měščanjan božu. Dotelž bo čímicejkaše, do
wulcej stracha njezřízidze, so móhli jeho popadnyc, ale móh
tola běžejše, kátož mějach, doníž k domě nedoběža, w tomrým
budelejše. Dženž won částej wo nahym řibodej horje dželček
by by tust wóřišco stupi, by so noštřozí. Wón do wulcejho
wotomiljeny satupi durje ja ſobu žamulnycky. Denicž, totryž
s nim hromada bydletske, běže maty hólcez; tón čátaše na
hřivou nano.

„Shto tebi je, nano?" wopraszha zo hólczez spłoschinie.

„Shto to tebie stara!” bějše muijove hrube vtomlostvenje.
Potom pak jeho moju wopuscicjku a na wšichc̄ch starach
tchipetaja ſavota: „Wyljio, ja dyrbju ho ſkhowac̄, ale hde bych
þo ſkhowat!”

Holčecz nařízeném do mýchků ťutou hladovku, doníž ho ne-
to kudloušeče tojo nedohľada, korez w najzádnejším tuzíku stejeho.
Zadobčinu muž na to město vohlaďa a hrozo svoucemi děčí,
složi si by po pchés jeho winnu namasňan byť, řečený kchwataju spody
loza. Róz pichludé, ale ſat pomalu ſo hem hodžimy minchuy.
Byla jeho lantdenecz ſaž hrošne ſtjerene pchēd heho duchomoucí
wočomouč ſtejeho, runejž ho prýzovatečne doporučuje a webrah ſaibz-
ných čaſhor wohlběz, jedna wobras wofka: ta čaſha morwa poſtaiva
na tamní drôž ſo nelihuba a wolaſche pchēd ſažo ſo wichej
možu te kchwota jemu do myžblu: „Sa to buželj wobwěchený!“
Wobwěchený reča wumrieč a wumrieče bejčie jemu žalostna měš-
to, že dje tónz ſtverjenja — kónz wichitše. By pak to tež
wopravdě ſonk wichitšebo byť? tak ſtinczecze huklovo w jeho
vutrobie a jebo ſknedomije čiſčejecže darivo ſabvye kchwota pchés
ſežne dušbu: „Bo ſtverjetz pak bud!“ — a — neprýzovatečne tón
prebat runy w tamním wokomifnjeniu, hždej bejčie hrozo ſutu
pichcežino njemu poſběhný, na tón puc̄, po fotrujz može čaſorvek
dohde čejtuce? Čežo dla wón nebe na rieba požlučka?

Нјене ћијоте се а мон бискупе јадоја лежече, а хоманти
вон ћеби нејверите. Одја ће ће веќело, појла ћијовоје бота
хламорије по тобат — вон држаче ће бити трубија лежече, јо ћи
јему тат јара помоје дale креџажи џај љерие мијт. Ћолејез
тобат примијење, потрија веће јему хламор да топијена се старате библије
самалит; тон ијемујија копијено по топијени се старате библије с камалитују
војових пједедатих творов трајаште. Вон хомоточији вејо
коваранз веће хубијенему му жеј вишито витана жеј, сктој је тему
вон бомбаше, јему докторајаји џај пјицтиреји; вејехија папирку
самалит, ји ѕитијаше; веће до 9. став је лијта на хебрејиц;
помоји єзитајо пјицнијде є днаја и дњајетеја лјетије; "Вијес креј-
ослеја ијестане ѕо јане водаче!" Скто је реја? Вон тон
ијене дје јему јане праједе, но дјарби мумрјеч? Рекеја дја
која водача је ишча овија појла?

To během žádostí hodují! Bůh svého hózla hýšeje
unkročit pošká, ře by jemu je 10 nových vjenčejšov tobata přiniejet,
poško bo nadživé, ře na to možně řebo jene lojeno i v biblike
ostanje, tretře možlo jemu vjazat prajíc. Bjes tím během druhý
polo klamaria řebi našupovali a tör během jene lojeno po
růzhym i biblike svoruholt, něto během řebo f. 1. starvej i přeměno
sv. Pav. Janu pŕvčich; do teho lojena klamat tobata janovi,
potřez hózcej řewozem nanej nejebouc. Tón řebo cítiče a
hodujde na 7. listučku i řebo krama: „To krei Šomu Krista

jeho syna, wuczicieli nasł wot wschilteho hrécha." O kaje Boże pochelstwo sa jeho budeczeniu duszam — krej je vyslatala sa hréchi — niz jebo krej, ani krej joneho Szoezera — krej syna Božego. Boh pat je dyrebiac i tym spotojemu bycze, hewak njezdubische won to pokojelstwo. Tak wiele pał běliche krej Želom Chrysta wot jeho hrécha prjeez wslala. Tak wiele? Tu stelske písané: "wschilte hréchi", soudzení a netočicíse. "Ta krej Želom Chrysta, jeho syna, wuczicieli nasł wot wschilteho hréchow", w tym blonie namaka nejbozonyju maz, fotryj ho vysled kňemlju hudem h'owasche, kwoj wuczel p'ched hudem Božim a mózceho ho i njeprajmym sbijenym wjekselom droheje trwě wjezelicj, fotraj běliche téz se njebojdelata.

Někto člaňko ho mym. Duž dôjdje k nemu jedyn džení wjeho powięz, ho tamny przed, kotreho běžu ja morwne lejo wostajši. Bohu budž, džat, morwy njebé, ale so ſožo preuje. Ma měſeče khatataše won k nemu, ho jemu whěchho wusna, tež teho, řichž běžte ſo w jeho wutrobie ſtalo. Tón jemu ſi wutrobu ráby woda.

To powiedańczo, kotreż werny podanek powjeda, njejszym teho dał was godność, so blyski sza hredzi wospisale, ale tez by hrdzy natwutny, so tez w swojej mutrobie pruhowac, boz̄ tez hredzi nima, kotreż jeho psched Bohom wobstoruja, so je shubjeny, hdyž wodzace njeobstatie. Spomiń swiernie na to: Też iwoje hredzi ku hñew Boži a wećzyn kñierzeck szkublęce, ale też sz tebe je Šan Boži wunrjet. Wjmi jeho horje jato swojego wumójnika. Swojaty połym czoš tebi jeho jabo jato teho, kotreż je twoje hredzi njeſt, z mójnym hłosom przeduje.

Wobrojenij matroša.

Matroja wrócił ho po doliom puczowanemu i zyskuła ją do wózniego kraju. Matroja był hucisko żeną w Londynie pobiły niewie, o niewiąz pjenies mjeższe, wołomiany wón, to wulkie mleko wo-ptyacz a hebi wołhiklo wołhłodacz, skłoty bę wulstne, krośnie a wiđenja hórne. Bieg druhim czyste hebi też wulkis a krajnisi Śsw. Pawłowowu zgryk wołhłodacz. Wón tam piśniedzie, jato ho runie Boża bluźba djerzische. Wón fajtapi, wołhłodacz hebo a blyszcze preddar runje te słowa wupracy: „Modlęc się bo bies pchłecią!” Lehdou te słowa żanecho sacziszcza na jeho wutrobu njezinachia. Jako bědże ho we wulstiu mjeższe dość ró- wycieśsli, jato na swojo lózki wrócić a wosta hycisze bydom lét na moriu bies teho; so by ho niewiąz woźnijsceho w jeho žimienju stało. Jedyn wjeżor, jato ho hortach na lózki wu- thodżowashe, jemu te słowa do myślów piśniedzie: „Modlęc się bo bies pchłecią!” „Słucha ma to na kębi?” wón piśli hebi praji, „mi ho sda, so słowi ha biego nědze blyshat, blyshat to bę?” Wón hebi myśleše a ho dopomni, iż je te słowa w Londynie w Śsw. Pawłowowu zgrykli blyshat, blyshat tamny predar swojej woładżie i biblijie cztisiche, kąt zwiate piśmo praji: „Modlęc się bo pjes pchłecią!” Wón kębi dałe wusnia: „Każi hym tolko wulkis biećniet, jo hym tello lét bies modlitwy bieć!” Te myśle taſki sacziszcza na jeho wutrobu cijnachu a jeho taſ sa- pchimyńczy, so ho na mjeższe modlešcie a to ſało „pręni ras”. „Dy bich netto bibliju mē!” wón sawoła a pchłecią słowa bibliju tchniova a hłaj w luciu namota — bibliju, lotruj bědże jemu poważna macz piśled wiele lětami do njeje polotija, lotruj paſ ja zbyt czat do ruki wjal niewie. — Wón wja netto bibliju, jui w utrobie sitoci, w njej cztisiche, płataſzche, modleſzche ho, wjerzische s zgley wutrobu a bu — nowy czołowiek, wierzący, po- bożny tchęcijan.

Boží troská v tříštnostech.

© Z. Arndtowhā knihow wo wērnhni fshesçijanstwie.

Přeni troščit je: Wšichste tyčnosće wot Boha pščinidu.
Druhi: Boh nam niz s hněwom kříži výseče, ale s lutej
mótostí lubočej, so výbrny píches njon i sbužnosće píčichší,
dotež we wulkim ſvozu starosć wo sbužnosć lohlo i woczenou
ſhubimy.

Tsec̄i: Wopomí w k̄chijú ſwoje hréchi, hac̄ njeſſy jón nimi ſaſlužit.

Schtwórtý: Wopomí, so je Khrystuš sa tebje čejepíš, schtož iadyn čzlowjek čejepíš njeje.

Piaty: Wopomu trochtowaze blubjenje: "Waiha irudoba vybri ho do wjekala pschewobrocicjz. Kotisj se blyshami roshyvaju, udga z wjeketoscju zjicej."

S ch e i h : Spomín na Abráhama a Jírova, totříž všechny výslovností do njebojšeho raja všechny výslovnosti.

Вједбјено нјеврје.

Spanish they?

Spisj, mój bratjje? njevidjijch,
Kak něk ludžo wopuszczajuja
Boha a ho njebojisch,
So wot mery wotpaduju?
Njejsz pshes to sružjeny
Uni něk sružjeny?

Spijch ty, so ty nježkoščijich
Črjodý tých, fiz Boha hanja,
Abo wo te njerodjijich,
So nam hwtatu wěru sranja?
Duz dha stavaj se spanja!
Kedžbui, schto tam předuja!

Spijch ty? Abo njechaſč ty
Složem ſtupacž napřečejivo,
Wotdjeręcz lud hjesbójny,
Saniciejich bludne dželo?
Njeſpi, čaž je jara ly!
Hewak by ſam ſubjent.

Spisich ty, hdyż naši herbiſki lud
Widziſch kobiu naſaſenę,
So ho poſaſuje blub,
Do naſi hjo laſchęſenjeny?
Chzemy tworſe w werje ſtačz,
Sſerbiſzy bratſja, a niž ſpacz

Wotzucz, swój rót wotewr nětk,
Szwedzjenje sa Boha dawacj!
Njepij, budź też wěry swědk!
Naphschejciwo dyrbisich stanacj!
Wěrnostcz niedaj poditocjejcz!
Tich lzu pomħai wutupiejcz!

Wotzuc̄, bratsje kſchesę̄janski!
Wopahaj bei ledzby ſwoje!
Łdyż lub pſchindę c̄ertowſki,
So dę wſac̄ c̄ji kubla twoje,
Khwataj, jo i nim wojujesch,
Khwataj, ežin, ſtož ſamojeſch.

„Pomóż Bóh” je wot něka niż jenož pola knjefow duchownych, ale też we wszech psche-dawańiach „Sserb. Rowin” na wszech a w Budyschinje dostacż. Na shtwórej lata placzi wón 40 np., jenotliwe cíkla zo po 4 np. pschedawaju.

Pomhaj Boh!

Cihlo 11.
12. měrza

Četvrtik 3.
1893.

Serebske nježelske lopjenka.

Wudawaju šo třídu žobotu v Ššmolerjez knihicízjčetni v Budylchinje a šu tam dostacj sa schwörtečtnu píchedplatu 40 np.

Nježela Laetare.

Mark. 14, 55–61: „Alle wýchšchi měschni a zyla rade výtachu swědčenje napíšečzivo Jeſuſej, ſo bychu jeho morili a njenamalaču nječo. Wjèle jich na pat napíšečzivo njuemu ſalſchne ſwědčesche, ale jich ſwědčenje njebečche pſches jene. A nětoči ſtažehu a neřečadu ſalſchne ſwědčenje napíšečzivo jenu o džaku: My ſyn hřicheli, ſo wón džeče: ja chzu tón templ, kotrej je ſi rutomoj ſejinjen, roſlamoč a v tříoch dnjach deuhi natwaric, tiz njeje ſi rutomoj ſejinjen. Ale jich ſwědčenje pat njebečhe pſches jene. A wýchšchi měschni ſtanu ſkředza nich a wopraſha Jeſuſa a džeče: Njewotmolovisj ty nječo? Schto je to, ſtotoč eji na tebie ſwědča? Wón pat njelečsche a njewotmolovis nječo. Wopřit wopraſha jeho tón wýchšchi měschni a dječe k njemu: Šsy tý ſkejſtuš, tón ſyn teho wýhozy ſhwaleneho?“

No larvy wobſtoržených ſedzi naſch ſbóžni píched wýchškim měſchníkem a píched zpěj radu. Dvrbeli němeč, ſo ſu v tutej wýhoſej radze nojzehnici a najſpravnici mujožo zyloho Israela! Ale temu tak njeje! Woni ſuaſchu zyle derje tamných hubjených člowjetow, kti ſalſchne ſwědežadu pſheečzivo Jeſuſej, kotrej ſwědčenje po taſtim njebe pſches jene, pola ſotřich bě ſa vjeněſh ſýda ka na pſcheidá. Ale woni njeſtaſhnu nje-wěroſtci ſalſchnych ſwědow na ſhwěto a njeboponimci jich na poſleče, kotrej træchi třeždo bohoſta.

Falſchni ſwědžo ſtejaču pſheečzivo Jeſuſej! Kaf tež mózeſhе hinak byc! Wuczeni ludžo ſu po wjele-

ſetnym pytanju na ſtvořenym ſlonzu někoſte blečki wnamalači. Ale wo zpělum čožu, kotrej budje ſemja ſtaž ſtřečenji ve wečnoſezi njež ſadu kňodt am proſhſt namalaču na ſtejnoſt ſtřečenju wečnoſt ſwětla, kotrej je do ſwěta píbedi. „Schto bjes wami može mi hréči dowjeſc?“ bě píjedy našch knjeſ ſi miſchr do ſjadow ſwých ſtejnoſt ſwěczečelom volat. Dyrbaču wotmjeſtnej a njenozáčku wocji i njemu poſběhneč. Dženž roſhūdži wjkota rada Jeſuſa po ſwědčenju ſalſchnych ſwědow. Kaf je twój ſbóžni cjepril pod tutej možu kž! Jeſo ſwědominje bě ſvotojom píched ſhwatym Bohom, ale jeho wutroba ſtrawesche w bohoſči wo tón ſhvět, tiz ſo ham ſjeba a wěroſež a ſhwěto wo třež ſwotſoreči.

Kaf wjelo hinak me ſo, hdž naſchi wobſtoržerjo píched ſwětlu ſam ſtipja. Píheečzivo Jeſuſej poſtanu luci ſalſchne ſwědžojo. Wěrni a ſprawni pat ſu wýchšchi, tiz naš wobſtoržerjo. Twoje ſwědominje, Bože ſwjate džeſac žasnie, jeho ſatou a evangeli, nôž, pſches ſtorej ſčemnož hlađa wſchewōdemonneho mójeſlo, ſlonzo, kotrej ſwěce na twoje dny, Jeſuſevo ſtova, wuczby a napominanja: lute wobſtorženja pſheečzivo ſam, kotrej ſtolauj k njeſkam a kotrej Boh hřichci. Schto čzemy potom cjeńic? Lhač ſož ſalſchni ſwědžo pſheečzivo Jeſuſej a ſo trojſtovat ſi hubjenym ſamolujenjom? Boh tón knjeſ chzyl naš ſwarnowac píched taſtim ſamomuženjem ſi našebo hřichneho hubjeniſta. Wychmy ſi tón ſebi ſamu hubjeny hrody twarili, hdžej toſa Janeho ſchita njenamalam.

Ně, hdž naſchi wobſtoržerjo, „myſle, kotrej ſo bjes

žobu wobſkorža abo tež samoljva", festupujo a hdyž naš sböžnik nježvarci ani njehtošta, ale se ſwojim čižinim prajhenjom: To hym ja ſe tebeč činiš, ičtuč činih ſe mjuje? naščih wutrobnov čezku winu najmôžnemu woſte, dha čejem ſi potuſitvami ſyklami ſe woſejom ſi wutrobnym roſčazom ſi njemu khodjic, tiz je hromad našč ſudnik a našč wumôžnik a ſo ſi njemu modlic:

O jehnjo Božje šwjate,

Na tijžju sarešane,
Do ſmjercje ſa naš date,
Naš ſhoja twoje rani,
Vičhon hrēch ſy wot naš wſalo,
To živjenje nam dalo.

Smil ſo nad nami, o Jeſu.

Ježuš mječješće napschećizvo kôzđemu wobstorženju a ničo njewotmolwi. A my, tîk taž hûsto sapomnimy na hwoje pchibisluschnošeže pchecizivo Bohu a cjlownjekam, tak rövijemjedrem, hûdja nož nijeminojči wobstoržaja. Ježušowne mječzenje bê najlepšte wotmolwjenje. Ježo wobstoržerjo a hûdnizu nižbuku ničo radîcjo miželi, hacž so by bo i wultim hñewom žam wobarat. Ježo hñwate, nijeminowate mječzenje ležešće kaž Boži bud na jich sa-
haklych dusjach.

Watkim wot Ježihožeho mjelečenja a rěčenja w ſwojim časzu. Stami-ſi faleſhni ſwedojo pſečeživo nam, Boh wjezi njewernoſez. Bon wjedze n prawym časzu a na prawym mjezje vernoſez k dohbez̄u. My džeržimy ho ſwojego ſvážnika a njepřečimy jeho. Ježo duh wodž naň we wjezelu a ſrudobje naſcheho živjenja, jeho ſwata mudroſez džerž naň na prawym puežu. Hamieñ.

Pawol Gerhardt.

(Połączowanie.)

Hijo przedy, hóz bëdë Gerhardt kwoj Barlinie saſtowinſtwo naſtuſpi, bëdë wójna mójna mjes lutherſkim a reformiſtſkim wudwyra. Skoro kóðu nježelju ho bjes kóbu i tieli dele hanachja a fóðu ſtrona druhu i wótrwai ſłownami píſimalecze. Podobny ſurwiemy Biederich Wylen, drój z połutym pięćkaſteczonem, kwojne reformiſtej zyktwi píſimalecze, ale tóz i wólkę miloſci a le mjeſem píſimaleczaem wo lutherſkiej zyktwi kubżo a frueje roſbudžem, lutherſtej je wódkeni jejmymi prowanmi ſchitowiącze, bëdë, hjo dołho i wólkę ſrudovo na tutu zyktwinu wójnu bladot a tež ſpatyl, wóbej ſtrony bies kóbu wujednoſć. Ale hej derj mejenje pržomowania bëdu podarwo byte. Duż ſtowarzysjerow lutherſteje a reformiſteje konfeſſije w l. 1662 i wujednoſtemu roſteřowanju brodazhu ſwota.

Raſch Paweł Gerhardi biegle tehdby hjoj pječ ſet doſko-
cięgo a ſtoro ho mjeſtarja wo ſwiet i muſtej ſwiatelscej a
i bohatom zhoñwanjom hwojego faſtoſtwa piſci lubei Miltawſko-
wej woſadz hlaſat. Kož móznie tež hwoje evangeliu wěru
ſafitago, njebiegle tola žene na ſtraneje waſtneje reformiruſtſich
w predowomiu pſiſtymak, ale husto hwojo ſrudobu a hwojew
žedzenie po ſlednianju wiſkiſtſich weroſi w luboſci khrystuſhowej
ho moſlo w hwojej tomorzy temu ſenjerej wulivoſ. Něſto
dyebiegle tež móz wo do wojowanja a doſko njeſrajeſte, dha-
widzim jebo iſo naſiedwarzia hwojich lutherſtſich wěrbatrom.

Niz mjenje hacj 17 pošedzenjow bo dżeręsche. Ale roś ręczowanju běchu njełube dońcž o wostachu tež skončnie bjes wuspēcha.

To turwjetę hhuboto frudżenjy hhubethę. Jato pat żmoni, so je ho wojna na lietzy s noma a wjese jurowijskich kapocjaż, psichlaşa won 16. septembra 1664, so njeđa na żadun pat njeđa lubojuńskich džindženji mjesz reformistiumi lutheristumi dleże cjećevicu i zađadske hebi, so by ho fođdy duchowni piches podpisujući i požadnijski pichcežiwo tutemu wulfatu hhubil a so ma fođdu, tif po sprecjuje, se fajstomjivo pušdječež. To wohebie w Barline w potom tež w kraju wulfu haru cjećimješe, ale turwjetę wobsteječe na žwoujim wulfatu a přenje, tif dybryjeſtajoi hluo bnew lacuči, hēktai propit Lilius a duchowny Steinbauer.

woboj dwaj przedarzej ydli Miklaszowiej zytko, njezdziwajac w
wszystkie wrostwy niz jenoz miedzczonkeje rady, ale tez ministerstwa,
kubatka je fastisztynie pułkowniczy. Nekto dyrbieszce tez Gerhardt
podpiszacz. Ale wón wojsko, je niemóze revers, taz jemu lotak,
lutherowscy wérw plescjiwnej wuciejewo napłdziejwo lotakach, podpiszacz.
Taz tez jeho los pioneroje fastisztynie braterom triechi, wot fotrejuz
pot bětce ho lón jedyn, propit Lilius, podsjidlo ho podzegnijwodzki,
safio do fastisztynu sapofasat. Wotbadzenie Gerhardta, szg njebe
jenne na franzozje woschnie wojskow, niz jenoz vola lutherowscy
wulce roshorjenie kubazi. Zeho dla ho wiele próchnow furwojetnej
plescadowa, bies druhim wsczile rymebsta ja njeho proschadu,
Podaromo. Ale furwojetich wo Gerhardtia niezg wedzec njezdzie.

Zato pak ho jemu pleszco s nowa nutrue wrostwy sa Gerhardtia
plescadowa, konczenie w januaru 1667 wufata: "Dotsel w
Bawaria Gerhardtia żone druhu storżby klychali njeje, hač u, so
je ho spieczil, wufas podpiszacz, furwojetich pak sa to dżerzi, so
mzyk wufas promje frostumit njeje, dha dże jemu safio domowicę,
woje fastisztyno fastastraz.

Ziwe wieżele wikhitskich sapścijja, jenož Pawoł Gerhardt tuto wieżeles niye dżeleleje. Wón ka ſe bobu bedęſte a potom miedzianejſte radze a ſattemſte turwjetnejſte napſcieſcimo ho wuproj, ſo jemu ſwedomnie ſataſe, turwjetowſtu radu wužimac̄, doleſz je ho jemu jenož teho dla poſtſicza, doleſz njeſe myſl wutaja prawje ſtrolimy a doleſz ho furmęſte nadzija, to budze tej bież podbiſima po muſaſu ziwa a tak ho konfardſteſſe formile, tia je tola džel lutherſkeho wérhnuinac̄ja, wdačac̄. Doſc̄, po dothim bedzeniu ſe bobu kwoje ſatowſtu ſloji, niz jenož k ſrudobij kwoje woſbady, ale tež wikhitskich lutherſkich wobydlerow Bartlina. Šato ſebi ſwazi, ieho budzieſz? Wón czynieſe, ſaj jemu ſwedomnie ſataſe. Tak wieżele něk̄ Pawoł Gerhardt ſe żonu a ſe jymno Biedrichdom bież ſatowſtu o thleba, ale tola luboſci Vorlinskih psieſcęſtom niebę ſatowſtu o thleba, ale tola luboſci pat bu poňna, hdyž jemu Boh tón ſkenies w mierzu 1668 jeho lubowanu mandelstu Hanu Mironu plches ſkunjerz wotwoſa. Kto ſe něko ſot hamſili a taž kwoja czynieſe. Wón putatę a nomata troſit w modlitwie k Bohu a je ho w tutym czaju tež ſe kwojim kſtejutchnym troſitħtonow: „Ach porucz Bohu ſwēci twoj̄ pueč a ſrudobu!“

Tola hde něk? Wón hladaše čížki i njebiešam a ſpěvaše i hwoje wutroby: "Ty dobré pueže wždyždá a pomoz vyděřit! Že... Wón čížku hwoju staroči na teho Knejelu a tuton do řeky hledal, tehdby hříšecí kurtlaſteho města Lubbeno w Lübz, ře archidiakona ſu powoto. Wón wždyždá i v tom Bože woženje a i mezi 1669 hwoje nowe ſtoſtivno naſtrupi. Wo jeho živjenju a ſtuſtovaniu tudy nicho niverem, jenož to, ſo měſcianſta rada mu w poſzczuti nevotreň melubotče čížnici. Sxodno ſet hwoje ſtoſtivno ſu staroči. Vjes dživa, ſo ho něko, ſydomždžacílemy, ſprouzy iot delheho woževčenego a černjojteho podrožnivno wutrobyne po wožocinu ſwiatých m hvele, jenož jena staroči dživý jeji tu a tam wutrobu čejku čížnic, ſtaroči wo pſichod hwojeho 14letého hyna. Tola Bo ſu jemu radí, iž tu na hwojeho Bože čížnici. Tafo hwoje woſtaſanje ſo hwojeho horolubowaneho hyna poſtoji tražne pravidla ſo živjenje, ktorýchž možbuz kuz sprawne a woſtaní woſtajny w hwojej veře a woſtanci, dhož tež muarejeli a ſi tutelo ſvětlo woſtaní cebnjeſt hwojnívny, mieniovi a ſkámo "Somieni!"

Wojciech i Wiktor. Wujek! Wujek!

— Wóz netto będzie hotowy do węczystości słońca. W czwartu piątki będzie gotowy do pośpiesznych zmian. W czwartu piątki będzie gotowy do pośpiesznych zmian. W czwartu piątki będzie gotowy do pośpiesznych zmian. W czwartu piątki będzie gotowy do pośpiesznych zmian.

„Ssmjerej nam njem'že nicžo schlobđicę.
Dyrbi naž, hdz je čas,
Se wschej' nusy wodziejč;
Samkijj durje wschitjej kłoscji,
Wiedże nuta, runy pucę,
Tum' ſ tei wiekelioci.“

Vörös par tym kwoj klown pothili, saidjeli sa tuton kwoj,
sotrys vejdje jeho swedowensce czlowiekie wjazj czerjow dygat
rjowoj pichinjej, wocji a saidje do mroczek tamoch swedowens
krydzej kwoj hodym njebe. Wón wujesz 7. junija 1676. Dejha
czelo by wa kwojne zyrtu w Lublinie kwojone, naissjer w bliszkostce
wojtaria. Wa kwojne zyrtu w Lublinie na njebo wulki wobras dopomiti.

lotrž jeho po živjenju mnohamenja. Načrtovalnici a na jeho
trajce povinni je Powol Gerhardi hebi kum stají. To ſu jeho
mjeñjerství řeřluſe. Možtě ho džiwac, ſo ve wleſetních
wojowanach a píši tak některých církevských domaputanač, fotrž
jeho triedichu, tola žólo jeho řeřluſe hujeblo do modlenia
je hvojim Bohom církevské a pomhobce blubote žólo zváho na
šhonjeniu wo božu ryc, i fotrežo ſo mjeñjer ſe hoj ſpěn řozlucha. Za
njevem, mo ſo po Lutheru mohlo ſo to, katož liš na Hebrejských
wpravci, ſo mjeñjeru hýznečec reci, hačc runejc wnujeſt je
i wjetſim pravom noſozowac, hačc na Panova Gerhardta.
Po Lutheru njeje hačc do tuteje hóziny žadyn wutrobu evangeliſteho
řeřezajane vrejſit ſaz won. Wjele jeho wiewon buchu wopravdze
ludove ſpěny a klinicžach niz Jenoz w zpukni a w domje, ale tež
na polac a w holi. Se hvojou parichou móz ſteji ſa wmořeſ
ywioſt řeřluſe. Schtož won ſpěva, tu won je; schtož wnujeſt
i wobrueſt ſe hvojou ſhonenjem. Ale niz Jenoz i hýznečyanu
synam piſtečelom je móz ſpěvat. Díječcerja a žneřerja, ſiž
na móz won ſčehnje, napomine ſuſpěvanou ſhvōj: „Dó ſo ſiž,
Božo, džadatu ſi wſhiltu dobrotu“; a taſa jeho, ſi nim teho
thwalicę, ſi ta ſtudjen je, ſiž wjele hnady ma a wſhiltu rjenje
wuwiedž ſo hvojou mudroſci. W druhim ſpěvne thwali ſo ſo
ſtaroci čela, w druhim řeřezajanske mandarstvo a ſpěva
thwali řeřezajansky ſonov.

Scho načrtovalnici řeřluſe naſ ſe možkuj ſoklinco ſotři
ſtójci dofoneli. Bone ſolnincu roſhledue do taſich, totuž
ſwoje kloſtonje hýznečec w jaſtwie wotpuſču, abo do taſich, ſiž
ſu je hýzo wotpuſčali. Po tom ma ſižela nutz ſupičz do
jaſtwu po ſlowach načrtovalne ſhvōjka: „Za hým jaſy byl a wy
weje ſe mi piſtich!“ (Mat. 25, 36) — ſi žéla ma ſwoje ruku
wupiſteſtrez wytče ſi jaſtwu wutřezenych.

Podpođuwa wež je, ſe je poſdro ſawijut ſi trafo, předy
bač ſideřejansko ſwoju piſtichlinoſtou právme ſacju, ſo ma
bo ſa jaſy ſtaroc, ſo myſti je ſong ſandženeho leſtifta woſuzic̄a
i a je ſo w načtini ſteſtoſt, Bohu budž džak, do ſtuſta ſtaſia.
To je dobuře wěry do teho, fotrežo et a wutrobu je ſe ſtejbo
i njeñiulam ſtejbo ſtach poňwic̄i, ſo ſu taži mužojo ſa ſtorek
i ſe temu doli, ſotři wježaj. Klyſtruktu ſe wutrobu a ſo
hýzo mjeň ſpěch ſwetom nejhorowadu. Wulnac wjetat ſo
dybi, ſo ma italſki, franzowſki a jendželſki lud najwjetſi ſa ſakljužu
wo to, dokež ſu tam preni ſlavoni mužojo ſi čopkej wutrobu ſa
wubbich jachy wutupili.

Řeřezajansko ſuniteſtvenoſtneho miſionitra dybjaču hebi roſjahnici,
na kaſte wutřeſe mož ſwoje džeto nad jaſtym ſapoc̄ec̄.

Sedotž napředji jachy naſtupa, ſotři w jaſtwie abo kloſtonni
hýznečec, chedza jim evangelijom a w nim wodace wot wſhleč
hýznečec a ſi ſym měr piſhineček, ſo myſtli ſi nowem ſi ſižneč
wuzuc̄ic̄. Teho dla dže jich preni puz ſut ſo jaſtwu. Šo
by ſo ſo ſiž ſe ſčinje do ſpēch ſižnečane ſtowu, do rufow
ſo ſiž ſiži a nowim, w dobožném duchu ſižnečane ſtowu,

Zeho najatrakcyjnego therapii jest we wobecjo jocimia, toteż Panom Gerhardo jestem wobecjo tymże apke przewitne lato, wobezbie piches roczne cjały pichewodži. Wot 123 kberlachow, toteż je śpaw, iż w najmniejsza 30 w ewangelickie zytku némieckiego kraju powodkowne domiące prawo dospieć a drie w żamnych śpawiaści kriach nieprzecwita. Komo hundom adventise myslje niemichidu, bbdz hyski „Kaf powiatu ja tebie“ do jeho wudza klucza. Schio by nikt pobrachował w lubym rocznym kberlu, iż jeho wudza klucza.

Weszy dr. Julius w Berlinie, fotrys w latach 1827 w Berlinie
wyszedł odtąd wo jasnych dżerzelskich, że pola nasz naofor tenu
sak, bo w utroku najchętnie luda saboryjena sa tan wazny skut-
kacjacy stanisze luboscia. Wot teho czosa sapoznacju so tez towar-
stwa i wobranowaniu duszczennym jachch salozewiacz, fotrys
w nochnym czosa i wulfim honjanowym skutku. Tunie do dzela
na pustkowiu jachch je jara wazne. Kdzie leto tamtuny
skostnikow i jasnowi czechmaja; jenoż male je by ich i potyczki
wobroczito; jich najwazniejsi kierjeni skojo soho i jasnowi bobu won-
ychnieje. Duchi skosceje je tez i wonta jasnowi jara wuli; nie-
kiedy w nieskozeniem z wulscim mestem, hdejs tozaj uszczegol-
icji so w kmieciach latach bromodia a kebi na nizach duze chlubia

Dobrý, Paweł Gerhardi je na jeho. Spěšná duchovního
kteréhož domu je ho žádou druhý lidi k hovoru s něm o
druhé jeho méně tež dale, když je všechny třídy činit, říkají vám
mnozí ze starověkých, dlečkovým mluví pot mocovou seceru
vysokých, třídy říkají samotnou jeho kleriků, pořádají do jeho
vysokostech, hledají jeho po městech a německých života s dobrými
větovými výjimky vysokou.

Satan, kňet a jeho děcží
Schpotuja nicžoň dla
Mle tu na tym kňecži;
Njech ko kňeja,
Njech mle hibá,
Božo moj, ja bym twoj,
Njech eži hanbu widza!

Smitskowne misionstwo.

(Pozdravljivanje.)

o—k.

Na przemian mleczę ma po takim sufitowowym mięśniowstwie pchłecięzno powróćzącym myślami w stacji mostowopowadz. To jest moż. skoro, skoro żo pchłecięzno w skład statum falonów po porządku. Odwz. żo tym brzmoty ludo wat w teho jedo sa pchłemieni, dha nam też ta kłosz, krotaz statne falony pchłecipowane, jenotliwa napłecięzno stupi. Womysł hebi na widzach sufitowowym, tożsia doryba wo tuzde lato dla pchłecipowania falonów wat budniowiono do jatma kądzic. Na tutw. fablubieżnych, na tych głosniskach, kłosz w jasność wiedza, dże sufitowowne mięśniostwo dęgłą. Tim dze w Chrystusowej myzli kłosz trośc w owdowac w ewangelijku pchłemieni a jich narowicz, so bydu hebi sało ejeżdż a prawodowscie.

psychem Bohom a čjlonjemstvami dobygli.
Když na snětí světovne misionerstwo hewak wtpohlad, psychem
bráhom a řečením řešením; mo mene tu řešenimi čjnicí říkají

łóż do położen. Wone żołnierzy roszczelne do tańc, torz
śwóre kłosnione hidače w jaśtnie wotpolca, abo do tańc, tisz
ba jo hido wotpolca. Po tym ma ſi dżela nutr ſtupieć do
jaſtnow po kłosach naſteho kłosnione. Po tym ma ſi dżela ma hido a wy
leże se mi ni pchaliſti" (Mat. 25, 36) — "ſi dżela ma hido ruk
wupcieſteřz wylę ſi jaſtna puſtcejenych.

Spođidjama mèz je, jo je podlra tovihnt jet trato, pređo
bačz fischejzjanstvo swoju pichšljivošću pramejo jaču, sò my
ba z jatvh starac, ta mybi je lòzus sanženeho leštofta wozucitá
a je ba w načinu leštoftu, Bohu budž džat, do stufta stajsta.
To je dobivež wèeny do teho, fortežu a wutrobo je hrjeđada
w nježnijmum hnečež jatvh pohvježit, jo su tajzy mužojo na-
storki k temi dali, fotži mejaču Khrystuška we wutrobo a so
hejo mjenja pichši svetomu nježnibomušu. Wutrošč všečat ho
dyribi, jo ma italški, franzowški a jendželisti lud najvejetšu sežlužbu
wo tu, dofeži su tam preni slavni mužojo s čopkej wutrobu ja
wbohidi jatvh wutupili.

Shtož najpriyedn jatnyh nastupa, kotsiq w jaſtwe abo khostarñi

bedja, ažebja jím evangelijom a w nim wodacze wot wsečeh hřebov a s tým met pčinjesc, so mógli k nowemu živjenju wućucijs. Teho da die jich přeni vucz nits do jastrowu. Hdy by ho kano tež cíniček dole pčes cícišane kłowo, so ho jatym kufi a nowimy, w poboznym duchu spíšane, do rufow dadja, je tola wažnische, so ē tým jatym mužojo pčinjelu, kofiz kłowo. Bože polne ducha a lubočku jím k wutroby wiedu, so by jich trostowało a pochylito. My mójemj radostjuje prejcie, so je śniutkowne miłosrđstwo wsečidjom w naszym wózżym kraju i wuspečom skutkowalo, pčetoz, we wsečeh wjetšich jastrow wobyczaja so porjadne Boże kłubky a duchowoni wypujta jatoh, so mógli jich w pčeszelym rozczeplowanju wobici k temu śboujtej, kofiz, že jimi maledzi a jich křebi cícišnej.

Węże dr. Julius w Berlinie, totż w lecie 1827 w Berlinie pśzednoścī wo jasťwach dżerzelich, je poła noš noskōf k temu, zo, ju wutrobu naszego luda żakoraena sa ton wajny skutkijeszejonjejelubocię. Woł tego żakoraeniu po tez tomawisza k wobartowaniu pułsczennych jatych żakorowacj, totż w nađomim czaju i wutlum żodynnowanym skutkija. Minie tu dżelko na pułsczennych jatych je jara wajne. Kózde tleto tamhanty skostniont i jastwom cędnienja; jenož male je zo jich k potuczej wobroczito; jich najmajož torjenie kiebo so i jastwo bobu woskłanie. Duch skořeje je tez i s wonta jastwom jara wutli; nje-kluskiuñ i naſtrojeniom i wutluch mestow, hđež tozaj pułsczeni-jeſci ho w kwojich fatach hromadja, ſebi na mizjo dechu thibia na nowe ſtoſce njemybla. Snata węž je, ſelko pułsczennych jatych je ho kózdy kroč zna ſtečsī wobdelzito. Wyskocnia je na ſtoſniu, tiz je hwoje ſtoſanje wotpotućz, prawo ſhubiſta; wona dele niez-nejſamiož, hacj jeho pod polzijskie wobledzbowanie ſtajcie; prawo na nim dobutje jenieżaj lubocię, totż po wintostwownym miſion-ſtwie poſuwej, a ſ možu ducho khrystuſzowego njeprózniwa pyta, totż po tez najprejdy twierda wutrobu imjeſci. W tym je ſtuſtowne miſionistowne ſtate hiži wyle pombad.

(Bürgerschaftswahl.)

Roshlad w naszym ejazhu.

Powiedziano w nowinach hizó wiele wo lętuchich pucząwanych
na shého shéjora. Koż ho kłyski, budże ho też wón lętka żałbu-
do Norwegieście po morju podaż. Też budże won dżelbracj man-
marówrach wüherterce wójska. Wulke némse manovry budża lęt-
w w Glažu a Lothingie.

Twarzanie wulstego narodnogho pomisla si thejorja Bleyma i
je ho prozeborci Vegaebci w Barlinje pisehopodoalo. Dzielaj hizo
nekryczeist siem thejorowu na konju bedzo we wulstosci zwienjenia
Pomislowy poibast pak budze tsi króz' tak wulst.

"Sacerdotie Novum" powiedział po kolei: "Bogu wo więcej mówiąc
piękniej, potem z 25. februara, miedzyne wot kielno
fararia Iwiliwa w Hodżju, fararia Zatuba w Rjeżewicidle
i fararia Skale w Budżytinie, z herbówkin i knienow a kłejnow poso
laststwo prynę Friedericha Augusta a jego wypożycie mandzelskiej
meli. Wone będą pięknie, so wchu, hóz w wypożycie mleodz
macz po kwiatow i kłejnizjelach przem kroćz soło w temschach poz
busia, kwoje najpotwornisze sbogopiętce wypurajte s protionu, je
dąby. Wob dale skłotomaz mleodzko bynta a jego wypożycie macz
też też istna brzmiono dom. — Wszystkie żony, ewanalisie katolik

ste, běchu v rjanej herbičke pylchnej drožci pylchidle a běhu s pylchidoum kłowani lóžda swoje dary pylchopodate; knjeni Schäferowu se kłowani: „Njech je nam Šerbovom dawolene, kwoje naj-wutrobnitche wojozopiszeče po Watschich kwojowanych schetnějedzelačku w utrobcie. — Boh tón knjes wobdat Waz a Watsch lube džecakto stanje s noslēpom johnowanym“ pylchepoda rjany bulet w herbsti barbach; knjeni Šerwo se kłowani: „Boh Watsch wutkohd pojozomu A Watsch nutshohd woboruny“ pylchepoda na talerzu ploft mjeđa; knjeni Šerwo se kłowani: „Boh daj Wam wjele soža na kójde léto, cítočka a čerstwošć, Boži mér, Božu hnade a Bože žohnomanje a wjskito, schtož je wan trebne na cíelo a duski“ pylchepoda kłeb a kól na rjanym dejetwownym denčku, do torzechu běchu kłowau wurečane: „Rasch wjedny kłeb daj nam dženj“; knjeni Přechowa se kłowani: „Boh je pylchelat tu wačku Ššowim, lubym jondželam, So bydu w kódyu strachu i waruwanjom byli Wan“ pylchepoda na rjanym talerzu kwasnu křinečku butry s dwejemi wozozmou; knjeni Polenštowu se kłowani: „Džatujecze ho temu knjesi, pylchetos wón je dobročimy a jeho dobrota traje wiečinę!“ pylchepoda řečku jeji, s rójicékami wužabjených; knjeni Mejnijowu se kłowani: „To je ton djen, lotrž je ton knjes scjini, duž wiezeljan a řabujimy ho w nim!“ pylchepoda rjany korbis ležatych jablouček, knjenia Šmoliz je kłowani: „Budi Bohu džat, so hnadej řalitano po droholubu nam prynęzham! Křemal teho knjesia načinu wjskitic dusko; Džat dajow jemu wjskito Sakonka!“ pylchepoda korbis s dwejemi ſwimajm wujapatom, a knjeni Kotliz se kłowani: „Chyz, luby Božo, dole wobnorowacž Rěk macjet wujpoča a hječakto; Tež kralovsk dom živly požohnowacž, Šso na wjskach jeho stanach pylcheračnju!“ pylchepoda wumjeližny wudzadlan kletu u honaczej a dwemaj kofoladzach. Kóždy dar wobheje píčija prynęzham, luby ho wobnenewulo džatujco. Wyskočai mandelskai běžtaj deputaciju s najpotrobnitskim wjeleniem wdzadlat a ho rjenje sa wjebele podafolatwostaj. Potom wu deputaciju tež hječke wot krala a kralowej pylchiatu, a to runje tak pylcheczelniwia a lubosnje. Ze ho píči tej řadobrnoči duitnje posafalo, w rjanym ſwajtu lubosce a kweńczoherbičce a ſwejcej ſwajtu lubosce a kweńczoherbičce ſteji. Boh tón knjes džiz tajku lubosce a kweńczoherbičce a pylchoporečec.

Wostajcje čajhnit stejo.

W Žendželstje běžte muž žimy, ſi do nježeho wericz nježasche a ſi mježje hječovne možnije. Wón běžte wužibluny rjemječniku a běžte s dobrým rozmom wuhotowanym, běžte pak ſlepky w bojistich węgach. Wěro běžte po jeho myžbi jenož ſobjezenje a jenož kłowna, kłobe, ujemewonne a loſhovoraze ſony ſiebači; wona běžte jemu hola pylchincera, ktoruz duchowny ſebi w ſužitju w ludu ſjerza, ſotrej paž durybeli ho wježtuz rozmom ludu pylcheczelnic. Njemejczyz cílowej ſkorbi a wón cíjuečke, ſi o ſim k ſonjež dje. Wón ſo leťora prachēčke, ſok dolho budze hječke ſiwy. Ton jemu wotmoli, ſo jeho mož wujz doleho doleho ſobjezenje nježabza. Wón pak ſebi weležitche wotmoliwje ſobjezenje. Duž leťar na čajhnit wo ſlimje posala, na ſotrym běžte runje 1/2 a praži: „Rajsterje nežubedece wojaz žimy, hdyž čajhnit 12 bje.“ Ton muž mježje po taſtijn ſenje hječke poſchitwotra hodym ſiwy bječ; pylchego na čajhnit hlaďasche, čajuo, ſo jeho ſiwenje cíčela. Ton wot ſelerja pomjenowaný čajk běžte mimalo doſtoj, jato won na dobo we ſoju naše poſtoſci a ſolota: „Wostajcje čajhnit stejo!“ a morow ſaſo na ſojo padje. Čajhnit paž neſtaſta a hdy w ho ſoje ſtato, jemu to nječ pomhalo neby; pylchetos jeho poſteſenje hodyna běžte pylchitka, w ſotrej ku wotmolanym ſiuteje čajhnocje da wěčnoſcie, do druhého ſmetla, ktoruz běžte ſa nježo bie wjeche ſodzije.

Lubu cítarjo! Kajte budež twoje ſacjueče, hdyž wěči, ſo ſo čajk twoje ſiwenje wojaz po ſetacu, po meňazadu a tybenach, ale po ſamych hobiačach a mježenichach liči? Kaf zaſtoine je, hdyž cílowej w ſwiozim ſiwenjeniu hnade pomožne węz, jemu poſteſenje, wujz njeſe a pylchoprežie jich wagońcož poňaje a by potom najradšo w ſwiozim ſrache a ſadwelowanju čajyu, ſo by čajhnit ſeho ſiwenje ſaſta. Schio pak pomha, ſo ho voječ njeſtrebom, runječ čajk wotmolejne? Ewangelij wo hnadej Božej ſo tebi pylchego preduje. Ton knjes Ježuš Chrystus, „wobdat ſi mož a polny ſmiljenja“, ſe miſtri, lotrž mož pomhač a ſbójnych cíjincu tých, ſi pylches nježož w Božu pylchindu a je pylchego ſiwo, ſo by ſa nich profhyt (Hebr. 7, 25). Te ſtowa dyrba

nam wožne bječ: „Wer do teho knjeſa ſesom Chrysta, dha budejč ſi w tvoj dom ſbójny“ (Zap. ſtuki 16, 31). „To běžto je tebi bisko, w twojim reže o w twojej wutrobce. To je to běžto teji weri, ſotrej my pomjedomy: Jeli ſo je ſwojim rton wujnajecž ſenku, ſo won ton knjes je a wěči w ſwojej wutrobce, ſo Boh jeho wot morowych je ſubžit, budžet ſbójny. Přebetos hdyž ſi wutrobu wěriamy, budžemy ſbójni. Přebetos pímo praji: Schio do nježo weri, nežubde ſe hantie. Tu njeje ſane rožděſenje hjeſ ſidam a Grichtam, přebetos wſich ſhromadze je jedyn knjes, bokatý na wſich, ſiž ſo ſjemu wolaſu. Přebetos ſtoto ſo budže mjeſen teho knjeſa wofacj, tón budže ſbójny“ (Rom. 10, 8–13).

E. V.

Šwobodnij!

Po němčinu.

W řečce 1884 w Londonje ſémym dženji ſvěhnenja ſchlovintwa ſvječenadu. Tón wulſti podawat běžte ſo ſchled 50 letanti ſtat. ſkralovitſi wulſti ſežde ſe dženji wužibwobodenje ſchlovow džen 1. augusta 1884 poſtulat w džen 31. julija wjezor běžtu w ſetnějſtich ſolonijskich wſichtte zyklote a kapalci ſi wobhumi cíornymi přebetelnějne, ſotis ſo modlo na hodym ſiwojim wužibwobodenja ſkafachu. Hdyž dwanacie běžte, wjskito předavajcji ſjemoſnicy poſtanym, ſoto ſhobodni cílowjetobo a ſene drie ſadym ſud wdižit njeje ſello džatnich modlitbow ſi nježbi ſtacj, ſaj ſendželſti na ſumom dnu!

Tucíz nježobowni hječ dotal pod ſpíchah nježmilných cílowjetow ſcigjedzeni běžtu w ſeny wotmoliwju ſhobodni wot luteho ſkafotſtneho wotročitwomu. Bot teho dnia ſi jich ſujelo nježo wojaz roſtaſowacž nježemachu, ſiž wojaz vici nježmedjazhu a hdy bydu jich hječke čajyu podcředjachow, moželje ſchlova wotmoliwicž: „Ja ſum po ſkralovim wulſtu ſhobodny, tu ſoneje možy a prame wojaz na uni nimaſt.“ Šchlova veſeje a wosta hjeſ možy, ſo móžt ſo ſam ſpíčecwicž, ale wón mježje ſa ſo ſhovo ſhovočku a ſala a mož, pylch ſotrej dypbělje móž ſtarých ſkafow ſo ſhuvicž. Kajte wulſtne wužibwobodenje! Wone ſe ſlaby wobras teho wužibwobodenja, ſotrej je nam Boh poſticiſt, hdyž nam ſhovočku ſhyna da, ſo by naž wumolni. My ſum tej ſchlovojo, ſchlovojo hrečo; my ſluſjimi ſataney a ſwejci a nježoměj ſo ſam wužibwobodenje; pylchetos ſkafy, ſiž hreč cíjini, je hrečka wotročej“ (Zap. 8, 34).

Ale na tom dnu, hdyž Ježuš ſa načice hreči wumrie, wón načice ſoža doſtona. Wumoljenje, ſotrej je ſkru ſhyna Božeho ſotyglovene, naž ſhobodných cíjini na wježtne čajky. „My ſum wutupjeni ſi tej drohej ſru ſhryſtu“ (1 Petr. 1, 19). Duž ſum něto prame ſhobodni (Jan. 8, 36); na tom dnu ſu ſujeſtivo ſejcta a wotročitwomu hrečka na pylchego ſtanane.

Schto ſum my ſa načice wužibwobodenje cíjini? Runje tak njeſe ſaj cíjorū ſchlovojo pylch wojaz hječ ſo 50 letanti, ujemujz do zyla nježo, pylchetos woni nježmedjachu nježo cíjincu; woni wotmoli wotmoli ſpatil ſo ſhěnycž a cíjuečke, ale woni wotmolu, ſotis ſu ſobu hječ ſo ſun djen, na ſotrym ſich ſrat wužibwobodi. Maſcha ſobu je tež ſtuk Boži, hnady ſtuk, ſotrej ſkafy ſajhliji nježebach, na ſotry ſez ſoneho prama nježemachu. Šbožje je nam wobrädene. Wone ſe ſum „dar Boži“. (Ez. 2, 8.)

Praſhelskij ſo ſo, ſak móžem ſhobodzeni bječ, daj ſebi prajiſc: ſak tamni ſchlovojo. Woni běžtu ſkralovitu, hnady ſkafijeli ſi ſowemjenou, i druhimi ſtowami, woni běžtu wotli, ſo ion ſrol, ſotrej hječke ſenje wofaldali nježebach, woni běžtu wěrili do jeho možy, — wěrili do jeho ſtowa a dolež wěčnach, běžtu ſhobodni. — Wěrili tež tak, wěrili do bycja, do lubotče, do možy, do ſtowa Božeho a píčes ſiwoj ſtutu, ſotrej ſtutu, abo njeſe ſwery ſwedy ſumogeni. „S hody ſeje w ſižom ſejzineni pylchewi.“

Šbožje je ſa naž! Žadym tamnych nježobownych wot ſkralovitſe ſteje hnady wumoljenje nježebach, cíjim běžtu pod ſhovočku ſtarých ſkafow cíjuečke, cíjim ſhobodných možachu něto ſakto ſo ſhobodni bječ. Tak tež njež wot ſeho ſzava, ſotrej nam Boh w ſe ſenku ſhryſtu poſticiſt, wumoljenje njeſe. Ale wot teho wotmoliwje, hječ ſo ſjednojmožem ſa abo nž. Maſcha ſera ſa ſhova nježera roſhadi ſo naſtym ſzavu abo nježel, my ſluſjimi ſak to do lyč, ſotis ſu ſumogeni, ſak to lyč, ſotis ſu ſhuvicž. „Schio do nježo weri, nežubde ſe hantie.“

Pomhaj Boh!

Czíslo 12.
19. měrza.

Létník 3.
1893.

Serbiske njedželske lopjenka.

Wudawaju šo čízdu žobotu w Sámolerjez knihicejzheczeni w Budyschinje a šu tam dostačj sa schtovórlstvnu píšedplatu 40 np.

Njedžela Judea.

Jan. 7, 30: „Duz pýtaču woni, ſak bydhu jeho píšiſte, ale nictón tehdy ruku na njeho njepoloži. Píšetoz jeho schtunda híſeče njebe píšiſtala.“

Jeſuſ je Židam ſi wjetſcha ſamjeni pohořſchenja byl. S čim je to ſaſtiňu? Wſchat khodži wokolo bjes hreča ſi wutrobu polnej luboſeže, ſi lajkej pod ſlónzom žana druha njebijeſe, ſi horzany žádanjom, wjedch wutrobožej. Won preduje ſtomo věrnoſeže, ręči luboſne ſtoma, píše-proshy ſi ſebi wſchěch ſprávnych a wobčejených, je ſi wſchěch píſežnohotový troſtoſt. Won ſahoji thorych, lotrych njemože nictón druhji ſahorjez; won nažyci hłodnych; won dava ſrudnym nanam a mačjerjam jich lube píſeſes ſumjerez jum rubjene džeczi ſaſo. A tola — lajku mdu žněje? Naijazyj dobrout, lotrež na ſemi milie wutroby wopolaſju, je šo hízo píſežno ſi njedžatom ſaptačioz. Ale taſki njedžal, taž je Jeſuſ ſhonik, njehoni nictó, píšetoz nictó njeje tak wjele dobrotot čimik, taž won a nictó njeje to ſi taſtej čijſtej luboſežu činí, taž won. To ſame ſhoni tež híſeče džens ton Knies. Wſchat won tež híſeče džens ſhino dobroth poſtičuje, won proshy ſa njepofutných, ſo by ſo jim hnadm čiſz píšiſteli — won jich wota ſe ſwójim ſtowom a ſe ſwójim ſhwatym Dúhom, ſlapa ſo ſi njewurjeſhnenju wjele ras wo durj jich wutrobow — podarmo. Won žněje mot tanjsnotow ſahmječe a wot-potuſanje, hanjenje a hórké hidženje, píſežezhaneſe a ſa-pravnanje.

Kak ſaptačioz ty, moja wutroba, twojemu ſbóznitej jeho wutrobu luboſež? ſšanano jeho híſeče ſi zyla nje-lubuſež? ſšanano ečiníč ſo židži, ſi pýtaju jeho píſiſtej, ſo bydhu jeho morili? Wboha duſča, ſiž ty ſtoupa píſežezhoboj. Twojo ſahmječe, twoje njepiſeželſtvo píſežciživo wěrje, ſtowu Božemu a wěrnym ſchě-ſzjanam, to ſu taſte njepiſeželské ruki, ſiž ſu wu-piſežtriene, ſo bydhu Jeſuſa píſiſtale.

Daj ſo warowac! „Nichto njepoloži ruku na njeho, píšetoz jeho schtunda njebeče híſeče píſiſtala.“ Nje-piſežezhlo mějachu jo drž ſle ſi nim, ale njemžachu dale jemu ſchlobzic, hacž Jeſuſ ſum vſchida. Nje-piſežezhlo píſežciživo Jeſuſej je najnjewjeſhda híſeče. Taž maio hacž njemžach mōzny dub ſe ſamej ruku wutorjeniež a navalne morjove žolmy ſadjeřež, tak maio mōzeh ſenu Kniesej wólk ſchliwiež. O tak híupi ſu ſlobuſiſz, ſiž chzedaž píſežciživo njemu wojowac. Taž bě jeho schtunda píſiſtala, daſte wón ſo píſiſtej, ſwiaſtej, biež a moricž, niz dokež dyrbjeſche, ale dokež džygle.

Hóz Jeſuſ do tež híſeče dženža na ſebje abo na ſwójim wěrjažych ſwarjeſz a jím ſchivodu ečiníč, dha njeje to ſlaboſež, ale mudroſež a ſejerpoſež. A wjeho njepiſeželſtvo nadběhovanje dyrbí tola, byrnjež to njewjedža a njehaža, ſi jeho píſežezhnenju a ſi klužbě jeho kraleftwa ſhobi pomhač. To naſh troſtujte, hóz widžimy, taſ ſi nět Jeſužovi njepiſeželsky ſi a taſ jara nochžedja nam Bože mjenou ſhwieſež a jeho kraleftwo ſi nam píſiſiné dacž. Jeſuſ je mózniſhi; won wſchó derje wodži. Duz njebojimy ſo, ale wokamy.

Tu je Immanuel všchi hvojim vójsku,
Zvrekj tu hvoju swarnuje ſam;
Šsrjeđa je rježet. Broj mamu my bójſtu;
Do kónza hveté wón ſa ſčít je nam.
Węzera a dženja a węzjuje tón ſamu
Jesuš je Khryſtuš, t' tom' nadžiju mamu. Hamjen.
[1679. 8.]

[679, 8.]

Spiskowne misjonistwo.

(Befragungswort)

2. Sztukskonne misjonistwo w archiwiskich należnościach.

— Szo hano rojuni, so wotmyst siutskownego miłostwia
wszubdjom na to dje, kłesecijanistwo szerejcz a podpierac, so w
tajskim wchubdzeniu w myśl kłesecijaniskej zyrtwje sa nju skutkuje
po tajsiu wo stłosztowaniu siutskownego miłostwia w zyrtwinskiu
żyrmieniu reżymu, mamy to we wojczeniu, kłotz s dušowym
fałstwienstwem, i pścipowiedzaniem słowa Bożego, swiżuje. Przem
zyrtwinskiu żyrmienie je w tej wojsadze, w fortecej, so przedomnie
sakramentaj prawie faszarcia, hdżez so w prawym duchu wijs
biejskowne wojschnie khosta a postyrę swoje stada po kłesecijos
pśidalni pańska. K temu pat, so je kłesecijanika wojsada wo
prawde dušowym strowa, tyle kłuska, so maja wojsadzine stan
czyżce sa zyrtwinskiu nizu, fortez w drubich wojsadach wiđja a
ko tez pozbucz dodzia, na zyrtwinskiu polu siutskownego miłostwia
sta w l wotmocrożeniu taſeje zyrtwinskiu nizu gubu dleſat
powhać. Ale je dho jich wiele taſtaj kłesecijanistki wojsadom
w forteczu żaneje zyrtwinskiu nizu njeje? My so nadzijomy, i
taſeje hu — ale wone hu wieże żadne. Wozużel pat je tez taſtaj
wojsadom (hdžez tje nadzijomue niz biesz nam) Serbom
w forteczu ko Boże słowo prawe a czyste niepścipowiedza, w forteczu
wojskebje słowo ewangelija we Szpini Bożim, tiz je je naž
kwestia pśichōs, a naž jaſo to njezwiatote jehnjo Boże
kłemicze ſhot, czyste przedowaz njeftujskich. Sobo druge wojsad
hu, hdžez drie ko kłusobodnych Serbienis salidzja, taki kebi to
kñies wot kñernichy hoſpodarow jamda, ale hdžez jich mulsi tte
na jich napomianina niepołkcia abo temu pścipowiedzaniem
słowa njewerja, abo hdžez kebi lubio mybla, so hu, hdžez
swonlowne zyrtwinskiu žiwi, doſez cziniłi. Tola hiszczęc druz
wobstenoſcie nadendzemy, so je dušowym pśches fałstwiste djeſz
tat wobczęjeniu, so hu wo kłobęz we wojsadze staracz njezmo
je, temu hiszczęc pścińzne, so hu domaję Boże kłusku jaſo
pśejste, so je wo wojozu niebzela njezwietzi po Boże faſni.

šo hōdne a čiste wosłusze wjazdu wykroju nieważny, to czlowiekoje
we wiścialekach świętych roszprzeczeniach, šo jin postępująca, swoje
spłoszenie pytają. — To wojewodo nam połóżę, ſo je zytkwiańska
muſa muſka. My ſerbsko wojewoda mówimy ſo teho wjewelici, ſo
je pola naž hūdzieče ſlepje, ſo naſih luby kerbił lub ſulisko
dżela na to dżerzi, ſo by wostak pobożny a bohobojanty lub. Ale
taſe ſu tole dnebudo ſruden woſtejnoscę. Hdyż na pſyklad na
jenebo duchownego, hač na 8000 duszow pſykladze abo hdyż maja
woſadni na kraju ſrećote mile dałoto temſki — tał może ſo
potom strove zytkwiaſte ſtwinjenie roſwiniać. Noimyſtka ſo
pat je we wulſkih měſtach. Ći měřicjanym ludjo ſo i wjetſa
kucji cjuja w ſwojej wumyſlonej mudroci, fotraž do Boha
wiercić mjecha, wptoniaju kielichy świętych żadotworów hač do dna,
i cjuemju po juſiu ſtadnoſcie dojca poſtepuje, a w ſkupi a zytkw
ſo jim tež porędo podawa źródła więzba ewangelija. Ći ſubvit
wjerzać w wulſkih měřicjanach woſadach ſo tał na nienormanym
morus ſhablažy czolniſi. Cwitoſcia a hymnoſci tež ſlepich w woſadze
sapidzimnie a pomhać je czelio, piętros ſwoſad ſo w wulſkih
měſtach, dokeſi je woſyberionem ſo ſtati a wjazd, tał roſtędneje, ſo
duchowne mozy ani ſo dałota njedofahaja tutej wulſej muſy ſo wu-
ſtowem naſpiczajmo ſtrupić. Tał drze przęcž niemóžemy, ſo je
nuſa w zytkwiaſtym ſtwinjeniu o to taſa, ſo jej jedo ſchelcejiono
ſi meroム pſykladowac ſiemrōzamy a njeznamy; duž many kerbi-
neko piętrosodnie na to praſcieje woſtowmowjenie dacz: „Shto je
piętrosodnie taſej muſi cintjic?”

(Połączowanie.)

Wystrowjena.

Bo němčin.

Krajeni rendantowa L. żenje spokojojom njebě. Rusy wchab
niemiejsce, jeinh muž bětche jara dobročinu a k temu mějesche

dve rjanej djelešti, schézélného synka a štvrteštnu džovezicu — ale tole pišeš mortotache a storješi. W tym samym tworzeniu
byłsleši mody lastonj N. je kwojej žonu. To ho pišeš
rjensku wobleslašce hočz wona a dróždze meble mejaču tez mó
istwo stejo. To knjeni T. tak myješche, so kwojej mierlanje
pišešwiniaj nježelche. Wona stajni kwojemu muzej w wusdomaj
leželche, jo by jej nome meble načupiſ a jej rjensku drastu nosičz
dat a wona ho na njeho hundorješte, hdyž by won sažo prajſ:
„To je nježu!“

"Hdyż paf tamni to mója!" żona roshorjena napszecjiwiesche. Wón paf jej wotmolwi: "Paf dolha napraskaja, paf moja wiśla farniecie. Ale ſe by tato hárša myſtrzomieno, buka mo-

„Vjerujem samozrej. Ach, to by mohlo být také významnější. Víte kde všechno? Že hřes plstectví na tom hledáš, totiž moja bolesti hračky my!“ Ale všechno mužové slyšet všechno se podarovalo.

Zedný ráno teď knějci L. do města dělaly. Wona měřejce doslova hačkou do druhého rukáva městské hřiště. Hrdý český pán všechno dekl, tamna safonitovou žonu sa nejde dele vydávadlo. To pak mohly ho zlomovat vpravdě rozměřovací — ta žona měřejce řeklo novou žlutinu. Knějci L. to hrydom vysná, jato tamna nimo nejde chvatadlo. Měřidlo hřiště drožskéříké finálko, do drožské řekle a vnitřek. To dělá tola píše všechnu měru — hdy by druhá drožská v blízkosti byla, knějci L. by řekl do nejednoho. Nejdřív pak tu žanu a předloha hačk wona t žanej druhé dördej, většše ho lejme lóžíčk t jeděnou řeklo řubík, ale smutkovým hrem žalivých většej roztoka. Wona všechni řekli rozpomínatce, jo to wažej dlej knějci neměže a so by po pravom naštěpku, do druhého vobudlenia zchátravci.

Kjeni L. píčnědle na vystěžánu hahu, hůřez jeno malo lubží tam a hem hóžděče. Tu ho na něhde djezacsleňu holčíslu dohlaďa, lotrá na kamjeniu píčedl hóžu hóžděče. Holčela běží na bledá, hubjena a žrudna, ťaz by zpět píčet polyn žrudova hóžomaj romjenjomaj nježej měla. Vbobe djezco běží vohý, forbi i morčivu pôdla mjeho stejše a w ruzi džeržeče maliu mšimství.

„Cenjeni L. wšach běže ſi wutrobu dobročíwa, duž ſtejno
woſta, hdyž tu holcika woſlada: „Cého dla tu tař ſama ſedajíſi?“
bo jeje wopraſha.

„Cého dla?“ holcika wotmoſti a wulfka ſrudova ležetichko
w jejim ſtowje, „dofelz nifcho nimam, hac̄ moju niewidzą-
moſci.“

„Dýrbíšké knadž wězý řa jeneho sahrodníka po měsíce všechno domácí?“

Holcinka ſklonu třešňovce: „To ja nijemoužu. Ja wot mojejew
wownki na dobroho woteczji nijemoužu. Že ſebi něčto rožow
druhich plodow se ſahrovy naſuprui a te pjenieſki, kotrež pſich
rozſpředzawaniu wumiluju, ſu naju jeniceſta warcia. Husto wſchad
mje ſaſo ſ domow vřejc pôžiſelu, dotež k tu mam hjo druh
ſahrodniny pobyl. A dženka“, holcinka plakac ſapocja, „mam
tak mala ſvoga a tola wiazę pjenies hac̄ hemak trjebam. Wownka
ſkora leži, a hdyž wſchidko nijerospředam, nijemoužu jej leſatſtw
šicimies doc̄“

„Istota płaciła tamże merchej?"

ијиму, тујскома ију постоејеји пјемољу.

"Tu masz hriwun, ale daj mi jenoż położu mordhwie, jowiszko nież w nimż. Ssano mózgów tu drugu pośdzijsze nętromu druhemu pshedocą."

Keč ho holččajnej wóčay wjeſeley hóveččeſeley. Wóna ſoſtečeſte knjeniu rulu prajízy: "Bóh chýl won to žohnowac." Wóna tím wokomitu bělče knjeni L. wopravdě hýwoj hýwo na tu ſastočnímou ſabyla; wono ho tež holčči prafteče: "Hóde tu hůdlič?"

"Były w bliskości", holszka wotworski, "aż pójce żebu moju wotwu wopytać. Ta ho tak jara wjeżeli, hdyż móż s' někim porečeć."

„Poj, ja ſi tobu póndu.“

Schwatajo ta mala do preota lipataju, blizu 100 kroze daloko, potom dješče psches khežu, psches dwór, nits do sadneho tvarjenja.

„Alle do pinzy”, wona gwojej dobrzejłącz ihepny, skreślony. L. ciejszy iłdowyska. Raſti běſe po powrót Holeszta durje woźnijni na fotrę ho knjeni L. ciumy dla ani dohlaſtia njebe. Szlab ſu ſwielo psches male woźnijsczo do maleho ruma dobywaſcze ſejcim běchu moſte. Vido, kaſzajit a dwie foſi s male poſteſtichem.

To dječjo k ložu psichistupi a praji: „Boška, tu je lubočišta, psichistupi knjeni, kotaž čeze tebe wopratę a kotaž je mi nešto wotkupiło.“

„Bož čzjek ju žohnowacj“, stara dječje.

„Ja kserje po twoim pčzjek dobrevu, dotho njevostanu“, i tymi słownami mala holaža wriječ kwołatice.

W psichistupiach wotkupiach klyschesche knjeni L. s rta stareje žony powiedzacy wo taistim hubienstwie, so wona na wójskich stanowach tšepratęce a so ho tej klysh i wocjion fufaču. Nalobu pat ju hnuječe, so njevidzaja stara, kotaž bělče khora, wo prawom njeftoratęce, ale praji: „Ja mam bo dječje Božu jara džakowacj. Sa tola wopratęce mjeſkupu. Ja nam tola do dječjo.“ „Ja dječju wotencj“, dječje knjeni L. postanywski, „ja čalač njezom, hačž bo to dječjo wróci, ja sažo pčzjindu.“

„Džo tu dobro myžl čzjek wam Boži lapčacj“, khora wotmowlu.

Knjeni L. stradžu 3 hritwy na blido polozji. Wona bělče řebi ja nje nowe pjeru na klobut klyšic čzjala. Ale netr rady na to aby. Hdyž domoj pčzjindu, bělče ho jejny muž tež runje domoj wrócić. „Turio!“ wona jemu powiedzacy, „ja hym muſtrowena na pčzjego. Ženje čeze wjazd njezdovlju wo pjenjej, hdyž by tej knjeni R. w kampani komozce a zidze klobuzia. Kajke hym tola dženja hubienstwo wosładać! Ja netr wem, so mam zo Božu na toleniam džakowacj, so ko nam a našim dječicom derje dje.“

Duž swojemu muzej wchitko wopowiedza. Wón pak swojemu wotkolu schije wšawski praji: „Božu budž džak sa tu hodžinu! A to dječjo, kotaž je namaj k njej dopomohlo, njebudže abyte.“

Kowarſki.

W kowarni, hdyž bě kowarſti, wo kowarjaz čzju pomjedacj, nječe žaneho mera oni wchitken džen oni nježelu, tam nježtvišni nicto žanuch hinaščich byglow, hačž kowarjowy měch. Nalobeho tomachleho ſrudži to, pčzhetoz jeho wutroba ſadčace po Božim klowie a by rad sa swoje žinjenje ſaho w zytku duchoñom kherulich ſobu ſpewal. Wón pak njezdovacj, pčzhetoz mischtre čzjicje ſe swojewho ſelētu wchitke ſati połne ſota kowarz a řebi myžleč, čzjek dla njezby moje rjemježtnistwo jeno nježelu žaneho ſtočeho dna měč.

Kowarſti bě ſtudovo ſhwilku ſe ſobu njež, bies njezdiele ſtodišče jemuž žinjenie faž wodowa ſopa, na kotaž žanue hele njeje. Duž ſmuži ho a dje k mischtrey do doma a praji: Luby mištarije, njezdou bliež bies Božego ſtowa woftacz a hdyž ſo nježelu w twojej dječarni ſpróčnoñem dželam, hym zdži tduđen jeno polečenowjet. Daj mi nježelu ſhwobodu! Mištret dječje: Ně, to njezdou, pčzhetoz ty mařci wosładowacj w dželaku a hdyž čeze puščaju, dha čeze puščeniem bjež a to by džutne bylo! — Ale bies Božego ſtowa ſanuťu ja, dječje kowarſti. Ty wěſt, mištarije, leni njezisnja a twojeje ſchody tež nječam, ale ſtotož njezdou to njezdje a ſotki hym kheſcijan, hdyž njezdum žanue njezdje.

Mischtre dječje: To ſu hlupe wěžy! (wón to ſlepje njerohymjeſeſe). Ale, praji wón, mojci dla klobu ſemči tak wiele hačž dječje. Žene pat ſebi wuczini, hdyž je njeſe w kowarni a ſo na dječo čzata, dha dyrbisj tež nježelu na měſce byč.

Dječje, praji kowarſti, čzju to čimicj, a ſo požakowawski dječje wotkhol. Wichtidodnu nježelu woblesje ſo wwojno módru ſkuſiu, wa ſebi kherulichowu knju do ruk i dječje do zytku. Taſti rym, džen faž tonie nječe hdyž doſlo měč; jeho je predowanje a ſpewanie gule ſwidźido a wón be wjezhey faž pčzjet. Net minj ſo wjezhey, a hdyž ſobota pčzjindu, praji mischtre: Dutje dyrbisj w kowarni byč, pčzhetoz dželo je njeſe. Dječje, praji kowarſti. Wichtidodnu nježelu praji mischtre ſažo: Dutje dyrbisj w kowarni byč, pčzhetoz dželo je njeſe. Dječje, praji kowarſti. Žato pat mischtre ſeczu nježelu ſeczu ras praji: Dutje dyrbisj w kowarni byč, pčzhetoz dželo je njeſe, ſebi kowarſti njezdaji žaneho ſtowa prajič, wotkolu domach a dželach. Net pčzjindu džen ſaplačenja a kózdy doſta ſwoju tħebenju mdu. Mischtre pčzjet jemu na blido 5 tolet a taf a tak wiele kseborowitow, laž jemu klyšesche. Kewoſtci praji: To ſe pšewelje a ſunje wriječ wjazd hačž 4 mt. Čežo dla? praji mischtre, je ſa ſydom dwioru. No to kowarſti praji: Ně, ja nježelu njezomu žanuch pjenies wjazd, pčzhetoz nježela nječe ſa pjenyeħħolbljenje a dželamli, dha čimju to ſi lubočej ſe swojemu mischtrey a pjenies nječam.

Sčto čjini mischtre? Wón hlaðaſche na noſečeho kowarſteho wulfintu wozonai. Woſt teho džra bi jeho kowarjna hdyž nježelu ſamkjenia a žodny hanor nječe wjazd klyšesche a žadny měch. Tu hixtoriju je mi jedny pomjedacj, ſi jeju ſi kowarjoweho ſamkjenie rta klyšas. Wt teho hixtoriju je to wulfint: ſož ſažo čjemi, tak ſo jemu tež dje a ſtotož do zytku dje, tón hdyž wječ naſaka. A hdyž bych wſtitzu ſaž naſaj ſowaristi byli a Božie ſtowa ſak ſubomu ſaž ſo, potom njezrýbaſ ſetotryħħuži mischtre w naſim ſraju na to ſpominic, lubemu Božu jeho ſeqeu ſažu ſi kategħismuha kramnej a ſi rjemježtniſtow by tež lepie ſtaſo. Wt te praju ſi wobħażu kienjeni: Hdyž dje ſažu nježelu ſi temu wužiwaċ, ju wothwejciec iu pħeċċejn w l-oħiġa a hrečnej hanbie — ſaž ſo husto ſtanje — tón by lepie čjink, ſo woflanje piċċi ſwojji natowje abu piċċi ſwojji tružiżu a ſa teho njeſe tale hixtorija wo kowarſtum piżana.

Elbenberg.

Na pōstnū čjaz.

„Bróčj ho!“

Bróčj ſiħol, wróčj ſo hrečħna duſħja!

Kħwotaj ſažo k-Jelbi!

K njeju wróčiċċ ſo cjji klyšha,

Twoje dla wón pħiċċela trej,

Twoje dla wón qætħa boċċi,

Na kħidju tam wħiawħi,

Shoħi tmoneji duſħe kħorċej,

Kejjewenju čeze pħiawwisti.

S lubočej ſo jemu podo,

Wħiċċa wón tebje lubuje.

Modi ſo, pod ūjja jebo pada!

Sa tebje wón proſħejje,

Krimmaw pót ſo wón tam poczi,

W jaħroġ Għethhemane,

Għorx klyši poħnej wocċi

Sa tebje tam rojnejſtej.

Hla, twój Jeſuž zylo kħrawi

Twoje dla do kħixjerje dje;

Wón, ſi je a bēt ħixwar,

So twój hreč wħiċċiex-

Wiegħi kħixjerx k-kominoval,

Ke jaħamaniſtu bi tgħid;

Jeſuž je cże pħidex tħim kħbar,

Captacjji twój hreč ħixxu dot.

S lubočej ſo wón pħiċċetrawshe

Ruži, noh na kħidju;

S hoħġemni ſej pħiċċieq daſħa,

Da ſo roklučx na buku;

Krej tam i-jeħo ranow bejj,

Wobliċċo jom' wobliċċu,

Jeħo luboči w tebi leżi,

Widu cjji pħiċċind k-lepli hemu.

Jeħo ranu tebje ſtrowja,

Jeħo krej je l-efarje,

Twojej duſħe ranu ſħoja,

Božiġu prjeċċ wħiċċiex.

Jeħo pót twój baħsal je,

Šeħħo cże na wutrobie ġerje,

Jeħo klyši wotmaje.

Duž dha wróčj ſo, hrečħna duſħha,

Saži k twojom! ſħożnej!

Wrichtiċċi hrečħħinej ſo klyšha,

Wón je wutupi cże ſei,

Wħiċċi ſu klyši, kħixjer, kħrawi,

Chje cži njebo i-hadji dac.

Hoħġi tmoneji ſi kħarru,

Na kwaži njebzisti cže wħiċċi.

Nošlad w naszym czażu.

Komisja thęzorzystwovej sejmu, kotrej mēszeje wo səkonju dla powyższenią wójska wurdajt, je wójsce nowe godziny wot-pokajata. Rzeczywiste budzie ho to kame tej w sejmie stacj. Trenaz dżel konserwatornej a national-liberalnej strony je sałon. Hačz tola kriegerstwo něchto wot swojich żadonow puścijita, ho rada prasza. Srudne pat by dylo, hdzby nedyb w tasej wajnej węgę f żanemu siedmoczeniu pshisztu. So my wójsko powyższenią dybimy, je drze wóremo, naypśczeniwo żalostnemu roszczeniu ruszeho a franzowstego wójska.

Raž ho štachci, ho thęzor a thęzorka w hapsleji do Italstaje podatow na plebiscity kwestie italijskego kraja a jego mandatelskej.

W Barlinej je ho wulsa zyciwnina nusa někt rufit pomjeniščita. 26 nowych zwrotnikow je ho twarz zapocząta; wot nich je ho 7 hijo poświeczenio. Ale hiłdzie 30 zwrotow trzeba a potom kózde leto 3, pshetosz tole habsurkische město rožige letnje na 50,000 wobydli. Pshczzo je habsurkische dożci, taki mając to so, ho w wulstich mestach kózde nimale no hořach namala. Daj wopušczenia swojow drze moku, ale s wjetstwia dohahazu a węstu sałuzbzu na wózach a cęzmu do mětow, hdzby huto śrubne a poldze swój njerzofom póniższa a maja jón s hujeniem zinwienionu sapfacyz. Je ich jeno malo, kotrej ho loko poradzi, w wulstich mestach samożenie nadzies, wjetstwia dżel tesa, taki tam cęzmu, cęzni najrundniuthe na-sonjenia a żado po wopušczeniom wjezdnym swoju.

Zedniania da pshcepofozjenia połutnemu dnja fuł t koniec pshisztu. Wliche kriegerstwa a fundy połutnżne Rēmstaje, fuł w württembergu Meklenbursteje a Newstaje, fuł w hromadnym pshiszeniu na jenuj a tym samym dniu pshes jene pshisztu. Duż njebuduje najserje hijo leżca połutny dżen w Pruszej niz wjazdy brzedu po Zubilate swięceniu, ale brzedu pshes połutnemu riedzeli po bwojte Trojzy.

W Bruslej je ho někt nowa zyciwnina agenda wot sa to postajentych duchownych a wot najwybitniejszej przewiniętej rady rosz-žudzista a ho w pshichodnym leżce generalnej synode pshepoda.

Móz luboſcie Bożej.

W szottlandzkich horach rabi wulsi wortosz (godzec) dżecjatlo; kózdy kóbi hame lutte na polu hrasztače wja jo s hwojimi żalostnymi pshetosz kóbo do powětra a doniejejo je do hwojego hñeda, kotrej będzie horach na wietstwia wulfie statu. Wóryl to dżeczo pshatu a powyższa po pshes zylu wjeś roszčerki. Młodzja a starci won hwojatuz, a horje na to hñeda hlabadza, kotrej bę na strachnym blaku, njezwiedzo, tak mózli to dżeczo wanow.

Szóncinie matrosa wusupi a ho roszkudzi, kóbi horje swažieć. Wón dżel będzie na tidoj husto po hladzin drzewie horje laſzt. Wón pat dafoto njeprzyjazd, będzie póno, je to niemożna wez a wrózki ho wjezel, je njebe do njeboża pshisztu.

Druhi smuzity hajzis wusupi, kotrej będzie w horach hwojego wójtostwia kraja po statach wotosz laſtach nowatry. Wón tu węszyta, hijo ho seſda, jalo by ho jemu radzić dżeczo; wón będzie hijo pshes jara strachne městna psheteli a będzie jara wjazdo — ale hlaſiec! Na dobo wo wobzum a roszrażeniy w hłubinje leżesze.

Duż ho na dobo żonka będzie dyżha pshes tshepotazy lud cęzszczetel. Wón chajnu iu hšieręcę, ale wona na żone żlowia njeprzyjazd, wona wibdzeſtejeno to dżeczo, kotrej będzie w huyertym strachie. Wona węſcieje po strachnych statach horje, pshesze wylche, wona njeprzyjazd, będzie hijo blisko hñeda; tam będzie wulsi strach, ale wona s mōznej rutu dżeczo s wotoszowych pasowow wutorze a jaſo dobyczęſtej s tym dżeczom wojtoszowym ho wrózci.

Ja prajecz nietryebam, wy tez to bijo hami cęzni. Zona będzie dżeczomowa macz. Schloj muiſta móz njezdokonja, dotomu maczerna luboſcie, kotrej je najwyższa móz na semi.

Ale Boża luboſcie je hiłdzie wjeſla o mózniſta. Wona je ho w Bożej ſsymi s njebojeſte krafnoſcie na ſemju dele pshesztu, do ſenſteje njeſteſte, do człowęſtego hubiſtwa, haj do ſunierze na hšicju ſa naš, taki będzymi njeprzyjazd Bożej, hřesztynu.

W tym je ho hluženje Boże wo jeho luboſci dopielniſte: „Może tez żona hwojego dżeczo ſabycz, so by ho njezmisla na

synu hwojego žiwota? A hačz by teho ſameho ſabyta, dha ja tebje wſchak nošzu ſabycz. Għaj, do rukow ſym ja tebje ſapiżat.”

Twoje ſłowo je mojim noham ſķewża.

Sswet je wiele hħċejxianistick marträjar wohlađad, kózjiz w hodżinje, hdzby dyrekbodu ho wot ſemje dżeliz, wuprasci, jo je jid w žiġenju to fliddek ſłowo Boże naſtrōjcie a naſlublje to ſłowo Boże, hwojib bibliju, ale wone je jid ſamlinena kniha, kotrej w kamrażu abu něchdo w fuje leži, doteż je jich wutroba nepryjata a njenamakajha drobi dar, kotrej je Bóh džo hwojego ſlawu poſoſi. Schloj pat hwojib wutrobu ſłowo Bożemu wotewi, woptawo a wiħbi, schio to wun połekde ma, wón naſħoni, kózto je David naſħoni: „Għożż bo twoje ſłowo wotewi, roħvneji a eż-żini mudixi tħixxewiem” (Psl. 119, 130). Boże ſłowo ho wotewi, hdzby ho ſafloji duch a žiġenje w naš a nam ho njeħbejje jadro, kotrej je w nim, wotewi, ho budże ūniskoton kózliet poħiżżej jipħiżem. Do naſtrōjtiejha wotomisw w naſħuż ſiżżej ġiġi kħliegħi wotħi, tħażżej nam prawe žiwe ſaċċuż ja wo Bożiim ſłowie dawaja. Bóh dai ram roħvnejnej wozzi. Bibliju je wulsi poħħab, eż-żi lu hukk biex do njeje doħbiw, eż-żi bøle pōniżżej to baħstawa w Bożiim ſłowie, kotrej ho wu-ċierpacżi njeħo.

O biblij, ty Boże ſłowo!

Wli naſħam fu tħid s'nowoħi,
So pshes tebje puc s'nejebu dje.
Schloj wuta hej we tebi radu,
Tōn njeħbiżżej jidu nħoħi k'padu,
We njeħbi weċċejne ūbqnej je.

E. S.

Bo dżecżażju pomħanju.

Kózdy mē, najsejje pat maczjerje, lat rady male dżecjzo hwojim starħiżim, wotħiebie dżewjeżiżli hwojim maczjerjam něchto pomħaża, n. psh, w kuchin. Maczjer je iż-żomha s'wietiha wotħiebie wobiegħejha hačz wopradawżi wużiż. Wona biex jaġa priedy ġietw, ale tola temu dżecżu wobbaraq njeħha. Ju hużej, je dżecżatlo taq-tħotx pomħaża, jo kóbi jaġi eż-żini cieni. To pshipnajnej a ma ūx-żejj, hdzby też dżecżiow džeczo naſħużmanie njeħje, wona wuporjejha, kózto derje dozej cieni kóz njeħje a ūtħixx je hiżżejje poħiżi.

Minn tiegħi żiġi hawni Bóh se hwojini ġiż-żonni bixx-żebi. Wón ho ūbżogħi wienajjem, hdzby nōżiemy ġiemu viki roħpħiexx ġej jaħi, iż-żejj ktrafsej pomħaża a my cienim, taq-biżżej hawni. Kóz kieni dżecżu hačz pomħaża a wón biex priedy a sejje, hdzby biex jenoż i ruku tħinwil, wħiċċito fuom doniżżej, ale wón biex tħixx ġiż-żebi wobiegħiżi a dōbrotnejiż maczzeri runa. Wón poġo hwojih dżecżi nje-wotpoſa, né, ale wón kózże dżecżo, fiz-żi ġiet wotħi pomħażi, na prante měs ſtaji, da kózidu džeczo po jeho macz. Duż budżemx ġiemu też-żafonni, ja nandu dovali ġiemu pomħaża, ale hlađajnu ja, ja njeħbda hordji bissi na naſħe ūtħabu ūtħalli. Pomħażum kóz kieni pshesha na dżecżu dżecżu, kotrejnej macz jenoż teħbi da pomħaża da, doteż to dżecżu wjeħbej cieni, ale nja, ja by kóbi s' tħix proġu salutawfa.

„Pomħaj Bóh“ je wot nětka niz jenoż pola kriegerstwo duchownych, ale też we wſħedha pshes- dawařnjaħ, „Sserb. Rowin“ na wſħaq a w Budyschinje dostačż. Ma sħiħw orċi l-leta placiż wón 40 np., jenotliwie cikka go po 4 np. pshedawajju.

Pomhaj Boh!

Cílelo 13.
26. měrza.

Létník 3.
1893.

Serebske njedzelske lopjenka.

Budavaju ho týždu žobotu v Smolerjez knihčičetnu v Budyschinje a že tam dosiaž sa schvortletnemu píchedplatu 40 np.

Njedzela Palmaram.

(Džen vobnowjenje křečeňstvo kluba.)

Jan. 6, 67: „Džen praji Ježuš tým dvanacem: Chceče wy tež přeč híc? Ale Schiman Petři jemu vtomolwi: Kneže, k tomu pondžem? Ty mäsch blosa

vysčežie, votmolwili: Kneže, k tomu pondžem? ty mäsch blosa věčného živjenja a my hmy věrili a pôpnali, so ty by křeštus, Ssyn teho živého Boha.

Džen vy věčež, jeli jo njedz dojata wuežba pola waš podarmo, všeckto to votmolwie. Džen všichnam tón Knesa han hřečež praschenju staji: Chceče tež vy přeč híc? A džen všeck jenož won píched wami steji — tak dybci s najménšou pola hidermých paczertlich džeczi bycz — a te jemu nejpečetelne možy ſu do ſady ſtupile. Ale píchedu bôrky dny, hdyž ſu won bôl ſdaluje vot waš a eži falsovi pícheželojo, ktorých tež vy ſež hžio ſeňali, ſhvět, čert a ſamše čelo, ſu want píchediblizu po všeckom waſhnu waš ſptujú, ſo bychže ſu po jich voli čimli a ſo přeč vot teho Kneje do jich blužby píchtaſili. Šo bychžeze potom tež ſož něk na nitohu druhého hač na Ježuſa poſkučali. Pola Ježuſa mäsch ſo derje, luba duscha, v nim je všechn mér a všechn ſboze.

Šich tavšintom drje je džen, tž ma ſa to, ſo je všechn ſbož v živjeniu bjes Boha a bjes křeštus. Ale hladajce na taſtich ludi, hač ſu tak ſbožomni; hladajce, ſak ſo maja v ſrudobje a muſy, v ſawjedzenjach a ſptowanach, na poſlednu v poſlednej možy. Píchedo budzecze pola týždeňho vobtverdženu namafuz tu ſtaru věroſeſt: Schlož hreč čini, ſo je hreča vrotocík a hreč je vych ludži ſtaženie. V ſvetnym živjeniu, v lóžtach a ve muſlim ſamoženju, praja, dybci ſbože a věrne wukhowanie bycz. Ale doſejc taſtich budzecze ſefac, ktorých podarmo píchežinjene ſeta, možy a dary,

Njedzelu Palmaram je tež w wejle naſich ſerbſtich woſadach ſa paczerteſte džeczi džen vobnowjenje jich křečeňſtvo kluba. Džen nož vobnije džen vutrobu, jim woſebeje neſhto ſa tutón džen praciež. Všeck je taſti traſný ſhwijet a týždi ſpravny křečeňſtvo vyscheidodi mlode cřižodžicí ſi píſtovani ſhwojie luboſeje a ſtaroſeje. Proſha džen ſo waſ, luba džeczi, waſhcej ſtaroſej a jeli ſo ſtej hžio morvej, hñemý tola věriež, ſo tón Knes ſa jím ſhovitc vo woſebeňenjach jich lubyž. Kelto vysheňoſeje a ſtaroſeje, nadžije a bojofeje dopjeliny na tajſum dnu vutrobu woſebej ſtaroſeje! Žich modlitwy džecia k Bohu, ſo won, tón všeckomuž, čazí wam ſhvěný Wož bycz a waſich woſhod ſa ſtaroſteho doma a waſich nuſkód do ſhvěta žohnowacj. Proſha a maja rjane pícheža ſa waſ džen waſhchi bratſa, waſhce kotry, waſhki ſmotsja, waſhce zpě ſpícheželſtvo, waſhchi wucjerio, waſhchi ſaracje a zjala gmejna. A do ſtromodžitnu všeck tych, tž ſak vutrobu džel bjeru na wachim derjehežu, čazí tež rad ſpižaczel týchlo lopjenkov ſtupiež. A ſchto mam wam praciež? Ale, luba džeczi, ničo hač to, ſo vyschež ſ zpě vutrobu, laž Petři v píchedstajenych ſhwatých plowach, na ſkóde woſejenje, Boha a Kneje Ježuſa wo-

kojich sapisjene mlobodje a sranjenja dushe su vtoru
kvedojo pschezivo takim kelyym myslam; "nehdy," praj-
buano tebi, "bezimy sbazovni, jato hiszhe merjachim
mre Bozi u naschih wtrobach be, ale neto je nchki
nim a my hmy nozhubienchi." O lat hudo je so hiszhe
historija wot hubienego hyna saho statu! a tez ujewur
linje wjele hubienych dzowow budje jumu pschede Boz-
tron stupieq dyrbiez. So ujeby nichto wot waq, lubi-
paczejeq dzeczi, fiz to ejzacie, hjes nimy byl, ale se byzchoze-
taq heje horje wjali teho hensja Desom Khrystusfa, tat tez
w nim wostali hacq do konza. Dzerjeze ho s i wczom-
nitami teho rjanego wusnacza: My hmy merili poslati
so ty sy Khrystus, ton Senu teho zivjego Boha! Khodzez-
tez po nim wchdenje! Tumeto poinasnu je hubienia mo-
jesuha krasna mida: Schröz mie poinasnu vysled ludzimi,
teho chzu ja tez poinasnu pschede dwioru niechesiu Ratz-

Božkylí twoje děčí, Křesťcké,
Boží ſo v strachosčach jimi svýſtice, Zdroj
Wſdak ſ twojej kruji ſi kupene.
Cíti nař ſ nowoh woživjených
A ſ křovním proštrom wubudzených,
Boží wtroba nam ſpameč thze.
Móz twojego Ducha
Njech na nař ſiže ſo!
Sahot luboſej,
So pýchi tebi ſiut wobſtajuje
We žiženju a we ſintereži.
Hamien.

Smutkowne misionstwo.

(Potrążowanie.)

Sktu je všechnoživo zvětvišské nudy činíč? To je to pravěc, na kotrež ma by vortoměřovje dacea. So řamo rospni, so ſe tu rospominac' nemože, ſkoto mela zvětviška výložnosť do ſalonov wubacov. A to teho dla niz, dolež v tařej duchovnej nudy ſalon a poftajene mało ſamoznač. So vydym puež ſa pomozne děči ſaintoforného miſionářstva namafoli, je nujne, ſo ſebi vortoměřený ſonž na tam poli psched rozež ſtajm. Wotoměřený lónz pak žadyn druhí njeje, thiba tom - ſo to ſtukowac̄, ſo by ſtončinje v zlyku wotoměřev evangeliſte zvětviſe žadyn ſtar njebyl, totuž výše cíjíce Bože kſtovo ſtíčkař a ſotry ſtíčkař by ſo jemu pofticzař ſladnořez njenamalařa, hdy by ſe runje tež njebyval. Duz njekeřmén ſastach ſtrdič a vydym vytac̄, domu puež ſi temu wotoměřenemu ſonži psched hotovany njeje.

Některé taře řeček, kteří mohou k temu pomáhat, členy uvedených. Bréne píše: Potomotvorní k temu střeňování je ho stalo přesné soření biblických tovarstw. Bréne taře tovarství běžné výzvědce, kteří by v leže 1804 sořili; v leže 1805 pruske domovní biblické tovarstwo v Berlíně nařla a tak ho to tovarství pomalu rozšířejícího přes nosiče založila doložit vlastní kraj, v Sachsejnamu Družebně biblické tovarstvo. S mnoha jeho návazujem na tuž tovarství střeňování — to dybci když s džakem vtroubovávají. Ale nejdříve dybci hýsekce k temu píše: to by teh lud vysídlil v hýsej bibliky čítat, u pravou vysílat a rozhývat. Předtaké upravujete polépšení ve luhovém živněmu mohou jenou píše: in, abyž ho tud řečo k bloum Božemu jaro k pravemu žörlu živněmu vyseděte.

Prejne, na cjoz ma ho wažnosc klasci, su domijaze Bože
kraljicu, kotrež ki ho w našim cjašu i wulfeho djela s klescijanom
domow hnbitev. Pshelkobz juntróz domu klescijanije
počady, so by hlađak, w totrých so ho hlađe v klescijanisje
potom s dobrevo stareho cjašu našich herbičkih wotkow idjerjalo
wotkima licibju ihč domow, w totrých so hlađe
vrijeme Bože kraljicu wotkovača s tom, w totrých wojaz nježi
v budješči hronici, sal jara za tu kresješina klescijanisje
wjensteho porjada w bwojbi padnula. Wjelade wjehad budješč
ureče pshlječec, so ho to tola w našim cjašu wjazji njehobi.

zecze, czemu o wężejce hromadzieżki z domiążej Bożej ślużbie; ja
będę myślą; bądź je źo w starzych dobrzych czasach hodzi, bo
ta też w naszym czasie hodzi, jeno zo bydu hołodparo i ułudzisko
zo dopomocą na swoju hłeszczyjanstwie psichbielszowicę, zo maja
wachowac na wężejach duchach w swoistych domach. My fabrycy
niejewmę, so hu domiążej Boże ślużby napiszącja a następnie
stadośc, twójżom tańcą, taliż Boze słwo ślużbelsi niejew, haj
taliż bi hjes zwojom towarzyskiem steru hłeszczyjanstwu naprawiećszon
wysły ślużbelsi, psichipowidanie swoja pchimiejsz; my mam
w myślī ślużbelskow, cielesz, wokoloczących rjemiejkisztif.
S tym so spłotziej memozem, pracież, zo maja ſo ja nich
duchowny w swoistych woładach staracz. Psichetoz ſo duchownych le
hufco mjele cieśzysz, haj druhów mieniomy węz, tańcim ducham
blisko stupisz. Nie, jow dybri tydzy ułuskie, tezdy hołodpar z tworzo
psichbielszowicę we wutrobie socieżę a hóbudżetaczę knutskowem
miłoszowca bycz, piłetoz je to wotpholab knutskowem użyczeniu,
dozpicz, zo bydu w zgle duchim rymowieniu, hacż dotalne,
biblijste towarzyswa naſte, zo bydu stawy hłeszczyjanstwie wołady
wołoto hwojete biblijte, t. r. wotpholab teho křenja a Bohu w njej
hromadziby, fotryż tak w swoim złowie ſało psichiput do
wutrobów namata, zo by jego bojsza moja ſało w domach a
woładach stutkowala a żyle ſiwnenie s nowo natwaria. Abo
durbiało to nemiōmę węz bycz, zo taſte mołtynie ſało poła naň
z moj pchimiejsz, fotryž w Zembiejskiej we wójtostwie lepičich ſiwońbach
nadeńdziesz? Durbiało to nemiōmę bycz, hołodparom ſało z temu
psichbielszowidni domiesz, zo hu mietchnizy Bożej w swoistych domach
a zo maja ſo jato preni z duchowne swoje w swoistych domach
staracz? Wopaczna haniba a bojotę, naž na węz pacu ſaderżez
niejewmę. Psichetoz wo to ſo jedna, zo by ſo hwojda ſało na
hawaria na swoj prawy ſiwmieni ſaloż, fotryž je w Bohu, našim
iboznitu.

(Połączowanie.)

Wszed krótkim siebie lubi cierpieć, zawsze wspaniale.

Prvega tretinje lege, lobi cijitaro, cijitali mo Pavolu Gerhardjevi
jeho pohodnjem življenju. Peči tym so šabecji njenomešči, na
telo pobojnici mandžuski, potražili jemu v botki telesko na vsebelu
frudobige, spominic. Maria Gerhardtovna běže snamjo škrneće
šdelečijanske mandžuske, ko je wopradobže hódnú, do jenega
nultsundovega življenja bishčeje wošebje pošlabdaci. A wona je nam
po potoljaku, doletel je kama najvzajmnejše podanici se kwojeho a
kwojeho življenju do domažeje biblije napisala pščitostavnički,
ose cijuce je podla měta. Tute kražnje myšlje pohodjuje, do
Božje voše podateje dušice všečje tóždy štečeščijan, wošebje
kvijatih vostjnim čloupu, rady cijata s nimi kvijati vutrobu
atvari. Dulčina wèž by tež byla, kebi tute slobom myšlje
pščitajac a je potom na bot potoljaku, so móh je kebi w cijich
županjiach, wošebje na hščiju, saho s nowa cijatac a so s nimi
ravje woškewicj a sam na kebi našionicj, so je nočna wéra
do dobycje, potraž šwet pščewinje. A nětlo švščomy, skoro je
koma napisala:

11. džen maleho róžka 1655, nježelu Septuagesimá. Duchowny
ótž Benj wje w domie mojego nana s mojim lubym Barołom
herbartiom swórem. — "Wielce ho, budzje dołoeni,
otuchicze ho, budzje jenatej mygle, djerzje mér; dha budzje
s Bóh lubosć a mera s wami" (2 Kor. 13, 11).

14. džen mieja 1656. — "Wielce ho, budzje dołoeni,
otuchicze ho, budzje jenatej mygle, djerzje mér; dha budzje
s Bóh lubosć a mera s wami" (2 Kor. 13, 11).

14. vzeni uyele 1858. Učaju prenje džeczo, Marju Hilžu, amaj Bóh mohradzí na maiim narodzenu. S. 33. 1858.

— Moja duscha
sbehuje teho Kríseja, a mój duch ſo wjekeli w Bohu, mojim
ózniku. Pſchetođ wón je na ſwoju ſubieniu dziomku wohlađeć

bón je wulfie węg na mni sežin, tiz možný je a fotrehoj wjeno
viate je" (Luf. 1, 46—49). Ach tak može tón řeřes naš
bježnych čłowiefow tak niewurzelniwe ſzovodnych činić!

14. dzeni wulſeho róžfa 1657. Main diečen Maria Štigl.

maj saňo wumrje, sédom 8 měsícům staré. — Knejež, cíhlo
a wolumjeh mi mojeju wočojad radeč a mojeju wutroby wjeſeble?
Když na podzim sfurkaj a plakaj. Spis derje, lube dječje,
twojim kózku. Krótki a šír hejtje tón cíká tmivoje ſimienje.

28. d  n kapleje 1857. M  j Luby kval, archidiakonus achium Brumov, muurje, 62 l  t stary. — Njezdovl  , luba hotra bina, Boh je rudoarov a byzotom Boh. Jak dolgo budzeno a m  j Luby Gerhard jiwi, tu se kmojimi d  ciami m  ruje.

smiejsch. — „Sbójni ſu eži ſami wotrocžy, kotrychž tón Knies
pſkiſchedſki namafa, ſo woni wachuja“ (Eukl. 12, 37).

12. vzejli měly 1657. Moj luby mandelskij by do Barlina
ja kaptana pšči Mitwłodowiczej zrytkoi porovat. — Už luby
wózny domo, ja hñem tebie sało wobladac; i zuszy jało do
wózny kraju! Někt mojú soho stacá a so modlicz pšči mojeje
mazernym rowie. „Kdo dobrorudny je ten knies!“ To tez wot
teho knieja Zebaotha hem pščindz; pščetos jeho rada je dźwina
a jego mudrości frážna! (18, 28, 29).

12. dzen mulskeho rožja 1658. Raju druhe dječeo, Hana Katharina, ko namaj narodji a bu 15. tebo mešava piščes knjiez archidiakona Heinricha Schejena. — Tať ſu tu, knežeje, te rany ſebo vuhojit. Ach žohnui namaj to dječaſto, jeli jo ſo tebi ipodoba. — „Wola njeje piſčed wajchim Botwom w meſtebiach, ſo by jedyni wot tych matich ſubjektov byt“ (Mat. 18, 14).

25. džen měrza 1659. Małgorzata Barbara byl (marz. 18, 14).
do správce tomoty v rowie. Ach, dbyrju když kaj jeno,
trotz durbí hřivoj děčíci řubicej? Čeho dla, knieje, khostajsc
mje kajara? S čim syn řekluzita, jo tež to wjelelo do řudobý
říšewobročijsich? — Moří Gerhardi truchuje mje a prají: Schü
platajch! To děčíco je něre wumirje, ale spí. Hoi, wone kyl, ale
tak imjerde, jo jo moři maczerny et wubudzich njemóže. Za wen,
knieje, so maří móz, činicj z twam twojim, řekotz džecich, ale
daj mi plataes a řodychowac. — "Dajej děčícafam te umi
říšenici a njewobratcici jím, pštejtoj "tařich" je králestwo Bože"
(Marz. 10, 14).

30. dženovembra 1660. Narodny a ſimjercy dženov noscheho
tečjeho dječjata Hordrija. Živjenje a ſimjercy, vjeſeble a ſrudoba
Bovoje ſo mato hodižinow! Štejne, tlu wejch, ſeljo može macjerina
wutroba nječj, tehe dla džen ujetecječi! Ty ſu proſit: „Džonka,
byj, pač porodjuje, ma ſrudobu, vjeſetloj jejna ſtundu je pičinjka;
noč, pač dječjo porodžitā, je, nelpotni wona wiazg na tu ſtup-
noč, teho vjeſeble dla, ſo ſo čljevjet je na ſwet narodžit.“ Hoj,
štyknoskej je nim, ale ſrudoba ſo nimnyc nječja! Ne-
mojha ja ſ Sakubom proſit: „Wojne wo moje dječji pičinjekcje:
dječi wiazg nječe, Simeon tu wiazg nječe a Veniamina grecje-
kog wiazg, wiđitko to na mije dječi!“ Štejne, neft je wen: „Fa
pičinjka hōdna, ſo by mi dječeo močj rēfalo. Ach, wodaſ mi
moje hrebi, ale ſtyknoske mojeje wutroby je wulſa, wutoroh
mije ſ mojeje nufu!“

25. dýen Augusta 1662. Tón knjies je ho nade mní knižiteli
Djenja bu noju schmôrte dječio, Pavlof Vjeðrich, všechny knižiteli
kniženju do towarstva s knyžtstvom pchýtav. Moje vježebni
je mjetische hacj moj džat. Škabotka mojeho cestá wifach
nulla, moja móz je stiemena. Za stradu poplatam, hdzj dječez
příkladu džajných nadražek a niz vysí maceracim! A vola j
pone moje dječeo! Knjese, ty jsi mi to dječeo wołostjic! — "Vytajejo najprej
Bože králestwo a jeho prawdosež, dho budze wam to wšízitá
pluhote" (Mat. 6, 33).

23. djen. oltobra 1664. Nekj sy ty jaſchoł k węźnemuſci, drogi, ſbójny nano! djenja ſu tebie, ty ſwierńny wotrciaſta kęo knejsa, da twojej ſparneſie komorki donieſli! Wmij ſwojeſħaſia dajat ſobu horje a poſtrow wote mnie ſluſu, ſbójnu maczecia, mi je husto, jako byd woju, lubi, ſbójnej starſcej, boryšu woblaſci, dypbaſta. Knejſowa wola ſo ſtan. „Moji namoja macz mie wopuſtejſita, ale ton Knejſ ſo po mni horjeſcie” (Pſ. 27, 10).

6. dženja maleho rôžka 1665. Dženža naju pjate džeczo, pandrija Christiana, psches ſwiatu ſkiczenizu temu knjizej pch- jedezymo. Tón ſimly Boh wodz mi moj hřeč — ale moje ſyjedezymo je ſyjmočej a ſrudova. Da wém, fo mi to džeczo nje- poſtanje. Da to wém, dofelež bižo ſmjerci w mojim cíele ſte. Wſtſitjo, ſatož ſe wot Boha je narodžilo, pſchewinje ſwět, a oča wéra je to dobycze, ktoruž ſwět je pſchewinu”

24. džen septembra 1665. Spij derje, mój luby Christiano! a wjeſbach, ſo je tebi tolebka w njeſbach pſchijotowana. Někto ſi ſluchaj a ſwich pol twójego bratra a twojej fotron a poł keba džeda a wonit! Kat bubka ſo woni wjeſbach, bzbz ty ſlubnich a — twójca maci plata. Ale twoja ruka, o ſkejze, tež kubz ſmurenoz. — Hlaj, jene džecjo je namaj hudecje ſtato a dlej hač w druhe ſchýry. Dyrbjalci ſkumriny janzel bo do naſhego doma pſchijuc — ſkejze, poſcejl jeho te mi. a kum jara ſprówa a klabo! — „ſkejze, ja wozaſzku no wie ſzbož“ (1 Wloſſ. 49, 18).

6. díjen mateho röžta 1666. Mojeho lubeho mandželsteho huwothodžili. Tež to moje hřichy potřeby! Moja mož je hřeba, ale tón kněj se, řeklo mój hřichy měsč. Butraj, moj luby Gerhardt, nechápu ho vangelijona mot Křysta a motpohodž stanje dobre hředězjenje píšeho vjele křesťanů. Ja ſa tobu vónbu do hubenſtvo, do puſčajn, do ruh a kmícer. Míjeho bo thž, tžž morja, dusku pat němouja morici! — Gerhardt, jinu, ſo tu ženje němalašic, píšetos tu by cíjeze myſlje a ſi utrubou ponížu, ale něta ſkval ſo vótoře a ſvěra — ſkval ſo teho kněje Želona Křysta! Žofan ſkvernu, bjes Božeze wole mrob ſi ſtej nejpadre — my ſloda nějewremeny. Butraj, moj Gerhardt, doníž píšitupři měsči t horje Šionſteji a ſi městu teho živoho Bohu, ſi temu nějedetejmu Jeruzalém a ſi tej ſromodžilisnice vjele towant žandželov a ſi tej ſromodžilisnice tdy přeňich narodzování a ſi Bohu, temu budnikej wčítličk a ſi tudy ducham tých dokončených pravých a ſi temu brédnicej tebo noweho ſalonja, i Žeufc (Hebr. 12, 22—24). — Boh zjouňi tebje, moj Gerhardt! Něto ja cíju, ſak muſti ty ſi a ſak maſa ja ſum, twoja buhienja diomaj!

29. dňen maleho rájka. Večera dýrbiac hľadá ťmě plamavč, schôzť tých mojich jara naštôži. Za ich smerovach. Ale dýrbiac, ja čuju — moje mozy ho bôle a bôle hubujú. Dôjmu čujem mi psich stavy ečnej. Bone dôre budžie počas, ktorý mye ihotov motwola. Dýrbiac si tam byč, lenieže, da, so ťlabavčia moje vetrovoby píšemvina. Tebi mojego libevo mandelkovo a moje bôčko, totrej by mi s wulfie hľadu woftají, poručaj. Do twojej rukou poručaj ťwoju duščku. — Ja dale písač nemožu! Moja ruka ťschapezo! — „Krychľus je moje živenie, mumiaceže je moje dobyče!“ (Bibl. I. 21!)

Jesuśkowe czerpienie w sakrodze Gethsemane.

(Luf. 22, 41—44.)

By byly mi běžeče, skříjej wutroba šo,
Sa bolesčí, kž Ježiš kam pchýnežerpít jo,
Na násleč hřečí, hřečí na hweče tu,
Kž wěčnou hmeřec wěče naři pchýnežepí.
Raž sbijot, te jeho tak njeminoje,
Do sahrody k duchownym' czerpienju dže,
Hacž do hmeřec hudy tam jastupít by,
Do hmytovce zde žal ponurien.
Te hobiaho hra ře mumijsi neř. S. 5.

La hōzina býje, so wunig nach dřesč,
Mot čertá a s' hele a wot smjercze tež,
Nak wujednac̄ i Bohom a hradu nam dac̄
So svobodneč džel my tež mojemy brač̄.

Na Gethsemane se naš tam mobilis ho by
Tam padže do proča na woblicę ty,
Ta cjeza na dušiši wosha potociš cje,
Kži Bož̄i hněw na tebe wupřebat je.

„Mój Abba, mój Wótcze, kij lubujesz mnie
Niech felch, jeśli można, nrież mope minie die

„Kiedyś, kiedyś, mamo, przejdź wóz mnie dże
Pat twoja, niz moja wózka wóz stan' ho,
Hdyż dybryku sa człowiekstwo pszczelarzyk wóz.”

Hydz tseči króz sa nož tam modlit ho ſy
Bu wot Wózta janžel eži pschívóšlany,
Kij troſt tebi pschinježl, cže požylnil je,
Hydz ſmírcež a čert s helu cže wobdawasche
Hydz doſonja ſa nož tam mimožen

Hybž dotonja ja naž to wumożenie,
Dha ſi prócha won ſaſo bo poſvěhnyſ je.
Hniew Boži je nimo, ſmiercz pſchewinjena,
Hybž hiſtacz bo ſa tebie kſtijzowac̄ da.

○ hréjny ty c̄jlovéze, něk wopomn dha to
Schtó Ježuš sa tebje ſam c̄jinit je wſcho.
Eje wujedna ſ Bohom, ſo hnadu něk masch
Hdži jenož ty jemu tež wodžic ſo dasch.

Đha wotewr jom' wutrobi, wodžicj̄ ſo daj.
Če shotuje rjenje ſa njebojši rai;
Haj woſlakaj hrečhi a wopomu tež to,
So Žeſuk čai njebieška wotemriš in

Schpruch pschi wobnowjenju kshchezensteho klibo kobu datn.

Szy ho hnano wjeleślit a hjo na to myślit, kajti schypruch budżte tebi twoj dyżcepoitw' bobu dażż ja živjerje. Kaf għveru je wón te schypruch ja' kōjde djeċċo wuħolsit, kaf mögħnej je wón Mari n-wiurlobi klađi: "Sene mulne je", kaf tkutnej je wón hnano tebi obo druhemu p'tiawolak; "Ketkha n-żejj je, hbdż buġże wiurlobi wobtibjer qed phexx hna". A ty dżidż tieni schypruch samponni? Njeħanno hja ja' n-fotore dnyi waġżi wedjeż, fotu ja' twój schypruch byt? Njeħamniha na n-jon. Wuln jidu fehi raro o wjeċċor, haċċi njeħedji twjerże in twojim pomijatu. Byħaj t-tarbi, hebi in bibliji a cjtaj, idħo stesi in Schützloch, so hy wuħni, iñni prawje frasim tiegħi. Nefstremmuzi li je schypruch hja wuġġażże, schiċċi p'sħecċiżu ipputwaru byt. Istim wiele be wón każżeen po kla, toħbi fu ġieħi hħidżej in żmiernej hoddnejx prajixi a f'id na ġiġi humba ja' lejże, jafo wortiex qiegħebnej id-dwejx id-dwejx.

Maria macz pod sbóžnikowym kschizom.

Stała je macz žałoszczata
Podla kschijaz hylsowata,
Zoko je jej hyn tam mrč.
Tam bě wbohej sdychowatej,
Wurudżenej, żarowatej
Mjezj wschu duschn pschebodrék

Potulena, wuthschena
Steji macz tam wukhwalena
Zen'czkoh' Sshyna Bojeho,
Wuhlada wscha zaronowa,
Woblednjena, tschepotata
Czepicz' syna swojego.

Schtó s njej njechať žobu pšakacj,
Hdyž ju wuhlada ho ſlakacj
Safyfana pod kſchijon?
Móhlo schtó hladacj bje wſchoh ejucja
Na tu maečej, kij friedj pučja
Klecií, čerpio le ſunom?

Napošložena je wina
Wscheho člewoštwa na jej' kyna
Sa naš wuschwikańeho.
Na kchiju wschón wopuszczęseny
Wudychny jej' luby jeny
Młcrejo ducha kwojeho.

Pod twoj' kciij' so, knjeze, sklunu,
S twojej' macjerju saplaknu
Na wschon' mój' hrech' njeħobny.
Na mjaħlu b'chob' chju' meej' tebjie,
Podač' tebi chju' kom' kebje,
Taqfi b'du ġej spodoban. A. Skr.

Tónle kherských kym s lacjanšteje rěče na ſerbſki pschelozik
Lacjanſki ko takle ſavocnje:

Stabat mater dolorosa
Juxta crucem lacrimosa

Wupieñsieny je wón wot Jacoponi da Todi, kij bě psched 600 letami w Włosje, w měsíce Todi, živý. Jacoponi bě i wopredem prawimík a ženjeny. Jako swojou mandesku nahle shubi, podobno hy hynom po jinej hñercji do fójdstra i franziskanistiu bratrancu abo i bohlasu. Bola nich je wchelake rjane spěvové mudřané, bjes fotrymuz je tón jowle wot nás pření kroč nekerbli všelesoeniu nařimakši a nařikšawijči.

Sčto čzu žebi pschedewšacj na dnju wobno
wjenja kwojeho kshejenskeho kluba.

Na dniu wobnowjenja kheczen'skeho kluba chzu szbi pschedew
wsacz, pobożny kheczen'jan bycz, chzu rob kemchi khodzicz a nihdz
s' niepodkutnośczi. Róni klubu skondzici. Chzu da kheczen'jan

steho towarzystwa stupic, hdyż ho mi nějak sládnojez dawa, chzu
ho forezam a wopisicie, je říverne próstwu wo Boju pomozę
hladac. Chzu rad w wówojej bibliji cijatęc wo wósebie njezdę.
hdyż nječe mi mójno, wshilte dny na wejcoře jedyn stan cijatęc.
Chzu hulso i spowiežbi pichniči, i najmjenšia kóđde lěto

w jutrownym czasie. Były wtedy dny kiedy swoje rancze i wjesczane żołnierzowanie spowaczą i zanemu dnię go śmięcej daczą, hōdżę niespełnioną s najmniejszą jedyn raz Wócie na tych. Tak husto, hōdżę do spytowania pana, czego Wócie nasz spowaczą.

Ch'zu dobrociu wutrobu m'ecz a rad khudym dawacj, tez ch'zu po swojej najlepszej mogz sa twarjenje Bozeho kralestwa, sa swonkowne a snuiskowne miszjonstwo woprowadzic.

Chzu pôdla biblije tež druhé dobré kopjenka čítacž; chzu ſebi tež taſe diericž n vîch Ramhái Náh"

Chzu wſcio, ſtchož czinju a wostaju, cziniež a wostajiež w mjenje
ſwojego Krępeja Jezom Chrysta, wyſokowalenego hacž do węc-
zofie.

Symbo a vložky

W pyramidach, tutej mōznych pomnikach egipciowskich królów, by mōs druhimi wēzami tejż jittne sorniata namakali, tij by tam nitschach lētstotie, haj, tibazj lēt wotpoczować. Tute sorniata by do semje byli, so by po pruhomato, hacj smęej hiszceje mōz kładźba i blaj, bōrū poczajach rojeż, kāż s tutym tibazj lēt starym hymienjom z pyramidow, tak ma kāż też je hymienjom Bożego słowa; tuto hymno ma też hiszceje dżenja po wolej lētstotiech jittu mōz. Kāż wot spoczyta, diba je też dżenja hiszceje Bożej kłowa Boża mōz. Daj tutemu hymienju jenoż do twojej wutroby panteż, fedzbiż na Boże słwo a wopomni a wobthowaj to kume, diba budżte też w tebi shadęcż a ho selenicę a fejęń a płydu pślęzawie. Drej mōże też druhu, taz tamne jittne sorniata w pomnikach Faraoonow, egipciowskich królów, dolho w somorje, twojej wutroby kāż mōrte wotpoczować, ale tola mōrte mjeże ale w śwɔjim časju żivo isthađa.

Też cywilne kłosy, prostwu, mykutte i doverjeniom na teho senjera, druhuy hycze po latach plody pchynieje. Tak będzie jedny dwudziesiąt w rończej Bruseli we jenych dwendziesiątowinach prostwu ja kwoju hyrolowanju woczęszejcz daz, ale janožy darow na to doystal miedź. Hakte po niktorych latach, janožy będzie na kwoju prostwu damno lobys, dostał s među Kairu w Egipcie maliot jenego Sendzelszana 100 kriwnow, kontremuž będzie tam, kazać po praji, tamna nowina pchypadnie pchad wocij pchischa. Wózdnym, ale stacznym plod.

Люди поблагодарят

Ssuhod dō jstwy sołtysi a bynt doma jemu napszećzivo
bęgi, taż bęcze to swuczeny, so by jemu ruczą dał. „Shto dha-
by čimyi”, bo ssuhod jeho wopracha, „kajti napohlad waſci? Szy-
wo wóinie pobuł?”

"Hai", wotmolwi macz hóleżęza, "to budziścze móhlo się wypańcze. Že bęch kobi motywu sabota, kotoru na polu jaro nusnjeć trzebać a požądza mojego syna twardzatości domoś, so by mi ju p'szniekiest. Źe p'szciegom mi kłujeć a mi wieksele cążnič, że p'szciekwainiwy bezak a pańc. Motysa je jeho blisko wózka stanita. P'szci kumym by jemu do wózka siedziać a moje dżetosy by wózku ubiebić. Tat je hóla bishczek z módrzeniem wózkiem wózkiem wózkiem."

Ssúrod mjełczeske a na żonu pohłada, jako dźył hłichęce wjazy hłyścęce. „Kónz k tutemu podatkej pobrachuje”, stócnie dźeske.

„To běže kóng“, žona wotmolwi, „ja kym prawje swarila, so ho moj hólz lepje na sedbu brať njeje, wiažy ja niemójach, dokež běže do laju jenož s džecízou newobhlađivoučju statu“. „Kóng pobrahuje“, žuhod sažo džecíze.

„Koñz pobraduje“, kuñad wótskoho a kylnskoho projekthe. Wón posbývam poruž a potakowadce horje a dñeške se bwjatoczym hłosom: „Dźakuję ſe teme kenejel, pchetož wón je dobrorózny a ieho dobrze traje měczenie“.

Pomhaj Boh!

Cíhlo 14.
2. čapr.

Letník 3.
1893.

Serbiske njedželske lopjenka.

Budawaju ho kózdu hobotu w Smolerzë knjigachézeti w Budyschiu a hu tam dostačz sa štvrtočlennu pshedplatu 40 np.

Jutry.

1 Kor. 5, 8.: „Dha djerzmy jutry, niz w starym knjuhu, ani w kózdu cíječe teje sústeče a kiboržitwa, ale w blódlik cíječe teje cíjstoče a vernošte.“

Djerzmy jutry, pshetoz tón knjes je stampi, won je sáverno stampi. Boh je jeho svubžie pshes mécznu móz a le kichizomaneho i feričeži živjenju a i přenášeniu tých cíjimí, kži hu wužnili. Jutry djerzec, tu reka wětu nadžiju mécz, jo je Boh wopor knjivojho lubebo syna na kichizja na naš knadnje pshijal a so je won knjivo sygl na wumženje: Starjez, kotrež je ho pshes nježo statu. Tóne sygl rěla: Horjestanovje a méczne živjenje sa wšecky tyč, kži hu w wérje do krystufa. Nět halle kmémey i vježezu wužnici: Da wérji do wodawania tyč hrechow. Halle horjestače je znač teho wěstných cíjinito.

Djerzmy jutry pshci knjivojich starosložach cíjepjenjach. Horjestače sbóžnikove polože nam, ſat puež dže wot kichiza i krónie, mož nozý k kweetu, ſat ſtej cíjepjenje a tražnočiž njerostklinje bromažde wužasne. Ražsje boleče, nožne byly, našche bědzenje a staranje dyrbja nam lute suanjenje knadneje pomozý knjezovje bycz. To wicho dyrbji nam pomhač i sbóžniciž a naš wužniciž ſa tamny kweť, ſa tón kweť teho horjestanovja, na kotrež cíjatam. W krystufowym horjestaču budžemty wěseči, ſo cíjepjenja tuteho cíjafa hódne nježu teje tražnoče, kotrež budze ho nad nami ſjemicz.

Djerzmy jutry a wobkhovojm pshes horjestanencho život nadžiju węznejeho živjenja jako njeſachodne tublo

kwojeje duschę. Wěsta je w horjestanenym našcha nadžija. Sámercz w jašnosćiž jutrovneje nadžije dyrbji pshetací kmjerč bycz a budže ho psheménie do jandžela horjestanovja. Rjeje žana kmjerč, hdži w nam jeno to ſtaž, ſtož dokonjane živjenje sadžeroži. Rjeje žana kmjerč, hdži naš pošvěba w wotomiljenju i cíjmošce i kweetu, ſe klaboſce i mozy, i hrecha i kwyatoče. Rjeje žana kmjerč, hdži naš bôle pshidliži horjestanenemu kralej cíjewjewstvu, ſo jeho widzejz kmémey wot woblicza i woblicžu.

Djerzmy jutry i cíjicim, méra-polnym troſtcom pshci rowach tyč knjivojich. Jutrovny kral Ježus praji: Da bym živ, my budžecje tež živi. Hdžez ho jutry wěrnié kwyrcza, tam cíjnež boleče dla dželena, ſetruja ho kwyly týchnoče, ſahija ho ranu wutroby. Po malej kwyli budžemty ſe kwyjimi lubym pola teho knjeza. Schtò može ho kmjerče bojez, hdži nam kmjerč tých ſeho dama, kotrež hmy lubowali a ſhubili, ſa kotrež hmy živi byli a ſotrymždale živi bycz je najča žadociž? Schtò može ho kmjerče bojez, hdži hu našče wotbalzehnjenje pshes Krystufkome horjestače durje i wotpočinje Božeho luda, hdžez kmémey wotpočowac wot wšecky hrecha a hubjentna a wšecky cíjine?

Djerzmy jutry ſi tym, ſo hmy hijo jom živi w tej cíjitoči a vernošti, kotrež budže tam našcha pshca a cíjicež. Kralestwo horjestanenho knjeza je kralestwo prawdoſce, méra a radotce w kwyatym Duchu. Schtò dže w nim jeho wužomník bycz, dyrbji ſam horjestač, hdžez je Krystuf,

tij ſedzi na prawicy Bożej a ſzczęſcie wjeſć potajemne
i Chrystuſtwa w Boży. Cęſta wutroba, duch wonowjeny
pszech hrwaczeho Ducha a ſamo cęſto požuſtigne tutemum
Duchej dyrbia wſchudżom a pszechę ſjewicz kraſnoſeč horjeſ-
ſtanjenieho.

Potom je wurdzemy starz kważ hrečha a schibawstwa, potom hmy nowe często, taž ſebi jutry żadaja wot naſ. Piſhetoz my mamy tež jutrowne hienijo, to je kryſtus, ſi naſz woprowany; my mamy tež wiutrożenie, to je wot ſeruſkeho hubjenſta a wot duchownejce bimercze stareho człowięſta; my mamy tež piſchitowanię na hwedzeniu, to je hwedzeniſta pycha naſjego niuskownego žiwenja poſteho nadzjię a węſtego doverjenia, miera a radoſci w hwiatym Duchu. „Wloſi najlubſihi, my hmy ſekl Boże dęczę, ale ſiewieli ſo hiſczeje njeje, ſektoz my budzem. My pat wemys, hdzż ſo ſiewic, budże, ſo my jemu podomni budzem; piſhetoz my jeho wiidzieć budzem taſtebo, taſtebo, taſtebo.”

Zeno dusku posběhúcže

Wat byc̄ow, t̄z s̄wet wam wleczę,
A ho tudy poddajeże
Temu, s̄ ktorymž tam byc̄ ɔ̄zecze,
Rjelucze: t̄ ujebo, wtroba,
Tam maſh twojoh' b̄oginiſta.
Hamien.

— 1 —

Smutskowne misjonistwo.

(Połączowanie.)

So pat by ho biblia tej wot helszajjanom prawie strojymila a wulkadowala, doziej maje, zo duchovnym lózdu medieu na klejzy wulkadujy a so jedzi helszajjanam w biblij domach ejita. Dajna wéz je, zo ejtijeczne klowo pomha z pnacju. Du  z bu ho bijo w starzych czasach towarzystwa szezitile, fortez tojske knigi wudawacu, w fortezach by helszajjanista wuzycza na jwienje nalo zony a w fortezach ma helszajjan wulkadowane siniate pi mo w njezdelskich predomanjach. Te  my bies S erbami many ta fe wujtjane towarzystwa, to je natych serbske lutherse knihowe towarzystwo, fortez w my『si knihowemko misionirstwa sluzuje a je hijo wiele ta fich wujtjani u helszajjannej my『si a ducho spisowanych knihow bu  tej modernistick a predaristick knihow wudalo a h sticke wudowa. Na jeden dopomocu na te rjane knigi: "Domjaza skle ", "Domjaza wotfar", "Wschodni Bo i h lek", "S elatcwo du ze", "Zioniske blo ho" atd. (Ko dy S erb dyrbjal kubutaw towarzystwa bu z.) Pat drugich ta fich wujtjanych towarzystw w najchim mo zynym kraju mjeniu Galicjew, fortez w l ce 1832 swoje d eto zapoczo a a sa 15 let 800,000 knihow rosprededa; rosnoscherio tuteho towarzystwa te  hujlo naje serbske wogoda p echetbora. S cio  je jedzi h jo swoje serbske knigi wot knihowemko towarzystwa wudata p echetbora a ma zadanje a knihowe, h sticze druge rjane w zry c atia , temu budzia knigi tuteho towarzystwa w cze vitane; ale ja bies my『si. "Nasche serbske lutherse knihowe towarzystwo nam blize le i a nam fo de latekelo rjonych knihow w helszajjanistm socjuem spisowanych do rukom dawa, w fortezach w najchim lubej macznejnej re ci cittam w prawnym helszajjanistm jwienju, zo nemisch njezrebam.

Węta węg je, so w noschim časzu ludžo wjele a radži čítaja. To je snutkowne misioniswo we woczonaj mělo, hdvž je radžito, male knihowne salozę, w fotryhdž so dobre knihi khowaja sa lóđdeho, fotryž čze něshco čítac.

Łekcjezjjanie myślą do domów a wutrobowej nieczę — tutem wążmieniu nadawnej chęcię te błękitnej nabozinie ciażopiszy. Taifę ciażopiszy maja natwarcie wutrobu, z dobom pał też roswueczę wo Bożym krwawstwie a powiedząc podawki te żywieniu pobożnych łekcjezjjanie, fotią kbi hwoździe na stopami khrystusowymi biegili. Fotią wobijimy, fak cji sozialdemokratijo fujsze powrótneżaje myśle po tym pućju do domów psichniesie, tu nowiny ciażopiszy roszczerię, ja nujna węz, no też my jaka łekcjezjano im l tymi hanfamimi broniemi napśczezjivo stupimy, z lotymy chęcięzjjanie żywieniu wutrobie — to łekcjezjjanie nowiny a ciażopiszy hwoźd po domow namatają. Tafo ciażopiszy, fotreż maja tón wotpholad, mieniuny ciażopiszy suurteżnego miłoszno-

byku s džela wopokaſe njeſtſečejſeſte nadběhowanja, s džela ſoſo natwariſe, ſtoj je ho ibubilo wot vlečenjajšej ſtvařenja a ſumlenja. Neſte ſuo božinjeſe čaſkopijſi ho wihal doſte lethe hijo rudaſawaja. Ale doſlo je traſo, vreyed huci je naſch herbiſti lub taſti njeđekelji čaſkopijſi do rutſi doſai. Neſlo paſon manny, ſuo ſube „Pomoh Vôd“, kotrej je hwoj ſtečji ſtěm ſtaſtuſlo, je taſti čaſkopijſi. Wone ſe inutſkownym mifionistrovym nježo čimicž nima, tebo dla ja tež jeho wopliwieſie zpět hinaſte, hacž te mifioniskeho poſla, kotrej wot predoewjanju ewangelije w dolofich pojanſkih krajach powiedea. Džinojo na tu duhownu nuiu we wóznom kraju, hladajo na tyd njeſtſečejſeſte, koriſi džedzaj tež nam Šerbam meru, wot wóznoho herbowanu, rubicž, ſotſi džedza naſch luby herbiſti lub wo jeho najdrôžſeſte ſublo, wo jeho najwjetſhi thwolbu, ſo je wón pobožny a bohobojansly lub, ptčinjeſci, budža na načim ſčaſkopijſu lubym Šerbam poſteſene naſtarjenju na ſafotu Božego hłowa, roſjaſnjenje wo ſablidzenju tamnych njeverjazych a rjane powiedejenſka s Božejem kraliſtviem. Naſch čaſkopijſi čze ſobu k temu pompaſci, jo by naſch lub wofiaſt pobožny a li a by inutſkownye wobtwerđenje ſo ſatrafac̄iſci njeſai wot hanjerow Božego hłowa, ale jemu naſtſečejſe ſiat a dobyk píches naſteho Anjeſa Jeſeſom Chrystia.

Potraczanie.)

Zutrowne złocisko

(Po němčině)

1. На хорохоju

Srđedž měhoza augusta po mnje pohštu, jo vých k cječko-
skorej pšihodci, kotařež dcerež blisko. Wona pročadju,
so vých kwhatou, so móhlo ho s njej hřečež juntróz modicž. Za
hymdom džéch a t jenemu žmijerou kožu pšihistupich. Wona
tam ležejše myšlom, wozci schrečenja a klate dyčanje
wym kmečcežihe, so je jenoz hřečež schrečenja živjenje w njej.
Jenoz starštež a ja spustamoz ju na netore wotomilnjenje
s teho žmijerocy podobnem ſpanja wubudžic, tola podarimo. Tebo
da ſta kwhatu ſeho wotenežed pšihodvedenž, ſo ta thora ſe ſhwjeho
ſpanja wjazy niewotuczi, ale ſo bóryh wužinje ſa tute živjenje.
Duz na druh ranje ſi wtečnoho wočatažw, ſo pohot pšihind
mi jenoz žmijerocy pšihopowiediži. S multim džimjanom yd
blyžach, ſo je mręzoja wječor ſaho ſe ſhwjeho ſpanja wotuczila
a ſo je ſe ſlepje bylo, tak ſo je móhlo ſe ſhwjimi towarſtſam
duchowne kherlučkome ſpěnač — ſo pat je neto ſaho klate. Za
t njej kwhatou a ju ſaho taſka namakach, kož džen předy; wona
pat ſi najmjeničha tak wjele wječedz, ſo mnje inačejše a ſo
mňožach ſi powiedzow ſo frakčnou klobujenjach Božeho kłowa a ſej
a netore rjane kherlučkome ſchueči ſušpěnač. Wona pat hožinu
a bôle woſlabun, ſo ani kłowesta wjazy prajež niewoželche a
hřečež ton kamy džen popoldnu cječke a ſi měrom wužin.

Bo lejnej buntarci mi jejne macz pomijedzba wo tym dzisiejszym podanku, totrej bejche ho ten wieczej przedloj staf. Taka taka da jwora nimale 24 godzinow byes myslow lezala, bejche ho na dobo hama w toju byznia a macz sawolata. Zej bejche prajita, ja se tragnie wedy swiata woahladu a kutsialu, ja je wuzywajaca niemole, ja je kubbi neto swiadiwo mwmrcja zyle wejta, so j w swojemu braciej horkach w njebiechach pchlinie. Wona bejche macz probyla, so by po jejne towarysztu pustala, so mohla ho s nim roszkodnowac a hlyzdej junckra i nim swienac a ho modlic. Hnudom jejne prostwu dopjelutu a jejne towarysztu ho wotola kmierneho loza sejtpachu. Wona jim hama praj, so wobrym wumrie a prostwiecje je, so bycza jej netore rjane duchownie kleruzyje spewala, totrej bejchi nehdz w schuli a w parcerke wuzyjcie hromada nowulfu. Wona hama mjenowacze te kleruzyje, totrej ho jej woshebie lubjachu, na pchitkach: "Wloje zwieszenie hy chryzjek!" Majdzianscze pak bejche to, zo wona pched malo godzinami na kmiercekska, neto w toju kredzicze a kubbu swienowac s twisim hlosom, lapci wobec mow nehdz w przedawiciach silach liniacj, zo nizco wo czegielj thorczyz na mjej widziesc niebe, so ja pcheczeljo, wohebie macz, i tebo nadziju czerpać, so mojej jejefi jaso lepie byez. Bliski spewaniu kmierczejce ho jejne wobliczo je famej raboscza, woczi bejchejko piwczanijenj i njebiecam pozwiedzieni a jejne kmierneho loza wujno zwiedzienje z nichcza horjestanieniem swiata. Dotsa bejhi ho kleruzyje doszewe, so jaslo sprzana lehny, roszkodnowacze ho se swojimi towarysztami a potom jaslo mysl kubwitych wusyn. A wona wjazd jwietowac, ale kwaszniczki w swojemu horjestanienemu swiataj, totrej daszki autoprzewemu kmierneho kmierczej mudiwe teho kmierneho doto.

2. Na pochrebniſcju.

Lubi ejtario, ja ho nadzijam, so wy s czasami, woſebje na jutrownym ranju, tak radzi won dęceje na pochrebniſcju ta ja ho w duchu roszczęſcie ſum, tiḡ fu bijo ſaſhli k ſwojemu mirej. Tam woni wiſnity leža i ipja czaluo na tón dzen, na ktorym ſaſhyla hłob horejſtanieho ſerčitý ſtiwienja, fotrž je nedy wolat: *La za rje, poj won!* Tón hłob, fotrž wiſhaj, hdyż budze juny błyſtecz, budze piſches głyž ſwiet kliniecz, je w czasju niezgloſho pôlnočia, hđzej hładamy piſches ſpikiel w poſtajnym ſlowie, najjasniſci błyſtecz na tym mirej, na ktorym je ſebi poſleni niepředczeſel, ſuniecy, ſwuje lehwo ſzczinu. Ja ho ſkody ſtrci, wieſelsko na pochrebniſcju ſtejo ſum, tiḡ tudy ipja, ſo je tuteu niepředczeſej (ſuniecy) móz wtata!

Tat ſybm huto won ſhoſl na naſcie pochrebniſczo a ſybm ſebi rowy wobbladowat. Tam wiſak tiḡ wiele njelej, na ktorych rowach wieſle ſamienite pomniſi ſe ſtohny piſhimiſami, fotrž fu daſto wiſdziej, tam leži wiele ſhudzy, niſtli, toſiſi w ſiwiemiu wiele niepředczaſi a ſu dawno ſabyci. Šek wiele cęſleho ſubjeniſta, ſak wiele ſenieſte ſrudoby a muſi je ſchrebanie pod tmy rowowymi hólkami. Ale, hdyż tež woni niejo wiele niebedu, nemiója woni ſtanou na tym dnu horejſtacia poſtanou piſchewiſo tebi, tiḡ ſu ty muſki a muſry ejiſteſte, a prajeſt: „Ja nieſkym niejo był — ani muſki ani wieſenj ani muſry, ſuer wó mini niejo wieſdaj njeje; ja ſum thory a ſubiemu był; ale je ſum teho ſenjeſa Jeſuſa lubowaſ, ſybm ſebi żadaſ, ſo byd poła nieho domach był a ſybm muſmrej na jeho ſaſhbu ſo ſatoſzuo.“ Duž ſebi huto piſches, ſo buſh maſtu a niſti a bies wulſteho mjenia był taž woni, ſo pak byd tež teho ſenjeſa Jeſuſa lubowaſ taž woni hac̄ ſo ſuniecy. Hdyż pak džiſli mi ſamieni na roſtajici, je moje żadanie, ſo mi niebyszy niejo druhu na nión na piſali, hac̄ te ſlowa, fotrž džyſte ſobojsn Hęſa nedyh na ſwój ſamieni napisane mécz: „Ja wérju wodawanie tych hęſich, horejſtawanie teho cęſla a wećzne ſiwiemje. Hamjen.“

To je niebyszy profesor Wilmar piſat, fotrž je w leźe 1668 wumier. Tón boſacie wobdarjeny, wieſenj a piſches Božu hnadi roſtawieny muž ſpi na pochrebniſczu w Marburgu a jeho niepředczeſel ſi jemu na jeho powin ſapicaz dali: „Ja ſum wérju wodawanie tych hęſich, horejſtawanie teho cęſla a wećzne ſiwiemje. Hamjen.“

Štwna wéz pak je, ſo tajaz wuſwoleni mužojo Boži, fotrž ſu Bohu kluzili a Jeſuſowem ſlowa wobnarownali, taſt niſti ſamini wo ſebi ſhudzy a wiehu thvalbu a nadziju w tym pytaſ, ſo wérja wodacze hęſich a wećzne ſiwiemje. Za buſh džyſli, ſo ty, luby ejtario, a ja buſhmoj ſiwiſi buſlaj temu ſenjeſi ſamemu a njemiedzajſo wo ſanej wieſelskie ſhwolſe, thiba tej: Ja wérju wodacze tych hęſich.

Šamjen.

Bé ſobotu do jutrow. Bluto ſweſteſelsko ſo lampy w ſkubie ſtwiecy, fotrž bé hac̄ dotal jeno ſkope ſi ſpotykoſci wiſdziela, net̄ pak bié poſna cęſleho ſrudoby. Dwoj cęſlowej, fotrž w nej bydleſtaj a po Božej woli bramotaje ſkuſieſtaj, bęſtaj ſo runje w ſhneje a niepředczeſtwe ſęſtijo a net̄ bludieſtē ſo muž nedyh wosłach woſoko a niebyszy ſaſh dom, a ſona ſe- bęſtē, ſrubne piſches ſo hładajo, ſo blidom męſteli ſam ležo po ſtarym ſwiczym wafchniu ſwoju bibliju. Czajſte, ſož hevat piſheſo, ſtam, ſo tón dzen poſtaſien, cęſtac. „Schio wudze nom ſamieni wot rowowym durjom wotwalaſi?“ ſac̄ ſi tuteu prachem ſe w piſhichla o net̄ njemiedzelske dale, piſhetoz dybyleſte ſebi piſheſo na ſwoje ſamieni ſrudne wotſtejnoſce myſliſci. Tež na jeho wutrobie leſetje ſamieni — a cęſlo ſydujacy ſo ſama hies piſhaciaſtwa proſeſtſe: „Schio jón wotwali?“ Bé maſa wéz byla, wo fotrž bęſtaj ſo ſwadžiſo, ale piſches wiele wurejſowanja ſe piſheſtora piſdego bôte roſta. Žanemu ſo njedzelske mojno, druhemu wodac, byrnjeſ ſerje wieſdzieſtaj, ſo by jeniceſte ſlowo wiſh ſaſh dobre čimno. Nett leſetje ſina ſa ſzci ſamieni na ſoninie wutrobie. Drugie ranje, jaſo ſo te mſci ſwo- njeſte, wieſelsko ſo ſona ſe mſci. Haj, wona ſo wieſelsko, piſhetoz ſamieni hiſteſce piſheſo na jeho leſetje. Tež na miſzowym wutrobie leſetje ſwano ſamieni. Won ſo poſzde dom piſhichla, njebi ſlowoſto rečzaſ a niepředczeſtvo mjes mandzelskim tra- jecſte dale.

Salo ſo jutrowka wojwiedz wot wotkaria piſhovjedzadſe, njemiedzelske ſona nimale ſwójim ſyham dowobarcz. Džen ſak dybyleſte historiju ſi konjeſ błyſtecz a njemiedzelske piſhi pra-

ſchenju wobeju Marjow a Salomy ſtejo wostacj. „A jakſo tam poſladaſo, pytynku won, ſo tón ſamieni wotwalen był, piſhetoz nedyh wéz jara wutſi“, klinieſteſe jeſo dudze a wieſelsko naſtróžena poſlada ſona horje.

By dha možno bylo, ſo by ſamieni ſo wotwaliſ ſiſes teho, ſo by wona wó niepřytyla? Bé ſtoje, ſo ſzona ſzore ſnajſteſte a tež puſč tam, ſi wotſel ſi jeniceſto mojeſte pomoz piſhucie. Wóſak bęſu tež jutry a wona ſedziede w ſewitach a hłobieſtē ſlowa wo ſotkornom wutrobiſte teſe ſamieni!

Wieſorž ſuniecy ſo lampy ſuſo jaſhne a piſhczelniwo w jſtweſci ſi ſledonec mandzelsko a roſtawieny wobbliz. Kaj ſan ſo wobblaj ſotkore, ſo be cęſki ſamieni wot jeho wutrobiſu ſi ſcera ſuboſz ſuſo ſtanyla. Woža ſuniecy be ſo cęniſta — we wſciej cęſtine.

Intry.

Sej. Jan. 14, 19.

Jeſuſ ſiwy ſi ſowa dje,

Jeſuſ ſiwieneje je moje.

Daf mi preñi wobblaj je,

Hdyž ſo ſapocza mi woſe.

Hdyž ja piſhes ſuniecy wotſal du,

Piſhes mieho du ſi ſiwienu.

Jeſuſ we mni ſiwy je;

Ja ſybm ſtan na jeho cęle;

We ſchczęſciu wſa ſi ſebi mje,

So ſybm netko jeho zle.

S nim mam ſbójne wieſele,

Jeſuſ we mni ſiwy je.

Jeſuſ we mni ſiwy je,

To mie moja wera wueſi.

Swiſtaj ſi nim djerz ſoprawdje,

Wutroba ſo ſi jemem uueſi.

We nim mam móz ſiwieneje,

Jeſuſ we mni ſiwy je.

Jeſuſ we mni ſiwy je;

Šwicęſce, dži mi ſi twojim čaſhym!

Ja ſeji ſi ſiwieneje ſi ſiwieneje,

Š Jeſuſom hęſi, ſi wećzny, traſhny,

Hdyž ſybm ſiwy w wećznoſci,

W Jeſuſowej traſhnoſci.

Jeſuſ ſiwy ſi ſowa dje,

Blutož dho, ſuniecy, net̄ ſi twojim ſpanjom!

Jeſuſ ſoſo ſhudzi mje,

Hdyž wó ſiwieneje ſi ſamym ranjom.

Lebdom mam ſaſh ſiwieneje,

Dofelz Jeſuſ ſiwy je.

Eraſt Hęſi.

Prachemjenje.

Bó, luby ejtario, piſhobodz ſo raso muſ do čoſka wobnowlenja ſiwiemje a dži ſa muſ do wulſteho a možnego hollandsko ſiwiowarſtwa metla Genta. Tam w starym hrobie ſe ſi ſkorola IV., možny theſor, narodzit, wo ktorym ſročadu, ſo ſo w jeho hęſiorſtwie ſlongo niſhbywa. Tam dybyleſte ſo net̄ tuteu hęſiorſtwe hoſtowac. Wſhici, tiḡ ſo mojaču bęſeſz, bęſu w tychle dnuſach na nohač. Tamhyni juſtliwom bęſu na ſwiedjenj ſi bliſta a ſi dala ſiwiemjat. Schio wiſciat je wiſci wudze a błyſtecz viſi ſiwieneje ſi ſiwieneje. Wožebi ſwójim bęſu wličy na wotmowlenje na prachemjenje. Bé ſo wulfie myto klubito tym, tiḡ budža noſljeſte wotmowlenje dac̄ na prachemjenje: Schio je nojmeſtſki noſljeſti troſci ſi ſiwiemjat?

Wotmowlenje dybyleſte ſo ſi džiwiadom (Schauſpiel) dac̄.

Tiḡ, ſo thajzhu ſebi myto ſapocza, njebi maſo. Nett jeno wotmowleni Gent, ale tež ſi druhim ſraſom bęſu ſiwiemjat, tiḡ džižu ſebi myto ſapocza. Rajdale bęſu weſcje wotwodlerio wjeſli Alidorsa w Schwazavrejce pucjowali. Won bęſu ſebi ſwóje weſz jara weſcje. A fore džiwiadom polaſtachu?

Byle jednore pschedstajenje čećrjenja, wumrječja a horjestačja wo živjenje pschisjek, o stysknočji a strachota žonow a džecji njebē Žesovi hrysta. Tich wotmolwjenje na stajene prasjenje bē: wopitac̄. Wschitzy běžachu na město nješvojo, vlastachu, žaloszachu Žorjestačje Žesom hrysta je najlepši trošči." A na to do: a wolaču.

By bē dženža hnano taſke prasjenje stajito a myto bō ſa najlepše wotmoljenje hlybi? A hdy by ſo ſtajito, by wone taſke wotmoljenje namafalo? A hdy by ſo namafalo, by myto doſtało? To ſu prasjenja, kotrež chyti luby čijot raz ham ſa hryb wopominic. Na týdž pod pak wibzim, nadži wózwojo wiedžidžu, taſki troſči ſu živjenje a wumrječja na hrystužownym horjestačju mežachu. Mjetrebaču dha my taſkeho wježeleho doverjenja?

Khryſt je horjestač
A ſe nješči' martyr čahnył,
S teho po momi ſrobawac̄
A Khryſtich dze noſ troſčlowac̄.
Kyrie eleison.

Konfirmacijske rubiſhko.

Wobſtarñy duchowny w Saliſtej pschitidze w ſwojej woſadze ſi jora starej žomje, ſo by jeſi t poſlednejan troſčitej ſwiate wotſaſje wubželit. Wón ſo ju ſo jejunum živjenjom prasjenje. Wona jeho proſtečte, ſo by jejnu hrymu wožniſit. Tam leželje na prawym boſtu w ſuciſtu veče ſawalene rubiſhko. Wone džecje zyle ſejotcjenie.

Ta ſtara žona praji: "Do tehole rubiſhko hyn ja psched 70 létami na mojim konfirmacijskim dnu moje hylsy plataſa, hdyž ſo mi luboſč Božia pides ſi mojeho preñeho ſpovedneho mózga do wutroby wulwaſe. To rubiſhko hyn khowala, jo ſene trjebla, ani plataſa. Hdyž paſ byz hdy ſo ſpotwania pschitidze a Božia wopuſtečej cípsta, hdyž to rubiſhko do ruci wſala, na nje hlađao ſebi prajila: "Do tuteho rubiſhka ſy ſi twoje hylsy plataſa, jaſo na twojem ſbójnicy Ježuči Khryſtou ſwiernoſči hlybi a ſo čejteč a jeho ſtutom wotrefljeni, dyrbja eze hnano tute hylsy na ſbójnym dnu woſkowawac̄?"

Derež temu, tiz na ranu ſwojego živjenja naſtork doſtanje, woſtač w Bohu ſpodobennym živjenju. Konuſ ſe ſtoma dwanaczeſtneho Ježuca: "Ja mom byz w tym, ſtoto mojego Wózta jeſi jaſo ratiči hweſla wylie ſebo živjenja ſo ſwēča, temu budža tež te ſtoma jaſo wicezorna hweſda ſeſthadžozeho hlynczo živjenje woſhwęćiſči."

Dženža tebi, jutſje mi.

(B. němčinu.)

Tute němčiſe pschitidze je w naſčim čaſku ſwoje ſroſymjenje ſa weliſti pad doſtało, doſtež ſo ſi wjetcha trjeba, hdyž je hmyrci jako njeprorjeni hóčci nječeže do domu ſatipu. A tež dobré wěz, hdyž budžemy píči taſtich ſtadnoſtach na to pschitidlo doponiſit, ſo bychmy pschitotwani byli na pschitidze teho ſi ſtou woſronjenego hoſčia, hdyž wón junu wo naſčie dure ſlapa. Ale wón ſola nijejo hmyrci, ſotchi dženža ſou a jutſje tam ſaſtupi a po měře a na kraju woſkow czajia — tež jandžel wjeſteč ſi jeneho domu do druhého hdyži. Teho da nje- morloſai, hdyž wón dženža do domu twojego hukuba ſaſtupi; ty mojeliſi ſroſtchnije prajic̄: Dženža tebi, jutſje mi. Wón w prawym czaju tež k tebi džendže, duž budž ſi merom. Hdyž ty runje dženža hylsy ſruboda plataſh — dža moja tebi hlybi ſaſko hylsy wjeſteče ſi woſzom ſlapac̄. Wſchalo je týdž lěto na hukumy čiſhi píſat radobitne jutrovine ranę ſelhadtob — a hdyž ſi tý čiſhi píſat píſtewlakat a ſo pschitidžit a je ſe na wulſi ſabat w twojej wutroby woſzichtylo, hóčci rjane jutrovine hlynczo ſi twojim woſnom nuts hweſci. A tež na twoj požledni čiſhi píſat pschitidž — hdyž ſi meru džerjal a hweſnoč ſopotkaſ — wjeſteče jutrovine ranę a žadny čiſhi píſat woſzoy do wſcheje wěznočiſči."

"Bíchetoz hmyrci wjazy njebudže, ani ſruboda, ani woſanje, ani woſlož, wjazy njebudže, a Boh wudž ſi ſich woſzow wſchitte ſkyls ſetřez."

Jutrovný troſči.

W wulſlowych podlopkach w Boliſtej bē ſo žaloszne nješvojo ſtato. Hlyncz nješe mojno, wldzec̄, ſak wjetli ludži a ſtoto bē

Denicza wulđowa, ſotrejz hyn bē ſo ſi druhimi rano do hukumy podaſ, wosta čiſha a ſi merom. Žalo bē ſo ſtrachna ponjeſči do myk rožnečka, bē ſo wona do ſwojeſe ſomorci ſambla. Potom paſ džecji wona ſměrom žaz heſat na ſwoje džeto. Druz hyc jeje prasjachu, ſak moje ſak ſi merom byz, doſtež je tola jeje hyn taf dlužný člouſow a jejna ſeniceža nadžia. Duž wotmolwi wona: „Runje to je moj troſči, ſo je moj hyl ſobojz a hobo- bojſun. Bíchetoz ſeli ſo je ſo jemu nješvojo ſtalo, dha je wón net pola Boha a ſak njebyg ja ſo jemu popideč ſyrbjala? ſeli pak je ſiwy, dha je Boh pola njeho a wón budže jeho tež dale woſarnowac̄ a mi wěže ſaſo dačz."

Žiwnye wotmolwjenje.

Snate je, ſi laſtej ſtociž ſhýzor Julianus ſa tym ſteječe, ſchęſczejſtviſu ſaſho w ſwojim kraliſtwie wutpic̄, ſo by poſhanſtow, ſotrejz běži pod ſhýzor Konſtantinom ſo jara woſmjeſtowato, ſaſho ſi moj pomhaſ. K laſtemu čiſmenju ſu wón ſožebe wabjeny píčes ſwojego poſhanſtego muſcerja Libanija. Tatón Libanijus ſo wjeſtow nad poſtečenjem ſchęſcijanſtwa ſchęſcijanſtſkym muſcerja w Antiochijſtej ſyrbjata ſo wopraſha: "Ščto dha čiini čejtlowy hyn ſi Nazaretha?"

Ščetcezjanſtſkym muſcerju jemu ſo krótkie wotmolwjenje da: "Wón džeta ſaſeč ſa twojego muſcenzu" (ſhýzor běži Libanijowym muſcenzom).

A wopromade! ſa neſtore dny pomjeſč ſižniſtude, ſo je ſhýzor Julianus w bitwie živjenje woſtajit.

Dvaj njeſtcečelaj.

Lube pacjetſte džecji, budječe ſi wjele njeſtcečelow woſchego živjenja po wěrje ſetřac̄, ale dwaj njeſtcečelaj budjetai naž- horyſtej, poła hóžow woſitwo, poła hóžow hoffartnoſci. Kak hóž ſožetnialtai taj dwaj njeſtcečelaj hýz na dny konfirmacije ſwoj ſtoco. Ščodraſte do ſorčany, piče, wobje palenaczie, je hýz neſtoreſtulj církevne mlode živjenje ſaniciſci a ſa tym čejnje wyliego njepozetiſči, toraž čiſlo a džižu ſtoly. Duž pschitidze člouſow deſte hýz w mlođih letoch, ſhubi ſwujow ſtrawoz, mer ſwojeſe wutroby a ſwojego Boha. To čiini potom hanjoži jaſyl a hrobke woſtloči, njeſtstu myſyl a njeſtſte ſtowa. Hdyž wo- ſtanje woſbniwienym ſtub?

By hóž, hlađajce ſo hoffartnoſcie. Ša njei ſhodžitaj žodarje ſo pschedenjom a ſo wjeſtelom a ſtoto ſo piči tým ſhubi, čiſhi wutroby. Mefotraſtulj je džrý na ſwou ranigou a wicezornu modlitwu ſapomniſi, doſtež ju myſyl ſamhnoč wutroby woſtorgo- waſhu a doſtež bē ſo ſot wileſho vuceč ſeječe a požyciſcie ſeſtala. Husto je jenož jen ſtociž wot molwjenje, ale na tutej jenej troſčeli wiſe twoje njeboſe ſi twoje zde ſižneje; duž hlađajce ſo njeſtcečelow woſchego ſtadnoſci a džecječe ſo týdž čiſlo teho dobreho pschedenjou, mo ſotrmž ſpmečacie:

„Tam horelač, we njebljim raju,
Mój najměrniſtſki pſtcečel je,
Ta teho ſweta ſalſonocje ſauj,
Kis sprawnych ludži ſebac̄ dže;
Duž ſtajne ſtelnu pſi ſebeči:
Ježuſ je pſtcečel naſleſtſki.

„Pomhaj Boh“ je wot nětka už jenož poła ſticeſow duchownych, ale tež we wſchědých pſtce- dawańnach „Sſerb. Nowin“ na wſzach a w Budyschinje doſtač. Na ſchtworeč lěta placzi wón 40 np., jenotliwe čiſhla ſo po 4 np. pschedawaju.

Pomhaj Boh!

Číslo 15.

Létník 3.
1893.

Serbiske njeđelske loptjenka.

Wudaraju ho tóždu žobotu w Szmolerjež knižnicznejceženje n Budyšinje a žu tam doſtačz sa schtwórlétnu vſchedapluz 40 np.

1. ujedjela po jutradnji

Jan. 20, 19: „Mér budá s mami.“

Jeſušomu muzžomniy bēdu ſo mó jſtviye ſhromadžiliſi
a bēdu ſebi ſi bojotču piched židami jſtviye durje ſavrjeli.
Duz̄ ſtupi ton kňies wotolo wječjora ſi nim a taſke hředža
bjes nimi ſtejo jím ſi luboſnym hloſom pschiwoſ: „Měr-
buž ſi womi.“ Jeſuš bě ſaſo pola nich; ſi nim bě tu
poła nida ſaſo měr.

„Mér“, tole słowo je bylo najprénějše, kotrež je našeho horšejšenjem kenes wuzomnítam pšchitolat. „Mér“, to řeča: „wěćzne všečeřstvo s Bohem“ a to je wón čłowječna pšchitolatova. „Wicha slvžba lónz je wšala“, table móžemy ſebí někt spěvaci.

"Mér", talle je jím tón Ănješ projíl, ale wón je jím tónle mér tež s dobom hōbu dál, dokelž wón k nim jeho psichewinje vichindže. Dokelž bě wón dobyt, teho dlaně je tež wčhem hwojim móh mér wobradicž. "Khymwudž budž Bohl, kžž je nam dobyvče dat výsches našežho kniesa. Ježom Ăkrysta", talle mořemž hebi nět vichindžu sapewinacž.

„Mér budz s wami!” talle je ton kňies bwojich Lubych wuciomnikow postronis, kotrychž njeprzeczeljio wob-dawachu, taž wjeli wonzy. „Sewat praji, so ja tam „mér”, budz je hebi schó wszech pŕszecjimnikow pobis a ma wszech njeprzeczeljow pod hobo. Khrystus pak briedž njeprzeczeljow steji, a tola je na nich s tñiemom. „Szeredž njeprzeczeljow taž, a pŕchi wszech wutrobu wschu tñiu mierz a strošczenie myble byc”, idtóż to ma, ton ma Khrystusow mér, a tažtyle mér je wjeli wszechschi, dyžli wjochom.

Hacz runje był wón na kwestę w tyczeńscie, budżet wón tola w Chrystuszu wskrzesić wolny mera, — haj, taifile dyrbjal' bo prawy křesćijan najradšo wopolskowac.

„Měl“, taře tole drohé luhlo rěla, kteří je nam
Khrušťuk je hvojce kmíčkou dobyl, jato bě ho — nař
nastupuje — ja nař daß khostacj. Pschetoj, kaž je wón ja
nař, nařich hřečkom dla wumrjet, tak je wón tež hvoj
sa nař horjestanj, so měli všechno njeho a hobo s ním
wschýtly všechn Bohom pravodoseč. A hvojek je pravodoseč
tam je tež hobo měr a potoč, kaž nam hwyat Pawoł
pisče: „Dotelž teho dla synu prawi cijnjeni všechn wěru,
dha many potoč (a měr) s Bohem všechn nařichho knieja
Fejmon Khrušťu.“ Khrušťuk je twój měr.

Daj řeči na tym dospělých, jo masch někto tajsteho
Boha, kij je tebi hnadny, — píšes twojeho svobžnika je
cji Boh hnadny. Twoje jene a všichó budz tebi pat
twojeho Boha hnada, — wopomí řeči to jeno tak pravje
přewru — njebudz cji Boh hnadny, njebudz cji všichó
druhe niz přesněho hnadu.

Bóh tón řeňes njech s nami čzini, schtož chze, njech nam dava obo njech nam bjerje, njech naž schwika abo njech naž foški, džempi jeno všehego w nim a s nim spokojom bycž. Wšakže je nam wón našch w Chrystuszu kredem. Wžiž a tím vam můžem říci, že všechno v tomto světě

Křížku je tvůj mér, přečtož, směječ jeho, směječ
žebu s ním ve vutrobie mér. Jeho trej nam našte
kvedominné woł morových štukov cístej sečimi, so mohli
živemu Bohu ploučit. Byla nař něžde našča wołtoba
tamala, tehdy nam wón žam proje: „Mér budeš i wanu!“

W khrystušu dżeržym pał też wiśnitzj bjes bobu mér. Hózjez je mér, tam je też Khrystus ham pôda. Dżeržym bjes bobu hiveru jednotu w duchu psches swiaſt mera, potom budże tón fershta mera, Jefuš Khrystus, wescze też bobu bjes nam.

Sjew ho mi, Ŝenje, hdyž ho mi stýsčje;
Mi chze ho po tebi, Jeſu Khrýſcheze.
Byl ja bei ſavřev puzč do wutroby,
Šwéđet mojeſt bołosče był tola ty.

Na wežnej tebi chzú wutrobu daęz,
So móhť pſchí tebi bei troch namakač.
„Mér budž i tobu“, tak poſtroj tež mje,
To b'dze najrjeſche mi woſchewjenje.

(Wschědní Boží Khléb.)

Snutskowne misjonistwo.

(Befragung.)

Ważne je też woźbie, so moja ho tej stanu ticheskijsianiskej woźbady wopozaję, żo godubjelacjero śniutkownego miżionistwa. Tam wchłat tańce stłutowanje mójno njeje, hdżez ho stanu woźbady prawem ticheskijsianistemu cążajec wotemre. Godubjel je wérno, so hu yle wzy a woźbady w naszim woźtym kraju (hdžyj tez Bohu dżotowano niz mjesz namí Šerbom), wo fatrzych dybri ho to vrajieć. Sztóz w wérce životy njeje, temu też i wérty lubožyc pščinjic njejmo. Duż dybri ho cążowięc najprędy i wérce dońwietę, ſi by tu stłutowanu lubožyc ho cążowięc móhla. Tu wérty i šudżenjum lubožyc plodzieć — ſi temu budze najlepšici hredit, jo bo tujsim w wérce morowym duszcam w żywych woźbrajach poſafajec stłutowanje śniutkownego miżionistwu; piętco w tym stłutowanju ho křejiſtus ham prednje a hiſtice dženja ho dopielnuje, ſo caijieni wérja jeho kłowa, caij druh tytu stłutow do, fotrzej je caijien. Duż dybjaſte ho w tichich duchownie ſhudźba woźbadači śniutkownego miżionistwu rozbieglec' abo dybjaſte ho miżionistke hoždžin woźbady. Snata mjez je, ſat wjele je ho ſo ſwotowne miżionistwo w miżionistidzko hodižnach dopislo.

Hinal je sažo, když by wořada tajka byla, so římskowne
misionstro na jejich stavovac hřečací nětřebalo, dotež tu buchom-
re nebylo nijeho. Sa tón pad by wořada so čejm životicou wo-
řofařem a woř hlodac no njuh u druhich wořadach a hotova
byc dyrbjata ſwoju pomoz wořdželec.

S wjetsha pak je tač, jo je možada smješljana s khorjih a stroyovih stanow. Orij nastawa se stroye stanov pichitvinočnoj, u mju khorjim štetarstvo podavaju, so bychu ko wutrojowici doše. Tače sluttowanje pak ne možadje denje tačje byč njezme, jo možadu jato žytrwinočna rozwijaja. S tym bi wotpolasani ročitza rojaj, fotisji me možadu duch rokory rozwijaju a pjecežimo krajnej žytkui schewjanja, dokež bi hordži doča merič, zo ſu nečito lepih hacj duhch řečenjeno. Lubi Šcerbia, móz njeze prawy řečeszjaniji duch řužitwownočnoj miſionistwo, fotisji tačich řekteracjow (na pichitla predarjow i ūrwanjanjow) wodži.

W wszelkich miejscowościach jich wiele, kotszji swój zbyt ciejać i niewyraźnymi węzami pścierając, kotszji chwalebą jenoż wyróżniać a tak jenoż njenownemu, sigo dżecią Wołoszbie je wiele kontaków, któreż zbyt dżen prośne thadja. Kdyż bydu go tolata tamżyszy dopomnise, so mózkie swoje mozy stańcie do dżecia pułkownika misionarza o w prawej luboczej pścierajantże zarywki pśluzują. Niż so eżji bohatschi jesteśmy wołoszbedja, je sarwicę a chnewo bjes niskim ludom, wot sozialdemokratycznych zarywanym,

(Potrążowanie.)

Zaneje khwile nimam ho modlicz, dokelz mam
wjele djelacj.

My ho malo modlismy, — to dyebi ho w naschim czaagu
pschezo soho prajież. S wjetsha ho ludjo s tym wureczęzja, so
praja, so moja wiele dżekacz, so khwile nimaja ho modlicz.

Njeje wjele bôle wutroba, kotrejž k modlenju nimaja, hacj
chwile? Hydz̄ ho my tak mało k Bohu pchiblijujemy, njeje to
zeho dla, dofelj̄ prawejé luboćze k njemu nimamy?

O koſta je to dživna mjeromama wureč? Dotelj mamy wjele čjinic, ho mało modlity. To je runje taſ, taſ dyckimy dželacjet mamy cjeſte dželko psched ſobu, teho dla ghebi thwile njebeſje zwóz grat ſwotit. Džo ho na doſte puczowanje nastaji, teho dla kapitan thwile nimo, ho s nujnej

Luther by kobi sa džen' tři hodžiny k modlenju všas. Škó, vón je ho tři hodžiny sa džen' modlit a je tola telko dželač, tak pusto predowat, tak husto vikat a tak mulfu svfuk dofnutia? My

pozvánku, tam kdežto byl a tam kdežto jsem byl; **By** vyzběl po pravom prajíci: **Wón** je ho si děl ti hodiny modlit a píches to běží wón tón, fotrni běží, píches to je wón posloňat, když je dokončil. Daniel běží mudry muž. **Wón** běží nahladovať sa 40 kroje a wobstará to tak derje, že kamo heho nejprvečecká něco na něho prajež němósáču. Hoj, wón vyzběl se podla hvojné živjetne, hozí runje běží wobstará mot vyzvánjanou a píčeřebanovou pohanské hřebla. Kac wón do posloňteče: **Wón** tñ króčí sa djen na hvojne kolena pamy a bo mordleiche. **Wón** pytaže hřebla píčeřestacu pola Boha hřebla, wodace, muž, cíhloče, scíerplisioče, měru, hřvernoče, throbloče a jeho Wóz, tñ do potaíneho hladu, jemu to saplačí hřawone.

„My, how you budge me to stand up again! — So it is now, though
you do modlins, nam hamym k wujitku pichi naachim djełanju?
Kwierwuci nań to nashonjenje? — Esmy my na tych drjach, na
otrychki kmy bo male modlisi, lepiej djełati? Je nań naiche
żeby bóle spokojsko a drubim wjazzy pomhalo? Abo niebę wone
unie teđdomu nijemérne, niepódróne? Hdy bygħu dwejha hawni
heż-ze w duċċu, beqhem l-waża a njeħġiweri! Ach, my nijem jaċċam
wilek fu modlins, hrejheżi ja' kawsej mejaċċam.

nutšach našchju wutrobu naschemu Bohu wotewrili a ſwoje džeto jemu pořujecíli, jeho wo radu a pomož proſčo, njeſtum to pořeſ ſvý hčen cíjuli?

Dječinjského ko mřížitko wjele lášo a nježelachom s wjetſkéj radoſce a žohnovanjom? Hdyž mamé ſmele ſwědominę, datoku wutrobu, w kotrej ton Šenjeſ Žehuš bydlí, njeſ potom tež naſche hčelo, to najmijetše a ta nojzjeſtše porjeſtſhene, ſwuecjené a pichetraſnjené, dotež nož Boza hnada cíjeli a cíjeſ Žoza je wotylnjeny lónz vjád naſchim džetu.

Ho, hdyž bychom molo cíjimi měli, mohli kebi ſterje myſtice, ſo je doſč, hdyž ho mož moločim — ale my mamé ſmele cíjimi — ſi rukou, ſi hlouvu — a teho dla dřebimy ſo vjele moločim.

Zedyn Turka praji: Wjele dželac̄ a ho wjele njemodlič, člowieka ſuchoho, wjele čerpič a ho wjele njemodlič, hčeteho čim. Modlič a kebie ſameho ſoprěvac̄, je mřížito, ſchvábčimy džrbimy.

X

Spolojnoſć ſi Jeſuſhom.

Hoš: Štož cíjni Bož, vjeho dobre je.

Hdyž mam ja ſwojoh̄ Jeſuſa,

Schtó da kebi vjazaj žadom?

Bož podawia mi vjebeja,

Hdyž ſwetlých lóščow tradam.

Njeſ kňet tež myje

Tu ſomejči čže,

Jow ſi čjelom a tež duſhu,

Bož jebo pomož proſču.

Hdyž mam ja ſwojoh̄ Jeſuſa,

Schtó ſe ſweta bei ſcjini?

Vidi nim mam ſwóne wjebeja,

Mti woda hčejow vinu.

Zom' domērju

Šso ſi wutrebu,

Duž ſa nim ſwéru hladam

A jeho hnady žadom.

Hdyž mam ja ſwojoh̄ Jeſuſa,

Kiž lubuje myje jara,

Schtó dha wo ſweta pichetzelſtwa

Šso wutroba myž ſtarai!

Za ſi Jeſuſej

Di, ſi pichetzelj,

Kiž je frej pichetel ſa myje,

S tym ſvóžnoſć pichinjeſt na myje.

Hdyž mam ja ſwojoh̄ Jeſuſa,

Tak doho hač ſym ſym,

Dha mam ja wěte njebjeba,

Hčejek budu wěčnje čjith.

Njeſ wodži myje

Hač do ſmierječ,

Dha thodbu, taž won žada,

Bož ſi hnadu na myje hlađa.

Hdyž mam ja ſwojoh̄ Jeſuſa,

Dha wjeſele ſi njo'm' pôidu;

Njeſ myje do rowa položa,

Šo ſi teho ſweti wundu!

Ta duſcha paſ

We njebju tač

Ze ſwóžna, ſi jandželemi

Cíjeſt, ſhwabč ſwěra rjeni.

Zutrowny ſwiedzeni w Rusſej.

(Po němilič.)

Zutrowny ſwiedzeni ſo w Rusſej halle dženka ſwiedzji. Rusſi zutrowny ſwiedzeni njeſ jenož mulki zyrwinſki ſwiedzeni ſi dopomieniny na horjeſtac̄ ſchwytluſhové, ale ſo w zjeho Rusſej jato ludowny ſwiedzeni wobhladuje. Schtož čže widječ, tak ſo jutrowny ſwiedzeni tam ſwiedzji, dybki w staroklawnym měſce Wolſtwe pořeſ, pichetel w Petrohradze ſo te ſtare waſchijnia bole ſhubuju. Dotelz več jutry 1880 w Moſtovje, možu wo tym powiedacz̄.

Zutrowny nož ſi pichetzelom do zyrkwe džech, ſo bych te waſchijnia wobhladu. Knižej ſo thero deſčej hčelo, večne ſo tola wjele luda w zyrkwe a pichetel zyrkwe ſelčo. Boni večne wichelazh ſubžo; tu ſtejagu brodaci ſurio (muſilio) w ſwójich ſožuſach, bohata pichetuz w doſčej čjornej huti; hčenje ſwobeleane ſtar ſun, kž ſi ſuny ſtejepatoh; mlode ejope ſwobeleane holž, ſloženž a holž — wobhlitz cíjaku na pichetipovedanje wjeſtac̄ powieſtac̄: „Bon je horjeſtac̄!“

Na dobo woni ſwone wutleho ſi blubotim ſyklom ſahvoni a wiſtice ſwony w zylum Moſtovje ſahvoniču. — Metropolita ſi wulfim ſuhbom ſavola: „Jeſuſ je horjeſtac̄!“. Viſtropojo, dalaſojo a popojo wiſtiz ſo nim: „Jeſuſ je horjeſtac̄!“. Kedžy pichetomu džerjeſte ſwetlizu w ružy — tak ſe wulfu zjerte dživnje wobhladzena.

Swony dole ſwonoſchu, aſ ſož ſi tym doſč ſylo njeby, ſo ſwulſich kanonow, kotrej večnu w bliſtoſci zyrkwe naſtajane, wutſeſi.

Hčelje druge dživne waſchijnje nomalaſch. Hdyž ſo dvoj pichetzelci w jutrowny nož a na druhim dnju ſelčat, jedyn ſi njeſ praji: „Schreytſt je horjeſtac̄!“, a tón druh ſotmolti: „Bon je woprande horjeſtac̄!“. Potom ſo wonaj trožy wobhlataj. To woschijnje ſo wot wſhítich, tež wot ſhēzora ſameho wobhladu.

We wojſku ſo na to waſchijnje krucje džerži. Zutrowne ranje ſo woſajaz bjeſ ſelbow ſetupaj. Wobhliz ſo ſi ſwionim kompanijom ſi njeſ ſavola: „Schreytſt je horjeſtac̄!“, a tón druh ſotmolti: „Bon je woprande horjeſtac̄!“. Muž ſotmolti: „Bon je woprande horjeſtac̄!“. Na to jeho heim ſoſtaduje a tak cíjni pola wſhítich wojatow, po nim cíji druh wychiža.

S tutych waſchijnjow widjimy, ſo ſu Mužjojo pobožny lud, ole wulſi ſtrach tež je, ſo ſo na toſte ſwonekone waſchijnje wjele pichetow ſwajaſa, ſož ſo nam to runje bjeſ rukim ſubom poſlaſuje.

C. S.

Zeneho kroſha dla.

Pomauka ſe ſi ſhileny hlouvo dželatſtaj mandjelſtaj piches drohú do ſwójeho wobhdlenja. Wobhlataj to mandjelſtaj, kž dželatſtaj ſo roſhudiſtaj, ſo dželit dač, doſčel měnjeſtaj, ſo ſtvenje poſle ſwadu a njeměra, kotrej dželatſtaj hromadze w poſledním čjahu wjeboj, dleje wutrac̄ njemětaj. Dženka pichetdželatſtaj wot ſwójeho ſuraria, kž mejetſe poſledni troč ſeu myjeſtac̄ vjeſtac̄. Ženoz malo ſtowor bělce jinaj praji, jenoz ſo wopraſtac̄, hčej ſo hčiſe na pichetzu preñeje ſwady dopomintaj, a jato dželatſtaj na to mjeležat, bělce praji, ſo dželatſtaj hčiſe ſunrož domuj hčic a ſo ſo na to dopominc. Hdyž hycat ſo potom, hdyž ſeji ſo na to dopominko, hčelje na dželeniu wobhlatoj, dželatſtaj ſojo pichetac̄. Denok budje kebi myſtice, ſo ſtaj na lepſe myjele pichetac̄.

Wjeſtac̄ mandjelſtaj do ſwójeho bydla ſostupiſtaj a žona w ſwójich wěžach pichetje a dželatſtaj, muž pichet muje a dželje ſi kroſta: „Tón kroſt je byl, wělč ſo hčelje dopominc, tón kroſt, wo ſtotruň ſo kebi račnjanje žadom!“

„A ſtorebje bělce wudala, wotmu ſupic̄ ſa myh dar ſi mojemu narodnemu dnjej“, dželje muž, jato bych ſtowor ſwójeho žonj jenoz ſwóje myjele wuprajte. —

Zone ſtowor ſwójeho a w ſwójich myſlač ſi wotmu ſtowor ſwójeho muža doſtata, tehdyn, jaſo ſwyl woteda, ſtichdowanie wo jedyn kroſt nietrieſtac̄: „Te ſobrachuje hčiſe jedyn kroſt“, bělce won ſpraji wona ſi kroſta ſotmolti: „No, ſchtó dha je na tym ležane.“

Alle muž hčiſe zhele zpje prawe ſtichdowanie měč, kotrej wona dacz̄ njehaſe, doſčel ſwóje wotajnju ſo narodny dnjej pichetac̄ radejči njehaſe. Štowor ſa, jato widječ, ſo ſwajſe muž wſhítico wjeboj, wona ſi ſwójeho ſwójeho ſotmolti ſpraji: „Něto je mi zlou ſot ſtajeny a tebi tež. Ale to je tebi hjo prawe. Ja budu ſo hlađac̄, tebi hdy ſažo wjeſele cíjnice hčiſe.“

To bělce ſapocjetz byl. Wotprohac̄ žadny njehaſe a tak pichet ſobu praeſte a ſotřežen ſwójeho woteda, ſo bělce ſwóje myjele wotſe wuprajit. Pichet ſyklom ſot ſtajeny ſa ſobu cíjneſtac̄.

„Bo prawom bělce tuta ſwada tolá ſwada wo ničo“, muž tak pichet ſobu praeſte a ſotřežen ſwójeho woteda, ſo bělce ſwóje myjele wotſe wuprajit. Pichet ſyklom ſot ſtajeny ſa ſobu

Pomhaj Boh!

Cíllo 16.
16. hapr.

Létnik 3.
1893.

Serbiske njedželske lopjenka.

Wubawaju šo kózdu hobotu w Šsmolerjez knihicjjskežetni w Budyschinje a šu tam doštač ſa ſchwoſtſetnu pſchedplatu 40 np.

Njedjela Misericordias Domini.

Jan. 14, 27: „Mér nom roſtaju, ſwój mér wam dawam. Za njedowan wam, jalo ſvét dawa.“

W tychloßtach woklaſo horjelanjenju a živu Jeſuſu tym ſwojim najwyrſtſche kublo ſwojego zyloho živjenja a wumrejca. To je tón mér, mér ſi Bohom tym knieſuſu a te wutrobie a tak ſe wſichemi ludzimi. Vjeſ Jeſuſu njeſe žadyn wermi mér. Stromy a biesi starotčov živu być, to je drje wulfę kublo; vntremy to ſi wjetſcha haſle potom, hdyž wono ſo man wojſemi, tak wulfę je. Ale ſbžniliwom mér je tola hinaſchi. Swojí mér wam dawam, wono praji. Kajte staroſče ležachu na jeho wutrobie, staroſče wo ſwoje zyloho ſveta; niždy njeſe čłonuſia wutroba byla, koſaz bu taſte brémio njeſta. Raſiſt hréč, naſiſt ſhmjerz, naſiſt zpú ſuju nuſu je wón njeſt dybčak. Wot jeneho ſwojich wuzomoniſtom bu wono pſcheradžen, drugi je jeho ſprěval a pod křižom je jenož jedyn ſkverny wofstat. Tola je wono pſi ſtřekem tym w ſwoje wutrobie mér mél. To de jeho mér, ſo won bě w noſtekuſtſej duchu wěſty, ſo je Wótz jeho wótz, ſo Wótzove dobre ſpodobanie wotpočuje na nim, ſo je won Wótza luby ſyn, Wótz w nim roſtane a won w nim. Podobne wotpočowanje duchu w Božej luboſci čze won ſwojim wuzomoniſtom roſtajec. Jeſo ſtoma dyrbachu jich wěſtých čjincie, ſo Wótz tež jich lubuje. Hdy budžidu Jeſuſu ſwojim tehdy jeho ſtoma ſlepje a hlučho do ſebi horje wſali, dha vduhu weſeſe we wſich tych žaloſtſich wězach, kotrež na Jeſuſa pſchindžechu, tole wot-

vpočowanje duchow w Božej luboſci ſhonili, vduhu hroblſchi wokali a nječelali, njeſaprévali, vduhu tež po kniſlowym wumrejcu wjezy nadjeſe wopofataſi. Kaž Jeſuſ ſam, jalo jeho pſchimachu a pſched ſudom pſchezo majestetiſti mér wobkowa, tak by ſo to tež pod wuzomoniſtom polaſato. Sdychowac, ptaſac, ſloržicž maja tež eji, tiz ſteja w Božim mérje, ale wſicho te njeſež mér ſi wutrobow won wjeſc. Pođiſtſko je to na japoſchtoſach možnije widjeć bylo. Kajte žalohne brémienja a staroſče ležachu na ſhwatym Pawole. Tola možeſche won w lifeze na Romſtici w 5. ſtawje, 1—5, toſti tražny kherluſch wo Božim mérje ſpěwač.

Runje taſ, lubowani, dyrbí ſo nad nami wſchitimi mód Božeho méra pſi ſtřekitſe ſrudobje poſtaſz. Šrudoba drje njeſchepuſche niſtoho, woſebju niſ ſchecjjanow. Egi wſchak maja hřidče ſwoje woſebite ſrudoby, wotružiſt njeveřijozi niſco njejedža. Šwetni ludžo njerodža wo ſwoje ſmuli a brachi, ſchecjjenjo njejedža a njeſmeđa to. Šwetnej ſtarſej možetaj ſe ſhwotni džecžimi ſpkoſojom być, hdyž jeno ſo nječinu, ſtřoz kublo a ſamženje ſamži, ſchecjjanek ſružitaj ſo tež na tych we wutrobach potajených ſkloſach. Šwetni ludžo nječinu ſebi žanyci staroſčou, hač w jich wotznym kraju Bože kralteſtvo ſchecjje abo ſapaduje, ſchecjjanom je wotpočewenje Božeho imena hroſa w wutrobie. Duž ſchecjjan, tiz ma Jeſuſowym mér, drje bies staroſčou njeſe, ale won w ſo tola: Božu hnadi njeſež mi ničion a nežo ročac a Bože kralteſtvo dyrbí dobywač. To je wěſtoci jeho mera.

Ale na jene hřichče nježměny sponničej. Hdyž Ježiš řekne: kdoj mér vam davař, dha vón njecha jeno prajieč: Taſti mér vam davař, kaž ja mam, ale tež tón mér, kiz je psches mnje ſalozen. Věrny mér ne duduša jeno, hdyž bým ſ Bohom ſjednani, ſ Bohom pak bým jeno potom ſjednani, hdyž je naſha hřečina wina ſaplacíci, ſaplacíci pak tule wini je jeno Ježiš. Duž je wſchon mér, tak dolho hač nježměny ho Křečtuſboreho ſjednani v něrije mozorvni, jeno po ſdaci. O lubi hřečiſenjo, ſaplacímeze píchezo ſi nowa ſažo v něrije tón wulki počlađ, kiz je nam Ježiš na ſtěži ſarboval a nježhubce jón nihdy. Napořadku Ježiš hřichče praji: ja njedanam vam, jako ſivet dava. Ach ſáto dava ſkvet? Hdy by ſu wſchon lidži, kiz ſu ſkvenne živjenje dowoptali, wopraſchal: woni bychu wotmolvili; vjele lóſchtov, tola žaneho věrnuho wjeſela, vjele nadžjoriow a tola žaneho ſpokojazeho dopjeljenja. Šsvet je ſi nami cjinil, kaž ſy dožnět, kiz píchezo ſlubi, ſo čhe ſaplacíci, ale nihdy ſkovo nježberz. Šsvet je nam vjele ſlubi, ale nicio nježberzal. Někt bým my ſrudni, morkotamy píchečitvo Bohu a člowieslam a bým ejvílovaní píches praſchenje, ſáto po wumrieču budže.

Tak ty n jedawaš, luby šmilny ſvožníko. Schťož wot tebje woſimje, tón ma živjenje a wiſchebo dofež, jow mér a tam ſvožnosc. Ty by měrny kléb, kž je i njebieš pſchisjčoł. Schťož wot tuteho kléba je, tón njebudže nihdy wiaž hłodny. O daj nam twoj mér, dha budžemy tho-wom sa čas a næczinoc. Hamieñ.

Suntkowne misjonstwo.

(Połączanie.)

Tón duch, ktorý ma stanu kňehož janskej wožadu k živjeniu
wubudzí, ho lepiej wopísťte mnehož, keď sa bľomam tietož
duchovného, ktorý je tam v hvezde wožadu kňehož l' dôľuži
snisťovanej misijonársko do skuta stojí. Bón pište w kňeze
v lete 1846 nenechte dať:

"My bým mješlečí, taž doho bě možno, ale netko ho nam
sda, je dříviny kvěděčí ja tu wěz, ja tu wožadu wěrjažich;
my ier psávňouamy; Šebhú ho a děláj! A štobž je k wodženju
pořazení, njech pomhá v lubočci děláč a napomincz, to bychú
czí wěrjaž nášnou mědčinou bycę. Trjeba je, so lud wubudžimy
i stutam říšečijansteje lubočce. Róždy njech dělá i tým barom,
tožnici je jemu dudu.

Krajnow wšaſ je, w fotrych je mało werojoſt; drugich
pat tež, w fotrych je jid wiaſy. Duži móži wšaſ cílom
paſteſi, sadmówocí, niewjedzo, hdeſe ludzi k dječiu namata. Ale
ko ſda: egi werojozy, koſiſi ſu wubudzeni, ſu pchajeſa ſamí ſebi
pcheſtoſieni woftali. Woni maja po teho dla roſwucieſ, ſo
pojnja, hdeſe mojta nechtó ſobu poimac̄.

W nacjach czaję w wiele duchownej rysu. Swoją
dostojniejszą dżelazcerią? Nasze wojsko hijskie pścęgo tu błyso-
mili wothyli mejszu: "Duchowny nicio dżelaz' nim!" My pot-
ku dżelazceriom trzebały, hdyż dybci zycie bycz hycz Chrystusowa.
Dzis dha šromadzicja Chrystusowa je to mēchynstwo. Ale wone
dybci ſo ſe ſaloſci.

Khvoile hishcje mam. Schto ne, tak dolho! Njewera je
burowa a njeszczepliwa. Duż wukupcje czas!

Dokąd czemność pshibjera, je nusne, so ho kralestwo Boże pshego date w kwojich strowych mozach roświva. Hdyż njerjad rośce, dyrbi też psheniza roscę!"

Tón muž ma prawo; jeho słowo psché woczomaj dżimy pochładacz do wulstich mějów nařecheho wózneho kraja.

We wulich' metlači je ſtažaja mož nojvejščka. Tu ſtoži widji a pojnoje, fotříz je do měřených měřejaných bibanja po-
bladat. Tež cíj iudžo, fotříz do pravnoho ſvoja, řekejzjanjeſte
ierry wulich'adžebo, wěrič nozdežba, dybyra wěrič do teho nje-
ſvoja, fotříz ho jemu u wulich' metlači polažuje. Štětž pat do
teho ſvoja njevěri, tež pscheziwo temu njeſbožu nicžo njejamodež;

šim bøle dyrbja eži, kotsij do teho sbožo, w Chrystusku nom
gewjeneho, wería a jo jato kwoje najdróžše wobiegienstwo snuo,
tanycz, na pomoz všichucz, a k fözdemu woporej hotowu byc,
Ponr. maja se ſtukom wopofasoci, ſo moni móz w njebiech
noja a maja, kotsaj jim kluži, ſo móza roſpabaniſti wéry ſaho
atwaricz. Na tutu pomoz kwoje domierjenje ſtajo dyrbiun
— radjenje naſiebho džela po temu poruczicz, kotsij
nože wobije, ludy ſahubicz a taz poſibnečz.

Sktu pak ma śniętekowne misjonowanie w miastach cieniach? Wonne ma tu wszelkie swobode mozy do dęta stacjaz, pſcheto tam i wulke a cęstę dęta. Wszystko ja to dęta wubudzienia maja bo niedźwiedzicja jako towarzystwo tak nienowaneho „miedzczaninego misjonowania”. To towarzystwo swosz dęta zacierow po jich dorach a po rozozech hłodajo na duchownu potrzebnieś po mlecie rosiętce. Dalej smęte bo towarzystwo sa to staracz, so ho niedzelskie kopienta wubudzienia a po wózności ciunjo roszczeluju (taſte momy na pſch. „niedzelskim pſcigelu”, wot Wartochowskiego miedzczaninego misjonowania wubudzieniem). Hoſpody sa rjemiejskisich a ja hlužobne polzy (aſyle) bu hjo w najwizajach miastach nastale. (Niest kózda hlužobnyzajtajtka hlužobna holza, fotraż do wulkego mlecia pſchindze, zo swóru sa tami hospodami [aſhlemi] pralja, so do żaneho tracdu nieprzyjazde; — taſtich hoſpodoſ o hlužobne holzy match wo wiedziej wiedzeliach miastach; i wiedziej na kózdom dworniczejm apierja na sejencie wišy, na kotrej je napisane, hde maja bo hlužobne holzy wobrocić (w Budyschinie na pſchitad kózda holza a tani pjemec w Marciszynu wustamie hoſpody namaka).

Każ pak je też we wioskach městach wjele khudobv, budże też nadawek „měsíčnáského misionstwa”, swojich ludzi do domow khudnych řečí a jim duchowne a czełnij skluzić.

Mandžijske živjenje we wulstich mestach nam jara strudzage vobralj poslušaće. Diz je nujne, s napomognim kłowom tych abladjenjnych phacę a se wskewi mogam i tym džiwim mandžijsčtanom, otryćiąc je tam wiele, napschezivo dżelacę. Najwaznische pac je, o kojih sažač domaća nutrošez sawiedje, s kojim slobodno tež w wulstich městach saho naukniće, s tmyi kwojimi rano a wieczej zwojope paczerje wulpewacę. Češke, wulke, ale tež jara nujne je fufomanje měđzjanstveno misionistwa, fotrej je wotbžel zydeho nustkomoneho misionistwa.

(Bofracjowanje.)

+ Naletni wukhód na njedželskim popoldnju.

Wone je njeđelju popođnuju; — povetru je tiski mith, njeđeša
ju jošne, widoštu ka ſačeru a težezu ſapocnje. Boli, lubu
čitaro, moj čigmoj ho kćivali wuthodnjic. Hdje ponuđemy?
Aust won do Božjeje rjejane ſtubrbi, na polu a na haju je rjejenje!
Tolc, moj mamoj nimo čijtebe poobjebljicja hicij — a hlač
wrova ſu ſačeru wočijenje, duž dha kćivali haſtiupmy, ja tak
dido te ſtre ſakrobi Božje du.

Slaj, tam všich zvrtvi steji jednory komjenitny kříž. Se
tutymi písmenami steji na ním napíšane: "Wéra, luboček,
odžidžia." Ach, k temu křížej a rowej mje pschezo czejhne.
Wona by ho téla minule, wone vejše též cestu rjane povoljenie
v nařecju laž dženja, tehdy swony se frudnym synom swonou
tule pláž wotewrjenym rowje ho wjèle bylsov plakalce. Věk
a ko name jeho lefensim a miele druhim rjonom ho kia vódlo wu-

...ale na tamnu hodojmu běbi pítečko řečo pomyslu a napíšmo na tym čížkách je mi blublo do mrtvobu řopáčíme. Dal, ja vým derje snáz, kotař tudy w cíjich fomorze wčeměnemu noléměnu rania napsičežinovo hláda, kotařež zlyše živjenje běžne wéra, lubočez a nadříja. Důchowný měsíčeké pravo, jato vón tehdom w číjemu predowídování vroj: „Semrjetla bu no hvečež jara lubowona, teho božela bo též tak jara woplafuje.“ Wona měsíčeké žáno woplafou parichona, ale jednora burka žona, ale tařta povožna, hvečera žona, kotařej na zlym puciu mojeho živjenia namaloval meříbm. Wona běžkej jena s „lyd čížkach w kraju“, kotařež niewiděna wot žwěra hwoju vložíčkudnosci dopjelíčeké, cíjich píteček živjenje zpěže, ale kotař taře bohate naživjenje důchowného živjenje na hluhotečsi hwojeje důlce měsíčeké, s hříčkou dělenja na myri spominam. Jato nista wozmá běžne mona hwojemu pastřevi derje sada, fotremž wona po cíjemu sprózničném živjeniu, jato běžne živjante wotklájanje jako povoláníme ne pošleňne puczowanje wujita, ale hodjinou do hwojež žinercje s jahym htožom napsičežinovo němatoč.

„Każ dwaj, fiz ho lubo mataj,
Tak ty t nawożeni khwataj!”

Pomhaj Boh!

Cijelo 17.
23. hapr.

Ljetnik 3.
1893.

Serbske njedželske īopjenka.

Budanju ho tōždu šobotu w Šmoferjez knjigischičetni w Budučinje a su tam dostacj sa shtovršlētu pichedplatu 40 ip.

Njedžela Jubilate.

1 Jan. 5, 4: "Mascha wera je to dobyče, kotaž žwēt je pschewinyla."

Njeje to mogne štovo: Mjštito, kotaž ho wot Boha narodi, pschewinje žwēt a našča wera je to dobyče, kotaž je žwēt pschewinyla; cijim mōzniče, doležel bi preni ras prajene w časju, w kotrymž bē jeno malo tawštyntow křečijanow napichceživo mjele milionam vōhanom, jeno w romštim křežorſtwje, a tele tawštyntu běču hiſačež i temu křubđi, nitži, sapravani, vichudzom hidženi o pscheſćehani lubžo.

A tele mōzne štovo je tola wérne a bē wérne. Niz grichisa mudroči ani romska móz je stary žwēt wot slavenja wumóz mōhla, jeno wobročajao, s nowym mōzami žohnowanje a swože čłowljeka napjeljivaju móz evangelija. A tak mož ho křežec dženja. To, kotaž vōhoneste ludy pošteh, njeje swonowna shželjanosć ani žwētnye wjedzenje, ale Boža žmīnosć, kotaž ſu na tōždeho wuliva, kiz ho poda křyſtuſej ſi wutrobeny wetu. Njeſku noske pichedensacija a najše křubjenja, kotrež ſu mož pschewinja, te ho w cječkih křytowanjach jara lohlo ſamaju; hdjež pat wutroba wot křyſtuſowej lubočje pschewinjena ſo na tuteho křulnega rycerja ſloži, tam može ſo wona stemu napichceživici, tam hidži křeč, tam wuknje tu luboč, kotaž wšchu wéri, wšho pichcežepi, wšeho ho nadžija, kotaž wodawa a ſapomni, a tež ſi njedžatom njeđa ſo rošnjevacj.

A taſta je ta wera, kotaž pschewinje žwēt a wške

Bohi temu knjesej napichcežiwe mož? Šwjavati japoſchtoč proji wšeče: Štoto je, kiz žwēt pschewinje, křiba tón, kiz wéti, jo Ježiš Šan Boži je? Šhromadne rčenje wo lubom Božu, kiz ho ſmilis, tež nad najwojetiškim njekratničniu nižo njedžonja. Žečnje dyrbimy pōinacj, ſo nije w žanym druhim ſvože hacj w Ježuſu, tym węcznym ſlowje, kotrež je ho bjes nomi cjeło ſziničo. Dyrbimy ſo poluje dodacj tutemu ſbōžnjeſi knjesej jako temu, w kotrymž ſamym je potajena ſo naž wšča Boža móz a mudroči. Dyrbimy ſi nim a w nim živi bjež, ſo ho pschežo bōle dopjelji ſhwjateho japoſchtočowe ſtovo: Ža ſym život, niz pat ja, ale křyſtuſ je život we mni. A kotaž nek živu ſym w cjele, to ſym život w wérje do teho ſyna Božeho, kiz je mje luboval a ho ſam ſa mne dat.

Wera, jeno wera pschewinje žwēt, to nam woh- ſwedežitej historija a našče ſamme nashonjenje.

A pat pichedensija t taſte wérje?

Mamy nojprjedy ledžbowacj na ſwedeženje žiweho Božu, kiz je da w Ježuſu rělam žiweje wody do puſči- nom tuteho ſenjeſto žiwenja ho wulivač, w krimi jeho ſjednania, kotrež je pichcež ſakho ſdugowanje a ſtorženje rošbičkih čłowljekich džecji ſpotokilo. Hdježa je žiwenje cjeſte a ſwivate, bjes křeč, ſak Ježuſewe? Ši wotkaļ počkuſnoči pichceživo Božej ſajni, woporlina lubočej poſta ſpravljena křečijanow, křiba wot jich miſčira a knjeſa! Abo je ſnadne ſamoſebanje, hdjež cji ſami křečijenjo poſladujo na ſwoje ſmylkli a křeči tola ſarvystaja: Štoto cje ſatamača? Křyſtuſ je ludy, kiz numrijel je, haj

hiſtęce wjazę, kiz tež sbubžem je, kotryž je na prawicy Bożej a ſastupuje naš? ja bym všches Chrysta krawanne ram tón prawy grum něk namročal? Ně, wěrne kreděczenje je tež błoto, jo je w Chrystuszu wejru ton všichčioł, kiz móže nam žinjenie a wjazę dość dacz. Tola fedżbo-wacz na taſce kreděczenje budże jenož tón, kiz ho wot Wotiza hido k Svynej czahnyż da. Duz je to najmózniſche, ſo wopomnity najhlenibče potřebnoſeſe ſwojeſe dushe, ſo ho nam stymyſcie po živym Božym, ſo vóninajem ſwoju winu, ſwoju wulku winu a někt poſluhamy na ſozde błoto, kotrež móže na naſhe praſhenje wotmoſwiecz a naſchū žałęſcie ſpoločić.

Potom mjeje hođzina daloko, w kotrejž dele panjem
kaž Marija, kaž Thomasa a wołamy s nimaj: Rabbuni,
mój Kuijež a mój Božo! a b̄ym ſbōzni jato Jeſušowi
wuečomnizy a nět tež wopofasany tu móz, kotrež wón
domo rętum. tři johe mročne.

„Lubosz, ty po twojej hnadle
Szyj mnie hryzatoh' sworila,
Szyj mnie po tym hrejschnym padze
Saż je sbożom wobdala!
Lubosz! ja ho podam czi,
Chzu twój wostacz wobtajnie!

Smutkowne misjonistwo.

(Befragungsmethode.)

Szutkowne misjonistwo ma dale rojowaczą pszczyńsko wożebitym bręzam, któreś bo jako składało mów w świdnieniu pofasnia.

Со рујни, је ћо пісчено тојеме субљедуји до нећор-
небо хрећане љитежа, додека зглене луде скрбди, низ јеној
тез љитежане хрећане љитежа, љитежа вогуја, али ѿ ту
теј вшкитуји т помоји стеја, потрим ѿбоје луда нејат на втуре-
леји. Љубд ћо ља стајају ѡуз хрећа, ља љитежије посајије
а ћо пісчено Ѡобитејају љаконију љивоја, ма полиција пренаје
помоја, ћо људи ћо пісчепујеја љаконију љхостате. За ђаху
јеној на мопишију допојаси, потреж је љодје лјето пренаја пісченоја,
јо ћо људи љаконија и да хрећену пану. Јуј је тез праве,
јо ћо ља љитескорне мијиониство љедночи љ творајствами, потреж
моја тој љаконију љаконију, рунже је љубдјају љаконију
и љаконију љаконију љаконију.

Đživojo na tu wusku móz, kotrejž su někotre njepozninski
kjedja bješ řeđećijanistom doftale, ma třeđećijanist lub
pjedčajno nim wuſipowac̄. Tuto stuſkowanje je podomne
duſčowopotřebemu ſtuſowanju na hřečinu člownjela ſamého,
kotrejž budje k pôsnaču žwórejho hřečiného waſonja nojlepše do-
miedzeny, hdyž je jemu jeho woſejewo woſtejewa hřeči vleč
wočci djerži, ſo by tu ſtuſou hřečinu pflichtihinę pôsnawši
po člownu tež žwórou zlzu hřečinoseč pôsnal. S teho ſtejnědu
su ho tež wjazile te towarſtwa do džeta podate, kotrejž w džetu
wočinſtveno ujiſenju pjetčeviho ſtanvom hřečom a nje-
vočinſtvenu wojuju.

Dwoje je, istođ ma ho wožeće mušbenyci, dokelj je wjete hubjenstvo do luba pšinjenežto. To je kuwařstvo a wo pšitivo. Kožde je žame ſa ho žarto jeda, fotrek je ſtrowe cješto luba do cjeſteje thoroſe pšinjenežto — a duž je muhojenje jara, jara njuhe!

Kurowstwo je w żałobnej a nastrójowej mierze w wszelkich
miejscach pchlibierało. Bohužel je ho dość leta jenož polisja homa
staracz dyrbitala, so by teho jedojošeho hoda motwobala. Storož
ho ſobala, ſuž by ſkłeczijanistwo wero do wodacja hręchow
ſhibulo. Ton řeňej Žežub dze (Euf. 7) tamnej ſkłecziny Mari
Modlenej jeinu cęſti hręch wodawa. Hoj woprawdzie nijemuprzejmojne
njeħorotnoče ho w tej ţemmościſi ſiamoja, do kotrejž hicieje
wumodlaja pruhę ewangelija njeħewieč. Tyħoż waleja ho w bloċce
njeċċejtoče a jošo druhu tyħażu ſobu cħadju do stażenja. Tucji
wħidu wolaju t-kam wo pomoż. Skħoġ budże ho tu ſic
durbiec, budże dwie — i p'renja budże ho hręchnej napħsċejju

dělajec a s druhou budže ho tím dřížkam, totřez bájových hřečkov
ho říko ho wotwozco, rula k pomozu w kuliné lubočeji policieji
dřevjech. Štotoč přenje nastupa, je ho hýo w tém nastoku po-
kafalo na te wustowu (aile) w wulstich mestach, w totřez mož
blužovou holz̄ wuzel nomatač pščinějmo jím brožazem spu-
wanjom, hdyž runje w blužově nježbu. Sa taše hložek, totřez ſu
ho ſažo won nomatač i jaro v nejcistostci a turwostci, ſu ho
wustowu — tač mjenované Madlenine wustawy — ſabotuje. Ale
voňne je též příj iym, ſo tež wopravdje puež do wustowow na-
motač a ho wotwozcoja wot hřečkého živjenja. Duž mo ho
dělajec na wotwozca tych nježbojowých holzow. S temu ſe djejšo
muštefouneho mižionistwa nježbojowých wotobrane w rufach řečejša-
ſtich zonow, totřez nojložo jím blisko stupia a je wabia a na-
pominač. S radošecu možem prajec, ſo ſi mejtře býhujim
pomocjí wš báverných dělajecích, totřez ſu ſo do teho čejšeho
děla podabe.

Тат я тез ё воротишиш. Воротишиш дубяжъ езюжъ памулычъ, ѿ ѿ воротишиш хрѣча, але тез ё трохтєй хѣтычъ, ѿ тонъ кенесъ ѿвѣдъ јимъ ѹихъ хрѣчи водаша а јимъ помѣха добывѣцъ надъ езюльными ѹадосцеци.

(Potrażowanie.)

pięć mężów.

Na latającym świdżeniu mśodżenżowymego towaństwa w New-Yorku
bu kózdemu recznićej projene, s' nieżane dleje hacj piec' mienijschinow
reczeję. Bżmianawiedżej ewangelistego sjenocznego sacerdotia dr. theol.
Irenacu Primo sħromadjuu s' tmyi bżewwani wotewi:

„Moji lubi miodzji pſcezeljo! Že ſuń proſhemy, no byn
k wat pječj mjeniſchinow reſejal, ale nie dleje. Pracuj może
bo mało ja pječj mjeniſchinow, cianic wjele. — Sa pječj mjeniſchinom
może bo zufe weſti ſapaliſci. — Smienlenje wofomieniu
może ſrudbu ſa zple ſapaliſci. — Wofomienieſi heſenja
myle ſutwrobie, je moja pſichuſtynoſek ſa jenu mjeniſchinu
doſpienienna ja ja iſch pječj njeſtebow. Niedoty miodz gſionowjeſi
bo w njeſwobedbowanym wokomieniu abo we wulfim ſputowaniu
bam do hubieniowa pſichuſci, ſ kotreboſi ciaſh ſwojego žiwienja
now vſichyſot neje. ſta ſloviſ, jedyn hreč, iena ſkomđenna
pſichuſtynoſek mejaču ſwoje ſrudne ſeſtejali.

We wedomieniu Ego, dosłz bęsze hōdny, prawo p̄enjebo
narodu p̄siedza — wiele hōlżow zu swoje hōdzie twiślo p̄siedza.
— Słt stat, hōsno kłowo womała duchu, so ju moro wjazg
wuczijaciz n̄emöże. Wopomnje, hdyż budżecie z h̄ezej spytowan,
so moźcę ja wieć mienischno swoje dobre mieno iubici, swoje
duchsu na czaś iżwienia z n̄iemēnnym sw̄edomniom wobiejęciz a
sw̄owęje starczej jaše do rona p̄ichinieć.

Hydz pak moje ho telko steho ja picej mjenichinow dofonje, ja te sa ton samy cajab wjole dobrzeho dofonja. Wo mojecie zo roshudzic, hodenje a cjebjene jidu byej. Mojezce wolicz, roshudzic mojecie ho tak derje ja picej mjenichinow taž je picej set.

Na sledowacej wojdzenje mate knizi napisach: Wo ilmje, wo kotrejz kwacizach, večne piero, tinta a papiera a hyd bych i kwacizem platisofem kwacizem piłscej nebyw p'stisutowana.

byla, byl některé slovo abo rymček napišat, po tym, když došlo bych částečně dvařit. Knižní buňka pomáhala bohéz a byl jí zájmenočec dal, našromád s rodučem po tym živonáváním, totřež byl píšiměře. To žánejce ujeničejing k napíšanu naložil, třebaž trjeval njevýšin, totřež bych u druhé vzdchněl naložek mohť.

Zohn Brodský proklal: „Za mohu tu hodižínu říkablenu, v m řotřebi i mojím pjerom abo jařtymu nizko dobreho myslitutu!“ Senešo mužici ře, že císař říkavci vysadil. Škoda fotrmi množe ke

a Seneda wulg., wo je ręka jenżego pisanie, pisanie robiące mnoże po
niewrótności dobrej poczyni mjenowata.

Obrys bydł. wskutek te pieczęt mjeniščinow k wujistemu studiu-
waniu nałożony móhł, wo fotrej bym pišes wosłuchiwę cłowisłowiec
piśmischof abo fotrej bym pišes taſtich ſubit, fotrij do poſlajenych
hromadzimisow poſłaniec poſłaniec piśmischof, budiżtach ja djerzna rojaz był,
bezec bym, a mojaz wjezdza, hać wem. — Mjeniščinowcze żenie
pieczęt mjeniščinow hwojego cħaġa njenusnie a njeručeje je drugim
pišes to, jo im cħoħac dawacze. — Pieczęt mjeniščinow ranč a

pijeći mjenjanih vjećjor moja wam su dve abo tsi šeta k temu
pomahač, jo žijući rječi naučnicije. Šubnjene pjenjene moja ho
šabno nomasac, psječnjene samjenje sašo dohvati, ale šubnjenu
cjaš bo nihđi vježi pjevotči. Uječnjimku su vježle vojčić,
hacj drohe samjenje, zre živjenje s nich vobstaji, wonie ku težljem
pruž i mudrotči a svoga, niz jenž je to živjenje, ale su tež
hrebi do njehči.

Tola ja dyrhuk slončnjeg, vječny hacj mi pschedkyda winu
davao, so sum vješes cjaš recjaf. Moji lubi miodži pschedkijlo,
njemječe stuci mjenjanimu ja malo, vječ mjenjanimu trjeba nječe
doprvič stuci dolanječ a jedna dohru stuci mošk hajdić dječ mětluč
cjiči cjevneho a wuzilnega živjenja tu na semi a tež pištu nječe
sa wečnošću."

Božja tražnoscj we widjenju.

Reč 6, 1-4.

Profeta Želaičić je
Ras njebešte met' widjenje,
Je widjal Božja wečnega
Na trrone ſejdu myhočo.
A vobruju jebo napjetni
Wžšon templ w Božei jašnosću.
Hlač ſeratim ſtečaju
Tam vježle njehu s tražnoscju;
Ščekči ſchidlov ſčidvi mjeječi,
Wobliči s dvemaj ſtrejči,
A s dvemaj pchitrywachu ſei
Pchid Bohom noši nahotne;
Tež krednjec dwe pak mejaču,
So s nimi woflo ſetadju.
Ciji s Božei cjeſci ſpěwachu
A jenohložnje wokachu:
Sswiaty je Boh, Knjes Žebaot!
Sswiaty je Boh, Knjes Žebaot!
Sswiaty je Boh, Knjes Žebaot!
Wžšon ſveti još cjeſci wypočo,
Lat s džakom, s thwala hori ſo,
So ſoržujo wše vudnjerna
Sich muzihočlone ſhwalač dla.
Ton templ polny ſada je,
Klij s wotlarja ho ſadječi.
Hlač, to bě tražne widjenje,
To wernu ſchelčjan ſpolnje!
Ščiž ſoba cjeſci wečnega
A jemu zgle poda ſo
We živjenju hacj do ſmjerice,
Bdje Božja widječi wobstojne.

Wuzitne wuciby sa domjaze živjenje.

1. Hdyž ho Boh se ſwojej pomozu dli (ofliva), mješi ho
i modlitwie.
2. Hdyž tež ſpitoljane ſchičidje, wemju tola, so naš Boh
psches nosche moži njeſpitiye.
3. Potajna rada Božja ma wſchelake psječinu, člomjefow
s cježnjocijemi domapatači.
4. Tež wſchendy člomjek može wumyšlenu mudrotči naſladneho
ſahambiči.

5. Hdyž wera a dobre počjini ſaloži k pschedkistvu položa, tam
wěſće doho traže.

6. Tak ſbójny kaž ho ſwiaty Petr w towarſtvo tych ſbójnych
njebeških duſchow cjeſeči, tak ſbójowni my jurni tež budžem,.
hdyž bmo ſa teſho towarſtwa hodiń wopotaſali.

7. Mačjeli njeprame ſublo, ſotrež hacj rad ſašo vróčic, hdyž
by jenož tež wjehat a ſnat, ſotremuž by jo rubit, —
daj jo tom ſhudym; te je ta derje, jako by jo temu dat, ſotremuž
by jo rubit.

8. Bohastvo je dor Boži. Ščitój je ma, dybi pak jo tež
tač natočec, kaž ſebi Boh ſada.

9. Ščimjerči pobožnega je mile, cjeſče wužjenje, s totrehož
i ſepšhemu živjenju wotuzi.

Še njebešjam.

Đivoj: Wujj prawie, hdyž ta huada.
K njebešjam, o moja dučka,
Švēhi ho horje k hwětihiclam,
Wužwobodž ſo, kaž ho ſkufča,
Mot ſhvētneho k njebešjam.

K njebešjam, wy moje myšle,
K njebešjam tež ſluttow,
K njebešjam, hdyž ho cji ſtysčeje,
Hladoj ſe njebu ſa troſčiou.

W njebešach ſej pytač ſabu,
Hdyž mošč voločej w wutrobi,
Tom je Želub, ton de hnadi,
Twoju dučku wutrobi.

K njebešjam ſtaj twoju měru,
Do wutrobi ſadje ſchitom,
Jeſuž plací twoju ſkweru,
Hdyž ty k měmu dötzjeſch dom.

K njebešjam ſi twojoi ſubosću,
K Želubek mješi twojoi cječi,
Hdyž tež blodesč ſe ſrudnosću
K njebešjam, tam ſmeječ ſe měr.

K njebešjam met' nadžijs twoju,
Hdyž tež nôz cje ſwodawo,
Duscha, ta ma ſadocič ſwouju,
W njebu ſwetki namata.

K njebešjam we tamnej ſchitundje,
Kotrož rěč poſlenja,
Sandjeſlo, hdyž tebi mužidže
Duscha, njeju do njeđa.

Eruſi Želab.

Noſhlađ w naſchim čažu.

Khjor je ho wutoro do ſtolice povač. Žeho pschedwodži
khjorka. Wulke ſwiatocjnoſce ſu ho hýo w Rovnje pschedwodži
wate a nadžijs ſo, to blu bies Želab a bies nemjšim khjor-
ſtivom psches tónle wopyt nowu móz doftanje.

Po wročenju khjora ſmeje Hornja Lužija cjeſeč, jeho
widječi. 18. mješi ſchidje khjor k poſvječenju pomnila
Wylema I. do ſhorječa. Poſvječenje ho ſapocjenje 1/1 hodiž,
a budje ſ parodu wojaſow a wojeſličkih towarſtow 2/4 hodižnje
trač. Potom budje khjor Petrowu zrke wobhlađowac a po
i ſhwedjenski ſhescjine, wot ſtrajnici ſtanow a wot měta ſhor-
ječa wuhotonanej, povač. W 4 hodiž, móz pomnik prinza Vjeđricha
Khjore ſwopita a potom ho na dworniſtvo wroči. Wot tam
pschedje won do Mužakow k hontine pola hrabu Armina.

W ſserbiji je 16 fet star ſtróprenz, kaž hacj dotali pod
formindom ſtečje, ſnjeſterſto w ſo wſak a ſwotjic dotatnich
ministrów do jaſtva ſadječi dat. Hdyž lud powita jeho ſ wjeſteč
jato ſwotjego kraka.

S Belgijske ſchidju ſaſo ſrudne powjeſte wo wulkih
ſtrojach podložličkih djeſtacjerow. Někde 20,000 ſtraſtuja.
Wulke ſtežki a njeměr ſo wocjatuja.

Štote mjeni Želub.

Antiochiški biskop Ignacius běſe wucibom japoſčitka ſubosće,
ſhwatjeneho ſana. Djim teho dia njeje, ſo ho tež jeho wutroba
płomjenjeſce w ſwotjel ſubosći k temu ſbójneſi, kaž tež ſ wjeſteč
wucjerjej. W tojtim ſwotjeluji ſo won hysto preſit, wuebeſie teb-
dom, hdyž poſhanjo jeho mučaču, Želub ſapreč ſe moric
počažan, lo je to drohe mjeni Želub ſ njevuhužmenjim ſpižniam
do jeho wutrobi ſaprižan. Won du ſkweru w ſwojej ſubosći a
njebojši a twjerde w ſwotjelu ſwotjatam cjeſnjenju. Žeho njepečjeſlo pak
jeho roſtorhanje cječi ſpchedytaču, hacj ſo klowo „Želub“

w ſtočkih pižmatich w nim namata.

wutrobach blyschajicj docj se hwyatym khodjenjom po jeho spodobanom a je bledzenjom sa jeho stopami, so by pola naš rěkalo:

We hlowie a slustku a we wschitkim woschnju
Mech Ježus mi ejini tu wutrobu jaſnu!

Ja hym twój, praſ hamien jeno!
Szwerny Ježu, moj by ty!
Sapiski twoje blyſkie mieno
Horzo mi do wutroby,
S tobu wcho daju ejini, wschego tradacj,
Lebi živý byc, ſo hréčka hladacj.
Domiſ njejšky pſki tebi,
Tom we wečnej ſbogoznacj.

E. S.

Křiž a ſrudoba.

Njebohi A. S. by praſit: Nasz ejsznit s wjetſcha wopof daje wóznejce měchtio wot Boha mēci, je wón laſin a hdyž dže wón něchtio wot nasz mēci, je wón. Teho dla ma Bo ſejamam pak ſadjerzecj abo do předta huncz. Giaſznitai je hylčnoſc. Thjſchonc pſchinenje ſcerpliwoſc.

Jeſuſ tu hycli.

Dr. Martin Luther jurekſtji praſi: "Hdyž něchtio wo durje mojej wutroby klapa a po praſchu: "Štát jom hycli?" ja woſ wolwju: Jeſuſ křyſtuſ tu hycli a niz Martin Luther.

Křyſtuſ, ton ferſhata žiwiſenja, dybri teſ ſkal nad twojej wutrobu byc.

Schtóz Bohu wſchón ho dowéri, Ton na jadyn pěſk njetvari.

Wermocj tutych kłowow wobhjedniu najwjetſchi mužojo w Bojim kraleſtvi s tym wujpědom, kotrej ſu pſcheho mēci. Hdyž dže ſo japoſchtoſ Pawoł kſhwala a dybri wo ſwoim ſtukowanju ręczecj, wón ponijęce pſchitoſti: "Tola mi ia, ale Boja hnada, kotrej ſo mnu je".

August Hermann Franke, ſakozje wulſteje kyrötowje w Hali, wuſnaje, na ton wulſti ſtuk ſwojego žiwiſenja wróćo hladajo: "Ja hym jenoſ pſchiladom, ſchtóz je Boh ejini".

Baron ſ Gottwitz, kotrej w ſapoznatku tuteho lěſtoteſta pſches ſtukli ſchęſtejanſteſe luboſci wulſte ſhōwmanje roſidlerſelje a kotrej je tez na druhich pſchiladuſ mužow ſe ſhōwim pſchiladom multi ſacjeliche ejini, mějelche jurekſtji roſerčowanje i mudrung filoſofom ſtiklu. Ton, kotrej wo ſwojey wulſte ſwečnej mudroſci do ſchęſtejanſteſe wery nečio njeđerzecj, praſi: "Dječeo ſo modliſ! Muž paſ ſam wo ſwojey woſl". Na to wotmowlu baron ſ Gottwitz: "Knes, praſebo, ja mom wſchědne 600 ūſudzich ludzi ſaſteracj a huto měrem, ſi wokſal thleba ſa nich wſchilich nabracj; duž ſebi hinal pomhacj njeſmo, haſc ſo ſo modlu a Boha luboſe Kneſa wo pomoz praſhu." Žitloſia wotmowljenje ſamocj kłowa wotmowlu njeſmoſcje — byſh ſo jemu pſches ſiza kuſkuſa a wón praſi: "Haj, luby barono, tak daloto moja mudroſci njeđoſahnje".

Zeneberg Bohu zwoujemu Kneſej wido ſal praſi, ſaj ſebi myſtice. Jurekſtji blyſkie ſhudemu ſhwone poſlednie ſi toferje dat. Žato na to ſam do czeknolice pſchiladze, praſi: "Byb Boho, ja hym tebi ſi tolerje poſitj a ty mi je hylčje wróćit njeſhu". Na druhie ranje doſta ſi ſt 200 tolerjem. Duž naſtrój ſo Zeneberg a praſi k Bohu: "To je tola džiwna wěz, teſ ſi najwjetſche praſejc mjeñem; tu my hnydom do hanbi ſtajſtſi". To je prawa dječejca wera, kotrej z Bohom powieda, ſaj pſcheczel ſe ſhōwim pſcheczelom, ſaj dječeo ſe ſhōwim namom. Ženo ſo bydym wſchilacj tu wero mēci, my bydym woprawdze hylčiſto ſhoniti:

Schtóz Bohu wſchón ho dowéri,
Ton na jadyn pěſk njetvari.

Njeđela, gyclej, biblija ſu tſi žórla, ſi kotrejž ſo nam woda žiwiſenja ſa naſte dufše ſórci. Šodujemysli ſo wot tych ſamocj pſches ſwečne žiwiſenje, rola naſtejce wutroby wutſhne, ſtwerdejne a budz njeplodno, ſaj rola, na toſuz ko deſchitja naſtalo njeje.

Schtóz tak ręči a ejini, jato by Janeſe njeđele njetrejbat, ani gyclej, ani biblije, taſi tak daloto pſchiladze, ſo ſo inverdej ſtepanem upeſi rwa, mo kotrejž Ježu w pſchirunacj ręczij. Kož deſchitj a ſneb ſi njebej pſchiladze a ſemju napow, tak pſchiladze wot Kneſlowego dnia, ſo Kneſlowego domu a ſi jeho knihi ſhōwmanje, kotrej moje ſo pſchirunacj ſi wón daracj ſi njebej. Hladaj ſo teho dla, ſo njeby bjes teho ſhōwmanja byl!

Njeđela dybri tebi wjazy byc, haſc djeń wotpoſzomowania wot wſchēdneho djeļa; wona dybri tebi djeń teho Kneſa byc, na kotrejž ſo ſhuitowny wotpoſzomilicj.

Boži dom dybri tebi wjazy byc, haſc ſhēj ſhēj ſi wěz, do kotrejž ſhodzis ſhuczenja a wojpinoſce dla, abo ſi tym wotpoſhadow, bebi druhich wobhjadacj abo ſhano wot druhich mibjenn byc. Dykce je Kneſlowy dom, w kotrejž ſo Bohu bližiſt ejwiesj a pſches modlitew a ſtewanje ſi nim wobhjadzueſt. Biblija dybri tebi wjazy byc, haſc ſhromadzene wědomostnych ſtawijnom. Biblija je kniba, ſotraž tebi wotmowljenje dawa na najwaznijſe preſchenja ſe žiwiſenja ſa cjaſ ſi wečnoſc.

E. S.

Wubudženje.

Něchtio ſwojego do ſchepoſtryja proſhiesce, ſo by jeho tola ſzodz ſrčo dopomilicj, ſaj hujto ſo na něchtio njepraweho w jeho žiwiſenju dohlaſa.

Duchowny wotmowlowi: "Jeno ſo ſo mi njeſenidze, ſaj njeſenidze ſtrajniſtej. Nětociſ ſemu wjeſor kruje pſchiladza, ſo dybri ſi ju rano ſuhe wokaſ, ale hdyž nozny ſtecaſt rano pſchiladze, je jim ſuhe ſtanycj."

Wobrocjenje.

"Mieſtce, ſaf doſko ſhém hylčje hylčje hylčje?" ſo wuſzobny ſwojego miſtce wopraſha.

"Kož doſko ſo tebi ſeſhe, jeno ſo ſo djeń do twojeje ſunjerje poleskiſtſi!"

Wjeſhely tamy prjeſc djeſtſe, ale na dobo ſo ſaworozjivici ſo praſhiesce: "U hdy budu wumrieſc?"

"To eji praſejc njeſmoju, teho dla druheje, rady njeje, haſc dženſa ſo wobrocjeti."

Wuſhwjeſenje.

Khory, kotrej ſeſhe jara njeſerpliwy, kaplana R. w Baselu ſi tmy kłowom mitacj: "Lubu knies duchowny, Boh luby Kneſes mie hylčje njeſodbi!"

Khetje kaplan R. jemu wotmowlowi: "Hdy byc ja Boh luby Kneſes byt, ja teſ ſi wot rodžit njebyc!"

"Co?" praſi khory, poſicji duchownemu pſcheczelne ruku a praſi hnutyp: "Haj, my macze prawo, ja dybri nowuſnyc ſejerpliwy byc."

"Pomhaj Boh" je wot nětka niz jenož pola kniesow duchownych, ale teſ ſi we wſchēdne pſcheczelne dawarnjach „Sſerb. Nowin“ na wſach a w Budhſchinje doſtač. Na ſchtworez leſta placzi wón 40 np., jenotliwe cjiſta ſo po 4 np. pſchedawaju.

Bomhaj Bóh!

Czíklo 18.
30. hapr.

Létnik 3.
1893.

Serbiske njedželske lopjenka.

Wudawaju ho kózdu hóbotu w Ssmolerjez knihicjihczeniu w Budyschinje a su tam doistač sa schwörleinu pshedplatu 40 np.

Njedžela Cantate.

Jaf. 1, 17: „Wichitón dobr dor a wischitón do-
fonjany dor psjándze s wyjokoseje dele wot Wózla teho
sweta, pola kótrehož ujeje žane wotménjenje ani wobro-
čenje teje swetlostce a cíjennosće.“

Wat Bóh teh Knjesa wózho mamy, štotož mamy,
bohatimo a ihodbu, cíjecj obo hanbu, wjekle obo fru-
dobu. Snaty fromny predet Hordrij Müller, tiz bě živu
wot lita 1631 hač 1675 w Rostoku a je kráne „hodžiny
wózlenjenja“ pišor, praji wo wérnuoči w tych samych
hledanowage. Richtón nima wózho, richtón nicio. Tat je
Bóh tón Knjes wotmérjež džay, so ty ho hordječi a
malowérje wobarači. Richtón nima wózho. Štož tole
živjenje je, je jeno njezple a njewohjsnje. Štož li mudry?
Snano pobrachuje eži pišti tym na ihrobosći, to do
stufa stacjic, idtož je twoja mudra myhl wumyšlita.
Štož li rjani? Snano pišti tym uimash žaneje strowosće
a hylnoće; štoto pomhej jabukej jebo cíjewnosće, hdyž
tola cíjew nutstach teži? Maščelište o blébro? Šnano
nije pišti tym žana wjekela wutroba; bohatimo
je hubjeny tročtak, hdyž by scudzeny. Cíjeho da ho
hordjiči? Šso kebi ta derij lubis, hdyž ho w swojej
swonovnej rjanoi w schipelu widžiš? Ty hichje
wózho nimach. Cíjeho da sapréwach teho, tiz ma mješens
dory hač tu? Wjehol ma wóni tola tej něšto, snano
něšto lepšeho a wujitnischeho hač ty. Šda-li ho
mate pshed twojimaj wocjomaj, dha je tola wulke, dolež
je Bóži dar. A řeho wé hač wón se swojim malym

darom njedotona wjetscheho wujitka, hač ty se swojim
wulstom? Š malym wézami wulke wéz cíjencj ejimi
Bóhu temu Knjesej najwjetschju cíjecj. Richtó nima nicio.
Gélo a dusku wjézat maſč o wobej stej wot Bóha wob-
darjenej. Štož sa wjedžiš temu, tiz ma wjetcie dary hač
ty? Dary su jeno pshidval wózho. Maſčeli dary
ho poštěhnyež. Jeli so je wéra tu a pobrachuje-li eži na
darach, dha njetrjebasch níomu jawidječ.

Wéra je najwjetschje tublo; pshes wéru možejch a
dyrbisj hám la najwjetschje a najwohjebschje
cjlowjeſta džerječ. Bóžetož jene iwoje, jene bohastovo, jena
wózlenjež w Khrystusu je wózlen ludzom hromadno; ty
maſč runje tak wjele w Khrystusu taz tón najwjetschj. Šponi,
so je Bóh ton Knjes, tiz kózdemu to wózje pshid-
želj, po swojej woli; i Bózej měrku budž spoločom; Bóh
luby Knjese wé najlepje, tak wjele je eži trjeba. Wjehol
maſč wjazd hač ty hdyž a možejch derje wujitwacj.
Cíjim mjenje je tebi date, cíjim mjenje budž so wot tebe
žadač. Š wjele puntami dyrbisj wjele novikowacj;
bladoj ho, so njeprajjich i njedžatym swótem: Male
darý žane dary, i tym sapréwach teho dawarja, tiz je do
najmjenničh wézomu swoju najwjetschju cíjecj polozit.
Džatuš ho Bóhu temu Knjesej se ta male dary a pshes,
so by wón pshes te hame wjele dolonjat; niz dary, ale
tež, štotož wone dolonjaja, pshidžež s nježej a Bóh tón
Knjesej žohmuje druhdy mješens dary s wjetcim žohng-
wanjom, hač wulke, dolež widži wjetcie sprawnosće pola
mješensheho, kotaž wudowine scherpatki cíjencj hač

wulke škole farisejskich. Čhzu svetojom bycž ſ tym, ſhtož Boh ſton knjeg dawa. Wſhož žadava by jeno hlupeſz bylo, dokež wſhož doſtačž njemogu. Něchtio wſchak je mi Boh dat. Wpon dama tež to, jo byb ja tak načaloji, ſo može juu požadamy wjeſeby hleb hlybicež: Ty hwereny a fronting wotroſko, ty by na matym hwereny byl, ja čhzu eže na wjele poſtajiež; dgi nutsch ſ twojeho knjega wiekeſtoči. Hamjen.

Snitskowne misjonistwo.

(Befragungsmarie.)

Stóncznie mamy k bî hîlcze wobhabac, sko ma knutkowne
misionstwo w towarzysnym żywieniu ksztutowoc. Duż je na to
dziewać, so ma kogoś swojego wychwstnocię a powołanie w swym
żywieniu, foreż ma po Bożej woli dopiętnej a sa foreż ma
Bohem wotwórzanie dawac:

Boževj su ti porijad, sotrež mamu we wočomoj mečj. — pivoča, wočestwju, dječo — a te wočestwješ a psichistitudo-
noće, sotrež i tih porijadov su foždeho wurost. Krunje u tihč
wočitevnoćach je wočelate, shtož dječi noš u nosčim cjašu
sfražić a nastrježec. Tute porijad počasnač a sanicic, na to
dječa wučile počasnoče hibanje nowisčimo čaša. Tute počasnoče
myle nježni jeničar tebo da zapozaje, mutrobi nježno dječetar-
stvo luda wočnežec, dočeli je lud u vod u khudobje; žoma
nuša taſte njeſtečezke hibanje, sotrež bo psichetivo wočemu
porijad u towtorčim živjenju wočretja, wubudžic nježnoba,
hdža nježa ſtečejjanisti duč buč a bučle u ludu ſpadowak a
njeſtečejjanisti do luda ſacajhny. Duž njevjeru a ſi nia tež
wtwočevječenje wat ſtečejjanistko ſunylenju a cječja ſtež ſo do
mutrobow ſazduštej a pichetivo ſum ſpočinenju porijadom,
sotrež ſu tutemu hiesbōžnemu, njeſtečejjanistmu ſunylenju wo-
čebje na pučju, ſe wočje možu ſi hnuedu napichetivo dječat.
Duž ma ſnusłowne mišionstvo na tym poli tež jara cječzi na-
dan; wone ma bo wobdježic na najwaznidjich prečehanjach
noſeboho čaša. Snusłowne mišionstvo ſo pak teho ſtutnowanju
na žane wachanje ſunyce nježnje, dočeli je jemu tudy ſtadnoč
počicenju dopofasac, ſo ſtečejjanistwu ničjo, shtož cježovje
živjenju naſtuša, zuše njeje, wiele boli bliske, dočeli dže ſi po-
čuečejzpmi, pichetražnjozpmi možam picheworici, ſo by dołonjato,
shtož žone drugej moža a mudročci možno njeje, hdža hies
evangelija dječa.

Štoto živobju naftujo, ma suvislowne mišionstwo suvislowne podrywanje a janiczenie kichéhož džinjenja se wschitkami z taſlko hubienstwo wuhadzajymi szczegłomami, taſtej zo woſtada, pchledznoſćomaj mæcę. Hdzyj je ſo přejdy wo tym rečalo, ſo dyrbja domaže. Boże klužby ſojo kwoje prawo dobycę w kichéjjanich domach, ſo tebe bóle na taſte domu myžlachom, tif woſtak hileſce ſteja na ſafotu kichéjjanich ſuwyšlenja, w korytach nomadznych ieprawodzilnego živobjednego džinjenja, runęte w nich wchitko taſte njeje, taſtej ſebó w kichéjjanicy gürte woſ ſiowych stanow žada. Dženho paſ tamy hlaſac̄ na ſapucjene domu, w korytach živobjednego džinjenja wjazg nlejna, dofeſł njeſciſtoſe a njeprzežimowicę w nich ſnejetje. Tu klužheja džinje mandjeſtwu a taſte mandjeſtwu ſteja, ſotrez ſo w loſkomyžlachom wobſamiaſa a ſo jece Boga wjedu. S toſtich ſiowibom a mandjeſtwin ſi wlejcha ſanjerodzjeniem džeczi wunru, korytach liczbę Bogaſel vſichibera. Wumyžlachom, ſotrez neto we wlejchiſtach ſonach naſtejbo wóznejnoſci traſom, noſdenbželc, to dopotolauja. So prame ſiowibne džinjenje wotkibera, tež ſi wuleſtego džela na tym leži, ſo ſo młodzy ludžo, woſebieſi a ſedzaczerczy rjada, kichéjla woſenja. Niczo druzie jich ſenjeniu njeſewi, hacž kame ſadźone, ſo móhli swoje cjeńne ſadovſcie ſpoſoſyjeſ. Ale ſtoje ſo stanje, hdzyj ſo jim potom džeczi naſarodz, ſotrez ſzawieč a ſastarczni njeſewi, dofeſł im mſda neſobodzajmo a mſdoſy ſtarkej ſo njeſekac̄ ſwjeleſow wotſajte noſac̄jeſ. Kichudoba po hubienstwo a ſi nimaj njeſpoſoſyjeſ do domu ſacieſnejebia. Maže po proſchenju klužby a džeczi dyrbja tež prohucz klužbie, a hdzyj pchledz hileſce dobaſac̄ njeſewi, ſo bedma ſajtne pchledzujue džeczi to wjeda, a tež nomalnu. W klinie tutego ſtaſenego, wóznejſe ludža ſzawieč hñem ſo wuleſtego težejſi a je janiczuſmaloſte džinjenja trjeba, ſo wuleſtego wuliſi woſen ſapali. A tež može a bužje ſo w noſtym cjažu cjiom wóznejſi a ſio ſtac̄, cjiom wjeneſ wóznejſe ſatanty kwoje pchledzujueſ poſnajac̄.

maja ho bohacjí sa kubiljich staracj a wopravdje pokasacj, so
maja tež wutrobu sa nich, ho su hotomi, tež junktóz wopor sa
nich psychiniejsz – niz kwojeje cęstce dlo, ale wat lnboszje
obrzuwamie moshieni

(Vefragjowanje.)

Psychologica niedzela.

Nášl suby sbójník je někdy prají, so moje ho stací, so někemu we žmijatym dnu jeho wot abo wołos něhdze do jamy padnje. Taſteſel něchtěl wſchal moje bo tu tež dřenja hřeſicí stací. Ale měl tu něchtělo žančo wołla abo woła, ſiž jemu ſobýzciu nježdželu něhdze do jeneje jamy padnje, taſti cłowiek njech rádičo taſteho žwójego wola ſareče, abo njech jemu rucię tu jamu s něčim pschytryje, so ho niemohló něchtělo taſte žeje wjazd stací.

Ale tačkých ludži je tu na ſwecze wjele, kij koždžiczu njedželu na to ſtorža, ſo ſu měli rung törse djeni s neczim ſwoju lubu nusu a ſwoje njeſbože a ſu dyrbjeli dželacž.

Tola pak moža tu tež druhdy na člownejta hnoje pščinječ, hždeč može a kme ſebi prajici: „Člownejta tu njeje ſabata dlo, ale ſabata člownejta dlo.“ Taſte je ho mi m mojoi nědžduhei možadje v leće 1851 ſehlo. Pščinjednu moſoto jeneje bě ho Bože blónčeto nimale všeče hačimno, vſchudje ſoto moſoto bě všeče čimové, vracatac všeče ſtýmno, woſoto ſtětano, mjetelice moželche ſebi člownej ſi ruku ſpopadovaci, ſi leha pščinjednu ſazaj a horný hac̄ cítiče bliſto k všež. Budžom bu vjeho tužno moſoto mutroby. Na jene dobo bu hyna, kaž rano ſah, hždič Bože blónčeto ſhabdja. Noſchi lidu tam wo všež hromadje ſteji horje do blónza hladovač, to bě všež nědžto ſpadijne. Moři star buſod Hanke Žurii mi praji: „Kneje, je moři myslu, ſo je nědž, jaſo ta lijenja pščinjide, tež nědždu taſle bylo, kaž jomle dženja pola noř je. Duž je vjehon ton ſlót nabojany ſi polov, a ſi ſekon ſi Maudej pščinjedna a vón njeje žamni nutu měš, jón do hnojeho muſteho kaſčeho nulſobofac̄. Te ſločzatka bědu všeče weſeble, jaſo běchu do kaſčeho nuti.“

Wiedźmę wóz bicia. We wszech dalszych wach se swonami
swoniamu, ale to wé smiojo so, so dyrbja ludz̄o swojimi
hwoczeniami hłodac̄, so kio jin njeprzecetomu. W noz̄y pchimia
nchtio k nam na konju a nam wupomieda, so je nimale potleszca
wile wylske nas wodz̄ hoćjenia pchidela a so drze śniejemy popo-
dun wola naś wulfu wodu a wložno powiedzne.

Nano w pieczętach pchłodźe nash gmejnski schota a w schelazy
drugi te mni a prajacu: „Księże, my mamy dżenja na mamy tu
mam, te so ja safasane tón dżen djełac. Ale dżenja mamy tu
mam, so jemu nusu. Niedziamy hebi dżenja te na jaché lube riane Boże
szkołom i polom domoi swojich, swiemysz zate swoje leśnich zna
skajene. Domoleże nahejki wośkodzie, hane dżenja won na pólka,
wycha tam wójtó swiadane steti, hacż do b'wiateho wojeczora mamy.

wichó domoj." (Težby bě pola naš hýčkaje tak, so dyrbječje faraž hwojou dovolnoči dacž, hacž hmeľo ho žane tajke dželo wuwječj abo faci kmeli mēci w forcimie reje.)

Ja běli tu věž frátku světlu píchemných a jemu projít,
To ho mě, lubi píčejelo, to je stuk nul a my možete ho
v tym wupotřebu, řečo je nam nosch svobodní prajit po tamnym
wole a wobše, kia je do jamy sapadny, píchetou waſhe žně božský
nam tez taſle do wody sapadny. Za pat džu džu wuwonici
színzínam frátku modlitvu a po tym díječe wízitým ve Božím
míjenje won na hvoje vola. Ale píčejdovna řečed smějejmo ſo
to hvoju lubi njebetu, hbdž směječe wízho pod hvoje řečdu
Ze wam tolle wízho prave? — Woni mi wízitým mjelečo řečdu
ruto dača a nětroměřujíſi řečejka hylsy we wočomaj, píchetou
ničto niewiedzíſe pominic, ſo byli tu hdy žanu tajfule nul po
meli. Wízitým lžubž cízecíku won do polou. Popkdnutu wotoku
řečitvou poča, ho dženim nemoja žolnic a powodži na jene
dobo wízhu načnu tračinu ſe žalozným hlapotom. Ženici jednou
wós ſi zítom bu píčeňapneny, a wotocat dyrebiče činice, ſi
hvoje ſonie wupřežce a ſi njina domou píčetna. Šeſteč-

niedziel tam woda stejche, potom halle bē wicha wobčaję, a wosowe wojo je tam s'wođy do mětra hłodalo. Wicho schlo běchu našcji ludžo na kwojich poloch měli, bē shubijene a szlojene, ale kwoje Woje žito běchu ſebi tola domoj domosyli. Nětři tam plakajo stejach a hłodochu na wicho, ſtoż bē ho jim staſuto.

Skrjedu doch wujowicę, a naszą wojską pójmiję wchodzić do Bożego domu w swojej niewidzialnej drafce. Włoże przedwojenną w boku luttne a dżakne a przedwojenne, który test bę nam nasz teniesz ham pójmiję wskazat: ta woda, tą bę tam na nośnych polach stojąca wostała. Ale ja mójach moim ludjom praję: Bóh ma swą puńc we wszech rębach a wielich wodowych śluza, a jeb nohuy w tą mewurwymiesię. A jeśli cze żana śrudoba a starożyc wobudzawa, tą mości żolty, ma Bóh podła swoju scieśniętym puchetowemu, ale mimo kieki żebu jeno, so mójki kieki bęby domanialać.

Wjèle tēt je po wjścim um wjścim, ale jało junu jeneho tamneho mojejo bawo setkach, prajsi mi tón: „Knieje, to a wono, sktóż je myś so moje kime dny podeńcio, Bym polobys, — tolesie jene vat niz, ja myś nekdy ſtriedu bwoj lubu miedzeli pomesti,

Starh wucker.

S dans le Br. W. C.

Moj starý mužec běží hodny, všeckylnuji, píši všechno
krutostci mity a dobrý, s jenoukého růžné taří, taří dlebjetí
po moje myšli v rázitých vurcerio byc. Jen je jeho sobáček nej-
vadu. Růžne je v pížeš dvozajček let, so jebo pošlel kročí wo-
hladac, móni tola dušu živou všebe muu stej, taří i mojich
džezajzach latač naš mužecel. Wón dobyt dobrý mužec. Vjele-
not teho, řečtož je nam prají, nam tebomu t k rádoci a no-
tvarjení skluzíve; vjele hale požidíjco dorohynich a bu mi-
t troštej a muubudzenju a řekouma wje i Bozej hnabnej pomozu-
psched řytovaniom, so woprawdze downupowiedac' němouži, keltos-
dobreho je won řulkowan byt. S řastim bohatym zhoňnowaniem je mi-
a wěseč wjele druhim byt. S řastim bohatym vejehelu a řubodac' na
našeho rumožnika a na našeho njebejšeho Wózta polařowasche,
přeshtožt wón běžce řam našomu, řefko kročíta a moži nam
bladame na tebo řeniga poslouží.

Ale busto je tať, so tón křes runje teho pořkostia, fotrehož wón lubo mal! Tať ho ře najchemu staremu wuczerzej řla, ja do šchule khodžaň, mějšeže wón džowlu, fotras věčse wo štěnu měščskáha hac̄ ja. Wona rěčtež Maria a běčse rjana a lubořcjiwou, fotrež běčse wchitni děćej si dobro, dofečiť tam derje roly, mějšeže se wchitnimi „wobhazec“ bjes teho, so by s děćejem bohatemu staršejmu přechceželničko povyedala, hac̄ s děćejem s khudej domu. A hdy by nefajfa swada bjes nomi děćejom naftala, ko jej nimale řekdy ráz voradži, nař sažo řednac̄. Niz jenož přches to, so wona stóčci a hordovcji napřečejivou děćelsku, ale tež přches kwoj dobrý přichlub wona wulsi fac̄tše, na nek děćci cíničke.

S wopredla wiecie ho idate, kaj by ho jecia nadajici do-
pjelniczci chwala. Wón ho pslci njej sbojowany czujesce. Wona
dychblichej s nim do mesta jedziczi, ale dolejki jej to sapoczo pslche-
sztu hvez, pręgowolsze ho jedlo narawic, so by domach woflat.
Dolejki pak mona wiazni s nim jedziczi niechafce, wón netko kom
do mesta jedzicze. Wat teje hodziny bescieci sboze a wiejesci
siedem.

Tej moji mi pižoču, so běše pola njeja se nsčem do haby schlo. Marijn muž běše stončinje wštoto pižedal, so by sa ře pjenješ, lotrž jemu po saplacenju dolha woštachu, do Amerických řeh. Taťka švánská mandelská běže Maria mózgym kral, starších a vštečezom wopustičitá a se kwojim mužom do zaseho kraja čapňabila, hózec mico druhe tříba hubjenstvo na nju nejczech ře. Se želniwoſeu řebi husto na whohu Mariju pomyslidi, fotraž nječeje telo smječ a na mojeho stareho wuczerja, lotrž běže kwojou jenitcju džowtu shubit, niz tak shubit, so běše ju t merej do rona khowac dyrbat, ale shubit bjez zasých, a knano tež řich člowietow.

Sato ſaſo domoj pschińdzech, běche ho mój starý wuczer na
wunijent podat a běche wot hwojow malezy penſija žiwy. Wón
byleſte w hwojowej rjanej rachce pſchede wóju, fotraž běche hjo
léta dołho jeho. Žow won hwojou ſahroblu dželatše a běche
woprawidze w lětym czaju radoſci tam pschińc, hdqz ho holoſy
ſuſajczeniow a kruſhinoj ſi jabolkami a kruſhinojemi ſi ſemj hibob-
wachu a ho wiſčito ſelenieſcie a ſejcjeſcie. Raſi wjeſzły wjeſzor
hwojowé ſiwięſcie by won tu pſchedycz moh, hdqz ſi hwojoi
mandjeſſej a džonku hromadze bęcz moh! Ale jeho luba
mandjeſſej ſpashe w rowie a luba džowia běche bjes zuſymy
czlowieſtani. Wón běche zgle zgle ſam. Sato jeho woſblaſcio
jeho ſedom ſchach. Staroba, dothe, ſprzyniwe ſiwięſcie, staroſć
wo Mariju a ſmierci lubeſy mandjeſſejſe běchu jeho woſblaſcio
ſtabile ſejcniſe a jeho woſby leſhēdiwiſe. Wón zgle potulem
hobieſcie

„**S**o s ním roščenjujo pôsnach, so je jara ſrubjem a hdyž běche mi wo ſwojej staročeji powjedas, pchtaſtai, a to tak, so s teho hlubokeho ſdchnjenja, potrymž te ſlово ſwutroby wucczitčia, že ho snutskale bědenje cajujo: „**T**on ſkenes je jo dat, ton ſkenes je io wskal, mieno teho keniela budi ſhwalene!“

je je wiat, mieni teho wiatru, kielu gwozdzem:
Sao dafoto na lodi jédech, wchódzim mje wobras mojeho
stareho wucęciera piświedzicę, taſtebož běch jeho wohladz. Husto
bo mi díjeteč, io Mariju namatach a domoj piświedzich; ale
miły roſom mi projeſcie, laſti je to njerofomion, ſon a tola bo,
hdyž beh tež wotuczem, ſkřečza teje nadžije ſ mojeje wutroby
kuševs' niesħodz.

(Сънчено и първично.)

Roshlad w naszym ejaku

Kieżorowe dny w Romje woblywają się po najrzesztszym wachnieniu. Witanie moje krota Humberta a jego wysokej mandatelskiej stają kieżor a kieżorta swożonie do krajobrazu włoskiego głownego miasta Roma plichtyści. Miejsce je noścenielsko i italienski a nienimiemski khorozemi wypiszyły. Były italski lud je potomą działkownościę sa naśmiedzo kieżora, so je świdne psieczelstwo iżberga, a wsdubując je pożąda najwykładsze labiorzenie. Wobebie lubońsczy lubieje kieżorti nienazęja dolskowici. Italski trawolowy dom psieczotuje swojem cześćenym hołczem najrzesztsze swiatocię. Pichti wjeżdżaj kieżortelskie hoscijne dżelte kral Humbert, so je pichtomnośc kieżora a kieżorti sa jego zuku dwo a lud swiadom kwoja. Kieżor ho rjenie podziałowosc a wobnowi rjanie psieczelstwo i rjanymi żłowami. W italskiej rečci wunjeje wóń blawu na krota a kralowu. Doteliż plichto tej wieje Nienowia i kieżorty w Romje psiebewa, bętch czji też swjoro lubomaneho kieżora i depulacji postrowili. Hizaj na dworniczącym śmedzelskim 15 mlobdy holzow kieżorej Romboj Boh prajit. Zena i tyk komplik psiebewoda kieżorzy rzane wonielsko. Kieżorta ju sa to wolołska a dżecie: wiele, wiele dżata, moje lube dżecio. Niedźwiet je kieżor ho na ewangeliej Bożej krużjuje w zgrubni nienfemieho sapłosztanemu wobdzibbi. Potom je też banią wopytał a ho s nim pot obidziny psieczeliniu rościeżował. Banz je pietra potom w kwojim fleszam prajit: To je śprawny muż, - kieżorowej majestateli dżetaj hiszczę mleki Neapel wopytał a ho potom do wóźnego kraja wróćz. - Na dopuncji pojedzetaj sało piches Schwazazku, lotrąg ho też psieczotuje, ieju i najwykładszimi cześćeniami noścenielskimi.

Khęzorowym hejmu bubby w nowym tydzeniu wo səfotu dla powstęczenia wójska wurdąbowac. Źe mało nadzieje, ſo hejmu wieszczała ſoſot namaka. Duż je kniejeſcie ſwotutne, hejmu roſpuſtneje a my ſmęſemy njeſtue niemęty nowych wóſkow.

Narodny djen satkheho krala Alberta je so pozlednju njezhesu s wulkim wjesciem swjetcil. Tez khejor ve s Roma wutrobnym swjopsciejski telegram pohlak.

Wieżch Bismarck, wo kotrehoż strowości w połyskim czasie
studzące powięsze puchmistrzemu, je někto sało zape motkowir

Jene džecjo tu njeje.

(Bp němčin.)

Mój członkowie a członkini; ale napis dżawiejska domaga
niej spisania. Wona węże ho tñwili wuhobijecz chyza a neto
tak dołso wona wosta. Kajz chrećcała sapozja starośc wo to
dżecjo we wutrobie palićz a s' tñjdej mjeistchini starośc pichiberałce.
W tojści wolotach nowutnych zyle hinc na cjanan bladacz.
Hdyż s' pichiberałce stylknośc jenu mjeistchini po druhiej czatach.
Dżecjo niejspisanię a mój ho sapozacmowj bojęč, so je wu
njezige potrzejacie. Hdyż to dżecjo pytač? Mój mjeistchini, ho
hde je holecza dala a hebi porokomachinu, so bëhmoj iej hamie
hicz daloj. Za dleje domaća wutracz njezogach. Hdyż teg mje
wiedzach, hdeje hicz — dżecjo tola s' nojmiejszy wona býz, dołsz
to dżecjo wona. We wiedzach myslach bëz hicz po tej
hamie dtrój şapot, oto jak krubny hicieje jenje laž tehdem, hdyż
to dżecjo pytač. Szto bë ho holecza stało! Zanego myslile na
mnej hłodzącemu. Zaneho cztownela ho przasieć mjezogach. Lubjo
dżecjo nimu mje; stylknośc, fortaz mje cjanachę, żadym nje
wiedzach.

Duż szébi na teho pomyslach, fotryj wšichlo widzi. Boh
wšichli we, shtož nož tyči. "Ty wělč, hdej wona je!" ja
sydłowach. "Wšajwiedzju na nam bőr, soho!" Za běch knano
si troczelom shtož - duž wona pchibela, czerwiona taž ruky se
sysłanym we wocjomaj. Wona wjezdzieše, so njebe prawje čzina.
Tei ke po pucaju do myšlow pchisjisko iowarišku wopłycać a ta
jei njebe přečs dla.

S teho mōžem⁹ ſebi pſčirunanie wſacž.

My cloywiejko bym Voje dječji. Niejsmy my mózgowej
mutorbe našeho Boha biskupje wiete bližki, hač dječji bwojim
staršim? Niebudejco cloywiejko Bohu, bwojemu swiorkieju a
Wózje wiele wiąże, hač dječji nam bùdzieja? Ale felo
cloywiejow wottorhnejo wo wot Boha? Móže to Boh bjes rüdženja
widzieć? Hój wón widzi wñchitk, hóz a taś labidźu. Ale
wón naje też to wulzy stajenie, kotrejuž naprascieju du. Nie-
dybjošto to jeho rüdžieć? Boži Szyn we, skojo je węczeńe sataman-
stwo w heli. Wón we, so je to mewjerskutno cynthia, sołt je
bwoju krej a zimyem dał, so by cloywiejow píseb tež cynthia
skowala. A neto ma wón tu seudbu, so cloywiejowa ſebi jeho
luboſci njezwa a żobanie nimaja, ſ teho ſabrudženja ſeo ſ k jeho
dobremu paſtyrzu wrobieći. Ach, njezbyſli miñzich, so je Božia
a mutorba našeho Kréjca. Želom Krejca w tajnej ſtrudobje tyg
množic cloywiejow dla, lotisj kú w bjeszbojnoscie žiti a żobania
po Božiu nimaja? Nieje to wulzy wągne, so w zgłym ſwójtym
piśmie kłowacta njezitamy wo tym, so je kó ton ſbójnisc hdy
bniar, ale hukiejszo wo tym, so bē ſtrudny w ſwojim duchu a ſo
wón ſantak.

Domaphtanje.

{Bo němčím.}

Taſti ſrudnyj njebešči na ňemje hiſće na kwojim woju ſe
wšy won jet, laž djenja rono. Piſtetoi domach ležeče ſuba
kwerina mandžujska, dobra moč kwojich dječi, morma na taſciu. Wome bežde na teſćejapčih lečach wotjal rjabomuč dyrbaſia. Taſ
ſrudne ſo nærej polo jenie hiſće ſedalo njebe, piſtetoi jemu
be, kož by ſtožje ſtuježlo jo wježdalo a jemu piſtivožalo: „Twójca
luba ſana je wumurajo! Wome tebi taſ bliſte ſtejeſte. Tu
možetjeſte jejo di hluſtefeje wutroby hlaſacie — a neko je tebi na
dobo wotaſta. Tebi cheje ſo wutroba ſlamacj, hdyž na lubje dječi
poblaſtadž a ſebi ſo na piſtichod pomuſtliči.“ Hal, taſti ſrudnyj
nun je kwojim dječimini hiſće ſenje do dwora kwojije hotri
nun ſojet njebe, dječ na tym ranju, hdyž džiſeje do meſta, ſo by
ſa tyc̄ matuſz žarowozapči draſtoſu naſupli ſi k botlije piſtivide.

so by bobu pschischka a jemu pomhala, dokelz to ham njeroumijesche. Pschetoz tajke węzy bęsze hewak pschezo jeho luba Hanu wobstarala.

"Scho to budę!" sydchowasche nan.

Daj bo hošta le hwojje ſtrudby ſtraba a praji: „Danielo, lubo, bratſe Danielo! Njeſladaſt, na horje? Njeſmavlički ſebi na teho, ſki to cijini? Njeſmavlički ſebi na to, ſo Bož mē ſtožo ſje hwojju ſubem. Danielc cijini? Bož tebi tolj njeſtoženje ſubuje!“ Dale wona rječež njeſmavličke. A nanej vežbe wo mutoře, ſki by ſ hubinu morja horje pſichotonaſte po početnjenju bož hac̄ ſ nejdeſtam, a jebo wulfa ſtruba vežbe jemu ſaž wulfi ſtrubu ſwjeted, ſotruž jemu Bož pſichotonaſte, a won mejeſte taſti ſtožovou wočomil, taſki jón, jaſohtor woſipuje ſi tyme ſlopořani: „Ton Duch ſvětluš ſi naſčim důčom, ſo Bože děčí ſing.“ Haſ, tol troſtožit Bož ſam le hwojje mutoře. Ach, je w nejhežach a na ſemi ſvětličko ſte měſtina, ſi kotrehož bo troſt ſarci!

Blaſf mēr cāni.

Dwaj wołodziejcy m. k. bieżątaj do najejednoty psichisckoi ria-
neho duba da, ktorzy runę na mięsy stężej wiesi jeju polomaj.
Rybby mjeżdzie jen ja ſwój, żadny paſ to dopolaſać njeſmiedzce.
Duiž poſza Vóh, jako bieżiąt w najwjetſzej njeſmiedzce, blif,
otrzys dub do dweju dżelów wot horkach hačci de roſrāt, ja
sena poſoza na polo teho jenego, druhu na poſo druhego ſukoda-
wadze. Psich tym roſzudźiemu jeju ſwady taj ſukodai ho tak
njeſtřičkij, fo bo dobiti cħas miny, předę hačci ſebi ſwietiſtchaj
obdy po ſwoju połozju hitz.

Niž jenož wo Chrystuszu, ale też s Chrystuszom
reczecz je nascha pschißlußnoſej.

Pobožný šewc veľkej najprídej je svojim vyučujomníkom jara ťačokom, po časbu pok bu tón taſti ſty, ſo chydzhe jeho prejez pohľač. Duz miſtek t hóľzowemu nanej praji: „Ta bym temu khadli kôdži djen wo nejbežach a heli powiedať a spráty jemu wérú do křejiſtka drobú cincíci, ale miſtek he podaroma.“

— „Sće Wy też teho hózla dla tak husto i Khrystuszą ręczął, faž seże i nim wo Khrystuszą powiedział?“
Mitscher wotmowlivi: „Derje, ja teho hózla wobkhovam a budu
wacheli radie cíjinić.“

Σύντομα θα μπει στην πόλη της Αθήνας.

À propos du sujet

Hożej ho Khrystuhowe wumrječe wopomina, tam — to mi
wérce — ho klónečko našeje horodzje faczmi, sawěšči našeje
nijewedomnočce ho roštornjje, staty našeje twierdeje wutroby ho
rospušnja.

* *
Bohužel je ſi luboſežu t blíſjemu kaž ſe ſtoto, ſhtož ho
nječiſte ſtoto imenuje, ſi kotrež wſchaf tež poſtočinu, ale taſte
ſtoto njeſtraj. Taſ moje čaſtového nječiſte ſtoto, wopacznu
luboſež ſi hwojim blíſjim.

* * *
Scharzej mózesch potajnišwo * siewicž, pschetož tunjež wón jo
wuwowiedza, jemu to tola nictó njeweri.

Miodzai ludzio durbia sternu^{*} nonscheczima wuschi a niz hufu

Młodej holz̄ bo něčto woprasťa, kěsto hweſdow je na
tichu. Wora wóz jemu mazivat? Škoda je, mazivat bude.

...žež. Zvolna pat jemu vtomtoži, jo dýrbi jež najprjedy prajíž, celko je hlypých na řečež.

„Pomhaj Boh“ je wot někta niz jenož pola
injewow duchownych, ale tež we wsiach pſche-
domarzniach. České Pomorze na východě

„Sier. Nowin” na wzajem a
w Budyschinie dostarcz. Na siedmioręcz lata
pacjenci won 40 np., jenotliwe czystka so po
1 np. przekonadowaju.

Pomhaj Boh!

Czísto 19.
7. meje.

Létník 3.
1893.

Sáerbske níedzelske lopjenka.

Wudawaju ho kózdu hobotu w Smolerzej knihicízchezerni w Budyschinie a hu tam dostacj sa sichtwórlitennu píshediplatu 40 np.

Níedzela Nogate.

Rom. 12, 12: „Budzce wobstajni w modlitwie.“

Wéra bjes modlitwy njemôže wobstać, wona je morma w hebi. Modlitwa je, kaž stari prajachu, dzowka wéry, ale dzowka dyrki maczec sejwicę. Njejejisch w janym towarzisze se kwojim Bohom, jeli so ho njemodlyci. Budzce wobstajni w modlitwie. Ale wo ejo jmeni, prohýz? Eso homo wé, najprýdy wo duchowne, wo wodawanie hečchow, mier w kredominju, miz w kredowjezenju, trocht w duszy, śiednozenje s Khrystušom, mudrož, zwêrnož, dobyče Božego králestwa na semi. Ale tež wo eżelne krednej prohýz, wo wscho, ičtož steji w wukladowaniu 4. próstwy Wótrzjenascha. Tola jeli so by chaję wo eżelne wéžy prohýz, jeno dotečz twoje čísto po tym žada, dha by to sia modlitwa byla by placzilo ja tebie japoschtsoste hlowo: Hač runje prohýze, dha wjehat nicio njedostanje, teho dlo, to my sto prohýze, jo býdziec to w swojich lótkach písejczini. Ale hdyz prohýz w Jezušowym injenie, wo wscho, ičtož so jemu lubicj može, so by ho we wóchém jeho wola stala, potom budzce Boh tón kenes tež píšeš maledzje a roshymenie na tebi ejmice. Zana wíeraja modlitwa njewołstanie bjes wuslyšenja; naſte sydłowania, próstwy a hlysy su wytwa do njesiek byte. Hač runje niz po twojej, ale wo swojej píšež dobrej a hnudnej woli budzce Boh tebie wuslyšišcej. Město teho maleho hubla, wo fotrež ty prohýz, a fotrež wón tebi zapomiedzi, spožeci wón tebi wjetjice a lepsice, fotrež je sa tebie wjele bôle žohnowaze a wjele wujitnische.

Sswiaty Pawol prohý tsi króž, so by tón kichíz wot njeho wñath byl, jato sataniski jandzel jeho s píasejemi býsce. Tón kenes jemu vroj: Dočz mach na mojej hnudze, píchetoz moja miz je w kichabych mózna, a da jemu někt maz a szerpniož wicho nješz a Sswiaty Pawol hime wísnacj: Teho dla hym ja dobrze myšle píchi kloboszach, píchi hońbach, píchi dusach, píchi písejczehanjach, píchi týschnozach, Khrystuša dla, píchetoz hdyz ja klaby hym, hym ja hlysy. 2 Kor. 12, 9. 10.

Sswiaty japočhtot wot njeveraji jeno: modlęže ho, ale „budzce wobtvierežni w modlitwie“; a na druhim měsíce: modlęže ho bjes písejcaž (1 Tes. 5, 17). Kózdy čzás modli ho wérny Khechezian f swojemu Bohu, rano a wieczor, wo dnjo a wo noz, píchi djeli a píchi wotpaczowanju, hdyz ho jemu derje dže, abo hdyz je studny, modlitwa je klesb jebo duchne, povetr, lotryž duchsza ducha. Kaž je eżelo morme, hdyz wjazy dyhačz njemóžesek kaž prýdy, tak je twoja duszha thora, hdyz njemóže wjazy ho modlicz. Bjes písejcaž ho modlicz, to drje njeha vrojicj, zo píšež twojej hubej f kłowam modlitwy wotwierjicj, ale wjele skerje dyrbí twoja duszha stanje pola teho kenesa. A njeprýdi naň woprändze wscho f njemu písejblizicj, býrni wjehele, býrni sefobu? Boh luby kenes zohnuj naň s polnožci swojich dorom, se štrowoszju, s dorami swórk, s wjehelom na swojich lubcach, i měrom w kraju; wón njeſalkadža ſ nami po naſtých hečchach, wón wodawa nam troše wiwy, wón roshymuje noš se kwojim Duchom, trochticju, pošylmujue naň a blubi nam swoje njebjež; nimamy dha kózdy džen ſ jemu džakowacj? a možemy

szwojej woczi woczinie, mózgmy ruzy wupschestrzej, mózgemu powetr dydacz a thlēb a wodu i hebi wiacz bjes dżakowianja? niedyrbiasto kózde słowo naszeho era, kózda myjsz naszeho wutroby wobstajna kholwala Boża bycz? A hdz w myj hmy, wjech je cędla abo dułsina, hdzj starowoj-każ mórskie żółmy ho na naß dawaja abo hdz i hluobokiemu frudobu pytniemu, so naszeh duchowne žwovenje tak malec rozeče a psichibera, niedyrbimy dha saho ho wjchdnijemy i njebjesteśmy Wózzej, wot kotrehoż wulhodzą wschodn' o dokoniamy dar, wo pomoż, trojciu a radu wolać? A hdz hebi pschedżerzymy: tam horjetach wuske naß budli do-koñjam Voh w swiojej krznoſci a majestosczi, sadz nañ leži žwovenje, w totrymż bu ho wschudzom kwecejaze stopry Bożejek blisłocje a hravnioſcie poſkaſać; tam psched namni wotworety ho niewurkjelne wjekę, o tak wiele skladnoſcie mamę ſa swjate poſbekowanje i Bobu wjefidzenniu?

Budźmy wobstajni w chrobłej, poniznej a wérzeje
modlitwy; wétrmy do tych hnadnych blubjeniow wo modlitwie
w Jelufzowym mjenje, chodźmy sa našim Lutherom,
tžiż rasa píše: Da man hwoju modlitwu sylniuszka hačz-
częst ham, a hdý by temu tam njebylo, dha by hižo dawno
hinač z Lutherom stejało, byrnjej świet wulti džin Boži na
mni njevidzić je njeprutje; njezapominić nihdy: hdýż ſo-
wiaży njezdosty, dha je najvojetšchi strach sa naš a
duchowne ſmiercz je bliſta.

Sběhní, duščka, k Bohu ho
Se svájatej nutrnojči,
By žlouva, cíjíšezeje ho
A njelebšam s pokornojči
Přes prohozč káze cíjí,
Svým stupňem voručež
Psched jebo hnadny štol
Kroble a wješeze.

Hamjeń.

Roqate.

Mat. 7, 7. 8.

Hlób: Wieśko, o moja duszka,
Prohčeze, dha wam budże date
Wtaczeze, idzoj horkach je!
S njebjia dede budže date
Wam to, idzoj my prohčeze;
Bóh mož wěćze wužtłyski
A he žwili na wami,
Zeno ſo bu pŕóstwy sprawne,
Dokelž yki pŕed Bohom ſlawne

Proščaj wo to předy wšežeho,
Schloj je hortoh we njeboj!
Węzajn wujast macež ſ teho,
Tam je Boże fratreſtvo.
Klapajcze ho nutrije
Wo te durj njebeſte,
Wotemrći Bož budje rady,
K ſbójnom' njeřej domjeſez i hnady.

Proščejte pak tež dale někto
Sa te plody na polach,
So by žohnoval vam wjschitka
Na lukač a w sahrodač!
Budžejce pak tež sezerplimi,
Hobby ho druhy safomdži.
Dobře dary wón vam dawa,
Zeno so je próstwa prawa.

Proščaju tež wo plodne časoby,
So wicho rjenje proščeš wam
A wy potom möhlis saby
Biežeščiš šo i kražným žinjam!
Wóh njech deszczęſt wo bodzi,
Swarnuje psched krapuna,
Ssłónjuje nich won' knocieſčiſt dawa,
Sa mom naſteb' nſodni kram!

Wjele je jich na tym hwečji,
Koijz Boha njeprøšča,
Spojnajem na jich rečji,
So h'čke Boha mudruja;
Hdyž so žyje, njeprømjenja,
So Boh žohnowanie do,
Ale so na hunkišči skoča,
Mekla, so tak dobneč močia.

Proščežje, dho wam budže date!
Modlježje ho pschi wužtvi!
Zohnowanje pschiūdžje hviata,
Wóh waž wéježje wužtvišči,
Wšchemu rjejene ſroči dho wam,
Šhotuje wižo i dobrum injam;
Stotkózne wam pladny dawa,
Hódz je wajha protivá prawa.

85

Smutskowne misionstwo.

(Pochłaczwanie.)

Schoj je bo wo sančenju kvalitativnega živjenja prajto, wo najščim ludi bavim njeplacjo. Hdyž tež we vzhodnih štontach tak sfavne njevstupuje se a se svonovom psihotipom vsečnjom ho psichikovo, dytri ho tolj prajic, so tež tam vzhodno v doberem porjedku njeje. Vdiši vzhodem pomjevanje dovojno izdelovalo hudo prava klescezijanec izdelovalcev podvračuje, kotaž ma cizelovše myšlenje a čimbenje voblikujez! Se hrudobi dyblih vnušnac, ko je vele točki kvalitativ, kotaž se hvetljivimi fukami živonavane, vostupilo vot nažlubščego satosa pravovega živjenja, kotaž je v Khrisluhu Jesušu; runje v vzhodnih štontach je njevra najprej pldovne temu namafala, potrebi hači moželje tučni delo kapaci do nježnega lama. Bulaša hrudoba na duhovnem fukladih pčeli vzhodem hvetljivom vobščenjujuje bo potauje. A njeje to kvetljene tebo, to klescezijante živjenje spaduje, hdyž vzhodim, kaf jich vjele v nobravocnosti sa luhovih cizelvih cizceva nimo, kaf honja sa cizcevu a vjenješomi, kafje je javonito v vzhodlupstwie, kaf ludjo voja sa tniščom, forteži jich čelne žadovice wobja, kaf hubja wo klescezijantnu živjenju, kaf moja pičezo vobtevrenje vučno sa njeplacelov klescezijanttu, kaf mato je jich we naščim cizbi vorjno privedovalim star, na doberem cizbam, kotsiši ku hotovi nečito ſi zvrstvinje našejošče woronovac. To dybri naž vzhodnedečje, jo ta sloga mož Bogu žel na vzhodnih štontach stoji. Skorjen vzhodko teho je klesceznoč, kafja, bo nam wona vobčije možna v hibancih našečo cizba potauje. Na jenym buku steji hordeča a nježnolice vobščedznych, na druhim hñev a starovje nježnich a kladivih. Tu njevra nježno druge pomaca, hači zo ho lud s nomo narodijo v kvojih vzhodnih a nježnih štontach a so ezi bohotički pôtnja, so v prawom bohovanju klučju bohotu hñev v Khrisluhu a so maja ezi luhui teho vzhod vwočomai, kotsiraj njezemelje, hñejec by živoju blou počoz. Jenoz na te vafidne može ko ta wulsa hubinu luhui shubič, kotaž je vješ tvoji vzhodnimi štontanti na naščim cizbu. A s teto strojny mužlomskome minkishtu ponhocja wulse tovaršdne pravdenja rošnjudjez. So pat je nujne, so bo klescezijanec zvrej na tych vožných pravdenjach wobdditi, na to nježno druge javnijico nepotauje hači zo, je njeplacelstvo vzhodlupstvo klescezijantnu tutóni wobej njevra hjes vzhodlom tovaršdnyim štontanti sapalito. To hibanje je hñov počledni kónz we taf njevnamovom komunismus namafala (t. i. luci vježbarjo, siž tu myži festupaju, aždežu vzhodno samozje do runych dýlom rošnječic, so mēl jedno telko, telkoz ton druh, nježnje swjaski vualski a mandželstvo roštovhunc, vzhod vveru podsticajc). Tujozky tudi, kotsiši hu bo sjavne jafo njeplaceljo tuteje vročneje myšle wupražili, taſe powrčaze myšle bies tebo, zo dyhui to wzedžili a werti, spredci pičes a, so ham na boj, njevražabu

stupja a pobožných a bohobojašných hanja, so kámi jako křeče-
sceníjení živí mješej, so jenoi na svou vjeněznej měch keby myšla
a s něistimi i ludo, totiž jiní bluža, hrubce a nejčlověkži wob-
hodují. To so křeči, koreč komunitním je ale plodnu řemu
mujila, pschetz tak bu jemu lóžce řawicž ve mrtvoboch wubudječ.
Wón je po na něistich a kluždav wobrcetž jinu včipjovoudu wu-
mojenje s hubenistva. Ale tuči žabu klužu so kluž
soho řondženiu půdželu i rēzom w řionych řchromatizmách
pořafalci, džedža jenoi lud trvýzne do čemnošeče a duchovno-
ſloženja, so keli wón na něto druhé wožaj myjembi, hoci jo by
niewobmělowaný pláč řadu porjad řwiojan cíeleno zolděcim
bluži. Wón si tvoj steja, řwiojší mandžestva zde rostvorymž,
káh včipjte Boje porjady džedža řběhyca, so by žabu rožděl
wožaj nebyl bies knježezpami a poddanami, bies starščini a
džetčini, bies inježimi a wotročzlam. Bohu žel je jim křečené
sabudženje nařidho čaša vrénje do rutu dozlo; — Bohu žel je
tež wjele bohatské ř řwiojej nejčmlivoču napiřečno řwiojan
klužvoničam ſobu řawinovou, so bu tuči řběštarjo (něch
relaja anarchistovo abo řozialdemokrato) tak loko včipuviš
w něistim ludu namatali. Hdyž pak jeho křečenjenio měny, so je
to wšichto pschijčko, dořelž je prawa pobožnosti a bohobojašnoč
žadno w ludu, řawinu ř tyn tež řenice řeřitstvo, koreč može
pouhacž a dyrbim ho tovori býz řutstvouremu vřižionistvu ſobu
pomhacž to řeřitstvo naložecž i wuhogenju našdeho ludoňeho
živjenja.

(Početkovanie.)

Něčto wo nashim njebohim wujn, podla pak
hisheze wo něczim druhim.

Taifich ludzi małych na hucie wyle, tą dżyli rady po nieniu
nějto stow tolerowu wuhwerowacj. To wischat je cži schworna
męz, hdyż hucie kobi hucia tam nějto wujnycz, hdyż kobi żenie
vředy nieby žane jeniczke jorňatko wuhwoń, a hdyż módech ho
bje wihcze wonchę podobnic do wulskoho bobalstwo wuhwycnych.
Psihi taifich sfaldnojci módech husto wypnycz, taifie wihjle ma
taifit cłowjel w hukwe tejaze, taitemuz Boh w swoim blawie
"starzy cłowjel" refa.

Zamie maja lubožno swojego wojtęho twaja. Won je bo leżtaris, dżecieżi won żane nima, je bohaty a ma wiele lubi sa hobo w swoim pszczezelstwie.

Starších wón je, a bolo ho všichľať i jeho pŕdejčestva
k nemu lúčaťa a cítiťa. Ke jeho narodeniu dňu všichľu
něčože všechnou a jeho pŕdejčestva k nemu pochladač, jena
ri zdržalci v hvojové rúži, druhá s tytanom v hvojovom brémetčiku;
nové leťa všichľu jemu cíťosť a strovosť a doňa leťa nuplviček.
Býdo to, kaž zo žamo rohmi, s luetí lúčosťou a s wémnu derje-
mienjom. — Ze pot všecky jich luby, bohoty wuj soštorov,
doteľž be ho naľamni, a počasie jeho ťaňel cípliwoč, aby je
všichľu wožkaťen, lebdu tam jeho pŕdejčestva do wocových ſrubni,
vdiat nim ſteba, abo pŕdejčestva neboho k nemu, hač nijemohli ſkonci.

tať s jich wobhom wujom sieť, a hač je moht ťaženiu nož
dušnichenie hrač. Šetľaj paf taťju duž po vucu jeho ťefarja, piči-
stocia wečež k nemu a wopraſeja ho jeho: „Lenjus doſtoro,
taťju mače wu myške, ſchto ſi naſchim wujom budže?“ Tón paf
hijo noslada ſam wě ſchto woni wot njeho ſečedža, daž juu praji:
„Ludko, ſi nim wišča je wom taťja wěž. Poſlepči po ſi nim
trofku, budže valči wuj bôrky ſažo ſtrwo, — woſtanje pak
loſhelyat, — ſchto wě, ſchto po tym ſi njeho budže.“ Rětſle
wiedza, na ejim ſu, to reta: nětſle runje na tali wjeſdja, kaž
wiščo do preda. — Ta ſonču paf, fotoz wujie hoſpodia ejini,
ſečabnu kebi ſi mjeleča k kebi na boł a ju pročka, ſi čzyta tola
wečež jich wujia prawje deſje woſthadacj. „Dyrbjala ſo wſeſje
wežy ſtač, — čežko pak ſo nadječ ſmeđom, — ſo dyrbjala
ſi naſchim wujom poczeč hórie hčic, budžeſe proſčena a powieſte ſe
to nom preñim. Domu wum dobre trepti, tež blödti juſčat, ſe
ſtrachy molenoν wuyarenu, tis bylo ſo njeho vſhe ſažel ſtrwo
a čzyli ju ſi wutrobu rady wujie poſtačz. „Potom jei hiſčeje
a mjeleča do wucha praja: „Družta, my ſeje dužnina, dobra
wutroba, my waſ ſawno ſa taťju ſnajeny. Na naſ možecje ſo
hpusťaciec, ſo na waſ niſhdy na niſhdy njeſabudžemy.“

Je pat taſtſile starý boháty wuj hwojey wocji ſandželis, po
tym bu w jeho domje hukto bje wchěmí jeho pszczećwia wojna
slechnie, a hdyž knies akeſor abo necto hvojachje ſe budniſtwa do
taſteho doma pschińdze, tón druhdy ſtoro ſam njeѡ, k tomu ſu

ćjile lubżo s wujoweho pszechęstwa do schule poħodžili, hač
k żanemu wiwuczenemu wucjerzej, abo k żwiniżażemu paſtnej.

„**H**obiejs pak runje takie sęcje, kąz jowle, tam je druhdy
tole abo tamne njedobre. — **T**ejoje je jedyn dom, w kotrym będą
współzbyt w swoim dobrym położu żywi. **K**ażdy mjeścielski pola nich
świoce něčito sa dęto, bę dęblawy a wschitzy będu tam se swojej
wschodniej świątynie a draſtu ipłosjom. **D**uż tam na jene dobo
męlaſte ſtarababka wſtoło mjeſcerje k nim pſciejice, ſatrafowa
a po tym pocza powiedział: „**W**uj, njeſieje hiſćeje niego wo
naſchim datofim wuju kſtydzieli, tiz bę naſtighe objedowho brato-
wrotnego hymnowy bę? **H**ojo na wchę pot ſta ſet le, ty, bę bę ſon
i kōdzia pſches tu wulku wodę do dala wnojęſt. **B**óh wę dže, do
Surinamia, i ja tam, ſiątę we laſti bohatej.” **W**uj na tolę częſcje
powiedzenie wobej świątnej wſchitzy nastaji a ſeki pomysli: „**K**oaf tež
to i ſej wędu dole pvidje?” **H**leſicę (wone dale dopowiedba), ton
je wumrjet, dębcii njeſie żonych ſawotſtai, duž je hollandski ſrat
teſteſt dat wſchidzom do wschodn nowinow wuſtiaſz; **W**ſchitzy, tiz
bu s njeboheho Zano Juria Kowarjoweho pſcheſzeltwa, njeſt mi
to bōrū wſosjew. **S**obtys noſi ſeki noſi wſchidz, dębcii ſawotſi, tonu ſeki

Keści, patrę na tych wójtów hundow, dnożę swoju żonu i tyciu sawokcie, pśhetoz tole częstnie powiedzanie we jemu głosu wiąże się z pojęciem, kiam won wiązo tole do so spóżerać nemoże. A někto dybri jemu to cęstia żojo wiązhto wot nowa prawie nadróbone roszczenia powiedzacz, a wuj hłoda wiązhto na swojou żonu, fakiej budźe jemu wona na wiązho tyle wociż wiwalecz.

„Wuj”, praję ta cęsta, „wobłaszczenie hebi s' ciażom więże wiopiszą sa tu ręz, tamie lóbrka w Dubinach a Włichowiczażgą hu-
dziwo dawno wiązhty s' naśdziego pśzechodzieliwa na pyatach, ciaż tam
bęhała a wotolo hanjeja, so móhli wiązhty swojui węz junu wu-
dostacż. Wy możecie runie taf wileje prawa na tole herbstwo, faž
tym wiązhtu.”

Wuj pak hebi ham psjci hebi mjelečjo pomysli: „Haj wšchak
haj, tajteče něčto móst hebi ja tola též hobo pščidobvę, ham
sa ho, a hobo sa swoje djěsí.“ Něčto tyhaz tolerow pščidostacž,
byla sa minje schwarna než.“

Dzūj nětče tej lubej cęszej na blido nanošo, štotoz majas
destlaš w hwojnej pinžy a horka w kuchinje, žebej
wchitto tole derje lektodzic. — Wot nēj paſ mi poſa nich na
dene dobo wchitton jid dobro poſoj hwoj konz. Wuj ho naſatja
sebra, dōnitože do Wujes ho tam dopraczaj, hačz majas tamni
ludzo ſ jeho psicherzelswa hjo wjaz hwoje požadane ſchęczeniſe
kumierne wopisnia wobłasztow, a hačz bi ſebi dali wot adwokaty
prawy rjany list na holſtandſteho króla napiſacj, ſo chyžt jum
ſ jich wez̄y dopromhač. (Wdzieſcieniawia.)

(Potraczowanie.)

Ros̄hlad w našim c̄aszu.

Rjone dny, kotrež staj hčejor a hčejoro v Italijei meto, kurentz kónzej pŕichische. Wone budža stanje lube dopomjenje na všichč tých, ktež su je widželi. Hčejorovej Majestoscej stej ho hčihicej se Neapelja podateli. Tam bětčaj bo tež k pomočanstvu starého romskeho města Pompeji podateli, kotrež wu v leži 70 po Chrystušku s mudyrenjom robenčkatej horý Beluva, zde samičene. Pod popovelji bu nimale zde meto jako wuryli a dělaloj hčihicej pŕichezo na tym. Vlched hčejorom a hčejoro bu tež riana stará hčeha se volčenji hwojimi wragami a gratom wuryta. Někt je hčejor wot schwajcarjej výchinoček w Luzernu pŕichelčinu poštovjem, 4 meie čarinske mán skoč domoch hnci.

W tym wootnieniu, hózż po piščam, wurdził thężorowy
kejim wo satomu dla powstania mōjsza. Ze tej nett wzajm-
nađiże, so bu tola něczo wot żodanow kniejeſtwia, mjenuj po-
wychlenie wo 72,000 mužow, pschiawoli.

Staty japońzlan Ahlwardt, tis za throbli pschięciwo židam
wutpurowaše, je w hejmeje te pschięciwo najwichtigim ministrum
żalozne wo biskozjenja dla pschięciuđenja statnych pjenes ihebnit.
Bez he bo ta nez psichyata. Wón pat njele ani najmierisch
kruch kwojich störzow dopołata. A je nett sa throbliu pschięciu
džerja hawnje pôjnati.

W Shorjtu psichyata so jara pilnje na thężorowy wopry.
Kójdy wo tum ręci a psichyata, so by tej dobre město dotaſ, hózż
by mož lubeho thężora prawie wibiecz. Holzy se wicēch holcjażach
szulow směja wo kwebitu śladnoće, thężora postroniecz. Holzy
dužba ſobu wo kwebitam w ſchaperu stac̄.

Niedzeli Cantate bu nowy farar Mużakowskeje wiejskiej wožady, knies Jurił, syn Łasowſkeho knieja kantora, swiedżenſzy

do swojego istnienia zapoczątkował. Bóg lubi kienies daj jemu
i prawym żołnierzom w lutej wiosce wojsko dętać!

Starý wucjer.

S dantego rok V. C.
(Słownictwo.)

Niektóre sły siedzibie, jaś na stolce łódź piski amerykańskim
brójkę leżał, kielatki jedynie dżet na bąku hubienie swobodanu
bledu żonu, kotaż jenoleśnic dżecią na rukomu niekiedy. Dokteli
będzie mi teje żony żel, bo najpriydy po jendziszu a, jaś bo wu-
pokosa, so hmoj krajana, po dantku wopraszach.

Wona relaksie Maria a mi i krótka powiedzadze, tak hubienie
będzie bo jej żako; muij békhej jej pshed krótkim czażom semrej,
duż békhej několik zyłe wopuspłczeniu w zużym kraju.

Ja bo borys rośnubieć. Ja kobieta na noszku łódź wmasliski
kapitana prołuchy, so by mi na dwaj meżazaj wridu wotczajny,
sa to pak Mariu a jejne dżecjo kobieta w Copenhagenie wiat. Zało
kapitan wot mnie żony żonu, tak je to wskifte pichiszu, mi rady
moju przepiór dopięli; wo wotczajneniu mydż paf niejo wiedzecz
niekiedy, taż wskifte żebi to wot niejo hmoj mybliżt niekiedy,
doteliż jeżo jako dobrze, pscheczelniemu muda snajac, tyle wiejskie
wutrobu na prawym blatu. Wot tudi pienięs, kotrej majač piski
żebi, Maria i jejnej dżowęczęści Liżzy drastu nakupi a niektore
dny poświdzisko łódź wotczaje do lubiec Danieje.

Nadzor békhej, widzeci, laſte pshemienje bo i Mariu sta,
hdyż wotczajemy. Wiejsela nadziora, ſu něktóre békhej bluž wózny
kraj a świercne nana ſobo woblaſta, kotoru békhej danno
i myklow puchcisia, iu taſ pshemienja, so hmoj prawie niewo-
dżecze, hacż je temu woprawde taſ, abo hacż je to wskifte ryan
kon. Wona bo mi dobrodacomac němōzecze. Jejnej wocij ſo
kwęczejstiel, liży ſo ſoko cierwienielskiej a przedawicza żiwioz ju
ſobo napiejali. Mała Liſta, kotaż bu borys lubuski wobliżt na
łódź, békhej mi woſebijs dobra. Maria a wona békhej mi taſ lubej,
tak békhej mi czažo wotolo wutrobu, hdyż dybčeſcie Maria, pučo-
wanie pienięs je do Fillandia, ſo dobrodowlnych dorow wo wskifitach
na łódź nahtromadznych, doſlawicu, w Copenhagenie ſudno a
też wiejska, tużaz krotce ſo podzakuo, i nami ſo rasożnionowac.

Pshemidne leżę ja ſaſo jankocz domow pshemidze. Moi
préní pucz békhej i mojemu staremu wucjerze. Mi ſo ſoſtej,
ſo ſtoliczko békhej żenje tak jaſnije mału thęſtu wobtweſzto
niebę, taž runje tón dżen.

W jenym róžu w ſahrodzie ſtejelskie starý wucjer a czaſijskie
niektóre na hmojach rojach. Mała Liſta békhej poſa niejo a czaſijskie
jemu pompač; ale ſeja dobra wola békhej wiejska, hacż woſi-
noſci jejnego dżela. Starý wucjer ſe ſenjotatianu wobliczom na
nuj bladzisze. Wón bo mi ſtrowy ſadzbe, tola czaž békhej jeho
jaro ſekarit a ſame bladzne hmoj, kotrej ſo jemu na wiejsku
jeho žiwienja hmojewie, němōzecze jemu młodostni cierwioſez
wročio dac.

Zato békhej, ſo něktóre po ſahrodzie dże, ſo wobročzi,
wózko wote mnie niewotwobrocziwski na mnie hladzisze, taž by
mie niefnat; na dobo mi napięczejivo khwataſcie, wie ſa ruku
pshemienja a ſkowronie něprajmiesci na mnie hladzisze. Borys
jemu tyż ſaſo pshemidze a wón dżecje.

„Sa ſebi hujta na ſandżem czažu pomyslu. Pshemio ſyム
wjele do tebi djerzat, pshemio tu békhej żiwu pachol a żenje nje-
ſyuu niejo ſteho wo tebi békhej. So paſ dybčeſcie tu grat
dybčeſcie w Bożej ruzi, ho by mie ſoſo ſenjotam czaſiem, ſo
trecioj hlaſicie na ſzweże hmojowach, ſenoczit, ſo by
moju dżonku ſe żałobneſe myſy, ſnanou ſi najwiejskie ſtrachotu,
ſi najemotwierdzie ſadwolowania, wumyſl a mi taſi ſhōjowny,
żołnierzow wojewoſt mojego žiwienja wobrabiſt, wo ſaſtun ſebi
djecz daſ njeſyuu, to je wutli džiwi! Že dołhawicza němōz
Wón dobrociwotcę, ſotruj je mi hubienemu czaſiemki wopotaſat
— a tebi ſyム węznieſy džak winoſty. — Řek možu tebi to wskifte
ſaplaſcieſcie.”

Da wskifte majač ſwoje myſki jeho poſlidnych ſłowacj,
pshemio wo tebi czaſha, no békhej ſo ſaſo wo Marije dželieč
dybchein, békhej hacſe prawie ſacjat, tak luba mi je.

Paſ ſtar lidzja rady powiedzaj, tak ſo tež starý wucjer na-
powiedzaj němōzecze. Wón wo Mariji, wo Liſzy a wo ſebi
hmojow wjele powiedzaj.

Liſzy ſa ruku hloſu hlaſkujo wón džecje: „Ja po prawym
niewem, ſotra wot nieju je mi ſubieſta, Maria obo mała Liſta;
ja ſaneje parowac něcham a ja ſebi tež myſlu, ſo mi Bóg luby
kienies wobeju taſ doſto wotſai, hacż budu hlaſke žiwu na ſemi.
Hlaſ, hdyż mi Liſta w ſahrodzie pomha, ſo wičkito ſojo czaſi.
S niej hraſto ſebi na tón czaſa dopominam, jaſo békhej Maria
tež taſta. Jeſi powiedzanečka powiedzam — a duž ſyム ſaſo
wucjer. Nidzio mi ſlepje njeſyumi, hacż wona, haj, wona je
poſhowowanie ſo moje poſlednie dny.”

Niektóre je to doſtej podate wo nauj roſtrycjowanju; ja ſaſu
jenoz hlaſke powiedzaj, ſo ja piči ſaſonwoblaſtanu ſi Mariu
bórk puitach, ſo ſo tež taſ dje, kaſ mi. A jaſo moi potom
ſtaremu wucjerzej pshemidzecmio a jemu powiedzachom, ſo hmoj
tež dobraj a ſo momo myſle ſo woſenječ, dha békhej hnujaze,
jeſo wiejskie wibjeſci. Wón ſo ſmejſeč a plataſcie w jenym
wokonitnjenju.

A ja? — Kelti czeſtego békhej w ſwiozim powoſanju pichetrač
wybjet. Jedyn krotz bu naſcha łódź roſtłama a my buſtym
ſedma ſi hrožogę ſumperkneho ſtracha wumozeni; drugi krotz ſe
hwojimi towarzyszem ſi łódź, ſiž ſo podnurjeſte, ſloczach a buſ
tež, hdyż békhej potiſcia dnja na matym czaſimku po moru bjes
iędze ſo wotolo budiſt, do nimo jędzajęſte ſodje wotſi, — ſenje
pat, ſamo mi po taſim džiwnym wumozienju, ſo ſbozomnijſi
niecziuſiach, hacż hdyż békhej hmojach starý pshemidz ſaſo namatal
a hdyż majač moju ſubu Mariju na pſheſeo.

Na Boże ſtipieſe.

Haj: Mat wotpozycie hola.

Na Krysta ſi njeſyū ſtipieſe

Ža moje woſtajſcie

Wiel zyłe ſtojuſa;

Kiž w njeſyū ſe, ta hlowa,

Wón ſwioz ſtaw ſhowa,

Te ciehne wſhifte ſo ſobu.

Dokelz je ſi njeſyū czaſny,

Te lób tež ſa mnie paŋy,

So ſa nim poſzabu;

Wt wutroba wſhifte ſlocje,

So tam ſa ſenje ſacie;

Tu węznu ſbónoſci doſtanu.

Mój ſejuſ ſytle jeſny

Te poſkad ſara traſanu,

Lób ſi nim ja doſtanu;

Sſej dviſha jeho ſada;

A ſubotę ſi njom' hlaſa,

Šeſ ſot njoh' dželic ſiemoj.

Wón ſhyl ſo na mni hmiſic,

Šeſ ſi hnadi ſe mni hmiſic,

Hdyż wotkal poſzabu!

Ja ſyム wo ſytle wéri,

So ſunu w poſnej méri

Tu węznu ſbónoſci doſtanu.

Pſches Krysta ſi njeſyū ſtipieſe

Wam wiejske woſtajſcie

Po ſumperk ſi ſzowienju;

Duj ſi cieſcie jemu dželam

A khwalsky ſherliſh ſpewam

Zom' ſi džala poſne wutrobu.

E. S.

„Pomhaj Bóg” je wot nětka niz jenož pola
kniesow duchownych, ale tež we wſhieſt pſche-
dawańſia „Sſerb. Rowin” na wſzach a
w Budyschinje doſtagz. Na ſchtwórc ſi ſta
placzi wón 40 np., jenotliwe czaſla ſo po
4 np. pſchedawaju.

Pomhaj Boh!

Cíklo 20.
14. meje.

Létnik 3.
1893.

Serbske njedželske lopjenka.

Budawaju ho žoždu žobotu w Smolerjez knjigijščezni w Budyschinje a ſu tam doſtač ſa ſchitvortlētnu pſchedplatu 40 ip.

Njedjela Grandi.

Zan. 15, 26: „Hdyž pak tón troštitati pſchinę budže, kotrehož ja wam poſblačę budu wot Wóz̄a, tón Duch teje wérnoſe, ſiž wot Wóz̄a wulhadža, tón budže hwedęczej wote minje.“

Kſchecijian bjes hwjateho Ducha je kožany ſamien, drjewiane želeso — pſchetoz kſchecijian rěta žalbowany, t. j. ſe hwjatym Duchom žalbowany. Tole žalbowanje je ho tež pola tebje ſtalo w hwjatej kſchecenizy, pſhetoz ta ſama je ſupjel nowego naroda a woſnowjenja hwjateho Ducha. Alle ſchtož je myt, može ho ſažo wemasač. Schtož je poſlač doſtač, može jón ſažo hujbic̄. Maſak placi wjazy. Nětko pak muſtupi tón prawy rěčniz, kotrehož je csi trob rukowat ſam ſi njebjež pojata a ſwedci ſa twojego rukomaria, dopočaje jeho hwerneſe, ſprawneſe, móz, dobrotu jeho wumózereſkeho ſaptečenja — a waži jeho ſtoč ſo waži wěczeſne pramodoſce.

Hdyž budže nětko pſche wjeho wěſte a wérne a jažne to, ſchtož je w Božim ſlowie wo Khrystuſhovoj parohonje, wo jeho ſlowie a ſluttu, wo jeho cjerpenju a jeho tražnoſci vrajenje — a ty možejſi tebi wjehito to pichibwojic̄ ſi džatym wyſtanjom, radoſnym wuſnačom: ja minje, ja minje — a io rošhwěluje twoju wutrobu — a starý prawoſlažet, cžeto ſe hwojim hlipym mudrowanjom, kotrež ſo rojom mjenije, dycbi woněmje a ho woſhalic̄ — potom wěſh, ſo w tebi hujnic̄ha, njebjeſta móz teži, ſo maſak hwjateho Ducha a wěſh, ſchto na nim maſak.

Potom pak njewoſtanje pſchi tym, ſo wón w tebi hwedęcji. Wón budže tež ſi tebje won hwedęczej a powiedze tak ſkriftoſou wež pſchecjivo hweſte.

Tež hwjecji ſaptoſtoliſo móžachu halle potom hwedęcjeſ — po hwjatkach — hdyž bě hwjatu Duch na nich vſtiličhot. Tak hwedęcji tež žoždu kſchecijian, w fotrymž hwjatu Duch je a njemöže ſo tebo ſminic̄. Kſchecijian němōže miſleć, hdyž džo wo jeho ſbójitomu cžefſe, wo jeho bratomu ſbójneſe, ale wón njehwědeji jeno ſlewami, ale tež ſe hwojim zylym klobzenjom, ſi wobroczenym klobzenjom w cjiſtoſci a pravodociſci pſched Bohom, ſi cjižm wón wjazy doſkonja hač ſlowami.

Sawet drje budže jeho ſa hwjecje bôle hídžej. Budže waž ſe hwojich ſhromadžiſnow wuſtorkac̄, praji

Khrystus (Jan. 16, 2). „Psalmužje čaš, so, schotz waſ mori, budze ſebi myſtič, so Bohu ſ tym bluzbu cijini.“ Ale tež psalmužje cjerke, a jeho ſlepenju roſtobjenju iwjedje hujwati Duch Khrystuhovn wěz. Schotz po taſtum je kředba w ſrudobje wiejekel a thmany, hiſchce w ſimjereci Boha teho Čenjea thvalic a cjerzečie — a to možej a wiſhitzu wěrni hjerzejeno — tón može wěreje iwjedzeč, ſo je w nim Boži Duch, kiz jeho Dutia ſe wiſhelaſin dobyrem tructom wohſewi, woſhebie wo tym nowym měſeče, hdjez wočji a wutrobu woſladaja, ſchotz ſu wěrile. A tať budze ſwiet tež hujto nusowany, ſ najmjeſtcha po ſimjereci wiſnacj: Wopravide, w tym ve hujwati Duch. A hdjez tu no njezini, ſchotz ſchotzbi temu, kiz w kraſnoſci wiđgi, ſchotz je jom wěrit, ujebeſtje rukowanja, lotrehož wěz je hujwati Duch jeno ſaſlupi?

Wschindz a szwiedcz ty s mojim Duchom,
So szym Boze dzegzo tu
A tam herbitwo dostanu,
Szwiedcz se wschelkimo rjanym schpruchom,
Wat teho njech sandawl mam,
Hdyz ja "Abba" sawolam.
Hamjet. (Schw——fi.)

Smutskowne misjonistwo.

(Polarzowanie.)

S dżelom kębi ciałowięt wobłędzeniство dobudże, dofelz mają
ko ciałowięt do wstępłego dżela na hwojce dżelicę, dofelz
jedyn ma te a drugi druhę powołanie, w których hwoje mozy
należycie, su też na to ważniejsze wstępłe schanty nastole. So
by netto hwojo némerytette tute dżelicęschte schanty muzykuju,
ko powrócza strona wobrocie na tych, kotsią i rulomaj dżelaj, iż
tak bydli eż, kotsią i rulomaj a s pierwem dżelaj, żaneho dżela
necjenni. A tula dużownie dżelo hujto boli napina, hacz rucjęne,
hoyz wstępnych dżelacjer, kotsią je hwoje hobiaż dżelat, wieczor
dawno hido i meroń iż, drugi hibicja w hwojej istwi piścji abo
kębi rospominia, sat by dżelo hwojowe powołania naślep donotan.
Luczji powróczerięt po pak teho dla na tych wobrocie, kotsią kębi
i rulomaj hwoj thibeb sołzują, dofelz mydła, to moja iżt naj-
lózjego naścheinowac. Ich woni jenoż „dżelacjerow” imieniuja.
So wę, so po tym pięciu najwiazg i w wojeniedżu świoć
powróczerzych wotpochodni dozvija. S prenia kębi te wulfe
bromadu luda (pişcieto dżelicjerelsko luda je najwiazg) dobudzi a
te, kotreż su noślizowate dobycz, dofelz prawechno żabinego ro-
sudżenja nimają a rad pośkiążają na tajtach, tki skłode ślużbenią
do wusłowne schepataj, s druga pak maja woni w tym naścheinowa-
nym ludu nieprzeciezliwy moż piścierzino wobłędzajm su
wobkebie wešte dżelicjerese schanty, kotreż su stajnie we wulkim
strachie do ich pięcierzow panycz.

S přenáj je to sítiant puczowarskich rjemiejsklinow, totiz mója puczujot wot jeneho kraju do drugiego, wot jeneho miasta do drugiego te sozialdemokratice mygle njeje, pchés kraje o město, nutz do domow misichtrow, hdjez s čłasami podzdroja. Tu mója stacyj zwistowých kobudżetacjeron, wchłisticz źródłobnych w zgłoszeniu. Džin njeje, so wchłu jich sozialdemokratojo rady zwistowých njenowawali.

Druhi dželacjerství sňtant, lotrž je w tym strasche, kwa fabrikys dželacjero. S nich ſu ſocialdemokraty mulf vchivjost doſteſi. Dotelž je ho Bohuſel bjes nimi hdyne waſčnje jarac ſhubito a dudowna lupeſz a liwkoſz jich wiele napielni, maja tamni lóže dželo jich dobýv, pichede wſem, dotelž jum lubja, ſo zjedza jich ſi khubo, kotaž wſkaž ſi myjetcha bjes fabrikys ſi ludom knieži do ſepiých wobstejnoscjom ſaući.

Rady wóspat bydu sozialdemokratijo tez do burskeho a robocjanskeho schlantu kwoje wózyczki pchimieksli; wóni bydu radni njepréczelstwo wózimvali bies tublerjeni a jich dželacerjenimi. Bydu po jimi tuton jich wotpholad tez hacj dotal poradzit njeje. Bydu ja načaž berbišti lud krute wotpholadze wotmowjenje méi fa tuton schewarjow, hdzi na trosk vysidzheku, je tola nusne wotwierjene wozci mèczi, pchetož luczki knieja maja wutrajnosc viksi kwojim hiesbózynym džele a po hymdom wot wuwiedzenja wózowych wotpholadow wottraſzcz njezdoba.

Też jedyn nowy dżelaczerki schant hu w południowych latach na swój bek czołnnej poczeli — to hu egi dżelaczerjo w podspłatkach.

Te wóchito nam potać, teje muite pole swojego rząduwania na śniutkowne miłostwo, bddyż je swójmi wojszczynami wojom i na towarzyskim żywieniu dżelacż. Piści tutym dżelie dyrebi poak też stat ponħac, dokoż go tudy też jedna po wettwobrojenie wschelkiej swonownej nusfu i hubjeniwa. Piśhetoż bddyż my na wiedznejce te wobstajnejce hładamy, dyrebi my poinċaż, jo nimata wħidżomu swonowna nusfu i duchownej nusfu swiñeja, so stanet i wettwobrojenie duchownej nusfu ham niceż niesamōże, so dyrebi jemina wjskħie mögħi ja vromi p'istin, koreż iż ewangeliju o w luobscie Khrytużowej, fotoz, ho baillu nad hubjeniwi, lejha. Tute możiż iż żywienje studżeb, ja nadawt śniutkownego miłostwua. Kal śniutkowne miłostwo tuton żgħi, nadawt dopiegħi minnha. Kal śniutkowne miłostwo tuton żgħi, nadawt dopiegħi.

(Překrácení očekávání.)

*Něchto wo nashim njebohim wuju, pôdla pa
hisheže wo něczim druhim.*

(Pozdravljajmo.)

Wuj poda ho na to żam i śwojemu knieje duchownemu n
faru a wproszy źeby wot njego te ſchęciste a ſmiercie wopřiſan
kaſtej běchu jemu třebne. Duž ho jeho knies ſorač pôdla wo
pracha: „Prociže mi, ſkowarje, dzechce my žadno ſe vzbý wo
naš wuzčajných, abo našk kraj wopruſciecjez?“
„Tole drje runje niz ſuſeję“, praji ſkowarje wuj, „m
wſchaf mam ty něſle ſi něčim druhim někaſtu ſhwio wo
wuzčinich“.

"S' ežim pak tola? Šměm šo wož sa tym wopraschec. Rowario?"

„Hlejče, knieje“, kowar praj, „njeſteže wó ſami hilecničo wo tam ſaklyſheli, ſo many uſ tam wonka w daloko. Dndiſki iſ ſolniſtne hoheho muja ſo je tón nedamno wumrieſ?

„Jo, jo”, praję kres fara, „duż wę po takim tez kob
do tamtego pszczycejstwo kłuszcze? — Kowarjo, kłyszcze kłowcej

wote minie. Niedajęce ho wot nikoho wujebacz. Ma tu schy-
żaneho swojego hośnika w swojej horszczy, taſti hoſnik je wiele

ale Kowarież wuj pódla na swojeho knieja fararja wscho-
mufredimura nobodajn o źia ieho manrosie. Shto my s tui

„Sobito wiele budęceści dyrbieżą płaczącą a żwoju mósche-

huszo se sata czahacz a tchoscz. Te moje tcheczeniske a
wopisza budza pschi wschem tym wasche najmiejtsche
wudaw

Ale tole wam rodzą: Indijska je dalokí kraj, a prozeb' wielej droha węz. Hollandskemu królestwu jeho "wisičnie jejc" pac je s... m. Wiedzieć m. Bożim mierze, że miśiem tann knapiskom lata.

međ. Budždež w Bogim mjenje je mjenje tih pribuđiv, načtu netko macje a njenacnjiče Šebi žane njetrjebaboske mješte žane herbstvo i doloseki zubu."

Ale Kowarz wuj bu nettle vreni króz w swojim živjeniu na swojego knieja farcza hněvny a praji mjełczo pschi ſebi. „Tón mi moje rjane herbſto njeopishej! Ale ja ſebi tola ſnie ſydu!”

Kowarjez wuj wot netk' wjcho kwoje dzelo lezo wostaj, drubdy, hdyž řebi kwoj' wotcěnašč wuspěwa, jemu pschi řamy

modšenju ton bohaty njeboji Surinamski wui sažo do mybla
pschinđe. Kaf husto je wón tola dyrbijal do města dobězej

dokelž chybſe wot ſwojeho dobreho radíčela wuſhonicz, ſ
ſ tej węzu ſteji. Dawač paſ měječne poſpochi: ſa liſtupiſhanje

drubhe portule; nich bu dzen wote onjo wjodz a wjady. Wjodzki fral pak jemu se žanym jeniczkim kłowęckom żane wotmówieniem nienoška duž Komarowem rodzičiel tutemem vraji: "Taſtile wjeksi

je pravje dobro dobral, taže je bilo spohi sa to čijim lepišem
Na to možeteže ho wypuszczeć.

Wat tuthe čajaće be kowarjez wuj wszechón kwój połoj w
był, móń hu wobujią, a mjelečke spohi kwój tli dżen. Tężo
pał, ho piśni niem też dobro njemjeſte, ale dybryjeſte to a w
moj njeſte ſiejeſt a wuzcierpię, stotys hevak piśni kwojim mandjaz
ſtim wuzcierpię. Ale na jene gospo po wiele letach bie
wěz tla kwój fonz donamaſala, taž hermanie wiejeſte, bie
hollandſki kral bie dat ſen piſzać, ho je tōne iich wuj hido daw-

dawno morzy a so kral někde nízkomu wjozy jebo herbstwo wypłaczejc jenomž. Ta jich węz bě hýzo dawno wjcha sapoldzena. „Mi wę pízci wízdom jara zel cíničce (bě kral dal pišac), ale ja wam nízco so ta níemou. Zeli poti chýzy węz herwaché něčto wote urje wuproþez, chýz wam to s wutroba rady do wole scíničce.“

Hýze, talki je ho něchdy několomu sešklo, kotrehož bym ja sam jaro derje inat. Mi pat by miele prózaj njenaciničto, cíji jomle i druhich krajinomu hýzce wjozy lajkicke wězlow wupowiedac, pízhetou ludjo by skoro wšidzjomu wízdomu jenož smyky. Szówe pola naš w Šeberach, kaj pola Némom, a w Czechach kaj pola Polotow fu runje tajzy naděčej, pízhetou jeni wšak fu tajzy pízjes hládny, lajkajc druh; mečz džaz kózby rad něčto a žebi něčto k hýzemu herwachemu samozemju pízhdobycz.

Něčile pol kłoweczo wo nařdim njebohim wnuju.

Náška luba maczeta nam spoch rad něčito nupowieda a nam podla dobru wucząbu poda. Hýsto je nož wona kñueru po-wuciątu, so tula Bojedla njechal jare mykle na to mécz, so móhli wot něčo zucho něčto wuherbowač. Wona nam pízhe projeſte: „Pomyklicz žebi na náschebo rjeboheho Złecjanoszeho wuja.“

Něchdy mějachmy w Źilezech wuja a czetu, woboy běchtaj jaro festarnej jara bohatc. Džeczil běchtaj wonaj ženie žane němecz, i ſeu pízhezelista běchu ſtoro wízdomu wuwotemreči, jenž dwoj herbat w hýzce běchtaj, jedyn ſe žonine ſtrony a jenž ſi myzowje ſtrony. Tale pat bě naſtaha nowa. Tón tamny herba bě ſam jara bohaty, jeho pízhezelista bě tež bohate, — ale noscha luba wonko wózku na ſu mela ipodni ſi kłudzno bědzic. Woboy tamny staroi čłowieskai běchtaj pat hýsz kobiu taſſele něčto pízhet húdnistwomu myzintio: „Wumrie muž preni, wuherbuje jeho žona a jeine pízhezelista wízdom po njej.“ Wumrie žona vrenja, wuherbuje jeiny muž a jeho pízhezelista wízdom po njej.“ Tale tam to w jeju ſtemencem pízbenie. Duž ſebi něčile ſi wobeju ſtronow herbozu myzlaču: „Hdyž chzal ſu Boh luby křesť pízbenie teho wot tamuej dweju ſtaraju přenýeho wotwocza, po zotrymz móhli my wšak węz wuherbowač. Ale taj dwoj wostachc tui dole a dale žinaj, kaj byla hýzcerz posabylo, ſebi po njej pízbenie.“

Ale blej, na jene dobo woboy ſkorischtaj. Woboy běchtaj dojal wózko hromadze pízhenježko, něčile pat woboy na dobo ſkorischtaj, a nicto njejedzehče, kotr wot njeju mějachce myzay wucęzepič. Wonaj tam kózby w ſtowim ſoju ležeschtaj ſe ſtyniemysmu rukomaj, ſi ſi njeju wobeju pomala džeczil a žilla ſumma pomalla bieſelc, kaj starci czajnik pomala bice. Wola njeju bě, ſaj pola dweju poſlenieu ſweczynu ſoncziłow, kotrrož ſaj ſu ſtoro dopatilo, pat kaj tón jedyn ſoncził mušku jaſnichho hýzce, pat ſažo ton druzi. ſi wobeju ſtronow běchu tu ſubžo ſi jeju pízhezelista podla, ſekac pat bě tam tež podla, ale ani čile pízheretjo, ani ſekac njemóžachu projic, kotr tuteju wobeju ſtaraju preni wotſal wupowidac.

(Štunczenie pízhdobycz.)

+ Luboſez njepehta to hýzce.

Wat W. En.

Niedżelu rano džeczce w Žendželskiej młoda ſałwacja do mesta, klobu po nowej móðze na hýzce; wona chýzajc ſo w tym nowym klobutu poſlana. Na puciu pízhdicu nimo zjewte a dofełz džeczil cíaz do Bojego domu pízhdicha nječe, myzlechce ſebi: ja chýz nutz hýz — a wona ſažupi. Duž běchtachce možne predowanie wo 2 Kor. 5, 11.

Tejna wutroba běchce tak móžnie ſapſhinniema wot żakbowanych kłowom pređara, so wózna, měſcie ſteho so by do města ſchla, ſohu do hýzce wžy wroćz. Žytc leto běchce czíciče živa a džeczachce wot ranja hacj do wjeſzora. Pízhi ſwojim džeczil ſebi hukto na ſwóju pođozu nowu pomylki, kotrž běchce bohabojańc ſi wózka, a pízhezo ſiwičce bě wnej žadanje, ſo džaz tež tak živa běchce a klobuchc.

Na druh leto džeczil ſažo do města; wona ſo rječachce wjazdu poſlacz w nowym klobutu; w satu mějachce nowy testament, ſi kotrehož čajwice ſhude džeczij w niedżelskiej ſchuli wucęzic!

Lebničce běchce tak ſo by dječachce džeczil, jadyn džen jene ſi nich proſeče, ſo by jeju na hýzcerz ſchoru močz woproþoz pízhdicha. Won běchce jeiny preni wopyt w klobowni. Wona pízhdicu hýzciſko a cíji druh wobylcer doma proſhadu: „Pízhdicze tola tež t nam.“ Na ſwójich puczach k klobudym a

hýzmu wona wízhesce, kaf bu jena, kotrž bě hýzce hýzce, do jaſtra wotwiedzena. Hýbolo hñuta wózko hýzce wózko w dowolnosci pízhetachce, ſo moħla tu hýzciſko wopytac. Tej ſo do-wolnosci dosta — a bózky běchce pízhezeliza wízhtich jaſtach.

To nowe džeczo bu jei ſkó miele wiejek. Dofelz pat mějachce tež ſa hýzce ſi wjewje džeczil, mějachce to jenož cíničz, hdyž mějachce ſwobodny cíaz, ale dofełz ton njeđoħahatce, wona w nožu džeczachce ſa ja pízjez dñjone ſeflo hotowym ſzini, kaf pízhey ſa ſhýzec. Szamo noſiħaħtličid jaſtach pomala ſi dobremu do-wjedze. Tak je 25 let w wulfin ſzinhawu ſtukawala, ale zyle w czimim, ſo hñet halle po jejnej hýzcerz wózko ſponi. Halle hdyž bě hýzce wojci ſandželita ſa te ſiwičce, ſo jejne mieno ſjewi: Sarah Martinez. Jejna woprowa ſuboſez bu kħwalaena. To běchce luboſez, ſi ſa hýzce njepehta.

Nalečjo.

Wjeſzle, wiejle ſa ſaſpōwacze! Wózhu džat a kħwaltu dajże, Schiżu ma wobq, ſiwičce; Nalečjo je pízhdichlo něčo; Selenic ſo pízbeni wízdom; Twixerda ſhma nimu je.

Semju Wóz ſam pízhdichwaſce ſe hñehom a wobżewač; Wobarnowat wízdom je, Čopujsiſce něč ſkönċi ſiwičzi, Wontach wiejekla ſo džeczil, So ſu hñek ſaħo rostał je.

Schtomor pupli wubiwaju, Kraxne ſchtomu ſafċewač; Platċi ſiwičce ſpewoja. Boże dary na tħad polač, Dravu na tutuč a honač Něčto ſo ſu b' ſelenja.

Bručči, mjetele a muškli, Schiżu ma l-kħidieħla ſa nőži, Schiżwörči, ſeta, ſtatze. Wontach něčlo wħschelle twieħi ſaħo ūzżej a ſu kħwedi, So tu nalečjo jaħi ſe.

Duž, mój čłowieče, ty kamuluki Bruiju ſo a twoje ſtutti, Hacj je w tebi nalečjo. W wjeſle wutroba je něčo ſara ūzjerlo, twiwerde wízdom, Luta ſhma ſjewi ſo.

Hloj, kaf něčlo ſtūbka ſtawia, Wot ſtūnza ſo pízhezcz dawa, So ſo wízdom ſubolt! Szumma wutroba, duž ſtawaj, Wot werry ſo pízhezcz dawa, So ſo dužiħ ſeleni.

E. H.

Rosħlad w naſħim cāzju.

Każ bě wocjaloci, je kħejrowu ſejm po tħu, ſo je wjetħiċina pízhezcz wózja po pízħoljenju wózja hlobħomata, wot kniejeſtwa rosz-piħsej. Pízhezcz w požlebnej hobbjini je ſapordżiż i ħureġi pízħiżi ſiwičce, hacj je kħnejxetwu ġadalo, doħbeż, tola to bě tež podarmo. Nowe wosby budża 15. junija. Kħixi pízħoljenje wózja żadac, na tħan jaħo dweļa njeje. Też ſenu by drje lubiħo bylo, hdy by ſo żabu wħi kħożjoo njeħħadza nam w żanu mierie wħiċċaq. Fransużoja a Ruħojo hotuja ſo na wojnu a ſu ſo żabu, jaħo je wjetħiċina ſejmha jima jie hó wħiċċaq hlobħom u tħallu ſiwičce. Wħiċċaq jaħi wħiċċaq kħixi luboħażi mužojo budža wiedjeż, komu maja pízhi nowej wħolbie

vřenje žádání. Na jeho deržejícího mafii najprjedzby hlásací, potom živoucí hřeb daje. Še wózny kraj žáneje schody nječerpí, to je že tež tebi derje dže. Klápeš bý vydlo, bý bý díky hrušového žamfureho wuzítka dla svoje wózneho kraja spráwem. Najprjedy wózny kraj, potom jo, to nejž tebi díky tralobudovozu živerny wózcičku v taſce ſmířkovénu nulu najprjedy píchedzí.

We scénie komercje.

Wot Crusta Eversa.

Digitized by srujanika@gmail.com

Tam na polodnískich kromach hłownego miasta Bartlino, hdyż ho dworzy wst pow „lajeccze hole” hem do nowych bafow weje, pośreduju ho twarzenia tak wyższo, so drze ho hłodemu hłowa tyczki, hdyż tam i wlonom dele hłada. Ktajne taż hrody bętute tąż i wona, ale za wlonom tam wiele hubientma budił a niechilna hłmierzy hłobzi taż te pierz hłobom hórze taž derje w horyzum leczu taž w lymne lymie.

Běsche jemu njeľubosny džen' haprleje, jako ho vyšoko horjelach na hornim ſchodje dwě žonſkej ſetkaſtej.

"Kaf i waschim mužom steji, knjeni žuhodžina?" woprascha
šo knjeni Rosaudowa a seprje šo na bof ikhoda.

„Ach śmiały Bojo!” sydłychny knjeni Grubertowa. „Wysłach
sębi hžjo dženja píspomduju, so z nim k fóncej pónđe. Židw
hždzieje je, ale dołko wiażę traźję nejbude. Wtci tym ma wulku
hvolu píshed wumrjezow a je zyle bještroshlny!”

"Kieżecje dba po duchownych półklat?"
"To drie bym, ale jedyn i tych duchownych mieżsce khowanie wonta na pobrybniaćju a drugi bęt k thorgu we wołbadzie wusjot a tseczi tej nijebę doma. Ach, kieni kuhodzina, dżemj hasle bym pravie šponia, schio to ręka, we wołbadze bydzie, totraż je 100.000 duchow wulsta a ma jeno tijad duchownych. Ach haj, ja hiszczęce na to spominam, tol doma na roby bęsche, jalo moj njebohi nar činjescie, so jebo šmjerca blisko je. Tedy dyrbach po farcaro bęszej a tón mojelče na měscie k šmjerinemnu kozej klicpicj. Bjes tym bę moja hotra bledo k kozej stajita a jo l domozjemy woltarnej šhotomała a z bělym rubom a šafwiczymi kwejomači piščistka. Za nješabudž ženę, sat ho tón lubo starz k nam wołwozji prajipu: "Dział budź Bohu, so bym hiszczęce jenu tu swiatu hodzini做梦 a mojó hiszczęce jenu šmjerca mojego. Kienja piščiponiedzja, totrą je mi wieżne žyjeniem warbowat všeħes swoju swiatu drohu krej." My stejachmi zule tisieci wolso jeho koja a jabo jemu duchowny Boże wotkaſan dawacie, bę nam, jato bu ko heo wołco jaſnito w hiszczęce svobzońscie. Piščiponidz dżen je wuczaħbuł."

„За ким тај хуто прајла“, вомољви срејни на Родановију, „ко ју њеко хинаде чјасих; але ходиј с умрежију дје, тедуђи дјечији хвјет тола тек хисћеџи дјенх чјасих, то в еломјету нјебјумретна дјушча, бјубли, бјоруј, потој појада а јо љубљене већноћеје надјадије.“

"Ach hal", dječje Grubertowa, „jolo moj muž a ja kwojno starci domiñni wopózyczimy, rieknij won te uni: „Maci, nět! doteč hřichze jemu t wim rowam, hřichze twoj na a twoja moczy watwózjujet, a hřichze kyo napłatisz, budźe kawatot a ja fatobu a po tebę píščimy. Da to hřichze dženš tak derje wém, taž by so weżera ſtało bylo — taž věch by na ſeichowow wrotu ſlechnyla a ſat te ſube hřichze na minje bladou a te mni reczaduň wot dženša a parowania, a ſat je potom moj yſčiňkoſt ſat ſujo hromadze ruzg stylmlyo yſči rowach naju lubach. Nět, ně, moj muž je píšežo jedny ſ tyc byl, wo byl a yperebězaj niciu mlečki noſčanemu. Ale ſtej nět do ſuteho muſteſte měſtostu

ničko vježbe nošćuju. Ali juži ne bi bilo potrebo menjati ptičnjedljivoj a pak tu, pak tam ptičnjacu taf dolovo wonfata bvdlačmoj, hđež ſo tunčno bvdli hač ſudu nufa, njenovjeđačmoj moj husto doči, hđež zvrek leži, do ſotrejek bluslačmoj a ſemški bždženje ptičnjacu bōle ſi módy ptičnjidje. A potom ptičnjidje te hibanje bjes dželacjerjemi. No, knjeni fužodžina, derje wſtakha by bilo, hđu by do dželacjerjam lepe hčic moglo, ale moj hčic ptičes to zyke hibanje wo žadyn pjenjeti polpečitjoj neſimmoj. Moj muž je, Wohu ſel, wot ſkvojich tonatſčivow naumutny, pjenjeti do pionere kćeje noſnyc a na duhovnogu ſkwarič, ale hđuž nufa a ſkvojica ptičnjidje, dha neponma žadyn tonatſčiv je ſkvojico bždženjenu, dha đžumjerz wo durje ſkapa, dha ſo tolje putne.

so ma duchowny lepschi trošči, hačž egi naſchtykarjo dželacžerjow wſchitdy do hromady."

"To macze pramje," wraż Polandonowa, "ale hubjenie je tola, so dybei jednym w tuncie wulfem mleczę duchownym i latarniu pytać a namota jich tola porędko, a hdyż tež janecho namota, dhož je ton muž tak jarz wubehan a wuprzeniem, so mlecz lebči hucze hačz na tom píščicu a te štipri sfubby horie dōčk. Kunie ho doporučiu, knjeni kuhodzina, so bym wondrowo mujuš kuhodzha, potrny píščica bliſko pale naž bzoli. Wjenowadza jeho mlečjanistko misionara. Ton napomina ludzi, so dybei ho i Božemiu dounie dzerzeli a troštejcie khorci a mrežajci."

"Ach, a steia tuda a všeobambioru ciek a móž wobni muž

"... a my taky a podesílali a když jsem u něho byla, mluvili jsme sdyhujeme na kvůli tomu, že po troščce ho jemu myslíme. Luba tvrdí, že kudždžina, jeli někoho mějte, tisík by mojeho muža troščitovat mohel, dle budžete tak dobrá a působitelsky jeho k tomu horje. Až haj, my vycházíme tam sa to jara dříkovní byli."

(Pośredowanie.)

Turkowski Kornelius.

Misionar Winiger se swojego skutkania w Egipskiej powiedział:

„Wóz ho psíci ręzy Nil wulhodżackim w rjanej a krańczej
sabrodzie. Sabrodziny wobkodżer helski drohtnie wobkolefan Aga-
tines, tka naś piłceżelne witalaše a ho praschele, hacz kmy-
wichty bratja a jenje wery. Tało jemu „hoj” wotmolwiczym,
ko wón te mini wobroci a praj: „Cieho do nojskla ty brodu a
twoji bratja jeneje. Ty by mělże z měchitom. Hdyž jemu
wotmolwic, ty brodu bje wobkole taſeje wobkobiteje piłceželny nojchu,
wěricty njeħadlo, ale lago praj: „Ty by mělzi! Hledziet moy
dutuħu horje!“ Ja kym Boha teho ċenjeja proþył, so džep mi
spocieżić, so bych ho s jenym mużom sehnat, fotryż mogł mi
prajieć, iħcie mam ċiniex, so bych sböqjan był. Na to ja wot
Boha wotmolwienje dostach, so muż do mojego sabrody vistgħidnej,
fotryż mi ħewi, iħcie mam ċiniex. Ty biu ton muż, teħo
kym kebi weli, praj mi ju, iħtieq daju l'honiċi!“ Ja jemu
wotmolwic, so je mi njemzoġ jemu jafo muħamedonarje prajieć,
iħcie ma ċiniex, so bu sböqjan był, so dyrbti ko' kwixiż měchitom
prasħek. Wón pak wotmolwi: „Ja kym truce piħekwiednej, ja
iñi naħsej wera nra pravm u puejja njeħu. Nekħto druhu dyreib
byċċi, piħċex ċażju wixx ċetwaw sböqjan byċċi a to dyribiżi mi
prajieć. Ja drieġ wem“, wón piħċi spomni, „so bjużera na naju
ċżafa, jeli jo to iħcie l-honi, ale njebo ho, ty malix se sprawnun
mużom ċiniex. Ja to nkromu njepraj.“ — Wón bjeħda zgħie
ħnnum. „Dha dha“, wroġej ja, „ħixx tebi prajieć, iħcie mam
fis-sħekkien ċiniex, so bu iħbiex kui!“ Wón dikkie ja minn
m-imbieg.

наделчанієм, що він висуне її. Вон згадує її мною вже
важко вразити: „Вісі, ти муjo Boj! Ти, будеши яким то та-
куто в Богу модліш, дивітсь мі прояж сіто мам езінці.“
Іso в езінцім є лубему єзіннієї модлінніші тему
помідбах то наївнішіх є біблійських становів то єзір'ю
а є небудьстівією наївного єзінніта. Вони нутріє поїзда
що є після тих єзіннів, ю є Зелук післядіс юзіжемі єзінніх
єзіннівітів є небудь стіп а ю будніш є праців юзі, вон
єзінні рузи поїзденніші словота: „О Дієнбо, ти є будніш на
праців юзі, єміл ю наде ману а будз теж ѹмо єзінніш!“
То вон юзаж єріці упраражі є вже єзінні єзінні
брадні а постії тему во юмінніші єзіннішему єзіннішем
небудьстівією; післято юн юзаж єріці праї: „Ої, єзінні
Зелук, ю відбіс тебі є звітнішіванні, ти ю неї мої єзінніш!“
Теж я буч після тин є єзіннім єзіннішем Зелуховіє біблійським
наївнішім.

Na drugie ranje tón turkowstki knies i wulsej czjorjodu połklużoboków pięćnaście durnejstejeli, so ho naistojichmy. Za jemu na pięćdziesiątka thwatajo praćaj: „Schi eżnitsi wu, lecito luda hóbu pchliniejelej?” Wón na to wotomilu: „To mój moji mamelefkojo. Czí wo tym niejedzą a mają pchlinasen na hekcy człocac, doniz jebo nejpičniu. Za dleje wutrac, nijemóżach, bych tebie a twoich bratrow wohlabad a wohlymę, ażtu noz i wiejskościu piacz mózgi.” My so i nim rośreżowaniem a ho szronadnie temu świdniel dżatowacamy sa to, schiżtowac, ażtu na nim eżnitsi. Da mózgi wobłubowęczie, so je wón, kaj bědymy w Egypciowskiej, świdniel mosta! E. H.

Pomhaj Boh!

Cijelo 21.

21. mjeđ.

Četvrtnik 3.

1893.

Serbiske nježelske lapjenka.

Budavaju šo kózdu šobotu w Smolerjez knihicjischetetu w Budyschinje a ſu tam doſtač ſa ſchwörtlētnu pſchedplatu 40 np.

Svjatki.

Jap. ſt. 2, 3, 4: „Wón hýny ſo na kózdeho bjes nimi, a buchu wiſhtitz poſni hývateho Ducha a poſzachu ręczecj ſ druhimi jaſytami, taž jím tón DUCH do wureczeć.“

To je tón wulſti hývatkovny dživ. Ssvjaty Duch bu wulati na wüchekh mérčajgach. Byla prénja zvrek doſta jeho hnudu mož. Wón njeđoſta ſo wjozy taž w starym blubje jeno temu abo drugemu, ale wüchitzy buchu jeho bđelomni. Tak buchu wuezomnizy poſni hývateho Ducha; zgle novi mujojo a hñedkojo Khrystuškowi. Wéčci hývate wéry, roſhwëſleni w pôducaju tchétečijanslej wérvnoſe dojeličnici nět hývoje powołanie, zgle hvet k Khrystuškowym wuezomnitzam ejmiz a njemozachu ho teho wostajicj, ſo njebjehu ręczeli wo tym, ſtožož buchu ſami widželi a hývheli. Tak buchu ſi nimi pſches ižih hývatkovne predovalje ſti tawijny poſni hývateho Ducha, a doſtaču zgle nowe myſhe, Ducha poſneno hñetlo, wutrobu poſni kbro-bloſček a doverenja k Bozej luboſči, a wolu poſni možy, ejmiz po Božich wéžnych ſakramenjach. — Žane proſitva njemože nam nět mitruido na staroſeji byč, džiſi ta, ſo by ſo tež w naſim ludu tonle hývatkovny ſtukt ſago ſtol. Žaneho dživa ſi temu nije trjeba. Ssvjaty Duch može drje ſi nam pſchitac pſches Bože ſlivo a pſches hývatej ſakramentaj. Ale to je trjeba, ſo my ſi zglej wutrobu wo ujeho proſzymy, na njeho čaſalamy. Ssvjaty Duch dypki naš potorječ. To je naſka muſa, ſo čže kózdy ſam mudry byč a ſo poſbehā myſhe mérčejne ſtadlo a jedyn paſtř.

mudroſeže Božeje. Žadyn Boh w njebjehach, žadyn knies na ſemi, to je nět ſahada tak wjele taſhutov w naſim ludu. Wón čedza hwoſi ſamjni knježa byč. Ale ſu tola wotročej hwojego ſamnega čela a hvetla. Potornoſej je redi dobry počinj w naſich drijach. Proſteče, lubi tchétečenje, ſo by hývate DUCH tuteho hordeho buchu w naſi pſchedwinj i naſi wüchek l' pônučnym džecem Božim ſežini. — Potornoſej pak roječe jeno tam, hdež je prawa wéra. Teho dla běhu wuezomnizy taž možni rycerjer, dofež běhu pſches hývateho Ducha no ſtalu wéry ſtajeni. Njeje w žanym druhim ſbójnoſć, hač w tym, kotrehož w ſeži hñijowoli, to pređowauhu ſe wšebe hñobloſežu wüchém nježdečezlam. Ači tak gřaba a hñadna je načha wéra! Wjedzenje bibliſteje wérvnoſe ſame žana wéra njeje. Wéra je mož l' živjenju, podobnemu na Khrystuſkove ſtije a hývate živjenje. — Wéřez rěta: Khrystuſke wutrobu dač. Mamy taſtu wéra? Ach, ſo bychmy ju měli! Proſhmy wo hývateho Ducha, Ducha wéry. Trjeba je nam hývateho Ducha, ſo bychmy hývati jednotu bjes ſobu měli. Wuezomnizu běhu w jenej myſli hromadže. Žene ſeži towarſtvo a bratrowſtvo pſches jene w wéře a w luboſči: taž wočakowauhu hývateho Ducha. O ſo buchu naš hývatki napominale na to, čejež Ducha džecí my ſamy, ſo bychmy wotpoložili ſtaré vahđenje a hadrowanje w domjogim a ſhawnym živjenju a bratrowſtu myſhlemi byli w moži Božeho Ducha! Daſice nam hývatki džerječ w tym pôducaju: my ſamy wiſhtitz Bože džecí pſches Želom Khrysta a jedyn ſbójny ſton puczow Božich ſi jeho woſhadu leži pſched nomii: jene ſtadlo a jedyn paſtř.

Nějčto wot Khrystuſkowejekrás-

nočeje ſjewi bo w kózdej zytkvi, kwečci bo w kózdym wuſnacju a klinicji nam napříkerejivo s kózdeje rečeže. „Zena hrvatova ſhromadna křesljenjska zytek, ſhromadžina tyc hrvatjado.“ Pomhajmo kózdy po kwojim dýčele, so vydaji bo tele ſtowne našteho wuſnacja všehezo rjeſiſe dopjetnile.

Trjeba je nam bývatele Duchá, so býchmi praví
býlni mužojo w Chrystuňu byli. Tam steja býveči
japoštolio, a maja napshečimo hebi zbyt bývet, tola ho
njeboja, nječečku, dželata bývoje žive domy sa Chrystuňa a
maja to tam kóz býbýneče slavuje pšed wocjomaj.
So je wulke hubenjstwo nachebu čáha, so je tat malo zbyt
khečečianow. Na wobemaj boktomaj klagaja. Poł býwtni
a poł Chrystuňom chzedza bycz. Na lewej a na prawej
stronje chzedza steječ. Ale jedyn kénies, jena wutroba, tak
dýchvi bycz, hewak njebužie ničo s twojim mitšowym
žanjenjom.

S druhimi jaſtami poczatku wuczomniyu ręceſcę. To bę węz węry a luboſeje, to bę mózgu kwedęcjenje wo kryſtuſku pſyched njeprzeſezelne a hižerjemi. Kat węje kſeſeſzianow haſbuje ho w naſzych dniaſach ewangelija wot kryſtuſka, poſnaſza k njemu ſę kłonom! O ſo by kwyatath Duchszyt nam wiſchitkim nowe jaſtyki kredobeho poſnaſza a kwedęcjenja wo naſzej najdroższej węrje dacz, ſo ho niſkoſu njeboſimy, ale wieſele kózdemu hotovi ſmy k ſamowjeniu, tiz wot naſ ſłowo žada teje nadzieje dla, ktorą je w naſ.

To ſu naſche potrjebnoſće a naſche proſtiwy ſa lube ſiwjatki: pokornoſć, wera, jednota, khrabroſć a wernoſć. Potom budže ſlepje ſ nam i ſ naſchim ludom.

Вѣчнѣйшій, Всѣхъ, святѣйшій Духъ, къ намъ
А съ твоей хнади напечатанъ
Твоихъ вѣрныхъ мыслей вутробу,
Зимъ сапалъ любоежъ горячу.

O knyeze, psches tw'e hwtlo ty
Tu shromadzik t tej' wérje sy
Lud se wshoh' hwteta ręczemi,
Sa to my khwalbu damy eji.

Halleluja.

Smtsłowne misionstwo.

Połączowanie.)

Dokelj je mandželske a živobne živjenje takođe sa ludow
svoje, je prenje a najnujnije, da se bi učinjivom mogazni slajenju,
torež mandželske živjenje u našem časju podvrgna, napravljivo
stupi. Bohužel je došlo trato, prijeđi hacj su ho na ton vožnji
nadavom dopomini, dokelj veći pribemao rospominachu, tali
strah ludie hroš, hdyž ton safođi vijaju tmjerde nješte. My
kumy svućem, hdyž po wo sabujenju kdečijansko hōdneho
živjenja reči, na učeljanju wobitejnostu bladac, hdyž nam
moh hreča a slajenja nojzalostnicha napschekivo stupi. My pak
dyrbimy ho tež wo hlađadovac, so vjuchym voinati, jo je tež pola
sježa njemandželskih narodow tež hješ nošlim herbstim ludom
jo jich wjele prame jačjuće nima wo tym, ičto veđi schešta
takjui žāda. Duž mi tež kozdy kdečijan, potrž me mlođdy
lubzi u svojej klužbi, pčihščinjosa, kobudžecjer hruštovnogeho
mižionistwa bjez pčes to, so jich s dobrym pčihščadom a hdyž
je nujne s kruštim napominjatko wo tym rosvuću, jo je pčihšč
stupnjem išekeju kaſnje runje takli mušli hreč, koj pčihščenje
žaneje drugeje lajme. Wožeće ma ho temu napravljivo džetac,
što bo mandželsku u loštobužnjoći njenošomšam (taž zo to
Bohužel wjele stava), pčihščo husto taj mlođoj člowjetaj, stožaj
ho ženitaj, praveho ſrođenjuna wo tym nimirat, stožaj bo wot
kdečijansko mandželsku, a hdyž potom nija do domu
vniščidu, ieži s mješča i mječo, a s jednuto nimo.

Wszak zapomnieć niezmienią, so je wiele statów krucje wstupisko a sakonje wudalo, so by mandżelstwo sało i swojemu

wot Boha jemu datemu prawu ho pośbąnyto; ale my na nęczi-
dzie wobłejnojęzach jasnie doież wiđimy, ŷaž malo ho fatne
salonje a pſkiłasne pomhal. Duż dycbja ho lędnociež hweri hynojo a dzowki
lęscejzianu zrekwie w tym pſkiłasneje, so maja po pſki-
lęscejzianu swojeho klesla a żbignia po pſkiłasneje, i wumostne
noszeho luda pomhal. A tajtemu stukowaniu smutstwne
misionistro wo budzbyzze na to poſkazuj, io ho lęscejzianu pſki-
lęscejzianem dycbja niekiedy ma żawia wypelno praszczej, ale
so dycbja ja żwoju żwiatu pſkiłasneje mēz, so dycbji
lęscejzian po pſkiłasneje pſkiłasneje w luboscie nadab zreki-
ty ho žmieric a jich pitacj. W tym je rozmioſtathod zreki-
ty w Franczowskej popočat' ſzintu; hdęz ho żwiodne lęscejzianie
wozciwo (I mienion St. Regis) ſaloži z tym wotpłodzieniu
ubijene żwórkue živjenie ſobo natwarzec, to tomastwo je ſi wulstiu
zjohowianjom stukowalo. Wózko dycbaczjerow smutstwonego
misionistwia dycbji ho ſez leho daž cijun krucjatna na to wobrocię-
ty ho rozpuchciane ſwiaſci žwiodne živjenia w lęscejzianie
męſili ſi nowa inwerdze ſwiaſca, cijun biele powrotczaze myſli runje-
ty miem dycbja, tuton požiedź ſwiat lęscejzianilego cijuna, fotrej-
haci dotal tu a tam hleſce djaniewi nieplascejsemu živjeniu
męſej ſtaſiech, na hleſbōne waſtneje podwochowac. We wulstic
misięſcia ho wone ſo nadam, ſo bydu ho wobłej miodzji ludo hweri
gladali a poſmali, ſo je mandelsztwo Boże poſtajenie. To pak
naš i temu wiedze, ſo manu ſebi ſrubne wobłejnojęz hies miodzniu
ludzini w naszim cijun bliże wobłedz, fotremz dycbji smut-
stwone misionistro wotpomhal zpytać.

(Połączowanie.)

Něčhto wo našim njebohim wuju, pôdla pak
hischeze wo něčim druhim.

(Sfónicženje

Na jene dobo ležejše tam tón starý mužik výchón prosty, pohládá i wočomaj horje k nejbějam, faž džaz i wotkon horje do njebej pohládáce, — hýšeje junu tam sadýchý a bě wadýchá. Důž jho tnejs lešat i njemu lehný, poštakalde i wuchom, hačci nicio njewuškýsci, so ho hýšeje we nim něčto w jeho mutrobie hýbie, píščítala potom, so odtýka jeho s čopkumi wošmýnými rukubíčkemi schuracou a jeho s něčjím blým wotkrepic, ale tón mužik pödla výchón morný ležo jawosta.

Biči wjehem pat, so jeho se wschelatimi krepfami a lopatami krepjach, ta nura moczerka salakchowa, a runjej jej hłowno trochu wychle będech, niesamobol wola wojny sadźbonyeż, ale mroże ja swojim wujom wuczeże. — Taſte tam někile wobaj dwaj mowravje leſejtaj, muž a žona. Zone bě ledy 20 mjeñszeniu po swojom wujom wotemreła. Duž bě wona po swojom wuju wjeho wucherbowała, a po niej bobu jejne pſczechelstwo. Eżi pak prajaču: „Ran, żel cžimi, so jeho to taſte i nimaj pomelo.“ Wy běchmy mili miſczeni smoje wubie so nom nowe pěnje munieře.”

Ale naša wonta wósho wobej starej, njeđoste pak žaneho čzvjenjeneho pjenježta po nimaj, tamni pak, hach runje měađu bami samoznjenja dočej a na dočej, wsachu ſebi te hromadu pjenježtu domoj; wiele tyžas tolér. Naša wonta pak wiežebnička jara derje, shto je nad žmjenjom a nad žmjerčju knjes, a wot wósho wíšho kublo a samoznjenje pichindža, duž dželge wona khuda, kafajz he ſem pichischa, žwoju ſtronu domoj, ale pôdla ſawofsta we wutrobre wsaha wiežekla a ſpoljno.

Ale tole powieżenie same su' bo bę też wiele tykaż toleri
hodne, a taſte je wona nam, kwojim dżecjom a dżeczi-dżecjom
wstawotajfa: „Ube stote dżeczi, spućhejezje ho wičtive na Boha
Krejca” sameho, żenje pak u żane herbstwa, a shibujeż kwoje
stawn, njebanbiuje ho żaneho dżela a pominiętac na to jen
herbstwo, lažez je wam we njebejach wuthowane a nam tam
weste.”

Blščejelo, tónle moj Žikečanski wuj je po prawom ham jenicežti „mój wuj“, ale pomyslí běži, že je wón tež hobo „tvój wuj“, a dýrbalo ho s’ něm seží, taž našeji wobow j’ejymu starym wujom, težby ho runje tak wupotři, taž je wona hamo se žebou sežinila, a nějhožko ho na nízho, ale spuščejel ho na Bubo, lubeho řeňku, tžž wido derje wutobude.

Jeli pak tale moja prenja povijesnj njezhača dožahacj, so by
če dospojne pscheštwedčjila, so bo drugdy nečto trochu jera sjebjie,
hdvdy sjebi myslili, so budje žnadž po nekim nečto herbowacj,

chau jowle hiszcie jenu powiesitu wo někum s mojeho dalszeho pszechelstwa podac.

We Wonezach mjezachym dalszeho wuja, naszeho dziedzoweho bratra. Tón muž bě dobra důlce, lubosny a pszechelny se wichémi, se swojimi díjeczini laž i wujami, s ktrymž ho hdy seidze. Bohatý won rječe, ale dyrbieske řebi spoch na to myslit, dal móh i cęszcji pszechelci, so by ženje kóz žadyn dolh niewolhov, ale tola jemu wjeſele cęzjne, hdyž mjezachy komu něčito ſi dar dač. Druhý won i nam pichtne, ale wejznej mjezachy něčito ſobot do brémjachy ſawijane, a bečwun pola njego na fermuſki, doſtachym kózdy króz něčito ſobot domou; dobrý hydrovny tkanz a buchi pôbla, pítejto naſcha cęza wjedziedz dobre tkanzu ujezej.

Druhy řebi ſon tež do ſula pomachy a temu abo tamnemu wot naš hñetly tolef mjelečjo do horichče ſuże. My pat ſo jemu wobarachym a prajachmy: „Wuj, rječiencu řebi jeno žanu iſchodu, wšakto macze ſomu tež ſwoje díjecz.“ Ale naši wuj ſo nam na to wužinje a praji: „Schtój moje ſomu něčito ſi dač dač, tón ma ſam něčito; ſchtój pat nifomu ničo dač nje- moje, tón ſam ničo nimo; a ſchtój ničo nimo, taſti je khudy ſlep.“

Duž ſo na jene dobo ſta, ſo tónie naši wuj khury wulku promadu vjenjies muherbomu. Hijo jeho nam bě něhdý wo tutto herbitivo ſwio prozeb poměl, neſte pat bě te węz wužinjenia, a doſelž beču te vjenjies ſpoch ſwoju daři nječe, doſta naši wuj na jene dobo na wšelž 30,000 tolet. Duž bu i jenym dobowm bohatý muž a mjezachy na jene dobo wjeſe wjeſy, hač a bě doſta tu a tam druhim roſdorſi.

„Tele vjenjies ſu řebi ſwojeho prarveho muža mudocjsale“, taſte neſte wšichzjoum relaſte po wšchem naſchim pszechelſtwje, wjeſeby połi wjedzich tyč, pítejciwo ſotrymž bě won ſpoči taſli lubotny a pszechelny byl, duž jemu wichitzy ſwoje pszechelcu, to pat tež ſe ſwejne wutrobu, a kózdy jo jemu ſi wutrobu popſcha: „Woploſowac“, taſte ſebi hukle wuj mož do huteje wole druhim dobrotu woploſowac“, taſte ſebi nechónkotuliz myſlečke, „wšakto ma ſomojenja doſez“.

Ale nječival ſebi naſčton žadyn djen, dóniž tu njeje jeho wjeſor psichot, a někotraſtuliz lóždzieſta je ſo ſtemita, předy hač bě na žadyn brjoh dojeſa.

Dot tameho čeſka, ſo bě naši wuj tón wulſi liſt ſi tym wulſim ſylogem doſtaſ, njebe won ſkoro wjeſy ſnaž. S naſchego pszechelſtwa ſebi cę ſamni wo nim a tamni pomjedadu, ſtatož pat nifomu prawje ſi wjeſe nječe. Prěni kóz, jato won ſažo i ſam pichtne, boryč pýtymy, ſat wjeſe bě pola njego wotbito. Won nam tón kóz nječo ſobu njeptchinje, bě wſchón proſty, taž měl i ſtribjetom ſobu tezaj. Ale nječe ſe ſtribjetom proſty, ně w ſwojej wutrobie bě proſty, jemu bě ſo wutroba do vjenjenejje mjezachy pszechadny — wutroba a možcheni wſchaf ſtej ſebi huklo najblízjeliſi pszechelci. Šwoje vjenjies bě wuj wſchitfe do ſwojeje zelenjejje pjenjeneje ſchinje ſatyalak a pszechelhov, ſteje pak won wjeſy won njeptchinje, doſelž bě won ſlowozec do cęſte ſebot, i taſtuz i ſluziem ſe ſchinia wojcjenjeſte — tolo ſlowozec pat relaſte: lubotny. Ta zelenja ſchinia tam někt runje taſta ſympa ſtejſeſte, taſtuz mjezachy won wutrobu. Nima pak člowejſt w ſwojej wutrobu fuſta lubotny, tebdy jemu ſho huklo wutroba wſha ſuſadnie, ſož wotolo naſčela wſhe hewak rjane ūczate ſabučka. Taſte bě tež naſchim ſtarom wujom.

Wón by potom ſwoje vjenjies do ſwiojich díjecz roſdjerſit, ale ſohnownanja wone jin wjeſe mjeſte njeſtu. Won ſam pat bu djeni wote dnuje wobužniſki a njeſtejliuſki. Tebdy vjenjies ſu jeho džeczom roſtak, taž hdyž ſebi huklo do horichče wojſtice, a psich wěſtym bantercoče ſeſubučku ſo wone nimale wſchite. Duž tu něčito něčito herbuje, tebdy wſchaf ſu jara huklo ſtanjen ſobu do rjeſe wudotlanje.

Pszechelci, psich wſchém herbowanju ſo druhdu ūzviny węzj stanu; ty dyrbis, ſo ſhleſje jara na ſekdu braci, ſo možna cę ſwoja wutrobu žadyn hukly ſuſt njenacjnicz. Duž njeptuchelci ſo na žane herbitivo jowle na ſemi, a doſtanječ ſuž žane, njeptuch ſwoju wutrobu na žane taſte, ale pomjhi ſebi na moju wobeju wujow. Mi ſtaj wonaj wobaj huklo huklo ſe ſwojim ſadžerzenjom dobru blužbičku wupolafajlo.

Ss w j a t k i.

Gal. 5, 22.

Hoři: Schtój Bohu wjeſhnenmu ſo voda.

Płod Ducha je wſchaf cęſta lubotny; Schtój lubotny ma, ſo prožuje, So doſhanje tež wero khróbołek Wides ſwiatoh Ducha cęſrjenje. A ſejerſliny je we horu Pidces ſwiatoh Ducha dobrotu.

Płod Ducha je tež wjeſhle fražne; Tón wjeſhly Ducha nječ ſdierži mię, Nječ wjeſele tež nimam cęſhne, Dha wokſhewieno dufsha je; A namka ſo tež ſruboba, Mam ſwiatoh Ducha, troſtjarja.

Płod Ducha dale je mér Boži, Mér Boži fražny poſłod je; Hdyž tuton płod ſo mot mie ſtoži, Bydž njeſt ſane wjeſele, Dha by tež byla njenozna ſa lubotny, tiz je njeſkončna.

Płod Ducha tež je prawy wera; ſi miej róže tezja na černiach. Tón njeptuchel mi nječa mera, So ſkodži tu taz na wſtach. Duž ſwiatoh Ducha, piſtudź ſi ſam, Płodz prawu wero wutrobam!

Płod Ducha nam tež wěſtoſci dawa, Po ſmierzci wěćznej ſwójnoſci. Hdyž piſtudź wutroba je ſratu Wides ſwiatoh Ducha hnutanje, Dha mom ja ſwójnoſci ſi wěſtoſci Piſci Jeſuſu naſtraktiſhū.

E. S.

We ſejeniu ſmierzci.

Wat Ernstia Everia.

Biſtejſit Žento.

(Poſtracjowanje.)

Zato wjeſjorne ſmierzanie do tych doſlých ſchěrotick hahow padacze, ſtejſeke mječenjaniſi miſionar psich ſoži naſkierz ſmierzci muža. Dželacer Gruber pat, tiz ſela doſlo do žaneho Božego domu psichot, tiz ſela doſlo wo Božę ſlowo rođajet nječe a ſi neſ ſam cęjſeſte, ſo psich ſrotocy ſe ſlowa a wotpoſakowacze jo dwelowej a ſadmelowej a mjenjeſte, ſo ma psich ſora ſtwerdenju wutrobu, tak ſo nječi ſuženjem wutrobu bydž, a wotom hrabatci ſaſe ſo Božim ſlowom a ſapichomowacze to kame ſot, taž tón, ſtremuž ſo ſot ſlama, hrjadu hrabnje a njeptuchet, kožaj ſejo i vrohej nječeſi.

Zato miſionar ſaſajra ſo ſchěrnik, psichetrie jemu ſhory ſwoju ſchuhu rufu napſečzivo a džeczje ſi woſlabiemy hukom: „Do wſchje wejerawidb poſledne ſlowo ſuži njeſtym: Główſki ſun je psichot, ſo by phtal a ſbózne cęjſi, ſchtój ſhubjene je. Prajje wſchaf mi, hač ſe ſlowo tež mi plací.“

„Tež dhu huklo muža ſnali, tiz je ſo wo ſwojego Boža ſat malo ſtarat kaž ja, a ſi je tola ſbózne wutrijeſt“

„Ja chzu wam malu węz powyjeſacž“, wotmolwi miſionar: „Zato psich ſotrym ſetom do mojego něčiſkiho wo- bydlenia ſachznych, wyldeſte wjſche iſtym, w ſotry ſbiblijſte hođimy a džeczje Božie ſluzby woſkerzowach, muž, ſotry kóz kóz psich možne ſlapanje, trompetowanie a teho runja biblijſku hođimy ſachz pytaſte, tež bijesje ſe ſeleru rady do duriow. Bydž pat ſebi hoſtopad ſi węz ſofala a te njeſanitna psicheſtawacu. Psichet ſe ſwarjeſte wón možne na mje a mjenowosče mje pat „katholſkego popa“, pat „wopivneho dundala“.

Słoneżne isthori, brojeliče pak hłodzieje w kwojce ihorojezi, so, jeśli jemu pop abo někti taſti do domu pichniče, hłod jeſci po ihodze deſe cīſiſcie. To klapanie pak wóz nět zylo k konzeli, teg trompeta bę k mjeſečenju woſkudjenia. Schtož wo nim hłodzieje pytyniebę, bę jeno to, so bo ſózde ranje hubjenje k ſtarzej schmatasche.

Tak dołho hacj hýčje s polkudniży so khorych s pjeniesami podpierany bu, niesięgajcze rynu. Ale to njerajcze dleże hacj w 6 měszan. Tak dyrbiešce neli draſta, schata a schtož mózgelne ňelat parowac, do pożerstw. Šek borij pal běžce malo martow wudatw. Kudobnowa direkcia psichowu mati podpierz; tažam pal dołho njebohabsze. Zona storjeghe něotrym ludjom w kěži swoju rynu. Moja džowna to klytkeše o powiedalce w nam. Moja žona prajeſte: "Hacj tež jeno budze wot naši ſtož bracj?" Moja džowna wotmolwi: "Luba macji, daž mi jeno nechtí t' woschewenju ſa njeho, po ſchode dele cížnicyz drie mie tola njebudze, k temu je hijo pitčejara ſlaby." Tak pitčejowa dzo moja žona jabłumowu matu a džowna donieſe ju horje. Tafo s njej iſtupi a ręczęc ſapocja, kži běžce ſej poruczenie, bě won zyle ſaſtrzony a rjetw jeno: "Šek mózgelne staridze t' cížnic? ja jo bracj njeſem." Moja džowna wotmolwi: "Macj pat wam to poželeń." S tym ſtaji jo na blido a wotendze.

Tak dva počja ho lđod lamač. Moja žona ja je užigamčinjoi
něk wětši všečešćinomčiwoť wot hčich lubji woni teži rady na
noju počkuščinu. Dačz dotal de khoru romany čeži, netko wa
nie wjazg njerodješće a bjerješće wote minje rady kšečešćinomči
lopijan a píšman. Tež predovanje kjerdu jemu řeždu njeđelu
witanje. Sapočja ho kjerdu biblijska hodižna, dha won rjetlju:
"Žona, netko bvež zgle čežišče, ja čbuž ho na tym spěwanju
wotkšewici."

Nekotre dny psched hajercju prošesche won wo Bože wot-
kašanje a wujinawše to home s matrobiem žadanjuou po Božej
hnadze. Za ho nadaju, io je tón Knjes moje próstwy wo swob-
nosz jeho wujinawše.

Grubertova bě přichystala a mužej syňky potříčela setrva. „Hoj, haj, luby kněže“, prají mnozí, „mulse roštěděnje dříze tola je běs takimi thorymi, tří Boha a sbóžníka mynu, a tařkimi, tříku wěru shubili.“

"Dieńka", prosi misionar, "będę wola młodej holzy, fotraż je na świdnicką ktorą. Wschrywanu mi i runie tańce ktoiře żonu, i fotrej hucisko pchłunu, dho je bjes nimaj roszdżelenie taj dżen a nóż. Wobej matej zyle te kome wołosze jneječ, po-brachowią wodby a stys; wobej drie budżet jeno hucisko mało iwdżenju żmiej. Ta jena praj: "Widzę żbójnicę ktorą pchłunie; ja ho prawje wiejsku a moju czas ledy doczętać." Widi tym jenówo ho stajnie a bu mi radu ktherluśc spewna, hdys doch je jenoz nusny wodby k temu zadaj móz. Ta druga praj: "Ah, i wumirječu wskal to mjeje; ton żablawy laſtel jeno cžini, so žum tut jara řabla." Widi tym je wobozna a njejpolojna o powiedział jeżno ho kroko hórkę a ſkibę, hdys ho przuiu, iżtj Boże błito pchłunieč. Wobej sie w nusyplnych swotłownych wobstjeniozach, jenoz i tym roszdżelom, so tamna holza i žyla jenowje čłowieske duchę wtoldo kebie nimu, fotraż by jej pchłuniečata a wot fotrej by ho pomoż wocząłowači śmieu. A tola namatam u jara porędo ſamu, jenja iſtwieča je stajnie czista a na bliżej pchłed jejnymi kođom żablawo by pchłed jara wjele wokłiemienju. Hdys ho woprashach, hacż ma někate pojazdanie, tukz tu abo tam nuju njeječ, wotmowlci mi wódonad: "To je żbójnicowa weż, ja ho wo nieżo njeſtam." Ta druga pat ma hucisko macer, fotraż fotri a ho staro a njeje, hdys to najnudźiwe żony bracj. Žalo požądzačo ſabo do tutego njejbożownego domu pchłundęč, buč pchle nječ a wo nieżo wotpolszany."

(Połączanie.)

**Ty budzesz jehliwe wuhlo na jeho hlown
nahromadziez.** (Rom. 12, 20.)

Bur w Pomorckie hčelje junckóej wiejor do ſwojej brójnicy
a tam robocjana nadendje, fotrž czyszce jemu žito kranycz.
Wón pſchitala jemu, ſo dyrbí meh ſtejeneho žita na ramjew
wacz a ſ nim do doma nutz pſchinęc. S mērom tón ſtawoz
djelje na naihōrſce pſchitohowym. Bur pat ſtworju żonu ſawoko.

so by khléb a butru a khosej výšiněješla. Bón vroji: „Nařík
kžuhod je wěžice jara hłodný, pschotz wón žito kramje.“ Žato
wěžice wšichsto výšiobitowane, bur hłodnove pacjeje wulpiewo:
„Výšinidž, Anjeje Žeu, a budž našch hóicž a požohnuj, schotz ky
nam wobradzij!“ Raduejch bu horgo woſko wutrobu, won by
radičho pułki na kribitj měl, hacj tute žehliwe wuhle na hłomu.
Hdyž běží vojedí, bur paduej tón měch žita darc a jemu
výchecejzle Boženje vroji. Bóh paſ je s hnadu dat, so je
wohenjowa rěč teje luboječe z njeprzechcejeli twjerdu wutrobu teho
człoweka směřečta.

Shto je v'sheménile?

Psched krótkim šo žóniskeje w Italſtej, kotaž do ewangelſtej zyrtive píšindzje a ſotrej muž bělše k ewangelſej wěrje píšindzje ſtupil, wopraschahu: „Je wěrno, ſo je wasch muž ſkowia wěru píšemienit.“

"*Re*," wona wotmowańcza, "méra je myjope muža pchémienta. Prjedy žaneje měry njejeméchte a něto je řebi jenu mušwolit, a tu dyrbi dobra byčia, dokejš može budzagu nutrobu pchémientę. Wy ſeje ſau je ſhwedtom, jo by ſo wojski přejdy ſzdy dzen wopit a jo by ſkawtolom, jo pak to ſo wojsko myjope nejacejní."

Wopouii.

W píšerku traje člověkovo živění 33 let. Schiworth děl narodzených do sedmiceho léta umírá; položka všichnička do 17. léta. Vot so ludži budže jich jen řada řadějšečekací lět starých, vot piec stov možboha wózomždějšeček. Schiždějšeček w píšerku fózdu minuti wumírá, jena fózdu sekundu.

Wopomni po tajkim! kózdu sekundu dże jena duscha do węcja nośeże a ta sekunda junu pschiurdze, w fotrejż twoja duscha tam pónide.

Wopomni dale: *Sđoh* by tu hradounacze lēt starý, je ho tebi hnada doštačo, kofraž po požoži ſi tobú narodjenym njeđosta i je tebie Boh hač do ſchęzjedzhebataho lēta ſđorjač, je tebi viſched drugimi woſebje wulku hnadu woposafak. *Sšy* ſebe hijo na to
prisutstvij.

Skončnje poš wopomu: Wona je jara njewěsta węz, wobro-
czenje hac̄ do staryc̄ lét wotstowowac̄. Psihotrak̄ kaj tebi na-
spomnijez ličiby dopořaža: najmenje čłowjekom stare léta doczata
najmražy jaz̄ iž w młodych wumre. Duž dženba hiscze ho
wobroć!

Wossjewjenje.

Tęczi dżen hzwatkom budże Mückenbergste bibliiske towarzstwo
hwoj i lętuchy hzwiedzen w Kłetnem woldjerzach. W herbcej Bojeń
blujskiej, kotraj ho w 2 hób. popołdnju zapoczącie, kiedy innej
farac Wallat z Wöhlinska przedowac, w nienstej potom kleszcz
superintendent Richter z Penziga. Wchitzy psieczeljo Bojeń
słowa hu najwutrobnischo psieczrosheni. Bóh luby Knies daj,
so by hzwiedzen jich wiele k nowej lubosći k Bożemu złotwu sjudzili
a jum ho psieczego radscho a węziszco na tutów salozkost naſzeje werty
salociici.

„Pomóż Bóh” je wot někta niz jenož pola
knjiesow duchownych, ale też we wſchędych pschedawarńjach „Sserb. Rowin” na wſach a
w Budyschinje dostac̄. Ma s̄chtwórcz lata
plac̄i wón 40 np., jenotliwe c̄zisla zo po
4 np. pschedawaju.

Pomhaj Bóh!

Cíklo 22.
28. meje.

Létnik 3.
1893.

Szerbiske njedželske lopjenka.

Wudawaju ho tóždu hóbotu w Szmołerjez knihiežschežetni w Budyschinje a hu tam dostač sa schwörtslétetu píchedplatu 40 np.

Njedžela Bojeje Trojizh.

Nom. 11, 33: „O lajta húbołosz teho bohatſiwa, wobobe teje mudroſe a wědomnoſe Bojeje.“

Dr. Marcin Luther praji w krajuwnym przedowaniu wo epistole dženskih dnia hledowazze: Wótzoju hu derje činiłi, so hu wěru jednorje tak ſejafeli, ſo ju džecji spěwau: Ja wěruju do Boha Wótza, ſwioricela njebiežow a ſemju a do Jeſom Chrysta, jeho jenieſteho hyna atd. a do ſwiatego Ducha. Tole wulnacze njeſtymy my činiłi ani njeſtymili, předanski wótzoju tež niz; ale taž vejoza med se wſchelatich, luboſinych kwełtow hromadzi, taž it tole wusnače ſ profesifich a japoſchtolſich kniwb, to je, i zyleho ſwiatyho višma duſtajne tróto ſejafene ſa džecji a ſa njeſtymených ſchęſcianow, ſo ſo prawom njeſtymy japoſchtolſte wusnače abo wěra, píchetoz wone je taž ſejafene, ſo by jo uichto lepje a duſtajnico a taž tróto a jažnje ſejafec njeſtymil. A je ſo ſtajne w zyrku měnilo, ſo hu je paſ japoſchtolojo ſami ſejafeli, pak je i ſich ſpíhom abo predowarjanow iich najeſtymich wuzemzow ſejafene.

K prenemu ho ſapoczuje tak: Ja wěruju. Do toho? Do Boha Wótza. To je prenja parſchona w bójſtwie. A ſo by wiſhile ſti parſchonę čim prawidlo roſdželieg móbi, ſo wona woſebje wopokaſuje. Píchetoz, byrnjež je wěrno, ſo tolre ſtut njeſt ſam jeneja parſchony, ali zlyho, jeneho, bžiſkeho, wězneho bycza, ſo prajci dyrbimy: Boh Wótz, Boh Szyn, Boh ſwiaty Duh je njebieža a ſemju ſtowit: tola ſo jow ſjewi taſki ſtut parſchony Wótza, ſo je wón

prenja parſchona, dolež wón ſo heval w žonym ſtutku widoſnije a ſtowlowejne njeſtomaſuje, hač w ſtowrjeniu wſchelich wězow, ſotrez je prém ſtutk bějſte majſtoſcie wſchelivo ſtowrjenjam. Ale weſebje a woſebje ſo wón i tutym ſtutkom „Wótz“ wot teju druheju parſchonow roſdželi, ſo by ſo volafalo, ſo je wón prenja parſchona a wot Janeho druheho, Szyn pak a ſwiaty Duh ſtaj wot Wótza.

Potom rěci wěra dale: Ja wěruju hiſće do jeneho, tis je tež Boh (píchetoz wěrič je taſta wěz, ſo ho njeſtbiha ſa ſame ſtowrjenie, ale jeno ſa Boha). Schto dha rěfa wěrič? Jeſuš Chrystuš, Boži jenieſki narodženy hyn. Taž ſu tſchesiſenjo ſpěvali něk dleže hač vjatnacze ſtowlet, haj wiſhitz wěrijo wot ſpocjata ſweta, a hač runje njeſtu runje te ſame ſtowa měli, dha ſu tola runje to ſame wěriſi a wusnawali. Duž je někt tu tón preni roſdžel Boha Szyna, ſo wón řeła jenieſki hyn Boži. Píchetoz hač runje heval wiſhitz jondželo, haj wiſhitz ſchęſcienjo Boži hynojo a džecji rělajn, dha tola žadny niereča jenieſki hyn, ale ſo knjez Chrystuš je ſo ſam tat wot Wótza narodžil, ſo wón nima ſwojego runjeza bjes wſchelimi ſtowrjeniem, am bjes jondželimi, njeſtmy ſo je wón wěrny hyn, to je, teho ſameho bojſkeho, wězneho, njeſtſtowrjenego bycza Boha Wótza.

Potom ſu dale ſpomnijene jeho woſebite ſtutki, „tis je ſo podžat wot ſwiatego Ducha, narodžil ſo wot knjezym Marie, czepli pod Pontium Pilatom, ſchęſionam, wumřel a pořebany, deſti ſpíl do hele, na třecim dnu ſaſo ſtamyl, horje ſpíl do njeſebje, ſedži k prawizy Boha, wſchelico-

môzneho Bôrza, wóthal wón všchiné budže, budžic živých a morvých. S tým ho rozbýľil Šsyn po hívomí hambym wachinju; všchetoz wón ham, niz Bôrza ani svätají Duch, ie bo verner čłowejk sečini, čęsto a trej, kaž mu ſyn.

„**K**těžemu výčíndžé: Ja věřju do svijateho Ducha. V tém čo mjenuje řečko všeobecná parschona, tola tež boj-
ského bycja s Wotzom a se Ssynom, všechny nějdykdy mý-
do nilkovo khiba jeno do věrnosti Boha věříci, po přeněje-
ložení: Ja kym ten čenjes tvůj Boh, ty nějdykys žančich
druhých Bohov měcz vidi mi. A tak je na jenstružidlo
v tuthm wijsnaczu woschijate, wobojie, jednotu boj-
ského bycja, jo my věrimy a ho modlimy k jenemu, tola v tjoich
rozdželzích parschonach, taž je taſti rozdžel sjezem tež
v svijatej khčezenji, hdež sny khčezeni na jenicekho Boha
mjenio a tola khrytub řeča: v mjenje Boha Wotza a
Ssyna a svijateho Ducha khčezení.

Tuteje paršchony woščobnosć je něk ta, so wona wu-
khadža wobosje wot Wózta a wot Ssyna, duž tež reka Duch,
wobosji Boži a Ssynowy, tiz je wulaty do čłowięckich wu-
trowob a ho hiewi w tym skutku, so zyrkej Chrystušowu
šromadzjuje we wszech zrakach, ju rošhwěljuje a fahori
wutroby t jenej wérje psches hlowo evangelija a ju wu-
šwoječjuje, žiuu a sbóznu ejini.

O święta Boża Trojiza,
Ty sama łutka jednota,
My węczę się tebie czesczimy,
Słysz, hdyż ho t tebi modlimy.
Hamień.

Gniewskowne misionstwo.

(Połączowanie.)

Nad modymi je hrutskowne misjonsztwo wumózozu luboszej na wschelake woschnje wopotajalo. Wożeszy w naszim wotznam kraju je hrutskowne misjonsztwo na tych poli stwotowania do przedstacjito. Hdyż bo też pola noż taſte wustawy ſałozite njejbu, ſaz w Franzowſte, do kotrejch moja maczejer w pichetach, hdyż rano na djeſlo djeſla, dho to tež na jancie woschnje njenewožarujemy; pichetosz w tym franzowſtym ſałozjeniu w multistach, doſelsz dybri male dzecze maczejerow hladajna parowac. Mož po manu pola nož druge wujtiniſne wustawy. Towarſina ſo khude njezdzelnicze w mestach ſchęczajanskiej luboszej pucz pichetujuo do domow njezdzelnicow a ſchęczajnych. Minale we wſchitkich mestach manu ſat wilejnionow hleb, w kotrejch wo male djeſci wodnjo hladajna a rošwuczajno, fuž doſlo ſu starobi na djeſle; wone ſo w nowiſtym czasie djeſczaſe laſtroby mjeniaju. Tat bu tež na meto priewadzicich w mienionowach njezdzelnicich ſchulow, laſtej je w Amerizy a Zendzeliskej namafasich a w kotrejch bu khude djeſci w cijanion a w Božim ſlowie rošwuczaja, ſuprise ſemſchenia ſo djeſci. Wone bo djenjenski djeſen we wſchitkich wjetſichich mienioſach wobwujawa a hdyż je liczba djeſci to ſemſchenio wopryagnit w wjetſichich mestach a woſabada tak muſka, ſo jedyn duchovnij je wjetſiche ſam rošwuczowac njenemoe, je djeſaczemiam a djeſaczekam, koſisz bu ſwolniwi ſobu pomachac, možnoſcie poſtſcjenia, tych matych rošwuczjeni. Hdyż ſpišaczel tutech naſtaſia w Lipſu ſtudowacze, budzmy my jaſo pomožnati woſbdzielic a jich wiele tež rady ſi temu ſtucej ruku poſtſcji. Hdyż bu hač doſal wo to jedanshe te mlode wutroby w Božim ſlowie rošwuczowac a jinu ewangelijon wo ſchriftuſu do wutroby ſaſhacjepieč, je paž tež pichetuzhnoſez hrutskownego misjonsztwa, ſo na tych modych dopomocni, koſisz w strachce wo ſlabdzieſi. Ma tunc manu doſe jedanci.

„K temu ſu ſu wumozjeſte domy a towarſtwa ſo taſte džęſci ſałozieſte, kotrej woſeſie ſchęſcijanskie pomožy potriebaja, ſo wychu wo hōdnie woſzahnyc. Wenę ſu ſu pręne w naſich wotzimy kraju ſałozieſte a go dało roſtęſcie, tak ſo je to poſl ſtuſtowaniu ſuſtowoneho miſjoniftwa tu thwili ſi Bożej pomožu rjeſe woſbzęſane a ſo je niem ſuſtowone miſjoniftwo rjeſe plody ſinieſ ſobko. My piſiemy tym hiſtorej juntroč ſu wumozjeſti dom w Podhaju poſtoſamy, kotrej ſo taſte wustaw ſuſtowoneho miſjoniftwa. Schtoſ

Barok 1 Tim. 3, 1. 2. jako snamjo čeških časobim ujmenjuje, „nepočustvnoj psećajušči starčim“, ko nam v načinu časobu v žalostni mjeri poslušaže. Tu je forjeni wstičkih tych časob, kotrež tajž v poždjiščim živjenju činijo, — duž dybri v smiselnosti mišljivštvo ton forjeni teho živja wuteriaci pustac. A nojlepšihi je wčetja v tutih wistawach poslošan, in kotrežkih dječejceri vod luboče khrystuščoje lohorenji tych mladých i kulturnym rožwucenjenju v pravemu živjenju wubudjuja a napominojut. Dalek je ſi tutih wistawah težo ſažo puci poslošan do domov, ſi foryžki ſu ho dječji pičijate. Čušto ſu starčki ſami ſobrana, duž dyječju na nepravom vnučju, dofešl v jeho domovach pravu duž mjetlenji; težo dla dyrbja, ho tajž starčki wopystowac vod taſtih, kofiti blouo a Duch khrystuščowy, ſi temu trvči, dobro radu a hōdne waſtanje do domov noſa. Š tyn ſu niz jenož na te dječji, kotrež ſu hōtčice domač, dobroj jačiščnih čini, ali starčki ſami budža wabjeni, kwoje dječji ſkečeſčianjam vodječaſnyc. Š dobow ſo temu strahe napidečjušči, ſo dječji, hdyž ſo ſi wistawow ſažo domov pustac, domači tajte živjenje voda, kotrež je zylo vtečajuščo temu všchemu, ſatkož je ſo jia učiſto.

(Poprawianie)

Khérliush na ſwiatu Trojizu

wot dr. M. Luthera ſackanifeho: O lux beatae Trinitatis

Proś: Ty, Chrystuscie, dgeń kwesto.
Któż my leże tijo do jednoceje,
Jedyn merny Bóh wot weczętnoće;
Bóhż błogosławi i dniau so nažili,
Naž wojciech kwesto rosznawęcej.
Tęż, Boże, rano śhwalmamy,
Sso wjieżor k tebi modlismy,
Naž ludzy kħelwutx cjełejči cie
Böt nett hacj do wjšej weczętnoće,
Budż tebi, Wóteżcę weczętnoć cjełejč,
Też ty, Bóh dnyu, dźakż naž wjieżas,
Budż cjełejč do cjaħbi weczętno.

We scjenu zmijereze.

Wot Ernsta Eversa.

Příručka pro ženky

(Potraczowanie.)

"By węże tu a tam jara khudyh ludzi nadenudzeje", rzekł Grubertowa. "Pola naß je hajo khudobu dojeż, a ja nie-wierici kobi, kniejsza duchownego lawoczą dac, nobeż ho wojaż, a do taisho hujbenego budyńczeja pświnicę njebeż; bym pak wpondono wo mużu błyśčala, tig ani foż wę nieje, na fotreż by

"Duchowny píšťalidlo radu do waszeho khudźiny", wotmolwi
mędrzostni misjonarz. "Woprawdzie nadendu ho ludjo, tisž hu
wiele khudzhi haczy w — khudzi na śleńcach a khudzi na njebie-
skich tublach. Pſci mojich do domowkhodźenjach namasach 70 ſet
starę żonu. Namasach ju w takim hubieniu, so ho wopřazę
njezdźi. Ta starą żonę leżelę zde naſte na ſkóru wyrzą-
nym něčę, jenož i truchom zechi píšťalidlo. A tutu hubiene
lechno njemope wona żenę wopřaszczę, dokež je zde braćzna.
Na blidze píšťed kożom ſtejelsze horna i cõjorm thosejce a podla
njeho truch khudzho hlebę — to bę deje zproba ſa zlicieſt dzeń.
Druga žona, moloſo 60 ſet starą, bydlı i njej hromadźe, je daf-
ydu dzeń w přejsczach, tak ſo je ta ſtarą żoną koma lufa.
Taža ho ſo dječini wopraschach, przejeſte wona: "Moje dječi
ho wo mnie njeſtarau." Za dach ſebi potom adresy tych dječi,
woźbęſe jeneje woženjenje džowſki, przejič — Žato wona dale
rytel: "Młodi żałobę ſelar wožy pomachż njemope", wopraschach
ko jeje, hacz teho najwyjetſeſteho ſelarja a pomozniſi njeſnaje; ton
maloſi ſi hildzice derje pomachż, hdy by jeho wo to proſbla. Ta
żona na mnie huladło a dječie: "Kaf dha dyrbjata teho inacjz?"
Ta hijo wiele ſet dolgo ſe iſtvo njeſtliidu, teſi njeby taſti wyhōſt,
woſkewin knies ſe mi ni pſiſtliidol do mojeſi khudobu." Hdyż jei
powiedach, ſo je ſo tón muſi hañ ſkudb a niſli narodbi, ſo won
rady i khudbym a wopřaszczenum píšťalidlo a ſo chę tež rady
jejny pomozniſi a ſbawni dječ, dha woſna wona, ſchó ménju;
wona bu hulabio hnuta; żane ſłowo píšťed ſejnu ſi njeſwurde,
ale horze kylsy roŋuſu ho po ſejnu ſapavieniſu ſiaſach. Bo

kwili dżesche: „Haj, luby mujo, teho bym przedy jara derje snala; ale nikt wychaja poszke, ja bym tego kapomila a woprasciata.”

Batem podaca ho k tej dżawze a pytach ju nowabici, zo by k thorej macieri ciazhni a ju hładota. Włoko mi njebu, dżonku i temu swolnemu scimic. Stoczeniu pat mioli polubu. Ze bym tych lubdu potom so go wopysta u tba sforu żonu drze hłidzie w lożu, ale i radościzwym wobliczom namatal. Tolo ho ju przesad, kaj bi jen netto dże, wotmolni wona: „Tón lata, wot forehoż mi teby przesadzie, ie te mni pchischiol. Hdyż też hłidzie strowa njeżym, dha dże ho mi tola jara derje. Hemof běch pchischi zama, nět, hdyż też tu učito njeje, njeżym tola zama; ja ręczę potom wotjeż i źleżem Žezużom a to je moje wieżele. Ja bym wam ja wasze wopystowanie jara dżatowna. Przed bym nět wozucał wotzio ſlubem Božiemu; jeli jeho wolo, dho njech mje dom samota, hemof ciaſam hłidzie.”

Hdyż w měřacjanski misjonar thorej hłidzie retore troſčicu ſłowa do wutroby potoſit, džycie wotcen, ale thora ho jen twierdze dżerzecze a woprasha ho s tichejetozym hložom: „Bud dha też učiblizc ſimela, duchownego poroszyc dacz, so by mi Boże wotpotanie podać?”

„Na ham i ſnejeli duchownemu póndu”, wotmolni měřacjanſki misjonar, „a bym nět, so, przedy hacj po hòdzinu minje, pota woš budje, jeli jeho doma namataf.”

„Ale ja ja wiele lét wjaz i Božemu blidu pchischiola nježym, ja bym swojco ſwójnicu woprasciata.”

„Teżo, tż i němu pchisnidze, nočne wón wotpotasacj”, ręczny na to tamny.

Po krótkim rozbójnianu dželche měřacjanſki misjonar wotſal, že y by duchowneby yatal. Schora bu nježcerpliwa, jaſo ho jene ſchitowcy hòdziny po drugiej miny a tón ſlužobnik Boži hłidzie nježcindze; ale stoczeniu ſaklapa ſo do duriow a wot měřacjanſko ſi misjonara wjedźem ſostupi ſluz, fotržy ho jaſo duchowny woſady prijedſtaji. Ta ſtowicja bu i malej zjrkciwicy a píseč ſožom thorej wot ſlubu teby Knieja pchischiola. Hłuboto hñuta doſta thora hñadnu hózçinu. Dofelz měřacjeh ſluz duchowny ſi pchisnidze dny wot rano ſahe hacj do wiecior wot ſlubom hancz dželcas, džycieblich měřacjanſki misjonar hłubic, jo prawie borych ſoſo pchisnidze.

„Ule”, praeſte pchisnidze džen thora ſi miſjonarej, kij pchisji jee ložu hłedzie, „wy dyrikicze mi ſago wo ſwójnicu wumriezje powiedacj. Za čjuni, ja ſo minu i kóznej dje, manja to, fo ſeje mi wot Božia pónstani, jo bytceze mje naučujit, tak móže čłowej ſoſo ſwójnicu wumriezje.”

„Sbojne wumriezje”, wotmolni měřacjanſki misjonar, „móže jeno tón ſwójnic ſpozicj, ale móndano bym ham pchisniemnym ſožom hłedzjy tak prawie jaſnje wobjal, i czemu měřacjanſke miſjonistwo je.”

„Powiedacjce mi wot teje hózçizy”, praeſte thora ſi czichim (Potracywanie.)

Rosahlad w naszim čaſu.

Khęzorowy džen w Shorzelzu wotbywaſchi ſo ſ najrijskim wiedrom a ſ krajeni ſwiatłocznociu. S khęzorom bęci tež pchisnili prynz Biedrich Leopold, khęzorowy lanzer hrobja ſ Capriu, minister dr. Bosse a wiele drugich wójtowych ſtrefom. Wypłacenie měta a haſom be ſlubu wójtow měru ſtrane i a městej Shorzelzej wiele pchisniacja a džata pchisnielco. Szwiedzieniu ręcz pchisni pominli džerzecze ſuperintendent Schotta wo ſłowie Jan, 20, 21: „Mér budz ſ wami. Tolo ho pomnik wotkry, ſpawacie ſo narodny ſpew, ſanony hrimotach. Woſoży preſterowacu a khęzor wotſlada nutrije horje ſi wobrzes ſwójego njebo ſwójego. Wón be hłubotu požnuth a wuprzi ſwój hózci wotwrobińſki džaf. Potom ciažadu nimo wojaz a wjaz hajc 4000 starzych wojskow. Khęzor ho jara wiekelsek nad hózçinu warſzeronowu ſwojich starzych wojskow. Po tym, ſo bębi khęzor hłidzie Petroniu dyrekcji wotbordu, wotdżera ſo ſhwiedzienka hózçina. Pchisji tej ſamej wunjeſe khęzor ſlawu na Lütziju a dželche hłedowacy ſłowa: „Poſtehaz ſwiatłocznoci ſo ho dokoſata. Wójtowſte rjanczne ſhózne ho pomnik mojego njeboho džeda. Wotpohlab i twarjeniu tuteho pominita je naſtaſ ſacjućom džafowmęte ſtehlo luda ſo ſwójego khęzora. Daj ſo džatui ſluziſz za ſacjućom lubotu a ſwórnoscie, fotrž je wona mojemu džedz, mojemu domu a mi napřečiwo pchisnielco. Šso džatui měſtej Shorzelzej ja rjane a doſtojne wotwitanie, fotrž je nam

pchisniotowaſo. W khutnym čaſu, moji knieja, ſwjezimy ſwoj ſwietwo, dwójz khutnym ſo noſ, tż ſwój ſo ſromadzili. Wſched 11 lětami rjeſteſcie ſebi Majestoski khęzor ſi wam jara mojne ſłowa. Twierdze džerzec dyrbimy, ſtož je khęzor Wysem doby ſtworit. ſi temu trzeba naſte wójtſte powiſtene a po ſyljenie. ſo ſygm lud proſit, ſo by pjenieſ ſi temu ſwolit. Wſched tym khutnym praſcheniom, wot forehož wobſtacze naſteho wózneho kraja wotwisiue, džrba wójtſte druhe praſienje naſad ſtupeč. ſtupi ſewak noſ ſenow, džel, jeſe je na boſ ſtajene, hdyž dże wo pchisnidze naſteho wózneho kraja. Duž njech ſteja ſluziſz, ſo wjaztne džele traſtejne ſworene ſi ſtrone a wjaztne němife narody ſromadzene woſalo ſwojich wjerſow. W do- poſiennjeniu na wulki čaſ ſchad 23 lětami, hdyž bu němka jednota ſi hromadzje pſetelacj ſtrum wobſtancienna, pchisni, ſo by w pchisnidze wójtſte kraju ſwoje wobſtacze a ſwoju ſwobodou měk a pju na ſtrowosz a tycze ſluziſz a města ſhorzelza.” Po hózciu džel ſebi khęzor hłidzie wójtſte ſtrefacj ſi ſtrum ſyglidacj, woſbladu pominli pryma Biedricha Schore ſi woda ſo potom do Mužakowa. Se herblich wotſadow bęci ſo wojerſte towarſtwa ſi kriebie, ſi kleinebo, ſi ſtawida, ſi Bétej Wody a ſe ſleſepo ſo ſkiedzeniu wobſtacze a mějachu wiežele, ſwojico ſubeho khęzora wobſtacza a ſo jeho ſuboinu poſtrowienja wieželec.

Dželcji džen pjanitacj wieželec ſo ſ Mlečjanſki grotw lětacj ſi ſwietlo Mlečjanbelsko ſi ſtrefacj towarſtwa. Lubo ho ſpoldiwa woſada be ſwoj Boži dom ſtrajne ſi ſwiatłownej pchiku wu- pchisni. Mlečjan ſpda be hłidzie wójtſte ſwój ſemſi, wulki ſromadzene woſada, woſeble w herbſej Bozej ſluziſz. W tej ſamej preddowacj ſi farac Waltar ſi Wózkiunt a doby ſebi ſe ſwojim wóznom, wójtſte ſyglidacj ſi ſpredowacjom wjaz wutroby. Po teſcje ſel. 55, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowanje je naſtaſtneſcie a na- mōjniczne ſi towarzys ſi my dyrikic ſygle ſi nowa, a ſwiatrnu a wieželich ſi wutroby ſi džafom pbožneho ſymlenia cītacj. Na němſi Božej ſluziſz dželcje ſi ſuperintendent Rüdtar ſi Penziga ſel. 15, 10 a 11 pchisnidze ſwój ſwiatrnu poſtſtarachacj Boże ſłowa, jaſo njebeſti liſt, forehož ſpiaſacj je wiezny Bož a Bočeſz ſam, forehož wopisacj a wutſtowan

psicho na dženžniški hčen dopomni. Se klubom: hčerni budžmy khejorej a khejoritu kaž duby a wojimy psichožimo swonownemu a switlowemu njeſtečelej, a ſi ſitročnej ſlawu khejorej, kotaž ſtumyjoh moſtlož namata, knes hrabja hwojo ſloma ſtonči.

Na hčjatu Trojizu.

Jan. 3, 1—15.
Hčož: Nest wieſelce ſo, khefenejo.

O Božo hčjatu Trojizu,
Schio muhležic je može!
Ty njerobjelna jednota,
Eje rođom nam'čac njerim'je;
A jandjejo ſej pichkivju
Te woſthewje piched fražnoſeju
A twoim węćnym žvelkom.

We čemnej nozy hym ſo ja,
Mój Bozo, ſo tebi podat,
Sso ſo tebi dutha ſběnhyla,
Szej woſthewjenje žadat,
Na twojej wulſel luboſci,
O Jeſu, hčetka ſo ſražnoſeji,
Psches twoje džiwne rany.

Po mojim čemnym narodži
Byh węćnje byl ſhubeny;
Ty ſo njebejanu mje wuſwoli,
Ssynu ſo nowa narodžen,
Psches wodu a psches Ducha mje
K tej ſbžnoſci tam pichnježbe,
Ssyn ſo ſbožu wuſwoleny.

Špicz ſo njebu ničio njemože,
Haž ton, ſo ſo njebia pihobje;
To ſy ty, Jeſu! Psches tebie
Sso rjenje ſo njebu dođež;
Nož ſo horja čemnjeh ſo ſobu,
So ſo njebu džem ſo toku,
Hčož mamy duthom ſbžnoſež.

Kaž Mójsah hada w pucenjine
Je powyjčit psche thoreſeſ,
Tať tej naſa ſbōjni na dejemje
Je čepirat ſo naš boſoſež;
Schio dži rji ſo ſo tom' jehnježu,
Tón pichlida ſo węćnym' wieſelu
Po ſemjek hubjenoci.

Ta ſbžnoſć hwojo voſnoſež ma,
Schio ſatamac mje može!
Wje ſdjerji hčjata Trojiza,
So njeranu ſa njidži,
Bož Wōrče, Ssyno, Ducht, daj;
K tei ſbžnoſci nam poſakaj
Tifročne twoje ptomjo.

Ta luboſež Wółta ſdjerji mje
A ſelukowa hnada,
Tón hčjaty Ducht mój troſtač ſe,
Wje piched njebožom ſhova,
Haž junu pichemo jandželam
To hčjate, hčjate ſapewam
S džokowymy pomykleniom.

E. Š.

Rosprawa na lěto 1892/93.

Sorſedu po ſjekatoh wieſelu ho ſlužba hčorna ſhromadžiſna towaſtwa pomožy ſo ſlužba ſserbow, teho wažnej ſo towaſtwa, fotřy ſo džiwaja na pichkoh naſteho lubey herbiſeho luda ſa to ſtara, ſo hčorni duchowni, řečničy, ſkarjo a mučerjo herbiſeho jahyka hčor ſerbowi ſluſkouli a dželati. Ta týž ſot piched ſyby towaſtwa hčjata ſkarjo dr. Kalicha podata roſprawa ſo lubym čitarjanem „Pomhaj Bož“ tudy ſzeli jako napominanje, ſo hčoru ſo lubi ſerbia ſahorili ſa to wulžy wažne towaſtwa a do nježo

ſotupili. ſo minjeneho 18. lěta towaſtwa pomožy je piched wſhem neſpomnic, ſo buſtaj w londiſe porjadnej generalnej ſhromadžiſne, 8. ſunja tudy wotbyle, ſo pichchode ſo ſi dotalſki mětropiched ſyba ſo pichedpud ſo dotalſki poſlabení tñies picheluz Měřic ſah o to jenichložne wuſwolenaj, ſo ſa dalſe ſo 3 lěta wuprōdjenje město-pichedpud ſo wobſamky ſo akhejor ſhromadžiſnu ſo ſtavaſe, ſiž ſo w blížiſim časji do Budyschinu pichedpud, pichedpud a wuhertovitaj hčejaj ſeminarſi wychiſti wueč ſiedlej a tačantſi ſi wueč ſekal wochtaſhaj ſo dalſe ſo hčom w hčom ſastloſtji. Detek ſak ſo picheluz Měřic, ſiž bě do wobſam wotbyle, noſhycyje piches roſprawina dači naprohyc, ſo by poſlabníſtu wobſamku poſedjenju pichedpudina a wuhertla 29. junija ſo picheluz Grubl pichedpud ſo poſlabníſtu ſhdamy a wupraji ſo ſo muleſ pichedpudinoucoju ſhromadžiſnu, vjenčne najeſnoſe towaſtwa wobſtarac, ſo ejož ſmhy jemu wulži džat winoječ; teho runja bě ſ. akhejor ſhromadžiſnu ſo tu hčilli njeſome, jato mětropiched ſyba ſahupic, na jeho město ſo pichedpud ſo ſeminarſi wychiſti wueč dr. Grossmuſ ſuſwoleny, ſiž bě tež hetovy, tutu ſuntliki pichic, ale detek ſo bory ſo direktora do Lipſu poſvota, jaſtupi definitivne ſo wuhertovit ſiedlej ſah mětropiched ſyba do pichedpudina ſo a jeho město do wuhertla ſ. rektor ſamoleč. Oto ſo ſa we wujadnej generalnej ſhromadžiſne, 9. januara tuteho ſela wotbyle, ſotvej pomotane ſe dla legalneho wuſwolenja a ſapizjanu pol' wychiſneče trebne. W njež ſo tež hčejaj Grubl poſlabníſtu pichedpud ſo ſapizjanu. Dale buſtaj w njež wypolo- dojeſtnej hčejaj ſenior ſkucant ſo ſarac ſie. Žinjic ſa čemnjeju ſobuſtawom ſo ſenju wulži ſaſlužbom w ſerbovſtawo pomjenovan, prečimini wohſen ſo wohſebita deputacijia ſo hčejaj ſarac ſakale, picheluz Grubla a referent ſo wohſejaza, poſleniſhemu ſu ſo piſan, wobſam hčejaj ſtaj tutto čemne ſobuſtawom ſo wychiſoſeju a ſi džakom pichjatol. Nenym ſobuſtawom ſo wohſen ſo počleſt ſe 9 pichjatol, jich mijena ſu ſo protokolom domiſež. Šapiz ſobuſtawom, na kotromž haž ſem pobrahimowic, a picheluz jich pichedpud ſo je ſo w hežu ſela wudžetol, kaž ſo ſo ſo po poſedjenju pichedpudina ſo wuhertla 29. junija wohſamtylo. W tutym poſedjenju je ſo myſte teho 735 hr. (800 hr. ſe ſo ſo ſo dipoſiſi) bjez 18 ſudowymy roſdželilo, ſiž bědu ſo poſvity prokuli, a to jenemu po 100 hr., tñom po 75, tñom po 60, jenemu po 50, ſchyrjom po 40 a jenemu po 20 hrivnach. Vjes nimi běgu 4 landidacii a 1 ſtudent bohauezenoſe w Prahy, 1 ſtudent bohauezenoſe w Lipſu, 1 ſtudent na ſkaftru ſo Lipſtu a 6 ſeminarſtow w Budyschinu, hjes nimi jedyn na kat. ſeminar. ſak budje ſo poſlabníſtu roſpraw naſhonič, je jenož jedyn naſhoniči dr (100 hr., wet ſ. wychododſtojneho ſeniora ſkucanta po jeho 50 čemnym wěchňiſtum jubileju ſo pichedpud). Pojſchio ſobuſtawom je ſo pichedpud ſo poſlabny, bužya ſo tež dla dybječ ſominač. Brdočke ſo žene ſapizjan ſejeku, ſo hčunu móhne nědže druhim ſo wujetom byc. W poſlenje porjadnej generalnej ſhromadžiſne běgu wſedlaž hčejaj pichedpud ſo pichedpud ſo ſapizjanu, toke ſo towaſtwa naſtupej naſtawm ſa nowiny napřežac, ſo by ſo ſlawa ſedživoſež dale ſole na njo wobrožila a ſo piched ſo wjazj wutrobov ſo jeho wažne wotpohladzana ſhelo. Ženjic nětoſ ſu ſtovo džereli. Šapitola je ſo 900 hr. na maci ſhromadžiſtu ſak, wucjetilu (Wucžinu ſi Holeshova) ſo wuleſowanju w Gerberdorſie ſa 3% wupoſtělo; dan je ſo wet njebo poriadne wotweda, ſhiož ſo njeboži ſo wjazj wutrobovych poſezontach prajici. Na to many dželac, ſo hčymy móhli piched ſo wjazj wutrobovych pichjatol, pichet ſtudie ſeo wet ſela wjeſtje wopony žabaju. Třeſkamy teho ſo wjazj a to porjadne placzajc ſobuſtawow, bohaueze dobrowolne dary, ſwedomliwje wročenja podjeſerov a legati ſe ſtrony ſamoſitých.

Tón mitoſciu ſenjic ſichtuj ſe hčojec hnadej rutu a ſo wjazj wutrobovym ſhromadžiſtu nad naſchim ſo pichchode nosheho luda naſwajnajdiom towaſtrom. Dr. Kalich, pichedpud.

„Pomhaj Bož“ je wet nětka niz jenož pola hčejaj duchowymy, ale tež we wſchēch pichedpud ſo ſerb. „Serb. Nowin“ na wjazj a w Budyschinu doſtač. Na ſchitworeč ſela placz i wón 40 np., jenotliwe čiſla ſo po 4 np. pichedpud.

Pomhaj Bóh!

Cíklo 23.
4 junija.

Létko 3.
1893.

Szerbske njedželske lopjenka.

Budawaju ho tózdu žobotu w Sámolerjez kinhjeljihetni w Budhšinie a su tam doštač sa fájtvortlétmu
vízchedplatu 40 np.

1. njedžela po hrv. Trojiz.

1 Jan. 4, 18: "Bojočej njeje w luboſci."

To je šwiaty japočhtol pytný a šhonil, jako na Jeſuhojewi wutrobie ležejke w nozy pſcheradženja a ſročtine hlovoj s Jeſuhojewo era ſattincou: Na ſweteče maeče wó ejehnoſeſ, ale ja hym ſhwet pſherewiny. Mér wan wſtajui, hwoj mer nem danam. Waſha wutroba ho njeſtrojeſ ani ho njeboj. Bojočej njeje w luboſci, to wó džečio, tak mato hač hevak wé, to wó džečio, hdyž na maćeřinym klinje wotpočjuje; wóčko ſtaranju a wóčko ſtvanje je nimo, ſchto može jemu hichje ſakrođioč, hdyž ſwérna maćeřina wutroba hichje bije, staraja maćeřina ruka jo ſatila.

Bojočej njeje w luboſci. To drje je wéreno, ale hichjeſijan dybri jo wutnyci o, hdyž je to naumtuň, pydjeo i nowa wutnyci a wopotaſac, so ho wón Bohu temu ſenjeſi w Khriftuhi Jeſuhi podawa, ho tak zile na njebo ſpuščio, ſu ničjo więzji nječeju hač jeho nje wurieliwiwy bohate ſtimileńje a w tutym ſtimileńju wotpočjuje cíčka a stročtine taž džečio na maćeřine wutrobie.

O jeli ſo by Bóh tón ſenjeſi njebył toſli ſeſerliwiy wucjer a pydjeo ſi nowa naš njevuciſi a njenapominat a nam njeſpochodſtajti ſhwote wulke ſtimileńja a naš njezahyň ſebi píches wotčelaſma wopotaſma luboſcie, hač my je na poſledtu tola wéreč dyrbimy; wón naſch Wótz a my jebo lubo džeči! Ali wón jo čini. A hdyž my halte praweň wémny, ſo hym jebo lubo džeči a wopotaſam ſo tež jelo jebo lubo dječi i džerzenjoum jeho kaſinju, pícheđe wíchém teje jeneje kaſnje: ſo bytčeje ſo bjes ſobu lubo-

wali, potom, haj potom cíeknjetej wíchá ejehnoſeſ a wíchá bojočej. Rječ duja wofolo naš vichory a ho ſvěrny žolny hač i njebjeſam, Bóh je hichje ſwjetihi w wýhotoſci, wón knjezi nad wicherom a nad žolnam a nad wíchém, ſchtož naš tyčhi. Rječ naſcha ſtara ſtrobala a bojaſna wutroba naš píchežo ſohó do mihi pícheře, njeh ſtare ſte ſadočice ſte píchežo ſohó ſpýtuja: tón, ſi je ſa-vojaz tón dobrý ſtuit, budž jón do konječ. Bóh je ſhwerny. Rječ mykle ſwědomija naš píchežo hichje ſwotvorjeza, Bóh je wjetſki hači naſha wutroba (1 Jan. 3, 20) a wón je tež ſhwerny a prawy, nam wodawac̄. (1 Jan. 1, 9.) Pícheřeňneſi na poſledni nje- pícheřel, ſwierč, my ho jeho njebojimy, dofelež wémny: w naſčeho Wótza domje je wiele wobydlenjow, my cíehnjenyi domoj i ſhabatnemu wotpočintje Božich džeči. Haj ſupiſi ſchundo poſlednjego ſhudo w ſwowej zhej ſtrachocje píchež naſzej duchownej woči, tež potom wémny: Ščit! Hač ſtamacač? Khriftuſ je tu, ſi je wumrej, aly wjele wiacy, ſi je tež ſhudzenj, ſi ſedzi i prawizi Bojej a ſakfu naš!

Bojočej njeje w luboſci. Boje dječi ſame ſhona to doſpolne. Boje dječi pat budžeh píches ſwiatłownego Ducha, ſi i Khriftuhi wodzi a Khriftuhi w naš pícheřeſtvi. Duž dyrbimy píchežo ſohó, tež vo ſwiatkach, proſybez:

Ty ſhwata ſhwětloſej doſtajno,
Daj ſhwětloſej ſtowu ſwivjenja,
A wiuc ſaň ſohó, Bóha prawje ſiaci,
Doh naſchový Wótza mjenowac̄.

Šamjén.

Schthri a dwazhezo na dobo do rowa jiwi
sahrjebani.

Kožde lěto czechnie wjele stow ludzi k řivojemu wježeli do maja wjenowcze „Lafce Šchwizy”, hdež bo došel na hladac nje moja na tamnych rjanych horach a miodnych dolinach. Tala krajinu wšdak ze wproadze kráhia, kiz tam i wobej bohot rěst řehia leži. Kaisie tam tola hobrte skaly steja, wyschne hací jana nojivohodna weža a wojskod nich czechnie bo řad eleborna toſta ſumka ſcherze rjane řehio.

Kamjenje s tyčile horeščica statov bo tu vobžejalo, a s njo po tem zvrtejo o hrodi tvarja, tež mosty a murje, domy a hžeze. S njo pak bo tež mlynke kamjenje vobžejalo a tóčniki, tež rovove kamjenje a vježlave postom.

Stolarjo val moja tom husto hrabčice dječko. Najprijeđ tam
multki truh staty se všečet stronom tolo wotoko vytaja wob-
dyacj a wotlačej, donij ho njeprćenje pomaku shlečej. Boni-
ščinu řebi hčetru jemu, neđož 20 abe 30 točkuj hčubovu do-
vodni nutz a vyrba husto pribj taftimle hwojim dječe ležo djelacj.
Pod lamjicem val točke hčovju žuma, ale pat tež všečet čepotj.
Hdvj potom te jaſčerčetnu, je čajb čefacj, vjetčetu taftise multki
truh staty ho husto i wultim brimotom dele hýpnje. Duž tam
tež husto neđož do njebova psýčitvje, hdvj njeze došča na všečet
dote snamjenja ředžbowat.

Blišto žandona stej slale. W jenej běchu lubžo hýzo na wšeče pječ let multi krásu statku podvryz, a mějochu tam jamu khetru wulfu, do fotrejz dyrbječe jinu tónu multi kamjen panýz, tiz bě 150 hýzci šherotci a 70 hýzci wysboli. Jana pat bě 25-27 hýzci hylbola. Ale pschezo hýzce nežo na to nje- vosašowadé, so móhlo a dízlo ho tón muliti kamjen wotmalič. Michty řebi na to njemýkheče, so móhlo ho něchtio tajte borych a na jene dobo stacj. Delta pod hamym hýzce wulstim kruhom mějochu statku svoujou budu, foťzhu běchu řebi se wshelskich kruhom kamjenom notworiši. Tam ho jim wšadem derje spodo- vache, pschezo w njej bědužcu kaž w pinzy, w lécu bě tam hylodne, w hymje pak řitve.

25. wólkę rózła 1862 siedząc w tutej budżce wokolo wóchnicza 24 skarżarów a zwaczącą dopodobno. Woni tam kwoi skorę piątka a kobi swoju poważni pchliwowaču a buču wóchniczy wiekieleje myśle, iich jędz pak jim wóchnem derje sełbodzi, pôdla kobi to a wono powiedaču. Na jene dobe sołtyshachu, so ho tón wuli kameń pula, duž lóždu se kwojno bydla stoczi, a chydzhu so wóchniczy se kwojnie budź pustkachę. Ale na jene dobe hileżce bôle samuńgi, maznicię, dužli i wopreda. Wóchnem seria jim pod nohomoj sarża a skala wotolo nich satdzejetja. A rucijskich, hacj moži wóchno tol wurje, przech tón 150 lóžeczki śberot a 70 kózeczki wyjści kameń i wulśkim ropotom dele. Wo male wołomuntiencoj fabučnic, sabrino i satdzejetja wóchno wóchniczy, po tym bu na jene dobe wóchno i mero, ale woni będu wóchniczy 24 jimi w kwojim rowie jawrieni.

Widzity cíle 24 běží i mopředá k hřišti do zdejší pochůzchení. Po tom jedou na druhého mješto s hřebom Jawosa, so byly schoniti, tak vjele je tu tot někdy hřebec živých Jawosfalo. Ale woni běží tu widzity, wschitzy živí, a někde počaschu wschitzu jedou píšemno druhého pfaclac, haj, wschitzu cíle bylini mužovo s hřebom pfaclacu.

Wschitzy będu tom po cymie a kózdy tam sdychowasche a stonasche delta w swoim cymowym romie. Doma mějachy swoje żony a dwieje dzieci, ale schtō możejche jim pracież, hacż je hdys jaſo wohladaja. Duż jedyn wot nich, 68 let starzy Linty praj: Holz, domierzečko Boju krijeſej! Schtō wę, hacż i nami tak steji, taž po nam ſda. Raſci miſtach Miechac je wewonny a wutostny muž, tón je wonka woſtał. Tón naš weſeļe žanebo nie-wopuchęſi. Prěnje, schtōz chemy ſapoczeſz, je, ſo dyrbimy hlabacz, hacż bo niemögli hleſze pichceſiſzacy. Schtō wę, hacż budze ſamienki taſti wulſti, ſi naš tu kenie.

W jich budz̄ bę drzewiana kawa; ſ tej ſebi nęchtio ſcęgępfom wóſkičępčom a u malu ſhuiw męchaſu tam plomyſteſto a wu-
laſadu, laſtu męchaſu tam jamu, ale pak teſ, laſti bę kóždy wot
nich do woczow bledy. Někli ſebi ſolo wofolo w kwojey jamie
węciaſci; ſolo wofolo nich bę wiczo ſawrie, woni wiczyzny, foſ
ypli do tutej jamy ſamurjowan. Ale w kucizę ſtejce wola ſez
arany ſ wodu, a wiczyzne wiczychę męchaſu nędze 10 puntow Božego
hleba, nęchtio ſobkaſu a poſćca. Šamierz nietrjeba na nich wot
ponua pſhincz, wona tu hido piſhi nich ſteji, jeſi ho Bohu nje-
podoba, iſch wumoz, a jeſi ludjo njeſpiſtbo mu wupomiebač.

Delsa pola nich je wšcho cijice, žadun jenicili hlož wot wonka ē nim dele njedobitje. Ach, woni ſebi wſchitzy myſla, ſo ſu hluboka, hluboka ſahrjebaní.

Dvořák, 24. větu, rok maja vysvětla. Vítej, drahý majá
pschí kebi i jeho, drahá starému Linži, též faran i vobudu. Tón
dovrží jim vložho na bof stojicí, so móhť požájšio kóždemu jeho
hrdolu a laptu všechny železec. Vítejtož to vložho bě ložoh možno,
so vyrubeli tu knano došti hrdla a doštu lacnožec wuzczežia,
pödla hruu mrečej. Tam dešta pak bě jim žalobkje sumu, so
wuzitaj se všechni stavami tšepejatou a dyfotacou a so čjazjou
jim storo vložho frej w žilach všebeštač. Nektož bývony tam
mejchač, tu bývony na jenu hromadu položici, so móhli ho
na jnu jich mucinu, sumu mrečou polehcej a sejopicou, so
móhli tej tam wumrječ, bylo-li so Bohu srobovalo. Ponomu
čjouna hruhla po druhé pominy, druhdy tota a tamón na žwoj
čjounu pohlodo, tak wleje bylo na cíjach, pödla kebi se zdržec-
wanci hruhlačou. Ale, kofje se tam vložho s měrem w týmle
čjowym rowje, jenoz druhdy bě všechnovare a žalobcovce so
hlíčec, abo nutrem Dvořáčnach a pravota sa žonu a sa džecí
doma. Hrdla jich hlíčce žodna njezviliuje, dokež kaž vložitaj tak
raza nutvcheni. Ale sumu jich dřeje, hrdla tam w žwojach čjentich
draštach na jenu abo na bloume leža, duž ka jedny k druhemu
plíctboci, so móhť so pschí nim trochu muwohriječ. Jenički
tray cječeždostojny Linža woito dobré myšle a posly doverý
do Boha. Tón tu pat temu, yak tamemus hruhu se krovateho
pizmu abo schutzej se spěváckou všeperaj. To bě potom sažo
pravne rjone wosfchenjenje sa kóždeho, so ja to hruhy wozci po-
vzběže k tym horam, s kotorýž vložho pomoz ja naš pischidé,
k živemu Bohu, tig je njebio a semju wufovoris.

Snitskowne misjonistwo.

Połączowanie a skonczenie.

My chętny bieżęce na położeni najważniejszemu wobrąstwu skutkowania śniutkownego misjonarstwa swoim. Początko żo na to potraficie, so wiadżo żo w tym naftawiu wo śniutkownym misjonarstwie wobrąstwie pucie niejżu na dróbne wopisowac mohę, toteż śniutkowne misjonarstwo pocią żwojno dęże thobid, ale żo je żo jenoż najważniejsze naspośród, dołesż bieżęce wotpowidło swiątaczela, lubym Śserbowiem thomadny wobras wo śniutkownym misjonarstwie podażać. Położeni wobrąst wobrąstwie jest skutkowanie bieżęcianej luboje, toteż żo thorych a hubięnych gromad. Słodanie cęstnie thorych leżi wośebie w rusach żonów, toteż żwoju ruku lubojejwje k temu stulecie pościcząca. Diałomonyjskie wustawu żu żo żożożite, w których żo bieżęcianie pietru a żwoje wojne powołanie k lepićmieniu wońbich thorych wapnucząja a z których żo tej won pójczeli, hędżestuliż budżo żadane. Pręni taſki diałomonyjski wustaw je 31. oktobra 1836 razyta. Złiednie w Kaiserwerderze żożożite, a s tutejże metra je żo żożowomarze muliwiało pięćnaście żyby wózny kraju, so manyu tytlu żyły diałomonyjskich wustawom, w których bieżęcianie diałomony w bieżęcianiej lubojej dżelaja. W Berlinie je jich wojazd taſkich wustawow; w Drąždaniach jedyn a w Lipcu żu żo pięćnaście żyby tez tutemu slusiej bieżęcianieje lubojej dżelaj wotewritte. My żo s diałomonyj wutrobu świeżeliny nad njeſebicnią lubojej tyczą diałomony, toteż dobrówdnie do tuteho krywatego powołania stupia. Też s naszecho herbsko luda żu lubo Śserbowi żwoje żywienie tutemu piciemtu powołaniu poświeciczą — ale też jeżt liczba bieżęce mała; duż njeż żo też żłobow lubym Śserbowiom praj, toteż maja cęstnie wutrobu ża śniutkowne misjonarstwo a toteż bydu żyby żobid skutkowaſa. Boże kralestwo. Sosypieče tola do diałomonyjskich wustawom, tam budżecie namalacż, po cajm źekie wataha wutroba żadą — żohnowane dżelo w duchu khrystuhowym. Tam namalacż też dugożnowu żrobu a wy budżecie wojdżene k żywieniu żorli, toteż żo nam żorli w Bożim kłowie.

W ruzę suistowneho misjonstwa leži tež staroſć sa čełnjenje a duchowny hujbenem. Duż bu ho bijo w ſaintzenym lěſtſtoku Wulfawy sa hujbenem, kde ſaintzeno a w apocafatu teho lěſtſtoku preňe wustawu ſieblevych ſalozjite. Wulfawy sa duchawskorych bu tež bijo w ſaintzenym lěſtſtoku noſteſt. Šsobu naj-českiejše dželo, kotrež ma ſkřežiſzniu luboſć dotonjeſ, je ja-ſtaranje a wořečenjem tak mjenowanym idiotem; taſich dječzi, w totrych je malo obo ſzyta žoneho človičeſtego roſoma a czućia. Wulfaw ſa taſkich dječzi bjes ſtroweſu roſoma manu w Schlandze pola Lubija, poſ nowiedowaniom kriesa duchownego Reinharda

S tutymi mewartowmi ſu tež mewartow ſo taſtich, koſiſi na podazu khorſej cjerjeja, do ſimjena ſtripte (w naſchim počinym kraju prei taſti mewart w leće 1867). Muſo je ho hiſteče ſo taſtich ſtaſto, ſto ſi na ſtanu hubieni; juſo maſo taſtich mewartow uaderbeſteſ. Stocneſje ho hiſteče ſponni na to, ſo ho w noviſchim čaſku ſlabym a khoromathic dječicom hubiſci ludzi w ſtronyh krajinach w lećym čaſku mejnata poſtuſcje, mewartowjenje a woſkowjenje namalač (kolonije ſo prôdniny, taž ho mjenjuja).

My ſtejmy na ſonu moprijanja ſtutowania ſnitskownego miſiontu, Snitskowne miſiontu njecha ſe kwojim ſtutowanym ničo druge dopoſacaj, kiba to, ſo evangeliom mož woſnomjeni ſo naſch ſčaſ ſi veſle mjeſe. Pawoſ luboſci, tiz iž ſi ſwoje mjeſe, ale čze pomorac̄ bratrej ſi ruſa a hubienstu — je mož evangelija wo Khrystuſu. A to ſkovo jaſoſtota Pawoſ ſo pſtego ſoſo woſpalaſe: 1 Kor. 13, 13. „Neki pat woſtanje mero, nadjaſa, luboſci, te tit; ali to luboſci je najveſticha bjeſi nimi.“ Snitskowne miſiontu je možne ſjewjenje kſtečijankeſe luboſeže a čze woſtitiſi, koſiſi ſu ſo woſ evangelija ſablužili, t njemu wręcic̄.

We ſejeniu ſmjerceje.

Bot Crifta Gerasa.

Piſteljci ſent.

(Poſtacjowanje)

„Ta holečiza“, powiedaſte měſtčjanſki miſionar, „ta holečiza běſte luboſine, pobožno dječio; wone lezječe na ſkowim ſmjernym ſou, ale wumirječe muju čjeſto padje, piſtetoz wono čkyhice wiſtak rady hiſteče pola nana a mačerje wostaci. Staroſteſ ſedjeſtaj piſti ſou dječio a muji ſtejelje vóđila. Hdyž běſte neſit to dječio ſkowim w hórké bohoſci ſvychowato a po proſnej ſejenje horje hlaſalo, dha poſladny wone ſtutujno na nana a proſteče: „Nano, moji nano, woſroč moju hlowu t druej ſejenje.“

„K čemu dycbju to činicta?“ praſteče ho wón.

„Ach, tam wiſat to ſnamjo luheho ſbójničke wiſy. Piſti woſročje mi woſtloſto ſo, ſo buſi ſbójnička wiſdala.“

Šojo běſte nan djeѡznu proſtuvo dopielni, blyčječeče ſo ſaž juſo ſkowim na jenym woſličku a wona rjeſtu: „Neki ťdu rady wumirječ, piſtetoz ja možu ſbójnička wiſdala.“

Boryš po tym je to dječio čjic̄a a ſbójničke wiſmyo.

„No je to dječio měſtčjanſkeho miſiontu,“ praſteče miſionar ſade, „woſličio mjeſačyj ſi ſbójničke piſtiwoſročec̄. Wjele je luđi w tymu wukim mjeſe, koſiſi kwojeho ſefaria a wiſbožerja wiđeči njemoja, ale hdyž ſmjernta hobiačna piſtindž, dha woſciči ſmjernti, tež hdyž je doho ſpela týdina muſroba ſdaje. Woſročje mi woſličio na tu ſtronu, hdyž možu kwojeho ſbójničke wiđeči, totrži hřečki wodaſa a durej t mjeſečkam wotewrja.“

„Na mam taſki ſtrach“, praſteče tón ſhori, „ſo wjazy piſtiwiaty juſebu, hdyž ſo mojuſi ſbójničke piſtindž. Wy poſwadlaſte ſe mi drje wo muža, koſiſi bě ſtu a tola hrađu namala, ale to drje wo luſta prijod njeſtindž.“

„Sým to hýo huto nadechho!“, woſmowli měſtčjanſki miſionar. „Na ſbójničku, koſiſi njebalofa mojeho woſydeleſte, běd dleči čaſh ſedjomaſ; ja wiđach, tač ſo muž a žona bjeſ ſobu lužatati a biſteſtaj, tež mojach jeju hroſne rjeſe blyčječe. Piſches dječio namalač ſaſtup do teje ſameje ſbójničky a piſtindžowac̄ tuym ſudjom na wſchlaſe woſiſtac. Boje ſkovo. Tón muž rjeſtu buſto: „Te ſo wšho pranje dobre, ſtoži praſieje, ale predator wſchaf ſam ičiž mjeſerja.“ Tola po čaſku bu lepje, či luđo ſeječe ſkwoje dječio t nježelſtem ſo ſtumječuwanju, ſana ſhodječko do mojich bibliſtich ſodžinom, woni bjerječi ſtečejanje ſponjenia atd. Juſu wupraji tón muž ſkwoje wieſele nad tuym ſo dječio doma tač rjane křečiſte ſpewac̄. Wón poča ſteči, že iž wérui, ſtoži rjeſtu. Woni tež naumykuju, piſtindž do ſoja hiſtou ſkwoje paſcerje ſpewac̄ a Boje ſkovo čitac̄. Žona ſneviſta žanyc ſutow wjazy, o ſejtu muž praſteče ſenu: „Ja ſymla ſu prijed hlypu hyl, teſ te ſo tola wiele rjeſenja.“

W poſlenim čaſku piſtindže čjeſta khorſej, tehdž ſo wéra ſražni poſtaſowac̄. Žane ſtvrža, žane moſtowac̄ njeđaſte ſo kluſteče, a jaſo ſefar praſteče, ſo móhoč ſumirječe dleči, dha rěſačce: „Mož dha Boje ſeſze. Rjeſenje drje by buko, tu hiſteče dleči woſtac̄, dofeſi momu ſo neſt tak lubo; tola neſt wemý, ſo ſo we Bortza domje ſažo wiđiſim.“

Tako měſtčjanſki miſionar tón dječi khorſe woſkowac̄, běſte auton wjely měřniſki, hac̄ hdy předy, a Gruberova mje možec̄ ſo miſionarej doča doždovac̄, joko jeho won piſte woſežec̄ a jemu na ſkobu hiſteče ſunu pod ſyſami rutu dawadac̄ a jeho wo ſaſorſtajdenje proſteče.

(Poſtacjowanje.)

Bóh, eſlowjetow wajhtat.

Piſalm 121.

Ja ſkwojet wociſ ſo ſkobu,

A ſi njeſbu horje poſladaſ,

Ši woſtal mi pomož piſtindž,

Mi pomož piſtindž wot Boje,

Kiž knjeg je mjeſteho ſtowrjenja;

Šso neſtrazhaju nižde.

Hdyž ſo ja neſde poſkumi,

Đha Boju pomož wuproſču,

Wje woſarnuje wſchadje,

Wón dobrý, ſkereć ſwajhtat je,

Kiž njeſpi ani nejedrenje,

Šo nejerſtijſtob vyd ſi ſtobdze.

Boje je moži ſkobu na prawizy,

Hdyž ſtönzo ſkereć w hýži,

Šo by myje nejparilo.

Wod jebo ſkobdrom ſkobdu ja

Tón puc̄, tiz wjedje do njeſba,

To je myje woſkowitivo.

Tón Boje, tiz wětram roſlaže,

Tón widži, ſtoto mi trébne je;

Duž ſpuchčiam ſo na njeſba,

Wón wé, hdy ſyml ja w wjeſelu;

Wšcho dje po woſli ſeho jebo.

Ši woſtal tež piſtindžu, hdyž tež du,

Šeſi ſeho pomož wuproſču

A jebo ſwarnowanje.

Wón ſo myje ſkowim ſtaru ſo,

Mi ſi ſtečenju dama wſchó

W ſkwoje ſohnowanje.

Boje moži dufiſu ſwarnuje,

Šo ničo ſeho nejerſtindž

Mi do muſtrobi ſenje,

Wón ſeſte ſkowih ſwajhtatow,

Mi ſi ſwarnowanju rjeſe.

Tón knjeg moži woſtob pojožnui,

Wóži miſtak ſderje woſarnui,

Na tutym hřečiſtym ſkereće.

Wjeſi moži dufiſu wjedje tam

A tým ſbójinym ſražným wjeſelam

Tým nejerſe w wěžnej hýži.

E. Š.

Roſhlaſd w naſchim čaſku.

Zara wjazy djeſo w zpýtu kraju joltu wólbneho wojowanja. Saſo, žak ſyml to buſto hýo wiđeli, njerjebeſi wſchelate ſtrony naſlejteče ſredeti t dozipeč ſkwojich woſtobadom. Wernoſteč a pravodleči placiſte malo. Hidjenje a ſtečenju matej mož na weſle wutrobiach. Niček ſkobu ſo ſkweru ſyml, hac̄ wjelyje ſeho ſamčneho wužitja jemu derječeze a ſkope wólbneho kraju ſteji. Čejelo je, ſojo nowe woſory piſtindžec̄ dycbje ſo wjeklo. Šteſti je, ſojo nowe woſory piſtindžec̄ dycbje ſo wjeklo? Alle neſt ſteji to, ſo my jeno potom hiſteče dleči čaſh mer woſtowam, hdyž naſchi ſužadba ſo naš ſojo. Poſhlynenje wójſto a naſtowam jednota jenož možje na ſteſh ſi ſtobdze na ſkobdowac̄. Duž čjemy ſež ſo my naſchim lubimy čjtarijam radu dači: Wutrobiac̄ mužow, tiz ſu hotowi, ſo pojerſtjenje naſtečeho wójſta hloſhovac̄, wofteſeje wjeh druehe ſadjanja na boſ.

budžecje piščes jene w tym, shtož ſebi někt ſbože wółzneho kraja žada; wółzneče w Rostovskim-Wojskowym wólkruku ſnjeļa hrabju Arntima Mužajewoſteho w o Buduſkim knjige hrabju Lipuš-Vartovič.

Rjane kłowo naſeheho lubego ſkejora, ſotrež je praſi piči kwojim wopryw w Mužajewie, čemž dženj hiſćezje naſpomniči. Žalo deſčez piſčeg možnično djeſča a hrobič ſ Arntim to wob-žarowasche, wotmowlvi ſkejor: „Hdyž tež hacj na koju piſčemou, byž ſo tola na deſčaju wejeliſti po tej doſkej buchoče, piſčetoz ratařtvo trjeba jen piſčes mēcu. Hdyž węžy rak ſtejo, je to prawe ſkejorowe wjedro!“

Ti hory.

W Persiſkej we wulfje runinje ſu ti hory. Hdyž piuejowarjo k prenej horje piſčitidu, něčio ſož ſ dalota ſektyidu, podomne woſanju taſtik, kži bitwu hrromadje wjedro, tola ničjo joſinje ſrošničje nije. Hdyž k druhzej horje piſčitidu, je tam hłók mótricji a woſanje woſatow a roſot brónjow a jeſčnijec je joſinje piſčicze. Hdyž pat k treczej horje piſčitidu, hlyſča hłók wjehela nad doſtoſtom doſtejcom.

Tym tjom džiwnym horam je cžlowiſte žimjenje podomne; piſčetoz hdyž kóž narodow, piſčitupiam na podomne woſanje; k tej prenej horje, my domy ujerowici, hłók plakanja piſčicze, plakanje je naſaz preni hłók, my woſatujemy ſ tym naſaz piſčicze njeſuze.

Rjake doſko ſam na ſmječe ſiwi, ſiupamy na tu drugu horu a hlyſčimy wo mojne a wo wojerickim woſanju a druhzej niſu, naſhoničim to, ſhtož ſwiate piſčmo vraci: „Niedźvđi cžlowiſek piſčej we mojne na ſemi byci? Njeſu jeho dny doſki dny naſateho džeracjera (Siod. 7, 1).“

Hdyž my na poſteſtu na tu treczu horu ſiupamy a naſhe žimjenje doſonjamy, ſapocinjemy ſo wjeſelici a ſe wchitimi wuſwoleniui tón dobycerki ſherluč ſpewacj: „My ſam teho ežerta a wjichol ſte piſčemou vičes teho jehejneča krej a piſčes ſłowo ſwojego ſwedczjenja; teho dla wjeſelje ſo wjeſelja a tži w nich bydlicje (Siew. Jan. 12, 11).“

Kajke ſpodobanje a woſkewenje budje to tebi, hdyž tež ty, luby hlyſčajano, tam piſčindjeſt, hdyž je wjehela doſča a luta rjanosce k Bożej prawiz węćnje, ſaj je to tebi ſměrny poſtys twojeje duſice, Jeſuſ Khrystus, hlibit. Tam budžejſ ſ radociu ſpewacj mōž:

Ty ſo mię blido hlyſcieſt
Rapſcherzimo ſlum ludzjom;
Ty moju hłowno żalbujeſt
A woſkeweniu mię wchidzjom
S tñm woł'jom teho wjehela;
Twoj duſh mi poſte ſatiwa
Sa moju lacznu duſtchu.

Shto je duchovnje morw?

Bur we Westfälſkej bu piſčes przedowanie wo duchovnje hlyſcerej ſe ſwojego hréſnjeho ſpanja wubudzenie. Žemu veſčje jaročko, piwo hrdz poſnatowici. Na druhj džen ſekta bur, tži veſčje wierjacy, a ſapocja ſemj powjedacj, ſo je duchovnje morw ojo ſ teje hlyſcerej zaneho wumóženja nije. Duž ſemj ton hlyſdowazje powjedacj:

„Na mjeſečje kyna, ſotrehož ſ zylej wutrobu lubowasche. Tón ſam hraſtakje ſedyn džen na dwore, piſčindje ſtudni piſčetara bliſto a padje niſi. Nan ſo dohľada, tam dobeža a ſe ſiylnje wutrobu ſawoda: „Džecj, ſu ty morw!“ Tón hólcit wotmowlvi: „Ach, nanu, ja ſyム morw!“ Šebo nan pónia, ſo je to džecj hiſćezje ſiwi, ſalež do ſtudnje a ſo wueječe.“

To je hinascha węž.

Zato njeđawno ſemjety ſranzowſki senator Renaud preni ſtreč je ſwojego wółzneho kraja w Pyrenéach ſož senator do Pariza piſčitidu, ſebi wón w holezjenju něčto ſwou wotnaja a je hydom ſa zylu měkaž ſe 150 ſtranfami do preda ſapacj. Wobhledet hofczenza ſo ſenatora woprascha, hacj ſebi kwitowaniſi nježada.

„Né“, wotmowlvi Renaud, „to njeje njeſne, Boh dže je to widoſt!“

„Wericje my do Boha?“ ſo hofczenzač woprascha.

„To ſo mē. Wy tola tež?“

„Né, moj knjek, ja níz.“

„Ach taž,“ praſi ſenator, „to je hinascha węž, dha dyrebju ſebi tola kwitowanu wuprobyć.“

+ Shto cžlowiſek daej njemóje.

Zato ſaſtarſtu král Aleſander do Indiſteje piſčitidu, praſi wón k něčotym kweſtym, ſo dyrebju ſebi něčito wot wóho wuprobyć, ſhtočkuli ſheda a ſo dže to dačz. Boni wotmowlidu, ſo wón ſim jich proſtu dopelnicj njemóje. Aleſander bu njeſčerpliwy a praſeſte ſo: „Shto to je, ſhtož bych tam dačz njemóh!“

Na to džachu woni: „Daj nam njeſmjerinoſc a wěſtoſc piſček ſumjerzu!“

Wón dyrbjeſte wujnacj, ſo to njemóje.

Boh luby Kríež ſam mojne nam to dačz a wón dawa wſchitnju wujnolnym njeſmjerinoſc, ſo mojne kralstwo teje traſte wujbodlič a w tym ſamym ničjo, kiba wejſele wujnacj a to nič jeno na wěſty čoſ, ale do wčheje węćnje węćnoſe.

Hdyž leži nam wjehela?

We Božim kralſtwie,

Hdyž ſpewaju tat traſnje

Te nowe ſherluje,

A ſwecja ſo tol joſinje

Te hlyſt jandželſte.

Ach ſo bydli ſam piſčiſli!

Ach ſo bydli ſam piſčiſli!

K roſpominanju.

Wjehela a ſrudoba ſtej toſtej bliſtej ſuſhodaj, ſož ſbože a njeſboze; hdyž je ſbože w domje, njeſboze hiſo wona piſčed jehorjemi ſata.

* * *

Cžlowiſka, kotorj je w wulkim ſtrachę, dyrebiſh wumóz a ſo jeho potom wopratceč, ſak je do ſtracha piſčiſtow.

* * *

Swón, woſok a ſeni woſročje ſiežo njeſzinja, bjes teho, ſo ſo do nich bjeſ.

* * *

Něčto jenu nóz we wulfje ſymje ſawota: „Woheń, woheń!“ Zato ludjo na hžanu bežacu ſo praſciejo: „Hdyž dha?“ wotmowlvi wón: „Sa tym ſo tež praſham, dofeſt je mi ſyma.“

* * *

Dwo ružy pothatej ſe njeſbom: moja ruſa węry a Jeſuſowa hnadna ruſa. Ta hnadna ruſa paſt je hlyſčiſta.

* * *

Hodam njebe teho Kríeža ſenjje pytač a woſač: „Knejež, hdyž ſu ty?“ Ale tón Kríež jeho pytače a woſače: „Hodamje, hdyž ſu ty?“

„Pomhaj Boh“ je wot něſka nič jenož pola ſtjeſow duchovných, ale tež we wſchich piſče- dawańiach „Sſerb. Rowin“ na wſach a w Buduſchinje doſtačz. Na ſchtwórcz lěta placzi wón 40 np., jenotliwe cžiſtla ſo po 4 np. piſčedawaju.

Pomhaj Boh!

Ciklo 24.
11. junija.

Létník 3.
1893.

Sárbske nježelske lopjenka.

Wudawaju šo kóždu žobotu w Sámolerjez knjigicízhečezi w Budyschinje a šu tam doštaž ſa ſáhovníkemu vſchedplatu 40 np.

2. nježela po ſwji. Trojizh.

Mat. 7, 13: „Dzieće nutš píches te cjeħne wrota.“

Kaſke dha šu tele wrota? Tón Anjez Jefuš je te hame nom ſom počaſat a wopíhal. Te kréne ſlówa jeho kaſhneho predowana na horje wopíhaju nam te cjeħne wrota. „Sbóžni ſu eži, tiz ſu duchownye lhudzi, píchetož woni budža troſtlowon“, to ſtaſ taj dwaj ſtołpaj, ſtořož ſtaj nutſhod do cjeħnyh wrotom. „Sbóžni ſu eži, tiz ſu duchownye lhudzi.“ Cjeħne lhud je tón, tiz nima ſa hwoj cjeħne žiwjenje to, ſhtož trjeba; a njemöže to hame ſebi wobstarac; duchownye lhud je tón, tiz nima ſa hwoj dučju, ſhtož trjeba, a njemöže to hame ſebi wobstarac. Duchownye lhud je tón, tiz tuše hwoju lhudou, hwoj hubnečej čajne a pojnač. W naš wſchitich hordosz hukboto bydli. Wſchitiz ſebi myħlimi, ſo hmy ſhtož we ſhto. Jedyň ſebi wjele buč ſda, dokež ma pjeniesy, druhí, dokež je neħċotto na wulnużi u wjelle ſambož, tiegħi dokež ma wypoli iċħant, iċħwörtu, dokež je cjeħnejn żivu, pjathy nima żaneħo pranu na hordosz, tola je wón hordu a dixeri wjelle do ſebje. Duž durbimx wſchitiz dele leħej s'hordeħo tonja, na fotrehož hmy ſo hmyli a pōnač: Wſchit ſhtož hmy a mam, ſhtož eżżej, nijej mejo, hdyż ho wo to jedna, ſo bixx wieċże, wérne a njeħadħone žiwjenje doſta. Sa to hixx lhudu, moray, proſcher a dyrħu ho wſchon Bozej hukdež a ūmīlneči podacż. Dele dyrħu do teje hukbolejhe ſrudoh dusid, ſo hreħx we minn bydli a pożżej forjenje mojegħi byċxa a najrejnseħe kwekkli mojegħi eżżej,

tak ſo hmy ſhubjeny a mam žiwjenje jeno ſi lutej njeħo wuġħedżeney ūmīlneču.

Jeno, hdyż wutroba dge píches tele cjeħne wrota, budže wona tkħmna ſa to, ſhtož je a ma Jefuš, ſo boħaſtu a njeħieſti derje, ta wutroba, ſtořož njeħa deli s'wyjholeho tróna hwojje ħorbej ħamoprandoeze do teje lhudobu a poluvi, ſtořož minn iħxjal cjeħnejn wrotom dge, njemöže Jefuš meż-ani jeho pōnač. Wopomni tej derje, jeno potom, hdyż píchezo jaſo, wſchedju ſi nowa nutſeħbienu píches tele cjeħne wrota, ſo píchecisħeżuemy k hwojego sbóžiżkowej wutrobie a doſtanjemx nowe reki jeho žiwjenja a hionim nowu hukdu mot njeħo.

„Sbóžni ſu eži, tiz eżżej myħle ſu, píchetož woni budža ſemju wobħuñeq. Sbóžni ſu eži, tiz hħoddni a laċżej ſu po prawdorji, píchetož woni troſtlowon.“ To ſtej drubaj ſtołpaj, ſotreju ſo natwarja cjeħne wrota. Eži, tiz ſu eżżej myħle, to ſu eži ponizzeni, tiz derje hwoje hreħxi pōnač a teħo dla ſebi mot ġweta niżo neħażda. Woni eżinja, ſhtož Boh wot nich jaħda, noħha, ſhtož jidu napoloži, wojni dżakonju, ſhtož jidu wobradži, ale njemortata, hdyż ho jidu wſchit njeħoda; tixx hħodd a laċżej dge na to, ſo bixx píched Bohom prawni natmatani bixi, ſo bixx jeho pravdorżi w nich, in jixx žiwjenju a w jidu zebu l-saħħerja ſo wopolaſa a ſejewla. Kat wjelle ſebi píchezo wot ġweta jaħadu, tak wjelle eżżej a píchipōnač, tubtot u wjeħelaw! Kat mortotamx pícheż eż-żi Bohu a cjtowjetam. Kat hmy l-kħiwiżġeni, hdyż ho po našżej woli a po našżej żadonju neħfekane. Dele po

Schthri a dwazhezo na dobo do rova živi sahrebani.

taifim, dele a nits píches te čjézne wrota, kotrež tón knijes jow wopishe! Wone wjedu k sbóžnikev wutrobje a k mierzej, kotrež wón dawa. Tat ho smereje wutroba pola njeho, tat po wulivo bohate, hiboke bojste živjenje tež do naš, napjelni naš a sbudži píches nowu lacnošč po tutym živjenju a jeho pravodosež, klok a lacnošč, kotrymaj je polne spokojenje blubjene.

Njeje doseg, widzeč tele čjézne wrota, my čjemy ho spytac, hacj tež wjednjie se živojim zlým wotčinjom a býzem píches te same vžemy; jeno potom je Ježus ſam naš, jeno potom namafamy jeho a w nim živjenje. Hoinjen.

— rm —

Serbia kverni wostanu!

Stará khwala najheho lubeho herbiskeho luda je kvernošč k móznenemu kraju a bohobojsnoči. Wona je drohe kubto, kotrež je ſebi naši lud píchezo wjeho wajit, ſo ju ſami kralojo a vječhojo luboſčiwe na naših luby herbiki lud ſpominali. Woſebe viži ſjavných wólbach je naša lud kózdy krči wopofata, ſo je wón konſervativny lud, kotrež ani kročež moi tuteje wot wotčin werbownej kvernoſči njevoſtupi. Sažo je naſhemu ludej ſladnoſči poſtičenja, ko w tym myžlenju wopofata, doleži ma ho 15. junija khjorštowym ſejm wulovič. Starý ſejm drevjeſkeho wot ſkózra roſpoſeči, doleži ho wobaraſci do powjeſtenja wjeho ſmolici. Novemu hejmu, kotrež ma ſo na nowy tyžen wulovič, budže ſo ſažo tutón wojeriſti ſalon píchedpoloži a budje ſo poſla, hacj budža eži no nowowuſoleni mužjoi kymoni dorovnič. Ičto je k wožu ludo a wožkovo ſtego naše. Wjehoſč, kotrež je Boh ludu knjeg poſtaſi, je ſebi tu měz doſkádnicu roſpoſimata, veſej ſe hacj je ſebi wot luda te nowe wowořy žadala, hacj tamni bliſtovidžaži ſapoflanzy, kotij ſi nači žyli lud ſi wotpoſanju teho ſekonja píched naſhimi njeſpečenjem do kmeča ſtajli. My ſerbi, mamy to píchehwedjenje, ſo je wjehoſč poſte a zile pídehweđenja byla, ſo wožaj woſatow trjebam, ſo by mér w kraju wostal a njeſpečejlo naš k wojnje njevabili. Duž čjemy Boha proſež, ſo čhol mutrovy zjeho luda w naſhím dolomiu móznenym kraju wodži, ſo nejehu po ſaſlepici dali wot žonyh ſečjuwarow; ale ſo bydu ſe živojim hlohom k temu poſhati, ſo bydu píched wójnu ſathowanu wostati. Pífehož hdy by ho knano ſažo taſi ſejm wulovič, kotrež by ho daſe ſpjeſevoſt, bydu naſteje Franzoſo, kotij jeno na dobu ſtadnoſči čakia, daſe ſi meřom njevoſtai, ale wožnu ſapocjeti. A nejby wožni potom byla taſi ſakroja Boža na naši ſaſlepjem lud! Potom wſak bydu eži, kotij neto lud píchedo píchedzivo wjehoſči ſchjumaja, wotmeljstnyc dybrič — ale to potom nježo wjeho poſhati neby. My pak, lubi ſerbi, nječamy poſkuſac na žane ličnežje ſlowa a čjemy wostaci, ſtoži ſum byli, kverni lud dobreho starého konſervativnoho myžlenja. Da mom te čjace, ſo žanemu ſerbi, kotrež po jato ſerbi čjue, móžno byž nježm ſa druhého, hibja k konſervativnoho hlohomac, Konſervativni kmiti jaknje wupraja: My ſum ſa powjetje wjeho, doleži čjemy naſhemu móznenemu kraju mér ſdjerječ, Konſervativni ſu eži, kotij ſu hotovi ſa ſchekcjanſtwa wulovič, hdyž je naſne a tak možt teho dla naših luby ſteji jato bohobojsny lud druhich wulovič, hacj tuz, wot kotreži we, ſo budža drohe kubta naſheje wěry ſattonac pífehož ſo hibazun čjennym wožom njevoſt, kotrež w ſocialdemokraticki ſtrone na hejme ſjavnje poſtanje. Radžin ſerbi, kotij ſu mér-lubovořiſt, je wěžeje naſteječiwa byla wiſhita wólbna hara, kotrež je ſo tež do naſhima měřimy herbiskej wjeho w poſledních tyženjach ſonježl a nětory je ſo radičo ſi pícaž mér, hdyž ſo wo wožbje rečjeſe. Lubi ſerbi, hdyž tež trjeba njeje, ſo ſo na taſich wólbach ſhromadzitac wobozjimac, doleži ſum wěži w naſhím myžlenju — ſola prawe bylo njeby, hdy by ſhlo 15. junija doma wostac̄ dízil, doleži eži ſo wožbje njeſtmič — ſi wólbnym prawom mamy ſi dobov tež píchedzivoſči jato kverni poddanja naſheje wjehoſči, ſo my ſerbi wiſhita vžemy ſwój hloſ ſa konſervativnoho muža ſdjerječ. My ſattony ſerbi wuloviči ſu knjega ſrabiju ſi Lippe-Bartschkoſte, a lubi bramboři ſerbi pat ſrabiju Arniča-Mužakowskeho,

Haj ſerbi kverni wostanu!!

Wona ſe tamny brimot do dala klychic̄i buſ. Powjeſci wo tym, ičto ſe ho tu ſtalo, dördež ſi khwaturom do domow inči, ſi bedu tule ſavreni; wjehoſči to tež hlydom ſhromadzitac, ſo mohli wohlaſac a ſtukac, ſobu ſtorkic̄i a ſobu platač, ale ſo ſobu poſhati. Hdyž ſo píchedpudru bedu tu wjeho, dyži ſo wuwiucenje ſtalarjo a zifa hromada hemjerov ſhromadjeni.

Na tym ſhromadjenju ſelegħi jałvun ſtruk ſamjenja, wjehoſči wleħha buču tu eži, ki ċaġju jum pomħac ſi jidu rwa wuwejč, ſpoči w ſtrache, hacj knuno ſo nove truchi wot ſhromadzitac njevej, a na nich dele njevanu, a tifšeje nyħtieki nětomužliji pomħażem wjeho wjeſte dželač a pomħac ſlavu. Nekle počja ſo lodoj deſeči ſi njeħbi lej. Pídeſ ſožo dybgħaq lužio píħiñič ſi nozom, ſo na ſhromadzitac bežu wħdo poſte ſkruſto, puče bežu pjeſte a hlaſe, ſi fojje ſtopu, totrui neħbi ſejni, be w ſtrache, ſo panje. Píchedezu a ſuacj, żong a dječi tuč, kijs pak tam delta ſtego hlaſadu, ičto tamni ſapocjeti, bežu wiċċiżi ſobu ſi niimi w hrobi, hdyž tamni pak jondi, pak tamle ſe ſodji dele ſpādawhom ſamjenju wulēħħu. Ra jen dobo wu-hlaſadu píħiħla ſtadu, ſo eżżeq mujojo, ki ċaġju thau ſahrebani wum wu-pomħac, khwili ſtego wostadu, ſo ja jedyn wot nich dele jałej. Tam bi mienjux khētra ſtob, duž ſebi wiċċiżu myħlaħu, ſo wiċċi něħbi do jipob njeħbi ſaletċi a po nim k tamni ſaħħpijn píħelear. ſtob be njeħbi taſi ſħerli, ſo możejhe ſo ġalwnejef neħaf píches njeħbi píħeħdejci. Duž ſo mloħi ſtalar, ſi ħejmen Linta, hyn tamheo staro Linti, ki ġe ſobu ſi tamnyi drugiū ſaħħiġi, dele ſwaxi a be na jene dobo nufsa w tamni āklobi. $\frac{1}{4}$ hdyžin qatafu na njeħbi, hacj ſo ſažo w nim njevredzi. Ra to ſažo ſe ſuoxje dječi wulēħ, wot wjeho ſi wjeſkelom wortwun a pomejdaſe, kaſte tam w tei dječi je. Duž nekkli eži tamni ja nim dele jałejħu, a hlaſadu, ſi hlaſadu, ſo bežu ſebi wož wapocjeti.

Na dwæremu puečomaj džakvu ſpjač, ko ſi tamny ſaħġpijeniym píħeħiżiċċi. Jedyn puče be ton, ſo ċaġju hlaſad, hacj ſebi njeħmolli 40 lōgejji datolu haſtu ſejjinič a tallek i jidu ſorjej dovixiċċi. Drugi puče be píches tamni ġib. Mloħi Linta píċċi, ſo je hacj na 20 lōgejji wot ſaħġpijeniym ſdalemu byl. Nekle ko ſi nim nekotxi drugiū ſi dobreje wole píħiħadu, ki ġaġju ſobu pomħac.

Wies tum be ſo ſaċċiuto. Duž ſebi kverni ſaħġiċċi a wjeho tele jidu ſi wjeho wobħiċċi tu muſlu ſtadni ſejen, ſo bu ūjedju, tam ſtego na nju hlaſadu, pödla wħdo ſtustno. Boži deſečiž ſi hixxie píħeħo ſi relati dele lijeſħe. Djeħi be ſtrache, doleži możejhe ſo ſodju khwili nowu truchi ſtay ſtulaw, a tħalli ſe ſuoxje dječi, a to runje tam, hdyej ſebi ſuoxje dječi ċiġiħu.

W blixtim ūku buču wħelsaq tolke idhomu wortwun a hem dowjedene, a te hixxid píħeħiżi ſtale ſatqan, ſo ko njeħħola dejjah wapocjet. Taſte mejaħħu tu blyni kewu a nette ſiżoči sterje voċċej dječi.

Nijež be ſuha khētra wulfa a ho ſpoči deſeħżowashe, njeħħadu wo ſi wħid nōd wot ſuoxje dječi. Čapju jebg a viċċe doſlaču ſi wħelsaqi mēſon hem pöħħanu, ſi Bandowa, ſi Künigstejn a ſi Pirni. Wofolo nich, pak wostu ſpoči cixjōda ludi ſtego, ki tam hymu dyrlotaj ſtadu — wħidu ſi tamny ſaħġpijeniym píħeħiżiċċi. Maše djeċċiak ſo tam hymu mreži k dorosjenym ċiġiħa, a njeħħi ſebi na to njeponiżi, teo mieti jałejze a pomħażec ſuobige wapocjeti.

Rafajtra be njeħħola. W Bandowie a we miexx wokolnyi wħadha ſuoxje ſatqan, ale tež ſobu na pozom tu do tuteje ſtak. Doje djeħi be wħidat tež prawni Bobu ſuobige stut nju. Boni bežu ho nadżeti, ſo naſteje hacj ſi tamny ſaħġpijeniym dopħiġi, hdyž ſebi delta po ſtadu khētra dżera wurjha, ale to njeħħadze, pħetqo ta ſamjeni tam taſse toſte jedu, no druhim lejħu, ſo njeħħi možno, ſo píches njeħbi píħeħdejci. Ale wiċċiżi

ludjo tam spesni a pilni dječaku, wschoło pięknemu swojemu 24 lubimy sołtysom. — Dzień dječak i te mieu tam, hdej ke tón žlob. Domie dječaku wiecjo najwymiłański a najwutrobiński skarjo a szcinię hebi kheru džem w tuthm czymowym luce. Woni ho niebojaču, hač runięc stala wototo nich idicieratke, to bědu w strasze, so móhli ho sami kobi sejchymęc. Kamienje, fortez běchu wotrahlí abo wotraczili, buchni dale dawane a wumietane. Ale dječa, kotsu běchu hebi wudżelasi, bo wusfa, so možske ho kdy jedyn něčal pides nju pichetkocie.

Nimalie pieczekaczej bodzinom dječaku cile mutrobicji wujojo na tymie měsce. Mlček Rytar bě pak tu pak tam a roštałowskie śpiewu, tak mu ho mleča wuwjetci. Póbla pak spochi kwojich dječaczerci, te kłowano pošymljedze, ale tez je żony a dječki, tis tam stejo plataču. Tato bědu něčdo 20 hodi, pošpochi dječali, niemôdachu storo wjaz, a mutroba a nadzja czyszc jin spaniez. Duż wuhladachu na jene dobo, so wot delta brježd lamjeniom módrur fur stupa. Hlej, duż tam tolo wchitza niejku morwi, ale hu hebi delta wohetki sadžetali, woni hu žimi. Tole bě ta wiejska powiecie, tis něčle wot jencho k druhemu dječku, tis te franjenie mutroby wóskowej tych wojewi, tis bědu na ruzu wobłobili. Niedźwiedz popokomu mějachu hido dječa, 40 kóhezow huktu. Někile cile dječaczercio šwiliwu, po wotpoczyńcu. Duż jin něčito saltincia, taz byli wubłobili, ho eji tam spody lamjeni z hamoram lepejui. Hoi, eji tam tez dječaku, so móhli ho se kwojego rona wubłobec. To bě za wchitze wonka nowe wjesele! A tale powiecie du wchitze dale rośniesieno. Zeno lutza eji, kotrejz pichetko domajz běchu tam delta sawrjeni, sztyni skorząca: Skak wjele wot nich budze tam živnych? A hač je to tez nači nań bies nimi, abo brat, syn abo mandžetli? A hačz ho tez hdz jačo k nam no běduło wrócej?

(Szlonczenie pichetkodnie.)

We sczenu szmjerze.

Wat. Sento. Gwera.

Pichetko. Sento.

(Wotraczowanie.)

Měchęzianki mišionar khowataše po sthodze dele; dotez pak bě khowat, so spody dlechci kniemi Polanowu byli, kotorz drie porędzo ſemjci thodz, ale pat tola rada na mějachie wěch spomina, dha ſakata woni do jenich durjom, a boryk ſedzieche won pôdla njeje a powiedzachie jei wo měchęzianki mišionistwie, wo ſotrymž bědze hido khowata, wo ſotrymž pak džazze wjaz, khowat. Wón jei powiedzachie, to budeje měchęzianke mišionarwo wot schytojach duchownych namadowane, a so 35 měchęzianki mišionarow a 5 mišionistach kotorz dječi wote dnia po ſthodach horje a dele khowata, so bichu k wostroſteniu zytkwinskiach a drugich miwoj wohamli. Wona běduje wot ſhodziny hido khowat, so je tón troſtlować všci khowatko to a tâmu wo ſbójom wumieręcju powiedzach, a dotez bě wona ſama piched něčito ſetami muja a wođiščio tsi dječki ſhubila o mějachie něčto jeno hichče jen jenicez džowno žimu, da žadachie hebi tez wona, něčto wo ſbójom wumieręc khowat. Měchęzianki mišionar pak, ſotryž bědze pola tého khowre ſam kwoje naſionienja powiedzach, roſponni ſo po tych wudownym kłowach khowu o praj potom: „Ja bim njebanwo wot jencho naſich duchownych luboſne poſteždzenie klyſią, a džu jo wam powiedzach, tak derje hačz bim jo wobłobowat: We piched něčtym mišionarom (tak powiedzachci mi tón duchownym), jato buch k khowanu 11-lětnego hóćezego ſawokany, kotrejz bědze přivedy ke mni k nježelstwu roſtowozwaniu thodzit. Wón běduje wotſal jato wopor ſhodziny (wuprowozu), kotorz dje je bies dječzini dječaczercieſko ludo najbörchi mordar. Tego čerpjenje činjachie jemu wjele ſytfa a boločow; ſpominanie nu to, so budze kwoju ſotliču wotpochetkacj dyrbieci, fortez bě hevak vječzo kweru plati ſdulerifski dječak pomhal a so budze tu ſama bies pomozh wotſatki dyrbieci, činjachie jemu mutrobu cjeſtu, a jebo starichel, fortez tročit wěcznosće bichče prawie njeſnaſtechtai, ſtorzeliſtai jara. Ale ſot džiwjone njeſtymne piches tr teho maleho khowre žana ſtorzba! Hdzy bědze jeho ſtuk wulfi a hdzy dąbacyjeho pichetkou tročtowaci, dha wobaraſcie móz jum prajip: „Ach, ja njeptotriebam jencho tročtak, moj ſwójnik je bichče wjele wjaz, čerpici dyrbieci a teho nje nicto tročtowat!“ Starichel njeſnaſtechtai, ſot wotſal temu dječzemu taſta ſčerpiwoſez a móz k čerpjeniu pichidze. Ale won ſam to žorlo ſuajeſche. Tego macz dyrbieciſe bo k ſozu býnycz a jemu ſ „nježelſtehho predowanju“ prijodekacj, abo won

žadachie hebi wěste město ſ biblije khowat. Hoi, hdzy pak bědzele macz to město nomalač? Duż dha pomahacj tón hólczeſz ſ jenje ſuſteſe. Š jenicim ſyčimienom mějeſte wón, ſtotož hebi ſzachce a starichel ſojo njeſwopſiſieſtai, ſ wot ſot temu dječzemu taſta ſyčomto ſ biblije pichidze. Abo, hdzy ho jemu wot Jeſuſoweho eſterpienia powiedzach, dha ſabtjachieſtai ſo jeho mutnej wocij, a won ſawota: „O, hdz budži ja ſtedy žimy był, ja njebch dopuſcic, to kniela ſejuſa na ſkóři pichidze.“ A hačz tez jemu prajachu, ſo je wſchitko tak pichidze dyrbialo ſ ſaktemu numogzenju — wón njeſtachie ſo wo ſwoju wopornowu radostnu hoſtivostu pichidze, ale woſta pich tuw: „a ja jo tola pichidz ujebych“. Starichel ſojo njeſwopſiſieſtai, ſ wotkaſ ſot temu dječzemu taſta mutroboſez pichidze. Ale dle date a bôle dyrbieciſtai tola na teho čiſtach predrabia na khorolou poſtluhacj. To mójeſte jeno móz i njebch bycz, ſ ſotrejz bědze napieljeny. A wono běſte ſaz ſkapanie wo jeho ſwedomie, hdzy tón malu ſwedit kwojego kniela jimiwo po ſkowjanu wopadacj phtasche, ſo ma „ſkóři čjowjet i wopredla njeſwopſiſieſtai wročowu, ſ ſotrejz wſchitko ſte a knižomne miſte wuſhadeju, ſo wak my wchitza kwojemu mutrobu piches teho kniela ſejuſa wobhadtenu ſziniac dačz dyrbimy.“

(Wotraczowanie.)

I. W e r j a z h d u ſ c h o w d o m i s n a

poſahana we wjazjach powiemowaniach.

Hoi: Wuli proſta.

1. Wěrjazych dufche ſo wjeſzela w Bohy, Hdzy jich cjer ſentia jom ſo ſkewa dje, ſe ſionim wrotom ſo naſtaj ſi noſy, Tam, hdzy jich domiſna na węzane je; Hdzy ſu ſej ſadai, döčli ſu mějcie, Bydla tam we tym naſtrazniſtym měſeze.
2. Fil. 3, 20. Mat. 5, 34—35. Wěrjazych domiſna wſchelke ma mjenia: Wěrjazie to njebio wſchaf wjenuje ſo; To pak wſchile ſu po viſnje jena; Do njebio pobožny ſiſchow nutz je; Njebio ſu Boži je, hdzy Bóh ſam knieji, ſemja ſe podnoſi, hdzy piched nim wſcho ſeſi.
3. 1 Kor. 15, 50. Mat. 7, 21. Kraliſtvo Bože ſo wjenuje něto; Wſchidz ſi nam twoj kraliſtvo, poſyham my; Tola pak pichidzeja do nebio ſčeli, Njech tez wſchaf „knieje“ ſu prajili hdz, Czji pak, tis prawi ſu, ſkwece ſu jaſnje, Maſi raj Boži do wěcznosće traſznie.
4. Luk. 16, 22. Rom. 4, 16. Wěrjazie dufche, hdzy ſo ſkewa wuſdu, Njebio ſu do klini k Abramam, ſe ſbónemu měrej a ſ ſboju ſal dōndu; To ſu piches wěru wſchaf dogwili ſej; Nječzak ſi derje ſo w macerennym klinie, W Abramam klinie wſcho horje ſo ſwinię.
5. Mat. 8, 11. Mat. 22, 10. ſkoźne ſim blido ſo ſhotuje rjenie W domiſne Bozej tym wuſwolentym, Prvjeni pichidze w ſejuſu wjeneſie ſe blido wot wotow wobhadtenu; ſejuſ ſich naſyći ſo ſwobdum khowatow, Napowu ſich ſ tym naſtrazniſtym moſtow.
6. Knihy mudroſci 3, 1. Dufche tħoſ prawych ſu we Bozej ruzę, ſejuſ ſnada jich wobdawa tam; Pod Božim ſchitom ſo wjeſzela džug, ſe ſkowje rutu jich ſwariuje ſam, Njeſtachie ſi njeſtachie nječto jum ſchlo džicj; ſejuſ tħiſ prawych b'dje ſ ſužnosće wobdziej.
7. 2 Kor. 12, 4. ſjew. Žana 22, 2. Nječzak paradiſ ſahrada krožna, Wěrjazych dufche tam dowiedzaja, W njebieſtich honach ſo nomala jaſna, Stromotne plody tam narosejza, Paradiſ ſejuſ ſam po ſkijeraj ſubi ſenu, tis jemu ſo ſ wutrobu ſlubi.

8. Jan. 14, 2. 2 Kor. 5.
 Wóta dom wópija Jezuś nam rjenje,
 Wórija dufša jón nam'ča tam,
 Ebóžni tam býda we Jezuša mjenje;
 Wóta je jón in wečnošći natwarzit ham.
 W njebiu jón wptaſi! Tam nam'čaši on wčeſe
 S Jezušom we tym najbóžniščim měze.

9. Hebr. 12, 22. Šew. Jan. 11, 10—27.
 Bóžiče nam djenja Jerusalém kražnje
 S murjemi wóphoto wobdaty je.
 S jaſpišom, štono ho blyžički tak jaſne,
 Čzrkoju tých janđelov k blyžije tam je.
 Žehno je blyžo, tikkij nehažne ženje,
 Ale ho kwečci do wečnoječi rjenje.

10. 2 Kor. 5, 2—8. Hebr. 13, 14.
 Wórija dufša, duž mjezel ho jara!
 Wótzny kraj, dominiu namakaši tam
 We mjebiu! Jezuś ho ta tebie staro;
 Lubosčju podati ti jenu ho ham!
 Wobstojne mělo nej na kwečce žane,
 Blyžichodne we njebiu namakaši rjone.

5.5.

Je dha nam tr̄eba powiętſhenje naſchego
wojska?

15. junija smēja šo novovolobu sa khjorostowym hejm. Kaj
je snate, jedna šo wo to, hacj bude nowy hejm sa sakoni wo
powietrzeniu našego wóśta hložowac. Knjezstwo zada so
taise powietrzenie a prajt nam, ſo je nisne. Bjes nicho budżet
nam czego, mert wobłhowac. Ze ſo weńno? Wob tóh knjez wé,
kad rad bydym chafsi my, ſo janty wójskow wjazg njeby bylo
ſo by hižo tu byt ion ſtoli cjaſ, hdež „zadym lud njeubudze
piſcieżnico drubieniu mjeſc połbieniu a mjeſbude dale wuſnyci
wowarzac“ (Zel, 2, 4). Raſia wutroba ſzko bo bojeſt a strojach,
hdyž žałobne hotowaniſia piſcieżnianſich ludow na wojnu wobizny.
Tola dyrbimy ſebi przejſci, taž wegi ſet ſteja, ſzko wojſtoſ
jenieſcia mož, ſotraž može nam mier hildęce dležiſki cjaſ ſherjeſc,
duž tamy drje ſ cjeſejſi wutrobu khjorow, zadanie ſa prawe,
nuſne a dobre piſciežnawac. Naſch lud njeđa ſi wojnu ničio
dobjęć a njeſte ſi żanym rožkierjeniu ſwójciſi mjeſow. Ale
Franzowſojo niemaja nam to wodač, ſo hmy w létomai 1870/71
tjaz ſollis a Thion-Vlothringſki trai jin ſaſo wotewſci. Tež Ruzup
mjeſzu naſdi piſcieželio, woni ſuhi hdyž, a nicto njeſci, hacj
buđež ſo rukemu khjorej, ſiž weſeſie mier lubuje, poradzieſ, mer
ſherjeſc. Wſchał be hižo jedyn ras jara bliſto na tym, ſo chydu
po Ruzup a Franzowſojo w wojnie piſciežnico nam ſhenozowac.
Lehdy hmy ſi Amſtrilej a Italſie tak mjenowanym troji ſwiaſtſ
ſziniſti. Tola ſtej Franzowſojo a Ruzup hrondacie ſhniſciſi hacj
mi. Franzowſojo maja w mierze wójsko wo 27,000 offiſerow,
520,000 muži, 182,000 toni, bjes tnat ſo ma naſche wójsko jenož
20,000 offiſerow, 495,000 muži a 94,000 tonow. Franzowſojo
maja ſtode ſeo 220,000 rekrutow, němali jenož 186,000 rekrutow,
runięſi mamy my 11 milijonow wobyljerow wjazg hacj woni.
W wojnie létomai 1870/71 be wobſebje naſcha artillerije wjeteſ
lepiſda hacj franzowſta. Žo ſuhi gebi woni derj wopomniliſi.
Wolna artillerija ma hižo w mierze 8000 wuſnycenjnych artilleristow
wjazg hacj my, tež maja 1038 sapieſhniſiſi póltronow wojown,
bjes tym, ſo mamy my jenož 91. Franzowſa artillerija trjeba
jenož tele 1038 piſažai do ſwójciſi kanonow sapieſhniſiſi, dho ma
wona wo wojnie dobre sapieſhniſe kanony ſi konjeni, ſiž ſu hižo
wujedźſi. Tež we wóſke druhich wojeſtich wejſac ſi ſuhi
Franzowſa ſzko piſciežanuſi a bjes mortofanja dawa ſóždo létomai
jich ſtej, ſchotuſilž ſo ſo wójſto ſada. Wolna nich ſo tež wo
prawdeſ ſóždo ſhman, ſtromy a ſhlym wuj ſi wojatam wuſnyciſi,
bjes tym ſo ſe pola naſh wofolo 100,000 ſhmanow wjazg, ſiž
njetriebaju ſlužic̄. — Tež Ruzup maja ſlužobne wulke wójsko.
Tola ſame ma w mierze 30,000 offiſerow, 983,000 muži, 152,000
toni a 435 baterijow. Hdyž paſ my wo Ruzup a Franzowſojo
režimy, dho dyrbimy tež wo tñch, ſiž ſi nomi w ſu namy, wo
Amſtrilej a Italſie mjeſci ſo naſpomniſi. Amſtrilej maja w mierze
wójsko wo 17,200 offiſerow, 296,000 muži, 65,000 toni, 241
baterijow. Italſia maja tež w mierze 15,000 offiſerow, 232,000
muži, 40,000 toni a 207 baterijow. Ŝtyle liczbow ſo derj

majačkom, so matej Rulja a Franzovska hijo w měrje wjele wjazdy wojskow, hacj nasc̄a trojí swajst̄ hromadje. Dalež je wjedziec, ſo na ja Franzovska a Rulzy tež w wojinje wjele wjazdy ſtamných wojskow, hacj naich swajst̄, dolež w měrje wjazdy retronutu wubiehuja. Hijo w měrje maja Rulzy a Franzovska wofolo 280,000 muži a 85,000 ſoni wjazdy, w wojinje pot 1 milion wojskow a wofolo 18,000 ſanonow wjazdy. Přehezitivo tak wulstej vſchentwo w wojinje ani lepšje naředodane, ani lepšje wudolozne wojatwo niciž neponerstej. Sbava w wojinje može ho lohko přehezeneč a nictkó niemöže wjedziec, ſchtó jo směre. Tež maja Rulzy a Franzovska runje taſte dobre ſtruke ſaj my a hrajo wjazdy vſchentwylki a po nam cijni. Naich frakni generalu hjo ſ letom 1870/71 ſu morvi a hacj směrem ſabu ſvoze, tak multich wiednitkow pola naichs̄ wójstwom wjedziec, to niewje nictkó dovedra. Duz ujemelostu naichs̄ ſtrukereitwo vſchibladowac̄, ſat ſo naichs̄ buſhodø vſchero mognitivo vſchiblouto. So pſtcego wulste rčeje wo Brojciu merňostni džera, nijemžo naš molič. W nařecje 1870 vſchipowedačku Franzovsku wšememu ſhvět̄ měr a na řeče wjeſchajnu wónymu. Wójny pſchinu huto ſat ruče ſaj vſt. Duz je nařepči blyſtowod wozne wójsto. Šenjerelitwo ſu stará ſe ſuvoim zadanju po powjertjenju wójstva ſa lud, ſaj dobrý holpodor ſi čaſom ſpomina na vſchichdnu nuju a hubienos̄. Jeno ſi dobrým a blyſtowom wójstwom wozne ſpomina. Budu ſi něrom, lubej mózgou ſrajo! Tak ſylni, ſo móžemy ſoždeho, ſi tže nam měr ſtaſac̄, porasyc̄, nježanu wjazdy. To praja nam vſchitzu mužo, ſi ſo na tele mežz derje wutejta. Woni nježanu ſo wjeſcje praſit, ſeli ſo njež ſtemu ſak ſob. Wóni ſo něk ſitomu nježlubu a te čaſky hraſlana ſi wojalami ſu nimo. Wotpohlađanju ſtrukereitwo je to, ſo vduhnu tak ſylni ſak ſob. ſo njež mójna do nařeboho kampněho ſraja vſchiblou. Sdto to ſéta — wójna w kampným ſraju — to wjedža wſitčtu c̄i nanajlepje, ſi ſu franzovsku wónym ſobu cijni. So pat nejbydžo dobycerju ſi nami ſat dužným wobthodjeſi, ſaj my 1870 ſi Franzovskumi, to wóje ſebi ſoždy lohko praciec̄. Tak ſe nictkó ſapocjet, ſo bu ſo wójſto tak požaluto, ſaj je nujne, bies vſchentwylki bremjenou ſo ſud? Po ſylnu dnybi ſoždy ſhamay ſej woprowadze ſtuzic̄. Ale hacj dotal njež ſtemu ſak. To pat je horava neprandovac̄. Po tutym wafchnym njeřetve ſožde ſeto ſlo 100,000 mlobdých ſo klužu ſtamných mužow ſtuzic̄, bies typ ſo jich ſameradom wubiebnu. Ale tež w wojinje wostlanje wjele ſtow ſu ſužozom mlobdých ſtuznic̄ mužow boňach, bies typ ſo dybrym staricy hoſpobario a nanojo ſkraju a druhou, jomu a džes̄i, wiforowane a ſakluzenie wopufac̄je, ſo vduh ſtraci wojinje ſa wjedžu tuž drugich wustali! Tež je ſak njepravje. Dale dybry neit ſak ſeprich ſi ſela ſiluic̄, bies typ ſo ſo wulst̄ džel ſich ſameradom hijo po druhim řeče domo puſtac̄. Tež to je njerunoseč, ſotraž ſa mižk wjele ſtudtby w wiednitku ſiženjem vſchivje a jeho ſužno ſej nejpoſtojeno ſejini. My pat dybrym ſratovou ſužnu ſi ſadotce ſ a ſieheſceji, niz ſi nejpoſtojeno, nožac̄. Šenjerelitwo ſdje po tutym dwěletu klužu pola pſehom ſavjetc̄. Nařebed, dolež je potom mójno, tak wjele retronutu ſtac̄ ſi wudonac̄, ſaj trjebamy. A druhemu, dolež ſo po tutym wafchnym ſej ſo neprawda wotstrom, ſo wofolo milionu ſekulibuzbahných ſudji njeřetve ſtuzic̄ ſo ſak ſoždělne, ſo ſi molom hřeſeje ta cjeſle nevduža, ſaj bremjen ſtſlētne ſtuzib. Byli ſo ſoždej ſenotitneho woprac̄ac̄: Řezech vſchichdnu radčo po vjenjeſta wjazdy ſa lit pivo, placiſc̄ abo ſteče ſeto ſtuzic̄? ſda njež ſem cjeſte bylo wotmolnic̄. Tak ma ſo ſi wojitowym wopjetjeniem. 15. junija budža ſytu lub ſkroje měnjenje wuprac̄ac̄, ſat ſebi wo tutym ſak ſuborom myželi, prove měnjenje cjeſte vječ? My ſebi myžlimy: „ne“. Sdvielenjenjem ſkōreronomeho zadanju ſo nam měr mózgou ſraja waburjuje, ſo ſawiedže hijo dohko ſadona dwelētne ſtuzib, ſo pſeho-puſtac̄ ſtarí ſrajeni wobornici ſe ſtuzib w polu, ſo ſperci cjeſta nařeboho luda pſeh ſdruhimi ſrajeni. Duz, lubi ſſerbia, daſc̄e nam tón džen nařemmu ſkejzore ſrohvalnici wotmolnic̄.

S Bohom ſa khežora a wózny kraj!

Pomhaj Boh!

Cziblo 25.
18. junija.

Létnik 3.
1893.

Serbske njedželske lopjenka.

Widawanju ho tózdu lubotu w Smolerjez knjizejščezni w Budyschinje a hu tam dostanj sa shtvortlétetu pschedplatu 40 np.

3. njedžela po hwi. Trojiz.

Mat. 5, 7: „Sbožni ſu eji ſmilni, pſchetoz woni budža ſmilnoſeſ doſtač.“

Naſch Kneſ Žeſuſ Chrýſtuſ tak hujto k bratrowskej ſmilnej luboſeſi napomina, ſo dybimy wörcej, ſo je won w czaju hwojne ſeſteho živjenje mało werojne luboſeſ namatač. Wtchak piſčejo ſobran ſamnega čoja: Tón ma malu ſaſtužbu wo hudyh, kiž jim jeſeč a vice dawa, pſchetoz ſtož woni jum dawa, jich jeno ſtaſh a podleſki jich hubiene živjenje. A tež něko namaka ſo tež pola najmudriſtih vohanskih ludom pſchewulta njemilnoſeſ bohatih pſchecimo hudyム a hubenym, totraž je temu napſchecimo, ſtož hujte vižmo vicej piſti vseh roſdželach ſemteho živjenje: hudyh a ſmilni dyrbja ſo hjes ſobru pſchiblječ, jedyn k druhemu, Boh je wobeju činič. (Tak ma ſo pravilne pſcheloženje ſuateho ſchrucha Salomonoveho 22, 1.) Duž nije naſch luby ſbožni in jeno evangeliſ ſmilnoſeſ Božje piſčinječ, ale tež ſalon ſmilnoſeſ, totraž ma ſo wot tyh, kiž ſu jeho, wopofač, a jow dawa won ſaſtužbu ſmilnoſeſ, niz kaž Mloſtaſ ſe hwojim krtym: Ty dyrbis, ale po hwojim ſmilnoſeſ pſchecelniwym waſčiu: Sbožni ſu eji. Duž ho tež my, lubi hčesjeſijenjo, vrachamy, hač a tak ſmy po tutej ſejnejšej ſajni činiči: hač ſmy ſmilni byli niz jeno pſchecimo temu, kiž nijemerejše žaneho thleba, ale tež pſchecimo temu, kiž ježiſe ſvoj thleb je ſkylami. ſmilnoſeſ wſhak ſebi njezada jenož ſwontowny dar, ale dar a wopor wutroby. Potom ſmy ſmilni, hdyž dawamy ſ naſchej

najhluſnej wutrobu. Wopraſtejmy ſo ſami, hač ſmy ſmilni, njeponoſljivi ſo na druhich jato ſwetlow, eji widaž jeno, ſtož je piſčed woſzomaj, wopraſtejmy ſo ſami ſ tħutnym doponujenjom na ſmilnega ſbžnika a voħlabajmy piſti tym pravje hkufoku do naſdijch wutrobow. A hdyž we ſebi namatač ſmilnoſeſ, wopraſtejmy ſo ſam, hač njezdybi hiſčej wjeſcha byč, hač ſo ujemde hiſčej po druhim waſčiu twojim hudyム bratram a hotram woſjetwieč? Pſchetoz kaž vobojni vredat vraci: ſtěno nima wjazy pruhov hač ſuboſč mo, a wěr nima wjazy pucžom hač te, po fotrych hudyh ſmilnoſeſ. Wona njezhož jeno vo pucžu dwanja, ale tež widawanja, troſtowanja, radzenja, napominača, haj tež ſchrafowanja — to mho ſu wopofaſma ſmilnoſeſ, to wicho je jeno potom wérne žohovanje, hdyž ho eji ſi vſchecelniwe ſmilnoſeſ. Duž pozađaj ſi zyele wutrobu, ſo by pſcheto ſe hwojim bližiſtih ſhodžiž po vſchelatich pucžach ſmilnoſeſ, totraž dyrbis, ſi nim ſhodžiž, pſchetoz na ſonzi vſchek twojich ſmilnih pucžow kwaž tebi tat rjane ſklubenie: ſmilni budža ſmilnoſeſ doſtač. Taſta ſmilnoſeſ drje, totraž ſo nom doſtanje, njeje naſch ſaſtužba, ale luta hnada. Hnadna mjeđe možemy jej rečac. Kraſuna a bohota je tale mida. Sbožni ſu eji ſmilni. Njeje to hjo ſbžnosc, hdyž wižiſh, ſak je twoja ſmilnoſeſ hudemu pomholá, ſak je ho jeho wutroba wotkheviča, jeho živjenje polepſčio? Mježdje dha w tajim ſmilnoſeſ pomhanju a hluſenju hijo zye ſjebjeha poſte ſbžnosc? Dač je ſbžnosc dyžli brač, vraci naſch lubi Kneſ a wutroba teho, totraž woſpože wěrnu ſmilnoſeſ, dyrebi ſwoje Haj a Hamjeń na

to prajic̄. Ale h̄is̄heče wjetk̄ny sbōžnoſc̄ ḥze tōn ſenjēſ na naſ, h̄dyž ſmy ſmili býli, c̄zinič̄. H̄dyž budže wſcho dokonjone a tōn wulſti džen budženja tu a budža ſtroma- džene wſchitke ludy, da ſo h̄is̄heče tōn traſhny hnadny hłob̄. Pođeće ſem, w̄ požbūnowani mojego Wółtęa, herbuječe to kraleſtwo, kotrež je wam p̄ſchitowane wot ſpočatka hněta. Čežho dla da ſo h̄is̄heče tōnle traſhny mjebiſteki hłob̄? Ach ton luby ſenjēſ a ſbōžnič̄, kia je tak wile ſa naſ c̄zinič̄, ḥze nam tež p̄ſchitip̄ec̄ to dobre ſtutki ſmili noſeſe a luſoſeſe, kotrež ſmy w ſwojej wěrje c̄zimili, c̄zishe a potajinje, a praj: Savvernie, ja praju wam, ſchtôd ſcež jenemu bjes typu mojimi najmješčimi bratrami c̄zimili, to ſeże mi c̄zimili. Haj, ponownym budženji wěcznejne wobhna- dženi połnu wěrnoſc̄ teho ſłowa ſboniež:

Сбогни ѕу сїи ѿмилни, пршетоје woni буджа ѿмилносеј
достајеј. Гамјен.

Schthri a dwazhejo na dobo do rowa žiwi
sahrjevani.

(Stonczenie.)

Težn delta w tej číomwej jamie bě nôz cíjich a mješčo
sačka, a jako bě štônczo sešthadža, njemôžesťe zo žana jenja
pruha do tameje číjym pschedobycz.

Někde býtu nějdžela. Tady vbožných fabřebani wjedzachu, so ho
někde vola jich doma we wjedzach vrtvach Božia křížka pøapocjet.
Kožec tady to budže žádny, wot nich když saho křížek, žádny swón
wniswońc? A budže když saho móz koboù s duchimí do Božeho
domu temšic hici? Duž starý Vinča ſavola: „Děčeji, nětě ho
wječe doma wjedzit, ja nož w Vinčim domu modla; modlby
koboù s nim!“ Na to patřebu wjedzity cíle ſazypniem, kózdy na
kwoje kolene a modlatažu po s čichu, ale nutrije. Na jene dobro
poča, nechtě i ſchepjetzky hlošom ſpawac a wjedzity družy ſa-
ſpewadu koboù s nim tón rjany řeblusč:

„Ach porucz Bohu ſwemu
Twój pucz a ſrudobu,
A wopomn i prawej wero,
Bóh knieji na njeboj.
Wón ſoſt a wetry wobdi,
Też wſchitte mrózxele,
Pucz, po ktorym ſo ſkodzi,
Tym ſkwotim siewicí mě.“

Jim bě, kaj byl tónle kherlušč runje sa nich ſamyčch wudželany, a no tum keſi hale ſpěmačku wſčke ſchtuciſki:

Dowér ſo, luba duscha,
Sſo ſpuschczej na Boha,
To Bozej ruzh fluscha,
So pomba ſi niesbož.

Hdyž tebje řudnoſć tyſchi,
Proſch jeho wo pomož,
Wón twoju próſtiwu hýſchi
Da hweſlo ſa tu nóż.

Vedý běchu kebi tónle khérlišč také daloká dospěvali, počítaj jedyn wot nich. Pětka, kij bě byl s khribetom na statku slehneny! „Děčí, wostancie khwifku s měrom, s měrom! pochludnací!“ Duz wšichci pochlachau a wuklychachu, jo druhý nadalova s hamorami do statku praskal: „Eži chzadja dele k nam! Bohu budž džal! Neisse mamý tu wěstu wjekelu nadíjí.“ Duz wšichci kebi tón khérlišč dale, ale neisse halle wot nich kózdy s wjekelci mužtrubu wšeče hčutci kohu daže swěpová.

Tola pšči wjehc dobrej nabijci pocia některé wjehc hłod trochu wobyczajowac, duż kebi wohtecz! sadjezdu. Kur pat stuposze se wjehc iżmarmani horje do wjehca, duż eżi, kis będu horja wjehc nich, pitymy, lo bu eżi tam delskh hiszce žiwi. Woni kebi delsk hñekto ksejza nowaridcu, so mōst si trodzu wojczołicz a poġylneż. Pórola pat kebi dyż a dyż dycz sa-dżerżach a mieleżaj poġħidużachu, hlej, duż wuħħidużachu, so tam horja s'blqgħami da st'hix dypaja. Kajeż be to si na nich wjehċe mjeħżeże! Tola tón a tamón praj: „Haċċ też budżemx móz ta' dhoġi wutrac, haċċ tamu jomx k'nam pšiħlu? Haċċ też to bu k'nam na prawuñ vuċju?“ Ale drużi saġġa prajadu: „Biss lubu ġnejjes je nam dotal pomħaż, wón budże nam hija też dalek pomħaż.“ Ġewwili sa kħmlu bu to dypjanu a xlepanje wjibbist.

a jažniſche. Druhdý ſoklinę jím trochu blukniſche, druhdy jažniſche. Měkile tam wſchitzy ſi wuchom na ſemi ležo na tele ſynki po-
blukachu, kij jím klinęzachu taž hlož ſe žamnych njebejſ.

Riedlova bě ho pomínila, náz v řádu bě, ale to v pomozne
dělo nejpopisčestá, tamní dobrí ludjo spouči dale děláčku a
něčtožitší wot nich třečeš v strašnej dějce, ſo tamjenja a
stalo woloſo njebo ſchzercovac, řaz dízou ko ſojdu khrilu na
njebo ſchypnuv. Ale tala njedachu ko ſatrocíci.
Na jenej tamnej horje w ſaffeti Schwäjci, řiz Vastei rěka,
maju mullu trubu ři blacha, do ſotrejší može jedny řibovou
prajici, a te ſu potom řichó wě daß daloko ſtýſečec a ſrochmejci.
Tajſel trubje řekoj „rola ja ſtrečenje“. Po tule rolu ſebi nětli
dozdívachu a do nijej dele na tamdy ſchypnuvnenou ſlamouchu.
Wichter Riektar deſe ſamota: „Séča hildice živí!“ Egi wobyl
deſla jeho hloſ ſaſtuſchaču, padječku na ſolena a ſavoladchu
i jenym hloſom: „Ola, wſchitzu ſamy tu žimi!“ — Ale řetek bě
w ſwona wſelati ſrop, neſamochu woni ſtěho hloſ ſuňkuſticek,
tež ko tamdy ſchypnuvnenych hloſ tak lohaj ſide wſeke te tamjenje
vichredziek njeſmječke. Díz egi hortak zaneho ſkloſta wot nich
nejuhlyſtichadu, ale ho džimach, ſo jene wotmoluvenja njedostanu.
Tola pak ſpoči se wſeke průzou dale džetachu. Nětke bě ko ſo
hodžinomu dominoval, ſo bědu ſwoje džetachu ſpočieli, a nětke bětu
na mullu truc̄ tamjenja vydřili, řiz bě 16 třebi toſty, a tři ſaz
welo na tamy rowje wobyl ſchypnuvnenych leželše. Wob luby
křenje bě již tak wjeſi, ſo tamni džetaczero runje prawe město
vichredzieku a tam ſe ſhwojimi bozlamí a ſeležnimi žerhjemí
dželachu. Tak bědu ſe ſhwojí dějcu hač do teho tamjenja

pičkach, vječne točke dyrbačja su netle pjeđečac.
Sakupnjeni mužjachadu jich na jene dobo dypac, runjewon
wyshe bo. Duž starcy Linta praji: "Hózý, nešle pčžimy
wolitzy ſobu dječac! Tamle, leđu 20 kópcji wot naš dyrba
vječnu wſchitzu bjež. Wimjach ſebi wšče ſwoje mozy hromadze,
kžemju tini napſtečio dječac!"

Wschitz 24 mužojo počaču na to, shtož móžachu, te kamienje i węzły wotworeń, to móhli hwojno pomozieć w pisanicy. Wołolo jidnacjich satrubi Rychtar s nomu se hwojnej trubu dele: „Seje hischje živi?” A woni jemu se hwojne rowa sawołachu: „Wschitz schtry i dwacząco!” Rychtar pat bě strojnym: „Schtryńczo!” Duż wów tym lubżom horka praj! „Jeno schtryńczo hu hischje živi”, a tale powięsza ho boryl wciem dalszim wosjewi. Ach, każe pat bě weńst wola wchelatidz wytýchennym wotanie a holszczenej! Szczdy, tif bę to saßtividal, a tif węjehje tam delta soho wot hwojich, bę nietle w stylu, so móhli jeho nam abo bratr abo mandžuski tam delta mowor leżec.

Ule tale tráščoza niewěstoči nježmědžsche dolho tracž. Boni wuštýčhochu, so tam delka bučoja a do kamjenjow klepoja. Čiži wboh horča pot so wžitýz držachu, so jim trej pod nôhce stupas a ežinachu, so móhly tak ruče hacž móžno do předka vŕtunči.

„Wótko jenejé khwili wópskhetachu dželac, so móhli wodbychnej. Dželac ho s nowa dele wopraćja: „Rek pole waž spody stej?“ A nětče wublyšachu cíjejne: „Wublyšachu štýri a dwuzvoco kamy i Boha živu a čerstvi!“ To be wjetše le wublyšachu, dželac tol wublyšachu, wublyš rjenje běchu živu a čerstvi. — Dželac bě tu Bohu nadě wublyšimi wulki a frakny a džem sejním. Slakome fructi wjazg hač 200 tyžsž centnarrow běchu ho na mlynské 24 muži dele vypnute, běchu jich na 56 hodzinow pořebevale, a tohla největší vobla nifomu žana wóška řešitvou.

Delta pat mot wonka a mot nisla buchachu a buchachu, so na jene dobo pěš a kamjescí rosenžedčtu a jedyn čłowjel, tiz bě horla, hrabny druhého, kiz bě delta težat, ja rufu. Lubočz bě wobueju na dělo cjerla, a také běchaj šo vše mchu statu nislohočz

"Sslyšciej, jowle woni bu!" sawoła preñi dželaczej, kij bê jaçynjenje Gustu Bêtrę sa ruku hrabny. Po tym bu s meroù, cieñsze s merom delta w tym żłobie. Widzity tam płaflaç, wumozieni laj ich wumozjer. Ale hnydom poczazhu dale dželacj a setredu hebi swoje bûly, dżera dele bu wietrchi a wietrchi a Bêtek bu se hwojego rowa wuczenjenym. "Wobacie nam postronki dele!" sawoła mischr Nyctuar, duż jum postronkom dele do żloba da jamy puçziczątu. Sam mala khwîlka klejczek preñi wumozieni horfa pod jaçnym klönzem, woni hebi njebe mybil, so jo hdy jaño woħlabnne. S nim pħiñjed starq Vinka, a sa nim jedyn oħra druhim, domi tam wixha nieniebħu.

Bulka hromoda ludzi tam delta wokoło starych stejescie, biesi nimi twizy, tisz będu s pśtachelsztwo tamnych fabrykowanych, a będu dotal mleczko taz neni wojennym pomoznym dżelam pśtachelsztowali. Woni tam tez mleczko stary wołstach, jaso jedyn po drukim se swojego rowa wostupi, jeno tu a tam něčio samo: „Rasťan! nach ybi i našach bratři!“ forezobr będu jeho lubią i nosadla mu póniali. Jato bę wote wszech 24 połtleni żywia a czerstwy mu czechniemy, poczajtu wjskite te stary ludzi wyskac a spewac. Niczto, żadny nabeskdomat a żani mylischki jich memozadni sadzicerz, wschein bo husti we wozomu pśtachelsztu a wsoho bo tamnymi wumozonymi napiszcze cztiszcze. Jato będu hacj i nim pśtachelsztu, saplichimyńcza jich, wiedzeliu obo niekiedu jich a do-wiedzeliu wszech s kierematu lehnu se złomu, tańzej będu tam s kieratom sa nich wuhotowali. Tam pak na nich dwaj lekarze czałataci a tam bę z nich nida pozylnijsze wino a dobra jebz wypisztowana. Ale woni ani niejezaczu ani njeprjaczu. Blisko tam se styljenymaj rulomaj sedzachu na zwojim lehnu. Blisko wjachin jum jid domajac a pśtachelsztu no schihi abo na rulomaj, wschein lud wolelo nich pśtachelsztu. Denoż młody Rinka bę sebji swojego starego nana na kierzelki hadzil a niejezacz hejz dale tam, hejz na potej swojej kierzelki stejo stara macjerla i wypischtowienymaj rulomaj na nana a na syna czakalce.

Na to pak szpewa zjuta za wulka czajodu luda tón rjany starz kiereluch: „Hejz Bohu dżakuje bo wutroba wszech ludzi.“ Wsichty tam s nahei złomu stejo pśtachelsztu. W dole a na horach, na stale a na brzysy wschudzie kiereluchie tolne rjany spew do niejebz:

Hejz Bohu dżakuje
Sso wutroba wszech ludzi,
Kiz wulke wezy kam
Tu czini a tez wschudze.

Kiz wot młodocie nam
Tu szkerzi zimreje,
A wschitlu dobrotu
Nam stajnje wudżeli.

We sejzenu kiereluce.

Wat Ernstia Gervia.
Pśtachelsztu Dento.
(Pśtachelsztwo)

Na to powiedzascie hólciez pśtachelsztu i biblijie, abo wypisztowiac marteriarow a wulkich średowów węry s nańcze zgrzewie. Haj, won będzie zwój wərni krucze kiereluchy. Pśtachelsztu bęz cji wotroczieni tu o tam jenemu jeho słownow tam prawie metycznozyciu, njezdache bo won tola mylicja ale rjetym: „Kries duchownym je nam to pśtachelsztu po projit.“ Wonu bę zat kiereluchy, tak jeho „wskitzy“ no to „jene“ dzieszka a tak to jeho poślednie wiezeli wołta, bo kiereluchie do nańcze njezdelszthe rozwiszczenie abo do biblijeszej hóldziny dozimatac. Stoszczanie powiedzascie ho wo wərni tez dzieszka pola wszech, kottis w pśtachelsztu jeho starzich bydlachu. Wsichty dzisławowu bo dachin go wot jeho swobōzne czterpiętnica hruć. Hacj tez to njejezacz, bęt on hólciez tota se żochnowanjom „misiomirów“. A hóz něk s wumieracz dzieszka — jaso bi bo jemu runje hólciez przedowanie na pśtachelsztu njezdelu prijedzietstwu — mjezje wono hólciez jene żadanje, won džypli weumiracj, taz někdy dr. M. Luther. „I biblijie na wutrobie. Młoz jeho žiwienje durbieszce tez moż jeho weumiracj bęz. Taz tez swobozne wuzczojny. Ta kiereluch zmeźnje kiereluce bę nad nim wypisztowena. Kiereluchu sanabijeny pśtachelsztwo rycerja wərni, kym jeho w tym malym lajczku won pśtachelsztow. My jedzuchu nimo palenzerow, s lotrejz będu biebi tisz hólciez w letach sejzietego runje bleszku, palenca pśtachelsztu a někto stejachu i njej pod wrotami a wupiszu ju pśtachelsztu. A jaso na nich votalawicj bo wopreszczac: Schio dha je někto lepie, morwego syna w rulomaj a w klinie teho kierelucha mjezdzec, abo żiwiego w czertowstci swiałostaci? — dho wotmowlu won i čajca: Radzho morwego! Haj, tez starzice tam zwójego syna s nami sa bęz-neho kiereluchu. Duż trochlowanie czyle njejezacz. Kiz same wot ho mi jako čelny texto to słowo zwójego pśtachelsztu do myslom panu: „S rta tych njejezaczach a cętynach by ty kiereluchu pśtachelsztow!“ (Mat. 21, 16). Sowiesz, jeho swobozne będzie jeho namofal — jemu samemu budz čelny — ale tu nadzju kiereluchy działapotni a ponizje kierelucha bracj, so będzie tón luby kries jenies tez nańcze njezdache rozwiszczenie i wotroczieniu teho hólciezca nadzit. Teho dla dha njeprjatowym, a tón zwójemu kries daj „błonju zwójego hnudy zwójeczą wulku a malym“.

„To będzie rana rjane“, projeſcie Rolandowa, „a mi by lubo bylo, hdy by moi žugod s napszczeza tez tańzej węzy blyszas, dha

drje by biebi ras na zwóju kierelucha dzowjezicku pomyslit, fotrejz wərni pśtachelsztu liza duje a by ho zwójem vělnje wostajit“. (Pśtachelsztwo.)

II. Wieriazh dufschow s bōznoſci

postaſana we wərjazowych pomienowanjach.

Hist: Wulka protesta ja.

Wierjazh dufsch, dzieszki na zwójce shonicz, kielki tych zwójnoſciow we niejebz je, Drobnych bo tudy jne sa nimi bonicz; Biblijia pucje czi postajac chze; Woko paž žane tu hóldzce wizdalo njeje. Njejeſki zwójnoſci a krajnoſci jeje.

2. Sz. Jan. 3, 16; 5, 24.

Ł wiecznemu žiwienju — Chrystus nam prosi — Wsichtich ja wərjazowach domiedu kam. H prawicy Bożej jich i bolocju staj; Ł kubjeniu njeprjatowu po zwójem kiereluchu tam; Szmierzce wəz njebudja wohladac ženje; Živi su wieczne we zwójnoſci rjenje.

3. Romf. 8, 17. 1 Petr. 1, 4.

Kiereluchne herbstwo je kiereluchie sa tyc, kottis tu i Chrystusom czerpili su, Szwejzelow wopiszcza kiereluchom jatych; A Bożemu herbstwu něk i Jesuſom du. Won je kam ja wszech tu we zwójecji pobyl, Njejeſki herbstwo tym wərjazym dobyl.

4. 1 Kor. 9, 24, 25. 2 Tim. 4, 7.

Grandoszce kiereluchu tam dostanje duscha, Hdyz bo ja wərni tu będžila je; Laja tez njejezacie Jesuſa kierelucha, Kiereluch, tisz a bęz bo, ja dostanjach jemu. We njebu czechnu a njezwadnu kiereluchu.

5. Mat. 25, 21.

A kierelucem' wiezelu wsichty cji póndu, Kottis we zwójnoſci je zwójca du, A njejeſki radoboz i Jesuſom dördu; Srodobze, żatocii wuzekli su. „Swójem ty wotroczę!“ tajkim Bóh praj; A wiecznemu wiezelu w njejbu jich staj.

6. Hebr. 4, 9. Siew. Jan. 14, 13.

Njejeſki wotpocin duscha bei jada, Hdyz bo tu w zwójce będžila je. Wutrobyju ja meroム wərjaz hłoba, Szabotowy wotpocin wuziwoz chze. Jemu jon dostanjach, hdyz by ho będžil, Wərni tu dzierzaj, ja Jesuſom kiedjiet.

7. Mat. 22, 1—14.

Duscha, dha hotuj a prouj ho jara, Czelszeli ty k wiezjeri jehnjezja dōńc! Njez bo tu kiereluch phez ja zwetne stara, A Jesuſek kiereluch a zwójemu zwój! Wsichto won i kiereluch ham shotuje rjenje, Kiz w wiecznoſci njebudje konig mēcž ženje.

E. G.

Roszhad w naszim czaju.

Kak hu wólbzy wupanyle, budje ho għle węsje halle na 28. juniju prajic dacż. Tón dgej wħażi budek halle wętli wupad tych wjele wulakach wólbów, forez bo smęja. Skočo je blyszas, budje nowy kiereluchowym pśtachelsztu 4. julija pomozony. Franzowoso bo hjo na to wiezela, jo budje tez tolne nowy sejm pśtachelsztu po wiezienju wójtis. Někdo hu sażo franzowu a wiżi offiżjero wulke bratwritwo sejmlu. Pstci tei sladnoszce rjezjeħħa franzowisti hetman Dejan wo zwójem wottorhanju Ħsaf-Botringħsego kraja, tak jara slażenjum wózżym kraju a wupraji nadzju, jo

budże ho jin i ruske pomožu porodjicj, krohthkych Rēmzow po-nižicj. „Načej ruži, dječe wón, so džen bratromu svadatej, ale i lastim hordym wulecjom načich wutrobow budjetej ho po i kryhtuštej? a to druhé, so predowane djerje, fortej po tom dobycu sandwacj, hdvž bubaž Rulaj a Franzowycz siednoczeni, wištig dželoum teje kameje kryhty, božej budže nam rusta pomož možno činič, kwoje khorhoje sažo stajieč na kwoje predowane mjeſej.“

Bodobnicy wjeſela ho tež ruske nowiny hijo nad tym, so budže noſch luby wózny kraj w trótkim roſpanycz.

W drugich krajad su roſomniſi, kaž psichipis schwojazſelsko muža wopofaże, tif da ho tak klyčcej: „Hdvy ras knjeſteſto, kotrej sažku nojwyskhe domerje, a je woſeku w woſerich wežach wjeſe roſoma a dobroch myklow meto, kaž woſe, hdvž taſte knjeſteſto praji: My njeſhmy tak bylni kaž najti my-ſchecjelo, potom je hubjeni lubotki i mózneſni krajec, tola do ſweta loſho woſacj; My syny bylni dolež, hdvž ſud wot 50 milijonow praji, wo jenu hrivnu na hlowu wjetrige dawki nje-mózemy njeſh, potom je wón hódnij, so ho ras jaſo prawje pſchebiſe.“

Rosomne wotpoſaſanie ſozialdemokratitsich ſchęjuwarjow.

Socialdemokratitske nowiny piſaſo wo wopyty, kotrej su nětoſi jich ſchęjuwarjow w heſenſkej wýh Heddenheim činiil a piſci kotrejz mu ſu sprawnym buron krobile wotpoſaſani byli, tote: Preſi ſwiaty džen ſwiatom voda ho ſdječ ſudomnych towarichow na wýh, so buchi noſchu wueſbu roſetajili. Hdymom w prejeni wýh, hdvž pſchidzecjum, pomitaču naſt kaj: „Gſerz, vagabundido, woſteperjo, lenitojo. Woſacu na naſ: „Dzieje domoj a čitajecje bibliju, to je nudičio“, nětoſi woſacu: „Dzieje domoj woſu body na hlowy, W nětoſry wózny dyrbjachym rucej čeſnyc, lo nejednymi duſt doſtoſi. W Gſapu, poſleniem wýh, kotrej wopytačum, woſtomwido, jalo my wo čeſkic brenjeniom powiesjeniem mózna rečachym, nam tat: „Nači ſyňojo húža ſ hordocju křeſorej a dyrbjeli my tež hiſeče jednu ras ſteſlo d'wkom ſaplačjeſ, my byhmy to i wjeſelom činiil. Daroči placiečje je ſa naſ čeſnyc wáž. To je ſedem wericz w taki kudson stronach. Tež džachu ſ nam, jalo my wo jich hubjenym živjenju rečachym, to drie nam pſchidzawojo: „Se ſwiatym živjenjom ſamy dopoſte ſpotojom, doſteſi je nam je Gó ſun ſenje wobradži!“ Tat daloſo ſoſia- demokratitske nowiny.

My jeno i temu pſchidzajimy: Šawermje, to je krafne, čeſkine wopřímo ſa wérnu a poſojoſtej kudson heſenſkih burow. Boh luby ſenje ſdjerz ju jin ſtajne a woſrađu jin tež bohatich wiſhedię ſhieb. Ale my placiečje tež, ſo by ſo ſozialdemokratitskim ſamjedniſam wiſhdužom taſta ſwitoſtanja na jich ſudlaſejſte wopyty na woſach data. Lubi Gſerbja, niječo wérno, pola naſ budžem jin runje tak poſlužicj?

S Kryhtušom abo hjes Kryhtuša.

(Po němſkim)

Młody kandidat duchownſta, kotrej běše po ſwojej myſlit rjane predowane djerje, ſo jara džiwosć, ſo doſtojny duchowny, kotrej běše jeho predowane klyčak, te predowane hubjeni mjenowosće.

„Ale, ja waž proſchu, ſhoto dha ho wam lubito nijeje?“

„Jeſuš Kryhtuš w nim nijebe.“

„Wo Jeſuš Kryhtuš nježo w teſteſe nijeſteſe; člowiek tola nježoje pſhezo wo Jeſušu predowacj; my dyrbimy wo tym predowacj, ſhoto w teſteſe ſtej.“

„Młody pſchecjelo“, praji starý duchowny, „njeſteſe wo, ſo ma w naſim woſzam kraju tóžde město, kóžda wjeſta pucj, kotrej do Barlina wjeſej?“

„To ſo wo“, tamy wotmolwi.

„Derje, ta je tež w ſwiatym wýzmu wot kóždeho teſta pucj, tif i hlowinemu městu ſwiatymy píſma wjeſej, kotrej je Jeſuš.“

Hdvy macje, luby pſchecjelo, teſta piſed ſobu, je to prejen, ſhoto macje činič, ſo ho praſtečeje: ſotry puči wjeſej wot iow ale i lastim hordym wulecjom načich wutrobow budjetej ho po i kryhtuštej? a to druhé, ſo predowane djerje, fortej po tom dobycu sandwacj, hdvž bubaž Rulaj a Franzowycz siednoczeni, wištig dželoum teje kameje kryhty, božej budže nam rusta pomož možno činič, kwoje khorhoje ſažo stajieč na kwoje predowane mjeſej.“

Sberajeſe te ſhytne kruſčki, ſo ho nježo njeſkoſi.

(Po němſkim)

Lutuj, ſhoto masch. Šhoto dže to wericz? A tola je taſ. Nježo lutowacj a nježo měci, je bliſto hromadje. Šak ſvadne je w domje, w ſotrym ſnelutu. Džecji wotroſtu — a potom ſo wiſhduž muſa poſaſane. Kaſta ſtaroci woſebje, hdvž je ruſi ſwicenj, piſedgo blubodo do wiſhdužne pſchimacj a něko woſeo proſne dno wiži, hdvž je runje nuſin wudaw ſo džecjo, fortej dže ſo ſenje. Potom ſo woſo ſeſchědžiwa a ludjo ſe ſtaroci ſtudni ſhodža. A pat hiſeče jara derje, hdvž na to waſtne ſwada a njeſter do domu njeſacebniſejtej.

Lutowacj dybri člowiek ſanuſtnej. Šhoto ſhytne moſta, iato běše Kryhtuš iyo 5000 ludzi naſcipti, do wón wiſhduž ſtěrač, a 12 ſorbov poſiada kruſčki naſberane. Nježiſi prieſci, ſhoto ſhytne woſianje a hdvž by ſenječi kruſčki byl. Pſchecjineschli dary, ſo egi ſhubja. Šberaſchli wiſd ſhytne kruſčki, egi pſchibjerajac; ſtěrači čini egi bohatce. W ſotydm kruſčki je nowe hoſhovanie. Daje, hdvž ſebi jón prawje wajtich. My wiſhak njeđyrbimy ſo ſu juſiſti džen ſtaraci, hdvž Boh živjenje dawa a dawa tež ſkreb. Tola po ſebi člowiek myſtice ſenječi: „Dženka durbi wiſhdužne prieſci.“ Ne, ne, juſhie dže člowiek tež ſeſči. Boh i tajſej malej meru njeſteri, ſo by nam jenož na ſobdy džen ſteſlo pſchimacj, ſteſlo možemy ſeſči. Boh ſo ſo hauſy a dawa doba wiſhdužne wiſhdužne wéž wuſiwačej (I Tim. 6, 17). Boh ſwou miu ſuſu njeſteri jenož ſa jedny djen, ale dawa nam hufci ſo jedny djen doſož na wjeſe ſet. Teho dla: Lutuj, duž ſmejčej.

A poſluhaj hiſeče na njeſto! Raſrabnoſci nije ſlutni-woſci. Nježiſi ſebi: Ža čazu ſhubemu hłodnemu traſacj dacj a ſhoto mam ſybni, ſo miu ſuton. Křežiži ſo pſchecjelo Boži a ſhoto na pſchecjelo Božiſi wajtich, ſhubene nijeje. Boni ſu preni ſhlebovy ſorb, w ſotrym je to two'e niz jenož ſhowne, ale egi tež pſchibjerajac. Žohnuj iich a ty ſameho ſebej žohnujtej.

Jedny džen dwaj muzej do wýh. A. pſchidzecjelai, ſo byhčioj daty ſo natormje ſo ſuton ſhlebovy hromadžito. Bonaj pſchidzecjelai ſo bohatemu burej. But ſteſeče piſed ſhodžu a wona ſhlebovajtaj, tol wón runje ſwojego woſtacju ſteřo ſwarowacj, ſo je poſtronki piſedz nôz w deſčacju woſtacju leđo woſtajac. Duž ſebi myſtice ſtajac: „Tu drie nježo njeſtanjenjoi; pſchetož ton muž je naſravny.“ Bur, ſo na nježu dohlaſdavacj, jeſi piſchecjelne wiſtacj a jumaj nutk ſaſacj. Bonaj ſu ſwiatu proſtoſu wupowjeſtacj. Njeſtemo ſo ſhimoſtacj, jato wot nježo taſli noſhady pjenjeſny dar doſtaſtacj, taſſiſi gewat w zajeſi wýh wot wiſhdužne burow hromadje doſtoſi njeſtacj.

Bonaj ſo ſdjerzecj nježoſtacj a duž jemu projeſtacj, ciebo dla ſo taſteho dara nažatoj njeſtacj. Bur wotmolwi: „Šhotož pjenjeſla ſnelutuje, njeſuđe tež i knjeſom nad toleru; ſhotož pat w matym ſuton, može ſterje njeſto wulſe dacj.“

„Pomhaj Boh“ je wot nětka niz jenož pola knjeſow duchownych, ale tež we wiſhdužne pſchidzecjelacj „Sſerb. Nowin“ na wýzach a w Budyschinje doſtaſtacj. Na ſchtworec ſe ſtaſtacj placzi wón 40 ny., ſenotliwe čiſla ſo po 4 ny. pſchidzawacj.

Pomhaj Boh!

Cijelo 26.
25. junija.

Petnik 3.
1893.

Serbske njeđelske lopjenka.

Wudawaju ho tōzdu hobotu w Šmolerjez knižičeschezni w Budyschini a hu tam doštač sa štivortlētu pichedplatu 40 np.

4. njeđela po hvi. Trojiz.

Mat. 5, 8: „Sbōjni hu cij, tij cijsteje wutroby hu, pichetoz woni budža Boha widžeć.“

Shto je žđilo sa rētu, to je wutroba sa zyke čłowiske živjenje. Kakož je wutroba, taiste je tež ži- wjenje. Cijsteje pak dyrbi wutrobu bęć. Shto je cijste? Štěnjezne hvelto je cijste a wičo to, piches czož može cijste hvelcne hvelto hvečej hjes sadžēnsta, taž cijista woda. Dotež je hvelto snamjo Božego bęća, hmēny tu wutrobu cijstu injenewac, korejce živjenje je i Boha, wat Božije wērnoće rošhwēlene a ho w Božim dokonjenju blyžčici. Tym, tij maja taiste wutroby, hlibi tón knjegs najvježčiju sbōžnoſez, woni budža Boha widžeć, to je, woni smjea s nim najvježčische a noſražniſe towaſtvo, woni budža štonic: piched tobu je wježela dojež a luta rjanosć do wēznoſeze.

Alle shto dha ma taiste wutrobu? Shto je bjes nomi, tij by móžte ho swažić a prajic: Da hym cijsteje wutroby? Hdyž by ho shto kwalicji móžti, so je hwoje ruži wat nježistih skutkow, hwojej hubi wat nježistih blonow cijste djerjal, to by jora wjele bęlo; my hmy hebi derje wēšći, so tež tule hwalbu piched Bohom utramam; ale dotež ho jom wo naštu wutrobu jedna a cijsta wutroba ho piched Bohom žada, budžemy wschaty i ſtivobowym pichedzelom prajic dyrbjeć: Hlaž, mēžoz hycje nježnoſci a hweđoy nježio cijste piched jeho wozromjan, wjele injenje cjlomjet, tón cjev a čłowiske dječjo, ta wata! Deno jedynje je bjes nježistimi zyke cijsty wat hrečha thodzit, tón je

tele hlowo je hwojeje hwojatoſeje a cijstoſeje i nam rijek: Sbōjni hu cij, tij hu cijsteje wutroby! Nam pak ho ſtivožnych hvalenje do poltečja pichewobročjeſ ſda. Běda tym, tij hu nježistjeje wutroby, Boh budže jin potajny. Ach mot naſteje cijstoſeje pichidje nam kóžda hubjenosć a ſrudoba. Wscho domaćaytanje, taſteſtlu ma injen, by nam lohce bylo, hdy bychym w nim jačnje Božu ruku wižili a pichali, hdyž hže nek tole ruka wjeje, hdy bychym Božu wutrobu je hwoje modlitvu ſapličjeſ a hebi i wutroby wiču ſrudobu won a wičhón trojst do neje nits probjež móžli. Ale Boža wutroba, Boh ham je nam potajny, dotež nježistjeje wutroby bmy a to je našta nježiſčja ſhtoda. Kaož mrežje ſteji wina naſtich hrečow, naſtejeje nježistjeje bjes nam i bjes naſtich Bohom.

Tola budžmy troščtni. Niz nam i poltečju ſteji tole hlowo naſticho lubeho ſbōžnita piched nami. Hdyž nje možno, cijsteje wutrobu bęć, dha je móžno, cijstu wutrobu doſtač. Raf dha? Pobožny David w starym hlibje wježesche to derje, hdyž proſeče: ſtrot w we mni, Božo, cijstu wutrobu! Štvoric dyrbi tu tón, tij može ham ſtvoric; niz wo pichemjenje a polepſchenje ho i njemu woſam, ale wo nowa ſtvorjenje, wo nowy narod. Bohladuj o pak na mjebo, tij može i taſtej Božej wētvoſci wo ſbōžnoſci tych, tij hu cijsteje wutrobu, rečejc, poſnajemy, so možea jeno w jeho towaſtwie naſteje nježistje wutroby tak i nowa ſtvorjenje bęć. A tu hamu nadžiju čajicu tón luby knjegs se hwojim blonow we nami ſtubžić. Piched ſhromadženym ludom reči won tak móžne a tak dychnij wo cijstoſeji

wutrobow. Někdy dyrbješče ſo wutrobowe žadanie po tajſej cíjstoſeji w ludi hibač, tak ſo džachu: Ty ſy nam wo wutrobowej cíjstoſeji rēzga, ty maſh jin dojſpolnje w ſebi, ty dyrbiſh ztež tón pueč poſkačež, wo fotrymž k temu vſchindžem, ſo budženy cíjelci a Bohu widžimy. Wo tutym pueču wuczijſenja tón Rues ſow híſkež njeręzi, móh ſow w pređowanju na horje híſkež ujerějewi potajſtvo ſwojeje parſchony. Ale my wěmę derje, ſo je jeno Schryſtuš naſje wuczijſenje, ſwěru do njeho doſtanjem wodawane a nowy krutoſez, ſa nim khodžic we wuſhwieczenju ſwojeho živjenja.

„Ta křeji Ježíšom Kristem, jeho syna, vnučka naš wot wsc̄itkeho hrécha.“ (1 Jan. 1, 7.)

A teho runja wěrimy tež, so hdyž my jeho widzimy, dha widzimy Boha. „Potřaž nam teho Bóžka“, prochejše Filipus a Ježiš vtomto: „Schtóz mje widži, tón widži Bóžka“. Ježiš potřaže nam jeho lubošč a jedovoduhledženu hnadu. To je dořež sa tón švét a može nam kózou nôz čežnostíce roškivitelič. „Sjewito ho bishčeze njeje, schto my budžem“. My pak wěemy, hdyž ſo ſjewici budže, ſo my jemu podobni budžem ſak, ſak wón je“ (1. Jan. 3, 2).

○ ejšte byže ty,
Ktž ty na ejštoic̄ hladach̄
A ejšte wutroby
Szej k wobydlenju žadaſč!
Swoj we mui wutrobu,
Ktž ty cjiſta je,
Sso žwētnoſči njerjada
Paſe a ſdaluje.
Hamieſt.

We sczenu szmiercje.

Wat Grusta Eversa.
Psihelozil Jenko.
(Słoneżenie.)

Męszyński misjonar stanął a wotendże.

Na hnojim koju leželje na hujerež hovor Grubert a hrabščeh
ſ ruku pak tu pak tom, taž by čazyl roječiſ ſchrijapac na ſelenej
luži a rječečhe ſkoma, tiž zaneho ſwihowanja a ſ wjetſcha tež
zaneho rojoma njeſejaču.

„Maczí“, wopraszha ho won njejazby, „hdze je ton muž?“
„Kajkeho muža dha měnisch, mój nano?“

"Tebo muja s tyto trojctem, maczi. Wopraskie ho jeho, hdyž byvój narodny dzejí bwejcej. Ja dyrbju jemu wonjeckého scénarz - wulce wonjeckého. Wón je mi teho sbívajta potajala, fotruž kreščníkow sbívajných čini - tež nowojetskich kreščníkow. Wón je mi praſit, so možu sbívajce wumrjeć. - Ja džu jemu wulce - wulce wonjeckého t narodnemu dzejí donjecká. Daj mi stanecz, maczi. Daj mi do Rigidora na luku hjez a jemi wonjeckého scénarz. Maczi, ja mam sa to, so wón jutje bywój narodny dzejí bwejcej, teho da daj mi na luku wtratzać -

Khory chyžiče stanycé, ale požlenja móz bě jeho vcpusčení, když byl nobí koune, sumna ruka pjmecí je bo jeho čjosa dómkyfa, ale Boží danjeljo steja včjih kožu mřejazeho. Khwilu leží miž zde čjiché, potom řepeťa jeho et:

„Božemje — maci! — Božemje! — Boh pošlynnuj eće!
Modl ho! modl ho! — — Donicz po teho muža s tým troščtom!
Ihwataj!“ —

Wona hebi storo nježnieri stwu wopiszejc, pſtehoz wona
widzeli, ſo ho jemu w bližnju wofomiu wezji k ſunternemu
ſpaniu ſandželitę a tola chyłdowę jemu jeho poſtlenie żadanie do-
wielnicz. Wona dobeja ſylwetkowej a proſtejce ju, ſo by po
međezajmku miſjonara dôbicia. Tuta kuſodzina bē hotowa, jej
tule ſzukzu luboiczy wopiszejc; ale hōz wobez żonje hiſtac-
ju k ſunternemu ſožu ſupiszejc, dho widzeli, ſat mrežozemu
wezji hromadu padate. Wonej ſo poſlaknijcjet, a Grubertowu

spěvácké Wótczenašč a jejne horze hýly kapacu na hymnu ruku
jejeho muža.

Hodž by žona Hamjen pravila, muž i merom wučanjem.
Rola donda říkavatice něk i měsječaninu misionarej, jemu
wo pošlených hodžinach semireteho vorvičedac a jeho v obyčej, so
by dříz wudowem s pomoci i ruzu břez. Něito vjehadl bědže
měle rošnýhliz a faršarodovac, vjezdečelom mějaču ho listy
vřípac a k stavnicej dveřeječe bo hiz a jemu vjeho ruine řobu-
dželicej. Grubertov mohdželitkoj njejeměječat žonyč dřeči, wudowem
stejčeje net zpět kamatuštu w tym wulstiu měječe. Mužomovi
towarichovo běču bo hiz a wó teho khoreho mafo doček starali a
vola wudowem bo i žyla nejpošlaču. Duz měječeje měsječaninu
misionar wjehelu proža a staročej. Křeřečjaninu pohřeb
měječe bo wobstarac a ta žona niz prošata njevjeđelice, kdje
měla ho teho dla wobročicje. Dželacjer Grubert běčje w přeja-
vajich letach nětovrakul tolet na natulowatni domjež, a hac-
runjej posžibšho hrjedba hjes kwečimi towarichem stupu byt njebe,
stejčeje tola w natulowatni knižatce hřichče sunna sumo
prizana; ale jato něto latonit pohřebnečni institutu pchindje, tej
wudowem kweje blužby poštičej, a jiso wona jemu rielem, so
běbi pchindjevo pohřeb lebkujeho muža žoda, nalicí jej saſtojne
telo wudawem, so by potoloz natulowanym vjenes pohřeba
byla. Měsječanini misionar bo runje w pravym ečaju wot
duchowneho vröci a njeprichá, so by ta žona wjehite hřichče
nujne pucje po wjehodc tozu instituta placita. Wón wá wob-
staranje wložen na ko a po třicák dňach puslzechou wotemreč
číčlo dželacjera Gruberta wona na wulstiu pohřebníščicu teho
horobstevy měta do hřebkoho rova.

Anton Moriz Gröpler.

(*Bu nemissim*)

Studne wołanie a żałobczenie bętche 1. septembra 1828
w domie barbarza a tkala Gröplerja w anholtskim měsze R.
błyszcę. Nastrójanań nan a macz dō jstwy kwhatachaj bo
prashejo: „Schtó je ho stato?”

„Jeju džeciajčem hyn Moriz běše ho do wóciáka štól. Wón běše hebi chaj pomáha wotfrací, plší tým bě jemu ným wotlečať a ho jemu do wóciáka satłot. Macz i bołozę a je styl-
nótku njewjedziech, schi cnič. Schto dba neto s teho hylneho
a wobdarjencho žvonta budže? — wono sygħowatache a stovjedie.
„Maczji, ju byn smierwona, jafo běše prejse strójek píche-
winx, a jemu to wulje plakanae a wotlańe piċċes wotruju biss,
„maczji, budżete tola s' mérrom, ja dże netto njetriebam wojak

Haj, hdy by pišti tym wóstoła, so tón hólz jene móczę
shubi, by ho macz sterje soho smierowola. Wo krótkim časiku tež
to druhé móczę wojskowy, a runiej buchu najsklawnitsjí leśario
i Hallstätt university wo radu praschenia - to nicioz njoemotachy
hijo na uniwiersity piščeskodneho řeče bětce wojski hóls tež na tu
druhé móczę wojskowy. Wóstoła te rjane wojskady, lotresz mješteče
hólczež - jato samozitne starcheju kyn - bědu netře do
niciozho rospanyle. - Schto tež je též kblepno do ponovlenia
w žimpenju? Schto chze kblepy narawnych? - Kac derje bětce
so naciozho Morizca, so bětce hijo wot hleſteho lěta narawnych
šwojemu nanej stacy pomřac̄. To tež, Bohu budz dřat, netře
hisczež dolonřeſte. Won i rufu mořačke a šwoje děčko jara
derje wojskara. Tež do škule won dale khodjeſte, wóstoła
mjeſteče dobru hlowu. Wiczerę bětci školylnimi a ſebi z tym
wojskarzem hólzom proužu damačku. Moriz by tež wóstoła
loho ſapčimynt a bětce wojeſkej najeſljeny w liczenju. - Tež
prvňim časik by won wejſtež ſe ſwojimi tworachem hraf; woni
bydu jenu pomřali, hdyž bětce nusne. W narownej ſafrodeſje
won kóždy ſekton ſnajeſte a by ſamo na ſektony ſalečz mohł;
w hrobz, barbařni by won wóstoła khodit taz wibdača. Duz
bětce, ſaj by woni zple na to ſabot, ſo je kblepy. Špermu
maczerna wutroba pak ho nihdy troškowac̄ njoemotachy a piščezo
žalosjeſte, ſchto z Morizcom budz, hdyž budzeta ſtarach
semrjetaj.

"Macz, ſchto ho tak starach a tak ſtarach?" jej dwanacze-
letny hólczež praji, njeſteji w bibliji pišane: "Pohlađajce na
piaki pod njeſtom; wonie njeſtja, wonie njeſtja, ani njeſtomaſu
do brožinow a wosch njeſtomaſu. Wótczež je wſchaf ſejzini? Njeſtje
dha wy wejſte wjazy dyži, wonie?"

"Ach, moj syno, ty nijerčes, schto wschitko t' žiwenju hłuska",
wona i cęstęsi wutrobu wotwołwi.

A tola mješćeš hyn bōle prawo, dūži jeho maci. Jemu
bēdze, hocj runje bēdze wotolo nješ nōz, tola śmietowne wōćzko
wērni sejshodzalo, teho dla žanei starostę wo hñoi pischitko nje-
mješće.

Hocj do hñoweho 22. lēta wosta Moriz w starohiskim domje.
Něto pak bēdze cęs, so wón do wustawu so hłepych do Halle
vichindze, so bu ſo na wste powstawa muwuciez. S muklej plo-
sczaju ſo s dobrymi duchownymi dorami wuhotowany ſa ſchitru
lēta tol doloto pšińidze, so bu na tym ſamym wustawie wo
ſatuci ſtatac ſo wuzerje pofajen. Wón tez plinje univerſitu
wotpołtowacie a bēdze tez wo wschitkis hñowem ſobustaw student-
ſteho towarzystwa.

To pak bēdze wschitko jenoj pšińihotowanje ſo to, ſo cęmuz
bēdze Bóh jeho wutwoli. Hdyž bēdze ſak ſpotojom ſo hñowim
nowym powolaniom a hñewu jako wucer dječadze, bu na dobo
wutlaw hłepuy w Halli ſwējnien a woboy Gröpler bēdze hñes
ſatoinisztwa. Schto chyđe ſeňto cęmuz? Wón ſo wo druh
wuzerje město prýovoszhe — ale podarmo. Wón dyrbieszhe
czacz. Hdyž ſebi ſam žaneje rady nijewiedzhe, ſo teho njebie-
ſteho pomozniki wo radu prashedze a dżinno bēdze, ſo jeho
maphle ſało do Pomorskie ſobrotciču. Tam widał hładce
wutlaw ſo hłepuy niebę — ale hdyž tam njebe, bēdze tola wutly
muſu. Għanu možesche jeho Bóh lubi křes ſo temu derje
trjebač.

Gröpler do Baclina dojeđe, hñoi wotphlad ministerſtu
prýodkoloſi. Wón bu na wjehscheho preſidentu Pomorskeſ
poſaſon. Wjazz ministerſtu ſo njeho cęmuz njebieſče.

S cęmuz wutrobu Gröpler do Pomorskie ſobrotci, cęmuz
pischitko pħidet ſobu njebiejdo, hacj budze njebieſti Bóz t' jeho
wotphladom hñow ſai, a Hamjen wrajez. A i wottal vienjen
brač? Ale runje w Pomorskie dyrbieszhe Gröpler ſkonie, ſak
Bóh prýotry tyħi hñowih wuġħiġi. Wulta pak bēdze jeho
radac, hdyž hijo 16. junija dowolnoči doſta, wutlaw ſo hłepych
hółzom wotmeric, tola nimale paſ ſela go minn, priedy hacj
njebieſče woprawdze ſapocież. Wón dyrbieszhe priedy hiltiċe
mjeħelate cęxjett pħiġiwin. S jenixiem idhernejn ſlepum
hółzom hñoi ſluff ſapocja. Krótki bēdze jeho poħiġiċċejha rēz:
"Raſħ ſapocjalak a naſcha pomož budž w mjenje teho Krijeja,
kotrij njebieſi a ſemju ſtoriit je. Hamjen." Wjazz wón nje-
prajede, all to džo bēdze to prame ſaflojen; pħidet ſot niskla
ho jemu telfo wopatalom hñady wot teho Krijeja doſta, na
ſotrej bēdze ton hłepu muž hñowie domierjen ſtaſi, ſo bu jemu
wutrobu w bħażżej autorejha horjeđe. Hdyž dże Bóh żonho-
wač, móu dobre puje wħidha a pomož wwdżeli. Viežha
wuejzonw tak pħiġiċċa, ſo dyrbieszhe Gröpler na to myħiżi,
twarjenje ſa tón wutlaw natwaric, dač. Miejsno darmo doſta, móu
bēdze pħidet wrotam i-mesta Schęzċezina. Pħiġiżwolene toletty
bēdzu boħo, tez druhu darby ūbigez ħarax spiegawaw u Gröpler
ham bēdze muž t' temu, taſi ſluff pħiġiċċejha.

19. junija 1857 b' nowy dom poħiġiċċejha, do fotrehož
bēdze wón ſi 15. hlepuni hółzami hijo 1. kapteče ſi ſchitom jem-
a djalowanjom ſacħxam. Thun hółzam možesche derje bęc, pħiżo
stej do domu pħiġiċċi, fotraž bēdze dżonva mjeħeżanste
rabbiżżela w Schęzċezinje. — Wón poħża rospromu wón, w fotrej
poħiġiċċejha, ſchto bejje tón Krijejs wħidha nu mihi cęmuz a jafo
wotħolik doſta wjek ſliſto ſħarru hñowih, Schęzċezinjan, fotraž jeho
wēru poħiġiċċu a jemu wjekku nadžju ſi pħiġiċċo cęmuz.

(Slōnjenje pħiġiċċejha.)

Nosħħad w nasħim cżaſu.

Tot wjek, kož je nekk wħidzej, hu pħiġi wħolbač ſozialdemok-
ratoſi wjek ſi wjazz hños melli hacj pħidet ſħomu ſtam. Istim
je ſelha tez wjek prejda bħarrha liberaliū pħiġiampi. Doper-
taſta ſtron je nimale zyxle ſonċenja. Konserwatvi ſħanno
w hñowej starej moži do ſejma pħiġiū a katholig, tez. Sozial-
demokratow budżej hñono pħiġiċċeb. W Satkej ſo jip-
antiemitow wuġħiċċi. Wa' Noxborisko-Wojoġġi wotkien, bu
ſi muklej wjehxha Krijejs hrabja ſi Arniu wuġħolenu. Woħebje
bu tez Šerbiu ſa njeħo hñoswali. W pħiġiżu na wudawnej
tyħele korpjentow wuġraji Krijejs hrabja ſi Arniu hñoi najwutrob-

njeħiġi dżak ſa taſte wopokasjanje hñeweje ſuboseż t' wotznejnu
trajek, fotraž hu Šerbiu wotbedali. Bobużel je pak tez w nosħiġ
ſtronach 708 ſozialdemokratiski hños w pornej GO w lēċċe 1890.

Ach, ſo njeħy jađen Šerbiu bjes nimi byf!

Khejor je fu na netore dgo du kielu poda.

W Amarweileu w Lothringien buġu wiedana kosež wot
273 w wojnej 1870/71 vanjenji prūſiċi wojakow wurtye a pod
cęzżiņi pħiġiċċenju ſi franzoſiċi regimta ſo njeħiġ ſejjie pħiġi
la ſejjie ſi kieni kieni. Womu ſi kieni kieni, ſi kieni kieni, ſi kieni kieni
wotħolliwiss wopatali o ja ja cęxjne ſadherżell. To pak jid-
nowin njeħoħiż, Elsaß-Lothringien ſi wixxu fahorienti ſi żgħi-
pħiġiċċa wuġraji, dafelx hu jaſo ſi wjekka franzoſiċi pħiġiċċi
niżiżi wopħażiċċi, dafelx hu jaſo ſi wjekka franzoſiċi pħiġiċċi

W e c ċ n o ſ e ġ.

Starx khierlus.

Pħiġiċċejha wot C. G.

Schto je wjek tħoħbz l-ētow

po runo tei wċċiżiċċi?

Strach dje do tħu kummeriċi hētow,
hdyż ſo wċċiżiċċi wopomni.

Tudu widdiċi wħiċċi ſħinnej;

Wħiċċi bōx t' kieni ġej,

Wċċiżiċċi njeħħidu ſo minn,

Wona pħiġiċċi njeħħidu.

Piċċelież hweſħi na njeħiċċa,

Kel luu ġiġi tam idherje,

Wħiċċi pħiġi wħiċċi kieni ġej,

Kretpen wiha narroċċi.

Wopomni, wjek lei tħu rybow

We reħax a we morju!

Widżiexi wjedjeċċi, wjek du baw

Ze ja ſemi tam a tu?

Kel luu je tħu ſħtomow tħolax,

Kel luu ġiġi wħiċċi wħolad?

Il-kien wjek ġiġi idherje,

Żiġi tħalli ſi wħiċċi kieni ġej?

Piċċelież w pħażżej wħiċċi nitki,

Wħiċċi ſora na hori,

Il-kien wjek ġiġi idherje,

Wħiċċi wħiċċi kieni ġej?

Wjek l-isejji na tħu ſħomha

W għallu ġiġi wħiċċi narroċċi,

Wjek luu wħiċċi wħiċċi kieni ġej,

Wħiċċi wħiċċi kieni ġej?

Il-kien wjek ġiġi idherje,

<p

Se sakskeho 3. wólbnego wokrješa.

Wólby na kieżostwowy Sejm by nimo. Naszim herbstlim bratom w Pełnieli kieńska kluwala, so by po staciu dobrym herbstlin waszgħiha jo gozo konserwatorju lud p'si wólby wopatali. Ħinu ja pola naħbi w naszim wortieku. Hdyż iex wistħal ja-wiejsidha naħbejha l-ida ja konserwatorju tnejha hrabu. Appożiżo hloġomata, ja tola ta-wiejsidha ta'ifha kħadna l-ida, so njejjie konserwatorju imġħien lu k-dobvija pomhaż mħalli. Neminje wħiha u mētja naħbejha wortieku żenje ja konserwatorju njejjinstu waċċu; nejspeċċejja konserwatorju paf' dyrbu jaħi kieb p'seħo w naħbejha wortieku prajeż: my tu żanġi sab-potenza naħbejha imġħien lu p'seħx-xieejja ja-nnejnejha, dokej Serbija tu nimale jen-homma p'seħx-xieejja ja-nnejnejha, ja konserwatorju do wólkli stupi. Wa tejjeb jednoxe t-tarzix njezz idherx ja-nnejnejha. So ja ta'ista njeħbiex idher konserwatorju ducu namafata da naħbejha herbstli l-ida, so kieb iż-żejj wejje wiċċaq iż-żewġi tu staru dobru kluwali: "Serbija hu konserwatorju lud, toltaż-żnejha stejji w bwojni imġħienlu", ja jarra wobżarawha. My p'si tħalli njeħbladu jenoq tal-o, so budżie muħolien reformar. Biex ispiżi s-cieħxa to wħid lu wunejek mόz, kħosu fu jebo p'seħbiw warożi s-willtan wofanjan do naħbejha l-ida trubili, f'oż-żie ja minnha ja ċidherx mera we wotxni fu fraju, — my wobħebi wobżarajiet, ja jeo naħbi lud narreċċejja o naħbejha minn-iż-żewġi, so wħi njejjie p'seħbi tħalli, kieb iż-żebha tħalli, ja lew s-senja kieni minn-nominati: Qubu herbsti l-ida, woxjen kienew lu kieni fl-imbieni! Mi dżei po wortie wixxed lu minn iż-żu l-lu n-nejdże tħallu prajeż: "Serbija hu tola p'seħo konserwatorju wostoli a nět-ten ja ne dōba tħallu, tħallu ja jara ġudni!" Ta'ista njeħejeda mōz jaġa frudne sej̊ebi mēz. Bréniem budżie, so budżia. Neminje prajeż: "Serbija njejjie wiżżeż tħalli, kottxi fu bissi". A njeħbiex ja-ni ta'je blom do wortieku r-rejs. Dale warra my Serbija na sejjfim hejjne dwejha herbsti lu fuq-piċċi. Budżia nam něnji konserwatorju też-żejjie dale jeju p'si wólby p'seħx-xieejja pomhaż, hdyu ja minn iż-żu kieni kienew lu kieni fl-konserwatorju weħi fejnha k-botej f-stati. Wopominu to wħidu a narrokku minn i-żejt fu ħalli kieni minn-niżżejjha, priedet haċċi ja ipso: "Waqt qed jedu ma kieni wara rostu, qidex njeħejeda faww-niżżejjha rożana".

Na ejo ma ŝlujobna holza hladacj, hdn̄j hebi
ſlužbu phta?

S učebního roč. E. L.

W swojich listach na Kolohejskich a Efesjiskich dawa japoščtoł Pawoł kſchelcijianom wſchelake napominanja, ſak moja živi bycz a piſe na piſčikad kſchelcijianskim wotročjaki:

„Wy wotroczy, budzieje pożłoszni we wlečęch wlečach ſwoim cęſtym trzeźwem, maz je bližju psched wozromaj, jato cłoſowetaj k luboſci, ale ſi wutrobie ſkwerneſju o bohoſzajnoſciej. A wiſhito, ſchóz wy cęſnicę, to cęſnicę radzi ſi wutroba, jato temu kniejeſ a niz dało cłoſowetaj. Piſhetoz wy węſcę, so wy pot Boho budzieje doſtać midu teho herbiftwa; piſhetoz wy bližuſcie temu kniejeſ ktryſtaſieſi.“

„Hlajeje, to je tež žaljiva myšl, kateraj dyrb vsehke myšle bljužbu holza wobstnječi. S teho stejniciča dyrbi tež živojo klužbu wobsladomac. Tačka bljužbna njezad je tež klužbu vrlajo naprijedy a jenož na vrsti mnsdu hladawcji, ale budje Boha teža řešenja profukje, so dñež je dom pšicopatačaz, w fotrujaz jez strach sa čejlo a dušju njezroj, w fotrujaz može njezelti temšči thodjati a w fotrujaz po mježo hrejšeho wot njeze njezad; pšetoz w poštemenim padje ſamym ma bljužbna holza prawo po poštluhanju wsdacj, dofež ma hčescijan Boha boli požbljaučak dužl članiwemow.

Wy budżecze! znano prajęć: „Haj, wot teho čłowiek żywy
być nieniemoże!” Schłóż tak ręcej, ton hiszczęże s nashonjenja nima,
tak Bóh tych swojich śniutkownie na potajne waschnie żochnuje.

Je-li holza na to možnější klužbu namákať, směje tež možy, wchelaté pšečečinnostiže inječí a budže tež pšebeh tým strachom satřowanou, no by bývaly řebo na dechu klužbu dyrhýbla. Klichečejanista holza se starce klužby vjes kouřného rospominaná nječežebni,

příchozí wona mohla loňko hledat do hubeného sklepu při hranici, kdežto během prvního.

Słóżubna holza je na psichkał kłuziñ namakała. **Enjeja**
bu żodz; wona móże njeżduń temski kłodzież. Wschelake wščaf
prawie njeje: holza, třiž i njej kłuzi, je hojno pszechizoju
kucinie je czmowa atd. Techo dla pak nježne hydom wrojež
czabnycz; třečejcijusza kłuzubna holza dyrki kebi myžkiež; Chęli-
wók luby Enjejs mi to obo druhe njezpodobne moterwacj, móže
woń to czmicež, ieno je mje strowu sđerži.

To człowiek wieńiec nieby, lekko wobarnowiązych mózgów człowieka niewidomnie wobddawa, hdyż bo zgle na swojego Boga spuśczej.

Wuntojenth.

(Po uemissim mot R.)

Starym kwiatołomu rózgę czoła bieżące żołnierzowi a
wschitzu z Cieklej wsi. W bieżącym temacie iżtak — jeden kranz,
bieżące bieżące hasły przekroć do wojowników pociągniętych, bieżące
domagać wojska. Wón bieżące do tego wojsko pociągnął a duż bieżące
husko i żubry „wulfe, mabre myßtlicz” żubry pociągniejęt. Duż by
husko prajci, jo mózg czołowej żwóri czoła lepie natoczyćwać, haczą

„Ssuhod jemu popołdnju praj: „Pomaj Bóh, miścijre
krawzo, wy dżę dżenja kewski njebejchże!”

"Né, ja khwile ujemějach." Esušod hebi s tym hůvky jatylac̄ njeđa, ale pytaše jeho pščepnědžic̄, že je na wopac̄inym pueju, že je to Bože zjeho vranje, fortez c̄slownictwa wobohac̄i, že ho Bóh njeđa ja bmeč̄ mječ̄ a so won datovo ujepršíndže, hduž dže tak sapoc̄eez. "Ach, lubn pščezdro" wotmolivo khwile framz, "fajazz tež semjchi mjejhoda a muža khéto bězejz".

Kramz jeho zlyh vydělil pilně děláče. Čsobotu popoldnu bu jara tužno a nebjlo ho pomrčí. Ježo žona běše i děláčem na luku kohy po tramu říčka. Woni vyděláče, tati buchů mročnosti plíčež čornivé; deščicat lapočka i wulitní kapitom lapací. Na doboho ho řobitava a běžeči, taž by bylšt do jich tváření dyrč. W mulej vojolci, mloda žona domo běžeče — buhodžo plíčežedou. A taž mejdach řubny napohol! Wži istvou řípdy bu dudu lejček kramz po řadu morov, ježo dražta ho paleček. Woni jemu drámu dele říceřežu — ale žane živně. Lékář plíčežedou a rybwoležde jebo. Halké se po hodžím lapočku hibáč — a stonací, že se brudne vyskločí. Wón bědhe po zlykum čjele čjorun. Woni jeho do koja donjeřeču — a tři dny a řobu won i zlym hloučem žatočivým řitkovat. Konečně bylšt dom apalit njebe, bědhe toho žalobný řitkovat. Konečný nožigow pěčidlati ho rošteřelovi; jebla, i řotřej běžeči scház, běžeči ho jemu

Hakle sa tydženj mōžešče tón wohi muž sažo powiedac' a
eho prenje štowu běchu: „Njemoleče so, Boh ſo njeda ja ſměch
nec'“. Koždy krčí, hdyž by jedyn wot ſuhodow jeho wob-
arowaſ, by te ſtowu wolpietowat. Hdyž bějše jeho wutroba
prijeđi twierda byla, že won někto hūſo na ſwoje ſoužene
imjenje plataſ; won pônia ſwoju hordesč a poſtaſe wodacze.
Boh jeho wuſtličha a piſci wšedlých českých bołotac̄ mjeſeč
w ſwojej wutrobie, won doſta poſledne dny ſwojego
imjenja tu wětoſeč, ſo je wot wěčnej ſchraťu wumozeny, ſo je
polad w njeſtečach namafal. Šekdomnath dzejí bu won wot
ſvojego čerpjenja wumozeny a ſandže do ſvojego njeſtečeho

„Pomóż Bóh” je wot někta niz jenož pola
njeſow duchownych, ale tež we wſchędych pſched-
dawańiach „Sſerb. Nowin” na wſchach a
w Budyschinje dostacż. Na ſchitwórcz lěta
polaczi wón 40 np., jenotliwe czíſla ſo po
4 np. pſchedawaju.

Pomhaj Boh!

Cijeklo 27.
2. jutija.

Petnik 3.
1893.

Serbske njedželske lopjenka.

Budanju ho tōzdu hobotu v Šmolerjevih hujščizah v Budjščinje a hu tam došlač sa schtovrščetnu vrednostjo 40 nb.

5. njedžela po hwi. Troših.

Mat. 5, 9: „Shózni hu cji mērni, pschetož woni budža Bože dječzi mjenowani.“

W předawšej ičtučzji khvali luby sbóžnij tych, kij
hu cjičeje wutroby, sa sbóžnych. Čežnje swižuje naša
dženžinsku ičtučzlu s tamnej. Pschetož najvijaz pschui-
djeti svada a njemer hem s našich nejcistih wutrobow, ale
cijšia wutroba hajci a lubuje mēr a jednotu. My ho
husio mylimy, kdžz ho se hwojim bližšim wadžo mēnimy,
se svada s teho pschuižde, so my to dobre a prave čhemyi.
Načha wulta vichščiščnoč je ta, jo se hweru wob-
honjamy, hačz našche nejcistih wutroby nejšu we wérje,
kdžz ho s bližjim svodžimy: našche cječzelatomstvo,
nočne stejenje do dybokom atd. De hnamo na hwečne
tawijnt ras wizaj tuh, kij čzedja prawo mēc, dyži tych,
kij jo maja. Namysli netk woprawdje mēr se hwojim
Bohom w hvedonju, dha dyrb ho tōz tež wschudžom
w našchim živjenju, hewicj. Ječišiš hryſtuh našch mēr
s Bohom, dha dyrbym ho tež jaka cjełowelo, kij hu
mēr namakali a džerja a soželječ čzedja, se hwojim
khodzenjom wopolačaj. Ale tež sa tym dyrbimy steječ,
so huchym wschudžom wotoko hebje mēr roščerili. Mērni,
praji našch Luther, hu tajz, kij mēr wschudžom cijima,
podvjeraja a džerja bies druhimi, taž je hryſtuh nam
voli Boha mēr cjinil. Tole sbóžnichlvalenje je teho dla
hlowo, kotrež dže derje wopromjene byčz tam, kdžez žadyn
mēr neje; znano je tuž dom tajte město, kdžez ho to
pschede wschém stacž dyrb. Ale taž cjinimy mēr? Niž

s tym, so my to, wo cjož ho wadžimy, hujšče ras naj-
nodobniščo roščitajmy a tak wytamy, tōzemu k hwojemu
prawu pomhac; tač može ho lobko stač, so ho na wot-
pohladanje, mēr cjinicž, zgle sapomoni a budže svada hujšče
horsča. Samo miž s tym cjinimy mēr, jo druhemu
wodacže poslikimy, wjele sterje s tym, so sebi wodacže
wuprečkymy. Ale hweru može ho to jeno potom stacž,
kdžz ho sami všechnimy, so sami saprěvamo a po-
rjamy. Nanajlepje ho mēr s tym cjinim, so my se hwojim
schidženjem hreatrom ho wročimy k temu mērei, kotrež
je hryſtuh bies nami a Wotzom cjinim. Nječ my
hronodje supimy vod hryſtuhovu hujšči a hladamy, tač
wjele je wón saplačil, so by mēr byle na semi, mēch ho
hronodje podamyr k jeho wotwrcjenemu rowu a hlyščimy
we wérje powieječ horjestanjeneho na wschitkon hwt̄.
Mēr buž s wami. Schótz luby Žejnjuhov mēr mo a
cježje, budže tež se wschém ludžimi mēr džerječ a cjinicž
mož. Tajšim placži tež to hadrni klubjenje, so budža
Bože dječzi mjenowani. Niž jeno Boh luby Kries budž
je hwoje dječzi pschipóneč dyrbječ. Wón njemoge
hinkat, hačz pschidač: Haj woni, kij mēr Boži, kij je
wychičti hačz wischilom rošom, we wutrobach džerja
tež tam, hdež by druhji hajo davno ho wadžil abo storžil,
hu prawe Bože dječzi. Tač mēr je s Boho a jich sluk,
mēr džerječ, je podobny na tón wuli ūluk jich nejbjeſteho
Wotzha: hwoje mēr wuliuwač na tón zyki hwt̄.

D daječe nam wschudžom a pscheda sa tutej naj-
wyhlicskej cječeži Božeho dječza steječ, daječe nam ju
pytač a namakacž na tym puegu, kotrež Šsyn Boži nam

jow počaje: Sbožni su čzi měrni, píšetoz woni budža
Bože džecži mjenovaní. Hamjen.

Anton Moriz Gröpler.

Bo nemstum.

(Stoženje.)

Sosiaranje wbohich klepež hólzow bějche našch Gröpler
s Bozej pomožu do slufu stajit — ale schó dho ho sa klepe
holz staracze! Tón wotpošlad drje tež won mježde — ale tak
jón wuwieješ. Ssylhach, kai ho jemu tež tón sluf luboseče
poradži. Won han pomjeda:

„Ja laudžeh do swojeje komori a samlych swoje durje o
modloch ho s kwojenu Wotzu v potyjnym, duž mi Bóh wotwol-
wjenje w rjanyku klowe da: Brožkje, a wam budže date;
pýtajeje, a wty budječe namalač; klapače, a wam budže wote-
wjenje. Po taſtim: prýbžej, pýtac, klapač dyrbiča po Bozej
woli. Wotu doňa — wono bějche ležo 1855 — s mojimi
13 klepenni hólzami do našcjeje šromodneje domjažeje modlitwy
próstwia píštejwach: „Ach, luby Bozo, my prýbžej píšes Jeſes
Křežtja, dai, so by ho tež je klepe holz w Pomorzyku wulfaw
satožit.“

Ta prýtwa ho pot leta w ranlych a wježornych vacjeriach
hobu wujewia, duž pôžla Bóh jalo přeneje wukłjchenje male
kymjetne formjeſčko. Młoda holza, totřaz wo tych prýtwaſh a
píšezech nicho njewiedjeſe, pôžla Gröplerzej: „Ja klepe holz
w Pomorzyku“ 11 hélebornych. Něto won pôžna, že jeho
modlitwa wukłjchana a so budže Bóh tón knes w kwojini cja-
dale pomčka. Won kwojci jonyje vraji: „Něto wjmi křežje
knih, do fotrych a 11 hélebornych a wjshile dary Boje píštejwach,
totřaz budže tón knes tež dal, ja te klepe holz dac, a wjmi
kebi wojeſtej ſačkáč, do fotrych pjenjien polozimy. Přene-
pjenjeho volho ſame wostatku, píšetoz hdyž ſi Gröpler junckrás
i píšezech rozeſčenje na nju spomni, džecž tón: „Tež daju
19 hélebornych píšezech, potom je tolet a móže ho na nalu-
watku donjeſč, „Boži bubž džal“, kebi Gröpler mybleſte, „něto
momy kapital, fotryž dan nejke“. Won w nowoletej
rosprawje, pomjedſeſe wo tym ſapocjatu — a ledy bějche
wopravma woſiewena, duž ſe widěch bołom dary píšezech, tak ſo
bě dorych 62 tolet 7 hélebornych a 6 pjenjietow hromadje.
„Hdyž tak dje“, vraji Gröpler, „čhemž i my 1. oktobra wulfaw
sa klepe holz w wěrje wotwicž“. Won kebi pižasche, kai kebi
tu wjco mybleſte; na doba něto w durje klapače. Vistonoſeſci
jemu ſi píšezech wot ſnateho dobręcza a w tym ſtejjeje bjes
druhim:

Bulte mježde je mi bylo, jalo cijatač, so čreče ſo něto
tež ſi klepe džomki khudyh starých ſtarac. Za won ſi wu-
wiedzenju teho ſlufu 1500 tolet poſtejzu.“ S diaforejnej
radovici pôžna Gröpler, ſo je to wščito wukłjchenje modlitwou
a ſi wono dale něco cijatač nina, hacž w wěrzej poſlužnoſeſci
ſa Božimi puciem ſhodži a jemu wcholz domerci.

Bilto wulfaw ſi hólzom kebi vyblenie wotwicž; wuejeſta
ſo namata ſi hdyž bějche kebi Gröpler mybleſt, i jener klepe
holzku dželo ſapocjat, won 18. říjeka ſi a wo tym híſeje
dwé holzy do nowego wulfawa donjeſč. Bone dybkaču wjchaj
najprijeſt i wotmajaſha vybleniem ſpotvoum dyč, ale hdyž
w píšezech ſeče, ja džyvle ſo nošch nebohi křežor
Bjedrich III., pínyzne ſtortuři wojenice, wobſamkuhu pomorce
kraine ſlawy, jemu 10,000 tolet i ſaſoženje wulfaw ſi klepe
holzy píšezech. To ſaſoženje mježde ſi mjenom mlodej
prynjeſci pomjenowac. Híſeje 2000 tolet ſo i druhého džela
Pomorſteje píšeida. Něto mježde ſo twarſte měſtno blisko píše
wulfaw ſi hólzom ſupič a kai twaric ſapocjat. 30. ſeptembra
1861 bu nowy wulfaw poſwieſen:

Kai jemu to ſtutownie Bože wutrobu hnujeſte, Gröpler
w ſečje 1862 ſwojemu píšezech píſatce:

„S cijetje wutrobu džecži ja 5. junija 1850 do Schęćzina
a dženja dybku ſi ſatubom kwalicž: Ja njeſzpm hódn wjchaj
a kwojenoſe a kwojenoſe, fotryž Bóh na min cijati je. Ta nje-
mjeſch nicho ſon tui kai, jalo ſi Schęćzina píšezech a dženja
mom dwóje wójſto. So hym píšezech ſeče dwieu ſjoneju wu-
ſtawow ſi klepež. Za ſteju píšeid tym wóžem ſi tym wulfacjom:
To je džin píšeid mojimaj woſzomaj, to píšeid ſot teho
kneseſa.“

Ssylhach híſeje něto wo tym dživonym mužu ſomym.
Won bějche živoj člowieſ, kai ſi cijetje njenejeſte, ſo bějche klevej.
Tak wjchaj ſupajoz by ton wulz muž ſhodži, ſo ton, fotryž
jemu neby do wozcina pohlađnu, ſo tym píšezech neby, ſo na
klepež píšeid ſotu a won ſo je kwojini ſjowin wótrum duchom
wchudžom ſot derje ſnojeſte, ſo by husto ſaž wídžay ſowjedat.
Gröpler bějche ſo tak ſi merož pod ſkóli ſkíži pofad, ſo won,
hdyž by jeho něto woharowat, wo tym wulz mužiſtu, fotryž
ma won píšeid wobžazom, by tak pomjedac wjedžat, ſaž by jeho
njetrjeſat nicho wobžazowac, wjete boli jemu kebo ſkóli ſa-
wibzom.“

Won val bu tež w kwojei ſwérnoſci cijetje wruhowanu.
Jeho mandželſtvo bějche Bóh ſe ſi dječinu ſohnom, wot fotrych
jedny ſun a dwé džoway hýz ſaž ſah wutrobi. Zeſdy won
pod ſtulani praſi: „Ton knes je jo daš, tóž knes je jo woſi,
to mjeno teho knjeſa budž ſhwolene!“ — Žalo val Bóh tón
knies ſkowiu rulu wypſieſte ſi jemu rodžes ſeho wutrobi, teho
naſtarjeſčko hyma Morizo wja, bějche tón ſkylan muž ſaž ſtamany.
Hóz bějche ſi njeworjeſčniwe ſubotu ſi klepež ſanu wižat,
teho ježo wchudžom píšezechat a Gröpler bějche hýz w tym
težezym ſubotu ſkóli ſwójeho naſledniſtu w ſakojnitoſte. Hézna karcosje
paſ jemu rodžes wutrobi wſa. Won bějche mužas naſklubujeſie
frudby, hdyž won nětož dny po ſkumrc ſkowio ſyna ſi kwo-
jemu naſlubueme píšezech ſe ſloumo praſi: „Ton knes je tola
praſi: Šbožni ſu czi ſrudni, píšeid woni budž trochtowanu —
la hym wopravme węzimy, ſak budž Bóh to do tomojeſ, mje
te ſi wutſel ſruboty trochtowac.“ — A tón knes je to do-
toſoraj. Gröpler je poſdžidlo ſau wuſnat: „Tež ſa tón cjaž
ſruboty ſo ja Bóh ſi zpět wutrobi džuklu; ja wuſnaj, won
bějche ſa minje ſi wulfam ſohnowanou.“

To ſohnowanie wobſteſeſe woſeje w tym, ſo bu ſi kwojey
wjeſe píšeid węzimy. Čim bějche klepež wot ſwójeho
ſměta wotdželſeſe — a ſi tym ſunom bějche naſiwiſi ſwiaſt ſe
wutſel ſubit — čim boli ſa won wutrobi ſame wobžaz-
owanje ſi ſwojim Bohom w modlitwie. Won by husto praſi:
„Schöz dybkač ſebi nadželat, to ſebi ja wuproſu. Modlitje
je moj dječo.“

S dobrem píšezechom won jemu wo wěſteſci noscheho ſchtanta
gnadu řečejče a jemu džyle džiwny ſón, fotryž bějche ſo jemu
povjedac. Won praſi: „Hdyž ſo nam klepež ſot nežto
džije, my ſak ſy wibzom, ſnamjenow ſewidžom, ale my jenož
pložy ſhylčim ſož w ſjowienju. Ža hym píšeid krótkim wo ſjui
hóz ſtukat, fotryž wje wotacze. To wotmotoſi: „Tu hym!“
Duj praſi tón hóz: „Tu hym ſenjowu janbel a manu ſi wulf
knih, w tych ſtupach ſteja wſchite dny twojego ſjowienia napíſane
woſ twojego ūzjeſtwa a wſchite twoje hřeči, fotryž ſy
w twojim ſjowienju cijati, ſu ſu nich ſižam.“ Ža ſo najprej
hřeči ſtřaži, ale ſo mojeho knjeſa a ſbžnita trochtowanu a
i merož dale řečaj: „Taf, duž cijati mi ſi tych ſtupow, ſtatož
tam wo mi ſteji, píšeid tu wěč, ſo hym klepež cijati ne-
možu.“ Duj janbel ſhvitil mježeſte, potom won wotmotoſi:
„To by píšezechar dohlo traſo, Gröpler, duž cžu tebi ſi králka
praſic: „Twoje hřeči ſu wěſtce wutſchrytjeni ſi ſtrou ſeſom
Křežta.“ Konom ſu tam džije, je mětaj džecžo Bože.

Hdyž bějche ton ſměr ſu ſměr ſot ſubotaj ſi klepež ſaſe-
kajozit, bějche jeho ſtowne dželo doſonane. Won něto wutwaczeſe
a wudotneſeſe. Žeho mož ſo ſapocjatu wotſebjera, ſot
be ſčerjeſci a duž dybkač ſo rožbudžic, wodjenje do druhému
rukou píšezech. W ſečje 1874 da ſo pensionerowac a 1. oſt.
po do mateho ſwareni, fotryž bějche ſo w bliskoſci ſeu
wulfawow ſo wumjenk notarwic ſa, píšezech. Šhvatoſi
i nim ſi kónzej džecž. Won ſo ſiweru na ſjowu hřeči
píšezechowac. Husto by ſo modlit: „Boži, budž mi hřečiſte
hnoðny!“ abo ſebi křežuſte ſpěvat; woſeje tu ſchtuctu:

„Ah, ſapivé moje mjeno
Do ſtupow ſjowienja!
Swjeſ moju duſhuj jeno
Do rjanoſi brenejeſča,
Hdyž ſelenia ſo prawi
A ſeču tam píšeid tobu,
Da moja duſha ſiwi,
So pomhaſ ſi ſubotu.“

19. januara 1875 won ſi merož a cijetje wulfaw, haj ſbóžnje,
taž bějche poſleni cijetje husto wuſnat: „Ta hym ſbóžný. Ža wěm

sa nječju husto doščj. Šslovečko soškihšawich, s ruku machanje wuhlabowic̄i šubiži duži tak a hinač, so wo nim powiedaja; so nječju dobroho, to je rešte a čeho dla? Teho dla, so dobrý poczintow nima. — Šebej jebo to pali; wičko wižaj wižii, hacj je. — To je mi rjony mēc. — Hdyž dale dje a polépichenja nječla, njemera nječenje injenje; šebi ſamemu wiſčak wuchęstnic̄a njemozje a bryneč po dozidenje ryl. Wobohy to cžlowieck a wobżarowania hódmij! Sa měrnym wjeſelom žada a troda wutroba — a ſwoje wjeſele spochi s nohomač teptia. — Šek radu by ſo ſaujeſelit; ale to ſherczen, won han, wol nječju ani nejpopukac̄i — a ſi nim je wſchego wjeſela tónz. Podlóčic̄jez dyrbí wſchē ſwoje dopominc̄je; potom hiſtčeze je najbozowonitci, hdyž nječ wo ſebi nječe. To je mi rjony ſboje a wjeſele! Teho jemu tež ſtot ſwadžak nječe.

Stanisly řečza wo ludjoč, ſiz ſu ſe ſtrachom mreči, ſiz ſu w noži ſe ſobu džekali a ſe ſwojej ſkózou a na ranje nječju mera pomeli, ſiz ſu běhalo město woſ města, ſo bydu ſebi ſamemu wuchęſci, donič ſebi nječju inječ ſi wutrobu ſtoli w myſlach, ſo ſo ſu wuhlowač ſkórom wčivalom. — Wobohy! — Tam jin nječudje lepje, ale budže wjele hórie. — Staj, hdyž mójeſč, wečzine ſiwy fužok duža, ſiz ſa wjeſelen dje ſpochi čhej! Ře ſudželk ſo podaruto ſapercz a podarimo gwałtowaci. Ře čhejſ ſbozowony bycz — to w tebi miſka teži, hluſtbo hač ſtož druhé. Hdyž by ſo čiž do prečka projto: „tu budželk wečzine nječbozowony“, čjma by byla na dobo woſto tebie a ja njemozje wugruntuwac̄ ſuſ ſrudobu, ſotraž by čje woſiala. Ale weſči — to by byl w heli. Šek by ſádat ſóžby ſwalcit na tebi, ale nječmo — to je to ſlono, ſiz ſu ſobu ſat ſotraſhu čjini — nječmožno. Za nječek twoři woczi wižec̄, ſotraž byſtej čyžte; ſe ſwojej džerow wāſtupic̄i. Podarom! — by ſo ſobu woſato ſkórom a ſadwolanię by bylo tónz, a ſoba ſaſa niz tónz, ale ſapocjat noveje čjwile. — S teho wiſchego drje je wižec̄, ſo je dobra a nuſna wéz, džec̄i derje wocženčnyc̄, doſek ſot teho wotwruhaje nočka ſboje a ſwoje džec̄i. Ale je to ſe načha ſwajata, ſtruta wiňowatoſeč; — doſek je Božia krajna. Čjim bole naš wjaja, čjim bliże k nim ſtejnia. Nječ ſu starči, nječ ſu wuczerio — ſtarce prajenie je, ſo dybria hřechi ſwajich džec̄i ſobu nječe. Starči a wuczerio ſu eži, totrymž Bóh ſon knjes te male wſchopruča. Wón je wam je daſ ſejewinowac̄, hlađac̄e ſo, ſo nječybu ſi wſcheli wnu ſtruk ſauwukac̄ a ſe ſkózou po broſatac̄. To je jed, wjetſki hoč je ſwod hdyž wižat. — Šek paſ može ſo temu wuzczęſci? Šsot je ſkózce počuk, wiſchudjom ſo wiſdžar. Šotot ſa wočci, dybri paſ wižec̄. Ale wiždenje nječini hýz ſkóz, hymienje hiſtčeze ſi temu ſkúſha. Titemu nječi dónč ſo wutrobu; ale waruny ju, hlađaj ſu a wobždžaj ju. — Hdyž ſolu putu lejo woſtaſtac̄, niſtrebat ſo wo njerad ſtarac̄. — Šsot many čjinič? Starči, hlađac̄e woſke hřec̄i! To by byla prenia kafija. Šsot paſ je ſi tym prajenie? Wſchede wiſhem nječ druhé hač — „budžac̄e ſamni počevi, kaž džec̄e, ſo bydu wone byle“. Wone woſ ſaſ ſpochi wutru ſréc a počint wſchelk a niſtrebat ſe tež woſ ſaſ ſauwutnyc̄ wiſchendu woſtac̄ ſkóz. O hlađac̄e na nje, hdyž moja ſwój hřec̄ — a doři wuhlabac̄, ſak wſch po moři čjinič doſonjeſa. Moja kruhy a konje, a niſtaraj ſo, ſo ſréc doſek nječe. — Nječe, ſotraž ſu ſedna ſi ſhuby puſčaj, ſo mojuja a hýz doſek wuſtihne triebaja. A ſi ſrécza po čjafu ſobu wutru myſl. — Moja ſlamy a niſewozac̄ dowuhlabac̄ wézy, ſotraž moja na wſcheda. Šsot by je ſa muře met, mař ſtibit! Kaſte bylo to diſmanje, byſhym ſi ſpochi a hač do dna je woſteldžowac̄ moři. Šich zde ſrénje je naſte ſrénje a ſtotož my ſum, to ſu won — maty ſu wjetſki ſu — to je to zde.

Nječ je mječ ſtarſčini njevičesjenosć, ſawěče wuhlowana njevoſtanje džec̄om. „Konom ſu doby?“ hdyž ſo mójeſčego wopraſzef, wón budže čji wjeſec̄ ſhovo portu džerječ a „nanej“ abo „maczerci“ ſmejeſč wotmoliwienje a ma ſwoje winy ta mała ſkóra. Čatač, mójeſč dužu wohlabac̄! Mař je jeho bifa a neto běži k nanej a nań jemu počine ſomhač a maſta jeho. Tu mařt tu winu. A hdyž je ſwado naſala mječ matym: „Čatač, ja budu maczerci rie“ a twočnici tam, hdyž wé, ſo budže jemu pomhač. „Mař filoſof“, byſhym ſkeli a je ſi ſmeham husto doſec̄, ale ſrudne ſobu, hdyž wiždžui, ſak ſte na ſte ſeječe, ſak roſeje a ſo hymieni.

Hoj, maczci, na to nječladas, ſicht ſebi wocženčnyc̄, a

potom, hdyž je ſpočiwa wulſa wuroſila, ſo ſi Bohu woſlač: „Šsot ſebi to ſahluži?“ — Hdyž by do džec̄eja hlađac̄ mihla a wſchō pſchelabac̄, ſak je to wot prečnjoho behanja hec̄ ſe bačj do dženſkihceho dno ſi temu dójčlo, ſicht ſe — ſi by wotmleſta, wéti mi. Abo njevěſč traſč ſo dopominc̄ na to abo tamne ſtowisko, na ión abo tomny mjeboz ſočint? Je ſo ſe wélo wělo ſtowisko; a hlađac̄, něto mořa, ſicht je tu ſi nječ ſwroſto! Deno na ſwoje wutrobu ſo biji a wulſaj ſo, „ja ſum wina“ a nječotvriti nam nječ pſchitati „ja ſobu.“

To nječ husto ſwoje wjeſele, ſo male wuwiuczujo w tym abo tamnym — ale ſawěče wſch ſobu tež ſo ſo ſréc, hdyž jeno by mořno bylo. Džec̄i do ſorczow ſobu hjeru a to maja ſwoje wjeſele ſi nimi, dawaju ſi picju a ſumie ſo jum. Džec̄i měni, ſo pravje čjini — a ſe drie ſepje? wobhe!

(Sboučenje pſchichodne.)

Slaj, ja čjini wſchō nowe.

(Sjew. Jan. 21, 5)

Na ſaſte woſlachy ſhwajac̄ Duch ſiwiene pſchinjeſe do poſhanſteho ſkóta, wo tym dwu pſchilladz:

Čjorni ſkóta, ſotraž hřečje ſo ſi ſchelcijianſtej wérje wobročiſi, bu nječu poſ ſwojeho europiſteho knjesa, ſotraž hřečje njevěſči a hufko ſchelcijianſtej wérje wuhměchowac̄, ſkawany ſitv. Na ſeňtive ſracheni ſwojeho knjesa: „Šsot poſma ſebi něko ſwoj ſeſi?“ poſmolví čjorni ſi měrom: „Wón mi ſi temu poſma, ſo want wođam.“

Druži, ſotraž hřečje teho knjesa Jeſuſha namakat, ſwojim ſrakanym biblij ſi tým ſhovani poruciſi: „Džec̄i, blajcje te ſnih ſobu naſte hoſtathwo. Hdyž ſum ſbes hřeba, tu hřeba leho ſiwiene ſamam. Hdyž nab ſiž ſwet wopraſzef, tu ſamam, ſotraž nab ſiž ſhovo njewoſuſeči a hdyž jum ſumirjemy, tu ſamam wječe ſiwiene.“

Hiſtčeze wjele taſtich pſchilladz móhlo ſo podac̄, ſiz nam jaſtice wobbiwodžaju, ſak je ſkórom ſhovu ſchelcijianſteho Duch ſiwiene ſamam, ſotraž woſe čjini, hdyž ſo iej čjelowit pſchewostaj. So tola eži poſhanjo naſ ſchelcijianſom nječybu ju do hanbi ſtajſi! Špewojmy: O ſhwathy Duchu! poj nječat ſi nam!

Šswjedženj ſa miſionſtwo bjes poſhanami ſmje ſo krjed 12. julija w Budyschinku.

Skrjed ſobu Božia klúžba popoſdnu w 2 hodž, předar knjes ſarac Wiczias ſi Roſhačiſ.

Němſte Božia klúžba popoſdnu w 4 hodž, předar knjes kaplan Kſchijan ſi Hodijsia.

Wſchilich pſcheczelon miſionſtwo najwutrobiſho pſcheproſchuje zyrltwiſte přjodſtejerſtwo w Budyschinku.

J. Góſč, ſarac, pſchedzyda.

„Pomhaſt Bóh“ je wot nětka niz jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wſchēch pſchepoſdawac̄nach „Sſerb. Nowin“ na wſchach a w Budyschinku doſtacz. Na ſchtwórci lěta placzi wón 40 np., jenotliwe čjifla ſo po

4 np. pſchedzawaju.

Pomhaj Boh!

Cjiblo 28.
9. jutija.

Letnik 3.
1893.

Serbske njedželske īapjenka.

Wudawaju so kōđu hobotu w Sōmolerjez knihicjizhegetni w Budžtchinje a su tam dostač sa sātivorečlenu pschedplatu 40 np.

6. njedžela po kwi. Trojiz.

Mat. 5, 10—12: „Sbōjni su cji, tīz prav-
došeće dla pschedzehani budž, pschetoz ičih je to njebješte
kraleštvo. Sbōjni seže wu, hdž wuž ludž moje dla
hanja a pschedzehaja a rēča wužho se na wuž, hdž
na tym lžu: budžeže wjeheli a sfadujeće so, pschetoz
to budže wam w njebješach derje ſaplažene. Pschetoz
tak su pschedzehali tych profetow, tīz predy wuž
byli su.“

To je kōđo nasheho lubeho sbōjnika, kotrehož wēr-
ujec su shomili wšchitnu martarju stareho časa, tež cji, tīz su w noščim časju w vohantich stronach swoju
wēru i čeprejenjom a se šmicerži ſapoglivali. A hdž tež
šmy my jenož malu tuſt tuteho pschedzehanja dla prav-
došeće shomili, dha šmy my tež shomili, so je tola sbōjne,
so dobru wuž sbōjnici učichto čepiež. A w čim dha
leži tale sbōjnošč? W tym, so runje čeprejenja dla
Khrystuša na nojtwjedzjisko i nim ſapojia. Potom by
daloto kročiļ w twojim křečijianstvu životjenju, hdž
budželih preni ras dla twojego wēru abo dla twojego boha-
vojašošę ſaprewanu abo wujschowanu. Potom by to
ruba mošt, tīz ſady nač wročino wjedze do hñeta; potom
so dofonja našč ūlub i Khrystušom; wón je so naš čepi-
vit, my čepivim učicht tež učicht mało sa ujeho! Potom
čejujem tež Knjefowu móz mōznišju w načnej ūluboči
bač, predy a nječujem tak jora čeprejenja a pschedzeh-
anja; ale, kož je wotol marträk stareho časa, my nječujmo
wjaz cji, tīz čepija, Khrystuš wosmje wot naš čeprejenje;
my njenješemy křiž, ale křiž nječe naš.

A dolež je tam njebješte kraleštvo, hdž je Krytuš,
teho da vjihitaju ton Knjeg, jow ja tych sbōjnych, tīz su
dla pravdošeće pschedzehani, to ūlubjenje: ičih je to njebješte
kraleštvo. Tole ūlubjenje bě hijo přemenu sbōjnych
knihovnemu pschedzehi, učicht je wone date pojlednjemu, pschetoz
w nim leži zyla sbōjnošč ūama.

Ale hijo widzi ton Knjeg, so budža ludža lohko jeho
kōđo hotovi, hdž maja učicht wot druhich čepiež, tole
čeprejenje sa taſte mēz, kotrež vjihitaju ujepravdošeće tych
druhich ičih ūlubjenje pravdošeće a tež ūlubjenje ujepravdošeće
sa njefalžužene pschedzehanje ūeli jako čepiž pschedzehi
a miši ja to wohbladowac̄. Duž woflyjetu ūuby Knjeg
šwoje pojlednju kōđo, ale wón to han hiječe wle ūo-
jebni: Sbōjni seže wu, hdž wuž ludž moje dla hanja
a pschedzehaja a rēča wužho ſte na wuž, hdž na tym lžu.

Bo taſtim ſtoto preni ras řečake: pravdošeće dla,
to rēka něk moje dla. S tym cheze ton Knjeg na to
počalač, so wón ūam je našča pravdošeć. Hdž my dla
šwojich ūlukow pravje ūostani ūmy, by ho tole ūlubo
wohbladowac̄, kdy bychmy čazli jo na ūo čahnujež, haj,
teho bychmy hanili, tīz je jo prajit, pschetoz my bychmy jeho
mimo k vjihitru ūluboči ūluboči čimili. Ale tež potom, hdž
so nam dobrota ū njedžom ſaplaži, hdž so našča
luboči wotſorci, tež potom njeje hiječe vjeho runje
tote ūluboči ūlukam na načne ramy. Tole ūlubočo je jenož
sa tych, tīz maja dla ūeluju učichto čepiež. My pak
drukim ūpšočac̄, so ho taſtich čeprejenjom mało pola naš
namaka. To leži na tym, so njeje doſč ūlubočoče a

hotovosće, Jesušovo mјeno iščudjovom vunjoč a sa jeho stopami
khođiće, bјes nam. Ovјi dјačke nisu deri pomornicu, ſu jоu
iščas vola: Bědo, vod, hduž ſođi derje wot vaš reči, zo wón
jou i ſwjoim spytovanym wucjoniſtom praji: Budžeče wiejeli a
rudejuće ſo, pſtečož to budje wam w njejhach derje ſaplacjivo.
Pſtečož tak ſu pſtečejebali tych profetom, kij prijež wam bуli ſu.
Ođo na ſemi je wulka mјda ſa tojſe cjevjenje. Martiracjowa
trej je pſtečož kamo tež zorknje bуla a ſmano neđu nije žadn
měrje wterjaž pſtečejebom, ſotrebož cjevjenje nježje wjele pje-
pſtečejebom w ſtrajnoći hčeljanjeſtvoj wěrn vtečkebediſto. Ale
w njejhach budje mјda hčelječe mjeſtca. Kaž je Bóh ton Knies
profetom ſwjerioč ſaplacjiti, tak vónđe bo tež juna nam a my
budžem w tij tovaritwe, w tovaritwe noſnjivožljih a no-
ſzivniſtvič cžonjewow, wećine ſobni. Ovјi pitice ſkupati Panom:
To je ſowječe měrno: ſeli ſo my ſi nim wumriemy, dha ſi nim tež
žimi budžem, ſeli ſo ſi nim pſtečejevimy, dha budžem tež ſi nim
teži. (2 Tim. 1, 11, 12.)

Dajeże ho nam będzieć dobre będzenie teje węry! Dajeże nam cierpić i tym kieniem! Wón ma nas wysoce cierpię do-
stojny, hdżż jeho dla cierpią świnę. Ale myślajmy go że świnę,
haćz woprande jeho dla cierpią, a niz sa naścę hrechi, sa naścę
nepłoszniwość, sa noszni nepłoszniwość, sa noszni jadociwo-
ść. Tańsza cierpienia nimoż zanie hinsłownie mśdy, haćz rostacz a
poroči. A hdżż tej świnłownie dla teho śmijela cierpięc nie
trzebomy, nustoszowne dyrbymy to wicząc jato werni tħeġejjen.
W tm wort wobtej, sa my tħiġiġem fuqo cętto se wobtej
żadōrġem a ho wotrieffnem wħitemu hwinġenu, so bħqum
Jesużi wuċċomniż byli a Jesuż Chrystus naħże żivjenje a
kienjekz naħże dobucy.

¶ Tajemu čerpjenju pomhaj tón řeňes nam wschitkim.
Hamjen.

Nač manu ſo ſa džeciji starac?

(Sfónčenje.)

Léta žu ho mimoře a věčn., když mohou prýtač, kwojeho luběho žvýka? Na počátku tam sedí řapíky — wodykawý; ale budí s měrem a něstavají na něho, předně řebí žam pšče-powiedzal, když říkal viny!

Wericje traſč wę, jo je temu derje, ſią je mowit? To jenu
bebi njeſcianje noreczęſci! Eſci husto je bjo piſci bebi prezaſci:
„Rę, daju vſteſlaſz. Sſo ſameho kebie haſbuju, ſo hym taſ
ſtočo a ho ſi nim w bloſce walam.“ Rječet ma netko ſwioſt konz.
To je dženjno rečzane a juſtje — ménici deſje, jo budže džerzane?
Hrje, je hörje wopitn, dyſti hdu vriebje. Schto je wina tebo?
Wina tebo je, dofeſl je jeho wola ſkla, a ſtčio je ju ſkobu
ſlobit? — a wina tebo je, dofeſl jeho iſčat mōzny, taſz torzhaſe
swierje? — a ſtčio je jemu ſi temu dopomahat?

— О востај вѣчу слѹжбу а воблагу радішю ѿвоју вину,
хач ѿ плачах на ѿвоје хубиенство, а іерєје будже еџи помхане.
Дай тему Вѹх!

Druha fasnja bý byla ře starších: „wucze wasche děčíjí!“

Scho to məsch wicħo wuejjeż matx sħowrejjeż? W-telebżi lejji a, stawexja hibaqx njejjant - Ħaż-żeu kumid tix-xiatal - to ja ne kwejt hobu pichinxiekk, taż-żeu biex kif wi-pominnejek na l-hubnejn paradijs. - Koisu məsch haru i matħarr fuq aktar; jieġi dyrbisx dawacx do malejhe hubbi u potom mōdjeżi jemu noxti fiksej - Neċċiexha na nje, a njejjem id-didżejx. W-ċażju pōcienje po tneji ciniż - ja ie k-miexha buktu doċċej - koftej proċa u możi k-fenku tnejha. - Korniexi daqqa ja ie kif irrejx psejdmu u nekk żada jidu. - Iz-żu duċċu je wuejjeż; ja tu ho staraxx! - Kieki qed luu kieni - Bissu duċċu je wuejjeż; rost! ja tu voi pali kura tix-żejj dewobinieċċi!

Abo traſaš wy tu ſtejce a njeměješ, kaſtu wucſbu vyſtejčej njejmějternym duchſam dawali? To tola bycā njeměješ, abo wy njemějte ſvět a jeho powołanie a wy ko tepicę ſobu w kludach, kotrej wlechę ducha k ſemi čahmu, přeječ wot teho, tří jeho ſtovrkicej je; a jeho putaja do frutycznych putow, wot frutycznych wot- torvjenija nijje a wot fotrych muſhwođodjenia nijje, a tři nimi hlubje nits rye bo duch do teho „niggo“, kotrejž je wuſchoł, — to řeſa do teho, ſichto jeho (jeho wola a poſnaſcie) njeprapoſoi, ale dale boli mori. — Wobrjo! — „Woni ſebi rhyza zifterny maſanje wody, tří wuſkaňe ſi jutſiſkim dnjom, a wězajce ſiwo ſkuſoj wó wo wopuſtejčili, tří je Jeſuš Scherbych.“ — Jeſušowa wucſbu je wucſba njejmějternym duchowm — to je tón ſuſak ſi hodi me

vutrobie žorlo namaka, ho dale žorli, hacž tutto semja se šwojimi
vutročelemi bala, k temu, wot fořebož te wicho wutaflo.
— Hoi, maly čloušow, mójček ho k hžozu poříhvenej? Ty by
ni byl? Pořípataj podaří řebo k temi — to je fóz — tv
májček! — Škávam, májček ředzíci a řečišce — diec!

— немоєтъ въ бонзі; — мої щодося а троєсѧ днѧго днѧ, въ бу мѣць пѣсној юнасѧ датою въ юнасѧ вѣтію. — Нѣ-
довонієшъ. А руне таф нѣдовонієшъ въ Вобу ѿ поївѣнієць се
щоюгомъ, міснеромъ рошемъ, ліз руне вѣ 2-2 же схіту о хебі
Вобъ мѣ щто на та вѣжъ іда. — Но — дубрѣ ци нехітъ вовчакъ
вово вѣчніе ежевіахъ по коли тиже семіе. А ворондзе Вобъ
Юнісъ, а піхеде вѣхъмъ Ісусъ Ахристусъ, я твої помозніи;
їхъ еш рути стія, со бы еш вѣдѣ. — Вонъ я на твої піхнієш
віхѣлко похелто а волтилъ я намъ Вобе пуче а луботе. Вонъ
а намъ волташкъ хвое блово я воропинану: „На хум пуч,
їхнѣлко а ївиеніе.“ Гїтимъ таф ву ни! — Пата Вобе фурія
вово хвое хѣдла бірье, со бы я вуіхвалава; таф тѣ дубрѣ
віхѣлко я хомацъ надъ іхти Ісідумою ябо вініде пучі

— Tebo dla, lubi staršči, čerpjače s tuteho fužola? — Že vsem, so v našim časju vše kujot a bóle ho samého v nětorejzku vutrobuje, ale s tým ruky ho rov všechnu myšel, a láska a žádostí jenž hřejče potom na klínou moškohřejvína vutrobu, tak oach na wulstej, wulstej, mješkvenje wulstej vescíjnje! — Nedaječe ho myslíci i taftimi recíjem! — Tak, lubi něco, poj jow a rolestcej svoujemu dědežku wuczbu wulsteje! — Tebe najvbole poštluča — ale tak prawie i nutnej vutrobu to

żyn! Rjewerisch, tak wjele to wucczini. Szkołowo, tig je w twojej wutrobie żimwjenje nabyla, wojujwa też w malej wutrobie; mier mi! Powiedz jemu, tak je Ježus-dječecotto w žłobku bylo, blaskujuci, kudje ſi nije michałski kubie ſkamiały biformu, poſadzic a tole je

„...to moje wojownie, kde swiato hajdu potoczis a rola je
wlochomozny Boh. Wciastia s rjazom, nutryna blawem,
o je wjchito s nim, s twojim dziescziom, pchesjene mleko; tak je
twojimai starshinai poftushene bylo. Dale spomini w tui, so je
klesz na hajdu sa naab wumirje. Roskudzai jemu tu luboscie,
napominaj je tak prawje luboscie, so dybki tej tak poftushene bytej
wloch cijelic s lubosciej i lubemu Jezus dziescau, a ja bych
byl radu wiedziec, kac njesmiejscy wiekszejne na hajdum dziczu.
Cijini to folydz dzien rano o wiecior a wumirje s nim nutry
lubosciu pacjet; to je hajdu z Bozej cjescej! Cijini s luboscieu a
udziedzich nebyt riez mroz a twoje dziescio s tobui: „Bohu bud
jak.“

Ach wu njiemericze, tak wola mozy nabhywa, hdyż ho spoczi
wot maloscie hem wuej. — Dow pak njedycbi hrostne słowo a
pak bycz s wucznych stowarzishenj, ale lubosz a scjepnosz, lotruss
cera wobshowa, njezh matek słowo; wonej budzietej je miedzecja
wuej, faz ho bluclu. Ty węch, koseje mozy ste nauwiczenje
nad człowiekiem nabhywa. — Sszy traſch po husto ſurovje
wie wernoſci dopomnicz dyrbach a byz na ho ſlo patras a byz tola
sobko podležał, a węch, pſzeczelo, sktio by byk, hdy by wot
jezczęzych dňow hem ho ſkafat był. Teſdomo ty hichęzak
pſzeczel ejeza njebe. — Ic dzu czi riez: „By ſtaſ ſak ſichtom we
pſichorach a neby ho ſhibowat faz hyczim i ſkodnym ſadunjenjom
njeſteſzka ſwojich ſalibjitowanjow. — Hoi wu njiemericze, ſajſu
moza noſch wſchedny ſtut! To je faz fuluſh, tis z horti
wuej; trzeba hjo khertcho ſamienja, ſo by ſaſtaſ a khertcho ſapieranja.
Lebo do wuejce wóſcie dżeczi i czaſom, a wuejce je na prawe
pſidnie.

Za čas tu jenož na najvažnije potrašacj, na cjož mělo še
svede všečem najprýdy hladacj. Počkánošč, sežerpnostč a
svede všečem lubočky dyrbi šo do matých mutořovu jačherajc.
Ku po mojm řadou woblasti, kotrež kvet djerja, a hdežku
o puščejste, tam počnje šo vješči a jecj, pomata — ale jdež
sola. — W najchim časů mužlo šo to rošpominac a dyrbjale šo
kužlo s nowa ſpinacj tele woblasti a to píšežte všečem w schuli a
v knjivojce. Šmavacj bojotč dyrbi jažo bycž píšež staršíom
a svede tými, kotrež je nam Boh tón Kenes píchedstajt, kaž je to

Stará mač a starý man na to skořítce, kaf kyn, knjes, na
jeju stava, ale staj tež žamaj wina. Vlad je sajchřečaj, a
byť u němu řečitla, mači; wón je ſkouše wole byl, a tu by
mí u l'kosti byla; wón je trózat a s nožkovou a s rucičkovou
potolo ho bál, a ty kyn jeho počala prošveč, so by všeckta a
te to vola řečovc byla! Tu wuečbu je wón i ſebí bral a
pozdym ſetom je hörkci byl — a wjetich ſtues. Bruta by po
všeckta píčimac. Bréč je našleptac ſelo na ſtobu, a runje by
pohoda: bloučka duchki ſo ſkibinou, járči ſo ſo ſo pot dícer by

sterje na storki živjenja psichiuća, potrež wšichol tež psichezo tal swobolem s durjemi fastupi, so by ho jeho woprashat, hocj čže miedove njeje. — Brut njech wuci požluščnoſc a ſacerpoſc.

Glavajnitske pak je ſakaf wjekih drugih pôzecjowſcich — ſu. Tu wuciſci dofonja macj ſama a nije trijeba, ſo ju powucju. Čežo dia? Čežo dia, dotež ſwoje dječjo lubuje. — Luboſci „forjen“ cjeri pupki „luboſci“. — Ale to dia egi dia, mačji, kaſož twoja luboſci je, tajfa budje w dječiju a teho dia dopomni ho pſchi tym na waznu ſtojnju naſchego Knjeza: „Tu dječko Božje teho ſenuje luboſci i gđi!“ ſwojej wutrobu, ſi zjeſi ſwojej dušku a ſi zjeſi ſwojej myſku.“

A tuk Boženje, lubu pſchecežo; dyrbimoj ſo na roſpuze dacj. Boh njech by dat, ſo ſo ſtroum jaſo woſhodamoj! —

Bo někotrych ludjoch, ſotriž ſo ſama do ſtajenja pſchimježu.

(Bo nemčim.)

I.

Sšobotny wječor je na kraju. Sšabatny mēr ſo hido ſacjuwo. Tež ſe ſuhođnjih wžom ſwona ſwony ſwajati wječor ptački luboſci, ſkokož hlož ſprena. Pſches ſahrody a kuli ſzložno ſwoje ſto ſtuhi. Šduno požluščowju wot řoſ ſcherja. Dnež džonzy, ſotrež ſtej je hiſčje junckož ſwobročaj, džetel domoi hrabje na ramjenju mejo.

W domje pak je wjekho hiſčje žive. Hodoſpo pſchimjež ſi cjerućenym woblicjom ſi ſuchim, hiſčje je tkanž ſa nježelu do piež ſeħadžala a na džonu požvaru, dotež tak pomalu wo- plotuje. Žejni mandjeſli ſtupi ſei napicječewo:

„Luba žona, nječalch ſebi něto mera popiſegej? Požlučaj, ſat ſo ſwajati wječor ſwonu. Ža man u kraju wutkadowanie juttičeho ſcenja, ſotrež byd radu ſi tobi pſchecežo. Nježelid na pot hodiſim do mojeje ſtuy pſčinjež?“

„To je nježnoj! Ža man ruzi tak polnež dječac, ſo nje- nem, „hdož mi hlož ſtej. Nježelid draſta ſe dječci dyrbihi hiſčje wutkadowacj. Dobra ſtwa ma ſo hiſčje rjeđicj. Hana ſe ſwojim djełom do pređla njeſpicihniđe. To je žalostna wej!“ Š tam ſkotni hodoſpo dale beži, jejn mandjeſli pak ſo ſe ſradućim woblicjom do ſwajeje ſtubu wręči.

„Wohu mandjeſli! Wohož žona! Tydžen wot tydženja žaneje mērnej hodiſti ſa nativo rejenje dudje!“ Wona džela a djeļa wot ranja hač ſo wječora a njeptynje, ſo ſo pſchi tym pſchezo hlobje do ſwajeje ſloženja podava. Wona ſe ſabyla pſchi ſwojim hanjenju a dehanju, ſo dybci wot ſwajeje džela ſuni wotpočjowacj pola teho Knjeza (Sjem. Jan. 14, 13). Wona ſo nježa wot teho Knjeza troſčitowacj dač w ſwajeje prýž a wjekućim djeļe (1 Mj. 5, 29). Žeſte dželana ſadu ſon ſijeje (Před. Sal. 4, 8). Wona ſabude pſchi ſwojim dječanju ſo džerječ drjewa teho ſiženja (Sjem. Jan. 22, 2—14). Haj hiſčje wiazj. Wona ma piši hido w ruzi, ſo by tu holoſu roſteſta, no ſotruj je ju ſteženja ſnoda ſtajta.

Wohož žona, wotſai to nježnuo dželanje! Žon, ſtotož maſa cijnic ſi nježudž anu woſomiljenja, ſo ty ruzi trijeboč, ſo džerječ ſichtoma teho ſiženja. Žewak ſo ſama do ſhūbinu ſtajenja ſtorčiſh.

II.

Pſches wozuſinje wofno ſteženju mihi, nježki lētyn poweki do ſtudowajeſe ſtum. Wjekito je tu ſi mērom, ſenož tu a tam ſtukſiſi, ſak pjeru pſches vapjera ſtež. Pſchi ſeženach je wſhō poſte ſtuhow naſtajane. Tu ſu ſtuh ſwajlomniſcich a naj- nutručniſcich ludji — ale jene ſtuh ſu nježbu. Že ſtuh wjekitih ſtuhow nježnu mēsto namakale w domje wuzenežno muža. Tu won ſeži džen wote dňa, ſo by džen a hlobje ſo ponurjal do cijonſkih wednoſtečow a ſo nuts dobyt do potaſtowu cijow. Šteho ſiženja — ale won njenamaka, ſtotož pyta a pſchi tym cijni ſhūbinu hles ſamu a vjes ſichtomu ſiženja ſam ſe ſwajeſi ruzi džen a hlobje.

Luby pſchecežo, dopomni ſo. Wupſchestré ſtwoju ruku, ſo by wumozjem bý, prijež hač je poſđe!

III.

Swony ſemči woſala. Žich hlož dobywa ſo hač do dželarne, w ſotrež ſchewſti miſčir hido wot r. ſna džela.

„Ja ſhuvne nimam“, woſtomu ſužodej, ſtotož nježelsz

ſuoblelam ſi durjemi fastupi, ſo by ho jeho woprashat, hocj čže ſobu ſemči hič.

Biečetno dječac, dželo budje twoje ſtajenje!

Nježela po nježeli vižinuđe a ſo minje — a mēžaz po mēžazu a ſeto wot ſeta. Š wobchim ſchenzom byla pſchezo ſrubniſc. Ženoz ſa cjeru ſi nitru hiſčje ſe ſiženjenom a wumozjenom hromadje wihy. Dopomni ſo! Wupſchestré ruku ſa twojim ſbóžnikom, kočaž može tebi tež něto hiſčje poſhacj.

IV.

„Wiele dobreho knjeni ſoratzy“, vraji Marscha ſi džowz, ſtořa, pſches njej ſteſteſe, „ja jora woſaraju, ſo nježomu do ſchule ſa male dječci pſčinjež. Žutſje ſu reje pola Berlež a duž man hiſčje wiele pſchihotomacj!“

Ša ſi žila na tym dwelju, hač ſam hdo ſafo pónidu! ſebi myſtelje, jaſo běſče ſkužobna holza moſtečka. „Žutſje hoſčinu, potom ſežanje a na nowu ſtudij ſhemy ſapućenacj!“

Wona ſo ſpočna do miſtečho ſtola lebny. Wona běſče hiſčje ſloda a rjana. Wontach běſče horzo a w dječazej ſchul, hdež male dječci ſwoje ſchtrypu ſtrjekowacu, a hdež mloda ſkoromata wucerkta ſebi ſeždiwje po pomozniuž ſadaſe, běſče hiſčje bude tužno.

„Dječac! ty ſa teho Knjeza, Marscha? abo dječac! ty ſama na ſwujim ſtajenju?“ ſo by po ſpacju ſtolicu pruhi prafachu, ſotrež ſe ſlužacu do rjaneje ſtow, w ſotrež mloda holza ſedječle.

„Dječ, ſtotož maſč, ſo by nježi nježat twoju ſtow!“ (Sjem. Jan. 3, 11) běſče pſched nježto mēžazami dužownym ſwujim, počerjeſtim dječom pſchimolat. Sa Marschu běſču te ſlowa prýnu ſunt byte — jeju wutrobu ſapſchimyče njebeču.

Sſony.

„To je jenož bón“ ſo vraji a huto ſo pſchistaji: „Sſony ſu mbla.“ A ja čaj ſeju tu rodū dacj. Biečje ſtróbi a hlaſajce ſo pſchimow, ſotrež ſo na wutkadowanie ſonow ſožnju. Ale ſo Woh ſež ſony ſlomječam ſwoju volu ſižnju, ſa to njež ſožnje historija wo ſtežu doſtopaſi. Boh ſi Abrahamie, Jakubie a Labanu wo ſne rečječe. Pſchi ſpočjatu noweſho ſluba ſo Woh ſoleſe wo ſne ſižnju. Pitatiwou ſan- djeſli ſpbla ſi ſwujemu mandjeſli ſemu a do jemu pojemjež: „Nježni ty nježno cijnic ſi ſutym prawym; pſchetož ja ſum dženja wo ſne ſine da wjele pſchecepiſa!“

Luby cijato, ſy ſi jen jukrož ſhýſhal, ſtotož je ko turwječej ſakſkemu, Vječrej ſi Mudemu, nož do 31. oktobra 1517 džalo? Woh nježje tróžu ſa ſobu tón ſony bón a widjeſhi ſulmeño miňha ſe ſpočnym woblicjom; tón běſče požiſtoho ſawotwou ſun. A Boh da turwječej pojemjež, ſo čaj ſe ſižnje ſon, ſo by pſah na durije ſtrobewe ſyžtue po Wittenberfu. A tón miňha tak jeſte ſpichač, ſo bě to vižno 4 mil. daflo ſitacj. Na to dječezhe ſwoje ſončjoſte pjeru pſchecižno miſtu Romej wobročene a te piero běſče tak bylne a mótre, ſo laſel, tiz w Romej leſeče, mucho pſcheklo. Tón ſón ſurwječ ſi ſwujmoždje ſanej powjeſtacje, jato miňha Luther na drugi djen ſwuje 95 ſa- dne na durije ſtrobewe ſyžtue po Wittenberfu pſchib.

Wiele ſonow je kaž mbla a wſchelate, ſtotož ſam ſebi wodnjo roſmyſliſi, nam ſpigh ſafo do pomjatka pſchimade. Ale niz ſe wjekitih ſonami je taſ a ſtotož w nožy požy požy woſla, ſon daj ſo wot njež ſi wotmjeſci wutrobu. Božje cajnoži.

Spody teho ſona pat, ſtotož je ko turwječej teho džaſ, možemy napicjaci, ſtotož je wileſho ſtežowra rufa ſpody woſbraja wo bitwje poſla Sedana napicjala a ſtotož rěla:

Kajke woſrocjenje pſches Božje wodženje!

Roſhlađ w naſchim cjaſu.

Knježor je 4. julija ſtežowſcich ſejm ſam ſi trónskej rěču woſteriſ. Wón ſe ſi ſamej wopraji, ſo budje nowy ſejm jeno ſo ſož ſpida poždepoļoženju ſakonu dla powjeſtacjena woſista wutrobu mjež. Budacje tuheho ſakonu je jora nježne, dotež maja ſo hido t 1. oktobru retreži vo nowym ſakonu poſtaſi. Knježor rečječe wo tym, ſo je jednota naſchego luda ſi cijenimi woſoram dobyta a ſo je naſchega ſwěrma pſchibljučnoſc, naſchemu newotwjučnoſc pſchecižno ſakonu naſchego ſacerpoſcigelej woſbraja. Taſtu pſchibljučnoſc pſchecižno ſakonu nowymu ſtrojej budžem ſo jeno potom dojeſli, hlyž ſam dojež ſyžnju woſbrjen, ſo možemy ſo- djeſli, hlyž ſam dojež ſyžnju woſbrjen, ſo možemy ſo-

warjo evropského měra vostoc̄. Wón wobhamly krónský rēc̄ s tými hłowami: „Něl dície! Starý Boh hłado na moř dele a tón spōz̄i mow kwoze žohnowanie k dofonjeniu tuteho sprawnego ſtulta k beržicu nášeho wózneho kraja. Hamjet.“

Niechaſh tež jabluko pſches plót cíjiznyc̄.

„Dživne praſhenje“, prajícih ty, luby ejtario. Čeho dla dyrbjal je všecky plót cíjiznyc̄, hdyž tebi nicio mīaz̄i pomocyj němōže. Radhočho zo ſtola tak tyki, s korekz̄i wóznej je ſozdy čož wuzčabmeč̄. Tola ſchi dha wé, ſtoto je lepje. To praſhenje ma ſwoju historiju.

W měciče R. běchtaj starej mandžejſtoj. Wobaj běchtaj ſtajnij w luboſci a měrc̄ hromadje živaj byloj a ženje njebytſtaj ho nadžit, hdyž běchtaj tež deuhu wicheleaje myſte byloj. Tak myſtejſe ſebi na výchiklad žona, ſo jenž myz̄i vicheneſe hudyň roſčadow a ſo ſtola tak pſchekrjeniu nintataj. Wona bu husto na njeho dživnije poſbladlo, hdyž bu ſo wón ſ hudyň ieho wo poſom poſchazym roſčedzowat a bu druhý i wotpoſbladom ſalaſchlowata, ſo by jemu ſjemiela, ſo ſi jeho cíjinenju zple pſches jene njeje. Na myži pat ſo žoneho ſociſtice nječimyſe. Nej- lubičho ſo jemu, hdyž moželſe ſ hudyňi porčeč̄.

Kož pat moja ſtarý ludžo ſwoje dživne waſhniczka, ſo běchtaj tež vola njeho; pſchetož wón by ſkdy frēz̄, hdyž bu ſa hudyňi hlybje do ſwojej možniny pſchimy, prajíci: „Ja džibju lažo jabluto pſches plót cíjiznyc̄!“ Šižo nětrot běchtaj pſdi taſtim jeho praſjenju ſe ſpođiwanjem na njeho poſbladom njevedež, eježo da pſchezo ſo vroži. A hdyž bu ſo ſteho ſtarochu ſtoto dofeſ ſmôlo wón ſi wuzjitoži vrež.

Sa juntrku nětrot díceji do wojeje ſadovje ſohrody ſamolach a domolich jim, ſo ſadu, ſtotrži ſpody ſichtomu ležetke, najeſci. Šafac̄ ſo pat jum, ſebi nětrot do ſakow ſtac̄ a ſobu wſar. Žedyn hólz pat tež ležne ležny doſež, ſo nětrot tych ſamym rjenčiſi jablukow pſches plót ſmieti, ſo by ſo ſonatich ſafo namataj. Wón ſo ſaz ſou njepramp ſtoſtojn i w evangeliu prawje njeſabjerja a ja jemu ſada ſe ženje wžaz̄ ſo ſabrody njeſad. Ale ſaz ſebi pſzota ſi nětoreje ſebojeſe ſwetti ſnedu nožuza, ja ſe ſteho ſtulta ſtolti dobre naumutných. Mi do myžlow pſchimy. S nami čjowjeſtami na tym ſhwec̄i je ſaz ſi džec̄zini w tej ſohrode. My vſtak ſměni ſměni ſubta triebac̄, ale žanuy ſobu ſobu. Štož pat wot náš hudyňi dany, tu ſo riez pſches plót cíjiznem a jemu tamn ſtronu plota — we wečnoſci ſafo namataj.“

Zak bu ſou ſtary ſpojedaſ, a w Pſchic̄. Sol. 19, 17 řeſa: „Schtož ſo na hudyň ſmili, tu požejie ſtemu ſenjeſi; tón budže jemu ſažo jeho dobroru ſaptačiſi.“ — Wón placi ſi wžaz̄ hac̄ 10 prozentow. Ty ſo ſola hewot ſaz jara ſi viched ſtarach. Kož dha je, luby ejtario, niechaſh tež jabluka pſches plót mijetac̄? Škodnoſte moſt! —

Ja ſzym pſches Schryſta ſtrawine ranu
Tón prawy grunt něl namataj,
Troſcht druhí njeje namatañ,
So by ſo we nim ſradowat.
Tón grunt mi wečne ſoſtanje,
Hdyž wiſhito druhé ſahinje.

Bo němifim wot R. ſn.

W ſeču lěta 1866 ležetke na bitwiſčeu pola Kralojeve Hradba nječeſte wojas. Žeho kóz běchtaj bliſto; to poſnatig ſatholſti ſaraf a jeho kaplan, ſtotrži běchtaj k njejmu pſchitſtuij. Wonaj wiđeſtaj, ſat wojas ſi napinajom ſwójich poſleniſtow ruzh vylid ſlowy poſlebohowska a ſlowска a ſlowſka. Prajeſi wžaz̄ nječeſte, ſtož dže. Duchowny ſrubn ſi hłowu wjeſte, wón ſaptačiſi němōže, ſtož by tón nječeſte hlybje rady prajíci; wón ſo tu tež díceji nječeſte, dofeſ hlybje ſe na bitwiſčeu ležetke, ſtotrž ſebi po duchownym trochęze žadaſte, wón dycbeſte date. Tež ſkapla čjupke rune ſvihom dale hyc̄, jaſo wylid ſlowy nječeſteho wojata knižu muſhla. Žemu bě wěſte: to je, po czim ſebi tón wojat žada. Kniža tam wozčinena ležetke, wona bě jemu ſi nječeſte ſulom wu- panha.

Kapłanowej wociji ſo hnydom na tón rjony kherluſiſ wot Zona Handrija Rothy, duchownego w Berthelsdorſie w Schleſynſtej, wobročiſtej, ſotrož běſte ſebi wojat w kniſtaci namataj: „Ja güm vich ſchryſta ſtrawine ranu tón prawy grunt něl namataj.“ Š tón kherluſiſ nehdø duchowny Rotha ſwojego patrona, hrabu Biženbergo, ſo jeho narodnemu dnjej džer 26. meje 1728 poſtronu.

Zaſo kapłan, knižu w rulach, na teho mrężejazho poſladrinje, tón hłowu poſhil, ſo by woſnamieniſi, ſo čjuz kapłan jemu ejtac̄, dofeſ ſam možon wžaz̄ nima. Kapłan to cíjinenje a tón rjony kherluſiſ zpły pſchec̄.

Pſchi ejtario ſo pſchekrjenje na wobličo mrężejazho lehny a jato bě kherluſiſ wuečitani, běſte wón wužyń ſa to wečne ſwjenje — cíjide ſi a měrom.

Kapłan morwemu wociji ſamknje a džeske dole ſa ſwojim ſarac̄om; tola te wojerſte ſpewaſte kniži ſebi do ſada tyki. — Š ſarac̄ ſchryſta a jeho móz, ſotraž mręženemu wojatej ſi taſtemu cíjemu, ſbózneſi ſtončenju dopomoh, to pſchekrjenje wobličo na ſtrawonym bitwiſčej ſtej njevuhužniw ſac̄iſtej na kapłana cíjineſi. Junu rano jahe nechtó pola generalneho ſuperintendenta dr. Erdmanna w Brodžanu (wón dženja hlybje ſwoje ſtoſtojſtu ſarac̄u) wo durje ſkaplače a ſi jemu ſaſtupi ſon kapłan, te ſpewaſte ſe ruzy džeržo. Wón powiedaſe, na taſte woſtne je ſte kniži doſtaſ a ſtončenje praji, ſo dže, dofeſ je evangeliſteje něru móz a evangeliſt kherluſiſh troſcht naſhorit, ſi evangeliſt duchownym byc̄. A tak je ſo ſtaſo.

Niemóženj to tež triebac̄?

Khějor Wylem I. bě ras po poſleniſe wójnje (1870/71) nětrotých mužow, tis běchu ſo w wójnje wužnamieniſi, ſi wobedu pſcheproby. Bu tón ſamky ſtati wón na jeho tych ſamby po ſprávě: „Něl vracjeſi mi, kai wužaſnie ſi wóſho tico to, ſhotož je ſo mi ſtaſo?“ jato čjuz wón vracjeſi: „Je nježiun w mojej ſtarobye wžaz̄ wuečiſac̄ moži, ſo ſi ſzla na trón pſchindu, wjele injeſci, ſo móži taſte wulfie a dživne wóſniſte ſtult ſunyjeſi, ſaz bu ſo něl ſtaſe. Hóſc̄ wotmoſti: „Majestotſi, to je lohſo wužiſnici.“ „Džo?“ inapřečiwi ſhějor, „možec̄ ſhā mi wó ſi pſchic̄zni wracjeſi?“ Hóſc̄ wotmoſti: „To ma woſkeſi tis pſchic̄zni.“ „Eſi pſchic̄zni?“ wopraſha ſo ſhějor, „je ledna ſeni wém, ale dajce mi rasi wac̄e tis pſchic̄zni kſtſhac̄?“ „K prejemu,“ wotmoſti hóſc̄, „je Waſha Majestotſi herba ſzhoňowanja waſhcho povožneho, bohobojaſneho na ſa wachje povožneho mac̄zera a po taſtich džec̄zach ſtej piſane: Stanowne ſzhoňowanje twari džec̄zom domy. A druzemu je Waſha Majestotſi ſe ſzwojim wójſtom naſheno wot ſzpanym mobilitu wjele ſzazow wachje poddanow a wo taſtich ſtej piſane: Próſtina praweho wjele ſamože, hdyž ſzpana je. A ſzczemu je Waſha Majestotſi ponížna doſež, poſnac̄, ſaz je ſo wón to ſtaſo! Bu nejdžipužac̄ ſebi ſamemu dobyče, ale temu ſenjeſi, a wo taſtich ſtej piſane: Tym ponížnym dana Wón hnydu.“

Na tym wulkodowaniu ſo ſhějor jara wulf ſwejeli a džeske ſi ſzwojim hoſc̄i: „To ſo mi jara lubi, ſtož w ſprávě, to dycbi tež kſtſhac̄ pſchic̄zni. Frýza“, wachje na teho, „po ras jow, daj ſebi tež wot tuteho ſnejela poſiedeſ, ſtož je wón mi praji, to možec̄ ſi tež triebac̄.“

Niemóženj my to tež triebac̄? Niechaſh ſebi jow trojate „džerž“ wopomniſi? 1. Džerž ſahnje, woſkeſe tu, ſotrož na ſlubjenje. 2. Džerž ſo mobilitu. 3. Džerž ſo ponížnoſci. Žhoňowanje Boha wjeriſtneho nejbužde wuſtac̄.

Šswjedzeſi ſa miſionuſto bjes pohanaſi

iměje ſo hrjed 12. jutija w Budžiſhinku.

Sſerbska Voja klužba poſoldnu w 2 hodž., předor knies ſarac̄ ſubida ſi Dulez.

Němifka Voja klužba poſoldnu w 4 hodž., předor knies kapłan ſchrijci ſi Hodž.

Wſilſki pſchic̄zelow miſionuſto najvutrobnischo pſcheproduje ſyrlwinſte prjodſtejerſtvo w Budžiſhinku.

3. Hodž, ſarac̄, pſchedyda.

Pomhaj Boh!

Cjistlo 29.

16. julijsa.

Létnik 3.

1893.

Serbske njedželske lapjenka.

Wudawaju šo kózdu šobotu w Smolerjez knjicëscežetnu w Budyschinje a ſu tam doftacj ſa ſchwobetlenu pſchedplatu 40 np.

7. njedžela po kwi. Trojizji.

Mat. 5, 13: „Wy ſeje hól teje ſemje. Hdyž hól ſtuchne, ſ cižim ſo budže ſelic? A ničomu ſo wjazg njeboži, kiba ſo ſo won wužypnije a wot ludži bo roſteze.“

Šsól je najvážniški pſchidawt i wſchej jedži. Bjes njeje njeby nam žama jedž ſtudjata. Po runym waſchiniu dyrbja wérni wužomniži Jeſom Chrýſta, nječ ſu hevat niži, hnadni a ſaprēvani, najvážniči a najniužniči ludži na ſemi byč. Boni dyrbja zytemu člowjetwu najwýchich a naſtrahniſche wſchech węzow. Boje traſteſto, pſchinjeſež a ſdžerjeſe. Boni dyrbja tych plenyh wocži, tych ſtronyh noži, tych ſlabych tij byč. Bjes lutymi khorymi dyrbja woni ſtrowi, bjes lutymi khydymi bohačei, bjes lutymi ſrudnymi wjeſeli, bjes lutymi ſhubjennimi pomozni a wumögeži jandželju byč, ſ jenym ſlowom žina duſcha w morvym čelju teho ſweta. Tajž ſu byli ſwječi japoſchtoſlo. Boni věhu hól teje ſemje, wueſerjo a ſnamjenjo člowjetwom, wérni pohti Bojeſe hnady a ſwérni wodberjo i wězennemu živjenju. Boni ſu ſtuktoval, ſttož njeje ničton pſched nim i ſa nimi ſtuktoval. Starý ſwét ſu wobarmo i wězenu ſhwalbu ſebi ſaſtužili.

Kat paſ ſu wužomniži hól teje ſemje?

Boni ſu te ſo ſwojej cjiſtoſežu. Šsól je ſnamijo cjiſtoſež, jeje běla barba je barba njevinofež, totraž ma byč ſnamio knjeſorovych wužomnikow. Boni ſu cjiſeži vičes krej, totraž je Jeſuš ſa nich pſchelat a totrež ſu ſo woni we wérje mozovali. Duž hýdža hreč a ſteja

w zylm ſhodenju ſa njebjeſkej cjiſtoſežu. Šsól je val tež ſelaſtiſto. Wona ſluži i roſdželenju a i hromadežcjeſhjenju a i wobarmowanju pſched ſ्मicžom. Wérni hrečejſiſieno dyrbja tež w tym trojatim waſchenju hól teje ſemje, ſelaſtiſto ſa muſtu hojteinu teho ſweta byč. Roſdželic dyrbja woni hordoſez čelneho člowjetwa, polorječ jeho hamoborjeſie, ſlamacž a ſanabicej ſeho ſamoſlojnoſez a ſamoprawdeſez a pomhacž i pôſnaču ſamhneho hubenjitu a Bojeſe ſmilujoſe. Domječe maſe hrečhnita i temu, ſo ſo ſam ſputa a budži a ſwoje nutſowne byčeze wopomni. Dale hoja hrečejſiſieno, tij ſu hól teje ſemje, wobalejo ramy teho ſhêdomnia, poſložeo i baſfam evangeliu boſoſež teho roſlača wodaž ſu luboſežu i temu muzej luboſež a boſoſež, tij je na hčiju muſrej ſo ſbžnoſez hrečhnitou, ſo ſo wſchitzy to cjuja: Čiji ludžo moja mér, o, ſo byč je tež mož ſo jich ſejerpiſluoſež, jich pobožnoſež a troſčta mozovalac, ſo byč tež moži tak ſi mérnom wumrjeſe, taž čile wjeriſi wumrje!

Na poſledni wobarmujo hrečejſiſieno jaſo hól teje ſemje ſwert pſched ſ्मicžom a ſtaženjom pſches to, ſo wot nich móz wužwieſenjeni wuhadža. Rjeſeſe niždy žampach Bojeſi džeži wjdželi, tij taſtu móz ſo waž mejaču, ſo bě wam, jaſo byšeče w jich pſchitmoſeži ſhreſtečiſi nižmoſti! Šaveſeče, kat hubenje pſched ſteji ſi tyn ſwětom, by hiſe wjele hýrje ſi nim bylo, jeli ſo njebjeſku ſtejewomi wužomniži je ſlowom ſo ſnamjenjom pſchi-beranju ſleho na wſche waſchenje wobaroli.

Ale hól je tež zyroba, je to, ſttož jedže ſlodžaze čini a naſhonenje wuži, ſo waſchenje, po kotreym wona

to ejini, je potajne a ejicze. Kunje tak je tež s knjegowymi wuzczojmiami, woni ju prava boli teho žweta. Tenu tam, hdežej woni se žwojim měrom, se žwojoi poniżnościu, lubožico a ejistočce pščinibú, tam je žiženje prawej wejšebe, a tak rjez žiženje halež potom sfloži. Hafle s khejsčijanství wěru, je žiženje riamy džaka hdyň dar Boži, hdežej wjeſela a řeſobý bo woſmijetej s Božej ruſi.

To wóch leży w tychsze głowoch: Wy seje hót teje semje. Duzj hłyszmy prawie tote głowu. Wyboko pśichylułchnośce ho s' nim nam nadpożołęto. Wy seje hót teje semje, kózdy w hwojnym schronie a powołaniu, wój starczej bjes mazu dżecim, a cęchitaj je horje w pójczinowelszji a napominanju k temu kensej; wy dżecią pola wsiejszej starczej a cęchicę dla teho kensej nana a macjer. Wudźce hót teje semje, wy hołoczą a szbożowni, a niesłomnicę, derje cijnicę a szobudżelicz j a wy śrudni, wy połyskni, wy khudzi a świdźcę je szczepnyczą, spłosznioczą a s' domierzeniom wo tej wérje, fotraj je w wóch dżima. Kózdy, kózdy njech je hót teje semje a skutkuje w hwojnym powołaniu a po hwojey možy ja teho kensej, t. k. dobro haczy je dżen; nóż pśichyndż, hdbęz nječio skutkowacj nje-

Ach, wulka skłoda leżí w tym, hdyż, taž tón knies praji, ſół ſtuchnie, to rěla, hdyż wona ſwoju móz ſhubi. Wjèle ſcheſzijanje je w načinu čaſu móz tepe ſélo ſhubito a woſtho dary ſhwatje Ducha. Duž mójno njeje, ſo ho ſhvít ſi nimi heli. ſcheſzijanſta wéra ſaměrne ſel vola noš tak wjèle taž předy nedofonja, dofełz tak wjèle tich, ſia dyrbjaſu ſe ſkowje wérnu o ſe ſkowjim dovřimy počinjam, psicherađejenje ſenjeſou wérnoſe, jebo ſe ſkowjim čajnenjom ſaprevaſa, pſicheradejenje a ſklijanja.

Węscie leżi ton święty w śpią, ale ja nie, fiz hmy powołoni
k dżelu na święcę, je tole to prośbenie: hmy my boli teje semje,
hmy my werni Rzeczyściennio, ho bo se świętem może polepschowac?
dżelam dhia my na śwojim polepschowanju a leżi nam tej na
polepschowanju tych deuhiak?

Vóh tón řeňes daj to; wón cjin nař pschezo bóle ē řeli teje semje, so by wona město jeho dobreho spodobanja byla. Hamjen.

Justus Jonas.

K jeho 400letnému narodnému dňej.

Bo němčím wot ſ

Justus Jonas bo 5. junija 1493 w Nordhausenje w Sakskej narodzi, hdej vejche jeho nim s měřenčou. Melanchthon wjeho námu praví: „Bo nim je snate, jo sebi móv píches svojoj fréjčinovostí a mohložnivostí najmíslého našladočný w jehožm měřeči doby a so vejche w bwojim česku wuejenym muž. Justus Jonas wot spoczalka ani Justus njerelascé.

Jutus Jonas wot spoczątku ani Jutus ani Jonas niktelskie. Zeho nam relatacja Dostas Koch a won bu na mieno Dost Szczęsny. Po tehdominiach walczniu wuczeńzych won pięci podbójów swobome mieno Dost wuwolnił, pschemen Szczęsny mieno Jutus a pięciastu nanowce Szczęsny mieno, tak nasta Jutus Jonas jako swobome mieno.

Dječjaže lěta Justuša Žonaha bylo sa nařečenjene knihy; jenož nechtio ho s vrenich lét teho muja Božejho povjeda. Mjeniujz: jebo nam běžte na móz slhorci; móz běžte zpěv na ſvoje brjody pojozil, jo by jěd wuzahynlo. Hdyž zpěl přeječ wja, na řamvu pořád. Tón huk pchándže, wuhlada zpělu a ju ſej. Když císlowjet kdeby myslíšte, so budze malý hóz na tom jed mirecje durbeči, ale jemu niciž níče.

Dofelz hóz pilnje mutnjele, chajycze jeho nan, so by wón
wuczej muž był. Hóz wélcze miedzianku szchulu wuchojai,
pschindje wón 13 let star na schulu wyholo do Erfurta, tam nošebje
reče studowasche; jeho wotytniem konz pak běsche pramisni-
stwo. So by ſwoje ſtudije dala wiedz, dělčie wón na léta
1511–1512 do Wittenberga, poštudiaſte tam tež na Lutheru,
wroči pak po potom ſajo do Erfurta, dokonča ſwoje ſtudije,
doby ſebi právo, ſe možesce ſam na univerſitete pfidemnoschi-
dzercej. Wón bu tež wuczej zvetvinskej prawa.

Duž pšebí Marcín Luther 31. října 1517 hwoje 95 žadom
na hodovu zapek w Bittenbergu. Ze když buchu býví tež
w Efruce snate a Justus Jonas pšeboži a lústupowše je.
To večír jeho pření slutt ja reformacij. W Efruce střednici
nečistí pšebožlo teho samého smyšlenia hromadže a Justus
Jonas po hics nimi wuřenjeněse. Minujc večír pšebož mítob,
jeho univerzita w leste 1519 sa knižnička reforma mimoří.

Kaz bu Luther, kotryž dycbješče po woli hwojego nau
prawa studowac, wuczej Božego kłowa, tak ho też Iustus Jonas
pot hwojego prawisnictwa wotwobrocji. Hwobżel běše tón, so
pot to pola njeho na dobo mjeſta, faz po Lutheru, ale po
mjeſciešin. Luther běže pšeſe hwojich pszeſezelom, kotryž mjeſcieš
w Crjutce, wo Jonasku školu a jemu husto wiele dobręgo
pracuj, daſ, poſkiſko jemu piſaſte. W liſte ſkou rodeſek
upraſi, ſo je Jonas ſi nijemerneho morja prawisnictwa i czechemu
norowemu brlohej hwiataho viſim ſo podat o piſciſtati: „Tón
pijes, kotryž je jo ſapoczo, wobornui tebie! Piſcicu mi ſo
behaja czi njemdra a mie piſata popanyč, ale Khrystus je živy
tujeſi. Bozemje, my Jonasko, tu malej moju wutrobu, proſiſ
a twojego Marciina Luthera.“

Do Wittenberga českého ho wschitkum sbornje smyčlenym o tamnym časzu, tež Jonas by tam rady škol, kdy by ho ne-ajsta studnosze poslali. Ta řama ho jemu tež boryš poslali. Duchowny pšici hrobowej zvukov i Wittenbergu během sevel a urojtejch Vojtěch Vludry muža vyslaše, ktorž njeby jenož dobrý predat, ale též dobrý wucet na univerzitu byl. Něboži duchowny českého wucet zprávničkoho prawa byl; jadyn džiw, so bu turmericch a řama Jonasa ředoblivoj řečinjem. Wón ho sa nim vrásčelice a už ihoni, so je Jonas muž, ktorž je východzom pytanc, ktorž ve všeckých vědomostech i staty, ktorž je hodenje živu, so bo pouštwalici njeomí, so dže rady do Wittenberga, so duchy wucerji Wittenbergseje univerzity tak derje kaž tam studowaz jeho rady a nejde a so by ho wjele ludzi k temu móznenmu předbarje, kaž druhemu Lutherovi, časťcejalo.

Jonas běžce ho pomalu zhlé wot prawisnijstwa wotwobrocili. Wón bu pręschny, hac̄z dle ko do Wittenberga píšebydlic. W tym samym časzu ho wažna shromadžsja w Wormsu wotwysze, píšebyd lotruž bu Luther žádany. Na hwojim pucjo-
banju do Worma Luther do Erfurta píštindže. Jonas běž-
meemu hac̄z do Weimara napřesložnično čahajen, so by tam s mý-
jilče wo hwojim powołaniu do Wittenberga poręczęz möhl.
Wón Luthera do Wormsa písemobylske a tam bu to węz do-
wadżenja. Jonas njezchybne wojazd do Erfurta, ale do Witten-
berga. Wón píšebejci w Erfurcie píšebyd: "Ty njezých, kajſe
hořaſtvo wědomostce je w tuym njezých. W píšebydum
Wittenbergskej je Erfurtska univerſitať krosta a prosta a krosta."

Jednym zabytkiem patr. bēsche hiszycie ja Jonatasa w Wittenbergu, zaraz pochodzi zbytki dyrekcjelle tej zbytkiwinie prawo wrocławskie, to prawo patr. Kotrys dyrekcjelle wrocławskie, bēsche baronowe. Wszystko teho prawo bēsche Luther w decembrie 1520 roku písemie Wittenbergim vrotom spalił a něto dyrbjal Justus Jonas wrocławskie teho prawo bumi. Radivoj njechaťe duchowne městno wrocławskie, hociž by ho wrocławskie teho wedeniowinie byl. Woni patr. dyndzki w Wittenbergu teho pobożnego a wrocławskiego muža řeđajecž. Důž by wrocławskie namala. Jonas dostal na univerzite wrocławskie nejistno, na Bože křtovna a sa zbytkiwinie prawo bu druhý profesor wrocławski. So bu ta wěz tak sarijadowana, bēsche wrobie Německyho rynku řitul, kotrys bēsche vpolná, tažte je to wazno bēsche, muža faži Justa Jonosa w Wittenbergu wěz. Universita bēsche hiszycie w lècze 1521 ja doktora bivajete písmo pomjenowa.

Wón běsíce řudny čas, w ktrymž Jonas swoje lastočinstwo Wittenbergu nastupi. Dudi běsíce so i bájnicových putov wubodzí. Bože kłomo so pram a cíisse wueczeče, poraj Božie běsíce hřeče tón hamy. Wošebje běsíce hřeče mida puli nastor. Božia wieczej dyrbice so bo swieczač, tón bě ju řízni Ježus wustojí; tódemu, tón dýrycze so mywiač, dyrbice so o kłeb a wino wudžieči. S žpù běsíce nulne, ewangelisti prkowniši poraj sawječe. Jeno so by tu Luther był! Ale tón běsíce na twierdžině Wartburg. Wschitaj mužojo, toſzíz běsíce so formazjui schorejci, bědu drje vides jene, so ma so nowy wumilniši poraj sawječe — ale fal? w tym ſzpi jahni njebéhu: jenj řízni Chayku i moju do pređa; tón druh ſebi mybladu: zoncji pichyphatymia! K tym němernym běsíce dr. Karl abt; won běsíce, tón Jonas, wueczt psali univerſitec a pređa ſci hrodowej zytkui, Jonas farat a Karlstadt kapitan. Wobaj cíejatja ſa wostrojenjye mše; hdyž pat chajcze to Jonas po vydajnym vuciu wumieszcza, wošebje niž hess domolnoſcie furmečta, Karlstadt be druhje myble, hdyž běsíce předowal, ſo je nulne ſchicu wostroñnic, won hundym Bože woklansje ſai wudžieči, wschitum, toſzíz pichyphatu, kłeb a wino dawadze. Won běsíce dale džidze — won rěczech pichyphatu ſwieteczam. Riezie ſe ſmiciatami mat wotariom, man i nim i ſwieteczam¹⁴

wolaſcie won; „to je psichovſtvo!“ Duż duchu te ſwierczata bojęſz ho ſeſo ſhubi. „Jako Granowzyna ſaſtuſi a ho t nimaj ſi Božich domów wuſumieſci, roſſicie a ſpolene. Wulſa mēſeſza naſta. „Schtó ſi teho budzie?“ běſče ſtruklym proſčenjem roſomnych. „Gádyn muž tu nijeſe, ſotruj by taſej mēſeſzy ſapſhczewiſo ſtupic mohł; Jonaz to nemojſeſle, Melanchton tei niz. „Luther!“ i wiſtſia woſkaſu — o Luther tei pſihindje. 7. měrca 1522 bě njenaduſyj w mēſce njeđiwiwo na gádyni ſtrach, jemu hroźyſi, a wličitſia nadziaj woſki. Won na ſteſti ſupi a preddowatke tydzień doſlo pidecjiwo wiſkutim njeumyſnoſćiom, ſotrej ſeču ho ſtate, won preddowatke połny ducha a možy — a bōſi běſče ſoſa ſtach poriad a met ſawiedzem. Po ſhromadnym urodaſeniu ewangelici arwiſtow poriad naſta.

Jonas mějstře wulke čerpjenje w životě. W lécie 1526
món často když leželé a Luther předčelou napomínače, so
jeho prokáz, so by wón sa skut reformacije vzdoržen wostal.
Zeho wopřejto wón prají: „Gólowej duby sjezperitové měce a
prokáz, hdy by wichtivo po našee woli sklo, byvam lén byli.
Zeho dla je zvijatá tříz a pruhomanie najlepše tédrátko,
trotz nam k týle dobremu a přesčezivo nijele stemu pomha.
Mój lub doktoro, t teme džyz k tomu pomhač!“

(Poznaczenie.)

Boje iohnowanie.

Bö nemíslim.)

We wby M. stejachu wieczej niktosi burjo se swojimi zonami hromadze. Tón dzeni bésche bo bur Sch., kotrehož žona bésche hýo vichod s létami wumrjela, khowal a wo nim bo powiedasche. Jedyni prají:

"Wón wschak běsche runje prawy cžaž, so wumirje."

"Někdo nějedl hřebce a žid by všechnot a jeho s kubka wuhnal. Wón wšak hospodaricž njemóžešche. Netko je tolá hřebce jako bur wumrieš."

Druži bur projí: „Tej wbohei holzy, wonej stej dusichnej, wonej stej dżęsejtej wot ranja hacz do nozy, ale szto to pomhaćze? Wonej nanej tubio łdżerżecz njezdżesztej. Jułsje dżezitej i tubla. Hde dżezitej hicz?“

Burówka prosi: „Niech hladatej, tak psches swet psihiadzetej. Niech klužitej a dělatej!”

Bur snapsciejow: „To w'schak wonej budzetej — ale wonej tola nijemotet' jutje hydrom na kubku czajnuc — a ja zbyk sebi myslit'.”

"Hai, hdyž ſo wo to jedna, žonam ejeſkotu načinieſj, ſu mužojo hnydom hotowi", pschitaiſi druhu buromla.

Hdyž běhu bo tak roštečovali, běže starčka žona s krótkim postrovom nimo řeky. Wona běže rudovala a měsíče malejane hubleško s kónz why a běže wot wýchilich jara česzczena. Wona všich řebi praji:

"Bur praji sa njejé bladajo: „Ja džyž ſo wjetowacz, ta dža-

“...iż wózka po żałobie, tu żałobę tynk holzomaj. Granowajna ma nasłipę wutrobu.”
Był tym wbokeh kryzgi w kuchnię żałobę tynk holzomaj. Szwecią siejeś na blidże a kradźne stwó roszćżecieś. Jena pytaše druhu troščotowače — ale jonej ho to njeproradzi a stónciąju wobej wózki żałobę tynk holzomaj a przejścię:

"Moj Božo, takle ſamej. V jutju won! Hdže? Hdže?"
Vla dobo wobej požluchoſtej. Roſtrózanej no ſo hlađaſtej.

Ššnano węsche to tón jid, kotrý džysche dżenba hijo to lubko na ſo wſac̄. Duž býſtej dżenba hijo won dyrbjaſtej. Feju

"Wóho! Hana! Wóho! Lejna!" prají wona a w lejnym woszonym běžce telko tubočce a běžcrazce, ří wobej holz, všechny kříky po polskuňčici, křívou hluvu do lejnega skina položitčtej. Granowczyk prají: "Přešelatnejte pšlač! Šhotujte ho, řeklaztej to najmíničje hromadu. Šchtó wamaj hewak hisheže blučka, po to mógejet řebí jutje dörná."

Tej holz ho praschelchtej: „Hdze dyrbimoi hiz?“
„Hdze?“ Re umi. „Na besh tez byrota a nem, tak to je,
lhdz je cłomiejek taki wopuszczeniem a nem, tak cłowijetej je, hdzy
budzie s lubotieju do domu pichajt. Zona, kofrak mje do domu
wsja, je mi prajita, so ja tajfa byrota w domje Boje żohnowanie,
ja suj hebi hiz pichego zera żohnowanie pichata. Nekto možu
dwie na dobo mœcz a ho Bohu sa to dodjatowacj nijemöju.
Khwatajtej! Khwatajtej! lubej dziczej, moži domach na woju
czasaja!“

Płucznikowa żona jimoj lwiącej fasaty a hóbiniu pośdzięcio
stejeliętętętę w rianej śliczcej, w forej możelciętę wotacę a
bydziec. Wonej sebi na to pomylisciecię, so je jimoj duchowny
dżenę pschi wotewrjenym rowje pschiwosł: "Bóh je kryptow
wotę."

„Na dnešní dějní neoficiální buruwofa Granowzyné prají: „To seje
běži wulstu cęzjotku ſczinića.“
Wona pal s hłosu třebohelske a prají: „Cęzjotku? Ně, Bože
johnowanie bým běži do domu wsaća.“
„Nahlašebu kó wschelate“, bo jej wotmolwi — ale po cęzjotku
bě wibjeż, zo měsječke Granowzyna prawo. Szyrocji buſtnej
johnowanem su źwierciadlo.

zohnovanje ја нju.

Ros̄hlad w nas̄him c̄aſzu.

Kieżurztorowy Sejm wurdżuje wo sezonu dla powiększenia wojska. Nekotri mają sa to, so budże sezon i wjechajnu wo 30, nekotri wo 12 hłosow pścisniatyi. Sso ida, so budże pścisniac wiacze wot antisemitow wotwierdzać.

Brynz Etel Vjedrich, druhý kněžorový syn, je 7. července 1867 starý byl. Dnes bu won taž jeho brat po starym pruskim wasičnju zwijatoczny do přenjeho garderegimenta jako lieutenant stanjen.

W Parizu by žakošne njemery a sbezki byle. Najprijedy hovaloučni studenti, potížerani mot njeležomým lubi, lotvym bě tneječstvo nejpozitivne rejoywanje salatalo. Potom bě tneječstvo dželacjersku buržu zato bylo všeckich demokratiskich časuvujowow hamlo a něk sbezgujo po dželacjero, tworacích karabdu, povahlu wosy toniozej jezeliných a omnibusých a wobrachu po s tělenjom písečejivo polizistam. Tneječstvo dycbješic wojakow písečejivo nim poštac. Tich wjele bu frantjených; netoži bučin sateleni.

Po ménjenju na wjedrowostojnych siniejemy wot 16. hač 18. julijsa hórze wjedro, wot 19. julijsa pak desćiez.

dělší l. farat Golez z Kaled požehnávání. — Tež němčta Božej
službu běžce božacé wopytala. „Můjšť korpovno báda hjes
mřejvým Fratrelo poryduje — snámo tě svoucného mision
stwa“, to běžce říkalo, i když němčti kněžedženskí předat, knes
lapán řekává s Hodijsí, na řekotu 4 Wöjs. 21, 5 — 9 wobud
natwari. My hladujeme, že předat wunječe, 1. na péčanom
w jich ruky, 2. na misionstwo, kotrež řeký Želom řekyta k pojmanam
wunječe, 3. na džiwim, mož Boži, no eži, kotři w se vjeze
na řekyhaného hladu, wutromjenje natwari. Kaž kylne života
s dobrej jačnej wodou žerlaču ho třikva řekly delo do wobady,
taž no tež tute predowanie se svoucimi jadrovimi myšleni a svoucimi
povějšenimi s misionstwem se vola k wulsemu natwarienu wobady
řekyse. Wolstemu Božej službu řastaschtai da predowanju l. farat
Mártig z Bartu, po predowanju l. farat lic. theol. Jímšť z Hodjsí
Porejšených buďtež webej Božej služby s lubosnym spěwanjom
řekulstic děčí. Kollekta 112 hronow 56 np. wunječe. Po dokonjenju
Božej služby wostadu psalmomi duchowni řich knjene hřečce
číwili w hřebodlým domje knjesa ratoviščeho radužicela Steigera
slednocieni.

Szczęśliwy młodżeniec

(Bo nemességi)

Psied 4 létami by pobožný mložený do wojska wjat. Hdyž dyciejejo ho wot swoich lubych dělčej, jemu wutroba putoačej. Radobózja pať jemu wutroba poſtaſowačje, jakó tón mluđe wojař do hłownego méta i jeho pygu a krajoznajce sačajemy — ale hýčke bole jemu wutroba putoačej, jako chýčke we wulkej swi w taſarmach přemý wieczor swoje wieczorne paczere ſpawac̄a kředza w harje wiejských twaſčchow. Hdyž hara píšeſtac̄ neschlaſe, smuji ſe wón ſawoda:

„Budżęce tola thwilku s mero. To dżej cżlowieki ani hwoje wjeczorne pacżerje wuspewacż njenioże.“

„Koło wołoko ho wołoszczęgażu, kaž by wón dobyv jort cjnić. Jako wón pat woprawdzie na kolenu biega, kwoje paczerej woprawcę, iżtchnięcie do niego myętażu, kaž biega pŕzciatku měli jeho kamieniowacę. Wón pat ho molicž miedzachę. A jako běsche kwoje paczerej woprawcę, ho wón kwojich towarzich wo-prađa:

"Što vý po prawom seje, křesťenijeno abo pohanjo? Njemodlicje dha šo vý?"

Sso ſmějo woni woſadu:

„My, bo modlicz? — To daje ty tola żortujesz! Modlitwa je sa dzęczi a żony, ale niz sa tańkich mużów, kajzych my bunt.”

„Sa tajtich mużow, tajzjib wyliege?” wotmolwi won, to wışħak njeħażżeġe pravo mēcz. Ale njeħażżeġe wyl to ważne prajidmo:

„Schtó je muž? Tón, ktorý môže ho modliť a Bohu temu knieť sa bo dorváti.“

Podwojskich jemu praj, jo dyrbjal so se swojim nadpadnym waschniom kuſt haſbowac̄. Won wotmolwi:

Na drugi wjeczor bę sało ta hama hara a czi wojozy hiſćjeje njeſkumane kleruſkie ſpawdu. Žako metodъ wojat na nich ſwarjeſcie, ba hiſćjeje hórie — ale wón bo jich wuſmęſchenja a haleſtanja njebojęſcie. Wón prají:

"To by tola śrudnie było, gdy bych pięć tysiąc hłutimi pochłonął swojego świdnickiego kapitana. Wasza hara ma nieco niespójnień; ja dżę dżu połabskiego z dżiwim do Afridi hicz. Ja hebi myślu, so budź tam podobanie a duż manu tudy hloż dobre pięć potowaranie." Jedyn dżen hetman sujitzhōgo mōlodenja t hebi sawola. Wón wejche pięć podwojska wo tym "dżiwimy hnatym" pięćtaścja tama praj, to won toala najeżni pięci tańcej horje nutrany wojskac, so dyrbri ho tola radiczo cijliche moblic. Tón pak wotomolwi: "Kenesj hetmano, cijliche moblic ho njemódu, kym ho domach pięciu wójtise modlit a tak steji tez w biblijii: "Wolaj te kini w czasu teje nulu!"

Skončnje ho wojozy na to swięcizhu, so won swoje ratiſche
a wjeczorne modlitwy spewasche a doſho nietrajesche, duž bęſe
wó istwie eſiſche faž w zytku.

Čiji vjehčići međuši široku radost nad hrvatskoj a poželjnoće teho „dživonojne hrvatske“. Boni ponašaju, jo se božabojanost i vještinskim vežbam učišta. Boni su podvjetišću podnijeli a međeby někto sam na porjad u široj stvari hlađac. A so wón na dobar porjad djeržešće, wo tym možeće piše-
šnoćenji býc.

Schło prajicie k temu podarowei. Wy węńcze wińcizy tak myślicie, źeż tón hetman k temu po bögnemu wojskiej praj: „Wo węńce ręczecz, to njeje nieżo; ale węru wusnacż, to jeńczo. Koż węńczi, źak ſy kimu.”

Współczesne liczenie.

Во генісім

W naszym czasie je wjele ludzi, kotsz, hacz runje su lieczenju w schuli derje naukli, tola w kwojim hołodparzenju wo lieczenju (rachnowanju) niez nieroświja a husto kóz leča niez wysze nimaja, sterje je dołs narolci. Taisha njepraczenia daju pacječe breńmieszko, kotsz cłomionki bobu njeje a cęsto żożo wotbudże. Duż dżazu dżerka junckra duszne lekarstwo wotlaczę, i ktorym mojeżko by taiste cęstotliwosc.

„To je to wopacne, so ty, lubi hoſćobario obo ty staroſčima hoſpolu, wopak licjach. Wleto ſte, so by prejt: „Teſlo a teſlo ja mam a teho dla ſwim tež jenž teſlo piſtebięſas“ — dha ty to piſtebięſas a prajich: „To a to ja triebam, a teho da dyrbju teſlo miej!“ A doſelz w maſtini caſou žadonja čłowjeku wturobju roſtu, doſkodju ſuk paſe kame wostale, njeumaje ſong wopacneho licjenja ničio druge bycę hacę: njeſpolnoſtej staroſč, doth. Skaf paſ moſko ſlepje bycę poſki. To potajnoſcie taf wulfie njeje. Wam bo ſi ſygnim ſtowom wupraj: „Spofoſnoſci“. „

Szó wiele ręci „wo nusnych potriebnoścach” sđelaneho człowieka. Szto je nusne? Szto trzeba człowiek? — Sđelańce dyrbala tola człowieka wuzwodzicj wot taistich prośbnych żadonow, ja fotrej je nieniusnej pjenicy wudanaja. „Wóbję pa-żynność a draſtu momy, dha niech my spokojoymy ſuny.”

— Hdyż ty poczynanie do horów cziniisch, i tak mało dyrbiści tam hortak spokoju bycę a lat lópta a wiobodna je tebi pięć tym wutroba! — A hdyż do horych hudejko robocząca stupej tam steji lawla, cjskie blido, róże na wotkne a pięci tym wiśzidz spojone, wjeżdże wobliczo — ać tak mało człowiek potrzeba, je by ſobzym dyk.

A tola, — jak wiele! Tón bohaty w swoich mjechid
sahlwejach a krasnych istwach njeje sbozony pscii wscie psciu

Gólež w Budyschinu. Caijhez a naistad Smolerjez iuhičsijczečenje
obchiniie.

Pomhaj Boh!

Čjistlo 30.

Létník 3.
1893.

Særbske njeđelske lopjenka.

Wudatwaju ho tójdu žobotu w Ssmolerjez knižnjicjedzečni w Budušchinje a hu tam doſtaež ſa ſchitvórlētu vſchedvlatu 40 np.

8. njeđela po ſwj. Trojici.

Mat. 5, 17, 18: „Węsze kobi njetrejbaće i myšljeć, jo bým ja pčisjichot saton a profetow sanicju. Za njejsum pčisjichot somcjeć, ale dojnjelnicz. Pčisje sawrěnje, ja vraju was: dokełz njejandž njebo semja, tež niz nje pčisjicjo, tež niz jedyn punkt w satonju njebudž sanic, hacż bo wjekie węz stanu.“

Dopielničej díze tón kňes tón zpív salón a profeta. To je vultotne a krásne slovo. Křesťanstwo dy dopielnenje a psichetráženje židovstva, náz sanctenie te bameho byc. Nový salón dybri vo stary stolky wotkryje dopielnič, keď wón hýd vo starom leži, jalo w čale dusíc w písmu duš. A njeje Ježiš, tón kňes, na ſebi psches ſebie ſalón a profetom dopielni? Hôjeho ľaſnja, ſotruž njeby wón džeržať? Hôjeho člowljú by mohť jemu hrečha domieť? Hôjeho je wěžcierem ſotrez njeby w nim a psches myho do živovjenia stupia. Niedyvbiejci Filibus Nathanael wobhľadieji: My hteho namatali, wot ſotreho Mojsaš w ſalónu a profeta ſu vihali, Ježiš, Zofievoho kyna s Nazareta? (Jan. 45.) Haj wišak, njemierni ho nový ſalón wot taſtich prípravach stareho kluba, ſotrez ſu w křesťanu haj homien ſežinene? Ššamo woschnia a naľazli staročí ſilu Božia ſlužba zo ſwojimi woparom, ktorový had, ha wyschšieho měščinu, ſabbath a ſwiate dni staročí ſilu njeſju wone wiſkite w nim ho pravuje dopielnič a konate? Wón je ſalón a profetom džeržať kaž druhý, we wýchodē jeho dželač. Ale wón niejeħasne je na ſebi jón dopielnič: tej w jeho wočadža dyrbieji

wón dopielnič. Jego duch dyrhjese w nich czelne stukti morięz a nowego członwictwa tworząc, tiz je po Boszy stworzony w wiernej sprawodliwości a kwiatości. Ziwe salonię, na fotkach kiedy Jezujszowego Ducha poinaję, dyrhjedz jeho wuczomizny byz. Pola mych dyrhjese rełacji: Ja možu wiščito psches teho, tiz mje dopielni, to je, psches khrystusza; ja mam spodobanie na Božim salonię po swiernym członwictwie. (Fil. 4, 13; Rom. 7, 22) Janowie bloto: To je ta luboćz k Bohu, so my jeho kaiſie djer-žimy a jeho kaiſie njeſku čęzke (1. Jan. 5, 3) dyrhjedz woni k hwojemu blotu sejmię. A woprawdze tón, tiz steji w wutrobiej wérje do hwojego sbóžnika, to tež samóje. Wérja prasi jemu kiedy dżen, tał wiele je khrystus za njeho čjinił a dżakownoſć njemože bo teho wostajici, so by se swiernym sbóženjom po Božim saloniu jemu se to jaſo luboćz njevopasala. Tak ujeje saloni so wierjozeho křeſcijanina żane cęſje bręmo wizaſ, ale skłode křeſcijanina a wjeſdne spodobanie. Wón čjini nětko telko dobręho, jaſo by wón džyzi s tym hebi sbóžnoſć jaſluzic, a tola njeſcini wón żadnym hwojich stuktom w tym měnjenju, so hebi s nim sbóžnoſć saluzi, tola čjini wón wiſčiko, schłod čjini, jeno teho dla, dokež je hižo sbóžny.

Tak dojedlji tón knies hisce píšežo píšes hwojeho
Duch na mérzajch salou a projetou a ta budje won
woboz píšežo dare dojedlinc, hač budže zglo semia polna
pójmača a čeſceže teho knies, hač budže kheyristuſom
Duch wulata na wchó čejto a tón knies jenq jedyn a
jeho wjeno jenq jene. Hač do kónza kweta djeja te blvota:
Wi mjetriebače ſebi pomylcię, so sum ja vichydiſt.

saniežic̄ tón ſakó a tých proſetow; ja njeſtym pſciatichot
saniežic̄ ale dojvělnic̄. Njech michtón teho dla neprají, ſi nje-
treba, Boží ſatón džerječ̄. Béra, hdyž žaný ſlukou nima, je
morma. Njech michtón neprají, ſo neje možno, Boží kaſne džerječ̄.
Po dojvěljenju maſtnju deje, taž je Boží Šápu ſakó dojvěljet,
a lež jandžejlo ſídov̄ cjaš Knejſevou volu cjanja, taž nemžde
žadny s pſichardzenjem hřebom vobdaty člowět je džerječ̄, ale
po tej možz, fotruž tón ſkejſ naum dama a po tej měre, fotruž
wón ſebi wot naš žada, nježme a nježvřbi michtón na možnoſtegi
hadwelenac̄.

A to cijun mjenje, dokelz sakon budje tražak tak došto, hacj
njeplatidje njebo i semja, to refa, hacj je Bož tón krenje živoje
wotpobladanja dozvili s tmy cijowjełami o wjugo nowe budže pod
nowymy njebeſtami a na nowej semi. Hdyž to pak wjeſte je, so
chrystus njeđačke sakon sancicje, a su njebuđe njuđi, tak došto
hacj in tutej cjažnoſci životu, sancicju, o tak kraknu, tak
woźny dypbi ſo sakon nam dać, i ſatzej hluwoſej cjeſcu dypbi
naš napjelnicj, tak dypbi potom sakon w ewangelionje a ewangelion
w sakonu našda wuprawa a našcheho životenja nadawok buč a
mostoci skainje a wjeſte!

Duz' njech je nam luby a drohi' satok' nasheho njebejskoho
Bóz'a a Kenieja! Njech je wón naicze býongo wo dniu a naicza
hwéjdu w noz, njech ko jeho džerživu wshedl' djei' a nedjei',
psíci' dželi' a psíci' wotpoczowanju, w wjekselu a w ſrubdzie, njech
je nam stajnie psichem wozcjom a psichede wjichitim w wutrobie!
Derje nam, hdz' je tez' nam fozde wot wezjanych zdjadan' naicze
Boha w satoniu hwyjate a nieroſtochniwe! Derje nam, hdz' tez'
my s' pialmow prajim: Twojow wolu, moj Bojo, czynju ja rad a
twoj satok' mam ja hriedz' hwyjese wutroby; haj derje temu čłomiejscej,
tjz ma lubosć k satoniu teho Kenieja a myslí na jeho satok' wodno
a w now. Hanięs.

Justus Jonas.

Ke jeho 400 letnímu narodnemu dnej.

Po piem̄skim wot H.

(Wrocławskie)

Zonas też wulstrem reformatorej swęciu i bożej stojęcze, jako
tón w lèce 1527 do czeſtej cęlnej diechownej nishy pſiñdzie. Béſeſe to děni w ſopoczątu julijo, jaſo na Lutheru namalnoscę
trm' k wutrobi pſiñdzie, a to taſ fuſnije, ſo hebi Luther wublieſte,
ſo chze jeho tón Knies ſe ſwijenja wotwołac. Wón dželſke
k hwojeniu ſpojeniemu wózcei Bugenhageny a potom k doktorce
Zonofcei a ſi nim do ſabrody. Tam nětore hodziny wofta.
S czeſtej wutrobi a wulſie ſrubobu bēſeſe won pſiñdzie. Žato
pot bēſeſe po ſe hwojim hwernym pſieczelom roſtrećowat, bēſeſe
jemu lójſho woſela wutrobi; won jeho na wjeſor k hebi pſie-
woſky. Zonas pſiñdzie; Luther pak njezdowat ſo bildow heđio-
woſtac, doſelj jemu pſieze w wuſtomaj ſchumiesche. Won dželſke
teho ſi z Zonofcam ſoſo do hwojene ſomorti. Zonas powieda-
mo ihm:

"Jako ja psiches próch stupich, wón do njemozy padje a mi psichimota: „O knies doktoro, mi je hubjenie; wodu jom abo schiozec macie.“ Je nastrójony hornz se ſymnej wodu dohozec; tu wodim jemu pitches vodou a thribet linda. Wón ſapozja po modlitzkej. „Moj luby Bojo, hdyž čekeš tač mēz, ſo je to ta hodzina, ſotruj ſu mi poſtaſi, dho nich ſo twoja hnadna wola ſtanyc.“ Wón ſo do ſe wídzej nutreniuſtu moſteſcie. Šekar psichimote a jemu nadjiſi cíniſcie, tež Bugenhagen donde. Wón ſoſo do njemozy padje; wona pat kheſtji nimo dějček a eſi piſceſčejlo po ſelarjowem piſciatim wotereidzicu, ſo by ktorov ſpacj moſti. Na druhí dzenie ſedne Lutherem lepiš a wón wójſkeſcie laſo ſtanyc.“

Zato Janos jeho wopyta, prají wón:
"Wezerański dżen dybju ja w pomjatku wobłkowacj; ja
sym wózera w dobrej schli pobj. Tón Kręs połocriji do heli
a muwiedże jało. Tón Kręs mori a da jiwnenie. Włczoła wón
je Kręs muwirceja a jiwnenie. Jemu budz khwalba a eżęsz
weźciwość."

W tym czasie, jako niejedno Luther tańsze czeskie czerwionki w Wittenbergu mówili ludzi. Na kurczej chwili pochodziła, iż w Wittenbergu do Feny pędziona była. Luther z Augsburgiem wstała się w Wittenbergu. Jonas pat dźwięce, iż by ho wo swojego czerwionki muhojil, do Nordhausen. Tam jemu Luther huciącego pisał. W jenym liście stie: „Ach, so wiedzieć mi wolna wolita jaś, iow byti! My jenby ho k temu Fenje, wotali-

... chył tu cęzku cęwili przeć wroc a bo sda, kaž by naš wu-
kyszczek chył." W drugim liscie piſce:

"Ja ho wieśelu, mój Zonało, a dżatuń ho kryptykuje, i so ho nad Tebi kwiłek a Czij wotkhorjeć doł. Też prożku, io pchotek kwojemu skutek i pomocy biec; pchotek ja tebi nicio bóle niegadam hacę to, so bytscie, hdyń ja wumru, i najmiejścha wy wi wotoli."

Wszelak iżo brzmiał pytanie żegnające a nero po dory-
sak hisz pśkibotowan stut lopacza: przyna zrywinięta a schustą
mimą w Satisfi, pśki kotrejż mēselskie dotor Jonas kobi
lukowac. Widi tej wizytacji wo wschelak wupotała, skoń-
czenieśko ho videniemieć; tez pśki tym dotor Jonas s' rabi a le-
wulstom pombałche. Napomnić ho tej dybci, jo bēdze wón naj-
iredy k temu votajenie, maty fatechisimus kobi naukiac' pombać.
Hon bēdze tón, kotrejž Lutheru nowabi, tón nowik dōru do ruki
pochac' a tak je Lutherowy maty fatechisimus nasto, kotrejž je nim
wibliwy najwojny k wobitożdenju ewangeliseje wuzby a k jeje
rozupełnjeniu pombał. Jonas wo fatechisimus proj: "Lutherowy
atedesiemus je mata kniša s' 6 pieniężow; tñżżż kwotow pak jón
apłacjic' nienużo." Ta kniša ho tez dżenja hiszczę seferitila
wysze, wulst stanwiąc Leopold s' Rante wo mnej wrazi:

"Lutherowy mat̄ katechismus je runje tak džecažnega kož
kuboševe myšljenja. Svojim kožu, kotriž hwoju doživlju ſ njebo
naučujejo, kotriž so jeho djerži. Bon ma nješadno trošči
v sojzom wokompenjenju, jadro lohleho Šlejerjeva jadro vernoštje,
na formni mo teži nojnimirski inih mudranci došec."

Někdy všichni byli v Augsburgu 1530, na ktoromž ho "Augsburgské výchovnacie" pôsopila. Počas toto školskodne výchovnej bivoje všich ľud evanjelici pokojneji a volebenejneji zviedali; v tom náslovom bratom rímskej cirkvi jasne nová vyznanie vycheli a stupňo. Komuž tak jasne sa to výchovnacie nieslo a na ktoromž bývali spoločne v dželne stavy ſo ſo zvýšili a uročili. Evangelicki mēz miedznych Melanchthon; Jonas wo východzich wuradjenach Luterej písalce: W tisíce wón písalce:

„Księz Filip Melanchthon article siedemnasty, wo kotrejż tu jednym w
kotrej Zebi pójścielemu, so by piśtebladu a nam kwojny myśl
Mojoj myśl je, cze, luby wotce, Khrysta dla prozy, so
wózul je najdrobnitscho piśtebladac̄, dofełż so wo najwažnitschego
też jedna. Piśtebez Zebie je tón Księz woszbeje s' wulstn
drami wuhotwot. Księz Filip je pički następićchich wotphaladach
piśtejera bojańym a mjechteje wutroby. Ja bych rady chył, so by
Ty Melanchthonie piżat, tak husto haęz mójno. Węz, wo kotrej
só jedna, jeho s' czekami śrudneje čini. Węz jemu ręczim, so
by, hebi psalter wawojski, i Davidowym a drugimi, niz ham se
wujom i żłowom wo tym s' Bohom ręczat; ale móz je piśtejaro
kunth.

Był bieżąco bo i Augsburga domo wrócił, w Wittenbergu wot Boga pożochniony skut po mierząc puciu dalej, dżęże, ale wolałskie ho nieniemie żółtej swębachu. Tak jednaście ho w sezonie 1536 wo tym, hacj dżedzia evangelist, na wot banię powołany konzil' pszczyńc abo nig. Zona tehoom w Wittenbergu nieje; duju jemu Melanchtonem piżachę: „Ach, jo w Ty tola piżajęc o naschem wykłodostojeniu wózże Luterańc tróchta wózże mnoh! Piżetęc niejo nieje biele tróchtawoze, hacj hdyż ho człowiek i pobożny a lubny wykłodostojeniu mużom żonie. Bies druhim hym tu i króla napiszał naże piżajciny, czebo dla konzil' wypołaszy. Bułhdakii a wuloż te piżmo ludej, hdyż jo w Wittenbergu wudomy. Piżetęc ta węz njetrieba jenoż mudyry a rozwijemnych muži, ale taz rečznika potnego mozy z daleko flinciątawym biskopom. Waz mi Twoje przedowana, luby Zona ho

pobradjuje, ſo tež Twoja bverna a mudra rada."

Do tych mětow, w ktorých běže ho evangelijom ſakorienit
kluſcheitc Halle. Ale tón nowy duch dyrbjeſte ho podzejſteſte
tak dýjskajc Mainzki a arzbítop Magdeburgſtu
totremuž město Halle kluſcheſte. Arzbítop pak trjebaſe vjel
vjenies a něčto Halle dyrbjeſte 22,000 dlehaſtow pichdajc
Wohyberio ſo k temu ſpólnimi wuprajicu, jeli ſo ſo jin
evangelieſte predowanje dowoli. To ſo jim tež dowoli a dofto
Zonas pichdajc do Halle; ſi wopreda wſak dýjsku jeho jeno
na 4 leta ſi Wittenbergo wuprajic. Cítič vjat 1541 tam přem
froč predowadhe a tak ſo doſho podzejſteſane nowe živjeni
ſi moži wubod. S evangelijej Bozej křižku běže ſo w jenec
zprávi ſapoczaſt ſejzint; bory dyrbjeſte ſo druhá a ſeča k tem
wſacj.

sta roda kurijskeho prochescie, mestsu kurerneho duchownostyru, piches kotreho weryfikacije, ho zde mesto natvorjete, zde, zde pichemostajici; Luther sa mesto Halle reczelje a kurijskeho proumu wukyscha. Reformator pichoiac wychazjannej radze: „Wescie, so my doltora Jonaka, mojego lukeho tneja a pichescie, njerad wot ho pichemim a zo bych jeho rady hlicje wotolo kebe mict. Tzity kurerne, ejtej predarju hu droby, to wskednu na shonim.“

Najbolej besede Melanchtonove teho jeho, ze Jonas wjazal w Wittenbergu nejde. Won vishcze: „Stanjej zretej tez na druhich mělnach doberych wodierow trjeba, won tola swoje žadunje po Jonaku podzicashejcej nemoje.“ Pichetko hdy by won w Wittenbergu byl, by pomhal, so by wschelate hinsache bylo.“ W druhim liseje won vishcze: „Dwozeciz let, moi Jonak, bym wo najvyschitich wzechadu wurdaju pichescinatu. Teho dle mict jato roshladneho muza smajec. Ze bym Lebi pichedro aplu swoju wutrobu wotewrit a hym swajemym wchitke moje staroscje do Twojego wutrobu wutypaci. Dofelz mje po latum knjizej, budjetej Ty, hdyz dwiblic dohru na list wote munje cijatoc, kebi myslit, so hym wobezbie woldjerzenje mict. Hniew nasich vichesztwom, kotsja dziedza najradho knjazu ewangelija wahajency a na vicheschtic sonicic, je Bohujel tez druhich ludzi twjerdsich sejnit. To budz Bohu storjene!“

(Storjenje.)

Wokowanje i parlemi.

po Frommelu.

Na jenym mojich sajtojnitskich pucjowanijach soleje pichelupz do telefoniczneho woya a hym ko se mni. Pocojalo na moi kofr won bjesche: „By drie seje pichelupz.“ „Werze“, jemu wotmolwic, „wiliu i parlemi?“ „S parlemi?“ ho won woprasza, „Wodzic w nasich stronach male skuzkic.“ „Teho ka tez boju“, dzach dale, „a to je ejim dzivnosti, dofelz darmo a bies pjenjes vichedwan.“ Zato netk jemu rostajach, wo lotru knjenu portu ko jedna (Mat. 13, 45, 46), wotkofr wotmolwi: „Kicheszjanite dobre poczintki kebi wykolo waju, ale wuczbow, voboskromistski, duchovnich wuczbow moju tradac.“ Duz jemu knjepreczivit: „Dofelz knjou wobaj pichelupz, wemou, so w naichich vichach wudowci nihdy njeckmeda wjetische bycze haec dothody, hdyz njeckamy naposledu bankrot cijicim. Dobre poczintki pak bi late wudowan: ty dyrbuj lubowac, ty dyrbuj blizschemu bluzje, ty dyrbuj pomhocz, to hu late wudowci zhyd ujeli a sokyj ciomjek, kotrehoz sun, ma kebi wote minje jadoc, to dyrbuj jeho lubowac — ja so wobj prachom, hdyz pichuji dohru hem?“

„Se hamospoloinoscje“, won wotmolwi. „O haj“, ja dzach, snaju wero hamospoloinoscje, meru tammeho muja, kis dzach: „Sa ho cji dzajfum, Bojo, so njeckym haj dzach ludjo.“ Ale hdyz so neto wiezor mesto hamospoloinoscje gam lubowac dyrbuj, dofelz je ho mo a hamju hotova lubosc tak ruce wudowa, hdyz dliluteho bankrot hroly, schto dha potom. Duz dyrbja moje dothody wot druhoho pichinec, wot horjefach, wot teho, kis je gam ta lubosc. To je ta lubosc, niz se hym my Boja lubowanai, ale se je won naž lubowa. Lubujym jem — to hu te wudowci; pichetko won je nož priedy lubowat — to hu te dothody. To hu te wuczbow, wera a ewangelijom wo krysztuszu, te dothody, kotrejci njeomjemy tradac. Zeli je won mi dzieszcz tawisny punktow daric w wobawianu, dha možu ja sto kroszowci doric a wobawam swojemu bratrej. Darmo seje jo doftali, darmo je tez dajeje.“

Maejerny list dzowzny, kiz pola knuthich knjiezich blujesche.

(Po nemistim.)

Ja hym twoji list dostala, moja luba dzowka. Ty w nim jara szozjach, so hu twoji knjeza jara kruzie a wobozni a to woni, runjej vicheskti prouz nafojuejcie, zenjej sproton mojehu. Ze li wopravduze tat, je mi teho jel. Tola pak na Jane wosknie twoje pichedwascze, so chcesz bluzbu do caja wopustiec, so dobre wosmacy njeomjacy a tebi to zlye wotradom. Twoj knjes met wot prawo, kebi tebie wrocto jadoc a hdyz njebo wobdomilne vichescka, mohit tebie k temu nujowac. Potom pak mela so hlicze hubieniczo. Wutraj s merom, pichetko Boh luby knjes dzje, so hubimy niz jenož doberym a mernym knjezim, ale tez stum poddani byli. Za czu wericz, so ty lenja a njerodna njejsh, tak so mohle twoje knjiestwo i prawom njezpolone s tobou byc. Ale

taž ho sda, dzedza woni s dyplom a nanajdrobnitsko wskijko bies sdy mjez. Duz maje byc, so mohit nechtio, kicota hdy po twojej myslji najlepie ejinita, hlicze lepiche byc. A dofez ho twoja knjene prouje, tebi wskijto rospolažeš, tebi nječo schodzic nejudeše, tebi wona na ruzu hladu a zaneho myslja njepridenejupicji. Ty budjetej na to mactne wuchitelska a ho na dzelanie a porjad swyczic, kicota može tebi pojdacjico s wulstom wuzitom byc.

Pred tebie junckoci porol bies winy trjechi, dha jón knono druhu kroč dostala nejebu, hdyz by jón sošujsita. Ssuljubni to wojom knjezim, hdyz hewot i mimi derje ejinita, wskijto tak jara so ſta wsoj njeckmeda. Zato poddani dyrbja sejzplimi byc. Pichetko tych wichelatic staroscjach, pichetko tych knewanjan a pichetko tej strudobce, kotrejz maja hospodarja a holpoj husto w sujowiu wowlanju, njeoma pichetko tak wjezelby byc. Ssuljubni, kotsja wot wichitich tych staroscjow nječo njezuju, dyrbja zwjazkich knjiezich w ich woboznicy sterje wobzaronac. Hladaj ko wobziebie, so njeby piches njecksjtowne wurečowanie a trózkonie ich k hnevnu wabila — potom budjetej kebi weseje i cajkom jich lubosz dobyc. Na sojdy pad val budjetej ho lacz, jeli so moju maczernu radu njevobedzujes. Twoja eje lubowaza macz Mr. W.

Shubjene, ale sažo namakane.

Bot F. M.

Snata pilna dzieszczecia na poli sniutkownego misjonstwa, Elisabeth Frey, kotsja bu ja tawisny khudyh i jachy dobrocjeſla, mejsticke frutu a njeckhlasz weroi do mygo Bożego klowa. Teho dla tez mjez knjui wuda s tym napisimom: „Wichedno teſtiv“. Te knjui by wona wskijdom rosdawala, hdyz by ho jej skladnosz posticita, wobezbym tam derje taž roboznam a dzieszczerjan. Dla do wona wkuowiem wnuje, kotsja pak je w blisfoczej wobzubu. Wskijto pytanie be podarmo a mlobdzensz malej strudny mjebe, dofelz beču jemu wozwne knjui wulzy wajne. Halle pojdjicjho be ſojo nechtio wo nich piches, a wo tym wulzim dobytiku, kotsja beču khudej khujobje pichinjeſle. Zedyn dzec pichidzic ſlet tamneje wobz u k hujowemu picheszelje, i duchovnemu a protchelske hec, so czulz tola żona wopystac, kotsja zyle na konzu wobzdy bydleshe. Teje muž besche jato biesbójom člowiek snaty a wo jeho żonje kebi tez hrosne wezzy powiedzachu. Źelat praji:

„Ty budjetej jeju zyle hinačheju namakac, hacj běſtaj priedy. Schotz żoru naſtupa, može ho s wernoſcę projic: Kaw je ho jeho ſzint.“

Duchowny dzesche do teho doma a jo wopravduz tafse namaka, taž besche jemu jeho pichetko projic. Žona lejczie na thoroſložu — kotrejz besche po sfacju tez jeine ſmiercie ſojo. Hdyz besche něchtio i khorej poręczat, wona spody głowaka knjui wuzczeje, kotrejz fararje voda. Na preimiu lejczieni besche ledy hlicze cijatoc: „Wichedno teſtiv mot Elisabeth Frey“, tak jara beču te knjui trjebane. Ta žona jemu powiedzachu:

„Moja džowna je tu tři knjui namaka a domo jichinjeſla. Mužim w nich cjalisi a wone buchu nam džen a lubosc a to wopyscjeje tych knjow je po njezim do naichego dzivjejego a biesbójom doma doſpolne pichemjenje pichinjeſlo.“

Zarat tu żoni wjazd husto wopystac njeomjelsze; wona boryl połna radosze a mera w tym ſenjeju wumrie, kotrejz besche jaso kwieciej sbóniala ſjennata.

Nam je wskijtim jasne, ejeho dla je mlobdzensz te knjui lubicz dyrbjal.

Roshlad w naschim cjaſu.

Sakoi dla powietzchenja wóſſte je ho wot khjorſtoweho ſejmja pichetko. Sa njon hlokhowacu konserwativu, khjorſtowoma stronu, nazionalliberalnu, wobodomyslne ſjenoczeniſto, Polozu, němista reformista stronu, hrabja Bismarck, prynz Carolyath, Ahlwardi. Doj to Boh tón ſenjes, so by nowy sakoi i ſzboj wózneho kraja byl.

Rjedobahanje stóneje wiz je w wjele stronach jara wulse. Duz je ſtadu knjezstwu wobamtlo, pię a ſzancie natupic a potriebnym rotarjam po tunieje placziszy pichedwac abo na pozycjontu pichemostajici. Weimarze knjezetimo je teho dla 400 000 hrinom jato wojenjtu hlydym wobzadom wulſto.

Khjor je ho s khjorju na ransze morjo podak a čze tam nětore cjaſy woloſo jehdici. Swjekelaze je, so ryſſi frontpruz na dompuçju i ſendzelsje khjorza wopystak a po wskiem ſdacju

pszeczęstwo bjes russkiej a němček thęzorowej hwojsku sažo wobtwerdził.

Franzowscy njeprisaga něk wjèle wo vshijeczu wojcieckiej pschedlohi. Woni bu ho jara siebali, platož przedy wiedzącemu zule weicze, so njeprisaga pśijota. Wona moja nedł wójnu w sejodnej Indiiſcej se Siamliſti.

Nowonarodzeni zapłci w Bilej Wodze budź ho 6. augusta vshes knieja generalnego superintendenta dr. Erdmanna z Wroclawia hwojatocze pobjwiesieckie. Wona je kraknje natworenja a budżet rjana pycza ja nowu wobadu. Bóh dał, so by wona tež mjezo najbohaczejšeho żohnowania sa nju byla.

3 u. é.

Hórkı, doto wojskieto, Bladna semja źmuhatka, Runne pola hysolate, Stota Božja żohroba: Wózko plwua żadowone Piches was, hona żohnowane!

Kak żohnia Boże dorę, Ta kłosia cjakana, Se żadom mloby, starý Žne stote powita.

Lipa kęjēje wonjata, Psieotti borzja bohatswa S neje domo noigda. Bjes tym žitny korzenj ihynje, Stmelož strami selene, Khudzi wo žně prošcha.

Žnjenzor žnath, Žofub hwiathy, Buram wola do dwora: Wjnicze fožu na žita!

Potna kłosa, daro stoty! Bnienski wenz eje hslabuje, Hdyž mor woži, wot czopoth Szate jorno pjenli eje; Cjakai, lubicha, hwielenka, Nek mém twoje městacjo! Se fornou, by wobeczena, Po tebje ja podam ho.

Zutje, da-l' Bóh, i bělym ranjom Chzemj lažy na hori. Krwiar nobž i połyskowanjom Khlodne jörol, potoci; Bóh dąb cjak żohnowacj A bloncjanje wjedri dacž.

Haj sto krocž stote kęjēje sbože, A koža brinči s wjeklem, khleb radjem tracj budža nože, Hdyž pslithadja Bóh se klonom, So žutni kłos a hromadka Sso do powietnika sawiaja.

Lebhy rod ho měnzy wija, Rosičkerja ho wutroba, Cęka starosc, ramy džia, Wjebele dje do dwora.

Sozialdemokratie hanjenje Boha.

Zato bě thęzor 4. jultja pschi wotworeniu nowego thęzorowemeho hejma trónska ręcz pschedzjal, pschijotaj wón, kaž kinty pihali, hyczele tele žlowa: „W. něk, moi knieja, džice! Starý Bóh hlađa na wak deš. Wón spoži wam hwoj żohnowanie i dokonjenju sprawnego stuta i hwoju naszeho wójtowym kraju! Hanjeni!“

Tele słowa sapschimydu, sož ho powjeda, thęzorowymy

łowa dascze ho hrimotaza słowa hłyčkecz. Ale sat bu sozialdemokratijo tele rjane, hwojatocze słowa sa hmeč mětil! Sozialdemokratie Liebnecht by jedyn wot preñich, tiz pschedzjal wojskowej piveddoj ręczachu. Wón wosamtliw hwojatocze tuzi thęzorowym słownam: „Trónska ręcz mějše, hdyž je wérnie powjedane, pichid awk wo tym starym Bosy. Starý Bohož ihubia so a nowy Bóh, tiz pshindže, je sozialdemokratia, totrejz pschijod hłyčka.“

Pravje měnja na to němke nowiny „Metropolie“: So je Liebnecht w hwojce ręcz konserwatywu stronu hanil, njech je jemu wodate, ole, so je wón ho poczajhu na thęzorowym słowa tež Bóha hanil a sozialdemokratia jak! Bóha pschedzjoweho časa wuwolata, to budje juna hromic, tchoty je hajo ich wjèle hanito: Njemylcze ho, Bóh ko njeza so hmeč měz.

Nelotremuziſtu hłyčkijankemu dželacjerej budje, hdyž tele hanjetelie Liebnechtowym słowa hłyčki, to rusa hşepotacj, i totrejz je wón sozialdemokratia mólbni jedlu wodate. Ssano nijeje ho hyczele nhdy w našich kraju tajke throbne hjeszkozne Bóha szapinoze wuwolanie stalo, kaž je Liebnecht jow w thęzorowym hewije hłyčkez dat. Ksiedzicjanisti lud pat wó něk, na ejim se sozialdemokratia je. Liebnecht pak dyrbiat wuwomnicz, so ſu w Franzowscy pideb ſo ſetom hýzo jedyn ras Bóha wotbadzili a revoluziju na jeho město staliſti — a i ſakim refam trne je Franzowscy lud tónie njeſtuk sapłaciecž dyrbjol! My pak njehamy toſti hojsny njeſtuk w našim kraju czepicze.

Niektaracze ho!

Sto ſet je, jato w W. w Stollberg-Wernigerodſtym hrabinstwie vobojny farar statutowsche a hwoju wobadu i prawym thęzowym hanjenja ſostarcze. Wulst bědze jeho dobroćiwost, hacj runje wón ſamoſity njebe a wjazy njemějſte, hacj hwoje ſnabne ſostojnike dothody.

W wulſte ſymp, hdyž bědze nusa bjes hlybni wulſta, bědze dobrý farar tat wjèle roſdawat, so ho to jeho lubej křevnei mandzeliſtu lufit wjèle dyz svačine. Junu rano wona jeho na to fedzliwostne ſcini, so džaz ho tola w hwojim dobrym cjenjenju wobmiejowacj, dofeł je jenož hycze 48 np. w domajce ſažy. Hdyž wonači hromadze powjedztaſtaj, pschijotje na pož ſmierjeniem, hłodny, čento ſwobletan wandroſt na dwore wo někto prokveč. Farar, ſotremu bě jeho tel, do jemu te 48 np., na čož faraka dyhčio praji: „Ale, luby mujo, hdyž dženja něčio na wopyt pschijotje, bich tola na njeſtukrje czechnoſcie pshijotje.“

Duchowny pschi wotwne ſtego hwojey wózki i njeſtebam poſběhujo wotwolwi: „Luba žona, hdyž Bóh luby ſenje ſaje, je jemu to mata něz, nam dženja hycze když 48 pjenieſtow i ſolerem ſaracuž. Duž ko njeſtarai!“

Hacj bědze faraka i tym troſtlowana, njewem; wona pat bóhni hromi, so bědze jenym muž profetiſte ſłowo ręczat. Bědom ho hdyž minu, duž do ho hycze pshipowojedz i tym žadonam, so džaz pola kniesa fararja poňowacj. Kaž ho wobada ſararca nastroža, pichoty hycze nječne něčio drugi, hacj knies hrobja Hendrik Stollberg. Wón bědze na houtiwe, a jenicka farcina wo wýh bědze taſta, so tam knies hrobja na žadon pod hyczeſtne njemějſte. Ańi na wotmowlenje čafao ſi wutrobym poſtrowieniem: „dobre ranje!“ Injeſej ſaraczej rulu tločojo psched nim ſtejſcie. Ŝenje hrobja wibdzelče na ſaraczej woblicju, ſo je w njeſtuk wifloſci; duž praji: „Luby knies fararja, my macie ſtaroz; wějče pat jeſe ſažo pschedzjal dobroćiwych byt.“

Farar mojež jenož wotwolwicj, so džaz rady kniesje hrobja poſbūtacj, ale so ničo drugieho nimo, hacj khleb a butra a twaroſt. Hrobja bědze i tym ſpotojom, wakacjne wózki hyczeſtowana. Rosičkejanistom bědze ſime, tak so knies hrobja, duchowny a cěluej poſbūtien, so pschedzjalne i tymaj lubymaj čłowiekomaj wotkōnou. Žato ſažo i hwojne wylidzheni hajnici pichoty, woprasza ho jeho: „Luby S., ninczace 5 tołec piché ſebi?“

„Ró, duž džice te jom“, praji hrobja, „ja mam 45 pschi ſebi, po prawom dyrbjatu jich 50 byz.“

Ze pjenieſt wutro hnydom kniesje ſaraczej pshipowane i listom, w ktorym hrobja pihacj, so dyrbjato jich 50 byz, ale ho runje wjazy hacj 48 i ružy nimo.

Pomhaj Boh!

Čistlo 31.
30. jutija.

Létník 3.
1893.

Serbske njeđelske lojenke.

Wudawaju ho tóðgu þobotu w Ssmolerjez knihiçjizheżetni w Budvyschinje a fu tam doftacż ja sħiġworriletnu pħiedplatu 40 np.

9. njedjela po svj. Trojici.

Mat. 5, 20: „Da wam praju: Njebudźeli wascha prawdoręz' lepsicha abo połnischka, dżigli tych piżmawuchemých a forisieſtich, dha wy njebudźecze do njebieſkeho kraſteſta pſcinej.“

Farisejska prawodōsć bē jeniczą swoikowną. Farisejś
ho pojęciu a modlachu, dawachu jałmożini a ménachy
so je na tym doję. Hacj swoikowna a nutekowne psche
mij pshinidze, hacj tej nutruba ho pshich tycħie swoitkowny
skutach wobbdżi, wo to njerodgħu. Duż beċċu psh
ħadċu ponijnejja nuttstolu hordzi, pshih ħadċu pobo
nojeż hibx Bonnieni, pshih ħadċu nutrużo a modlitu
poli sebitsejha a sħibekk, pshih ħadċu lubożej pol-
nahrabnošeże, pshih ħadċu fuorojjeż wo Bożi dom jen-
sa b'wixx wużżej a dobux, taflawnaw row, lotreż jnontak
ho sħaddha rianie b'yez, mutsafach pak fu poġe mormw
lojkom a wiċċitnej ijerċijsit, jaħlejjeni wobdjeru, ti
kunċiworth zgħażu u l-kalemla pōżeraqu. (Mat. 23, 24, 27).
Duż je tón kienjes wōbkom trċċu beda na minn wifik
wobhekk też-żejt hekk dha, dokoż wo potajnej myħbiż zgħej
jafonja mit-tuq p-jewiedżu. Prawodōsće nutruba a wofet
erti a ruffa je lubożej, lubożej, lotraż ujjeptyla to fuvoje
ale to, seħtież je bliżżejjhe. Hdy b'kaj ja ħażiwi stimi
i-xandekkliji jaħfarni reċċaj, a ujemex lubożej, dha b'yez
b'yez sħneżżej möħas abo il-licnejja jidu. To je t-
muważza tiegħi lu b'wixxha farisejseha kwijsatko Pawolo
tik, je mēsto farisejseje prawodōsće lep'su, lotraż pshie
Bokom plaxxi, pxtar a doxt.

Ale dybri dha kózdy taiku prawdoscí méc? Bjes njeje, wotmoltu tón knjies, njebudzece my do njebiejšeho králestwo pschicí. Njebiejše králestwo je prawdoscí, met a radoscí w hývatym Ducha, kdo ho hodži sa njo nejpravý, njemérny a skystituy hrešník? Bjes njeje pôndzelič tý uvele sferie do hely. Bjes teje lepscheje prawdoscí je twój džel wežnejne satamanstvo. Čet wežnejne vernoſtne reči wo tym jaſtoſe, ſ totrehož nictomu njevudobe, doniž poblednju ſcherpatku njeſpacíci. Š tam jara dybri to naš wabici, ſo bychmy vytali lepsich prawdoscí, hkež je luboſek ſalonja dopjelenie! Ale ſai tu namatač? Wona piſčindje ſenim wot teho, tisž w naſim hývatym teſeſe ſi toſtej majestoscu praji: Da pak wam praju. Jeſuč Khrystus ma tu prawdoscí, fotraž je lepicha, hači tutych piſma-wuejenych a farisejſich. Wón je Eſyán Boži voľny hnady a prawdy, ſia ma s Wózdom jenatři wſchēdom, wſchudzonoſć, wežnoſć, hývatocí a prawdoscí; wón je wote-wrjeni Wózdomu wutroba. Poſladaſi nějho činjenie, hači wón nima tule lepicha prawdoscí? Hdgheža je wón moril, ſa hněval, hwaril, htkoval? Ne, wón je ſa tam woprowaſ na woktorju, wón je ſo ſam piſčepodał piſčecziw-itej, že Juhaſlowi piſčeradu čerpí, wón je ſo wot nejpravého hnudila ſi hýmceri ſia naš wſchudzic̄, dat. Njebiejſi Wózecí je teho, tisž wo žanym hrešničnem jenmetežde, ſa naš h hrešničnem, ſo bychmy my w nim ta prawdoscí byli, fotraž piſčen Bohom plaeči. Wón je prawdoscí zlyhce, hwele, fotraž je wón jehujo Bože, fotraž je njebio zlyhco ſweta hrešti.

Alle wón nima jeno ſam tu pravdoscž, wón datwa

Duż, schtóż chze prawdoscj, ton phiaj Jezuśa.

Bytaj knjesa Jeſuša,
Vſchitko druhe njeponha.

Hamjen.

Justus Jonas.

Ke jeho 400letnemu narodnemu dnjej.

Þo nēmſkim wot h.

(Slončjenje.)

Jonáš w Halli tež byl nejprve czechoslovákem narozený. Zdeho najhorší nepřesčetného bědu Dominikanů a Franckizmanů, kteří byli u dětí a v možnosti, dokéj se familiárnější klásatřov tam přičítají vrací. Boni v životních předvídáních byl představou Lutherovy psychologie sa vopacím a čertovskí hanču; Lutheranarom, když evangelijní rěčku, wudamachu, ho si všecky, Židobájoro, a novým predárom, měšťančkem radě a zítkem městu i říštanjom hráčku, jedyn s tým nejdživitelnější junárců se hékru na všecku pštindže; ale vyskáčka ruce wobrásade temu stótníku, so dyrčí nejzjemdžitější.

Luther wiede wjazd trzyc w Halli pozbyle a na Jonatowej
kleszy predowal; polesni kresz biegle pola swiernego hobernego kobu-
dzialczaka w kapucynatu lata 1546. To biegle na jeho pozbilem
wuczowaniu do Gleisberga, w ktorej Gysyche brabow w Mansfelda
wyjednacz. Dofelz biegle w rezy Sali i jara wulfa woba, won
tci dny w Halli mosta a bydlestwie pola doktora Jonatka, kontremu
krzynu venecjanatu Gysleru, fotraz go so dno najnowszej
czaja Rumbergoru thowajace, dari. Na tej szklejce stie wobrali
wobetu reformatoru a facjansse napiszmo, fotraz po herbstu rebla:

"Jonašek, tej schlenzy, dari Luther schlenzu, kotrž je ſam schlenza, ſo vyštaſi wobaj wjedžaloj, ſo ſo lohko roſlamazej schlenzy runataj."

Zonās Lutbera pīšewodžēče. Rosēčowanja hrabjow buchu t dobremu ūznej domježēnie; 16. februara bu wucžinjenje wot wołofów dotorow ūznejana a wot wīdūtich hrabjow i Mansfeldo pīšiwsolene. Też Zonās je ūzwe mieno spodni teho wucžinjenja našwaf.

16. februara běše Luther psal wobjedze wuprajit: „Za nětko dleje císaře myčman; ja chci ho do Wittenerbu wročit, a ho tam do faščejeho lehmeč“. Tola hýo na Giselebenie dyrbachou jebo do faščejeho polozíč. 17. februara ho wón jara blaby cíuječe, tola pola hýseče i šromadnemu wobjedzi píchňati; wotolo wicejorá cíječno na mutrobce cíječe; teda dla da ho s cíjeklumi rubiščami rybowac. Žemu bu řašo lépie a wón moželše hýseče se hwojimi píchezeleni wicejereč; wón píchi tm hýseče nětore žorine, khtum a pobojvno hóma porečja. Poldříčko bu jemu styčno, wón ho do koža lehny wupřin. Doktor Jonas pola něho wost. W nož wón wotuci a storječe Jonaskei: „Ach, kněže Božo, kat je mi tola hubjenje a styčno; ja běti myšlu, so

"u m Gislebenje, gdjej bym narodjen a hčezem, vostanu."
Dašo bu wón na konzu zple čički a woczi sačini a na wojzore
pracjena niewotwolni, jemu Žonaz a dworci predar Cölijs
zistowa da wucha prajishtaj: "Wobytodostojny wózce, hčezce wy
na Chrystu a na tej wuczbie, taſtuj yu preduječe, wobstajn
woſtać!" A ydi wrotach wežnoſcie wotwolni Luther s wěſtym
jačenym hloſom: "Hoi!" 18. februara 1546 rano po dwemaj
pobozinu muž čički a ſbožnie wuzym.

19. februara bu jeho čjelo do žmij. Sandrijowje zyrtwje w Cisilemje doniesene a dottor Jonas tam traſne čjelne predo-
wanje djerzelske; wón tazt čjelo wulſho myja do Wittenberga
szlachetwoſteličje. Tam bu lajček w tej zyrtwi, na fotruj běžje
Luther hnoje 95 hadow pščivit, blisko pišti klečit, na fotruj
věčné tak možnje Boži životu prawe a čjiste wucíti, na wjetkej
porijetlostce da ſemje pulchit.

Jato bě ſieħia na wohnjowym moſu wot Elijih prječ do
najebies jēl, bu tuton wrócił a dale čjainieſte, ē cjemuz bę povo-
wamy. Leż Janus bu do Halli wrócił, bivoj ſtuff dale wiejże;
wón tazt najſvermenniſki psicherzel a lubowanym wóz jemu poobraćho-
wadje. Melanchthonie wón žmouj wutroku wotewri, wón jemu
17. miergo pščivat: „Wo dno a w nozy zo mi ſtřeſeje po myju
Božin, po tym najſvermennim psicherzel a lubowanym wóz, w
pozadu ſtělo halle čjaju, ſak je mi pščes je 20 lét døtke
promadežbeče — pščetoz ja te čjeſte a dno a ſela mojeho bycja
w Halli kouč ſicju — najſubje do wutroky jarost. Wo dno
psicherzel dale ſen řeči a potom hore kysly platum; w nozy
sí tym ſumoj Božin wo kine rošteřovat; mi je, ſak bych jeho
čjelo pščewodzał, a druhdy ſpici wotije ſaplatał.“

Druhemu píšecejte wón písače: „Wot tebo cíaja, so hym
v Halle ja pôbla evangelia, wolach so husto i kchrystujskej
v horzej modlitwne, so chýz mi Lutheru jumu i mojemu žimier-
mu loju pôbâzca. Ale temu klenjej ho pôbâzca, so mojach
ja njezdotojim ti njezdje sa hojib v Čislebenie pošleňe kumien-
cejte tebo muža stihloča a so mojach, jaťo wón, so dělo wot
muzho hubencho žimienja, saindej k řepšemu žimienju, pôbla
več.“

Danšemu krále křesťanskému Jonas to je možného hradu Božu vzhůlouje, že je tis nějdele do Lutherového svobodného panství, "s tím luhem vztahem sa jenym všidom řecký, z jenej komory ipac, že je toho vjezdy jebo japočitný rukou, - s forezí je telo dobrých luhov spízať - na dobu nás po-
střízenu dostať a že je požálení djeji a požáleniu hodžímu pola jeho
vzg a luhem vztaha svobodnou vjezdu řecký moh".

Vrátí se Lutherové křesťané kapoča ho schmalkaldská válka, nějto Halle bu wot nejstředověkých vobhazene a Jonas dyrhjese
čpanitely hlemana do kvarter vjezci. Tón beseda nejat, jeho
tradici slouzouc. Zato pat jemu Jonas všich luhové wopasla,
u won tak hnut, i so po času k jemu proje: "Knejs dobroto,
so want sameljecí měmou, so mani píštajšou, wab hronouc,
a pak vzdív, so kje se wu taſti sprawnou, pobojivou muž, so want
výdy njemouž žaneje křižovou cizinec. Ale slouzouc je Bože
ala, so woz nichó druhu wo žitněnu nejpičiněje." Hele dla
doba so Jonas do Českého a Mansfelda. Tam dosta moř
Realandshona trojčítovouz list, wot franské řečte: "Kai džiwi
u tez něito wot vohřitým vobem píšežtoucim, my čezem ſo
moř nadbez, ſo budze Boh naše vzhůlouje."

Dosko tón kverny dželacjet prósimy mjeđohđešće; jemu bi
aktilne ištaranty išperintendatur u Hildesheimu višeprobode.
Djeleš par eži njeprječelskih wojska borch seko s Halle wucjach-
nu, ko Sonas s kwojey wojsdje wróci, ale predowacj nje-
mjeđohđe. Wón storžecje: „Nelotu, totiž vola khezja wiele
kraćadju, ſu toſte na unje napovedadji, jo we eži Hallcy
wojsku prolaćadju, ſo bich predowacj piſetac. Tak wulta je
rukobro tuheho čjasa, ſo budja eži bljužowniñj zyntre ežum
cručiščo ſpontanom, ežim kvernički ſu w kwojim ſastioninjje.
Ja bym ſun lđet do wjele stradovanja, a w nojčiščih
edženjatih i najmeđejstvih prouči tudy býmja evangelija wuživat
a nejekum hjo ſu zate ūto, kaž bich kredža w mojej wojsdje
iškoricjeni, mihi vrožomos!“

W sum čejši wójny jemu starořež wo žomu a děčíci čejška a wutrobič ležesle. Kož běčí tež wón do kujatého mudielského kujpi a nělo starořež: „Hdy by píči mojich ležeslech khorouč na mnje píčiščila a ja bych dybrial s teho wjenja čapkých, byku ho moje samostajene male děčíci s njuž měte.“

psichisko, so czeila spała. Scheszenje wózka dyrbia hromadze
wiażac je kwojë hlówu, i Chrystusom. Neki progi kwiataj-
apołtostok Pawoł 1 Kor. 15, 4, so je Chrystus pohejowany po-
piątej a połaza i tym na Jef. 53, 9, hdejż je jeho pohej-
weschieny.

Duzj staj tez japočkotske wertywusacze i dobrym prawom w drugim artiklu sa słowem "wunrjet", słowo "pohriebany" a wjatky Pawoł siedmoci Róm. 6, 4 naštu křeženizu i křyſtuho wym pohriebow, hdyž wón prají:

„Smy teho dla s ním pořebaní píches řečeném do kmíreje, so runje tého když všichni wot morwych řečeném je píches na krabnočce teho Wotya, tat tez dýrbiny my nowyem živějení hrobice, schotz my řečeném to na řebi, „yo dýrbi božon starý sadam w naš píches wchědne roštače a potuť potepic a wunjet se wjehem brechami a kpmi lóvčitami“. So dýrbni napořeďt nařada záda wine píches řečeném a potřebi řečenouw dýrbystužou do píches wodata, wobědat a do wezjednočka pořebanu wotací.“

Duž je povrijebanje kćerčijanstva voščenje a ma sa kćerčijanama
kôddy dječji rođe vjele na ūebi a ūetkovi su i dobrum pravom
kuvanje městno. Štož je ſebi ſpaljenje kwojego čejša muſiwoſit,
temu knano tež kuvata třičeniza nije vjazaj pſichizije Khrystuho-
weje ſkuſtiby. Taſte nowotwroſtu je, hddja ſo wo kćerčijanow
stanje, wotrijeſenje pot Khrystuha a wot jeho ſvoja. Štož
njeđa vjazaj pobrijebam vječ, ale dje ſivoje čejlo do Gothu-
vôžlane meci, ſo by ſo ſpati, je knano tež to: wotrednjem
ſ Khrystuhom povrijebam ſo kwojego wchđednogho pſichivuzenja
wotriton. Kôddy ſprawna kćerčijanstvo mutroba pat ma taſte
pſichivuzenje dla kuvate kćerčeniza ſa najmóniſte a žoda ūebiti
tež, ſo by čejlo povrijebane byla, kaž je ſo i čekom jeje ſkózniuita
ſtaſo.

Rosyjminy Boże wodżenja?

Bo němčím.

My husto storžimy, jo Boże wobżenja widzec a poinacj nje-móžemy, jo nam jeho wobżenje widoñnie piſčed wocji njeſtupi. Nam ſo ſda, taž by tón ežas nimó był, w kótrymž ſo Bóh poinacj dawajscie a ſe ſebjemon wročo myſlimu na te ežasy, jaſo ſo wón móžtan hſiemieſie.

Rješite pak našće, moći pščejara na wulfie wobroćenje? Njeziny bebi pščejazne wopokaša jaſtarana Božeho? Njezini Bože wodjenja džitao pojnač, hdy bi te ſapocjal, ſa tmy moliyma a cjetnimi nifani pščimac, ſotrej ko pščes twoje živjenje ečejnja? Husto je w tych naſednostich wobſtejnoscach živjenja, w matym pščemjenju dotaknac, wobſtejnoscach luboklju wobdzenje Bože pojnač. To pščes krotk w jena žona naſhoni.

Wona běže s moudrom — a to jene kłowno myje śrubbom, staro-
sęce, cęzłyto a nuy wępchniuje. Lubu mandżelski běšeju si z dębcem
dębcem sawofostu. Węglite węglat wąjzy domu nębehū, dętrw
běchu pola zulusch lubzi na kłubie; ale iżch bě węzlo hijskac dębcę,
jo mējelsze moćz potnej ruzy dębcac a jo běše maczerna wutroba
polna staroſęce.

Taifa wudowa ma s czasami hodynki, w których ho wotwiczych czołowiskie pomocy wypuszczone cajue. Husto hebi mylny, so jej druzi chłodwku cajua, zo ho wujec wot nieje żada - jeniczaj teho dla, dokesz ma hebi někto na wchelate prachena hamu wotmolivich, skózka be przedzej niz jejna, ale mandzelszko wez. Wone so franjenia be podczejnica cajue, ale dokesz wujec lubowanejnej czołowiski nima, kotrej by jej saftat byl. Duż ho jej sba, kaj bi někto wětši bylynskoho dus, hacj hdy przedej a jejna wutroba podarunek tracszt wuta.

Nascha wudowu pak ton yucz derje snajesche, kotoruz t' Wotze a t' jeho pomozy wjedze a nashonjenje jeho bliskoszczeg vjetcze je krajny trodci. Wschi tym wschein pak mjeschje tej hodziny bedzenja

Rumje većje hrvatske hrvatske župljene holza drijebata cijanycu, dačac, dočekš te bo čuđala ženici. To je bio nječavljivo psichemjenje sa hospodarstvom, koterž mo ha s matim řečkami jednorje wjeća. Wona pat věčje ho widošto hebi s nowo napravila a hebi myšlja, so budje še wido holza se wžy, koterž većje hebi piščani stajšta, derje se nju hodjic. Njetore dny dječki tež wido derje holza zo do wšečeho namakosče. Na dobo pak tchori. Holz

stowy a hłowa jej haczkachu — wona mjejsche wódnizu. Wboha holza běsche jara sruđna. Wona dhrbjescze do hojeńje.

To běše wbohej žonje jara czechlo. Naipřed vě ju wšijitko wuzíta a někto ve hžio soho tónz. Wona žáma pojna, ſo je to džeto ſa slabu holzu plácezejké. Duz pšinžidze ſruboda kaž ejorna mrvčízala na mynu, ſo bylo wopuščenja cjujeſe. Wona ſyňchowataše:

"Dvrti wšijitko na myne pšinžińz? když Božo, kudž nam tola hnadnu a wobž nož twoje dobre vuciž!"

Woni jej radžahu: „Přichistaj řebi druhu — pſčkař je i jí

"Né," wona praj, "ja džai cjałacj na Boże finiwanie. Jara wažna wěj je, ſtoto do cłowjefia k moim djećem do domu doſtanu. Ja hym ſebi wěta, ſo mi Bóh luby křeje prawu poſlaze. Do tho cjaſe džai ja wicho dželo hama wobſtaraci!" A wona to cjiñieſke ſe ſmuczajeniu pomožu ſmuczne luboſcje, koſtaſzej lěta doſtoho t' boſel itejſe.

Wobha ſanta pak ležejſe wonſach w hojerni w koju a ſebi roſpominac̄je, taſte je Bože wođenje. Viſeđeć 3 njedjelečini běſči nadjiſpolne cijadi wjelju w ſeleljeni dole wopruſćenja a netko běſče ho khorosz wročiſla, lotruj běſče hižo viſeđe nekotrymi ſlaimi poměla. Wona khora a ſlaba njevjeđo, hac̄ ihu ſebo wtopkori, wjedjeſke, ſo budje domoi drbięſci. Teži myhleſke ſebi na tu lubu holpolu, lotruj běſče ſa ſrčki cjaſ ſebo wopruſćenja drbięſci a lotraž běſče jej ſubotcizme, trojtowozne ſłowa ſobu na pucj cjeprjenja daſa. Kaf rady by tola pola njeſe wostala!

W tej samej soli będzie też druga frajansa, poła fortejś ho
z ktorolęgi polepszowawsze. Wona ręczska Sofija. Sofija ho
z Hanganyem toż hynę a hebi wo jeniej środobie powiedząc
dałże. Hanla będzie wjeżdżo, so mócelsie nelenom mutrobi mu
wyciąz a borys nowa picheteliza mu lubej hoipoj, poła fortejś
będzie ho Hangy tať jara lubito, wjeżdżesze. Hdyż Hanla proji:
"Wełch tu, ja bych tam rady wojata, tam ho tożdy dżen paczerje
swęowa," — ho Sofija wscha szaczeniem a dele hładzona. Wona
ho w swojej mutrobie hynuta czujeſe. Będzie hebi hido dawno
żadada z żonę pichnięz, totroż ho modli. Hdyż jez proji: "Ty
niebędziesz żądować, doniz hoi niejzy modlizc namulta." Gusto
będzie tať śrubna a bies nadzije, taž by ho jinymena nabyla.
Potom mócelsie ho na dobro ſafio haniec z żortwotem, so ju nichō
nali nęby. Ale wona hebi żadada po wielejdej westołci, a tu
czyszcze wyciąz w prawej pobożności. Po nęczim wona Hanzy
śwoje myśle a czucią ſjemi a też swoje żadanie, so by rady
z pobożnej żonie cząstchni.

Hanka sawycka: „O, to dyrbis chł mojej czahnyce.”

Ta mysl̄ bo do stutka staj. Hdyž ta žona řebo Hanku wo-
pytač píšťalnice, jej Hanta to žadání hwozje píšťelniczny wa-
kladowaše, kžtžne píšťalniczni, so by wona rady pucz namafala
z jehořni méréj a z westlej wntrobje. Žona bladachó do Sorijs-
neho woblicja, kaj by cítač džysla, skdo tam pišane steji.
Smutskowne so prasłuchę: „Ze to twoje liwienie, lubi Bojo?“
Chzeck ty mi a mojim džecjom hwerne pomogni dać? Mam
na konicu, jo džesčel so na to waschnie se mnij staracę?“

Sa někotre dny Sofija do teho doma pšicježe, swólniwa a wjeżela. Jejna dusza šo puplej runasche, kotrýž šo ē blónzu pšichmohrassii.

Mačj vježbe, so možeske vsele dželo do mlodeju rukom položiti, holja navadno, včasih i modrenjem dolonječ. Bona ho potihli po razvucenje, lotrež Božji Duch in jejni duški popoča a mačj džakovanje ho Bohu, jo je jer pomognu do domu pošlat, korač džo to dželo činjati v jeho mjenje.

"*Ty* bi mišljio derje činil, i zježnostje su mi ptečjeljne iwuvjeti, i tebo po svacjanju kršćenja podatka dama twojih dobrota ho božnjowanju žorič. S nowa čagu živote doměrjenje na tebi stojič." Tak sebi mudoma omislioč.

Rzeczywiście też my w tym jednorym podaniu lubościemu wodzenie ruką Bożą, fiz jeneho do nafy, drugiego do cęrpienia wiedzie, hóżej je fa tyczejącego żochnowanie schowane?

Zeno nowufaný bóle ledžbowac̄ na te male wodjenja. Wchudżom pośnajemy, ſak Bóh nad nami wačhuje. Wszechgo wjeſtelići naſhoniemy, ſo je der;e ſa wſchitlič, totiž ſo na njeho ſpuſczeſju.

Pomhaj Boh!

Cílelo 32.
6. augusta.

Létnik 3.
1893.

Serbiske njedželske lopjenka.

Wudawaju šo týždu žobotu w Šsmolerjez krujicíjskicízerni w Budyschiniye a šu tam doštač ja schívorelštnu pšchedplatu 40 ny.

10. njedžela po žwj. Trojizy.

Nom. 9, 1—5: „Ja prawdu ręczę w Chrystuszu, a nježu, totrehož mi pświedżenje dawa moje pñemodomyne we hwyatym Duchu, ſu mam wulku ſrudnoſę a ſtajnu boloſę we hwojej wutrobie. Přidetož ja ham bym požadat, ſo bych poſlaty byl wot Chrystuſu ſa hwojich bratrow, toſiž moji pſcheceļju byl po tym čeſle, toſiž ſu Izraelzy, a jiní hwiſcha džeciaſtowo a krkoſeſe a wotloſanje a ſalou a Božej klúčba a klubjenja, totrehož ſu tež egi wótojo a ſi totrychž je Chrystuſ po tym čeſle, tigž je Boh nade wſchitkim, kthalem do wěčnoſe. Hamien.“

Šso dopomunimy dženj na wutwujenje města Jeruzalema a na wbohi Izraelſti lub, tigž hýdce pſchezo ne-namata hwojeho ſbžnita. Se hwyatym Pawolem czujemy wulku ſrudbu a ſtajnu boloſę, hdyž my na noſchich židow, tigž ſu hjes nami, hladamy. To je ſmyklenje, totrej ſo nam pſcheceimo nim najprejdy pſchitom. Šswiaty Pawol je ſrudny iſh dla, pſchetož woni ſu jeho pſchecejo lož po tym čeſle; woni je val tež ſrudny, doſelž ſu runje woni, totrychž je Boh tón ſenje pſchetož wſchitimi druhimi ludami ſbže pſchitovat, jo ſaprevoli. Wſchaf bě už woni, tigž ham praji, ſi roda Izraelſti, ſi teje iſhlaſty Benjamina, Hebrejski i Hebrejskij (Fil. 3, 5). A nět dřbjeſte wiđeſec, jo jeho pſchecejo lož po twi tu hnudu, totrychž bě woni namatal, hídachu, haj tež jeho ſameho dla jeho wěry do njeje. Taſ bě jeho luboſę naturaſta, ale tež duchowna, pſchetož tón lub, totrychž je tón ſenje pſchezo

a ſaſho luboval a ſi wulkej dobrotu ſebi czahyti, ſaprevola ſbžnita, tigž je jemu ſblubjeny a totrehož je ſebi tak jara žabat. A tigž je tón ſenje ham w ſubotoj ſrudobje do luda woſat: Hdyž wam prawdu praju, ejeho dla njewerice mi? Ach, jo byhleſce wopomnili, ſhtož ſo ſi wajdemu méréj hodži! Se wſchěch konzor ſemje budza pſchitnež a budza ſu Abramom, Izaacom a Jakubom ſa blidom bedzeſc, ale džeczi teho kraleſtowo budza wutrofane do naj-blubjeſce czemnoſeſe, ſaz japoſdiſtolom luboſę poſladuje na tón njewerice ſtwerdenyj lud a ſahori ſo ſi temu nimale dživonemu žadanju: ſo bych poſlaty byl wot Chrystuſa ſa hwojich bratrow, hdyž bych pſches to ſamohle jich ſu Chrystuſom ſi jenemu čeſli ſjednečiſz.

Izraelſti lud wſchaf njeje lub, tigž druhe ludy, ale je woſebce wot Boha žohnowanym a wujwolnym lub. Wſchitne druhe ludy ſu jemu wjele džata winoſte. Šswiaty Pawol ſpomni na jeho woſebne krahnioſe — totrehož je džeciaſtowo a wotloſanje a ſalou a Božej klúčba a klubjenje, totrychž ſu tež egi wótojo, ſi totrychž je Chrystuſ w čeſli, tigž je Boh nade wſchitkim, kthalem do wěčnoſe. Kajti ju ſu lub, wot Boha nž jeno prawdoſeſe dla lubowanym, ale potřebnoſe dla woſhnadženy, dřebimy tež my Božej džeczi nž ſi čeſlennym hněwom, ale ſi tej luboſezu, totrychž wſchaf ſujeſe, czerty a wěri a wichelbo ſo nadaje, hladac̄. Jeho je džeciaſtowo — tigž lubož džecio je Boh jeho mledočej pſtal a ſublat, tigž mledočeho ſyna jón ſi Egiptowiskej a ſi wotročkowſtwa do klubjeneho kraja frejoty wjed. Jeho je krahnioſe — ſi Ziona wſchaf ſkabža ſenjeſowa krahnioſe, hžetko wot Boha ſameho ſaprevole

ja swój lud, bjes tym, so druhe ludy hřešicje w czemnoci i
w kloddu hřejercze řeđo. Ježo je volkaſanje — wy dybriez
mój lud bjesz, praji i ſraelce tón řenje, a ja čzu waſh Bóh
kaz. Kaz nam je ſwojimi hřejcimi, kaj mandzelſte ſe ſwoje
mandzelſte, tak ręzi hřejaty a wſeheomony Bóh dobrociwje i
pſeherzlinje ſe ſwojim ludom. Ježo je ſatón — ja bym ſwiaty
wy dybriez tež ſwiezci bjesz; ſatón so jin daty jido wuprava o
laſa, ſhto ma ſo cijenit a woſtacie, jako ſapivel, w fotrymz ma
kwoj heřči plošnac. Ježo je Boža hřejuya — ſak luboñi hřej
knežje, twoje wobydlenia, hdyž twoj lud hřejhi tón klod
ſpěva eži psalmu, vichnięte eži woporach a doſtawia twoju hnabu
Ježo je blubjenje mo Miejsku a dojvilenje — Křyžluſh je
i ſraelce rođenje po čeſle, werny Bóh, kſwalemo do wećnoſće
Taſcie ežeſce hođenje je Boža hnada ſraelca mela!

舜猶 my schelcijenjo i vohanom, bryneš je ho tón sbognit
nam w nažijnim kraju tež nemir, pchede ſabu ſadamy w ſubjektem
kraju, dofež ſtej tam Jeſuhojem krajnje nohy ſhoditej — nije
dybejeli tež luboſej ſ temu ludu czuci, ſ forehož je wón k nam
pičiſtih? Mož dyrbym cílenie bidzenje ſ možu hvojanem Ducha
imybljenje, forez jeno na židovske ſtreči hlaď, ſ luboſej pchene
winpež, dybium pchede wiſhittim izraelitum dězom, kž byes nam
bydla, ſe ſkowom a ſhodjeniom kweſlo a hoł bvež. Hož tón
krnes budze požohnowac, ſaſtož tak nad ſobu ſtarého ſlubo
czinu.舜猶 a舜猶 budze ho tón a tamny pſdewincyz dacz.
A舜猶 my schelcijenjo ſ poňanom w wérie a luboſej tež poňan
ewangelii pchinenzem a po ſu po luł noweſi ſlubo
ſtajne pſhikorja o roſeje — na poſledu budze tež w Izraelu
hwjate ſahorenje wubudzicá, wón budze požnac̄ teho, do forehož
bu ſatati (Sach. 12, 10), a hrnomide ſ hčelcijanam i ſ poňanom
huboſej bohoſta wobozie mudroſež a poňinac̄, luboſež a
hwěrnoſež Božeje thwolicež — teho džiwnego Boha, kž je wiſh
wohomblik pod njevnu, ſo by ſo dale wiſhittim ſmili.

Wspacjne a prawe dowèrjenje & Bohu

Hdyž sebe něčto lób kupí, žnane sa swoje požleme fruscké a něčto wočatují, so dýbki a budje Boh jemu wulki lób dobrejá, tón ma wopaczné do wérjenje. Hdyž něčto Boha proži, a to zle nutrie, so dýz jemu pjenějá a fubki wobradziejá, so hy bohataj byt, ton ma wopacznú doveru. Teho dla ta wjetje skudzaj a podzíšczenyj swoje dowérjenje i Bohu a s tým swojim wěru přeži cibinę, dotež jim Boh w taſtih wězach niesie pomaha a taſte modlitbu nijewuſkých. A tola bydu czi ſamana njerodomneho njenowali, kotorž czyžk swojemu dějelici, fotrž jeho prož, město thlēba ſamien abo něčich k hcaſanju daci, pichí cizim mózku dějco do mjeboja pichicę. Semile wězy, wotřeky vrobnice, ſu hukto hubenjstwo hacj ſamien a wulki lób je hži noſetcho do hubenjstwo pichicę.

Wspomniane je tež dooverjenje k Bohu tak imenowanych
bożowościach, kotrij žiwjenje w niciu drugim niewidja, kibio
w niewidzeliſcie drascie a w blončyku ſwiete. Kaj doſko ma
całownej wiſebno dočki, ko jemu ſobho reči wo dooverjeniu k Bohu
a wiekeli naobji. Ale njez junckor' wiſcow pſichidu, ſotrej
kojne išdi won cjeria na po ſolniując morjo ſtarosćow a niesłyza, potom
bu buđe ko poſalač, hač je dooverjenje prame. Kaj doſko
bu dječeji mate, ku wone pobożne, ale hdziž lěta ſpotywanja
pſichidu, ko poſala, hačz maja dobro ſaloſi. Hač je dub kylny,
ko haſte poſala, hdziž je ongi wiſcow poſidač.

Wopaknje je tez domovjenje tega, koftiž šebi na svojo trutico něčijo myšla. Woni praja, so dybri člownej pýchichobej s měrom napřichesivo bladac a ho píches žane myšboje nejmebe dozach strachicž. To še hajo hajo mudri so najprejetbu mudroštej mudabali, ale woni ku piči tvm tak doloto píchischli, kajtžiš s nimi čimjeseče, kotorž, kdo hubene a njezdovjone živjenje dale mješta nječaste, kām rufu na ho složi. Tački mér, koftiž jón muhamedanizž wucja, so ma ho člownej s měrom pýchichobej píšeňstvostajicž — njeje nječio druhe hocí mér, kotorž výchoz rowom budli. Voločja piči tvm wotmijeljne, ole wutroba stvojerdne. Sichtž dže do morveho Boho, do Boha bies wutroby wericž, bywa hec člownej bies wutroby. Víšetž člownej bywa pícheska tafsi, tafti je ieho Boh.

W opaćne se tež dōverjeњe, hdyž je člomjev lohlostomyšlenju
pot jeneho dňa do druhého živu a čže ho na kľovo hviatove
pišma pomočíva: „Nieslataciej ho wo juističi džen; daješ je, so
ma týždň džen ſwoju wočkajnosť.“ Vies starosče hvez njerela

pszezo dowierzył polny bęc. Swoje staroścje przeż cążkowią, nierała hiszczę: je na Boga cążkowią. Biblia nimbże lenitow njeświala a tvo nimbse pichisłowo njeje w kójdym padze mérne, fotreż praj: „Szczęzony” je tón, kotryž sabydźe, iščtož bo więzły psieć mientic njeħobdi.

Wopaczne je tež dovrčenje, lotrež je jenož po sbačaju wulste Boha spytowanje. Schotz bo bjes njuh abo se šameho žadjanja po dobytu do stracha poda, se strowosću a žiwenjom hraſta a ſebi pođla mygli, jo dybvi jeho Bož na týdi pod wobrawonach a ſalhowac, tón je na wopacznym puču. My ſebi w taſkich wezach wot naſtebo Boha jamicz híjnowo žadacj nie-
hmenni, hdejz móñ chze, ſo ſebi my po wſlednym puču pomoz-
pytamy. Hdyž Boh Gelaſek vſchital do puſćenj hiči a jeho
tam pſches rapatow iſtarac, dybjejſe móñ to cimieć, doteſ-
večje jeho wotroćie jeho poſluchaj o a w jeho hluždze tam ſchoł.
Hdyž pat bo ſi bjes njuh a bjes poruczoſcie Božej do puſćenj
podawich ſebi žadacj, ſo dybvi Bož tebie pſches rapatow ſa-
starac, refa ſi Boža spytowac, ale niz Bohu po dovericj-

Braue doverjenje je zylo binasche. Bone Bohu pucje prjobje nijesice, ale prati: "Ty dobre puze wchudze a pomoz wudzelskich." Braue doverjenje nijesla najprije na czelna i senike, na pienjene a tubo, na bohatstvo a cjeles, ale wopomni te blisko: "Wtajce najprejdy Boze kralstwo i hej pravdom, dho budze nam to wskito piçidate. Braue doverjenje i Bohu piçai modlitobu wo senjite wezy stajne piçijat: "Eoda nit, taž ja chzu, ale sož ty dzhez." Odzys my sa nusa drubich probuzym, po tajtim s luboscu a niz se hebieznojez probyzum, potom mojemu sterje throbolski bocz, kuž nam to piçikkad Lutheru a Augustu Hermangu Francku sjeru.

Pravne dowierzenie i Bohu plichezo wopomni, so tez tchii, ktorzy Boh na nasz polozi, i naszemu sbozju a mirej bluzi o teho dla ho cziczo poda, tak David, hduz vraji: „Ja chciu sbounn

Pravé doměřenje mojé jenž tam bydlic̄, h̄bže je wěra do
Jeſuha. Přichod pſches nju ſamu mojé naſchá wutroba c̄íjka
a mérna byz, dofez byz, ſo ma khrystuſta da wodac̄e h̄tchom.
Wiele wajniſha hac̄i ta ſtaroſez wo c̄jankie je tola ta ſtaroſez
wo wězinc̄. Na ſeni píšeſo blečka namafam, h̄bže mojú ſwojo
hluvou položic̄. Ale ſak ho mi we næznočit̄, w budže pôrdeč? Šsynal-i
w wěrje do ſwojeho wujednarja, ſrednifa a ſarc̄cjarowia
prave rowtomlovenje na to praſhenje namafal, potom hukle mojú
a mérnu živu byz a z mérnu wumrieč.

W wierze do Jezuła namafam dżęzjače domierzenie k Bohu. A wone mje same božojewneho ejini. Wlode domierzenie k Bohu budy bycza kaž dowerzenie tamieho djezjače, fotrej pičhi wulstiu wichorje na morju s meroiu horlaču na lóži dale hrajalicu, hdži eči druz na lóži mulkeho stracha dla tchepeotuha. Šato ho něčio djezjače woprasja: „Hebojisch ko ty wone wjewiece wolmolvi? „Secto dyrhala ko boječ? Wlój nan dječi lóži wodži!“ Hoj, Boh, tóna njehejci Wóz, lóži nasteho živjenja wodži; wón tu wodži pičhes žolmja a wichory njeemerneho morja k brjohei wječineho mera.

"Ach porucz Bohu hweru
Twój pucz a śrudobu,
A wopomín s prawej wérę:
Bóh knieži na njebiu,
Wón lóst a třetí wodži,
Tež wšchitke mróčeze,
Pucz, po fotrym žo khodži
Tym hwojim siewicā wé."

Ja býdž rady!

(Bo němíšim.)

— „Ja bych rád měl, ja bych rád svobody byl, ale“ —
Běží tv, so Běží to ráz dže? Běž dže, so by wýchitlum
ladvoun pouhá bylo a ſi bydly i póněkraju tepravdy pýšidli“
(1 Tim, 2, 4). Běží tv, ſo je móz wjdítla ſo twoři svobodných
přichotovat! „Tak je Běž tom žwét lubowá, ſo móz swojeho
jeničkeho narodzeného byna dať je, ſo bydly wýchitaj, tři do týho
verja, hhubení mjeblí, ale to wečeře čimenej měl“ (Jan, 3, 16),
a ſo je Křižtus, jato na křižu muntre, ſotavat: „Doforjané
je“. — „Do je ſawěječe nérno a jara doftojne blou, ſo Křižtus
Jehuš do žweta je přichodil, hředlomu svobodných čimenej“
(1 Tim, 1, 15). Tak je to ſoboz te hotove, kwobodne ſa fořdeho:

jenicke je ju wsac, kebi jo dobyc. Ale je tez wopravdze westa waz, so ty tu dziesie?

Hdzys dziesie cialowek rady nelaiku maz mecz a wona so jemu woltciue, won bo s tym spokojscy njeubude, dzien wote dnia moloza: "Da bych ju rady niet" — ale won ju wolimie a wujicie. Woboch zdolno praj: "Da bych bo rady najed", kaj dolho wobjed na bido stoji a jemu jecia kaja, mow wjazdy njeftozji, ale so naj.

Woboch ty, kotoz je tebie haec dotal jadzerczo? Ty by radu sbdzony byl, ale — sam pches kebe. Ty mjejby niktomu njeprandy czini, ty niejby ubijenihi haec druz. Ty mojch hajo tafu wulku myzh samu wo kebi, so by so tebi spodobalo, kdy by t twojim saftujsbam hiscie tu pchistajici, moj, so by sam kebe wumohit a sbznejno sejnic. A dalek by wischal ty radu wot wicheho stejno wumogeny byl, jeno so njeby pches tu w twojich starych pchistihlnotach, wachnach, kwtelnu smulneniu moleny byl. Ty dziesie rady wostac, kotsi, kaj a pches tym Boju hndu wujicac — to je to, so czim hajo ita dolho fiesich, kotsi, pat dozyci njemoceli. — Rujwazniche tebi mjeje, ty so byteb uj wujocne dobyt, ale so by ju sam pches kebe dobyt, so by so sam po swojim waschnu a pches kwoju prouz wumohit; ale to so cji njepradzi, runje kaj so muz do studnie ponosnici hanu sa hwoje wlozhi se studuje wujzachnyc nemoje.

Duz tez krojimiu, so tu to hwoje, kotrez Boh tebi posicjuje, sapcianym njeby, to hwoje, sa fotrej je Khrystus wschita czini, dosek my nicio czinita njemocni; to hwoje, kotrez nam naschu zpzu itazneniec, pchecizno fotrej my samu nicio njeamocni, a naschu dozpusku mnoz potatule, pchetoz wone budze nam s njebyh vujcinenie.

Hdzys pat dziesie to hwoje mec, daq kebi prajic: "Wone tu hiscie je." Boh tebi jo dzensja posicjuje, wone je sa tu jemu a ja ncko; wone wujwobodzi wot hrechi, pchikryje sondzene hrechi, wuczesci wutrobu, dzeli not hrechi. Wone je dospotne w Zesuksu Khrystusku, kotretoz dyrbis hajboznika pchiciez.

Dziesie jo mec? Sozo bo ubijen yun roshudzi, bo hajbojemu motecz, njepracyjni dny a nozy, pcheso hajo storzivosti: "Da bych radu" — ale won praji kruze roshudzi: "Da dzai postanycz a k hwojemu nanej hic" (Luk. 15, 18). Won hndom slaze a dziesie k hwojemu nanej a namaka hwojego nana, kotsi jeho wjehely horje wja. Sa teho hyna tehdem relasie: pat zwijenie pak hajmerci.

Tez sa tebie so wo zwijenie abo hajmerci jedna. Hdzys pat so wo to jedna, kebi hwoje zwijenie dziesie, s tym dolesz njeje, dyrcio saho prajic: "Da bych radu". Ne, jameho kondzenja! Jameje polozcioscie! Roszudz so throbile a njepraj wjazdy: "Da bych radu", ale "Da dzai!"

Stara zhalka.

Po nemistim.

1 Jan. 1, 8. Jeli ho prajimy, so jameho hrechi namym, sawiedzem yu hajom, a prawom w na s njeje.

Duchowny Sch. w N. bische haec do hwojego konza njebojastny predar potutu. Wom bu jumu s konje wroclawem, fotraj bische k hajmerci blisko. Ssama pat to njezjusie. Wona bische w hwojim zwijeniu do tych kamoprawych kultuksata, bische dziesie poriadne te mscii a k powiedzi hajdzita, pchesi tym pat kebi myhilia, so je wchitko czinita, kotsi je nusne, so mojhta sbzna byc. Teho dla njeby tez radu na predowanu duchownego Sch. vokluchata; pchetoz wona w prajite, so ton po prawym i hwojym hrechiniow preduje, ale niz sa pobojnych ludzi a so wo jach wjeli k jemu le mscii khodzajac we, so w przedwaschim czaju njeby nastepici w zwijeniu byli. Wona je kebi pcheso myhilia, so je nusne, so je tez ton, kotsi moje so w krdym predowanju hrechiniow mjenowac a k pokucie napominac, wulce a czekle hrechi czinit.

Teho dla wona, hdyz duchowny k njej do istwy fastupi, praji:

"Najpredy dyrbju waz, knies duchowny, prokycz, so nje njebycje so hrechiniu niet a mi wjeli wo hrechach a potuce po-wjedal. Pchetoz e tenu po waz pchota njejsem. Ja w hwojim zwijeniu hrechi czinita njejsem, kym bohabojsna a pcheso dobra pchecizno hudybym byla. Powiedzanie mi radicu ncko druhe, kotsi mje w mojej hkoroscji troshuvje".

Duchowny wotmolwi: "Sbogniona zena, fotraj wy jenie hrechi czinita njejsej! Haec dotal ym jenoj jeneho snai, tiz wo janhym hrechi niejo njeviedzshe, to bische nasch sbognik Jesus

Khrystus. Za dyrbju waz pcheso Bozim wobszczon wujnacj, so bym ja hudy hrechini, so ja nicio dobreho na kebi hwalic njejmo." Zona so wischak kust nostrzji, pocza pak wo njezim drugim powiedzac.

Bies tym pchitaja tej holczej, fotraj bische ja hwoje dziesie k kebi wlast, so dyrbci rub pchitajec a blido kryz, a knieje duchownemu hkojej pchitajec. To dziesie dzysie tez schalku s khamoru dele wjaci, pchesi tym pak so by wujnacj a na jemu padnudzshi so robi. Teho dla so hko hora zona tak roshniewa, so na to dziesie i hrojinni klowami hwarjice. Na pohestku praji: "Wschito wona njechitne lapoczne a jenu schlodji po druhie nacnici."

To dziesie so pak tak ponizomacj dacj njechache, dosek bische knies duchowny a naprzechetni, so to werno njeje, so hichze jenje schalku czinita njeje.

Roszoriana ta zona sawola: "Taika selhorina! To dziesie so netta tez hichze beli cziniti. Njebyt i khatu, bych tebi wodala; netto pak cziniti, so wot pchitajec; dji mi s wozow!" A k duchownemu so wobrociznsci wona dale rejezche: "Knes duchowny, njezjelice mi to je to so. Wona bische dobre stara zhalka. Njezjelice to dziesie neko prokycz, so by jemu tu schalku dele das?" Wona pak dziesie pcheso wchitko hama cziniti.

"Luba zona," wotmolwi duchowny, "pcheso to prawo pcheso Bozim wobszczom a njebyrjal to zadun hrechi byc, so by wot tak jara dobrej schalki dla roshniewace? Ta bych to i najmniejsha so hrechi niet, hdy bych w hiewje taife hrojne klowa rejezat." Ta zona wotmolwi: "Knes duchowny, my ym wola hlabi eklowjekojo. A ja ho hewok njeroshniewam, ale so mi to dziesie hkoja a praji, so hemat wchitko prawne cziniti a janeje schalku njezjini — to mje jana mjerj."

"A wo, luba zona," wotmolwi duchowny, "njezjelice dha wo priedy runje tak Duchej Bozemu hala, jato wu praeljezje, so jenie janeho hrechi czinita njejsej! Ako schit s dha njezjelice rejez, Boh, tis praji, so je cilensta wutroba sta wot mlodocie, aby wy, tis wo na wopat prajicie! A njezjelice wy runje taifa wumykleno, faz wachta dzialwa, hdyz macze hajom kebje sa dobra a kebi myhlicje, so janeho sbognika njeprerbjezacie, kotsi wam hrechi wodanya."

Zona duchownemu ruku woda. Wona praji, so hwoje hrechi pohnacj a so ju nochzyl wopschiciez, ale jei prokycz pomhacj, so dzysie jei Boh hndny byc. Duchowny so i nje middlejce a jemu hkoru wutrobu s lubojscu a s sejzerliwosciu bladsache. Wona by drje druhu saho do hwojeye starej hamoprawobocje padnudzhi, ale ldo bische rostal, ghaba bu czim hylindzha a wona bu s poznamu hwojich hrechow w Khrystusu westa.

Wona bische hichze tydzien ziva, potom wumyre i poniznej, ale tez s troshcine wutrobu.

Roszlad w na skidim czaju.

Riktor je so do Zedzelszteje podak a swuo wotku kralowu Wiktoria woprat.

Bies Rikstej a Remisej je zlowna wadzenza wudzryta. Dokelj je Rikstej najwyscze glo wot naszych tworow zada, suny tez my ncko zlo na rusej twory wo 50 prozentow powyschili. Rikste bordocz dyrbis sapcijec, so moni bies waz wobstacj njezjelice. Wschito wezy industrie, maschin atb., dyrbja wone i Remisej stronow sawiesie. My pak mjezmy letsa derje bies rusieje roki wobstacj.

Pucz i wotwylkujenemu konzej.

(Po nemistim.)

Kajdy puczowat mo hwoj wotwylkujen konz pcheso wocjomaj. Nasche zyle zwijenie pak njeje nicio druhe haec puczowanie, cjecho dla njebyrjeli kebi tez ja nej wotwylkujen konz pcheso wocji stajec. Woprawdze prazyk hodyne je, kebi to rozmystlic. S trockimi klowami so prajic da: "Ty dyrbisz soprucz teho starego cialoweta, hotowy byc, tez schit wot Bohu poklana na so wazc a wchidzom, volascan, koma klujszic se zwijeniu zwijeniu."

Wotwylkujensti schalt dyrbci kschelcijanow drasta byc. Duz dyrbjat kebi cialowet myhlic, so jenejmu klujemu wotwylkci abo dyrcio cjecho njezubude, kschelcijanzy zwijy byc. Tak pak njeje. Rikstej dziesie rad "knies" abo "knient" byc, a schit kotsi to je, tez

hischęce spotkaniem njeje a by ho chybić hischęce lepiej miedz, pschetoj mōjny, da ho w swojej mulej, hnadej schiżowacj, sa hrejszneho mōn njeje to sboz namakat, kotrejce będzie ho nadzaj.

Berna mēj je, so je do naschęce wutroby i psichiarodżenjom to żadanie po sbozu plodzene, ale my hebi prawy pucz njuemisłomu i i teho psichinie, so je to żadanie wiele tąbzaz lubiż niespotojene, pschetoj wom njuemopominaju: "Schöbi swoje zwierzenie dże salhomacz, ton budze jo shubieb; schotz pak swoje zwierzenie shubi moje dla, ton budze to same salhomacz" (Euk. 9, 24). To wshak i so wshaklič hischęcianow, ta fraka tak derig so roboczana, placz, ale słowo hivjateho pišma stojuje ho na kōdej doho zamečno w jedo wotpolanu, na kłalow i poddanow, na kniejach a motračow duž chęmę hebi bliże wobhladac, išto wone wo hlužobnych praji.

To citasj 1 Tim. 6, 1: "Czi wotroczny dyrbja hwojich kniejach czeſce dostojnych mēc, so by Boże mieno a tu wutroba hanciżowana njebyła." To ho nětoremu dźimna ręcz bęcza ida, so dyrbja wotroczny też tyz kniejach czeſcja, kottz Janeje czeſcje dostojni mējnie; ale fedzib, czebo da ho to fiaczy dyrbja: "so by Boże muzdra hanciżowana njebyła." To budze tebi jaſnische, hdyż wopominiſt, so je kſtejciejstwo wuzeba wo lubočci Boha wo Wózta, kotrejz hwojewo hyna Jezuš Krypta pōzkał, so by nap ſ nim wujednał a my wutrobowobzeni byli wot kraliſtwa teje czeſcinojci a wot wshygo biesbōžnycze maſtynia. To je lubočci, fotraż to hwoje njepraya. Hdyż namadzajtajte lubočce pola čłoniewom wot psichiarodżenja? Zaproszil Powoz dyrbja ham wo hebi wusznacj: "Ja wem, ſu me mni, to je w mojim cęzje, njebydl njece dobrewo." A tola Bóh čłoniewom pyta a k hebi cęzje — te wshygi lubočce! — Cęzje dla thoma ſu mōde turzo pod hšajdu paty, hdyż jemu strach hroſy? Dofelz won maczernu lubočci knaje a hebi mysl, so je pola njeje salkowane. Tat je też pola čłoniewom. S pomhaſej, munuszej lubočce mōjeſt čłoniewom najblizje pichinac, a hdyż je potom čłoniewol Bóhu wotzomſtu lubočce pōzkał, ho też w nim lubočce ſohori, kotrejz pichizo psichiarow, doniz wón njeſoje ſ plomistom Davidow ſpewacj: "Hacj mi runje cęzlo a dūša ſauſtitel, dha wójcęt hy ty, Božo, kózdy czab mój wutroby troſtai, a mōj džel!"

Wopomincie pak, so to doświeřenie k Bohu jenož i teho wutroby, je wóz čłoniewom najprije lubočci. Schotz by ſ nami bylo, hdyż by ſo Bóh czap po naszej dostojnosći praciež. Won mōže k tam praciež? To kym ja ſu waz cęzni, ſygo cęznięcę wu ſu mjeje? — Hoi, ſtato mōjemi my jemu dač, dofełz mamy wshyko wot njejo? Niczo, kiba džakut wutrobu, a wiazg hebi wón ani njezada, to druze wón potom ham wot hebie dawa.

(Słownezenje psichododuje.)

Něſhto ſ misioniswa mjes ſidam.

Zaſy rěla hlowne město Moldawstek. Wona ma 90,000 wobylterow, mjes nimi 50,000 židow. Grichličszytzywom je tam 40, ale ſane hwdźecje wo ſw. wérje do křyſtuſka ho tom njeſotpoloži. Maſa ewangelſta wobkada tam tež je. We njej džela misioniſt Gotlieb, tiz je wot Barlinskeho towařiſtwa k wobročenju židow wupozłani. Wielu rāmnych słowom na polu misioniswiſa mjes ſidam je hjo džieje ſmiet. Wiedz malo ſetam ſejna ſu ſprawnym židowskim mōdżenjom, ſiz ho ſhwere ſu werońce ſobrzelje, ſak wutroba ſbójniſta lubočce w mōdżenju ſejneje. Tat piſce luby mōdżenž w liſcie, kotrejz je i ſelweſteje ręce do naſchęce psichodżenja: "Byneje je ho wera do křyſtuſka hjo dawno do mojego wutroby ſalorjenſta (ſu ſ leta ſem, hdyż ſapocząt w hivjatym piſmje ſy zyki wutrobu pytač a Bóh ton kries roſhweſci moju wutrobu ſo ſłowom), ale hacj dotal — ja, eſi praju — bratſje, njeſiach ſwojego ſbójniſta, a mój wumozniſit je ſzmy, bratſje, mój wumozniſit je ſzmy a ja we nim. Šandjeny Dom-Kippur (to džen ſednania ſi Bohom), ton džen, kotrejz je Bóh wutwoliſt, ſo by na nim ſiednat hechi naſchici wotzom, ton džen, na kotrejz ho ſraelie ſtyszcze po wumozjeniu, ton džen ſhudzi tež wo mni wutroby żadanie po wodzaniu hredow. Wón ſhudzi w mojej wutroby ſtyszcze a wotlanje ſi ſbójniſta, ſo by tež moje hechi njeſt, a ſaczung dzaja mēchta ſo ſi ſtyscaniom k dobro- cęzniemu a psichiarodżnemu wumozniſtel. Tón, ſiz je tak wulſti a

mōjny, da ho w ſwojej mulej, hnadej schiżowacj, ſa hrejszneho człowjeſta, taz ja bym. O tež nět, hdyż to piſchu, ſchumi ho w mojej wutrobie, ſak mōrſte ſotni ſchumiſa. Tónle džen ſtati mi tež lubočne nadzije na troſd ſiono mojego luda piſced wocij, ton czap, hdyż budza ſiralec vracz Jezuš, jich Boha a jich krala Davida a hlabaz i njemu, do fortejz ſu ſatali, i tezu, taz wizjaſce na ſkiciu w ſerwacie. Samenie, tele lubočne nadzije ſu mojego ducho wozjazwie. Ale hdyž bym ja? Mieczje moje myſble doſci. Taz lět ſum Boże ſlowo w ſwojej wutrobie ſalkowat, ole nět wjeſtam ſo wiazg hantowic ſkrojego ſkowia, ſo byc ſebi ſjawnie piſhad ſkowjimi brakom psichiarodżenja. S komornitom praja ja: "Għaj, wobo, ſchit ſadżew, ſo njebych hichjen byt" (Zap. II, 8, 36). Ta cze lubuju, ſelju, mēkija moje prawdoſcie. Pschedzimna je mi twoja lubočci te ſani, duž džu cze ſaſo lubočci. Twoja ſmiliſcej je ſmiliſcej hōrnejeho poſtrjura na lubočnej wozjaz. Šamil ho, ſi i ſu tež na mojich bratrach, taz wozjan na ſakludjeniu! Šamil ho nad nami a budž īġenri patiſ ſwojek luda!"

Wiele je luby mōdżenž hischęce czeſcje dyrbjak hwojebi wutrobcza dla. Jego zpět piſcejſtvo bę ſatoknje na njejo roſnjeniſt, a hanjeſte ſu ſu ſu ſu wozjaz. Też jeho moč poſla jeho. Boni wiedzecu jeho tež piſced jara wozjaz cieſczenego rabinaria, ſo by tón jeho ſaſo k ſidomstu wozbriſ. Tónle ho na njejo ſe ſazpizwam proſhenjem da: "Wēſtich tu do Žiſkela? (to je ſaſmētage mieno ſa Jezušu; ſidji jeho pak Žiſkela mieniua ſidži raſ, hdyż jeho mieno hšyja, piſtajao: ſimma ſheme weſtiro, to je: Nech je poſlate jeho mieno a jeho wopominecje.)

Wón krypte wotmolni: "Žiſkela njeſtajau." "Alle ih nětich do Nazarenſteho?"

"Hoi, ja nječi, ſo be ſelju ſi Nazaretha a je mēkiaſ, tón zatbowany Boži ſatuba." "Wuzęt jeho," ſaslaſte rabbi, je to džu dojwiedjenje hyskleħha wujnawarja.

Husto bi wón hyskleħ hanjeni a njeſmētne ſu wiazg na hafuha wiðjez dač. Szabali ſidja bygħu jeho morili. Židomſti wuzċem muž, wettu dr. L., piſoſte ſahorjene triħi piſcejſtvo piſcejſtvojei wierje a pōtia ſe hanne naſħenu uku ſidomſti. Pak jaſen ſu jebidaw, ſo eż-żu wam wulſi dżat winjity. Wħidha to ſteu neſt eż-żu iweridbja w cieſtej werje, we wierje do Žeſu. Pratħenje naſħeħo luda wot iħeo ċaħfa, hdyż wutnże Žeſu ſi naſħeħo luda, hacjz do dženkiſħehe dñja je: "Wer tež jedyn wħysħi abu farieſti do njeħo? Ule tuton lud, taz ſi ho njevwiſte ni ſakon, ja poſlat (Zap. 7, 48, 49). S zplet wutrobu pak pōtnej hwojew ſbójniſta, jaſo pak w mojej wutrobie to pratħenje wozjaz, poħrobi wone moju wera. Šannan, hebi prajac, be ſeju hyskleħ tħaż-żu eż-żu tħixi piſħamawcenz, eż-żi wħiċċejt beħbi mudri a roſomni, njeſħu-li wort jeho pōnali, tat dwejbu ja prajac, ſo wón a morili? Keſt mōžu prajac, ſo tħon ſamien, fotruż ſu twarji, piſħamawceni, ſaqiżi, ſi ſu rožiun ſamien cęzni? U w naſħiħi dniax, je dha mōjno, ſo hebi to wħiċċejt wutroba wħiħnali. Džedo naſħiħi mudejħi njeħha werońce, ale będženje a wadżien.

Ludowa wutroba ho piſcejſinu; wona je naduta wot hebiſtoſce a cieſcjalismu; wona cęzni ſtoddie horkt a qaz hivjeti do cęznięcje piſħamawcenz.

Tak wista mlođi čłoniew ſi ġvernū hlužobni Jezuš Krypta a bu rjane wopotafmo, ſo naſħe dželo nad ſidam tež hies pħodu njeje.

"Pomhaſ ſi ſidam" je wot nětka niž jenož pola knieſow duchownych, ale tež we wshaklič piſchedawnejach, "Sſerb. Nowin" na wshakach a w Budyschinje doſtač. Ma ſħitworek lěta placji wón 40 np., jenotliwe cżiżla ſo po 4 np. piſchedawaju.

Pomhaj Boh!

Cristo 33.
13. augusta.

Litnik 3.
1893.

Særbiske njedželske lopjenka.

Wudawaju ho tóždu žobotu w Smolerz kaihjicjihjejnui w Budyschiniu a hu tam doštač sa schtôvrtstlennu pschedyplatu 40 m.

11. njedžela po hvi. Trojiz.

Mat. 5, 33 ťl.: „Dale lege tež bývášeli, so starym je vrojene: tu ho njedžibiski njepravje ročíz, a dyrbíz Bohu twoju psichibaku džerječ. Ale ja pak wanu praju, so dyščike bo nicio njeroceli — ale washa rēz budz haj, haj, ně, ně, sktož wylche je, to je vot ſteho.“

Trojate je nam w tyčle knieſovych flówach laſane. Kſchecjjan ma bo bladac vſchibahanja we wſchédym živjenju. To je to preňe. Ani na nejbo, ani na ſeniu, ani na Jeruzalem, ani na hľoum njedžibiski bo ročíz, praji tón knies. Wjeho tojte ročenje je ročenje ſa Bohom. Njeje nicio hinaſte, hač hdyž tež tu ho na hľoumo cjeſč abo na hwoje živjenje ročíz. Kſchecjjan, tij je ſ prawdu a lubnju prondin wſcheho, njetriebi wožebiteho ſawieſenja, ſo prawdu rēzi. Wjeho ſterje je husto ročenje a wobtuvjerdzenje najvhodniſtich wézow ſ vſchibahu tež we wſchédym živjenju wopolaſmo, ſo w tym, tij to cjni, wjeho prawdy a věrnoſeze njeje. Duž mudry Širach praji: Řiuje jako wotročí, tij husto ſchuitam je, bjes modřen-zow njeje, tak tež vot hrechov cíſtih byez njemozé, ſi ho husto ročíz a Bože mieno wujiva (23, 12) a Salomon praji teho runja: Njebeždž nahly ſe hwojej hubu a njedaj w hwojej wutrobi ho psichibatač, ſo nechtio rēzistich psichibom, psichib Voh je w njebiebach, a tij hy na ſemi, dha njeje ſe twojich rēzom mató. (Pred. Sal. 5, 1.) A tón, tij je wjazy hač Salomon, tón knies wſchidtich knielom, praji k hwojej wožadze: Washa rēz budz haj, haj, ně, ně.

Wy, tij ſeje wſchudzom a wſchitlón cjaž věrnoſeſe cjeſči, wam wérja tež bjes wožebiteho wobſkvede-čenja, wam wérja dla ſprawnoſeſe a hvořenoſeſe wascheje wutroby, dla cjeſejedostivoſeſe wascheho mjenia.

Sa tém ſteječi, vſchidcim wſchitlón, ſo by věrnoſeſe wascheje wutroby najvrijeſcha cjeſč a vycha byla, věrnoſeſe teho, w ſotrehož erci njeje ho Jane jebanje namakalo, jeno hvořenoſeſ a ſprawnoſeſ. Potom ujebuduje wanu trjeba, we wſchédym živjenju ſ ročenjom wasche ſlowa wob-hožedecz a požyhneč.

Kſchecjjan pak psichibaha, hdyž wjehnoſeſ ſebi to žada, ſo dobrým ſwedomoniom. To je to druhé, iſtož hdyž hiveru do wutroby ſapibajmy. Wjehnoſeſ wſchal je Boža blužobnija a ma prawo, ſebi vſchibahu ſadac. Psichibaha cžim, kož líſt na Hebrejskich vraji (6, 16), kónz wjehje ſuadu, vſchetož tón, tij ho vſchibaha, powoka ho na Boha, tón, tij je ſam věrnoſeſ a wěſtoſež. Tón, tij ho vſchibaha, wupraji: tak wěče, hač je do Boha věru, ſotrehož pomoz ſebi w živjenju a w hmeſce ſadam, tak wěče hači wěm, ſo je wón naſh wumoznít a ſudniſ, tak wěne je moje ſlowo, njeje je praju jaſo ſwedel abo jaſo wojaſ abo jaſo ſastojin. Tón trojenicži Voh, na ſotrehož dyrbja eje tsi všechnjene vorſty dopomnieč, hlyſti twoje ſlowa a budže tóždu njeměnoſeč cjeſčlo domaſtvač. Tón knies Ježiſ Křesťiuk, ſotrehož hvořyňožcinaž mieno ty vſchi wobſhamkujenu hwojeſe vſchibahi vſchistotich, niebudje ſebi t ſpožnoſeſi pomhač, jeli ſo ho njeměne ročíz. Dobre ſwedomoni ſathmonač, hdyž manu ho vſchibahač, to njeje je naſha najvrijetſha staroſež. Stroſtntne hmeſtich ho

rcjicj, hdz dyrbis, twoj knies Jezus tez njeje semjej wjchonoscji pchibasju sapowiedzil (Mat. 26, 63), ale dyrbis tez hwojesej wewy wyci. Teli jo njejsy, dho wotmisi, wotmisi, a hdz w pchci tym tez kralstwo ihubis. Schloj ho njemerenej pchibasa, wobedze ihotworek hrech, won hwojebi hwojebi, won hwojebi hwojebi, won ham hwojebi mori, won han hwojebi, wjchowedomo- neho a wjchomognego Boha. Ton pak njejsy ho ja hmele mcz. Sanecje, won budz nohly hmedk pchecimo tym, tiz ho njeprawje pchibasa (Mat. 3, 5).

Schloj je ho njeprawje pchibasa, njebudze ho hwojebi wewy hwojebi slazenia smijsy. Schelcijan ma na pochledu ja tym stejcz, so bychu taisje wobstejnoscju byte, hdz pchibasa z sygla nje- trzebam. Dyribi t temu pchibas, jo, taz ton knies jada, wo- prawde dosz je, hdz prajimy haj, haj a ne, ne a jednoro klowo hjo dohobu w wobchowdzenju wernocie, hdz ho stajnje dopom- nymu na samotworenje ja tajde mewujimy klowo, fotrej z naichod- cza wuchobaza, hdz niz jeno w Bozej hszubie a pchci hwojatoczym pchibasanu, ale tajde wotmisljenje we wjchomogu hwojewieniu wo- pominiu. Boh je tudy. To njejsy je nach nadawc, jo hmy djejsi wernocie a jato tosie khodzimy, jo zana njemerenej, tja, sebanie a pchiblodzjenie bjes namu mjejsu nimaju. Tazzy pak hu- cji, tiz Jezuks knies relazu a jemu jaka kniesie pochlebaj. Za hmy, praji won, na to na hmet pchibas, so bych wrandzi hmedej. Keddy, schloj s prawdy je, ton pochleba na moi hloj- Hamien.

Buez i wotwlnjenemu konzej.

(Stojenje.)

Zato ho zidja kniesa Jezuks wyraschahu, fotra je ta naj- wjchicha kajnia, wotmisi won: "Ty dyribi Boho, hwojebi kniesa, lubowacj z zyple hwojey wutrobu, z zyple hwojey duszach a z zyple hwojey myshu. To je prejna a najwjescha kajnia. Ta druba pak je tej runa: Ty dyribi hwojebi bliższej lubowacj jas- ham ho. Na tymu dwemaj kajniomaj wjch zytle salom a prof.tojo."

S taze samej pchicinu, s fotrej dyrebimy naszeho bliższej lubowacj, dyrebicje tez hwojich knejcjej cjeſcic, t. r. niz jich cjeſcie dla (hdz ju maja, je to ejim loj), ale Bohu f lubowacj, dokelz to i Bohemu porjadek blisca, zo podan wjewienie fotrej, wot Bohu jemu pchibofanejego mesta a powolania dla, cjeſcie a pochibonocj woposaduje. W liscie na skolskistic pische teho dla japoſtolsk Prawo (2, 22, 23): "Wy wotrocjach budzice pochibonu we wjch wewy hwojim cjalnym kniesiem, niz se bliszu pchec wojomaj, jato cjlowniekam f lubowacj, ale i wutrobeny hwernejko bohabajalnosci. A wjchito, schloj wj chincie, te chincie radzi i wutrobu, jato temu kniesiej a jato cjlowniekam."

Hraj, tak mojzesz tez s najnizszejm dzelom Boju hszubu ejmicej a tajsemu, fotrej to ejim, je hjo Michajl hszubis (2 Mójs. 23, 25): "Hdz ty temu kniesiej, twojemu Bohu, hszubis, budze won twoj thleb a twoju wodr pozhomnacj."

Wet hroble, je o Boje zjawnianje najwjesche bohilstwo. Dzih wjchot hebi myshu, so bu ejim knies, poli fotrych blisca, wobchedzio, a woni ejim khodz a teho dla, tez pochibecjenni a hebi praweho dowierzenia f knejcjej nadobycz njejmo. Kedzbiu, schloj temu powiedjam: Michajl ma ejim hszamy wo wky. W hszamoch su pchec ludz, tiz supuya. A ejim ludz je spolomym woblicjom f hszamom khobza, pchecie Michajl ma dobre twory a je tunjo pchecaj. Ale Michajl pchecie pchecjelne hszala, hjoj jich tez jara wjeli ludz na dobre pchendre a wjelby ho, ejim wjazy moje prjez dawacj. "Daj", w prajis, "ton moje ho hsziec, ton je boholti mysh a jemu na ejim njeprawje". Nekto wopomni! Minacj tu njejsy, sktobz by pchecaj mocht? Boh lubu knies tola fojzemu njejco hobo da. Rjeje twoja moj z dzelu a twoj ejaz tez njejcio, sktobz mojzesz pchecaj? To je tez kapital, ja fotrych tebi ludz wjelby a dobre blisca dawaja. A hdyz bi tute twoje twory dobre, potom mojz taz tamny Michajl dobrze mieno, fotrej tebi wutrobu twojich hszamowek wotworeni. Sa tym mienio moj najeprjedy prascieja a po tym roszudzienje, sktobz hy winoity.

Teko dla derje tym, fotris hwojebi hszubu ja schlowinstwo a hwojich knejcjej sa njeprawjej nimej, ale fotris hszubu ja ejaz wjuciby a knejcjej sa dobrocjeł, wot Boha jim datych, dzierza, poli fotrych wjchelatek dzela nowatku a poli fotrych tez na-

wuknu, drugim ludzom poddani byc, so bychu pchiberali na mudroscji a na letach a na hnadj pola Boha a czlowiekow.

Njebejsha na semi.

Egi njemeronyz a bjeszobjni na naichim ejazu praia, so je njerosom, hdz ludz na njebejsha w tamnym hwojecz ejazatu, a so je to prawo mudroci, hdz woni hwojebi na semi pytaja. Pchecotz — woni praia — tonine njebejsha su jara njemerte, njebejsha pak ma na semi fojzy wjete. To pak je tez wjete, so bu jum male poradz, hebi zmijenie na semi tosie sbjowowane a spodobne szcincie, so mohte ho nesak „njebejsha na semi” njenowacj. Raj- wojaz ludzi dyribi z malej mieru hwoja spolom byc, fotrej je daloco wot teho, so mohto ho „njebejste” njenowacj; wjete jich sfonczenie je, fotrych zmijenie ho na semi sterje heli hacj njebejsha tura. Duž tlinicz pchci hszamy taz wjucieniem, hdz ho ludzom rozbij: "Haj, hdz bydhan omhli!" budz wotmisiwcz — a to niz s njeprawom. Duž w naichich dznych sozialdemokratia horda wstupuje a praji, so je t temu powolana, njebejsha na semi niz jenoj nesforom sbjowowanym, ale wjchitam cjlowniekam pchibecj. Hdz budz — sozialdemokratio praia — hwt po naichim vorjedzie pchecworenym, wjchig hszudz wohatyd jebudze, ale hszamy hszudz, fotris budz w wjelzelj zwi. Wjches to budz wjchite mozy, fotrej w ludach leja, wjuchobowem, so moja ho na mieru wotpholody t rozwiniunu ludowemu hwojewieniu wjuciez. Po njejsym budz ho tej khorosej hszubie, najprjedy te, fotrej s teho pchecjdu, so ludz dojcej zyroby nimaju, so dyribi w hubiemych byblejenach trač, so dyribia ho pchecjara napinacie; potom pak tez te druze khorosej, fotrej budz je wotwlnienje wobstejnoscju wobstejnoscju a do pređda fotryca wedomnosci wottronicz. Tak budz to dojcejnenje, so ludz bjes wjazcia wjcholu starobu starowu dozjaja a sfonczenie ejidze jeje wjchobie hszubienja wotworeni. A sktobz tez, hebi znano do pređda fotryca wedomnosci hredomu njenowacj, sfonczenie i ejla hszercz je hwojebi pchibecj. To bu „njebejsha na semi”.

Schloj hwojebi bibliju snaje, hszudom so tym pchecjdu, so je wjchelatek s teho wobrasci wj pchibecj, fotrej tu a tam pola profetow stareho blisca namafam. Tat pchibofanejatal Jezuks a Michajl mete bje wjchitam ludami, fotrych pchecjza ma (Jes. 2, 4; Michajl 4, 3). Tat rejsi profeta Jezuks wo ejazu, "hdz nje- dyribia wjazu djeſci hwojebi, taz hwojebi dny dostatek njejbi, ani jori, tiz hwojebi leta dopjelni njejbi, ale mlodzieny te leta budz wumrejcz, a hrechmijny te leta starz budzakiecy", t. r. "hdz budz njejco te leta starz wumrejcz, budz reſaci, so je hjo w mlydzych letach wumrejcz dyribak a budz ho prascie, pchecjka mojewobite hrechj je połstecje tat sajneje hszmerce na ho ejazm (Jes. 65, 20). A hdz profeta dala praji: "Woni budz tazie twaricy a wobyljic, woni budz wjazu pchecjki jich pchecj, woni njebjdu twaric hszecje a druhj je wobyljic, ani pchecjka wjazu, a druhj wot nich ejci", t. r. s drugimi hszowami, zo budz fojzy w mieru pchecjki hwojego dzela wjazmowci. S frakcja: Profetoya nam podobne njebejsha na semi lubja, taz sozialdemokratio a hdz njebejdu sozialdemokratia wodjerio tazj neprawjejelo biblije byli, wj hebi ejomjek myshic mohi, so bu hebi hwojebi mysh f hsziby wslci.

S tuteho wotkadowanju je widzecj, so żadanie po „njebejsha na semi” pchecjego hszumetu pchecj njeje. Szwajce pchecj duje wem pomiedzje wo ejazu, w fotrych bedzu wotprawde njebejsha na semi, mieniujac w ejazu paradij, jalo Boh ham sojrobu w Edencje pchecjelce, kam s cjlowniekami wobchadzowat a jim je sfonczenie hwojewienia studzien njejcfic mozom da, fotrej dyribuju so pchecj na semi jorlicz, so bychu tam njebejsha byte. To njebejsha zana swoda, zana boholt, zana khorosej, zana hszmerce; a wiecje mjejsce Boh wotpholad, so by ho pchecj cjlowniekow paradis po nejzim pchecj zytu semiu roszcierit, so by dyko semja wot njebejsci mojow pchecjeworenym byla. To widzat je net hnat. Wjches hrech jeho hszamom na semi, wrota paradis budz samfijene; pchecj sojrobu Edenu stupi gherubim s wotnym bliszczażym mjejszem a mjejto paradijs dyribecjat neto cjlowniek byc a dzelac, na poli połnym ejerniom a mlosiom. Ale pak djjino: Boja lubozj ho ja to starasche, so, hdz tez njebejsha na semi wjazu njebejdu, so tola nebjdu na semi mestno namafa, na fotrej ho njebejsha dele

puščejichu. Žeže hšewjenje Božje wo starym blubje njej nicho druhe hac̄ taſe ho dele puščenje njebehov na semi. Hšetá theho blubo, Salomonowy templ, ktorý kráfomie teho knieje na peleni, njebehotej nježo druhe, kšiba njebeha na wěslu bleskam načreje semi. A hdyž proste rečji: "Tať prají ton knieje," běže v jeho réči ton knieje kam a s tím tej njebeha na semi. Hšedze běte to plací wo časzu dopjetnjenia, wo časzu noweho bluba. Ježušovu pschitidlo do bězna běže to najvýšiché a najdostupnějše ho dele puščenje njebehov na semi; a hdyž Želub hšodjelze, wotpočowalze, wucjelze, boježce, modležce, cjerježce a wumrje, tam běžu wopravdne njebeha na semi. A ten hdyž je ſi k Bózze wročí, že tola njebeha na semi wotjaſt w kwojim kłowieje a ſakramentom, w ktorýchž ſi potajene najdobnitske njebežne mozy; a hdyž jeho dušcha pyta a namota w jeho kłowieje a hdyž ſu dwaj abo třio w jeho mienje shrmodjeni a won je hředza bije mimo a hdyž ſo jeho woſoda, jeho ztrjeti natwarjuje na jeho kňiate kłowie a ſakramentaj, tam ſi njebežne na semi. Šew. Jana pak potajene nam wobras najwyszejšie traſňovacé, ktorýchž nam poſaze, taſe budž na ſongu: "Ja, Jan, wzbachóž to wesele město, to nome Jeruzalem, tiz mot Boha i njebežnich dele pschitidze, tak pschitotowane jako wupyschena nje- wiesta k kwojemu muzej. Ze ja njevidzich žadun templ w nim; pitetož ton knieje, tón wšeckomózny Bóz, je jeho templ a to jehož (Šew. Jan. 21, 2, 22)." Křebiežka pschitidu ſame dele a ſo w nowym Jeruzalemie ſi wobnowienje ſemiu ſiednoča, tak ſo i njebežne woprawdne na semi.

Duż widzimy najjaśniejszego, so je ta myśl wo njebiech na
jemi namatać w starciu a nowym klubie; duż ma też to żądanie
człowieku utworzy pośle prawo, so bycju tola njebieja na jemi
borył swojną merońcą byle. W tym leżí ta fukstaria móz, pches
fotuz tej fuzjaldemokratiojo móz nad duszemi dobywają, dokesz
tutę trunje jałniczeczą dawają, fotuz w człowieku utworzy mózny
wołkółz nomata a so woni lubią, so chęzia do człowieku dusze
plodzimy laciność po njebiech na sem staję.

Ale někdo my píštihubžem na tón wulsi a hlboku rosdžel hjes tym, když Boh to kłwo wo mješkohu na semi wème cžini a čze wème scžinicz a hjes tym, laž čłowjew sam wta pčem dōńcz. Píštihu bo čłowjewst wutrobie woł píštiharodženja te pucez tak prawje pšodbažne ptečadža, kotrej kñjate píštimo połajuje. Boh praji: „Hdžy dyrba njebeža a semja hradowež píštinež, dyrba njebeža sapočatž cžinitz a bo na semju dele puščenjež; čłowjewtojo praja: „Né, my nječamamy, doniz njebeža njebeža sapočatž cžinize, my džemzy řebi njebeža sami dele wiacz.“ Boh praji: „Se kameje hnady, je kameje kultnoscje moja ko njebežha wotworej, čłowjewto praja: „Miz s hnady, my nječam ylo nječož s hnady, ale našte cžinjenie a myšlenje a wumankanie dyrba to wutrińc.“ Boh praji: „Wy dyrbię w scžerpliwosći czatač, doniz prawa hodžina njeřihubž, w kotrej njebeža k wam dele pšichubž“, čłowjewtojo praja: „Wy nječamy czatač, našta hodžina dyrbi ptečicki, něsto je tón wotworni, něsto džemzy my mœz.“ Boh praji: „Denžo wo tym pacu tebo kñjiza je doſcejebjezie“, tak mója njebežha na semi jenžo hjez w wotworej scžatelske tebo kñjiza; čłowjewtojo praja: „Miz tał, ale wo runym, hladkym pacu džemzy hjez a wo wotworekowstwim schatelsze nicio wjeđeżc.“ Boh praji: „Napředz dyrba njebeža w wojskach wutrobach buč, potom budže tej w prawym czaju to swotlowan píšteworjenie, napředz wobrociejo kó, pšeřenje kwoju mysl, budže lepči, potom budžecze tez szwożony a stócnje szóžni; čłowjewtojo pat praja: „Miz tał, napředz njebežha do swotlowanego živjenja, do statnic a siownych wobtejnośczech, potom budža kame woł hebe w wutrobie seſħadžec; napředz džemzy szwożony buči, potom budžemty nadžiowne kame pat hebe lepči.“

węzū natwaric, „otrejə wętch by do njebieś dożahny!”. Węza dyrbiejsze po taſtii rebl bęz, kotrzy runie tak wot ſemje do njebieś foż wot ſemje na ſeniu dożahacza a ſwiaſt njebieś w ſemje ſjednoſci, jo móhle ho po nečim „njebieš na ſeni” ſame wot ſebie wtowrıcı. Hdyż ho taſti ſtai ſi njebieš na ſeniu ſtai, to i Boga wola, hdyż pat ko ſebie myſli wot ſemje k njebieſbam horje ſtai, bies teho, ho będu ho čłonwictwojo Boga praſcheli a na jeho wolu czataſi, je taſte ſpočinjanie podermo a Bóh budzie yo ſanicej.

(Sfónieženje výsledkovanie)

**Hdy býchu runje washe hréchi jako krej čerwjené
byle, budia wschał jako kněh běle.**

Jako šwdećenje wo kraſnoći polneje hnady a prawdy, kotoraj je w ſeſuji woſomknięty a koſzaj dženja hiſćej wot njejego muſkaža, powiedaſte duchowny něhdę kwojey woſadje ſłedowazę wturobiuñujozy podawę, koſzaj czu lubym ejſtarjam „Pomchaj Boha-a“ podać, bolež mőże naſku wóru poſylnicę pohmacz.

Po dołhom psychoteknjenju bu w Badenkej sało jedyn kluńczejcej wotkudzenju wotprawjeni. Wón będzie wełyki Steff, lotrzych będzie dżęgo stonżomai. Wotprawjenje so 16. novembra xano w jaśniewskim dworze w Brucholu slia, hdżez będu wotkudzeneho nětoreho dny w priedy pićznejeli; hacż do teho czaša będzie w mulfim jaśnwie w Karlsruhej fedżal. Wotkudzenju miedżelu povoljeniu wojtichci statni ręcznik jemi, so budże wotprawjeni. Steff to kluńczo s meron wota. Hdżez jemu porucziczu, so dyrbi kluńczo pożegnie żadanie sjiemieč, prosičeše won, so by hiszczę rady uniorzeczy se kwojim bratom a s jaśninem Schnorrrem w Karlsruhej poręczę. Hdżez so jeno wojtichci statni ręcznik wotprasha, dala ma żadanie po jaśninem, wotmowlu Steff. „Ja chci so nemu hiszczę ras podżałowac̄ so wtucho luboſci, lotrzych kym wotmijebo a wot jedho jeho kluńczo naħonit; won je moje kweđomnie wotbudił a moju duſzku ſało w modlitwje k Bohu domiedzi. Hdżez ja w priedy Boże ſwoboda tak inal, so mnui tak dałoso pićzichci ręczneb. Mojemu bratru chci hiszczę na wutrobu poſziciż, so mojego byna kluńczejianuż wotzeichne.“ To żadanie jemu kweđomnielipnieliku.

Zaistni w starożyci wo duszcu stósnika, będzie Reiffey hnydom
wyjawić piśmno dat, joko będu jeho do jaświa psciwiejski, będzie ho
ustwo f niam modlić, jemu Boże słowo f wutowie wedla, a
w Reiffewej duszci bu psciego jaśnictwo a kwietlito. Schniorowa
szombka będzie jemu ryanu modleścia tñch psciniejska a w tej a
w swojej bielissi won dżen' wot dnia c̄itajęshe. Wiele mēkłnow
będzie kobi wojsnamieni f głowu naufutrys.

Hmujaze večje sazvodenje v Bruckalu. Platajo Reiff atutne wospris, hejo wospris pojdelski a praj: "Lub, kwerny namo, ja ho want tyhaz krož džatiju. Byd večje tón grat, lojnoriz večje Boh postajš, mje k mojemu sboginjej dojvesej! Ja so džatiju, ja so džatiju!" Šamo eži wosprislarjo ka hylom džerječi nijemôdžje. Hdgz bu Reiff soho mernički, ka Schöner nim pošteli krož modleske. Reiff wusna, so twjerde weri, so Boh jemu wistite jeho hrdla a khwaleške hnada Božu, potraž može taſte stóci piches krej Želom Krypla wujednac, hodišu do hwojivo wotprawjenja množi jaſtnikowemu kynej oraji, so je ho zakeje nadjeſe na wobhnadženje wsdal a so ho zveſeli, so budje dorli se ſwijom sboginjej siednocjeny.

Jastrowowy duchowny ho kwêru wo njego starasze a jemu trótko po jego śmiercie kweste wójtostwo wójdzieli, ja czoż wéjce jara jastrowowym. Pożłonieli nóż wójtostwa ho swójscy wajstatorom, hačc njejszne jin se kwiatko písmna čítaczą a jaśo jemu dowoliciu, wójtostwia mów wójtose ſoulsei nutrońscu. Wójdzieli písmotvorniu na jastrowowym duchownym telegram wójtostwodze, w fotrysme tejetelje, so wona dżel bjerje na njewtowbroćjomnym donicę wójtobudzenie, so budże jeb do swójeje modlitwy wohłamkuj a so waczechnienje jeho dżelca staracz. To dżelbracze a klubjenie wéjce Rejseff wuli trocht.

W świątobaczym czasie czyniechu trójek śudniczej rano w 8 h. na powyszenej městno w jaſtownym dworze, hdyż bě jich na 70 pochobowy pſchitowym. Polizajſti komiſar o jaſtni k jaſtudę-remu stupiſtach a jemu ſjemijat, ſo je někol' oton wokolim wot-pſchitach. Kett dæſtli k boſei jaſtpowebu duchownego

w czornej frottunowej dresze i bu k blidu s czornym rubom pichetowym dworcowym, bokaz i kurtynu podacjow na wczesajce wohudzjenia pochlupsie. Na to mala statuy rechinj s wulcej kultusnojcz czornym sij do rukow, a roslawianski ion Reissjej viched nech czarny i tym blonami: "Bosh budz wachci duchci hradny". Duchowny ho na to Reissom modelej a napominajcze jeho, so dybri na Bozju kultinojcz swoje dowerzenie stojac. Se skutre najmaz rukomaj ho Reiss czarne bobu modelej. Na to pichetowa maja statuy rechinj latej i tyl pichetowa, jeho wotprawic. Reiss skucze stupajo na schafot stupi ani njezatozelsie a duchowny ho modlo jemu i bofci strelce, doniz zekera dele niepadze. Wulzy knuci ho pichetowni rosetkach; tedyk bokaz niesapomnije predowanje w swojej wutrobie salbyskał wo Bozim blubienju:

"Hdy bydu runje wolsze hredzi jeto krej czernjene byte, budza wtschak jako bokaz byte."

Noszlad w nashim cjażu.

Na nemiestej wojnskej lódzi "Waden" je ho wulce nieswoje statu. Wschi tñelenu s kanonami je ho jena kartulcha rospustnemu a je 2 ofisjérow a 7 matrosow zatobozne rostroszata. Wotolo 18 druhich bu spranjency.

Sozialdemokratoj wschéch krojow maju wulku schadzowaniku w Zürichu. Mogeńe reče tam djerz, tak dziedza swoje a mer na wschitom hwt pichiniecy. Wschi tym pat ho ho dla nich niewotsznych anarchistow, kothrym njezadzo na hromadzinyach dzel-brazie dovelic, zloženje swadzili a do krawatownych putowu dat.

Saidzeny schitwórk 3. augusta wotdzerz ho hromadna wotkryjena synoda Wojereckaja a Koszorskej wotkryjew w Niszej. Jato sapolszany do provinjalneje synody budzu wutwoleni knieja superintendentem Kuring, superintendentem Wendt a hrabja Arnum, jalo losupierjo knies farar Bergan s Wulffem Sdjarow, t. major s Wrangel nad Hähnichom a t. wylchskij farar Kleinert Wyzakowski. Dalek szoda synoda po voruczenieli kralowyskoj konfistorstwa po pichitajeniu jednoasie. Wo wdzies, ju ho zloženje hrech neprawego pichitajania w naldich wotdach heczi dotal husto stat njeje. Knies farar Hentzschel s Wojerez rostestaj, skto ma ho cjanic i dzierzeniu starej zwêrnosti pichitaj a t. wotdzerzeniu neprawego pichitaj.

Rejedzeli 6. augusta bu nowa zyrkei w Bilej Wobzej wot kniesa generalnego superintendenta D. Erdmannu poznamienjena. Szwajcarzny cjaž poda ho piches rjenje wutwolene hojby piched krajim Bosi dom, bokaz knies generalnego superintendenta i pichitobromi klowani dwuz wotamotan. Szwajcarznu rečz djerzelne wot w klawomu Ref. 12, 2: "Tón knies je moja moć, moj psalm a moja hodo", wuskadlju, so dybri ho w tudi blonach wutwolane a blubienje net hakte prawne salozeneje wotbadz wutwolac. Liturgiju wotdzerzachu t. superintendent Wendt a fararzej Hrdze a Rada. Nowe rjone byzgla budzu wot kniesa huzdzenskego direktora Baumerta se Sagana wutwolene hrate. Preñe predowanje djerzelne k. farar Froboes wo Jan. 10, 9: "Ja bym da durje, jeli je necto piches mje nits dze, budze bloujy a budze won a nits hbdzic a pastow namafac". Zyrkei je neto najrjenjicha w zytek dziesiel a dybri wotprawie je swojej czernjene vydzu molowanach wotkow a napisanach ichpruchow, se zwijom krajnym wotstarjom, na ktrymaz je lubu bloujny khech wudzeleni wibzec, kózdeho wotprawioru maznjie pochnuci.

Spranjene hyczki.

Sto set hisznej njeje, so bokaz w połnöznej Schottlandskiej wudowa Kinnardowa w swojej tkiebi, fotraz wot druhich idalema hama sa ho lezecze, živa. Tejny muž bokaz hido dawno njeboj. S Johnom, kwotiom jeniekim synom, bokaz w wschéj jednoasie hromadze živa. Boredo ho sa, jo tom neto zut pichitaj, dotelz ta tkieba dotalo wot druhii lezecze. Sedyn dzien by ho laj druhii minij i tym, so bydu swoje wchêdne dzelo domach a na polu wotstarali. Denioj njezeli, hdyz do bliskej wózki we mitschi dzieci a k někotrym starzym snatym pichitajebu, mjezachu stadtnej, nechito noweho našbonic. Czim wjenje i druhim ho sedzbenicu, emi wojaz bokaz jedyn temu druhemu. Tat bokazta macz a byn

hacj dotal w czichim mérje žiavaj byloj. Psched frótkim pak bu hida. John czarne kebi rady Lajiju bracz, fotraz bokaz i dalekoj pichetostwa a jato dzowia w domje blueliche. Ale macz do teho swolscie njezachce; wona praji: "Ta holza je khuda a plci tym horda". Ta bokaz jezna pichetina; i najmierjene, fotruj wudawacie. Ssama pichgi kebi pak kebi myzlejcie: "Ja chzu hama hycze jako hopolia w domje rostasowac". Taj utobaj deje platschaj, a pot tez na Jane woschnje mjezachta pichetjimo macznej wosi nechito cjan ci. Wona njezachta to hlowo, so jenoj starskich zohnowanje dzecjom kheje twari o bokaztaj w tym piches jene: "Zeli Boza wola, so hromadze vichitidzemo, budze wón tej macznej wutrobu wodzici, so namaj swoje zohnowanje da. S tajej swojej myzlu ho tez njezabokaztaj.

Kinnardowa mjezachce wotsekut w domje, fotruj jej wjele ludzki sawidzelsce. To bokaz tsi klojcejew hyczki. Kratowstwi wryz bokaz je nechdy wutstemu dziedzja so zwêrnu kitzu w wulcej nulz wopofasani doris. Bone bokaz wot teho cjaža wajne herbstwo, fotraz wot jeneho naroda na drugi pichetide. Denož poréckie budzu i skijneje wlate. Kózdy je do ruki njedostaj. Denož hdyz nechion nahadny na woyz pichitaj, budzu won wjate, so bydu k temu pomhale, te wulese stutki wulcejho dzeda saho junckoz wopominacj.

Nechko ho sa, so necto cjaža po tym, jeto bokaztaj taj mlobaj. John a Lajija viches maczneje wotpotajanie studzenaj, wui, fotruj bokaz ho njedostaj z Indijskem wročil, hwoj woyz pichitajebi. Zytu domu bi mjezecen, wistloj rjone cjanem. Ssamo bléborne hyczki dyrbjachu won, dotelz dzyszu holicz wduh cjelej wotpotasacj. So kujwatojne wobliczom je Kinnardowa Lajija da, jo by je i myzlej toju pinczatje jenikim a jej potom saho pichetopadka.

Bokaz runje synowe jne. John bokaz wotkach na kuzy, so by do wujosz pichitajenje hyna domoi swolci; pichetaj nechjo ho i czornymi mroczkami poczahowasce. Kinnardowa istwu rumowasce, Lajija mjezachce se hyczlam cjanic, na dobo sapocja ho dechzejat tapac. "Ssyno! Ssyno!" welszach macz a khatatade won, so by swojemu hynie pomhala. Lajija sa njej bokaztaj. Zei dowerzenje poltad prejed welszow, ale jen lez wotkaj, hdyz lezecze. Cieho dla by to tyl dyrbjach, wihchoh nichio w bliskej lezecie nechje, tiz jen wozc wihz: wihchoh hewaf durje tjej njezamatu, hdyz runje wihzity wutndzecu. Ssyno piched dechzejom kitzowacj, bokaz jenicka wihz, fotraz wobej waplesz. Ale sedy bokaztaj je sodzini durjemi wihzach, sałupi w pichet. Welszach, snaty prozher — hromu a hromy, ale i wutrobu sprawny. — Sswojeje swownoscia a kwejcia zortom dla wote wihzich labowant, won wihzich puezowajach vorajdne snati domy wotpotowasce. Rad jemu jenicka a piec a na noz lehwo dacu, pichetaj wón bokaz społojen a dułany a ho tez w prawym cjažu dzatowym wotpotasa. Tat bokaz tsi tom dzien wihzlejce, so jeto maczneje Kinnardowej raler poliwi i wobiedej dostanje, a tkieba bokaz prośdna. Won klapoje, jaspi, dzelche wot jenich durjow t druzim, ale nichio tjebej. Won kebi myzlejcie: "Ty tola i najmierjene do kuchym pohladacj pindzecj, hacj w kuchine hornz w khachach steji, so možu ho nadzec, so tales poliwi dostanu". Won te cjaniesce. W hornzu pak be hama ho warijaja woda. Tatko ho wobroci, so by je sadzni durjemi won tkieb, wuhlada bléborne hyczki. "Ei! Ei!" praji won, "wihzite durje wsozajnione a te "coke" bléboro na blide, te možt nechito kradzecj". Won te hyczki wia a potoži je do — ne, hdyz neto jenicki jenim, to ho pozdziszoj namata.

(Słowniczeje pichitajebu.)

"Pomhaj Bosh" je wot netka už jenož pola kniesow duchownych, ale tez we wschéh pichetadowanijach „Sserb. Rowin“ na wtschach a w Budyschinje doftacj. Na schitwórk leta placzi won 40 np., jenotlive czižla so po 4 np. pichetadowaju.

Pomhaj Boh!

Cziblo 34.
20. augusta.

Létnik 3.
1893.

Serbiske njedželske lopjenka.

Wudaravaju ho kôzdu hobotu w Smolerjerz kniheziszezerni w Budyschinje a su tam dostanj sa schtovrilem pshedplatu 40 np.

12. njedžela po hwi. Trojizh.

Mat. 5, 48.: „Teho dia dyrbieze wy dokonjeni byez, runje jato tez wasch Wotz w njebjekach dostonjan je.“

Hijo w starym salonju praji Boh ton Knies: wy dyrbieze hwietyz byez, pshetoz ja hwi hwiaty Petr, napomine hchfesijanom: Po tym, kij je wasz powołal a ham hwiaty je, budzke tez wy hwiecti w zyliw waszchim kłodzenju, a hwiaty japoštoł Pawol wupraji to same s druhimi słowami tak: kłodzce sa Bohom jato lube dżecji.

Dajcie nam najpriydy ne to kłedzbowac, tak wulse a tak wiele to je, shtoz hebi jow nasz Knies wot naš žada. Czolno ho najradzio s denchimi czlowiekami pshiruna, wožebej s tmy, tosziž su mješchi abo hörshi hačz wón; tak ho pshiruna tamni fortisisti s paduchami, mordzieni, mandzelitnołamarjemi a s złonikom; tak pshichimi dżenja hihceze riež: Tak shy tola njesjim, tak ton abo tamny, abo: Tak dobrý laj ton, hwm ja tez hihceze. Ale hdy dżuzli a hmeli ho tez s najlepšimi bjes czlowiekami pshirunac, tez s tym njebjekym ho po prawej mierze roszbudzili; jeno potom je mera a wuprawa doškazza, hdyž siejnym sa tym, so bychmy dostonjeni byli, tak njebjekli Wotczej. A wopraszali ho naš ſati sa tym, ištož hebi Ahrysztu wot naš žada, dha njehnemu wotmowliec: so bychmy mier dżerzeli w swoim domje, so bychmy sprawni byli pshci wiflowaniu a w našchim kłodzenju, so bychmy wyschnosci požiwszemi byli, so bychmy ho i zytki dżerzeli

jato pobozni hñzobniu wječneho — wscho to hebi Ahrysztu tez žada, ale wscho to niz najpriydy a na poħledku; pshede wičem a we wičem hebi žada, so dyrbimy dostonjeni byez, kaž je našch njebjeli Wotczej dostonjan. — Ale pshci tym čajnemu tez, tak krohne a straschnie to je, jo ton Knies hebi telko wot naš žada. Pshetoz dofelz je wón ton wérny wot Boha poħlony sbjanki czlowiechego naroda, dha njeje možno, so wón dawu njewzitnu kofinu, kofinu, kofinu mōžemy jeno pshetupic. Duž leži w tutej tosni hromodze tez kłubjenje, so budzemy jum i temu pshincu, jo ju woprawdzie dopjedzimy; kaž ho tez ta hada po grichistke rečzi prawje pshelozena tak ma: Wy budzecze dostonjeni, kaž wasch Wotczej w njebjekach je dostonjan. A hdyž ho tole kłubjenje w našchim sejstsim živjenju dojveli, dha je runje to, so wone jow hihceze njedopjeljnene woſtonie, nam sawdawt našchego dostonjenia w pshichodnym hweźce. Doſelz pak ho w pshichodnym hweźci nižo njedopjelni, shtoz njeje ho jom sapozhalo, dha woſtanje tola to hñzobni tez kofinu ja sa našde powołanie a bědzenie w našchim sejstsim živjenju; a ten, kij je nam tule lajnim da, budze nam tez pomhac, so bychmy ho pshetoz bôle i dopjeljnemu pshiblizili a njebudze njewzedażemu sapomjedzjez hwoje zwielko, hlabemu hwoju móz, bojaſnemu hwoje doměrjenje, hwojemu hwoju ſejerpuńcež, i lottež wutraze hačz do kózga — pshetoz, shtoz ton Knies i jenej rukli hebi wot naš žada, to dawu wóu po hñzobnym hñzobnym pójnicu noſeheje njemožy nam s druhzej. — Kedžbujm na poħledu hihceze na to woźne, shtoz leži w Kniesowym pšowie: runje jako wasch njebjeli Wotczej dostonjan je. Ludzo

Vohu temu knjizej býsto s moko pšchemysklenjom „njehesti Wotz“ řečou. Ale w Jesušowym erze moja tele štowa: wasch Wotz w njebiechow wožebnou móz. Wón s tým praji: Chzahl vy my woselci nepravodležci a we woselci nedofonjanou hyciu wostaci, dílo vodstce wu njepravodluchne a njezdostojne díceči byli. Šakle dícejo staršej všepravodluejší, ktere dícežo wožlabadej; cíjim vjetičia řeti řabovici a khorcov dícežou, cíjim kvenčicima budže jeju lubočici. Ali njepravodluchne a njezdostojne dícežo je jeju řewdoba a něfotvřitilici nan hoji prajit: Radivoj morwe dícežo hácí nje ruženec. Duz' njezemouc s tým ſpořicou, ſo Bože díceči řefam, ſo Boh řekyrtuſa da na naž jaſo na kwoje díceži hlađa, ale my dvhymy, jalo díceži Bože na njeho podobne hyc, doſtonjane, kaž nači Wotz w njebiech doſtonjan je.

Wój luby Jeziuho! sejmi mje ſtecho
We wſcittich węzad podobnich
Na tebie, luby ſzynoticu!
Twój Duch mje roſhwęz j prawej wér
So plody njebi i połnej mérę,
Wſchinuſe mni twoje kræſtwo.
Ach czebju mje ſa hóbu,
So ja twój woſtanu
Do węcznoſcieſe.
O moj Jeſu!
Pomhaj k temu,
So ja twój węczne woſtanu. (245, 9.)
Hamjen.

Stranjene Iztežti. (Sfânsionia.)

(Stříbrný.)

Zad večje hčici shomu, wotendje. Wón nitojo njemu-hlado, žadyn s tyd domojzach tež jejo niz. Dolho njetrajetje a woni ho wręcžiha. Szyno večje domoi shomone; wójtito večje hotowe, wuja powitac. Ljiza bě na te hčici ayle labata, Kinnardowa paž niz. Hđze bětja to hleboru? Szleboru večje priec. Woni wichtyż pytaču. Kóždu šafliczú dele wslach, blidu a stóž tam a jom hladacu, toga pytaču, do wchęć džertow a róžow hladacu, hleboru paž njenamataču. Hđze večje woſalo? Richto w domje pobyt njeby, kocia je tola lezrała njebe. S nowa pytaču. Wójtito w zlej tkzej swobrožacu. Tola — ſto ho ſta? Indiſti wuj ſosipu. Ljicci vechu wójtito ſo njebo do porjada ſtejeli — a něto won wichtito taſte namala. Won dyrbiechke ſwoj hloſej hjes hleboru hčiców pici. Kinnardowa khlwile a mera njenemjeſte na njebo poſkuſac; won njeftuſtečce w domje nječo hacj ſtorzenje a poroſowanje a wchęć wejhej, jaſo možečce dom, w krotym ho hleboru bje wchęć hlebo ſhubi, wopužlacz. Won wotendje. Ljicci ho njenamataču. W zlukom domje večje lutu njeſtem. Štož njebe Kinnardowa hacj dotal ejmija, to nět ejmiječce, wona t druhim žonam hčicę, jom wulfu nulu wulſorječ. Ta węz ho dale powiedačce. Druhe žona paž džubu mudričce bycji hacj Kinnardowa a jej praoſhu: "Ej, ſato druhi dyrbjal te hčicu mēc hacj Ljiza?" Wonka je je wlaſta." Kinnardowa domoi khlwatačce a ter holza poroſowanče, ſo je poduch. Ta ſtejſcie piched njei wjehu naſtrøjenia, bylyš ſo ſci wwojen hlađu. Wonka ſeku amio na to pomyslika njebe, ſo dy ſebi nětido na nju myličce mōſt. Wonka platala, pročtečce, wobſtrukowacze ſwoju njenowin, wodarno — wona dje ſte hčicci poſlenja w rulach niela, duž dyrbiechke wo māc wjeđez. Wsobu holza t duchomne ſhwatsche, ſenu ſwoju nuju wulſorječ a jeho wo ponoz pořežek. W tamnej trójni hčicę woſlachnie njebe, w toſkim podzje hndom na hudiſtvo dobrejcz, ale luždo bydu najprijeby ſararia ſaroria pomuž pytači. Karat ſeliniwia na jeſe powiedanje poſkuſacze, ju troſtoſtowacie a jej ſhubi, ſo hđze k nim rychinečce i w psichomnoſci dweju ſtarſtejci ſi wogadu tu węz domač ſtepytac. Tež Kinnardowa ſeku ſ tym ſpotom; pichetos ſuona ſeki myličce, ſo ho mēcje myloſala, ſo ma wona pravomo. Ton djeni psichindje. Wichtite kucziti hčicę junatka pichetacu, do wuſzenje hladacu, wichtite taſciczi wurumowacu, — wodarno — hčicci nppbie niebe. Něto hlebo Kinnardowa

— powiedział — życzliwy mówiąc. — Ktoś wózże kinnardowę
kwojewo węz wętwa. Ktoś wo wezelachę, iż myebelskie Lijau kwo-
jemu kwojne i żanu dala. Wołolo psichipolnja kñies joroi i tñmaj
starośimai i wołohy pñichindz i wñajtich domajszig szromadz.
Lijau wołipst wołotruć, iż je bjes wini a horę kñis platoče,
Kinnardowę pat wo na wołohy holzn wottorze a jej wumjetowasze,

so je wona te hicki krudnyko. Na dobo něchtó wo durje klapalce a prošečet Małkartaž hlowy nitis tylky. Kinnardowa na jeho ſawela: „Won s tobú! Dženja tu nictó nicio vytac nima, kofrž wo mojim hleboru nicio njewé.“ Prošečet pak tola ſupsti a prají: „Ja bym hicki, kaſe je wob njeboj potrebito a doſelí je bo mi husto hjo poraditi, potomu wuhoduci, kpano tez tón fraci padučka namafom.“ Kinnardowa jemu hſilling (mojte vjenje) a čjopku poliwuo lubjeſtke, hdyz bo jemu to poradji. Małkartaž bo wotſie ſahmja: „Nicio zho leže, hacj to!“ A hloj, móz picijumy — ſa bibitju, w tej veſele potajni poſtaſd — a vichſitai: „Ja jón tu nitis poſožich w nadžii, ſo jón tu napijredz namafacie.“

Sahajemá kinnadovna píched njenomotného Vážnu řezechde.
Nekrotých říčkou dla njezděte jinu jenoz na císeřej Vraníku, ale tež
na Boha a Bože slovo sabyla. Khwilu tam mshchý i mero
stejucha. Vážja najprýdu prali: „Maczi, njenemecze mi sa šlo,
ja hym wař hñewala a wôš piches kwoju njenobššadlovinje, do
tafaje cízenočce pchinenje; řimerního čzú wam wot netko blu-
živý.“ Jóhnej byly we woczomou řezechde, won bo nad tei
pravnej a řvérnej hořu swjebeli; tak lubej ři břichce měl njež,
tak tón djen. Netko ža kinnadovna tej dleje řbjerzec njenomozéče.
Wona Vážju ſa ruku ſa a ja ſi ſwojei wutrobie ſkéz a praji:
„Vážja, ja hym neprameje cízniita, ale wičito budže ſaſa dobré;
za tebe dženja jako kwoju džonwu powitam. Tu, Žehno, vñmi
jejnu ruku, Boh johnuj wauj!“ „Boh johnuj wauj!“ prazach
tej cí druhý a džechu wjezelci domoj. — Řečkou k Bohu boži a
nana a maczec císeřej, temu bo na pořeđedlu derje pónđe.

Dielejeza na jemi. (Sfónzhenie.)

(Stonezeit.)

Każ pięci twarzaniemu babcielej węże prenii króci myśl wo
świetnym królestwie, zęce czołwięckie a w głowie jego mozy wopsiżają-
cy a tak czołwięckie wobszozazym, wutupowiącze, na tej
niejako wchitie święte królestwo pozbójczyka bies wotpholada abo
wotpholada tu fatogatu myśl, piches kwetne wojny j khetwielu
mniej dąńc, piches siednoczenje wchitich ludow pod jenym szep-
tajom wchitie jich mozy i bocahemtu roszwianenie pichiniejsz a tak,
że teho by w Bogach pradżanu był, po nęcim niejebieja na semi
opravandzje scjlinic. S najmiejensza mierzejsze Alexander Wutki
Rozedzonisti wescie tu myśl; romfi thęgor Augustus ka teho
hwatolicz duchy, ktorzy je prenii „stote czakby” parodis, niejebieja
a semju fakso pichiniejsz; a hdyż kurowy Napoleon w kwojach
żelitich kňihach, ktorzy je se śwojego tyrona storczyent na wo-
wuchczejnej lufie Helena napisowią, wernośc ręczy, będzie jego
potwifkieny kómz niz same spolozenie śwojego czełczelatomoście,
se też ludy wobszozazym siednoczenje wchitich narodow, piches
teraz dyrbiażdu ka niejebieja na semi notaricję. Kaz kwetne
calestwa, tak a też dućgowne święte królestwo hamżowe w prze-
amichich czakbach tu same fatolzmu myśl: Podziękujem wchitich
domu a ferchówku pod roszwianeniu mozy banżowu, pichesztaje
wchitich wojny, powiślitochny mér bies ludami, powiślitochny
węże, powiślitochna sprawozność a pobojczyk bies ludami, niejebieja
a sem i. So ho banżowu wotpholada na kłęsczajanie porządy
klozują, nicjo niepochemni; duch je ton hamy każ w mazedonism,
arvorism, Napoleonizm królestwie, mieniąc ton, ktorzy na
czakbie blada a taze pichkrażemt czołwio moż a wobszozazym
swojewozu pichcejco Bojemu złomu a porządej.

Zu mysl po zwetnem trakcie w mohbozenju człowniejswa
dziejnicza sozialdemokratia herbowała, jeniecz w tym ro-
słem, so po wotwólcach sozialdemokratow siedmocenje ludow
od jeniu szpiciarom stacj nedybri, njez by to kralestwo swietne
po duuchowne bylo, ale so dybri so wiele bóle na to waclawie
acz, so dzęzaczterio a nizaj wojtutkach krajow febi hjes żobu
wotwórcowu ruku posticia a bramadz stuluo njebieja na semi do
siaja. Sozialdemokratia dje po wprojeniu jeneho wobżeria
nebo knjestaani ari człowniejsko ari bojskeho wicpřipónacj njecha;
il tež njeje psici wojtutkij przedwotwórczych polipat, njebieja na
z człowniejszej moza a hdz by nufne bylo s krejpczechezom na-
paric, ton w tym so siewiagi babilski duch so bvalowanja wot
wba a njeplczezelstwo vycieczkoj Bohu tak jawne wutupowat,
ki, so hordjeniem potolowat, saj w sozialdemokratii. Nětko
sichal dybri wona hjo žama voinacj, so budže, hdzby moze so tež
pot Bohu teho Kruseja wotwobrocič, tola wotwólcowanje wot
wojtutkow wobżerow a rostławowarjow czim wjetscie a njebođničie.
odyn kral abo khęzor njezada a njenama wot swojich podda-

nych tojeſte ſchluwinſteje, njerioznejne poſkuſtnoſeje, kaž ju ſozial- demokratycznoſt požerjo woſtich, koſtij ſo jich thorožju di, žedaja a tej wopravdze namataſa. S yloža budže dalsichy wutworeſje tuteho hibana, jeli ſo Bóž tym bieszbožnym wotpoſlalabom predy ſe juwnej možnej rufu mewobaro, hifcje jekhoſtneho póniaci dac̄, ſo, cim bóle te „hromady“ do predla ſtupeja a roſzbiadla mož doſtanu, cim weizjido je kóz, tyranſtvo neſtotrych a na poſkubie jeneho ſameho. Pranzowſte revoluzija běžeſe tež „hromady“ luda do hibana píchnieſe, ſo bydu měsječa na ſemi byte. Woni ludzi na ſchoffot wiedziedu; revoluzijſte woſiſta všeſte mjeſi czohaču, ſo bydu widzieſte ludy pod heſtoiu kwodobnociſe, runoleſe a bratromiſta ſhromadz. Ale bóři ſu knieſtvo tuſh „hromadów“ jałofne tyranſtvo neſtotrych, a ſtönjeny i hibiny revoluzije jedny wutupiſi, kožby mož ſo jene dzejco e ſi doboru jejm píchwinſet mewonacou: Napoleon.

Jako wo toſtim, kotrež čje w poſlednium poſpuſcie ſi čłowěſki myzgani bjes Bohę a pſečejimo Bohu njebeſja na ſemi ſejnici, c̄itamy w wſytnym piſmje wo traſteſcie antiſkriftu do kraſteſcie je to poſlenie. Tón poſleni poſyp wſtar budzie tón najmuſtoſtigii, niz jenož hdyž hłodamy na wđemnoſci, mu- wjeſliwoſci, hłedanoſci, broni, kotrež budža t rufam, ale tez hdyž hłodamy na wuſpeč. Budža po jedny ſzeptar hłednoſceni, poſwiftkowy mér budža na hweſce, bratrotwoſcie mjes wſichtiſiu narodow budža wobſamkjenie, bohawstwo, a božje budež wobſzubom (piſir). Sjew. Jan. 18, 11—19. Wulfone, ſpedźiſone, bojſke budža ſo w wſhelaſciach węzach dofoniej (Sjew. Jan. 13, 4; 11—14); wot Boha w njebeſach ſo wotwoſroča a čłowięſek budža ko ſa Boha wudawacj (Sjew. Jan. 13, 8; 2 Theb. 2, 4) a njebeſka budža ſi ſeni wot čłowięſkiej ruki ſejnicien. Ale dokoſlo? Doni tón ſamý Bóh, kotrež je tworjenje babelſteje węze ſhanibani, ſam nütz njeſpichtiſiu a njebeſja wot čłowięſkiej ruki ſejnijene njeruſalam.

To ho w zyłej historii Bożego kralestwa a kwestiach kralestwiany siedmio votofuję: wtedy pozytyw, po czlowickim waschniu, i człowieckiej mozy, bjes Boża a pischeniwo Bożemu czlowiecko siedmocjci, wobróbcze, jemu na temi niejebiąc pichenitowacj, wot spoczątki stajenie w hebi niebu a czym bliże k wottujsienemu konzji picheni, czym frudniomu potom rospanu. Kat ho j babelski wejz jedzie, je snata wejz. Ton, ho w niejebiącach, kmejce ho jum, ton Kenes hani iich. Wone je koj sunjate wujsmęczenje, hdyż bibliaja powiedza: „Ton Kenes stupi dele, so by wohladab to mimo město a tu weju, lotruž becju członiow dęczi natwarcie”. Czlowieki hęczi czedzja horje do niejebi twaricj, ale Bóh dyrbialle i niejebi deli stupicj, so by neličito ru iich wejz wohladab. A lichto beče kónz? Mleco niejebijsk hędnoçenia a kswatçenienia: hela, swadbi, rosdżeljenia a rospřichjenia. Czto hu kwestie kralestwa starého nowego rząsa a duchowne kwestie kralestwa banjowej do podeszyci? Neki trwé hu pischenate, wone hu na krótki czas ludzi hromadze stawiszce a nusowale a hu potom jakso same rospanple; a wone niejebi niejebiąc picheniakie, ale helle mozy hu wotwujasie a niepochecielstwo bjes ludami hórszc szciniem, niz pal ludzi mjesz obu wurunale a wujednale. A taſte by nam jozialdemokratia, hdyż by jej Bóh k tñjestrzut picheni das, „niejebi na temi” picheniakie ſelbi róznam krem a ſelbi ſonu, kretu „niejebi”.

hele hľadanie budeť zo potreby! — Vôb časťa nás hľadajúci po-
siedgh ihu svárovanie? Tež to kráľovstvo antislyšteľské budeť zo
na frej a cäjala natvarică, pôčes fréjpečelec a morjenie zo
džerječ a hdyž je hľadalo sa selisťou po dočasnej kvetnej mjebe-
jach na seniu kvečnejciach dalo, tola v rôzach trne saho sandze
Sew. Son. 14, 20; 19, 17—21. Vôb ho nedať sa kmeňach meč-
iam, zo wotkazdeč a hdyž je se kwojeho wohybohou thronu hľadaj-
úmujeniu svojich mleč, že sa wulstich mjezajch njeprzeczelom ne-
píčihľadom, ižch je kwojim hněwom nastroj a jich wot-
kazlenju s dôbom žalostny konz písahotuje. Keť moja mafi,
člabi hřešníčný člōwestojo ſebi kwečic, mjebeja na seniu storkmeč-
ných písahetio Božej moli? Keť moja ſebi hřešníčný, fotiž
najaz tak mať wot njebejchov a tak wjele wot hele w utrobite,
na to myblieč, mjebeja na seniu natvarică? Riedebri kôdži po-
vaz napíčiežtivou písahenjat. Može ſo kôdži nadječ, zo mó-
dumelov wutroby pôčes to lepsie ſejzini, zo swotowne wobste-
ničce písahenjat. *Šamata swada wo wobhedenjtu njeje na*
meneč, ſatož člōwestom písahetio ſebi roštorjuje. Hdy-
to wot privátne wobhedenjtu (to ma kôdži hovrie wobheden-
tu) wotkromito a ſ tam tež kôdži swada wobhedenjtu dlo, ſo
ole kvečinou zo nefastom druhim mječe cäim kultusna nofoie.

Hy by čšomoré wjazdy njemohó druhemu jeho pieniesy a kublo
anidžecz, řovidži jemu rošom, dorý, móz a rjanosz, wujęch
wživene, hacjidačz na druhich, ſubosz a nahladnosz, fortuž
wujije, ſwojbne ſvoje a ſtatoſtuž je a roſtora ho wot vreda
apoznaje.

Těho dla píchi tým wostanje: Dyrbja-li ho njebejsha na semi atwarcię, dybry bo najprjed w clevelandie mutrobyle hela píchejnicy a njebeja ho postajęc. A k temu je Khrystus h. s njebejša a semju píscisjich, so by to njebejše traestwo najprjed mutrobujewce w naszych mutrobach sabotij. To ho stawa píches hwiataj gangelion. Szynjo traestwo Božego je Boże słowa, ktorzy so w potucze a wérje do mutrobu píscisjowinie a potom hwojou mutrobuczowcami, píscisjowrąj mož w mutrobie hewi. S potutneje wutrobu lubosći muroscie, fotraz ma żadanie, w pomianju wuhogeniu, w żognianiu a dobrym czynieniu, w swiętjeniu a roszłatwianiu druhich wolosò hiebie helsko hwiataj roszczericę, taž mójno. Kójdy wéran, do Khrystusa wierają a hwojou wérui o lubosći wopofałowaz helskijanu je kruc, „njebejshon na semi”; tójda helskijanu hwiata a wojska dyrebitę so jato tajkej wopofałacz píscisjew tych njebejšich mozow Jezom Khrystu, ktorzym potom iž sało won hwiataj dawotej. Czim hwiataj hwi w tajkej wérje a lubosći, czim hóle budže so tež nad nomi „sejepłisowscz mraje hwiataj” hewici, so budżem z njebejšami na semi, kotreż tam w Khrystuszu, w jeho słowie, w sakramentach, w jeho przewi, w hromadzilisze tych hwiataj, někol' strofom. Píchi tym szafam w nadzji na ton dzeń a na hodzinu našedho Krystusa a doba, hdyž budże won hwojou wojsku i pochlenie mulstę nudy, połknienego siewenja hele na semi wumoz a w nowym Jeruzalemie hózne a wojskobosze hiednoćenje njebejšow a semju dojmečz na wéczę: „Dla, heto Boża pola clevelandow, a woni budże píchi mię býdziec, a woni budże jeho lud; a Bóh kom nimi budże iich Bóh. A woni budże s jich woczenj wskitej hwiataj sercę, a hwiataj wiazy njebudzie, ani skruba ani wołanie ni wojski wiazy njebudzie; píscisj prénje je jaſtco” (Sjew. Jan. 1, 3, 4). Potom budże dopjedzne, iżtoż te słowa praja: njebejša na semi.

Roshlad w naszym czasie.

Rhejzor je šo do Barlina podal a tam wulku našymnu radu nad garde-korpsem wotdjerjał. Też rhejzorka je na konju thi tejsamej všichomu bula.

Wojewoda Ernst habsbursko-gothański je czeško šlehorf; jeho
nz ho wochokuje. Wón je jedyn s najswérnišich habsburskow.

Sakski prynz Ion Jurij je šo s prynzešu Marju Isabellu artembergskej žilubis.

Złowna wobżenza bjes Ruszej a Němckej traje hiſtorej pszechę ſchodziue němcej induſtriji a rukſem uataſtrou jara wulzy. W njemózemy ſwoje fabriſki twory do Rusſeſe ſawiejsz a rukſy taro njemóža ſwoje žito wotwycz.

Wójt w wózku — siedzenie
wózka, którym siedzi wójt.

**Wójt w wóstatwie sa złezych — kweđenje
sa żohnowanje tſchesczijanstwa.**

Kaf frudne běše v starém živěži, ve času do Chrystuša, kleslym! Štěstí psíci pucžu běžo, wón běže tón wobras, v řeřichovém živěži hulčičko widzimy. Dwojz nje-
zowný je tón, ktorý dychr v najwjetším njebožu wot kumil-
te druhých ludí živý byc. Štěstí narodený mloženž, wo-
rymž kan w kwojim živěžu na 9. stavie powiedza, ie wo-
lęczený niz jenož wot měchnitow kwojeho luba, kotorymž běše
kde bělina kumilnosc wopolařce voručeň, ale tež kamo wo kwojemu
řečeju. Byes židami běše myslí, so je možebote njebožo psíčezo
stanje Bože se nekloji hrék a iich žamopramodzej jin nje-
anej pravnej luboček psíček. Wobanje si zhlé wo woporučené-
j a shubienicu nještaracu. dolezí kumilnosc nještaracu

Ale tón śmiliś samaritiski Jezuś Chrystus śmili ſo tež nad
ymi wbohimi. To wołanie: Jezu, ty byno Davidowy, śmis ſo
de mnu! nielinczczęſte ienož do ieho wulichom ale tež rytie de

Wón cążniejsze klepły wódzach, cążnie a duchom.
Wón jem wóczę potwory, ale też nutrobu, so błyku i wérę
keto a troścę mér do nutroby písčiske.

Po nim je klepłycajstwo cążno. My lastupimy do wu-
wa za klepły. Rjane, cążne wrarjenie naš wito. My dějemy
schlisselis istmim w latrini citova. My cążni-

„moja klepi cijataj?“ Wóscie, ale niž i wojomai, ale i portami, i ktrymž pschimaja sa pribuzdami, kotrež ju i wulkim vihom do vapery wrażomany cijachę. Tak cijta klepu. „Soo wę, to cze nowakijne bęci.“ S wópredu pomala die, kąž i schuli prenje lęto. Ale rozbiszczo cji lepkii taf citoja, taž druzi schulerjo w wychodzich radowanju. W dnebie schulic stwje licja (rachnu). Szłopocja njezdawia, so nemihi i słomu licjeć, ni wopat: woni ju se kwojim duchom, doteż nutrońscy pches zwrotowne węzy njezdawia wotwodrczena, cym bęce pschi kwojim liczenju.

Cijeklo je jich piżac na wacuzje. Ale i wstępn instrumentum so to tolo porodzi. Pišmo je taž facjansy cijachę.

So klepu rad a rjenje spewaj, te wojchomu snate. My blychadnyjich ištwinobłonykh thierlach tał rjano a jaſny spewac, taž poređo żodyn. Wty mějachmy cjuće: jaw je duž pschi spewanu a teho dla bęsche tał hrujaze na te rjane thierlach poštachac. Dowaj hólzaj nechtio na huſtach hrajechta a holza jeju na flauje pschewobieče. W kapaku doroszcheni mudi muž na dyrgach hrajeche: „Jed' n twjerdy hród je nasz Bóh ham.“ Rad nim widzecj njebe, zo bę klepy.

Potom astupimy do dżelatnju, będeż konfirmowani wutrobiu o dżelaču. S wjetachu bęchu so na sobczelejenie stožili. Schtwa bęchu nadżeloli, bęsche wschiiko jara dobre a rjane.

Mo i wutawa wotendzichim i wjeſelym dżakom pschecjimo temu, kotrež je tež wobohim klepu pomozni, kotrež do cijemnejne nozy klepuje kaſelu swoja a trochta kwęczież dawa.

Böhli Boži.

„S Morizom je dzeń a hörje a ja ſebi wjazj pomhačz njenem.“ Tak stonczi muda žona dležsju ręcz, w forezje bęsche hwojnej macjeri wo kwójom njebożownym mandźstwie storžita.

Słowakia njeprao bęsche macz pschewobłukata a jało bęsche dżonka doręcza, wona ſebi tej najwyredy thwilu rošnymbi, išto by wotamolwa. Stócnieje proſi:

„Ty węči, Hana, so derje njeje so będeż mondželsteju stupicj, abo so do mandželstic naležnoſciom węčez. To je hiji pichewjeſte, so sy mi ty dženja do węčego poħladača data. Ale — hóz dyrbieſte tu powiedacj, je macz nojblisjicha, kotrež mojeſci so dowerici. Tež leži mi twoja miła potajna w mojej wutrobie, nictož wo njej njeħoni, hači Bóh tón ſkies.“

„Ale węči tu pomocy, macze? Wójeſci mi rady dacj?“

Macz wotmolwi: „Ja tebi niež rođacj njenomu, hiba to, ištož moħla ſebi ſama projicj. Mandželskai hromadze klučataj. Bóh je reju zwjazte ſlužbene pschič weroñanomu wotwornym hikħoč. Taži si jedyn i s nježi swijsk rošwjażomacj, džakor druhi i cym węčej luboſeja, ſcierpliwoſcju a podacjom swijsk twjerdszo hromadze ſwiażomacj. Rojwajniscja węži paž je, luba Hana, so naše pročin we węčich węzach w modlenju a żadzunu i džatowanjom psched Bohom ſjawnie budža.“

„S dżatowanjom!“ hnevnje pschecjini.

„Sal, i dżatowanjom“, wojjetewadli macz wuraſnie, „nijeje tebi Bóh to luboſne dżęzakto wobradził? Njeħej jemu ſa to džal winož?“

Hana cijejż sydychowasche, ale jenej wochi i horej klepuje na rožjanom wobliczu dżożwejczy, kotrež w kolebz cyjische spadje, wotpicioſwiescie.

„Džebabudż mi na modlenje, Hana“, macz napominacj, „to je najwajniscja; žona hora tał wyróża njeje, so bu so pches nju molicz njeħomha a żodyn dat taž cjemny, so bu jón modlitwa ſwietly a jaſny njeċċinu.“ — Hdy budże wäſtne džęzco něto stonczene hscjenejne?

„Aħi“, ſawoła Hana, „to je to, cijehož dla so najbóle ruduji. Moriz njeħda to džęzco i zjeda hscjenejne dacj. Wón praji, so dyrbu jemu i tym je išħie wotacj!“

„To je jara, jara frudne“, macz wotmolwi, „ale i luboſcju a ſcierpliwoſcju to tola hscjenej džonjesch“. —

„Aħi, ja mozej luboſcju so wón nieži wjazj njeprroscha“, snapřecjini wona.

„Bjeg dwela ma wón tebje hscjenej lubu“, praji macz, „jenoz njeħto njezjada je na starej luboſcji narosko, ale spytaj jón

i cijim a zunim duchom wuplęć, potom spody ſaħo ſtaru luboſcji wohlaħdač“. Hana cijejż sydhyku mjeleħċehe.

Macz bęsche stanbu a dżużie wotencj. Wona hscjenejun tróci napominacj: „Budż ſiroħħta! Pschi tajjim bedżenju mašihs njeħpijchego pomozni, jeno mjeħabuż na modlenje a bżekawanie!“

Ieko macz po ſħodje dele ſupasże, dyrbieſte ſama ſtonacj; faj fu cijekto mjeſteħe tola wħoba Hana njeħċi, a kaſta njevwesta a ſtaħba bęsche wona hscjenej.

* * *

Młody Moriz Sch., wuschiłny, dżelawny muž, bęsche psched nętromi ſetami ſama ſejnat a bőrly ſebi jejun wutrobi dobyż. Wty ſiċċeċċajun wiċċaq wón njebejči byl, ale też dyn njeħpiċċejzel ewangelija, piċċi tym aż-żi bies porota a duż Bé njebejči wilexe psejżiżiżi njeum prarjeżi moħħo, runnej Martinowa i wuslej staroſteju ſwaji Hantu i domu da.

Moriz bęsche bies hubjenykh towarichow pschitħol a sa jeho ſonu pschitħu ruki twjerdeż dżerċej. Město leho paž Hana ſtejher ſebi rady njeħadju w ſiġnej ſrubie. Wacżera wutrobi prorħedhe:

„Kienje, ūmi so nad njei, so pramji prut a liji namak!“

Młoda žona ſtejher bies tym w ſiġnej jednorej, cijet iſtiwizja a bladuſe ſrubna w ſiġnej dżerċej. Wona cijet iſy dżonjewa: „Moje wħobe dżerċej, moje wħobe dżerċej!“ a hyski tapaħu jei i woxżaw a jene padżej nu to dżerċej, kotrež w ſpanu leżejhe.

Młoda Marka wotucjinschi wocjini ſwajnej wuslej móbrej węči, bladuſe na macz a so ūmieti jo matej rucżi, iši na-psejżiawu dżerċejħi. Brūha trolcha hscjenej ħwilej, ko do Haninej ſtrajnejene wutrobi a wona to dżerċejko i wutrobi ſtōċċużiġi praji: „Ty moje ūlonejne ħwilej! Bohu budż djal, so tebje mam! Macz ma pravo, so dyrbija wa jele dżafawniċċa bieq, so tebje mam!“

Krótko po tym nan dō iſtaw stupi. Wón bęsche ſtejheren muž, kotrež ſebi na żamū ſtaroſtej myħبل, throbli do ūlwa bladuſe.

„Schto, je moja móscia hscjenej wotucjena?“ bęsche jeho prenie ſtowro a wón pschitħi p-kolebz. To dżerċejko ſwajnej wocjji i nanej poħbieni a ūmieti jo a babotaj i rucżomaj dżelash.

„Ei, ei, schto to hiżo dlonjiesch!“ praji wón a to dżerċeo na rucżi wa. Wón i nim po iſtaw wotolo ſtātash, doniż ſu temu dżerċeju to njeħostu a wone cijinelje, taž bix plataliż dżelash.

„Marka je sprózna cħeġi spintacj“, praji wón a polozji dżerċejko do Haninej rulow. Wona je do lóžja poħoġi — a bőrly wone w bladu ſpanu leżejhe.

„A tuk je ūt tebi schlo, Hana?“ Ssy zjed popoldni ſama byla?“ prasħedhe ho Moriz, iato wonaj hromadze wċċejheriżtaj.

Hana bojaſtwa wotmolwi: „Macz tu bęsche; wona ġażiċċe wiedjeħċi, bby budyże Marka hscjena; wona praji, so je wulzi cijoi!“

Wużjawne woblicż so poħmuri a hnevn wón praji: „To macz njeħħi njeħħar, pħeżo so wona do węčego węčiha u pħeżżej mi ty ūtso te stare węži powiedzač. Za kym tebi praji, so ja wo tym nieži wiedjeħċi njeħħam, njeħapociż mi ūtso s' tħu!“

„Ale ta holċċa tola jał pħoħanta wotrefje“, snapřecjini Hana ūlħiġi, „wono je tola nazu ſtaroſta pschitħużiżnoscj, iu wħiċċiżiż dacj“. —

Duj Moriz i rufu na blidu dyri a ſawoła: „Moje dżerċeo njeħbiżże hscjenej a i tym je hotote.“

„Moje dżerċeo wona tola też je!“ ſawoła Hana platalo.

„Ty by i mēro“, wħaġħi Moriz, „abo —, a hrożo po-sħeġi rufu.“

Marka bęsche piċċi tym wotlanju wozużjella a wotlije plataliż. Teħdo jaħi so nħażi so roħħnena, runnej bęsche ſam wine. Wħon cijaptu i ūħolja dele storie, durje ſupraħxu wħiċċi do forçej mywied, bęsche, bixi ſiġġi ūt-saqqi. Hana platalo to dżerċejko ūnċera — a gox ſama do ſponja ſawlo. O kaſta njeħħożwona so wona cijinelje!

(Potraczowanie.)

Pomhaj Boh!

Cíhlo 35.
27. augusta.

Létnik 3.
1893.

Serbiske njedželske lapjenka.

Wudawaju šo kóždu žobotu w Sámoserjez knihicjjszegetni w Budyschinje a ſu tam doftacj ſa ſchtvôrſlétmu píchedplatni 40 np.

13. njedjela po ſw. Trojiz.

Mat. 6, 19—21: „Njenahromadžimy ſebi ſchaz na jemi, hdež mole a ſersam je ſtaža a hdež paduſki ſo ſa nini kopaju a je krana; ale hromadže ſebi ſchaz w njebjeſkach, hdež ani mole a ſersam te ſame njeſtaž a hdež paduſki ſo ſa nini njeſtavaju, ani te ſame ujeſtrana. Píchetoz hdež wasch ſchaz je, tam je tež wascha wutroba.“

Schaz rěla jow to najwysčsche ſubto naſteho živjenja, wotylnjem lónz naſteho zlyeho vycza. My njedybinu wot jeneho dnia k druhemu něſak živi vycz, ale my dyrbimy ſa wotylnjennym lónzom ſteječ, ſa najwysčsichim ſubtom dyrbimy ſebi ſchaz hromadžieč. Póhánzju mudri ſareho čaza ſu ſa najwysčsni nadaw ſeli, vóſnač, ſhto by najwysčsche ſubto bylo; ale njeſku všibit na tole prasheňje jenak wotmoſili. Deno w tym běchu píchesjene, ſo jo w tutym živjenju vytachu, píchetoz wo píchydonym živjenju nječo njeſedžaču. Štoto knjeſovi wuzčomnici ſa najwysčsche ſubto poſnač dyrbjaču, to tón knjeſ ſim drje jow njeprai, ale woni to derje ſa píchiječ, hdyž won ſim ſataſa ſebi ſchazu na hromadžicu hanjenjom, hdyž won ſchazu ſebi ſchazu ſeſtihlo ſemim, ſeſtihlo ſemim na měſeče thowu, wo ſotrymž wě, ſo tam mhdý vjazy njeſtihndje? Njeſtimy my tež tak hupi, hdyž w ſemitských wežadach ſchaz ſwojeho živjenja vytachu a naſalamy, dofeſl my tola jeno píches wſchito ſemim bóřky píchedžem, jalo rucji pučzowario? Ale ſamo ſa tón trótki čaš, ſi je nam jow píchiměřeny, ſo hubjenje ſtaramy,

hdyž ſemitske ſchazy na hromadžimy, kaž ſemitske vjeſele, tubla a čjeſeče. Píchetoz mole a ſersam je ſtaža a paduſki ſopaja ſo ſo nimi a ſranu je; duž ſu ſachodne a ſo nam ſhubja. Tak ſo ſhubi ſachodne vjeſele a hdy by wone možio dale trač, woni by napoſledku tola píſteſtalo ſa naš vjeſele vycz, woni budže nam napſcheſzivne a gratočíje. Tak ſebi čim bohafivo, kaž ſela in Salomonovych píchidloch, kſhida kaž hodlet a leži vjeſez, runje w naſichim čažu wždžijch huflo, ſo ſo bohafivo dle thudoby píchewobroči. Tak je čjeſeč, wot člowejekow data, kaž větr, ſiž bóřk i ſeho, bóřk i druhého bóřk duje. Khuđe je živjenje, totrej je jeno bohaté na ſublach tuteho ſhvěta; tak huđe woni je, to hižo huflo bahtati vhtinje; ſat huđy budže won ſo čuež halle potom, hdyž dyrbi vjeſez wot ſhwosých ſchazow a naři ſo na poſlední ſrubinu vycz poda, haj hdyž tom píchidže, hdež ſo won njemože vjazy ſjeboč wo ſtricjomnoſci a ſachodnoſci wſchodo ſhvětu! Duž napomina tón knjeſ: Štromadže ſebi ſchaz w njebjeſkach! Kubofne pomjedačko ſo nam wo Laurenciu, romſim ſtaſtaracelu tých thudob, povjeda. Won w píched píhoniſteho kſhjora Decjinsja vjeđenym a ſe ſměchom a hanjenjom bu wot njeho žadane, ſo by ſchazu kſhesčijan ſteje wo huflo w Romje píchepodač. Won djeſči, ſo čje píchuhacá a ſtromadže w poſaduňch thudob, totrymž měſečne vjedny kſhěb a kſhěb teho živjenja wuzčelac a vježeske jich píched ſubnike a djeſeče. To ſu zvukini ſchazy. To njeje woprawdzie ſtoč, píchitaj ſon, totrej ſo ī maſamym ſklotloſtſtinm dželom w horach rije, to njeje to, totrej člowejekow myſle a ſacjuča ſandava, měr rubi, ſhvěrnoſc

mori, njevinosć picherada, sačo a pravo štaš. Dow je čiste stoto, vumozeni člowjekovo, kotryž je Kherystušové květo vucizježito a roščivežito.

Hoj všeck, to ſu ſchazy w njebjiebach: dobroty kheretajimſte ſmilnožce, Kotrž člowjekam njeſtate woſtanu a na ſotrež je dobročel bôrky ſačo ham ſapomniš, ſkola rošvuježna wo bôrkič wězach, k njemudrym rěčzane, ſkola troſčita ſa ſrudnich, ſvérne wopomjenje měnožcež wo naſčim ſvožu, hylne načožowanje tých ſamych na naſčiň ſutrobu, hore ſedženje picherigivo ſtemu žadanju, wſchendy kherdenje ſa Kherystušom — taſke ſchazy njeſkaſta ſeriaro ani moše, my njebudžem ſiž ſyči, my wone nje-moža ſo nam kramyž, my njetriebamy ſe ani ſamtač, wone ſo nam njehubja, Boh je nam derje khorva. Taſke ſchazy dybym ſebi hromadžic, picherio, praji tón knies, hdyž je waſč ſchaz, tam je tež waſč ſutroba. Naſčia ſutroba ſo do ſenitko ſhubi, hdyž je něſtati ſenitko naſč ſchaz, ale jeli ſo je naſč ſchaz w njebjiebach, dha je naſčia ſutroba w njebjiebach a njebjiež ſu w naſčej ſutrobje. Knjeſe ſkolo wo ſchazu w njebjiebach je troſčitne ſkolo ſa nětrotrehožtuſil. My macz doſez cžinieč, ſo ſebi ſwój wſchendy thleb ſaktužic, ale k ſchazam njeſteže jo nižby picherijeli a njebudžec je nižby picherijec. Schto budže ſi warmi, hdyž dny njuh, ſéta ſtarovy picherib? Budžec dobreje myſle, to tón knies wam njeſtač, ſo dybicež ſebi ſchazu ne ſemi nařromadžic. Wón ſo waſč hromadži; a hdyž budže jumu tón knies ſo waſč wopraſčec, taž je ſo jumu w ſwojim ſenitku kherdenju ſwojich wuezomníkow wopraſčal: Šeže dha hdyž njuh měli? dha budžec wytomolnic, taž ſu nědhy jeho preni japoſčitlojo wotmol-wili: Knjeſe, nědhy žaneje! Ale k ſchazam w njebjiebach mědeče a dybicež je picherijec. Kherdzi nětrotrehožtuſil w kherdej draježi a druhý ničo woběženého na nim nje-namakaja a wón ſebi ſda ham khydy, ale hortlach je jemu kherdane ſebe ſedženje a hamlenje a wéra a nadžia, mulki ſchaz. A wón ničo wo tym njeře a je dwójaz ſwožn, jow, dofeč je duchovnje khydy a tam, dofeč k ſwojemu wježelu widži, ſo je wopraſdze bohaty. A taſti člowjek by ty mož byč! ty khydy, hdyž ſo woprejnejſci podar-nemu žadanju po ſchazach na jemi! ty bohaty, hdyž ſwoje ſachodne ſchazy jow njevažiſh tak wýboto, ſo ſwoju ſutrobu na nje njeſchickadžes. A taſti člowjek by ty, hdyž ſwoju ſutrobu k njebjiebam ſložiſh! Picherio, knjeſe ſkolo mědeče tež wobročiž: hdyž je waſč ſutroba, tam je tež waſč ſchaz! Dow dajež nam ſtajne a picherio ſa njebjiebam bladac! Njebjieſke njech je naſči ſmyžlenje a cžinjenje! Wérny kheretajian ſpěwa:

Schto rodžu ja wo ſwét
A wo wſchě ſwétne ſchazy?
Na tebi, Jeſuſu!
Na tebi mam ja wjozy,
Hac̄ zpěh ſwét tu ma,
Dha wofstanječ ty nět' moj ſchaz a wjeſele.
Hamjen.

Bóži Boži.

(Poteracjowanje.)

Tak myn ſo jedyn tydžen po druhim, ale w domje ſo wobſtejnoscje njevolplesčicu. Kž, jo njeby Moriz druhý ſwojí ſonje picherel ſapril a ſo jej njeby tu a tam někaſte wjeſele ſcjanit, ale Hana ſo nad tym wjeſelic ſnjemjeſte — wona mědeče jenož ſrudna byč. Dow tež jejny muž wofta, koſiž běže.

Zedyn džen Hana w ſuchinje plotaſche. Duž ſo ſatinka, dozreje wotmolni naſtrójena, dofeč ſebi myſličk ſnjemjeſte, ežho dla běže ſkies ſarac píſtičhoſi. Wona pat jeho do ſtvy dozvedež a jemu ſtolsz poda. Knies ſarac ſo w rjonej cžijej ſtricaj wobbladomach a praji: „My macz tam na ſeženje rjany wobros mo dobyrm poſtryru wižaj.“

Hana, ſo ſocjetwjenimſhi, wježela wotmolwi: „Moja macz je mi ſo k ſwojej darifa.“ „Wolſha macz drie je wobožna žona?“ pracheſke ſo knies ſarac.

„Hoj, ta ſkouvo bibliju ſnaje, wona miče ſyke pſalmy ſ hlowy“, wotmolwi Hana.

„Duž je wěčež tež jejna džowla na prawym pycu, ſo by jej runa byla“, praji ſarac ſ pichereljnym, ale ju pruhovozym po-bladomam.

Hanje byly do woeſow stupiſu. „Ach ne“, wona cžiſte wotmolwi, „to minu hiſčje ſ molom tak daleko njeje. Macz picherio praji, ſo moja ſutroba hiſčje dojež wobtwerđena njeje.“ „To všeck je kraſna, ale tež cžejka ſe“, ſarac kthunje praji.

„Wy hiſčje doſlo w woſadje njebydlic!“

„Né, haſe nětore wěžaz.“

„Kaf pſkihdu, luba žona“, ſapocja ſačo duchovný, „ſo my, runjež macz pobožno macz, waſtne džecjo ſkhejež nje-daeče?“

„Ach, knies ſaracio“, praji Hana, bojaſliwia ſ ſemi hladajo, „to je runje to, cžejho dla ſum hýo wjele ſylow woplataſa. Woda ſum mojeho muja probyla, ſo džaz to džecjo ſkhejež dac, ale wón wno ſum ſyko hiſčjež njeje.“

„Duž waſč muž ſ wami jeneje myſle njeje?“ praji knies ſarac.

„Ach, wón ſo khyd ſrcej rošněwa, hdyž ſo wo tym řeči.“

„To všeck je jaro ſrudnje“, ſarac dale ūčeſte, „ale boha-bojalnič ſonje je wulta móz data na mujowej ſutrobje, a hdyž ſo my ſwětne moblice, budžecje wěčež ſwojeho muja picherijec a wón budže k ſoli!“

„Wy runje ſo moja macz ūčiſcie, ale to všeckto ničo nje-pomha“, Hana bje wjeſe ſodžije wotmolwi.

„Hdyž waſči macz tot praji, ūčiſ ſona ſa poſelnica ſa Boža ſ wami, poſlužačje ſu na jemi hlyb. Schtož pat pomahnje naſtupe, je to Boža wěs, wón pomha, jeno ſo ſo jemu zgle doverení.“

Knies ſarac ſtaje a wutrobnje Hanje ſruk ſkycelje. Vjeſ ſe Moriz do jſtvy ſuſtu. Wokomil ſo džiwojo ſtejo wofta, potom pat ſo hejo woblijo volkmuri a ſ ſrčka: „Bohaj Boh!“ prajiwici, pracheſke ſo won:

„Ei, Hana, kdo maſč tu ſa hoſćja?“

„Sa ſum ſarac a duſchowpaſtyst teje woſadje“, ſapocja knies ſarac.

„Ja ſo k ſanej woſadje njeberžu“, praji Moriz, „a ſa ſkouvo duſchku ſo kum poſtarom.“

„Wy pak ſeje w mojej woſadje ſiwy a duž je moja picherijec, ho ſeje, ho tež wo waſč ſtaroz“, ſapichetujic ſarac.

„Dobre, tu picherijec ſeje wne něko dopjelni, dofeč ſeje ſebi wot mojego žony njeſtač naſtivitieč dač“, ſawola Moriz na Hanine cžerjevne woeži poſladdenſi. „Sa picherio taſte wopyt wjazu picherijec ſeje ſarac njeſtu, dofeč my wo zvret a duſchowpaſtyst a kož te wězy wjeſe řefaju, ničo njerobžimy. Boženje, knies ſaracio!“

„Wy ſeje mož ſdworliw ſpicherijec ſwojim hoſćjam, moj picherio“, praji ſ měrom ſarac.

„Da waſči picherio nježkym“, ſawola Moriz, „a njepróſhemi hoſćjo.“

„Ale Morizo, ja tebie proſhu!“ praji Hana bojaſliwia, jeho ſa rutam picherijecu.

„Eso ſi durjieni won poſkaje!“ dokonja Moriz ſwojí ūčiſ. „Píſhi tom ſwětne je moja picherijec, ſo do mojego woſadjeſtva hiſčje ſa něčto ſpominu, ſejož woſad budže wam njeſtub.“ ſapichetujic duchovný, kožož ſyke měrny wofta, „ja dybju waſč napominač, ſo hiſčje ſwoje džecjo picherio ſwjetje ſticeſtijenje do hiſčjeſtijenje aykve picherio dač.“

Pomhaj Boh!

Cíhlo 36.

3. lept.

Létnik 3.

1893.

Szerbske njedželske lopjenka.

Wudawaju ho tózdu šobotu w Smolerjez knjizicischtetni w Budyschinje a su tam doštač sa schtubrtstetu pščedptatu 40 np.

14. njedžela po hwi. Trojiz.

Mat. 6, 24: „Nichtón njemöže dwémaj knjefomaj blužic, kiba móu budže jenemu hídječ a druhého lubo-wac, abo budže ho t jenemu džerječ a druhého sozječ. By njemözeče Bohu blužic a mamone.“

Wukle je sa cjlownej to sptytowanje, so by mohe dwémaj knjefomaj blužic. Pščetos cjlownik blužba dwémaj knjefomaj, semi, fotroj jeho noš, njebješam, do torydž ročje. Duz by ho jemu ročome dač mohto, swoje živjenje a žadanje dželic bjes njebešam a semju. Ale móu žada s tym po njemözym. Pščetos semja džez jeho zyleho méc, to, shtož je w nim semšte, dže wona gale dele cjalnicy a njecha w nim žaneho mesta woſtajec ia bošice. Schto dha nam praja lubzo, tig ho so ſemſkimi ſchagani honja, hdyž ičih napominam, so vydhi tola všci ſwujim ſemſkim dželanju a staranju tež sa njebješa dželati a ho starati? Woni wotmolwja: Niram žaneje khwile a žaneho pojadanja. To je zyle pravne wotmolwjenje: nje-mözeč manjone blužic a všci tym Bohu. Kao dže nekt semja naš žalých woſbedječ, tak tež Boh tón ſenjes. Wón dže nek ſamyč je ſobu všches jene méc, so nje-vočim ho wjazy vjes kónzom tam horlač a kónzom jow delſach tablaci. Duz wón nam pščed wociji ſtaji, tak nufne je, so výhym ſebi pat jene pak druhe wuſwolit. Nichtón njemöže dwémaj knjefomaj blužic; nichtón njemöže ho dwémaj pſchečitomym mozomaj pščedpadeč, torež wobej dwé jeho zyle živjenje sa ſwoju blužbu žabatej. Wérnoč, fotruž tón ſenjes tu wupraji, je tak jašna, so je runje

tak njenusne, ju wopokaſac, taž je njeronomne, pſchečizno nje rězcę; ale runje ſa najmēſtiju wérnoč je bohužel naſch pomjat jara njewetý. My tola ſptytan, dwémaj napſchečitomym mozomaj, njebješam a ſemi, blužic a hídječa s tym pſchečitom? Wón budže jenemu hídječ a druhého lubo-wac, proji tón ſenjes. Tov a tež hewok ſtaji tón ſenjes hidženje a luboča jene všci druhim, jako by mejo hrjeđa mjes wobemaj njebje, kdo by žane ſanjecjanje njebje. Haj wſchak, je necht, ſhtož ami hidženje, ani luboča njeje, ale njebudže došlo trač, dha budže ho poſoža da zyleho pſchewobročic a twoja wutroba ho pak ſa hidženje pat ſa luboči wotetri. Potom pat ſo ſwotuwanje poſaze: móu budže ho t jenemu džerječ a druhého lopječ. By nam jara dobre a wujtine bylo, hdy výhym čaly ſpoſbičej, ſo naſcha wutroba njemöže ſredža vjes Bohom a ſwétom ſtečeč, jo w plači: pak = pak. Šwatyat Jakub piha: Rjevěſeče my, ſo teho ſwéta pſchečelitvo je Boži njepſchečelitvo? Schtož dže ſwéta pſchečel bjes, tola budže Boži njepſchečel. A tola wérnoč dže pščes zyle ſwiate pišmo; ſwiate pišmo njeſbu žane kwhi ſo tych, tig džedža ſ Bohom ſpſchečeſeni byč a tola njechadža ſo njebjeſteči živjenje wotjetimy. Šsmyli pak ſenjuž dopoſtnali, ſo možemy ſebi tak derje napſchečeživo naſchemu Bohu taž tež hřečej jeno vjes hidženjem a luboču wuſwolic, njebudžemy vba ſebi pramje wuſwolic? Luboč a hřečej ſebi tola njemöžem wuſwolic, hidženje pſchečiwo Bohu tež niz. Duz lubujmy Bohu a hídymy wsto, ſhtož je pſchečiwo Bohu. Deno ſ tym ho ſa ſwoje cjalne a wěcze ſwoje derje staramy.

To, řečtož je prajík tón Šenjés, wón hýščze jažnitsko
roseftaji s tym słowom: Wy nijemžecze Bohu hýzicę a
mamonej. Mamon je hebrejské słowo a rěka: moje
dovérjenje. Wone je to słwo, kotrež pjeniežnizi wo
kwojim lubownym bohaſtnye nažožju, hýž i nijemu
rjetku, taž pola Šioba čítamy: mój troſčti. Pjeniež
bu taž praja, skots klicz, tisž wotankne wshé durje —
tola je to pšewjele prajene; jene durje pjeniež wšeče
nijesamku, durje teje kñjereže, a jene durje wone nje-
wotamku, durje njebejšeho kráſtwa. Tola pjeniežna móz
woblnježi zyke čłowiesťwo a je wožbje w naſčim czaſu
žadóžna móz, žđrlo telek nijemera a běždenja, wožubnenja
i Bohom a ſaprěvania bližiſtěho. Pjeniežna móz je strach
sa kóždeho kſeſeſtjanā. A ſo by wón naš psched tutym
strachom wobarnom, praji tón Šenjés: Wy nijemžecze
Bohu hýzicę a mamonej. Daječe nam kweru ſa tym
steječ, ſo njebytlu pjeniež a wshé tubla tuteho kwereta
naš woblnježile, ale ſo bytlu nam hýzicę a ſo bytly
my ſi nimi Bohu hýzili. Wichtož je wajše, praji kwerat
Pawol — wu pak ſeje Chrystuſzowu. Hamien.

Pójli Boži.

(Połączowanie.)

Marka wódcze hjo pŕiches lěto staro. Wona wóhoszne a by bwojemu nomej i wjezelom: "Papa!" napřechejmo statka, hdyž by džela domoj pschýčkoh. Kano a wjezor by keli po macezennym pŕichalkadze nutrza ruzz sykymy, hdyž by ho macez modlitbi a na konzui by zde skutnije, hdyž by řana „hamien“ prajila, wot nieje blomwózko „mien“? Sykymy bylo. Tež na wobras dobrzeho paſtrja by hujto hladala.

Na čjopljivu dnju w auguscje běše to džecjo na dobu tajke
šprózne, bledé a wobožne a njechaſte nicžo jěſč, ale pičž ſebi
přehezo žadac̄e.

"Ja što boju, što Mlarka shori", praji Hana w swojej staroſeji i žonje ſe huzodſtwa.

W noz̄ běsce Marka njeměrna, wona wjele plakac̄e, tak so
mac̄ zia žytu noz̄ wózka njezic̄. Tež rano lepje njebe,
jato běsce Marka wutupana, widlechja na nju pščinděchju.
W swojej svitkoz̄i Hanu po staru žonu se ſužodstva bězete.
Ta ju i tím njeměrnu, so je male Marka na ūbezbi khora
so teho da widlechja, ktoro hubja, a její wotradz̄e, wo ſekarja
přiblaz̄; a jej nětore domujaz̄ předti wutawajsci ūži wotendze.

Duż bieżęca hanę kamalutka pściły tym skorzym dżęsczą, na kotreż wospijet widliszczęha khodżachu.

"O, hdy by to dlečko numentelo", ta mysl rěšaske jei všeckes
dušku. Jei bý, taž by do řamej čtorej nohy nut sbladala.
Marla běžeje jenje sbože a radostí! Wona běže po taj-
tum běžce jeje sboze měla a tola běže stojnje tařta hlobdila,
taž by se nju žaneho wježela w njebiezach a na semi wjazu nje-
bylo. Póšta Vojeho běže maca to dlečko imenovata, běže bo
wona wot teho pôžta tež i Vohu potřasac dafa? Riebětce wjele
bôle ſhuwo wutrobu stwierdzita? Schto, hdy by jei Voh teho
pôžta wjal, dofez jemu krosmiška nječe?

Wona swobdowana ruzi lamotche a na tolenach pichti dzierzgo-
wym kózlu leżo ho i Bohu modlisch spryta, ale njenomelcze. **Swob-**
dowana mura bědze jato njenomelcza szafita, bědze wona lepcia
byta? **Widzie** ho wona i Bohu djerazala, jemu hwojcie nutrobića
durje motewita? **Nebědze** je wiele bóle w hwojciu, bňonej Bohu
a człomjetam samotna? **Sygnacjenczo** ho s' jeje střikniweje
buske wodobyle: „Nenjeze, njenob' so minu do budženja! **Samil** bo
mru mnu!”

Дієцівська хоросж підіймавши, виділівши хусцівсько на ніо хородзю. Всічор дієців Моріз по літарі, С літарівкою, мовбіця від мідзеч, ю ѿ хоросж езгеля. Літарівкою ненукало, але трошкотаюча, ю ѿн надії, ю ѿ та дієців вулн доўж та хоросж підібралас. Ніз підінде, але на до літаріціе ёбі ани Моріз ам Гану ніемілістай. Вони ю вот віджа блюжеві лубчукі ніеднаміцтва.

„O, Morizo, njeđaj temu dželčiću njeftićenemu wumrječ!“
sawoła Šana na dobo na ranje.

„Myblich ſebi ſnano, fo ſaſo wotkori, hdyž io kſchejci
damoj?“ prahelche ſo Moriz.

"To niz," wotmolwi Hana, "ale je dha tañich, totjiz t temu
božnikei pschinješenii njeižu, njebiešte fralestwo?"

"A, hrupe powiedzanie!" mortołaśce Włodz.

— Moru kdejz das, přejd hajz vumrje? — prošelého Hanu.
Moriz běže hnuth, wón pak sei to pytnéz dacz njechače a
wotmoliv jenož: „Ty w pošlednim časzu taſta byla njež, so
vich tebi rádu něšto k luboslu řečím.“

"Ja derje wém, so kym hrošna byla", Hana ponížne pschida, ja pak šo t i tať iara nieshošťowna cíuiach! Ša pak tehi hľubin

Tejna poniznoſc̄ jeho pſčego bole imjehc̄, tuſk pſchiwery
teg mějſeče, ſo mohla Maria pſches kſchčeniu wotkhoric̄. Duz

po řečnosti poda a jato večje rano, dležík f dušovnemu, niz
f temu, totvř věcje jeho tehdy tati hnutí napomínat, — tón
věcje runje řapucíwala ale f mlodenu řaplanej, kolrž věcje
zam hafle vřed řoktina čsoban vřichjichot. Wón pschitze a Marka
ou do knadneho klubu vřichjato.

"Wój staj kſečenigu dołho wotſtorloſkoj", praji kaplan, ako běže ſwiaty ſlukt nimo, "ſchtó wě, ſak dołho byſhtaj hiſčejeſkoj, hdyž by meju diječio ſrame moſtaſo."

zatol, kdy by vají děceti jinou vlastnosti. Moriz je té žloutna něco nijemotomoví. Hdyž pak běžce ho nadzadí, že někdo Marta každý psíček bájí wothkori, běžce ho molí, nebo děceti hřebce bále schori. Sa Hanu pak běžce trochtozwazí, aby se všechny stylkyho hřebzach, že je to děceti někdo wobbezíste we těch svobzitá. A won jež hřebce sandamk hřezeje zamilněse wostaji, psíkotz malý pocho Boží hřebce někde kwoje zpyle pocholesto dokončil. Konec subejci ho psíchedobýku a pomalu děceti každý k možné píštiridlo.

Tež vjes Morizom a Hanu bu šepje. Moriz wšak pšchi
ju woſta, jo bo ſkožn dzen do korezny ſchoj a halle wo nož
domojo pščetloj. Haninej macerji tež njenotvrdci, ju može ſaho
nim khdobiež. Tola Hanu dzerječe, ſchtoj večne hlibutia, wona
večne hwojčio muga požlučna mandželija. Wo nećim bu wona
w kwotiu maščivou weſčicu a krucicu, pščetloj wona ſe
poobrebo poljubrjowej rute dzerječe. W eſčicu bedženjanu večne
ſekti Marzynym ſužu poſmaž, ſo je hieſtice ſhablaža ſećim a čime
hutnicijo pomoz poſta teho Knejca pytaſe. Kaz husto ju Marzy-
ni, wečži a weſčeti ſkemljati poſtrivom, ſlinčicelje ſuži
vutrobie: "Pođo Boži, lotrji dybri mi pratič, jo budže wjehito

„Kościoły, hdyż wona żama swoje nieprawo w ponizszości pojna, aż jeneweru swojego mużu wąiąc tą krukę niebudzieć. „Wóz” napisie tań swemu wobarnowaniu a wucczeniu żądja, w jeho starzecim domie żaneje bohabobojskoże a żanejo mleko njebe – schodów, fajsto byżcja by byta, hdyż by poła nań domać tez tak bylo! Kielo dżuż tak dolnoż by njebo prokbez, domaż Wóz jego se źłotenia jenewumosze a dżu jeho subowacze se wischeni możami.”

S wopreda na Moritzu zanebo pichemjenja widzecz njebe, ale w tej mierze, w kotrejz Hanina wera rolezsche, bu tez jerna vutrobu fruta w szczerplosciu a dobrej nadziji.

Marta běže dvě ležje staro a staršejou wjekala. Dotko ho nročzali hrromadje řezechetu. Dotho běže ho hjo bjes dželaczejem venu wulste fabrist, w fotresi Moriz dželacjhe, hibato; nelotji e žwojej saſtuju, druh se ſwoujimi towariſtemi, ſožo druh wobbedzjerom ipolojom njebehu; a Moriz běže ſa wichite řečumjania wotewremie wudo net. Duz běže won hjo dotho ſola knjela jabo jena bjes tymi najnjeněmniſtmi hloſekami īnaty; bjes by Moriza hjo dawno wuhnal, hdyž njeby jedyn s tych najwutřitníſtmi na jahdželacjach dželacjerow byl. Netk do knjes ſetore nowe moſchin y pſchivjeſa a nělotym dželacjerom ſi mu-raja pſháníč, kolſis dyvbačju jeho dželacjerou, nowe moſchin y opoſacjal. Duz nastę wulst njeber ſiles starvny dželacjeremi.

projektor pichi piwje jedyn i tych rozmownich, "my tola nowe nauchy nienajem, duz so tola szamo rozymi, so knies hnydom polskich dzialeczerow wojtise, kotsj z rozy".
Wl. kota "bardziejka" E. Maria, my toza sezeni nieiskam

"*zyc toto, horzecie wo Wotis,*
my bycmy to hjo kam naivusti, hdz dale nocy njeje. Wob-
lodniwy wshak dyrb ciowjet polda bycz, ale sktob je w kwojim
injenju hjo tello, s maschnami cijenyc met, ton to hakte wot
wlepszych naivusycz nytrieba. Egesz che na to wasdzie jenoz

zujących dżelacjerojow natus pschiniejsę. Wón wę, so chęci myśleć, kiedy wojny sądząc, duż kiedy myśli, so może, kiedy ma zuijch ludzi, naś wujnacz."

"Hai, hai, ty masz prawo," nelsłosi wolachu.

"To ty wę, so mam prawo!" Moriz hordy wotmowski.

Wielaczele ba powiedziale, kłowu buchu czopie a stocinje wobłoszemu wojsku dżelacjero, so chęci fabruki hydrom wopuścicę, ieli so i nowymu maszynami teg nowi dżelacjero wisiunu. W ich sałtejenością ja jum dżelacjero, so i tym fabrili stemu tñiesie wulku schodu naçinju.

Wón budzie hinał sapoczej, prędy hacż wojskim hwojich naçipieciach dżelacjerojow pręcy hicz za! jedny sawota.

"Wy blajni," napominałce starci, "dżelacjero mów dość namata, ale my po zgrym kweče zaneho dżela nienamatacę, kdyż po so to wajtanie njeprzecilko naçinju kñiesia sejnicę."

Zato Hana w tym kłychcie, wójtstwo cijnieje, so by kñiojego mużaz i druhemmu sprawlenu pchiniejsę. Wón pa cym fruczjiczo pişi k swobowi myshi wojska a preni króz po Maryzym wotkhorjeniu so labo wureczowańcja. Marta biegle podła. Wójt biegle iż i rufowu wupadnia a i wulkianu wozcjanu na so wodzajecu starcięch hładacze. Na dobo Hana naçelacjero a sahanibie dele hładacze: Marta bie jej pożol Boži był. Dyle biegle to dżelacjero wotrocz bies hñewom a wadbenionu starcięch? Né, né, radzio dżelacjero mjelejczy, to biegle ta węże lepie, hacż kdyż by Marta na swoboi duchu saładowała a bojoty pshed starcięch iubita.

Nloszajenje bórisy pschiniejsę. Maszyny pschiniejschu a i nimi pschiniejezutu kñiejco delgizu dżelacjero.

"Juttis ponidzim e kñieje," prazi Moriz k Hanje, "dżenja wón dnoch ujebeschę."

"Boż da, so wójtstwo derje pónidze a so do natus njeprzadzemy!" wójtowasche Hana, wojzy njeprajci. Tola w hwojii wutrobie so k Bohu bies pideszacy zate ranje wo pomoż wołasche. (Stocinje pschiniejsie.)

Jesuś a cłowjekojo.

S tym napivnionu je duchowny Funkel w Bremenie w tym lècie rionu kniżtu wudat, w fotrej potańcje, kat ma so kryształkowy pñiastw w żywieniu kñiejejanow wobrażowaci, kat many my wójtstwy kłedzież jahe stopami. S tych kniżtuwo myzjem wutnycę, kat durbym jahe zwi kñiejejanu naçinju kñieje a sùzunia stanjne pshed wozcjanu mècz. Tón swórnemu muż je tam w czejkum czaśi wobżenja naçinji, taftu moż dama wólestoż, so pod kñorjony Zelom kñiejejanu wojuszeniu a dobudżeniu. S tych kniżtuwo dżu lubom cziatarom wñeschale podacż z tym pñieczem, so bych u so naçinje wutroby pszczęgo bóle shrèle we wérje si tu prawu gwórdzi, fotraż nam puç połaszać to dżelacjo to so wotmowieniu z hwojii wutrobie saładować. Ale je bo boju, so by tyci tym sapłatać. Pñietoż runje nèto by jemu zwięc pshed wozci supiło, kat daloło so luđo wot tuteje hwojije poruczenioſcie hasili.

Hai, so bych u so cłowjekojo hromadze zwi? Czeho dla dlu kñiejejanu na kweče hromadze zwi? Czeho dla je Bož jeneho cłowjeku i druhemu stajit? tak so nedyb w dżelacjeroj Bożej kñiżbie praschač. Starci kóły a holzy biegi praschenje rosmysliwici; ale najmłodzha lubomna holęcka rufu poświece a kñieje wotmowski. "Cłowjekojo hu kromadze na kweče, so bych u so Lubowali." Wona biegle prawje trzechita a ja biegi myshi, so by ton pñobżni to dżelacjo to so wotmowieniu z hwojii wutrobie saładować. Ale je bo boju, so by tyci tym sapłatać. Pñietoż runje nèto by jemu zwięc pshed wozci supiło, kat daloło so luđo wot tuteje hwojije poruczenioſcie hasili.

Hai, so bych u so cłowjekojo hromadze lubomaw, kiedy bies kóbu kñiżli, kñebi pomholi, so wobłoszeli a go njebejham blito pschiniejsli, je bies dwieja jich poruczenioſcie. Tak je, so dybni jedyn druhego wojasztar byc, hacż runje so kaini wutnijenju prascheinie: "Schn dho ja mojego bratra wojasztar?" Ale kat pñiastwu teg eji najlepszy i hanibie, kdyż kwoje czynienie po tutej mèrce mèra? Sichto njeprzykla i hanibie kwoje wobliczo pschiniejsę, kdyż kwoje za żałozjenje pschiniejsu kñobuzjowietam pomholi? W tym su teg eji najmłodzha kñiżli luđo podleżeszy. Sichto njeje pñi najmudroſciu val je sunnej njełubozjewie wutrobu wo tym w cłowjekostwie wulku schodu naçinju, miedz je to je kñobom abo je stukom?

A nèto so, sichto kñebi kñobomdzil. Zatośnie je, kelse dobreho je teg naçipieciu satomdzil. Hai, won by jo czinic mohi, ale ja

cjinie njeje. Ty mózgicze cñlowjeka s dobrym napominanjom sałhować, kdyż biegle w najmłodzim stracie; ale ty to njeçiniejsę, i dżela ko wotcje jemu njeçto prajci, i dżela biegle tebi wójtco by jeho iacto wotwierzać.

K teby pchiniejsie tñydu w wulkej nuy, i fotrej by w jemu derje wupomiacz moži. Wón tebie proñieje, a ty pytasze (so wę, so jo namata, pñietoż czert pomhacze pytać) ja wureczem. Tamny cłowjek, tñz biegle wo wózec pñietoż, pñiñstupi i tym cjemnym cñjowidu, toñsi Boża a cñlowjekow hñida. Niemal jeho na kñedziorunju. Njeje wón knowano nèto tej do wutrobow hwojich dżelacjeroj pñiñstupi? A tak dżelacjo date! O, zat jenine je, kat na jeniny cñlowjeku cjinieni hñidz dole a date je kwojimi jomimani pschinia! — Pñietoż kótkim kñiżbach, so je hrojne, njeçiste kłowo, fotrej wubudzeny kñiejejanu w njezwótekdwóbowanym wutmowieniu pñed wutwem dweju mlejow cñlowjekow wuprari, fotrej bieglej sapocząto teho kñiesia pytać, — ja kñiżbach, so to kłowo tony mlejow cñlowjekow i temu domiejce, so ja jenoż kñiejejanu tñmowu muža, ale so jylia na kñiejejanu swotej poñorwodzajac. — A — moja wutroba maznie klapacze.

"Szwëza a kół" dybria kñyrsztułowa wuczbowią byc. Ale tak husto jedosta a powróczaća móz wot nañ wutkadjac. Ja njepraj, so ja te kñechi, fotrej we wobłosz i cñlowjekom cjinimy, same na kñebi czejjje hacż druhe. Pñietoż Bohom njeju so kñechi najmæjczy, fotrej maja nañbajstejcie leżebni. Kdyż dybri so nèto w to prajci, so te kñechi najmæjczy, pschi fotrej kñiżbach njeçiejszy nañjazjuszo wę, iacto cjinie — wę, so ja Bohu pschiniejo. Ja po tañsim njepraj, so ja kñechi pschiniejo cñlowjekom cjinieje. — Ja po tañsim njepraj, so ja kñechi pschiniejo cñlowjekom cjinieje. — Ale wonie wjetzje njeboža a sałżenie pschiniejsie.

S kótku: kñjeda cñlowjeku duscha, fotraż je jenoż sapocząta je kñiejejanu kñiejnozycie wutwecie, pladze wñczem kójda cñlowjeku duscha, fotraż je wot wobłosz kñyrsztuła sapidomijena, dybri a budżet wot nañbajtuchego żadania napilnienia, lepszo a doñonanjsza.

— Hai, ak tak? a s fotrej kñedzam a mojam i?

— Wo njezim ho tello dobreho a hñebieno wñczem njeje, taž wo teby myshi. Najdokladnisi spiżacjelo pñiecho sojap napominaja, so dybri kñebi cñlowjeku cijste a dobre pñiñstupi pñiecho wñczem wñcz, a po nich jenyby byc. Bisho derje! Ale czejho dla dżelacjero mjelejczy pñiñstupi wñcz, kdyż mózgich doþpolne mècz? A to hñiejsze pñiñstupi a smarom, fotrej na wñczem kñebi mož, nañ wñcz pñieczwórci? — Kat smarom, so bylo, když by iacto czejlo pñiecz, kdyż mózg kñoto namafac? — Kat merozomny byc byt, když bych czejp nètole možy i žiwnienju pytać, kdyż mózg zlye žiwnienju namafac?

— Hai, ojo, ojo, kñi by žótko wñckeje rianosze a hñobnosze, wñczesie, luðosze a kñwalsy, wñckeje možy a prawdy, — w, tñz, tñz dżelacjero swólnitwo dacz, scitox je twoje, wñczistom, fotraż kñu lacini po žiwnienju — w dybriach byc tón, na fotrej kñobomdzil. Tebi chëmzy wutrobu podacż, so bych u so twojeje poñosze braći hnudu ja hnudu.

(Potrachowanje.)

Roszlad w naçihim cjažu.

Wojwoda Ernst Jurij II. nad satzlo-toburgsto-gołostkim kraju je 22. augusta wñmierz. Wón wójtco wñczowianow njeñskeje jednoty a je wo siedzowieniu njeñskego kñyrsztuła wulkej kñiżby mèt. Na jeho mèsto dybrije wñczesie, dołez zaneho byna nimu, jeho wñj, jendzili wñjwoda Alfreð stupicj, iacto z wñdżowym mateho wñcelsko sñvdu.

Tóne tydzień so jaño dobyczeſti dżen wñczci, na fotrym je 1870 naçtu wñjstej poli Sedana Franszostycz pñiezwintyo. To bekratny czas. Kñjeda radotęs bie teby w mestach a na wñzach, iacto reñatice: Napoleon a jeho zile wñjstej kñiżmali, jako naçih lubom czebucieksli kñebi kñyrsztuła do Barlinek telegrafowacie: Kñjeda pñiezmienienie pñesie Bož wñdżowienje! Tich wiele, kñi ja teby tak kñjeda dobyczeſte ja mózgiczy kraj dobywali, spí. Spí naçtu njełapomity kñyrsztuł Wilhelm I. a jeho luby byn, tñz je tello czejpit, Friedrich II. Spí tello tebñwicich kñobuwowiarow a generalow. Wty kñebi so hijo juwicili na letne dopomijenje na tuton dżen a wñjele teho dzialnico wñcelska a horstwosze, i fotrej je bo wone w preñci tñcas po 1870/71 kñiejejanu, je kñobu. To wñjstej njeje hñidz je kñebi cñlowjekow žiwnienju, fotrej tak rucze pręcy lezji. Tola nñhdy njeñybi posa nañ wotemrjez najmurnitschi dżat ja taże stuki naçihego wñjsta, nñhdy njeñm wñzlabnycz kñwalsy

Pomhaj Boh!

Crišto 37.
10. sept.

Létnik 3.
1893.

Serbiske njedželske lopjenka.

Budatavju ho kózdu hobotu w Ssmolerjez knihcijjskijcetni w Budyschinje a hu tam dostacj ha schtvrtsletnu pshedplatu 40 w.

15. njedjela po svj. Trojiz.

Mat. 6, 33: „Vptajte najprije Bože kraljestvo a jeho pravodosć, dha budje nam to všchito pshidate.“

Bože kraljestvo je pravodosć, mér radosć w h̄vjetym Duchu. Schtôz je w wérje ho pshedpolož kralje tuteho kraljestwa, lubem ſenjeſej Feſuſej, je doſtaſ wot njeſu tu pravodosć, koraž všched Bohom placi, mér Boži, tiz je výfchšči hač všchitlon roſom, a radosć i Bohom ſjednočaju wutroby. Bože dječejo je wón a herbo wěčnega živjenja. Kak wule ſubla ſu to? Njedyhvalo to hame wubnac, woſklančyj a ſtamac všchite staroſće teho živjenja, koraž ho ſuſklinje prachjeja: Ščta budžemyje jesc? Ščto budžemy pić? Ščto ubuzem ho wobrečaj? W pinzag može ho woda s tym wotſtronicę, ſo ho rije h̄lubcha jama, koraž wodu do ſebje wotimje a wotwodje. Saměrje, ſenjtim staroſćiam može ho woda wotryč, hdyž myſle teje wutroby ho na nowu ſdjeſčku dožđa rahnyc, jo vptaja najprije Bože kraljestwo a jeho pravodosć. S tym ſtowom ho nam tóu puč poſlož, po totnjim možemy staroſće wotryč. Njeje drje žadyn puč ſa tých ludži, tiz njechadža ho psheménic a ſo wobrečajec, ho budu ſobžnoſć doſtaſi; eži pak wofanu tež hač k poſlednjemu ſdjeſčenjeſčlu w ſwiojim ſenlič ſtaroſćach; ale ſo puč ſa tých, tiz widža dalost roſdžel bjes pravodosću, h̄vjetym dokonjenjom teho ſenjeſa a h̄vjetym ſamženim ſlavom hobotzenom ſa nim a džedža tolo do predla ſa nim a jemu napſhceživo. Džecje ſtaroſć ſapomnimy, hdyž pshidu mižovne ſtaroſće. A jaſho tež te budža do ſady

ſtupic, hdyž wotzueći h̄checijjanska ſtaroſć we wutroby, to ſtaroſć, ſak budže člowiej ibžim, ſak prawy. Potom ſubjek ſo wělčje tele hujbene ſenje ſtaroſć, wo vjenjeſh, wo cjeſč, wo wjeſela, a tež te ejeſčje ſtaroſće wěrueſe nuſy ho voſložea, hdyž najprije pytanu Bože kraljestwo a jeho pravodosć.

Niz jeno wache ſtaroſće budža wam potom prieſeſate, praſi tón ſenjeſ, ale všchito budže wam pshidate, mjeniuju wšcho, schtô je trjebe k ſenjemu živjenju. Niz, ſak w ſpanju budje wam pshidate, ale taſ ſo pshidawaja wo po prózy wuhwuſ ſrolnik. Pſhetož v pytjanu Božeho kraljestwa ſluſha tež to — a to njeje poſledne — ſo my teho ſenjeſ a žamžneho ſwdomomja dla ſwđeru a pilne dželam. Schtô pat je pobojan o pilnu, namaka wěſeje wkuju mſdu. Je to wérno? Je to všege wérno? Woſlož jo! po ſchto napſhceživaj mož. Wón by može dale praciež: h̄vjetemu Pawoje na všchitla je vški jeho pytjanu Božeho kraljetina wjeſe hłoda, nahotu, ſtracha pshidate — ſak je ſo Jeſuſov ſlužbenje poſla njego dojelničio? My wotmolvimy: je wérno, ſo je ho javpoſtolej we wělčich čjaſbach tak schto. Ale tež to bě dobre, dokež možejc vtiči tym poſaſac, tak h̄checijjion, tiz je w tym ſenjeſ bohaty a hylny, wobuje ſamož: bohaty a hudy buč, dojč mež a nuſu cjeptjež. A hdyž ho wón abo drugi jeho hobotapoſtolej hač k maratratſke ſmjerči na nuſu storžil? Schtô w wérje pšnoje krahnoc̄ ſeho ſenjeſ a jeho kraljestwo, schtô je derje ſ jeho pravodosću wobſtarany, tón njedwoluje na tym ſlužbenju: to všchito budže wam pshidate.

Tak je moglo starosce wotbyc, i najmniejsza, hdyz
bo na nasz dawaja, jich knes a misjcie byc, mesto jich
wotwozc. Starosce wotbyc! Haj wischat, kobi jich wiele
misi, hdyz bych bohaty byc abo strony. Ale jich Boh je
mamou a woni sapomnia, so najwjetseho bohatstwa nieco
niepowaha, jeli so jich wutroba thuda, a so najleszca strowoz
nieco hoda njeje, jeli duscha thora. Tola je werno: bohaty
a strony dybiscy byc, jeli dziesie hies staroicow zimy
byc — i pjenieslami abo bjes pjenies tola bohaty w Bois,
strony abo thory tola strony w mozy krajowej, so pytac
Boze kralestwo a jeho prawdosc. Hamiec.

Pobzli Boji.

(Stonjenje.)

Moriz wiescior poszlo domow pschiadze. Zato jeho Hana
stwacze blyszczelne, blyszczeli jci, kaj by woni frudnu powiesci pschiadze
niet i a wujbi bu jci niesie, jeho jich wobliczo wutroba. Wona ho i wulfel prozi wutkajez, so bo swojego muja hundom
nieprachesci, pchetoz wona ho bojesche, so mozi ho woni blyszczelne
bole roznieniem.

"No, Hana", Moriz po kwiwlzy praji, "my kmy wutkajez
wofijmo i dziesi puszczeni. Knesie praji, so kobi won wot kwiwic
podanych nieco pschiadzacy njeza, da radszo ham pschestanie
w fabriky dziesiac dacz."

"Scho pat budz nekt?" prachesci ho Hana.

"O, to jana nusa njebudje!" Moriz hordy sawola. "Tajki
dziesiac, lajlik ja kym, wutkajem sahuzbu namaka!"

Ale runjej blyszcz Moriz jare dobrze a wutkajez dziesiac, runjej
tej na drugi dzen hundom dziesie kobi nowe dziesi pycaci,
won ko tola pschiadzunu a wiescior wroci bjes teho, so by joneho
dziesia. Tres pschiadzunu dwu be wutkajez podarowano.
Sso slosze, kaj budz kobi wutkajez wobsladzery fabrikow bjes
hobu hlowo dali, so njechadza tamnych wochniow dziesiacow do
dziesia. Blysz tyna ho Morizowu hordozec po czatu ihubi,
ale ciam blyszko hu hnowiesci. Won by na wutkajich kmarci, tozis
miejacu wojzy hacj won a Hana ho bojesche, so mozi wopravdze
niektasi stolisz wumiesci. Pjenies, kotrej blyszcz kobi naculatalozi,
bu dziesiac a mjenje. Wona wutkajez mjenje male samoznenie, ale
Moriz blyszcz pschiadze blyszcz pschiadzera hordy, so by ju, kotrej
blyszcz je hnowiow durzow wupokala, wo pomozi prokrys.

Duz dzen i Czesie wot jeneho tych wuchnatych dziesiac
rion list doldze. Won pschiadze, so je dziesia namaka a so dybri
tam Moriz tez pschiadz.

"Hurra!" sawola Moriz, "moi poniadzmo do Rusziga!"

"I nasze mewy?" prachesci ho Hana i wobutymieniom.

"Te hodu wotmieniom!" blyszcz wotmieniem.

Ton trzecj pat Hana doby, a wonaj wobutymieni, so dybri
Moriz najprejda tam dojez a kobi wutkajez wobsladzacy a so
potom Hana i Marku, jeli so Moriz tam dziesia namaka, so nim
pschiadze.

Duz Moriz wotjedze a borsz pschiadze, so je tam wutkajez
jara duszne. Czesi fabrikanta wischat blyszcz jeho je niszu
do dziesia wiat, ale w pschiadzke dyrbiesc mida roscz. Fabrika
blyszcz netrote hundom wot Rusziga a Moriz blyszcz to blisej wob
wobytlenie namaka.

Przybyl hacj Hana wotjedze, dziesie i kwojci maczteri. Wona
jej laco hundom wutrobu wutkajez a macz i wulkej raduszu zosna,
tak blyszcz dwozby wera narosla a tak blyszcz ko jeno wutrobu
wobutymieniom.

"Czesi i merom", praji wona luboszczinie, "ton knes dzie
i tobu, twoja macz jow woklancie a ja tebie proby. Nieboci bo,
ty twoj wotkajez kraj niewspomniesz, se hamowolu, ale dozelz je
twoja pschiadznoje. A Boza kamilnosc tez blyszcz twojego
mujoj wutrobu namaka. Teho dla dworek bo!"

Wobutymienia psches maczterne hundom Hana wotjedze. W Ruszigu
czalista Moriz na zonu a dziesie a blyszcz pschiadzni, hacj hdyz
pschiadzno Hancie.

Nieboci ho nowe zimjenie sapocza. Wschitka blyszcz tam zuse a
nieswuczenie, klyze, lud se kwojci niesrozumiejew rycz a zjutom
wotkajeniem. A temu Hancie pschi wischem lutownianu pjeniesi nje
dochadza. Rajskibryce pat blyszcz, so blyszcz evangelia apkej tji
hodziny daloto a so mozejcie tam Hana porodek dolicz. Duz
so jej lastyska a wona wobdziescie, so ko tez Morizie stichesze.

Ke temu nowa nusa do domu pschiadze. Tez do czesieje wob
ke thorschis dithersz pschiadze. Lefar daloto wutkajez a Hana
radziecze a pomachie a trochitowasze, iktos mojejce.

Sedyn dzen Marka stichesze, so ju skija bat. Wona ho
lejny. Bohu po potcia, so ma zlostiu thorschis. Zato Moriz
i dziesia domow pschiadze, mejtesze Marka wulku hezu. Tsi hodziny
daloto dyrbiescie po lefarja, we wulkej starosci, hacj tez kwoje
blyszcz ho domow wutkajez hichese jive nomata. Duz jacy
won, so nizdej pomozi pycatz a namozac nymoje — so wutkajez
jeho wutkajez, i czimy by hewak hwoju wutrobu smierowat.
Scho pomachiesci jemu mozi a mudroci, na kotejce kebi
pichesko niesie wiedzat? A s wotkajez wutkajez wobslorazaj hlos
w jeho wutrobie, kotrej najprejdy ejtice a potom pschiadze wotkajez
jemu pschiadze: „Hacj to dziesiac, radzic mojej wocjow, stoncze
kwetlo mojej doma a kimienia, wumre, je to moja wina! Hdy
blyszcz ja domach wotkajez, hdyz njebych ho hamowolne tat do hubien
tach wotstejnosciam pschiadze, njebych thorschis pschiadze abo blyszcz
i najmniejsza hundom lefarjatu pomozi meli." Tajke mykle dziesia
Morizie nymoje vishes jeho duszu; iutchnosc bi wiescie a won
pschiadze blyszcz kwywacze. Stoncze blyszcz tam dozgot. Lefar
hundow pschiadze a Morizie so sladnosci wotkajez, so i nim
wileci. Zato tam dojedziesci, namozatotj Marka stoncza je so
wutkajezmaj lizomaj w kwoje lejo. Lefar so ja wlesz pachesci
a kobi thoru wobsladzowici, i kwywacze wobslizom praji: „Ja
zaneje nadzije nimam; czlonkow pomozi wo potkajez picheske; frej je
hijo fajejdenozena." Na jeho hlosu be blyszcz, so bolesz staroscie
sobu ejticejte.

Moriz soj stanam na stol padze. Won nieco wjazy wo
tym njeprachesci, schtoj lefar dale praji, won tez njeco pschiadze, jato
won jafo wotjedze, woczi njeutowobrocznijschi hladasze na lubo
wane dziesiac a jemu bu jafone, so dybri jo dacz.

Duz Marka kwoje woczi woczini. „Ranko", wona dybala
schepatice, „ranko, ja tu i lubem Bohu!"

„O, moje lubi dziesiac, wotkaj pola mje", dziesiaczce won.

„Njeplataj!" prachesci dziesiac, „ja du i Bohu lubem
kenjei, to je tola rjenje!" S ryczomaj mojstacie nana. „Ty
tam tola tez pschiadz, nje werno, lubi nano?"

Moriz kwywacze prajic nymoje, dzis urejaza se styrniwei
njeprachesciowoscia ho jafo prachesci a stoncze woni hnutu
wotmieniom: „Dai, Marka, ja tam tez pschiadu, hdyz budze mie
Bosh lubi knes mjez dziesiac."

Bosh lubi knes je dobry, nje werno, maczter?" prachesci
so dziesiac.

„Hai, moja luba, jara dobry a pola njeho ho wutkajez soho
wobsladzom", wotmieni Hana.

S kdybe ryczli dziesiaczce jenu rycu staroscie, na jejmymai
wotkajem blyszcz wutkajez, so wona njechto wutkajez, schtoj wonai
njezdzelciat. Potom pomala wotkajez laczini, blyszcz hlyboto
wutkajem — a wona blyszcz wumiesci.

Jemajmo wiez je, sadwielowanje wutkajez, kotrej na Moriz
pschiadze, jato poma, so jej Marka wopravdze wutkajez. Nekto
miejacu kobi wutkajez swojej frudnu zply mozi kwoje
lubosc a wery prajowosc. Morize dziesiac pat blyszcz jci naj
lepsza pomozi, pchetoz je kwywacze, kotrej blyszcz Moriz w pschiad
nei hodziny Marzy dat, jeho hamowolu a twierdu mysl stama,
— won wutkajez rady wericz. Schioz pat ghe wericz, ton tez
wotkajem namulnicie, pchetoz wera njeco druze njeje, thura swolnitwe
wobdziescie temu knejcie.

Tak kwywacze pomala ranje w Morizowej duszci a ho do
pileni, so bi Marka mrejo wofelnica Boja, ja klyzis w hnowiomy
staroscimaj Moriz jato nowy czlowiek wunide.

Nowe sklonete radoscie w Hanine duszci sesshadza, pschiadz
netto wona wutkajez, so blyszcz lejny muzej wopravdze na dobrym
pucuz.

Moriz rano sahe do kwojcie stareje domiuny wotjedze.
Wiescior poszlo so saho wutkajez, laczincie mera so jemu i woblicza
kwywacze.

„Hana", praji won, „lak dziesia wutkajez pschiadzivo mi tojaj
duzhin!" Wschitka wischem mam tebi wo twojcie maczterie wjele
dobrego prajic, — wona doczakac nymoje, so tam jafo pschiad-

"dżemoj. Haj, Hana, mój tam jażo pónadżemnj, ja szym pola mojego stareho krajeja pobyl, a won chze mnie jażo do swojej fabriki wjacz."

Hana plakajo swojeho muža wokoło schiye wsa.

„U duchownych da tebi też wiele dobreho prajęc”, Moritz dale
więcej sze.

"Shto, pola teho sy tez' pobyl?" Hana wjezela sawoła.

"To ſo wę, to tola dyrbiach". Włozis tuſk hanibicjow wot-
molvi, "ja węch ſo tola nieprawie pſzecjawi nemu ſodžerſaſ.
Alle nektu je wſhjito ſaſo dobre. Zeno ſo by to naſcha Marka
dorciſaſo."

„Wona ſo w njebieſach nad tym ſwiebieſi”, troſtlowaſche Hana.

Potom pak džejche won t rozej hwojeho lubuskeho a piaskasche
horze byly. Ale borsy bu jej jaſne, so je Marka wot Boha
poſkana byla, so by wobezu ſtawicjeju na pacz t njebejsam po-
ſkala.

Moriz a Hana ſo ſoko do starej domiñy wróciſtaj, ſotraj pat bu jimat noma plches ta nome žiwenje, ſotraj netif wedjeſtaj. ſato pat jimat Bóh ſa ſurunanie ſa to preñe dječjo hiſtice tti wobredz, bu juu radeſz doſpolna. Wonaſ w nich dječji Boži wedjeſtaj, korejz mejeſtaj pacz k njehesjam poſelici a tci mjeſtaj ſto ſkodne po Bóhov wiesci.

Schtot' pak ho nad tym pschemenjjom najbole sveješeli, besche staro wózla, towarz wózach czaśbach frudobý muſtala njebe, ja swójska kwojetu dźiecićki proskaci.

Jesuš a člověkem.

I

Jesuśowa moc nad człowiekiem.

2. Dziwne świdczjenie wo Jezusie.

Bje wskitimi swedzeniem, toteż bu żo hdy we wjścikich
cięzach w Jezuścu wuprąże, ie dzie te najpodziwnejsie, toteż
Jan. 7, 46 ejitamy: „Nidzy żadny człowiek nieje tak reżat, jalo
tuton elżemot.” Skidte je to prajit? Hoi, ikió? Te dzie je
runie to najpodziwnejsie tego spodziankowego żłowa, so je reczane
wot wotroców wyszychszych mēdżnitsow, wot tych mużow, kotsz
beżu s trutej pścitolinu pōstani, Jezuśca sajeż, a pścitolinę.
Lucji mużoz, tożsż bu ſ tenum triebaczą dochu, węże najubożnijsi
niebehu. Woni kebi wo tym żłowniku niczo dobre nemyblaczu.
Bjes dwela beżu ſim najdrobnisze węžu wo Jezuścu prajit! A
wot teju myżle beżu ho jaſtepcy dali; — taż może naſzczuwanie
tejuższych myżli woblikniej. Woni beżu kebi taſtele żłowa
wot wyszychszych mēdżnitsow kłycią prajit: tużci „wojzofodotomu
lnejza”, tożsż ſim Jezuśca taſtele wopriſa, dyrbia to wiedzieć.
Woni bje beżu jich duchowni modżero, Jezuśc paſt beżu cęz żłowu
byz s Galilejsceje. — ſe temu pścitolinę, ſo mierież ſa tych wotroc-
ów muſta mańożci, Jezuśca sajeż. Doſonjačuſi to, beżu kebi
żłowu a rianeſe ſakuzhny wężej; nieſonjačuſi paſt to, mēražu
wulse porozwanie ſakuzhny.

A tola ho ión daju ſta. Jako woni temu ſvójnejie napſcheinjo ſtipuči, běchu taž woſkutlani pod ſacířiſtvo jeho dojmuje-
nije parſchony; — woni ſakřenji ſtejach, že bych ſabyl, cíhlo
dla běchu poříčami. Hdyž woni ſwojim vyrobitm trnejzim powie-
daču, jo „nýhdy žadym člověk tam řečejat ne, jidit tuton“, woni
v přenášce woſkvedecíku, ſhoto be to bylo, ſhoto be jich ſatrafšího.
Ale hdyž to ſwědecjenje ſi taſtej wuzalnoſću i jich hnutej wutroby
kohu woſkudže, woni ſi druhá tež vternoſć wupratiču, totřaz bejše
vjeſtej ſtejach, hakež běci tuči ſtejach lubož myſloch. Woní,
toſtož wo historiij člověkſtwa nimale niciož njerovnjaču, ſuverénu
běci pro práci, jo nýhdy žadym člověk tam řečejat neje, jako
Jehuš. Woní ſebi myſloch, že hdy by hinač bylo, to zly
kvet vjeſtej vypbaſat, ſo bych ſež woni to vjeſtej vypbaſel. A
woni maja polnje право. Šwědecjenje woſtrotzom je wažne
ſtvož i ſta wiſeňdny lubži. So ſtejzové ſtouma taſti píše-
winazy ſacířiſtva na tute wutroby ſtejziniu, je enoz wuklabovací
i ſeje mojeſtviſe a kraqnoſće jeho záleje parſchony, totřaz ho
v tych ſtowach ſteji.

Schłoż pośu żu eżi wotroćęż wylchseje rody wuprajili, njeje
niężo druhe, shibó, to, schłoż po hacj doł wischitzja wobraszaj
no na Želichowym wobraszaj labdaj no našonili o Wob doj, so bydu
to tej wischitzja cijtarjo tutlyż kowjenow našonili. Tafo džadžtje
jich wojele wuczoniswem teho ſwoźniza wupraſčejż, so won
wpachtsom wopraciha: „Chęćek tej wi wpreć hica!” A ſcito

Nimale 1900 let je ho wot teho cjaša minylo. Wone osiądziech druhu cjaši a nośniciu druhie waſčnia. Napłady i wykupy po žiwieniu — tak hujlo ho pięćmiesięczu? Ale wecznejne ta zama woſkanie dźwina móz parſboną a słowom Jezusowym. To popołaszać, wutleho wuczenego roſłodbowania trzeba njeje. Noż je ta zama nad jednorazem weſłafem, taž nad półtym marshallom, a hama nad najbardziej wrogozjanom at terje, taž nad wuczenym profesorom. Wschoni wšatczy — hdyż je hłód po prawodociach nich wotwucił, saczęja to źame, ſiętęc egi wotroczy wylęgajich źechnitow.

(Potrądzianie.)

Swieczone budz twoje imjeno!

„Szwieżenie budź twoje imięno!“
Jesuś wyciągnął ręce i powiedział:
„Modl się do mnie, bo ja
zamienię wasze przestępstwa na
zbroje, a wasze grzechy na
szaty piękne.“

Proška w Žesuđovom mjenje,
Tola jeho sapreća;
Njelkohza tu sa nim ženje,
A ste kumo rosvyja.
W sawisjci a dweliu khodža,
W hjesbojnoscjai, njeveri,
S wužmewzani ho tu wobđa;
Wobđom ho wužmēči.

Ježiško! ach wój k nam jaśo!
Wszíndż do swęta hrechynętego!
Wobroni niewierzącym jaśo,
So cze maja lubęho!
Twojej lubosći wthak żo hori
K wchłodzim hrechynę człowiekiem.
Jażek nam wiaru, lubosć stworzy
Jaśko sprawnym uszczęscianam!

Symne wutroby njech widja,
Kajtu móz twoj tchiz nam da!
Njech jón sałkudżeni hidoža,
Ježuž móz nam podawa.
Ježu, pomhaj ty nam jeno
Dobre symno roszhywacž,
So wšeče kraje twojom' mjenu
Rħwalbu budža sałveracž.

५०

Ros̄hlad w nas̄him ejaku.

Khejor je ho s Khejorku do Rheinsleje provincy podal a je tam i wilejce radzsczy wot swiatszych kwojich poddanow powitanym. Dene duv pichybywa won w Mleku a w Straburuq a ho wot dneho do Karlskuhi poda. W Mleku dziejeje Khejor s miedzjanostoj, a stiej Mleku jeho wojiso rojimam tamien s na nemiszu wojesitu mos, temu postajenj, mer nemisze wojesnego kraja, haj zjetele Europa.

Przed krótkim czasem fu w sklepie dwieje Franzosow sajeli, strajc běchaj do kieselskeho pichlawa i jendzilej lóžu „Družci“. Wonal staj řebí naše wołwiderjenja w Wilhelmsku, w sklepie, na Helgolandzie i w sklepie wobhladacu a řebí wot nich wobhownant wiajci. Hač staj franzoskaj spionai, njeje hýdzeje wicieniami.

Rosyjskoj i francuskoj dżelacjeroj psychologii ich itałskim i węgierskim ho hiszpańskim studiu najeje. W stalach pola Mancha i w francuskich dżelacjeroj Italiskich s' djęta wuhnali, jim broko,

so kózdeho saraža, tiz dobrowolnje stały njewopuszczę. Złoty na to wolszali. S tym so skróliwski Franzowoj o thorhoju, na kotrej bę skierony nay wojsnamieniem, do Wielkopolscich statow czehjskich a tam teho runja Italiskich w Dofekl so Italij wniejeciwach, ki so pufow smutni.

wapowojedzicj, búguowni ani s tym żadanjom do búgużby njestupja, so dąbli dołho wutracz. Zabdy żebi wjazg na to niejewomysli. Stwierdza się, że w tym czasie krajem panował búguż, co w tez wiktiszo stanje, búgużompan búgużku lubu a lóshu cénij, woni niechadzą wjazg poddan búguż, kierunek 1. Petr. Cz. So wúchci wojskowia niz jeno dobrym a méremu kierunkiem, ale ter skon.

Dobre stare a dobre nowe czasy.

Wot B. F.

"Né, džeczi, ja pšči vym woſtanu", vraji woſka, ſebí ſe
kwojoi jwiaſtej iwoſtřeſenj rufi ſčedźivie woſko hlaſdju, "nicio
wjazjo neje, taſtej beſlej předy, stare dobre čajko wjazj njeſteſtviu
a nowe ſo mi njeļubia. Gcho by moj njebohi muž vracjal, hdyž
by by wſitdo dočazat; Bóh luby ſenjés derje mjeđelče, ſo ſo
mjen ſa te nowoſeje njehodj, wón by ſo pſtejera hneſto, duž
jego radſto domoj wla k wěznamemu meſec."

„No, luba mowa, tof si, taż ty zo cijinsią, dręko tutej nijej”, mój muż panięczejino ręczęszy, „ja wiśkał też runę sohojernu na nowy ciek nijejmam, ale wiele dobrze je nam nowy ciaż tola piśmienię, to dybickis piśmiedz. Ty dżę ty mi piśed krótkim zyple radościzwia powiedziałas, kaf sohojernu je naścha piłotaż żona była, so hydomdżecząs kaf старa kwojowa rentu doftawa. Hydomdżecząs kaf staro być, s wotobjerajumi możami hiciego na ptokanje sohojernu a hebi w jednym tlejach sohojernu, lóshka weż nijej. A pomyl hebi na murierze k, kotonj podlra hodźjim wot jow bydlu a dybci rano soho k dżelu na twarzim mécie być a hebi rano kwojno bleskuł sohojera a kwoj kust thleba a potęci kwoj piśmienię. Temu budżę terje derje, so budżę junu wotpotrójowaczą mów, hdysz hydomdżecząs kaf w kwojich kożach cjuje. — Nijej budżę też po kłakuniu k sohojernu ja thorojek, wo nida w starach dobrym ciażku ręcz nijebę. Hdysz tehdom kthorojek do kudeje kwojowy piśmiedz, dyrbaczą so hukto kozo a schanu rospichedac, so moħar leťarja a haptivu sołapież, ja to bejdu po sejmu, hdysz sołtarz kwojowy khorn leżęsche. Kaf je to bejdu zoje binak! Ludzio budżę derje hlaboni; też hdysz su soho k thorojera stanisi, hicieje kwojnu na dżen doftawaja, doniż kdejcz nijemója. Nijej to wulke żohnowanie nowego czaşa? Nijedybjaſto so prasieć: wón je dobrzy czaſ?

"Haj, to ja pščidam," wotmowlwi wotwóla, "wone hu dobre postaženie, plátiť tých ťaňonach je Vôh blýži kňies hľadov a vutroby wodzit, píches nje je moje myžu a hubenjstvo wotwobrzoženeho. Ale ſat ujedzafonni hu načihi ťaňouoni, hdyž dñežba te pjeniežki do poňadziny placiež. No, hdyž na to pščidam, boww poviadečaz njemouž. Raſda stará Líša běže 36 lét pola naz, jalo mu mruž, Lína dwanacé, jato ſo možení, a Petr pščinjnoče wiacaje lét. Taſte nežcho ſo wiazý nejštawa, taſteje pščinjnoče wiacaje njenadeňčesť. Ssamo pjeniež, wotfou mluv chđedza mež a píchi tému ſola hebz njeňalutuja, wotfou na drožu wudawaju. S dobrej radu jím ani bliſto ſtupič njeňmeži, woni chđedza ſami ſwój pueč hizá, a tón dñežba ſtupička hles Boha. Haj, Šara Líša — taſtich wiazý njež, a wona běžce tež ſlido mloža, jato ſi nam píciežec. Kaf mono dñežbu lubočkach, ſat ſo mjeſečekach, hdyž liſtu wot nich pščindęčku, juſo běžu wotročte a wiazý w domu nejebu. To by wona w duržach ſtejo wostala, hdyž bydym ťlity cíjatila, a hdyž nježu na ſonžu rečalo: Biele dobreho tež Líšu, by ju to jara bolado. A Lína běžce tež taſta ſwérna džontu; beda ſemu, fotrý by nežcho na tnežach prají. Woma ſo jato zple ſi nam ſkúšabu cíjatečke, ſo by wichito, načihi njenomouž. Wona by tež wichito ſak wobstarala, jato by ſejne bylo. Petr běžce wopraſeňa parla, taž by jeho moj njebohi myž njenomouž. Hdyž tež žadyn Člejer mjeſeček, ſotrechý bydym poňáč možli njeniemuſtu placiež, možádmy ſem uſola wichito doveričz. Wón běžce we wohnenju pščanym, juſo ſi nanom w bit wüdčicu ſtejelce. Né, dñežci, taſtich dñežba njenadeňčesť, a hdyž my boše na tebo kňiesla načiho Boža njeňladam, haciež dñežnijchi džent ſkužowni na wěžu ſwójich kňiezich, taž w 123. pščanym rěta, budže doſloho tracž, prieby hačz na ſum Bož hnadin.

В тим дубчак вовзгь післяштогомаць. То відбач кілько-
нум непримічніх найменшихъ породовихъ, хмоду північніхъ: „За дѣ-
міжъ брове руце хіцъ“. Службовни але я тумъ післяєта, ѿ вінчю
бо в землю бівніи воропахали. Ходзь пона небъ тезъ татъ доло-
вінічніе, якъ єе в містичніхъ місцяхъ вакінчне, ѿ ѿ кількою на
ічтири небдєле післястата а ѿ міжъ ѿ кільца сабо ѿ дві небдєли

Wój myž tež psichibosju praji: "To wšich je studnia měž w našim časzu a ja řebi myžu, so dyrbiun ſwieru to ſwoje činice, ſo býdym temu vopomohal. Že jemu myžu, ſo běchje w, wowa, tež taſta dobra křenji, ſo ludož radži pola mož woſtaču. Tež tehdom ſu hubení klučovou byl, runje taž ſu dřenja hředče dobrá a ſwerní namafac. Kaž vražach, my dyrbiun to ſwoje činice, ſo jich na modlazej nutrobie nožkymy, a ſo ſmú jím dobrý psichibal. So tak maklo ſutuj a wſchile pierjene ſu plundre wudanovia, ja jaro ſteudnie, hdyž na jedně vodatných we wychibajících ſchiantach kaž w starých dobrech časbach moſtoalo, by ſe delach lepje bylo. Wſchiměle člověkem je píšeſt jich wobſtejnoscje živých, jedyn chez píšeſt druhové byz; ſobdy ſo

prascha, kaf je to vschi taſtich nisich dothodach možno taſte wulstine živjenje wiejce. S teho všichni ludzi do njeprjadnych mohstieszožom a wutroba go pschi tym shubi do swonkownoscjom.

"Widzisj, luby byno, to je to najhoršiſe nowego čloſja; nie-wera vſibiliva, eji ſeni ho wjaz ſe Bohom njepradeja, woni žaneko ſvójniku njetriebaja, won ſo ju kim njezobij, drugi žadęo jemu ſeho dobitwo rubicj - ač, to dže go mi ſi Mariju storęcja: "Woni ſu mojejho knjela prięc wſali." Prajejše mi, taſti budze

„Luba wóafka, to my nijewémý, ale to wémy: „Wschak Bóh twój Wółz ham je, fiz ja wsztitko ho staro, wicho derje wumjedze.“ Ssano dybryjeje ho najprýmym nijemra mózna scjánim, jo vydru ho wérjoze dužce saho sfiednočíte, wotucjite a pošvýlnite, so vydru se sfjowej kňwžu wéry saho kňveza na horje byte. Wér mi, wone bežú tej hubienickej čsobu, po szaczu ho f lepšemu mobroča. Towarzwa ja licheczijskamich młodženzen, sa mlede holzg atd. ho saložuju – njeje to snamu, jo wéra hiszczę wotemreća njeje? A na druhich metnich nowe zwrtvach twarja. Kójda weža je pucz potashowala, porci, kótryž f njebeznam polasluje, – ně, wóafka, woni twojego Kenjela přejęc wofali njezbu. Wón je hiszczę jiwu w hwojini licheczijskamie jadla wezjny Ssón Boži, fiz lhubienych pyta a někto nowuſu s černjow domoj pščinjeſe. Tak roſ- rēzowajo ho nam boryš wječor miny.“

„Pomóż Bóh” je wot někta niz jenož pola
knjiesow duchownych, ale tež we wszelkich psychie-
dawańjach „Serb. Nowin” na włączach a
w Budyschinje dośćaz. Na sichtworce z lata
placzi wón 40 np., jenotliwe czięsla ſo po
4 np. psychedawaju.

Psycheproschenje. Szwiedżenja śniatkowne missionstwo smieje się

wutoru 12. septembra w Hodziszu.

Wojciech, tja moja wutrobi ja tuon ważny a wutrobińcze
wutrobi kult zycieświcie luſceſe, i blisie a ſa dala najwutrobińczo
pręceproszyje

Lie theal s. Annissi forez nftadensc.

Lic. theol. J. Smith, farat, p̄smeoßya.

Bomhaj Boh!

Cíhlo 38.

17. sept.

Létník 3.

1893.

Serbiske njedželske lapjenka.

Wodowauju ſo třidu ſobotu w Šemolerje kuhiejsichzerni w Budyschinje a ſu tam doſtač ſa ſtymovřitelnou pſchedplatu 40 np.

16. njedžela po ſw. Trojizi.

Mat. 7, 1-5: „Njeſudžje, ſo byſteſe my njebyli ſudženi. Pſtečet ſi taſtimi ſudom my ſudžice, ſi taſtim budžice my ſudženi; a ſi taſkej měru my měřice, ſi taſkej budže my ſudžo měřene. Šeňto pak widjiſch ty tu čeſtu w ſwojeho bratra wotu a teje rjady w ſwojim wotu njeſyntjeſch ty? Abo ſak možech ty k ſwojemu bratrej rječenje: ujech ja tebi tu čeſtu ſi twojeho woka wucžahn? A haj, rjada je w ſwojim wotu. Ty jebato, wucžehu předy tu rjado je ſwojeho woka a potom dohladý ſo, ſo by tu čeſtu ſe ſwojeho bratra woka wucžahn.“

Sjudzeſte njeđa tón Knies ſi zyla ſakacj. Kak bydlym hevat jeho ſtoto: Gladacj ſo ſalſchich profetow! dopjeliſc mōli, jeli ſo nježmeli ſi zyla ſudžic? Wſchal je dar ſwiatelja Ducha, ſo my duchow roſdželim a my njenamamly ſo do vſchelatich cſlovitich měnenjou, jeli ſo niamamly ničjo wot tutej kuhianscje. Njeſudžje, ſo byſteſe my njebyli ſudženi; to budžemy drje ſrohniče, hdyž na ſwoje ſwucžene waſčenje, druhič roſfudžice, ledžiſvijem. S wjetſka rječimy tak wot druhič, ſo najprejdu to, ſchtož je ſle na nich, wuběhujemy. S wjetſka ſo jako ſarjeſſi wyske žlonia ſtajimy. Čeſte ſeno to dobre, ſchtož wot druhič namala, pſchipónuwamy. Šanvič naſyelm naſche wutroby. My njenomžem ſepric, ſo bližiſi někaju kuhvalbu pſched nami ma. Duž jeho rad we woſzomaj druhič pomjeniſhujemy a jemu ſwoje pſchipónuwaje ſapowiedžimy. Pſhečzivo tajfemu njeļubožnemu ſadžerjenju

praji tón Knies, kiz je hižo předy cíhich a měrnych ſbōjnych kuhvalib: Njeſudžje, ſo byſteſe my njebyli ſudženi. O ſo njeſbdomy nividu na to ſtoto ſapomnili vidi ſwojich wſchednych roſtězovanjach! Tat husto wſchal wo druhič rječimy a ſchtož mamny prajic, je ſi wjetſka ſtobje abo ſamo hanjenje a pſchipobudženje. Tat rječa kujež pſhečzivo cjeledži, cjelež pſhečzivo kuejſtu, jedyn ſuňod pſhečzivo druhemu, ſkvetny cſlomok pſhečzivo wěrjozemu, wobročeny pſhečzivo ujewobročenemu dla biesbožnoſe. Ale ſak mož ſamože cſlomok pramje ſudžic. Štukt drie wón widži a ſudži po nim, ale ſak we wutrobie wonhlađo, to wón njeve; wón njeně ničjo wo tym, tak muſte je pſytovanje bylo, hač druhi ſujeb halle wo dohlím ſebejmu pſhečzivenu, hač wón prawje wjetſiſe, ſchtož rječejše abo cíniſteſe. Tola ma ſo wobſtořic a ſudnit ſi nim. Duž njeſudžje; ſi taſkej měru my měřice, budže wam ſabž měřene. Kajtž ſy pſhečzivo bližiſhemu, taſki je Boh tón Knies pſhečzivo tebi. Deho je ſud. Wón nježniſluheho wutroci ſe ſwojeho traſtuwa. Duž dyrbimy hižo ſwoje dla, hdyž řečem ſhečzivo nam ſamym ſmilni byc, tež pſhečzivo bližiſhemu ſmilni byc. My wſchal ujeměžem ſuňejc, ſo naš jaka taſki wotmu, ſajzž ſuň; my wſchal žadamy, ſo bydu nam wodowali, wſcho k ſlepſhemu wobročeli, ſchtož rječimy a cíniſimy, a pſchipileſi, w cíjim ſhečzivim. Wſtipko, ſchtož wu čeře, praji tón Knies, ſo bydu wam ludgo cíniſi, to cíniſe my jim tež: to je tón ſakon a cíjiprojeto.

A wſcho, ſchtož ſebi wot Boha wuproſhymy, to dyrbimy tež naſchemu bližiſhemu popſhecz.

Tola by něčto napsčežiwoč mohl: Nježbym hwojemu
bratře winoječi, jeho wot hwojeho smyłka wujšwobodzic?
Saměšče te to výchížlusnoč wernieje bratrowství luboſče,
ale to nježně ſo ſtač w tamnym hamopravom hžudzenju
teho bližſcheho. Duz tón řeňes daše praſi: Štoto pak
widzijſh ty tu čeſku w hwojeho bratra woku a teje rjady
w hwojim woku njeprýnjeſh ty? Móže byc, ſo bratr
w hwojim woku čeſku ma. Duz njewidzí wiacy prawie
puč Božich křižuj a ſamli ſo wot něho. Ale hdyž
my ſo něk na njeho dant, ſo bychmy jeho ſubdili a ſa-
tamali, dha mamy my rjadu w hwojim woku. Vídzežiwo
naſchej hordosči, koſroz panjeního bratra na měſeče ſtamana,
je jeho na něčto ſnadne, kaž čeſka porujo rjadež.
Móžel, rjetnje křižuj, ſo hwojemu bratrku praſic:
Njech ja tebi tu čeſku ſ twojeho woka wuczahnu. A hlaj,
rjada je w twojim woku. Kať dha je móžno ſ tutej rjadu,
ſe hwojí njezmilnoſči, hordosči a hamoprawdoſči teho
druheho ſahozieč. Mježbudzene jeho wiele ſterje ſranieč a
jeho ſahozene njezmóžne činieč?

Ty jedavto, wóka tón knjegs na tajkeho cíeskužudza-
zeho člónujeta, wuczabný naiprjedy tu rjádu se ſivojejo
wóka a potom dohlaſdý ſo, ſo by ty tu cíefu ſe ſivojejo
bratra wóka wuczabný.

Kak pak to címit? Moji lubi, to ujemöžemý ſami ſe ſwojimi naſlepdomi píſchedewaczeſmi ujemöžemý rjudu ſe ſwojeho wota wuzcähnyc, kebi luboſez hrobcz k Bohu a k bližnemu. Sedym to može, Jeſuſ ſkrytus, ton dobrý ſefat ſa wſtě ſchoroſe. Wóz ſa boji wſchu ſchodu. Bytojmy poła njeho ſahojenje naſteje ſchoroſe; hromadze ſe ſwojim bratom čzemy to címit, bo k niemu wołacz, jeho lubowac̄ a ho jemu doverieſ. Hanjem.

Jesuś a człowiekojo.

I.

Jesuśowa móz nad ciałowjekami.

(Połączowanie.)

W czym wobsteji potajnictwo tuteho sacziszcza, kotrejz
Jesuś nie dał ciosomiesiąc czini? Bjes dwie w tym, jo cisi,
tutjż ho jemu w lubosći bliża, fróshym a do tola saczują, te
w tym ciosomiesiącem Böh zam jum napszećmio stupi, a jo te
Böh-ciosomiesięci móż data, kódiu duszcu s hubienstwu won a horje
t niejebiekam poślechnięcy. Wsiai tym wsłanie — ciosowjetko ko
nojmnośnico k temu ezechienji saczują, kotrejz móże jim naj-
wjazy dać.

My pak tu na přání měsíce mo thy rázecíej něchami, říkto Ježuš člověkem dava, hačk runje mamý to tež rospominac. Raděj přání vobhozdil je, pořádav, řek wón s člověkem vobhozdiluje, říkto to je, s čijnž řebí autroby dobužde a s dřívnej možu ſebe czechnje. Haj, to chémž wopomíneč, řo tež my ſa nini thodjo a plesch ſebe Duchu pomož nařunjeſi s matčinou bobučlojmeſtinou vobhozdilac, řaz ho klučda. — Tat činem řebí po řadu vobhozdac, ſak Ježuš ſi klučymy a ſe strovymy, ſi klučymy a ſi bohatymy, ſi wucjenymy a ſi dřejcimy, ſi pſchezelimi a ſi nje- pſchezelimi, ſi wěrzejumi a ſi klučlazymi, dwelowazymi lubižnimi vobhozdiluje. Ale ja ſebe myšlu, o my to jenolitve lépje a rucižito ſapſidničem, hdyž ſi wopredla w ſkromadnym wobraži pſchewidžim, ſhru je potajitivo jeho možy nad člověkami. Důž by na nprjedžu wopříklovnje præſtejmy: „Kajz člověketojo čijnž taſti jaciždická na nab, ſo ſe bin domeceny?“

3. Kómu mašč dowěrjenje?

Bjes dwieła czelna rjanosęć mōzny, husto tufszelski socjasichęs na drugich čjini. Tat mōže tež rjenje swęparzy hłob lubiż wylaz żaboric. Tat mōże tež duchawimy lužę se kwojim duhom natru wutrobu, kwiłta lapitčimyńce. Tat mōże člöwier se kwojoi wędro- mością multy jazdicić na tych čjiniach, kofisiż ku molođo njebo, a wschelakim s wujżtowm bjez. Ale węsta węz je, so mōże ho se kubo

też poła czasownika namakać, który je zyskało niszc w swoim siedzeniu a fortynie je kiebię za w swojej wutrobie. S tym je dopasowane, so to wojskowizneje niesiąg, któreż moju wutrobowi dobiudza. Też daloło mylniczyj niesięganiu a ho dopominiu, so druhu czasownioko, który najtubliwiej saczającej na nasz cijnachku a fortynie my swobolni w swojej wutrobowi wotewidzimy, wot wojskowizow, w swojeje te wulzaj khalwalej, malej abo nicoj nijemędaju. Duż dzebię to s niesięczo drugiego wulzadzec. Ale sko to je?

Wspomniję głubokoszczęsną a mrocznobudowową jaściczą może piędroż jenoż czyste a najeściwie suniętne cinctus — ciemny, lotruż i białoczerwoneż a werońceż i mudrością ślednica. Dyrbli się cożowejtele domniemie, je to prenje, so hym pśbędwiedzeniom: won' je móz kwestio pścierzeli; won' dże mi jenoż wujkić pśbiniętej; naz waf wotne wujkić cząchnicy; won' to jenye wopak wujitważ nejbudzie, hduż jemu kwoj'i mroczbowi temotru.

Jebi wot c̄łowjewa żadam, kontremuż dżu żo domieric, so wón mi pramje rohmi. Taſte ſroſymień pak s luboſcę wiadzą. Lubioſc, ktorą żo do druheho nulis mybli, je mac wobujoającego poſnača c̄łowjewom. Niż kójdy poſnača c̄łowjewow poſinieje dewjerjenje. Cžert tež c̄łowjewom snaje a wón to ſemu wujije, io by c̄łowjewom woſtoſzil a ſtaſil. (Cžitaj ſapoczątki ſtowarzyszenia ſcięgów.) C̄łowjewo ſciegimy ſwójcich ſobu c̄łowjewow poſnačaj. Taſtich je, kotsiž hnydom na c̄łowjelu widża, iſto je w nim a ſciegimy pobrachuje. Kójdy raz taſtim ſuceja dže. Niekjebiezna, mielina luboſc pak nutrubo dobuđe, nutrubo wabi, io ſo wottamſlne a po tym puceju c̄łowjewa poſnaje.

Pschi tym wsciem pak ta luboſej bjes wujzitka woſtonie, hdyž nieje jednocoſia ſi wernocju a buwatej klinocju. Re pfichty, toſty masch i ciłomjelom ejmicej, toſtry ho da czeſtejje potrui, toſtry je na ho ſloſtj, tyſci. Dobudzjeſch kebi ty na njeho ſacjicjeſch, hdyž ty jemu we wſciej kimnoſci roſteſtajec, ſo to tak ſci nieje, ſo ju ho tambyt drubich ciłomjelow ejczejſi pficheſtchikle, bjes teho ſo budu kebi czeſte kwinionue teho dla ejmicej? „D ty hubienj troſtjarjo”, ton prajji a ho motwobrocji. Abo won twoj „troſtji” do ho ſtreba a potom? — haj potom by ty jemu ſi pficheſtchiklendom. Woprowdze, ton tyſciem kebi žoda, ſo ty zyli huboſej jeho ſtreba ſi nim ſacjueſch a pschi tym wsciem na niu nieſodweſtujec, ſo by hejco wopraczny pucz jenož ſatamał, ale ſo by emi večz ſ wumozjeniu potrafal.

Hřech satanový a hřejváního pojběhnež, to může jenož tón člověk, pod fotrehož bylubotí a kňavou kňutovou, ponětož a věrnož sjezdnož. Běste a jařme dbyti tež byč, když pueč wjedze i vounoženju. Sichto džse ho ſa dudše druhí řeřac, džbebi wjedze, ſichto móu džse a ſichto ma cínič. Hdyž my ſelarjí výhřebuž, a jemu noskuž kňotci rozpozvedam, my wot njeho wočatlužem, ſi je ſebi móu wo ſtědlaž, fotrež dbycia nam pombaž, poňje jažny. Hdy by móu tak powiedat: „Hoj tu by operacija dobra byla, ale ta wanu wulku bolesť z nacjim – ja žym s ſefářitwom w taſſid podaž tež dobre nařoněnje cínič“ – něvěro, wot toſteho ſelarja ſo my ſi njezděrenju wotmrobroucijum: „Je ſo ſa to džatku, to džedža na miny ſyntac, ſichto by wulpež meto.“

Po taistim je iich wschelalich po srodzu naprawczejwych wołek-
nojnych tręba, hdbz dżelk na druhowej szaczynej cincie. Cim
byłylni je cłowjej w swoim smyśleniu, cim mnożnieli budże
jeho szaczyńce.

bo dobylo do wutroby, ho tez te najlepsze dary tylk. Dzis z tez smilim, hebi tola wobliczajes, hoci moze tez wujtisa z teho mezc. Tez tam, zdzej je luboscia najczescijsza — ja hebi myslu na maczernu labotz — tak pobracujesz tez tam huste mudrekez a swiatu kultury! Kielo wopaczneje mlejkoze pichczeniu dzecziom.

A dziczeje jene naspomnij. Szadz, fotry czlowienow smaje, wie, so fotry tracj jena rjana wo wogeboczej czlowieckiego smyczenia dechu, napierzajecym wulamuje. Sztoty ma wulke mysl wo zwiezeje, sa male wezy jachnego wogesta nima. Szczegolny, skoro chenie frutu nieje; kretemu pobracuje szczepionkoze. Pischczeliny czlowiej czadze myslie dar nima, zdzej ja trejba, tez wusipowaz.

Wschódjom miedospołnoścę. Zadym Luther, zadym Moltsla bo
wuwzglęz nieniemy. Hdyż pak ma tożdy sumli, tej zadym
komanj nieniubiež s prawej jeściosci a wutrobitoscię ſe kogocim
hobućzlojewatam wobładowiac. My na pichikkad wemys ſo je
była kimśotwora nad ſabuńkem wulka móz. Hdyż pak ſebieč
nemu, homoprenemu clobwieſci ko też ta blizmy, jemu ſubiemu

szlubu wopofalamy. Tu by frute szlubo do szwedomnia reczanej i wjetshim wojtiskom bylo. Czlowieka szmaci a jemu ta napiszczo stuperz, faz hebi to jego wutroba jada — moze jenoz jedyn, ton, w ktrym poznoscie wieczej mudeoscje a luboscje bydlis.

(Potraczowanie.)

S neteziszechego slubjeneho kraja.

Schneller, Bethlehemski ewangelist duchowny, pisze tole:

W Palestynie ho pschi tajdom tupoowanu jara handluje, hdyz niesiebasz siedemn wyc. Pschedek krotkim dzyciu w Bethlehemie ja kwojego pschedecza niesieci murejane s wloszkiem dwieku lipiccia. Abramitskiho pschedekupza ho sa pschedizmu woproszach. Wom wotmolwi: "Kewat 10 psjasterow, ale dolesk by tu, jenoz sa 70." Budzich nieslo hlypu byl, faz netorekuzitulci pacujowac, ktrych 70 letnie wiele tydzia do kraja pschedekupza, budzilce pschedekupz swoje 10 psjasterow dostal a mozy dar hlyseje z temu. Uli pat bescie ta wiezla pschedekupza. Wlchemylsich hebi, so mam s arabiskim wotwarzem czini, a badzic 12. Na tym założone strózle pole pschedekupza. Wom ho na mjebieka a na jemu roczesje, so by wiazg hacj polozu hlybu. Hdyz doho dolesk z nim reczach a handlowach, jeho skonczenie siejo wosteciech. Zenteki dzien sandze, duż pschedekupz le min do domu pschedekupza, a wie proshelcie, so dych jemu tola to wurejane dwieko wotkipi. Ja ho jeho wopralach: "Kak wiele hebi dzierzij?" Wom wotmolwi: "14 psjasterow." "Derje!" jemu te pieniez na blide badzic, "tu je masz". Nieslo besci hebi teho westy, so bym dobra tuw szcini. Po netorekuzi dnyach pschedekupza, so wom herwaf tu wesz z 10 psjasterow pschedekupza.

Czehszk wot netocho niesichto wjetshie lipiccia, dom, polo atd., dno ho czi ta wiez i wjetshia najprzydaj darmo jaft dar polstic. W siecje 1884 połstoch w mjenje Jerusalemskiego towarzystwa tijoch wobchonjerow do Hebrona, so bych to mesto wobchlabilu a jesli nieslo majo, dom wotnajeli, so by ho w nim misiontorstwo salozjatu. Naschi wobchonjeru psches rjany dol Eskol, w ktrym besciato nehdz Jozuha a Kolek, israelitki wobchonjeriej, czagnykoj, do Hebrona jechaju a bezh po dolnym pitanu stonczenje wot jutano- weho sajtoinu, esendija, pschedekupza, so bych do jeho domu fastipili, ktryz dzyszyce wob pschedekupz. S nim do jeho domu fastipiciu a hdyz bezh hebi po ktrykum woszchnu i najmieniscza 10 tezec, "dobry wiecior" pschedekupz a wo wiczelatich podlanckich wiezach reczeli, pschedekupz tak pschedekupz, faz by to niesichto czescie podlanke bylo, tez na tom dom. Dom ho jum derjy lubelskie a duż ho sa placzinnu prascha. Wom jemu prajacu: "My dzhemy placzic, sztoz je prame, szto hebi myslisic, so je dom winosty?"

Efendi: "Szto? Wy chcesz placzic? Nie, moji knieja, ja chzu ho wam zlyk dom darmo dacz." Wobchonjerio: "My ho czi jara dzakujentu sa twoju pschedekupzno- wosci a luboscje. Ale nieshamy dom darjeny nies, my chzemy placzic, sztoz je prame."

Efendi: Ho pat ponizjne poktoni a rjekn:

"Szto? Ze to naszce pschedekupz, so dykbitu ho sa pieniez sami prashejcz? Nie, ja chzu wam dom darmo dacz a ham ho bobu."

Naschi: "Ty by pschedekupz muż. Ale praj nam tola placzinnu, dykbitu rad widzeli, szto hebi dzierzij." Efendi: "Szebi myslisic niesmekadu, so na pieniez hladam. Ale rjany wicjalni moj dom je."

Naschi: "Hai, ale szto hebi sa njon dzierzij?" Efendi: "Szto su pieniez bies wam a hjele munu? Nieshamy my pschedekupz? Ale, to wicjalni jw wiele, to je rjany dom a je s nojmenicza 100 napoleondorow sa wotnajecze winoty. Wsleste dziamy poło naszych wobchonjerow; stonczenje, hdyz besciato ho wot kwojich strzelow trocju szrabali, dzakuj i njemu: "Nee, to je pschedekupz, tat wobkto hlyz niesmekadu, spuszcza tych niesichto." Ale, runiez hodziny dolso z nim reczach a handlowach, so tola narawisz nies, so by kwoj wicjalni ponizj; a ton hamu muż, tisz chylicze s wopredka dom darmo dacz, nieslo tat kruze na kwojim zadaniu wobsta, so hlyseje rjekn, so ani kroprowego pieniezla wot zadanych 100 napoleondorow niepschedekupz. Naschi dyrbjachu teho da s prasnym rulomaj sajzo wotekrecz. Duj na dompuszcu, połku hodziny wot Hebrona, pole wiesci Halul, ja nimi jedyn pschedekupz, so bych ho sajzo wroczili. Efendi bezh hebi wiez pschedekupz a chylicze s domem sa 70 napoleondorow dacz. Ale tez tak wobkto naschi hlyz niesmekadu. Halle, psiche Schneller, hdyz besci tutego efendija wiazg dnyow w kwojim domie sa hoseja pomel a bezh s nim hodziny dolso jeho dom tupoował,

pschi czimz by wom sajzo husto hlybit, so dzhe dom darmo dacz, pschi hebo jeho tat doloko pschedekupz, so nam dom sa 50 napoleondorow wostaj. Komu niesby pschi tym do myslow podowk pschedekupz, tis je ho 4000 set prjedy w tym hamu mjezje Hebrone stan? Efijat 1. Misi. 23. Abrahamowa mandzella Sarak wchodzi wumrjeja. Wom dzhe ju w Hebrone no polu w jamie Wlachpalach kwojow. Tuto polo klujszelsche Hethitishemu muijz Hepheron. Duż prophy Abraham Hepheron, so by hemu to polo pschedekupz ja pieniez, faz wiele je polo winoje. Hepheron psah wotmolwi: "Niz tat, moi knieje, ale blysc hje. Zato teho to polo darmo dam, s temu tu jemu, ktoraz na nim je, t po hrybekonu twojego morwej." Duż pohyleche ho Abraham a dziesie: "Czehszli ty mi to wotstupiec, da prophy tebie, wam pieniez wote mnie je to polo, fotrej ja czi dym, dya dzia ja kwojou morwu tam pochrebac." Duż wotmolwi pschedekupz Hepheron Abramamej: "Moj knieje, pochudac mie, to polo je 4000 setow winoje, ale schto je to hjele a hjele tobu? Pobrzejac kwojou morwu." Abraham pochlujszche Hepherona a wotwazi jemu te pieniez.

Wieje to spodzivione, so je ho wodowny podowk 4000 set pozdjachko w tym hamu mjezje Hebrone stan na nimale to same waschnie? Tak su wobitejnosce slubjeneho kraja hacj do nowisiebci czaşa we wchelatku naftupanu te same wostaje.

Swoje zhudeho muža.

Jan Wesley powiedzalische jemu, taki saczicze je khudy muž na njego czini, ktoruz besci s wroñinku prij gynnociju. Ton khudy muž pschedekupz junekow w nozy do Wesleyjowej stury a proji:

"Kries Wesley, ja bych s wami rad niesichto poręczat." Zato ho Wesley kulf hlynu prashejce, czeho dla tak pozdje jeho wobcejejuje, wom sajzo praji:

"Jeno mał klowzlowo bych s wami poręczat."

Kries Wesley hebi s nim malo żort dowoli a praji: "Jan, dzis dom a woblez ho twojou drugu hlynu, potom pschedekupz sobo a rečz so minu."

"Tale hlyna je jenczta, kotoruz na kwezje mam a ja ho Bohu sa to dzakujem."

"Jan," praji kries Wesley, "ty ho mi tosli niesdasz, jako by hlydn byl, dji dom a po wicjedecie." "Ja dzemja niec meł niesjnym hlyba tuw symneje wody," jemu Jan wotmolwi, "ja u ho Bohu sa to dzakujuu."

"Ale Jano," dziesie kries Wesley, "nieslo je pozdje; ty bu dziesie dybjez wonsach wostacz a szto budziesz ho potom Bohu dzakujem?"

"Ja dzu ho jemu dzakowacj," praji Jan, "a hdyz tez loża nimam, so bych ho do nieslo lehnyz mož."

"Czeho dla, Jan? Szat to je?"

"Ja dzu ho jemu dzakowacj, jeno ho mam hlyci famien, na ktrym moj lejczek."

"Jano," praji na to kries Wesley s wulskim spodzivianjom, ty ho Bohu dzakujesz, hdyz ho nieslo woblez nimach, ty ho jemu dzakujesz, hdyz loża nimach, so moži wot wicjedecie, ty ho jemu dzakujesz, hdyz nieslo jecz nimach. Ja pojazac nemožu, sa czo moži ho dzakowacj."

"Ja ho dzakujuu," praji khudy muž, "so je mi zwijenie dat, a wutrobu, jeho lubowacj a żadonje, jemu klujsz."

To króle roszczeniow s khudymu muijz kriesa Wesley pschedekupz, so dybti tola na werie niesichto bies, sztoz besci jemu hlyseje niesiatne a czmiejcze trojati saczicze na jeho smyklejne a k jeho pozdjachku wobrojeniu wyle pomachacze.

Ty pat, luby cztaroi, tis je wot malocie Boja a jeho sboginieczinu wero naumylny, bluz jemu s dzakowacj wutrobu taž ton khudy muž a podoj ho jemu s cztornu a duciu a nafoz wobej t kwojzej cjeſci a dzakowacj, faz tez k lepšiemu bližszechu a spewaj:

O Kenjeze, twoje dary su,
Sztoz kym a wsho sztoz samožu
Tu na tym hrybekom kwezji.
Daj, so bych, tis po wicjedecie,
Wsho i cjeſci s dzakowacj wujiwat
A i klujsz twojich dziesie!

Potom budze Boh twoje cjeſci a dziczu na khndym dniu s ktrymno možami wuhotonacj a wupjachc, niesby by tehdom hlyseje žiwby abo hjo wumrjej a budziesz do sboginiecznego schanta

pszechodziennym, so budżetach ho węczęnie nad tym wieleżelią a twojego
Boga sławicię, czekającą a poświęconą a i dżakonem sprawczą:

„Tón knies je wulse węz nad namī cijnik! Tego dla ho ja
wjezelu.”

Noszlad w naszym czaju.

Khējor je w jara pszechodziennym liseje Elsaso-Lothringiem
kwoj dżak na khwiedzieniu, horlone powitanie wuprajt. Wone je
jaśnie namiot to, so Elsaso-Lothringiem poczynają ho na swoje
pszechodziennanie i khęjortwom swiaticz. Franzowizy tu drze teho
dla jara kō a kwarca na na w swojich nowinach. So je khējor
italijsko khronyczne i monarzem pszechodziem, wobłodzająca jato
pszechodziem hauku so nich. Zarząta tez jara wo mjechewnosći
Elsaso-Lothringielskich bratrom. Něktó wocząsia wupryst rufskim wojen-
stwem tōdżonem w Toulousie a rzejewią, soł so khējorczyk i wjezelom
na swojich swiastarzach.

Kral Albert je němčego khronyza a la suite t. r. bież
czekanymi officerami 2. grenaderiskego regimientu stajit.

Schwedi lud je wondano dzeni swiadeżenia zyzkwinieje refor-
mazije, na kotorym je ho złyk straj swiastne i luthersej wierze pofnat,
khwiedzieniow wobeschot. W mjenje nothodnego khējora je ho tez vranz
Friedrich Leopold na swiadeżenju w Urselje w Schwediskej wobdzisil.

Misionski khwiedzien w Hodzjiu.

Ważny dzeni je swiadeżenj wutoru jato i 3. dniem kermisze
sa Hodzjiemu wobadowa sakwita. Khējor leto kewiba duchownsta
konferencyi jalo poobecne konwokacyjne śniutkowne misionistwa ja ferbile
wobazj pmoj pmyjekh śniutkownego misionistwa ja ferbile
wobazj, ale poobecne konwokacyjne misionistwa ja ferbile
Dofelz bējce wot wobszelatich to żadanie ho wuprajt, so budzi rad Hodzjiemu
ponowijom Boži dom wohladali, so sa mścno swiadeżenia Hodzji p-
stajit. Wob bējce po dżajzim delgacjowym czaju jało rjana wjezda
wobrazj. Duzj kum kum njebe, so niz jenoj i wozody, ale tez
i dalszych stron pszechodziem śniutkownego misionistwa i dobytym k-
wamti do Hodzjiu swiastach. Sserbka kuma klužba ho pogodzeniu
w 2. godz. zapocząk. Když ke ho khwiedzieni salwom, posamnistojo
i nothodnego balkona i wzyklesie węże khorale pistach i wulciny
czah śniutkow dżeczi, dorozjeneje mlechny. Hodzjiemy. Czerwieno-
noklasczowym towarzstwem, wobnjowej wobrowy, gmeintich a zyzkwi-
nych pszechodziemion yłekid jaro po tam śniutkownych duchownych,
ktorych he po 24 letach, pszechodziem. Wot tam dżeczim pszech
wzajm czeknich wrotow do zwryz. Szyrk kama, laž je to druhzje
wazhne, i wieniąc wypłoszna njebe, dofels je neto kama na
njebe wulz rjana a by psches napowidzenie wieniąc a plebowy jenoj
czepita. Ale wjez mieniąc a khōbyski pszechodziemien s ludzimi.
Sswiadeżenje kewiba przedowanje dzierlejkej klesz svarat Golcę
i Budyschinska wo Mat. 4, 14, a wulcownasie, so je Jezus hejto
śniutkownego misionistwa; pszechodz my wobzimy. 1. so wobraz mali
lud steji, tiz ho jenoj ponoz czata, 2. so i njebo móz budżete wu-
kabza, tiz pomha, 3. so budža wobstyz i njemu dojedzeni saho-
jeni. Na němčim temszeniu, i foremul naši saho khwiedzieni saho-
jeni. Na dżemnism temszeniu, i foremul naši saho khwiedzieni
czah wjezdzie, bējce se swiadeżenistom predarom i farat Sęklera
i Minakala. Na podložku Mat. 20, 6, 7. wo tym ręczosje, so je
naši dżemnisiaki khwiedziny hōk Boži 1. i potorzeniu dla
nothodnego dotalneky jalemdej, 2. i dopielnienju našejek khęj-
sianstej pszechodziemien a 3. i wjezelj nadziji na rjanu nshu.
Wobaj predarjej bējczat i ślabim Božego kłowa a se žiwienja
czepatoj, i wjewom przedowanjom hanaz i luboszu i misionistwu
sahorienai, možnje mo połudzioranym wutroby klapaschaj. Zadny
dżim, so wobzad s njepechotchninej nutruñosću na rjanu kłowa
predarjow ledzbowasie. Po przedowanju natwari i kator kozor
nu wobozim temszeniu i rjanu schriftołosnej ariju, tiz śniutke
dżeczi i mifum a dżostim khorom spewachu, wobzad. Wobtakia
Boža klužba bu wot i. fararjow Kubitz i Butez, Gudy i Lu-
bija, Wobzad i Hodzjielska a Wrośska i Budefes wobstarana.
Kollektu do schleszczow, tiz ho wot duchownych a Hodzjiemych zyz-
wimych pszechodziemion dżeczachu, je 302 m. 38 np. wunjecka. —
Sswiadeżenj je ho, jatoz mamy ja pschebe wjezim jeho wobszladi-
wemu saradzowarjej, i. fararjej lic. theol. Jimišej, dzialowac, jara
derje radzit. Wobzad je se hwojim wobazym wopromt se hwo-
jim darami potajęca, so ma, taz ja śniutkowne misionistwo, tiz ho
pa pohanow staro, tez sa śniutkowne misionistwo, tiz czelnej a du-

ciownej nishy pola naši wotpomachy pyta, wutrobu lubosz. Bōh
doj, so psches predarjow sahorienai lubosz i nissim a hübjenym
njebe wuhasha.

Placjat w zhrlwi.

Na jenyu czopowym niedźwiedzim ranju bējcu zyzkwinie durje
wocjaninane. Duzj vichy Bożej khuzbie placjat do gykwy vichlejca
a lētashe wshelate hōkho khylco vichy wosnach wototo. W lawoz
khwiedzienje, totraż be wo hwojim hrečimy hübjeniwe hulubo
pszechodziemien a hijo dżajzim czaj mēr sa hwojim duszku wytashe.
Wone placjat wuhasha a jeho se hwojim wocjanaj pszechodiobie.
Tak wot jeho wotna wosnka i druhemu lētashe, so by ſaža won
psichschot. S kōdym wosnom, haj i kōdym wutrejskim lypicjach
wulekcej. Wies tym, so placjat wot jeho wosnka i druhemu
lētashe, ta žona kama pschi kobi praji: „O ty hupu placjat!“
Teżo dla ho talkie przoyzjęs, tam wosnku nomatac? Miejszu
durje ſažero wocjanine?

Zato pat bējci ho placjat wyle wuspróznit, so ho wjazy
borjelsach ſbzherczej njemjedzhe, so dele do zyzkwy pušczej a woc-
janinie durje wuhasha. Duzj hnydom won ſiecja i wyezeli, jo
je wuhwobodzieni, radoſcizny khelujsz na ſchomowych halosach
kējdu sanječe.

Zato pat placjat won, so żonine myzle ſažo na pōsnate hrečine
hübjeniwe wobroczku. Šsłowna vredzja wona ſniutkownego
njemjera dla ſroshimy njemjelche. Wona kama pschi kobi praji:
„Ja hym runje taf czinia, laž tōn hupu placjat. Je wytas-
het, ale po zle wopaczych puzech a próżwach, so i hrečineho
wotroczku wosnach wshelate pomozne węz, so wuhwobodzieni,
ſatotz pat bējce podarivo. W Kryzysku many durje a
mieniczu pomoz. Se hym može czlowek kriestu hrečow
czefmęs. Ja hym doho dojez czinia, taž tauny hupu placjat.
Kaj placjat i durjemi czekni, možu ja hrečej psches Kryzyska
czemjyc.“

W wierje mēr nomata. Minale w tym samym czaju, jako
placjat wjezeli na ſchomie ſwiatelskie a ho swojego wuhwobodzienia
wjezelcze, moželske tez ta žona w swojej wutroby Bōhu
i wjezelcym hōkhem ſažewacj: „Khewal teho ſenjeja, moja duszka,
a džatui ho jemu, pschetot ja hym swojego paſtryja ſažo na-
mata, tiz je mie wumohi i jaſtwa čzertownym latyj.“

Leta ho miniale a jenym mēr bējce laž rēfa, totraż czekne
psches kraj beži. Psobzjisko jej druhdy czaj pschiudzje, w totrym
po podłozjenia czekneje, żenje pat meljaz, so me w Kryzysku
durje i mēr a prawej wuhwobodzieni. — W kōdym dżemienem lēcas
wu jej Kryzysku durje i węczynemu žiwienju. Wona je neto se
kōwta czahyka. Wot teho dnia, so bē placjat w gykwy wohla-
data, hacj do teho hodziny, so psches Kryzyska, jało psches prawe
durje i dokonjonym prawym ſandje, bē na njej widzecj, so je jej
Kryzysku wshilko.

Wutroba na prawym mēstnje.

Wola Sedana ho bataillon w pszechodziemien krala tak smužity
wopofala, so kral w liseje, lotrzej królomie psichsch, no niz
spomni. Tón kama bataillon ho tez pschi nadbłekowaniu Orléana
lēcas, lotrzej hōkha bitwa, tiz ho wjazd dobow
lētachu, so ho kama ci jmujuti wojazj nafrójdu a ho wohlad-
wach, hōkze byhui nelaſti wuczel nomakali. Bataillonowy wysch
pat ho na hwojim tonju wohladzowym hwojim wojasach pschiwala:
„Dęcji, nelaſubje, tiz je žwyc Bōh w njepejach, hies ſotrebaj
wole żodyn wrobi i ſieži njepej!“ To pomhaſe. Woni
bataillon je ho tez w psichschodze smužity wopofala.

„Pomha Bōh“ je wot netka niz jenoj pola
kriestow duchownych, ale tez we wshelach psche-
dawarnjach „Sserb. Nowin“ na wshach a
w Budyschinie dostacz. Na ſchwořez lēta
placjat won 40 np., jenotliwe czisla so po
4 np. pschedawaj.

Pomhaj Boh!

Crišto 39.
24. sept.

Létnik 3.
1893.

Serbske njedželske lopjenka.

Bubawaju ho tóždu žobotu w Ssmolerjez križicjihceríni w Budyschinje a žu tam došlač ſa ſchwořelstvu pſchedplatu 40 np.

17. njedjela po hwi. Trojiz.

Mat. 9, 12, 13: „Žeſuſ djeſte: Štrowym njeſe trjeba lekarja, ale thorym. Žeſte pak a wuklicę, ſchto to je: Mi ho žmilnoč ſubi a niz wopor. Pſchedpoj ja njeſiſtvo pſchijſho pravych i potuče wołacj, ale hréſchitom.“

S tutymi wownučozymi kłowami ho wobroczi tón ſenjeſ na farijeſtich, tiz ho na to hréſchachu, ſo won ſi złomlami a hréſchitami ſo bliđom hyda. S tým kłowami wobroczi ho tež na wſchelatich farijeſtich bjes nami, koſiž w ſwojej nadzajnej cžetvnoči ménja, ſo lekarja ſa ſwoju duſću njepratrajeboju, drugim cžlowiekam pat, tiz ſu po jid myſli hójski hréſchini, dyali woni, to jara ſa ſlo moja, ſo ho i Božemu domu, kłowom a bliđu cžieſtce. A taſtich ſtrowych cžebių ludzi je doſež a nadosež w naſchich woſkadach, pſchetoz farijeſta myſli je nam wſchitkum pſchinjarobzena a je wſchudžom tam namalač, hójek Duš tež hradu ju wucjeril njeſe. Šchto je Žeſuſowe ménjenje? Ma won złomion ſo thorych, dolež je jim ſbognik lubi, farijeſtich pat, dolež lekarja njezadaja, ſa ſtrowych? Ach, hdyž tež nechtó vraji, ſo lekarja njepratraje, dha wſkhal može cžeflo thory hóje! Jebo kaſchlowanje ſuadž wukhadža ſi pluzow, koſre hójo himyč vózrajejo, won pat mén, ſo je to male naſymnjenje, koſre bóři nimo pónadje. Won ho ras woſkaſljuje a w tym malym poſlězenju ho hójo wuklich mězow ſo pſchijſho nadzije, ale ſlaženje w pluzach pſchezo pſchibjera. Won ho w ſjapihelu woſhlađuje, midži liža cžetvijene a dobywa hróbočej —

ale koſiž woſko njeho ſu, midža, ſo ta jebara cžetvnočej ſo bóři do ſjmertneje blednoči pſhemenni. Tat tež je cžlowielom dojež, tiz moja ſo ſu duchowne ſtrowych, bies tým ſo ſu hójeric hori. We tým tón roſdžel njeleži, ſo bychu złomny hréſchini byli, farijeſzy pak niz. My wém, tak je tón ſenjeſ, tiz wutrobi ſnaje, tym farijeſtum jich hréſchini thoročej wotkryl. Wy ludaſko, ſi pſchivola, ſhanki a ſchle ſwonači cžieſtce, ale ſeže ſam budobja poſneje njezijoſteſe. Wudowom domy ſeſterječe a woſdawacze ſo ſi dohlimi moſlitwami. Wy djeſat dawacze woſt miatlički, poprifa a kłumy, a woſtuječe to cžejſeſe w ſatorju, ſud, žmilnoč a wérnu. Tón roſdžel w tym leži, ſo cži jeni hójek hréſchini cžuju, cži drugi pat niz. Cži jen ſteja tež pſched cžlowiekam w hambe ſa ſu težu dla ponížni pſched Bohom, cži druzi ſu hebi pſched cžlowiekam idacze ho bohobojańočej woſklowoli a njeſpohileja ſo tebo dla pſched Bohom; cži jeni ſu ho pſches ſwoje hózje žadoseže do hukimy ſunyli, cži druzi ſumne myſli, ſu ſu ſwontnym ſimienju cžebi ſberjeſli; cži jeni ſhýcha ſi hukimy ſwojeſho radoſteſinje tón hóbi: ſa njeſhym pſchijſho pravych i potuče wołacj, cži druzi hójek ſo roſhnenjanu tu powieſiž: ſa hym pſchijſho hréſchitow i potuče wołacj. — Uch hdy bydu jeno pſchinac chyli, cži cžebi ſuadž, tak rady w jid tón ſenjeſ pſchijſal! Woſhako won niz jeno tež złomia woſbogi, ale tež ſi ſkudemuſa, tež farijeſticho. Niz jenož mało cžefczenju Samariſtu won wjeđe ſi žórklu hradu, tež cžejſenju Marczi won pſchivola: „Dene je njeſe!“ A to tež dženja bjes nami tón roſdžel njeſe: Hréſchini cži jeni, njehréſchini

cíjí druhý, ale so cíji jeni praja: „Ja bym bohatý a mam
do wole dojč a njevotřebam nježeho“, cíjí druhý: „Ja
bym hubjený a žatošný, a khubný, a klepý, a nahí“. Ty
ky ho knuď wopravdě lěpský řežeržat hác tamny —
wopomnětis tež, s kaſtimi kublami běſich ty zohnowany a
s kaſtej muſu tamny ho čzniſlovaſche? Ty by wjazh dozpiš
hác tamny, wopomnětis tež, s kaſtej luboſežu bu ty wo-
czeňhym a ſat wopuſeženém wot luboſeže tamny ho ſa-
czuwaſche? Wo tebi niemöže nictó měč ſlecho prajieč,
tač ho kħwalisch. Ale tuvī Bóh, tiz jérchenje a wutroby
wobhom, niemöže cíjí won ſlecho dojč runje do wočjow
prajieč? Dyrbimy dače rēčez wot khoroſce ſtrowych, wot
hrečow prawych? Ně, čzemy wjedžitý kaž zwonzyho
s temu knjeſej wobroczieč s tej prôstrou: Budž nam
hrečinkam hnadny, wobdaj nam wiſčilke naſche hreči, ſahoj
wiſčitile noſche khoroſe, muromž naſche žinjenje wot ſlaženju
a ſknouj nař s knuď a ſe kħaliſtežu. Hamien.

Jesuś a cżlowjekojo.

I.

Jesuśkowa móz nad cęsowjekami.

4. Sedyn je wach mischtr.

Haj ienicjli je mischt, hdny ho wo to jedna, kat može kebi skóto clementwo wutroby dobyc. Do jeho scmule mamy hicj. Wot wischitkli kloboszom, fotre tež na najlepsich clementach nadzim, na nim zaneje njevyniejsi. "Bojeja a pochladaje!" może won miodzynosc puchowiac, lotni Mleczka, o po taistm napriedzie taisho clementowata, wtaia, sołtis dyrek clementowet hyc. A borys skuszymy tici sawyslatc: "Wt kum jebo namatali!" Preñijacizh pat bywa, ciam blize jeho tnajemy, ciam blubisz. Polaski clementowem je to hinat, hdny na stlepsich blize selinajech, tch na nich wskalec namatais, skotz ho tebi njezpodoba. Jaznojez Sejzowow pak bywa ciam clementicza, ciam blize k nemu stupisim. A to wobekie ploczi, hdny ho wo jeho wobchadzenju s clementemam rečsi.

"Wobhładomj hębi to bliżej! To, iżgori wóchitaj cławmiejco
bjes wuwiaćja pola teho dtyta, fotremus bydu ho wóchitaj, je
bjes dwieku luboček. Luboček, woł wóchitaje bęznoćzne wuzięczenia,
totraż ho kózdemu pschiwobroczji, totraż jej blisko kupy. Kózdy
bot w leżenjach nam na nafrańszkije wsadźmye wobhładomj, to
bęzce taifa luboček w Fejsku. Zaneho pofitlada nienamatać, je
je by ho wona hdy sapowietzila, je by ho jedyn dżen tuto hwyate
żorto niejorłito abo ho mjenje bylnie żortito. Tam, hdyż ho
junkrōczej taſ ſda pola kananesteje żonkeje (Mat. 15), ho bórsy
potażę, ſo je to jenu w ſaczu.

Rusne njeće, jo ho bokse praji, jo je lubošč píchezo hotowa blúzic a pomhač. Lubošč, totřaz by se hamburc chcičem, vložil vložil vložil a žanču woporu píepřišmínečka, by tež výčlovskich myšlach vijena lubošeze hódna njebyla. Ale spodživne je wobedživoučia, kaf je Žesúšku lubošč foždy časah hotowc píečeceléj a njepláčezelí pomhač. Vložila jhez cílomělam jánček až cípni. Vlídcež jo Žesúš tež lubuje, hózž je v hñewie, hózž s hrimotazím hñowom hwojicich njepláčezelow vobije, požášido hrošyčem naunutnijemy! S króta, tu je hñončož s njepláčezenjomnej jaňčeku.

Ale tuta jeho hýwjata njebejsta lubosje je ejista bje wšbejjej
nětajeje pýchimyhanje klobosje. Tak wón, ton svójim, výjim
njebej ejichje myslí tola zonje klobosje mjejhosje njejnae, fotraž
by hřech jamotivita. Wopravdze dowupowiedacz ho njejmoje, kaisa
bědce jeho zjevplivost - hřito dojčia ho našpoinac njejmoje,
so móu nitoko wotworałej, nitoku jožipl neje, fotraž je ponížaj-
ci njejmu pýchim, když tež bědce předvy ejecto shrejčit. Dowu-
powiedacz ho njejmoje, tak móu ja tym steji, kójdú dusču, fotraž
ho je njeju pýchiblizuje, s doverenjom napjelnicz, — i tym do-
wierjeniom, jo móje jej potváráč.

Alle pšetí tym je wón dafoso wot teho, so by móžo facjimini a njechabat ho wohlađa, ſtatož je wot teho. Jało chezimem Petři wurečej, so njeby ſtož puzc čerpjenja, dyrbi čez "fatan" mjenovatič dači. A jało tomu Petři reči wo hwojivoj njechabkoži lubočki a žweročki, taž by řepiči byt hozí až druhou wuzčobnoži — dyrbi wón bžlychež, so budže runje wón jeho trójzy.

svárcz. Mandžestwo lamaříku Ježíš ſi móznej ruku pschečzivo jejménym njeſtečelom wobara. S jednorým słowou: "Štchój ſi bjes womi bjes hréčhom, tón cíjim preň ſamien na nju" — rož- pierskai won cíjibodu ſamoprawych. To mohto ſo ſdacz, jaſo by Ježíš maliſti hréčiute ſeſte pomiechlicz chył. So pat je to ſeſte nowopow, ſo kmińčic, ſotruž ſi ma ſhrečnizu, tež w woſ- miutu jeho ſudzenye wo žatočinym hréčmu nepodstacuje, poſlagę nam hwtaje ſhutne ſlovou: "Dzi a njeſteč dale więzaj." Kaf je ſo to ſkłowo do nutroby rybo, bdbž bějče předy wot džiwnye luboſcze Ježiſhoveje zylo ſmjehečena?

Předěl krátkým cítačem: „Zelub tak vjele wo hřešku mirečji, kajz nojvožajk hřečejčjanstských predarčov. Ale je věrno, hdyž runje to kłowo, hřek“ hładka. Ale přičejčivo možz cěmnožce, řeřařiſtſiſt ſo vofařuje, móz wſydujšomz wojuje. A niz ſe kamponi kłowomzi. Wot jeho zjele varichomz hřečejčová mukpadža a móz je tam kaž snamjo přičejčivo hřeček. Sso hřečejčaze hłonečko, fotrež z dobywarskej možz mročtoñi sonci, kame ſe bo řeči. Tat hřek hneč niemjete hřebi se ſelub.

Wón je císejše myšle a s vutrobu potom. Wón pak ženie nješmälci, kofsi je mušti pucci s líkjeniu. Rumž je jeho najhlubšie žadanje, kebi wutichší císlomovom dobrej, kebi wón ženie na to njevomysli, wuske wrota schérske sejnic, so by na to wařnijše pschetročených s wotami nut slobil. Wón kebi na to njejmýšli, so by wžio druhe potom bámo namasa, hdyž by jenož pschihli. Rě, wón vjeđa se kobo rěčeč. Cílomojcejo, kofsiž džedza sa nim khodzic, džebja jašnje wjedzec, kito cíjna. Wón ka potom wobezčewowac njemója, so by hebani. Seluej wó to njeje, kteřijsi wulsi hrromad hromadec meč. Ne wopas, wón wubiera hjes pschetcacia s maleho stadelečka jeho wucjobjen, napomina hjes pschetcacia tyč, kofsiž džedza sa nim khodzic. Wón cíže jenož kofsiž meč, kofsiž bámo je bwojeje khwobdenje na smi khobdo petnje a alej wjeđa, kito cíjna.

„Tu widzisz pięknawuzienego! (Łuk. 9, 57 fl.). Wón je sa Jezušu soborom a wuprą, lo ſi nim poździe, hdejstvíliž jeho pozwiebie. — Ty hebi myslíš, źe miem Želju durje ſčeradlo woczini? Ale na wopal je. Wón cjni wrota twufa, hdzż wón trucze praj: „Czifski mazu jam a dlati pod njebieškim mazu hněſca, ale člōwiewa kym nima, hdzż by wkoju hloum požiř.” — Želju njecha teho muža wotpolalac; ale wón dybki ſhonic, ſtoto cjni, wón dybki ſo ham pracieſz, hacj ſtej jeho wera a ſubotič tez tak blanej, ſo samoz, ſtoto dze.

Na imieniu hirschę „bohatego miłodżenna”, fotnej i temu
sbójniętce pociągnęte bębi myślę, so je wjatice kujnie Boże wot
miłodżenec dżerał. Wón te woprawdzie derje smyślenia a poobożny
człowiek bębi. Tak je tej Jezuś na njebo i luboścę pochładał.
Ale schto cijni tony sbójnik, so by jebo dobył? Haj schto cijni
wón? Po sdeczu wiejskim, so by jebo — motpolasat. Wón biebi
jadą, so dyrbli wjatice swoje tubka pszczołec a tjudym dać, so
by jato tudy si nim tlobdzić mošt. — Niż, jato by jebo
Jezuś wot tózdeho bohatego żadat. Bohaterem Zacheusiem, samoję-
ciem hermanem w Kapernajmie, wohebnemu Młodżenemu mów
kowieńce wo tym njepracji, so dyrbia swoje tubka rospłachedacj-
Ale mów, tis człowiekow njeje, cijnejsze, so je kujnne wobędzen-
swo rieciaś, fotnej tamtego miłodżenca na kwet wijsa.

A fajte mjeſeſche to ſejehwó? Nikodemus je jaſo psichischof a bu mózny wörje. Wo piſhawuczenym njezem, fakt je ho ſpencine roſkudniſ. Robotti miſdienec ſrudny wotentiſdie. Hací je

A taj ho Ježus pišečišto temu abo drugemu ladjerji, tak tež pišečišto zletemu ludej. Ženje won njepta, ho į mojne strunu farisejstiču wujednac. Won mosta njetvori hjes kwojimi a jich nahlodami. Vjes bojoseče won pišed wščem kwojom ižh blubu hejchlerstvo na hjavone pičinječe. Tu reča: Kječijo, pat ho šibuješč pak budječ roščamani. A schto je teho kónz? Kónz je, so jeho farisejstvu na hčici pičibiva — a zo syta strono farisejstiču w leže 70 na srudne wachne kónz namata. — Tak

Žejub tež na to njeplada, šečto je jupnjenje Iuda. So dycjajom
ljudow klob Šabot bveč, jemu do myštoni njeplničidje. Hdyž je
ljudi tyboga se bujotni dzvanični žaboris, won mi praj, zo jemnu
to wjelo njeplaca, hdyž dno teho dla do njebo wjerja, doſelač je
dzvini činjai. A hdyž dnežba hejo krala ſečnica, won cenejši
Hdyž dia mudi lud I njemu čiščenju, won nojskutnico reči.

Ja bym wobłoszczerni wolutę, to Jezus ten wuli pięć wobliwując swoim wuczebnikam nicioj njezmiejscimski, dołekże mo trunje ja našch czas wobekitu ważności. Bohatych a wibżenych lubi, férchtowych a wucieńczy — wulke bromady lude na kózidze wobliwane ja zutrej dobęcę, tón wotphoblad mu jich wiele w noſčim czaszu. Czyt pał, kofisz džaydu traſajecz na człomiewow czinie, njeſbu, hdyż tez becju czidzeje myble, żemje nicioj wotphobiejovali a wótre čonekſti wewneſce ſoblibowali. Schtóż džaydu w noſčim kwestnym czaszu ſwiet dobęcę ſa kſteczkijanstu, ſtudiu, kſteczkijanstu noſčyjstwo kwestne czinie. Schtóż džaydu człomiewow s bromadami wubudziec a wobrociej, dybci kredzi naſoſic, tif s ducha njeſbu a tif niz no duſhcu a wutrobu, ale na kame czuce ſtuſtua. Tego dla prawi wuczebniyu w naſčim czaszu mała crixjoda woſtanu. Pszci thym wiſčem rela: „Njeboſo, tu male ſtabdelsko!“

Hôdz' kebi jeho lefni niespêcjalio myšla, so ju nad nim dobyľ, hôdz' ju jeho do vlastnejho sňahali — wón tola jich vlastnej klenie ní blýstom svojeho ducha sancti. My wémty, toto je rjane wotmowlenje na czeſte praslenie dana: „Sktisla ho tchórej dan dawac abo nis?“ — Druhí frócz farisejsz i njemu žónsli psichiewiedzieču, w mandjelsztwolamju poponjeni. Miejszo veľke pichaſtia taſu ſamienkowanje. Nekto pat bě mandjelsztwolamjanie w ſraelciat pichaſteralo, kebi woprawdzie zadnym čiomyet wjazdy na to njemysleſcie, tón kruy ſobri naložowanac. Duz dybci Jeſuſ roſkuboval, hac ma ſalon abe neſčiudzne wachnjenie placic. Te palec bechu derje pomycenie. Nostuđiſteli ke Jeſuſ ſa ſaboi, mójaſhu jeho ſa ſuroweho muza wumolac. Nostuđiſteli fo psichezino niemu — potom bduj cię niespêcjalio. Wón bduj preſi: „Aſt móże tón, fotrny ſakot ſraelſteho ſuda sanctica, Miejski ſudu byc?“ Jeſuſowem wotmowlenje my ſanemaj. Wón ſpytowalym pichaſtwa: „Sktisla je hjes wami hjes brécha, tón cjiſim preni ſamien na nju.“ Ta reča: „Sktisla ſaniony moja ſo jendz pot tuči naložowanac, lotiſſiemi ſamim ryceriu niespolkuja. To wotmowlenje ſedzice hluboke w jich ſvēdominu, wón wotmiedzieču.

Druhí bot jeho jeboňosé a wětločeje, fotruž na Želvou, na wibžimy, je tón, jo won s týdym čłowětem tak wohbaduje, řeču řeču, že runje ſa njeho nulne. Kac wěſtej, wečna wěrnoſć njehablaſoſtej, ſtej, tot dybci ſa na jednorých čłowětom na wchelaſe wohchniaſoňoſtej, ſož ſi woni wchelaſy. Tat woni čłowěla, fotruž ſi lutyh wotmuſlenjom namatcaj njemóže, kruče ſapřiunire, kteřejſi ſi ſarbenoſeho, fotruž dce ze wleſhem mozam do předka, won na pomina, ſo ſo nejby plchewmoval. — Tat prají woni tu čłowěla, ſetřehož je muhojík: „Budž ſi měrom a neprav jo mlebowu!“ Hodžimy po tym može won druhemu pſchitacaj, ſo dybci pſchitacaj, ſtotož je Boh na nim činit, Ježuš ſwotyj Lubžiſnaje; bojalſiwo dybci ſečecj; won čaſka doſez pſchitaneſtej, pojedwaſi dybci mielječeſc; won hižo tak doſenapowiede. O ſo dybrych ſo vleč ſi dohoſtia mudroſtej ſi ſe mojmudriſtici čłowěſio ſi ſubřeſi.

za te njepravju, ſo býdł wóz bojaſtých czini. To by njeprawje bylo. — Ponizjowac wſchad naž do dyrbí a nam poſkaſac, kiedy mati a kudzi my byli. Ponizjoscí pa njej bojaſtliwoſci a kłobocz. Ponizjowac moſe krobkli weſt' biež. Wón dyrbí na teho kłobacę, kig ponizjemu hnabu dawa; wón dyrbí ho jenojo, ſo wſchad swoim zadaniom, wéru a luboszu dobyć do wutrobiu naſteho bojnicu, potomż je ho nam Bóh ſiewi. Ponizjeneho Bohejzjowicza wybojotocz Jeſuſowa bojaſtliwego njezini, ale jemuſi halleluja ſoſperwac da: „Sjenito ſo hycieje njeje, idto my budzemy. My paſ wéram, hdź ſo ſiewic budzie, ſo my jemu podobno budzemy” (1 Jan. 3, 2). (Poſtaſzowanie.)

(Pozarzowanie.)

Roshhad w naszym czasie.

Nemški khedor wšitke wjetische manövery w námstiu khedorstwje wopytawici je bo soboto 17. septembra do Günz, mołeho miesta w Buherstkej njezdalo Wina ležaneho, podat, so by tam te sołstsim fralom a wiele druhimi wjetzami awstristo-wuherstie wójsko manevrómowac wdiżaj. Wšitke wuberste nowiny pôjtihad zufog monarhow a wjetzichon nanajzopoličko posutoriwoja a kwejeza wo-
kobie khedora. Wyslano do ſherceria eurovistiskej mera.

Tutjhvline rjane načinje wjedro je tym wšelakim wulkim shromadžišnam, kotrež bo neti wotmewoja, pravje pičjhodne. Rajwajnische tutjh shromadžišno ſu te wželake provincelnie synody, tretje maja w Brusfej wožebyj, wo næzjistje nomeje agendy nejnej ogendy ja evangeliſtu kraju zrelej wurdżowacj. Hač dotal večjetje rheinſta a weſtſtaſla provincelna synoda shromadženja na wobekm trinjeſtej w nastupanju nomeje agendy rjana ſebota, kotruž čyžil Boh tón knies tež wšem druhim synodam wobradziež.

Kholerius strach je šo bývalovano Bohu v noschim kraju jeho trochu minyl. W Varlinje za ta khorosz' nimale zlye píšehestala, lenoz j' rheinskej provinze po býtchi, že je tam tot 13. haczy do 15. septembra 7 mohobson jhorotko. Hinal je w Aßtefe. Tam je wot 9000 mohamedanistick, fiz do jich swiatloho mesta Mecca puczowatemu, wiazzy haczy potzoz frudne na kholeru wunierjte.

Straschnij rječjas.

Kapitan wulhodżowasche bo w czaśu mórskeho wotliwa na pěstwym brjołu morja. Wón wobładowałcze bo wiejeli z gžeby staročie; pſci tyra ſafopny bo na dobo z nohu do nějezho, ſtotož předy widził njebe, tak ſo bo wjazd z mětla hibacá nje moželzec. W pěstu lezechy wulki częſci zjeſci; jedyn tonz kozu, fotraž běže hluhoto do morja puſczenego. Do jeneje rječzaſowye rynki běže ho kapitan tak njebožownye ſe ſkoczel nohu ſafopny, ſo jemu, možno njebe, nožu ſapo wučajebnyc. Wón wšço poſpyla, ſo by ſo wučiwobodžit, — tola podarivo. Duž poſcia wo pomoz wnołac a lubzo ſ blisla a ſ datola pſichibězachu o ſputnici jeho wučiwobodžit, ale ſaz jata ſo tře prohôwania, iich dobra wola menicja njeponatcze. Štoho be činiec?! Rječjas mot ſtaly wotliwneč, že niemónia węz a kotoznu na drujim ſonu z morja wučiwobodžyc, ſe temu buchu ſkóhne ſtehdlo triebali a tajte hem pſichiwieček běže hždo poſpje, dofeſi morjowiy pſichilc pſichibězach. *Samotaje ſowaria! — ſowaria!*¹ rělaſcie něko. Wuz ſhwataſdhe do wšy po hžobžinu daſoleſje a pſichibězde ſowaria, fotraž rječas roſteřejc ſputa, ale jeho ragn běže hžabu; won dyrbjeſte ho wročic, že by byl hylnični pſichinjeſt; ſoļi vaf ſ gratom ſažo dozdíbe, njebo wjazd činiec njemoželzec, dofeſi běžeče woda hždo wjichce ſtupila a kapitanec da ſolen džedze. Mužojo, ſtoži ūhodženje ſum pomažc, dyrbhaču ſo něko do čłomina ſetupacj. Něk běžeče muſa wulka. Štoho čyžku činiec? Žalohne myſle pſichewachu wutroby. Jedny jenyci před, jenyci hžicze wote, — ale ton běžeče ſaſokny; ſputany džel noži wotreszec, ſo by ſo jemu zjuwienie ſdžeržalo — ale budže ſo mórn temu podwoleć? Haji — wiſhemena, jeno ſo by žiwy wotlač moſt. *Šhwataſdhe běžeče po ſatoru!*

Bohot do bliſteho měta běžeče, ſelerac pſichibězach, fotraž mětſeſe wichito ſobu, ſtotož i taſej operazji triebalce. Žato jeho kapitan naſadila wulhada, jawoła ſi možnym ſlobom: *Wučimoge njeſt, ſhwataſdhe ſhwataſdhe!* Lětar dyrbjeſte do čłomina ſtupicj, ſo by ſe njebožownemu pſichilc, ſi možesce jenož ſtowu hiſeječe wysče woda ſdžeržac. Won ſamota: *To je poſpje!* — a po matej ſhwataſdhe woda do huby a noža běžeče — a won běžeče morow.

Lubę cążarco! Tón jadłosny podawał może nam i pchiru-
najemy kłusieć. Tón muż, fotryż ho tańki wjeżdżać a bjes staroż-
tano yloj morju wuchodzowatym — hu ty! Miejsca, na fortuż
bu s' njezdobliwościowym dohdlałt njebe, bu potajne čertowe fołdby;
runti, do fotryżek běsche tamny stupi, bu hreči, fotryżek je iich
jaro wiele, jaſo kultwistwo, lichówstwo, paduchistwo, njeprózjivość,
monzelielmołanamie, wobzantwio, wojskistwo, lawicę, mierbrando,
njepręſceſtwo, hordeci, njeimilnoſć, njeprawomość, pchiruſłodjenje
etd., a piſes fotryžebi čiert čłowiemowym jaſow bjeſie. Kapitan
sебi mybleše, so ho lohlo i rječajem wuchowobđi, ale w tym ho
mybleše. Morjowu pſitlino, fotryž s' fózdej mjeſtachinu wjeſe
stupa, runa ho čłazemu ejaſei, taj ho blizszej kamerji. Tu
reča: om wokonitnjenju ho minacę dacz, kóda hoždina, tig nimo
dze, čini luſtanioſć pod hrečem možnitu a wumojenie čejzje.
Zadyn čłost rje wunog, ani zadyn kowat rječaj rošłamie nje-
može. Kóda počas piſesza biały piſinu, tak knadny čłost

pręczę khwata a ho wjazy niewróci. Sputany kapitan ho nie mózżećże da sedwolowanym napinaniem wużwobobieć; też żadny drugi cłowiek jemu pomagać niemóżećże. Jedyni puç je si wumozien. Wóh je kswoty a prawy; won lubuje křečnika, runje křečki hđi. Hoj, Wóh je tak śmiel lubowac, so won kswoty jego křečnego narodzennego kona da je, so by město křečników křečnik, a so buchu cíj, tiz do nich wérja, kubieni njebyli, ale to wéczne žiwnieństwo. Ježus, Szén Boži, lotrž zaneho křečka ejmim njeje, je ho sa wopow so na nich křečnikom dał. Gniew Boži je na nich panit. Ach, wéť jeno, Wóh sam praj w swoim kswotu, kłowiec: „A hdy když možde křečki křečenjeniem bude, budža wóchak iato křeček běle“, a ta krej Želom Chrysta. Szyna Božeho, wuciećzic naš wot wóchitich křečnikow (1 Jan. 1, 7). Hdyž je nět Wóh sam twoje křečki sabubit psches Želuga, je tej tón rječas, i totrumy njepręczę twoju duszu kswotanu děcji, slamy a ty hy kswobodny, jeno so do teho wérjsi. Pschedot, taz wjèle jebo horje wachdu, tym do won móz, so buchu Bože děcji byli kotsiž do jeho mjenia wérja“ (Jan. 1, 12). Ale to hiszce wachitil njeje, vječetos křečki děcji, kmy tež herbojo, wieniujaz herbojo Boži o kubuerbojo křečnustuovi. Hdyž by teho křečnika nomalat masch kluč k wéczemu swoju a drohi mér, tiz tebi śmiel dać njemóže. A hdyž by ho nowe stworzenie křečni, budże to twoje najwjetše mjeħele, zwieho wérjnego Wóha lubowac, jeho cřečenjic a ho i njemu s zdejsi wutrobu modlicz:

Ja wutrobnje cíj lubo mam;
Moj Želu, pój ti kemi ham.
Mi wuciećzic moju wutrobu
A sejši ju kwojjej podobnu.

Czehne nutscēhujenie.

W lastarstiu cōšu bědhe pola Romiſtich wachinje, předy hacj byly nūts cřahnući do města dobycerzaj wojaz po dobyle wólinje, jo buchu cřečenjeni byli sa to, schotz bědu sa wózny kraj cřimili, buchu ho najprije mělčjanis kaž, vječes kotrej mjeħele cřah cřahnući, derje wuciećzic a ho se lejemny ſtatomatu wob-hadzib, woniacy ſteli, ho na je speschelate a ho na wobħelatich městnach cřechnie wrota natwarite. Hdyž by tón džen psichijot, na totrumy dobycer je kswotin wójſtym pſicēzahn — bi nutscēhujenie po tom vorjedze sta: Preñi cřechniejsi wojaz woblecjeni rjone wojeſte drastu a wobrónjeni je kwečatumy broniemy — preñi bjes nimi jědni na kwojjej rjene wupužčenym koniaci a na nimi pěčiž, wupuždžonu bědu křeček trumpetu, posauny, tež lubojanu hlož pſicēzelow a trunow, kaj tež spewanie, wylkanie a wjeħelsie wotanje. Sa nim pſicēzehu cíj, totrum buchu in bityj s jaustoħi, křwalaču a poſbehovacu. Sa nimi cřechniejsi cíj, totrum bědu ho wobħej bi we wójnej rječejci wopofajali tebo njepręczęsliwici a woni bědu se ſtomy krónom, paſom a drubej wobħejnej pydu, totrum w rukach njeħecu, wupužčeni. Na to buchu na wullich žerdzach na taſtoch wobradowane frage, totrum bědu po dobyle, nimo njeħene. Na poſteku pſicēzeh ſtečtih dobycer ham na kraňnum a wobħenym woſu, totrum pſicēz měnu wjele pjejies placēzeh a totrum bědhe najſtratično wupužčen. Dobycer mjeħele ſawriengow wéńč na kwojjej hlowie. Tež ležby pat bědu s purpuram wuhotowane a konje, tiz wós cřechniejsi, bědu se ſtomy gratom wupužčene a ſawrienzowymi halozami wobħitħane.

Sady teho woſa dyrejħadu cíj jecgi hicj z rječozfami ſesamkani a sa nimi pſicēzehu ſoħo pečejz a jéldni, totrum cřah wob-samkuny.

To je wéjče krojne nutscēhujenie bylo, hdyž by ſerichta dobycer je kwojimi wicħsimm a wojeſtini hetmanami do wobħejneho města Roma s dobycerzaj cřečenju nūts wiedjenn.

Lubu pſicēzelo! To pat bě ſemista a kwestna cřečka ſo kwestnych wojowarzow. Ale ſtio je to pornej temu nutscēhujeniu duchownych wojowarzow, totrum smęja cíj wuholensi na kudymu dnju, hdyž budža wot kwojiego dobycerzeho ſerichty Želom Chrysta do njeħejstele Jerusalema a do města Božego nūts wiedjenn. Leždom budža ztia bědu draſtu woblecjenia a w rukomai ſmęje palmy, jato ſtanjo dobycera. Kaf budże leždom poweli woi tak wjele ſtow tybzax ſroči rošħmelien, dołez budža kaj ſtajdi w ročnej jaſnosći kwečic. Křečnust ſato ſerichta dobycera, tiz

je hřeč, křiwerz, cžerta a helu pſicēziny a helskich njepręczęsliwobit, budże jich kwojim jandželom nūts wjeſči dači. Leždom po-čahnu cíj wóchitich jandželu, iħrónu, kmejſtu, ſerichtu, ſerichtu a a křiwinosć křwalača a poſbehovac. Sa nimi pſicēzdu wózjo, profejto Boži, japoſtoli křečnustuovi, křwieci marcarjo, haj wózjitu wuholensi je ſtradownju a wostanju. Leždom budże jich jei połomy wystanja a iħijs jasif połomy křwalenja a budža wotacj: „Tón Knies je wulfie węži na noš cřim, tež my ſo wachiteli“. Křwolbu budža ſpewacj temu křečeli. To budże spodobne nutscēhujenie do njeħejstele Jerusalema. Ach so bujhym wachitzy ſobu čahnuć möħit do wécznego žiwnienia.

Biskop Jan.

Tón pobožny a wobħejje mělčubowazu muž bědhe w Alessandriji w Egyp̄towje w křečtym ſtečtociu po křečnustuom narodze žiwy. Swadu a hew abo ſtoryj pſicēz budnictwom ho w jeho wobħadu porędko ſtaci; pſicēz won ho prezvočenje, jo bu wachitich w mjerje kromadje wibjat. A jeho prezvočenje mjeħele ſtež ſi wjeħda wupiż. Won swadu wujedju po ſalonju, totrum piškam ſtež Kol. 3, 13: „Snejček jedyn družeho a wodecje ſebi bies křu, hdyž ſtio něčju ſtorgħu na družeho ma; runjez taz wam křečnust wobħad je, tel tež wy“.

Wobħolgo a wobħejhej muž pat biskop je wachitlin pſicēzel-nym napominjanu poħnejc njeħejstele, jo by ho ſo kwojim biežiġi wujedjal. Jan po teho dla rudiżże. Duž ſebi ſtowcje wot teho ſwadniha ūħadja, jo by ſi nim da Božeho domu ſħot. Tu ho wobħi poſlačnijat a wotje kromadje Wōtċiematich ſpewačtaj. „Il wobaj nam naſche winy“, bědžat wobaj praſit; něčju pat biskop mjeħelsi a tón druhu ham dat ſpewačje: „Jato my wodawom učiñim wintan“. Biskop ho ħej nieni wobročijski wraji: „Chęzch tež prawje wopomnię, ſħatra fu runje praſit! Hewaq moħlo to żabbarha ja tebie bieq.“

Tón muž na wachu ſwadu ſabuwpitki biftopej k nohomaj padje a proſħeġħe jebo, jo by jeho njepręczęsliwa ſi nim wujedjal. Tak ſo ſta.

Klöschtr a fabriti.

Piċi wachitich kwojich ſtufach mjeħše Corla Mež, wulfi pſicēzel džaċċerjow, deħto: „Spewaj a dželaj!“ Težo dla mjeħels tež wħidżom boħżej żohnowanie. Won by praſit: „Spewaj a dželaj“ iusne kromadje křuša.“

Dako se kwojim pſicēzelom juntróz nimu něħħušeho klöschtra dželje, praſħeġħe ſo kwojego towaricha:

„Wobej mi, rjeħo dla je tó klöschtri rospampi?“

Pratxjan wħiċċelak pſicēzini wtaħħa, totrum pat jeho nje-ſpotvaw:

Mez wotmolwi:

„Ja ħażu wam s krotka prajjez: Psicżiżina je ta: w klöschtrach ſtowcjejien jenoz modlitwy ſpewaču, ale wjazy njeħħedja; teho dla lu rospante. W fabrikis pat něčju jenoz dželaja a ho wjazy njeħħedja, duž ſo jim lejje njeħħedja.“

A rospominanju.

Hinal njeje; hdyž je křečnust, tam dyrki tež byejc Jubaħi, Pilatūs, Herodaħi, Kajjaf, Hannas, k temu tež jeho tħixi, hekk njeje prawje křečnust.

Luther.

* * *

Cžert drje może křečnusta ſi jenego města do družeho honic, ale se ūħeta jeho wuhnacj njeħħed.

Luther.

„Pomħaj Wóh“ je wot něčju niz jenoz pola knieſtow duchownych, ale tež we wachitich pſicēz-dawarnjach „Sserb. Nowin“ na wachach a w Budyschinje dostačż. Ma ūħi tworcz lěta placzi won 40 np., jenotliwe cřiħla ſo po 4 np. pſchedawaju.

Pomhaj Boh!

Cíhlo 40.
1. vlt.

Letník 3.
1893.

Serebske nježelske lopjenka.

Wudawaju ſo týždu ſobotu w Ssmolerjez ſtibicízdičerni w Budihšinie a ſu tam doſtač ſa ſchitoviteſtnu pſchedplatu 40 np.

Žnjovný dňatný ſviedjení.

Luk. 12, 16—21: „Bohaty muž býše, teho polo hē derje pſchimieſto. Teho dla món vſchi hebi ſam myſleſte a džeſte: Schto mam ja ežinieč? Za nimam rum, hdež bych ſwoje vlody ſhromadil. A djeſte: To chzu ja ežinieč: ja chzu ſivoju brójnu wotlamoč a wjetſhu natvorice a chzu do njeje ſhromadziec vſedito, ſtotož je mi narocilo a ſivoje tubla. A chzu rjetlyči ſi ſivojej dužti: lubo dužda, ty maſti wjeſi tubla na hromadzeneho na vjele ſet; mēj něk wotpočiſt; jeh, vij a budž dobré myſle. Ale Boh djeſte ī nemu: Ty blaſuje, w tej noži budže twoja dužha wot tebie jaſo žádona, a čeze budže, ſtotož ſi pſchimovat? Tat je, ſtotož hebi ſchaz ſhromadzíuje a njeje bohaty w Bohu.“

Pſcheziwo naſhemu wočafowanju je Boh tón ſenjes ležha ſaſe naſhe pola bohacie žohnoval. My mamy, ſtotož potrebaty: wſchédny kľeb, a hladamy s doréverjenjom do pſchichoda. Hdyž ſo dopominiw na telko ſtronou w wóznym kraju, torež buchu ležia čejgo ſe ſuchotu domapytane, ſo je wulka nuju ſa ſtot naſtaſa, njezdemy doječ Bohu dobrotu kňaſic, torež je naž pſchepuſhčiſta a wumohla, wěčne bjes wſchije naſheje ſobízku a doſtojnjeſte. Kat dha čzemy něk ſwoj žnjovný dňatný ſviedjení ſwjezieč? Šapomnič nječim: Wſchón dobre a dobonjaný dar pſchindže ſi wſhokoče deſe wot Wôzra. To njeje bohaty bur w pſchirunauju wopomniſt. Moje je djeſlo, moje je žohnovanje; ja ſym to ežinik, a ja chzu to ežinieč, to ſu jeho myſle. Na Boha ſinoriceſela a

davarja wſcheho dobreho dara wón njezkyli. O lubi pſcheczeljo, nječitiny po ním! Hdyž mječeljenio lohko ſtaru wjeſelu a dňatovnu věru do Boha ſubja a ſebi ſami wſchó pſchivíbaſu, my na vſich ſym tola tvoſa krbc na to dopomjeni, ſo naſhe zyle djeſlo a žohnovanje wot Boha ſameho wotwjuſuje. My njevničio nježo prajic̄ hač:

Ty djeſteč a ſlónu wočarjevanje
We pravym čzahu ſpožciſi ſy,

Dal tycę, móz a žohnovanje
Tym ſywan ſi lutej dobroty.

Môžachmy my ſenjatko, torež do ſemſteho klinna polozidhny, ſi ſhadzenju pſchimieſto? Môžachmy ſlónzu wočrjevac laſač? abo mročelam djeſchovac? Mladracy ſu pjeza w Amerižu na to pſchischiſli, ſami djeſteč pſchitovac pjeſes to, jo ſi wulki ſanonami do mročelam ſtěje, ale njeſku nježo dokonjeli. Boh tón ſenjes knježi a wožji wſcho. Sa ſalonjemi, po ſotryči wón to ežini, člowiek ſpěchindže. A hdy by to mohl, jeho je móz a hylmoč. Štakly člomječ, ſinorjenje jeho rukou, níhdu to njeđotonja, ſtotož Boh ſam ſamže. Djeſtym ſo po dobreym, starym, ſromnym buſtlin ſvucjeniu teho tovrdje, ſo tón ſenjes ſam wſchó žohnovanje ſpožci, ſo tež naſhe modlitwy blysči a nam pomha we wjehe nusy. Přeječ ſe wſchém ſamotvalem! Djenka čzemy hľaboto ſo potvrcz a ſi ſatobom wuſnac: O ſenje, ja njeſkym doječ ſi wſchije twoje ſhmlouſe a dobroty! Djenk čzemy, ſtotož mamy, ſi Božie ruti wſac a derje wopomnič: Jeho je a woſtanje wſcho; my ſym jeho ſotoinjich a mamy ſamolovjenje ežinieč wot ſwojich ſpožcienuých darov. Duj

mamý ſo dženſa tež ſvēru praschez: Kaf maſch darjene Bože žohnonanje wuživac? Tamny muž w psychiranjanu proji: Lubo duſcha, ty maſch wjele kubla nahromadeneho na wiele let, měj nett wotpočin, ſeb, vija u budž dobreje myſble. O kaf malo psychieſti tolia hčesčijaneſi taſte čeſlne doverjenje. Bolne brždne možeja ſo ſa jemu nôz ſpaſic; ſtož w bržnii leži, trjebo tež Božeho ſchita. Duž trommy römlif tati, kaž je ſebi žohnowanje s myſlokoſeze wuprohyl, tež proky, ſo by Boh jemu hnadvje ſšeržal, idtož je jemu wobradžil. A duž tež Bože daty po Božej woli načuji. To je ſtanje, hdyž my je ſkožu ſwojich bližiſtih načujiemy. Olaj, tam je twoja žona; wona je ſvēru ſobu pomahať pschi dželi. Bjeſeſel ho ſi njej Božeho žohnowanja. Bjeſeſli w staroſći wo psichod hulſto neprawu a ſi ſihezivo njej, dha doj ho nett, hdyž je twoja staroſć ſabaniſjena, tež k wjetſcieſi luboči ſihezivo njej ſubdujeſ. Tež na twoje dječeji dopomoi ſo. S počnimi bržnjenimi, ſ psychiberačim ſamozenjom je naſtejše njeſtarasach. Člowiek njeje živy wot thleba ſameho, ale wot ſkowa, kotrež ſi Božeho ertu wuſude. Njeſai jím nižby dvyc bjes njeſkeleho thleba. Kublik je ſi ponizneſou a w napomjenju k temu knjeſej. Ššerž je w starej čeſnej wjerje a bohabojaſnoſci naſtich wotkož. Bohladaj tež na tyh, kži njeſhu telko žnjeti, kaž th. Tež ſa nich je tebi twoj Bože te dary doverit. Žebo ſaſtojnki dyrbis na nich bjeſ. Njeſapomni na taſkim dnju: Džel ſobu tym hldomny ſwoj thleb a wiez jaſhatych do twojeje thčeſi; hdyž nahebo wibžiſh, wobžewaj jeho a njerotvežu ſo wot ſwojeho čeſla. (Sel. 58, 7.)

Przede wojem pat, moj luby bratje a moja luba
kota w krysztu, njesapomimy, źe tamy bohataj, jo
wśchnie dzej ſudżenja, na krotym źudze Bóh ton kajes
zebi naſdu dufchę żadać a ſo naſt praſteczę ſchta ſmy
w czaſu ſa ſwoje ſwojeje dufche we węźnoſeſi cziniſli.
Derje nam, hdyz naſt Bóh na tutym dniu źaz ſrakę klohy
ſhromadzi do ſwioſci njeboſtej brózniow.

„Zejm je, tiz sam i temu pomaga, ta sam dana
i hnadnym deszcziom a blazonem swojego pslowa naszim
duchom sprawic sa tele zne we wczorajscy. Jesu\$ kryzustu\$,
netk byt, jemu tez zjazet, tiz budze drze pschenicy a
plutu roszdzelic\$. Budzmy bohaczi we nim, w jeho hnadle
a pochnacie; potom njebudzem jemu sa blesnow spohnacie,
ale sa dobrych sasiarzow swojich duuchow. Hamiej.

Jesuś a człowiek

11.

Tejnž hřebenitkové horje vjerjeno je psychického ihéina cíničí schopnosti.

„Ојдите ви је погане синич, и тој љубљен је.“
Мат. 18: 11.

Stat. IC, XII.

1. *Kužaja huviglija.*
nu m meji tuteho lěta

Na lubotnym ranju w mezi tutego lata biegi preñi fróci jafo
swébich písech budništvo na swómu rodnu khežu žodany. Schtóz
miejach praciež, biežce krótkie; czasž val, fotrž dyrbiach priedy
czasach, biežci doshi. Sa tónu czasž biežci haje, duž widziesz w písech
čwys połasza. Sa f. swotu stupach a haje, duž widziesz w písech
bubo našci starzy wulsi Boži dom, fotrž dowarzomachu. Delfach
biežce wulsi i piotrom wobude meino, w fotržm dleželachu. Wlasi
stow dieżektoriom tam dielosko. Dui biežce tom miekscie sibonicz

Mate a wulke kamienje tam s' wojow mjetacu. Metotii d'jelaczerjo prenje d'jelo na hurovych kamienjach cijinachu. Jeni w dolich belych kulisach kamienje dale wobdzelowatcu. Drugi na papieru hladajo hebi pschemyslowatcu, lak ma ho to abo tamne cijenit.

Někotři noschachu řeči s různými stokvíkami, kterež běchu s kamjenjovým wurubanem. Hotové fruchi horje čáhabach a horkach stejachu sažo ludžo, kotsík kódy kamjen na jeho městno stoichku.

Tu a tam bē hīzo wīdżęci, lajke schto budżę. Wjetshi dęć węże bē hīzo rāstčitowę. S troska, wīdżęciom cęstive rāwje. Da nitoħo niewħoladu, ktoru by bō t'ebu honiċċi dyxrol, ktoru by bō ham cętjeċċe, taż-żi bō idha. Bęgħu pat mal myiħħidi nizżejji dżelċarje; też-żi na myiħħidi a nizżejji nħallawbarjaq niverħoħawha q-sa wħi tħalli medjedħi u wħolħadniw mōxejja tħalli minn-hi. Wħċċo bęgħie jedu sluk, runnej ktoru bix-xwej xejja cętjeċċe. Hidu bęgħi wħalli hixxu jaġib, jaġib iż-żebha pih, bęgħi, bissxa tħalli waż-żi hīzo bixxist, jaġib. Ktoru hi pożu kien abu slati, t-kofonjenju twara pomħażże. Ktoru hi

Učeje to, žebi je prajač, krátky mohraž všechného templu, kofržík vultí Boh v nejběžných řeředza bjes hřečiných člověkův se stanovit hřečiného člověkoství natvarují? — tamého templu, kofržíku rožníku řamien je Želus Khrystiš, „na kofržík to zde ustanovení bromadu svjatane vočež k hvatačem templu po tym Čeněju?“ (Efes. 2, 20, 21.) Hoc Želus je latofis, na kofržík to všechnito ustanovenie, a všechnějeno ſu řamienje. Ale Khrystiš njeje jenou rožníku a řamien řamien, ménou by tež všechnito naměřování řamien řamien, řamien řamien. Křesťejenijo menou jenou řamienje, řamienje řamienje řamienje, řamienje řamienje řamienje, ale tež pomozných plchi ustanovenju. Tzí, kofržík ſo vot njeho vymožou a výhoditou, ſu tež povolani, ſluk vymoženja na pravdichu ſvomeřec.

Jara wchelate je stejštežo, na kotrymž kódy piči tym
djele teji. Ale nictio na kwojiti městne pobrachování nježně.
Wchelata je tež djélo, lotrež je tózdem doméřene; ale žadyn
přewesicjí mješn. Vjes píšeſtiača ko djélo. Wchelati je napo-
dělánje, aby bět wopřihajječe, lotraž ręka Boja cízenjetow.
Wchelate smyki ko wot djełacjeronu cíjina, druhdy ko lufi murje
na ſajpnyje, jo dybki ko s nowa natwórz — piči tym wchelam je
wobrosz zleho twarzenia hotowy. Vjes leťibazj twor kwojemu
doſonjenju napřečsivo dje; píšeſtož wchelomu wchelito wodži.
Wotylnenyj lónz pak je „hěta Boja pola cízenjetow“, „Boje
wobdenlenie w duhu“, krájny tempi wot živých fanjenjow
marjenje, hdež budže Bóh wchelito a we wchitlin, hdež žana
mujeſz, žana ſruboda, žana woſanie, žana byſla wojoj nejubude,
ale late ſujojno a fragojno.

Wszystkie radości mi do duchu przynieśli, jako że w taistym
wspólnym latostróbach. Wszyjka wobraża Brezentejko Bożego domu,
której węże ho wiedzą tyżżek letami twaricy zapocząć a netto zwio-
mieniu dokonanemu napędzającego dźwięku, kotrym paż ho też wio-
w hwojim czaħru do pročha a poprzej pħiewebrotx - salu njeħo
ewwel ho mi vleħġi duċċużi wotkom traħbi u jaħbi wobras
Bjewiello ġidu ħixxu tempja Bożego kotwam budej war weċċejnha kacċ-
dwejxa mnejha stac.

ale dobra nadzora czujesz so mi rycerze i tuz czesciu
plachciu my na wiejsku wutrobu, jaso kebi pomorski, kafe bu
to tula hubjene famjenie, z katymiz ma so swiatyi templ Bozi
natwaric a so woprawdzie twari. — Jeno mato chłomiejow je le
wutrobu ipotom. Czlowiek je taksi, so dyrbialo jemu skidz mosofon
szebie sameho horiba byc a so dybcial jarowocah hwoje dla. — To
zatwierdzone a hadowonne jemu hylske najwymiarowczej cjezj exim;
ipotom, to je donosilno teho so mao i nienimiejska me fak doaf-

nimale njeřeřevinjoma pſchitkloſeč t' wſchemu ſtemu ſo tak husto¹ ſuboſeč a ſhudj jich wjele pſches nju t' nowej horſtvoſeči ſa jich
wot nana na hyна, wot macjerie na діѡнкю pſchenieſe? kerbiſu rěč a kerbiſi narod!

О ту вобохе еловите бјечјо, каше ју ту хубјене створење?!
А ми друшь пшед војци спуша, којиш ћијат мијсју штоворенеје тај да блата бредба ћојаподни, поја, потрнчак пај се лебадојеје, љуштије жијевеје корење, пшешјерло, або којиш ју ѕи хордојеју, а нејех је, јо ќу хорди на хвоје вијенчји, або на хвојији мудреји, тај долато пшешјиши, то будај ћој најрадије ћами си ћеби модриши.

Keško hubjenstvo je w wustawach sa ktorycy na duchu wiadeczni. A tak wulta je wiezba tajtis, kotsis z dalcieciwym dzieniem czelownostkowym k hrodza a fotis, runjesz je dzien zivjenja sapocjalo wiadeczni byes, bo tola kmierze boja, — fotrejz bychu naradischo cieleszu?

Bohu budž džak, tež tojki lud njeprobraćaju, kotriž sebi žada po štetviču a pravdje, po mužnječenju a vurnoženju. A ſat maſo sebi tež tajih hčes bohu roſyma! Šak maſo ſebi hamym roſyma! Šak njeſaſne je jím hufco, hdže a ſak možli namalač, ſtotož pytaſa. Nenije čaj naſtepič ſatoſeča, ſo njeſamota, ištož ſebi vurnožuſlik, ſo maſo do pređa troča na vuci p kmečku a mēre!

— Hłoi, tojż ſu człowěkojo, tojż dyrbja bycz łamienje i hwiata temu templu. Dźiwnie maje, iż bycza taki, tojż najbliski do nius po-
gladmu do hibana człowěkojo ślimienja, najraźniejszoſci sadwolenoſci,
faž dobyt je jem wlebiony do bieſtejki hnady pięćdziesiąta. Stare
ſkłoto w taſkim myśleniu wpadnieje: „Spacż je lepie hacz
wotućzony bęcż; wumieręc lepie hacz spacz; naſlepie je — nikt
narođenego bęcż. Wumieręc maja taſę a podobne recze w nadzim
częſzu a ſebi je ſa multo mudoſcie wutrobuja.

Я то нізjenoz таїz, kostiž Janeho Žiweho Boha njeznoja, — ne tež nejzneniči a nejpozdnejši wotoczy. Bohu ſu hukto ſu dwelewanju wchodziſi byli. Možby kdeſi hučiſtcho tak delato, ſo chydzte wiſciutte nadžiju ſu hukto ſu vývoj a ſi tym ſo zylo hukto wot chydzneſc. Hinak tež vola profetow a nejebieſe.

Haj, wóni wičhýty bydžu ſadwéłowi, bydžu njebydu naſdala
krasjé ſera wižbít, toręz wóz ciek wóz pščimopeđaču, nowy
Wybi djen nad čěmnołecu tebo ſweta. I taž dohož tež traſteče.
Iščenjane wóni tola pščimopeđe, tiz djeni pščimopeđe. Wón veſche
jaſhnički hajk býcnožna jaſhnička z tola wóni z mitry hóſčom
wičhýtich ſprózngu a wobęzeżenču do ſwetojho towařſtwa wičhýtich
z wičhýtum hujbenym vnuſenjene datowacie. Ani Noah, ani
Wójšek, ani Etiaš, ani Žeremiaš taž húdoto do čłowěſtwa hujben-
twa njeħħadachu taž Jeħuš; a piči tym wičhem bo wón njeħħoħtri; z
wón na żemju čłowěſtu njeħħadaw. Zadym wičħedje taž
arja ja żemju čłowěſtu čierpči taž wón; piči wua wičħed jeho
uborci z wičħiġiun a jeħo nadjař jañene wotkonfijuna njeħħadlaše.
S moklam hóſčie luħoħse wa mien kieni.

Swojczom boję się lubojeć ma móń tež ja najszlachetniemu duszemu
pitszce nadziem. Tak husto chłowieków woldamby, fotiż, hody
bzemjich trojchowac, nam prava: „D hdy by w wiedział, tafia
e moja wutroba – tu by halej nylepsza miało trojchowac.“ To
wójtak je werno, so my hucek bacz do lubotobiejsz chłowiekszej. Wó-
wodzby pjeniawoj. Ale runje tak weste je, so Jezuś tych żadwielo-
wodzby mjele kępie pischenidź, bacz woni kamyk sebe. A tola –
nadziemj wón mjełsobi, hody tež ja woni kamí bies nadziem.

— „Ježuš hréšníkow pſijímuje“ — ſá mjejděl naletený
přeſík duma to klowo pſich ſlazeny. ſvět. „Ježuš hréšníkow
pſijímuje“ — to je to evangelij, to je „můj Božia, sborových
družic wcháſčit, kdy ne to merá“ Rosbíela bjes hréšníkami
přejnala. Tón by jeho boží mojetostí ſtroní, když by přejí-
zdy: „Ahi njeje pomhac“? W lubotkách ſteji nowo tež pſich tvoři,
přeſík ſu ſamí z ſebí doveru ſhubí — pſejetej wón čze wcháſčim
i učmejte ſvøta a wumozneje ſakou tón ſuborovým vlebo ſvøta.

Jeſuſ rodzi hřešníkow!
Pracuje w świdze ta trochtnie ſłowa:
S klubimy a ſ roſpućzow
Wón iſch lubie ſ kobi wola.
Ta je wumozjeſie, ſkom:
Jeſuſ rodzi hřešníkow!
(Poſtracjowanie.)

Ja mom wulste wjeſeſe, ſo móžu naſchim cíjitarom ſ dowol-
ojučiu knjega naſkadrniſi krahaj ſpěv knjela forarja Watoria
Wieliečka. Kat raze dybci taſtale luboſez rođenjeſa Nánza k herb-
emu ludu wýchęſ njeſkvertý ſkynu ſahaničeč, kži ſo hoſojeſe
herbſkeje mačjerje ſe ſparowanju jeſe reče a wochſinjou ſloženju!
Voh tón knjeg ſaplacz wyſkotowobdarjenemuſi dawarijeſ taſtu!

lubosć a sbudź ich wjele psches nju t nowej horliwości sa jich
herbsku ręcz a herbski narod!

Mój żerbski ludo.

Spěm žadyn njebu w říšodějke herbskýchjim
psíci mojej tolebž mi ſafpovávany;
ty njeňtahé bě mojej wutrobie,
mój herblík krajo bohumilík rjanh:
A někto by ty moja domiňna,
a by ty, staré lube Šeberstvo, moje
a woſtanjich, doňz jumu s Bohom ja
tu naučac poňšlené chau mětno kwoie.

O Boží bži! do dalnych ranšich stron
časých čejchnej wěry pochoł wušwoleny;
to lajngh dñjow bě mlodjenzow ſón,
Dontz druhí bu puz̄ Boži wotewrjeny,
dowž widjač w Škerbach próbie woktarje
a bjezdathřicke ſtadlow pojadanje,
dowž Boži hlbó w ejcích hodžinje
mi džetše: tu budž twoje ſtutowne!

О Вожи дјив! а nowe налеџјо,
haj, nowe јимјенje we dјitvomе pисћe
a кјеву a spew a hтодје swoje висјо
we tamnijih dјinjach pисћes moju do дјusnu dјesћe.
Kaž novozemja hтovoj njevestu
kum teđe, kerbiti ludo, horzo pјatač;
a nam'kaž cјe, a ty ћи s lубосјем
do hтovoj kријedји pисћejetim mi mita.

U něti žij moj! a twoj tež wostanu,
u moje Šærbytu horzo lubomane;
za tebie dělám, spěwam, — čejvíčz čzum
a nejedam bei vjetřice sboje Jane.
Do hlučkuje nutroby je řam
uči. Boh m' pípsal drohé jméno twoje,
a netko wostanie je řati tam,
ponož k wotpozinké czechnie čejlo moje.

Scho pak mi s wożom hórla hylsycią
i s wutroby na tole kłowo pada?

O lenjow, njedzą, hanbna pičerada!

Za hynow niežwérnych mi wożko hłada.

Ty plataš, Sserbowstwo, tuch dżejci dla,
iz hñowu macz ſu hanbnie wopuſcęſili
i z njeſperczewon trubko do ſweta,
o toſtoho cii dawnia rom ſu rysi

Šso sjebaju! Bož je našť řekl a mřda,
čon vjedze noš psches ře a dobre časby!
Šso sjebaju! buň z měrom, wutroba,
o čamě a ře žwita ranje řafy.
Bož! wjese wjetřa hač' vřidha pscherada
z Boža móž a me njej herbstia žwéra!
Vřidh kluži, kloži Boža lubuňa,
vřidh k lepřhemu, kufnla řekdza měra!

Nôj ludo, krucze dżerz, skotz Bóh czi dak!
Lubisz jas tam, zo jasby wojtka hubit!
Jest krucze, so, skotz Bóh je swornota!
Jeszes weti, niewieczel czi jasby rubit!
Dzi, bratcze, cijcie se minu swietaj:
Ja bloncym dnu, plesz wsiecie cijmowe nozy.
Boso, wozz jasby herbiti lub a fraj
daj jasby herbiti wiosci w twinie moan!

Noschlád w našim časťu.

Schejor je, koz nowym pišoju, wjetzej Bißmarkej w jeho czeskiej chorosteji telegram poštał, w kotrejmu je ho pszechęzliniwe za jeho strowoję woprosach a jemu jedny wot kwioczych hrodow k woblywieniu pościcjat, dołej hrod Friedrichsruh, hdejz Bißmark i wjetzha bydlis, jora strowy njeje. To je swięzelaza powieszcza. Duż je nadziaja na dospolne wobydranje tchóra Bißmarkom a szczas lub nietrieba wu frubnu wek ſponci, w ktoru mo zno

krzysztofem iara sałtużnym muż w njemierze s najeżdżanym biełe wón, tón wulki, ksylny mischt, żebi rośmyślis, shto je mera? thęzorom wotſal cęchnie.

Bismarck je po węszech powięscach krajecji jara blisko był.

Król je ho te dny pſzci austriackich manewrach wobródził a potom w Glinu s austriackim thęzorom na hontowę w tamnych horyzontach leżała był.

W Hamburzu je nět tola cholera wudwysła a je żebi hajo thęzro wjele woporoč żadata. Bóh daj, so by róboče město pſzched taſim żadźnymi węczeniami, kafek lontka ſito pſzhetra, wobarnowane wostało.

Do prawieje kowarne.

Mischt W. w kwojci kowarnej dżetacze. Jeleso biełe żehliwe a mischt se kwojim hamoru na nje wjele, so do węszech dołow schrećci letacu. Wuczobni, kotrej měchi paczecje, naſtrójony ſięgo hłodacze — tak tóz mischt hewot bił njebe. Ciecho dla mjełejche wulki hamor, s mjełichim dy to dżeko tež dobrońat. Czto biełe s mischtrom?

Mischt W. mjełelche ham se kobiu nějšto wuczinić — wón biełe ham se kobiu njeſpolojom — njeſpolojom tež s nělim druhim.

Domach leżelsze jeho mloda żona — hajo njeđele dolko thora. Hęznać lejne mož požeracze, so du dżen a hübienka. Dolko wjazg trać rjenijskie — a jejne mož bie ſtemiena. Kójdy kieci djen lešat pſzichtadzelsze, tola wón ſójdy ras s kłowu thęzelsze a hajo wotjedze.

To mischtwa cęchacze. Ale město teho, so by jeho nusa prawje hłuboko s modleniu wabila, móz djen a biełe roſprashenje kwoje raniſte a wjezorne paczecje ſpawacze. Wón hebi jenož na kwoju żonu mylilecze, kotrej thora leżelsze, niž pak na kwojego Bóha, tiz je w njehiebach. A pſchi tym kobi wón rošorzy — bu njeſpolojom ham se kobiu — a s nělim druhim; tón pak biełe Bóh lubi kienje w njehiebach.

W nazy biełe ſaho hubienje se żonu bylo a prawje ſrudnje, ale wón ſaho w cęchim na kwoju hubienu, ktoru żonu hłodacze, hdyż wona kwoje raniſte paczecje ſpawacze. Po tym cęchicze wotterz.

„Nó, żona, měj dobrą nadzię, dżenja pſzintidze lešat, knano...“ praji wón s nje.

Bona s kłowu wjeſcie, „Każ dolko prawy lešat njeponha —“ praji cęch; jalo do poſkumirzenego wobłocia kwojego muža po-blada, jeho rulu ſapſchimywiſhi, tak dale rejeſcie: „Budź i merom; Bóh najſlepje mě, t cjemu ma namaj to pruhowanje ſkuſić. Nječiži kwoju měru přeči!“

„Ja ſtoro wjazg nješem, shto je mera“, wotmolwi móz mortotaj.

„Hłodaj“, praji wona napſcheczivo, „runje teho dla thęgo Bóh twoju wérę pruhowanacze!“

Wón wotendzie. Na dżeko biełe hęzelsze wohladny, kotrej w rožu ſędzo ho njeſtarajo wo muiu a ſrudobu je kwojci pöpu hrajeſcie.

Mischt biełe ham se kobiu njeſpolojom a teho dla biełe tak hąjwe na ſzelę bił, taz by na to wotcunje te mybile se ſebie wubiec mohi, kotrej biełu żone ſkowa w nim ſubdžile. Ale to ho jenu njeſporadži.

Wón kwoj hamor prječ cęhny a ho ksyn. Ra dobo ho zyle hłabu a proſin a wopuſtaczeniu ſaczu. Wón biełe ho ja wierjozeho ſkiercianym mět, biełe ho w tym ſaczuju hupto mjełco wjazcze druzich poſtehacza, a nětto biełe jeho mera na dobo tak da ſhablana pſzichta, so wón ham ani njewježelsze, shto biełe mera.

Wón je kwojego samyžlenia wotcuzi. Jego Lissa do kowarnej pſchitacze. Wón kwoj pöpu w ruzłomaj dżetacze, kłowa biełe wo wot njeſ woleſtia.

„Namo, hajo, kafe njeſhoje! Moja pöpu je kłowu ſhubila. Ty by mi ju dał. Ŝcijn mi ju ſaho. Ty mojeſt wóſkiſto cęhny, hamo wulki konje mojeſt konac, a wulki wóſkiſto wu-poriedzec. Wsijn pöpu, ja tebie proſhu a pomah mi!“

Dżeko jemu pöpu napſcheczivo dżetacze a se kwojimaj wóſkiſton s poſladowaniem njewobmjeſowanego doverjenia k njemu hore hłodacze.

Ssmeſtatajo mischtwa pöpu wsia, dżeko ſadzi, hebi na kin. Haj wón ho kmejeſtce — wón ho ham ſebi kmejeſtce. Runje

biełe wón, tón wulki, ksylny mischt, žebi rośmyślis, shto je mera? — to dżeko, jeho dżeko jeho to nět wuczeſcie.

Wudwysła jato dżeczi! jemu do myſtow pſchitacze. A kafek hewot hęzelsze ſe ſkula bibuſke bronięta wiedzelsze, kotrej wo dżeczazym doverjeniu k Bóhu lubemu ſenjeſej ręca — jemu na dobo ſaho do myſtow pſchitacze — ne, hęzelsze wjazg, na dobo jemu wutrobu hnuſacu, to jemu taž nowa jaſnosz a wěroſć klinęſtacu.

Wón dżetacze pöpu w rukomaj. Džetacze ſkowa ſynczachu fał cędza modlitwa w jeho duszci.

„Wotcze, hajo, kafe njeſhoje! Moja żona domać ſkora ſeſi. Ty by mi ju dał, ſcijn mi ju ſaho ſtruw. Ty dže majeſtch wicito cęhny, starci ho ſa naſ, ja cze proſhu, pomah miu!“

Pöpa biełe ſaho hotowa, dżeko ſaho wjele ſi ſowarne won ſtalsze. Wjele tež mischt ſaho k kwojemu dženiu dżetacze. Wón biełe pöpu ſkowu ſaſi na prawy blaſ ſuſi — dżeko pat jemu wutrobu.

Šaſo biełe jeleso żehliwe a hamor klinęſtacze. Džeko pak mischtwa biełe wot rukow dżetacze.

Wſchipelkuſu wós pſched ſowarňu pſchijedze. W nim bie ſtar, kotrej bie ſola thoreze pobły.

Mischt w mojej kwyataſce.

„Bombaj Bojo, mischtwa, czyste wam ſwoje pſchecz — s węſcej ſonu je ſlepje. Sandzieni nož mjeſtce poſtleni nadpad thoreze, netto je ſtrach nimo.“

„Ja ſo wam džaluju, ſtajes doktoro!“ praji mischt.

Léčat wotmolwi: „Wó, mischtwa, mi ſo džałowacz njeſtriebacie. Ža ju ſdžerz njeſbyum; wyl ſola weſce: Móz naſča dobrycje nie može...!“ Tu je druzi ſtar pomah. Wjele wó ſotry?

Wudwysła bojenie!“ Wó ſotry?

Cędze mischtwa do kwojcie ſonnie ſomkoi haſtupi. Wona ſpache.

Wón ſi koju pſchitacze a hebi ruzi ſtylny. Pſches jeho wutrobu cęchacze: Budźecze jato džeczi!

Šahlit kwyatnych landželów na kwyjedzeni Michała.

Psalm 34.

Hoſz: Bojo, kienje ſeho kwyeta.

Khwal nět Bóha, moja duszca,

Wlakle wó ſo poſkewacze!

Bóha kwyatcze mi ſo kluſča,

So mje hnudne ſwarcuſe,

Landželom mi pſchipelkuſu,

So tón cęrt mje njeſheba.

Daj mi, Bojo, dale woptacj

Twoju kłodboč ſubloſce!

Landželom doi hly mni wostacj

Ša ſkilt a ſa pſchitacze;

Cęko ſi dusju ſwarcuſa,

So ſi ſminu njeſboza.

Nalžiſt domać wjeſcie, dai ſtražu

Twojich kwyatnych landželów,

Wſchec njeſbozom njech noſ ſaſu,

Tež pſched nuſu tam a jan!

Bojo! ſmil ho nad nam,

Tež hdyž kmejeſe ſo pſchiblizi!

Hdyž biełe móz cęaſ doſonjanj,

Šsmieriny kłod ſo pſchipelkuſu,

Si bych ja był dowiedzec,

Si wutwoleniu w węſcej,

Dha njech ſkola landželſta

Ob njeſha mje pſchewobza.

E. S.

A roſpominanju.

Wuſnacze ſe ſimjeniem ſebi tón kienje ſi prenja žado, wuſnacze ſi rómu potom dawa.

* * *

W kwyatnych kralſtivach měr wojowowanie ſtonczi. W kralſtivie Bojim ſo ſi mero wojowowanie ſapocinje.

Pomhaj Boh!

Cíklo 41.

8. ott.

Létnik 3.

1893.

Serbiske njedželske lopjenka.

Budavaju ho tózbu hobotu w Ssmolerjez kúhicijskejne w Budyschinje a su tam doftacj sa schtvrtsleiu pshedplatu 40 up.

19. njedžela po svj. Trojiz.

Mat. 9, 2: „Doněr ho, syno, tebi su twoje hréchi wodate.“

Wschitke hréchi dyrba wodate bycz. Héwak nimasch jameho méra. Njespomu yak pschi tym jeno na te wulstke hréchi. Tez te male su strasne i tez jich tónz je kmjerec. Wo tym pshche frommy Handrij Wlynt w hwojich hodžinach wolschewjenja tak: Male pshyčki nacijina hystre najmješku jahodu. To njeměni jelen a pshny je tola i hwojey jahodze. Hdyz won su bědži i wulstmi pshami a je na schtom mijeta, pshibehnjeja male pshyčki, woswcheja ho i hromadami na njeho, torhaja jemu zyle kruchi mjašč s čjela; won njezdji wo rany, runjež ho jeliha a hinja; duž dybci nu to wumrječ. Ty ho bědžis jeno i hlowymi hréchami, njedžais radu mordač, padub a mandželstvočamot rětač, jo njeby Janeče haúby pshed hwtém mél, bjes tym helcijach ho i malym hrécham, no fotrej njerožišč; lubujesč ejlowištce továřstvo, wobletajš ho po hwtémnu woschnju, žortujesch druhdy po hwtémnu swiencjeni a by njezabj stanjeni w hwojej wtrobje, njerožišč yak wo rany; twoja přiedawšča horlinovscz w hchelcjiščnosti swiencje a hahnie na pořledu tebi, skonečne stanje ho, so na te rany wečneje kmjerec wumrječ. Olaj, tak nastama druhdy wjesliche njelbože i malych hréchow, hacž i wulstic. Pschetoz wulstke hréchi masch běhce ſe hréchi a hladach ſe jich, male hréchi pat nimasch ſe hréchi a njehladach ſe jich jara. Da czi radžu, njeměni žadny hréchi ſa maly. Njesh tez ho tebi schto wě kat maly ſda, won pola Boha teho

kmjese tebje wobſkorži, ſrani twoje ſkedomuňje a ſkywa we tebi boryk lorjeń wjele wulstich hréchow. Kak boryj može ſe ſchtriciki moheri naſtač, hdyz ſej ujewobaraſch? Hdyz ſamjen do wody ejzibnejec, cíim won wjele tam a ſem ſablogzich folow wo wodze, jene pichézo wjetſe dyžli druhe. Pschetoz hdyz ho jene ſvubži, ſvubži won tez drube, kž je wjetſe, a ſaho druhe, kž je hihče wjetſe, runje ſta ma ho tez i hréchom. Mały hréchi je ſapocjalt wulſte, wulſti je ſapocjalt hihče wjetſeheho; duž praji Bernhardus derje: Bohu podata wtrotba hlađa ho tak derje mateho, taž wulſte hréchi, dofež ſi malmy czi ſapocjaju, kž chzedaž ſo i wjetſejimi wopanacj. Njelj žadyn jenichti hréchi, nječ tez je najmješki, kž njeby kmjerec ſaſtužit. Pschetoz kmjerec je hréchow mida. Rom. 6, 23. A ſchtož ayli ſatov djerži, hréchi pak na jenej pichkaſni, tón ſo ſejimi wſchitlic winoſty. Tat. 2, 10. Augustinus da nam wopomnič: Njeměni hréchi ſa knadne, dofež ſu male, ale bój ſo, dofež ſu jich jara wjele. O tat jara male ſu veſtow ſorijatſa, tola hdyz jich pshewjele do lóžje pshidže, podnurja ju pod ſobu, ſo tónz woſmje, a tat jara male ſu deſidiove kapſi, tola cíjina, ſo rěti wuſtupja a domy potorhaju. Mały hréchow ſo hlađac a pshed nimi čjelac, je ſuamjo roſhnelene dieſe. Pschetoz runje ſaž ſo w ſhónčnym hwele tez najmjeſe pročki widož, bjes tym ſo w címenoſci ani wulſte běta njeprujiſč, taž, cíim bôle je čjlowej wot Boha roſhwělen, cíim wobrjich wiždi won a hidiž tez najmjeſki hréchi. Da cíu tez wjeho ſa hréch měč, ſchtož je pshceriſto mojemu Bohu, nječ ſo

sda najmješnji; žadyn hrček nije tako malý, kij njeby može mje satamač, jeli so by Boh hradny njebež.

Před tým hrčekom člapekjetajče,
Hladajče tež na Křyšta,
Ponižnje, mój Ježi, proježe,
Křehodž s nami do Šuda;
Daj móz, hdyž šo běžimy
A we bitvye stali řimy,
S twojey mozu dobydžemý,
Njepečerzelov pschewinjemý.
Haměj.

Ježiš a čloujekojo.

II.

Ježiš hrčekníkom borje čírje.

2. Sa kajtich ludži njeje Ježiš pschichot?

My ho praschamy: Sa kajtich ludži njeje Ježiš pschichot? So rojuni, so wulke hukumy, kotrež staj čloujek rojom abo njerojom bies wchlečkimi ludjimi natvorili, jemu nicjo njeplacaju. Kamjen a rója njeomeštej na p. p. tch, laž by so w starym časju prajito, biele wchlečkate buči hač schlova a živoobony. Ježiš wo taistim rožđeljenju nicjo vjeđež nochže a i tom je schlovinistu kóng činjil. — Dale běše a je muž žong s tybzkořezným putom nemožl. — Romili, Grichili, Samaritínský židom hidaču; židži paži hlaďachu, so njebydu i nimi do blížešo wobrazu pschiholi. Hoi, biele a mjenje hidaču a zopivachu šo wchlečke ludy hies hukum. Ježiš pat kaž drat tež s Romiliemi a Grichiklami woblagadjuje; a bučejšo židom Samaritínsku sa pschiklom prjobjektá. Wón, kij je sa čloujekom pschichot, žež wchlečke ludy s wulsemu bratrostwom svednočicíz.

Taž tež Ježiš nicjo vjeđež njecha wo politischi a grytmischi stronach (partajach). Wón ho tež vženjivnički džen njeby ani do konferencije ani do liberalneho ani do sozialdemokratiskej strony vjeđež dat. — Ježiš tež nicjo nječež wo pobojaných a biesbojnyh žofantach a wobranjanach. Hač je schio wojal abo měčnik, vježmučený abo žlonik, rybač abo woycež — wchlečke vžijekli steji napízane: „Schio te mni vježnje, teho ja njebydu won storcič.“ Kždež pomolanie, kotrež i temu pomha, se by vježitko w hvečje w dobrém porjeđe dalo řeklo, je jemu jenak hjuje, „dučnjivu řichtan“, kotrež by Bohu bliže stali hač žadyn druh, wón nejdopíohnana.

Džen jemu wchlečke čloujekse rožđeljenja nicjo njeplacaju. So by žóto hjujele lubočke wotewrit, i temu je dojež, so ma čloujeku psched hukum. So by nam sjemil, so dybvinym čloujeku w čloujeku čječicí, so dybvinym čloujeku jašo čloujeku bljužic — wón hwoj krasne pschirunanie wo ſmislom Samaritínskym i jednorocnym, a teho dla možebje možnými hukumi sapocjene: „Sedym čloujeku džežke wot Jeruzalem dele i Šerichu“ — kaž by wón prajici číru: Njeprachječe ho, kajki čloujek — njeprachječe ho, i kajtiko luda a wóznejšo kraja! Wón njeby je dojež, so je wón čloujek, kij wón trjeba.

Wopravdje, to myšlenje Ježišovje je prawa luboček i čloujekom. So wón rožđeljen bies čloujekom nješnaje, dotež čze wchlečkym munoz a dotež vžijekly čloujekom lubuje, je nješnjo žele nome a dybješke nowe čloujekimo stworicí, abo lepij so prajici: dybvalo ho nowe čloujekimo stworicí, jeli so by stare čloujekimo nowemu duhež wutroby wotewrit.

Biži tým vžijekom tón ſbójnik wo čloujekach powjeda, sa kotrež ho wžijeku njeje. Biži sa pramych, ale sa hrčekníkom; niz sa wžigaych, ale sa klevych; niz sa strovych, ale sa khorých; niz sa tajtich, kotrež potvrdi njeprachjebo, ale sa spryňajch a wobezjennych al.

Kždy, kotrež hwoj bibliju knuje, wě, so je ta myšl husto w ſcjenach wupraveno. Ty čjuejich, kotrež tón ſbójnik wo ſbójniku njeplacuju, hdyž wón wo pramych, strovych, wžigaych reči, — tuči nježku wopravdje prawi, strojni wžigay, ale wón ſebi jenož myšla, so by taži. Wón ſebi to myšla, dotež žaných wulſich a čejekich hrčekow nječinju a dotež wchlečkate dofonjeja, ſtož po ſdaciž wo woboznoči ſhrežci. Tu myšl, so wchlečkem čloujekem w tež ſamej měrež běſteče hukdy potvrdjebo, wón

wotpokaja. Džiž je bies džiwa, so wo ſbójniku hrčekníkom nježo vjeđež nochžež. Ježiš po taistim vježu nještaji, aby kotrež jebo luboček vježtane. Ne, eži ſebi na ſamu ſtaja, hdyž jebo ſbójnikomu luboček ſazpju. Sa taſich wón pchijakom njeje, taž tež klončo toſtum njeſtkažo, kotrež ſebi woczi ſamovojo.

Wopravdje je taž, jo je we vžijeklych čloujekach podobnosci Božia ſtajenia, so hu woni wžitzy, laž tón ſkenes hujecjido praži, „hujbeni“ (woz weženyo žimerejšeho ſalozja w Bohu wotupiti), so hu ſamu na ſebi njeſtmanu ſa towaſtvo ſi Bohom, ſa božij ſebi a krohači. Wom w tým naſtrupanym wo wžitzy runi. Woni ſu wžitzy na ſmiceri ktori. Khorček ſamu ſo jenož na jara mičelate wchlečke ſjewi.

Bies dwéla bydhu taſkej wulſej hromadze khorček, kotrež ſelat blisko ſtupi, kotrež može ſim wžitum wěſeje dopomohac — ja prau, bies dwéla bydhu eži nježnje wulſado na wutrobyne měli, kotrež ani nješnra, ſo ſu ſkorí a kotrež ſebi myſla, ſo moža ſi nječomu domajzmu ſredlami khorček wotwobročicí. Wo taistim nježku eži naſtrahničko ſkori byli, na lotržach je khorček wžidze, kotrež moja ranu a hrušne brody a kotrež wulku bohoček čjerja. O ne, eži budja préní hotovi, ho ſkarej hjeſi pchijenkylo pchepodac. Ale taži, kotrež tej ſmiceri ſebi noža, ſu nožom, ſu nožom, kotrež po ſtroni hukum ſebi ſkori, haj, kotrež po ſwoje dobré ſtroufke dla bies ſobu wobdžitava — taži ſu naſtrahničko ſkori, dotež do žančo ſtrada njeverja. Woni ſu wžitzy ſo pomožy, dotež ſo wot njeje ſtaluju.

„Ah to!“, ty drujib, „tu řečižich wo ſarijeſtich, wo tyč ſtarých ſudakow, kotrež ſtem ſbójniček huto njeſtečimo ſtupiči“. Ne, luby čjitaro, wot tyč neponjedam, to by řefalo: ſamu ſkumu mſčiči. Štoto by pomžlo, ludži wobrazowac, kotrež ſu dawno ſwojeho ſudnika namalali? Ne, ja řeču wo milionach „požožnych ſtečejzjanach“, wo porjadných ſemčihožberjach, dobrých ſudjoch, ſobrodarach a hoſpoſach, kotrež ſu tak „dobri“, ſo ſu ſamí ſebi wujardne ſpobodaja; kotrež ſo ſebi ſamym taži, ſu ſamí ſebi ſhoda, ſo ſebi ani ſo to nježnbla, ſwoje dla ſarowac a ſwoje ſmyšlenje pcheměnič, kotrež wo wobročenju nježo vjeđež nochžež, ſo ſradju abo tež ſamneje prajo: „Bydhu ſi wžitzy ſudžo byli taži kaž my, by wžitko derje na ſwečje bylo.“

Ra prene ſo ſdu, kaž by na tým nješnjo bylo. Na ſinečje wžitac by tež, hdyž ſebi ſuwoſtowje ſwet woblagadany, derje ſtato, hdy bydhu wžitzy ſudžo tak mudri byli kaž touni, ſo bydhu pohnali, ſo ſebi čloujek ſvici tón naſteře ſteji, hdyž poſazdne a hōdne ſtiveneje ſteji, hdyž ſo ſokonju ſjivu a na zane ſudniſtu ſhodjic̄ njeſtreba, hdyž hwoj ſadloče woblenje, hdyž ſwoje ūčiſci derje wozčežne atd. Haj, wón ſu ſu dobre mežy a derje ſtato, kotrež taž činji. Ale taži može ſvici tón wžem ſadloko byc̄ wo njeſtečeho ſtečejzjanu; haj, wón je wopravdje jara, jara ſadlo wo njeſtečeho ſtečejzjanu, hdyž ſebi myšli, ſo je ſwojich dobrej ſtutow a počinjow da hijo niuſtach w Božim ſtečejzjne. Nježio ſak malo wuſlaba nima, ſo moži mudry a prawy byc̄, hajc̄ ſon, ſotriji ſi pchijenky, ſo to hijo je.

Njeprachječe ſo mi, luby čjitaro, hdyž taži ſudžo ſu? Prachječe ſo radſto, hdyž nježu. Pruhui ſo ſhutne, hači ſi twojí ſo ſotriji njeſtreba, kotrež „potuſi njeprachjeba“ a kotrež ſo w wžitzy ſamopodobanju modli: „Sa ſo eži džafatu, Božo, ſo ja ſježum ſaku druſy ſudžo — jaſo ſiž ſajnjež druhich ſudži!“

Schtož ſejenja ſnaje, dybni vjeđež, ſo tón ſbójnik wo woblenje wulſich čejekich hrčekach wjele njeſtrebi, taž ſajnjež druhich čloujekom. Šso wé, ſo ho pchij ſi w čloujekim ſtivoreniye ſajnjež ſtobdy načini. Ale pchij tón wone ſame ſebi hōrſice nježu, hači ſiž wjele hrčekach, kotrež drje potajene w wutrobie čloujekim ſuwoſtowje ſhodſtobu a kotrež žadyn ſtati ſečnjal woblenje. Tamma ſchoda wžijekde wot teho, ſo ho hrček na ſoběteče wchlečke ſteji — wabjazu buči je tón ſamu. ſbójnik ſlada na ſorjenje. Čjitar Mat. 5. Kždy čloujek, kotrež na ſorjeni wžekho činjenju ſam pchij ſebi njeſlada, ſo ſam ſeba. Wot Božije pozvazy je tón ſajnjež druhich, kotrež ſebi myšli, ſo jeje njeprachjebo.

Teho da Ježiš ſwoje, „běda“ wěstym wulſim hrčekníkam njeplacuju, ale ſamoprawym. Woni ſu ſjawni ſudžu, pchelou ſo pchego ſamu ſebajo može jenož čloujek ſamoprawy bývač.

(Potrachovanje.)

Něčto wěste.

K duchownemu Flotickiemu w Württembergstej jemu general
přánízde a prascheleho ſo ho, hač moje jemu něčto wěste wo
wobtejnosćach po ſmierci praſiež.

Duchowny wotmolvi: „To ja móu.“

„A to by bylo“, prascheleho ſo general.

„Wysłanie ſebi wy, kňes generalo, ſo budzecie po ſmierci
prascheleho generalo jo smiercie hřickej kňowje vjenieſi a tubo?“

„Wěſeje niž, zo wičito pſchelanie“, praſiež general.

„Seže wy wo tym krucie pſchelanie?“ ſo duchowny
prascheleho junroča prascheleho a general wotmolvi:

„To ſo roſum.“

„Duz dha, kňes generalo“, dřeſe duchowny, „wěſeje wy
něčto wěste wo wobtejnosćach po ſmierci. Po tym ſtožie
može ſe žinieſi tudy, doníž wam Boh wiſho dalishe w kňojim
kraju njeſieni.“

E. S.

Soudjenje.

Hřich: Nět doberu nôz ja danom.
Schtó dřeſeh ſo, čálovče, rudičej?
Boh ſtarý ſimy je.
Duz daj ſo jeno ſubdječ,
Wón ſi tobu ſtajnje dže;
Haj jeho hnabu kňowalny
A jeho lubočej wiſču,
Spěvajmy rjone platiſu,
So k njebiu ſynti du.

Boh ſnoje twoju lubočej,
Tež twoje wiſčele,
Wón ſiajo twoju kňorečej,
Kij majch we mutrobie.
Kaž plôdný deſčicjal ſapa
Bidi kňovcnej cjoſloce,
Tat jeho lubočej ſapa,
Kij ſi njebla poſčeče.

Duz cjiſni vriječ horio twoje!
Cjiſni vriječ wiſče ſtarovje
A hrđeneſt kňutu kňowje,
Kij wjebo ſtu pucj cje!
Daj we kňele ſo wo wobječ
A ſčin ſo kňowobodny!
Dha mjeſteč w kňele ſhodječ,
Duz pſchiſnu ezmote duj.

Nječ wiſhto ſhabla, pada,
To jene wotstanje;
To je ta bojsta hnada,
Kij ſo cji doſtanje
Višes ſkrije ſezom Khrysta,
Kij wečna kňežje,
Je tebi ſbójnoſt wěta
We doli ezmoneſe.

Dha zaplchimy twjerđe něko!
Djerz ſwěrénje wobſtajnie
Teho, ſi ſhodječ wiſhto!
K tomu! djerz wo dojtojne!
Wón ſa tebie je pobit
Na kňaju, we ſmierci.
S tym je won tebie dobyt,
Duz ja nim ſtajnje dji.

E. S.

Šhowany poſkad.

Nan na kňojim ſmierciu loju kňojeho syna ſ ſebi ſawola
a praſi: „Hlaj, net dřybu muniręc a tebi nicio druhę hač
twoju kňežu a ſabodu ſiejanostau; ale w ſabrodze leži poſkad
w ſhowanu, pytaj jón a ty w budzecie bohaty.“

Nan muniręc a borykajocja bylo w ſabrodze ſa tym poſkadom
mej. Njeſteſe jow a tam, ale poſkad njenamata. Byles tym
putny, ſo w ſabrodze pſches hřickeſe a kňubote pſchedželanie ſeto
a plôdnicha a ſo ſlepſe jne dawasche. Duz jemu mujažni, ſchtó

je jeho mrežož nan ſ poſkadom w myſlach měl. Šzwérsna próza
a pitně ružy ſu poſkad, kotrež mója kňudeho wobčaciz.

Pobobne běše i poſkadom, na kotrež běše ſerjata jeneho
kňujich poddaných ſedlitzimo ſzintiſ. ſerjata běše junroča do
domu kňudeho a kňuevo krojana pſchitňu. Dotels ſam na pobož-
noſi ſejerſe, da ſebi bibliju podač a na pomociſe, bdyž
wotenje, kňoreho, ſo dybej jeno pitnje w Božim ſlowie cítiac.
dotels ſo w nim poſkad ſhowan. Muž to kňubi, ale kaž to
wjele ludži cjińi: w nuy ſo i Bohu wotaja, ole po tym jeho
ſaſo ſabudia. Toſo běše wutromyjeni, bibliju wjazd do ruky
njeſia. Něhož ſo ſet ſerjata ſožo pſchitňu a ſo muža
poſrada, hač je pitnje w ſwojej bibliji cítiac a poſkad namataſ.
Zato muž to přenice wobſtruci, wozčini ſerjata bibliju a ſo nije
muſi vajerjaný pjenies wia. Něko ſo na naſtrženého muža
i tmy ſlowami wobroči:

„Byli ty moju radu wobſebžovaſ, by tón poſkad namataſ
a wón by tmy byl byt.“

S tym ſlowami pjenies do ſafa tuſky.

Ale ſo hřicke ſrode, ſlepſe poſkad w Božim ſlowie. Tu
ſo wo ſemiſ poſkad jednaſte. Šenske poſkadu pat ſu ſachodne,
ſo nimi ſopaju ſo paduſki a je ſtranu, tež mole ſeferaw ſe
ſkaſa. Teho dla dawa nam ſon ſbójniſ tu radu: Nahromadzje
ſebi poſkad w njeſeſach, kotrež ſu neſachodne. Tež wón řeči
junroč ſo ſhowanym poſkadze. (Mat. 13, 44—46). Wón
njeſieſe kraliſto vſichtu ſi poſkadom, ſtrž ſlepſe ſamata
a potom ſi drohę parlu, ſotru ſupz po doležinu pitnju nadenje.
Njeſieſe kraliſto pat nijeſieſe kraliſto tam horjeſach,
ale tež hijo Boži hnadne kraliſto na ſemi; wone je drohı evan-
gelijou wo wujednianju w Božim, to drohı ſlowo: ſo je Khrystus
Jehuſ do kňeta pſchitňu hřichníſ ſbójnych cjińiſ. Kaž běſe
poſkad na polu ſu kňu w ſubjenym hornym ſhowanu, taž tež ma
Bože ſlowo, evangeliſto w hnade, ſkandu droſt ſwotownye.
Bot cjoſlowem, wot njevojučených rybačow a rjemjeſkiſow je
biblia kaž ſožda druhu kniha; ma te ſame pſhant, ſon ſamy
cjińiſ a tu ſamu papieru; ſemſzy rjemjeſkiñu ju ſefajace. Haj
zamo po ſdaciu ſu w bibliji wſehdale wuprajenje napſhacizivo
ſteja, ſo nětroy, kij ponizný njeſe a kňowu wěru pod Khrystuſu
njeſoda, ſebi myſli, ſo bibliju Bože ſlowo njeſe. Ale poſkladaj
jeno nute ſe ſwremne po ſboju ſebi ſadaje wutrobu w budzeliſ
lute cjiſte ſto ſamataſ, poſkad ſi njeſieſ, kij ſu neſachodny, ſi
twoju wutrobu ſi měrom a radoležu napjetiu a cje w Bohi wo-
bohočci ſa cjaſh a wečnoſe. Kožde ſlowo wo hnade Bozej a
wodacju hřichow je wžycie winote hač ſadun ſtoty. Naſlepſki
poſkad pat je Ježuſ ſam, kij je w Božim ſlowie ſjewieny, ſo
w nim pyta ſamataſ, poſkad, wo ſotrym w ſherluſku ſeſa:

„Kaž krafne ſamojenje

Moži Ježuſ ſa mne je!

Wón ſwjeſet ſi my rjenje

A we mni byliſe dže;

Ja jemu pſchitňu;

Nět moži wutrobu,

So bohoči njeſacizuju,

Đha ſneſu bohoči wſchu.

Noſhlaſd w naſchim cjaſhu.

Khejor je ſo ſaſidženy tydzień pſcheproſcheny wot ſchwediskeho
krala na hoſtlu do Schwediskeje podač a je ſo wot tam ſtovy
wročiſ.

Wolsby ſa pruſki ſejm ſwieja ſo 7. novembra. W Wolsbort-
ſte-Wojerowſkiu mokreju je wotpoſlab, knjeſa krajneho radicjela
ſi Lule a knjeſa barona ſi Lilenkron wutroboč.

W Barlinju ſu nět ſaſiprero rufleho knjeſciſto ſi něm-
ſtini ſhromadjeni, ſo dybej wo nowym ſlowom ſcenocjenſtwe
wurodowowali. Kaž ſo nět wěz̄ māj, njeſide dale. Rataſtvo
a witožanie a wiſči cjeſci pſches ſrubu ſlowom wójnou.

Wjerz Wismar je pječia pſches kňowu poſlenjenje cjeſci
kňoreho ſlaby ſchedžiw. Wón je ſak ſlaby, ſo po pracha, hač
moge wobceſejoči pſuežowanja ſi ſupjetow domoj njeſe abo hač
njeſeby zlu ſuui w Kiliſingenje wutraci.

Pſchi ſloweni ſhromadjeni Gustav-Adolfskeho towařiſta
w Bremenje je ſkuda evangeliſka wohada Troppau w Awiſtrijsko-
Schleyneſkej wulkſi abo ſabodze 18033 ſhromadno doſtaſa.

Schejuwoze pišma a zále knihicijichcejenje sa taſte, kog tež bomby a dýnamit buchu pola níznamane.

S Chineſile je iſruđena powjek ſchička, ſo ſtaj tam ſaſo dwoi ſchwediſkaj miſionaraj ſaracenai. W haprleji ve ſchwediſkaj miſionaraj we wzy Holſapu dom najaſ. Taſo chajjiche mits cjanice, ſchajjumachu, ſo by wuhnaty byz. Ale 29. hapi, bu wobſedjeſ teho doma, dokeſ ſe ſwój dom miſionaraj najaſ, do jaſtva cjanicju, a doſta 1100 puſkom. Miſionar Wilſolma proſteſte ſe mits chineſiſki ſaloſtonom wo pomoz, ale woni jeho ſedžbu nimejeadu. W ſemje bu reč roſčitje, ſo budža na wulmu poahnim kwydjenju teju dneju miſionaraj — bjes tva, be tež druh, Johaſon, ſchičko — wuhnaſ. A taſ tež ſo ſta. 1. julijia ſendje ſo wotelo 10.000 Chineſow w Holſapu. Dom, w fotrym miſionaraj veſtaj, bu moblehnjeny a roſbit. Wonaj ſamaj cjanicjučtaj do drugeje ſkje, buſtaj pak tam namakanaj. Wonaj veſtaj, nělo piſeſ ſteči wotelo 30 domow, hacj na poſteſteku piſtečebjaru jeju laſadu. Wihajt, ko na njeu ſe ſerdzeni a ſamjenjeni daſu, torbaču jumaj draſty ſi cjele a bijaču tak doſlo do njeu, hacj morwej njebeſtaj. Tſi dny woſtaſtaj nahej cjele ſejo, hacj ſtönečni Chineſiſka wulmoča jei pohebećaj njeſataſe. Woſledni liſt miſionara Wilſolma je 11. junija 1893 piſan, ſo mu ſo ſta: „Uby dr. Elmano! Rimam ſhwie, něl wjaz piſac, viſtet ſybyju do Saŋguu ſo podař. Praja, ſo ažedja ſo tam ludjo piſtečimo nam ſtehnu a naſ ſchičidobu njeđelu ſkonjanow. Kaf to pónđe? Šsyw woprawdze w staroſtečaj. Chyžt ton ſenje ſaſte ſi ſteječej. Woni ſu tež na roſtaj hafow woſtevili, ſo budjem 1. julij ſaraceni. Proſteſte, luby doſtorje, proſteſte wieſe ſa Saŋguu. Wieſe dobrež woſt naſ ſiſtej. Wihajt ſlužobnít“

Oto ſt. Wiholm.“

Nasje myſle.

„Myſlicj ſebi moju, ſtajz čaju“, ſi tym troſtjuje ſo kózdy, tiz ſe myſle a wotpholby, piſtečimo a žadoma w ſwojej wutrobie haji. Hubjeni troſtjuje, ſo ko požujeſt, piſted cjanowetami ſwoje myſle potajicj a je tola piſed Bohom potocj njeſojeſt; w ſo tuk boſtici, tiz cjele morja, duſju pat njeſoja morje, teho pat ſo neboſtici, kotorž, hdyž móz je moris, tež móz mo, cjanicju do teje hele. Njeponomičn ty, ſo ton ſenje, kotorž hdyž w ſwojim ponjenju derje pojeſteſt, ſajto w cjanowem veſte a ſwotwom njeviſecjalom jidu myſle poroſowſte: „Ciebo dla myſlicje wę ſebi tak ſe w ſwojich wutrobach?“ — ſo ton ſenje, tiz ma woczi jato mojenjenje plomja, twoje myſle ſnoja, ſo budjeſt jemu jemu wutwoljenje dawac, dyrbeſt.

„Poj! ſa čhu tebi nětore bibliske hroneſla projeci, kotorž dybja tebi tvoi wopacjny troſt wiacz a tebi ſi poſnacju teho wieſt, ſo je twoja ſintuſtowana wutroba piſted tym ſenjeſom ſjawnia. „Senje, ty wobhoniſki wie a ſejaſeſki wie; — ty roſhuiſki moje myſle ſi dalota!“ Ps. 139, 1, 2. „Ja poſnaju, ſo ty wiſhito ſamoeſt, a žana myſl njeſi tebi potajeno!“ Hb. 42, 2. „Te ſnoja wobheli duha pomyljenje derje!“ Ezeč. 11, 5. „Ton ſenje budje na ſhwetou piſtečimo, iſtož po ſjame je potajene a wutrobow radu ſtewt!“ 1 Kor. 4, 5.

Wotſup wot twojego wopacjnego troſtju a proſt teho ſenje, ſo čaju tebi taſte myſle do wutrobie daſci, kotorž ſo ani piſted nim ani piſted ſepiſtimi ludžimi hanibowac vjetrebači. Štajz temu ſenjeſlu ſluži ſe ſprawne wutrobu, wieſt le a troſtjuje ſo teho, ſo ton ſenje jebo myſle ſnoje, hdyž tež cjanowetimo jemu njerofunja, abo hdyž ma nětoto na ſwotwol wutrobie, ſtajz janemu cjanoweteli domericije njeſt; jemu je ſunewane, ſo ſu piſti wiſhiteſt njeboſtocije, naſteſt ſunewa ſi najmjeſtneje, jebo dobra woſa, luboſt, piſtečewacja a wotmyſlenja temu ſenjeſlu ſnate. Taſ proſi Petr, ſo do cjeleho hréča ſabdušiwi, dokeſ ſe ſtajz ſunewa ſenjeſlu troſtji ſapreč: „Senje, w węſt myſtice węž, w węſt, ſo ja eje lubuju.“ Derje tebi, hdyž mózecj ſi nim taſ projeſt.

Wopokaſmo węſt.

Watač ſi wérjozemu muzej rjeſtly: „Njemou ſebi myſlicj, ſo wę ſi ſbězany muž hýcheče do taſtich ſtarých bañnikow wérice.“

„Kenes ſekarjo“, veſte mérjozeho wotmoſtvenje, „po myſlicj ſebi, ſo wę naſpojenje cjanice, ſo neloſe ſelarſtu ſenu ſhvorol ſrček ſabji; po myſlicj ſebi, ſo ſeje ſkano ſam ſiſes w ſredt wo ſutjerze wumozenu a ſo ſeje poſla wſhitički ſhvoraj ſola ſotrych ſeje ton ſredt naſoſil, ton ſam ſu wulpeč mel; nje ſuječe doverjenje k temu ſelarſtu?“

„To ſo we.“

„Taſ je ſi ſchecijianſtom; moja wéra je na ſhonorjeni ſaloſtena; nječ druh ſo baňniček pomjeſtaj, ja wem, ſchon ſam na ſebi na tyba druhimi naſponit. Moja wutrobi veſte prieſte poſta niemaſ a niſpoča; ja ſebi na naſwazniſkih praſchenja wotmoſtci ſiſemajac. Dži je ko Bóh nad miſtillu a mje ſi wěre dojveſt; woſt teho čjafa ſam nowy czlowieč ſi mam nělo wěr a troſt a wiſhito, ſtajz trjebam. A ſtajz ſam ſu naſponit, ſu woſt wjele leſtſtokow ſem tybačy czlowieč ſo naſponit.“

Pokaſat ſa mlodžinu.

Po němim.

Ra twojim pucjowanju piſches ſiſtvenje radju egi wuſhwolici. ſa ſon ſwojeſu pucja — niſpoča. 1 Petr. 1, 4.

Ša njeſtoſtovhniſimovo piſtečewodjeria — ſwojeſu ſbognila. 2 Pet. 24, 15.

Štajz — ſwiatlyh jandželow. Ps. 91, 11.

Ša pucjowatki — ſwiatye piſkmo. Ps. 119, 24, 105.

2 Tim. 3, 15, 16.

Šu pucjowatki wopiuſmo — luboſc. Jan. 13, 35.

Šu pucjowatki tij — bohaftwo Bože. Fil. 4, 19.

Ša ſamajo warnowanja piſched wopacjnymi pucjemi — luby ſchij. 1 Pet. 4, 1.

Ša wotſtvenjenje dužy — Boji dom a Boje blido.

Ša piſtečewenje wſhich ſiſet ſteječej — wěru. Efes. 6, 16.

Ša ſbōzne doſtonjenje ſwojeſu pucja — Božu hnado. Fil. 1, 6.

Kat določo možem ſi ſhwetom hyci.

„Nehdy ſo mlodžen ſureho muža woprascha, ſtajz to reſo, ſi ſhwet hýčiowany hyci. Starý praſi:

„Dži won na pohebećaj ſteječej, ſamolaj morwych a praſi ſim: „Poſje, won, nělo je luboſin cjaſ ſeje, njebo je měbre a placil ſteječaj.“

Mlodžen djeſtci a jato ſo wróci, ſo jeho starý woprascha: „Štajz ſu tebi wotmoſtli!“

„Nicoj“, djeſtce mlodžen.

Starý piſtiaſi: „Dži tom ſaſo, ſamolaj morwych a praſi: ſtrime na njeſteſtach ſteječej, ſamolaj ſteječej, ſo pod ſtajz piſtečecjace; piſtečo vorbi ſo delheſit pónđe!“

„Dži ſo mlodžen ſaſo wróci, woprascha ſo starý ſi nowa: „Štajz ſu wotmoſtli?“

„Nicoj“, djeſtce mlodžen.

„Dži tam ſaſo dži a poſkwal jich a hdyž na tebe njeſteſtach, naſkviaj iſto.“

„Ač, moj luboſ nano“, praſi mlodžen, „to budje tež podarmo, won mi ſi ſteječi njeſtmoſtli!“

Dži starý mlodžen ſteječej pojeſtac: „Džai, moj ſhyño, ſa ſhwet nym ſađoſeſt a ſrudobu, ſa ſhwatku a hanjenjom teho ſhweta ſađal mato praſečej, ſaſ mormi, ſela: „Sámtej ſchwetowany hyci.“ Dži djeſtce tebie ſamjeſt, njeſtmoſtli na ſteječej ſtajz ſotrychow ſhweta!“

„Womhaj Bóh“ je woſt nětka niz jenož pola ſenjeſow duchowithy, ale tež we wſhich ſteječej dawarjenjach „Sſerb. Rowin“ na wſhach a w Budyschinje doſtač. Na ſchtworeč ſetea placiž wón 40 np., jenotliwe cjanice ſo po 4 np. piſtečewacj.

Pomhaj Bóh!

Cílko 42.

15. olt.

Četnik 3.

1893.

Serbiske njedželske lopjenka.

Wudomaju po tózdu žobotu w Ssmolerjez knihicjischézerni w Budyschinje a ſu tam doftać ſa ſchwörtlenu pſchedplatu 40 np.

20. njedžela po hwj. Trojizh.

Luk. 17, 10: „Tak tež wy, hdyž wſchitko ſeje činiili, ſtož wam je viſhlaſane, rjetnje: My ſamy nje-wužiti vetrocžzy; my ſamy činiili, ſtož činiiez viwoži-zebñym.“

Taf wueči tón knjes hwojich wuežomnikow ręczecž. Město hordje myſte: „hmy hwoju wiwožatoſež dohpoleje dovpjelić a mamy jaſlužbu vičen Bohom“, thže wón iſch t pravzej vonižnoſeſi poňueč. Tež to dobre, kotrež ſu činiili, dyrb̄i iſch potorječ. Bu to hinat hycž možlo? Nē, hdyž hwoju viſhliſluſnoſež dovpjelniym, hdyž dobre a hoħobojanje živješenju viedžem, ſo ſi luboſcuji viſhliſluſnoſež u blizjim ſeklujem, hdyž wopory ſo Bože kraljeſtvo viſhliſežem, nječinim njež druhý hycž hwoju wiwožatoſež. Wiwoži hmy hwojemu Bohu a ſbžnifei, tž je naš ſe hwojemu njeđowubliſenej luboſcuji ſtreha a wot hmyrjeze wutupiš, čiſte, hwojate, prawe a hmline živješenju. Šewjati japoſčtoſ Bohoſ Pawol, hdyž ſe wobno Bože ſtovo wuežiſ a hycžce wjeſež jo taſz ſebi wiſhdom thleb ſi djeſtom hwojemu rukow jaſluži, mejeſte ſi tym drje hwaliby vičen člownjefami, vičen Bohom pak nježo nječinidje hycž hwoju viſhliſluſnoſež a wiwožatoſež. To wiedžeſe ſe won derie. To dyrbimy tež my derje wiedžeſ, ſo budym ſo nižho njeħvališ ani ſebi nje-myħli, ſo ſebi je hwojci prawoducju a luboſcuji neſčito vičen Bohom jaſlužiſ.

To dobre, kotrež my činiimy, dyrb̄i naš poniječ. Bu to hinat hycž možlo? Wot toho dha wone wubadza? Weſeže niz wot naš, ale wot možy teho, tž nam ſe hwojim

hwaliby Duchom pomha ſi wſchemu dobremu. Sta-li ſo neſčito dobre wot naš, dha je Bóh tón knjes tón, tž domu woboe, ſo čhemny a ſo činiimy. Ničio ſami njeſamōžem; hylniſti pomozni dyrbi nam i ſoteli ſteječ a ſlabu wolu hylniſ. Šewjati Pawol, tž wot ſebje proji, ſo je wón wjazž dželat, hycž viſhitzu druhý japoſčtoſolojo, viſhliſtai ſola hnydom: Niž val ja, ale hna ſo Boža, kotař je ſo miu. Dr. Luther, tž možeſe ſo druhdy naſpeče-čiwo hwojim njeſpečeſelam throle hwalib, taſe wulfe wežy je dokonja, wujne tola tež jedyn džen: Wem derje, ſo nači luby Boh ſtože ſa džen wjeſe ſton tajkis doktor Martinow Lutherow ſtowrict, tž ja hym. Njeħvalimy ſo ſami, dojm̄i wjeſe wjazž wjazž cjeſicj naſichid dobrych ſtulow Bohu temu knjeſej. Štoto bydymy bili, jeli ſo njebi wón naš poňuļiwaſ, wobtowjerbaſ a wuhotowaſ? To dobre, kotrež hmy činiili, dyrb̄i naš poniječ. Kac bu to hinat hycž možlo? Hdyž wſchitko ſeje činiili, ſtož wam je viſhlaſane — proji tón knjes. W tym „hdyž“ tež to ſrudne „ale“. Ale my njeħħimy jo činiili. Tež w naſich najlepſich ſtulach ſo uelko hreſneho a nje-dofonjanego thoma, ſo żadni jenječi njeħħimy projič: Ja hym činiit, ſtož mi je viſhlaſane činiieč. Šewj. Augustin ſo Boho prozu: Wodaſ mi tež moje dobre ſtulti, dotelež je jaħnej brach tak mjeñwawnych dobrych ſtulow, iſch po-tajni ſamocječ, hejħleſtvo a ſtoči pōjnat. Štoto možem ſi my hinat hycž? Sso poniječ a ſo połokrjež čhemny vičen hwojim knjesom ſwominja tež na hwoje wot ludzi a wot hwojjeſe ſachodneje wutroby hwalene dobre ſtulti a wuſnacj: O knjeſe, my ſamy nje-

wużitni wotrocžy! — Taie pôsnacze je jara dobre sa naš. Wone nam bħużi k pokojnej nashejje duschę. Čeżekko wiċċaq je nam p'seħo, njelez wiċċelate k'hixwirdjenja wot luħżej, kij prawa abu nejjprave huxxidnejha našiċċi skutkow, naſchego sadżerjenja. Tón, kif wé, ja b̥ym njużiġtum wotrocž, pôsnaje lohlo: Bóh tón kienies triebu jidu ertu, so bi tiej se mojjej hordjeżi a hoffartniesi viċċebħied. Wóni wotreñju mi te horde myħبل, ja kif bixx idu tibieb wé iċċu bixx u rawni. Njużiġtum wotrocž njeżada hebi żaneje eżżejże wot eż-żewġ, hobbż wón wé, so njeżu hebi se bwoxjim zolym ciniżjenjom, ani se bwoxjimi dobrymi skutkami żaneje p'seħed Böhōm doħbi.

Čežko je tež hordemu čłowjekę spokojo myć s Božim wodżenjom. Któż a bremio ho na njego połozitej; na mēscie ho wopraszha: čežko dla ho to mi stanje? a potajna je myśl: Da tu njejszym saſkuziſ. Ale tak budźe tajse proſzenje woniemie na hubomaj Čeluboweho wuzomniku, tiz ſebi poniznie praj: Da njeuwijntym wotrocť hym telko ſchtrazy ſaſkuziſ, tež moje dobre skutki njeſzbi niečo hōdne: „Da ſkóſtit ſteju tuby, mje njeſhudź ſurowje, to proſchu, hręchniſt hudy, czin ſo minu po hnadej.“ Tón ſammy, radoziſi ſo jemu ſchto, doſtaſi ſo jemu zhoñowanje s Božieſ mitęſi ruci, budźe dwójczy tak wyhožy ſuſebleniem a dżakownym, wiſchal wę, ſo njeje niečo druhe ſaſkuziſ.

О ѿ вѣдьмъ таізы воторчѣзъ былі, кїзъ ѿ се вѣхеі моzu а буѣрнослѣу we вieхелю а в рудобje hacj k po-
блѣднemu буїватае в Кенеїсовѣ буїзбje прозуя, а свравне,
нелудане виѣнчаке нізды нїєшубака: my бытъ нїевуїтн
воторчѣзъ! Вѣхетоž тон Кенеїзъ быдли пола тѣхъ, кїзъ бу
роѣстаманеіа а поїзнеіо дucha, то въ волѣхевіл поїзнеіо
духа а роѣстаманѣхъ вутробу. Гамеї.

Jesuś a człowiek.

III.

Jesuš hřešníkům horeje bjerje.

3. „Tebi ſu twoje hréchi wobate!”

„**S**obiję te trojcowe słowo wyprajimy: „**Jesuś h̄eřčniſtow p̄iſhijimuje**”, drie jich moł woł nōs wē, ho māmę ko ſo tón ſrąbny ewangelij — forſetim jħajawon. **Ho woblerjougo proja woni** (Euf. 15, 2): „**Jesuś h̄eřčniſtow p̄iſhijimuje**”. Boni džejdżo jeho i nim kritum ſłownom porażej. **Woni džejdżo wyprajimy**: Dofekli taixi, foſiż kebi w wobchju a fuwħlenu billo steja, radji hromadż fwooda, je **Jesuś z h̄eřčniſtow wobħadjuo** kam kebiek fuħidji. **So bu tuċji „p̄eřčnijanu”**, i fotiġi, woni i luboċċi wobħadjuje, po-lutni a wengħpoli ludju, wo to ho farießejja njeſtaraja.

Zon poznat pak ma te wobstwżenie ſa swoju najwjetſchę kħwalbu o w tħixx p'sicurunajha wón rošjaħni, jo ħo runje p'sħex swojo luboċċ ġej hrejsnien jaſo pravu pastiġ, wumozniż a-karla wopokosu.

Hydz Jezus cialowiesien, kotsi siu ciezcio shrebdzili, jeli so wopravodz potutu cijyna, pichimyjme, nedobri so jenoj refacj, so won jum tak derze faz drugim nedobr w swojej bliskosci pichemywacj do, ale so jum piched drugim i zwroju hnatu wotewredzili brcdzi i wodawa. Hydz brcdzi po budjeniu hamoprawodz farciejskich tamne hyzo nclato njeprawne, brcdzi jinu to same hanjenje Boba, jato by so won brcdzi wodawajo do bojstwo swawa twaf.

Wobudzajmy zebi krañe ćenje, kotrež Luk. 7, 37—50
ćitamy. Psicherzitaj jo zebi w swojej bibliji!

W duchu stupimy do rianeho židovskeho domu. W kajtym
męczej to běžce, ho nam nijeprobylo. To pat' ho nam praj, jo
domowy wobkher Schiman relasie a běžce farisej. Wto tym
najlepšim, řečoř můžesle Ježiš dacz, tón nicježo nijewiedzelič.
Duž jeho týc měczej i wobkteri vychęceniwościu jako židoweho
hořka zdu židoweho domu witala njeje. Wón jeho zdu židowskim
wachnjeni ani wosłuchat, ani jemu wody dať njeje, jo by řebi
zwojej noh, samęz mocht. Kaž ho ſda, ani jeho wuczomimow
hořku probygť njebe.

Czeho dla běžce ř zuly svobodná prokáz? Ná, věčeře běžce
jemu tuton Jeſuſ ſajímaný muš, muš, kotrej vſchitných wozij na
wobrocjeſde. Duž widoj běžce domu jeho „leinací“. Šenano
mojteſce wón jemu woulu mudroſci počkaſej a jeho do
wulfſloče ſohnací. Duž běžce tež ſvojich pſečerſtiv pobu prokypl.
A Želuz běžce to vſeprvčenje vſhají. Vjes staroſeře ſaz
přezko do njehoſpodničeho doma ſoſtuji. Prajíci mohlo ko tež:
Wón ſoſtuji w mojteſce ſaz tral, — ſaz tral, kotrej wé, ſo do
udje a tneji, hžedzulý pſečindže.

Woni hithceze wobledowachu a bo zimye rosmotwachu, jaco
zo nescio dzisie poda. Ale runje ton podawek dyrbiesce zyli
podzini k najmazniach a zohnowanaja najpozniach w zyli historii
zlowiescia scimie.

Neprovozeního hoscá a to hoscé, na kterejho nictivo rod vohlaďal
nejby, fastupi. To bětce žona, žona, kotař tak hubovo v blouze
řečta tečeše, so hubuje tečeji nemozeshe. Tez nad žonami maje
řečta toje žalozne dobycie djezec. Wona bětce pak daloto pad-
zyla, lo po zlym meřeje i kroutka „hřečkynia“ rělosche.

Ra lije woschnje běche taf nito psichischa — hač běche jnano psichischnoč i čeljim žadotčom po staršej herbowala hač běche hubjenje wočechnyena — hač běche knano jara jana byta a hač běstaj meročmnej staršej a druhj ludo to ječjo hijo sahe hordje lečimili — hač njebeške knano tón muž, otruz bělje v pěni samjed, wjetški hréšnik hač wona — wo wo wsthem bo nom nitočje neprovedja.

Ta žona lastupi. Wona k semi hładaſcie, włoſzy jej dele
bićzuch; wona ſtepoſtaſcie. Ale ſy ſtowimaj uſtepoſtaſcie noho-
mają runę pucej z ſeſuejki kwytaſcie. Wona hłodpoſaria wo ſamol-
ojeſie njepróſteſcie, io bělci bies dowolnoſcieſe lastupita. Wona
cioce njepraj. Wona mjeſcieſcie. Wona na nitoſo w zplet
uſtrawiaſcie njepróſtaſcie — na nitoſo njehładaſcie. Sa my
elche tu jenož jedyn — ſeſuš. Ke jeho nohomaj padže a jeho
po ſumitnoſci proſteſcie. Ne, hdyž może čłowiek ſe ſumimy
kowani proſteſ, wona toſa njepróſteſcie. Wona dęc niciož nje-
ſteſcieſcie. A tola wona proſteſcie a ho džakowacie, ſtowęſta nje-
ſtawic̄hi. Abo njerostumich tu ręcz, hdyž wona ſeſuejkoſi noh
i kylami moczeſcie — ho džipuſcie wo ſumimaj doſtanym ſtimieniu
no to jeſti vratięſ, io bělci wroplowanju hōdne? — A hdyž
ho noži ſi wloboſni ſwojeſie hłowny tréjeſcie, hdyž ho nož
wo loſoſiwaſcie (jenož noži, plchoty) jemu tež rutu wroboſie, ſo
doſtojnju njeſteſciele, hdyž iego noži ſi drozej žabu namaja, —
hdyž runię je hewaſ, ſoma po laſtu, jenož hłowny hōdna, ſo by
o żałobowaſa — njenidžijski ręci džakowanju a luboſcie w jeſtym
ſtimieniu? Možto ſo možnijſie predowanje wo kraſnoſci luboſcie
eluejweſcie džecieſcie?

„Daj, to je hynuza sŕeczníwoſć hľuchonémeho. Wona běše ťucha ſo wičitlīc čľubovnosť ſolo wofolo, njech bychu ſi ťichli, ťochtoľiši čzryhu a njech bychu ju woſtřoržovali, ťutliši čzryhu. Wona je něma ſo zhyb ſwet, wona ſebi na to emyňu, ho ſamotneč. Wona džže temu ſvoboditeľ ſwoju horzu, a tam ūloboč ſoporaſacj.“

Wó tytym ręczecz̄ nimamy (pschetož wo tym ſo nam niciož powiedza), ſak je žona Feſuha hjo předy ſejnala, hacž je jeho ma hižo wohlađala abo jeruz psches dnešich wo nim bývajata.

Wó tyt njerzecim, hacj je na dobo abo po něčím hvjatec
ebjeſte plómjo wěry w njej je po ſapátko, woživoža pſechněvědzenje:
jeón je tón muž, kdo vohrač može, kofry tež mje ſhubenin nje-
ſtořci, ale wěžce domoj pſchinješe t njebeſtemu ſwetku a měrej-
oſci, — wulſe je po ſtafo. Želus je wot njeje poſnath jaſo tón,
je.

A někdo běžce klyščala: „Wón tu je!“ Wón drje běžce Schimowym domje, w domje hordeho farisejsteho, ktorý na u ani po pladnuti njeby, ktorý tu ho dele satamoshe. Mázčelje, mázčelje do teho doma híz? Né! to bi njenično; wona měščelje, wona njeznačelje. Né, wona njeznačelje. Ale wona přeřeďe a teho da kmeňčelje a mázčelje. Wšichni druge by je bylo, hac̄ tej žomje roštoňnic, so tam híz njenič. Tón vánik jí cjebnice — duž tam khwatašje o řebi niskomu ročarji njezdáte.

hamoprawy wo żedzenju rošlamaneje wutroby po wodaczu a wumozienju? Schto rosumi wo lubosczi teho sbóžnika k hréshniakom?

Duz je won je hvojim budzenjom botowy. Schtojstiu bech
jemu wo ſeuwim pomjedali, — profeta won njeje. Byli pro-
feta byl, tajſi, kiz wutroby ſnaje, by wjedzal, iſto a kajſa ta žone
je. (A wopravdze, w tym ma won prawo) „Byli pak wjedzali” —
won dale reči — „kajſa je ta žona, njeby ju w hvojej bliſtoſci
krvíti.”

(Befragungsmethode)

Jesuśkowa Luboscia.

Final 8 35

Höök: En fram härligste kärlekste firmane rann

Schtó chze wot bulosče mijé dzélicj,
Kíž jeno we ſezušu je,
Hdyž dyrbju bo tu wiſčelko bědziej
A wopuſtejcie mijé wiſčitko chze!
Ton trojčit mi tolka woſtanie,
Sa mij mali ſezuſku.

Moj Jeſuš je ho ſa mnje pišač
S tvojim pišmom, ſvojej ſviatej trviu,
Hdyž na ſtižiu je ſa mnje višač,
Krej višelat ſa mnje ſi luboſežu:
Duž moje ſvoje woſtanje,
So mnje moj Jeſuš lubuje.

Chze mi tón swét iow syje stajieč,
 Wje Jesuš psched tym swornuje;
 Hdyž mje čjert slostenje pyta trasčicá,
 Wje sože Jesuš schituje:
 Za schit mom pschezo vobstajinje,
 Dotelž mje Žetuš lubuine.

Něch druhy počlady běj ryja,
 Moj počlad jeno Ježíš je;
 Něch druhý ho mi všechno změja,
 Svět se bláhostí naje žámitel čje:
 Moj počlad všechno mořtanje
 Ježíš ti mi lubuje.

Ty kraśna lubościę Jezujsową,
 Mój pokład, swoje schfit a dżel!
 Sdżerż mnie hacj tamu stonu rowa,
 Hdzież dostanu tónki sbójny dżel:
 Duż wuntru strośczenie, wieżele,
 Ja wem: mnie Jezuś lubuje.

E. 5

Niechto wo listach starzych Romssich a Grichow.

Niektóro wo listach starých Móisiejach a Grichow, kdej my byslímy, dýrbi tež našich cítilorov bojimací, dokelž taře listy snajá, že kdej my byloho wazá; wžaděk wě řežde křesťcijanek děčejó wo všeckle listach abo dýrbalci tolo wo nich děčejec; wžadak stejn sadu w biblijí w nowym konoru a ho mjenuje wot písečejelov starého dobrého čáho znano tež „epitole“, křesťo je každanké listom ja říká. W tyhle listach cítilany wjele nejkrásnitských schryuchom, lotrež my knojeny, w mojej biblijí když wone wulži cítilasjane, so vduch so hójským nomatac. Ssou tu tež hízí taři list zpěv děčejat? Tež některýz hój venu třešně, wžaděk, wžadak w nich telo cíjeleho steji, so ho my radisko hlownych schryuchom vymýchá, na lotrůwž tež nejčisté maný, taž: Vdý my wem, se ty, tři Boho lubuju, wžadíte wezí k lépejmu blížku, abo: To je životěc werno a jara doostojne listom, so je Ježus Křesťuň do života píščichol, křečnítou řežouých cítilací; a schwa hemat vlastic jadřinových schryuchow. Dvoule jadřinové listom křesťoňeho význa so děrcí, je děrcí a rjení; ale evangeliemu křesťcijanek wždej píščitejalo, hdy by tež ras spytací dýzil, taři listy zpěv cítilací a nepladací na tu práznu, tež te twjede dešti píščemerejce, lotrež kname napřed rohymenje cítilací cínila; dýrbalci píšli tajn wjerzenju napověděk tež třešně píščenice, děka do jara nej-lesoboji, wžadak so wulžne řiduwanje napřed píšci spytowanju. Pojez, so ho radisko no to daři, hdyž my te listy napředras svorotownje wobladanu a wo nečím rázemí řežou, křesťo moje

nam poważać te listy rozmijęcji. Szybimy go po tajfunie w duchu
współczuły na bólom; kiedy my pięknie kobię swoją bibliotekę, fotorejek
stolek obok czerwionego reftu ho nadziorując wągry tań nowy dyżur
niedba, jaś ody wu hale wejścia kuriut; my wytamny sadu w listach
wrenii epistolii na Thebałonii i picroształami najprzydzie tónele
ist mi wiosciata haczyk i konieczna a drżej so kiedy woliśmy jedynu
takich małych wobieżków, wot jenego spoczątkowego piżmaka jeney
schwuczy haczyk i piżmikobne, duż 1. falcuściu 1., potom schwuczy
2—10, 2, 1—12, 13—16 atd.

List je pot japočkota Pawoła pišaný a to v gréckej reči, totaž že sa jeho dny pravé rečí zvýši hveča; hveča ho evanjelií grécky písťovňajedla, dha možesťe to mušku hromada ludu rošťomieč; sa to vaf bě ho myným tutej semje, Alexanđrej Bokemu, romskim štejkoram a jich dobycťou dňasovac, ktorým Bóz tom knies doske na tute valčinje evanjeliu hvečku písťi hotovoc. Thebašonuži rečjaču hies tež tež grécku jať ſtvoju mačetnu reč, ktoráž knahz chýpl tón a tamy wiedziec, totaždby ſtvoju písťu písťu, ktoráž ſtvoju mačomachu. Čožto bě wotmolnič i najmieničia vo džele ſi noweho ſalonja? My vytam v druhim Janovomu liseču ſcht. 12 a v trecium liseču ſcht. 13 a ſhonimy: voni pišadu na papiera ſi tinta ſi s pierom a wižimi ſi grécky ſteho ſlava ſi tinta, ſo bě čjorna a daſe, ſo voni triebachu ſečinové piero, totrej ſi ſoumo papyrus-trawy, totaž ho wohebe v Egypťovkej namata, písťhotoman a to bě ſi wjeticha parjera ſa pišanze; hizž hečku pat ſnajcha miele ſuveredci a džobški pergament, totraž wohebe wujwiačku ſi pišanu ſuveredci ſlachom abo wožnych woſkaſanom. Taž hečku huvate pišana ſo na pergament pišane a ſo ſa, ſo je huvatý Pawoł tuſe drohé knih ſi (2 Tim. 4, 14). Čssove ſamýne ſtvoju písťalce japočkotov nojiſerie na „papyrus“, i woſkal naſche ſlachom papiera ſem písťihiče. Daž hečku papyrus, čjorna tinta ſečinové piero listovu a piſatice arat.

Schto nam nadpanie, hdyż japoſčitoſſi liſt ſe hwojini liſtami poſchrinomy? Žo w kſliu wycelane mjenonazy. Jedyn proſi po hwojey mudrości, ſo w japoſčitoſſich liſtach wele ſteji, w naſchich moło. Bołe prame! Ša to paſ džakowano Bohu ſiebie liſtu nepeſchindu do bibitje. Net paſ chzemy wo roſzlechęcej, fotrej nam hzo vſi hwojnowym mleboſlędzeniom nadpanu a duž noſprjedy wo tym rečjimy: Japoſčitoſſowe liſty hu až drohe knhi hwojne piſma do ſtarow a do ſieciu roſzleſzene; to my nejcennymy. Kat ma ho ſi tutym roſběderjom do ſtarow a do ſieciu? Ra tote praſhenje chzemy wotmalwieć, neſleſej je ſa tebo, ſi bibiliu citta, jara ſajumane. Nieſemę paſ maitoſſe nejczerpitwu byc, hdyż hzo bude wotnolwienie theatra doſte.

My wojsmemy Lutherowe piśmo do ruk, a zapoczątkujemy
żitać, my niesprawiedlwość dokoła, dąż namaszymy bibliiski schruchy,
były po tym soło jedyni o soło tacy. My widzimy, Luther
najęsze swoju biblię. Lustro piśče won jeno schruchi, niesprawiedliwość
gdzie je w biblii wyciąga, abo nomataczę; i wjeszczę tak mieniuję
owni knihi stan, i lotrychiż je schruchi wstan, kaj my żnoujemy
o pchłichlowie projimy; steji pola Mateja na połtlenium. Jeno te
szczęcieli Luther żenje niesprawiedliwym, won je spłotom je stanowim.
Ileż chęci dla? Je won kniadh na to wypłosi, so je zyle dobre, hdyż
ak nadrobnie niespraj, gdże schruchi się, so by cziatr cijun
ilniusko tam ja nimi wytat? Ale tak żo nima, wiele wiezaz
Luther żone schczęcieli nastaja, dołek hijszczę nicio niespraw-
iedliwe wo roszczeniu stanow do schczęciów. Wy ho dźiwacze
ho prascheć, hacż ko woprawdze tak ma, a ja možu wobliwier-
szyć, tat a niz binak ma ho s tyn.

Hoj wioch, tak je pak rosdželenje do schutczow do naszejce bliszy pchicjho. Te dzychow ral wiedziec. S krótkim prajencem: o dajujszem sa tole rosdželenje statemu triuhičzycerzej w Paricu, otrehoj mjenno je Robert Stephanus, fiz he ſebi ſe hwojimi schelatini wudamami grichitow novehoj latonje wulfu chwolbu a fiz he wudamow lata 1551 tol nam inate rosdželenje řeni ras naložowal; wot teho časa bu wone vörly wschidzom dajujszate, taſ in my bieki hwojte pizmo nimale hinszce pchadzajc njejemosz, hač do schutczow rosdželene. Drubdy pak ponha k ložicemu froshmenju, hdyž na rosdželenje do schutczow deduzbujemy, ale bieles pchetvrenje daſ cílamy, ſe njeby to, ſtož hrudowu bieles rostwornjenie bylo. W naſim prenim hebalonistm ličze je na piš. 10. ſtycieca 5. stanwa ſama ja zby njeſrojmuſliwia, pchadzajc wone hlužia ſi 9. ſtycieca hrudowje ſezne kodd. Duž monomnim ſame ſo rosdželenje ſtatutom

w naszej bibliji znano 350 lat stare a milodzieżne hagi biblijana.

Niektóry kroczeń dalej a to kroczeń do siedu. Wokół leża 338 po Chrystusowym narodzeniu wzniesie biskup Eusebius, taki je wreniu zrewniu historii piąta. Wón je w swoich wojach kroczeń pod Zesłaną świętą hagi na konstantynopolitańską wózko na pięć, siedem świętych wo japońskich a ich schulerach, wo jadu piątkach, wo wojachach a ich przedstawięcierach a wuczerach, wo pleszczanach i kleszczanach, wo niespłczęzach a wo sasitomarach i kleszczanach siedem.

Eusebius powiedza też wskrzeszenie, kiedyś je won w nowym teatrum cziąta o położeniu potom pseudego na swiaty piątku, w fortunie bydymy je nadobronisko namalac' moźliw. Ale won pięciu tym niż jeno w jone świętych niespotkani, ale też wo stanach mieleci. Szwano cziąta tón abo drugi rad maty wotdzielił i tutym słownych historycznych kroczeń a duż dyktu jom hundrem stan stojemy byc, i lotrehoż może je cziąta wo wernoszci teho, iktori prajaczącym pleszczanecie. Eusebius powiedza w drugich kroczeń wo Zafawowej kroczeń, po tym, iż je w drodze pod kierowom Klaudiużom powiedza, jeho słowa maja je tak: „Głód pod Klaudiużom spomni Lufasch w swojich japońskich kroczeńach a powiedza, jak hu bratka w Antiochii tym w Zdowolni pishes Pawoła a Barnabasa, sożdy wo swoim samozemieniu, nictoż połkali. Potom wrazi Lufasch dale: „W tym samym czasie pat stoji król Herodałtu rządz, so by nictotrych wot ganejny czwiliom. Won pat Stozowom Zafawu, Janomeho brata, i mjeżcom.“ Wo tutym Zafawie powiedza Klemeń (te bętni zapewne wucet w Aleksandrii) i 202) też wobledzbuionu historii, taki je won ju kleszcz. Won projmieniża: „Zato ion muż, taki je Zafawu hudej pleszczad, widzecie, iż won krople wusznawicza wózku wéru, bu won taki hnuty, so ho sam tez su kleszczanana písma. Wobaw busztańo nicty hundrem i Stozowaniom wotwiedzeniem. Nie piecju przedstawięcie muž Zafawu wo wodzacie. Krótko rozwiniętji Zafaw potom djeleż: Mier budż i tobu a wotwosha jeho. Taz bu wobem w tym hamym cząszu hlowa wotwosza.“

(Potracywanie)

Jasyl.

Hakie pśzed królikom hym w swoim świnieniu preni kroc'je ho palazu holu wołhalad — to będzie żałobny napohład. S wulstom kroczenom pionio po semi dale będzie, kuchu trawa a drobne drzewo japołulo; iktora nictotreho wulstego rjanejego schotu będzie, borsz hejmudzena. Woeniejsi nictoż domowarac' nieniżesze, runiętej s wjele hłosowan wodu do nictego kulaču. Duż po wodzacie półkach, kofisz dyrbiażu strowe krotom kolo wotwosha porubac' o pśziorow wózku, so nicty wózku po semi dale moźli. Wulst wózku będzie znano pśches jeniciu zgara, krotuz bę nictoż żeliznim pręc' eżkini, nafta.

Niebędzie to dobry wobros i słowam Zaf. 3, 5: „Tak je jasyl mały stan, a wózki ho wulstich węzow w khalali. Hala, hñadz ho wózku, kajti lęk woni japołoli!“ — W swojich myślach kobi prajach: iktoraż wobras je japołikotow wobracz nieniżesze. Bies pśzietacza je hlowa pśzibłodżerzyk i jeneho doma do druhiego nosza; iżęż dobrej ręcowej je ciorne sejini, kajt ho schotra rjanej schotom w swojnym lehamudzi.

Skrudny podawki i mojich dzęczęzach leż mi jeho pśzed duszku stupi. Młodaj mandzelstaj i nami w tym hamym domie wylestaj. W przénie mleczaz husto i nimaj njeplaknac' monaj, wonaj będziej kobi hamaj dość a po wołkach je będzie njezabudzaj. Nam je napłoczecie bycleste żona, kotoraz będzie hamaj to ho jima a kotoraz by ho jeno jeneho powołania w świnieniu nieniżesze, rad wo swojich bleskach pśzeciera starala. Ja ho żenie jara swięselit njebych, hdy by k nam pśziszcza, pśhetoz mona by radz, iktoraz by kobi hamia wumyktita, sa mykle druhich wudnowata. Dotekz by se wotwielatimi kroczenami wobładowanu, by taz wskrzelate nośnionia a duż wy, przed hacz by wotwosha, nam radz njezichty będzie, wo cijimż dyrbiejsze ho hiszceje mjełecze. Sa mledej mandzelstaj ho wołosze starala a jej wobledzbowatka. Duż tez boryk wiedziec, jeżo mlede żona jara skorowata, ja hucus leżi a radz i nifin njewołkodzajue. Jedynie dzien zleje bies dyba pśzibieza, go prajecie, hacz hym hajo nictoż bliższe wo żałobnym podawku żonin. Wona będzie hamia je swojimaj woczeniom widzata, so je muž hłabu żonu nabik, tez je wózku wózak bleskata, dotekz

będziej wózno a durje do pöblansteje stow woczinjenie bylo. „Wo istnie, hñedz muž swioto żonu biecie, so kroczena kroczenie; duż we leżen wo hibazeju cłowiekom widzecz; wona wo wołbarzach, hlowu kobi będziele a stocinie — o to ho rady njeuwopraj — bleskach jaśnie i jeho rta te słowa: „Tu żałobne stowrzenie!“ Tak wona pomiedziasz, ton tróz ani njeplaknac, so to late powiedzacy njeśmien; né, wona chyprze, so by swiaty bylo, kajt je woni ty muž, a so by tej wobce żonie pomchane bylo. Ja jej wołmowata, so może ho cłowiek sołto moźli, so może sołto swiaty gromowatej felchfodzic, so ho nam w kroczenym pięznie pśzibieza: „To te, taki ty bleskach, njezwiedzaj; pśhetoz mjełecze njeplaknac, prasie je ho zwiejszo bleskach, hñadz to czintu njeje, a jez ijo ejniet, prosz jeho, so by ho wójaz nieczinić!“ (Sir. 19, 6, 13). Ja jej tez powiedzach, oto hym husto ham widzat, tak sbozwonaj staj mandzelstaj hromadze. To wsztchni nictoż njezwiedzaj, wona będzie to widzata bleskata a wołen pśziblodżenja kroczena pśches zile mjełecze.

Niektóry njebel będzie ho minylo; mjełach tehdom jara nujne, duż neupytnych, tak będzie jejne powiedzanie faz slajzaj jed stutawo. Jedynie dzien dziesiąt k miodomu mandzelstaj. Żona seho płaſtacza, muž tam ludny będziecze. Wona mi prajeſtacza, kito jeju tylki, temu muzej wózka i pucia dzeku, i gortin hłoskom ho jeho so jeho wobcej żonu prajeſtacza a neto będzie będziecze list wot żoninej starosciem pśzibieza, kotoraz hlowe pśziblodżenje pśzibieza, iż będziecze po wołoszce hlowu żoniny żako bobu domow wafso. Zadysy njezwiedzaj, iżto k temu ludanemu wrażie iż żona pśzibiezo żabo muzej rząz będziecze, hlowego lubowonu muža wołoszko. Ze dleje mjełecze njezwiedzaj. Za jum zile daktadne rozwijeadz, kito będzie tamna żona widzata, bleskata a rosnobyla.

„Taki fukti nietopor! Hanta“, sawola won, kobi i ruku na cjoło pśziblodżenyski. A neto mi powiedzaj, tak staj do tomori stutawiski to swerjo wołoko lętac' widzata, tak je żona ho na strózawiczy wołata, bies myu so je muž s kijom to swerjo, fotres je pśzibiezo wołoko hanineje hlowy lętalo, won honit. Stocinie będzie i komory do istwy a tam s welnom wuleciale — pśzibiezy tym będzie woni jawotal: „Tu żałobne stowrzenie!“ Żona stocinieje:

„Wie mój lubowany muž bieć! To je żałobne, taſe nictoż wericz a żona njej jeju i nam njeplaknac, hewal moſto ho jehi taz fuchemu nietoporze ſenicy.“

Muž wołka studny a praj, so by najrakidzo to město wołuszejil, hñedz mojochu jeho sa tajkeho ilecho mjeç.

Za wołblatnich i pśzibłodżerzy dōńczi a jez kierwo doprojich, tak sie je cijinita a kobi nadzad, so dyrbi ho sa to starac, so ho to powiedzanie shubi. Rajzadzho by ju ton muž wołskozil, tola żona w swojej dobrzećwostce wózku cijinieje, jeho wot teho wotwierżec. Kołostanje jej nictoż schodzito njeby. Pśhetoz w kroczenym pięznie cijilam. Mat. 12, 36: „Na draju was pal, so dyrbia ludjo na kudzym dnu wotwolwicę ja kójdej njezwizimej hlowo, kotoraz hu ręczeli.“

My wózku pak dyrbimy nad naszim jasukom wochowac a to słowo wopominie: „Wiele ręczow njeje bies hreča, a iżtoż żwoju hubu będzie, je mudry“ (Pśzib. Sal. 10, 19).

A rozwominianu.

Wat teho wotwisiuje, iktoraz pytam: pytamli żonimy kobi, nomałomy węzne stanienje; pytamli Želufa, nomałomy węzne żwoje.

* * *

Wobłodzaj kobi hlowego njeplaknac, moži kleszczanino: Wón njeje Boże dzęcio, hewal tebie je nemohty hdyzic. Dębo hibzene cijini jeho njeplaknac, niz tebie. Schotra won tebi kobi cijini, jemu iżłodz, niz tebi: Njebychaj ho nad nim żmiliča a jeho lubowacę?

„Pomhaj Boh“ je wat nětka niz jenož pola kroczenow duchownych, ale tez we wózach pśzibodżerach, „Sserb. Nowin“ na wózach a wo Budyschinie doftacż. Ma iżtoworek lęta placzi won 40 np., jenotlive cijista ho po 4 np. pśzchedawaj.

Pomhaj Boh!

Cripto 43.
22 ott.

Letnik 3.
1893.

Serbske njedželske lopjenka.

Wubdawaju ho tōđdu žobotu w Šmolerjez kūbičjihčemtu w Budžichinje a žu tam doštač ſa ičtvořitělmu pſchedplatu 40 np.

21. njedžela po hwi. Trojiz.

Pj. 5. Je džurna węz wo tōđle pjatyi psalm. Wón džerji wšichtim nježwernym a ſapomilivym modlerjam potutny ſpřiběl prejd. O ſchó njeby žadyn nježwerny a ſapomilivy modler by? Kat ho ſvětym w ſchützach tuteho psalma horlivy modlečki duch Davidovu ſ njezdjane možu? A na našchim ſwoddomnu leja rola wjele hinaſte ſapominanju k modlitvi hæc na Davidovym a my ſmy tola tak ſtoddžili modlerio. My wěrny, tak hujto a tak došlo je tón Knjez Chrystus w modlitvi pſched Bohom ſtečak a Chrystiušowu japoſčtoſt wola k nam: „Modleče ſo bjes pſhesciača!“ a tola ſmy my tak nježwerni, ření modlerio. Hujz naš hijo David wobkorži všečkem Bohom Knjezem, kat ſmeje ſo halle Jeſužowu ſkržba pſhesciuno nam!

Potom ſak dowěrjazy a ſak wuživšchenja wěsty, jato njeby možlo hinkat byz, hæc ſo jeho Boh tón Knjez wuživšči, proky David! Žako by wón chýr pſched wšichtimi druhimi přená a bližišči píchi durjach nježeljeho kraleſtu ſteč, tak hotuje wón ſo rano k ſwojemu Bohu, a: Knjeze, poſkladaj na moje ſłowa, ſedbzui na moju rěč, tak wundzeja ſłowa ſ jeho erta. Wón naruſuje ſwojego Boha ſo by, po člověkstini rězjane, pravje rutu na vuchu požolj a ſe ſhlenej ſłowa na Davidovre ſłowa poſklučat. Schtz miče tak rězječ, njeſt wěrno, tón ſamečeje w jara ſpřeczelém wobhade ſ Bohom w nebjehach ſteji. Kat ſahanbi naš David druhí roš, naš, kži my Jeſom Chrysta dla jato lube džegi ſměm ſi lubem ſotzu w nebjehach vſchinc. David nježeljihce ničo wo tutym Božim dž-

ezatſtwje. A my, kži my ſo ſměm pſches Jeſužowu ſa-
blužu ſwobodne a wjeſele k Bohu wotzovitzej wutrobie
pſchiblječi, ač, ſo ſvětym ſ najmjeiša wſchědne pſchi-
proh duriou, ſotcz naš k wotzovitemu domu wjeđu, ſtejeli.

Hujto čítamy w nowinach, ſo niſte džegi ſi luda nojwyschichy pſchecje ſwojeſte wutroby w naſcheho khejora a krala piškaja. A kejzor poňnutý pſches tule ſwobodne džeczajou wěru do jeho miloſeſtive ſlobotę a dobročinioſcie, pomba a dopjelní pſchagovm džeczom ſwojeho luda jich proſtvo. A našch nježelj Boh, tón Wotz naſcheho Knjeza Jeſom Chrysta a teho dla tež našch Wotz, nježbyjal nam našche proſtvo dopjelnici, hdyž my w modlitvi ſa jeho cječju ſtejimy a ſa pſchiblžbenjem jeho kraleftwa a hwyate potutne hylsy plakam ſi pſche ſwojego luda hréč a pſche ſwój ſamhyn hrdę?

So ſvětym ſaſo wot Davida wuknili, hiſhče wjozy, ſo ſvětym ſo ſaſo wot Jeſuža wutnili, wot ſwojeho miſchtra a jeho japoſchtolow, wo wſchém, ſchtož naš ſabězno we wěrje a we wuživščenju, wo wſchém, ſchtož je pſhesciuno a čémnoſcie pſhesciuno Bohu a jeho žalbovanemu na ſemi namakac, ſi Bohom rězječ we wěrjezej modlitve a wſchědne wutruje ſpřowac: Knjeze, pomhaj; Knjeze, wumoz; Knjeze, twař a zhoňuj Jeſom Chrysta dla!

Tello ſamhyných brónow my ſmy wjeđi w běženju tuteho čjafa, tello jich je ſo tupto a ſersavilo. Ale ſchit teje wěry, džeržimy jón wylše ſwojego luda, ſwojeſte wofadu, ſwojego doma a ſwojeſte ſamhneje dusče?

Khwalecze job' na zymbalach,
Ktiz hacj f njebju klinca krafnje!
Khwalecze jeho na trunach,
So tez Bohu huncja jafnje!
Riech fo hloby pohebnu
K tefczej Bohu wecznemu!

Wschitto, schtoz tu wodnych ma,
Niedz tak khwali Bohu Kenjeja,
Holeluja sopewa!
Zeho khwalecze njebudz mjeja!
Czeczej budz jeho trafnoczej,
Holeluja w wecznoci!

jeli so ho sa lo sajmasch. Skhowany je nam list, ktorz romiti bohot malo-afiseje provinzy wosoko leta 103 po Khrystu u hzejorej Trajaney pibacze. Khzejor wchazt be hwojim sostojiskam fasal, zo bych hschecijanow pibecjeha a nelt powieda bohot Plinius wo hwojim iadzerzenju pibecjivo hschecijanow a prozby wo daszne pibacze. List ma ho tak:

E. Plinius Trajaney. Szluicha ka sa mnje, kniede, so wschitto njezwete pibecjebi pichinegu, pibecjot schtoz by mie lepie ros-wuecze mocht hacj ty? Wchit pibecjuschenju hschecijanow njebedz nhodz; duz njezwet, schtoz a tat pibecjupato abo khofat. Beck tez w tym njezwet, hacj my dyrbym pidi budzenju roszbile czincz abo hacj mamny pibecjivo mlyodym a starym po runym watchnu salhabecz; hacj ma, schtoz a tat pibecjupato abo khofat. Beck temu, kij za ras hschecijanow byt, wotpad nicio njepontho. Ze koydz temu, kij za ras hschecijanow byt, wadzce doftac, abo hacj temu, kij za ras hschecijanow byt, wadzce doftac, abo jeno potom, hkwali bym po pibecjivo tym, kij budzu mi jato hschecijenjo potasani, tat sabzat: jich bamyk bym po prasdzak, hacj beldu wopravdze hschecijenjo byt; wujnaczu si bo woni za hschecijanow, dha bym ho jich drugi a tceci ros prasdzak, jin tez wotwajenie hwoj. Schtoz wosta vchi hwojim wujnaczu, temu doch hlowu wotczej; pibecjot so to mehdy pibecj, zo dyrbylecze ho s najmjenicza jich salhabecz khofat, njezd je jich wujnacze, katefilijsz dzhe. Schtoz beldu romitz mleczjenju, tuz bym s wotwajenju do Roma napizat. Zalo nekte tonie wujnud snaty bu, budzu mi hschecze bies budzenjom dalsze pibecjutepu hschecijenje, kaj ho to kaj w jelszach stanje. Bu mi wot njezmenowancho czlowieku sapiis taftch, kaj bechu piceja hschecijenjo, pibecjupot, cjalci po saprebadu potom, kaj bu hschecijenjo. Hdzj necti poti mje s bohom watchnu abo twojemu wobractu wopory s wyrucha a s winom pibecjutepu, volda tez Khrystu hanaczu — k czemu kaj bu piceja werni hschecijenjo nhodz po hohnicu njezadza, dha bym taftch po swojej radzi soho pibecj. Drugi wrajachu napriedy, so bu hschecijenjo, potom pak saprebadu, prajzy, so bu njezadza hschecijenjo byt, potom pak soho wotpanzy, necti hzo pibecj 25 letami. Boni ku wschitay twoj wobras a bohowne wobracy czelczili a Khrystu salak. Boni pak wobractu, lo je hronna wez pibecjich winie abo lepie pibecjich blduze da byta, so bu woschnie meli, wewty dzien w tibzenu pibecj ibzadzenjom blonza ho shromadzicaz. Potom kaj s pibecjahu blubli, so njezadza do njezadza swolcze, ani paduchstwo ani mandzestwo tamane ani rubjencutwo wobractu, dalek blono njezadza a domierzne tublo, hdzj bo wot nich soho zadaſe, njezadzenejdecz. Na to bu so roſelach, zo bych hschecijenjo soho shromadzil k shromadnemu wobractu, hdzj pak so nicio stebo njezadza, a so bu to wjaz pjezajni, hdzj bech jo po twojej pibecjutepu salak. Czim nufiszczyt po bu mdszce, wot dwieju tskloſtinom, kteřej wujczej "diatoniss" njezmenowanej, pod dracjowaniem pibecj, schtoz je na tym werte. Ale ja njezwet nicio hinačke namakat hacj wopraczu a zyle pibecjermu vslivnici; duz bym tez prozeb na drugi czas pozojik a proszeb wo twoje pibecjutepu. Pibecjot nalezenosc ho mi da pibecjutepu hdonia, woskebie dla mnich, kaj po tutym woschniu hwoje zwijenie mato moja; s blduze staroby, se wjehes schiantom mużozu a żony pibecjutepu do strachu a budzu dale do stracha pibecj, niz jeno w městach, ale tez hzo na wjach ho rosszheri tale natajaca pibecjutepu. Ale hschecze ho sda, so možemuy iej domowarac a wchic soho do rjada stacj, sanecze so hzo nimale zyle woswusczenie temple soho ja Boži; klužu wujnaczu a soho po pibecjutepu stoczeja sa wopory; duz je losko werte, so by najwujac ludzi soho na dobrej paci pibecjuto, jeli so bychym jum stotworec wręczenje po možnosci polozili.

To be neli list, wo fotrym bychym soho wjese listow pibacze mohli, czapli jón wukadowaci. Zow chzemy jeno to pracie, kaf jara je ju mudry Romki siebal se hwojim nadziju na postanenie pohantwa. Schtoz je zebi Boh pibecjewat, tu dyrbu so tola stacj, byrnjez bychym njezadzelom mozy po sdaču triumfowope.

Ale neli wróćzmy ju k fotrym listom! Wobhlađajm zebi postanenie, kteřej z listowemu sapočkotek klužecze a nimale nhodz njezadzowacze. Jara krótko cijnaczu s wjeha Romky pibecjito mjezo hzo, tiz list pija a tebo, tiz list doszanie, jeno tati dwaj pibecjek S. D., kaj je: salutem dicit a cibam po herkibin: pibecjutepu stowje abo derjemecze. Maty kust hinal mjezche ho postanenie wjeheszych Grichow. Tu reła na pibecjat: Klaudius Lysias drohemu bohotej Felicje, wjese stowja a sboja (Cap. skutti

Něshto wo listach starých Romskich a Grichow.

1.

Poſtečzovanie a stoněnje.

W tutym wotdělu pořaze naš Gusebius, kaj je hweruće ejtati biblijne na mjeſcie pibecj, na 11. stav japočtostkach sluktach, ale won njezadzomni stav a to s tez sameje pibecjum, kteřej dla Luther mjeſce wo schuczat: Won njezadzne hschecze njezio wo njezadz roszdželenju do stanow. Knich nowejka salonu do malych wobkłozow roszdželicz in hale Gusebius savrcza. Potom mnoz to hambke pibecjowcu, so bu ho lóžszo ejtati a ejtane wobkłowac. Jedyn s tych be wujczeni minch a kardinal Hugo se Santo Zoro, kaj je w lezje 1260 wumrieł. Zeho roszdželenje do stanow ho bórh tez drugim spodobasche a bu potom w ejtaci wjchudzom pibacjate.

S wjehacze je tole roszdželenje jara dobre; my s nim hložu w biblij iwszo namafamy. Drudzy pak wone roszdželi, schtoz hromadu hschecj. Nasl. 1. list na Theſhalorickich polſicja nam tez ka to pibecjat: 4, 13 hacz 5, 11 ku mjezuzu jedyn wulski wotdžel, w fotrym hwyat japočtoku wo hschecjindzenju teho Kenjeja rečz a tiz je tak rjez jedny naturisti stan.

Tez njezadz hebi myzlicz, kaj bu japočtoku w hwojich listach pibecj poipoči pibecj bies wulstho wotdželom; wiele sterje pibecjaje býdy fedzilny ečtar biblijne hložo tajke wotdžele, po ktorzdu da ho list po pibecj myzlicz roszdželicz. Njezadzno je to pibecj preñim liscie na Korintitskach. Tam rečz japočtoku 1, 10 hacz 4, 21 wo roszdželer w gmejne, 5, 1 hacz 6, 20 wo njezadz pibecjutepu a wo starbzech, 7, 1—40 wo mandzestwje, 8, 1 hacz 11, 34 wo pibecjutepu woporač, 12, 1 hacz 14, 20 wo darach teho Duchu a 15, 1 hacz 58 wo horjeſtawianu morwych. Mjez hebi luby ejtati w drahich listach kum tajke wotdžele piba; tat budze najložszo najmnozajza nowulnycz; hschecjjan pat džaz wchaz pibecjutepu wulnycz.

2.

Hdzj bych jeno wjedžaz, kaf sapocjecz. Tak je hzo nelostrz žulc hdyzchowat, hdyz mjeſtejce pibecj w rjaz pibecj listom, na kteřej džapce něk pibacj. Duž je dobre, stare hlowo k wutrobie wlačz. Njezadz roszdžomni a potom sapocjat! Hacz hnatd mjezadz starci tez telo prož, kwoje listy sapocjecz? Gladzajm, kteřej wo sapocjatu listow pola starcyh wizjimy. Tez něk čzymy preñi list na Theſhalorickich wlačz a naprjedy jeho sapocjatz kust nadzobnich wobbladecz. Schtoz dia nom nadpordnje, hdyz ho ečtar, kaj hwyat japočtoku hwoj list sapocjaciej! Njez werno, to je bórh namafany s pibecjeczu: Moj luby Zano a teho runja a wobhamkremy je hwojim mjezom: wiele dobreho wot twojego hwojneczo Žana. Zow pat namafamy zlyne na wopar, jow stci prijedy wjeno tebo, tiz list pibecj a mjezo jeho pibecjelom, potom pibecjutepu obreda a napočledu postanenie, a wlebo to je krótko da jeneje hdyz wopisacjate. Tak ma ho se wjehes japočtostkach listach. Nam ho to nimate njezadzne a njezadzitomny bycž Žda. My njezadzomni to, kebje prijedy wjehes druhich mjenowac̄. Ale starci mjezach hinačke wafnjenie. Sam ho lepie řeči, se ion, kaj list dosz, hnydom pibecj specjaku ſhoni, wot toho wón pibecjutepu. My mame w nowym salonu tez listy wot kwetnich ludzi, kaj ho w tutym woschnju sapocjatu. Na pibecjat mame w japočtostkach sluktach 23, 26—30 list romskego hetmanu w Jeruzalemie, Klaudiuſu Lysiasu, na jeho wjehes hibecj, na bohota Felicje w Beſarji; duž widzimy, so bu tez potom, hdyz na wjehes hibecj pibacj, hambke mjezo pibecj stajene. Szamo, hdyz ho na najmnozistkach mjezo hwojta, na romskego hibecjora pibacj, njezadzne ho hinal a tez sa to dyrbich pibecjat mēcz,

23-26). Po prawym steji tam gradiške słowo sa wježele, które je w naszej bibliji se „stromjom” pschetożene.

Bot swęczenego grichisłego postrōjenja bo postrōjenje w listach japończyków Pawła a Petra niz mało rośkeli, vtoboz
ko wo wone po tutym mąćnju ma: Gnada budz i wami a
mér! město wjehela staci kwiathy japończyk to, schto křesiećjana
i měrny wjehelom napielni a jeho wtowru wjehelu a krojotmu
cini: Boju hnadu lotraj, je nam w Chrystusku selkowata, a
njehelsi mer, totwry Ježuś jato Boži dar kwojim wuczoństam hpočci.
Duz tež ko jow, vici listowym zapoczątu, pchewonbrożca a wjeho
wobnowiażo moż křesiećjanile weny potaże. Nijeje nicio, schtoż
bo njehelsi se keli, tżez to pošílenie a najmienjej blyskiež ko
nowe a hinak w jahności Chrystuszkowego kwesta. Czawathy
japończykow praj: Chrystus je žiwy we mni a samo jeho listowe
postrōjenie je frećinow. Kwidz ja tole jedno měrny wjehulnośc.

To same postrowjenje: Gnada a mér wot Boho, naſteho Wózka a teho knjefa Jezom Chrysta, namakomy hiſće w 9 liſtach, kotrej džuz bebi cijatá kom pycatz; w drugich liſtach jene wone luſt roſtščerjene a tře pycmennjene; ſaſo druhé bo, kaj je ſnate ſi poſtrwownie niefadocim.

Hijo s těchto listových sapočatím vydání, kajti duch je m spříjatelný živý, hijo nam were píšeradžo, so ſu řebečjenjo, na tam ē nam ręčja, byrnzej ſu dawno wužijut. A my ho mjeſčilim, so ſu ko píšeſt nich nam te poſtroujenia a ſi lotrniž dany ſo my tak rady poſtrouj, bzbz ſo měſtě djen ſenidlem, ſo vydán ſchrubuje ſwoje ſkelníku ſpěval, Bože klowo kluſcieli a jemu ſkowalow wopor, plod tych hubow, tij jeho jméno wuſnja, woprowali, píšetoz my niewěmu ſebi niezlo lepšejho píšeſt, hačk hnabu a mēr wot Boha, naſtřebo Woltza a tebe řeňte Želom ſchrubla.

Roshlad w naszym czaszu.

Provincjalne synody pruskie krajnej zyciwie so nikt jena po drugiej skromadzaja. Wone maja wołebie wo nowej zytkwiniel agendzie wurdaczej, lotrejci naçzist je so jinu pschedpolozji. Krajna naçzist nowego porządu ja Boju klużu a sa stuki. Bożej klużu je bo jara mustojnie a rjenje wudzielat a budze sawiescie dobre swobodzenie wszelich woładow namatoci. To je pschedlo wskiem i wulfem wylegom powitac, zo budze je samodziejem nowej agendy wszelakemu njeproradej a nieduchnemu njeostatkej Bożej klużu w noskich woładowa konc cijenym. Nikt je nimole na tym, sza ma kajda wołhoda kwoj wołebiut porjad. We wsked nusnych wezach wery pol dywizjata jednota krajic. Odbyt ku provincjalne synody wo nowej agendzie kwoj roshud wotebale, budze w nowym lecze wurdacza generalna synoda powolana, lotraż budze nowu agendu pschedpolaz wudac.

Rajwiesieſeſ ſojimtanje je w poſleniu tydienju woput rufieho lódzina w franzowſkim městce Coulonje ſoudzito. Francowſki hui nimoſe rojmu ſhubili da wojele na tutym wopucie hwojic ſu najduſniſtichid ſyſteczlow a niewiedzachu, ſak ho mēz a ſchto cjinic, ſo bydu hwojic lubyj hoicj dolež poviatai a częſtli. Wubawoi dla woputo, lotrzej ma weſto Tolon placię, wofolo po milionie franzow uuečinjo. Paris a kniejerſtvo ſlaj tej żadnoſci ſuny mudaloj; bohate hoicjiny, koncerty, dziawanja a reje. Při jenych rejach ſu franzowu officeroſci hwojic towarzſhkom no thribetach w ſali wofolo nobuſli a Ruffa teho runja Franzowſkim. S wubiermym prógowanjom ſu ko Franzowu na nowutnjenje ſa nich tak częſteſcie ruſteſe recję doſi. Szamo ſauitſe dječzi ku próſmym doſatai na tón cjaſ, hdeſ ſuſte ſobě w Coulonje woflano. Wdeſe hwoje nadzieſ ſtajan Franzowu na tónce ſuſlaſ. Neſi moju ſa to, ſo dječen wicejazc njeſe doſalo, hdeſ moja ſo i Ruffim na naſ ſača a naſ do eſtia ſaniczici. Koſi dječzi ſadzjerzy ſu tóre hewak tak mudra i mohdorbeny lud. My byduſi tajſe dječzozgo ſadzjerzenje ſaprewacj mohli, jeſi ſo myby hižo hufte ſi dječzazeho hrastlana wiſle njeſloſe naſtaſi. Dui dybromy ſo bial ſudęgo mera ſa poſlubneſci, teſt je mojno, a njebuſem ſu bial ſyſtymličid, derje wuwuczeſe nebo a ſa wójni ſu maneho wójſta byz mōz, a to cjiim mienje, cjiim bōle ſo Ruffa ſi naſchimi njeſteſczelami ſlednoſci. Ze ſrudny cjaſ. Boh tón knes ſi polepić.

Nahromadž zehliwe wuhle na jeho hlouw.

"Budowy a hyrotu", prají starý Striver; "když ludě, totiž
v živnosti vylepšování a malo podprýzni namafají. To
je stará měs; vydělou hýdola vola Israelského luda mečadlo moudrosti
a hebrejské řeči mýno, kotrež tak vyleje kaž "mylečež" rětajche,
a by ho rovnoumenio, so ma wudowu vyleje njepravého myšelka
a vyleje lila tenu myšlečku. Rume teho da všecky moudrosti
svouho nadžiju cíjim věčzíšich a ienicež na Boha hameho stojích,
vylej je blubí, so dže wudowou. Volej byc. To běže tež jež
vylejte trojčet vudowou khudeho khěsarje v Israelském výhy. Ta
vylejde do možnosti hýrby, kotrežmuž se vylej vudowou saplečzena. Jeje
vylejde běžce bohatý bur, kotrežmuž vylej vudowou muž, jato
vylejde hýdce živou byz, kruh pola wotwysk, kotrež s jeho malou
ienicežití volem myšelosváše. Dotelž běžci tam hač do teho
zařasa, taž doho hač bě řáto pomník, hame cíernje rostle, běžce
o bur sa malo tolzrom svouho bůžkobey, kotrež be jemu na
poli počre hýwoho mobliče výzvedal, výzvedal. Tón vylejke hažela doho
po hýre hýwoho mobliče výzvedal, výzvedal. A běžce výzvedle cíernje wu-
říšek, tež běžce tam, říčtož bě hýna měs, nalošyl a te pôsto
vylejke cíernje denej měs, taž so myšelje po nečaju výzvedu rábočic
a myšenje běmav wobbediešle.

So běžte po vobředjenstvu thékárjowej wudowje niz mjenje
vrobota, hač běžte jemu bylo, može běbi kózdy myšlící. Kajta
vrobota je nju, jato běbi bohatý bur mot njeje rolu jato hwoje
vobředjenstvo řecky zádaše.

Přichod kudnářstvou říšskouj kuf řečiňskouj njebežitaj; žona říšma bu kufje njemějše, ani njemóželje žoneho kvítovanięja, je vo polo řaplačenje, píchedpoložic. Na u řečiňskou řeči říšskou, otruz věčne nahramnoſci ſkvoje utrobrovu wotewr, ſkvoje ſe wotwyslenie. Kaž jara tež ſudobna říškoděj utrobro ſmjehejčic pýtalač — wot na ſkvojim wobſta. Šsudobniſto jemu týž prawo říšma, dofeſl ſudobna ſkvoje vratje ſzam̄ říšmōm dopolačej njemóželje. Haj, wona bu tu tež ſazubězena zytk řeči řaplačic. A dofeſl t řem vjenjeſi njemějše, dyrbjejše po jej ſemicla ſruwa někdy ſarut mojetací.

Tehdy ho w kubie běcje wjelo kyliow wot macjerje a džecji wupala. Tola wudowa jenohy v Bohu swou nusii wujforzicj-
duo dzen wotcasañna vyscheg blíze vyschidze, wudowa jedny wotc-
vidzíche, ňi húbodomy wotrcet v nětrotmi konjem do fužor
écháše. Ne jenym konju bědziecze burowý nojmřidzki bynt.
Jalo konje tam vyschidzečtu, bězje bězje nařízhujo, woboch ſo
burowý hótcje a padže do wody. Předt jach bězje wotrcet
v konjem i húboteče wody won, bězje wudowa hízo na pomož
vyschívejala a jalo tam bur je wjenoj konu dónidé, bězje džecjo
v s wody wutcehnene a Boh bězje jo tež jive řízheržat.

Někt bur strojimi, řečto džajzyje nějheſſi pomozit wobosje
wudowym jemu ſi tym projicej. Ša krátky čas wudowa niz jenoj
wotcítowanje wo lapatčených khóſtach dosta, ale tež výšmo, wo
otrozym bězje to polo ſej a jejnym džecjom ſa woboszedzenstwo na
vyschego vyschípane a bur je wot teho časba wudowym ſkernym
zobad wostal hac̄ do konja.

po Bożej Świątej woli bu 11. oktobra t. l. naszych świętnych
prziedawnych duchownych,

knjies farat Hermann Delant

w nimale dokonjonym 80. lęce swojej staroby s tuteho čjasa do wiecznoſcę wotwołany a po ſwóim żadanju pschi ſwojim star- chim a pschi ſwojej mandjelskiej na poħrjebnitčezu w Ḧbjesslu poħrjebowy. 45 lét je won naštu wotkud paži a je ſwojemu ūdilatu ſnamjo był. Jego ſwiernoſć a dobrociwoſć, jego spraw- noſć a prarobco kudje jemu w našich wutrobaх wobstajne požafowne dopomjenje uſberęę. — Nied wotpozaję w mierę.

W Rjebi, 17. oktobra 1893.

Byrkwna rada.

Pomhaj Boh!

Cíklo 44.
29. ott.

Létník 3.
1893.

Serbiske nježelske lopjenka.

Budovavaju ho živodu životu v Šimolerjev književnici v Budyschini a su tam dostacj se ščitovitelstvu
pschedplatu 40 np.

22. nježela po hwi. Trojizn.

Mat. 18, 23—35. Kot spodživjuje ruce je nježerni wotroček na doštu hnada sapomni! Runje bě hšicje jeho wutroba volno výslana a sbívnoče na hšimnoče hwojeho knjeza. Dolhi čejz výchak bě wón tež na hwoj dolh sapomni, kotrež bě wón hwojeho krala na-hromadžil. Duj je wón preni bjes dožitiam teho krala a kral ho s nim wobrachnowoc sapocnje. Ale potom bě wón i hwojenni wulkeni strachej zylu wulfolež hwojeho dolha pôsnal a bě dele panys pol tutym žaloznym bré-mjeniom. Něk je wone pot nježo wlate, wón je hwojodny, bjes sošlužby wobhnadžem, we wšichc hwojich čeječat wotfajen. Vzhymy řebi myhlicz dyrbeli, so wón mhdny na to nježapomni. A tola wón na to ruče sapomni. Lědma je wón wot woblicja hwojeho krala wuslož, dha-daji wón ho se hwojim towačhom dla maleho dolha, kij je pschednadvornjo temu, schtož je jemu kral hšicječil.

Nježomžemy to rošmicz, a tola je husto nježbmy jo hnat činil! My hčimy runje wona v Božim domje. Nascha duscha bě napjeljnena s lubočnoče teho knjela a nimale pschemožena wot drohich darom nařeđeno Bobo. Dha vščimžem do hwojeho hamžneho doma. Něščito-žuliz stpi nam nařečenjivo, schtož naři mjerla. Duj noři rošnjendri nascha wutroba, nascha duscha sačebnje ſo ſ hñewom, wona ho daji nježomžem v wočojom, je hšowami a ſtukfami ſ nosčim bližichim. My hwn hnada, my hmy to, schtož hmy runje doſtač, sapomni.

Hlaj, psched tobi ſteji muž, kij je tebje ſščiwbžit. Wón je eje ſjebal, twoje domérjenje hubjenje ſahanič.

Wón je ho na tebje vščižlodžat a ſtu hylu pschečitovo tebi wusly a wona je ſlabdžala; hšano by ſo psches to je hwojimi nařibčimi rošněwal. Wón je eji dobrotu s ſchidom, pschečelniwoſč ſe ſapréwanjom ſaplačil. Něk stupi wón psched tebje, kij je to wobehsch. Šwonočomje výchak nježelch ho s nim dajež, hšano dyrbjic ſamo dywoliny pschečimo njemu dyjež. Ale nježomžem daji ho s nim twoja wutroba. Šaplačiſch jemn s najwjetšim hidenjom a řebi myhlicz: Sapomnič njemou a nježubu nihdy, schtož je wón mi činil. Tak pak myhlicz a rečiſch ty, dotež hy hnada sapomni, kotrež je ho tebi doſtač.

Čežho dla je nam tak eježlo, vščej hórkſeži ho ſ zykej duschu motriež? Dotež ho hšicje všehego všehejara ſe hšowmo zlykym hvežom hordžimy, dotež ho rády nježomžem a w ponijenjci nježutrajetmy, dotež nježomžomny, ſo ničjo ſašlužili nježbmy, tež žaneho ſemſteho ſboga ani čeječje pola člowjetow, a dotež na hnada sapomnimy, kotrež je nam wodata a kotrež dyrbí nam vščednje ſteko wodawac̄. Sapomnjenia hnada pak ſhubjenja hnada. Ruce pschednje ſo ſ tuteho ſteho wotročka. Njeje tež ničjo tak ſtrubže, ničjo tak ſtoržoje ſo duschu ſamu, ničjo tak wutrobu rošnaze ſa výk, kij Bože kraleſtvo lubuju, ničjo tak ſa-vježage ſa Bože kraleſtvo, jaka hřech tych ſi nowa narodženych. Bjes wščitimi hřechami pak njeje pschi hordoseži wutroby žadny tak ſi jato nježulobne nježmiloſč a njeſjednočiwoſč. Ale kaf? Je da Boža hnada tak ruče wuzerpana, psches jedyn wotpad, jedyn ſeničil? To drje njeje. Wón výchak je ſežetpliwy a hšimly, wot wulkeje dobroty a hšimnoče. Hdy by wón pschedholt byl, tamny

slý wotrocí, kž je tak hľuboko pamäť, a by ho ē sivojemu
kujeſej volať, tón kňies by jemu wodať. Ale to je rumej
tých widomnych hŕečow žalobná môz, so wone počutu
s kôždym čejzínia ečinia a, hdyž w nich wostanjesch, počutu
na počledku njemôžu činjia. Njech Boží kňvati Duch do-
statu hnádu ē wohnenjewenmu plemji w naš sahori, totrež
ho w naš pali a džela wo dnujo a w nozg, so njebohmy
ju nihdy zapomniš, ale pschezo s nowa čiuli jeje traňosčí
a môz, hačž je wona naš zylo wobročíla a wobnowila.
Njech naš kňvati Duch pschezo tym swarujie, so hnádu
zapomnomy a ſhubimy! Hamjet.

Jesuś a człowiekojo.

III.

Јесуј ѕрѣшњиком ѿрје ѿјерје.

4. „Ja wierzę w odczucie głębi.”

Nasch drugi reformator, Luther, sieješe twierdžia na vodoškum
teho wobisobaczejo pôsnačku. My wiđimy hojne jaſo muja,
lotremuž je preňa węz, swobodny byež wot hreča a mæle ſe
hwiatym Bohom mæcz. Wón bēſte muž, fotryž bēſte najħlubščo
pſeħħedwiedż, jo je hreč tu, iſtach nash wot Bohu djeļi a fotryž
tu, dołho mot nashdeho myħljenja a cijnjenja motiħiġi, na
mægħie nemiżżeen ċijni, nashhego Boho ho twiċċitowac.

S cím pat budje mulska roštora bješ žedzenjom wěry a čałowitſcie nejcjistocie a blatočice wolstronjenia? Jenož i póniacjom Bożej hnady w Ježišku Chrystuszu; jenož i tym póniacjom, kotrež wulscinji do wystania: „Ja wěriu do wodacę hřichow.“

Tak bu Luther wobłóżenju muż, kotrejż hłoma a wutroba
stej w njebiechach, njeż też na semi wichory żałobadzieja; tak bu
wón throby muż, kotrejż bo ani khęzora ani bemię njeboji, tak
bu móń tajki móny muż, jo možeſcie misijom i prócha poſběhneſc
a poſ ſwēta pſycheſtoric.

Kaz dolho budje bo evangeliom, predowacj, budje blswo wo wodacju hrchom jeho zive predjedzicjo. A kaz dolho budje vodlacz Bozjego krlestwa hwtene kniejej, budje hwteli hmech, so je mestojej wodacju hrchom naijovjetische sboje.

W tym też żaneho doręczenia nieje. Doniz ho cijowje wo swojej czemności rośhwietlici, dacz njejca tama rostora w jeho wutrobie wostanie. To je najstrudniše w żywieniu wernego kichesztianina, so mu wewe miele sianych njezotumi, ho s bokiem na njego hlada, dokelz hu hiszczę w świdnym smyśleniu.

Węste je: zyrkej Schryftušowa hu šubjena bylo, hdý w hdyj wot teho wotušku, ewangelij wo wodacju hřečka, ſa hwozni najwajmniejsi wucjebi myci. Se wſchitných botom hřichicich w naſchim cíjach hlož: Toz abo tamne dybci ho w naſzej ewangelijce zvrtwem všechemenic. Bjes doba dybci wjele binatcze bycz. Ale wſchitná toſte voſputy ſu podarivo, hdý hjes pichetacze w zyrkwi woſlanje i poſuceje a wery wotje mylenniu. Steformacjia w rožnym letu ſtotekla, runje faž w 16., dybci ſo zapoſozic w ejcidej komorzy. Tam a jenož tam, pſched wobloſćom naſzeho Wózka, ſiž do potaj- neho hlađe — budze porodzenie lačnucze wutroby, fotrej wulstniczne w wylaniu: „Dz̄o wérju do wodacju hřečkom.“ Tam budzie to wópnacie porodzenie, fotrej niež ſame w kebi bycz noſebo, fotrej wak niezhabkaze wotpoſujue w wejcznej ſumilnoſej, fotrej hdý bydhu tež wſchitne ſtatu hyromadze ſpadate.

Swoobodnych muži, w luboſci ho hrajacych, ſmužitých lubži
trjebam w kraleſtvi Božim. Vuči k pravej ſmužitoci paf dža
viches helu pompoñicá, hdež budę ſtary hordy cílowej morjenja
ſo by nowy i mjeſe stanči w radotci ſpěmajo: „Fa wérju;
ja wérju do wodac̄a mojich hréchow.“

III

Rjedyrbjał dha ḫo ty też Ȣmilicż na Ȣwojim towařschu
każ ḫo ja na tebi Ȣmilis Ȣwui? Mat. 18, 33.

Hdżż bęsże duchowny Funck jało młodżenç ras w Bremenje hdżż wón w tu khwilu s' wulkim żohnowanjom stutkuje, dżęsze

wón smiajtowniczku rano śnieli, dalej bědze břichot, so farce
Maslet vreduje. Wón piše wo tym: „Briedy hač do zvrtče
faſtupič, že žanemu clementej wečit njebych, hdy by mi wečejc, je
so budu junu ſuňožonitom evangelij. Žato pak hodinu
pozváčku ſ Voješko doma wiliupič, ho žedjenje m mojine
dujici horječe: „D, so vych jo byč možt a ſměl!“ A to
žedjenje mye most teby člažu wizaj nieworupičej, domíž njebeč
ſ Voješko hnaby ſlužebnictvo Voješko ſlowa.

Tat mōżnie bēsje Malletomu przedowanie stutkowato. A schto bēsje wopisujecie teho przedowanja? Mallet bēsje s jednorym al hujusmali, wutrobu pichemianymz blonami wutkowat, so Duch Jezom Chrystu, kotoru wskrzel, któz je sborne, rjane, wutke a hōdne, w człownej duszki wubudzię - so je wón, potem, człowneka halec prawego c̄stni. Hdyž bo plomio vntazele, wumozajęde luboſce Bożeje s plomienjom zedzenia w człownej wutrobie siednacjo, vichinde wona s mōrej o potom paſ tej w wutrobie luboſce ſ człowniem a lute dobre pociſni narosiu. Swiżowanie bjes wero do Chrystusa a prawym zwiſenjem w tym wotomieniu ſ runiuchim. A to doby moju wutrobu ja w evangelion. Piſetko taſti człowny bjes, taſti dybci po prawom bjes, - bēsje moje najwysokſcie jadanie; ja paſ kebi předy myſlaſi, ſi móžeſi by čłownem tam dobrebo c̄stni.

Wiele ludzi żebi dżenę hicieje tak myśli. A duż je hjes dwieka howny nadawca kłeciejsiących przedarjom spiskaczów, to wobstarzał, sztucz Mallet tehdom na młodziencu F. donofia. Któż, kofizż bu netto linwy napisciejsiwo ewangeliju, by ho jemu se sahorjenjuon pribiwobrociżo, hdbż bħeku pojnali, jo w nim niz jenoz jeniscia trofż w jinjenju, a numerjeju nomafija, też jeniscia żörola praweho hobbnejew żiżewja. Tu ma bo rosladoważ, sat s našbonjenu hobbjebatego bōjsleho wodbacha (wo nim b'mu hiżo reċejx) też radożej wuħadha, w fotrejj też b'kunċiċċiżiżem wodbacha.

So je čłowieka hódn' lubowacę, kluicę, vomiacę, wodacę, njeje nieżo, iżtóż wózczęś luđi wucieč, kaž netoko franzowym wuciečiš. Ně, luſoceš, kotraž mo najwjetša pruhy s wodacowym wotpotrojici, je wotkłysz lubočje Bożeje, kotraž na přemiu mělmej s wodacea wobsteji. Schtóz budze wot Boža lubomany, dybebi ſało lubowacę. Wón dytri Boža lubowacę, wón dytri bratrow lubowacę.

Ranijej ho to smo wot hebi rosumi, je tola jara nusne, wo tym rečejc. Duhovnemu ź. res žimo a rozbudzenij fideklacijom praji: „Cjenjes duhovny, wy pszebo wo Bożej luboſci i nam predujezyc a to tež dale cjenje. Ale wy dyrbicie tola tež wjazyc wo tym predowacj, so hebi luboſci Boża tež wot nas luboſci i so o dybci ta luboſci pichede wšem obukwionymek i šep- schemu bhej. Cjoniwej ho radu teho ſimine, to dobroje, ſajpō- hebi ewangelijon wot njego sa živjenje ſada. Žemu budzi lohco, hebi roſjaſčim, so ma m hebi ho horjožn luboſci i Bohu. Ale budž ho wo cſlowjetow jedna, a tu taſtici, kofiz naš psiego bnevoja a nam pa愧ci steja, potom je mož khabdza. Pschedewi- wšem dybci ho predowacj, so dybkim m̄ modowanacj, hdyž čiemny ho božiſčny wodacj trachowacj.“

F. cijniesche po žadanju tuteho muža. Myšle ſwojeho predo-

„Schlöß ſejenje ejtia, bórkj sa tým pſchindze, fal tón sbóžnité
runje na to wožnejoz klobje. Schlöz žwojim ſobucízlowjem jich
wini njevoda, temi tež Bóh njevoda. Wodacije a wam bubžo
wodate? Šamlii budja ſami kňuſloſz namafacj. Šamlii
w kwjatym Wóbczenačku ta khutna weroñez měſtina
hdyka naš tón sbóžnité prekdej wuci: „Wodaj nam naſhe winy!”

do nam pchájíci: „Zaří mi vodovámy nosním vintam.“ Ale tak huklo řidou požálené žlouto s třípětadvacítnou hubou mávající a aha, když jich je, toliky měsíčepotato kja, hdyž tak praja — Tak praje též tom říkává: „Hduž ti kvůi dar na vokta mopruiješ a tam ho dopomíňa, jo tvůj brat něčího předci jí tebi má; dha voktaj tam kvůj dar, a dži, a sjednaj so předej řvoujim bratrom, a potom pcháj, a wopruij kvůj dar.“ Schítován Bože žlouto praví cítač, tón pohnaje, tak tón sbíráni

w nim wątku nasze spewanie a mlobenie, temski chodzenie o wuzijowje bywajtce sakramenta szopitwa, jeli my siednozyciem w uroby k nasciim zubozlomem nimam. Wszechcenyje te Bozum tón czlowiek, kotryj so troczauje, so je Bozu kmilnosz nascionte a sam kmiloscje wopoczajac nozce. "A ty niedobrak! Boe smilosc na kwojinie lotwicu, kaj so ja na tebi kmili? Kmili?" Tak so ton klenes teho muja prafesje, foremuz deicje 10,000.

puntow spuścić i fotaż hajowej towarzyszącej 100 kroshom dla. Wówczas, jo je kózdemu cłojeńce, tig je wobaczę wot Boha dostał, 10,000 puntow spuścićiem, a jo te male pięćhejścienią cłojeńcow na nomi w pścierunaju wojazh niewuchimia hacj 100 kroshom."

(Połączowanie.)

Reformaziski ſwjedzen.

Hlóð: Zed' u twjerdy hród je rasch Bóh sjam.

Psalm 12

O Ježu, bylny rycerjo,
Raſch ſčít a twjerda ſtaſa!
Tón njeplchec jož ſeħha šo.
Daj, ſo by ſtuče ſtaſa
Ta zyrkej tħelx-xanfa,
Kiż bixxha ja ſhorhoj ma,
Ko njež twjerde dżerġim hō,
Wo werni wojuo,
Haċċi taġġu ſtrou rowa.

Sky starý njeſchcejel by rad
Raſh ſi leſeju wſchiltich pobit,
Raſ naduwo bo heſliſt ſtobit;
Njeſ! doſej bo hiſcheſe ſtobit:
Duž ſpoči nam wobitajnoſćę.
We wérje daj nam roſę,
Stei ſi radu piči nami,
So bygmy we bitwi
Wo wérnu frucze ſtali!

Đđi, kjenježe Jesu! Prjedyh đđi,
Hdyž njeměm ſej radu!
Ssam čerto pobí, ſi wón rži
U ſi nowo pſchimide ſi padu;
Hdyž te ſam wodajši nař
Vlches tutón cžemny čkaš,
Dha džemn runy pucă
Do twojich njebieš nuts,
Hdjež žimy tam wěčnje twojii.

Sso běžic̄ čzemy we bitwi,
Nam Ježuš pomha wěscie;
Wón ryčer je najmōnisič̄,
Wón idjerži zo zdymu mēscie.
Wón ham noš swadruje,
Čjert dobhej němōde,
My dějmy t dobycju,
Wiches rulu ryčerstu:
Tu Janoh' strachna njeje.

Хо́дь ѿмъ ѿ правле бѣдзілі,
Твоі лічіз тэж неісплі хвяру,
А вутроўце сці хвяцілі та
Нах, Іеу, домухъ ё міру!
Неіхъ пчініліз ѿбодзъ цаош,
Хо́дзі жуну стаішч нах,
Вічед твоі трон we неіебу,
В тым веічным зімленію,
Хо́дзіз хвоятимъ сце. Гамені!

५५.

Lubujesz Boha?

Někotří pšchecjeljí hědžachů w hosczenzu wulského města hromadže a ho rostěčowouči. Duž jedyn i nich powiedaſche, so je imen pſched někotrymi dnjemi snaty, zyle njeveriažy muž takle powiedeňat:

"Ja bžech na dwornišežo, na puczu stejo wostach, so bžech
kobi wot maleho czirječebzaria, fotrehož hžo dołho snajach, czirje
wuczebač za daſ. Žato bžech hólczež i jenym czirjom hotowy, ho
mia mán na daka manowce. Subiakowa wózka leža, kieži?"

“Ješenje ho my hiščječe nictò je taj prafčah mjebe a tu wuhajnu, so mje te to prafšeňe do wuſtečje ſtaj. Za njenjedzach, ſchto woſtomotwicž a ho hólceža woprachač, ſchto móže jemu pomæac, bduž mè, bačaž Boža lubuju a oba niz.

Hölček molmolí: „Dobý v by mi jara mleje pomohl. Dobý v Bohu lubuječe, móječe jeho tola prohýč, so wón mi a mojej macerí druhé vydlení dia; dom, wot futrem vydlomiu, ma so svotvorou, jalo knejsei cŕtie ciebač, hýčkač, kaf wón ī druhemu cŕtelmu, so Boh tym, fotkis jeho lubuja, wchátko dava, wo čzog hýčka pročia. Dobý čzou tat doho pytač, doniz knejsei nemanamat, kaf Bohu lubuje.“

Hnuty a wohanibyenjy piched tym hólczejzom stieach, koryž na unje hlađadše a mi bě gel, so dyrbjach jemu wotmowlowicj: „Wobrož bo na několjo druhého, ja tebi pomachz njemoguž, ale njejwšuž nadziju, w tym wulkim měsće, w koryžu je telsz zyrtkowjuž, wěske borsy čłowjeka nadenidzelsč, koryž Boha lubuje.“

Ja dale dřeč, ale to praſeníme maceho hrdlovaru ſo minu počeđe. „Církev da nježmoja a nježom Bohu lubowacj, wo ſotrumyž je mi hupto praſenie, ſo je teſto ſo minje cíni?“ ſo ſau poči ſebi praſejad. Je to po ptečem tým dřečem hanbovacj, ſotremuž ani praſije nježmož, tať ma církev ſi Bohu hici a jeho wo nečito praſejec. Bot tebo církev ſi hanbovacj niemožu a kym t' vam pličit, ſo výh ſe weſt wopräſiaſ, ſáto dybrou cínić.“

"To je spodžiwnje", proji druhí tých hofcžow. "Tón samy džen "psichiatr"é metodu muž ſe nini, tebo je bo malý cítičkejšať runie tak praſčiať a wón běžhe tej psiches to praſčenje do njeméra psichiatro."

Teżki, mēchęzanski duchowny, powiedział, że jo tón samy dzień wieczer maty cziryciejszej zele studni w njemu piśmioch a w nim placzo powiedział, jo je zły dzień podarowano ja clementowemu pytał, ktorzy woha lubuje, — niktó żemu na jeho przejęcie ziel w wieksem „boj” wotomilovit nieje. Duchowny wielejsze dlejszene roszczeniażwanie i hólceżem a stanczanie proui tón: „O, něto snajmu wo ha wo ha, je werju, něto smen jeho tež profshę.” Duchowny dał powiedział:

„Widj po woboj połkach chmoy a ja fizyczach dżęzgau mobilizu pełnu dowerjenja a nadzire s rta mateho criejeżcharia, kotrej běsče netk ham nawahlyl, Boha lubowacj a pola njeho wozmož ptyacz.”

Luby cítaře, kdo by ty temu hólce na jeho prášeníne
wotmolsil?

W kryształowym pałacze.

Najmjaži ludži s najmjenišča s mjenom šlavenski kristalovni palat v Londonje snajo, hovorite 500 metrov dothe tvarjenje ali deljenju tvarjenje, fortez je v letu 1854 natovrenje a fortez bo v muštevanju, konzertam, šavomnim štromedžijam a ludovom štromedžijam trjeba. Vlčed nekdje 30 letami bo šlavenski predicator Spurgeon proščen, v tym muslim tvarjenje predovati. Dodelž bo boješči, so budže žejo hšob psihoblast, so dvigni jemu svetnjakom sročuni, won priedy rodo do kriptalovego palata satirji, so by ho sam wo tym vseživetič. Zato won po muslimskem tvarjenju slobodje horje psihoblaste, jemu šledovovo teſto do myslilov psihoblaste a won žavota s možnjim hšobom do sale nute: "To je žaveta všechno a jara dojstno ſtovo, so křesťanovi Ježus do křesťanovu a jaro dojstno ſtovo, so křesťanovi Ježus do křesťanovu všechno dřívničníc" (1 Tim. 1, 15).

hdyż bęćte te słowa wureczę, bęćte pszebędęcymi, so budżem lącko tak ręczęc, so jemu wszych rosumia a hdyż bęćte te słowa se skłasciim hłosom wospiewać, wotendę.

Niehdze 25 let běží ho myšlo a řečnū řam běžte dawno na tón podavat řabyl. Důj řub Spurgeonov bratr, tři běžte též předarjom w Londonje, ř dželacjerje žadany, ři urřeſeſe. Wón ho jeho wopraſha: "Sči wó hotow wumřejc?"

"*„O haj!*", wotmolni mręiący, "ja syn klampnat. Wszedł w jwile letami dżelac na tleńce krytykowania pałacu a febi myślach, so hym zdroż ham. Za febi płyti swojim dżele na nizio njejewlach. Za ho jenie wo Boha staral njejewm a njejewrach, so żadnym Boh, tijk ho wo mnie stara, joto na dobo błęb szkłyska, tijk i njejew pichnub a praj: "To je fawreśce wero a cada dołstwo kłowo, so krytniuk Źelub do kweta pichnubot je, bretchniak so błożnych ejmian." Za hydrom dżelac pichnubat. Ma bęsze, tągo by Boh ham so minu regał a dżaz błębskach wot teho hamiebowo błęba zo same blowa błębsko dwojaz wojskowatow. Worek wulstniczka so minie ejmianka, moja wutroba bęsze tąg roslamianem Boh, na kotreboj febi njejewlach, mie wołoskie. Wan dzierżewa moj sbroe, Źelub go mi ta błożna polsciz, iż jeho w tym samym wofomstu pichnubach a hym jemu wot teho czaja pichno kłow.

Njeguž tež ty tón hlob hjo husto hrđedža w twojich dželach, w twojich wjeħelach, w twojich starořečach, w časach frudobu, w časach litołotce a njemču hļuščat? Bon ho na tebe wobrocí, vjetrotuž te je weſte, ſo by hrēčniſt. Hac̄ ſu vročer abo vočaci, knies abo wotroči, pobojan abo hļuščen, hac̄ ſu starý abo mlody, hac̄ ſu muž abo žona — to bloto tebe trječi: ty ſu hrēčniſt. — Hrēčniſt nije jenož taſti, ſiz mo vino, ale hļuščen, satamany člomjan. Včas tunc mizaj njuemuzčini, hac̄ ſu to čjuječ abo niz, ty ſu hrēčniſt. Ty ſu taſti, taſti džihlički vyci, ſo by wumozjenje doſtač. Pitetož: „To je īawiečje wěrno a jara doſtojne bloto, w křesťanu Ježišu do sveta pichliček je, hrēčniſnikov hļožných čjinič.“

Wostan hweruň.

Sjew. Son. 2. 10.

Hlob: Ježiš moja modliſia.
Wostan hweruň, wutroba,
Twierdje ſtej a wostan hweruň!
Djerz ho twierdje Ježišu,
Hdyž džeh ſic̄ do njebla měrna!
W njeblu hļožnociſt doſtanječ,
Hdyž ſu hweruňa woſtaſa!

Sħwernā budž we živjenju!
Wopuſčiſt hħweta hrēčne pucje!
Dži ja Bożej prawdoječu,
Boże pucj dha nam'kači ruče,
Kis cje wiedje do njebla,
Hdyž ſu hweruňa woſtaſa!

Sħwernā budž we čjeprejenju!
Troſtuj ſo ſe ſejerpliwočeu!
Bóh cji pomha ſi mitloču,
Wobora piched čjerta ſčescu,
S nufi tibi wupomha,
Hdyž ſu hweruňa woſtaſa.

Sħwernā budž, hdyž wjeh'le moſh!
Djerz ſo Boha, fedžbui na ſo,
So ſo hrēčej njevodbač!
Spytomacač čjert može ſojo,
Djerz ho vſehezo Ježuš,
So by hweruňa woſtaſa.

Hdyž ty hweruňa woſtaſeč
We živjenju hac̄ do rowa,
Čejzau krónu doſtanječ,
Ježuš ju ſa tebie ſħowu.
Wostan hweruň, wutroba,
Sa to pöndžech do njebla.

E. S.

Darmo.

Piched kralowej roſlinarnju ſteječke khuda žona a wobladomajce kebi žadobitne rjane minove kic̄e, ſiz tam hjo w mēbozu auguſteke trake wiſoču. Bjsi tunc tunc pomhli kebi na wjegozhu khoreho hħno, ſiz na ſymizu khorn a lacinj domach lejječke a pichelabowasche kebi w mylačk, kaſte wofſewenje by jeſic̄ka kifla ſi njebo byla. Kac̄e dom dobeča, kebi nětož pjenies wsa a ſaſo pichedweski ſahrobnika proſčeske, ſo by jeſi ſa te pjenies kifla pichet.

„Né, to ſo njeħodja!, bělše wotmoljenje, „jow ſo ličeje njeptičedawaja! Duž džic̄je!“

Wona džehje ſaſo dom, pytaſke kebi wſchite ſwoje pjenies hromadje a ſaſo pichindje w nadaju, ſo ſħano ſa te pjenies niz jenož jenu, ale wjazg kic̄ou doſtanje — ale tež tón kroči bu wotpolasa. Kratova džwoka, kotaž ſo w ſahrobi wulħožo-wasche, na to roſtrečwanje pichopluščasche a ſahrobnite pichetka bliże pichet. Žeho ho wopraſha:

„Što čje ta žona?“

Na to džehje k tež žonje a praji: „Luba žona, moj nani jeſi ſadown pichetupz, ſiz kic̄e pichedawa, ale wón je kral, ſiz jenož kic̄e darciež.“ A ſiym kebi nětož najjeſtečne kic̄e wot

winoħeo pjenie wsa a jej žonje da, kotaž ho wutrobnje podžaſkuo wothvali.

Wiele je ūſtečiſjanow, tiz ſvobodnu hħadu nasc̄hego njebieſteho ſtalu wopat volunja a kebi myħla, ſo moža ju ſi dobrovnu tħalli mi saplačiſt abo laſtuſiċ, hac̄ runje piċċane ſtej: „Boże je ūſtečiſjan wies pjenies, woboe wino a mlot.“ Kral dotho kebi myħla, ſo moža kebi ju ſaſtuſiċ, njeptiċiñu i ġanemu wuži-leħoje a naſtarhixiſe w ſvobodnej luħoſci darciež džadja, doſtanu mér. „Mlož nan njeſe żadyn pichetupz, tiz pichedama, ali je kral, ſiz darciež.“ Bon je nam ſwojego luħebgo Szyna daſ a njedrebiſi ſi nim nom wſchitko hnudnie daſ. Roſpozmi kebi to, luħ E. S.

Što je wera?

Nan ras ſwotu džomozječju rjetny: „Hdyž budžesč wjetſča, qħażi tebi prajic̄, ſhio je nera.“

Leta ſo minnha, ale džec̄o ſabuло njeſe, ſhiož be nan prajit. Žene ranje i ſhwomu nanej džehje ſetny:

„Rano, ja hym wěſcie nět mukta doſeč, ſo moži mi prajic̄, ſhio je nera.“

Nan holčiku wsa, ſħoje ju horje na kħamor, ſo ſħiluwiſi a ſwojey ružu wupdejtečnej džidje wón:

„Štoči nět dele do mojeju ruſu.“

Džec̄o ſaſo luſt do pređla ſtupi, widži nana, ale ſo bojo, ſo moħla pomħi, laho do ċadu ſtupi.

Nan praji ſaſo i džomozječju: „To njeħeſte žana wera; ſtoči dele do mojeju ruſu.“

Hidžacie ras džec̄o do pređla ſtupi a nětož widžesč, taſt nan ſwojey ružu wupdejtečnej džerxi, ſo by je wopſħiha, hdyž dele ſtoči; džec̄o hidžacie kročel do pređla ſtupiwiſi do nanowej ruſu fu delu pichet.

„To džehje wera!“ praji na to nan i ſwojey džomozječju ju i wutrobie ſkoož.

Potutu hrēčniſko, čjinič ty tež tak?

Što moħli njeħdju čjinič?

Wiele je ſo hjo wo tunc rċejato a višato, ſhio ſħeġi a njeħm ſo njeħdju čjinič, ale i wjetſči je ſo na to poſafalo, ſhio je ſħafanu njeħdju čjinič, ale poređlo bluſħidu dobro radu, taſt ma ſo njeħdja pravje noſočiċ. Duž pichidžiſt piched ſtakim na to, taſt moħla ho čjette wieniſčiny do ſapocjalu Bożej hħużby naſočiċ. Mi luu ſħatej wumire po doħnej hħorjeżi naſtarhixha džonwa na hħoġiċi. Taſo jej kħwija hħoġiċnesz wuprajič, mi wona wopjeħdač, taſt je mēħoġi dotho bies spanja pichet kozu kħadha a luħu dżowu w jenej kħiſnosci troſtħomacač dypħjal. Teħbi je džonka nekotru khierliči se spewaristiċi wupspewata, haj hawni ħażiha kħierličhom w wjedjaħa.

Zemn noži ho mači wopraſha: „Julija, ſi wotla spewaristi ſak tebie ınejjeħi?“

„Ač, luħa maci! Te hym pichet njeħdju do pređowanja w għixnejha ċiexxha wutnula, wriedy hac̄ knies farax pichidži. Husto moħħad luu kħierličha narwnejc.“

Wat teħo ċiawha tež ja wjazg na kħobfu a rubjeſča a na draſsu wotoloħi njeħħad — a man bohate żonhawne ja ſħowu wutrobu.

„Pomħaj Boh“ je wot nětka niz jenož pola kniesow duchownych, ale tež we wſchidh pichedawarnjach „Sserb. Nowin“ na wħażi a w Budužčinje doſtač. Ma ſħi tworċi lěta pichet wón 40 np., jenotliwe čiċċla ſo po 4 np. pichedawaju.

Pomhaj Boh!

Capítulo 45.

ວິທະຍາ

Létník 3.
1893

Serbske njeđželske lopienka.

Wudawaju še kóždu žobotu w Szmolerjez knižniczcežetni w Budyschinje a ſu tam doſtač ſa ſchwoſtſetnu píſedpſatu 40 np.

Reformazissi swiedien.

2 Kor. 9, 15: „Bohu budž džak ſa jeho nije-
wurjekniwy dar.“

Tak wola a kwhali na reformazijiskim kwhjedzenju zyla evangelista zyterej. Kotry pak je tonle nijeworjelniwy dar? To je naistebne Luthera krosny stut, so je wón zyterej wjesejzit wot kleszby morwych stutow a na kwesto pschijnejesh drohu wuczby wo prawdozebi w knadz yem pches wénu. Tole stoto zyloho kwhjateho pißma saponmjene a ishowane pod swonkownej Bozej kleszbu w katolickiej zytki wo je wón do kredzisjzjnych naistheje wuczby jako stop a jałozj naistebno wusnacza stajit. W stylnosći stralchnej kwhedomjanja pytački wón sa meroム a Boża hnada da jemu w liecje kwhjateho Pawoła na Romijskich żadom wofor ja niebo kameho a żörol troščita a noweho živjenja sa zyku zyterej namakacę. My mamy sa to, so čłowiek prawy budzie, jeno pches wénu, niz pches stuki teho satonja, to je něk evangeliste zytkwie twierdza stala, żörol njesprawdomožego troščita wo wielskich mjerajzych w živjenju a wumirzeju a najpchniutia móz k wusnyczenju. Pitchetosz tale wéra, kotruj Luther kwasili a my wusnajemy, njeje duchny wopreozint a pschijtezy sa nježwystajach a bjezbožnych, ale žiwu móz a wobiera, fotraż nisz stebħa s bieħda teho hreħha. Wéra, kotruż ewangelista zyterej wusnawa, njeje lute sa wérne dżerjenje, ale wěsteż dwerjenje, fotreż binat njemóže, haċċ bies visejsta, dobre stutti ejmien. Stejjeż-żi, luby kħeċċiżjato, w taſejf wérje, dha wěsħ, lajfa móz w nej leżi a budżetaj, iż-żejek wutrobu twojemu Lutherej ho dżalċowacę, se je wón

tebi ju przedować, a so ho nětk twoja zyrkej na tutym
wężejnym sałosku natmari.

Náz val jeno je to. So móžesť ho ham wo věro-
nosegi tutej evangelskej wuczby píšešwédejic, sa to ho
jemu tež džakujesť. Bibliju je Luther tebi do ruky dať
jako šwézu a hšwélo, so njebudzest wjazý, hdyž w njej
čítatich, do jaftna čítanijem a spalem. Sa katechismus
ho jemu džakujesť, so móžesť wot maloſeže ſém pueč
i ſbóžnoſci namaslač a ſpónač, ſtqz twój Boh ſebi wot
tebje žada o ſtchož módn tebi dawa. Sa rjumu Božu ſkúzbu
ho jemu džakujesť, ſe je wone wuzižená wot morwych
ſtukow a zueſeje rēče, so móžesť w maczettnej rēči te
wulste ſtutti teho Kríjeja předowac blýſtečej a po Kríjeſowym
wustanjeniu Božu hoſzim wuzižvac, tak ſo to: viječe wſchitzy
ſi njebo, ſaſo wěrnoſci je.

A tak bychmy dalej hiszczęje wjele napsomnicz mohli,
sa czoj my ho na schemu Lutherem a na schemu Bohu jebu
dla diałkowacj dyrbjeli. O tejzy, kij je s bliski katolosse
wachcje a katolosu zyrel sejna, ton njenage ho hwojemu
knjekiej dozej diałkowacj, so je stan evangeliskej zytkwie.

— Ale tak chcejmy ho dżakować? Róż se słowami jeno. Ně, to je tón prawy džat, so my Lutherowy dar wuzijnawamy. „My napominamy was, że my niebędzie Bożej dar podarowa dostali.” Ně, podaroma niechamy Bożej dar męcz. Luther ujech naš napomina: Trzebojęc Bożej hnadu a błono, dołek tu je. Piśkotóz to dyrbiećie wiebęcę, Bożej słowo, a hnada je jedzący dechęcij, tż sało tam nieprzyjude, obyczę je pobły. Wom je pola żidow pobły, ale nimno je nimno. Wom nett nicią nimaj. Pawoł je ión nichiniem.

do gradiščkih krajov. Nimo je utimo. Woni maju někt Turku. Rom a lačjanški kraj je jón tež měr; nimo je nimo; woni maju někt banža. A vý Němzy (Sseerbjia) ujedvrbice žebi myžtlicz, so je wězence směječe, pschetozj njedjal a sažiječe nedajete temu šklovu tracž. Teho dla sapščimú a džerž je, schiž sapščimyč a džerzeč móže. Léniej ruzý dyrbitej sfe lěto měcz.

Bože kľovo mašč, duž cítať a trjebať jo. Slož bo
si zlykum ťadzérjenjom na tule ťaku; njejch je wona tvój
trošč a twoja móz, hač wočci njeſandželiſtach. Maſč
kvobodny psichip ſ ſbôdnej, wón je tvój věčný ſpredik
a wumiožník. Njeſtrjebať wožay wotvysk ſa pjevejch ſpredic,
psichinieb temu knieſej ſa parle twoje hylsy wutrobnnej
počutky a ſe ſkoto twoju měru a woſaj: Jeſu, tebi bym
žiwy, Jeſu, tebi wumru, tvój bym ja žiwy a morow.
Te moiche ſwiate dny ſu pamyte, duž džerž nježeleni ežim
ſwěrniſho a wužiwaſ ju niz jeno ſa ťavku puzcwořarjej
a wotpočowanju, ale ſa žôrlo, kotrež cže ſe žiwej wodn
woſkemi. Njeſtrjebaſ na ſwiate město čahac, duž hlobž
ežim hufcziſho do ſwojej komorty, tam maſč twojeho
knieſa, tón widzi twoju myſu a ſkôhli twoju modlitby.

To by křesťmý pěd' naschěho svyđeđenja byl, a rjany, Bohu temu knjezjej ujslužibči džak, hōđz bychym my kaž Luther stjelej we wšem na tmjerdym saločku Božejho žłowa, kaž nóni w džatnej wěrje bo lubečho sbožnata džerzelji a bjes' njebo nječiñili, nječi njeſatombžili. Hamjeti.

Jesuś a człowiekojo.

III.

Jesuš hřešníkow horje bjerje.

Niedyrbię dha šo ty teg šmilicž na šwojim towarſchu,
taž šo ja na tebi šmilis šym? Mat. 18, 33.

My dyrbiuim kójdy krój wodacj. Ssamo našichich nje-
psiečzelow dyrbiuim lubowacj. My dyrbiuim tucj ždohnowacj, tiaž
naš voljeja, hdyž czymy prawo mécí, so mózgmy dječci našichego
njebiešteho Wózga byc. Sdobyń knies, tiaž je hízo dołhe lata
w Chinesiskej žiwu, višasze duchownemu F: „Mojí Chinejelu
wskał mewiczą: „Ubujeje swojich njebiešzelow”, ale moni
wucja: „Wopolaſce prawodójc swojim njebiešzelam”. A ja hebi
mylny, to je téz wskał, schój moje ho žadacj, to wskał je bijo
częſte doćej.” Tat piſałsze ton muž a wón ma prawo, hdyž wón
praji, so je częſto njebiešzelaj prawodójc wopolaſce. Ach, to je
tat częſto, so wón 100 lubzim 3 z temu njebiešlui, to bycju nje-
stronimy wo njebiešzelui funditj. Źeli poſt taſ, potom je tola
skro njezmózne wo ſchęcijanisiel wucjoje, fotraž hebi jada nje-
biešzelow lubowacj, žiwu hóz. Hoi, żadobne częſte to je, a
njezmózne temu, fotraž njeſe boſtſu kilmislow w Schryfkuſu ſa-
pičimyſ. Tamna činejelska wucja je rojoma, ſchęcijanisla
pak boſtſa, s Wóba narodzena. A Wóh dyrbi miž dacj, so mózgmy
nie kimi byc.

Haj, tu leži rosdęj bjes kichesčijonstwom a pohansztwom. Woni hu pola starcy mudiých a wulstich mujoj starego ččaša na wchłodzim wopyrajeniom, potrożej ho krytystkowym runaju, pytaſi. Ale słowa, którež hu tym podwoje, skojož wón wo lubawonju a wodawonju ręči, piſi wichitkim wytomu nomadzach njejmožaču. To ho žamno wot hejce roſmhi, doſels jím ſatolj žiwiennja po-brachowasze; bđež žone blončko nježwecji, tež žone róże nje-kejeja. So paſi eči jaſopolski słowa naſebu ſpōznaſi dale wjedu, ſobdy wé, kij je jaſopolskie litu čjataj. Tam wſchudźu klinęci: Lubujeż ſo bjes ſobu. Wodaſcje ſebi bjes ſobu, doſels je waſ Boh ſo lubawos. Waſha wěrnoſć budź inajmoma wjekittinu ſudźom aid.

Tojskie słowa dyrbja ho bjes dwęla człowjece, na kotrehoż
żywienieste pruhni bōsleje hnady świecja, nutz do wutroby
bobyce. Wón nicio psiecztivo nim prajicj njemóże. Wón dyrbi
z radością p'sieblikołowac — ale tak je do stuttka stajieć. To
je częste!

To włchak je cęzka węz, to ślużebnictwo: „ja chętne śwojemu bliższemu wodacz” do skutka stajicz. Też samo duchownie śmyklieni

ludžo husto w tym podleśa, runięz maja najślepše wotphoblady. Hoi, ton mąż, potemruje je 10,000 puntow spiszczeniacy a tątka hujene sto frókowm hujecież wiecha, bo tebi njezdciom bęz sva. Ty ho na njeho hniewaš. Ale njerowshnewo ho pſiechajera. Esnowo dyrbliw borych póniecz, so by tu tóni muž abo so tuſi beſte a to wjazd jakie junckro. Němno wmuhoč, dawaczo - to wjazd ho cęzni, to njeze cęſte. Ale wodocz! - hdeje je tón, potrójny mózg bołotne branjenie lobze wodacza? Hoi, je praju, so jich malo członkow do czelwicłego wodacza wéri. Za hym taſtim, tątka bęzna mie jara branili, i wutrebu wodak. Ale ja dyrbiaſc nimale tózdy frók na hushom, so w tych wutrobio njewobierzenie janowsta a ſa bo bujaco, so jum jich pſiechene hujecie poroluſu. Ale tez w najślepſich podach ho ludžo na niezim druhim bęzli njezdjiwaja, hacj hdźja ho jum woda. To pak dopofatuyaſe, ſak male ſebi ludžo na wodocz myſla.

Czlowiek tez nijemcoje s' wutrobu wodacj, hdz' won nijje
pryjed w ponizszojci voinat, jo je won ham 10,000 punktow
winojty a nijje nowy czlowiek psches hradu, dokelz je jemu 10,000
punktow spuszczenych.

Cisowjet wot pichinorodženja, njech je bohaty abo khudy, ham wo bie wierte myšli. Wón to njesabudzie, hojž budzie w swojej mojejstvíjcej vides nekajte mužbaudejene pichinam. Husto jemu kaže hórtle, režaje wózko bishčeje po létach, haj po leidžebatách, dažo do pomjata pichinam. A tamy, fotrež běžu po ſdaczu jaſite, jaſo krawowa ſuž preni dene.

Ach, tački ludji je, kotrij moja tebie jačošnje francij. Woni maja ī temu wošebity dar, a, je, taž vydru wošebje na to ūdowali, tak mohli ſwoje kłoma ī kłopam, jedom napelnić. Woni maja mótre móčko ſa ūdowacj, wošebje ſa ūměšne boti blízjicjego. Woni moja wošebitej ūdowacj, ſe ſwiojan wušměšne, onim druhim do ūměšna ſtajc. *Wušměšenewo* býc — pak jora poli. *Wušměšenemu* ho tu węz cijim boryšca ſda, w cijim lepčim ūtowitwie je, fotrzej ſo jemu wušměmu a „*rjanu węzlu*“ dale powiedza. — Majložice je, cılıwota ſeho węzlu dla wušměšecj. Taſki njeveriązu boryš nětaſke kłomo ſ biblije namaka, fotrzej ſo ſwoi fort wužije. A male cılıwotow je, kotrij lamaja, ho na měreňa ja jačne wošebje pličetwo taſtemu zortje wošeracj. Tola ho wušebje ūměšne cijua.

Blesbōjne je dale, hdyž luhđo i wyżołełho štanta, abo i wul-
samojenjenju taſtim, kofsi ſi woł nici wotwiſni, abo jich
pomoç ptoja, móz, ſotriž maja, cincu danowu. Gordoci na
moyenjenju a samozenjenje je neličto zygle njeſknieſomne. Žalo ja piſched
5 letami ſia luhđu wožadu vjenjeſu ſ्वeraču, ſum byw ſi wum
woſbonjenja nadobro. Tat dyrbjach na x. polu, poſluško hočeſta
w x. dieje hacž hodžinu czatuć, priedy hacž běſte taſ hodžiny,
mož mi do tě kebi piſčinec. Žalo běch ſwioz węz piſchednejci, wón
kwojemni tomowac, ſotriž ſi napoſteča ſedzeſte, móźje doſež
korati: „Proſcheſtu duchowni bies piſteſtacza ſhodža.“ Ra to
w ſmiojci vjenjeſtach piſtaſa a poda mi mojnaſnidſta — 5
ſhlebōrnych! Ta čzji wutniſci: ja je jemu pod nohi čzjnych a
gloſomſta njeprajwidiſti wotenežek; piſteſtož ja nicio praſić nje-
poſnožach a to běſte tež dobre. Dženja ſo temu karoli ſmieu; —
mi je jeho jel. Tehdom ſo džiwačach, jo Bóh hnydom woheń
njeſieb na njebo njeſoža.

Tola dosáž wó hym. Schtóż hebi živjenje wobhłada, wschu-
dżom c̄lowiekom nadenidzie, kij maja hórkosie p̄szećzimo swoim
wobuśczeniem. So mózgej s ertą zyklomu smyblyennych ludzi
— temu blýžcecz; "Wodacze dręz chau; haj, wobuſtka ludjom, jeno
— temu a temu niz, tón je mie p̄szejara ſranit."

Ssnono pat je tola hłidzhe lóje, nělomu nětaje spranjenje wodacj, hócz w lubosći sawostacj pśczerzivo tojsim, i katorymž wodacj wobłagadzec, totruchy pat widzecz njemózecz. Iż kebi ńnano ham prawje rosjakinič njemózecz, czeby dla je tony człowjek napsciezinyw — ale to ty wéjch, so jeho sujeść njemózecz. Dotekz dyrblich i nim hromadze bycz a dzęcać, je kebi żywienie żama cżwila. A tu je też jenizki puçz — so bo prorzujeć, na nim tuz dobre woki pnojacz. Za beki myšlu na nadziedzictwach, kotorzy so myśleć njemózeczą a totrząż ńnano żenje ubowatoj njeistaj a něko tola na piędro hromadze ślużataj; ja myšlu szu na to, sktoż ju mi mlede holzy wo wojskich pśchrondzych macjerach powiedzale; ja kebi myšlu na to, sktoż bu mi prawne diakoniky wo tej abo drugiej diakoniky wypowiedzale — na knejsoj, kotsij ślużobow holzu widzecz njemózach. Tak ſu kejsoj knejsej, kotsij ślużobow holzu hłidza, dotekz ſu wogramdze njeiniejszimi. Ja kebi myšlu na towarischom w pścherup-

stwie abo sastojinstwie, kotsjji dyrbja hromadje živi byc — na wojskow, kotsjki ho nictio niewopraszta, hacj ho jum jich wychodja lubia abo niz. Dotycz, wiele czlowiekow je, kotsjji ho po swoim wchodziu i mypljeniu wschudzom stojata z strana, runej z kowanej roskorze njedostupe. Ale tajte niespokojstwane kotsje z wotworni klowanu ho husto czego pchewinie, hacj jene wulfa rana, fotra, hdzj tez pomala, tola s czašom sažije. Ale tajte male niespokojstwoe klowanu duszu do wulstke roskorzenia staja, fotrej — haj, fotrej dyrbji ho wot fidelecijsana na szczydlo pod pchewinie.

To wschak ho wot fidelecijsana na szczydlo pod pchewinie. Jedyn ma ho tez w tym hubienicu hacj drabu. Czlowiekow je, kotsjji ho z maja twierdzicu kozu; woni wchitko wotwornoscia, laž by nicio njebylo. Ale runje tajzy, kotsjji ho sprawnoscia i mjechstci, maja niescijesne bedzienie. Woni njebedzja sadwelowac, hdzj tez pomala do preda pchiniu; hdzj tez ho wot druhich wobjeni roskreniowa. Woni teho da sadwelowac njebedzja; wiele mienje pat kredzka wotwornoscie wot klowatemu bedzieniu. Woni pat njebedzja: „To je pchewieje; żenie horfotce njebotwudzem.” Né, woni dobrubia, jeli so chzeda abo wiele bude, dokesz ton cze, kotsjki je se kwojej wogu bylny w nastuej klobociji.

(Potrakzowanje.)

Modlerske domy w Schleynskei.

Hisczje w njezyczshim czagu wohladzaj w nectorych schlesyńskich zrywnach Hohenzollernski hodler a mienste snamjo kraja Biedricha III. To ho porzedko namalo w tym gmejnje, kis Boju konemu czejci, dawa z jone dzbej zhójnikowe mienje njejmo, kiba mienje teho fidelecijsanego; to je pat po 1 Thesz. 5, 18 rane wobskredecenie dzialnosci je tu swoboda, fotrej ho schleynska evangeliu pod hoberstomu kschidomu Hohenzollernskiego hodleria wot czagu Biedricha teho klowanego hem zwiezelicu.

Wici swojim nuteszczemieniu do Schleynskei w decembzu 1740 pchislubi kral Biedrich Schlesyński. Uzterzenie wchitido jich praniwinu tez w zrywnych nalejnosciach. Teho dia kotholiske farstwa swoje wobskredecie tez tam wohlabowana, hdzj mejach kredzka bjes evangeliutni jenož malo klowatow. Evangeliszysk wak njebedzja jone zrywko, ale jenož modlerske domy (bjes weže a bjes swonom) natwarcie. A temu doftachy dowolnosci, hdzj wu nju proshcha. Tak bu w kröttim czagu 200 Bojisch domom se schuleni tworzenych. Klowodne bēliche wuhotowanie tutycz modlerskich domow, tak so jich jara wiele pchewarjenje potreba. Ale wutrobujmaja je njebedzja, i fotrej woni prenuj swoboda wutropicu. A wulfe bēliche tez pchci wichej klobode tutycz twarzeniom wopory, fotrej dyrbjachu evangeliu pchinięci, pcheloz tute modlerske domy kowdu runime natwarcenie, dofelsz mejach tez i wobskredecenie Bojisch klobow klobuz. A temu dyrbjachu ho hiszje za žiwocie klowoj duchownych staroch, mienje tym, so mejach hiszje nětore davki katholiskim duchownym sapłocjaci, a halle polzdziczo s tym pchestachu. Wutrobujmaja je tez nutrnoje, i fotrej bu krötti czag po nuteszczemieniu krala Biedricha do Schleynskei wo duchowny proshcha. Zato 31. januara 1741 w miejce Löwenberg klobochu, so je druhim něstem, „kroha a njezwielikima dobrota zwjatejko a czistego klowa Bojego” pchinięci stupno, podszatiaj ho hiszje tón kowdu dzien dwaj w ełszanaj, jedyn kufelniac a jedyn picear, na pucj do pruskego lebwa w Rauszawiu pola Glogawy. Tam wot serichty Leopoldu Dessaulestebo wopraszcanai, hacj tez woprawdzie evangeliutni predarja potrebaja, wotwornoscia: „Zesużownych twarzozuch ranom dla proshym wo to, ki sun pchies 100 lét bies swonie Bojego klobuz jato tradaze pchciasta rychnu iwydomy a starci o miodzio po tym żadoli.” Zato powietz dom pchiniętejcia, so je jum przedat pchiniębeny, nochzvju jmaj z wiebelotku ślednia měricz. Zato pat duchowny do města nuta czejneje, spewachy wotworni i grunta kwojich wutrobuj. Kowdu bēlich wećzine klowalba a ciejez.

W bēhu lěton, mienjuj po lóznu 71. letnie wojny, bu modlerskim domem zrytwinstwa dojtnoczej pchiniętostna.

Tuto duchowne hibane pat pchci sapozatut klowobod, wulfe wopory, fotrej buchu pchinięcenie, spewachy, z pchrej z kowdu kowdu domy natwari, je wobstajne wobskredecenie, i dofti czag pchewieje evangeliu něru podstocjaz njezdzelce a so bu w potajnym bibliju a modlerske knigi klowu wizjonalce. Tosta zwierotnicz wery sudiżenych czagow klobu iklacatu njezyczsho a pchiniętogo czagu, so wona kwoje drohe evangeliu wérhnujszacie wykolo djerzi, laž k temu jedyn wot tych, kis bu po wobskrydzeniu Schleynskei pchci krala Biedricha w lebwe pola Rauszawia w lecze 1741

dowolnosci sa tvar evangeliutni doma Bojego hebi wuprokszyli, kwoje dječci napominia. Młodak Treitsche i Groz Hartmannsdorfa pola Wolekawu samostajni kwojim dječcom w kwojim wotwornianu tez napominia: „Może lube dječci, fotrej kum ja pski wulkej klobode s miele starozemki mozejahnt, njezapomieci nidoñ tu njezwierstnemu hnudu Boju, kumno evangeliu Boju klobuzu! Schwalce kiedy czaj teho krelje, wobkebie po, hdzj kwoj luby dom Boji wohladzace a do teho kamebo klobicie, so bytscieje kwoj wutrobu a kwoje wobczeznoje pchci Bohom wuzpali a na jeho klowo połsłużach!” Lube dječci, ja proszcu was, njezapomieci moje kworne nowone napominanie!

„Twoje klowo je mojim uoham kweza.”

W Franzowstki do hacj dotal nimale zule kafolstye fransim Bretagne pchci nectortym lětami biblija do rulow proshcherja pchinięde. Zato won pólna, so je woskijecie tych knihow wobdyleriam wkom, pchci fotrej by klobit, njeinate, won na mysl abo do hamotnej hět pchiszkow, by won ja mysl pjenies tym, fotrisz czaj połsłużach, nječio s biblijie wuzcjal. Monie njezileste ranje won i staremu drzewianzaru pchinięde, fotrej pchci kwojiej klobu klobicie; won jeho wo dar proshcherje. Schedzivow praji:

„Schtu mje proshcerje, ja runje taf, taž wy, kamilnych darow potriebam.”

Proshcer wotwolwi: „Nó, hdzj mi kamilneho dara dacj njezacie, dajeje mi i najmienjsza Sou (4 nowych pjenieszow) — ja sa wam stan i biblijie čítam.”

„S czaju?”

„S biblijie.”

„Schtu to je, ja drje kum dyž a dyž wo bibliji powiedacz klobuz, ale ja ju njeinaju a hiszje niežo i njeje klobuz njezachym.”

„O to bu knihi, fotrej wiele wo Boju powiedaju.”

Starý muž Sou a proshcer ho na wulki kamien klobu myslki kwoju bibliju wsa a čítasian. Won pchypadne 3. slow se ſejenja Janoweho namalo, ton stan, fotrej je hijo wiele czlowiskim ducham fotrej a połsłużenie pchiniętej. Proshcer jažmje a pomala čítasian a starý muž se wilej nutrnoje pchiniętach. Schodz won klobuz, bēliche jemu na nowe, tak džowane, a jato čitar i k fragnej 16. schuzaj pchinięte, bēliche won zple hnuty. Něto proshcer połslednju klobuzku čítasie: „Schtuž pat temu Szpnej njejveri, ton ma něciane živjenje. Schodz pat temu Szpnej njejveri, ton njebudje živjenje wizdze, al hneu Boju wostanje nad nim.”

„O to bēliche ſémecu a na połsłużarja hladzache.”

„Dale, dale!” wolszke schedziv, „njezachostnje!”

Proshcer praji: „Nó, ja jenož jedyn stan sa Sou čítam.” Starý muž sapłocia hiszje i jeho čítasian sou a tamny dale čítasie; ale doho njezileste a won sažo pcheta.

„O luby pcheczelo”, sawola starý muž, „ja was proshcu, čítasie dale!”

„Nó, nó, ja čítam jenož jedyn stan sa jedyn Sou, dajeje mi wozgo.”

Tez nesci Sou proshcer dosta a schedziv i njezachostnje nutrnoje połsłużach, jo by kody klowožto kwojnat.

Soko bēliche starcho kongej a starý mužik wozgo pjenies njezachy. Duz won i čítasian, kis ho naproszyc njezachy dale čítasian, supimchi jeho proshcerje:

„Ja proshcu, pracieje mi staremu mužej, i wolkal možu tajse knihi dostacj.”

Proshcer powiedacze, so je bibliju darcjeni dostas, jemu mienje wojski a mienla mjenomadze. Potom dale dječce. Won drohe knihi, fotrej bēliche starcho muža tak sahorite, kowu wsa; fotrej bu hdzj jeho wutrobje je zjohnowianjom býše, njezemu. Starý muž pat siebi wodno i wozgo na kroha powiecie myslach, fotrej wilek klobuz — jemu mera njezostaji, nó, won dyrbjachie wiazaj wo tym njezonicz.

Dze njezachy bēliche jeho minyle — duž starý drzewianzaru rano sahe flasz, so najlepszu drafu woblesje a i roszhudzenoscia i kwojemu konyje praji:

„Zano, ty dyrbjach džonek klamy wobstaracj, ja džu do Nantes hicz.”

„Do Nantes, nano!” sawola kum, „Schtu hebi myslach, to mache dleje hacj 20 hodzin hicaj, kaf može muž we wilejce strobje taſti pucj hicaj!”

Pomhaj Boh!

Cílko 46.
12. nov

Létnik 3.
1893.

Szerbske njedZelske lopjenka.

Wudawaju šo týdu šobotu w Ssmolerjez knjigzidzhetni w Budylchinje a šu tam doštač ſa ſchtívorslētu pſchedplatu 40 np.

24. njedžela po hrv. Trojiz.

Fil. 1, 23: „Da hebi žadam prięz čahmęz a pola křyſtuha byč.“

O Kneže Jeſu, wſmi mje do njebieš, bôrſy. Semja je mi wobídna, njebieša ſu mi bôdke; ſemja je moje bremjo, njebieša ſu moje wolkichenje; ſemja je moje jastwo, njebieša ſu moja frejota; ſemja je mój Babel, njebieša mój Jeruſalem. Ach wſmi mje do njebieš, Kneže Jeſu, bôrſy! Da ſum woweſiečla, moj paſtň je w njebieſach; da ſum ujewiſta, moj nawojenja je w njebieſach! Hđe namakam paſtň, krym wolkichenja? W njebieſach. Ach wſmi mje do njebieš, Kneže Jeſu, bôrſy! Hđeža je mój pſchedzel? W njebieſach. Hđeža je mój voltad? W njebieſach. Hđeža je moje wjekete? W njebieſach. Hđeža je mój dom? W njebieſach. Hđeža je moje wſto? W njebieſach. Ach wſmi mje do njebieš, Kneže Jeſu, bôrſy! Moja wutroba ſdyhuje, moje wózko hyſluje, moj eſt žada, moje wuchy blucha, moje rufa vichima; ſa ežim? ſa njebiešam. Ach wſmi mje bôrſy do njebieš, Kneže Jeſu, bôrſy! Da bôdžu, ičto bôdke, ja wibú, ičto rjane, ja hlyſču, ičto luboſine, ja ežuju, ičto duſhne, ja džeržu, ičtož traſne je ſto. Što dha? njebieša. Ach wſmi mje do njebieš, Kneže Jeſu, bôrſy! Da ſum wotan, tón hlyb ſnaju; ja ſum čehmény, ta čehmjenje ežuju; hđeža? Horje, horje! Ach wſmi mje do njebieš, Kneže Jeſu, bôrſy. Što mam jow? Próžu, njepotol, strach, muju a žmijerč. Što namakam tam? Potol, mér, wjeſele, živjenje; wjazý dobudu hač ſhubju. Hđeža?

W njebieſach. Ach wſmi mje do njebieš, Kneže Jeſu, bôrſy. Semja mje ſapomni, njebieša ſo na mje dopomni, ſemja mje wopuſteži, njebieša mje pſchitryja; ſemja mje eſticeži, njebieša mje wolkichenjeja; ſemja mi hroſ, njebieša mi pomhaja. Ach wſmi mje bôrſy do njebieš, Kneže Jeſu! Štaſ ſprózny ſum wot doſloho pucjo-mania! Kak byty ſum ſihaleje jéđe. Sſlabej ſtej noſi; njebieša ſu mój wózny trai, tam ſnaju ſo hač naanaſlepje.

Ach wſmi mje bôrſy do njebieš, Kneže Jeſu, bôrſy. Mi wutrobiſe ſo ſtihčeze
Po ſbóžnym ſlonečenju;
Ach hladaj, Kneže křyhicheze,
Na moju ſrđobu;
Ja čhu rad k tebi ſtanęz
A ſ tebo ſweda hic,
Ja k njebiešam čhu čahmęz,
Pſchedz, Jeſu, ſtoro pſchedz!
Hamjet.

Jeſuš a čítovjeſkojo.

III.

Jeſuš hréščinok ſorje hjerje.

Riedyrbjat dha ſo ty tež ſmilič ſa ſwojim towařſhu kaž ſo ja na tebi ſmiliž ſum? Mat. 18, 33.
(Potocjanowanie)

Kak to nowuſnjecj? Čejka měs je! Ale nowuſnjecj mojeſej, hdyž prouje ſapocjanecj. Š preňa čti rodžu: „Dy nježněč ſenje jeſelu wuſtudnyc dacz, ty dyrbjich jeleſo twojeſe wutroby

východzo sažo ē temu výchinieť, so ho žehli v hŕbatej lubočej Božej. To je tón pravý puz, so keli východzo sažo rožňanich, ľido to je, so je món tebi výchite twoje hŕbeti wodoz, so je tebi však tých 10,000 puntach dolhy bívose dŕžeo a herbu sejmit. Ty dyrbiček běti rožňanic, tak wolej ma twoj Boh píchezo a východzo na tebi výchieť a ťa by s jenym motrašom so výchitou veľnočnej výchitko sbubene bylo, hdy by wón sejerpitovskej s tobou nijem. Tu dyrbiček běti dale tež rožňanic, tak čeſto moja člomjelkojo tež na tebi nohvež — veľče čeſto, hači běti ty kam s dalota myslíši. — Duž dyrbiček so ponizomiac. Ponizia je mielki nospřichetivo hŕbeam a kloboukom druhich člomjelow. Ale ty mielka so potom, tež w tych faciučach pošvýneš a prajic; „Vráži výchitej mojej nejbôernostej je moje Boh w kvočie hradu mojhož! Niedbyhajto diaľ a rodotci nje mielko a sejerpitovo sejmitic?“

Zato běch 15 let starý, přichádžech na některé věži až na
refektoru řádu sv. Jana v M. ve blízkosti moje domovaje vých. Zde
běch žáky, kterourovat hóz a důz běch mje domach s vultuňenjem
jara mašo vobcejewou. Důz běch, všchu volu domach měřiči,
jara kipru hózeli. Někto se bo hrubější, že běch mje wuečej
sahnewanu a nepravu myj. Bón mi wot všechno spocíci (ia
njevém, cíjeho dlo) dobrý njebe a to mi píši kódej skladnojeti
sacujici da. Moji koubučulejco běch vjele lepšku wueču předy
meli hac̄ ja a duž s nimi we vultuňenju potrebojewac̄ nje-
mójač.

S řekla: ja všechno na huchim řečách. To byly jeho řeči, když rěkal a druhé vzdálené nariez dalo. Dotelj mejech řečí, nejdříve, so vše jakozivým; řeklo mojemu článkovaři novu sládrostí, da, my všechny živou. Všon by všechni všechny řeči to vysvětloval, když všechny řeklo jakozivým prají.

W mojej młodej duszki nasta po nećzim hidżenje — hidżenie, kotrejże mje połkumierzenego a njebożownego činięcie, cziim boli, dołekż jo vilnie potajach, kamo piśched mojej macerjeru. Dlęka pañ njeboželce. Ja na pacjerze khodząc a moja luba macz, moja nasiubskichy duszepatystka, kotrejž sum głub mēł, sapocja jedyn dwoi wo tych rejeż, so śmieu w bliższych czaszu i spowiedzi jechi. Za dalshi časž nicio njeomatwotniw; potom janowali i tħidżepatizm hlobom: „Macz, i spowiedzi njeſtu; piśhetoj ja čłowjeka hidžu a čazu jeho hidžicž“. A netto wſchitjo na jeźne piśhidżę, sktož moju wutrobu tydzieńše.

Macz s ejtidej myslu na minje poßluchasche. Wona so minu pialatko a dolgo nicio njeprajesche. Na to staru bibliji s hamora wia, ejitasche a mukladowasche mi, hdyż belze my w duchu pod krysztofowym kijem domiedza, staru histriju wo 10,000 puntach a 100 kroßach. Wóó da jej a mi hnadu: te 10,000 puntow so minu wujekimku a wujecierzowu wina wo porijnu nim na 100 kroßow labbi. Na to wo wono zo minu nutrige mobleše; ho wé, tež sa mojego njeprajeszela". To so tak do mojej wutroby doby, so mi wón wjazzy moi njeprajeszeli njełdabska. Też ja mojach sa mojego profesji — Macz wskaz temu kurowemu muzej licjencji parapra, — faj pojdziejcho hionich. To tež to swoje skutkowasche, so ho ta wéz něto lepiej ejtinesche, doniz so na gymnaſij w Gütters- ogo njeprjeszibili.

Hal, my dyrbim želešo našćeju wutrobu píchezo do hwiataše
wohena mjeſčinje ūlobože Wožje píčinjetež, potom njemóje
ni weđere ali synne woſeć. Pólnacie hmiłosć, lotraž je ko
nam doſtała, naſtu wutrobu mięſku čini, a ob nicio ju mjeſciń.
— Hdyž ſeršta na trón hwojich wózow stupi, won
wacjumianu woſa, kotrež je po jemu doſtało, wſchelatim hmiłosć
am, woſebje ihm, ſtoci ſu ko píchezivo „tronej” ſběhnyli,
hoſtanje ſpučzaj. To je ſdobe. Ale nije to, jo ſy píches
wočenju hmiłosć džecjo twojego njebjeſteho Wožta ſečinjene —
to hiſtice weſle mjeſticha a njeſtaženicha čeſc, hač hdyž
naſch to w naſchim čožku hlačaze woſe, na ſenití trón poſtaſiem
zyc. Pólnaj to woſob ſrože, tebi doſtaće a daj ſo ponigowac
lubočkiewi woſaniam.

pschećjino někomu napjelnjeno, Bože wobličjo wytosche. Njebo še tebi sacjimi; ty njemóželje wjozj dyhač we wěćinosej.

Mojno njeje, so ty čłowjekow, ktorýž je Boh wumohł, wot njego dějelsich. Ně, woni moja tež dasoł wot Boha ſvalen bjez, ſwiatla krej na Golgotha je ho si nich pchelaſta. Ty dyrbičich wobbladawac̄ so ſubwumojených a po tym s nimi wobbladawac̄. Ty dyrbičich lady nječiſtogo wobheho čłowjekiego dějelsich. Ty tebe ſtrudziš, ſmilneho ſwiatelę Boha widziec̄. — Widziec̄ ſtruktur hřebčach, tak macz i ſwojej djiwocieſzjy, ktoruž běſte ſejm brat křetó ſraní, ręceſte, ſo dyrbi ſo ſabu ſiednac̄. Doſtoj te nježo nejpotombać. Duž macz plakalo vraji:

„Kježby ty mi wjazj dobra? Kježehož mi ſ lubočzi cimiež, ſo Adolſej wodaſtaj!“ Te jednore ſtowia ſod roſlasmachu. Za wibdach, ſak holczač bratra wofoto ſlaje wa. Bóřš po tym dějelski wjeſtej hromadze w ſahrođe ſoſo ſtaſaſtej.

A hdy by něko, dokež by wot někoho ſtranjeny, tón ſbójnik jam i tebi stupeči dízik (taž wón woprawdzie cijini), a ſwojna ſufu do twojeſe poſoſi a praſit: „Cijin mi ſ lubočzi! Wodaſi emu, tis je tebe ſranil!“ — Kaf potom? Budjeſt ſo jemu wobtarac̄?

U potom bjećje jene: člomjekovo s vjetšča tak sli niješu, ažao ho svđaš. Hdy bjećmu bo prožowali jum rošymicu, hdy bjećmu svđnivi boli samoljenje sa mch vytacj, bjećmu je namatali. Sajtož nuš komad a načne labudjenja a ičtož tu načupa, stotjaž vu načne djecji činije, sa to hdyndom samoljenjem amakavam. Muš wemni načnu nahtelsc samolovic. To dyvci kowubolenje abo krovu zoldt atd. wine bjeć. Dječje je, so tež ruhdy nelično na tym w mire ſu, ale ja eži praju: Bubž tola ſe taſti pječevino bujewono blijschemu w samoljenju. Šte wšak je njeprječitanje ſte bjeć. Ale wonne tola, hdyž ſu s čitelj užbič a s pravodobu do blijscheho mypliši, tak ſe nije, kaž ho wopredla ſe. Toin ſhonič ho ſam sa tamnich hejčležev wžbogje raddi tak modli: „Bože, woboj jum, pječetj woni njevjedja, hto činija.“ Njeomloho to: wont nijemžda abo njewopomina, hto činija, tež wo tych placič, koſiž ſu tebje, luby cijitario, anili? My bjećmu, hdy bjećmu bo prožowali, tež ſe načnič pječevinu doča samoljenjem namatali. Derje temu, potrny čitelj mypli ſwojebno blijscheho samolova. Won cijolnje utroby lepej snaje, hač ſižižtu polizistijo a statni recitacij, ſe nojnjehscha mož, kotaž hnenu načere duſe žele stemi, je a ostanje:

To je ta muška węcžna hnada,
Ktž k wumyšlenju niždy njeſi'.
To je ta ſmilnoſež a ta rada,
Ktž woſa k temu hręſčniſtej.
A hręſčniſta tež lubuje,
Wjeſt pſciwibę abo njeſt pſciwibę.
(Poſtracjomanie.)

Dopomnjenje na kraljicu Luisu.

24. decembra t. l. je šlo 100 let minilo, so bu kralowa Bujša mandžuskega krala Biebricha Wylema III. 24. december je po takšim dnevnem vopomnjenju hodny. Vp čezem ſe dopomnječu na nješapomnitu kralowu něčito poſčicjiz.

Hsym c̄jidi Wótc̄jenasch̄ sp̄ewaka

Kralowa Luisia běže 6 let stará, jako jejna macz wumrie, jejný nam, požijšíci wulstomówka Mecklenburg-Schlekti, žo boho wożeni; tedy druhá macz bóhla wumrie. Hubota žatoſci přejedl̄ bo všechno jeinu dječezau wutrobu. Kralowa Luisia je schézo kwoje dželbracze na žatoſci druhých hido w swojich dječezau lětach wopasowacze.

Tejnej wobej macjeri běshtej hotjsje, džowazh krajneje hrabintki běshtesje. Tejnyj nan ho wožaz njenomožen; wón cjebniſteže se wojimi džecjim do města Arnalsföld a krajna hrabintka je ho omožna prawa wownka su swoje wnuki staraka. Hač turnej Luisa neje macjerice njemětse, je tol' w swojim džecjatstwie mjele abožce wuzišta.

hród Broich w Westfalskiej kuijciejce jako herbiski hród krajnej robinię; tam wona w lētnym czaſu rady psiebywaſcie a ſzody wſkoli a niſti po ſwjeſci kſycho, ſu krajna hrabinka Maria ſaſo ſiwoj hród pſiuiſe. Na hróde Broich je tez królowa Luisa ſwojim dzęzaſtwie ſbożowe czasy psiebka do pomijenie

na trasowu je bylo wukhowalo na dzęczi a dzęczi idzęczi. Zenoż dwie powiedańczy s tamnego cęcha.

Luisa běžíce volalo 13 let stará. Zato ho jemu mluvobhojmošeče, trijeti i řídu wudowu, tři wo žamíne dary ſu ſwoje blbňové děčetí pročelhe. Luisa ſitčový říkbe ſonje ſwoje ſu ſvibacne pjeněj do ruky. So by net tež druhim proſčazam, nimo ſotruži dybřejšice hřic, řamíne dor dačz moħla, počzai ſebi něčto pjeněj wot jeneho wobstarneho říkujzidou trajeńe hrabuňi.

Tejna wówka sakaja jei dolszčinjenje, pščiswoli pak jei pščidawek i dolszčinnym pjeniesam, ale s tym wuměnjenjom, so Luisa nětk ſama ſwoj dolsz ſaplaczi.

„Hvžja potobiščo jalo prviša krónpryngeža hvžj préní narodov
djen in v Barlinje hvjezječe, dosta wot krala Biedricha Wylema II.
hród Dranienburg jalo dar. Hvžja ho fradelj se to džakowacie
woprachha ho tón, hací kebi hřežce něčjoto druhe niezjoda. Káwila
kebi ptečymeli. „Hoi“, prají potom. „A štoto je to?“ prachešće
ho fral dale. „Kutu potnu štokyš a Barlinkachs kybubch!“
„Ket wulka dybri ta ruka hvęz?“ prachešće ho fral dale. Krón-
pryngeža wotučowi: „Runje tat wulka, taž wutroba dobreciuneho
frala!“ Hvžjji v Barlinje ku hohate horn dostamali

• **En druhe**

Brzynęcka Luisa běsje ſo jemu wot ſwojeje pěſtonice wotbalita. Pěſtonice pytaſe prynębu, ju vol njenamata. Duž dje i krajne brabiny, ta tež riewež hdeje je, w hořdze neje, w ſahrodje tež niz. Je knadž do njebož pichlitsa? Skončuje ſu namataſu. A hdež te? Jedny knieježi klobudin mjeſecje džonciſci, i ſotřej vprunžene druhý brajlaſte. Wot nětřicich dnjow ſem njebe Luisa wiazy ſwoju towarſtu nomataſu; duž býtſteſte, ſo je thora; w towarzyskhe deſteja namataſu prynębu, ſak wona plski ſtejna i ſi baſtowá ſtribou thorei tomotidem ciita.

"Ale Luisa", i tutym słowami postawił wózku swoją lubo-
waną Luisę, "niejch mot lektorja zbytkowała, so je tuto dżężo na
chorach skorosko a so je to krosoż jara natywoząca? Ach, wózku
ty neto tej skorosko?" "So ja wejżej myślebu", wózku
wona, "piśbed tym budże mie Bóh luby kienies wobarnowaczą,
na puczu i tuti skorej Gonz synu czciż Wójtęczańsk mu śpiewała
je skiwiatom tichiąco ko wojskowaczą."

(Petrocimone)

Wuſnačá a ſaprčá.

§ 10. nonembri

Bón je svjedčenství čas. Vot 400.letného Lutherového jubilejného svjedčenia je kaž svjedčenie do luda psíčkistro, jalo by ho dopomociť čož na všetké zapomienky živopisovanie reformácie. Bón budeť teďom krásny čas, kdež novy duch vnotri, kdež sertičto a luh Božiemu štátu po psíčkovobrozitom, kdež svobodi myjúco rádžio do justro abo kumicejce, kež se budeť svojebožná správci, kdež časyčno sertičto, kaž Vydřich a Jan Šafář, a Filip Heckenst, rádžio svoje trnežestvo svibici, kaž vnotriplýc moře čistéje mucičdy. My mamy dženja hŕbče pojmenovanie tomného budeľa časova — Bože štátu, spěvateli a latechismus. A to vešče vyholi, hčanu a vjeteli svjedčení, aby mičajúci kvalici, že to všetko mámy — najväčší niesperečel našehe zvyku nieje dženja Rom, ale sišloč a symonie, dolež je jara malo smužitých vujna- marov.

Vo věrje rečecí — to nicžo njeje.

Widzieliśmy a po niej żony bęz — to płacz. Pucz twojego żywienia lekce mimo tątaką ludzi wiedzie, kotaż Boże swoje wuśmiewają, a ty, kotaż le lubią, je male, — a ty by k temu mleciał a ho sam sobą źmijał. Ty dziesiątkę w fabryki abo druhdze a kotaż wękał twój towarzysz do szafitowanego rečajku wo Wojsk a bojkicie węka a ty — żanech świdzeniej niewpotoczki. Ja bęg junkróz w towarzystwie s mlecznymi brzmadze a jidi na to potłasach; kajke pokostańcze wotmoszrenje? „S tobie wuśmiewamci halle niespojewem; tu niciož niewpotoczki.” Zato pśberę krotkim świdremu świdrejani mojej wobrąb wutrobu wuśmiewa, na linskoje našeho czoła storżo a jeho pročadach, so chypt tola junkróz s tmy ludzimi poręczęc a s radościu knale świdzeniej wotpoložić, prajti won:

— „Hoj, to vřeják je zdalek dobrý! Ale požlučáček woni njechadža — to říamo schodži, hdyž ře jím něčeho prají.“

Zato běch hřečče v B., khuda, njebožownia žoua le mni pščitidže a mi ſwoju wtrobou ſe starořečem vobčezenu wotemri. Za běch ju a jejeho muža hízo hřeččiſho wopytal a běch jeju niſu do ſwojeje modlitby wobſamtivý.

የእቻ ከዚያ በመጀመሪያ:

„Hdyž wasj můj něcha, wšmice tola washe modletské kníži a wuspěvajče s nim modlitwu, předy hacj na dželo dječe!”

Na to mi wotmolwi:

„To won nječjini — to ma psđe wulku hańbu!

Zato ho někdy pacientekho hóža woprashach, čeho dla hiszpeček
pozocat njeje s najmiejšej blidome pacjeri wójsce spawac, wotmowliv
wójw., so ho batisev.

Hóža bu lubi praschan, čeho dla ženje finwo biblitu njewozincja.
Dla wotmowliv finwo: Dla kóborujiw 11. Wójsk. zim. S. 8. 8. 8. 8.

„Wyszło wójtowiczki pytając: „*„Wójt co hanubiu?“* — Pytać czym? — Dzisiaj budę je z ton kienies tej żony tebja haistowiaci, laż je Markt, 8, 38 pytać? Wójt hanubiemny ho psched ciałowiefami, psched bobu a sapremwamy. I dobojęciu psched ciałowiefami tego kienesja, wot kotrehoż wójtowicze a dobojęciu telko dopyłasnowm dobieżeje lubojęciu a kmiłnojęciu nahonimy. Za dom snaju, fotrny ho njebarbiue ani njeboji, psched njeberazymu zwielom wójtse kwiędecenie ja tego śbignia wotpłozięc — a wy jón wójtowiczy snajecie — nańch luby theżorist dom. A my għixli ho haistowiaci. —

9 letna holcžla se wky junfróz se swojim panom k wojskowemu pyczelstwu do města puczwawé. A tam bě jedny wiezecy towarzstwo wojskowych tříejen a wuczenych tříejen, fotis miedzianym wloščitko, schóz mózhesz hebi žadac̄ - jenož žaneje wery a se

ja pripomjaju wo mjej recjaku. To malej holčaj po wutroby
je běloše. Wona wšitku šwou mōž hromadu wia a tchepotazm
střekom praji: "Tat' ho wo lubym šbózniu njeponjeda, kis je sa
noh kwoje živjenje woprowad." Wšitka naštřokinj mjelečadu
se sahanibjenju ho sačetvjetenichu. Jenž jedan starj muž džecjo
po wutroby střeky i tymi kłowani: "Tat' lube džecjo by mi s dusche
režecao." A mi dyrbeli ho wo džecji sahanibicž dač?

Ja kebi myšlu, jo dyrbai kódyž dzen našteho živjenja, kóžda
hodžinu naž evangelicki tchepotazm, kis čhemu na ūložtu
reformazije stac̄, dopomnječ na řešilose kłowo:

"Schtôz mje pôsnaj všechn ludsim, tebo čhu ja tež pôsnac̄
všechn kwojim Wotoma, kotoru wie niekieska je." x. 5.

Digitized by srujanika@gmail.com, contributed to KirtiGanguli by G. Venk.

W tej noz̄y abo żenje.

(Werny podał.)

W krajinie, hdežez wuhlo ryja, dželče ho píšed něčto čaškom
při kouzlu mazdabájmu bylo v styltuozu svouze dřívce vpredar
práficez, kdo dybly čimice, so by mužoměn byl. Bože plowou
dželče jemu i možu svijateho Duha wutrobu hnušo, won dželče
ham na řebi žalobu na stonohemce scimicu, so je hubjen hrechom
na puču i wecjennu satomamistu. Szlužobník Boježho plowou
rosyagni jemu, tak je Boh v swiojej nještovnici lubotci svoweho
vteřicelého narodženého Szsynu ſia naša podl, kdy je khotou hrechom
na řebi na řebi hrechomitu nejek. Won rošwuci jeho s Boježho plowou
ak je Ježuš Chrystus, wečzym Szsyn Boži, do ſweta píšichio
putac a ſwozne čimice, ſtadlo ſhubjene be a tak je ſam je ſwojej
wobvodnej wolu ſhujo ſimpenie na řebo hrechom do ſhubjene
dał, so by ſo na nim dopjelni prawy wuhlo Boži: „Szmyter
je hrechom mifa“, a so dybny wſchitzy, kdy do meho wteria a
so ſlufu, vot njeho dolanymou, wtopozuju, mužoměni byli.
Wobhemu hemjerzej po píšežo hrechomce wſchitko čimene bycť ſdache,
počezza njevodatno hrechom jeho cíjsižcze. Hodžimy ho mynichu
vpred temu muzej recězše, so njeby ienoz na ſwoi hrechom
hladał, ale so by ſebe radſho „jechno Bože“ wobhladał, kdy ſweta
hrechi mječe ale to mjechače ſuſižcze na njeho čimice a
předat děči hžo wjezcor w jednacis, vredat praji, so je čas
domoj hžc a porucji jemu, so by píšichomu wjezcor ſeho píšichomu.
Alle temu wbohovnu hemjerzej běše ſnustowne bolesť na wobliczum
wjezca a won wotmowlou:

"Né, ja njevotendú, djenža abo ženje dyrbi ho rošhudžiací"¹⁴
Duz̄ hromadz̄e wostalstchaj. Hodžim̄ ho miinuč, ale w dusjach
hoj muža woska čemjno, domiž na ranje tsi njebjelje - tehdom
jemu jaſne njebjelje ſtójcočko ſelhdža. Wón wiđejše a wjerjeſe,
hoj je Khrubichovu ſlutt nam prawdzeſč dobył, lotraj piched
Bohem placji a wiejebotz a mér ſaczeſčeltej do jeho wutroby.
W radoſci ſwojoje wutroby poſtěk woči a ſawofia:

„Někje rošťadžene! Khrystuž je mój!“

Wón ho klužomiejski Božego głowa dżakomawie, tis běsche
grat bū, ieho k Křesťanské domověj. Wón dějte bōrš po tyw
na hwoje džeto w uholowych jamow, wulgh jwiegeleny, sbożowny,
potelsz běsche možen. Wón džet tu wot tch, tis w bítosefá
tymy jam bydlaumu, način tuš klužomiejski a bōrš k bítosefá.

„Bohu budž džak, ſo bu w noz̄i roškudjenie!”

To běchu jeho voběšení bělova, kotrej můžešce hřichče prajic̄ potom jeho živěnje wopuščej — sbožovný, wumozěný, běich czechný, so by vsetci křesťanům byl.

Naż makó bělche řebí tón hewječ na to myſlil, ſak wažne
běchu te ſłowa w nozy rěčane ſa nieha!

Lubi gitario, źe ho ty żnano hischen wumozony njeczęszych daj, hebi te żłowa móżnie do wutroby flincieć. Ty ho hiesz

dwie&la n&odaj&ie&ch, so jemu f& k&hrystijue&ch p&ci&hodz&ie&ch, — ole c&eh&odno&st&ie&, dla t&a& na&t&e&lo&te? C&eho dla h&osk&e s& pi&ch&od&oh? C&eho dla no&w&oj&az&ie&go p&ro&sh&en&ia p&szego w&ot&or&uj&e&ch? H&dy by i&n;on, w&ot&or&uj&e&ch h&ym p&sz&h&el&ci, w&obier&ej h&ow&ocie dniaj&e jen&aj jen&ic&ie& i& w&ot&or&uj&e&ch, sk&o by potom s& nim by&lo? W& w&ot&om&it&nij&em ro&wnie&je&nn&ie, s& k&w&ata do w&e&ko&st&ie& p&sz&h&adz&em, w&obec&no&st&ie& le&psz&h&at&w&ot&w&it&ni&mi p&w&ot&w&it&ni h&re&ch&om, sk&o by jeho za&lo&f&ony wo&na&dy by&ly? W&le&ch ty, fat&ek h&is&h&acze two&i& knod&ny c&as tr&uje? S&es&u k&ebi&te w&e&sty, so h&is&h&acze bl&on&c&e&ko p&sz&h&odn&ego dnia wo&la&do&bi&ch? Ty derje u&ci&ch, so te&ho m&eli& n&ie&je&ty. Duz& k&w&ata d&zen&ka&ch, f& k&hrystijue&ch, so mo&ch w& jego ranach w&ot&po&z&owac& a& potom, w& k&hrystijue&ch w&ot&w&ol&ony, k&z tam&y w&ob&i& h&em&er, stro&f&t&nie s& nim pr&ej&ac&.

„Bohu budž džak, w tej nozy bu roščudžene!”

Shto ho wam sda wo Khristuš?

W czasie Jezujszowem, zmijenja je bylo wyczelalo. Tykazj a jeko tykazj bu by mot teho czasu teho proszenja dla bedzili, wojowali a khabalsi, hacj bu stonczne swietlo w ich wutrobach a wernoscj doby:

„Teu, tebi podam ho do vishchij cloba węcjeñego!“
„Chto bo wam ſda wo Kréyutstvju?“ N jemnyjki hébi nichlo,
ſo moje po teho pročlenia ſmiecze. Bone je ſročenje ſi naſciei
prichodnym, ſi naſciei ſondujeniem, ſi něcjeſciom clobom tak derje kaž
ſi pichodnym. Al jemnyjki hébi nichlo, ſo moje ſbójstvo bęc bjes
kréyutstva, hdziż Kréyutstw jebo hréchi jemwojcie a jemu bwoje
Duchu jmeba! Hdziż džezel' ibdjanu bjes, dyrbisich w ſwieſej wutrobje
wutwórci mecz:

„Khrystuš je mój sbôžník!”

Próstwa schlesyjského hlowného towarzystwa

Gustav-Adolfskeho wystawa.

Kolektu, kotaž mješčaš po tež lětša na reformačistite hvidženju
psiči zprvčinštci drcjati sa wotpoloh Gustav-Abdulješo wuslawa
verač, nawači noš, s nomo s horezji prštou wo bohate filinle
dary sa tón statu, kotaž mamy sa včichporjenje Božeho kratstva
běs tovarščemi našeje wery w rošprošjenju (diapora) dotonječ,
k wosadam našeje frajm ſo wobročječ.

S tým džatom, ktorýž Bohu, násčemu ľeniesť, sa jeho bohotuňovanie vysnežíme, násčomajú tej džak sa všisťke voporni bratromsťeľe lubešje, ktorí budú vo tak bohatej mérje sa voproslohy načichého towarzstwa poslúžene, so možnými kňovou zpravidla výchôdzkou v tejtomu hñemovom stanaju sa potrebično načich kňerných towarzích, ktoríž sa v všeobecnej duchovnej ruky a mocežnosťi namastia, podberiac. S tajtím džatomanom

mí sořichm v běhu tuteho léta, 28. a 29. junija, s Božej pomocí
50 letné vobstáčje našeho řečeňského hlavného tovaršiwa s boha-
tym wobždělenjem našich všečelov krověcic.

Nowe nadamki bū ho nom w zielwiny iżwjenju a w wostro-
njenju duchowne nufu iż wuwiedzeniu siastę, na kotrej my do-
tóżdeho sberana tutej kolety wojsdji z prostim wo dalszim pomoż-
potaszać dybryadny. Jubilejski hwydżen našeho towarzstwa pak
je nom i nowa wiścianka nufu, tij bū w purytach, schulach a
kubaniach paczertich dječji noma, potasai. To wido noh i temu
nowabi, so z dalańszej wutrobu na nosz jubilejski hwydżen wróćo
hladajo, i tej wózkejnej a horzej prztum i kóidej wojsdje ho
wroboczymy: "Woprij Bohu dżak a saplač temu najwysokichemu
śwój klub." Do pchęzo dalszych wlećwien nošeho tšejeřajjan-
stego žwjenja wośmieni z noszimi wobecznymi a żónsztym towarz-
stwami: Wózce a pomahacje nam i soħothmi kwiłlinu datami po
japoñotostim heblí nošeho towarzstwa: "Njedwojce nam pat phjî
nošim dobrym cżiniżjeniu muſac; pchęzo w kwójin cžakui
budżemja tež dječej bjes pichestaca. Tego dla, dokelž neti cžaj
mamy, dha ciuttu dobrutu na wiċċitħi ludżot, nojwijaż pak nad
tum, tiz našieħa mewi ka."

23 Wrótkamiu, 10. sierpnia 1893

Przodkowie schleswickskiego głownego towarzystwa Gustav-Wolffskego muzeum

Dr. Erdmann. Weingärtner. Dichthuth. v. Löbbecke. Schulz.
Schulz-Euler. Schwarz.

Drohi templ.

W historycznych knigach Pliniusowych so nam powiedza wo
szkawnym a drobnym templu bogini Diana w mieście Efesie. Wón
był w stole a drobnych kamienionych piches mieru rana blyskiecie; w
nim bęsze 127 stopiom, tedy 30 kózciow wyższy a tedy tak
wunijeszko wieżelank, so by by tedy trał na jenym stopniu kiedy
twaril. Te dziane a drobe twarzenie bęsze halle ja 220 lat do-
twartene a wiejsce by sa daju kwesta. Tón templ będzie
w Pawlowowym czaju pola połanckim ludom hiszkie w wilej-
ciejści - tebo dla woni tej wolach: "Wulka ja te Diana tyd
Efesicki" (Cap. skut. 19). Templ je połancko Heroskratus je
kamopatoknica iopolis a efesie sonicje, so by kebi s tym nie-
kawietym mieno szcinić. A mopravde taki templ możeby by
drobe twarzenie ujemanowac, na fotymy ku 127 stalom piches 220
lat wiekszy. Sichto pat je woni porno niejesciemu templej Bożemu,
do fotrehoż ho nadujmy Janu po kumerci pichinię a w nim
Boża a naszeho bóstwita kwyatki z kwyatym jandziem a
wuwilejennym stanije a wećznie o fotry njeje i rufomai szcinienny,
ale piches Božu wibeskow. Tón może daju kwesta, haż daju
niejesciow relacj; tebo dla tej kwyaty Jan wiejsce, kat bu wo
Boże i niejesciow dele pułsczeniu jało kwyate mietno, fotreż Bóz
gan vishkowatow a smirir je (Sien. Tona 21).

Twarz s wulkim wobceżenjom tudy
Szej wulke khęże, rjane hrody,
Dha tola wjazg njeśmęjeſch
Hacz kill, hdyż do rowa djeſch.

Tu jako hoścjo, zusbniży
Sżej twjerde kheje twarimy;
Hdzej węznie woſtacj dyrbimy,
Tam niž najmjenſche twarimy.

„Pomóż Bóh” je wot někta niz jenož pola
kniesow duchownych, ale tež we wszelkich psych-
dawańjach „Sserb. Nowin” na wsiach a
w Budyschinje dostacż. Na siedmiorce z lata
placzi wón 40 np., jenotliwe czięla źo po
4 np. psychodawań.

Pomhaj Boh!

Cíllo 47.

19 nov.

Létnik 3.

1893.

Serbiške nježelske lopjenka.

Wudawaju ſo žadu ſobotu w Šmoleriſz kniheſiſhazeſzni w Budyschiſzni a ſu tam doſtač ſa ſchivortleſtu pſchedplatu 40 w.

Na volutný džen.

Rom. 2, 4: „Njewěſch, jo Boža dobrota eže k potuſe vjeſeč?“

Prěni ras hujecimy ſetba po synodzimy wobhamenjenju ſwoj volutný džen w tydzenju do hujedzenja ſemjetich. My njezmějemy vo vſchitnai wěſt džen volutu čzinic, voluta vſchijnuje ſi wutrobu, ale njezmějemy ho w lécze juntroč ſopomnicę dacz na to, kſtož je naſch wiſhdenje nadawek. A tole dopomjenje budže hujecze mózničke, když ho wone na zylu lud wobroczi, když ſhromadne hřechi zlyho kraja wutrobu k ponizjenju vſchich Bohom hujaja. Tole pónačeje je něit wjele mózničke hacj w janym druhim čožku, io pueč k wérnej wulſtoſci a k ſvožu tež ſa lud a traj žadyn hinaſtchi bycž njezměje hacj pueč volutu. Ani bjeſbóny ſvěž ani mudre ſakonje njebudža iſhodu naſchego luda ſabojic a ſa vorſejic; wiſhči dyrbom wobnowicž ſacj ſi duchom luboječe a pôznejwosće.

Duž je žadanje wobrocjenja, totrež ſo ſtaj na potutnym duji na zylu lud, kſožeho varkiſtost uležnuſeč. Koždy dyrbí tón džen na ſwoju wutrobu dyrieč a vjeſečino ſwojemu hřechej mortkotac̄. Njech ſa ſaloži naſchego vruhovarijanja ſiebie ſamemu tale jaſoſtost wěrnoſč. Boh eže naš vſches dobrotu k potuſe vjeſeč. My ſo vrachamy: ežebo dla k potuſe? a ežebo dla vſches dobrotu?

Se žadanjom volutu je tón kňes ſwoje pređowanje ſopocjal. Wón je wěſeče čzyl naš hujecelic a k mèrej wjeſeč. Ale to wiſhat njeje móžno vjes wobrocjenja ſe ſtareho do noweho wuſhnia, ſi luda, kži njeje Boži lud, do

luda, kži ſo džen wote duja hóle wobnowi a píſhetrožni po Božim dobrym ſpodobanju. Duž ma tež wiſhčito pređowanje w naſchich wobhadach kebi volutu žadac̄. Kožda nježela dyrbí naš wiſhčet napominac̄: nowe ſiwnjenje durbimy ſopocjer, ſtančej ſe ſpanja, moric a potepic̄ teho ſtareho čzlowjela. Tak ma hujecijanske ſiwnjenje ſtajne roſkače a wychedna potute bycž, ſtajne wobnowienje ſopocjal potepſchenja a wobrocjenja. To, lubi vſcheceljo, durbimy volutung džen, piſhede wiſhem wopomnicž, ſo njezméje ſi nami ſamymy, ſi naſchim zylym ludom ſo volepſchowac̄, jeli ſo njeſtanjem ſwórem k ſwóemu králeſtu wobrocjenje wutrobu a sprawu, ſa wuſhwyczeniom ſtejazu wolu. Dobre je, ſo ſopomnicž na ſwoje hřechi a kebi píſhodžerječi ujewurjeliſme wjele wiſhčených vjeſtupienjow a ſtomženjenow; lepje hujecje je, ſi teho pónače: mi je trjeba zule noweho ſoložla a noweho korejana. Chzu-li bude vlody vſchiniſez, dha dyrbí vſchene ſchitom ſam dobre bycž, dobrý cžinjeni vſches Khrystužo, kži wiſho wobnowi. Je-li ſtio w Khrystužu, tón je nowe ſtovjenje; to ſtare je ſo mimylo, hlaſ, wiſhčito je ſo nowe ſeſinilo.

Vſches ſwoju dobrotu a Khrystuža wola naš Boh tón kňes k potuſe. Čebo da cžini wón to vſches dobrotu? Khrystuž wiſhat hroš tež a vraji nam, tak ſaložny je hřech a volaje Bohu wěznu ſchtrafu. Ale we wiſhem tym potuſe wón tola ſwou dobrotu a luboječ. Čebo zule ſiwnjenje je dobrota, jeho wumrieje ſa naš najwěſeče wopolaſmo teje ſameje. Tule dobrotu Bohu w Khrystužu, moj lubi vſcheceljo, wopom ſwórem. Wona budže tebi lepje a mózničko hacj wiſho hroženje a ſwa-

rjenje twoj hřech pſchedstajęc. Ty budzejich, pohladujo na
Khrystuszą, dele妄myę, kąż ćwiatu Petr a wolač dycbicej:
Knieje, dži wote mnie przeć, pſchetoż ja bym hřešnym
człowię. A ſ tutym poniązamy poinacjum twojeje kſudoby
budze do tebie ſacząhnyż živa mąż a żadanie, hinaſi
być, ſo móceliſ ſe ćwiatu Augustiniukom wraćić: Swojej
mi, ſchtoż ſebi żadaſi a potom żadaj ſebi, ſchtoż chzeſi.
Pſchede wſchem pak budze tón, tiz póniwa Božu dobrotu
w Khrystuszu djeti wote dnia jaſniſho, wſchitkiem čloniekam
tu ſamu dobrotu wokwalač chzeſi; a jeho ſiwmieje budze
we wſchach nězach ſuamjo dohočzaſanja a bohaſtwa Bożeje
pſcherzelnoſeſe, kotraž jeho ſiwmieje ſdixerii.

Halle taſki budže krajny poſutny a modeleſki džen prawie woſteńczi, wón budże ſam moſkitkim druhim predať teje prawodoeſcie a zykemu ludu žohnowanie.

Boża dobroća chýyla dale na nashim wóznym kraju
wotpočowanac. Wón swaruj nasz piched derjelačlużenymi
ſchtrafami a daj wšhei kmituńeži, kotoruž je nam wopokaſat
a hiſčež wopofuſie, pľob pſchiniež po ſhwojim dobrym
ſpodobanju. Šamjeń.

Jesuś a człowiekojo.

IV.

Jesus a Khudži.

„Sbožni seže vñ Khudži; pschetog to králestwo Božje je wasche“
Svět 6. 20

„Sbóžni ſu egi ſmilni; píchetox woni budža ſmilnoſć doſtać”
Met. 5. 7.

1. Štôr je kľudný? Štôr je bohatý?

„Khudy a bohaty stej hlowje, kiz nicio wěsteho nprojajtej, doleželi řeždy wolumi něčíto druhé wolnamenit. Kobož khudeho, teho druhu bohatého mjenuje a na wopat. Za jivjenje snau, mój lubu knjeze, a wan i wěstoju praju: khudy je tón, ktorý ma šo la khudeho a bohaty je tón, ktorý ma šo la boha-
teho. Čežko dla ta wple wo tym powiedzacie?! Radobózima myšl a opisujesce je nowapojnicie.“ Tak švarcješke písched řeklom
wěsty R. w mojej studowazej stwye.

Ja daz píchistajíc, so mješecje hnano kust ducha, ale to je
měste so běže rora samozáptu. Tež běže tolsta a ko wokrebitie

węste, so bělče jaro samożity. Też bělče toſki a ho wožebitejſtwačja myjeleſcie. Debo ręcz kłyskawicja mi moje węste na tamnoe tużenego tonia dęka, kotrejuž hłodny woſek wwoju muſi wuroſi. Szyu kón da ho na ta tak kłyskawiecz: „O piſcierzelo, nojwiesieſte ſzope je iſtoſoſon a shtóč je iſtoſoſon, ma wiſhdujōdow deſci.“ Wsobi hłodny woſek paſ jemu wiotoſomu: „Twoi brudzie je poſtiny a byli a twoja mudroć z poſtiny joldka piſchindze. Temu ſi derje wo ſzerypliwocja a kamolaprecja ręcz, ki ſi kam staroscijew nima.“ W tym dyrbja wiſhitzę ejtario na buku teho woſko ſtejcz.

Ale hornjatko wěrnoſće je tola w ſłowach tamneho knjeſa. Wopravdze lohko prajic̄ njeſe, ſchtó je khudy a ſchtó je bohaty.

Nětore dny po tym, jo běh ho s tím kníjem tak všeckou, mějoch nufne vuczowanju k Rheine cíničic. Tam sedzach jene ranze w holczenzu píšti brjoš Rheina w Remagenie. Ssalotje horu pschede nmu w dívnejce jažnosći ležadu a na ho bývaciejate réž mi k nobomu ho wulfente čimpenj hibačke. Duž s lóždou nmu moſtej paroſhoničkou kóži s mjenem Ernst Moritz Arndt vložiljedze. Sami tijo franziskanario (mnichu) w Remagenie do kóži luſtiprichu. Ja widzach, ſak eži na kóži teh tlojoch brune khabatu wobłeczenych s džela píšcezelne poſtronowicu, s džela žměſtoſtoja na nich hladachu. Macz hamo hvojeho ho píšcezelnozazeho paſchole ſtorſao nuſowatice, kwiſatum mužom rufuſi křižicu. ſak ho píſed mojimai woczomai protestantso a katolicku.

Ja ho s knjicom, kiz pishi mni sedzescie, runje wo khodobje a bohaistwie rostreczajowach a ho ieho na minichow poslou vo prachach: "Esu tucji khudzi abo bohaecji?" Boni wotomliw: "Do ho we, iz su khudzi; woni dze su vroshciezju minischu." Ja mam pak to pischezwiedzjenje, so woni khudzi njejku, pischezji woni zylo wiecje wiedza, so zenje njebudza myh tradacj tricbaecj. Boni su swoje samozenjenje, hdbyz su zanecho meli, dobrorowlomne

prjeci dali. Tak ſu ſo poč tež wot wscheje staroſće wužwo-
podžili.

"Łódź, "Centr Marii Arndt" hōso wotwiedje. Dwózeczki trzecie
dale po ręzy horje wylchna jendzjelska Łódź leżeljsze i mienem
"Queen Macab". Nokierko hio hōdzimy dolcho blejche i Apollinaris-
tej swioje horje wotwachu. Woni bēku nēsto hotow. Kapitan
w swojej świdobu na deżu stiejede, po fortej hio k Łódźe na traj-
won khodzelstce, a do ryncho wejsteja ronja hładowasche. Duż-
y anganta zwroba, nan, mac, holz a dwe holzy, pśtutipi. Woni
mazke niehechu. Czji ludzjo bēku tak rjani taż majoni. Muja-
i kapitanom nēktko wuzcijesche. Ii woskak słowa niesrozumimich,
idzioś brzum muż powiedzieć. Jendzjelska runje tol matow-
niesrozumiejsche. Ale piđi tym wiščen tola moj towarzach a ja sa
tym pśtaridzjehmoj, so mazku zogano żodanie, hio s tēj łodzju
żobu wotwierci. Tak te reżs rjapitana z teho środimi, so
żobu na dobo delto bies łódźia a trajom wotwera.

A czi bruni? Bechu woni njezbozowni, so bo jim jich puezo-wanski wotpoahlad vorodzil njebe? Haj, woni ruku hrozo po-

— Веди тузі луджо бхудї? Мозжо віткаш, ю вjenjeшь в salutu ніемежду; мόжно, ю ніемежду, бхде а лак буджа бо тон джем паялжэ моз. Але noni бо tol маю wo to storachu, kaj wroble na tiejche. A nejce Ѯу namafati, ixtos potrebaчу, runejz ho nijestorachu.

Něito ho pomalu po ręgu pchniecie muła łóż, fotraz druhem
czekomu i ryczącym na kóbu czechnięciu; jezne wieno bęsće „Franz
Haniel” i „Góliny, Kotrzę ja pobu czechnięcie, bęsći i wubłom
polne nahypane. Na wulcej łóżdji ho wulfa czorna khochoi smaho-
wasche mjeniuticze będu na wiśniciach czołmach. Na pierje po-
wodlangu będu myślach, ja wone polre abo dynamit wienju po-
moja teho dla czorne khochocie. Ale mój towarzyski mje powucię
„Franz Haniel” je tak mjeniony wulki Rheinisti król. Wón wiele-
wo lódzom wobbedzi ma wuzysk hózintow w swojej kluźbie.
Wtched krótkim je něchtó i jeho žwójbo lemekt a w tym padzie
sze s kluźjej wolu wiśnicy jeho poddanio żaruya. Wiśnicy
studio, kij jeniu kluźia, na nim taz na nanu wiśiąco. A tu je gebid-
wón taz iahutżit. Schróz ho mjeniutzy w jeho kluźbie hódnim wo-
potasza, ſu goho ho won ciasz žiwienja ſtar a hdv by 40 lét khory
ako involida bać.”

W nadzji a dobrym dowrjenju, so je ho mi wernoſte powiedala, hebi klebek pſichnej ſtejnom Franzom Danielom ſcjezech Čorne khorſickej ho mi nětlo kži woliowje hafozki ſdach, ſi mēr pſichpowiedaja. Ach, hyd bydhu wjazitz ſneja tol ejnili — potom by lepje na ſmeče bylo.

— Běchu někdo tucí mužijo, kis mějachu na lodi a čjotnach
cješke dělo, — běchu woni thubí? — Ssano sebi hisčice nicej
mějebéhu nafutowacá možti; ale thubíd uola nygebéhu. Won
mějachu, „kwój wlechdý“ khlob a řečtořuliž možti jim tež plátcib
přichnejde, woni mějachu, so je to nich postarane. Za teho se
přichnejde měca, njemouj, ta starořečom nina.

ak nesbożomny bo portio tym tón starý knies bycž sdaſteſiſz ho runje na stóli wot klúžobnitsa nimō wjeſci da, ſi jaznehoſteſtwa hibač mjewojedſte. Pichí nim druhí klúžobnits dělęſte, ſi hu, hdy by pribyli žanče kodaňa wprajſi, jeho hnydom potoſiſiſt. Bies dwela bědne móz bohaty, hewak njeby ho taat wołko woſie, dociž moži. Ale ſáto jemu jeho bohaſtvo pomhaće? Wóno bědne khorč a tak pothuřenym do ho kméneſeža náležetno ranjat klábaſte, jaſo by kevi žadat, ſo by hnydom ſionz kmeva byl. A tak kuda bědne ta knjeni, ſi runje ſi bojsei klúžobnici zplo rošorjenia do hořcenjowje ſele loſtupi a ho pola pincniſta móvečejowasche, jo harv dla, totruz běchu nimovježdžaze ſobě ejnileſte, njeje ipacž moabka a ſo drje na zytum ſiwečje wpojzy mjeſtečat, hdež moabka ſi meroñ ipacž. „D, kuda hy tu bohaty nejene!“ — běchu drje ho kméne cíji zgujanio jei piſčiwoſtali.

Podobne myśle majejsze tej Salomo, hdyż mózg pociąg (Piszczyk, 13, 7): „Nekotry je chudy psich wolumin fubile, a nekotrije bohaty psich hwojew thudowice.” Taifich pchładowie z temu kiedyś suaję, tżż je dostały s' wotwierdzeniem wojczołom thadów. Wona ja nie psich węz, jo strowu muż, tżż je chudy, hwojew jawnie lepiej wujże, haczy bohaty, tżż je pociąg thoryz, so dalej nelnietrzym cajorów kuchi klich lepiej hłodzi, haczy najlepsze fufitki. Tęż je węsta węz, jo „niisi” muż, tżż ma strowe a radoziewe dżęcię spodobne hwojówne jawnieje, — bo żenę mieniąt miewają i milijonarom, tżż teho wsięchę paruje. — Hala, hdyż ja teg schi thoromatu mo na wsi tunc hwojowe a radoziewne impreznie.

je wón bjes dwěla sbójownišči hacž tón, fiz wschtite ſenjke ſubka wobkedenji, ole wježebelko a džokowneho ſunžlenja nima.

„To je województwo prawne. A i tym pula hajcza województwo ma żadne województwo doposażone nieje, to je khudoba „Bamo wózniobłotenie” a wo tojskim žana woprawdzie nija. Raźne wrażenie nieje, haczy je khudoba jenieżka nija, oni, ale haczy je najwjeticha, ale haczy je ſz glata žana nija. Ja na to wotmówię: Haj, khudoba je nija a bo tej we wskrzesi cęgach jaſo taka wobhladować. Wo a tum pśichodźnie.

Dopominjenje na kralowu Luisu.

Kak, užehměm to všaz v činici?

Ekstawni syn królowej Luisy, książę Wylem I., telegrafo-
wałsze po bitwie pod Sedanem księciu Augustowi: „Każde uchwałenie
wysze pożąd wolu!...” Boże wola tej będzie, so bu meczten-
burasca prynceps Luisa mandeblikszysz króla Biedricha Wylema III.

Kral Vojtěch Wylem II. běží ho se kvojitoum voběmaj
nejstaršími sny do wójny všeckivo Franzovské podal;
jeho hlowny kwartier bě v Frankfurtje nad Majnon.
Krajny hrabět, kij běží hoře w wójnie, vichy soudouny
krajny hrabiny, totřaz běžíce w mělčze Hildburghausenje na
wopocje, se bě vzhla na svoujin domociju do Darmstadta vides
Frankfurt pchincz a tam žwose wnatr kralej Vojtěchej Wylemej II.
pschedstajc, totřaz bě i njej vichyinu.

Krajna hrabinka pchliudz do Frankfurta a pchledztaji kwojnej wnucczej, prynzeznej Luisu a Friederitu, krolei, wona dziszych hnydow dale puczgawoc. Kral pak u a prynzezne na dymadlo a t wieczeri viderproby. Krajna hrabinka wsto. Ton samy wieczer ho prusti tronprynz a prynzeza Luisa preni ras setlaostata. Po jasnej hmyzicji kralowej Luisy spomina kral wobezje rad na lubownej laczadzic, fotryk biegle Luisa krali pcrni selkanu na njebo czinita. W tym wotomisnjeniu, tak je won biskopej Egertej pozwedjal, hdzy bym wryznyciejein, ze mi nustowno hlos projat. Tale, herowana zna na kwojce! Seju luboci biegle knapieciec. Kaz siej ho wutrobie tronprynza Biedrich Wylema a wryznezy Luisy nomafetel, tak tez wutrobie druhego syna krala Biedricha Wylema II., prynza Ludwika a prynzezy Friederiki, hetry prynzezy Luisy.

24. hafraleje 1793 bē dwójny klub w Darmstade; w tym
samym lęce hileje węzanie w Berlinie.

Wierowanie krónpryzga sta so 24. dezembra, pryzowe pak 26. dezembra.

Wyjichsja pchidworniza mjejsche króprynzebu bôrsh wutrobinie lubo; wona piše w swojej djerznej kniagach wot njeje: „Kożdy, kij u wiđaj, cjuje ho woje ponizhne woschnia w s'nej ciebieńju. Króprynz bêlze swojej mandzelskiej woprawny pchidzel. Wón ham, sprawny a bies porota we wsłuch swojim ciebieńju i hchecjazmianu zwilżeniem napieśnieniu, bêdzie jeniej miłodej dutchi i mwerda podpiera, mjes tym so ho s' njej jenož i najmurnitszej luboſcja a poczecjowanym ſekowaſcie. Na boku naſprawmistskego mandzelskego ſapocja bo s' niu net ſpotocia a ſwojotwe ſiwejenie, fož beiſt rjenieſtego myſticej memozem. Czita bliże przysiębu ſe- naču, czim wjazd poſnaču imie sprawnu, cziszu a dobroczynu wutrobu. Pchidze wsłuch bydłesle w jeje wutrobie hchecjazmian- duć a czisia babdowanoč, kij tu wuplychi ſe swojimi luboſciami poczamini. kij k Bohu ſnodoboin.

Dopomnisch ſo hiſtōrje, Brandes?

Kral Vojtěch Wylem dělče řeče ranje k královi a kněždase
v njej. Jemu vzdělečne píšti tuky kněždase na bídce khoupu
královi klučozu ležo. Sáměstotaj ho pravča: „Shto plací
dale rjona shapa?“ „Dobre všecko njeje“, wotmolvi králov,
„mujzou taře wěž wějdo, moni wšach to njeroujme a potom
němě, so je výdědrov.“ „Ale ty wólech mi tola projek, ičto
shapa plací; ja vyd tu rády wějdo!“ „Nó, dho dyrbu čti
projek. Shtom kebi jenož seni s nojturničkij fupita, wona plací
4 tolerje.“ „Jenoi? to je žaboluše mjele pjenies sa tařtu shapu“,
wotmolvi král. To prajíčka hlađa král i wěšom a widiči wu-
kučkunite (invadido) nimo hčic. Teho řešota l kebi. Wukkučkun-
tukupi do istým. „Wobhodlo kebi khoupu, totroj na bídce
výdědrov“, prajíčka král. „Ičto měnšta, so plací? Nedaj pač so
samptici píšas te píšas bant, tři na njež su.“ Wukkučkun-
tuněv, ičto dyrci projek. „Praj jenož, ičtož kebi myšlňub.“
Poměrnička král jeho. „Nó, prajíčka starý wojat, „por kroščow
oudje wšach placíci“. „Shtych jenož“, prajíčka král k hvozie
mondzelské, a k wukkučkunite po wobrečjo prají: „Wopomí jenož
— 4 tolerje. Niz wěrno, tuti třenj dubri wjele pjenies mečz!“
Dži tola k njej, knano da či tež něchtí! Královino kněždoto
ma hwojivo mondzelskoho hlađa a silceji wukkučkunite 4 blyžčzate
tolerje do ruci. „Nět! dži pak tež k temu třejse, tři tam vše-
wostne řeti“, prajíčka královna, „ton ma klučice wjaz pjenies
vysíj jo, ja doštawam wšach, řežot jom, halle wot njež a wón
davdu všecko rada rády. Daj kebi jenož dworjaz dac.“ Král
němě, ičto dyrbu činíci? Pomoku da pak wukkučkunite 8 let
a všecko jemu wjele wšoža. Tařte řežot, řežot neč, njeje wu-
kučkunite w hwojivo zytnu živěnje našboni. Pjenies tu njebedu,
ičtož jeho nabóže wobhobzowaté, ale so vědče královstevu
mondzelskemu taře wobzovenej wídža. Tařlo wotendje, klučice
wukkučkunite, coč nusťach w hrodze královské Vlaškočesji wjeleho so
mjelecidat.

Wuklužmę, foremę bieże ho to stato, refałce Brandes, wón je na wojsko lęta pięćdziesiąt. Król bieże kebi wojsko swojego wuklužmęta w pomiażku wojskowym a hdyż je jego podziękowano mu brzegu kwoje luboje mandżeszyho hdyż sojo trzejch, wobdari wojsko pięćdziesiąt a hdyżgħi j'niem projekże: "Brando, dopomunid luu biżże?". Wali iżm bladajke wón na kwesta kwojego mandżeszyho sħarru kħabolo kħarru, kaj se prajież dżak: O, hdy by hi kifidze teħbi qed hys.

Huadna knjeni s Parez.

Kral Vojtěch Wlem II. běžce královnyně k jeho národnemu dnu, taž běžce hýo přeby povídaje, dród Oranienburg dorá. Oranienburg pat běžce s blízka Barlina. Dobytčad hýes wobémaj mětomaj běžce tak wulski, so kral a králowa (vjerch a vjerchovna) v Oranienburgu nemanalatša, schóz tam pýsatsjoi, injujujou wotpočaj a cíjskini. Královnyn kebi teho dle tubko Borz, fortež doloto wot Barlina leži, kupy tam móžesčtař tež uporovade w počaju a w cíjskini pýsatsjou. Wz jinjeniu vjerchomsteju manželstju w Barzou pýsche vyschici a kádežer, lehdyhdy generalny objutant krala: „Szym s násdmi hnudnym dnještrom na jeho tubku w Barzou wjebeš dny všebež. My vyschici so duchyň řabovni a všež wujimali, schóz jinjenie na traui wjebež poříčja, wožebje i hýoutu a jéžbenom na wodje. Moři dobrovřicu hýes nejde hýzcež tak boryš tutu cíjež jinjenie na traui, fortež wón se hýsojce mandzelstjej pat jara lubuje, s njezoujou wulsko město pýscheněs, hýz kebi njebydu knížežteſe řožela jeho pýshtomnosc žádave. Wonaž stai s wjebeži wutrobu radosež a ranoječe w pýshtomce wujimaloj a wutrobuň džel brakci na wjebežových trojneho luba, wožebje na wjebežem žnojowym žožatmam hývedenju. Králowa řapomněješ řuou wotpočaj a měchdeske ho na rejač hýes mloždy buršický synow a džomson řejmashc̄ ſobu. Ja řuou na to njejmýslad, so hýo bylo 54 let starý a rejuwach tež ſobu, teho runja řuou wjebežka pýshtomniza Bož, wot našího hnudného kníže k temu nomšowjena. O řak řežným witzit pat jaro řobozovani!“

Na dniu żniwojewo kwydżenje hu s blisko a s dalota do Pareza
puçjowali a żniwojewo kwydżenje w Parezu bu lubowy kwydżenje.
W matej wjeszy stejescy buda pschi budze a taż w Borlinje na
Bożogódzięszy hermant, tak też tu kralowa wofoko khodzetsche.
Wona kupyowasche forbiki potne khodzetschem, kotrej wofoko steyazym
politicznojacie, miodobój a starcy nucjo, ſu blyżej ſebi brali.
Dzień bu dobra miłomoczi nieduchu. Cieni kraloma mi tež

neschto! Mi tez neschtu, knjeni králova!" tak ſo woſtſke tu a tam, na pravizn a na lewizn. A králova veſicé tak ſbožowna.

W Borezu biegle też, hdyż wona królej wle wjeżdzie na cimini, wyjściachęho iń Röderiza nomiujo, so po wobiedzie hysiące kwiukli mosta. Wona wiedziejsze, ſak rady miedzkie ſrat kwiukliého Röderiza pidi ſebi a tola so ion ramy pięciego domu po wobiedzie wobali a njejszaſcie na kfofie. To dychjejsze ſtuowu po wobeku pięciu mēci, ale ſtara biegle tutu vježcianu? Królowa so wobkonowawsze a njejszaſta, doniz to njejmo. Tato dychjejsze ho wjazdach juna ſuho wotbolić, ſtapi jemu królowa napięczejimo „Nę, luby Röderizo”, wona projeſte, „dżenja njejmieśce noß ſuho wopuſtaćz”. Na ſie pięciu pięćniesie klužnobjut trubku tobaſo, a ſapelenu kwezu a wona polſki naſtrojenemu wujkłchemu trubku a kwezu. „Tat”, wona projeſte, „dżenja dybiczje pola noß ſchafu kfofie, pięć a kwoju trubku wukuricę”. A někto królej powiedziejsze, ſak je ſbozowny wuſiedźla, ſo je bo ſe luby Röderizjenoz teho dla pięciego zat bôrli wotbalit, dofelej bê nauciemien, po wobiedzie ſtuowu trubku wukuricę. „To by ty, luba Luisa”, projeſte ſreal, „duſzniecje cintia!”

Jako ſo kralowu junu proſchacu, hacj ſo jej niewoſtudſi, taſ doſlo w tutej czijſtirje viſtebywač, wotmowlvi wona: „Ach né, ja bym jara ſbožowna jako hnadna knjeni i Parez.”

(Bulwarczowanie.)

„Sa węzmu krómu ayle khude iipjenie!”

So bydu evangelickich bratrow Ćekej sojo k katolickej
wierze niszwoli, bydu w siedzonych lektorach wot jesuitow a ich
pomoznictwem inschelake martyru wumyślone. Tat dečki junckro
w sumnej hyscej noz̄ jach evangelickich mużow zlye nańch wu
piętali a na łod̄ samotnejenej ręki polojili. Wojat pôdi stražo
wałcze, jo zabyla stanik a przyęc szopf mocy. So bydu muji
czim swińniciwskich cijini, swoju wêru spierzy, dečku pišci brijoh
czopfit hetu natwariłi. Bydu w nich żadawie, po tam hrećz
mónznicze hacj ich swińniciu bako, bydu swoju wêru spierli,
potom chyžby jich sa tajkich wobhladowacza, toſzki chzdroja bâ do
romseje artolesie wroćzige. Tat dečki sa tych muji czejſe pruh
wanje ich wêry. Khowiu wñditzu tijo sejerpliwie wutradu. Ale
potom wñditzu s nich bolwic hysy dleje innejci njemójeſie. Wón
ka so czopjet hetu wobhladowacza, fotraz jeho wot brijoha i ſebi
kwiacze. Dečko towatidaj jemu vñjivostatia:

"Bratje, wutraj, króna bo hýo pleče!"

To jemu na kšmílu řebo novu krobkoſej a móz da. Ale boleńje bu píšege wjetše. Duj da ho do hety domesę. Ale to nicioj njeponahče. Kħwutne píšehtidżenje se syan do cżopoty jeho mori. Wón niz jenoj kwoje živjenje ţubí, ale kwoju wérū sapréwawħi tež wēċju tronu.

Taž druhaj smuzičje wutraščtaj. Tažko to wojaſ widžesche, tig tam strojowosche, praschesche ſo na dobo:

"Móžu tu frónu tej dostacť?"

Martrarzej wotmowlischaj: "Haj!"
Duz' ho won wusleka, ho f' nimaj na lod lehny a wischitzu
tjho martrarsku hujercz u swojego swobojnika a wumoznika wu-
miedchu. Nad nimi ho dovielen.

„Sa węcznym królu zyska skuduskie ziępienie!”

Magierie!

Hač budje čłownieć jato hódnę, husto wot jeho wozechnjenja wotwisię; w dżęzajazdach słuchaj maczjerę jato duszowawstwiski, a hódnę kwoju psichislućnoścę njedopielnia, częstę samowjenje na nie czata.

Někdy kdežsíše s českimi rječasami sputany khudy hubjeny
hřečnici u jistivé, wón vejše k hajerci wotwodzený. Na druhí
dzen mejetše ho wotwawic. Duž ho jaistwote durje wotwawic
a nuts saštupi štostnitova macz a chýžche bo se hwojim bynow
rosžohowac. Štup po hrizo ruzu wuwiděstře a sowoda:

"Macz, my seje wina, so dybneho nul wumrejc. Ja pôdu
was píctej Božiu trónom wobstoríz; píctejato ja preni
króz je huzdonomeho pola répu domov píchnišebed, seje ho finata
a prajila: "Ty ži mydrud paczoh," a ja bym po tym puczu dale
sdom, kotrej mje netko jistje k taſtemu žalostnemu konzé poviede."

Macz won czechny wołaj o: "Běda, běda mi!"

Druha macz hinač cijenjelche, joko kebi něhdyc lejny hynk i hermonka drzewianu žabu, kotaž mózejche tak derje statac, domož pichnide, bjes teho, su by sa nju žito lapacil. Macz hóleč ſa tmu pichnide, jo i tej žabu prawa wch njeje a ſo ju hóleč, tak powiedosche, darmo wot pichedawatki doſtaſt njeje, ale ſo je ju wjal. Žato ho wulna a džipke pichedawatky vjenjeh donječ — macz to ſataſe a hólez dybvejcie žabu pichedawatky ſaſo donječ a ſej wſtoſi putovneč. Na to macz jemu roſ-powieda: Ty nědvrbič ſtanveč — a potom wón ſaſtuſene puſi doſta; — byn ho dženski hifcze maczera dodžatowac njeniude, hóleč ſe neto dovoſceni muž.

Wielu wóz na kowadła macierzy nutroba też nad ich
kponami, tis by cęszo wodźca dąba? Cęszo dla kponoju busto
i wjeżdzie lubszczu na macierzę dąca na name wiąża? Ach,
macierzy mjezo je taſte ſłoboda mi taſti bniujozy lypa, a macierzy
kłowe, macierzy modlitwa, macierzy hyslo — wonie njejbiu
podaromo byłe, to wećnijocia na jaźnie pichinječe, hdua też tu pichnego
na jokne nienijsiobude.

Vidēj některým letám během 120 amerických duchovních chromadže a hdyž během domuradžování, řeklož meješču muražicí, že do rostřejování dachy a kebi povídají, tak se ho žádají. Duj z ho mupokala, ře meješče ře jich na ře p. božném macjeriam džatowací, ře během na pucí pravdu vichšíhi.

Wienoszczętej swętra macierza dusza Monika, dleże hacę
12 lat sprawio wobdarjenego, ale iohofianyślenieku byna pięć
zwijom lubbym Bohom we wiadkownym moleniu a pod wiele
żłusłomi na wutrobie, so ju biskop s tutymi żłowami trochto-
wsze.

"Riemēj starořeče, Inba macži, syn telko byslow shubjeny
vjezj ujemaje."
A na počátku je též švarnéj macžejnej wutrobie dobyčerstva
podzínej pšijichla a jejich syn, v slovach a slůvách mohou
dugunitus, bu vobozný muž a muška švěža zvětroje křesťanuho-
pejství.

Tak piše tež njebohi Skrver, fiz je wiele rjanych, navoriazych knjibom spiskat, so je ko jeho maci sôidn wiecior vriedny

...vraćajući se do slobode, i to je bio još mlađi izvoznički, prvega
časja je tihanjčić isčio, i nim modilika a jemu rutu ždrijebu na
članovu potoljšku a jo je jemu, hrdjaj je isplavljivanje na njego vidičkiju,
kožo, kožu by rutu hvojevi macjerki na hvojevi hltovje čauj, a duž
čeku praviti: Khrystiano, nječini twojej dobrje macjeri žanje
biti! —

§ responditur.

My husto Boże pucđe cijenne mijenjaju, ale my zapomnijmy, o cijenostoj na pucđajch njezotposću, ale na naštih wocđach.

* * *

Ženje hýščie pýšilského namatali njejšmy, so je ho žadny
nrejazy kwojcie wéry do Božia a živjenja, kotrež je ťasťeje
pôry wurostko, kaž. Vyleje je ťumierňuchy ložom, na ktorých
hýščia hú mrejazy kwojceho ūbunecia živjenia kaž, ale nizde
hýščio ženie njeje wobžaroval, so je ťahe abo poňje abo pýšedloho
kwoje doverenie na Božia siasť. Štôž nizde wobžaroval
že, ta tam vidiťa stejnaj!

„Pomaj Bóh“ je wot někta niz jenož pola
njesow duchownych, ale też we wszelkich psych-
eawarñjach „Sserb. Rowin“ na wsiach a
w Budyschinje dostacż. Ma sichtwórcz lěta
slaczi wón 40 np., jenotliwe cízyla zo po
1 np. psychedawaju.

Bomhaj Bóh!

Cíhlo 48.
26. nov.

Létnik 3.
1893.

Serbiske njedželske lopjenka.

Wudawaju ho tózdu slobotu w Smolerjez inicijaticezni w Budyschini a su tam dostacj sa schtovitelnou výsledku 40 np.

Na hvidjenj semrjetih.

Sjew. Jan. 21, 4: „Bóh budže setrež všechno výsly f jich wočow.

Kote výsly ho setrež? Tak ho prashamy, když ho tuton hłob býlschez da. Wschitko výsly, praji ho, ale výslytajene je: i jich wočow, i wočow prawych, tých džecí Božich. Wérne lichefzajne výsly, totrež ho Bohu lubia, ho hžo tu a jemu tam na výsleho setrež, to bu výsly rostacjo, mych a lubočej.

Svýsly rostacjo mych výselivacj skladnosće měli samžem hřebu. To bě potomu džen, na kotrymž mych ho na našeho hřechi a výslytujienna dopomocí žmeli. Skorjetz a žaromacj a plasacj mych dyrkeli na hanym ho a na našém njedžalownosći a njepočkádwojci výslečivo našemu Bohu. Žeho dobrota dže nož k potucej nječi a my njejsmy čhyzli. Nježju nam výsly rostacjo do wočow stupate? Abo ježe wy wote mych schli bješ hanibowanja, bješ rudzenja a bje wšeho želenja, když je ho wam Bože blvto wo výslečivo předvadlo a wo brodožym hřude? O, dha džicež do ho a na nich wasche hvidomnie wotuči a wož hřeba, so ho Boža frudoba a Bože želenje na wož da. Taſteje Božeje frudoby wan tel njebudž, taſte výsly rostacjo ho setrež, a tu hžo tu na semi. Když my, kaž jemu Petr a Pavok, abo kaž Madlena a žonk Bachejus, kaž schachar na hřebi do ho džemym a na hwoju wutrobu dyrimy, když my jenož kaž žubremy myn hwoju hřesnočez a wimy pojnamy a wo hnadu a žmilenje prohymy, dha budže ho hłob

i njebieb hřesnočez dacej: njeplacj, tež sa tebje je tón law i Judy výslečiny, wět jenož a nebož ho, twoje hřechi ſu tebi wodote. Šbóni ſu cji ſrudni, výslečo woni budža trøščotanvi. Jenož dži a nejehrech dale wozy. Hewak, hřeb i noweho do hřechi ſwolich, když ſafo do ſpystovania ſapanječa, budže twoja ſytknočez výsleča a budžec hjes výslečacj žabotječ a plasacj džebječ. — Žinu pat ho tute výsly zyle s našich wočow setrež, když ſmy ſam, hdej žane ſtolic a žadny hřech naš nježeli wot našeho Boha, hdej ſhwatý Duch naš wodži na honach njebjeſke ſbójnječe, když krej a pravodječ ſchrýſluſa je našcha drača výslečina. Duz hladaj i wutrobnym ſročtom ſa twojimi lubyni, kotři ſu w tym knjelu wumreli a wotpočua wot hwojeho džela a ſu po cjejkim běženju někto výslečiny.

Tola pat, tak dohži hač tu hřebječ mamý w cječnym dole, wſchelate ſte nož výsly na cječe a na duschi, na ſuble a na čječeži. Štít možt ſicječ výsly, kotři hředy w ſwojich ſtarosćach w ſwojim domje, ktorý na ſwojim loži w cječich bolečezach, ſprawny na ſrudnych ſhonjenjach, hanjeny a ranjeny na hwoju cječeži wot tých njepočkeřeja wočených njepočkeřelov w potajnym výselivacju? Kož wjele člowejek, tak wjele hřebjeňcherow, kaž wjele dnjom, tak wjele wobcejnoſtjou je na tutym hřezeſel. Djerje, tute výsly ho hžo tu setrež, když ſmilne dusche vomoz ſteča a s mldym ſročtom ſo k nam blíza. Ale zyle ſo hale jemu tute výsly mych výslečanu ronječ, když ſmy wjehli ſi tuteho živjenja do tamneje hřeſnočez, hdej ſmijereč wjazy njebudže ani ſrudoba ani wočanje ani

boloſć wjazę njebudź; pſchetō prēmje je ſachlo. Tam
ho dopielni, iſtož prajene je: Koſiſ ſe bylſami roſhypoju,
ezi budža ſi wjeſebotu ſzniec, woni tam a ſem hódz a
płchindu ſi wjeſebotu a noſča ſwoje knopy. Duž dha
teho dla ſpominaj na twojich lubyń, koſiſ ſu wuſtyni
a więdo horjo pſcheinyl a troſtui ho ſi tym: jumu, jumu
dyrbi to, ſtotož naſ tyci, kwoi konz doſtač, jumu budže
njebožwo wat naſ daloo vrieſ woftac; jumu dyrbi naſ
ſa ſrudnoſez wjeſebotu woſbaćaw.

Svysly luboſeže pak ſo ſwěčza wſchitkim naſchim lubym, hdyž iich ſmjeręc ujeſmilnje wot naſchego boſka torčnije. Děſenja ſo naſchich wutrobov ſi nowego luboſeže dōtknije, hdyž ſpominamy na tych, ſi kotrymž běhmy vſches ſwiaſt Luboſeže tu ſtomakacheni. Vši marach a rovach ujeſmny byſlom wobarcz moſli a ſi nowa ſi nimi woplokujemy na tutym dnu ſwojich lubykh wotkaſcie. Twoje lube děčejo, twoj ſwěrny nan, twoja luboſana mač, twoj ſtarowymu muž, twoja starobliwa mandželska a wjele drobnych vſcheſzelov — eji vſchitzu ſu tebie wo-puſteſzili. Ty ſtejſiſh tu a w dopomjenju na nich ſo eji byſli ſi wozgom ronja. A tele Boh ſi twojich woſezow jumu ſetře, hdyž tež tebie tón ſenjies žiwenje a ſmjeręce ſawola k wjeſtemu ſaſozividzenju. Tebo dla džakujemy ſo temu ſenjeseſi ſa taſtu nadžiju a troſciutujemy ſo ſ tym bjes ſobu, ſo žadyn bjes namí ujeſe ſam ſebi žitvę a žadyn ujemurje ſam ſebi. Hdyž pak živi ſmy, ſmy temu ſenjeseſi živi, wumrejmy my, dha wumrejemy temu ſenjeseſi, teho dla, ujech my ſmy živi abo ujech wumrejemy, ſmy my teho ſenjesa. — ſamjet!

Jesuś a człowiekojo.

IV.

Jesuš a křudži.

2. Khudoba je nufa.

Tamny mudry knjies, wo kotrymž žmy wóndano powiedali,
mia polnje prawo, hdyž praji, so słowie khudoba a bohatstwo tu a
tam něshto zyle wschelate wošnamjenitej.

"Brezješ Bylem je w dobrych wobłejnoſciech; wón kójdú njebedz' kówi' ſuſ mjaſha je", tať bygu w mojej prejnej wobſadze proſilii. Tu w Brezmenie pat móželiſt klyčkacę: "My ſuny jaſtoſnie ſuſhái, my móžemu jenoz dwojzy, ob trojzy wot lidzem mjaſha". Mybile ſuſ wſedlaſte. Tat ſa na jenoz blaſtu tón, ſi ma 500 hrwionow, bohata mjenuje město teho, jo taſki bohata židomski banifer horboſne na mužiſka dele hlađa, ſi jenoz ſunye 600,000 hr. mjenuje.

Ruńez te wójcito wopominany, tola płyti tym wostanie, so
te khudyh a bohatych. Schło t temu kłuska, hóbne jwienowanej
wiejsz, wo tym wóchaj fu mireše we wóchelach wobstejnoscach a
rojach wóchelach. Też to nicio jwienowac, hacż wobbezehntwo
bohatego se khwězadłych pjenies abo's z polow o le skotu wobstej.

S wóleto może ho tón bohaty jwienowanach, tiz ma tych wódro
otréz t kwoñomnemu byczu khudzieja, wiaży hacż tręba. Tónm
ak so khudy jwienuje, tiz telko nim, so może bjes staroſcie
iwy bycz.

Widzity ludjo moja najpriyedjo to žadanje, so chzedaž ſo na-
jeſej, když ſe hčedni, a jeli ſo chzedaž djeſat, moja tež pravo,
to žadac̄. Ludjo, tři na kvečce ſwoju, pchjelkluſnoſej
pojepilna, moja ſebi tež žadac̄, ſo woobdlenje doftam, w kotrymž
pſtipotjene a w mērje živu byci, ſo moja ſe woobledenje, ſo
pjetreboja ſyuru wreč. Khodný čloumje, po proloženiu khodbaž
glowjeſ, čloumjeſ, ſiž bydlenja nima a roſthamky khodji, je wo-
rawdnykh ſkudu. Wón je bjeſ dwela cjeſte woobſtorzenje pſcheſimo
žloufemu ſtowarſtu, w kotrymž je živu, jeli njeſe pſches ſenjoveſ
njerodnoſej do hubienſteno pſchisat.

Ja chzu na jene spomnieć. W naszych wulich mestach, do których bo wszelkuy czajęcia, je nusa sa mych ludzi wulka, których często strojemu wobydlenia niesamaca. A ta nusa leniach amuji niepotrzebni. Né, starci, tig maja wylej dejeć, hu wo-blej potrebitewi. Taice ksmieli nichdo do hołosu nierości, a ta-

teho dla niz, doleží vobýdlenie bôle vobývadlo. To je vutrobu-hnújacie, čiastočne možné v tom, ne všetkých miestach vobýadla. Ale ň záta njekej sa ve všeobecných viedličkach mestách bydlenia sa skubdičik v tej mierke pôsobícej, keď vobýdlenie pôsobívalo. Či teho je vidiťslo, že sa pôsobina sa hodívo žalostne rostla. Dôvod dôjdenia miestského, kdežto sa hyslovaním vyzývanou miestou, kis skorža, zo vo pravom „jenoz ka hospodu“ dôjdel. A keďže sa to rums, v ktorých dôbri jich tak miele v matom rume hromadže biež - so tak tež pozáživoučia schlobuje, je něsta väz - že rume, so vyzýzať naistali, niz, mienje, so zlepša kňovouči živenie pište tých vobstejnosečach čerpia a so vyrbiť so povrčočajúcim duchom do vutrobu tajich žalosteníc, toľkž so ženie mestečko dominuje njejmieška. Vob-avzdeku bylo horec miestku pôsobenie pôsobením sociáldemokratijí by bylo, když bychú sa to postarali, so kôzky dôjdelom a v poriadku člajovitej tej svojej vobýdlenie a tunze vobýdlenie dosťanie, s ktoréhož byho nicti vnučiači njemieš.

Sđiož bo vot jenotimich woszowow a privatnych towarzystwów w tym nastupjujuć chini, je jora dżakabone. Ale je tola jenož klapta wody na horzu tamiej. — Abo dýrbelj jow tež stat jačocicj? To by śudnje było. — Ale tak abo tak — pombać dýrby, hewof načaj lud cześćom strachotam napiscejewo skwata. Haj, ja hebi iwuja, kłobędo cwiłomaja kłobudo mienowacj. Ili je stojimie w bojęsciu žiwym, hač tež jaſo domišljeni namala. Sol-won je kłudy, hdyż tež żenj kłobude kłobuno býl njeje. A „miefko amia“ hýtceje dýska a nadózna druhovo triejdi. Wtichaje hubjenie twoje, fotrež hdy kraj potrebi, jeho najbóle wobeżejuje. A sđiož hdyce poceczji? Hubjenie jne abo vot kłobun na kłobu na nie-niczomne wakcijne do skuta stojene podrojenje kłebu, wulba, petroleja — kłubudo żalostnie cziłsciaj, runjež to bohaty mało gospodar. Hdyż píśtebliwstwo hubjenie dje abo hdyż wójna mudry, to tyżżo dżeciacjerow kłebu shubi. A tenu kłubudo hýtceje trača dżeciacjerow, hdyż hebi na tón djeń myśli, hdyż budże kłorn hubieniem.

„Mi žnano nechtó votovali: „Ty pščecornje hľadať; v našim časú nijetrieba ničtó hľadu vymrieť.“

Miech tez jo je, runjez tez hysjek weste njeje. Ale je to woža doſč, ſo nietrjabek runje hlyd wumierjet? Mlycze ſebi, ſo hlydu muž tez wo kwiova cikla njerodbi? Riemylyke ſebi woy, ſo je taſim lubomu naſtepczowne, hdyž dyrbja wot tych prijebodów živi bycž, tig wot blida bohatobu muža padajú a lottež o jinim husto ſ hrybym ſtowem podawajú? Njeje muž tak doſč hudy, domiz weſteho wuhlaſda nino, ſo po ſtowenju poſlonym wernéha a pilnicho djeſtwa ſo ihleſic a pomijowocz nietrjabek, le ſo ma ſebi žadac̄, ſo by hodyne ſatſarany buť?

Wiemotmolucie mi: „Sątob̄ ho se starościu będži, tón praweje
chróbsczoſć f̄ žiwijeniu nima, hdbyž by tež millijonar był. Ničto
jewě, sāto jemu p̄schiđodny tydžen' p̄schinięſe.“

Na tym wódzat je něčto wérne. Wopravdu pak je tola
ří, so ma bohaty řečjuwanje spodobeňe wětloče, kotrejž khudy
arue. Wo tym, ſat moža děčci Boži hjes staroče žim kveč,
čejčim pořidžit. Ale eži, toſti maja něčto wo toſteho
pohlenia, budža poſleňen, ſi budža kebi ſi pot druhých
dodac̄. Wone je dañ hnady. Ale tež najpobojinjši budža ſa tym
až, kebi ſi tmy ſwoujim pŕichodom po možnoći větly ſejčinu.
Né, my, ſi momy, ſo lépej w ſwieniu, dyrbymy ſe wšeſej
rozu na tym děčaci, ſo bydymy khudebje žabadio wotemſai,
so zahadlo řela staroči; — staroči ſudži niz jenož wo jeho;
ale tež wo to, ſo nejdebož do ponížowac̄ch wobstřeňowých pŕichodů
towé ſafonje, w naſim wóznym kraju date, ſu hjes dvoela wiele
mimíte. Řekory, hubení, ſtarý děčac̄ a ſafony mřejebataj
po pročleniu thodžic̄ a ſe wulac̄ ſa jaroča dýfowac̄ mřejebataj,
woj ſwojim ſentu doſtanjetaj, pŕichod ſo je jeju ſafonje pramo.
Ale pot ſo ſda, ſo dyrbi ſafotranje hřečke wjele bohatiče
po ſafonje, ſo bydym ſe jidostem ſtomej staroče a ſtyloče ſorjenje
ukopate.

Bo taſtim: Řekouda je nuša. Wone je wjichdžom a we
ſtředtich čažach jaſo taſta ſo wobhladovata. Tež w Božím
owje ſo jaſo taſta wobhladuje. (Potraczowanje.)

Dopominjenje na kralowu Luisu. Lizu radsho do Bozeju rukow, dzysli do rukow czlowiekow padnycj.

Po latach mera a wjehela pschiubiechu wot lata 1806 hem
ta hluobokeje žaloscze. Po nieswożownymaj bitwomaj pola Ženy

Dopominjenje na kraljovu Luisu.

a Auerstädtá dyrbješte tralovska hwojska cęslavcą. W mělcz Schwedt trjedci tralowu hwoje dżeczi. Kafce ſaſomidzbenje be to „Wy midzicje mie platzu”, prajeſte wona, „ja wołotuju ſam hujenje tralovſteho wójska”. Wono njeje nadzije dopielniſto, fotre běſte ſteal na njo ſtajt. Widju twor na jenym dnu ſanitceny na ſotreboj namorjenju ſu kławni mužiojo plesz dwaj ſanitceny džeczali. Njeje wjazj zane pruske traleſtwu, zane pruske wójsku, zane narodna hwojska. Ach mojej huyai!, i tym ſu wona wobroczki t hujomiaj najſtaršimaj huyomiaj, poſoſzczym ſteal Hridericzy, Wylemey IV., a ſhejrej Wylemey I., „wój ſtaj hiſo tak ſtaraj, ſe móždżat tatu cęzje domptanju wopſchjeſie. Dopomijanu ho jumu móždżat tatu maci wjazj dompa hujebodzjeſie. No tutu niepoznamu hodźinu Dajtaj t mojenmu dopomjenju hwoje hylſu běſez, ſož ja netu w tutym ſoſtym wokonſtruji hylſu ronu ſloženia mojeho wójtneho kraja dla. Rjebezdajt vat ſu kławni huyomiu ipotoczenioj. Stuſtujtaj, roſwiftaj hwoje mozy. Szanno ſo ipuſtciſci jandželę pěſton pruskego kraja na waju deſe. Wuchwodzajt potom hwoj, ſlu wot ponjenia, da ſotreboj je netu podatow!”

Piszezo dale durbiejsze kralowu kwojna cęloci, najpryedko do Königsberga. Tam kwojna skoroty, "Tysiąc, tutu sia skoroty", tam powiedza jemu latał dr. Hufeland, "łapcinnym tez najszczesliwym kralowu, koluz wjchitzy z wutrobu lubujemy". Wona dętchi jara skoroty a mody mjezdzu na noz 22 decembra 1806 sapomnicząc, hdej z be w krajnetej strachocie, ja plichti njej wechowach a taifinie żałobny wicher kurowelske, to kwiśnicy starego hrada, w ktrymże kralowa leżesche wotkryty. Z Bożeju hradby koi i njej poczętowana polepszeniowac. Ale nadzie plichtidze powiejsie, so ko Franzoszoso psichiblizuju. Wona prajeisce: "Oguzu radisjo do Bożejmu rukom, dygħiex 1807 plichti kurowej hymie, plichti żolustym wicherje a kienwymu njenwedrie do woła donięshena a 20 mil doloko do Memela wieslano. Esmy 3 dni a 3 noz i temu trylebaj a bieguni wodnjo wet morja a njemiedrow wobħixnej, w noz pat dyrħiachmu qas skorobu nisħieha kwaṛterah psħenozowac. Preñju noz leżesche kralowu noz istiwej z rosbisztaw wofnami, wħishes fotrez wetr na jippej sojox kieni weħjejse, biss populnejse jidje. Tażju nuna bishik jaġa kralowa njeje wustaka. Plichti hym pat wona kwojne dobre myħleek a kwojne dowerjenje na Boża wobħokha. Jejna skoroty no tħalli skym purċiżonju wotberjalha se. 8. januari pischidżebhemm do Memela, preñi ras kwejjeżżej kienożżu a wobħwejżelche mēst, hdej dyrhxieħha go noxheżże jidherje psħemniex; kum jo jafor Boże siewieme horjewali.

Вѣдѣше виеле лѣчіѧ и залогіе, таѣ, со краююа съвояему нанеси-
пішъ: «Самъ я вѣдѣхъ, какъ руки твои са нечестивы, дѣла-
нѣлъ. Съмъ бо до Вѣдѣша воле подала, а тутъ подваже же мою
намѣренію виторубо смѣртю. Съмъ нѣлъ тѣхъ пѣшала, ѿ бо
вѣжо таѣ дѣлѣвѣшъ, таї же ѿ стало.»

W wojsku cęglikim cęzbu piśce wona swojemu nanej: „Bóh twę, hdże pohrebana budu, i cęzka w pruskej semi.”

We wszej żałocie i wzątkowej bieżę jenice masticę, hdżęz mér inječe, a to be domiąż žiunien w kralowſtej hwojibie. Wo ty piške kralowa hwojimene nanej: „Stad għiġieja, lubu nantu, jo njebo, kif je naq potriechi, do naqħeħo mandżelissteħha a domiżżeħo žiunien pittorċi nje, je ja wixx ważju tħame wostbierdji. Kral, ton naqqamawisti ċlawni, ie dobrogħiwiżiha u l-lubonluu, džiżi hbd, hoj, minn iktu prajek, wixx je fe mni koz, nowożenja i hwojnej nejjemleż; ważju tħej slustaqi, džiżi u, jeho klawach spopharaw lu bissiż-żiex, u pożżejż, kofixi wixx mit wi qediem wopolażu u hallo, wixx ja hwojimaj hvernijm wżċċojon, na minn hla dojo prajeħse fe minni: Ty, luba Luisa, hy mi in njebożu hiġże lu bissiha u ddrożiha. Nekk wem si hwojeb fuksx-żiex, naqħi tebi mam; njeħi wonfach wiegħi, hbaru, hbd, ienō u naqħi minn iħali mandżelissteħha misbedi, ie ja m-oħra.”

Sało do Barlina! To będzie królowe wutrobowe śladzenie. To pał wu hale na konzę lata 1809 dopiętnejene. 23. dezembra król, królowa a jej dżęzji do Barlina swiętobliwy czejchlinu „Dieńsa”, taf powiedza „stary Hein”, tamny blawny Barlinski leśtar, dżensz ho zyłe město hibasche. W dwemaj po połdnu pięćdziesiąt mili ludowian krai i królowi po 3-letemej nieprzychomiejscej lądu do Barlina. Taki wołachadz je hwojowej kwiętobliwy swiętobliwe śladzenie a hibanie tak wiele wyszczodzą lubdzi. Blatanie

besche mi blizsche, dzjeli wiezele." „Zadane po mojej domisnej“, tak běsche kralowa kwojnej fotissje píšala, „čerti mje do Barlina a do mojeho lubeho Charlottenburga.“ Něk běsche my Barlinie. (Stonění)

Szwedzien semirjetich.

Hioba 17. staw.

Hlôš: Schtôz Bohu wjerejšnemu ho poda.
My stejný všich našcm romje,
K njom' kôžda kroczel blíže dje;
Boh postoji po hwojim kłowje
To město, tří naš výchytce.
Hai, přejdu hočť bei myblumy,
Dba bido w romje řeitmi.

My dyrbimy na kójdam měsće
Sszej pomyslicz; Nasch row tu je!
Sso psichotowacz i njemu měsće;
Ssmierc rucje naš i njouj dowjedze;
Haj kójda vjerjachce hromada
Na rom naš stanje dopomnia.

Schtóz mudry je, tón píchi tych rowach
Szej myzähl: „Tu ſu khowani
Tich wjele taſtich, tis ja ſnajach:
Ssnadž rjad je neko tež píchi mni!
Ja cjlownieſt hym, foj tamny mni!
Schtóz won be, budu woprandze.

D, Bojo, tig' by semju wischudje
Wischak naschim rowam shotował,
Hdyż wobchladały rowy drubdże,
By mudrościę kódy salhował:
Dżen' strowy bym, dżen' czerwieny,
Schnab' jutje bledu, semirjet.

Zich wiele b&umy tu pschewodzeli.
To, schtož bo weżera druhim sta,
S tym b&najd& b&umy dżen&a potrjedzeni:
Tón row tu je, naš dopomyna!
Duz daj nam myſcie wohſtajne,
Kiz b&u pscheg' i b&unjerzgi hotowe.

Vôh pomhaj, so lôschť poхrjebam,
Kîz row nam cžini žalostný,
So Ježuška we myšblach mamy;
Tón row nam cžini wieželj;
So junu na tym žudnym dniu
My s' rowow džemý k židjenju.

५६

S kniżkow „Nowe Grójniaki“ na pruhu wotcjschejane, którež
są w wudawańi „Sserbskich Nowin“ po 30 np. dostaczą.

S̄w̄jat̄ wóteżenash.

Hejor Augustus běsche vohan, a pošanjo běchu též jeho radostízlo. Tedy s nich, wožebje mudreho pětneho ducha, bě poblešy psichšich do myšolických lét. Duž wujstíp s khejora kluzky. Augustus jeho jara njeradu pusčí, tola pôtna, zo teho klábechňa řeđediuza njenomže dleje do rady nuciťec. Hdzs pobleš na roštkad plchýzube, prohlézhe khejor: „Lubu moj pišečerelo, hřichy dať mi sa mune gambeči radu, fotraž bu my lubu vominieťna na

Starz wotmolswi na to: „Wybosi knijeże, byli hdy hněwony, ani kłowęcka s jasyla njepruszczeć, ani tež slufka njeřečin, předtý dospali všich kebi všeckti obězvi mušvěmni njeřečin!”

Ta rada ſi nětomužuli nohmečhna ſda. Tola mějeſche ſa teho pohana dobrých vuploďom, a někotryžtuli poddan je píſches nju hľou na ſchii ſthowal, fotraž by jemu hewak ſ na lenjom

hejzora se schije stecjala. —
W lastarisch khejcejjianischich pißmach ho namala po swojku podobna rada, totrus je khejcejjianam khejcejjianisti roswicjer dok. Za ma drje podobno woblicjo na womu pôhanstu radu, ali pißme-
ni w nim mèren. Tón Boži muž ije s tvoji sklemani-

napišat: „Hněvocížeši ſo, njeřeřeřeče tola! Hori-ſi ſo hdy we
ſebi pažou hněw, tu njedajce žanemu kłowcikę je rta a žanemu
ežinę, niz ſi rufi, předy hač njeřeče ſwatyň wózczenaſch pſici ſebi
nutrue praſili!”

Notra s' wobeju radow lubi šo wam, ta p'renja abo ta
druha?

„Ta rada, wot počana data, wózna drie, so niemdrafo fastanje počraća, a požicja kchwili, so scheršenje mybje so śmiercia, a sadjewa ſmano, so wieby naři nahlež a pichetwam do bleepyh mjeſtow storžny. Ale mamy hjes dwela wěſte, hacj nař ta dobyta kchwili doći śmierje?

Ta rada pa, ktoraj je data wot woneho wucierja kibicejzjan-
stwa zywieku, je spomniania bjes wichego dwieba. Małyszy bo po
nim, linjedz do teho wohena, ktorzy ho w tebi i pominjeniom
hori, wody i promienjom. A njemdre pominjenia hñewa i tym
kibicejza. Szo we, manu ty wótczeniast tak swieci, kajz ho
i wchesciu maledzeniu bluska, mieniusz niz jeno i hoti' kibicejza,
ale i nutra wutroby. Hacj dotal motwoczmy wo tym, tak moje
nutry wótczeniast wobrazc hrojsnym blusom a skutam. Tola
niz jeno pschi tajtch zapnijeszca bambu bluszi won tat derje.
Czasto tez tam, hdzej bezgu kurowe myble, sajzane stoby, sajzafce
sabady, besci nutry wótczeniast druhdy kajz Wode krejzce Bloncze,
tak ladowe skutre pichemincz we, hornej nafruscjowanej hute.

¶ dołozku f temu tsi pscifkały wsmiin.

1.

W bogatej wsi, której miano wojsiewicę niesie, będzie
nabłodzony ślepiec. Zaś samojny będzie boryk też nadutu a hordy.
Wtłuszczeńiec bo w ludzajach wojska, a sliniecze w ludzajach
wschodzą, to będem pójść wsiątka. A czterej bo rabi, to tebe
częstelatowam lepi a w potajmieniu do winy torby. Ta budżesze
sa teho horducha żmierdżatu hanibū mela, byli ludzom do huby
psichisza.

Wón teho dla tyfesze do teje huby, kotaż by wo tym pchli-
trym njeziczy powiedzaz mocht, pośnicze mochnie. Tola
tafiera na dobre časby skryta jnewosta. Wo njei szkłyskowaci,
poča królowi ſudniſ ſu ſarunju węz wokrągac o dohłada ho
pišci tym, ſajeſe woſidy ma pſczeniſ hubu. Tón horduj bu do
buđa wataſ. Tu jemu do woſcowych tylachu, taſti je njeſlachow
baniby winniſ. Hordujek pak ſwiecjoſtawie ho, taſt ho ſo maniby
nozdrzylie wulnac̄. Duž by na paſtbiſku hnati. Budziſku
pienjet jeho węz ſarunaz mochte a wona na taſte waſchnie piſed
kvetom ſhowana byla, ſtido by jemu ſo wiez telor bylo? ſ
Bjenesſatomoſaz nebeſtich by ſieho poſadach ſ ſnieſom, ale cęſcie-
lakomoſaz ſlamienęſi jeho ſwidemacie. Wón ſebi do hłowny buđai:
"Radzio piſciſbam falſtne, dyžli bych kvetet na woſci i wo-
dliwom krobić."

W jednych latach kiedyś w Schlesie siedzibie, wot kiedyś
już niektóre dżesa wokrótce. Wies tymi je też iów wstawił,
że mle do wojennej plichty duchownych przed rospromanem dawac.
Won dybci roszczał, kiel kisiaty stut plichta je, a potom,
jak satrobiła się niewielki kiel kisiaty stut plichta brętli.

Rasajtra měsíčeň něto tón sahasth tverzulda do města jecá, dotelž bě pschijazny džen. Rasajtra dyrbješte po tajkum jeho tón budnisti duchovný psched řebele wlač, předy hac̄ bu pschi-kahane. —

Spowiedzny wóz jeho wożady bě řebi wěsty, so tón struczeny
throbolač njeđa ho zusemu předarjej hnucj. Wón ho do pčihahí
ſtrobli, a ta budže pscheczivo Bohu.

Pobodne ē werje, jo temu ihroblicej najprjedy wutroba pukotische, doleži won hīcje hevák wižón stażený njebe. Wožadny buchowny pak be teje wežy dla njemerny. Myſtie honjaču jeho, jo hīcje dženja by i k wonemu tublerzej wo wutrobu klapa. Won i Bohu sydzyjuo dželče.

Wón ręcejše te swojim spowiednym synom, kaž bě jemu
s duća po duća, a prosiechle s klubotim hrućom, so tola
Boże dla njeby do ejszowych toħidliju išpijt. Ale wjeho prystw
a napominanja wostatowuhi wot teje twierdjeje duće, kaž kriepjekti
Bożego dečheja s kopjenow pjerjha, kotreż su s jedojeti pomjedju
prote.

Kubler pschi żwojim wosta: „Bies winy hrešcha so na mnie. Rak dyrbiat taſtej haniuby psched żwetom noſhcz, hdz̄ tola żaneje ſwinowala njeſkym? Wobſteju na tym, so budz̄ uſciążhac!”

„Duchepastrzjo, kojemu wutrobowe stylki. Wón pomyslił:
„Dyrek tón mlejbózny cílowej na starý hréch hiszczę nowych a
jadłodíkhi kopiecz? Dyrek dla ludzacych jasłkom bo Boha wotrijez
a do hefticki plemionem hęca?”

Š dobom ho jemu u myšlach řeřhověli, kaj njebejška pruha psiches myšlu. Bóni stan, ho k temu tvereduchej blíži, stuhnejene ruzy jemu na hlavu složi, a wótiše ho počať wótczenajch modlitč. A jato wón i rošnýmym duchom a s næzcerzajch hloboem pomalu praješe protósto po próstwie, psiches smutskowne rženje tu řeřhalku wutrobu. Hdyž bě ton modler s nutrem hamjenoum končej, tichejšej psiches tu předtý železnu wutrobu rážku a bylyši ho žorłachu i wočow. S rošlaczom hwojeje winy ho wu-naučnički wón tu bjeszóznu psichesku puščej, fotruž bě naſajtra ſobkachasi čarę —

Sktó je w duchu tak błępy, so njeby tu widział, fajku ma
nutry wótczenasch njebiestu móz?

(Стончение рижиходне.)

Selene w późnej uafymie.

W nowembrie 1892 ho kust won wulhodżowacj dżęch, dołelż jara rjenje. Že ho do muſteho bliſſo mějstę leżajęcego parka a ho wulzy jara blymach, so będu wulse trawujičeja bęcze taſte rjane selene. Rjebydu-ſi tam sichtom a teki biesza state, bučy bębi myſlićz moħi, zo ſamy w rjanyh lētnym žimi. A woprändze bęcze to něžtjo murjade, so bęcze wa hłidčeja taſta selena, dołelż bęcmy kroh lētni čas poweli, rehoż z bęt te ſaħe naſunja k nam dojxja. Kat pħiġiżi, to taſta trawa tak dolho selena wosta? Tola jenoz tebdo dla, kiel bę ho wożebita próza natożiła, dołelż bę saħrodnit trawujičeja nimale foħġu poġriepi. Wona wiċċaq bęcze muſteha byla, aż dżoġa paxiż. So derje ſapżafċa - napohlađeje trawu w tħixi čażju woċċaqi woſkejha wofſtewjejche.

Načemahy kobi s teho dobrého muzdy so naštej sručtovane
hovorove živjenie wiacz? Njemožomý hebie tež píchi wjedlidi
ubržazých štöncingach pruhach, všihi wliche horože krudobu
v wjehitich widořach a njemiedrah čierťutich ūžerzeč? My
bimi hebie jenož na to myšliec, so ho šiveru sa nožom wutrobu
načiaj sručtovane živjenie poſtarany. Hôdje je wodo namakač
podbrjezenju, to tu wěž, mojí ſchecfijano. „Boža studničia
wodo dozej“ (Bj. 65, 10) a „pola tebie je to žive žotro“
(36, 10), prají hóž plamista. Šat žotri ho živa wodo
nie a bohače s Božeho ſtöwa. Šat wokšewi wutrobu, řat
všchny sručtovane cílowia, so ho vštejco bôle a bôle wob-
ržen, so žome horo sručtovane živjenie wukšejcja a ſtver-
a njemôže. Bróza drje je, hebie wchđenie po tu wodo hici a
rodlo naštej wutroby wobtřepic. Ale wuspeň je wjetší,
a nažodený císař a prezra. Če, tisí ſchecfijeno by v ſen-
tnej domje, budža w píštitwach našeho Boža ho ſaſeleniež-
nacj runje ho ſestarja, dba wšak budža ſejecj, plodni a čierſti-
tanu.“ (Bj. 92, 14, 15.)

Njedajče nam psihi našim dobrim živjenju
wustaci.

Wo Alsfredje Wulkiim, kij bějše s iendžestim kralom, ho vopuščajo, so je ho w bitwje, Danškim podležanski, do wopuščenja ho hroda podal. Tam prošeret wo hrodove durje klapače a šmilyng dar pročehče. Kralowa kralje jemi, so je tu jenož bějše jena potrata khleba a so je tež mało nadžije, so ho po vopótkani mujožo s počnymi forbami domoj wręcza. Alle džeshe:

„Daj khudemu połozu. Tón, kij je s pjezj pokrotami a maj rybomaj 5000 lubži nožyci, khrystuk, kniesje nietriebowemje, moje też swytnu połozu ja naš tak požohnowacj, so nam aňnje a naš wsichtich nožyci, haj, so hamo hiszce něchto tón wostanje!“

Tak prošelé kwoj dar došla a kwozowny wotědže. Boh
kmlnoz bhače ſaplači; pſchetož traſowi poſli ho s bohatej
obu domoſj wročzihu a teho vodozneho kraſa wera njebu ſa-
biena.

Pomhaj Boh!

Cíhlo 49.

3. dez.

Létknik 3.

1893.

Serbiske njedželske lopjenka.

Budawaju šo kózdu hobotu w Smolerjez knjigiciszejezni w Budyschini a šu tam dostacj sa schwórtlennu pshedvatu 40 np.

1. advent.

Mat. 21, 1—9: „Khvaleny budž tón, kži pichindje w mjenje teho Knježa.“

Nowe zyrtwne lato dzerži hwoj nutslhód a s nim staro powiesz wo Božim hnadnym domarytanju w hwojim lubym Szynu. Kschelejianska woščada val sapšewa hwoje najwjeſilisze kléruske temu k cjeſci, kži ho vredzi wiſtke leta, so by ji hwojim móz a dobrotu wovoſak a piches nju hwojim knjeſtvo wupiſteſtrej. Ni nijemóže to stare niždy ſestaricž. Wona je pſežo s nowa hotowa, temu wulſtemu Knježej s nowym podacjom a s nowej kněroſežu klužicž a wona kaſa wiſhem hwojim ſtowam, teho Knježa s nowym holdowanju a s nowym wjeſelom powitač.

Tola hwiata ſeženje wo nutſehnjenju na paſmowych halosach do Jeruzalema ręeži ſhutnu ręež. Wone dopomina to, so je Žejuž hnedž podarimo k hwojemu ludu pichiskoł, so bu egi Hoſiania woſkoj podarmo wérlili. A bojoſez je bliſta, so tež dženža ſuho ich wjele podarmo wéri, a nicio njeſtoſte, kži krala teje cjeſce ſhweſeo a ſpěvao wobdawaj. Mježejch wo wjeſelicž na rjami adventiſki a holdowny čaſa, na luboſne pſihovatowanju na hody a na wiſho ſhweſenje a tola nježohnowatowanju wot lubego hoſcja woſtač. Cbzeſh-si jeho da ſebje horje woſak k woſtajnemu woſtacju, dha daj ſebi wot čjorneje pchji naſtich woſtarjow ponizhoſej a potutu předwoſac. Deno to, ſchtož je jumu wécznu luboſej dele čjahnijo a dele woſko, móz tež dženža ſhoje dostacj, wérypolnu, potutnu woſu, ponizue

a huitne žadanje ſa najwyschjim lubklem. A taſte žadanje a ſtutfanje je pſežeo jeno tam, kdež je pónaſce ſamhneje ſlaboſeče a ponizhoſeče; hdež wleža, ſo ani naſje drobe pſchedwacze ani naſje njedokonjane ſtutli naš pſched Bohom prawych čjinej njemóžeja. Hłodlych napjeliſi Boh ſ ſlabami, duchovne ſludym ſlufcha wjeſteſte kraleſto. A ſ potu ſiež po wobnomu wéra, žira džatowna wéra, ſtotraž po wěſte ſežri bohatoho Knježa a jeho troſtca. Wjele pſežow mam ſenja na nowym lěze naſheje ſyrfje wo wutrobje, ſa ſebje, ſa zylu lud, ſa zylu hwt. Jeno prawa, mózna wéra ma prawa, wulſe wězy wot teho Knježa woſčatač. O, dajež ſo nam jemu podacj ſi nowej wjeſelej wérę! Wulſe wězy je wón haž doſt w hwojim kschelejiansju, w zylu ſhveſe čjinit. Wón budže tež dale wulſe a hiſteze wjetſe čjinit, w tej wěrje čjemy wſho, ſchtož naš dženža ſuhi a ſuhi, na wutrobou poſoſie. Tež w nowym lěze budže wón po myſhennu ſrat naſheje ſyrfje a naſhich wutrobow. Žana ſchoda nježndze ſa njeho pſherwulba, žana wina pſhceſeſta, žana prſtwa pſherwulba, žana nadžja pſherwulba. Štoſkuliž ſebi ſa ſebje a ſa druhich wuprohymy, woſno ſi mate pořno temu, ſchtož je Boh tón Knjež hijo dawno pſchess Chrystuſha na naš a na zylu ſhveſe čjinit. Kac kac wón nječa ſi nim nam wiſhito ſhveſe dač?

W tej wěrje dajež ſo nam ſi nowa wobtowjerbičez a ſo ſ woſbadu, ſtotraž dženža ſwoj Hoſianmu ſpěva, ſjednoſtej ſi tej starej ſhweſejeſtej adventiſkej prſtwej: „Lubu Knjež Božo, ſhud ſuň, ſo bchym hotowi byli, kdež twoj Szyn pſchindže, jeho ſi wjeſelom powitač a ſ cjeſej wutrobu

tebi služicž psches teho ſameho, twojeho lubeho Sōyna, Jezom Chrysta, naſcheho Knjesa. Hamien.

Jesuš a cílowjetoje.

IV.

3. Сколько раз в день можно мыть зубы?

Wat Boho teho Krstjela izraelitemu ludej date saltonje bechu
wat vichého spocjačia tak slojene, jo dyrbješke vicha kudoba
njemščina byc. Izrael dyrbješke ratažati lud wostac. Róžej
khwójib ve píches lóz wénti delj kraja ja wobkbedzenstwo píche
polasam. Hdyž dyrbješke jena abo druba khwójib kwoje wob
kbedzenstwo w myh, nedživoju na to, hač by ju samiowno abo
nisi, píchedach, wona tola po 7 žabatnych letach, to reka w 50. sečje,
w leže „připuszczenja“ jačo našlehdnejší přeněho wobkbedzera píche
zdroj bycz njebméhadelze.

ale přání vypočítává.
Ale přání vypočítává Boží bu příčes hřech soubějen. Hřebo w 5. knihach Mójzajsova (15, 11) čitajíme: "W Budějči když se když budou měsíč v krajin." Ježováš dělal dýrky do vod jeho vypočítává luhu husto jeho bleskůvnožce dla se buhotu, abo se stocíatmi, jim jako čávili půzlamí, poštoufáci, i čehož kudoba naftami.

Rhudoba ю prečežo jato nie vobhlađuje. Rhudži Ѯ, taz
drugih hubjeni, lubočki svrvojih hubučkomjerov prečeporučuju. Smliny Bog, tzn. Bog, taz wiešto horjo wotwobroci, je wiešu-
djom tym najbižji, kotigj ѯ u hubjenstvu. Tat klinča prečes-
zdy starh testament floma taz te: „Bog nješapomni wołanie
hubjenych. Bog wužtijhi iuč a nješapomni ich hubjenstvo.
Bog budze rhudyci wumod, taz Ѯ i njemu woł”. Tego dia,
„shtož bo na rhudym kmiu, cječiži Boga“. Woni steja pod jebo
wozbebitum prečitručiom. Prečežo Ѯ joša i cječim kostonjem
tym hroši, kotigj rhudyh sožipivoju, podcječižuju, jebajo, — taz
svrvojih hubjenych teme načinju, rhudeho franci.

Hrożagy wołtóż moja tele słowa w liscie Zakubowym, kij
hnem i niebjeń dele żada na nahrabnych a nieprawych kniejach a
shromadnie na wschilich tych bohatych, kij pschi swojej nahrab-
kości swojego khudego bratra zapinowu.

Bo taſkim ho khudoba wchudzom nusa mjenuje. Tak ſpewa pobožny Salomo (Pchizl. Sal. 30, 8): „Khudobu a bohaſtwa mi njeſaj, wobradź mi paſ moju nſchēdnú potrebnosć.“

Niejszje niejchcimy, so je c̄lowej strowie pobożnośc̄ Boha wo kłobubu proby. A b̄zci to c̄jimi, by to pobożnie niejchcimy. To wächst je weroño, so niz halek w kłeszczeniastiu c̄gaśu, ale tež hijo mjes pôhannami taſlisch nadberdžebu, kłosz, so dobronolinejsiwoſc̄ego ſenitko ſubia wiđowati, jato proſterio po kraju c̄gašachu. Soi, minitka a kłoszitke tñjewnej myſlachni ſebi, so ho jaſo moſkebie pobožni wusnamienja, hdzjy kłobubu wotpoſoſa. Alle woni tola wjedźachu, so je ſa nich derje starane a ſo hacj do kózgo zivjenia nujz njeſmaja. Za njeſham wo tym ręcejcz, so ſebi w wiele kłosztrach hijo bóry po jich ſaloženju daču jata derje bycz.

Dots' je, hdyž my Boho prokýmý: „Wumoz naš tot teho
steho!“ a „nějvědž naš do spystování!“ Jo kebí píči tměj tež
na kudoubu myšílím. „Nedoj mi kudoboj!“ tak my všechny
prokýmý. Kawopak val žu w našchim časbū „žadni tajz!“, kž
s tamomu pobojným pročta: „Bohaťta wu mi njeď!“ Ne-
složomu ludo we všechných časbách a we všechných krajech běž-
stajme na dvacetí hontuwe po bohařtce, kž by w nru, všebo
svého wotoprczowalo. A ženje la hontiva dvacetíčka njež hrač-
dzeníčků džen. A kž by s tím dots' njebož, budže to žadané
po mohobaczenju sa frótki časb hýšeče powjetičene psches loteriju,
tot stata píčhášlenou. Tak bu loteria z lepšehmu podlžecenja
schlövintwa farajdowano; po 8 milionow ko ložy wodažu
a najvětši dobytěk běžce 600,000 hrinow. To dyrhaj
bu čloupoti kmieci, hdyž směj njež bole my plafanie řeči, so
dředza na to wotření jeneho čertia všecky druhého won boncic.

Wschitzy sbobni duchu genie njezhu wulfu wojazdze na bohastwo kadi. Walo rosuma je jenož trjeba, jo by cikovat pónati, so je wjele wylszychich tublow — samo wiele wylszychich senistkich tublow — hačz bohastwo. Zafó všeche Luther davno blubjenja ducha njeromosno wezby unicadowala kaž, wot molow lezarnu draftu wot he cikuny, mórn tola wo bohastwo njerodzieje, runejz by ju no lobje wojazdze dołaczej mogł. S darmiuei wulfu

foto rosdawać, kotrej jemu ferlichtojo daricu. W swoich obidowych ręczach wón juntrzor wraji: „Bohilstwo, je najmiejensha weż na Senti a najmiejenshi dar, kotrej może Bóž janemu człomiejskiemu dać. Sento je pornio blonu Bojemu? Hoi, sento je pornio najżelonym daran, jako rjanosći, strowości a pornio duchownymi daran, jako rycomej, wumijeliom, mudrościę? Tať wuprosi ho pischejivo bohilstwou; no drubim mietnje wsciat wón bohilstwo wullt dar Boži mieniue, jeli so ho prawie natożuje.

To pak je runje najčeščijo mēž. Hdyž pobožný Boho prohýz Khudobu a bohaštvo mi njeđaj! — won stražotni polnjače, kotaž na jemnu abo drugim leži. Kacj runje kebi khudoba a bohaštvo neščesto napičecjivone woňanjenju, wonej tola t o podobnjom spotovanjam wobiteli. Bohatih ho lobsko do teho jalubuje, štoži ma, khudobu de tebo, štoži nina, štoži pak by jara rad mēž. Bohatih byva pschi hwojim bohaštvo lobko hwmny píchećivoj Bohu, hwmny a hordy píchećivoj hwojim bohaščiowiem. Khudobu pak je píoptomnji, se by dweloval na lobscoj Božej a jeho mudrini a dobrym wodjenju a so by hžditi hwojego blížičeho, tig mo ho lejevje hacj won. Za wışčat kebi myslju, so w nowym klubje inicjativu píčićeću njedržati: „Njeđaj mi, Božo, bohaštwa!“ Na praji wſlamicu: „Wščipane-ši wam bohaštvo, dha wtrobu t temu píčićeću ladsadie.“

„To pat naš wiedże i temu, schtož evangelijon wo tym wucji. Bobhładajmy ſebi, kaf Jezuž k khudobje a k khudym ſteji.
(Poſtażanowanie.)

Szwiaty wotczenasch.

Sswejate pišmo nam kswali, kof pěkné a lubosnje je, když
bratřia ho mjesi ſobu ſniehu a lubuja. Ale bratřia ſu býlo
v ſafarſtu všechny byli. Nijez ſlein bratrej Šlabej ſuvenje
wjaz? Nijez ſafar ſbraťa Šlabeja ſteba ſtudia? Nijez ſu
býmenejco bratřia ſwojeho bratra Žofeja do gubu všebeati, jafe
nefale ſtočio?

Kaj je něhdaježli w laststvu bylo, tak je hischče tu a tam
bjeznički bjez, niz jeno vola židow a pôhanow, ale tej wořjedža
bjezničkistich ſwojbow. To je ſ wulkej hanibu ſa noſ, kij ſumy
bjezničenijo.

W Rulowach běstjai pſched poſta ſetami bratraj, Jakub ſtarſci a Jurij tón mloždi. Hač runje nejedětaj po jenym duchu, dokež bě Jakub krutého waſchnja a Jurij miličí cílowej, nejehožatj ho a běstjai hebi dobráj, Jurij běstjai man a macz jiwi. Ale ſaz ho ſo i njerečiſta ſlavo, ſebra ſo injeſtimoj njeměr a hñem, hñži běſtjoi ſtarſci na Božej pravdě, vejwo ſmevneho momona dla? Nech tež bě testament poſtajt, ſtefelo žanemu budže, měnjeſtjai ſóždy, ſo je brat ſlepíti díjl doſtaſ.

Duž počaschu ſu mjes nimaj hroſne ſkowisla a bôrſy na to ſkobime iwydy. Tón militich Žurij deſje budžiſte rad ſo hiednat, ala tón fruciſtich Žatub ſavotu ſjedbenju vort. Wulka hukvina nadre ſo mjes nimaj. Starſchey ſubleſko woſta starſhemu ſzukuei mješ tum ſo Žurij nieniemiſi muſkotu hoda.

Wschodzie ho schęjwario noru, lotisj ho djačkowshy wjeħela, hdyż hekk muċejni muċja. Ta' b'e teq' jen. Do Tatħu ffarġaradu, druh nsaqitkowachx Jurja, jeni ta'farru kollha. Tatħbi tibba' jaġid minn u jaġid minn.

Svoje pjenjesh dostawšči, woženi še Jurij we wky na
peknú živnoć, s čimž hebi tuk u duščnu mandželsku doby.
Tukut poč njepržindje na jeho kvaž. Tačo hebi potom dorž
te mandželsku wubro, njepržka bračku, Jurja je žonu na kvaž
prokeči.

Tom pětinském hřebdám běžte to vohidny nječink, cíhlož
dla šetro na Žaluba hrimažu. Tola by plomějiko nadzije
hřečké, so budže po nečim jažníšce wjedro, dofěj běčké cíj
młodej mandelský pschezo dobréj towaržský bytej. A lubos
flawicové pětnej mlobej jónci wjehá wšedelu roštoru po nečim
gladłownocj. Ale těž jeju wšéhle lubosne wabjenja woſtačku bohuzel
njeplodne.

¶ nam witaj, wumożniło!
¶ nam witaj, Zeljo!-
Czi s' wutrobu dam wschtito,
Hacj runje malejo;
Czhu tebję hospodowacj,
Ty lubi hɔsza mi by,
Hacj budziech mje han skhowacj
Do zwiojej domisn!

Mi podaj bręmjo twoje
A tej twój cęzki tchij!
Ja wośniu jo ja hwoje
Wieś i tchijom świeckelich,
Je cęzki su mnie nośyę;
Ja rad jón nośyę czu;
Hdyż буди tebie prośbyę,
Wieje troškutuj i pomożu!

Ходж ти на twojim pužu
К нам с троštom fasupiſch,
За с wutrobu ho nuczu,
Mje ſlabowoy poхyliſch;
За nadžiju mam t tebi,
Dokelz mje lubujesch;
Schoz wuproschu ja ſebi,
Wei с hnady wudželesch.

O Jezu, schtój kříž nosbý
We wérje sejzpliwje
A s wutrobu eže prošy,
Ze počnu nadžije,
So by jom' psichotomat
Dom we tej wěcznoſtegi
A ſebi jeho ſkhowat
Sa ſwoj' raj njebeſti.

Ps̄ches sakramenta, słowo
 K nam dare p̄śbityjskie;
 Ps̄ches hanbu, luboſę i nowoh'
 Sso ſabó p̄śbityjſi;
 Hacj junu ſabó p̄śbityjſeſč
 We wilej krafotličj;
 Hędze twojich fronych wjedęſč
 K tej wiecznej ſb̄ognoscji.

5. 5.

Adventski wobras.

Duż. steji tu nětko řebo tón muž w drafce wot famelisch
włoszow. Po nim njeje žadny wjazd wózkiem cílomistni
dziećimi pičichol, kij by wjetši był, hač Jan ton hřezechení. To
njeje žadny knadajsi wo nim prajik, hač tón, kotreumž won
doftojny byt njeje hej čirje niecza abo čirjone rjetjenje rošvajacza.
Po knjiesowym hłomie je won tež wjazd hačz profeta. Jeho
profetilla poślawa, wjazd hačz hłomu dieležnicy faž wózkiem drugi,
tež do netrčeskeho czaſa dořeja, jato mózne hřebčenje, so tón
knjies pičichol a so ma ho jemu pucz pičichotowac; — to bězje
Janowý hłob. Janow wuciąba. —

Ma Jan nařídění? Tež v křesťanství sú dyb a dyb profetovo wispisť, kofiz s pořechněným rukopisom a s možnoum kłowaniem na tebe křesťan pořechnawacu. A tež dženja bjes tańich blosow njejszny, kotrež pñedewa: „Wón je předča bjes wami, kotrehož wój njepraceje, wó woboy bjes weru; wo ktorym njejch pñedči wój wlekej walekej mudrości.“

Hdjež šo evangelion pređuje po wščem ſwěcę, šo tež hłob pređaria w puſćinje poſběhnie: „Wſchihotujcę puć temu ſknieſei!”

Wone pak ſu, tež druge poſtaſy, kiž leto wot ſeta Jakow pređowanje do ſweta trubja; nemi pređaro, foſtrihjih wſchudžom pónaja ſa pređočejerjow teho ſenjeſa, kiž luboſciwje, roſomnje, vjomaſe a weſje roſožnjuju; "Won je hředža hjes waſ ſtupil?" Rjeſnaječe we ſu tele advenſke poſtaſy? Wene drie iich je, ſi

maja i nimi swojí žort. Ale w ludu hiščejce pschezo swoju nahľadnosť maja a tež wiele wulich a wožebnych ludži na nje pošlužha, kaž tež kral Herodasch Jaka rad blyžejše a běže jemu we wiele fruchtach pošlužhny.

Ssředjo wo wžy zjreli steji, kaj pota, fotraj čze druhé
twarjenia pod říkou řichčida řstromadlící. W městach však dury
zpráve husto vycházeli druhimi twarjeniami a hradom do soby stáčí.
Hdyž weža kaj po všechnena ruce k něbju potoluje, w bliskoježi
fabriků wuheri steji, kij po mózgu do wyhoſcje ſchvaze — kaj
hací „k něbjebam“ ſo my ſchvámy w našem törnečci! — kaj
proji romski bohňer — o kur s něbju horje ſlupa. Ale je to kur
Abelového wopora, na kotvě tón řenjes hradnje pochlada — ab
je knabž kur ſteinowy? Kaj něročtý jenjewinatý brate ko pod-
třicou a podeptejet ve wojojanu wo býče? Kaj něročta ſhuba
dužka ſo nějmlinje do ſhmicer horek w honjenju ſa tym, ſtož
dýčki našteho cjoža ſvoboda mjenova — te milisordy a milisond
a tawischt. To písežo reča: ja ſym wulki a ty ſy maſhl ja ſym
bohatý a ty ſy ſhudy! Ja trjebam jenož poruczíč a wém, ſo
dyrbíči píšečing!

Ule zretej tu tula hřešce steji, knono cjetnědloftojna psches jejnu starobu, knano cjetnědloftojničku jako sluttovaze vnučkaze staroje wery, hvžž ſu jin břečci něcjtisčeho časba natwari abo v luboči ponomili a wuplybili. Sdote prajci ſtarab abo nowa zretej? Štota prajci ludjom, fotſi pod mſchadnej cjezju pothliteni nimo du abo bonjeni wot něcjtisčeho žadanja ſa ſvętom a ſa dždofčenim, fotſi wpečzo nowe wuplody? Čzi ludjo, ſi do Božebo demu, do zrytuje, plichtu, hrabu bohate evangelion hřešca, hvžž na predovanje potuhy pothlitačia, ale tež czi ludjo, ſi ſu wronach a wronach wostanu, řečna predovanje potuhy hřešca: „Plichtohutujce pucž temu Rjenefel! Štobi je wam prajit, jo budzecje plichtohutnu hñewu cjetnyc?“ — Zana koma wuzčdo a mudec wotmaznenja nosi všeck ſatthowaci niemiecie.

Wona je runojež ſa wójtſtvię, to je runojež piſčed ſuđom teho, piſčed fortunę żabny prawy njež a nž jedyn a jaſo je runojež piſčen hoadnym tronom, fortuſt ſtajeni je w tym, wo fortunę Žan wójewództwo. Dla da leża zprzwiene ſaloſci tak ſuđubuto, teho dla ſieba ſo wejza tak wójewoſto, teho dla ſwornia ſuđow naſt wójtſie, teho dla kincza byagle tak połnje. Dlęczi wójtſtvię ciebie, też maſtego ſzaba dwojnojo, jo kichneze, jo hób predarja w puſcie ſiſtce njež wulfiszcza.

Wschit' sławy woźdzy, kā fu twierdzieb abo mienje twierdze
w jzej niesie. Uchęsczienio a żidzi a počanjo dyrbie šowcze, jo
ko tón hłob hłisczce hłyńcze dawa. Wona je hłisczce woźdzy
na semi, kż je na hnadi a wěrnoſć možowanja; hwiatoſć je węha
dwurzeje twarzenie plichtewno wschitowym i węprzny. Dziedz
cunue je luboſć w wiele ludzoch wuſtudwia, ko tosi žive sławy
piedza, so bydu spłotnoſć a mer nomataſi a l'ym, i czym ſu
nomonamai, dobrout' czimli gubu dźelili. Tej w advence tutego
dzieła je tu hłisczce lud teho ſmela, kż je wshed nim ſhibue a
porje hładu ſ tej próſtvi: "Wschicja ko na noſ defe, Dudo, kż
nas w ſwojeniu ſtacjachę." Nierwibidzich jich zdrabuć a Bozem
domieſci? Ręktylitychich predowzenie ſnowon? Rejimajaja tebiſ riane
wnti, hdyż nimo zrytuje dizech a riechtylitychickie krakhe ſpěmowie
možutym luntom vysaglow; woni hłisczce ſpěmowa:

„Wón pšchýndže k šwětnom' šudu
Tých njeproutných dla,
Se žohnowanjom k ludu,
Kjž jeho ducha ma.“

Tam a jow běše moštěje (a je znano histórije), so vječor
s nějž dle dudoviny řeklou písťadlo. Některou stětu moštěje
Některou řeňa han sám ho dawno sabyt hřecluch řobu; tak ho
proscha řivojeho syna, kotrehož ja ruku wiedje: „Snojelich tón
hřecluch, moj byno?“ „Hai, tón ja ſnju“, wotmolil hólcež a
řeňa.

„Kaf pomíjam ja tebje,
Mój Ježu, najlubšej!
Kaf sapomním ja tebje,
Če je džerja v mutorobje!
Mój Ježu, šwečaj mi s knadu,
So ja če lubo mam:
Mój Ježu, dať mi radu,
So tebi lbumľav dom!

Bomhaj Bóh!

Ciziko 50.

10. dež

Létnik 3.

1893

Szerebske njedželske lopjenka.

Wudawaju šo tóždu hobotu w Szmolerjez trubiečicigeztem w Budyschinje a ſu tam doftač ſa ſchtorovitelnmu pſchedplatu 40 np.

2. advent.

Luč. 21, 25—36: wo poſlediuim dnu.

Nach Luther we tym ſamym w wukładowaniu naſieho krajateho ſcjenia tak piſe: Móžeski poſledni dzen drži imenomač dzen ſatamanſtvo a wumozjemu, dzen ſrudoby a wieſela, dzen hele a njebjeſteho traſteſtwa. Kaž tón knies Mat. 24, 30 praji: Potom budža ſtrudlic wišiſte ſchlachtu na ſemi. Peči tym njedam, daž to Bóh, piſhitomu byež, ale wiſčituz rai, tiz někt throbo evangeliſ vicheſezhaju a wiſhu tyčnoſeč a wiſho niſeboje načinju, dyrbja tehdž to wotprukicje. My pač, tiz dyrbimy ho někt pſhed nimi (pſhed piſheteſzbarjem evangeliſa) poſterječ, platač a ho ſtrudzieč, budjemy ho potom ſunječ a wiđezec, ſo woni s cjerjom do heſteſte hubimy vanu. Duž, byrnjež ſo ſwiorjenje piſhemeni, blongo a měbaž wočornitej a ho ſacjmitej: niſteřečeje ſo, niſteboracje ſo do ſucžitom, bydž ſo to ſapocjenje, ale hladajecje horje a poſbehicež ſwoje hlowy a njedajec je ko traſteč; ſpomjetce, ſo dzečeje miſe taſteho měč. Viſhetož bydž dyrbju wož wumoz, dha dyrbju ſo najprije na tých dač, tiz wož jatych džerža. Sunje jalo by ty w hrodowei wěži jatv ležat, a by klyſteč, ſat do nijejo ſteleja a jón nadbehduja, dha njeyb ſo taſteho ſteleja a taſteho nadbehowania bojal, ale by ſo wjeſle ſterje teho wieſeli, bydž bu wieſelat, ſo ſo to t twojemu wumozjenju ſtanje. Duž ſo ſadžerječ, tiz piſhēzino tuetumu dneſi tak; njedajec je ho naſtrojeneč, ſo ſo ſwet tak ſwinje a ſhibuje; tonle prut nije ſa wož, ale ſa tých, na ktorich ſe ſtořili. Teho dla wožbladajec;

tojſi piſichod ſa piſichod woſcheho wumozjenja. Viſhetož ja njepſhidiú teho dla, ſo bydž wož do hele cížmynič chzok, ale ſo bydž wam pomhak je ſieho, ktorome a ſtaſeňebo ſweta a wož dželit wot čerta a jeho wotročtov a wož ſodžil bjeſ ſandželov, hdež njedybicie ežepicje, ale dyrbieč w wečnej traſknoci ſiwi byež.

Sa taſti traſteč ſluži tež to rjane piſhirusanje ſe ſchtomami. W traſteču, praji won, bydž dyrbí někt ſyma piſheteſz a zyla ſemja ho wožnivicič, bydž dyrbí ežepotač piſijineč a noje ſchtonu wubivacj a ho ſelenič, dha praji mi, taf ſo to ſapocjenje? Djeſtveno, ſchtonu naprijeđi mjeſhu doſtanu a potom liſečiſz, a koždy tehdž praji: ſyma je nimo a někt piſhidiú rjane ſečo. Autemu piſhirusanju dajež woſchemu doſtarje byež a ſchtonam na polu wožkimi roviwožeklím kniham, ſo naunukrieče, ſak mačje čjatač ſo podobny dzen. Viſhetož runje kaž ſečo piſhuiž, bydž mjeſhu do ſchtonov ſtupi a wone liſeže doſtanu, ſak tež, bydž bužde ſemja ſchepotač a blongo a měbaž ſo ſacjmice, niſteřečeje ſo tehdž, kaž ſo niſteřečeje, bydž mlode liſeže na ſchtonach wubiva a načežo piſhiovjeda. Viſhetož taſte zejchi dyrbja wam byež, taf mjeſhu a liſeže na ſchtonach, ſo dyrbieč na wečnej ſečo ſi wjeſkem ſčatač. Viſhetož tole hubjene ſwienje na ſemi je kaž ſta, neptkōno ſyma, hdež wiſho wiſhnie a ho ſtaſ. S nej dyrbí tehdž tón ſeč a ſa nije rjane, wečnej ſečo piſhineč, miemujicj Bože traſteſtvo, totrehož dla ſeč ſeč ſo ſemi ežepicje dyrbjeli. Viſhetož my ſeč ſiwi bjeſ bjeſbžnimi, ſlymi, ſalſhymi, naſrabnimi ludžimi, tiz evangeliſ hanja a ſamečuju a

chzedža lute nješvože načiniež. To dyrbicž
klyščez a wschiedne ſrudniſte wocząſacž.
teho chzu ja waž ſe ſwojim pſichidom wun-
trjebače wjazt tajku hamopaschnoſež widzeč.

Začožný budže tu napohľad, hdyž njebo a semja ho sa počasnejteť tak hibač a hrnčiarac a my w jenym wofomis-
njenju ho miemjy a wumrjem. Ale kšesčejšaj nažybyrč
na napohľad ležbōwac, ale dyrbí kšesčejšaj, tak kšrytisť
to wukladuje, miemjyž, so je to rjana kwetka, krahňajú-
mičkána hibača. So by, byrijejž by ho na žakožbým
hrofnym napohľadze rosoň stróži, tola wntroba na kľovom
wibáku a ho všečetivo swonovovnemu napohľadej požkylitne
a projila: Riestrož ho! Všichak njeje nicžo ťeho an-
sichtodneho; nima wšach, kaž kšrytisť sam vrají, ničžo
ſtehý na ſebi, ale so je moj wumozník a moje wumozjenní
blisko. Duz budž mi w Božim mienej witanu, moj lubu-
šenje kšrytisť, a všichniž, kaž bym hwoje žiwe dnu
husto proži a žadač, so dyrbí twoje krafetivo te mi
všichinež. Štotož může neteň teho řenje kšrytisťa tak po-
vitac a všichiež, tóto je w jenym wofomisnenju kostipni-
do krafetivce, hdyž ho hnečki kaž rjane kľovno. Samen-

Jesuś a człowiekoje.

IV.

Jesuš a Khndži.

4. Jezuś je wschitlich kłudnych bohatych a wschitlich bohatych kłudnych se żinił.

Wulzy jara wojszy powadzię je, że je nażej kienięs a bżożkowiesi. Jezus Chrystus khudy muži na kweżce był. „Wón bu khudźi nađe dla dła”, piščie japoščotow Pawoł. Jako dżeczo khudeju čłowiekow, m hródi narodzjeni, kredzia bies khudym ludzimi a khudym dżeczimi wotročeniem, won hači do lónza kwojego žinjenia nje-
miejše, kdejz bu kwoju hłownu položiſ. S teho czaſa, so běchęce
pišče kwojich hawnie kłutownie ladżewany i rustomaj děčią, an-
tarow kwojich wuzębionów niewotopofa. Wón wskat je nje-
bierješče jako prostek, ale jako król abo Miesiąs, kotremuž w jego
ludu wiđitcho klučka a wjehitko kluži. Ale won tola dary ani
kwojou potrzebiu wot čłonkow bierješče a je ſebi wot janđze-
low poſciejomacz njebadawſcie.

Kaſte ciejej zboſe vo ſat wſyitkim khudym wſyitkim czajow i tym doſta, ſo ſeljus bjes nizki ſlupi, — ſoſte reſki troſtina a noſdzie ſiun ſiun na khudym wulimale, ko haſte roſpominacz nietrzejaco. Zato Boži ſzery niejeſta woſwicieſci a bjes cſtoniemow ſtupi, ſebi khudym wulimale a ko ſi nimi ſtowacbi. My jaſo niebu tež ſa drubich, ſo boſatych, dzeklantach a mořnych pſichidz. Ale khudym ſebi won ſo wſyitkim wulimale, ſo jeho towarſzcz dzyſtce won byczaſi. Czy druzi drubiacu jeho bjes niſkimi vytac. A to tež loſtoſi mořnych. Khudzi poſ ſnowapow niejednym khrobkojeſci meli, k nijemu ſo pſichedowac, hdy by doſko towarſzcz boſatych jawy był. Težo dla veſtje taſte, ſoſte wſyitkim boſatym.

Відповідаючи бео ві: *Вс ю та, во ѹїмтія фенікса
вобствінічах пігурінаня нєє ю та вілуу вез. Помілі бео,
ю ю нєтої луд края ніеміс є вілі нілоніхінні міндрені
муя і долотіце ю хвіоїко тмеїрінні міндрені. Інъ ву тей
пігурід. Але вон ю пігурід в дзеласції драсе, ву зінні
ву бієз дзеласціем, с німі дзелі, лаз долото ву ю то
жею поводланінні хніжко. Ніеміхікі бео, ю ю візде
подданна, дізюїг бугіи мінно вуло, пас тво края хідіціс, пас ној-
мілівідно, дізюїг вісімнадцять*

Sato patří s těho všechno? Je nějmožná věc, že může pravdy muzikobín Křesťanskou kudrboho jeho kudroby da jazpinač, — boha, wón jadře kudroho kudroho sbobny wobras Jezum Křesťan, mohla. Jeho kudroloho kudcej ho na kudroby. — Tak je wón bijoš v tým, když sbudu kudroch bohatých scain. S sbobom pak tež bohatých kudroch scain. Náz bohatých, ale bohatstvo a vichito, shtož je wobro píched kudrom, je Želus sa nicej měs. Šet može muzikobín Křesťanskou dale na bohatstvo, na kudrom sciež vajznojci kudcej? Želus je bohatých kudroch scaini v tým, že nejedete bohatstvo a vichito, shtož ke vlečd cílomstvo blyhcej, že nje-
cine. Kdán je ke kudromi sbubani wobsozenym vofasal, že

dyrbja halle prawe kubla phlacę, jeśli so chziedźa něščto wobħedjeċċi
ſtħoż-żebi mjenno wobħedżeenstwa sożiżi.

S króta: Jezu wojski widomne tuba a swiatoowne męzy, toższej a hędze będu, kładziecze pał wiśnijtu ważnosz na niewidomne tuba, na niewidomnemu członkowi, na wobaczę hędow, na niejebieśi mér, na hęcęają węru, na cążtu a śmiulu wutrobu. To fu tuba, potęzki bębi tu mieno łapząca. Na stote wón niejelsadzhe, plesioż to serwosz sejere, a mole staja wiśnijtu purpur a krańzu drastu. Śtajsz wiśnijtu świętnu leczniczej wobudeżi, móże piśni tym tola zyje prödnua a puśti wutrobu męcz.

Haj, přez ho njemóže, so ma bžožnít tu myšl, so stej žwétnie wobbedzeniu a mož husto se žaložnym strachom, že c̄lowěstu wtutrobu a so je teho dala njerosemme, so bohastwom stieječ. Krucze, haj, jara krucze so won husto všechny bohatym wuprají: „Sditož myšké je piched c̄lomětami, to je psched Bohom brosnolec!“

Bo thudib' kebi myži, lo je jin mjenje wobyczajne, na pueč
woja stupic' a lo maja wjetšeho žodania w hebi, snitkowne a
njebiešte hubka njebieſteho królestwa sapichimajec'. To wschał ho
noko weni. Wschet' na nějsem dyrb' wutroba wišac'. Powisnijte
bo na chajne, wečeńne zapomni. Jeſli je cajnje bole ale o mjenji
balene, ja wečnym yſčinuje. Po něčim kebi wutroba žoda.

Keđa, ja teho dlia kmetej, hubki hubka thudib' teho smukšteria so

Zoši wročzimy bo z myblam žwyczołom! Žon - praj-
món - tij, kis sa muň hójdo wečnehož žiwenja dżelomny,
je bohaty, wicho jene, hacz je hewak "bohaty" žachauž abo "huby"
Lazarus. Schtôz pa na wopak na kwtne ſubka žwoje domérenje
ſtoji, je huby, bryzejc by ſwjoze dny ſkrajne i we wjeſtelach žiwy-
byc abo jacy podlitkoženj ſaſtwa ſwjoj ipſichu noſut.

Bílo s tým svítiče, jo je tón svójník do wutrobow wjwojich wuezobnítow dječaje doverzenie k Bohu pložit. Wón njeprędzie w tamnym žimjeniu, ale dyrbja hjo w tym žimjeniu swójomni byc. Wschudźow wón so tym steji, wjekeste dječaje swyšlenie hajc, so wchód wjcháza wutrobow doverzenie k Bohu, kaj dječaj k swójomni name, měli. Ho „kaž dječej“ dyrbja bęz a pięcio wopominieć, ho jich njebejti Woczę wjchito wse, cęho potrebowa. Wón stoji jich pięć litie na polu, nowacu jich hladac na ptasi pod njebezjam, tak ho niestaroja a tola moja, skóto potrebowa. Tak wjele bōle dyrbiali dječci njebejskoje Wsita taſte bęz!

Tola niežo nješamohlo čłowjekow bolesćowiemu hycią dla, wošebyż nis ujerunie szkodliwemu seniakow dla twojotwacząc, abyż bo niebydu tamu strona hycia dżęsia Bożemu hycie wrota mózgówemu domu wotewrile. Ale runę to je, iż toż naši hójnik do wtucbow thch hvojich dana, — nadzija! nadzija mierzejno, imieniu.

Ráz jabo by šo prôzowak dopokač, so je węczne žimyjenje a so ſumierzejom wišeho konž njeje, so ſwét prawdoscie a dokonjenja hortach na naſh czoſa. Ne, wón ſlowceſta wo tm njepraj. Wólo ma ta ja něchtio, ſatko bo ſiamo wot kebie rolymi. Khudy Lazarus bu po ſwojej ſmierze „wot jandzelow

„By tu snaty, luby cijato, w hętach dzęłacjeroj a robocjanom, hęzjej Zelusowę duch bydli? Potom fu tej naſionis, jo je wón khudya, koſisz la nim khodja, bohatych ejini. Ty fu naſionis, jo w hętach, hęzjej mier, lubojez, doverjenje a žina nadziejka ſiednocjeneje ſe ślitinojeſci, ſkojojeſci a dżelawojeſci, — jo tam radojez a ſwoje bydlite, kotrež husto w hrodach bohatych a mójazach a w ſtudowazach ſiawach bławnych hmeńatich mudrych podarimo wptaci. Tež fu naſionis, ſo ho tam hſicje dźimy luboſcie Bożeje a hnadejno wſtepoſomkaſtaſa, kotrež fu wobdiwanje hodne. Ty fu naſionis, ſo kſtym ſzózownym wutrobanem, deſtoha Boha lubiwa, wiſciito ſi leſkomeſci kſiui.

Ali hýščke nejčto man pýšitajíce. Niž jenož dôverjenie
k Bohu a súznamanie dýčestva Božeho, niz jenož wětu nadžiu
wěznečného života je Žesud do wutrobow plodíj, s̄ by kudy
počatých beňatých kudbych scíti. Né, móz je tej do wutrobow
kamíniel a lubočej plodíj. Všeckie mchite jeho ręce klinci na-
znamianie. Kubujeť so! Všeckezo sašo te kľova pýšichim:
„Sbojši su czi kamíni!“

Sso wę, so to niz jeno bohatym, ale tež khudym placji. To njeplacič jenož wo swiontownym pomiešaniu, blysienju a dawaniu, ale tež wo wodawaniu. Tudy poč dzemju wo wobieżne nałozowacj na taſkich, kofisj moja někto hōdny dacj. My pónajemy, so je Ŝejuž tež w tum napisanju bohatych biesiwozobnici khudych lezim, dolesz, kebi wot nich jadba, so bydu ſwoje bohastwo do blyžbi luboſcze stajli.

(Enfrasjörmanie.)

Dopominjenje na kraljovu Quissu.

(Sfónicženje.)

Dotkalszjeñjenje.

Hijo dosko běžce králova Luisa wutrobné žadanje měla. Hwojeho nana w Strelizu wopytacj. W lécje 1810 bu jejne žadanje dopjetnijene.

25. junija wona Charlottenburg wopuscheji; hacj do Fürstenberga běchu jen nan, dwaj brotaj a jena hota napščesčinu všichčili. S tmy škowali: „Ah, tam je moj nar“, Watahsatcje wona jemu napščesčino. W Strelizu čataoluče ju tež wona, řimudovana krojne brabina, hofmistro. Škola, řečenje, řečenje

28. juriče psjediće tež kral do Streličja; wona beđe jora
svažowna, hvojeho mandžestho u domje hvojeho nana jako
domižaja džonta a jako mellenburgsta vrynežega powitacž.

"Něk hafle kym despojne sbojowna", dřesche wona k sbojowemu bratrej. Na papiežki, kij na blidz k pištanju sbojowego nana leželče, napiša: "Moj luby nano! Ssým dřenšha jaro sbojowna, jato waſha džowna a jato mandželska najsprawnitsheho muža."

To su jeje posljenje škowa byle, kotrež je pišala. Wiecior
ho do Hohenzieriza podachu, tam ihori kralowa a tam tež wosta.
Khorosch pak sažo wotebjerasche a kral ho wróci do Barlina.

Ale khorosz bu sojo hórscha a kral pshjatafa klawuemu telarjej dr. Heimej, hndom do Hohenzieriza khwatac. 16. juliya Heim tam pshjedze; iudno je powieszc, fotruz kraljej pošlacz dyrbi: „Po czlowieckich myßbach žana nadzija wjazy!“

19. julija rano vjekšnje kral je bio ujimao na starščinaj
kynomaj do Hohenzolera a hynod pještijupi s ktoroležu bioje
lubovaneće voju. Wona je jara kara a mojebe na malo
djeca storjeća. Dvij! dvih! taj wona pještijupac. „Woba Woba
mene žana wžj njeomno!“¹ Smim čije naštreljene wona je
hukuto tržbenjeho mandjelešteho trijekotu. „Ach haj“, djeleže
kral, „hdyž wona niješ moja bila, by wona živo woštula; ali,
dotelž je wona moja mandjele, wěšči wuntri.“

Xhorocj ho sao pomjenjeni a cjeftolhoro kraloma može ho hixxieju nun da hwojtim maabżelxim a hwojtim hynomaj hixxelċi. Ali i nomu ja xhorocj je wleħej mogu nadpam. Kral da hwoj-
juaj hynomai do sħodhix piegħi. Ħażi bôte dyih wotebhera, cijm
bôte boċċejx p'sħiġżejher. „Ah, mi niċċo daq iż-żeppha, kibba
kummer“, iduqx uħba kralomo. „Kienje Selu, cijm ja tróto
ja minn“; a cjeħdo je wona wuġġixla 19. iulija 1810.

S wulkim żarowaniem ko jeje wobaj kątaj, po fotrejuz
bęku mjes tym pózhali, psjci śmierjtnym koju najśwérniśczej
macjerze dele puszczał a wokrępitaj jeje ruzy se śwojimi
kyslami.

W pohrebnej kapeli w Charlottenburgu je njesapomnita
krasowa Luisa zwój požleni wotpocjink namakała.

Żiwjenje a skutkowanje pobożnejie kurwjerchowki Luish Henrietth pruskeje,

narodži še 27. novembra 1627, umrje 18. junija 1667.

Sławny pruski kurmjach Biedrich Wybren bieżcy kwoju mśodzicy pod najwjetszą żałozę 30 léténeje wójni psiebył. Tego kwoju najwjetšeje jeho starcze i wpużczenego a hubienego niesmętce kraja i jego rozbijeniu do Holandiskej, bieżcy samotiożte, kuminku a wedomosće pschi wo wjele dlejszej wojnie, kotoruž tuton mózny a throbił lub wjowieje wery dla wjełej mjełej, rjenje kęzadu. W tym czożu bieżcy Biedrich Hendrik z Oranije i bohotom Niederlandiskej, mózny w wojnie taz w mierze a wonuł nadobnenej Coli-guga, tamnego w krawnej batrommiej nozy w Parju stanowionego franzoskeho admirałta. Królowryng sejnaue luboju bohotowu dżonku, przynieże Luisu Henrietu z Oranije, lotrejce rjanocie bieżcy

po čele a po dusici žunja, kaj měchacíkove hnečko. Požádaliho ū řebe ſo mandelfu ſodačke a Luisa Henrieta da ſi mjechacíku ſenku a wutrobu uobodnemu a pobozčímu pruſtem ſeřichotovemu ſunuej. Žeju wobej ſtarší ſo hřeafowachu Bohu ſa tón klub žwonejou dřeřicou. 7. řegeobra 1846 bu jejou krasu w Grovenorhuagu w Holandské ſwječený. Malo dnoum přydej, 27. nov. ū řebe njewjeſte 19 řet ſtora; namořenje be 26 ſet ſtary. Mjechacíkou řebe věk tak ťour, ſo mjechací ſedma pšci něrowanou pfichtomny hveč. Pobočna Luisa hlaſadlo jeho haeč do hmejceze a hallo potom, když veřeje též ſwojej maceri Amalijí vrenčíku ſrudobu polozila, pfichtindou w juniju 1847 po nju jejiny mandelfi, kij be ſo hnydom po ſwahu do ſhwonejho kraja a k ſhwomej regimenteri veřejci.

Tchdy bydleske statwy turwjetich w mjezje Cleve, so by wón meistomaj Münster a Düsseldorf, hdejz so wo mér jednach, stojzich byt. Kuriwjetowowzy byt so lubo, so wot Cleva do Hollandszce daleko njebe. Tu j wona swozowne dny pisebyta. A wschemu wojna w mandatstwie pishida Boh najbohacjische, wón dawasche jei maczterne zhovnowanie.

sladostna je budeť i všecky radu i pomoci. Sbožje jeje
wandželskeho njeleči k wumerjeniu. Všade jeho kraje šo wželejších
i nim. Prvný bu swjedzensky řečenec. Všetce pchvňujú
wsovej ferichovou kňovou pchvňou jato holoči do hroba Cleve-
řík. Henrieta, vot furmáčka woprashana, fotre mieno dypri
prvnej doftači, motomolví: „Môj súr dypebi twoje mieno Wylem
doftača a taž mieno: Hendrich, dla mojeho w Bohu wotpočítanego
nana.“

Węstfaliski mier bu 24. octobra 1648 wobsamtnyjen. To na-
pominacie kuriwječka, sašo do Brusleje čahňac a w swojej
residenzji bydlić, a jeho plichtomnožt' bě tam jara učila.
Wón dyrbijske ho bijo bledomože lěto tam dopředla podač, hac̄
runjež bu jemu rozdělenje wot swojeje Luisy Henrietty a swojego
syna jara caješo.

Kurwietchowka woda ho w nashmje 1649 na dompucaj. Dej
ju jara cęstę, mot Rheina, s' rufom swojej macejce, s' bliskości
kwojewo domu, ho wo wotwalić. Ale najczęstsze rozbójnianie
witejsze jej hiszczęsze prijadt. Maty króynych, tig' he bacz dotal
witejsze pchibierat, nahle w mieście Wezel skorji. Małżonka tylna
noszës bęsze muifa. Zadym wopor, hej ty woszemußli njezdobry. Ale fat nutrny też wona pch' wóshich kredtach, lotrej lelarjo
pichczejmo kwercej nalożowatu, je ho mobilta, horti skelich nje-
wyrbysze nimo nimo bić. Dżecząco wumrie. Teżdy je w szedzo-
wym. Oboh tylnych maceż do kwojewo schule wsał, w krotcej na-
wutniesz, iktora może kwercej bojotce woszmac. A to he też
nusne, s' moższe wona wjete tworzą ludzi dobyczki tħerlujs
naħsejhe werni nowużicj: "Dejuż moja nadzija, a moj sborżit tón
je żivu". Kerċi czoq po kwercej kwojego dżeciąta pkejnshe
po-
wrożna Kurwietchowka tuton tħerlujs, tig' wot teho czaħfa hem
wadidhom evangelszja tħdelciżżu na dnu kienewoħu horjefta
na fuqis s'fornhom kwojewa.

Zwóto wówo bwojewie dzeciąt turmierowią zapocząt nowembra
dale pięćdziesiątowej. Wóma wéchta tał bwojownia była na tej myśli,
niż mięszelce, kurprzyza w bwojowiu rukomią dżerzo, pruski lud
powitaczą, něk wóto rjane maczne wiejekle do najskubiecie
prudobyo pśchwobrocjenie. S wulfie twschnoju we wutrobie, ale
zajęci bwojemu knejęt a bwojewie kurprzyzawie młoda śrécjczine
w bwojowniu iunikim ciałoju po wobscieścini wciada dale.

W mjeđe Langenmürde mještje nestrre međobzi wotpocjinka. Čitljivo a pobojno a wutrobu wobkhad je pjanou mandelstift ujedne derje činjenice. A jeino frudova ko pješčekoni w tom, tiz je horjewljanje a živjene. Ale hidiće njebe knih rošta, vyrhešte hižo sašo wobežnoće pucjanjona snješ. Wona ko turmestri k lodomjanu do městow Minden, Halberstadt a Magdeburg.

W prusim kraju wleže w tym cęjach swadnie. Kraj a ludzie
zobu pszes dobszu wojny, totroż wołebje tu kurowscy, mu-
sulmanci. Hiczeż po westfalijskim merze cęjnyciu w tutych
krainach hiczceż wiazore zla swidwoce regimientu wołolo, tig je
wicej kurowscy ludzi brzożacu. Kurowscy mózgach
w lecie 1650 merny zwiedzaj wypiszać.

Nieje dozej, hdyż je człowiek wiejski?

Bieżeli něotroymi letami młody teologa sa pomožnego duchownego do wiejskiej wsi pustkini. Jemu ho tam lubiące. Wobzada biegle zatrzymał się siedlisko, wówc Boże błogosławieństwo rad bieglego. Tęto toruńskie wobstępcze biegle duszne, pustek tam ani walzy dobałtak omi jara ludziny nieje. Czubówka żmijewoje biegle i wiejska po miernym puczu dale se a szwernie biegle a derze skutkowanego wotpoznania po dokonanym djele wobstępcze. Młody duchowny swoju radości nad tymi wobstępczościami staremu kruje wujrą. Tamny wotwórczo:

"Wy może prawie, hdyż ho też wiechale niepożądawcoje, taż Bóhu żel wotwórczo, w potajnym stanaju, — i ty, sktóż na jawnie pustkini, mójemur derze pustekom biegi. Zenoz węste hdyżny ho w lecze, tehdys ho ida, taż by tu wata syka ludzi żenje niewiedząca, sktóż je pożądawie a doreje wotwórczo."

"To hebi myśliz myślomu", prali młody duchowny. "No", djele starci kruje, "jeno sy budże hermant pola naš, potom djele hermant wojer wot."

Hermann pustkini, wone biegle rjane wjedro. Szlóniecko pustekawne biegle, a hdyżna a bôle ho lub na hermant żolijskie. Tu ho djezji żejawiu k wotprzianowym budam ciechacjach, tam lebo spytowachu młode holzy swoje swoje, hačk poprzana njezdobu; tam stępujaco píšci tleniastich budaci a njezdobu. Se wjehitko biełow budžba (wustu) se salow hościenzenow dele kliniczelne a karużele ho bies pustekacza wjerczacu. Hdyżby by poahladał, biegle radość wiejski. Wopravdzie, niz jenoż djezji, fotreż na drijewianych konfakach abo we wotach ko wołoku wjerczacu dachu, ale kódy, starci tak derze taž młodzi, ho wiechelachu. A sktóż njezrybał bobu swoju radości mecz nad taſtim njezwotwornym ludowym wojewózkiem. Tak myślejcie hebi se tyle wotmory duchowny, fotryż swojego stareho snateho w mjechacu setta, s fotryż biegle ho tehdym roszczeniom. Wobleski jeho myśle na jeho wobliczu pojna a praji teho dla:

"Wiejsko je zle duszne, mam też swoju radość, hamo pszećcju rejszaniu, taſtež neto je, nicio nimam, ale dżenza wiejszo a potom psches apku nož budże żłobinie."

Wojewóz w 8 hdyżinach młody duchowny biegle juntróz psches hermant pustekawne. Jemu biegle, jato wiejskie, taſte biegle to neto žmijewo na tym hamym karuzelu, fotrež biegle wodnjo jara lubomu wobras wiejskich djezji poszczęsto. Neto biegle tu młode holzy a hamo tež żony, fotrež biegle ho wotwórczo a na wjeho pschitostne wafażne pojałwile. Wom ham píšci hebi myślejcie:

"O, nieje wam dozej, hdyż mojeje wiejski biegi? dyrbicze wy taž cijnic?" Wom śrubno wotwórczo:

Haž, nieje dozej, so je członkof wiejski? Tak dyrbiasto ho tamny na hermant pschitostac. Ale tež my dyrbimy hebi to proshenje k mutrobje wiejski. Tam ho netoſt studenca wiejski hromadze. Wone je radość, tyk czertowych młodzych ludzi wiejski, taž ho imi woheli žmijewiske možy s mudrych wotowom biegle. Wom śpewno swoje pivo pija. Tak dołoto je wjehitko dobrze. Czeho dla paſt dyrbu pszezo liczbę tajich studentow biegi, taž myśla, so i tym dozej nieje, ale fotisž netož w tym pusteku, po mōżnoſci wjele pina do ho lindę.

Abo wotprzachy ho rjeniemieklum, fotisž maja młodzych ludzi w djele. Wom storaž: "To hym něotroho wuskiestu młodego čłonkowym pomęć. Kaf mafie jich je, taž maja dozej na czichim wiejszym roszczeniom roszczeniowu a na wiejskie pustekawne njezdostia popołdnui. Né, rjane pjenjeje dyrbiu ho harowajo labic, so thudzi wotwórczo czajnaj, dzialni ku pustekawne." A hdyż potom do mandźstwo stupia, tež lepiej mjeziniec. Cziche, wjeleje hromadze biegi se żony a djezliumi jum dozej nieje, woni hebi a tym hamym wotowom radość sanicewu se swojim biejskowym do foreczym biehanjom. A stoniczne — aha, so dyrbu to prajiež — hamo żony a młode holzy w něotroch wózach hromadze pschitostach i radościwym roszczeniowym píšci żalzy thotez pustekom nieje, ale palenę dyrbu biegi.

Wopravdzie, to mójemur strojnicz, hdyż ho wieje nonam a macyrom wotwórczo se starciu wobstępcie, dozej hebi na pustekach wózowych djezji myśla, taž neto pustek mimi wiejskie stataja a so ho proshenja: Budże jum dozej, hdyż moža wiejskie biegi?

Sktóż je pustekawne temu cijnic? Rajprjedy, wy starci, wopominieje to słowo. Wiejskiej ho wjejskiham. Swieczeje swoje

djezji a to, taž dołoto samożecje, ho hamo wobbzęlujo do swobodnego a njezwotwornego wiejski.

Michty mi píšeſt krotkim proſi: Ja hym sahorenje sa spewane a moja myśl je: Hdyż ho swęc wózach njejchaj, człowiekstwo sahubienja njezrečawie dje. To wictch biegle pustekawne, ale ton iuž mējeſte czuce: Wulzy wažne je, so w swójbach, taž spew, ho hajo, fotrež wutroby wiejskie cijnia, biegi teho, so dyru do hrebow wjedle.

Prawi kieciejienjo ſu najwiejskihi ludjo. Teho dla paſt dyrbu ſe biełomu njezwotwornego wiejski bies młodym a starzymi ſi temu dopomiacz, ſo by proshenje njezne bylo: Nieje dozej hdyż je człowiek wiejski. Wom potom cijnia, taž ton swójnik ſam w pustekanju wo ſhubienym hymu powiedza: Ton nan djezje k hwojim wotwórczam: Pustekacze ſu najlepšiu droſtu a woblesieje job' a djezje wjerczacu na jeho ruku o cjiře na nosy a pustekawne ſem to formuje czelo, ſarejče to ſome, ſo bychym jedli a wiejsli byli. A woni sawiejskihi ſo.

Ponijnosć.

Jako ho kurwjeſt Jan Vojtěch starci w lecze 1552 ſi ſuſu wroči, w fotrež biegle na ſi ſeto doſto vangelijo dla pustekawnych dyrebjał a do Koburga nits ciehniſte, jeho zile duchownisto, rada, ſauke a wjehitzy měchacjeno jalo hwojego krajnego wiejski ſo woblesieje ciechacjewo wotwórczo. Włodzji holzy a młode holzy wujpuchene ſi wenzami na hwojne jemu napišecjivo ciehniſtu a ſpewacu: "Eje, Božo, hwalimy, a ho cji djalujemy".

Wojewóz ho hulson ſwierzeſt njezmejſte a djeleſte k Neumburgſtemu biskopei, Mikławskei i Ambsdorſ, fotryž píšci nim w wotu bieglej: "Sktóż hym ja, ja ſwierzeſt wojewóz, ſo ho mi taſta ciečje wotwórczo!" Fotryž na to wotmowliv, ſo je to předwotwórczne ciechacje, fotryž ho junu kurwjeſtowſej hnadję ſo dobremu biežerzej Ekyjſtuhowemu wot Bóha ſi hnaby doſtanje.

Tak wopravdzie je; pustekoj ſchtó by ſamotu hi ciečje dowo- píšacj, fotryž budželik ſe wjehitzy wafażenym pustekawne wujpuchac. Wiejski ſa na to, ty biežerzej Ekyjſtu, taž ty wjehitko ſpwtowanie a pustekawne, haj wjehito ſte ſi pomožu Bóju pustekawne pustek; ty mójelich ſo hwojoi wotklenie hdyżby ſrostchnię ſi Pawłowem rje: "Ja hym ſo dobre ſedzenie bieži, ja hym dobrehal, ja hym wěru djerzat. Na to je mi wotpoloženia ſtrona teje pravodzie, fotryž mi ton Knejes na tawmym dniu, ton prawy ſudni, godzacy budże, niz pak mi ſamemu, ale tež wjehitku, ſi jeho ſjewjenje lubuja." 2 Tim. 4, 7, 8.

Duž ſpewacu:

Hdyż tam, o Želu, poła twojoh ſtrona
Mi na hwojne ſlocz budże ciehna ſtrona,
Dha chzu ja, hdyż ſo wjehitko budże džiwač,
Ciečje tebi ſpewac.

Sa biežerjow.

Jako bu Ferdinand II. w lecze 1619 w Frankfurcie nad Mainom rouski ſtegor krónowanu, do wot hlebore a ſtote pjenjeje mjesi ludzi miętac, na fotryž biegle ſena ruto, fotryž ſi mročaſki ſtrona djezjeſte ſi tym napišem: Tum, taž ſo prawje bieža. — To na to wotwórczne, ſe je ſtnejerſta ſtrona ſtrona ciečje, fotryž ruto teho Knejes ſi wjehita da tym, fotisž ſo prawje bieža a wojuja. Tak tež ty, hdyż ſo biežitko a ſe pustekawne, mjejſtu ſtrona ciečje ſi ruto, teho ſbójniku doſtanjeſt, fotryž wot ſi ſynti hlebore ſubi. Budź ſwérny hačz do ſmiercze, dha chzu tebi ſtrona teho ſmijenja dozej (Sjem. Jan. 2, 10). Wymiejs ſi hwojego ſtnejerſta ſtrona do wot ſweda ſzpitowany a wuskiſtowany był, njeboj ſo, ale rjeſti ſtrichtwe:

Satan, ſwiet a jeho djezji
Biežerjowu mjezoh ſi ſtrichtwe
Mje tu na tym ſweczi;
Mjech ſo ſmeja, mjech mie hibja:
Božo mój, ja hym twój!
Mjech cji ſaribu widža.

Pomhaj Boh!

Cjelo 51.
17. dez.

Létnik 3.
1893.

Serbske nježelske lopjenka.

Wudawaju ho tóždu žobotu w Smolerjez kmečkiščežetni w Budyschinje a žu tam doštaž sa schtovitlennu pshedplatu 40 ip.

3. advent.

Mat. 11, 3: „Ssy ty tón, tiz pshinjez ma, abo dyrbimy na druhého cjałacž.“

Tak dašče Jan ho prashecz. Bé wopravdze wérnu do Khrystuša ſhubi? Tak bě to možno bylo? Bé to uelaſta ſhwata nježerpoč, lotrož pak bě po prawym ujehwata.

Wón, tón horlivy cílowjet, tiz chyſte tak rod ſtukſia Bože cjinic, keželche w rječoſach címovym jaſtove. Čebo dla? Dotelž bě Herodačej prají: Rjeje prawje, io maſej hvojenho bratromu žoni. O tak ſtrudn dybri hodlej bycz, tiz je wucuzen, t blonzu horje leteč, hdž ſtej jemu tſhidle pſchiranej! Tak be pola ſhwateho Jana. Wón čalačje na to, so by ſbodnit wějerny lopaež do ruky wiak t wucuzenju kvojego huna (Qul. 3, 17), to by ho w majestetiſke trahnoſci ſjewil, so by hnano, taz Mójsah pshed Faraoon, abo taz wón ham pshed Herodačom, ſređeža w Jeruſalemie pshed mulfich tuteh ſhveta ſupře a hnano t Herodačej prají: Njeje prawje wot tebe, jo by Jana do jaſtva cjižný! Wtchaf dyrbjeſe Mehias pshinjez wſchitli ſwajowym t ſwajasau. A hdž Janej uelj jeho wucuzniyu pſchijowvedaču: Želiž je tkořch ſahojit, je možne pređomač, je morých ſbudiž, možeče dho to dozej bycz ja ujeho? Spředne, mózne, zpři ſwert ſbudož ſtukſi wozjatovasche ſebi Jan wot kvojego krala a cjinim vjazy, dotelž bě ham w jaſtve ſtukſomac ſadževanu.

Šsu čaſby, hdž je ſchelcijanske živjenje a ſtukſowanje njež je pola zjelye zytrwje, njež je pola jednotli-

wych wěrjožych taz ſwiaſane a vodklčene, hdž je ſda, jato by Jeſuňow ſtukſ pſchejara pomak dale ſratič, jato by ho wot ſatirajeze mož Božeho kralstwa na ſwežje ničjo nejpremyle, jato by tón ſenjez k prawim ſwiojeho Woža zjelye ſrođnu ſkedač, jato by ſtječ dobyhvala a njeħambitofej ſhwalbu mela, jato bychu ho cjižihi w kraju wot wſcheho ſhveta ſ uhomaj tevtaž dyrbeli. — Duz tež na poboznu duſihi wěsta ſhwata ſrudoba a nježerpoč, padne a wona ho prashe: Ssy ty tón, tiz pshinjez ma, abo dyrbimy na druhého cjałacž?

Ale tež tale ſhwata nježerpoč je w ſhveteſte wobladaua, nježnijata; wona pshinje ſe stareho cíloweta; wona njeve, ſo je ſežerplive ſmjeheju ſam najwysichni ſtukſ, krána wſchije požluſhnoče, lepſe dygli wopor, taz Boži cjaſ ſojevični cjaſ a Božje kralstwo pſchenežne ſorno, ſotrez ſu najorjedž do ſemje voloži a ſtati, prejdy hač wjele plodow pſchimyhe. Tak pſchindže, ſo někotryžtuliž wěru ſhubi, niz drie do teho ſrjeja a jeho ſtuka, ale vola do jeho hradbene ſtukſowanju na ſamhzej duſihi. Tak pat ho lohko ſbójnož ſhubi.

Ženož jene uak vidi tym wumóže: Čim ſhvertiſho dyrbimy Khrystuša ſameho ptačej. S tím dyrbimy ho běžječ kaž Jakub ſi Bohom abo taz kanoueffa žonſta: Žo njepruženu eje, ſhuba ſu mje požduhuiječ. S khrabym doverjenjom dyrbimy jeho wutrobu nadbehočač a jemu ho ſhubenja pſchedbjerječ. Rjeveſtož a malu wěru dyrbimy khrabje pſched nježno požožiž. Potom njebudžemy doſlo na wotmoženje cjałacž triebacž. Hamjen. Sch-

ratarjam a paſtrjam pſchinč.
buchu wotſtronjene, pluh jeidže
thodzelche hjes bródami. Luki
ho ſtadja paſtehu a hróde ſo
Wofoko hróda naſtachu bórh lub
numi roſlinami wobkadiene.

S bliską Oranienburga leżałsze wioska Zehlendorf, píches dolní wójny zde upozyczena i skonczone byt wóz jeje południowych wobylterjow wypuczena. Luisa Henrieta byt jemu tute strudne powstanki wohladala i dobra jizmu rolę wototo wiesci pmyla. Wona taki kobi wiesci Zehlendorf, tiz mewemtu trijelei s Góz kłuskech, a jasdzili tam holandskie i friselandzkie burle swójwy, ktorzym da domy, bródze a drójny natwarić a tez wózom nujny rózny grat. Szwajczi predarjow běchu hamí kobi pichwiedsi. Hdyž pat bo vici wózem tym Hollandzky tola swogojen nieczujsach a gile woboda ho se swójim duchownym saho do zwieje dominiug wróclawie, pichwiedzku swójniko s Westfalskej burle swójwy a bo tam szabijczyku. Jako netk na Zehlendorffskich honach ratatowcy wiescie rjane dochody mjechelé, wróclawu bo tez netosi wot przedanskih wobylterjow. Lutherzy a reformiriszii jeniej woszadze siednosczeni běchu w mierze bys kobi živi a kur-wierszowa powozka jen farara.

Kurwietę widzieć s' wulkim spodzianjom pod rukomaj
kwojej lubej mandzelsteje tak bohate krajne żołbowanie leżęch.
Wón je hiszczęc' wulki kruch pola maledoko Barline psied
Spandamstini wtocimi dari. Tutón djiwi kroj pchewobroci
wona boryk do sahrody s' mločenju; tu też ratańcu ściuli saloži,
hdzej pod jeje dohładowanjom a bobułkutowanjom wustoñi
Hollandszja wuejczy dyrbjači, tak ho sahrody a luti saloža, tak
ho butra e twarożek dżeka, tak ho plakusey atd.

Wat wchłtliwych lubbów ho jej Drentenburg najbole spodobacze, dolejš jeje domijsne najprobabilnisti; na njón běsche wona tež swoju najwjetšu prógu nastožila. Tam ho hudo i nerepoči wuselich města poba. So by w tutej časichine wido dopomjenje na wojnu a wojnsku žurowości wostronita, da na měsjece czemuňho wot načyporu a hřebjow wobdaty rycerstvěho hrada nowy rjany a hřebjil brodil natwarczy. Wobito njeho, hdjez běchu předy bahniſta byte, běchu nět rjane sahrody woħlačaz.

Wjes tym so kwestki w jahrodach woloko Lushynchym hrodzila rjenje recjency, czebieniu dolgi chas czemane mirozle pches jeansy duchu. Psztoj idziec ho, so bjes dziesci wojslane. Prusti lud be studny w te mysl, so jeho starzy, horzolubowani turwierchowscy narodz scheinie. Schitoj lud wo tym recjency, turwierchowcy potajne niewsota. To dziesciak ho pches jeansy duchu, taj pola tamejne hanu koma jeje pszczenicow, hdz ju jaro rudzachu a tybachu, dokejz be ton kenes jeje zlomit samtym (1 Jana 1, 10). Wona nelameljacia, so je bjes nadzieje, ale kwoj scudobu hewi jenoz hwojemu Bohu. Wona dzysylce hijo pruszeniu ludu wopor pchajniesc a ko se hwojim mandelskim roszmerowac dac, a bedzelje w ho w nutrzej modlitwie mo moz a bylnosc tenu. Siedmowa mirozba dzysylce ho jej komacz, psztojz wona dyrbjelske parowac, schitoj be jel neparowac. Duaz stupi bylna w hwojim woi Psiachko mandelskego a praji k njemu: "Ja zjadam woi Tebie noju roszmerowanje; wnihi zebi drugu mandelsku, tiz hwoj kraj na sholledzieniu na turwierchowscim stole swiezelis. To Th hwojemu lubei winopty."

Kuriwierach píches tute słowa nastrójenu wotmolwi jei po
trośkum mjeleczemu: „Luſta, hy Th tamne wérromanskie słowa sa-
zomniła: „Skoło! Bóh hromadze wiedzie, to nedyby żadny człowiek
rójno dżerież!” Isto dżyžliche Luſta temu napścierzewo ręczę,
wóz jei z muſtej kruſoczą inapscierzewi: „Skoło! myje naſtopa,
khujo píshed Bohom wotpołożeniu píchychnu dżerież, a hdyž
šo jemu spodoba, mje a moj traj kſytač, dyrbim to ſebi lubieć
dacz.” Ró to do jei rufu a troſtowatoſcie ju. Duž njezwiel-
nino tychnoſć kwerneho mandjeſlu wopuſteſci a na wutrobie
kwerneho mandjeſlu bězachni bohacze jeine doſtoh džeriane kſylb.
To bě bohaczejnoſci jenebo ſerčit, kiz temu ſkeneſi nad nějemi
a nad ſemi píwoſkuſlum byz njechoſe, jo by ſkono doma-
pytanju abo tychnoſci i puca ſkob.

Każ iżuboba pobończe Honi Luijnu dufuń pschedre, taż też
ko Honine prostwyń z Luijneho po wulwacu. „Hdy by ion
Kmęs hiſtice na semi kħobid, taż w dnjach swiejoj cęsta“, tał
ħiġiexha fuwnejekhowa prajiea – „bych ko hiſtice bale poto-
rjalu, bale k' njeju ko wotaka, dgħiżi kananejsta żonja; ale, fċiż-
po cęllemu waſtanju nelk ċenċijsa nienomu, to djuu w duchi-

w wutrobie czinic, w něstym dowrjenju, so je won tež w schłancje
krążnoće toſti myſci měchni k swérni ſbózni, liž ma ſcjerpienie
a pomhać budze." So by jeho proſta wo dozeczeniu w runie
tutym duchu poſtroniecy a ſamoprečia hſicje nutritiſkih buſla,
ſlubi hebi pſci ſwojej dusici, w Odenienguru něčito woſebne
muſtejcie, hdyž tón ſamilny Boh je vroſtu woſubſchi.
W septembri 1654 vſtihde ſi Haaga ſe ſwojej najmłodszej
džowni Luisinu macz. Wone džywid furmierzowin, kofraž deſle
nět w dobrej nadžii, ſe ſwojej macznej radu l' pomocy bęc.
"Ty dyrbisih mi", džecie wona k furmierzce, "male trzejſtwo
pſciwolci, snapci dyrbisih něčito wujſte dobrońcę!" "S wutrobi
woſubſhi", snapci dyrbisih wo, "hdyž wi Boh ſi knies mojej Luisi
jendz hnadny a ſamilny bęc džaj!"
Wyboda ſwieſtej, ſo de jeho mandjeſlu w dobrej
nadžii žima, powoſa furmierz wylachſich duchownych k ſebi a
poruci ſwoju mandjeſlu jich a zpleho kraju dobroproſchenju.
"Pomhać mi, ſo wi Bohom będzie", džecie won ſtončenje, "ſo
by ſi tez dobroproſchenje w altom kraju ſi wutrobu ſi

Swieheleny lud je to te i prawej a wutrobowej nutrnoſcę czinił. Pobożny dworski predor dr. Jan Bergius dicerelje iſi przedowjanja wo 1 Sam. 1, turwjetowu i pobożnej Hanu pſichrunajo. A próſtow praweho wiele ſamoże, hdyž sprawne je. Wicherz bory majeckie ſi Luisa Henrietka z Hanu Starohe poſtaſmenta wyſtaſz a ſ dalmajne wutrobu wuſhawacj. Tón Staros poſtaſcej do hele wunyedje laho (1 Sam. 2, 6). — 6. februara ſwiecieſte turwjetich ſkóji narodny dzeń. Grod a město běſtejke kraſný wuſhenej, ſi wězow trubioču i poſawannim. Hebrejch Wyſlem pſidewybaſe hluhoto hnutu i ſkoojej ſtimy. Duž stupi jeho pſiduchodna macz nits, ſechocina ſi Oranije a proſi jemu: „Luisa poſzeče Čaj dor, wojni jenož pſichrunje vriječ, kis na nim leži, ja dyrbju jō ſi wobemaj ruſomof djeręci!“ Kurwjetich ſo jora ſwiejek, jato bynta wobſlada. Wicherz lud wyſtaſche a djaltovalche ſo Bohu. Pruske ſtawy pſebožadu kraſny wopomnjetiſki vjenjal, na fotryzn ſi turwjetich wobraſowanym, tať wón ſi wulkim wiebelom ſkoojej mandzelſtej ruku ſiczi. Wies wobemaj ſtej turwjetyn, ſi jenej ruciſu nanowu, ſi drubej maczernu ruku ſiczi drogo. Při ſkoojej ſiczienym, fotraž ſo w Barlinje ſkoojeſte, doſta turwjetyn mieno: Kortle Emil.

Boží hláš.

"Bichipad"¹⁴ ludžo prajo, hdjy kebi tón abo druhí padawk rošojznicj nejmója o njemopomjenja, jo je wchitko, sktož ke starva pot wohu priedb poštajenje. Sktož we wky nad Wôdru běžje wot teho čjaza, so běžje kebi tam kubleskijo wotnajat, psíchezo w nujh a čxobnoſci. Wón běžje s tym japočen, sktož běžju jemu hmlini ludžo sa mifu dan požizili. Wotnajenje, vjeneſe běžje wohšati, dat jebo čjistčicelje a wón kebi druhdy rabu nje-wjedzječe. Najujoža mejeſehe wot hwojego nanoweho bratra požecene, mjenujuž 2000 tolet. Tón mejeſehe s hwojenu mlodemu wuejji njemobinjowane dowerjenje a kebi wot njehu dožnejne papery njejadaſte. Rjenadužjuž pak w lejzajrach letad na influenzi ſentira a jedo žona na tu žamu horlož khora lejzajr. Čsi dny po nim běžje tež woma njeboha a wobce dzejci, tijo mati holsz běžju kyroth. Sktož běžteſt starčej ſawofiaſtoj, poštajen formida ſwědomiſtu ſapiža, wo rybaſowym dožku pat nictio njejewjedzječe.

Duż spływać k' njemu stupi a jemu do wucha śepny:
"Budź s mierom! a tebi je dopomhane." Ony dosko w hłubokich
myślach hłodzsche - hacj by to czinił abo niż? Sły bu
z duchęjeriom, won běske frucze rośhudzenj, nieprawe tubo na
bo sejchajnyc.

Na rjantym lénym ranu dželše ſe hñatianym i wodze po-
hladzach, hač ſu ho Jane ryby popadnyle. Břízhego ſeſho
na hñiove nijepravo mybleſte a jeho hñedovac̄e ſo ſmerowac̄
njeſdelach. Žato nimo wóbokho dželše, jaſtchyc̄a w blifioſci
popzulu wólaſc. Wón ſtejo moſta, a bjes dycha na hños po-
bluhalche. Ščito běſte projita? „Boha ſo boj! boha ſo boj!“
klinic̄e jemu jochny do mucho. Wón bu hñydom hñatidze-
myſle, wón běſte Boja hños frohmiſt a w jeho wutrobie klinic̄eſte:
„Ščehu ſo wote unje, iſyltorowano!“

Hjchęce tón hamy dżen i formindże dżečihe a jemu ńwój doch siewi a żenie njebe jeho wutroba wježelscha, hacj w tei hodźinie, jako ho sažo domoj wróci.

Pomhaj Boh!

O najswjetlici,
o najbožnici
huđu domarju
Boži dno!
Slobodil bi tudi
vumoz te ludi.
Srabuj,
djalui ho
tješćanstvo!

U hajdom běom
polo reko jandžela
ta hystičeščeho
wósta: cíj lhu-
lačku Bohu a
djachu: Gđelj
budž Bohu ve
vrhoseži, mēr
na jemi a čto-
vjetam dobre
spodobanje.
Lut. 2, 13. 14.

Særbiske njedželske lopjenka.

Wudawaju ho kôđu šobotu w Ssmolerjez hystičeščemtu w Budyschinje a hu tam dostacj sa šchtovršlētnu
přichedplatu 40 ip.

Hody.

Vuk. 2. 1—14.

Njehele je, wulse wjehele, kotrež psjhovjeda
je, nutre wutrobre wjehele, kotrež tež naš dženjašo
napijeli. Schò tež njedžbali ho wjehelež na Božim
dnju? Wschal je wón jedyn i tých mala dnijow, hdjež su
njebježa wyljež semje wotewrjene; hdjež s proču nařodzenje
čłowjek smě pohladacj hlučko do mózgouleje Božje
wutroby. Wschal je wón tón džen, hdjež Boža wumžaga,
wobhvoža, swjehelaza ruka psjhima do našteho hudeho,
semjež ūživjenja. A my njedžbali ho dženja wjehelež?
To njeh je datolo wot naš! Njerodož wo hwoje heroske
hude ūživjenje, wo hwoje staroče a wobčežnje, wo
hubjenjež a njeměr zyloho hwtéa čžemym tola jažo hvalas
a posvěhovach wjehole wjehele hodomneho dnia.

Wschal je wone to jeniččy ejste wjehele, dotelž
s njebjež psjhindje. Tam je Boh luby Wotčes widjal
hređine hubjenstvo hwojich čłowjekow a je ho jeho lubočki
spodobalo, jemu nowe wjehele wobradjež. Hijo s protesti-
stičk wjehejenjow padaja někotre hwetle pruhji tuteh
wjehele do čłowjistk wutrobor, haž bu čžas dopjeljenje
a njebjež jandželjo budu psjhovjedario a wosjewjerio tuteho
njebježleho wjehele. Dža je wone tež wopravdje to jeniččy
ejste wjehele. Wsmježi wjehele heračje wjehele, kotrež
hwet nam poslije; ja njereču wo mīstic a njecjistig, ale
wo wyljajidic wjehelech teho duha na wěžne, schtož je hewat
kratne a posvěhaze, žane nije runja tutemu hodotunemu

wjehele. Někaki sežen teho hređa wiba na kôđym wjehele
tu delfach, žane nije doipolne ejste. S mutnega žorča
njemöže ho žana čžista woda wutlinacj. Hodome wjehele
a te i njeho žorlage wutrobre wjehele je jenicež njemutne
a ejste; haj jenicež ejste, psjetož wone je s njebjež
s ejste reči hujatostje, s jažnega žorča wěžneje Wotčow-
skeje lubočje Božje. —

Wone je tež dale wopravdje spokojaže, psjetož
wone psjhovjeda čłowjescwa ibžinila. „Wam je ho dženža
ton sbjazni narodjiš!“ Haj, wo cžož by ty, wotpadnjene
čłowjescwo, tak dolho prošlo, wo cžimž je ho tebi fustalo
telto lěštovot cžeminožje: pomozna sa najhlubici nuſu
wutroby, lefarja sa dusche, smjertru schodju, sbjaznila ja
hređine hubjenstvo hwojich tebi Boži džen. Tón psjhindje
do hweta, kotrežo nichtón do žaneho hređa domjež
njemöjež, ton, kij s njemurklije tebi lubočju wšečh
spřuzných a wobčežnych k řebi wola a jich výta a sbjazných
čžim, jim ūživjenje a wjehežo dojc̄ dawo a jemu jim wěžne
wobhvoženje w Božim raju psjhivotuje. A tola wjehele,
nije wone wopravdje spokojaže? Prajcie, idto čžemym
wiaži haž s Bohom sjednamu wutrobu? Hdje dha je
wjehele vornjo tutemu?

Haj wschal, hodome wjehele je wopravdje spokojaže,
duž je tež nihdy psjesta waje, dotelž ho wam tež
dženža hichžež poslije. Leto sa lěto rěka psjci tntym
wjehele: haj, ja psjhovjedam wam wulst wjehele, psjetož
wam je ho dženža ton sbjazni narodž. Schtož hewat
wulst, wobhvoža a swjehelaza napivšmo steji w historijsk
tmach, tu je s wjetšha sfoze, žohnuvanje, dobrata sa wěžy

čas bylo. Tyžsob nězov je něhdu svět svijezelko, dženža
bu wone sefartice a sapomjenje. Ale hodoowne „dženža“ traje
psyezo a stanje. Wone je tež w lèče 1893 runje tak
wohbožage, že w lèče 1, kdo Josef a Maria a paſtyrjo
je přemí řaz blyschachy a cysaču. Tež dženža khowatamy
ſahorjem w duhu i žlobitek a khowalim s paſtyrjem a
ropominatym s Mariu wylholoſez a hluholoſez a ſcheroloſez
Božeje luboſez w kheybene. Tež dženža nejkmaj wchje
kwoje ſmuli a klaboſeze, všichu kwoju ſrudobu a kſtynloſe,
vſichtu tyčhoſez ſandženeho lèta a vſichtu ſabudženja
ſandžených dijim i žlobitek a prohromy ſbóžinu i ždej
wutrobu: Wmíni wot nař, ſchtóž tebi pſchijnemeh a doj
nam fa te dženža ſbóži měr, ſbóži troſt a ſbóži hnadi.
Haj, dajeze nam čuze, ſo je ſo nam dženža tón ſbóžin
narodib; dajeze nam ſbonic, ſo naři hodoowne wjeſele
niňdy niſtari, ale ſo womkodžuje tež na nařich wu-
trobod!

Natęże hodowne wjeździe je tak skonczenie teho dla
hiżczeje najwyszczsche, dokež je wscitko woszczijaze,
pszczetzą wone durbi so wiśchemi ludu dośćaz. S tym:
wiśchemi ludu, wotewrja so scheroko wrota Bożego kralestwa
a nuteżdżanu wscitki ludu na semi; a wysze tycze wrotow
cziamy Pawłowowe źwo: Dene čęsto a jedyn duch, jato
wy tež powołani seże na jemu nadziru woszczego powołania.
Jedyn kries, jena wera, jena tħċencenja, jedyn Bóh a
Wózczęs wscitkij, kis je wysze wiścich a psche wiścittich a
we was wscitkij.

Sich vjele je nutzähyno psches tele wrota, ale jich
wjele, wjele hysicze swotnikach sieji, a Bohužel, jich vjele je
sało wuzcähyno, dokež ſo jim lujeſtvo mērneho knejſa
njeſlujeſtje. Druiſy ſało ho viſched wrotami ſhromadžuju
a Bože kraleſtvo, zykej a kſeſeſzijomſtvo wobležnu. O
ty blidny ſhwęze, tak mato roſymisnich wo roěrnym, kraſnym
vjeſelu!

„O, lubi piščecelojo, dojež nam, kôdy po kwojim
dzele, kôbu pomhač, so by tola bôršy hodonow wjeſeſe
wopravodz̄ wšchón kôvet wopſčijaje bylo. Wêſt ty, ſc̄to
masch czińisz? Daſt wot wileſeſe hodonowneſe luboſteſe twojego
Boha kwojiv wutrobu piſčemiric̄ wopſoſt wšchem czińiſeſe
teſe ſameje luboſteſe! A kôdy my, tîz kmy tal jara lubo-
wanı, jenoz małych truch luboſteſe wšchem druhim, domazom,
kobuwohadtom, wšchem bližichim napſcięſino wſcińiſieſem,
to dybeč czahmęz a pohnuęz: woni budzą ſaſo lubowac̄
a i nami luboſce njebeſkeho Wójtza khowalic̄, tîz wobradz̄
wšchemu ludu wjeſeſe mera a ſiednania w Khrystuſhu.

O knjeze, wobradz nam tule jenu Luboſež, kotaž ho ſa to ſtar, ſo h̄i hōbowne wjekhe c̄im wjazj a hōle wjehemu ludu doftanje, kotaž paſ tež thch ſab̄o ſjednoſci, ſwaja wopſhia, tiz h̄i hō napichęczeſz hōbownemu wjehelu roſſocili, haj, wobradz nam tu jenu Luboſež, kotaž njeđa dla hōbownemu wjekhela žanemu njemējer, žanej roſſorje, žanej niejednoſci naſtač, ani we wérje ani w žiwjenju. Hamieni.

Evangelske hývédženje w Jerusalémje.

Jato sostupješ Žeha Majestatičnog kћejora Bolema, predagenta vjekšnjeg zgradištja rada u Barlinje dr. Barkhausen 28. ožt. popodnevinu u vježbi do Ferulomelkog dvorštva vježbadje, bude živo nemška evangelijska vohoda k povitanju na dvorštvačku štrromadžiju. Pod vrijeđavanjem duhovnog kćeljstva vutuviđa dr. Barkhausen, vjekšnji twarisi rođajućeg Adera (Barlinjki) legatonski lektorec je Seftried (Konstantinopelski), sastupac nemškog

poślanstwem tam) a farot Schlicht-Jerusalemski, który był hołdaczem haczyka do mierzei Jozafata napiszecząco jest, i woja dele. Turkowicz wojący pod nadzwierzchnictwem swojego wychodźcę będąc dworu królewskiego wobec stupieli. Prezident dr. Barthażewski był najpriek wójtostwipero nieniemieckiego koniuszatu, potom wójtostwipero turkowskiego bokoła (wojch) w franzuskzej rejsji powitanym. Potom piątkowa starośń Jerusalemskiej ewangelickiej wojska twardzieli radziecji Świd, w imieniu swojego wojska hołdaczki wutrobną powitanemu, który w tychów słowach wypłyniecaju: "Bóg dwojelki store słubienia swjatego piśmema, so budząko sołtysom i twarzjerem Jeruzalemena."

Dr. Bartholomew hľuboko hnúty bývaloťačke, s vôtrhom hľadom
projíždza: Drotí evangelickú krajinu, s vyskápaním vnutrobnym povita-
niom kym hľuboko hnúty. My je hniedzajúca vroloko vutroby,
so možu na sem ľavatejšie mesta Jeruzalemu v nočnej lubej
nočnnej reči vstal jeho mojeťskeho nočného najhradnejšieho ťeho ťejora
a kniesia wan mięs dobreho vraciač. Ťeho mojeťskej leži derje-
hiečke evangelijskej woħadby a dyrkute w Jeruzaleme na vutroby.
Droti Vôh, ho by tuón stut, se fotremuzy kym jow pslatiboh, na
murmarej preňešie némiešte evangelijskej vutroby w Jeruzalemu,
i hľoja woħdejse woħadby, s pslatiporjenju Božejho kralestwa a

Bielijac hajenju do mesta jēzachie 10 jāndarmow dobređa, potom wojs a potom waħodni, ke totwixx so tież nēmisi proteftonti s' mewtaw Fasfa u Haġsa viċċiġanluu. Beq rianu naħħab, jafo wojs se kwiċċiġi pseħċejxarimi do ġinnimowhego bula dele, jaħbi starxu mērċejxist murjaħ iż-żonkliet hawni iż-żafra. Dr. Barbauxen podi go ħundu minn-natexx jaħbi. Dr. Bonnici jaħbi ipprova, hibaq se jenu wobħedjen psej̊-hotowane. Drużi ho tiegħi buġu wiċċiġi pseħċejxne psej̊-kien.

Riedňa 29. októbra bu pod wulstím dželvračom němčich woždovov wot Jerusalemu, Haſy a Žofy a arabských evangelistich woždovov v Beitedžem, Jerusalemu, Bejdžu, misjonáři hývejzen dospodnej v Bozej kňžtbe a wiecior s wujitvoujou Bozej wotkátorou. Kapola, kia býva rozbodenam murištanja je maternjarca, bý písprevjelenia. Sso němč a arabských spôsobne možležje, predowatiačo. Evangelisti fellach z mesta Bejdža je hývajen wulstim pižanom turbanom pôda evropských krajuje beždejše, w tenosje evangelistie wéry s nimi hýceneny.

Butoru 31. oktobra wopolsaču čjorno-belo-čjertwene khorchoje, tij ho s domov němčich evangelistich žinawodachu, jo bě tón djen dženšvital, na fortynj dyrbische ho rójlym tamjen němčito-vangeliske zvrtkje klasic. Na murištanje, to je polo pruskemu knjegatu hlučju, bužtuje, na fortynj bu hlučje rozbabanti nechvudje božjanitstvího holopdy a zvrtkje, mu ſu bliflo zvrtkje kwhajatce rowa nomu zykelj učtworicej. Num bjes rospadankami stareje zvrtkje ve w połeskich dnojach pod namjedowomu tworstwo mjeftre Grotha murumuronow a na tuton zwjebjetu na 31. okt. plachjotowam. W dzejstvi božjanje včindzja poſda ſe kwojimi wopasalami, potom božjanje včindzja božip ſe kwojimi ludjimi, potom jedny konſil, potom evangelijsz kwyedzenzy božijo s čjornoto-čjertwennym plachjotanu, maty kwyedzenyi czad jduſtich dječici. Wodobělenje wopasow mjeſeče ſo ſa porjad staracj. Včindz ſup mjeſeče jenož tón, tij ve ſebi khorcho ſa tuton kwyedzen wobstaral. Na muriach a tšečach pšiſlječačko ruſteč ſločitra a wejewočich twarjenjow ve wjele wejzjnych ludji. Še včindz ſup boži ve platonu ſtejta notwariena a kjeni mywypisena, a njej plachjotavu: potajny wjehčiſi twarli radicjel Adler, mjefti konſil, kaltvjer nemčito požđanstwo w Konstantinoplu, Jeruzalemu poſda, jenželjst biſtop, podlonjue ſi mjeftow Jaffe a Haifa, naſtarci ſawy němčo-evangeliste woſada (kwyotowniki direktor Schneller, twarli radicjel Šćic a banket Frutiger), kwyječiſti twarli miſiati Groth, jenželjst duhovni a hlučje dnuje, w platonu ſtejta naprzedzivju heždaju dječici němčito dnuje, w křeđinju rumje bělche kwyedzenja woſada. Podla jaſołnzych tamjena ſtejtelje ſteka (na mjeftce evangeliske tapah) na dnuje mječu ho kwyedzenje reči djeręc.

W dżęzach tych stupa dr. Barthousen latejne pismo w rycy
8 ewangelistini duchownym i kapłanom duchodzki do platoowej
Nekil świętema hromadzina kleru: "Budź chwałba
Boże hamemu". Potom dżerelie duchowny Schlicht kwięzieniu
predowaniu wo Ef. 2, 19—21 (jedyn Eben-Ezer: "Hacca dotal je
Omnis Petrus połaski a jedyn wskaz i tym platułubieniom: Kościół
Wożem wobudzeniu ("Dudu"). W kwięzieniu morditwe

„Wózcie moje djećę! To ja twierdzę měřju.“

„Dzię, maczka, mjeśměny śrubni bęz. Mjeſyń naš ty ſama wueči fariony kłebiſi: „Wuicęječe mje, puſcheječe mje, t ſelueki ho mi tak dže?“ A to rjenie je jón Hana pičehe ſpewala; ſa to mójce wona hido někto teho ſhwaniła wübez!“

Macz s nowo hysly ronjelice. W duchu wona derje hyslychelske ſtodi, a lubosny hido ſhwobeho djećęa a tola bę wón ſa jejne žwjenie wonemis. Raſtrójana Lenita widjeſe, ſo bu macz pičeje jeje powiedzanie pičege ſrubniſka o tola dženja bęz nejmu- djeſe, hdej wſchudjom wieſek wutroby. Wojeſni djećęi napſte- chivo wſtachu. Teho dla Lenita ju ſi ruczkomu wopſuia a ihepaſtke jej do wucha: „Maczka, ſu ſebi ty hido na to myſlila, ſo Hana djenja hody ſwiatowymi jandželemi w nieſteſkoj ſwieſci, ſi na Woje djećęatko we wlejce jeho kraboſteſci hlađa! Ach, ſat rjenie by tola bęto, hdy wychimy jo wſtachy woſladac mohſti!“

Macz malu troſtakatu twierdze k ſwieſci wutrobie ſlōži. Nieſteſkoj djećęowym r̄ prawje? Čeho bla wona w rowie troſtak upatače mjeſti teho, ſo by bęi jón wutroby wol tam, hdej je be jejne djećęo pramu domiſniu namalao, hdej ſe ſwiatowymi jandželemi ſi piſteſtaſienym rтом „Sswiatyl ſwiaty! ſwiaty! ſwiaty!“ ſobu janotčui a ſi wotkal w ſwiaty nož taſ troſtaknie klin- cjeſe.

„Njebojeſe ſo, hlaſ ja piſtipowiedam wam wulke wieſek!“

Hodj.

Hodj: Dženj ſhwalec Boja ſchelcjenio. ūk hloje, djenja Boji hyn Bu člouviše djećęato; Woſ Wotza pičindę ſi nječia ſem. Sa wob tu cjeptici wſcho.

Duž ſaſtevajęce; jandželjo, Boſch Bóh moj brat něk je! Byst ja tej w ſwierke hanjeny, Wón wſčak moj woſtanje.

Krol ſi nječia djenja wutupi ſi nom wotrogi ſhudobny, W hrođi lej w ſhudobi Raſh paſtři ſedžliwoy.

Tat, hlojeje, ſwieloſci njeſteſka ſi nom w nož ſwecji po ū ſi nječieſ ſyla radobitna Ram piſtipowieda to:

Tu je, tu je Imanuel, Bož ſi nami wopraſebe. Ščito moži nam ſaklovič njeſteſecjet, Hdyž Bož ſam ſi nom je?

Bój, ſwiate djećęo Jeſuho, ſi nam ſi domu Dobita! Bój, wobz mie! ſi tebi djećęu ſo, Gdy moja nadžia!

Něk luby Jeſu! ſi cjełom, ſi ſewju ſamy ſi tobu ſwiaſan! Duž ſi tobu hyci ja ſtajnje čgu. Teſ ſenu w wečnoſci.

O ſbōžni, cje wotkorhy wot Wotza wutroby Te wulta lubotki ſi cjełom na ſemi A hlaſ, něk lejich cjełoj na boleſci, ſrudoby Raſj djećęo ſentjeſ macjeri we klinil

Kiž ty ſam po doſhei wojinje, ſwietnej njeſteſnoſci Mér čjeſek Jeſu piſtipinjeſe hreſčenym cjełomjeſam, Koſebku w ſuhwoli ſej ſam w ſhudej heci, W hrođi we ſtobje něk lejich ſhudby tam.

O pój něk, hdyž ſhudbu ty wuhwoli ſam ſebi! Šbōžni poj do ſtej hreſčnej wutroby, ſo ja tje mam! ſi nowo narodjeny ſaho w tebi Čhu ſwieſciſki ſhwiedjeni tón rjany narodny.

E. S.

Sa ſotſicſku.

Na dworſkiſcu w G. běſte 23. dženja deſembera wulka čjichcjenia. Wiele hoſdownych hoſcijow tam wohęz ſi popołdnim ſzahom piſtipidze.

Zedyn knies ſwój wacjol ſam njeſteſe, hacj runjeſ ſo ſdach jara woſkennu bęz. Wón ſi hlowu tſchobeho, hdyž ſo jemu někto poſtſiowouču, ſo cježda jemu ſi ſlužby bęz. Wón ažyſte ſjenodžiwi puo ihč ſwotich ſapuvič a ſebi to wieſek, iſi piſteſtakpi piſches to, ſo by tam piſched ſhēu dojet, ſtaſciac daſc njeſteſe.

„Ach, luby knieje, dajeſe mi tola woſch wacjol njeſec!“

Knies ſi hlowu tſchobeho:

„Ne, djećęo, ſo jum ſam pomjeſu.“ Žako paſ ſu doſlada, ſak ſi holičynej wocjow wulke hysly kapachu, wón piſtipiſtai:

„Čjeſek jón ty tol jara rad njeſec?“

„Dol, jara rad knieje! ſa čhu ſebi rad djenja nětore pjenieſti ſotſicſi.“

„Tu małch, djećęo, njeſ wacjol a powiedai mi, ſi cjeſu pjenieſti trjeblach.“

Wacj, ſotřej hyslycje runje ſrudnej hlaſaſtke, ſo roſhweliſtſte. Wona praſi:

„Ach, knieje, ſo jum ſam ſotſicſku, Ěemu, ta je halle piſecj ſet. Ta něko ſuſd djenj proſi, ſo cježd jej Bož luby knieje tola hoſdowny ſchomot wobroſci, dale nječo nierođi. A něko macz wraji, doſelj pjenieſti wyle ſame.“

„Seſe wo tol jara hudy?“ praſhac ſa knies.

„Zara, knieje! My njeſtaw wot wacjera poſpolnja nječo měli. Doſelj paſ ſu juſtſe hody, budja drje nam dobroliudju nětico daſc.“

„Čjeſek ſebi pjenieſti ſaklužiſ, ſo moſla wam hleba na- ſupieſ?“

„Ach ne, knieje!“ woſtliwa woſtomolni. „Macz djenja hyslycje nětico troſtow doſtane. To ja hleb doſoža. Ža, ja čypla ſab ſotſicſa holičy ſchomot ſupieſ, taſi zile malý. Ach, ſak budje ſo wjeſtelci!“

„Po ſotřej ſo ſotſicſu čjeſek ſebi pjenieſti ſaklužiſ?“ praſi knies piſtipedny. „To je dufinje. Nimaſce wu nana?“

„Nan je nam wumrjet! Piſches njeho je wos piſhejč a jeho morit.“

Temu knieje bęſte džiwno woſlo wutroby, jako wo hubjenſtvo a nuj ſi djećęowymo rta hyslycje. Na dobo wón ſotřej praſi:

„Njeſtaw tebi doſloku na ſojowny habs cjeſko 5?“

„Rojownu haſu 5“, woſtliwotawne hoſcija. „Ach, knieje, tam bęz my tej wylidim w ſadown twarjenju.“

„Duž drje tej knieja praſehora Langi a jeho mandželſtu ſnajſec!“

„O hoj, ja jich husto woſladaam. O, to ſu rjone djećę.“

„Sa ſam praſehorowym brat“, knies hyslycje piſtipiſtai. Potom mielzeliſe a hoſcija tež; jenož hdyž ſu na to myſleſte, ſak budje ſo ſotſicſa nad hoſdowny ſchomot ſwjeſtelci, ſo ſohmja.

Na rójowej haſu piſched ſhēu 5 woboz ſtejo woſtakſtoj. Knies Langi ſwój wacjol wjawniſi praſhejč ſo:

„Kak reſlaſ, lube djećę?“

„Maria Böhmež!“

„Tu Maria małch ſwotu mſdu — ſa ſotſicſku.“

Wón jej pjenies do ruki da a ſhēje do domu ſapuvič. Maria taſ ſapuvične ſtejſe. Wona bęſte toleſ doſtaſa. Ma dobo ſhmatka, ſhoto mojeſe, ſi woboznimy diurimi, viſles dwort po ſhodje ſadnega twarjenju horye a bjes dycha piſched macjeru ſtejſe. Wona macjeri ſi krotta powiedaſte, ſak je ſebi pjenieſti ſaklužiſ, da je macjeri a praſhejč ſchepiajo:

Wiele sterje?

"Maci, wóstejce mi jeno telko, so sa hotsickej schtomil kipju." Budowle byly i wozem lopatku. Wona praji: "Bóh naš níhdy njenopoduszki."

Zato so Bóžu nôz potom wopravodze w malej istwiczą hodonowym schtomil sajewicu. Emma wyslalo praji: "Dofelz bým tóždy dzej prokupa, jen doftan."

Na dôbho so ho durje wotemriscu a jašo sajchinu a nutzach siejejch wulci korb. A w korbiu pakietu ležachu s napišomami: "Sa hotsicu", "ja maci", "ja Marju".

Néto býdej s dobom wšeje nuly tónz a wutrobny dzej praji so pschecjelnym dariczelam, totiž buchu lohaj wuhudani.

Nésto wo Nazarecje.

Hotsiclo Nazareth, hdej Ježišomai starčej bydlescia, leži w galijskim kraju, 7 obo 8 hodzinow wot Liberaša vidi jéšom, kredj horow. Wulca sajcięcia wiedzie tam piches tute horu a mnoge stada, kotrej so tam pošu, dawau wotolnoſci napohol horečky kraja. Puciuowat je najduſchniſio pschecjelawat, hdyž wot horlaſc pschickeſtvi, na jene dobo cida: ſeleny dot derje ſhowany piched horu ležo widiž. Ze, jeto by wiečne luboč, kotrej s tej rasciany wulciela, tež někt hyskeje čiulu na tele strong žwoju rjanou a kresnou wulciela. Po ſchonjencach so hacj 1802 stopam poſtejewo městečko ſhwijomu jaſno-býtemi mireniem a rjanymi domami, hies kotrejmiž so wobiebie wejša muhammediskej rjwue ſvěho, pschecjeliny no-pohlad. K polnožy a poſtnu ſu rjane ſkłodzioje ſtomy a plodne pola. Wolijowan, ſigowaz y ſkłodzio, tež nekoty palmy roſtu tam a ſem hyskeje w městce. Poněkje je ſtrony a kuf hymnicki hacj w druhich ſtronach ſtuheneho kraja. Psches měru ſtruky je wuhlad, kotrej podawau ſi wojecie ležaju hora k polnožy na zdy galilejski kraj hacj k Hermone, k ranu na galiilejski jeler, a k wjerczci hacj k wulfemu, dalekemu morzu.

W starym ſalonju so níhdy na Nazareth njeſpomina. Tež w Ježišowym čiagu so he wone jeno male měſtčactvo. Ale wot nježi wſtak je načaj hbjut píšomieno Nazarensi dostaſ (Mat. 10, 23) a preni hſeſcijenijo rjedaju tež po nim Nazareth. Hacj s ciajnej khejza Konſtantina, tam jeno jidlo bydladu. Hule poſzlijo ſabđidu ho tam tež hſeſcijenijo a natwarcio ſebi tam dwe rjane zruthi. Tola do turſomſin ſnejewom dyrbjach Nazareth na dolhi čiag wopisujejcz a nehmēdžaču tam bydlidz. Nekr rela to město w Turfom-en-Nazira a pōznej rjejie težej psches teda wotolnich, s wulcemu džela hſeſcijalnych wubdylerow. Gridižy hſeſcijenijo manu tam ſwoju Gabrielemu zrytej na tym městce, hdej je so vječna janbde Gabriel Marii ſjewi. Če poſtoži tutej zruthie leži rjane jenice jidlo w městce, kotrej ma derje ſkłodzio wobu. Tole jidlo je nojſterčko te, vči kotrej ſotu ſel Ježiš a Maria tež pschecjewate. Romjsi hſeſcijenijo manu tam dyrek ſwiatego ſpiciojewandia. Wona ſeli píši karatnickich měſtowych wrotach. Pod jeje wotarjom je vječna Morin dom ſam. Powiedza ho, so ſu tolne dom w leži 1291 janbdej do ſtaſteje do města Loreto pola Antoni donojeſti. W ſložitý Franſijskich mnižow poſluſhia czechlowſtu dželarom, w kotrej je vječna Ježiš pola ſkwoho nana džela. Sady druhje zrytej ſvěba so wypoko naſla ſtaſa, kotrej ſtěm ſpano ja tu ſamu měř, mamy ſajzachu Nazarenci Ježiš dele ſtorcjeſ (Auk. 4, 28). Nekr mam wječnu evangelij rjanu dyrkviču a ſkuli, hdej so 300 džeczi wot 9 wujecierow roſwiniu. Dypendzjenio so bu těž jara rjanu dom so kryto ſatmarili. To je wopravdze jara dujnice, ſo ſu jow tak ſkewu ſe ſchulu a roſwuczenie džela, hdej je Ježiš ſam džeczo byl a wulcni, hdej bě ſkoinimai ſtarčimai poddunau a je pschiclerat na mirobreſci o na ſetach a na nadbji pola Bohu a cíjowefow.

Woprawdze w Ježiš w Nazarecie ſe ſkoinimai ſtarčimai budli, nježa ho wjazg namakač. Ale hdej so Bóh džeczo horje wojme w cíjiznij ſhvěrej, wěry do domu a do wutroby, tam kjeje ſi nowa Nazarecje ſe ſhescjowanu a ſa Turfom a ſa židow, ſa wjehach, ſi ſo wotwobrocia wot knižomneho wobeněnija a ſo ſu lubočej a hudej Nazarenskoho modla. "Ježiš Nazarensi", tak je ſvet na ſmiernym dniu na ſbžnionym ſchiz napiſal. Aha, ſo mohlí jemu Boži janbdej na noſach rowom ſamieni napiſacj: "Jow leži Nazarensi!"

Krótki čiag do hób woytach po dožim pricębzycu ſlutu ſwobodu. D. Béchu lubi, dželawi ludjo, ſiž deču piches ktorociž hlobodo do hujenſtwa pschickeſtvi. Muž, kiu ſorbi dželaté, bě piched nětotrmi njeſledni vſchecjennu a bě po tym ſkorej ležal. Zona, maci wiele džeczi, wot kotrejž be hýo nětotrestuſiž i ſdawomajom do rova ſhowala, ſiž ſtoba a tpira. Dwoj wjeſtelaj toſtaj hlobodi, ſaz kiu Bohu dželawano piched hloſe a hujenſtwe tola druhdy w taſſi ſwobodach wibzec, hraſecjata ſonje; ale na hujenſtwa ſužu ležejce ſkory 8 ſet ſtaru hóz, na kotrejž hlobody wobliču ſe doſbe eřepjenje poſnač. Štote wóz wobbladu ſtolo; wocji býſtej ſandjelene a wón nje-wotomliw na moje prashejce. Teho maci wonejdaſe mi wo cjeſej operazji, kotrej bě runje w bojetni pichetral a tež wo držej, kotrej dybjeſke hyskeje pichetrač. Wicho to ujehu jeho. Potom ſcědymy wo hoboda. Duž ſo jeho wulcii módrer wocji pomad wotemriscie, tež namaka wón ſuž ſtowa. My ſo roſ-zejowaujym cíjaz potajne; duž ſo wón napohleſtu poſhmelny. Prasieje mi, ſo ſu wſchu mazbuz ſpuchacj. Džeczatko ſadje vózly doczepieſi. Ženo ſpumianje na hóbu jo po ſaczu hyskeje ſzterci. "Hladačje", býſtej maci, "wſched nětotrmi dnimi, jato ſo jemu ſuſ ſlepje džecze, je wón na tule ſedli ſkwej pichecia napivat a mi do ruti dat." Nětotre ſhcepitate ſtowa, kotrej mojach ſtadna cíjatač, ſtejachu tam; ſkhowi a ſintu mutopeſe. Potom powiedaſe mi, ſak ſtaj wobaj, muž a wona, hłod a nuju cjerpiſi a ſpozajtow dželatſi, ſo hlobid ſa nětore troſki ſubwonomu hlobecie ſhcepce dopielnič moħlaj. Štora ſkrobie ſe ſame njebežu. Ženo malu harmoniu a ſwóńc, ſi ſotrymž može držatih ſi kebi ſlavotac, hdyž ſam wo ſtowe ſo ſkorej lež. To bě wſcho. Se ſylſami wjeſela pichetrače možci pichesje." Žo wona wotamtu ſtihu, hdej ſkade dary w pojerje derje ſawolena ležacu. "Mój ſzemoj wſchepu rad tracaz", býſtej wona, „hdyž jeno tón malu to doſtanje, ſkorej čjez nječ."

Za ſak wſcho to widžiwiči a klyščawſki ſpumian na tamne ſtowa: "Seli ſo teho dla wu, ſi my ſi ſcie, mojeſce waſchim džeczem dobré dary dawoč; wjeſle ſterje wózli Bózecj, ſi w nježiach je, bude dobré wědy dawoč tým, ſi jeho proſiſu" (Mat. 7, 11). A mi bě, jato by ſo možna ſotma doverjenia ſi Bohu do mojeſce wutroby wulcioma.

Wjeſle ſterje; wjeſle ſterje!" ſebi wſtach: o ſo by tóždy wot naš w tutym ſkwytnym cíjaz tež vſchecjau ſedlu píſat a cíj jato džeczo do Bojeje wózniweſe ſukli poſožit; a hdy by ju tež ſtihu a hies rjancb ſtowow a ſe ſkłodzio ſwamalou a nimale wutriju na-piſat. Hdy by jeno molanje i ſajbliučejce dushe po wodacu ſtrečow, měře, ſněče, možy, ſzepetliwoſci, troſacie, měře w ſinjeniu, měře w wumriejce bylo! Ha!, tule wózli vſchecjau ſedlu ſkmeny jemu do ruti, do wutroby poſožit. My nje ſkmeny jo jenoſ, my dyrbimy jo tež. Wjeſetos naſch ſbžnaj, ſo ſwiateſe majestioſce wutprzniwaci, je včiſtſiſt na naſch hujenſu ſenju a ſa ſaz ſtuna ſkuda maci hłod a nuju cjerpi ſo ſpozneho džela, ſo by nam te mózne dary, wo kotrej proſbym, daricę moħlaj.

Dopomí ſo na droho ſupjenu malu harmoniu, na ſwóńc, ſtach ſe býſtej ſzterce najwjetſe ſádanie. Dopomí ſo na: "wjeſle ſterje" — a potom dži a pich ſkwej vſchecja na ſedli.

"Pomhaj Bóh" je wot nětka niz jenož pola ſtajſow duchownych, ale tež we wſhēdych pſche-dawarnjach, "Šterb. Nowin" na wſchach a w Budysčinje doſtač. Na ſchtwórcz lěta placzi wón 40 np., jenotliwe cíjata ſo po 4 np. pſchedawaju.

Pomhaj Boh!

Cíjlo 53.
31. dec.

Četnik 3.
1893.

Serbiske njedzelske lopjenka.

Budawaju ho ſuždu ſobotu w Smolerjez ſmierzeſtejn w Budyschinje a ſu tam doſtač ſa ſchwořitſtětnu pichedystatu 40 np.

Nowe lěto.

Luf. 2. 21. Stejimy pschi wrotach noweho lěta. Napisané wylche nich ſteji drože ſbognitovne mjeno: Jeſuš. Napisané pak dyrbí wonie piched vſchém tež w naſchich wutroboch byč. Jeſušowne mjeno je naſcha móz a živjenje a njeſchodnoſez naſchá nadžija a naſche domérjenje. Njech je wonie tež w tutym nowym lěze, ſotrež čjimowne piched namí leži, naſcha nadžija a naſche wutruje.

Jeſuš je naſch luby kříž mjenovaný po jandgeſteſt pichitofni, dofele „won budže hwoj lub ſbogni čjimowc wot jich hřečow“. Jeſom křyſta, naſchego lubeho ſbognita dla, chze njebeſti Wóczęz nam tež tole lěto ſaho hnadny byč, nam naſche hřeči wodbač a měr poſko do naſchich wutrobov wutruječ. Duž čzemy tež vſchē ſwoje nadžije na tole ſhwiate mjeno ſtajęc. Hdyž ho modlimy, čzemy něſci byč, ſo budže won naſchim modlitwu wuſtýſeč, pichetoz won praſi: „Saměrnje, ſavěrnje, prau wan, wſčitko, ſchtož ny Wotza prohjez budžecze w mojim mjeni, ſo budže won daci“. Hdyž do ſbudoby a nufy pichidžemy, hlaſ ty maſch Jeſuša ſa troſtiařia a pomozničia, ſo možejſe wjeſeſe wolač: „Tón knjeg je moj pastyr, na niečim ja nufu njeſměnu.“ Hdyž naſche hřeči naſch týčia, dha njech je tón ſbogni k troſtej, ſiž je na ſchiju naſchu winu ſaplačik a ſiž ma móz wiſhite hřeči wodbač. Hdyž do ſpotvowanja padnjeny, hlaſ Jeſuš ſe ſpotvowanje w puſčinje pichewiny a nam wopízmo wostají, ſat dyrbimy jeho ležne nadbehořowanje pichewinyč. Hdyž do ſtracha pichidžemy, hlaſ Jeſuš, ſiž

je měr a morjo čjiché čjini, ma hřečje dženja miž, nož we vſchech ſtrachach wobarnowac a je poſla naſh naſe žime dny. Hdyž ho ſmierzna ſchunda pichibliži, hlaſ, Jeſuš je ſmierzi móz wſat a živjenje a njeſchodnoſez na ſkuſelo pichinjeſt. — My nimamy žaneje wjeſtſeje a wjeſtſeje nadžije w živjenju a w ſmierzi, hac̄ Jeſušowne mjeno. Duž čzemy ju tež ſheru wobhrawac, ſo je w nowym lěze a pichezo naſch troſt a naſcha pomoz. Tac̄ je ſhwaty Pawoł čjini. Won je tole mjeno w bojových líſtach 210 ras mjenoval. Won mejeſejo wutrobie a ſpomi ſtajuje na njo; w ercje a řečeſte ſtajuje wo nim a po nim, w ruzy a čjimjeſte wſcho w tutym mjeni, na čjelle a čjertjeſte a wumrie dla tuteho mjeni. Zalo bu pobožna křejzna Vländina wot pohanom dla evangelija jedyn zlyh džen ſurounje martrwano, mejeſe wona ſtajuje Jeſušowne mjeno w ercje. Praſhana, čjeho dla pichezo tole mjeno mjenuje, wotmolni wona: „Tak husto hac̄ tole mjeno mjenuju, doſtanu nowu móz w mojej wutrobi a ſapomiu wſchě boleſeze.“ Zalo pobožny Gellert (spěvat křelusichow: Hdyž, ſtvořicelo, twoju móz; ſat je Boh jara dobrocižu a druhich) na ſmierznu ſe ſtou ſe prajeſte wón: „Wolajſe mi jeno vſchego blode mjeno Jeſušowne do wucha. Podava móz troſt.“

O, tón knjeg čayk tež nam tole mjeno pichetoz hřebuſho do wutroby týčicę, ſo by wonie naſcha nadžije bylo w živjenju a w ſmierzi. — Ale tež naſche wujnacze dyrbí wonie byč. Njech je wonie to wujnacze ſa naſch zytlej. Njech ho ničo druhé w nich njepréduje hac̄ jeno

drohi, b  dki evangelijon wo Chrystu  . Miech je wusnacze ja nasche ischule. Dje  ci dyreksja so dale horje- cja  yce w hwiataj   Jesu  owej wuczeje a k Jesu  owej podobno  ej. Miech je wone to wusnacze ja nasche domy. S Jesu  owym mjenom czem  y swoje dz  elo sapocze   a dokonie  . W Jesu  owym mjenje, wy mandzelszy, wie  cze swoje mandzelstwo, czem  yce swoje dz  eczi horje! W Jesu  owym mjenje wy, dz  eci, budzyc pochludne hwiato  im starschiemaj we wsejch w  ezach. W Jesu  owym mjenje, wy hojspadario a holpolu, sadzerczki, bo pliczczivo czelde  ! W Jesu  owym mjenje, wy wotwoczy   a dz  owki, kuci  y a czyni  e swoje dz  elo. Potom budze te mieno salozyn tamienje w  ernego sbo  a a Bo  ezho zohnowania sa n. j. he domjaze zivjenje. Jesu  owe mjeno miech je tezo to wusnacze sa wutrobu a sa zivjenje. Miech je wone hwiesta, fotroz na  k wie  dze do noweho lata, to hwiesta, fotroz nam hwiecti na najchitci puczaci, pucz, po fotrymz my khodzimy a wot fotreho   my ho ani k prawizy ani k lewizy niemylimy ani wotwaszlimy. W tutym mjenje czem  y pochludni bu  c Bo  ej woli a Bo  ezmu hwiemu, swoje czelo hwiżowac   se wsejemi   zado  czeniu a w nowej prawdo  ce a hwiato  ci psched Bohom khodzie  . W tutym mjenje czem  y swoje zivjenje no Jesu  owej zivjenje podobne scjonicz, ponizn, pszechzelniw, poci  iw, a czistu by  c ta   w  on. Miech je stajnje nascha modlitwa:

O Jezu, Jezu, twoje mјeno
Mi sapisch derje do dušice,
So twoja wulka luboſež jeno.
We pomjatku mi wostanje,
So w mojim zylym živjenju
Ze Jezuš na mni i widženju.

¶ temu chýpl ión knjeg sam nam pombač. Mjech žohnuje wón tež lětba swoje swjate słowo bjes nami a darva jemu wjele plodow w našichich duschach. Mjech vónnaje ho wón tež se swojej huadí t naštim kopeňkam, sviduji jim nowych pſečezelow a sfđerži jim starých a pomba, so by wscpo, shtož my jow višamy a shtož wy ežitacę, ho piſce a ho ežita sa Jeſuſu. Na to woſamy a proſkymy:

W Jezu kowym mieniu.

Samjeń.

Do héd a po hodžoch.

Bo měrujte vodouku. Učíme se povídancářko.

Nan jim dala powiedzia: Na ranie 24. godzownika wójtostwo pieczęć bęsze ho poła protektorów Hubnika do wótnia klapato; stónciąc bęsze wotuciąt a wojciniit. Tam pięć durjemi bęsze muż teatę i ruciąnym kontanty potynym i jedłowymi sichtomisami a na tąt fotomisach bęsze czorna pofasne hofszta lejota. Tón muż bęsze jemu profti, so je po drog'jet, kij blisko poci'i śleńiną wjeźde, a jo je tam člowiela widział, kij je nesfto bęsze na hłomje mēl; jało bęsze tam dojęt, bęsze tón konty gyle spofolni w pichrowy lejot. Duż je holo scheinowhy w nanki potogat a jeho nēt i bliszej kęsji všichwost i tej proftiu, so by jeho do domu wſat, dofelsz njebe człocząt wóbt, ale dybyszde do Potycku kchwatać. Protektor Hubnik bęsze ho jara nośnóż, spofolni- nebo pat bęsze thetę do hwojebja koja donięjt a wótnia wojciniit, potom pat temu muzej poruciąt, so dybri bantsi jow wójtostwowych tał thetę taż mojno po lekarju bęszej, dofelsz ho wo člowioste žiwienje jednawie. Duż bęsze dobracjomy muż — sabrodzit i mienjom Rzeczypospolitej będąt a sa nelioty hobbjiny k' swidemaj lektoromaj wrózgit. Młodżenç bęsze bies tym spostreniem i wo- cijenianym wojciniom bjes myglowym lejot. Lektarjo bętua spytali, sztoch samozaču, jeho wojcinijs — ale podaromo. Protektor Hubnik bęsze bies tym do młodżenizowych wopisówm włodba, i ketriczki bę pōsnoč, iż w Potycku gymnasii myputyje. Wón bęsze direktorzej telegrafem, i wóktla je wucjoniom Ernst Njan mils.

Jalo běžeť vtomto světě důležito, běžeť nanejprv telegram poškol. — Wiele hožin běžeť kdy můžu, nebo je všechno podloženo. Profesor Hubník běžecké schůzce vyučují řečerové rovněž mluďtejtejte před jeho voci, dha na dobo te hłowa peaji: „Nano, spokojo!“ Potom da běže čopku polstvu podavací. „Dívce je šberoune!“ prajíci se sláři, ale rozm se po řadu zhubnou. Ne to Enřit voci sagini a myžy hožinov spadl. Votučinskij se hłobym hłosom u všecky prořečeše; vždycky stanouc, doležel čázské Božu nás domach bycę — ale vón stanouc němocnéže. Šenjez profesor, tři lež kaj nam hłobadze, jemu prají, so je do Karina telegrafovat a sň man hłos pcháním. Wološ sedmich tam nam běžeje. Šenjez Hubník jemu všechno povídala a jeho potom i kyněj dojeděje, řík běžeč cítila a duchownje soho strowy. To dha běžeč řekbějovat — nam je jelenimovězku plakal, tota pak so pcháním a kyna seho do koja dojeděje. Potom jemu profesor Hubník dale povídaješe, že je Enřit vjezera, město tého so by do Vava schot, všeč zelenější dole krocit; so je běžeč wološ hłosu rubidisko řujsat, ale so ſu jeho nozířství když myslí vyučují řečerové, všecky wón so doprovodnicí nje- moželje, kdož je cítil a hdež je schot a když je nimole 12 hłobin na pucju byt. Šenjez řík s wopreda běžeč, kaj pomědješ, říkale řečerové mlužic a řekti mlužic, so je hřeben m. Řeče.

Ernst pat ho na profesóra Hubnika lechny, won cjuješte, so je
tón muž lubočze potřebný a prají: "Bo takim mőzemy wschitz
i tam psychíz wasche kamienje hebi wohladzaj?"
Profesor wraćaše. Dzieci wosfachu. Stanowstw pat prají:

„Hlubajcze ho teho bo pschilischcjowateho luda; ton wam zyje warjenje na wopal swobroci!“

"Ach jeno so by ho to ſtało." Tak mějete Bóh tón knes
a profesora Hubníka wopravdje hiſteře hody.

Knies Monowitz poł wiejor i hwojor jonej praj: „Każ
żyjwne je naß Bóh wiedz a naże wutroby nam poche biata a
khwatwy szamt. Tak dyrbjejsze naßch Ernst cah stomedzicj, so
uchwany nađeboje kniesla czim bote lubowali a płać tym dujchym
arhodnej Rzeczypospolitej a jeho hwojibye pomahne bylo, te i tym
wutroba dotoru, lotroż wętce ho wotolo Lubuskiej wutroby
ekhuma, ręstacz począta. Płati tym wostanie. Bóh ton knies
na węle puçjom; fożdy wiedza i hwojemu wotychnieniu kózjez

Ziwanje a skutkowanie pobożnej kuriwżeńcowki

uishy Henrichy pruskeje,

narodji še 27. novembra 1627, umrje 18. junija 1667.

(Bołczowanie.)

Kurwjetchowlo porodzili hschęce tsi króćj. 11. julija 1657
prynz Bředrich w Königsbergu narodzony, tisž je hebi

żuły, żuły a tola derje snaty po wszech kwestie. Wón běžeš hebi wječor do ſala 20 marta lwich pjenies natylal, so by je ſi hodam rozběžit. Ale, so by hřečce hujto tak ſi hodam plchot, hebi lubož myblachu. Ale starý Jan ſo ſpějteč ſjemádloše, ſacizcja ſwojeſt wutroby wupratiſt, ſalo běžeš hodowny ſtatom ſaňeczil, k tom ſvojim „No, hlečce, ſaj doho manu wjetra Bismarck, ſo now ſlē njeprondje!“ plchi tym 20 marta ſe ſafa wutrobu, ſo pod hodownym ſtatom poſoli a ſo ſi hřowej žonu ſe ſlo- wami wobročci: „Tu maſč, Anna! Ščižn nam rjane ſhwie- dzeniſte dny ſi tym!“

„Hoi“, wotmolni žona, „naſch labowany wječor ma ſdovau wutrobu, wón wě, ſak cílowejkej je, hdyž je thudy.“

Svět bjes Žejuha!

Ščio je cílowejk bjes Žejuha? Bohladajnu na milijony pohanow, ſiž ſhwien plchotbam ſlužba, — w kaſtum ſrubnou ſpanji woni leža, w kaſtum ſwivjenju bjes wſeho troſte ſu živil. Ale tež cai, ſiž ſu temu ſvohntej zufi ſriedja w ſkřeči- janſtwe, runzej ſmedja wutřivac žohnowanu móz evangelia — woni djeza w duchownej ſumercji wěćnej ſumercji naječerjiwo. Thudy hafte man ja wěrje ſwivjenje, hdyž ja ſi Bohom vſches ſkrytuſta w wobthadze ſteju, hdyž ſum haloſa na minowym pjenetu, hdyž njebeſti powie ſrēdam, hdyž ſo moja duduža putičej do wěčnoſcie a moje ſmylenja, reče, činjenja a cíjerjenja ſu pořivječene řejeſi Žejuha vſches cíjerjenje ſwivječene Dača. Hdyž je ſkrytuſt moje ſwivjenje, je ſumercz moje dobyče, vſchedo ſtāt ſo njebo wěi, bužę ſtěnu, hacimine wutrie. Neliczomne dudše ſu hýo roškánele wot pruhov ſlona ſhadu ſejom ſkryta; hacj ſanaſpovaloſte ſupn je hýo wječela powieſt wo Bozej ſhadu doſička, dobywojai na bludje a pſicinwje. Vſhetož Boži, ſo hdyž užitý ſi pořučaju teje pravdy vſchedo. Tebo dla pořađu wón ſwojich proſetow, tebo dla vſchidu ſtěchenit ſan, ſo by ſkředzí wot tym ſbogntu. Tebo dla ſo Bóh džiwné ſwědče ſwědzieč na njebu, ſotraž pohanſt ſralom ſwědzieč, doniz ſo dječio Žejuh njenamakachu. Wſchelach ſtředjebeſerow a puečpovaloſarow naſch njebeſti Wóz treba; wón vſchidu ſte pak ſi lubotču, pak ſi cíjerjeniom. K ſenemu ſwio ſuo ſo ſjele jako hamor, k druhemu jako mitý delchit, doniz ſo na poředku njepraciſcia: „Hdyž je ton ſral, ſiž moje man pomhač? Ščio man cíjnič, ſo býoju budu?“ Tež w naſtupiſtym ſwě- domnju výbli potajna lacjoſcie ſa měrom. Wſchalo tež cai na- džiwiſi černi ſwojí ruzu wupſchelteřemaju ſa tym ſwio ſo Bo- hom. Wſchitz cílowejto ſu ſi jeho podobnoſci ſtowrjeni; wſchitý hřeč ſu wutupjene vſches frej ſejom ſkryta; užitý ſu jeho. Ale ſchóz je njeprawý, ſchóz djez nječiſte ſwivjenje wječor, ſomuž je nož lubotča hacj djez, tón wo Bože ſtow ſlo- roži, ſiž jeho hſota. My tych krucje ſa ſhodžic nječam, ſiž bjes wěry, tola w prawym činjenju a w lubotči ſi bližiſhemu ſhoda — tola dtrbi ſo wječio: Hdyž ſo ſtoto poſožiu, hřek, ſwodnou wopofatnje, hdyž ſu wot njebo nječiſte reče, hřečec, a wón nječiſtonome ſwivjenje wječe — plací to ſklovo japo- ſhota (1 Tim. 1, 19): „Wón je mět wěru a dobre ſwědomnie, fotrež je wot ſebje wotſcorciſt a je na wěrje ſhodlu wſat!“ — Wiele jich wě a tola nječopominja, ſo wiele je Žejuh ſa nich cíjnič a ſeſto možli na nim měč. Ščudna wěz ſo, ſo mato wulič pucej namaka. Tón wumojnit tu je; wón woka, napomina, cíjka, ale hdyž cílowejto ſo jeho patveſti hřeb njevoſlučhaja, ſež ſhadu ſatomaž — nusowaní njebužda — potom vudža ſudu vſchedostajeni, vſchedo: woni ſu nječali.

E. ſ.

Nowe lěto.

Hóz: My ſčemey Boh ſpěwac̄.
Něk ſtaré lěto ſaňde, ſo ſtare ſapocinje,
S tym ſádanie my ſtřeňdze:
Něk Žejuh wodži my!
Ja ſo jom' džaluk, ſo je my hacj hem wodžit
A ſi vutrozy mi ſhodžit
We mojim ſwivjenju.

Ó Žeju, moja radoſć,
Moj brat a vſcheſelo, ſi mojej' duſe ſadoſć,
Moj ſchit a recinlo, Če proſhu ſi wutrobu,
Ja ſádanie mam w ſebi, ſo život byl ja w tebi
Tež jenu w wumrjeczu.

My ſumy něk wobſamkyli
To ſtare lěto ſaň:
W nim dobre ſwutjali:
We nowym ſwarnu nož!
Thy džak tež dale ham
Naž ſi twojej ſhadu wodžic,
Twoj' ſtomo do naž plobžic,
Sdjerž ſakramentu nam!

Nam w nowym ſečje ſwarnuj
Tych ſwermých předarjow,
Kim twoje ſtomo ſohnui,
Ktž ſhod do důjšow!
Tež dobre ſchule nam
Wobrđa ſi ſwarnu wychinoſć,
Wotwobrđa wojnu, tyčinoſć,
Staj mjeſy ſhorofezam!

Daj, řejeſe, žohnowanje
Na starčich, na dječi!
Daj twoje ſwartnowanje
A ſběri jich luboſci!
Naž Wōcjeſe luboſny
Chuz naž tež wobrnowanac̄,
Vſched njebožom naž ſtbowac̄,
Vſched cíjachom drohoſi!

Twoj' ſondžec nječ naž wodži,
Naž ſwarnu vſched cíjtom,
Nječ ſtajni ſi nami ſhodži!
Nam ſwarnu pola, dom!
Naž wihedny ſhleb nam daj,
So by jom ſi džafom brali
A ſtovi wutjivali;
Vſched wóhnom ſathowai!

Daj vſcheſelovu nam ſwermých!
Spojeſd měr a jednotu!
Ščiž njepraceſelovu měrnyči!
Staj ſwadi wobidnu!
Vudž ſchit tych wudowon!
Chuz ſhodym vutoz ſdječic,
Na ſhrotach ſo ſmilic:
Wſchaf ſy Wóz dobrotoſ.

Daj ſtrowoſć, žohnowanje,
We nuži pomoz, troſt
A ſhadu wobrwanje,
Dža ſamay ſi tebi ſhodži;
Chaze ſumercz naž wotwolac̄,
A vſches nju ſamay padnac̄,
Dža, Žeju, pomoz ſtanycz
Naž w njebo ſathowac̄!

E. ſ.

„Pomhaj Wóh“ je wot nětka niz jenož pola knjefow duchownych, ale tež we wſchidh vſchedawarňach „Sserb. Nowin“ na wſach a w Budyschinje doſtač. Na ſchitworecz lěta placži wón 40 np., jenotliwe cíjka ſo po 4 np. vſchedawaju.